LUND UNIVERSITY

Stilutvecklingen i svensk litteratur 1600-1760 : En kvantitativ undersökning av epokstilar, genrestilar och författarstilar

Olsson, Bernt

2006

Link to publication

Citation for published version (APA):
Olsson, B. (2006). *Stilutvecklingen i svensk litteratur 1600-1760 : En kvantitativ undersökning av epokstilar, genrestilar och författarstilar*. [Publisher information missing].

Total number of authors:
1

General rights
Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.
• Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
• You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
• You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: https://creativecommons.org/licenses/

Take down policy
If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

Bernt Olsson

Stilutvecklingen i svensk litteratur 1600-1760

En kvantitativ undersökning av epokstilar, genrestilar och författarstilar

Lund mars 2006

Till Jan Thavenius. Vännen, vägröjaren

Förord

Undersökningen av stilförändringarna 1600-1760 påbörjades redan på 1960-talet. Möjlighet till mer kontinuerligt arbete gavs mig då jag erhöll forskartjänst vid Staten Humanistiska Forskningsråd. Under ett år betalade Forskningsrådet också en tjänst för den omfattade excerpering som undersökningen förutsatte. Denna tjänst uppehöll fil. lic. Boel Hazelius. Hjälp med excerperingen har också under längre eller kortare perioder utförts av fil. lic. Barbro Nilsson och fil. lic. Birgit Neumann.

Jag tackar dessa tre goda medhjälpare för ansvarsfullt – om än inte så roligt – arbete.

Docent Inger Haskå och professor Christer Platzack har läst hela den här föreliggande delen om poesien och därvid gett mig mycken konstruktiv kritik som jag kunnat ta till mig och förbättra det jag gjort.

Kvantitativ språkforskning kräver insatser av specialister. Flera personer har gett mig sådan, bland dem fil. kand. Lennart Davidsson och fil. kand. Sten Månsson. Jag vill också särskilt nämna professor Jan-Olof Svantesson, som hjälp mig med faktoranalysen.

Ett särskilt vill jag överbringa till professor Jan Thavenius, som från början inspirerade mig till arbetet. Honom tillägnas boken.

Helsingborg mars 2006
Bernt Olsson

0.1 Inledning

I de estetiska disciplinernas historia spelar begreppet epokstil en viktig roll. [1] Epokstilen samlar de egenskaper som utmärker en konstart mer under ett tidsskede än under de intilliggande skedena. Vid sidan av begreppet epokstil finns

---

[1] I engelskt språkbruk används termen ”period style”, i tyskt däremot ”Epochenstil”, möjligen för att undvika sammanblandning med ”Periodstil” i betydelsen ’prosastil kännetecknad av rik periodbildning”. Ett annat skäl att undvika ”Periodstil” är att den termen kan förleda till tron att man antar ett cykliskt händelseförlopp, en periodicitet. Se Dietze 1976 s. 43. När jag nu väljer ”epokstil”, beror det på att denna term tycks ha slagit igenom i Sverige. Se t.ex. Teleman-Wieselgren 1970 s. 35. För ”Epochenstil” se Por 1982.

begreppen genrestil, författarstil (individuell stil) och verkstil.[2] Alla innebär generaliseringar, om än på olika nivå. Medan verkstil står för ett verks generella egenskaper, står författarstil de generella egenskaperna i ett helt författarskap, oavsett hur de enskilda verken var för sig ser ut. "Författarstil" utgör således en starkare generalisering än "verkstil". På samma sätt är "genrestil" en starkare generalisering än "verkstil". Däremot är det inte självklart, att den också innebär en starkare generalisering än "författarstil". Vanligen skriver en författare i flera genrer. Författarstilen utgör då en generalisering av egenskaper som dels inte är bestämda eller endast delvis bestämda av genren, dels skiljer författarens sätt att skriva från andra författares, även där de skriver i samma genrer. Genrestilen utgör på samma sätt en generalisering av egenskaper som dels inte är bestämda eller bara delvis bestämda av de enskilda författarnas sätt att skriva, dels skiljer genren från andra genrer. Dessa båda generaliseringar kan alltså sägas ligga på samma nivå. Epokstilen utgör däremot en ytterligare generalisering. Den betecknar det gemensamma för ett antal verk, oavsett vem som är författare och oavsett genre.[3] Rimligen måste det innebära, att epokstilen är en generalisering på ännu högre nivå.

Konkret måste detta betyda, att man inte kan vänta sig finna så många egenskaper som bär upp epokstilen som man finner i författarstilen, genrestilen eller verkstilen. Om verket har egenskaperna a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k och l, är kanske bara egenskaperna a, b, c och d även gemensamma för hela författarens författarskap, medan egenskaperna e, f, g och h utmärker genren ifråga. Egenskaperna i och j finns bara i detta speciella verk. Av dessa egenskaper kan de som utmärker genren och det enskilda verket - teoretiskt sett - inte tillhöra epokstilen. De fyra egenskaper som utmärker genren kan det heller inte, om vi antar, att genren förekommer under olika epoker. Vi har kvar de fyra egenskaper som utmärker författaren. Inte heller de kan höra till epokstilen, eftersom författaren

---

[2] Jfr ”Le style est le système d’expression d’une œuvre, d’un auteur, d’une époque”. D. Alonso, citerat efter Guiraud-Kuentz 1970 s. 9. Om dessa olika slag av stilbegrepp se W. Kayser 1956 s. 275-280 och 289-292. Kayser behandlar dock inte genrestilen. För problemet genrestil se även Wellek-Warren 1954 s. 185.

[3] ”Abgesehen davon, daß Individualstil des Autors, Gattungs- und Funktionsstil des Werks in jedem Fall differenzierend wirken, reduziert sich ’Zeitstil’ im ganzen auf eine Summierung von chronologisch zusammengehörigen Einzelstilen, die eine Reihe epochenbedingter (z.b. ’Modewörter’) oder gruppenzugehörigkeits-bestimmter (z.b. ein kollektives Dichterprogramm) Gemeinsamkeiten des Stils aufweisen”. Sanders 1973 s. 54f.

då inte skulle ha en egen profil. Endast de två egenskaperna k och l kännetecknar hela epoken. Det innebär att dessa teoretiskt sett även finns i andra verk av samme författare, eftersom de ju är skrivna under samma epok. En annan författare, som arbetar under samma epok, har även dessa komponenter och dessutom de som utmärker den genre han arbetar i. Resonemanget är givetvis bara teoretiskt. Rimligare är att anta, att författarstilen medför vissa förändringar av de egenskaper som tillhör genrestilen, och att genrestilen också är underkastad de förändringar som vi hänför till epokstilen. Möjligen bör även verkstilen fattas som resultat av dessa förändringar, inte som följden av nya komponenter.

Resonemanget visar, att begreppet epokstil ingalunda är oproblematiskt. Epoken är i sig en abstraktion. Det konkreta som föreligger är ett antal verk skrivna av ett antal författare. Strängt taget förutsätter epokstil att det finns något gemensamt föra *alla* verk skrivna under en viss epok. En sådan enhetlighet torde, om den funnes, dock vara skäligen ointressant. Skulle epokstilen bestämmas enbart utifrån det för tusentals verk av hundratals författare gemensamma, blev det sannolikt något ytterligt förtunnat. I praktiken tänker man sig heller aldrig förhållandet så. Man utgår från sådant som man funnit vara gemensamt för ett antal författare under en begränsad tidsperiod. Man gör alltså ett urval. Man kan därvid principiellt förfara på två sätt. Antingen utgår man från en på ett eller annat sätt bestämd elit av författare eller också utgår man från en majoritet. Ofta rör man sig dock med en kombination av de båda sätten.

Trots att de estetiska disciplinernas historia arbetar - och man skulle nästan kunna säga förutsätter - begreppet epokstil, har det problematiska i begreppet blivit föga uppmärksammat. Man har använt sådana termer som renässansstil, barockstil, klassicistisk stil etc. utan att diskutera vad som konstituerar dessa begrepp. När begreppen en gång lanserats, har man utgått från ett enbart intuitivt uppfattade skillnader mellan ett antal verk under en epok och ett antal verk under en annan. Frågan om dessa verk är representativa för epoken har inte ställts på allvar. Ofta har de egenskaper någon forskare upptäckt hos några konstnärer under en epok av andra forskare återfunnits hos ytterligare några konstnärer från samma epok, och så har man generaliserat och talat om epokstil. [4]

---

[4] I de stilteoretiska arbetena har problemet epokstil och dess förhållande till de andra stilstorheterna, författarstil, genrestil och verkstil, aldrig ställts. Allmänt anses stil utan vidare vara uttryck för författarpersonligheter eller, i vissa fall, för funktionen i ett verk.

Detta gäller i hög grad det mest diskuterade epokstilbegreppet, nämligen barockstilen. En genomgång av forskningen kring barockstilen visar detta med all tydlighet.

0.1.1. Frågan om barockstilen

Det är som bekant Heinrich Wölfflin som först bestämde barockstilen. I boken *Renaissance und Barock* 1888 sökte han bestämma vad som utmärker den periods konst som följer på på renässansen och vad som skiljer barocken från renässansen. Skillnaderna presenterade han distinkt långt senare, i *Kunstgeschichtliche Grundbegriffe* 1915. Han kontrasterar där renässans och barock med hjälp av fem par av karakteristika. Medan renässansen är lineär är barocken målerisk (malerisch), medan renässansen är har yta har barocken djup, medan renässansen är sluten är barocken öppen, medan renässansen har absolut klarhet har barocken endast relativ klarhet och medan verken i renässansen i det hela har kvar sitt egenvärde är de i barocken underordnade den stora principen. Wölfflin utgår från den bildande konsten, men redan i *Renaissance und Barock* antyder han att skillnaderna också gäller stilen i musik och litteratur och demonstrerar det vad litteraturen beträffar med exemplen Ariosto och Tasso. [5]

Publiceringen av *Kunstgeschichtliche Grundbegriffe* ledde omedelbart till Wölfflins betraktelsesätt mer eller mindre förändrat överfördes på litteraturen. Det är allmänt erkänt, att pionjären härvidlag är Fritz Strich, som 1916 tryckte uppsatsen "Der lyrische Stil des 17. Jahrhunderts". Fastän inspirerad av Wölfflin försöker Strich inte överföra hans dikotomier på litteraturen. Endast då han talar om sättet att beskriva jämför han med den bildande konsten. Han arbetar liksom mer traditionella stilforskare i stort sett med det som litteraturen omedelbart uppvisar. Som utmärkande för 1600-talslitteraturen jämförd med både tidigare och senare litteratur anför han bl.a. dess *Gegenwärtigkkeit*, *Gelegentlichkeit* och *Augenblicklichkeit*, något som visar att dikterna ofta talar om varför de kommit till, vidare deras starka rörelse, deras emfas, där ingen bild är för hög, intet ord för starkt. Därtill betonar han det antitetiska och måntydiga, uttryckt bl.a. i ordlekarna, dissonansen och oklarheten, lusten för överraskningseffekter, med en poäng i

---

5 H. Wölfflin: *Renaissance und Barock* och *Kunstgeschichtliche Grundbegriffe*. Om Wölfflins ställning i barockforskningen råder allmän samstämmighet. Se t.ex. R. Wellek 1945 och 1963 s. 71, 74.

slutet, förkärleken för hopningar, inte minst av bilder för samma sak, intresset för "prunkord" och för klangeffekter. 16-talslitteraturen uttrycker också det vardande, ej det varande. [6]

Gemensamt för de tyska barockforskarna under 1920- och 1930-talen är deras benägenhet att skapa synteser. Långt mindre än Strich gör de verkliga jämförelser mellan barocken och de intilliggande epokerna. Synteserna är oftast bestämda av ett mentalitetshistoriskt betraktelsesätt, men även socialhistoriska aspekter kan anläggas, såsom i Günther Müllers *Deutsche Dichtung von der Renaissance bis zum Ausgang des Barock* 1927 och *Höfische Kultur der Barockzeit* 1929.[7] Först efter andra världskriget har den tyska barockforskningen åter i större utsträckning arbetat med utgångspunkt i stilen och då med retoriken som bas.[8]

Wölfflins kategorier överfördes tidigt på icke-tysk litteratur. Redan Oskar Walzel använde begreppen sluten och öppen form beträffande Shakespeare. [9] Senare har Wylie Sypher med utgångspunkt i Wölfflins kategorier plus några andra sökt bestämma vad som är renässans, manierism, barock och senbarock i europeisk konst och litteratur 1400-1700.[10] Imbrie Buffum har funnit egenskaperna moraliskt syfte, emfas och överdrift, skräck (*horror*), kroppslighet (*incarnation*), teatraliskhet och illusion, kontrast och överraskning, rörelse och förvandling, organisk enhet och acceppterande av livet i Montaignes essäer. Han har ansett dessa egenskaper vara kännetecknande för barocken och har återfunnit

---

6 Strichs uppsats trycktes först i *Abhandlungen zur deutschen Literaturgeschichte. Franz Muncker zum 60. Geburtstage* dargebracht och har sedan tryckts om i *Der literarische Barockbegriff* 1975. Om Strichs anseende som pionjär vittnar den placering han får i denna bok. Hans-Harald Müller säger i sin studie över den tidiga tyska barockforskningens ideologiska bakgrund, att det var Strichs uppsats som ”die deutsche ’Barock’-forschung initierte”. Müller 1974 s. 118.

7 A. Hübscher: ”Barock als Gestaltung antithetischen Lebensgefühls”, tryckt först i *Euphorion* 1922 s. 517-562 och 759-805. Översikter över den äldre tyska barockforskningen ges i E. Trunz 1960 och i E. Lundings ”Stand und Aufgaben der deutschen Barockforschung” i *Orbis literarum* 8 1950 s. 27-91. Senare har den behandlats i Müller 1974 och Jaumann 1974.

8 Om tysk barockforskning efter andra världskriget se min översikt i *Samlaren* 1968. Bland de främsta stilhistoriska arbetena bör nämnas Conrady 1962 och Windfuhr 1966.

9 O. Walzel: ”Shakespeare dramatische Baukunst” i *Jahrbuch der Shakespearegesellschaft* 52, 1916, s. 3-35.

10 Sypher 1955.

dem hos en rad andra franska författare från François de Sales till den tidige Corneille.[11] Den kände stilforskaren Morris Croll kom småningom att kalla den anticiceronianska, av Tacitus och Seneca inspirerade "lösa" stil, som han fann dominera i 1600-talets prosa för "barock stil".[12]

Vi skall här bara beröra den barockforskning som gjort studiet av stilen till huvudsak. Redan tidigt visade sig svårigheterna att låta termen "barockstil" stå för en lång periods uttrycksformer. Invändningarna har främst varit två. Den ena är att en lång tidsperiod inte är så enhetlig. Redan Strich måste i slutet av sin uppsats erkänna, att enhetligheten inte var så stor. Han såg då Opitz, Gryphius och Hofmannswaldau som representanter för tre olika steg i barocken.[13] Sedan dess har man framför allt, först beträffande konsten men sedan också litteraturen, velat skjuta in "manierismen" som ett periodbegrepp, betecknande ett övergångsskede mellan renässans och barock.[14] Vidare har man ofta talat om tidig barock, högbarock och senbarock.[15] Det innebär en tydlig fara för ett epokstilbegrepp, när en sådan relativisering måste göras. Om det visar sig nödvändigt med en ännu längre gående differentiering, försvinner det övergripande helt. Den andra invändningen, framförd i Tyskland redan under 1920-talet mot Strich men sedan förlänad stor auktoritet genom René Wellek och E. R. Curtius är att de stilegenskaper som barockforskarna ansåg vara grundläggande för barocken i själva verket funnits i alla tider. Karl Viëtor skrev 1926, att ordhopningen är ett element i den västerländska renässans- och barockstilen och alltså inte typisk barock. Barock är den bara i funktionen som emfatiskt, patetiskt affektuttryck.[16]

---

11 Buffum 1957.

12 M Croll: The Baroque Style in Prose” *i Studies in English Philology: A Miscellany in Honor of Frederick Klaeber* 1929, omtryckt i Croll 1966.

13 *Der literarische Barockbegriff* s. 69f. Jfr Barners inledning ibdm s. 6f.

14 Manierismen som periodbegrepp användes först i konsthistorien, av Max Dvorak och Walter Friedländer. I litteraturhistorien har det använts av Sypher 1955 och Daniells 1963. Buffum kallar (1957 s. 117) Sponde manierist till skillnad från La Ceppède, som är barock. För termen se vidare Boase 1962 s. 143-155.

15 Även detta först i konsthistorien. I litteraturhistorien talar Sypher 1955 om ”Late-barocque” som en period efter den egentliga barocken. I Tyskland användes redan i antologien *Deutsche Literatur. Reihe Barock* 1937 i inledningarna termerna ”Vorbarock”, ”Frühbarock”, ”Hochbarock” och ”Spätbarock” av utgivaren H. Cysarz.

16 Anfört av Müller 1974 s. 132f.

År 1945 tryckte René Wellek uppsatsen "The Concept of Baroque in Literary Scholarship". Han är där starkt kritisk mot användningen av termen barock som ett periodbegrepp och visar, att det som ansetts konstituera barocken finns långt tidigare. "One must acknowledge that all stylistic devices may occur at almost all times". Likväl vill han inte utesluta, att det funnits något som kunde förtjäna att kallas en barockperiod i litteraturhistorien. Det bästa sättet att närmare beskriva denna period vore enligt hans mening en kombination av stilistiska och ideologiska kriterier. [17]

I sitt stora arbete *Europäische Literatur und lateinisches Mittelalter* 1948 vände sig Ernst Robert Curtius mot alla försök till periodtypologier. Men främste ville han utrota talet om barocken som en epok. Endast någon enstaka gång angriper han direkt någon barockforskare för dennes uttalanden - han ironiserar på ett ställe över att en av dem om ordhopningen sagt att den "eignet nur dem Barock" - men hela boken går ut på att visa, att de "manierismer" som man funnit typiska för barocken är fenomen som alltid har funnits i den europeiska litteraturen.[18]

Welleks och Curtius' kritik ledde allmänt till en större försiktighet i användningen av termen "barock" som beteckning på en epok. Det var visserligen inte många som följde Curtius och helt slopade beteckningen och i stället talade om återkommande manierismer. De flesta ansåg det ofrånkomligt att ha kvar epokbeteckningen, likaväl som man hade kvar beteckningar som "renässansen" , "klassicismen", "förromantiken". Tiden efter 1950 har också lett till att termen "barock" i viss utsträckning också har accepterats av inhemska forskare i länder, där motståndet tidigare har varit stort, såsom England och Frankrike. Före andra världskriget var det praktiskt taget bara tyskar som talade om engelsk eller fransk litteraturbarock.[19]

Senare barockforskare har använt olika kategorier, då de bestämt innehållet i "barocken". Sypher och Buffum utgår som nämnt från kategorier

---

17 Uppsatsen omtryckt i Wellek 1963 s. 69-114 tillsammans med ett nyskrivet ”Postscript 1962”.

18 Curtius’ arbete gavs ut 1948. Här har använts andra upplagan av 1954. Kritiken av barockbegreppet där s. 277-305. – I början av 1940-talet tycks Curtius ha accepterat barockbegreppet. Se Barner i *Der literarische Barockbegriff* s. 2.

19 Om användningen av termen ”barock” i engelsk och fransk litteraturhistoria se Wellek 1962 s. 121 resp. 118f. och Segel 1974 s. 4-7. Segel betonar de speciella problemen beträffande engelsk och fransk litteratur

liknande Wölfflins. Så gör också en fransk forskare, Jean Rousset. Enligt honom kännetecknas barocken av två egenskaper. Dels bestämmer känslan av osäkerhet och insikten om allts förvandling tidens medvetande och gör metamorfosen till ett av de viktigaste uttrycksmedlen. För detta använder Rousset *Circe* som symbol. Dels är barocken ostentativ och teatralisk, vilket symboliseras av påfågeln, le *paon*.[20] Vad beträffar det förstnämnda står Rousset nära en amerikansk forskare, Lowry Nelson. Denne anser, att ett starkt medvetande om tiden och ett manipulerande av tidsbegreppet är den gemensamma nämnaren för barocken i skilda länder.[21] Engelsmannen J. M. Cohen är direkt påverkad av Rousset. Han ser också erfarenheten av tillvarons osäkerhet och ständiga rörelse som det grundläggande för barocken. det gör dödsmotivet till ett centralt motiv. [22] Det förefaller som om det faktum att Curtius i sin kritik av barockforskningen främst vänder sig mot stilen som definitionsbas skulle ha fått senare forskare att bara man använde andra kriterier var fältet fritt. Det innebär dock inte att alla vänt stilfrågan ryggen. En av de få som inte gjort det är amerikanen Frank J. Warnke. Han finner mellan renässansen och klassicismen två olika stiltendenser, en manieristisk, "the spare, witty, intellectual, paradoxical trend, typified by Donne, Herbert, Marvell, Sponde, Quevedo, Huygens och Fleming", och en högbarock, "the ornate, exclamatory, emotional and extravagant trend typified by Crashaw, Gryphius, Marino, d'Aubigné, Góngora, and Vondel". För Warnke ligger manierismen inte mellan renässansen och högbarocken utan de båda företeelserna finns sida vid sida.[23] Typexemplen tyder dock på att manierismen vanligen är tidigare än högbarocken.

Åsikt står alltså mot åsikt. När man ser den kritik som framförts mot tanken att det funnits en "barockepok" med sin särstil, undrar man hur denna tanke har kunnat lanseras. Det är ju tydligt att alla de stildrag som man förknippat med barockepoken har funnits även under andra tider. En förklaring kan vara, att dessa fenomen visserligen uppträder under alla tider men att de förekommer till övermått under den period som man kallat "barocken". En annan är att de är "förstorade" under barocken. Hopningar finns, till exempel, under alla tider. Men de blir mer

---

20 Rousset 1954. Arbetet kom ut redan 1954 men rönte då ingen uppmärksamhet; det nämns inte i Welleks ”Postscript 1962”.

21 Nelson 1966.

22 Cohen 1963. Rousset åberopas s. 31 som ”one of the most aible analysts of the Baroque in post-war Europe”.

23 Warnke 1961 s. 12.

omfattande under barocken. Sökta metaforer finns i alla tider, men barocken går till ytterlighet. I själva verket erkänner Curtius, att så är fallet, fastän han inte drar slutsatserna av det. Om hyperbaton säger han, efter att ha anfört exempel från antika och medeltida författare, att "es wird bei Góngora, wie man weiß, zur Manier".[24] Om annominatio säger han: "Graciáns Prosa ist mit solchen Klangfiguren übersät".[25] Om "manierad metaforik" erkänner han också: "In dieser Überbietung wird man dann das Eigene des spanischens 'Barock' sehen dürfen".[26] Motvilligt erkänner Curtius därmed, att det skulle finnas en period, som kan kallas "barock". Detta strider dock mot hans tes, och han återvänder inte till det.

Så långt har forskarna arbetat med vad man kan kalla "kvalitativa" egenskaper. Sådana är svåra att definiera och därmed också att undersöka. Det vore lättare att använda vad man kunde kallas kvantitativa egenskaper. Att skilja mellan kvalitativt och kvantitativt är givetvis vanskligt, vilket också den följande undersökningen kommer att visa. [27] Men en sådan distinktion kan ändå tjäna som utgångspunkt. Är det så, kan man fråga, att en period har mer av vissa företeelser än en annan? I så fall borde man kunna närma sig en lösning på barockproblemet. Om den undersökta tiden är tillräckligt lång, så lång att den omfattar inte bara den period som man talat om som "barockperioden" utan också ett större tidsavsnitt före och efter, borde man kunna bestämma vad som kännetecknar "barockperioden" och även bestämma när den börjar och slutar.

Någon sådan undersökning har hittills inte gjorts. Den enda forskare som i kvantitativa undersökningar har använt ett stort diakroniskt grepp är Josephine Miles. Hon har visserligen inte haft barockdiskussionen som utgångspunkt, men hennes många studier är av största intresse för frågan om det finns en barockstil. Hon har studerat proportionerna mellan fyra ordklasser, adjektiv, nominaler, verb och bindeord av olika slag (connectives) i engelsk poesi och prosa från 1500-talet till 1900-talet och visat att dessa proportioner generellt sett ändras under århundradenas gång. Under 1500- och 1600-talen är proportionen vanligen 2-4-3-4, men under 1700-talet blir adjektiven och nominalerna fler på verbens bekostnad, så att proportionerna blir 3-5-2-4. I prosa är proportionerna under 1500-talet 2-4-3-5, under 1600-talet 2-4-2-5, under 1700-

---

24 Curtius 1954 s. 279.

25 Curtius 1954 s. 289.

26 Curtius 1954 s. 286.

27 Om skillnaden mellan kvalitativ och kvantitativ se Herdan

talet 2-5-2-5. Poesien och prosan förhåller sig således inte riktigt på samma sätt. Man måste komma ihåg att det hela tiden är fråga om dominerande proportioner. I alla perioderna finns det avvikande författare med helt andra proportioner.[28]

Josephine Miles' undersökningar har många brister. Bland annat kan man diskutera urvalet av texter. Men hon anvisar en framkomlig väg, när det gäller lösningen av periodproblemet. [29] Den forskare som kanske mer än någon annan uppmärksammat problemen med litteraturhistorisk periodisering, holländaren H. P. H. Teesing, har också avfärdat försöken "die Literatur nach politischen, soziologischen, sprachlichen oder allgemeinkulturellen Gesichtspunkten zu periodisieren", men han har ändå anvisat ordskattundersökning av det slag som August Langen och Werner Kohlsmidt utfört som en möjlig väg.[30] Han kunde där också ha nämnt namnet Miles; vid sidan av studier över ordklasserna har hon i stor utsträckning arbetat med ordvalen under olika perioder.[31]

En kvantitativ undersökning av de stildrag som anses kännetecknа barocken borde göras på de stora europeiska litteraturerna. Men även ett studium av den svenska litteraturen kan få allmänt intresse, förutsatt att vi utgår från hypotesen om barocken som ett allmäneuropeiskt fenomen. Så har man också gjort i svensk litteraturhistoria.

I svensk litteraturhistoria har termen "barock" använts länge. I "Stormaktstidens litteratur" i *Svenska litteraturens historia* 2. uppl. av 1929 talar Gunnar Castrén (s. 232) apropå Stiernhielm inte bara om beroendet av renässansstilen utan också om "den yppiga barockstilen", även om han anser att de drag som tillhör denna hos Stiernhielm är använda "med måtta".[32] Castrén pekar på Lucidors beroende av tyska barockdiktare som Gryphius och Lohenstein. Den ena av två tendenser i poesien under 1600-talets sista decennier anger

---

[28] Miles publicerade under 1940- och 1950-talen en rad undersökningar, som utvidgades i olika riktningar. En sammanfattning finner man i Miles 1957. Ytterligare nytt i Miles 1974 s. 35-61.

[29] Om bristerna se bl.a. Thavenius 1966 s. 48. – Ett av de största problemen vid stilundersökningar, inte bara av epokstilar utan även författarstilar, är bristen på relaterbara arbeten på omgivande större fält. Se här Posner 1963 s. 125.

[30] Teesing i artikeln ”Periodisierung” i *Reallexikon der deutschen Literaturgeschichte* III s. 78. Mot detta vänder sig Hermand 1978 s. 9 och not 5 s. 184.

[31] Hon har bl.a. undersökt vilka ord i ordklasserna substantiv, adjektiv och verb som har högst frekvens under olika perioder

[32] Castrén 1929 s. 232.

Castrén vara att skapa "en diktning i yppigaste barocksmak".[33] Den första litteraturhistoriska monografi, vars syn bestämts av den tyska barockforskningen, är Olof Strandbergs över Urban Hiärne av år 1942. Det sista, sammanfattande kapitlet bär rubriken "Hiärne och den litterära barocken". Strandberg ser emellertid inte barocken som främst en stil, inte heller tänker han som många tyskar i kategorien *Zeitgeist*. Snarast är han påverkad av Günther Müller och ser i barocken en hovkultur.[34] När nästa större monografi, Magnus von Platens över Johan Runius, ser dagen, har barockbegreppet, efter Welleks och Curtius' kritik, hunnit bli problematiskt. Von Platen delar deras uppfattning, att barocken inte är exklusiv, men han menar dock, att den har en egenart och att den hör 1600-talet och det tidiga 1700-talet till. Närmast skulle denna egenart ligga i en strävan till överdrift, som i de germanska länderna kan förklaras med ambitionen att visa vad det egna, förut ej odlade, språket kan duga till.[35] Häremot kan man invända, att barocken minst lika mycket anses kännetecknа gamla litteraturer som den italienska, spanska eller franska.

I Carl Fehrmans framställning av den karolinska tidens diktning i *Ny illustrerad svensk litteraturhistoria* karakteriseras den med ett motsatspar: karolinsk barock och klassicism. Barock och klassicism lever, skriver Fehrman, "tämligen fredligt sida vid sida - hos olika poeter och till och med hos samme diktare".[36] Hos några skalder är barockdragen tydliga. Fehrman använder termen "barock" då han talar om Lucidors tillfällesdiktning, om Dahlstierna, Leyoncrona, Lillienstedt, Rudeen och Spegel.[37] Den allmänna uppfattningen torde också vara, att barocken i Sverige främst är att finna bland dem, som tidigare kallades "marinisterna", de av Marini och den andra schlesiska skolan påverkade diktarna, alltså Dahlstierna, Lillienstedt och Leyoncrona, men att några tidigare författare, Lucidor, kanske även Wivallis och Stiernhielm, uppvisar vissa barockdrag. Fehrman skriver i första upplagan av sin nämnda framställning: I den svenska litteraturen sammanfaller

---

33 Castrén 1929 s. 250 resp. Castrén 1929 s. 259.

34 Strandberg 1942 s. 114-124.

35 von Platen 1954 s. 297-302.

36 Fehrman 1967 s. 6-15, citatet s. 14.

37 Fehrman 1967 s. 37 (Lucidor), 40, 42 (Dahlstierna), 44-46 (Leyoncrona, Lillienstedt, Rudeen), 51 (Spegel).

barocken i stort sett med stormaktstidens senare skede, även om barocka stildrag kan synas redan hos diktare som Wivallius och Stiernhielm.[38]

Jämför man synen i Sverige med synen utomlands, främst i Tyskland före andra världskriget, finner man att barock i svenska framställningar nästan alltid har varit en fråga om stil och att imitation av vissa utländska förebilder har gett signalerna om var barocken skulle sökas. Det har anlagts litteratursociologiska aspekter, hos Strandberg, Johannesson och delvis även hos von Platen, men de har inte dominerat. Geistesgeschichte har aldrig haft stort inflytande på svensk barockforskning.[39]

Eftersom man när det gäller svensk litteratur i första hand tänkt i stilkategorier bör vi se ett slag på den svenska stilhistoriska forskningen och se vad den säger om barocken som litterär stil. Litteraturhistorikerna har vanligen nöjt sig med att peka på vissa stilfenomen. De har aldrig gjort klart för oss när barockstilen först uppträder i Sverige, hur de olika poeterna stilmässigt förhåller sig till varandra - vi vet således mer om Dahlstiernas och Lillienstedts förhållande till Guarini och Marini än om deras relation till varandra - och när barockstilen försvinner.

0.1.2. Svensk stilforskning och barockstilen

Den svenska poesiens stil under 1600-talet och det tidigare 1700-talet är dåligt känd. En systematisk undersökning av poesistilens förändringar från Forsius och

---

38 Fehrman 1956 s. 3.

39 Samtidigt finns ett mycket vidare barockbegrepp på vissa håll. I artikeln ”Barock” i svenskt litteraturlexikon nämner E. Lunding såväl Stiernhielm som Skogekär Bergbo bland barockdiktarna. Friese 1968 betraktar allt mellan reformationen och upplysningen som barock. Men det rör sig här om tysk eller tyskpåverkad – som i Lundings fall – uppfattning. Frieses ord om att barocken som periodbegrepp inte existerar i den skandinaviska forskningen (Friese 1968 s. 13) kan sägas vara riktigt beträffande situationen fram till 1968. Det har funnit en viss skygghet inför användningen av termen ”barock”. B. Olsson genomförde sin undersökning av Spegels diktning (Olsson 1963) utan att använda ordet ”barock” annat än inom citationstecken. Detsamma kan man finna hos vissa tyska forskare efter Curtius: ”Viele Barockforscher haben längst darauf verzichtet, sich an der Erörterung des terminologischen Für und Wider zu beteiligen. Mit kaum verhohlener Skepsis oder gar Resignation setzen sie den Barockbegriff in beziehungsvolle Anführungszeichen”. W. Barner 1975 s. 2. – 1968 kom emellertid Kurt Johannessons *I polstjärnans tecken*, som har underrubriken ”Studier i svensk barock” och ser ”barocken” som en gemensam nämnare för alla de tendenser som från den tidiga behärskade 1600-talet, från den tidiga latindiktningen, Wivallius och Stiernhielm till Dahlstierna

Wivallius till Tankebyggarna har ännu inte sett dagen. Nils Svanbergs *Svensk stilistik* ger bara en snabb översikt, byggd på de smärre punktstudier som gjorts tidigare.[40] Carl Ivar Ståhles *Vers och språk i vasatidens och stormaktstidens diktning* är mycket innehållsrik, tar upp tidigare obeaktat material och gör viktiga distinktioner mellan gammalt och nytt vid olika tillfällen i poesiens historia. Men den rör huvudsakligen versform och ordval och kan därför, trots sin bredd och kringsyn, knappast sägas utgöra en den svenska poesiens stilhistoria. Den slutar vidare vid 1600-talets slut, och behandlingen av seklets sista decennier har närmast översiktskaraktär, med utelämnande av stora - och viktiga - delar av den svenska poesien. Framför allt: den behandlar den svenska poesien som ett isolat, sätter inte in den i ett europeiskt stilhistoriskt sammanhang och talar följdriktigt inte om "barockstil".[41] Sixten Belfrages värdefulla studie över *Sammansättningarna i sjuttonhundratalets litteratur* är, som titeln säger, ännu mer begränsad, både ifråga om ämne och om tid.[42] Diskussion om stilen och därvid även stilhistoriska utblickar förekommer i de flesta författar- eller diktmonografier från 1900-talet, alltifrån Martin Lamms avhandling om Dalin till Axel Fribergs om Hercules, min egen om Spegel och Sven Christer Swahns om Jacob Frese.[43] Kurt Johannesson anlägger ett stort stilhistoriskt perspektiv i sin avhandling *I polstjärnans tecken*, men i - den välmotiverade - ivern att framhålla den latinska poesiens betydelse för barockstilen försummar han den svenskspråkiga.[44] I Gösta Holms *Epoker och prosastilar* talas titeln till trots inte om perioder i den svenska prosastilen. Ett kapitel handlar om "Renässanslitteraturen under 1500- talet och 1600-talet" utan att det visas vad som skiljer denna långa epok från den närmast föregående och den efterföljande, annat än rent tillfälligt. Indelning inom 200-årsperioden görs inte, även om 1600-talet vid något tillfälle kallas "barockepoken".[45] Dramats stil är inte alls undersökt, om man undantar punktstudier som Gun Widmarks över Carl Gyllenborg.[46]

Trots det sagda har vi - mer eller mindre villigt - överfört på den svenska poesien de utländska, främst tyska, epokstilbeteckningarna: "barock",

---

40 Svanberg 1963 (=3. uppl.)

41 Ståhle 1974.

42 Belfrage 1920.

43 Lamm 1908, Friberg 1945, Olsson 1963, Swahn 1971.

44 Johannesson 1968.

45 Holm 1967.

46 Widmark 1969. Det bör dock tilläggas att studier som Noreen 1938 och Breitholtz 1944 har väsentliga ting att säga även om stilen.

"(pseudo-)klassicism", "rokoko". Stor osäkerhet har rått, både om vad som utmärker dessa stilar och, framför allt, om när de olika stilarna börjar uppträda, hos vilka författare de finns starkast och tydligast, vilka genrer som berörs mest, vilka skiftningar som finns inom epokstilarna. Säkrast har man känt sig, då man yttrat sig om Dahlstierna. Men det är fortfarande en öppen fråga om barocken i Sverige inleds med Lucidor, med Stiernhielm eller rentav med Wivallius. Gränsen framåt har inte varit lättare att dra. Kritikern Petrus Lagerlöf har kunnat framställas som den förste klassicisten, men hans poesi har många barockdrag. Triewald är i ett par verssatirer klart antibarock, men barocken lever vidare hos diktare som Lohman.[47]

Granskar man de litteraturhistoriska handböckernas ord om "barockstil" blir man medveten om att vad som fattas är en systematisk undersökning av vad som är barockstil i Sverige. Ibland nämns ett, ibland ett annat som barockdrag. På det sättet kan etiketten "barock" sättas på mångahanda. Som kriterium på barockstil har man ofta sett den sökta metaforen och paradoxen. Sådant finner man i mängd hos Dahlstierna. Andra gånger har man framhävt ordleken. Där är Lucidor ett viktigt namn.[48] På utländskt håll har de stora hopningarna ibland ansetts som barockens kännetecken. Men sådana har redan Stiernhielm i myckenhet.[49] Sökta bilder har han däremot få. Nämner man intresset för ordens ljudvärden, allitterationer, assonanser och överrika rim, så blir Stiernhielm också där en portalgestalt. Någon undersökning av samspelet mellan alla dessa kriterier finns inte. Det är inte klarare med "klassicismen". Den har ofta definierats negativt, som en reaktion mot barocken. Om barocken kännetecknas av dunkelhet, så vill klassicismen klarhet, om barocken har en förkärlek för ytliga

---

47 I artiklarna om 1600-talsförfattarna i *Svenskt litteraturlexikon* sägs om Dahlstierna: ”D. är den avancerade barockstilens främste företrädare i vår litteratur”, om Lucidor: ”Närmast står han de tyska barockpoeterna”, om Lillienstedt: ”Han är en av de första som i svensk litteratur medevetet odlade marinismens stil”, om Leyoncrona: ”Som författare tillhör L. barocken”, om Rudeen: ”Han arbetade i barockens maner”, om Lohman: ”känd som begravningspoet i barockens bildrika och konstfulla stil”. Vid Spegel och Holmström nämns inte barock eller motsvarigheter som marinism. Endast en författare vid sidan Dahlstierna förbinds så självklart med barocken. Det är Wexionius, om vilket det heter: ”han är en av våra mest utrerade barockskalder”.

48 Om Dahlstiernas metaforer se t.ex. Carlenvall 1947, om Lucidors ordlekar Castrén 1907 s. 171f., om Stiernhielms hopningar Castrén 1907 s. 173.

49 Stiernhielms rika bruk av allitterationer och assonanser har framhållits av Ståhle 1951 och 1974 s. 233-252. Ståhle sätter det dock inte i samband med barocken.

effekter och svulst, så vill klassicismen enkelhet, sanning och ett rätt förhållande mellan *res* och *verba*. Både Lagerlöfs och Triewalds kritik kan med den innebörden ses som klassicism. Men närmast utgående från Leo Spitzers syn på klassicismen som en dämpning av barocken har jag velat kalla Haquin Spegels senare poesi ett prov på en utveckling mot en klassicism med kristet förtecken.[50] Hur förhåller den sig till Lagerlöfs och Triewalds klassicism? Och vad utmärker stilen i "våra första franskklassiska dramer". Är Dalin klassicist? Är Nordenflycht.

Osäkerhet ligger väl också bakom det förhållandet, att handböckerna helst inte använder stilhistoriska epokbeteckningar utan föredrar den politiska historiens, då man talar om "stormaktstiden", "den karolinska tiden", "frihetstiden". Beteckningar antyder en relation till den politiska utvecklingen, som sällan och bara styckevis får komma till uttryck - i framställningar som saknar en grundsyn på litteraturens förhållande till samhället - och som inte säger mycket om litteraturens egenart under de olika perioderna.

Då man i handböckerna sökt gruppera litteraturen efter för den mer passande linjer har man ibland använt typologien "skola". Man talar om Stiernhielm och hans lärjungar.[51] Dahlstierna och Paulinus Lillienstedt, ibland även Leyoncrona och Rudeen, har förts samman.[52] Tankebyggarna har fått bilda en enhet. I sådana fall finns ibland flera slags föreningsband, personliga kontakter, gemensamma impulser, lärjungaskap o. d. Oftast har man utgått från de personliga kontakterna. Sådana är emellertid i och för sig inte mycket värda vid bestämning av litterära likheter. Vilka som bör räknas till Stiernhielms skola är osäkert. Inte bara Columbus, Hiärne och bröderna Wollimhaus utan även Lucidor och Wennæsius

---

50 Olsson 1963 s. 295.

51 Så Schück (1927 s. 342), som dit räknar Hiärne och i viss mån Spegel och Columbus. Castrén (1929) talar om ”Stiernhielms närmaste efterföljare” och avser då utom *Bröllops beswärs* författare Hiärne, Columbus, bröderna Wollimhaus och Wennæsius, alla studenter i Uppsala på 1660-talet (s. 237) samt Lucidor (se rubriken s. 235). Tidigare hade man ett vidare begrepp. Atterbom menar med Stiernhielms efterföljare alla diktare till och med Nordenflycht, Dalin dock undantagen (Atterbom 1862, innehålls-förteckningen). Malmström räknar dit alla till och med Frese (Malmström 1866 innehållsförteckningen).

52 Castrén för under rubriken ”marinism” samman Lillienstedt, Leyoncrona, Dahlstierna och Rudeen (Castrén 1929 s. 265-269). Fehrman behandlar Dahlstierna för sig men ställer ”vid sidan av Dahlstierna” Leyoncrona och Lillienstedt och behandlar i samma sammanhang även Rudeen. Fehrman 1967 s. 44ff.

hade personliga kontakter med honom. Å andra sidan: Dalin och Nordenflycht stod inte i det bästa förhållande till varandra. Är de så väsensolika, stilistiskt sett?

Det torde således stå klart, att vi saknar en bred systematisk undersökning av den svenska litterära stilens förändringar under 1600- och 1700-talen, alltså den tid, när "barockstilen" kan tänkas ha uppträtt.

0.1.3. Om användningen och värdet av typologier

Behöver vi typologier av det slag som epokbegreppen utgör? Vad vinner förståelsen av litteraturen på att vi kan sätta en epoketikett på den? Är det av något värde att kunna bestämma om Donne eller Sponde är renässansförfattare, manierister eller barockdiktare, att veta vilka verk av Milton som är manieristiska, barocka eller senbarocka (Sypher) , om fransk-klassicismen i själva verket är en särbarock (Sonderbarock; Hatzfeld, Spitzer), för att ta några exempel? Har det något intresse att veta, om det verkligen finns någon fransk-klassicism, eller om det bara var frågan om några författare, som var personligen bekanta och stod på samma linje i vissa frågor? [53]

Problemet är hermeneutiskt. Vår läsning är bestämd av vissa faktorer. Får vi lära, att Racine är fransk-klassisk, läser vi honom på ett sätt. Får vi veta, att fransk-klassicismen i själva verket är barock, börjar vi hos Racine se sådant som vi inte sett förut. Det är här den största faran med typologierna ligger. De kan bestämma läsningen på ett otillbörligt sätt. [54] En tillspetsning sker, när man, som skett särskilt i tysk litteraturforskning, vill framhäva "das Einmalige" i konstverket.

---

53 Sponde kallades först ”barock” av Alan Boase 1949 (se Wellek 1962 s. 119), men senare har man betonat hur stor skillnaden är mellan hans stil och det man nu uppfattar som barockstil. Fukui skriver 1964 s. 78f.: ”Sur le plan du langage poétique, il y eut un fossé entre Sponde et Théophile. Quelle difficulté pour classer tous ces poètes sous la rubrique ’barock’!”. Buffum 1955 s. 117 löser problemet genom att kalla Sponde manierist. Sypher 1955 s. 174 gör *Lycidas* till en manieristisk dikt: ”perhaps the greatest mannerist poem”. *Paradise Lost* (s. 192-250, passim) till ett barockepos och *Paradise Regained* (s. 289-291) till ett senbarockt epos. Därtill kan läggas att *Comus* betraktas som en renässansdikt (s. 17). Att fransk-klassicismen skulle vara barock har hävdats av Hatzfeld (se Wellek 1963 s. 78). År 1935 föreslog han beteckningen ”Sonderbarock” (Wellek 1963 s. 89).

54 Jfr här Teesing 1948 s. 12 och Hermand 1969 s. 198.

[55]Diktarnas egen syn är också av intresse. De har ofta värjt sig mot hopförandet i fållor, i epokfållor och andra.

Å andra sidan är det svårt att avvara epokbegreppen, likaväl som andra typologier (riktningar, skolor etc.) Litteratur skapas inte i ett vakuum. När en författare skriver, leds han inte bara av vissa behov av att uttrycka sig eller av vissa syften med verket utan också av den litteratur han läst och känt betydelsefull. Särskilt spelar den aktuella litteraturen en stor roll. Ingen diktare, inte ens den som mest värjer sig, kan helt undgå inflytandet från sin egen samtid. På detta sätt skapas något slags överensstämmelse mellan de verk som tillkommer samtidigt, hur olika de än kan vara i många avseenden. De som arbetat med periodiseringsproblemet har också i allmänhet, med allt erkännande av svårigheterna och vådorna, förklarat, att epokbegreppen är nödvändiga. "Ohne Periodisierung ist eine Geschichtswissenschaft heute undenkbar", skriver Teesing 1948.[56]

Varför epokbegreppen är nödvändiga har Jost Hermand demonstrerat i sin bok *Synthetisches Interpretieren*. Efter att ha kritiserat den strävan att slopa epokbegreppen som grundat sig på antingen en överdriven tro på det individuella eller - som hos New Criticism - på en föreställning om det autonoma konstverket, förklarar Hermand, att epokbegreppen är nödvändiga för jämförelsens och den riktiga värderingens skull. "Wer jedoch nur noch das Einzelne sieht, sieht auch das Einzelne nicht mehr richtig". Endast om man ständigt konfronterar det individuella med de för varje tid härskande tidsstilarna undgår man faran att göra litteraturvetenskapen till en praktisk ontologi. [57]

En annan invändning mot typologier sådana som epokbegreppen går ut på att de är svåra att bestämma. Genomgången av barockteorierna har visat, att definitionerna är många och grundar sig på dels den aspekt man valt, om man valt att utgå från en förhärskande stil eller en mentalitet eller en samhällsstruktur, dels också på om man har en elit eller en massa för ögonen. Vi ska här nöja oss med att se hur problemen ter sig, om man utgår från stilen.

Många forskare har kritiserat typologierna och ifrågasatt deras värde. ett våldsamt angrepp mot typologier av det slag epokbegreppen utgör har riktats av

---

55 Hermand 1969 s. 199 refererar dessa synpunkter.

56 Teesing 1948 s. 18.

57 Hermand 1969 s. 206. Hermand borde här ha hänvisat till Teesing 1948, där samma synpunkter framförs.

stilforskaren Milic.[58] Typologierna bidrar, menar han, inte alls till förståelsen av litterär stil. Han grundar sin negativa inställning på erfarenheter uttryckta i sju satser:

1. En författares stil är ett uttryck för hans personlighet
2. En författare måste skriva i sin egen stil
3. Man kan lära känna en författare i stilen
4. Ingen författare kan verkligen imitera en annan författares stil
5. Det som formar en författares stil är hans skolning och läsning
6. En författares språk styrs av hans egen tids språk
7. Språket förändras gradvis med tiden

Det ligger, säger Milic, inget revolutionerande i detta. Mycket är redan sagt i Buffons bekanta "Le style, c'est l'homme même". Milic tar sedan upp som konkret problem den så kallade Restoration prose i England. Han visar, att bara en minoritet författare från restaurationstiden skrev sådan prosa, som man brukar kalla "restaurationsprosa". Om vi skall acceptera en typologi "Restoration Prose" måste vi, säger han, gå med på tre satser:

1. Vi måste tro, att det finns en hypotetisk storhet kallad "Restoration Prose", vars karakteristika bara kan definieras generellt.
2. Vi måste vara överens om att denna storhet är det gemensamma hos ett visst antal författare från perioden ifråga men inte hos vissa andra, som trots detta medges vara förstahandsförfattare, och inte i alla verk av en minoritet författare utan hos denna minoritet vara i vissa verk, som kan specificeras.
3. Vi uppfordras att erkänna, att de författare, som har del i denna storhet, representerar en tydlig subkultur i samhället, en som antagligen hör närmare till samhällets verkliga produktion än de, som står utanför, hur viktiga dessa än är.

Milics satser kan knappast sägas vara klart formulerade. Hans invändningar tycks emellertid grunda sig på två ting. Det ena är en definition av begreppet "stil". "Only individuals have personalities and therefore only individuals can have a style".[59]

---

58 Milic 1967 s. 283-292. Jfr även Hermand 1969 s. 214ff.

59 Milic 1967 s. 289.

Det andra är en praktisk erfarenhet: i alla perioder finns ett antal författare, vilkas stil inte alls liknar den som förutsätts vara "tidens" stil.

Det är givet, att om man definierar stil så som Milic gör, kan det bara finnas författarstilar. Men en sådan definition leder, som jag ser det, till helt orimliga konsekvenser. Vi behöver bara föra in två av alla stilforskare välkända förhållanden för att se det absurda häri. De flesta författare, som uppnår någorlunda hög ålder, förändrar sin stil. Vad har Goethes "Alterstil" i exempelvis *Wilhelm Meisters Wanderjahre* gemensamt med stilen i *Die Leiden des jungen Werthers*? Vilket är Lagerkvists stil, den expressionistiska och kubistiska i *Ångest* och *Järn och människor* eller den avklarnade stilen i *Aftonland* och den sena prosatrilogien? Sannolikt blir Goethes eller Lagerkvists författarstilar något oerhört uttunnat - och något som inte manifesterar sig någonstans - om man definierar författarstilen så som Milic tycks göra.

Det andra förhållandet rör genren. De flesta författare skriver i olika genrer. All erfarenhet förnekar att stilen är lika i alla genrer.

Det är tydligt att själva termen "författarstil" måste definieras så, att den inbegriper i sig andra faktorer än författarens eget psyke. En författarstil är en persons stilvilja i mötet med å ena sidan stiltendenser i tiden, å den andra stilegenskaper som traditionellt hör till den genre författaren skriver i. I själva verket nödgas Milic erkänna detta, ifråga om tidsfaktorn. Han talar i punkt 6 om att författarens språk styrs av hans egen tids språkbruk ("A writer's language is governed by the practice of his own time"). Milic använder ordet "language". Andra skulle ha sagt "style". Det förefaller som om Milic bara smusslar med termer. De flesta lingvister och stilforskare skulle knappast gå med på att ge "language" samma betydelse i denna punkt som i den sjunde, där det står "Language changes gradually with time". Det är självklart att själva språket förändras. Men till denna språkliga förändring kan det under en tid vara ett utbrett mode att förhålla sig på ett sätt, under en annan tid på ett annat. En författare påverkas givetvis av den allmänna språkförändringen. Men hans förhållande till språket bestäms i stor utsträckning av hur de författare han anser vara efterföljansvärda förhåller sig. Detta sätt att reagera på den allmänna språkförändringen bör rimligtvis kallas "stil". Jag kan inte se annat än att Milic här får in en typologi bakvägen.[60]

---

60 Jfr här vad Milic skriver (1967 s. 290) om författarnas förhållande till den tid de tillhör: ”At any given moment, there are writers imbued with the lexical choices and the syntactical options of a previous era. And there are some who are on the frontier of change, coining new words like any teen-ager”. Milic förutsätter tydligen

Den andra förutsättningen för Milics avvisande av typologier hänger samman med den första. De som medvetet har arbetat med begreppet "epokstil" har insett, att alla författare under en kronologiskt begränsad tidsperiod inte har samma stil. Det föreligger här ett förhållande som är analogt med det som råder ifråga om författarstil. Antingen gör man i bägge fallen stil till något mycket uttunnat eller också måste man anse, att stilen uppträder främst och tydligast i vissa verk. Det senare sker också i praktiken, när kritiker och litteraturhistoriker talar om att en viss författare bättre än andra uttrycker "tidens stil". Bestämningen av såväl epokstil som författarstil sker vanligen helt subjektivt. Skall den ena bestämningen förkastas, bör även den andra förkastas. När Milic säger, att endast individer har personlighet, utgår han också från en numera övergiven psykologi. En människa spelar, menar man numera, olika roller och anpassar stilen efter de roller hon spelar.

Det här sagda hindrar inte, att begreppet "epokstil" är problematiskt. Om man erkänner, att inte alla författare under samma kronologiskt avgränsade epok har samma stil, hur skall man då bestämma vad som är epokens stil?

Milic räknar som synes med att typologien grundas på en elit. Det är emellertid inte klart vad han menar därmed. Han antar nämligen att det också under en period finns elitförfattare, som står utanför typologien. Skillnaden skulle, enligt punkt 3, vara den att de som hör till typologien representerar en markant subkultur inom samhället. Andra är här tydligare. Jost Hermand menar också, att bestämningen av innehållet i periodbegreppet måste grundas på egenskaper hos en elit. Han förkastar tanken att det skulle utgöras av ett statistiskt genomsnitt. I stället tänker han sig ett avantgarde, små grupper eller bara ett par enskilda författare, som frambringar det nya. Man får, menar han, dock inte generalisera på den punkten. Under revolutionstider kan det vara en bred rörelse, som representerar tidsstilen.[61] Man frågar sig emellertid hur man objektivt skall kunna bestämma vilka som bär upp detta nya, som är epokens stil, om man inte skall använda statistik. Hermand anbefaller en viss "Kombinatorik", vilket inte innebär en

---

att varje period har sina ”lexical choices” and ”syntactical options”. Men kommer då inte tidsstilen in bakvägen? – Här bör också hänvisas till den diskussion Herdan (Herdan 1964 s. 155ff) för om relationen mellan stil och språk.

61 Hermand 1969 s. 216. Även Teesing (1948 s. 36) anser att periodbegreppet skall grundas på det ”zur Zeit kulturell führende Schicht”. Vilken roll valet av representanter får för uppfattningen av en epok har understrukits av Hermand i 1978 s. 11ff.

rent intuitiv process utan kräver "eine genau differenzierte, geschichtliche Erkenntnis der einzelnen Kulturbereiche". De vackra orden till trots är väl risken stor att man då är tillbaka i den Geistesgeschichte som Hermand själv varnar för.[62]

Hermand antar som synes att det är en elit, en grupp diktare, som står framför mängden och som bär upp en epokstil. "Denn wichtig am Aesthetischen ist doch letzlich nur das, was sich im Rahmen der Dialektik der Kulturbewegung nach vorn entscheidet, das heißt sich im progressiven Sinne 'epochal' verhält", skriver han i en uppsats om de senaste årens strid kring epokbegreppen.[63] En liknande uppfattning möter hos Rousset. Det vore fel, menar han, att tro att en epokstil täcker stilen hos alla diktare under en kronologiskt avgränsad tid. "En histoire de l'art comme en histoire littéraire, c'est la diversité des tendances qui frappe autant que les similitudes, et les resistances au Baroque presque autant que les consentements".[64] För Rousset är barocken bara den mest aktiva av de stilar man finner under 1600-talet.

Andra forskare har en helt annan uppfattning. Epokstilen är för dem det som alla mer eller mindre har. Den är därför tydligast hos andra rangens författare. "Vi har valt att illustrera epokstilarna med verk av mer betydelsefulla författare från respektive tid. Hade vi i stället granskat de många mindre poeternas, eftersägarnas, epigonernas alster, så hade epokstilen framträtt ännu tydligare", skriver Ulf Teleman och Anne Marie Wieselgren i *ABC i stilistik*. [65]Uppfattning står alltså mot uppfattning.

Att grunda en stilhistorisk undersökning på de redan förefintliga typologierna förefaller mig med hänsyn till de problem som refererats vara oriktigt. Det är fel att utgå från en definition av t.ex. barockstil och sedan undersöka vilka författare som har denna stil. Å andra sidan kan typologierna vara av viss nytta för själva problemställningarna. Någon sanning torde ligga i dem. Om man utgår inte från en syntes utan från de konkreta stilelement, som ansetts kännetecknа den ena eller den andra stilepoken, har man värdefulla orienteringsmedel. Undersökningen får sedan visa om dessa element finns tillsammans i så stor utsträckning att de kan sägas utmärka en viss period framför andra och till att sätta en viss epokstilsetikett på perioden ifråga. I motsats till Hermand kan man därför

---

62 Hermand 1969 s. 214. Varningen för Geistesgeschichte s. 201.
63 Hermand 1976 s. 117.
64 Rousset 1962 s. 173. Även citerat av Guillen 1971 s. 428.
65 Teleman & Wieselgren 1970 s. 39.

hävda, att problemen kring epokstilbegreppen kräver just kvantitativa undersökningar. Endast genom sådana kan det bli möjligt att bestämma om det finns en större mängd av vissa stilelement under en period än under en annan, hur många och vilka som har denna större mängd och vilka som med hänsyn härtill skall betraktas som föregångare eller epigoner.

Man kan givetvis häremot invända, att man då gör en immanent definition av begreppet "epok". Under många år, särskilt sedan Teesing 1948 gav ut sitt arbete om periodiseringsproblemen, har ledstjärnan i litterär periodisering varit att söka immanenta kriterier. [66] Detta var också i linje med den länge härskande nya kritikens litteratursyn. Mot dessa tendenser har det dock riktats kritik. Man har åter knutit an till de en gång vanliga metoder att hämta epokbeteckningarna från den politiska historien, från ideologierna eller, som i marxistisk forskning, från socioekonomiska förhållanden. Man kan hålla med om att enbart immanenta kriterier inte räcker för en litteraturhistorisk periodisering. Men det primära bör dock vara studier av vad de litterära texterna själva ger. Vid tolkningen kan man sedan rycka in politiska, ideologiska eller sociala faktorer.

Hur nödvändigt det trots allt är att arbeta med epokstilsbegreppen blir klart om man närmare funderar över vad individuell stil är. Som särskilt Hermand betonat, kan det individuella bestämmas endast genom det allmänna. Men vad är då det allmänna? Och hur förhåller sig det individuella till det allmänna? Milic vill i nämnda uppsats se förhållandet på det viset, att perioden förser författaren med vissa språkliga möjligheter, som han sedan realiserar. Författarens stil skulle vara det speciella som skiljer honom från det för epoken normala, epokens stil det som förenar författare under en kronologiskt avgränsad tid. Om man ser det så kan man inte komma åt det ena utan att känna det andra.

Den viktiga frågan hur den enskilda författarens stil förhåller sig till epokens stil har i allmänhet endast tillfälligt berörts i stilforskningen. Vissa forskare har bara inriktat sig på individuella stilar, andra bara på epokstilar. Länge gällde stilstudierna enbart författarstilar eller verkstilar. Den tyska, av Geistesgeschichte bestämda forskningen under 1920- och 1930-talen gick, som Martini påpekat, över till den andra ytterligheten: allt blev tidsstil.[67] Varken på det ena eller det andra

---

66 Om Teesings arbete och tendenserna i det i fråga om periodisering se Ribbat 1974 s. 172f.

67 Martini 1971. Martinis uppsats innehåller många viktiga synpunkter på förhållandet mellan det individuella och det överindividuella som en epokstil innebär.

hållet har man på allvar sett det problematiska i såväl författarstils- som tidsstilsbegreppen.

Bristen på forskning gör att fältet är öppet för gissningar. Vi vet inte om individen har lika stor frihet vad gäller alla stilelement eller om vissa är hårdare knutna till epoken än andra. Vi vet inte om det råder generella förhållanden vad angår de olika stilelementen eller om varje författare och varje epok har sin egenart, så att, för att ta ett exempel, antalet underordnande konjunktioner är strängt tidsbundet i en epok men friare i en annan, eller om valet av många negationer under en tid styrs av tidens sätt att skriva, medan det råder större frihet under en annan. Detta är problem som måste aktualiseras. Och de kräver kvantitativa stilhistoriska undersökningar.[68]

Sådana undersökningar bör också kunna ställa en rad andra ting på en fastare bas. I stilhistorien jämförs ofta två författare med varandra. En kvantitativ undersökning kan visa både vilka element i stilen som verkligen är olika och hur stora skillnaderna är. Det går med hjälp av en sådan att avgöra vad som imiteras från en inflytelserik författare. Vi kan t.ex. se vad det var hos Stiernhielm som hans lärjungar tog upp. Till sist är sådana undersökningar - allmänt erkända - hjälpmedel vid slitandet av attributionstvister.

0.1.4. Genreproblemet

Det är framför allt i vissa genrer man funnit barockdrag. Några belägg kan hämtas från svensk litteraturhistoria. Ett av den svenska litteraturens mest barocka verk anses Dahlstiernas *Kunga-Skald* vara. Det är ett episkt-panegyriskt verk. Det är också Paulinus Lillienstedts dikter om Kristus, som också nämnts bland de barocka texterna. Hos Lucidor han man funnit barockdrag främst i gravdikterna, medan psalmerna och de världsliga visorna befunnits vara enklare, vilket lett till antagandet att de är äldre.[69] Allmänt kan sägas, att uppfattningen av den litterära barocken i Sverige har bestämts av det man funnit i episk-panegyriska dikter och

---

68 K. Weissenbergers ord förtjänar att anföras: ”The criteria of a period style pertinent to a certain genre must be confirmed by the corresponding style element in another genre; only then can a period style definitely prove the unity of an epoch”. Weissenberger 1971 s. 258.

69 Fehrman 1967 s. 33. - En tysk forskare, H. Scholte, har funnit att den protestantiska psalmen inte är barock. Se *Der literarische Barockbegriff* 1975 s. 512.

gravdikter, i första hand. Dessa genrer levde kvar och blomstrade under 1700-talet - både Dalin och Nordenflycht skrev i dem. Men det är inte Dalins *Den swenska Friheten* eller Nordenflychts *Tåget öfwer Bält* som bestämt vår bild av Frihetstidens litterära stil, utan vad författarna åstadkom i enklare genrer som visorna, de naturbeskrivande dikterna och reflexionspoesien.

Förhållandet visar, att vår uppfattning av epokstilen inte kan lösgöras från genrefrågan. Om vi skall komma åt epokstilen, måste vi kunna isolera genrefaktorn.

0.2. Undersökningens syfte och omfattning

Det primära syftet med denna undersökning är att fastställa om det sker sådana generella förändringar av stilen under tiden 1600 till 1760, att man har skäl att tala om stilepoker samt att i så fall avgöra vilka element som konstituerar stilarna under de olika epokerna. Tidsramen har bestämts av teorierna om "barocken". Man kan vänta att den - om den finns - skall uppträda i Sverige först ett stycke in på 1600-talet, detta beroende på den allmänna kulturella förseningen i Sverige och att den vid mitten av 1700-talet bör vara avlöst av en annan, mer klassicerande epok. Detta primära syfte hänger likväl samman med en övertygelse, att resultaten av undersökningen bör kunna utsäga något om existensen av stilepoker över huvud taget. Finns det en barockstil, begränsad till en viss epok, är det också rimligt att anta, att det senare finns andra epokstilar.

Detta är det primära syftet. Men som framgått av diskussionen ovan är frågan om epokstilar mycket komplicerad. Detta gör det viktigt att även undersöka vilken roll genrerna spelar. Finns det vissa stilelement som är så starkt bundna till genren att de inte undergår nämnvärda förändringar från en tid till en annan? Om man kan konstatera en allmän stilförändring, kan man se den i alla genrer lika tydligt? Att undersöka hur genrerna förhåller sig med hänsyn till tiden är det andra syftet.

Det tredje syftet hänger samman med de individuella författarna och deras roll. Här är det viktigt först att se hur de enskilda författarna förhåller sig till en eventuell allmän stilförändring. Vilka författare förebådar förändringar, vilka uppträder tvärtom som epigoner? Hur förhåller sig de högt ansedda författarna till sin tids stil? Bildar någon författare skola och i så fall med vad? Hur länge varar hans inflytande?

Dessa målsättningar nödvändiggör inte bara ett stort material utan också största möjliga spridning på olika genrer och författare. Samtidigt måste man, med hänsyn till det tredje syftet, att bestämma individernas förhållande till tidsstilen, se till att de kända, högt ansedda författarna blir väl företrädda.

För att ge undersökningen största möjliga bredd har jag valt att låta den omfatta alla litteraturformer: poesi, drama och prosa i alla genrer. Eftersom man kan räkna med att dessa huvudformer följer sin egen norm, har jag valt att skilja dem åt och undersöka dem var för sig. Arbetet är uppdelat på tre delar. Den första ägnas poesien, den andra dramat, den tredje prosan.

Undersökningen utgår från föreställningen att litteraturens medium är språket. Det är i språket karaktären i ett litterärt verk och skillnaderna mellan olika verk kan avläsas. Detta faktum har inte beaktats tillräckligt i svensk litteraturhistoria. Den handlar mycket om författarnas biografi, om deras sociala förhållanden och deras psyke. Den rör sig i stor utsträckning med storheter som "verklighet" och "fantasi" eller "idealism". Livsåskådningen har tillmätts stor plats och religiösa eller filosofiska tankar har skjutits i förgrunden. [70] Givetvis har vi också stilforskare, som arbetat på annat sätt. Sixten Belfrage, Josua Mjöberg, Sten Malmström och Helge Gullberg har fint visat hur gustavianska diktare, Tegnér, Stagnelius, Selma Lagerlöf och Per Hallström har skapat konst av det svenska språket.[71] Detta stilstudium har i viss mån befruktat litteraturhistoriens framställningar. Nykritiken har också fört med sig ett större intresse för de litterära verkens gestaltning. Men någon motsvarighet till det som skett utomlands i detta avseende har vi ännu inte. Under senare år har flera forskare studerat engelsk litteraturhistoria med utgångspunkt i diktarnas förhållande till språket.[72] I ett även i Tyskland på sin tid använt arbete såg Wolfgang Kayser litteraturen som "Das sprachliche Kunstwerk". [73] Aspekten är i Tyskland inte ny. Den fanns där under senare hälften av 1800-talet med den då starka filologiska litteraturforskningen. Det är signifikativt att Gerbers *Die Sprache als Kunst* från år 1871 har aktualiserats på nytt.[74] Några mera betydande spår har detta dock inte satt i tysk litteraturhistorie-

---

70 För kritik av ”biografismen” i litteraturhistorieskrivningen se Olsson 2003 s. 17ff

71 Belfrage 1923 (1950), Gullberg 1939, 1948, Mjöberg 1911, Malmström 1961.

72 Se t.ex. Groom 1955, Davie 1955, Levin 1962, Nowottny 1962 och Leach 1969, för att bara nämna några. Som en föregångare ter sig Bateson 1934.

73 Kayser 1948.

74 Gerber utgavs på nytt i en tredje upplaga: Hildesheim 1961.

skrivning. Det är betecknande, att det arbete som söker beskriva hur tyskan blir ett litteraturspråk är skrivet av en amerikan.[75]

Den första punkten i den teori denna undersökning utgår från lyder alltså: *Det litterära verket har språket som medium*.

Hur det litterära verket gestaltas beror på författarens användning av språket, hans strävan och hans förmåga.

När en författare skriver har han ett visst syfte. Detta söker han förverkliga med hjälp av det språk han äger. Den andra punkten i vår teori lyder alltså: *Det litterära verkets språk beror på författarens språkliga kompetens*.

Under tvåhundra år har man i litteraturhistorien betonat författarindividens betydelse för det litterära skapandet. Dessförinnan betonade man i stället en annan faktor: genrerna. Under 1600- och 1700-talen utgjorde valet av genre det primära valet. detta val styrde valet av språk. Den tredje punkten i teorien lyder alltså: *Det litterära verkets språk hänger samman inte bara med författarens språkliga kompetens utan också med genrens inneboende krav på språket*.

När en författare skriver använder han - medvetet eller omedvetet - sin tids litterära språk. Man kan förmoda, att de flesta författare är angelägna om att nå fram till läsarna och därför använder det språk de tror att läsarna bäst förstår. En författare kan dock ställa sig olika till sin tids språk. Han kan se det som urvattnat eller på andra sätt oanvändbart för sitt syfte. I stället kan han gripa tillbaka till en äldre tids språk. Men han kan också vilja förnya det litterära språket. I svensk litteraturhistoria känner vi till, att Stiernhielm sökte sig tillbaka till fornspråket men att Dalin, åtminstone i prosan, sökte skapa ett modernare, ledigare språk än det han fann i litteraturen. Men ingen av dem kunde helt frigöra sig från sin egen tids språk. Den fjärde punkten i teorien lyder alltså: *Det litterära verkets språk är även bestämt av språket i den tid då det skrives.*

Det är självklart, att vi från början ingenting vet om hur starkt de olika faktorerna författare, genre och tid verkar. Det är sannolikast, att det inte finns någon generell regel. Litteraturhistorien har lärt oss, att det finns både självständiga och osjälvständiga författare. Självständiga författare har i vissa fall stormat mot genrekraven - det gäller dock en senare tid än den vi studerar. Självständiga författare har skapat en stil som trots likheter skiljer sig från den vanliga stilen i den tid de verkar i. De kan framstå som avvikande under sin egen

---

75 Blackall 1959.

kronologiska period men bli mönster för en senare period. Vi måste nog räkna med att författarfaktorn varit viktigare i vissa fall, genrefaktorn eller tidsfaktorn i andra.

Likaså är förhållandet mellan faktorerna genre och tid osäkert. Den utländska barockforskningen har visat, att just barocken kännetecknade en oppsition mot de traditionella genrekraven, en opposition som yttrade sig i skapandet av sådan hybrider som tragikomedi, "idylle héroique", "le poème héroï-comique". Klassicismen med Boileau återförde litteraturen till ordningen.[76] Det blir intressant att se om vi även i svensk litteratur under någon tid har sett en försvagning av genrens roll, som kunde motsvara de utomlands konstaterade upplösningstendenserna.

0.3. Metoden

0.3.1. Kvantitativ stilforskning

Kvantitativ stilforskning har vissa fördelar. Den främsta är att den ger forskaren möjlighet att verifiera sina påståenden. Är alla definitioner entydiga, bör var och en själv kunna se om resultaten är riktiga, eftersom det rör sig om sådant som kan mätas och räknas. En annan viktig fördel är att den kan användas på ett stort material. Men väl så viktigt är kanske, att den kan användas i sådana fall, där flera faktorer kan tänkas verk och det är svårt att isolera dem från varandra. Det finns också numera en stor kvantitativ forskning, även ingen undersökning gällt den typ av problem som det är vår uppgift att lösa.

Den kvantitativa stilforskningen introducerades på allvar i Sverige 1966, med boken *Litteraturvetenskap. Nya mål och metoder.* Men vi har ett par äldre stora undersökningar, där statistik spelar en viktig roll. Peter Hallberg visar i avhandlingen *Natursymboler i svensk lyrik* hur ett antal diktare från 1800-talet använder exempelvis ord för de olika sinnena, färgord, akustiska inslag och ord för djur, växter och celesta ting. Några signifikanstest gör han emellertid inte och inte heller bestämmer han samband mellan olika variabler.[77] Carita Hassler-Göransson gjorde en rad undersökningar av ordfrekvenser i olika slags texter, vilka hon

---

76 Bray 1963 s. 303-306.

77 Se metoddeklarationen i Hallberg 1951 s. 83ff.

presenterade just året 1966.[78] Men bortsett därifrån var den kvantitativa stilforskningen då föga känd i Sverige. Utom Miles' studier - som dock redan Tor E. Persson på 1950-talet omnämnt - kunde Jan Thavenius i sin uppsats "Kvantitativa metoder i stilistiken" för svensk publik presentera Yules då redan gamla undersökningar av vokabulärens storlek och sammansättning och Guirauds studier över ordfrekvenser, temaord och nyckelord som något okänt.[79]

En sammanfattande översikt över den internationella kvantitativa stilforskningen gav Nübold år 1974.[80] Här vill jag bara kort beröra de arbeten som i större utsträckning rör de för oss aktuella problemen.

Stort stilistiskt intresse har ordförrådets (vokabulärens) storlek. Stilstatistiken arbetar här med relationen mellan antalet löpande ord (tokens) och antalet olika ord (types). Alltsedan Yules undersökning av år 1944 har många stilforskare laborerat med denna relation. Yule visade, att olika författare hade olika stort ordförråd. [81]Andra har fortsatt. Så vet vi nu, att Racine i sin samlade dramatik hade 3 719 olika ord och att lyriker som Trakl, Heym och Rilke använde respektive 3 248, 3 294 och 3 484 ord. Långt större är Shakespeares ordförråd, som beräknats till omkring 15 000. Ännu längre når Joyce, som i *Ulysses* skall ha 29 899 ord.[82] Att Shakespeare och Joyce har så mycket fler ord hänger givetvis samman med att deras textmassa är så mycket större än Racines och de nämnda lyrikernas. Summan olika ord har i själva verket inget intresse, förrän den sätts i

---

78 Hassler-Göransson 1966. Undersökningen har både sakprosa och skönlitterär prosa som material. Dessutom ingår uppsatser av skolelever. Den skönlitterära prosan är hämtad från författare från 1880-talet till 1950-talet. I senare arbeten (Hassler-Göransson 1968, 1970, 1971 och 1976) har försök gjorts att bestämma stilen hos en rad författare med rent kvantitativ metod.

79 Thavenius 1966 s. 47-57. Tidigare hade hänvisning till Miles gjorts av Tor E. A. Persson. Persson 1956 s. 145-148. N. E. Enkvist 1973, kapitlet "Stylostatistic" diskuterar allmänt den kvantitativa stilforskningens möjligheter och problem.

80 Nübold 1974. Sandell 1978 ss. 20-46 har en kritisk presentation av särskilt den forskning som berör stilpsykologi.

81 Yule 1944 s. 15ff. För termerna type och token se Herdan 1960 s. 15 och passim..

82 Vokabulärstorleken hos Trakl, Heym och Rilke har beräknats i Calbert 1974 s. 40. Uppgiften beträffande Racine från Bernet 1987 s. 36. Övriga uppgifter från Nübold 1974 s. 26f. Listan kan kompletteras med några svenska uppgifter. Stiernhielm har i sin svenska poesi ca 3710 olika ord, i enbart *Hercules* 1732. Skogekär Bergbo har i *Wenerid* ca 1874 ord. Gullberg har (Thavenius 1971) 7898 olika ord.

relation till textlängden, mätt i löpord. Förhållandet är emellertid komplicerat, och med stor möda har forskarna sökt få fram mått som kan mäta vokabulärstorleken oberoende av textlängden. Yule gjorde ett första försök. Säkrare mått har konstruerats av Gustav Herdan.[83]

Inte bara vokabulärens storlek utan också dess sammansättning är intressant. Man har uppmärksammat hapaxorden, de bara en gång förekommande orden; så Guiraud, Herdan, Muller och andra. Även övriga lågfrekventa ord är av intresse. Men också de högfrekventa. Vissa av dem är för språket helt nödvändiga, däribland en mängd konjunktioner, prepositioner, pronomen och hjälpverb. Men vid sidan av dessa finns ord, vilkas antal kan variera betydligt. Guiraud har speciellt uppmärksammat dessa ord betydelse för stilen. Han har visat att olika författare har olika "nyckelord", det vill säga ord som i en text eller hos en författare förekommer betydligt mer än normalt, trots att de inte direkt har med ämnesvalet att göra. Det är högst rimligt att anta, att även genrerna har sina nyckelord. Och det vore intressant att se, om perioderna inte också perioderna har sina. Vi talar ju om modeord, och det är allmänt känt, att sådana ord som *natur*, *lycka* och *förnuft* var centrala under 1700-talet.[84]

Studiet av ordförrådet kan också ge möjlighet till jämförelser af ordförråden i olika texter. Man kan vid jämförelserna se hur många ord som är gemensamma, hur många den ena och hur många den andra texten är ensam om samt - inte minst viktigt - se *vilka* ord som faller inom de tre kategorierna. [85]

Mycket av det nämnda kan med fördel användas i en undersökning med föreliggande syfte. Man antar, att barocken har större ordförråd än klassicismen, som ju betonar det abstrakta och allmängiltiga. Hos oss är det känt, att Stiernhielm i likhet med renässanspoetiken ansåg det viktigt att visa språkets rikedom.

---

83 Yule konstruerade sitt koncentrationsmått, kallat K, efter antagandet att vokabulären följer Poissonmodellen. Herdan visade emellertid att måttet är beroende av textlängden och konstruerade (Herdan 1955) ett mått, $\frac{v^2}{-m}$ som är oberoende av textlängd och antagandet om någon statistisk modell. Se Nübold 1974 s. 20ff. Men Yule, som arbetat bara med substantiv, såg själv att storleken på K påverkades av textlängden. Se exemplen i Yule 1944 s. 233ff.

84 Om ordet ”natur” under 1700-talet se Willey 19 och Ehrard 1963, om ”lycka” se Mauzi 1960.

85 Herdan 1960 s. 96-111, Muller 1977 s. 145-154.

Mindre intresse torde studier över ordlängd, satslängd och meningslängd ha. Visserligen har man framhållit barockens förkärlek för tunga sammansättningar.[86] Men ett studium av detta slag kräver en speciell mätning av textelementen och har därför måst utgå. Mätningen av ordlängd försvåras av att stavningen av orden varierar så kraftigt.

Tidigt ägnade sig språkstatistikerna åt studiet av fonetiska ting. Ett sådant studium kunde vara av värde här, då bruket av klangfigurer ansetts utmärka barocken. Men också detta har jag avstått från. Man skulle exempelvis kunna göra frekvensunder-sökningar av allitterationerna.[87]

Mycken stilstatistisk forskning har ägnats åt ordklasserna. Man har dels undersökt fördelningen av orden på ordklasser, dels också relaterat dessa olika klasser till varandra. Så har man t.ex. fått måttet VAR, alltså kvoten verb/adjektiv. Den har av somliga betraktats som uttryck för individens språk, av andra som karakteristika för en genre.[88] Det är inte omöjligt, att kvoten också har med tiden att göra. Flera andra mått är här tänkbara, särskilt om man delar upp orden på delklasser. Fransmannen Muller har visat, att kvoten personliga pronomen/ possessiva pronomen har med stilnivån att göra.[89] Thavenius har med hjälp av uppdelning av formorden fått fram en rad viktiga mått. Vissa av dem, t.ex. kvoten samordnande/ underordnande konjunktioner, ger hjälp att bestämma syntaxens utseende.[90] Man kan gå vidare och dela upp exempelvis adverben, som liksom formorden är en heterogen klass.

---

86 Redan Strich 1916 (se *Der literarische Barockbegriff* s. 41) talar om ”zentnerschweren Worte”. Se vidare Windfuhr 1966 ss. 50-63. Ordlängd har statistiskt undersökts av bl.a. Fucks 1955 och Herdan, Muller 1964 ss. 15-24 och C. B. Williams 1970 chapter four. Posner 1963 betraktar Fucks’ studier som missbruk av stilstatistik.

87 Allitterationer har undersökts främst av Skinner 1939 och 1941. Stiernhielms allitterationer har räknats i Olsson 1970b ss. 115-120 med tabeller ss. 211-215.

88 För AVQ (VAR) se Busemann 1925 och Boder 1940. Jfr Somers och Nübold 1974 s. 92f.

89 Muller 1962 ss. 99-108, Muller 1964 s. 133ff., Muller 1965 ss. 605-612, Muller 1967 117-123. Senare har Thavenius övertagit och förändrat måttet. Thavenius 1972 ss. 120-131.

90 Thavenius 1972 ss. 186-199. Studier av ordens fördelning på ordklasser har utförts av bl.a. Milic 1966 (Swift och jämförelsematerial ur engelsk prosa), Ross 1977 (Keats’ och Blakes poesi), Cluett 1971 (Sprat och jämförelsematerial ur engelsk prosa), Cluett 1976 (engelsk prosa från olika tider, Calbert 1974 (Trakl,

Stilstatistiken har i allmänhet gjort halt inför semantiken. Ändå är det först när man kommer in på ordens betydelse som man får möjlighet att säga något verkligt kvalificerat om textens innehåll, dess tankar och livshållning. Problemen bör därför inte hindra, att även dessa möjligheter prövas. Det är visserligen svårt att semantiskt klassificera orden utan kännedom om kontexten, och vissa ord svävar mellan olika betydelsefält. Men om man håller sig till ett antal stora fält, med huvudsakligen högfrekventa och lättdefinierade ord, torde man dock kunna nå ett hyggligt resultat. Att dela upp hela ordmassan på semantiska klasser, så som man dela upp den på grammatiska eller funktionella klasser, är däremot inte tillrådligt.[91]

Stilistiskt spelar de så kallade retoriska figurerna stor roll. Den kvantitativa stilistiken har ibland arbetat även med dem. Många figurer är dock svåra att definiera och därmed också att räkna. Trots att det rika bruket av metaforer och andra figurer ansetts utmärka barocken, kommer dessa storheter inte att beaktas i denna undersökning.[92]

Stilstatistikens arbetsfält har varit flera. Ett viktigt är attributioner. Här kan man nämna Yule 1944, Ellegård 1962a och b, Mosteller och Wallace 1964 och Milic 1967a. Metoderna har skiftat, men det gemensamma har varit övertygelsen att kvantitativa stilstudier är ett av de allra viktigaste hjälpmedlen att fastställa författarskap och att det i flera tvister är det enda. Men forskarna har också erfarit, att det är svårare än man i allmänhet menat att bestämma vad som är en författarstil. En och samme författare har möjlighet att förändra hela språkstrukturen ganska avsevärt. Så noterade Yule, att till och med vokabulärkoncentrationen, alltså förhållandet mellan högfrekventa och lågfrekventa ord i en text, kunde skifta avsevärt hos en och samma författare.[93] Milic visade, att de flesta av de kategorier han använde hade föga värde i attributionsfrågan. Säkrast var sådant som antalet bindeord (connectives) men även mängden verb och dessutom olika följder av ord.[94]

Rilke samt Heym och George), Burton 1973 (Shakespeares Richard II och Antony and Cleopatra).

91 Dock kan nämnas några arbeten som utgår från fixerade motivkretsar [fyll i!]

92 Om svårigheterna med retoriska figurer se Nübold 1974 ss. 41-45 och Sandell 1977 s. 35.

93 Yule 1944 s. 119.

94 Milic 1967a s. 172ff. Jfr Nübold 1974 s. 30ff.

Även satsinledningarna som kännetecken på författarstilar har blivit ifrågasatta. En undersökning av Graband, Link och Nübold 1972 har gett vid handen, att två romaner av Smolett, *Humphrey Clinker* och *Roderick Random*, ifråga om ett par sätt att inleda satser skiljer sig mer från varandra än de skiljer sig från vissa kontrolltexter av andra författare.[95]

När det hos en och samma författare kan finnas stor differentiering beträffande flera undersökta kategorier, blir själva begreppet författarstil problematiskt. Det som utmärker författaren är kanske inte så mycket ett bestämt sätt att skriva som ett visst mönster för variationen av sätt att skriva. Detta mönster kan ha att göra med inställningen till genren. Vissa författare anpassar stilen mer efter genre, andra mindre. För att nå till större säkerhet i sådana frågor bör man mer än vad som skett beakta genrefaktorn.

Vi har numera en rad studier över författarstilar. Guiraud har i sina vokabulärundersökningar visat, att olika författare har inte bara olika stor vokabulär utan också olika mått på vokabulärens koncentration och rikedom och olika nyckelord.[96] Hayes har gjort jämförelser mellan olika prosaförfattare, främst Gibbon och Hemingway.[97] Calbert har jämfört några tyska lyriker, Trakl, Heym, Rilke och George, med avseende på olika kategorier, däribland vokabulärstorlek, vissa ordklasser och semantiska klasser samt negationer. [98]

Andra forskare har studerat skillnader mellan genrer. Boder har visat, att kvoten adjektiv/ verb är mycket större i vetenskaplig prosa än i fiktionsprosa och större i denna än i lagprosa och drama.[99] Guiraud har visat, att fördelningen av orden på ordklasserna substantiv, adjektiv, verb och adverb är olika i abstrakt prosa, konkret prosa, prosakomedi, verstragedi och lyrik. Så har till exempel abstrakt prosa, verstragedi och lyrik många substantiv, konkret prosa och prosakomedi få.[100] Strasbourgforskaren Muller och hans grupp hör till de få som studerat författarstilar men samtidigt tagit hänsyn till genren. Muller själv har i två arbeten undersökt Corneilles dramatik och bl.a. funnit att tragedierna stilistiskt

---

95 Graband, Link & Nübold 1972 ss. 29-34.
96 Guiraud 1954 s. 55ff., 76-82, 98-107
97 Hayes 1966 ss 371-386.
98 Calbert 1974.
99 AVQ och andra liknande relationsmått har sedan använts bl.a. av Antosch 1953 och 1969.
100 Guiraud 1954 s. 39.

skiljer sig från komedierna i flera avseenden. Ytterligare några studier kunde nämnas. [101] I stor skala har Mary P. Hiatt undersökt hur olika genrer förhåller sig, bland annat med avseende på olika slag av parallellism. [102]

Inte bara Josephine Miles har arbetat med förändringar i tiden. Guiraud har försökt bestämma stilförändringarna inom ett författarskap, Rimbauds.[103] Liknande studier har utförts på Milton. Frågan har i dessa fall gällt placeringen av verk, vilkas datering är osäker.[104] Men det har också gjorts studier över allmänna förändringar från period till period. Guiraud har studerat hur ordens fördelningar på ordklasser ändras från en period till en annan i fransk litteratur. Medan substantiv och adjektiv ökar från 1500-talet till 1900-talet, minskar verb och adverb.[105] Thavenius har också haft frågan om tidsmässiga förändringar i sikte, då han undersökte dels poetiska texter från slutet av 1700-talet och början av 1800-talet samt prosatexter från början av 1900-talet, dels poesi och prosa från vår egen tid. Materialläget gjorde emellertid att denna studie inte kom att ge några säkrare svar på frågan om svensk poetisk stil har förändrats genom tiderna.[106] Kanadensaren Cluett har sedan gjort en liknande undersökning, där Sidney och elisabethanska romanförfattare jämförs med Carlyle och Hemingway.[107] Det är självklart att inte heller denna studie ger oss möjlighet att följa en kontinuerlig och allmän utveckling av stilen.

Översikten kan, trots sin selektivitet, ge en föreställning om hur rik den kvantitativa stilforskningen är utomlands och hur den i Sverige varit mycket blygsam och betraktats med stor skepsis. Men översikten visar också, att många av de problem, som möter vid försöken att beskriva stilens allmänna förändringar i ett lands litteratur under ett långt tidsavsnitt, inte uppmärksammats i tillräckligt stor utsträckning och att en betydande metodisk osäkerhet kvarstår. Framför allt har bristen varit, att de undersökta texterna inte kan sägas vara representativa utan har valts av diverse praktiska skäl.

---

101 Muller 1964 och 1967. Brainerd 1971 ss. 239-259 har använt pronomen ställda mot artiklar för att skilja mellan olika dramagenrer.
102 Hiatt 1975.
103 Guiraud 1960 ss. 127-138.
104 Shawcross 1961.
105 Guiraud 1954 s. 38ff.
106 Thavenius 1972. Jfr kritik i Olsson s. 221f.
107 Cluett 1976.

0.3.1.1 Kritik av kvantitativ stilforskning

Kvantitativ stilforskning har varit utsatt för mycken kritik. Kritiken kommer från stilforskare som trycker på att litteratur är något mer än sådant som kan mätas och räknas och att kvantitativ stilforskning ger en vilseledande bild av texten, dels också från dem som förbinder kvantitativ forskning med nypositivism och menar att denna forskning tror sig kunna nå fram till ”objektiva” resultat och att endast dessa skulle ha något värde.

Ett antal argument av det första slaget har samlats och bemötts av Thavenius. [108] Vid diskussionen av dessa argument är det enligt min mening viktigt att hålla isär mikrostilistik och makrostilistik. Båda- dera behövs. De kan sägas komplettera varandra. En stilanalys av en enskild text har mycket att vinna om den kan bygga på makrostilistiska undersökningar. Om man studerar till exempel en av Strindbergs sagor, torde man kunna komma djupare in i denna sagas egenart, om man med god hjälp av makrostilistik vet något dels om sagans stil helt generellt, dels om Strindbergs ”normala” stil eller hans stil i andra genrer. [109] Makrostilistiken får inte förhäva sig och utge sig för att vara den enda vägen. Den för ett stycke på väg mot det som är stilforskningens mål. Men den för inte fram till målet. Å andra sidan är det nog inte så bra att börja betrakta målet på för nära håll. Har man förlagt vandringens början längre bort, får man ett större perspektiv.

En speciell invändning från stilforskarnas sida är att stilistik är fråga om läsning av en text, en noggrann innanläsning. Arbetar man kvantitativt, arbetar man på ett sätt som är främmande för vanlig läsning. Vilken läsare av en text sitter och räknar antalet substantiv eller i-ljud i texten? Intuitivt får man en bild av att texten har många substantiv eller i-ljud. Men det är inte antalet i siffror som är det sanna. I bästa fall bekräftar statistiken den intuitiva bilden. Men många gånger bekräftas den inte. Likväl är det den som är den sanna, eftersom den är resultatet av en normal läsning. Att statistiken kan ge ett annat resultat kan bero på att substantiven eller i-ljuden är hopade på ett par ställen i texten och för övrigt inte har hög frekvens. Den intuitiva bilden åstadkoms av denna hopning. Textens

---

108 Thavenius 1966 ss. 44-47. Flera forskare som själva arbetat med kvantitativ stilforskning har diskuterat frågan om man kan studera det ogripbara vi kallar stil objektivt. Så har Somers gjort. Somers II 1967 s. 8. Charles Muller, en av de mest framstående inom kvantitativ stilforskning, framhåller att denna bara är ett hjälpmedel bland andra. Se Kylander 1994 s. 2.

109 Om skillnaden mellan makrostilistik och mikrostilistik se Thavenius 1966 s 42ff. och Cassirer 1970 s. 15 och 98.

struktur betyder mer för den intuitiva bilden än själva frekvensen. [110] Detta bör emellertid inte leda till att man avfärdar kvantitativa undersökningar. Först genom sådana blir man klar över vilka faktorer som åstadkommer den intuitiva bilden. Den sålunda blottlagda skillnaden mellan intuitiv bild och bild grundad på statistisk undersökning kan nyttjas för ett studium av intuitionens sätt att arbeta. Men den kan också lära den kvantitativa stilistiken nya, mer adekvata metoder. En viktig tendens i senare forskning gäller just förbättringen av metoderna. Medan man tidigare bara räknade substantiv i hela långa texter, delar man nu upp texterna i mindre delar eller använder en ”rullande” metod för att se i vad mån substantiven hopar sig och var de gör det. [111]

Invändningen mot stilstatistiken att denna bild inte stämmer med intuitionens liknar rätt mycket den man riktade mot nykritikens analyser. Det är i båda fallen fråga om krav på en aktivare läsning av texten. Både stilstatistiken och nykritiken vill utveckla redskapen för en riktigare förståelse av texten. Det går nämligen inte att utan vidare tala om den intuitiva bilden. Läsning kan ske på många sätt. Skillnaden mellan stilstatistikens bild och intuitionens kan delvis vara skillnaden mellan en aktiv läsning och en passiv. [112]

Den andra typen av invändningar, som gäller positivismens föreställning om möjligheten att nå ”objektiv” sanning, kommer främst från marxismen. Bruket av ”hårddata” tjänar, säger man, att ge ett sken av vetenskaplighet [113] Det skall medges att det bland forskare som arbetat med kvantifierande metoder har funnits en tro att detta slags forskning är det enda som kan uppträda med vetenskapliga anspråk. En mer ödmjuk attityd är dock den vanliga. De flesta betraktar kvantitativ metod som hjälpmedel och är medvetna om begränsningarna. Samtidigt måste framhållas att det finns vissa verifierbara förhållanden som står fast och har värde att få kunskap om, vilken ideologi man än

---

110 Jfr här Cassirer 1970 s. 91ff.

111 Sedelow & Sedelow 1966 s. 7 pekar på sådana möjligheter.

112 Här kan man anföra Mullers ord om traditionellt och kvantitativt stilstudium: "Aussi l'étude quantitative ne peut-elle se détacher des méthodes traditionelles, ni les remplacer. Entre ces différents moyens doit s'instituer une sorte de va-et-vient, ujne confrontation constante entre les impressions ressenties par un lecteur attentif et sensible, et les indications qui, mystérieusement, se dégagent des chiffres." Muller 1964 s. 120

113 [Fyll i]

har. [114] I detta arbete gör jag inte anspråk på annat än att ha kunnat visa resultat som kan tjäna som utgångspunkt för analyser av författarskap, genrer eller enskilda texter.

0.3.1.2 Stilhistoria eller vad?

Om man med stil menar något mer än det ytliga, tillfälliga – och det måste man mena om man bedriver stilhistoria – ställs man inför problemet: hur förhåller sig stilen till tankeinnehållet, till mentaliteten bakom verket? Om man förutsätter att det finns något slags enhet som ger sig tillkänna i stildragen, antingen det är individen, genren eller epoken, så måste man ställa frågan: vad skapar och betingar denna enhet?

Mycken stilforskning har bedrivits utan att frågan har ställts. Mängder av – framför allt tyska – dissertationer av äldre datum räknar upp olika stilfenomen i en text utan att försök görs att förklara varför just dessa fenomen finns just där och finns där tillsammans. [115] Även modernare stilforskning med större perspektiv, till exempel den Josephine Miles utfört, har gjorts utan någon diskussion av förklaringar till de konstaterade fenomenen. Bara implicit förutsätts att förändringarna i stilen kan säga något om förändringar i sättet att se och tolka verkligheten. Bakom denna hållning kan ligga ett slags vetenskaplig purism: stilfenomen fattas objektivt, de kan mätas och räknas, men objektiva förklaringar till dem kan inte ges.

Rakt motsatt hållning hade den av tysk Geistesgeschichte präglade stilforskningen. Gränsen mellan stilhistoria och mentalitetshistoria kunde där ibland bli helt utsuddad. [116] Även den ”idealistiska” stilforskningen med Spitzer som främsta namn räknar med ett mycket nära förhållande mellan stil (=språklig form) och mentalitet eller psyke. [117] Även om man här alltid utgår från det formella bestäms urvalet av undersökta fenomen av viljan att nå fram till en totalsyn och till det väsentliga i texten. Vissa stildrag ges därigenom större betydelse än andra. Hos dem som arbetat med författarstilar har benägenheten att snabbt sluta sig till en åsikt om författarens psyke ofta varit påtaglig. Buffons ord ”Le style c’est

---

114 [Fyll i]

115 Thavenius 1966 s. 37f.

116 Jfr här Teesings (Teesing 1948 s. 122) referat av Ermatingers framställningssätt.

117 Se t. ex. Enkvist 1973 s. 50ff.

l'homme même" – som förresten sades på latin (*qualis vir, talis oratio*) ångt innan de formulerades på franska – har missbrukats av mycken stilforskning. [118]

Mot tendensen att alltför lätt se samband mellan stil och psyke vänder sig Teesing med argumentet, att man mycket väl kan en åskådning och en annan, för den främmande, traditionell stil. Hos de flesta tyska rokokodiktare består sålunda en diskrepans mellan en borgerlig upplysningsåskådning och en till franska förebilder anknytande stil. [119]

När man diskuterar stil och psyke måste man tänka på att stil hos en författare aldrig är något statiskt. Då skulle man inte kunna tala om verkstil. Det vore barockt att mena, att en författare byter åskådning, byter mentalitet, då han skriver ett nytt verk. Däremot kan han, i viss mån, byta stil.

Analogt förhåller det sig med epoken. Att bara göra konstateranden om frekvensen för vissa stilfenomen i en epok jämförd med en annan vore inte att säga något om epokens stil. Å andra sidan vore det inte riktigt att uttala sig om en epoks "anda" så snart man sett att epoken i fråga har en viss förkärlek för vissa stilfenomen. Liksom en författare psyke är något som aldrig kommer åt kommer man inte åt en epokens "innersta väsen". Det man kan sluta sig till är i bästa fall att det finns något som förenar stilen i alla de verk – vart och ett med sin särprägel – som producerats under epoken. Detta som förenar kan manifestera sig tydligare i vissa verk, mindre tydligt i andra. Något av det bör dock finnas i dem alla, liksom något av det gemensamma finns i alla verk av samme författare.

0.3.2. Stilbegreppet och normen

---

118 Buffon menade inte, som några uttolkare gjort gällande, att stilen skulle vara individens spontana sätt att uttrycka sig. Den tanken finns först senare, hos d'Alembert, Chateaubriand och romantikerna. Se Guiraud-Kuentz 1970 s. 6f. Om "Le style c'est l'homme même" se W. Müller 1977 s. 481-494. Jfr även W. Müller 1981 s. 40ff.

119 Påpekat av Teesing 1948 s. 123. Jfr Bretons ord om att tecknet överlever det betecknade. Se Sjölin s. 320f.

Begreppet "stil" är inte entydigt. Under de senaste decennierna har begreppet varit föremål för mycken diskussion, och många förslag till definitioner har sett dagen.[120]

En ofta brukad definition lyder helt kort: "Stil är avvikelse från en norm".[121] Mot denna definition kan flera invändningar göras. De viktigaste har med själva normbegreppet att göra. Vi skall längre fram diskutera normbegreppet.

Flera av de stildefinitioner som formulerats innebär egentligen bara mer kvalificerade varianter av definitionen "Stil är avvikelse från en norm". Bruneau lägger till en rad krav, då han definierar:

> Le style serait alors l'ensemble des faits particuliers qui caractérisent l'individu, écrivant ou parlant, par rapport au matériel que la langue (la société) lui fournit.[122]

Stilen är inte de enskilda dragen utan dessa samlade. Det innebär att det måste röra sig om en bestämd hållning, en enhetlighet. Vidare sägs stilen karakterisera individen. Stilen knyts till personligheten, såsom hos Buffon. Men ett tredje tillägg modifierar detta. Stilen är också ett förhållande till det material som språket eller samhället ger individen. Det sistnämnda blir ytterligare framhävt i en nyare definition, av Osgood: "Style is defined as an individual's deviation from norms for the situations in which he is encoding".[123] Bruneau säger inte något om arten av förhållandet till materialet. Osgood ser det som en aktiv handling hos individen, något som blir tydligare längre fram, då han talar om val. De som skriver väljer för bestämda syften att avvika på ett visst sätt från normen.

På senare tid har åtskilliga definitioner formulerats, som inte har med punkten "avvikelse från norm". Vissa av dem framhäver, att stil är ett val mellan möjligheter. Man förutsätter då, att samma "innehåll" kan uttryckas på olika sätt, en

---

120 Sanders 1973 anför s. 13-21 inte mindre än 28 stildefinitioner. Det har sagts att så gott som alla forskare på området har börjat med att ställa upp sin egen stildefinition (G. Antoine, anfört av Cassirer 1970 s. 13).

121 Enkvist 1965 s. 11, Cassirer 1970 s. 35, Bernet 1983 s. 13. En klassisk definition är Archibald Hills ”It is possible to define the sum of style as all the choices of equivalent items which the language offers the user in each linguistic situation”. Se Seidler 1978 s. 38.

122 Bruneau 1951 s. 14; även anfört av Sanders 1973 s. 14.

123 Osgood 1964 s. 293; även hos Sanders 1973 s. 16 och Seidler 1978 s. 38.

tanke som är främmande för många språk- och litteraturteoretiker (däribland New criticism) men som fått ny aktualitet genom Chomsky och den nya "retoriska" språksynen. [124]Andra definitioner är helt enkelt anpassningar till vissa språkvetenskapliga synsätt och metoder, såsom "Auf diese Weise wird Stil begriffen als die Art der einem Autor dominierenden fakultativen Transformationen" (transformations-grammantiken) eller "Stil ist die Art und Weise der Konstitution von Texten" (textlingvistiken).[125]

I kvantitativ stilforskning är det svårt att arbeta med någon annan definition av stil än någon variant av den som kortast lyder: "Stil är avvikelse från en norm". Det kvantitativa förfaringssättet tvingar emellertid fram en speciell form av definitionen. Utgångspunkten har Dolezel angett: "The style is a probalistic concept". [126] Enkvist har föreslagit: "The style of a text is the aggregate of the contextual probabilities of its linguistic items".[127] Ett par detaljer i definitionen behöver kanske framhävas. En är att stilen inte ligger i en uppmätt sannolikhet i och för sig utan i sannolikheterna samlade. En svaghet i alla definitioner, som beskriver stilen som en fråga om val, är att stilen binds till det enskilda valet. Men om jag väljer att säga "sparkad" och inte "friställd", är det inte stil. Stil blir det om det i mitt tal finns en allmän tendens att använda ord med samma stilnivå som "sparkad" i stället för mindre drastiska. Det andra som bör framhållas är, att det här inte explicit kommer att talas om avvikelser från en norm.[128] Den förutsätts emellertid, eftersom det inte är frågan om vilka sannolikheter som helst utan om "contextual probabilities". Det är fråga om sannolikheter, som visar sig vid jämförelse med ett adekvat jämförelsematerial. Valet av norm blir helt avgörande för frågan om huruvida det man finner i en text verkligen skall kallas dess stil. [129]

---

124 Se t.ex. Enkvist 1973 s. 98.

125 Definitionerna av resp. G. Helbig och R. Harweg; anförda av Sanders 1973 s. 20.

126 Dolezel 1969 s. 10. Liknande definitioner finner man hos andra som har arbetat med statistisk stilforskning. Thavenius 1966 s. 39 säger: Stil blir i en kvantitativ definition statistiskt signifikanta avvikelser från en norm”. Mot definitionen kan vissa invändningar göras. Se Cassirer 1970 s. 50. Thavenius har sedan ersatt den med andra. Thavenius 1972 s. 11f.

127 Enkvist 1965 s. 28.

128 Enkvists sats är en förkortning av en längre, som även innehöll ord om normen. Se Enkvist 1965 s. 28; jfr Cassirer 1970 s. 40.

129 Cassirer 1970 s. 48ff., Enkvist 1973 s. 108ff.

Innan vi går in på frågan om den rätta normen skall ett par andra frågor diskuteras. Enkvist talar i sin definition om texten som en självständig storhet. Som vi ser har många av de nämnda stildefinitionerna sin utgångspunkt i en annan syn. De drar in både avsändaren, författaren, antingen i utsagor om hans psyke eller om hans konstnärliga syfte, och mottagaren, då de talar om stilens effekt. [130] Kravet har också rests, att en stilteori skall omfatta hela kommunikationsförloppet, alltså inbegripa såväl "meddelandet" som "avsändaren" och "mottagaren". [131] Det kravet uppfyllde den klassiska retoriken och därmed även 1600- och 1700-talets språk- och litteraturteori. Under 1600-talet skrev ingen för att skapa ett fulländat konstverk, vars värde låg bara i dess inneboende egenskaper. Man skrev för att påverka, för att uppnå effekt. Själva skrivsituationen var viktig. Detta talar för att man skall utgå från en motsvarande stilteori vid studiet av den tidens texter.

Att göra en stilundersökning, som helt tillfredsställde kraven på att vara kongenial med föremålet för undersökningen, vore emellertid omöjligt. Inte ens i det enskilda fallet känner vi avsändarens intention, i varje fall inte fullständigt. Och att föra in mottagaren och perceptionen av texten skulle dra med sig ett svårbemästrat subjektiv element. Vi kan bara yttra oss om texterna sådana de föreligger. Vi måste studerar deras egenskaper, dem som kan mätas och räknas, oberoende av om de gjort verkan eller ej och oavsett vad slags verkan de gjort. Likväl måste innehållsaspekterna och därmed frågan om avsändare och mottagare spela en viss roll, inte bara för valet av studerade texter utan också vid studiet av dem.

Definitionen av det stilbegrepp som ligger till grund för denna undersökning bör således göras sådan, att den tar hänsyn också till avsändare och mottagare. Det innebär emellertid ett problem, eftersom det primära syftet är att bestämma inte individuella stilar utan generella tidsmässiga förändringar av stilen. Man kan inte tala om 1680-talet eller om barocken som avsändare och mottagare annat än rent metaforiskt. Inte heller kan man - då studiet gäller genrestil - tala om psalmen eller satiren som avsändare och mottagare. Tiden eller genren är något som skjuts in mellan avsändaren och texten liksom mellan texten och mottagaren.

---

130 Jfr Cassirer 1970 s. 12.

131 Thavenius 1973 s. 8ff.; jfr även Thavenius 1972 s. 12f.

Det har redan sagts, att bestämningen av normen är viktig. Det hör också, som många har framhållit, till de svåraste uppgifterna i stilforskningen. [132] I kvantitativa undersökning ligger det nära till hands att använda ett medelvärde som norm. Frågan är emellertid: vilket medelvärde?

Ett krav som man bör ställa på normen är, att den ligger utanför undersökningsobjektet och är opåverkad av de speciella faktorer, som kan tänkas ha bestämt dettas art. Helst ville man ha en norm, som grundades på "hela språket". [133] Sådana finns dock i allmänhet inte till hands. Däremot har det i modern tid gjorts stora ordstatistiska undersökning på ett stort material. En sådan är Sture Alléns ordfrekvensuppgifter för tidningssvenskan. I ett par kvantitativa undersökningar av några moderna poeter har dessa ordfrekvenser använts som norm. [134] Det säger sig självt att den kunskap vi på det sättet får om en enskild författare är ingenting värd. Vi kan inte avgöra om avvikelserna från normen är poetens individuella eller själva poesistilens. Rimligare hade varit att använda ett medelvärde för en mängd moderna poeter som norm. Här har vi ett viktigt krav: normen måste vara relevant. Det betyder för vår del bland annat, att vi inte kan använda förhållanden som gäller för modern svenska som norm.

Vi har ingen undersökning av svenska språket under 1600- och 1700-talen, som skulle kunna tillhandahålla en norm. En möjlighet vore att vi låter själva vår undersökning leda fram till en norm. Det kan vi göra eftersom undersökningen omfattar ett mycket stort antal texter inom en rad olika genrer inom såväl poesi och drama som prosa. Men den normen får vi inte förrän undersökningen är färdig. Den vore inte heller användbar i alla sammanhang. Den kunde användas för att bestämma stilen i en viss genre eller hos en viss författare, helt generellt. Men vi

---

132 ”Normvalet är ett av den operationella stilforskningens grundproblem, för att normen ju [sic] bidrar till att bestämma undersökningens resultat”, säger Enkvist i Enkvist 1973 s. 108. ”Att finna en meningsfull norm, eller ett adekvat jämförelsematerial, torde höra till de allra svåraste problemen inom den gren av stilistiken som ägnar sig åt analys av en skönlitterär text, och som ser det som sin uppgift att beskriva texten som en helhet”, säger Cassirer i Cassirer 1970 s. 49.

133 Enkvist 1973 s. 109 anför denna tanke. Bernet 1978 s. 13 nämner tre olika sätt att se på normen: normen är det vanliga bruket (”l’usage commun”), normen är det neutrala uttrycket (”l’expression neutre”), normen är medelvärdet mellan partikulära bruk (”une sorte de moyenne des usages particulaires”).

134 Johansson & Svensson 1974 s. 238-249. Författarna är medvetna om problemet (se s. 240), men det har inte hindrat dem från att dra vittgående slutsatser om de undersökta poeterna.

vill veta något om stilen under en period jämfört med en annan, i en genre jämfört med en annan, hos en författare jämfört med en annan. Detta gör att vi behöver ett antal olika normer. Ingenting hindrar att man förfar på det sättet. Vi kommer därför att röra oss med olika normer, valda med hänsyn till vad vi i det enskilda fallet vill veta.

Normen uttryckes då alltid som medelvärden eller, i vissa fall, normalfördelningar. Detta kan ses som konstlat och otillfredsställande, eftersom ett sådant medelvärde aldrig existerat och, om det existerat, skulle ha varit stilistiskt helt ointressant.[135] En möjlighet att undgå detta vore att låta varje normgivande kategori, till exempel en period, en genre eller en författare, representeras av en typtext, vars värden utgjorde normen. Men frågan är då vad som skall vara typtexten. Det kan bara avgöras med hjälp av ett medelvärde. Då kan man lika gärna använda medelvärdet direkt. Det hindrar inte att man - i illustrativt syfte - använder konkreta texter på det sättet.

Dessa överväganden leder fram till följande stildefinition: stil betecknar i detta arbete summan av de språkliga egenskaper i en text eller en textgrupp, som skiljer texten eller textgruppen från andra texter eller textgrupper.

0. 3. 3. Undersökta element. Stilmarkörer

Syftet med denna undersökning är, som angivits, i första hand att söka bestämma om det i svensk litteratur förekommer generella stilförändringar av det slag, att det ger skäl att tala om stilepoker, när i så fall dessa förändringar sker och hur de yttrar sig. I andra hand är syftet att söka bestämma de olika genrernas stil och se om de står i ett förhållande till varandra som fortlever genom epokerna. Ett tredje syfte är att söka bestämma författarstilar och se hur de förhåller sig till den eventuella epokstilarna och genrestilarna. Formuleringen av syftet innehåller orden "hur förändringarna yttrar sig". Med det avses de språkliga element, som kan tänkas visa på skillnader mellan olika epokers stilar, liksom mellan olika genrers och

---

135 ”Ofta har stilen definierats som ett från genomsnittet avvikande framställningssätt, en definition som visserligen pekar på något väsentligt, men icke är tillfredsställande: en fast hållpunkt saknas ty ’genomsnittet’ är en ogripbar abstraktion”. Å. Åkermalm, citerat efter Cassirer 1970 s. 48. Jfr även Enkvist 1973 s. 109.

författares stilar. Ingenting säges om vilka dessa element är - det får undersökningen ge vid handen.

I detta lyser en skeptisk hållning fram. Undersökningen går fram på i princip samma sätt som sker, då man på stilistiska grunder gör författarattributioner. Man är då främst intresserad av de särskiljande, de "diskriminerande" dragen och inte att beskriva "stilen" i en konkret text eller hos en viss författare. Undersökningen utgör således delvis prov på en - för att använda Cassirers term - distinktiv stilistik, eftersom den söker bestämma skillnader. [136] Men om man arbetar enbart så tenderar arbetet dels att bli oerhört stort och dels kommer viktigt och oviktigt att blandas. Ett urval måste göras bland de potentiella stilmarkörerna.

Därmed tillförs undersökningen även ett element av deskriptiv stilistik. Den vill inte bara skilja mellan olika texter eller grupper av texter utan också bestämma dessas egenart. För att skilja exempelvis epok från epok prövas den diskriminerande styrkan i en mängd element, oavsett om de kan antas ha stilistiskt intresse eller ej. [137] Men vid beskrivningen av en epok undersöks vilka element som i samverkan konstituerar epokens stil. Då görs ett urval. Det urvalet måste bestämmas utifrån en teori om förhållandet mellan stilen och de bakomliggande faktorerna. Ett exempel: finns det fler uttryck för starka känslor, oro och disharmoni under en period men fler uttryck för harmoni och balans under en annan och dessa båda perioder kan sägas sammanfalla kronologiskt med vad man i litteraturhistorien kallar "barock" respektive "klassicism", då vågar vi anta att nämnda egenskaper är karakteristiska för två olika epokstilar, som vi kan kalla "barock" respektive "klassicism". Om vi inte lät sådant fogas in i tolkningen skulle vi - som sker i många kvantitativa undersökningar - endast kunna använda formellt bestämda termer, för att åter använda Cassirers terminologi. [138] Vi skulle då, för att ta ett annat exempel, bara kunna konstatera, att psalmen har i medeltal tio fall av ordet *ångest* per 20 000 ord, medan satiren inte har några fall alls.

Alla element i språket ter sig inte lika självklara som utgångspunkter för en deskriptiv stilistik av det skisserade slaget. Medan sådant som ordmassans

---

136 Termerna från Cassirer 1970 s. 77ff. En liknande distinktion har tidigare gjorts av Milic 1966 s. 82, där han skiljer mellan attributiv och interpretativ stilistik. Kritik mot distinktionen har framförts av Kinander 1974 s. 251.

137 Jfr Cassirers beskrivning av den deskriptiva stilistikens arbetssätt i Cassirer 1970 s. 80.

138 Cassirer 1970 s. 85ff.

fördelning på olika ordklasser kan vara det betydelsefullaste i den distinktiva stilistiken eller det som är lättast att arbeta med där, ligger de semantiska klasserna här närmast till hands. Man ser lättare samband mellan känslan av ångest och oro och frekvenserna för ord inom det semantiska fältet oro – ångest – bävan – fruktan än mellan ångest och rikt bruk av verb på adjektivens bekostnad. [139] Eftersom undersökningen med avsikt samtidigt utgör en distinktiv och en deskriptiv stilistik, beroende på användningen, kommer såväl ordens grammatiska och funktionella klasser som deras semantiska klasser att uppmärksammas. Det finns emellertid en viktig skillnad mella dessa slag av klasser. Medan det är ganska lätt att restlöst indela orden i grammatiska och funktionella klasser, är det hart när omöjligt att göra det för semantiska klasser. Detta har lett till följande tillvägagångssätt. Av tänkbara semantiska fält undersöks bara ett urval. Valet av fält har i första hand bestämts av vad man gängse menat karakterisera barockstilen och klassicismens stil men också av intuitivt fattade förhållanden i det undersökta materialet.

De egenskaper i texterna som undersöks är alltså de grammatiska, funktionella och semantiska klasserna samt vokabulärens storlek och struktur och vissa enskilda ords frekvenser. De skillnader vi får mellan olika textkategorier och de samband vi kan konstatera mellan de olika texterna i en kategori blir sedan föremål för tolkning.

Som grammatiska klasser (ordklasser) betraktas den traditionella grammatikens klasser: substantiv (med egennamn), adjektiv, räkneord, verb, adverb och interjektioner. Pronomen, prepositioner och konjunktioner, artiklar samt ord som kan vara både adverb och prepositioner eller adverb och konjunktioner har liksom i Thavenius' undersökning förts samman till en klass, formord. Men dessa klasser har också delats upp i ett antal delklasser. Den ledande principen har därvidlag varit funktionen. Vi får sålunda en klass sättsadverb och en klass satsadverb. En klar gräns mellan funktionellt och semantiskt låter sig emellertid inte dra. När man traditionellt talar om tids- och rumsadverb utgår man från semantiska kriterier. Detsamma är förhållandet, då man skiljer mellan de olika personernas pronomen. Eftersom det har tyckts mig viktigt att studera den traditionella grammatikens klasser utan att alltför mycket ge akt på den semantiska

---

139 Här syftas på Busemanns hypoteser, då han menade att större mängd av adjektiv i förhållande till mängden verb hängde samman med större psykisk stabilitet och mognad. Busemann 1925.

sidan har jag i den första delen av undersökningen arbetat med en indelning av ordklasserna som i huvudsak följer den vanliga grammatiken. I nästa etapp har jag däremot gjort en indelning på rent semantisk grund. Där för jag samman ord med samma eller liknande betydelse från olika ordklasser. Där har till exempel substantivet *ljus*, adjektivet *ljus* och verbet *lysa* - samt en rad synonymer till dessa ord - förts samman till ett semantiskt fält, substantiv som anger "tid", temporala konjunktioner och tidsadverb till ett annat.

Medan studiet av ordklasser, deras delklasser och de semantiska klasserna har mycket gemensamt, är förhållandet ett annat vid studiet av vokabulären. Med "vokabulären" menas här antalet olika ord per visst antal löpande ord. [140] I denna del av undersökningen mäts både vokabulärens storlek och dess struktur. Till strukturen hör ordens fördelning på olika frekvensklasser, vokabulärens koncentration och rikedom, allt räknat både på hela vokabulären och på en uppdelning på de stora ordklasserna substantiv, adjektiv, verb och adverb. De lågfrekventa och de högfrekventa orden ägnas särskild uppmärksamhet. Men inte bara abstrakta strukturförhållanden uppmärksammas utan också själva de konkreta orden i olika frekvenser, deras ordklasstillhörighet och semantiska karaktär.

0. 3.4. Materialet och urvalen

Undersökningen gäller svensk litteratur 1600-1760. Litteratur kan definieras på olika sätt. Länge var en snäv definition vanlig. Man ansåg att litteratur var poesi, dramatik och fiktionsprosa. På litteraturens gränsområden låg essayer och självbiografier. Under 1600- och 1700-talen fanns ingen sådan gränsdragning. [141] Under 1700-talet användes ofta beteckningar innehållande ordet "vitter" ("vitterhet", "vittra skrifter"). Med detta avsåg man allt skrivet som hade något anspråk på konstnärlig utformning.[142] Det betyder att i varje fall brev och tal på prosa men kanske även vetenskapliga texter och lagtexter räknades samman med poesi, dramatik och fiktionsprosa. Detta talar för att en undersökning av stilen under tiden 1600-1760 får omfatta mycket mer än poesi, drama och fiktionsprosa.

---

140 Detta innebär att vokabulär avser något annat än det totala antalet olika ord hos en författare eller i en text.

141 Se Bennich-Björkman 1970 s. 11ff.

142 Bennich-Björkman 1970 s. 86ff.

Därtill kommer att den tidens stillära, som utgjorde en del av retoriken, inte gjorde någon principiell skillnad mellan olika slag av texter. Det som ursprungligen var regler för talekonsten hade blivit en allmän stillära, en lära i konsten att skriva. [143]

Ytterligare kan som stöd för användandet av ett stort material anföras vår okunnighet om förhållandet mellan stilarna i olika genrer. När vi rör oss med moderna texter, skiljer vi ofta på skönprosa och sakprosa och förutsätter att de lyder under olika stilistiska lagar. [144]Det är mycket möjligt, att de gör så , även om det är mest sannolikt, att det rör sig om gradskillnader och att inte alla genrer av vad vi kallar sakprosa står lika långt från fiktionsprosan.[145] Men när det gäller 1600-talets prosa vet vi över huvud taget ingenting. Skrev en författare på ett sätt, när han redogjorde för iakttagelser av naturen än när han skrev ett brev, en moraliserande betraktelse eller ett tal?

Undersökningen omfattar alltså dels en rad genrer poesi, dels några genrer dramatik, dels också flera genrer prosa. Inom prosa urskiljer vi två huvudgrupper: texter som var skrivna för muntligt framförande, som här kallas *talprosa*, och texter skrivna enbart för läsning, *skriftprosa*. [146]

---

143 Se t.ex. Fafner 1977 s. 104ff.

144 En tendens i den litteraturteori, där påverkan från rysk formalism har gjort sig gällande, har varit att hävda det speciella i "skänlitteraturen", dess "litteraturhet". Om detta begrepp se *Form och struktur* 1971 s. 8ff. Bland nyare teoretiker skiljer Cassirer (Cassirer 1970 s. 47f,m 67ff.) klart mellan skönlitteratur och sakprosa. Enligt honom refererar sakprosans språkliga tecken "till verkligheten och i i verkligheten existerande företeelser", medan skönlitteraturen refererar till "fiktiva, icke i verkligheten existerande företeelser på ett sådant sätt, att referensen blir artskild från sakprosans".

145 Moderna övergångsformer som collage och dokumentär visar en sida av problemet, journalisternas bearbetningar av "verkligheten" en annan.

146 Här vill jag anföra Sanders' ord (Sanders 1973 s. 55f.): "Das theoretische Konzept zur Erforschung von 'Zeitstilen', wohlgemerkt auf der sprachlichen Ebene, bedarf der Revision. Man sollte sich nicht - wie bisher vorwiegend geschehen - auf eine schmale Basis literarischer Produkte beschränken, die stärker von Künstlerischer Individualität als ihrer Zeit geprägt sind, sondern in einem synchronen Querschnitt den gesamten Sprachgebrauch einer Zeit, soweit es irgend geht, zu untersuchen trachten. Dazu benötigt man ein breitgestreutes Material, insbesondere auch Gebrauchstexte, die der ohnehin verlorenen gesprochenen Sprache näherkommen".

Den producerade textmassan under det långa tidsavsnittet är givetvis mycket stor. Urval är nödvändiga. Urvalet måste göras med hänsyn till undersökningens syfte. Eftersom det primära syftet är att konstatera om det finns generella skillnader mellan perioder, är det nödvändigt, att urvalet gör sådant, att individuella faktorer inte påverkar alltför mycket. Även genrefaktorn måste, som sagts tidigare, hållas under kontroll. Det sker genom att urvalet omfattar en stor mängd texter, spridda på många författare och många genrer.

Men för att kunna hålla alla dessa faktorer under kontroll måste man få kunskap om deras betydelse. Om vi rent slumpmässigt tar ut ett stort antal sampel ur hela massan producerade texter, får vi ingen möjlighet att lära känna genren eller författaren och ingen möjlighet att se om en eventuell stilförändring sker likadant i alla genrer och hos alla författare. Vi måste i stället göra ett stratifierat urval. Så har också skett. Först har materialet delats in i tre stora grupper: poesi, dramatik och de båda slagen av prosa. Dessa fyra kategorier studeras var för sig, i var sin del av undersökningen. En vinst med denna första indelning är att vi - förhoppningsvis - skall kunna bestämma generella skillnader mellan poesi, drama och prosa, liksom mellan talprosa och skriftprosa.

Denna indelning följs sedan av indelningar i genrer. Poesi indelas i epik (profan och biblisk), kunglig panegyrik, gravdikt, bröllopsdikt, didaktisk poesi (profan och andlig), sällskapspoesi, kärlekspoesi, satir och psalm. Dramat indelas i komedier och tragedier, bibeldrama, skoldrama samt baletter och sångspel. Talprosan indelas i akademiska tal, politiska tal, festtal och predikan. Övrig prosa omfattar många genrer. Nämnas kan brev, dagböcker, memoarer, vetenskaplig prosa av olika slag, lagprosa, uppbyggelseprosa, fabler och romaner. Detaljerat om genreindelningen står att läsa i inledningen till varje del.

Då texterna delas upp på genrer är det viktigt, att det blir en någorlunda jämn fördelning på perioder och författare. Förekomsten är dock inte jämn. Vissa genrer förekommer inte under alla perioder. Det kunde då tänkas, att man uteslöt dessa genrer. Vi har till exempel skoldrama bara under 1600-talets första årtionden och tragedier i mer kvalificerad mening först från 1660-talet. Skall då dessa genrer uteslutas? Här är en punkt, där genretänkandet kommer i konflikt med idén om en av genre oberoende stilutveckling. I fall som dessa har jag ansett att själva förekomsten av en genre utgör ett karakteristikum för en periods stil. Vid redovisningen och tolkningen av resultaten måste givetvis tas hänsyn till den ojämna spridningen.

Textproduktionen är som helhet inte heller jämn under hela tidsavsnittet. Allmänt sett ökar litteraturskapandet mycket ett stycke in på 1600-talet och fortsätter sedan att öka, fast i mindre grad. I vissa genrer är ökningen rent explosionsartad, till exempel i personversen. Detta kan vålla problem vid uttagandet av sampel. En fördelning grundad enbart på textmassans storlek skulle leda till att underlaget för bedömning av tidigare perioder blev litet, kanske alltför litet. Det har därför varit nödvändigt med ett annat tillvägagångssätt. Hela tidsavsnittet 1600-1760 har delats upp i perioder. Varje periods textmassa har sedan fått bilda underlag för ett antal sampel, varvid hänsyn tagits till kravet på spridning på genrer. Indelningen skiljer sig något åt i de olika delarna, beroende på att min uppfattning om hur förändringarna skett ändrades under arbetets gång. När jag planerade den först utarbetade delen, som var den om talprosa, menade jag att det var tillräckligt att ta ut vart tredje decennium för att man skulle få en bild av stilutvecklingen. Det visade sig då, att det blev omöjligt att precisera *när* en förändringen ägde rum. Jag övergick därför i undersökningen av de andra genrerna till att arbeta med hela textmaterialet, uppdelat på tjugoårsperioder. Den första perioden, 1601-40, då textproduktionen är liten, har dock ej delats på tjugoårsperioder utan räknats som en period.

Gången har varit följande. Först har en inventering gjorts. Den har inte varit utan svårigheter, eftersom erforderliga bibliografier saknas. En viktig fråga har gällt huruvida både tryckta och otryckta texter skulle vara med. Frågan hänger samman med definitionen av stilbegreppet. Om man i detta ser bara till mottagaren men inte till avsändaren, skulle man vara böjd att nöja sig med de tryckta texterna. Endast dessa fick större spridning. Förhållandet var emellertid ett annat i äldre tider. Mycket spreds genom avskrifter. Därför har även i viss utsträckning otryckta texter tagits med.

Vid inventeringen har texterna delats upp på genrer och tidbestämts. Tidsbestämningen av tryckta texter har grundats på det första tryckåret, om vi inte har skäl att tro, att tryckningen blivit avsevärt försenad. För otryckta texter har en ungefärlig datering gjorts. Valet av medtagna texter har delvis grundats på en bedömning av vad som kan sägas vara representativt för tiden (eller genren). Detta har dock inte fått inverka annat än marginellt på huvudprincipen att alla texter skulle ha lika chans. Men då kända författare finns bland dem som skrivit i en viss genre under en viss period, har dessa fått komma med. Detta gäller särskilt för poesiens del, där textmassan är föga omfattande och de väl kända författarna står

för en stor del av den. Det vore ju också egendomligt att vid en undersökning av barockens stil inte ta med texter av de författare som ansetts företräda denna stil.

Från texterna har sedan gjorts stickprov. Den ideala storleken av stickprov har diskuterats. Medan man tidigare i allmänhet var benägen att använda stora sampel, nöjer sig många numera med små. [147]Ett amerikanskt projekt, till vilket Mary Hiatt är knuten, arbetar med sampel om 2000 löpord i följd.[148] Robert Cluett anser för sin del, att "any sample of 700 or more words of continuous discourse is likely to reveal major stylistic features of its author". Han medger emellertid, att för vissa ändamål, till exempel studiet av meningslängd, krävs betydligt större stickprov.[149] Enligt min mening måste valet av sampelstorlek utgå från en teori om textens utseende och även ta hänsyn till antalet stickprov från texten ifråga. Om vi kan räkna med att en text är ganska homogen, kan vi nöja oss med små stickprov. Erfarenheten tyder emellertid på att texter i allmänhet inte är så homogena. Tar vi bara ett stickprov på 700 ord ur en text på 100 000 ord, är det föga sannolikt att vi skall kunna säga något om textens stil. Stickprovet kan till exempel hamna mitt i ett deskriptivt parti i en text, som annars inte har beskrivning. Är stickprovet större, låt oss säga 2000 ord, ökas sannolikheten för att det skall täcka partier av olika slag. Tar man flera sampel blir det givetvis säkrare. Det ger oss också möjlighet att mäta variationen i texten, något som är en viktig egenskap i stilen.

Eftersom jag anser att små stickprov är otillräckliga, om man inte tar många ur samma text, har jag valt stickprovsstorleken 2000 ord. Som en kontroll har jag ur stora texter tagit två till tre olika stickprov. För de flesta texter går det bra att arbeta med så stora stickprov. Vissa genrer, till exempel visan och epigrammet

---

147 Yule 1944 s. 281 menade,att det krävdes ett sample om 10 000 ord. Han avsåg med detta emellertid inte sample i statistisk mening. Samplestorleken diskuteras av Herdan 1966 s. 170ff.

148 Hiatt 1975 s. 21. Det projekt det gäller arbetar med 500 samples eller en miljon ord, alltså exakt lika mycket som i denna undersökning.

149 Cluett 1976 s. 277ff. Cluett har följt olika principer. I vissa fall har han tagit var fjärde eller var tionde sida och sedan excerperat ett sammanhängande stycke om 350 till 700 ord. Hans sampel om 3 500 ord består alltså av ett antal sådana stycken. Därmed har han dels minskat risken att hela stickprovet skulle bestämmas av ett enhetligt innehåll, dels vunnit möjligheten till åtminstone en viss kontextöverblick . -
C. B. Williams diskuterar lämplig storlek av sampel. För sin del har han valt att arbeta med flera, korta sampel (250 ord) och sedan lagt samman detta, eftersom den metoden gav bättre kontrollmöjligheter. C. B. Williams 1970 s. 31

inom poesien och anekdoten eller brevet inom prosan, når inte upp till 2000 löpord. Då har sammanslagningar måst göras. Dessa har alltid gjorts så, att faktorerna tid, genre och författare i minsta möjliga mån har påverkats.

En stor diskussion har gällt frågan om huruvida stickproven skall omfatta sammanhängande textstycken. Från flera synpunkter är ett sådant förfaringssätt inte tillfredsställande. Det hade varit bättre att, såsom vissa forskare gjort, låta varje sampel bildas av utplockade enskilda ord, uttagna efter någon slumpmetod, till exempel första ordet på var tionde rad.[150] I sådant fall kunde ett enda, litet sampel vara tillräckligt. Men det är ytterligt svårt att manuellt excerpera orden i en text efter sådana principer. Avgörande är att vi då förlorar all möjlighet att överblicka kontexten. Denna invändning väger så tungt att den ensam kan sägas uppväga fördelarna med stickprov av den typen. För denna undersökning - där excerperingen skedde manuellt, före datorrevolutionens tid - har principen med sammanhängande stickprov valts.

Stickproven har gjorts rent slumpmässigt, så att vi med hjälp av en slumptalsgenerator eller slumptalstabell fixerat var stickprovet skulle börja. Har denna början hamnat så långt fram i texten att denna inte räckt till, har vi låtit stickprovet fortsätta vid textens början. I prosa, drama och stikisk vers har stickprovet fått börja med första ordet i första påbörjade meningen på varje slumpmässigt erhållen sida. Vid arbetet med korta texter har dessa numrerats. De har sedan excerperats i den ordning slumpen gett. Där har således principen inte varit att gå vidare kontinuerligt fram till ord nummer 2000.

Stickproven är alltså likstora. Det är mycket värdefullt i det fortsatta arbetet. Alla sannolikhetsberäkningar underlättas av att de enheter som skall jämföras är lika stora.

Excerperingen av orden gick så till att orden fördes in under någon av klasserna formord, substantiv, adjektiv, verb, adverb, egennamn, substantiverade adjektiv eller interjektioner på färdigställda listor, där de mest frekventa orden redan var utskrivna och alla andra ord fördes in på sin plats i alfabetisk ordning. Sedan summerades orden och en justering gjordes i de fall då det från början utmätta stickprovet visat sig vara något ord för kort eller för långt.

De olika stickproven grupperas sedan efter tid, genre och författare. Tio stickprov bildar en grupp. Vi får alltså tio stickprov hämtade från olika författare och genrer som står för en period, tio stickprov hämtade från olika tider och

---

150 [Fyll i]

författare som representerar en genrer, tio stickprov från olika genrer och i viss mån kanske olika tider som företräder en författare.

För några genrer som företräds av många texter har det kunna göras två sådana grupper. Därigenom har vi en möjlighet till kontroll. Bara några få författare har så stor produktion spridd på flera genrer, att den räckt till för en grupp på tio stickprov. Däremot företräds tjugoårsperioderna i flera fall av mer än tio stickprov.

Orden infördes därefter tillsammans med sina frekvensvärden i maskinskrivna tabeller, en tabell för varje ordklass. Varje sida innehåller plats för 60 rader med ord och ger plats till ord från tio stickprov genom att den har tio olika kolumner (samt en summakolumn). Tabellhuvudena utvisar stickprovets beteckning. När alla ord med sina frekvenser var införda skedde en summering, dels av löporden, dels av de olika orden. Dessa tabeller kallas råtabeller och kommer på grund av omfattningen - flera tusen sidor - inte att tryckas.

Med hjälp av råtabellerna kan man utan större besvär få de uppgifter man vill ha. Man kan se om ett ord finns i en grupp (periodgrupp, genregrupp eller författargrupp), vilka frekvenser det har i de enskilda stickprov som ingår i gruppen och hurdan spridning det har bland stickproven. Ur tabellerna är det också lätt att plocka ut olika kategorier av ord, till exempel ord hörande till någon semantisk klass. Till sist kan man sortera orden efter olika frekvensklasser: ord med frekvensen 1, ord med frekvensen 2 etc. Genom att jämföra kolumnerna två och två kan man också mäta ordgemenskapen mellan stickproven.

Totalt omfattar undersökningen 500 stickprov, alltså en miljon ord.

Dessa stickprov fördelar sig enligt följande:

Poesi I	Världslig epik, panegyrik, gravdikt I och II, sällskapspoesi med naturbeskrivande dikt, summa 50 stickprov
Poesi II	Bröllopsdikt I och II, världslig didaktik med reflexionspoesi, satir och kärlekspoesi, summa 50 stickprov
Poesi III	Bibelepik I och II, andlig didaktik, psalm I och II, summa 50 stickprov

Drama	Tragedier, komedier, skoldrama, bibeldrama, baletter och sångspel, summa 50 stickprov
Vetenskaplig prosa	Fysik med astronomi, geografi I och II, biologi med psykologi, historia, summa 50 stickprov
Lagprosa, uppbyggelselitteratur	Lagprosa, moraliserande prosa, uppbyggelselitteratur I och II, bönelitteratur, summa 50 stickprov
Privatprosa	Levernesbeskrivningar I och II, dagböcker, brev I och II, summa 50 stickprov
Berättande prosa	Roman I och II, folkböcker, anekdoter, fabler, summa 50 stickprov
Talprosa I: predikan	Predikan 1620-talet, predikan 1650-talet, predikan 1680-talet, predikan 1710-talet, predikan 1740-talet, summa 50 stickprov
Talprosa II	Akademiska tal, politiska tal, festtal, valda textpredikningar, valda likpredikningar, summa 50 stickprov

Denna korpus om en miljon ord är avsedd att bilda underlag för en frekvensordbok. Den skall kunna ge normen för enskilda ords frekvenser och för studiet av förhållanden i svenska språket 1600-1760. Därmed kommer den att utgöra en motsvarighet till Alléns frekvensordbok för nusvenska.

0.3.5. Begreppet "ord"

Att bestämma vad som menas med "ord" är inte lätt. Problemen är flera men två skall nämnas. Det ena gäller hur mycket ett "ord" omfattar. En regel som gäller för modern skrift att ett ord är en av bokstäver uppbyggd enhet, begränsad av två spatier, är inte användbar. [151]Mycket som i modern svenska räknas som ett ord skrevs tidigare isär. Exempel ger konjunktionerna *fastän* och *såvida*. I dessa fall har det moderna bruket varit bestämmande. *Alldenstund, fastän, förrän, hurusom, sålänge, såwida* etc. har räknats som ett ord. Däremot har idiom av typen *i det att*, *på det att*, *med hänsyn till, på grund av* lästs som flera ord. Detta gäller givetvis

151 För orddefinitionsproblem se Allén 1970 s. XVI-XX och Allén 1971 s. XVI-XXI

också i de fall, där andra ord tränger sig emellan. *Antingen - eller* har lästs som två ord, likaså *dels - del*s och *ju - desto*. Regeln har dock varit att varje del i sådana fall måste kunna ingå i andra föreningar eller bilda självständiga ord. *I går* har lästs som ett ord, eftersom det inte finns något ord *går*. *I dag* har däremot lästs som två ord.

Ett speciellt problem utgör sammansättningarna. Ibland ger kontexten och någon gång i poesi metern besked om huruvida det rör sig om två ord eller om en sammansättning. Men ofta är det helt omöjligt att avgöra. Exempel ger *fordom tid*, (min) *ålderdoms höst*, *öde mark, tillwäga bringa, högt lofwad, öfwer måttan*. Huvudregeln har varit att om ordet sammanskrevs i den svenska som gällde 1980 har det betraktats som ett ord, annars som två. Men det är givet att en viss vacklan inte kunnat undvikas i en excerpering, där många medarbetat.

Det andra problemet gäller homonymerna. Ett graford kan ha samma utseende och böjning men två vitt skilda betydelser. Exempel kan hämtas från *lof* 'pris' och *lof* 'tillstånd' eller från *pris* 'lov' och *pris* 'värde'. Då tvekan rått har i allmänhet SAOB tillfrågats. Men även här kan inkonsekvenser inte uteslutas. Sannolikt har de inte haft svåra följder. - För de ord som förts till klassen formord har särskilda regler gällt, om vilka närmare i redovisningen för klassificeringen nedan.

Uteslutna från excerperingen är alla titlar, marginaltillägg, scenanvisningar, längre citat (lägst fem ord), refränger (dock har som refräng inte uppfattats upprepningar av typen *ja, ja*, *se där, se där*). Ord på främmande språk har tagits med men klassificerats som "övrigt". Som ord på främmande språk har räknats ord som inte antagit svensk böjning. Längre fraser på främmande språk har räknats som ett ord.

I de fall där ett graford är en kortform av ett annat, t. ex. *far* av *fader*, *ner* av *neder*, *kung* (*kong*) av *konung* har orden betraktats som ett och samma ord. Liksom bruket är i andra sammanhang har egennamn av typen *Gustaf Adolf*, *Sten Banér* och *Stora Sundby* räknats som ett ord. [152]Det har inneburit att där texten växlat mella fullständiga och ofullständiga namn (t. ex. mellan *Sten Banér* och *Sten* eller *Banér*) har vi fått två eller fler olika ord, trots att orden betecknar en och samma person. Ordet *herr* har skilts från *herre* för att ge möjlighet att fånga in bruket av ordet *herr* vid tilltal och omtal.

---

152 Se Teleman 1974.

0.3.6. Klassificeringen

Formordsklassens omfång är densamma som i de ordlistor och studier av Jan Thavenius som varit vägledande för detta arbete.[153] Eftersom vår excerpering gjordes manuellt, kunde givetvis en uppdelning av formorden på traditionella ordklasser mycket väl ha gjorts. Men det hade ställt stora krav på dem som skötte excerperingen. När jag satte igång arbetet ansåg jag att fördelarna med överensstämmelse med Thavenius' arbete var så stora att jag beslöt att följa hans principer. Några avsteg har dock gjorts. Ett är att det i vårt material mycket frekventa pronominet "I" [154] har skiljts från prepositionen "i". Ett annat är att de inskränkande adverbet och konjunktionen *man* (= 'bara'), som inte förekommer i Thavenius' material, har skiljts från pronominet *man*.

Som egennamn har räknats personnamn, geografiska namn, namn på månader, titlar på exempelvis böcker (av Teleman i *Manual* kallade 'metasubstantiv'). [155]Till adjektiv har förts alla presens och perfekt particip. Substantiverade adjektiv har bildat en särskild klass av det skälet, att det sedan kontexten förlorats inte blir möjligt att se vad som är substantiverade adjektiv. Till räkneord har förts kardinaltal och ordningstal samt årtal. Verb omfattar både huvudverb och hjälpverb. Som interjektioner räknas utom typen *ach*, *ah* och *oh* även *ja* och *nej*, vidare hälsningsord som *goddag* och *farväl*, ordet *tack*, ord som *minsann* och *tyvärr*, om de står skilda från satsen genom komma, samt ordet *si*, då det inte klart framgår att det rör sig om en uppmaning att se.[156]

Till kategorien Övrigt har utom utländska ord och fraser förts oläsliga eller oidentifierbara ord. Dit har också förts idiom som *Hans majestät, Kongl Maj*^{t} samt förkortningar.

0.3.7. Statistiska metoder

---

153 Bestämning av formordsklasserna ger Thavenius 1968 s. 18ff.

154 Det förhållandet att Thavenius inte har separerat pronominet från prepositionen har varit besvärande för jämförelsen mellan äldre och yngre poesi, eftersom *I* är nästan det enda 2. pers. pron. plur. I äldre poesi men i yngre nästan helt har ersatts av *ni*. Se Olsson 1973 s. 222.

155 Teleman 1974 s. 222. Dessa räknas även av Allén till egennamnen. Allén 1971 s. XX. Däremot räknas de ej dit av Thavenius. Thavenius 1971 s. 21.

156 Jfr här Teleman s.251, som till interjektioner för *ja* och *nej*, hälsningsorden, vidare *förlåt, tack, ursäkta* samt *se*.

En stor del av undersökningen har deskriptiv karaktär. Där bestäms antalet löpord i olika klasser av ord i olika slag av texter. Måtten är där summor och medelvärden samt spridningsmåtten standard-avvikelse eller variationskoefficient.

Men undersökningen är också analytisk. Där används olika relationsmått, till exempel kvoten verb/adjektiv (VAR). Men det gäller där också att komma åt sambanden mellan olika klasser. Sambandet mäts med hjälp av produkt-momentkorrelationen.

Vi vill emellertid veta något inte bara om de undersökta texterna utan också generellt om stilen 1600-1760. Att konstatera att de texter från en period som vi arbetar med har fler substantiv än texterna från en annan period kan nog vara intressant i sig, men det ger oss ingen rätt att tro, att det rent generellt har skett en förändring mellan perioderna. För att vi skall kunna yttra oss om generella förhållanden måste vi betrakta texterna som stickprov dragna ur den population som all litteratur från perioden ifråga utgör. Det kräver signifikanstest.

Nyckelbegreppet vid statistiskt förfarande är slumpbegreppet. Om man, som vi här, har ett antal stickprov från en på något sätt avgränsad textmassa, kan man mellan dessa stickprov finna skillnader, som med hjälp av utarbetade statistiska metoder kan visas vara slumpmässiga. Det betyder att de bör räknas som normala och inte förutsätter påverkan av någon utanförliggande faktor. Stickproven är, säger man, dragna ur en och samma population. Men skillnaderna kan vara så stora att de vid prövning kan förklaras vara signifikanta. Då betraktas stickproven som dragna ur olika populationer.[157] Ett konkret exempel må belysa resonemanget. Ur materialet svensk poesi 1661-80 har vi dragit 15 stickprov, ur materialet 1681-1700 har vi dragit 44. Det visar sig mellan dessa båda grupper finnas en signifikant skillnad vad beträffar mängden verb. Vi antar då, att stickproven är dragna ur två olika populationer, den ena med fler verb än den andra. Översatt till stilhistoriskt språk: från perioden 1661-80 till perioden 1681-1700 har andelen verb i det litterära språket ökat.

Utslaget hos ett signifikanstest är beroende på variationen mellan stickproven inom de båda populationer som mäts. Om variationen är mycket stor *inom* den ena gruppen eller *inom* båda krävs mycket stor skillnad *mellan* grupperna för att den skall vara signifikant. Signifikansen kan läggas på olika nivåer. I statistiska sammanhang rör man sig inte med absolut säkerhet utan med

---

157 Här hänvisas till Thavenius' utförligare resonemang. Thavenius 1972 s. 93-98.

olika grad av sannolikhet. Man bestämmer hur stor chansen är att en variation är helt slumpmässig. Om man konstaterar att en skillnad med 95 % säkerhet inte är slumpmässig, talar man om en signifikansnivå på 5 %, om man konstaterar att en skillnad med 99 % säkerhet inte är slumpmässig, talar man om en signifikansnivå på 1 %. Ifråga om språkstatistisk har man med hänsyn till de speciella förhållanden som gäller språket rekommenderat en signifikansnivå på 5 %. [158]

Det finns olika sätt att testa huruvida skillnaderna är signifikanta eller ej. Då man som här i huvudsak mäter skillnader för olika uttagna element, till exempel verb, ur olika textgrupper och det gäller att analysera skillnaderna mellan dessa textgrupper måste vi ha ett test som även mäter skillnadernas storlek. Detta gör de test som grundar sig på konfidensintervallet.[159] Ett exempel kan visa hur.

Vi skall avgöra om det finns en signifikant skillnad mellan två lyriska genrer, sällskapspoesi och kärlekspoesi beträffande antalet substantiv. De tio texterna i de båda genrerna har följande antal substantiv:

Sällskapspoesi	474	371	373	329	436	385	469	385	522	497
Kärlekspoesi	437	299	221	349	391	353	386	371	462	476

Det ligger närmast till hands att jämföra medelvärdena för de båda grupperna. Medelvärdet för sällskapspoesi är 424,1, vilket är betydligt högre än medelvärdet för kärlekspoesi, 374,5. Medelvärdet utgör en parameter, men den räcker inte för att vi skall kunna använda den som mått för skillnaden för de båda populationer ur vilka de båda uppsättningarna stickprov har dragits. Det är här konfidensintervallet kommer in. Det mäter inom vilket område värdet i populationen måste ligga för att tillfredsställa ett visst krav på säkerhet. Därvid använder man sig av en annan parameter, standardavvikelsen. Den mäter variansen kring medelvärdet i textgruppen. Här är inte platsen att gå in på teorierna bakom dessa mått. Det räcker med att säga att standardavvikelsen reducerar den roll de mest avvikande värdena spelar. Standardavvikelsen blir för sällskapspoesien 60,69 och för kärlekspoesien 72,56. Den är alltså högst för kärlekspoesien, beroende på det

---

158 Utöver allmänna handböcker i statistik vill jag peka på några verk som speciellt rör språkstatistikens metodik och som varit till hjälp vid denna undersökning, nämligen Herdan 1966, Muller 1968, C. B. Williams 1970 (s. 20ff.) och Brainerd 1974.

159 Om konfidensintervallet se t.ex. Blom 1969 s. 10/1 – 10/9. Konfidensintervallet har använts av bl.a. Thavenius 1972 s. 95ff. med uppgift om skälen därför.

stora avståndet mellan de mest extrema värdena (221 och 476). Konfidensintervallet blir på signifikansnivån 0,05 och med 18 frihetsgrader (421,1 - 374,5 ± 2,10 x 31,38) = (-16,71, 115,91). Värdena innesluter värdet 0 och skillnaden är således trots sin storlek inte signifikant.

Konfidensintervallet kan användas på skillnader mellan olika grupper av texter endast om det absoluta värdet inte är för lågt. Vid lägre värden än 9 har det inte använts. [160] Så låga värden har vi ofta för små klasser eller för lågfrekventa ords frekvenser.

Att fastställa om det föreligger signifikanta skillnader är en viktig del av den distinktiva stilistik som denna undersökning innefattar. Med hjälp härav kan bestämma om det finns finns signifikanta skillnader mellan två på varandra följande perioder. På samma sätt kan vi fastställa om två genrer eller två författare uppvisar signifikanta skillnader.

Det vore dock fel att bara räkna med signifikanta skillnader. Även skillnader som inte kan visas vara signifikanta kan vara viktiga. Vår kännedom om varför en eller ett par av stickproven ger så kraftiga utslag kan förklara varför en annars stor skillnad inte är signifikant. Framför allt är det, då man jämför perioder med varandra, viktigt att inte stanna bara vid två på varandra följande perioder. Om vi ser att ett element som vi mäter ökar från en period till en annan och sedan fortsätter att öka under den därpå följande perioden, är denna förändring stilhistoriskt intressant, även om skillnaderna mellan de på varandra följande perioderna inte är signifikanta.

Här kommer vi in på ett annat fenomen värt att undersöka, nämligen variationen *inom* gruppen. Det kan till exempel vara intressant hur homogen en genre eller ett författarskap är. Man kan mäta variationen med hjälp av standardavvikelsen. Detta mått har dock den olägenheten att det är beroende av storleken hos det mätta. Här kan variationskoefficienten komma till nytta, eftersom den är oberoende av storlek hos det mätta. [161] Att mäta variationen är mycket viktigt, eftersom vi vill veta vilka element som sannolikt är starkast bundna till genre, vilka starkast till författare och vilka till tid. För att nå riktigt säkert resultat fordras dock en mer sofistikerad metod, variansanalysen. [162]

---

160 Thavenius 1972 s. 97 har påpekat att testet inte är tillförlitligt för låga värden.

161 Om variationskoefficienten och dess fördelar se Thavenius 1971 s. 101f. Jfr även Muller 1968 s. 57 och 198f.

162 Om variansanalys se Brainerd 1974 s. 198-202.

Vi vill även få kunskap om sambanden mellan de undersökta elementen. Här är produktmomentkorrelationen ett lämpligt mått. Med den kan man mäta samvariationen mellan två olika fördelningar oberoende av vilken nivå fördelningarna ligger på. Den varierar mellan +1 och -1, varvid +1 anger fullständig samvariation och -1 fullständig motsatt variation. [163]Man måste emellertid komma ihåg att det bara är lineärt samband som kan mätas på detta sätt. Eftersom vi i alla de grupper vi rör oss med har ett ganska stort antal stickprov (minst tio), är de slutsatser vi kan dra relativt säkra. Ett exempel kan illustrera. Man kan säga att både bruket av negationer och bruket av adversativa ord gör en framställning mer komplex. Det kan då vara av värde att mäta samvariationen mellan dessa båda klasser. Får vi hög positiv korrelation, kan vi säga att komplexitet i framställningen brukar ske genom att de båda variablerna samverkar, får vi hög negativ att de kan ersätta varandra.

Detta är de mest använda måtten. Mera tillfälligt kommer andra mått att användas. För detta redogörs på respektive ställen. Vokabulärstudiet kräver sina egna mått.

Undersökningen innefattar två serier tabeller. De större tabellerna är samlade i en särskild avdelning och betecknas Tab. A 1 etc. Till de olika resonemangen fogas illustrativa tabeller, som är inlagda i texten och betecknas Tab. B 1 etc.

Undersökningen innefattar också åskådliggörande diagram av skilda slag, som är inlagda i texten och betecknade Fig. 1 etc.

1. Poesien

---

163 Om produktmomentkorrelationen se Thavenius 1972 s. 98ff.

1.0.1 Materialet och urvalen

Den svenska poesien under tiden 1601-1760 är svår att överblicka. En mer omfattande modern utgåva finns inte. Endast få författare har utgivits i tillfredsställande skick: Stiernhielm, Skogekär Bergbo, Samuel Columbus, Hiärne, Lucidor, Dahlstierna, Israel Holmström, Runius och Nordenflycht. Därtill kommer några enskilda verk som *Bröllops beswärs ihugkommelse*, Spegels *Guds Werk och Hwila* och hans *Emblemata*. [1] Det största försöket att samla hela produktionen gjordes vid mitten 1800-talet av Per Hanselli. [2] Men trots omfånget saknar hans editioner mycket. Viktiga författarskap som Spegels, Olof Kolmodins och Olof von Dalins saknas. Vill man göra en undersökning, som grundar sig på hela den bevarade produktionen, måste man gå till de tidiga trycken och handskrifterna. Men även där stöter vi på svårigheter. Endast för 1600-talets tryck föreligger en bibliografi, av Isac Collijn. [3] Om det rör sig om vers eller prosa eller om vilken genre det är anges endast och sådana uppgifter finns i titlarna. Man måste fördenskull gå till varje enskilt verk. För tiden efter 1700 saknar vi även detta hjälpmedel. Ifråga om det i handskrift bevarade materialet är vi ännu sämre ställda. Inget av de stora biblioteken har något mera fullständigt register över sitt innehav av poetiska texter. Man måste gå till katalogerna över de enskilda samlingarna, såsom de över Palmskiöld, Nordin och Westin i UUB. Ofta räcker inte ens detta. Man måste själv gå igenom volym efter volym och undersöka innehållet. Särskilt kravet på genre- och författarbestämning gör detta nödvändigt.

För detta arbete har jag sedan början av 1960-talet arbetat på en inventering av hela beståndet av poesi från det aktuella tidsavsnittet. Den är ännu inte slutförd men dock så långt hunnen, att jag vågar att med någon säkerhet ange siffror för beståndets storlek och fördelningar.

---

1 Stiernhielm, Lucidor, Dahlstierna, Runius och Nordenflycht är utgivna i Svenska författare utgivna av Svenska Vitterhetssamfundet i den gamla serien. Samuel Columbus, Urban Hiärne, Israel Holmström samt Skogekär Bergbos *Wenerid* är av samma samfund utgivna i den nya (blå) serien. Skogekär Bergbos *Thet Swenska språketz Klagemåhl* är utgiven av E. Källquist 1934 och hans *Fyratijo små wijsor* av Bertil Sundborg 1955. *Bröllops beswär* har utgivits i B. Olsson 1970 och Spegels *Emblemata* av B. Olsson 1966.

2 Per Hanselli*: Samlade vitterhetsarbeten af svenska författare* 1856-1878.

3 Isak Collijn: *Sveriges bibliografi.* 1600-talet (1942-46)

Problemet är inte löst med detta. Undersökningen kräver pålitliga texter. Stora fel kunde uppstå om korrumperade texter kom med. Bland annat kunde det få konsekvenser för uppgifter om sällsynta enskilda ord. Det är i många fall nödvändigt att göra textkritiska undersökningar innan man kan börja excerperingen. Det är helt naturligt att det inte kunnat göras med den ackuratess som eftersträvats. Jag vill därför redan här påpeka, att principen har varit att endast utgå från pålitliga texter, men att det i vissa fall inte har varit möjligt. Det betyder i praktiken bland annat att om en snabb kontroll visat att Hansellis utgåva inte varit användbar, har jag gått till originalen, men om en sådan kontroll inte visat på svårare brister har jag använt Hanselli.

Inventeringen av materialet för undersökningen har således syftat till fullständighet. För urvalen har däremot andra principer varit vägledande. För det första har urvalen måst till en del rätta sig efter de olika kategorier av texter (perioder, genrer, författare), som behövde undersökas. Det betyder att urvalet för vissa kategorier har blivit större än vad deras andel i produktionen egentligen berättigar till. För det andra har tillgängligheten i någon mån bestämt urvalet. Om en text i en kategori varit lättare att arbeta med (förelegat i bra tryck, egenhändig handskrift e.d.) har den valts, där andra faktorer har ansetts väga lika. För det tredje har många texter måst uteslutas på grund av sin korthet. Om en text är kortare än 2000 ord och ingen annan text i samma kategori kunnat läggas till har texten måst uteslutas. Hur jag förfarit i sådana fall kan illustreras med exemplet epigram, som ju per definition är en kort genre. Jag har då lagt samman så många epigram av författaren ifrån, att jag uppnått 2000 ord. [4]

1.0.1.1 Genrerna

Eftersom undersökningen bygger på kontroll av genrerna blev uppgiften först att ta reda på vilka genrer som finns under olika perioder och hur de är företrädda. Här känns bristen på en litteraturhistoria som utgått från genrer mycket påtaglig. Visst finns det försök att gruppera texterna efter genrer, till exempel i Peter Wieselgrens *Sveriges sköna litteratur* (1833-49) och - för några årtionden av 1700-talet - i Evert Wrangels *Frihetstidens odlingshistoria* (1895), men vi saknar en motsvarighet till

---

[4] Detta har lett till att sådana stilhistoriskt viktiga texter som Samuel Columbus' epigram, Rudeens kärleksdikter eller Creutz' *Daphnis* inte har kunnat tas med.

Billeskov-Jansens *Danmarks Digtekunst*. [5] Den som vill göra en gruppering är hänvisad till egna bibliografiska forskningar.

Den tid vi arbetar med kände själv en första indelningsprincip. Man skilde mellan andlig och världslig poesi. Till andlig poesi fördes det som rörde religiösa ämnen, till världslig allt det övriga. Gränsen var inte särskilt klar. Gravdikter hörde till världslig poesi, trots att många delvis innehöll andlig uppbyggelse. [6] Indelningen är inte en genreindelning i egentlig mening. Den grundar sig endast på innehåll, ej på formella egenskaper. Likväl kan det vara skäl att behålla den, såsom en indelningsgrund överordnad den egentliga genreindelningen.

Inom andlig poesi har vi först en genre, som är mycket vanlig och relativt lätt att avgränsa, nämligen psalmen. Psalm skrives under hela tidsavsnittet. Mest psalm produceras dock under tiden omkring 1690, då den kommande rikspsalmboken förbereddes, och bland pietisterna under tiden 1717-1750. En psalm kan beskrivas som en sångbar strofisk dikt över andliga ämnen, avsedd för bruk vid gudstjänst och enskild andakt.[7]

Den förste psalmdiktaren av betydelse är Sigfrid Aron Forsius. Hans *Andeliga Psalmer och Wijsor* kom 1614. Det är dock inte helt säkert vilka psalmer i denna bok Forsius själv har skrivit. [8] Urvalet här har gjorts så, att bara psalmer som man med något skäl antar vara av Forsius har tagits med. Till Forsius' generation hör två andra diktare av psalmer eller andliga visor, Christoffer Ekeblad och Johannes Bureus. Ekeblads psalmer föreligger endast i egenhändig nedteckning. [9] Bureus gav 1637 ut *Nymäre Wijsor*, en samling egenartade mystiska och halvt profetiska sånger med inslag av talspekulation. [10] Till det tidiga 16oo-talet hör också Håkan Ausius, vars psalmer gavs ut i översättningen av

---

5 Viss genomgång görs dock i G. Castrén 1907, där sådana genrer som den erotiska lyriken, dryckesvisa, den patriotiska dikten, reflexionsdikten, didaktiken, satiren, bröllopsdikten och gravdikten behandlas var för sig.

6 Ofta ställdes frågan: Varför handlar Gud så att han låter goda dö men onda leva, barn dö men gamla leva. Se Castrén 1907 s. 131f.

7 Jfr SAOB:s längre definition, anförd och diskuterad av E. Belfrage 1968 s. 9f.

8 E. Liedgren 1926 s. 197f.

9 I hs Ekeblad II i De le Gardie-samlingen i LUB.

10 Om denna samling se S. Lindroth 1943 s. 222-228.

uppbyggelseboken *En andeligh watukälla* 1641. [11] De faller alltså inom perioden 1641-60.

Omkring år 1670 är Lucidor verksam som psalmförfattare. Hans psalmer är dock få. Därefter vidtar den första stora psalmdiktningsperioden, med namn som Spegel, Arrhenius och Swedberg. Av Spegels rika psalmdiktning kan lämpligen två urval tagas, av Arrhenius och Swedberg vardera ett. Till perioden hör också Petrus Brasck och Andreas Amnelius. Från dessas produktion tages vardera ett urval. Flera andra författare, såsom Erik Lindschöld, Edmund Gripenhielm och Magnus Gabriel de la Gardie, skrev psalmer, men de är för få för att kunna tagas med.[12]

År 1717 kommer *Mose och Lamsens Wisor* ut. Härur görs ett urval. Under 1710-talet och senare skriver Jacob Frese sina *Verser i siukdom*, som har psalmkaraktär. [13] Ur dessa tages ett urval. Flera författare ger under 1720- och 1730-talen ut samlingar med psalmer: C. G. Österling 1724-27, Joachim von Düben 1725, Olof Kolmodin 1734. [14]1732 kommer *Andeliga Wijsor*, sannolikt ombesörjd av pietisten E. Tolstadius. Vad denne själv skrivit är dock osäkert. [15]1742 ger C. U. Hiärne ut psalmer och året därpå kommer radikalpietismens sångbok, *Sions sånger*. [16] De nu nämna samlingarna ger vardera ett stickprov. Men även tidens mest framstående diktare, Olof von Dalin och Hedvig Charlotta Nordenflycht, skriver dikter av psalmkaraktär.[17] Det kan vara skäl att ta med urval ur detta material, inte minst för att det ger möjligheter att jämföra hur stilen i dessa andliga dikter förhåller sig till stilen i författarnas övriga produktion.

Härmed får vi 20 urval - 21 om man räknar med de båda från Spegel - om vartdera 2000 or ur psalmproduktionen, från 1614 till 1750-talet, där *Sions sånger* och delar av Dalins och Nordenflychts diktning ligger. De kan lämpligen ordnas i två parallella sviter, som var för sig får god spridning över perioderna. I den ena ingår Forsius, Bureus, Lucidor, Amnelius, ett urval Spegel, *Mose och Lamsens Wisor*, Frese, Kolmodin, *Sions sånger* och Nordenflycht, i den andra

---

11 E. Liedgren 1926 s. 278-282.

12 Om Lindschöld se E. Belfrage 1968 s. 160-182. Gripenhielms ”En gång dö” är tryckt i Hanselli 4 s. 262ff., de la Gardies psalmer i Hanselli 7 s. 1-16.

13 Om *Verser i siukdom* se S. Chr. Swahn 1971 s. 59-116.

14 Liedgren 1926 s. 362 (Österling), 406 (Düben, 404 (Kolmodin) och 398 (Hiärne).

15 Liedgren 1926 s. 371.

16 Om *Sions sånger* se utom Liedgren 1926 s. 378f. K. Dovring 1951.

17 Om Dalin se Lamm 1908 s. 401, om Nordenflycht A. Nilsson 1918 s. [?]

Ekeblad, Ausius, Brasck, Arrhenius, Swedberg, Düben, Österling, Tolstadius, Hiärne och Dalin.

Genren Psalm och andlig visa är en tidens rikast företrädda. Psalmerna 1-150 och 201-300 i 1695 års psalmbok omfattar enligt Inger Haskås beräkning 71 300 ord. Däri ingår psalmer av Amnelius, Spegel, Swedberg, Arrhenius och även några av äldre författare, vilka är medtagna i våra urval. Hela psalmboken torde omfatta ca 118 000 ord. *Nymäre Wijsor* omfattar ca 7 400 ord, *Mose och Lamsens Wisor* ca 24 000, Österlings samling ca 66 000. Dübens ca 57 700, *Andliga visor* enligt Dovring ca 35 000, Kolmodins *Rökelsekar* 21 400 och hans *Andelig Dufworöst* ca 38 600 ord. Hiärnes samling omfattar ca 30 000 ord. Antalet ord i *Sions sånger* är enligt Dovring 75 000. Dalins andliga diktning utgör ca 8 000 ord och Nordenflychts ca 6 800 ord. [18] Det ger tillsammans omkring 500 000 ord.

En annan rikt företrädd andlig genre är bibeleposet. Ämnet är i detta alltid bibliskt. Det kan vara organiserat teologiskt. Så är det i den första representanten, Samuel Columbus' *Den bibliske werlden*, där frälsningstanken, från skapelse till återlösning, återges. Så är det också i viss mån i Haquin Spegels olika epos, som handlar om Skapelsen (*Guds Werk och Hwila*), urtillståndet och fallet (*Thet öpna* och *Thet tilslutna Paradis*) och det eviga salighetstillståndet (*Thet återwundna Paradis*). Mycket populärt var passionseposet, i vilket Jesu lidandesväg följes. Sedan denna undersökning gjordes har Valborg Lindgärde inventerat passionsdiktningen och funnit några epos, som inte var kända för mig. Här undersöks Johannes Paulinus Lillienstedts tre små epos samlade under titeln *Christus nascens*, *patiens et triumphans* (1694; diktade på 1680-talet), Johan Widmans och Christoffer Tiburtius' korta epos från resp. ca 1690 och ca 1705, vidare Sophia Elisabeth Brenners och Jacob Freses längre epos från 1727 och 1728, C. G. Carelbergs *Härlig Bot för Synda Sot* från 1732 och E. Stigzelius' översättning *Christeliga Tannckar* 1753 efter ett tyskt original.[19] Även andra ämnen förekom dock i bibeleposet. Daniel Achrelius skrev på 1680-talet två korta epos, ett

---

[18] Uppgifterna om 1695 års psalmbok från Haskå 1972 s. 41, om *Sions sånger* från Dovring 1951 s. 33. [1951b s. 3?]Övriga beräkningar är mina och gjorda så, att antalet sidor multiplicerats med antalet ord på en slumpvis vald sida.

[19] Om genren se Lindgärde och Swahn 1971 s. 182-186. Swahn har emellertid dit fört även Wennæsius' *Christus agonizans*, som är ett prosaverk.

över Josefs historia och ett över Nebukadnessars dröm. [20] Olof Kolmodin gav 1732 resp. 1750 ut de två banden *Biblisk Qwinno-Spegel*, moraliserande berättelser om kvinnoöden i Bibeln. Han bygger där vidare på arbeten av P. Hesselius, vilka skrevs omkring 1710 och bildar början av boken. [21]Ännu ett bibliskt epos, av J. Hiortzberg Larsson 1734, behandlar den yttersta domen.[22]

Genren bibelepos är med avseende på volymen mycket betydande. Enbart *Guds Werk och Hwila* omfattar ca 88 000 ord, *Thet öpna Paradis* ca 26 000 ord, *Thet tilslutna Paradis* ca 28 000 och *Thet återwundna Paradis* ca 11 500 ord. I den väldiga *Biblisk Qwinno-Spegel* finns omkring 275 000 ord. Brenner har ca 19 000 ord, Frese ca 20 000, Carelberg ca 3 260 och Stigzelius ca 7 200. Både volymen och spridningen på författare motiverar två grupper av urval, alltså sammanlagt 20 urval. Ur de största eposen, *Guds Werk och Hwila* och *Biblisk Qwinno-Spegel* tages vardera tre, ur de också ganska stora av Brenner och Frese två, ur övriga ett. Vi får alltså två sviter. Den ena består av Columbus, ett urval ur *Guds Werk och Hwila* (nr 2), *Thet tilslutna* och *Thet återwundna Paradis*, Lillienstedt, Widman, ett urval ur Brenner, ett ur Frese och ett ur Kolmodin samt Hiortzberg. Den äldsta texten är från 1674, den yngsta från 1734. Den andra sviten innehåller två urval ur *Guds Werk och Hwila*, Achrelius, Tiburtius, ett urval ur Brenner, ett ur Frese, ett ur Hesselius' och ett ur Kolmodins del av *Biblisk Qwinno-Spegel* samt ett ur vardera Carelberg och Stigzelius. Det äldsta är från början av 1680-talet, det yngsta från ca 1750.

Av övriga andliga genrer är den andliga didaktiska dikten bäst representerad. Nära den står den andliga reflexionsdikten. Gränsen kan ibland vara svår att dra, dels mot psalmen, dels mot bibeleposet. Många psalmer har didaktisk karaktär. En stor del av den poesi som jag valt att räkna till den didaktiska har dock lite speciellt utseende. Den är vanligen - i motsats till psalmen - stikisk och inte sällan epigrammatisk. Viss didaktisk dikt eller reflexionsdikt utgår från en bibelberättelse. Så gör den populära poesien över epistel- eller evangelietexter (Vultejus, Wallenius). [23] Men det episka är där knappt och relativt oväsentligt. I de

---

20 Tryckta i Hanselli 16 s. 379 resp. 407-444. Om Achrelius se Hultin 1904 s. CLXXIV-CCVI och Enckell 1968 s. 104-110.

21 Wrangel 1895 s. 283-287.

22 Wrangel 1895 s. 299.

23 Vultejus' *Postilla compendiosa* är tryckt i Hanselli 13 s. 99-206, Wallenius' dikter därstädes s. 9-91.

texter som här förts till det bibliska eposet kan finnas didaktiska inslag, men berättelse dominerar dock.

Till andlig didaktisk dikt hör ganska självklart Olof Wexionius' epigram, Spegels emblemtexter, och Vultejus' och Wallenius' dikter över predikotexter. En stor del av Runius' *Andliga dikter* är skrivna över evangelietexter liksom Vultejus' *Postilla compendiosa* och kan liksom denna sägas vara utläggning av texterna. Runius' dikter är strofiska och skrivna till angivna melodier. De innehåller dock föga av det för psalmen karakteristiska inslaget av bön och lovsång. Jag har därför fört dem till andlig didaktik. Detsamma gäller dikterna i J. Possieths *Sabbaths Dagens Affton Offer* 1720, som utlägger episteltexter. Till genren kan vidare räknas P. Ekeblads *Horologium biblicum*, en samling epigram, liksom Jacob Freses *Öfwerskrifter*. Någon tvekan råder beträffande ett tidigt prov på versifierade kommentarer till bibeltexter, nämligen Andreæs samlingar från 1625. Många av dikterna är delvis berättande. Men andra är klart didaktiska, och det motiverar att dessa dikter tas med. Gruppen Andlig didaktik kommer då att bestå av Andreæs *Pandecta* 1625 (ca 4 000 ord), Spegels *Emblemata* från ca 1680 (5 500), Wexionius' *Poetiske Bijskrifter* från samma tid (3 800), Vultejus' *Postilla* (25 000), Runius' andliga dikter från ca 1710 (13 000), Possieths *Sabbats-Dagens Aftonoffer* 1720 (30 000), Ekeblads *Horologium biblicum* 1720 (18 700), Lindfors' *Andans Skåde Torn* 1723 (20 000), Freses *Öfwerskrifter* 1726 (2 200) och Wallenius' dikter över episteltexter 1733 (12 000). [24] Som synes är dessa texter inte särskilt omfattande, och endast tio stickprov har tagit ur dem.

I profan poesi är en traditionell genreindelning bättre genomförd än i andlig. Av gammal känner man sådana genrer som epos, elegi, satir o.s.v. Denna genreindelning bör vara vägledande. I allo kan man dock inte följa den. En sådan populär genre som kärleksvisan låter sig svårligen inordnas i ett traditionellt mönster.

Det världsliga eposet har endast få representanter. Samuel Columbus' *Den Swenske Konungsson* kan sägas vara ett första försök till ett svenskt epos.[25] Därifrån är steget långt till de mera ambitiösa verken på 1700-talet: Dalins

---

[24] Beräkningarna är alltigenom mina. Om genren på 1700-talet se Wrangel 1895 s. 247 och 306f.

[25] Ekholm 1924 s. 139-144.

Swenska friheten, Nordenflychts *Tåget öfver Bält* och Creutz' *Atis och Camilla*. [26] Om ett sådant verk som Dahlstiernas *Kunga-Skald* skall föras hit är osäkert. [27] Det har dock flera av eposets element och bitvis rent episk karaktär. Med en något fri definition av genren förs alltså samman dessa verk från 1600- och 1700-talen. Textmassan blir dock ganska liten, bara ca 40 000. Endast *Kunga-Skald* med sina ca 19 000 ord och *Atis och Camilla* med ca 8 500 har sådant omfång att det motiverar två stickprov. [28]Vi får då bara sju stickprov: ett ur *Den sswenske Konungsson*, två ur *Kunga-Skald*, ett ur *Swenska friheten*, ett ur *Tåget öfver Bält* och två ur *Atis och Camilla*. Det ger sju stickprov. För många av de jämförelser vi skall göra behöver vi tio. Jag har därför tagit tre stickprov ur Gustaf Gylleborgs *Tåget öfver Bält*, som omfattar ca 49 000 ord, trots att det eposet med årtalet 1785 hör till en långt senare tid. [29] Det kommer dock bara att användas när det gäller karakteristik av genren, ej diskussionen om epokstilarna. De tio stickproven representerar en textmassa av ca 90 000 ord.

En under hela tidsavsnittet mycket odlad genre var kungapanegyriken. Tidig panegyrik har vi över Gustav II Adolf vid hans död. [30] Flera av de mest uppburna författarna har skrivit kungapanegyrik: Stiernhielm, Dahlstierna, Dalin och Nordenflycht. Men även många andra författare ägnade sig åt genren, t. ex. Haquin Spegel och Israel Holmström.

För att få god spridning valde jag ett urval ur panegyriken över Gustav II Adolf (av Sponge), ett ur Stiernhielms hyllningar till Kristina, ett ur Wollimhaus' *Swea Lycksaligheets Triumph* från 1672, ett ur vardera två stora panegyriker av Israel Holmström, den över Ulrika Eleonora 1693 och den över Karl XI 1697, ett ur de mera panegyriska partierna i *Kunga-Skald,* ett ur Torsten Rudeens *Finska Helicons fägne-Sånger*, ett ur C. U. Hiärnes hyllning till Ulrika Eleonora 1732, ett ur Dalins och ett ur Nordenflychts dikter till regenter. [31] Volymen av de texter från vilka stickprov tagits blir ca 36 000 ord. Därtill kommer att det föreligger många andra texter av detta slag; uppskattningsvis utgör kungapanegyriken ca 80 000 ord.

---

26 Breitholtz 1956 s. 90-172 diskuterar dessa dikter och deras genretillhörighet.

27 Se Räftegård 1971 s. 16-44.

28 *Atis och Camilla* trycktes först 1761 och skulle därför vara för sen för att tas med. Som Breitholtz visat, är dikten dock skriven 1758. Breitholtz 1956 s. 62f.

29 Denna text kommer däremot inte att användas då det gäller stilen före 1760.

30 Samlad i Hyltén-Cavallius & Stefvens 1853 s. 268-311.

31 Om genren se Räftegård 1971 s. 76-86 och Wrangel 1895 s. 223-228.

Gravdikten står den kungliga panegyriken nära, då den ofta utgör en hyllning till en person och beskriver hans egenskaper. Några av de dikter som här räknas som panegyrik är egentligen gravdikter över regenter. Skillnaden består alltså i en skillnad i adressaternas ställning. Gravdikten har dock även mer skiftande karaktär. Hyllning till den döde och beskrvning av hans egenskaper och gärning finns långtifrån i alla gravdikter och utgör, då den finns, endast en del av dem.

Svenska gravdikter börjar uppträda i början av 1600-talet. En tidig företrädare för genren är Lars Wivallius med sin dikt över fångvaktaren Erit Rooth. [32] Från omkring 1650 blir gravdikten på svenska vanlig. Flitiga författare inom genren är Samuel Jönsson Westhius (på 1650-talet och sedan på 1670-talet), Lucidor (omkring 1670), Samuel Columbus (dito), Petrus Lagerlöf (1670-, 80- och 90-talen), Torsten Rudeen (1680- och 90-talen). Sophia Elisabeth Brenner (från ca 1690 till ca 1720), Warnmarck och Brobergen (båda omkring år 1700), Johan Runius (1700-12), Jacob Frese (1710-och 20-talen), Carl Eldh (omkring år 1720), Carl Johan Lohman (ca 1715-50), Olof von Dalin (1740-och 50-talen), Hedvig Charlotta Nordenflycht (dito). [33] Även Israel Holmström har skrivit några gravdikter (ca 1690). [34] Bland de författare som skrev för *Thän Swänska Theatren* var särskilt J. O. Widman flitig diktare av gravdikter (ca 1690). [35] Lars Salvius gav 1757 ut en samling bröllopsdikter och gravdikter. [36]Åtskilliga andra författare skrev gravdikter, men deras verksamhet var mera tillfällig och avsatte inte någon större produktion.

Det är svårt att beräkna volymen av produktionen inom genren. Siffran 1 500 000 ord är sannolikt inte för hög. Detta gör det rimligt att göra två grupper av stickprov. Båda ges så stor spridning över perioder och författare som möjligt. Den första omfattar Wivallius, Westhus, Lucidor, Lagerlöf, Holmström, Rudeen, Runius, Lohman, Dalin och Nordenflycht. Den andra består av ett andra urval av Lucidor, Columbus, Widman, Brennner, Warnmarck, Brobergen, ett andra urval av Runius, Eldh, Frese och Salvius. Att det görs två stickprov ur Lucidors och Runius' diktning motiveras både med den stora produktionen och diktarnas betydelse.

---

32 Tryckt i Schück 1895 s. 106-115.

33 Om gravdikten se Castrén 1907 s. 125-141, Fehrman 1952, passim, och Wrangel 1895 s. 234.

34 Tryckta i Holmström 2001 s. 121-153.

35 Dikterna tryckta i Noreen 1937 s. 87-132.

36 L. Salvius: *Samling af brud- och grafskrifter* 1757.

Den andra stora genren inom tillfällespoesien är bröllopsdikten. Även den är rikt företrädd, uppskattningsvis även den med 1 500 000 ord. Den kommer i gång senare än gravdikten. Den första viktiga längre bröllopsdikten vi känner är *Bröllops beswärs Ihugkommelse*, sannolikt skriven i början av 1650-talet. [37] Vid samma tid börjar Samuel Jönsson Westhius som bröllopspoet. Omkring 1670 kommer Columbus och Lucidor, båda flitiga. Särskilt produktiva diktare av bröllopspoesi under 1600-talets sista decennier är Rudeen, Brenner, Warnmarck; under 1700-talets första decennier Runius, Brobergen, Anderas Rydelius, Eldh, Frese och Lohman. [38] Salvius gav som nämnt ut bröllopsdikter. Dalin och Nordenflycht har båda skrivit många. Ganska få men i gengäld märkligare bröllopsdikter skrev Olof Wexionius och Israel Holmström. Liksom beträffande bröllopsdikten görs två uppsättningar urval, vardera med ett urval av de båda främsta på området, Lucidor och Runius. Den ena uppsättningen består då av *Bröllops beswär*, Columbus, Lucidor I, Rudeen, Holmström, Runius I, Eldh, Lohman, Dalin och Nordenflycht, den andra av Westhius, Lucidor II, Wexionius, Warnmarck, Brenner, Runius II, Brobergen, Rydelius, Frese och Salvius.

Under 1600-talets sista decennier börjar en tidigare knappast förekommande genre bli vanlig. Det är sällskapspoesien. En föregångare inom genren är Lucidor, som har skrivit ett par dryckesvisor. [40] Erik Lindschöld är den förste poet som i större utsträckning ägnade sig åt sällskapspoesien. [41]Ämnen inom genren kan variera, även om dryckesvisan är den mest typiska. Dikterna kan röra måltider och nöjen, gästfrihet, utflykter etc. En viktig subgenre är dansvisan. Gemensamt för all slags sällskapspoesi är den lätta tonen. Under åren närmast före och efter 1700 ägnar sig en hel rad författare åt sällskapspoesi: Holmström, Cederhielm, Johan Gabriel Werving, Runius, Rudeen, Werner von Rosenfeldt, Brenner. De tre sistnämndas produktion är dock liten. Under 1740-talet är Dalin det stora namnet. [42]

Genren är för liten för att ensam räcka till en grupp om tio urval. Den står emellertid nära ett par andra genrer. En är den profana visan om frihet och

---

37 Om *Bröllops beswär* och tidig bröllopsdikt se Olsson 1970b s. 22f.

38 Wexionius' dikter tryckta i Wexionius 1684, Holmströms i Holmström 2001 s. 159-189.

40 Om dryckesvisan se Castrén 1907 s. 64-7, Nordstrand 1973 och Ritte 1973.

41 Lindschölds sällskapspoesi är föga undersökt. Se dock Wrangel 1888 s. 100-107. För sällskapspoesien i övrigt se Wrangel 1888 s. 142-201.

42 Lamm 1908 s. 391ff, 417f.

natur. Åtskilliga sällskapsvisor handlar om diktarens frihet, särskilt om den han upplever i naturen. Andra har mer naturbeskrivande karaktär. [43] Därigenom vetter de åt en av de mest representativa genrerna under mitten av 1700-talet: den naturbeskrivande dikten. Det verkar därför rimligt att kombinera sällskapspoesien med å ena sidan Wivallius' visor om frihet, å den andra Nordenflychts och Gyllenborgs årstidsdikter. Gruppen består då av Wivallius' visor, Lindschölds, Holmströms, Cederhielms, Wervings, Runius' och Dalin (två urval) sällskapspoesi samt Nordenflychts och Gyllenborgs årstidsdikter. [44] Sammanlagt torde poesien inom dessa kategorier omfatta ca 50 000 ord, därav sällskapspoesien 35 000.

Det vanligaste ämnet i lättare profan diktning är kärleken. Kärlekspoesien under 1600-talet har länge Petrarca som mönster. den förste mera betydande författaren inom genren är Wivallius. På 1650-talet kommer Skogekär Bergbo med de först på 1680-talet utgivna *Wenerid* och *Fyratijo små wijsor*. Urban Hiärne, Lucidor, Holmström, Christoffer Leijocrona, Carl Gripenhielm, Lagerlöf, Spegel, Rudeen, Runius, Frese - alla har de ägnat sig åt kärlekspoesi. [45] Under 1700-talet fortsätter Dalin inom genren, och något av det mest betydande i Nordenflychts poesi hör hit. [46] Nordenflycht skriver kärlekspoesi under olika perioder. Det är rimligt att göra två urval, ett från den tidiga diktningen, ett annat från den senare. [47] Om vi för övrigt låter så många som möjligt av de mest produktiva komma med får följande tio urval: Wivallius, *Wenerid, Fyratijo små wijsor,* Hiärne, Lucidor, Leijoncrona, Holmström, Dalin samt två urval Nordenflycht. Hela produktionen kan uppskattas till ca 120 000 ord.

I den klassiska genreteorien intar satiren en egen plats. Men ämnet för satiren kan skifta och även formen kan variera. I Sverige blir satiren mera allmän

---

43 Åtskilliga visor av diktare som Lindschöld, Werving och Dalin handlar om nöjen ute i naturen. Då ingår som oftast inslag av beskrivning av det landskap där diktaren och hans vänner vistas. Se Lamm 1908 s. 417f.

44 De visor av Wivallius det här frågan om är främst Klagewijsan med sina stora inslag av naturskildring, men för att nå upp till 2 000 ord har jag måst lägga till ”Lärckians sång” – även den med inslag av naturskildring – ”Ach libertas” och början av ”Warer nu glad”.

45 Om kärlekspoesien se Castrén 1907 s. 23-63.

46 Om Dalin se Lamm 1908 s. 394f.

47 Den tidiga diktningen ingår i samlingen "Den sörgande turtur-dufvan" och stammar från 1742, den sena hör till författarens sista år och har alltså tillkommit efter 1760. Eftersom Nordenflychts diktargärning till allra största delken hör till tiden före 1760, har de dock tagits med i undersökningen.

först under 1600-talets senare hälft. En stor del av Eric Wennænius' sonetter är satiriska. [48]Arosells och Holmströms epigram är alla satiriska. [49] Längre stikiska verssatirer i Boileaus efterföljd ser dagen först ett stycke in på 1700-talet, då Spegel och Samuel von Triewald uppträder som satiriker. [50] I 1700-talets litteratur är verssatiren en viktig genre. Dalin, Nordenflycht och Gyllenborg ägnar sig alla åt den. [51] Även dikter med växlande karaktär kan i långa stycken utgöras av satir. Så är fallet med en tidig dikt av Spegel om lantlivets behag. [52] Nära satiren står burlesken, som kan kallas en grov form för satir. Dess främste företrädare är Holmström. [53]Eftersom den egentliga verssatiren inte omfattar så många texter har vi använt en bredare definition, som ger plats också åt de dikter som nämnts. Urvalen kommer då att bestå av Wennnæsius' sonetter, Arosells och Holmströms epigram, Holmströms burlesker, Spegels tidiga *Tityrus* och hans sena satir om *Högmod Nedfall*, Triewalds satirer från 1708-20, Dalins från 1730-talet och Nordenflychts och Gyllenborgs från 1750-talet. Verssatir, burleska dikter och andra dikter med stora satiriska inslag torde tillsammans omfatta ca 40 000 ord.

I början av 1600-talet odlar diktarna gärna didaktisk poesi. Exempel på detta är Forsius' *Speculum hominis*, Aschaneus' *Een lithen hws Regla och Bordhetafla,* Arvid Olais Petrarcaimitation, Petrus Rudbeckius' dikter om *Pueritia* och *Adolescentia*, Sparmans *Sundhetzens Speghel*. [54]Senare är genren företrädd med Achrelius' *Moralia* från omkring 1690 och Hallmans *Sunda Sellhets-Reglor* från 1727. [55]Genren har emellertid på 1700-talet sällan riktigt den karaktär den hade i början av 1600-talet. Det kommer in ett subjektivt element. Man bör snarare kalla den dikten "reflexionspoesi". Inom reflexionspoesien är Nordenflycht det stora

---

48 Om Wennæsius se Nordin-Grip 1934.

49 Arosells epigram är tryckta i Hanselli 12 s. 231-246, Holmströms i Holmström 2000 s. 369-401.

50 Om Spegel och Triewald som satiriker se Wrangel 1888 s. 205-208 och 215-223.

51 Trots att satiren är en viktig genre under 1700-talet är den ännu föga undersökt. Den beaktas främst i Göransson 1972, men där ur idéhistoriska aspekter.

52 Om denna ännu otryckta dikt se Olsson 1963 s. 250f. och Johannesson 1968 s. 245f.

53 Om Holmströms burleskdiktning se Lamm 1908 s. S. 59-65. Holmströms burlesker är numera tryckta i Holmström 2000 s. 275-340.

54 Flera av dessa dikter förs samman i handböckerna. T. ex. Lindroth 1967 s. 335f.

55 Om Achrelius se Enckell 1968 s. 104-110, om Hallman Wrangel 1895 s. 292-298.

namnet. [56] Men genren förekommer tidigare. Gravdikten innehåller ofta längre reflexioner över den mänskliga tillvaron. Dessa kan lösgöras och bilda en särskild dikt. Så har skett med Wexionius' stora dikt "Melancholie", som från början ingick i en gravdikt. [57] År 1708 skrevs en dikt med början "Wetenskap ej hatad blifwer", som genom det inträngande och oroliga ifrågasättandet av meningen med människornas liv förebådar det senare 1700-talets reflexionsdikt. Vem som har skrivit dikten är en avgjort; den har förts både till Olof Gyllenborg och Lars Stierneld. [58] Från denna dikt går en rak linje till de reflexionsdikter Dalin skrev i sin ungdom. [59] Mer didaktisk prägel har Wilhelm Kruses dikter från ungefär samma tid. Man kan nämna "Lycko-bild af Olycks-Emne" från 1732.[60] Om man för samman de två besläktade genrerna didaktisk poesi och reflexionsdikt, får man en grupp om tio urval bestående av Forsius, Rudbeckius, Sparman, Achrelius och Hallman inom den förra genren, Wexionius, Gyllenborg (eller Stierneld), Kruse, Dalin och Nordenflycht inom den senare. Arvid Olais Petrarca-översättning har inte medtagits för att slagsidan mot 1600-talets förra hälft inte skulle bli så stark. De båda genrerna var populära, men dikterna är i allmänhet korta. Man kan räkna med sammanlagt omkring 50 000 ord.

Av poesiens olika genrer är tre andliga, nämligen psalm, bibelepos och didaktisk dikt med religiöst innehåll, och åtta profana, nämligen epos, panegyrik, gravdikt, bröllopsdikt, sällskapspoesi (med dikter om naturen), kärlekspoesi, satir och didaktisk dikt (med reflexionspoesi) så rikt och jämnt representerade att de medger en eller i några fall två grupper av urval med tillsammans 20 000 ord. Vi får därmed 100 000 ord andlig poesi och 200 000 ord världslig poesi. Bakom dessa urval ligger en produktion av ca 1 100 000 ord andlig poesi och ca 3 400 000 ord världslig poesi: Som synes blir den andliga poesien starkare representerad i undersökningen än den världsliga. De enskilda genrerna är också ojämnt representerade. Klart underrepresenterade är gravdikt och bröllopsdikt, överrepresenterade världslig epik, sällskapspoesi, satir och didaktisk dikt. Vill man

---

56 A. Nilsson 1918 s. 49-56, 71-84.

57 Fehrman 1952 s. 267-270.

58 Hanselli trycker den i vol. 5 s. 49-70 under Gyllenborgs namn men i 16 s. 263-281 under Stiernelds, utan att uppge att han tryckt den tidigare.

59 Lamm 1908 s. 144ff diskuterar förhållandet mellan Dalin och Gylleborg men berör ej denna dikt.

60 Wrangel 1895 s. 301-305.

med undersökningen skaffa sig en uppfattning rent generellt om stilen i svensk poesi under tidsavsnittet 1601-1760 kan urvalet tyckas misslyckat. Det är dock en förhastad slutsats. Två urval om tillsammans 40 000 ord räcker till för att vi ska få en klar bild av stilen i gravdikten eller bröllopsdikten med sina 1 500 000, likaväl som ett urval om 20 000 ord ger en motsvarande bild av satiren med sina 40 000. Det är i själva verket i senare fallet ett onödigt stort urval.

1.0.1.2. Perioderna

Det kunde förefalla som om man genom att dela upp de nu nämnda genrernas textgrupper på respektive perioder skulle kunna bestämma även hur stilen förändrades från period till period. Det går emellertid inte. Det förutsätter nämligen, att genrerna fördelar sig likformigt på perioder, vilket de inte gör. Flera genrer, bland dem biblisk och världslig epik eller satir är exempelvis inte representerade alls under den första perioden. Vill man bestämma en periods stil, måste man först se vilka genrer som förekommer och hurdan proportionen är mellan dem. Därefter kan man gruppera urvalen så som gjorts för genrer men nu med period som indelningsgrund.

Vi ser snart att produktionen av poesi är mycket ojämnt fördelad på perioder. Den svenskspråkiga poesien fram till 1640 torde inte omfatta mer än 60 000 ord. Sedan växer den snabbt. 1681-1700 kan den beräknas till 1 400 000 ord. Under de följande 20-årsperioderna är den något lägre och håller sig omkring 1 200 000 ord. Om man låter en grupp om tio urval representera en period, betyder det att urvalet för första perioden omfattar ungefär en tredjedel av produktionen men det för perioden 1681-1700 bara en och en halv procent. Det behöver dock inte - lika litet som beträffande genrerna - vara något problem. Men det kräver att urvalen görs med stor omsorg, så att grupperna verkligen kan sägas vara representativa. Som en säkerhetsåtgärd har jag dock gjort två grupper av urval för perioden 1681-1700. Därmed har jag möjlighet att kontrollera resultatens riktighet.

Den första perioden omfattar poesi tillkommen 1601-40. De tio urvalen för denna period är hämtade från Forsius' och Bureus' psalm, Carl Carlsson Gyllenhielms berättande självbiografiska dikt *Nosce teipsum*, Forsius' och Rudbeckius' världsliga didaktik, Forsius djurepos *Reyncke Fosz*, [61] Sponges

---

[61] Om detta djurepos se S. Belfrage 1924 och Dymling 1924.

panegyrik samt Wivallius' gravdikt, kärlekspoesi och naturvisa. [62] Tidens främsta och mest produktiva författare är Forsius och Wivallius. Det är rimligt att de blir väl representerade.

Under perioden 1641-60 är Georg Stiernhielm det självklara namnet. I genregrupperna är han endast representerad med den kungliga panegyriken. *Hercules* är svår att placera i genre och har därmed inte kommit med i genreurvalet. I periodgruppen bör dikten givetvis vara med. Psalmen företräds under perioden med Håkan Ausius, didaktiken med Sparman, gravdikten med Samuel Jönsson Westhius. Bröllopsdikt börjar nu också komma i större utsträckning. Två urval från perioden finns med i genregrupperna: ett ur *Bröllops beswär* och ett ur Westhius' produktion. Här tas bara det förra med. Skogekär Bergbos *Klagemål* har inte kunnat placeras i genre men bör representeras med ett urval. *Wenerid* och de fyrtio visorna skrevs sannolikt på 1650-talet. De får med var sitt urval företräda kärlekspoesien. Fastän litteraturen flödar rikligare är spridningen på fixerade genrer ännu svag. För att göra gruppen komplett har jag tagit ännu ett urval ur Stiernhielms poesi, ur *Then fångne Cupido.* [63]Vi får då följande uppsättning: Ausius' psalm, Sparmans didaktik. Stiernhielms panegyrik, *Hercules* och *Then fångne Cupido*, Westhius' gravdikt, *Bröllops beswär*, Skogekär Bergbos *Klagemål* samt två urval kärlekspoesi. Produktionen av poesi - där dramatiken är undantagen - under tiden 1641-60 kan beräknas till ca 80 000 ord, men den är spridd på många händer och består till stor del av korta dikter. Av dessa 80 000 ord svarar Stiernhielm för ca 8 800 (exkl. balettexterna), och Skogekär Bergbo för ca 24 800. [64]

Under nästa period flödar poesien rikare och uppvisar god spridning på genrer. I genregrupperna har vi 15 urval från perioden. Ett par författare är där starkt representerade: Lucidor med psalm, kärleksdikt samt två urval ur vardera gravdikt och bröllopsdikt, Columbus med biblisk och världslig epik, bröllopsdikt och gravdikt. I de tio urval som här konstituerar perioden kan de inte få så dominerande ställning. Här medtages endast Lucidors psalm och ett urval ur vardera bröllopsdikt

---

62 *Nosce teipsum* skrevs visserligen först 1644, men gör ett mycket ålderdomligt intryck. Författaren var en åldrad man (ca 70 år) och hör generationsmässigt samman med Bureus och Ekeblad. Se S. Belfrage 1955 s. 173-176, 179f.

63 Balettexten hör givetvis hemma inom dramat och kommer också att behandlas i den del av undersökningen som handlar om dramat. Här används den bara för att bestämma periodkaraktären och karaktären av Stiernhielms poesi.

64 Uppgifterna om Skogekär Bergbo från Haskå 1972 s. 41.

och gravdikt, och Columbus' bibliska och världsliga epik samt hans bröllopsdikt, där han är mer produktiv än i gravdiktningen. Andreas Wollimhaus företräder kunglig panegyrik, Urban Hiärne kärlekspoesi, Erik Lindschöld sällskapspoesi och Eric Wennæsius satir. Poesiproduktionen kan beräknas till ca 400 000 ord. Härav svarar Lucidor för 60 800 och Columbus för 41 000.

Perioden 1681-1700 har många viktiga diktarnamn: Haquin Spegel, Petrus Lagerlöf, Johannes Paulinus-Lillienstedt, Olof Wexionius, Israel Holmström, Torsten Rudeen, Gunno Eurelius Dahlstierna. Men runt dessa skockar sig ett stort antal andra mindre kända poeter, som ägnat sig huvudsakligen åt en eller ett par genrer. Våra genregrupper upptar 44 urval från denna period, fördelade på 18 författare. Samtliga genrer är företrädda under perioden. Eftersom produktionen är så stor har vi, som nämnt, tagit ut två grupper av urval. Den första består av Spegels psalm, Spegels och Lillienstedts bibelepik, Dahlstiernas värlsliga epik, Holmströms panegyrik, Lagerlöfs gravdikt, Wexionius' reflexionspoesi, Rudeens bröllopsdikt, Leijoncronas kärleksdikt och Holmströms burleska diktning, vilken förs till genren satir. Den andra gruppen omfattar Amnelius' psalm, Widmans bibelepos, tredje urvalet ur Spegels *Guds Werk och Hwila*, andra urvalet ur Dahlstiernas epik, Holmströms dikt över Karl XI (panegyrik), Rudeens gravdikt, Gripenhielms kärlekspoesi, Holmströms bröllopsdikt och epigram (satir) samt Spegels *Tityrus*, som också förts till satir. Poesiproduktionen under perioden beräknas till ca 1 400 000 ord. Av detta svarar Spegel för ca 215 000, Holmström för ca 62 000 och Dahlstierna för 136 000 ord. [65] Genren biblisk epik utgör ca 164 000 ord.

Under perioden 1701-20 verkar ännu Spegel - hans *Thet återwundna paradis* och hans satir hör till denna period - Rudeen och Brenner, medan de viktiga nya namnen är Johan Runius, Johan Gabriel Werving, Jacob Frese och Samuel Triewald. Genregrupperna innehåller 25 urval från denna period, fördelade på 13 författare. En genre som inte är representerad är världslig epik, en annan kärlekspoesi. Den andliga diktningen flödar rikt. Med hänsyn därtill har två urval tagits, ett ur *Mose och Lamsens wisor*, ett ur Freses andliga diktning. Biblisk epik företräds av Spegel, panegyrik av Rudeen, gravdikt och bröllopsdikt av Runius, reflexionspoesi av Gyllenborg, sällskapspoesi av Werving, satir av Spegel och Triewald. Periodens produktion beräknas till 1 200 000 ord. Härav svarar Runius för ca 120 000. [66]

---

65 Uppgiften om Dahlstierna från Haskå 1972 s. 41.

66 Uppgifterna om Runius från Haskå 1972 s. 41.

Det känns egendomligt att betrakta tiden 1721-40 som en period. Mitt däri brukar vi dra en viktig språkhistorisk gräns, den som markeras med Olof von Dalins framträdande. Perioden förefaller också konstlad i det avseendet att den innefattar dels några diktare som verkat betydligt tidigare, såsom Brenner och Frese, dels Dalin, vars största poetiska produktion ligger efter 1740. Bättre passar perioden för övergångsmän som Carl Johan Lohman och Olof Kolnodin. I genregrupperna ingår 25 urval av 17 författare. De andliga genrerna är fortfarande väl företrädda, några världsliga, såsom epiken, sämre. Här har ett urval psalm tagits från Kolmodin, ett urval bibelepos från Frese och ett från Hiortsberg-Larsson. Erland Hiärne bidrar med panegyrik, Lohman med gravdikt och bröllopsdikt, Carl Eldh likaså med bröllopsdikt. Hallman med didaktisk dikt och Dalin med kärleksdikt och satir. Av produktionen på ca 1 200 000 ord faller ca 42 000 på Frese - 20 000 torde ha tillkommit före 1720 - 18 000 på Dalin - här tillhör huvuddelen, ca 85 000 ord, tiden efter 1740. [67]

Tiden 1741-60 är framför allt Hedvig Charlotta Nordenflychts period. Hon är verksam hela tiden, inom vitt skilda genrer. Dalin verkar också under hela perioden. Under det sista decenniet framträder Creutz och Gyllenborg. Genregrupperna innehåller 24 urval, fördelade på sex författare samt samlingen *Sions sånger*. Periodgruppen konstitueras med ett urval psalm ur *Sions sånger*, gravdikt, reflexionspoesi och kärleksdikt av Nordenflycht, panegyrik, bröllopsdikt och satir av Dalin, naturbeskrivande dikt och satir av Gyllenborg samt epik av Creutz (*Atis och Camilla*). Av periodens ca 1 200 000 ord faller ca 150 000 på Nordenflycht, ca 85 000 på Dalin och ca 16 500 på Creutz. [68]

Dessa perioder kommer i fortsättningen att kallas I, II, III, IVa och IVb, V, VI och VII.

1.0.1.3 Författarna

Undersökningen syftar inte bara till att kartlägga den eventuella allmänna förändringen av stilen från period till period och genrernas betydelse utan även att bestämma om det finns särskilda författarstilar. Flera av de redan nämnda

---

[67] Haskå 1972 har s. 41 uppgifter för Freses och Dalins poesi men endast en del av den. Uppgifterna har använts för att beräkna ett totalomfång, varifrån här har för Frese dragits det som beräknas tillhöra tiden före 1721 och för Dalin det som beräknas tillhöra tiden efter 1740.

[68] Uppgiften om Creutz från Haskå 1972 s. 41.

författarna har skrivit i flera genrer, vilket gör det möjligt att se om det finns en författarstil som överskrider genregränserna. Sådana författare är Lucidor med psalm, kärlekspoesi, gravdikt och bröllopsdikt, Spegel med stor produktion i tre andliga genrer (psalm, bibelepik och andlig emblematik) men även verk i profana genrer (satir), Holmström med kärlekspoesi, sällskapspoesi, burlesk diktning, satiriska epigram, panegyrik, gravdikt och bröllopsdikt, Runius med andlig didaktik, sällskapspoesi, gravdikt och bröllopsdikt, Frese med psalm, andlig epigrammatik, bibelepos, gravdikt och bröllopsdikt, Dalin med psalm, världslig epik, paneguyrik, gravdikt, bröllopsdikt, sällskapspoesi, reflexionspoesi, satir och kärleksdikt, Nordenflycht med psalm, världslig epik, panegyrik, gravdikt, bröllopsdikt, reflexionspoesi, naturbeskrivande dikt, satir och kärleksdikt, Gyllenborg med världsligt epos, satir och naturbeskrivande dikt. Fyra av dessa diktare har mycket stor produktion och särskilt stor spridning på genrer: Spegel, Holmström, Dalin och Nordenflycht. Det gör dem lämpliga som föremål för en särskild undersökning, där de ställs i paritet med genrer och perioder. Ur dessas produktion väljer vi alltså tio urval med så stor spridning som möjligt över genrer och tid. För Spegels del blir det två urval psalm, tre urval ur *Guds Werk och Hwila*, ett ur vardera av de tre dikterna över Paradis, ett urval ur den profana tidiga dikten *Tityrus* och ett ur den sena satiren. Holmström representeras med två urval panegyrik, ett gravdikt, ett bröllopsdikt, ett sällskapspoesi, tre kärlekspoesi, varav det ena från en längre berättande dikt, ett burlesk och ett epigram. Dalin företräds med psalm, världslig epik, panegyrik, gravdikt, bröllopsdikt, två urval från den omfattande produktionen av sällskapspoesi, reflexionsdikt, satir och kärleksdikt. Nordenflycht är företrädd med psalm, världslig epik, panegyrik, gravdikt, bröllopsdikt, naturbeskrivande dikt, satir samt två urval kärleksdikt.

Dessa fyra författare har den förtjänsten att de tillsammans företräder de fyra sista perioderna, Någon författare med lika stor och spridd produktion från de första perioderna finns inte. För att ändå få med en författare från denna tid har jag tagit Stiernhielms hela produktion. Den är tyvärr något för liten, bara ca 18 000 ord. [69]För att få 20 000 ord lade jag till urvalet om 2 000 ord ur *Bröllops beswär*. [70]Skillnaden gentemot de andra utvalda författarna är att vi här har ett totalmaterial

---

69 För *Musæ Suethizantes* har jag fått 17 558 ord och Haskå 1972 s. 41 17 600. Till detta kommer andra helt svenska dikter med 562 ord.

70 Detta urval är identiskt med det som används i genren bröllopsdikt. För att få jämnt 20 000 ord tog jag endast så många ord ur Övriga dikter att jag fick summan 18 000.

(bortsett från *Bröllops beswär*), inte en grupp urval. Det betyder att vi rör oss med ett antal oliklånga texter, från *Hercules'* nära 5 000 ord till några mycket korta dikter. Det för med sig vissa problem och gör det omöjligt att använda gruppen i alla sammanhang. Men spridningen på genrer är stor. Vid sidan av den heroisk-didaktiska *Hercules* har vi panegyrikerna, balettexterna, satiren över den hängde Astrild, lovsången till hälsan och *Bröllops bswär*.

1.0.1.4 Grupperna och totalkorpus

Genregrupperna är 15, vilket ger 300 000 löpord. I periodgrupperna tillkommer fem urval, alltså 10 000 ord. För att få fram författargrupperna har lagts till fyra urval: för Spegel det andra psalmurvalet och ett urval ur *Thet öpna Paradis* och för Holmström två urval kärlekspoesi. Genren kärlekspoesi är med sina tio urval relativt svagt representerad, särskilt för tiden 1681-1700. Den har därför utökats med ytterligare två urval, ett från Gripenhielm och det ena av de nyss nämnda från Holmström. Vi får då sammanlagt 161 urval eller 322 000 löpord. Tar vi så med Stiernhielms hela poetiska œuvre får vi ytterligare 12 000 ord. Detta kallar vi undersökningens totalkorpus. Den omfattar 334 000 ord.

Även om vi i huvudsak arbetar med de olika grupperna - och beträffande vissa ting måste göra det - kan det ibland vara av värde att kunna gå till totalkorpusen för kontroller. Gäller undersökningen ordens fördelning på ordklasser bereder det inga svårigheter att arbeta med en totalkorpus. Gäller det däremot de olika måtten på vokabulärens storlek och struktur, är vi tvingade att arbeta med likstora enheter och då kan bara grupperna användas.

Totalkorpusen fördelar sig på perioder enligt följande:

I	12 urval
II	11 urval
III	15 urval
IV	44 urval
V	25 urval
VI	27 urval
VII	24 urval

Summa 158 urval

Härtill kommer de tre urvalen från Gyllenborgs *Tåget över Bält*, som inte räknas, eftersom de hör till en senare period.

På de olika genrerna fördelar sig totalkorpusen enligt följande:

Biblisk epik	21 urval
Psalm	21 urval
Andlig didaktik	10 urval
Världslig epik	10 urval
Panegyrik	10 urval
Gravdikt	20 urval
Bröllopsdikt	20 urval
Sällskapspoesi	7 urval
Naturbeskr. dikt	3 urval
Reflexionsdikt	5 urval
Världslig didaktik	5 urval
Satir m.m.	10 urval
Kärlekspoesi	14 urval
Summa	156 urval

Härtill kommer fem urval som inte kunnat föras till någon genre.

Totalkorpusen hänför sig till 69 olika författare, vartill kommer fyra anonyma.

Exakta uppgifter om de olika urvalens omfattning av respektive texter finner vi i Bilaga 1.

I undersökningen av poesien kommer följande beteckningar av materialet att användas:

Totalkorpusen	Den består av alla de 158 urvalen från 1601 till 1760. I den ingår alltså inte de tre urvalen ur Gyllenborgs *Tåget öfver Bält*.
Perioderna	Totalkorpusen för de olika perioderna, alltså mellan 11 och 44 urval
Periodgrupperna	De åtta grupperna om 10 urval (I, II, III, IV:a och IV:b, V, VI och VII)
Genregrupperna	De 15 grupperna om 10 urval

Författargrupperna — De fem författargrupperna (Stiernhielm, Spegel, Holmström, Dalin och Nordenflycht)

1.1 De löpande orden

1.1.1 Deskriptiv del

1.1.1.0 Löpordens fördelning på huvudordklasser

[Tab. A 1-18]

Ett första steg till en bestämning av stilkaraktären är att undersöka hur orden fördelar sig på ordklasser. Man kan använda olika klassificeringsgrunder. En är att följa den traditionella grammatikens indelning i substantiv, adjektiv, räkneord, pronomen, verb, adverb, prepositioner, samordnande och underordnande konjunktioner samt interjektioner. Av olika skäl - främst hänsyn till möjligheten att använda datateknik - har flera moderna forskare föredragit en indelning av orden i två klasser, en omfattande ord med full semantisk status, i Sverige kallade 'betydelseord', och en omfattande ord med huvudsakligen syntaktisk uppgift, i Sverige kallade 'formord'. En sådan indelning har åtskilliga fördelar men också nackdelar. En är att separering bland formorden mellan homonyma ord med helt olika funktion inte är möjlig. Man kan sålunda inte konstatera om ordet "då" är tidsadverb, temporal eller kausal konjunktion. En annan nackdel är att gränsen mellan formord och betydelseord i många fall ter sig konstlad, även efter en mycket genomtänkt gränsdragning. Den definition av formorden, som Thavenius ger och som förefaller lämpligast för svenskans del, för med sig att flertalet bisatsinledande pronomina, adverb och konjunktioner förs till formorden medan andra, såsom adverben "där" och "hur(u)" förs till betydelseorden. I denna undersökning, där excerperingen utförts manuellt, hade det inte varit nödvändigt att följa denna klassificering. Trots detta har jag använt den, främst av det skälet att jämförelserna med pionjärarbetet på området, Thavenius' formordsundersökning, därmed underlättas. [4]

Jag har valt att som första steg följa den traditionella grammatikens klassificering i ordklasserna substantiv, adjektiv, verb, adverb, räkneord och interjektioner, vartill kommer formorden. Egennamnen bildar även en egen klass,

---

[4] Om "betydelseord" och "formord" se Thavenius 1972 s. 15-41. I engelsk litteratur används ordet "functional words" för det vi kallar "formord.

som de också ofta gör i traditionell grammatik. De är bundna till genre och ämne på ett annat sätt än substantiven. [5] Vidare avsöndras från början substantiverade adjektiv. Vi får då i första steget nio ordklasser. Därtill kommer "övrigt" som en tionde klass, bestående av utländska ord (ord som ej inlemmats i svensk böjning), oläsliga ord, vissa tvetydiga förkortningar o. d.

I ett andra steg delas de olika ordklasserna upp på delklasser efter funktionella eller formella principer. Den stora och heterogena klassen formord splittras i bland annat artiklar, pronomen, samordnande och underordnande konjunktioner samt prepositioner och vidare i delklasser av dessa som första personens, andra personens och tredje personens pronomen eller temporala, koncessiva och explanativa konjunktioner. Verben delas upp i huvudverb och hjälpverb och dessa senare i *hafwa, wara, blifwa/warda, skola* samt modala hjälpverb. Adverben delas upp i rumsadverb, tidsadverb, satsadverb, gradadverb etc. Delklasserna kan sedan grupperas efter nya system, så att till exempel alla temporala ord förs samman. En redogörelse för uppdelningen på delklasser och grunderna för den ges i inledningen till bestämningen av de enskilda ordklasserna. Här ska vi nöja oss med första steget, ordens fördelning på huvudordklasserna i de olika textgrupperna och i totalkorpusen.

1.1.1.1 Perioderna

I tab. A 1. 1 visas ordens fördelning på de tio huvudordklasserna i de åtta periodgrupperna. För samtliga klasser finner vi en betydande variation. Det framgår redan om vi mäter avståndet mellan de värden som ligger längst från varandra, variationsvidden. Den är för formorden 394, för substantiven 888, för adjektiven 373, för verben 604 och för adverben 443. Variationsvidden är ett mått som bestäms av yttervärden och därför inte så lämpligt som mått på variationen. Här spelar detta dock mindre roll, eftersom de olika värdena är summor av sampelvärden, där extremer rimligen i viss mån tagit ut varandra. Men det kan ändå vara lämpligt att mäta standardavvikelsen (s). Den är för formorden 130,5, för substantiven 275,0, för adjektiven 132,6, för verben 195,4 och för adverben 132,1. Det betyder att den är högst för substantiv, därnäst för verb, medan övriga klasser har lägre värden. Värdena är emellertid inte jämförbara, eftersom klasserna är olika stora: Ett mått som relaterar standardavvikelsen till klasstorleken är

[5] Detta har framhållits av Muller 1967 s. 81

variationskoefficienten (v = s/M; för att undvika bara decimaler här multiplicerat med 100). Den är högst för småklasserna. Beträffande de stora klasserna är den högst för adjektiv, lägst för formord. Vi kan inte utan vidare tolka detta som ett bevis på att de stora klasserna är mer stabila än de små. De små är sannolikt bättre "definierade" än de stora. Därmed påverkas de mer av de olika faktorer som bestämmer stilen, här måhända tidsfaktorn. Om man splittrade upp de stora klasserna på små, bättre definierade, skulle man sannolikt få högre värden för dessa. Vi bör emellertid uppmärksamma en detalj: verben har nästan lika hög koefficient som den ungefär lika stora klassen substantiv. Detta är intressant, eftersom man vanligen menar att mängden verb inte varierar så mycket. [6]

Samtliga periodgrupper skiljer sig från varandra beträffande de flesta ordklasserna. Det händer dock att skillnaden mellan två närliggande periodgrupper är ingen eller liten ifråga om någon ordklass. Periodgrupperna II och III har exakt lika många adjektiv. Skillnaderna mellan IV:b och V är obetydliga ifråga om formord, substantiv och adverb. Men ofta är skillnaderna ganska stora. Det förefaller alltså som om det funnes en relativt stor rörlighet beträffande fördelningen på ordklasser av de 160 000 ord som periodgrupperna omfattar.

Vi kan räkna ut medelvärden för de olika ordklasserna och se hur starkt de olika periodgrupperna skiljer sig från dessa medelvärden (tab. A 1. 3 kolumn M). Om vi betraktar alla ordklasserna som likvärdiga - vilket i och för sig är diskutabelt - kan vi mäta periodgruppernas avstånd från medelvärdena genom att summera skillnaderna. Summorna blir för periodgrupp I 762,4, för II 705,4, för III 927,0, för IV:a 566,2, för IV:b 675,6, för V 1114,6, för VI 776,4 och för VII 1204,6. Om förändringarna vore jämna och kontinuerliga, borde mittgrupperna ha lägst värde och yttergrupperna högst. Det hela påverkas också av att mittperioden, IV, representeras av två grupper, vilka bör påverka medelvärden åt samma håll, om vi förutsätter att de är mer lika varandra än grupperna är för övrigt. Vi får mycket riktigt lägst värden för mittgrupperna. Den ena yttergruppen, VII, har också det högsta värdet. Men de därnäst högsta värdena finner vi i periodgrupperna närmast runt mittperioden. Det tyder på en starkare förändring kring denna tid än under andra delar av epoken.

Tab. B 1.1 De olika ordklassernas värden i de olika periodgrupperna

---

[6] [fyll i]

	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S.adj.	Räkn.	Interj	Övr.
I	7944	4181	1406	4167	1858	339	119	83	106	17
II	8327	4028	1812	3910	1800	302	86	30	85	20
III	8093	4339	1612	3576	1774	308	104	66	122	6
IV:a	8338	4172	1540	3769	1718	196	77	56	129	5
IV:b	8296	3932	1460	3989	1808	203	102	61	142	7
V	8273	3865	1267	4180	1877	221	118	53	113	33
VI	8225	4456	1239	4005	1598	181	143	39	99	15
VII	8106	4753	1452	3766	1434	223	123	52	90	1
M	8200	4213	1449	3920	1683	247	109	55	110	13
s	139,5	294,0	141,7	209,0	141,2	60,2	21,2	16,2	19,6	10,4
v	1,7	7,0	9,8	5,3	8,4	24,4	19,5	28,4	17,7	80,3

Vi skall nu studera förändringarna från period till period. Vi nöjer oss med de fem stora klasserna; småklasserna kommer att behandlas i den analytiska delen. Som framgår av diagrammen i fig. 1.1. är det substantiven, adjektiven och verben som fluktuerar mest.

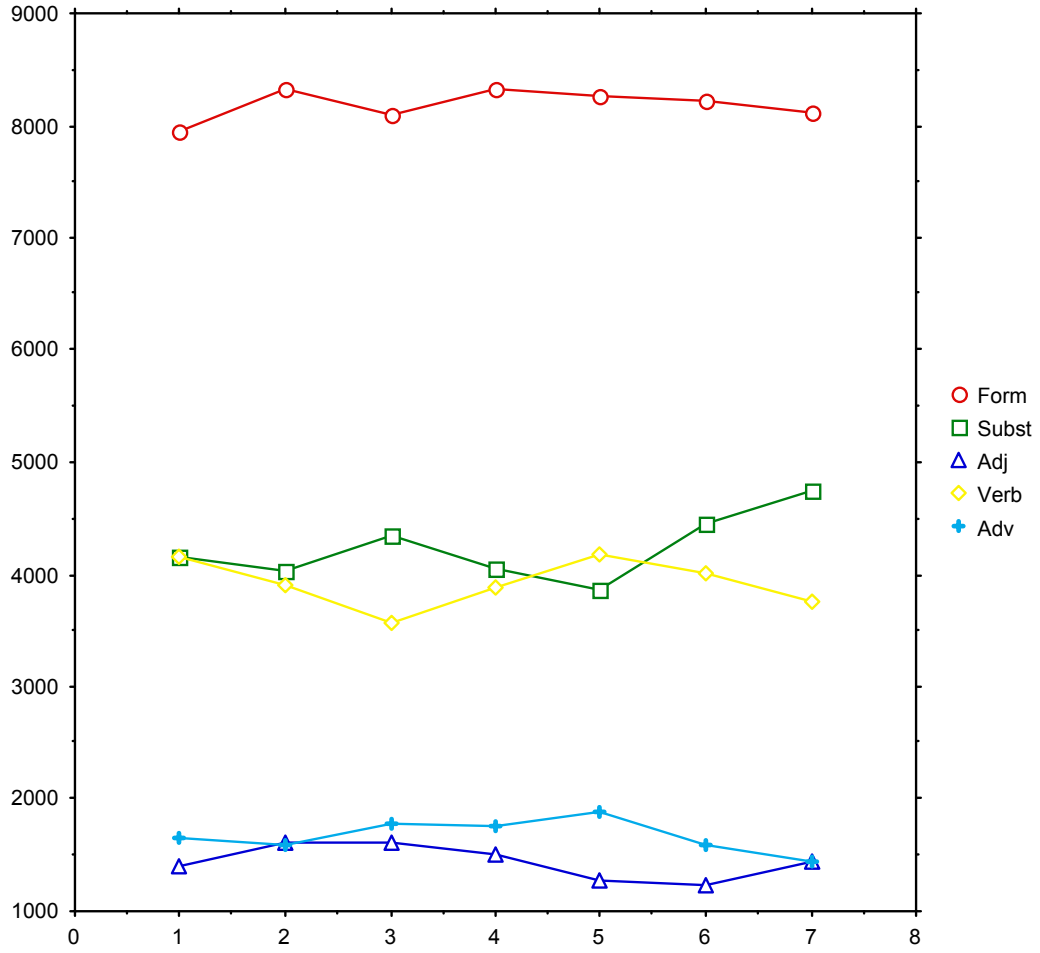

Substantiv och adjektiv ökar från period I till period III men minskar sedan. Verben ökar däremot kraftigt under period IV och V för att sedan minska. Förändringarna för dessa ordklasser är tydliga och sträcker sig över en längre tidrymd. Särskilt för de sista tre perioderna ser vi en klar tendens: substantiv och småningom även adjektiv ökar, medan verb (liksom formord och adverb) minskar.

Storleken i förändringarna mellan två närliggande perioder kan vi mäta, om vi använder var man skulle kunna kalla "differensindex". Det är konstruerat på liknande sätt som det vi använde nyss, men medan vi där jämförde med medelvärdena gör vi här jämförelser mellan de faktiska värdena. Resultatet finner vi i tabell B 1.2.

Tab. B 1.2. Differensindex för löpordens fördelning på ordklasser i periodgrupperna jämförda två och två

	I	II	III	IV:a	IV:b	V	VI	VII
I		1184	1330	1244	1184	1168	1200	1158
II			1164	696	782	1286	1206	1578
III				890	1342	1856	1452	1272
IV:a					724	1311	1192	1724
IV:b						640	1178	1724
V							1232	2160
VI								1140

Om förändringarna vore kontinuerliga, borde två närliggande grupper ha lägre index än två grupper på större tidsavstånd. Riktigt så förhåller det sig likväl inte. Det högsta värdet får vi för två grupperna V och VII. Mellan perioderna V och VII måste det ha skett en betydande förändring. Men den tycks ha skett stegvis: Vi har mindre differensvärde i förhållande till både den föregående och den efterföljande perioden. Differensen mellan grupperna II och III är större än mellan II å ena sidan och IVa och IVb å den andra. Det förefaller som om det under period IV skedde en viss återgång till förhållandet under period II. Differensen mellan IV:a och IV:b är liten, vilket den borde vara, eftersom bägge grupperna representerar samma period. Men den är inte den minsta. Och vi ser att båda gruppernas värden skiljer sig kraftigt från varandra, när de jämförs med andra gruppers värden. Man frågar sig vilken av dem som är representativ för period IV. Båda kan knappast vara det, i lika grad.

Tills vidare antar vi emellertid att grupperna är representativa. Det gäller nu för oss att se om skillnaderna mellan två närliggande grupper är så stora, att de inte bör tillskrivas slumpen. Detta kan prövas med X^2- test.[7] Vi behandlar de fem stora ordklasserna som vardera en klass och slår samman de små till en sjätte klass. Vi får ett antal par av uppsättningar, vardera med sex termer, och skillnaderna mellan dem skall testas. Eftersom alla uppsättningarna är lika stora (20 000 ord), blir det teoretiska värdet för varje term det aritmetiska medelvärdet av de båda undersökta periodgruppernas värden. Antalet frihetsgrader blir (6-1) (2-1) = 5. Vi får följande X^2 -värden:

[7] Om X^2-test se t.ex. Muller 1968 s. 95ff.

Tab. B.1.3 X^2-värden för skillnaderna mellan de fem stora ordklasserna i periodgrupperna

I/II	51,60
II/III	44,87
III/IV:a	33,67
III/IV:b	60,31
IV:a/ IV:b	20,76
IV:a/V	68.99
IV:b/V	20,05
V/VI	72,12
VI/VII	44,17

Samtliga skillnader är signifikanta på 1%-nivån, det vill säga det finns endast en procents chans att skillnaderna skulle vara slumpmässiga. Värdena skiljer sig dock ganska mycket åt. Lågt värde har de båda grupperna IV:a och IV:b jämförda med varandra. Men även detta värde är signifikant, varför de båda grupperna bör vara hämtade ur olika populationer. Att IV:b får lägre värde jämförd med V utgör ännu ett memento.

Resultaten visar att det är tveksamt, om de grupper som vi bildat av de tio urvalen från de olika perioderna verkligen är representativa för sina respektive perioder. Vi blir med andra ord sagt tvungna att arbeta med det totala antalet urval från de olika perioderna.

Vi skall nu undersöka skillnaderna mellan de olika ordklassernas värden i de olika periodernas alla samples och med hjälp av t-test se om det finns signifikanta skillnader mellan två på varandra följande perioder.[8] Värdena finner vi i tab. A 1. 4. Bara i några få fall finner vi sådana skillnader, och de ligger alla mellan perioder under 1700-talet. Den stora minskningen av adverb från period V till period VI är signifikant på 5-procentsnivån (fg. 50). Mer omfattande är skillnaderna mellan perioderna VI och VII, där vi får signifikanta värden för alla ordklasserna utom formorden (fg 49). Substantiven och adjektiven ökar alltså signifikant, medan verben och adverben minskar. I det senare fallet är det en fortsatt minskning från föregående period. Att de i flera fall stora skillnaderna mellan tidigare, på varandra följande perioder inte är signifikanta beror på de mycket ojämna värdena för dessa

[8] Om t-test se Löfgren 1989 s. 95ff.

perioder. Som exempel kan nämnas att period II har som högsta värde för substantiv 542 (Stiernhielms *Hercules*) och som lägsta 221 (Skogekär Bergbos *Fyratijo små wijsor*). Under period VII är spridningen mycket mindre: 559 (Nordenflychts *Tåget Öfver Bält*) mot 363 (Stigzelius' bibelepos).

Med t-testet har vi mätt skillnader mellan två på varandra följande perioder. Men det är också intressant att se om det finns mer långvariga tendenser. Om vi fixerar medelvärdena för de olika ordklasserna i det totala antalet samples inom varje period kan vi få en kurva över utvecklingen från första perioden till den sista (fig. 1. 2). Eftersom klassen formord fluktuerar föga väljer vi bort den.

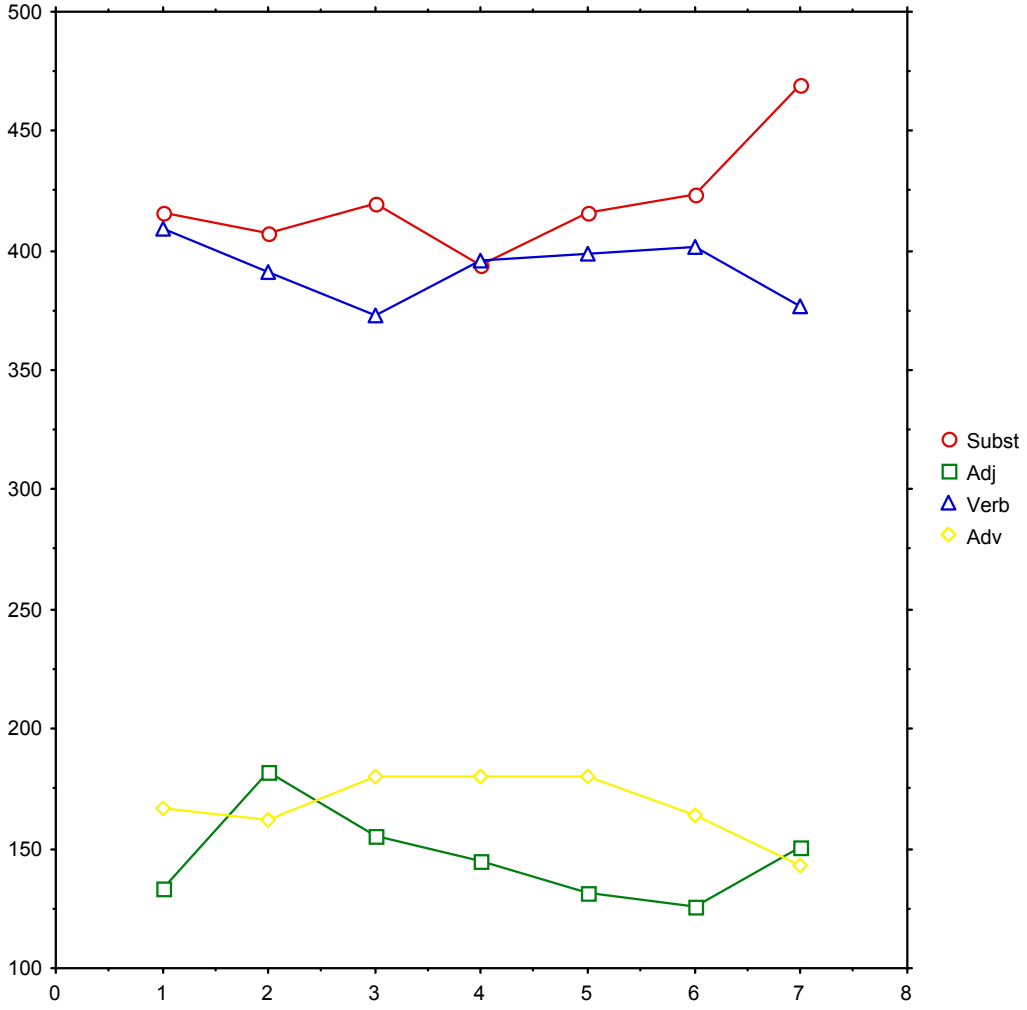

Vi ser tydligt att verben minskar fram till period III för att sedan öka kraftigt under period IV. Därefter inträder en stagnation fram till period VII, då kurvan faller markant. För substantiven är det snarast tvärtom. De ökar fram till period III, minskar kraftigt under period IV för att sedan öka, först rätt obetydligt men under period VII påtagligt. Adjektiven ökar något från period I till period II för att sedan minska kontinuerligt fram till period VI, då en kraftig uppgång tar vid. För adverben är det snarast tvärtom: de ökar från period I till period V för att sedan minska kraftigt.

Vi har valt att arbeta med 20-årsperioder. Det är ett rätt grovmaskigt nät. Vad säger, att en förändring sker t.ex. 1740?. Kanske den inträder redan 1730?

En undersökning av förhållandena i tioårsperioder visar dock även den att de enda signifikanta förändringarna är de som sker mellan perioden 1731-40 och 1741-50, då substantiven och adjektiven ökar och verben och adverben minskar. Mellan perioden 1671-90 och 1681-90 minskar visserligen substantiven kraftigt i antal och ökar verben i motsvarande grad, men de förändringarna är inte signifikanta.

Man kan komma vidare om man stannar inte vid förändringarna mellan de olika perioder utan tar hänsyn till tendenser av längre varaktighet. I flera fall har vi att göra med tendenser som visar sig under flera perioder. Men perioderna III, IV och VI ger en annan bild. Då inträder nya tendenser och tendenser som härskat under några perioder tar sitt slut. Det förefaller som om vi skulle kunna se dessa perioder som stilistiska brytningsperioder. Man kan testa dessa förändringar genom att slå samman perioder med samma tendens och jämföra dessa med perioder med annan tendens.

För substantivens del testar vi skillnaderna mellan värden under de långa perioden 1641-80 och den efterföljande 1681-1710. Vi får då för den första perioden medelvärdet 415,2 och för den andra 395,9, alltså en betydande minskning. Den är dock inte signifikant (fg 83). Omkring år 1711 inträder en ökning som håller i sig till 1730. Medelvärdet är 441,2. Ökningen är signifikant (fg 81). Däremot är ej den tillfälliga nedgången 1731-40 signifikant. Vi får alltså en tydlig men inte signifikant minskning omkring år 1680 och en signifikant ökning omkring år 1710, vartill kommer den redan konstaterade ökningen omkring år 1740.

Adjektiven går bortsett från en tillfällig och liten uppgång på 1690-talet stadigt ner fram till 1740. Mer är ej att säga om dem. Verben uppvisar en lång period, 1681-1740, med höga och ganska jämna värden. Jämför vi denna period

med perioden 1641-80, finner vi att med ett medelvärde på 380,7 för första och 398,5 för den andra perioden blir skillnaden signifikant (fg 120). Vi får därmed två signifikanta förändringar, en kring 1680 och en kring 1740.

Adverben ligger på hög nivå under 20 år 1691-1710, på lägre 1711-1740 och mycket lägre 1741-1760. Jämför vi 1691-1710 med föregående tioårsperiod får vi med medelvärdena 171,3 resp. 187,6 en signifikant skillnad (fg 67). Även vid en jämförelse mellan perioden 1691-1710 och 1711-1740 får vi en signifikant skillnad (fg 85): medelvärdet för den nya perioden är 165,4. Adverben uppvisar alltså signifikanta skillnader vid tre tidpunkter: 1690, 1710 och 1740.

Den största förändringen beträffande de stora ordklasserna tycks dock ske omkring år 1740. Detta är något oväntat. Vi brukar räkna med att det är Dalin som inleder det vi kallar yngre nysvenska och att han gör det i början av 1730-talet.[9] Dalin finns emellertid med redan i texturvalen från 1730-talet, med fyra urval: ett från kärlekspoesi, ett från sällskapspoesi, ett från reflexionspoesi och ett från satir. Endast ett av dessa urval avviker mycket från periodens medelvärde, nämligen sällskapspoesien som med relativt många substantiv (469) och få verb (371) mer påminner om den följande periodens värden.

Det är ännu för tidigt att diskutera om de konstaterade förändringarna bör kallas stilhistoriska förändringar. Stil är något mer än storleken av vissa ordklasser. En analys av resultaten kan ske först sedan vi sett vilken roll genrer och en eventuell genrestil spelar för förändringarna. Det vi kunnat konstatera är att ordklassernas storlek varierar kraftigt och att skillnaderna vid vissa tillfällen är signifikanta, att variationen inte kan beskrivas som en jämn periodicitet och att ordklasserna inte förändras parallellt.

1.1.1.2. Genrerna

I tab. A 1.5 ser vi medelvärdena för ordens fördelning på huvudordklasserna i de genregrupper vi konstruerat. Grupperna har ordnats så, att andliga genrer räknas för sig och profana för sig. Om man jämför dessa båda ordningar, ser man ganska stora skillnader. Mest påfallande är att andlig poesi har så mycket färre adjektiv och så mycket fler verb än profan. Även för interjektioner finner vi en stor skillnad:

---

[9] Gränsen 1730 motiveras i första rummet av utvecklingen inom prosan, *där Then Swänska Argus* bildar råmärke, men den har kommit att gälla svenska språket överhuvudtaget.

andlig poesi har betydligt fler. Man kan också märka att profan poesi har fler substantiv och räkneord än andlig.

Ett särskilt intresse tilldrar sig de stora ordklasserna substantiv, adjektiv, verb och adverb. Skillnaderna mellan genrerna är betydande vad gäller dessa ordklasser. Fig. 1. 3a-d illustrerar detta.

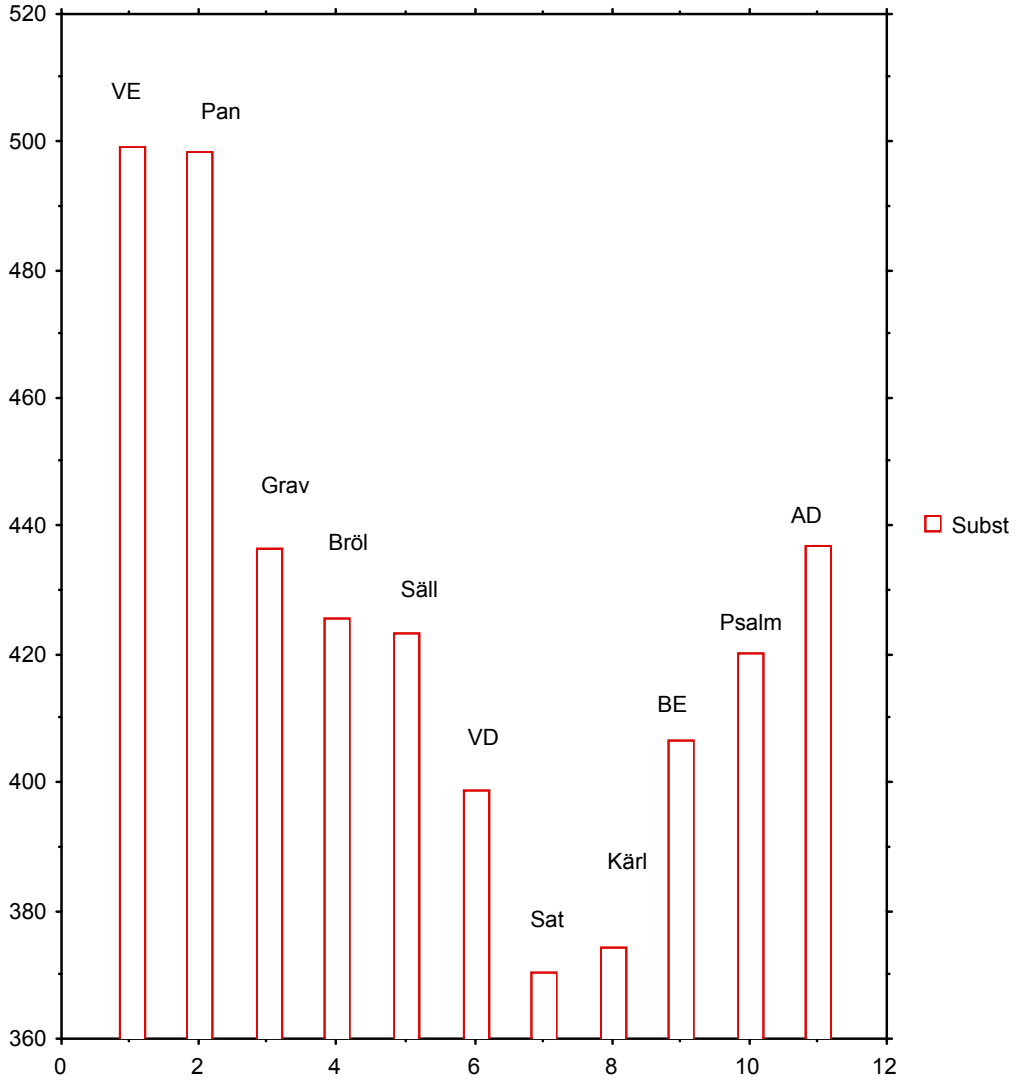

Vi ser att världslig epik skiljer ut sig från alla de andra genrerna genom sina många substantiv. Särskilt satiren och kärlekspoesien har få substantiv.

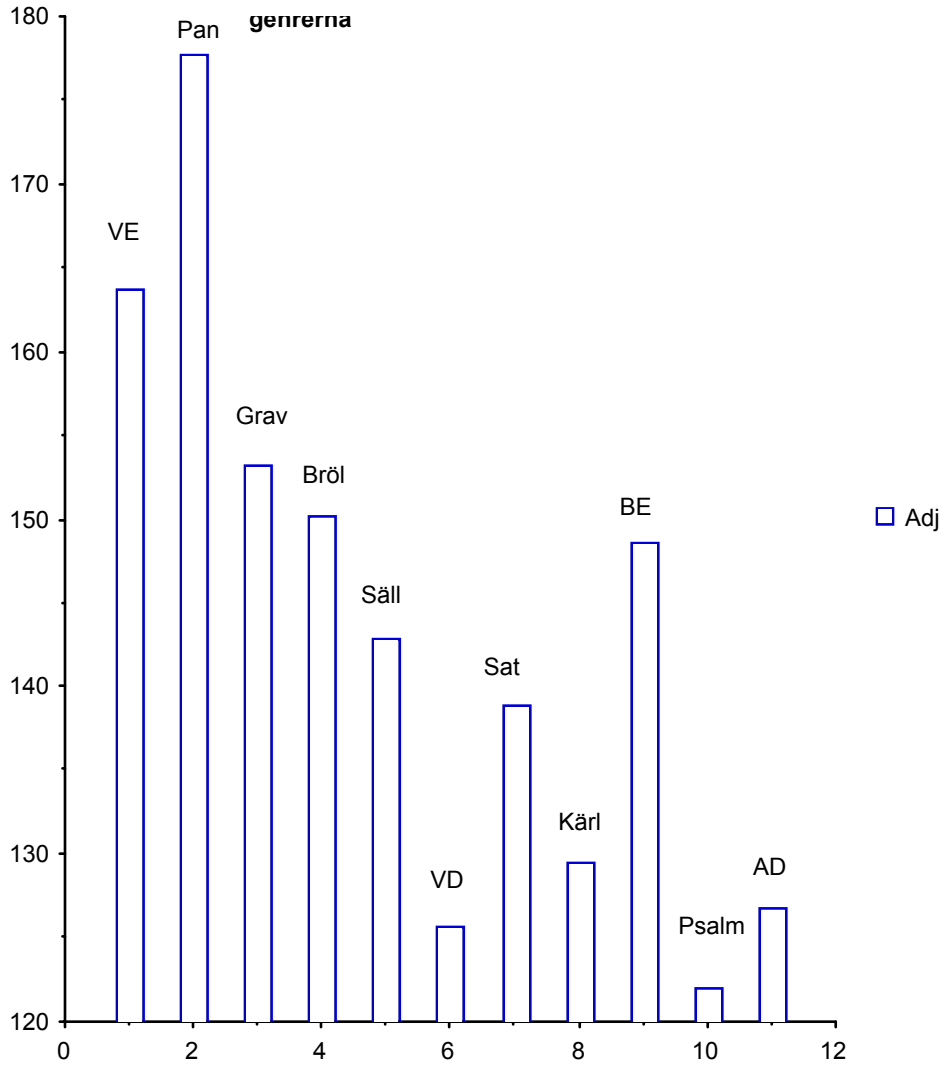

Även beträffande adjektiven (fig. 1. 3b) är skillnaderna stora. Också här har världslig epik och panegyrik långt högre värden än övriga genrer. Här är det psalmen och de båda genrerna didaktik som ligger i botten.

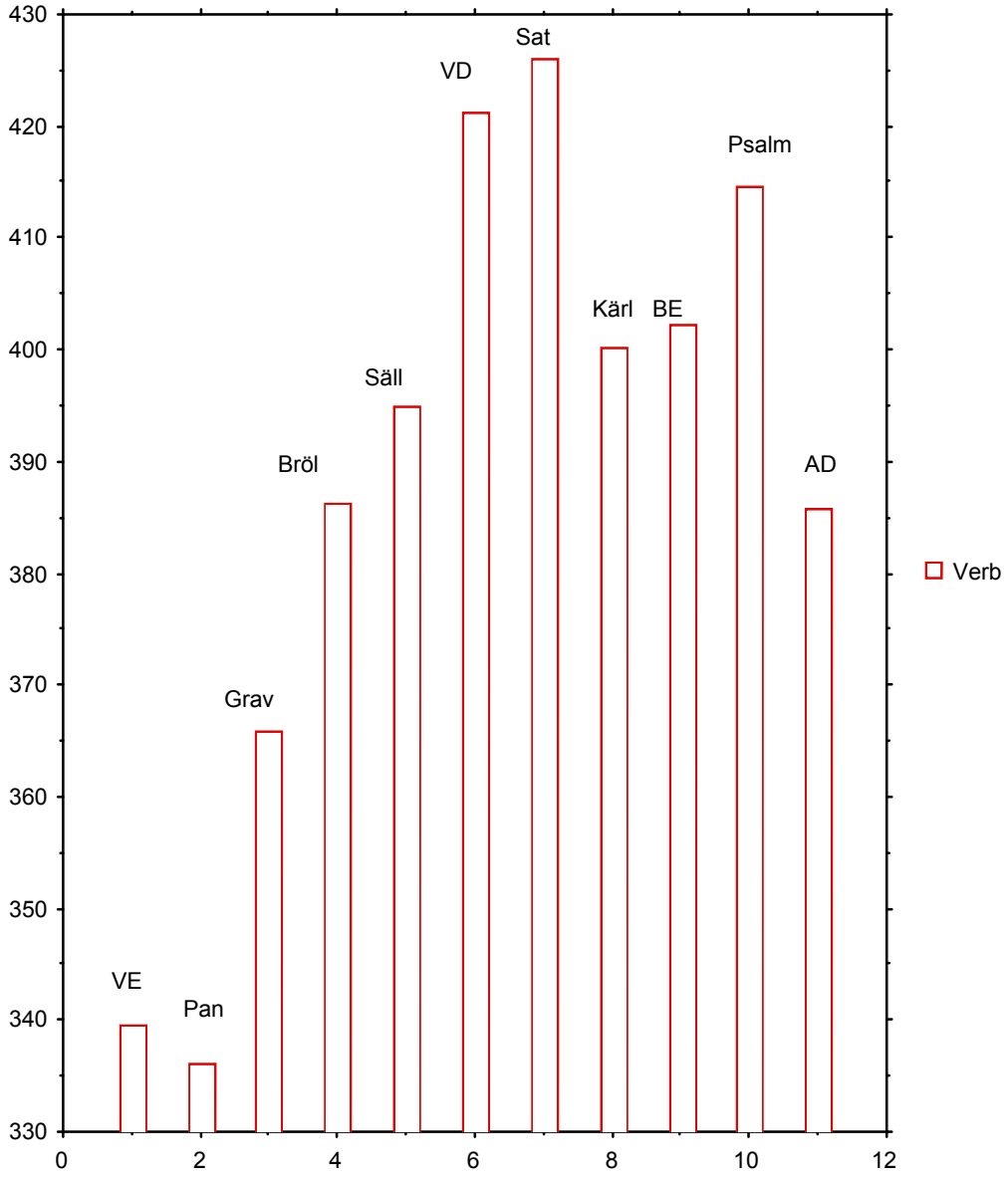
430
420
410
400
390
380
370
360
350
340
330
0
2
4
6
8
10
12
VE
Pan
Grav
Bröl
Säll
VD
Sat
Kärl
BE
Psalm
AD
Verb

Går vi så till verben (fig. 1. 3c) ser vi en i huvudsak motsatt bild till den substantiven ger. Minsta antalet verb har världslig epik och panegyrik, största satir och världslig didaktik.

Adverben, slutligen (fig. 1. 3d), är få i de genrer som har många substantiv, många i de som har många verb.

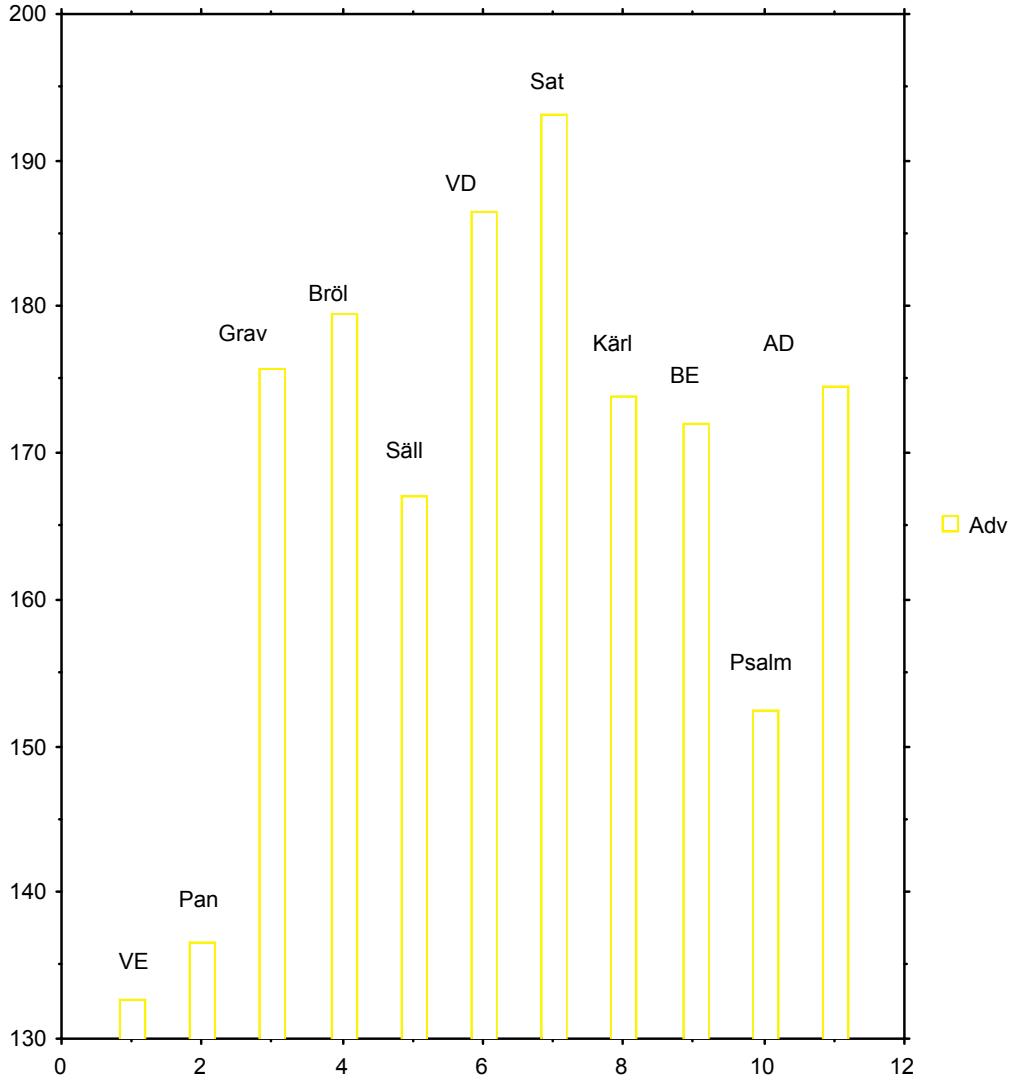

Vi har här intresserat oss för de genrer som intar extrema positioner. Går man till de enskilda genrerna ser man att andlig respektive profan poesi inte bildar enhetliga grupper. I profan poesi finner man genrer som har lika få adjektiv som andlig poesi, nämligen satir och kärleksdikt. Man hittar också genrer vilkas verbantal till och med överträffar medelvärdena för andlig poesi: didaktisk poesi/reflexionsdikt och satir. Kärleksdikten har ungefär lika många interjektioner som andlig poesi. Ändå märker man en betydande enhetlighet inom de båda stora ordningarna. Ingen andlig genre når i närheten av de profanas medelvärde för adjektiv och endast en, andlig didaktik, tangerar medelvärdet för verb. Ingen andlig genre har så få interjektioner som profan poesi. Den andliga poesien har som helhet en mera bestämd profil än den världsliga.

Detta blir ännu mer påfallande om man studerar de genrer som har direkta motsvarigheter på det andra hållet. Biblisk epik borde endast beträffande innehållet skilja sig från världslig epik. Men den bibliska epiken har inte på långt när så många substantiv och adjektiv som den världsliga eller så få verb och adverb som denna. Beträffande andlig didaktisk poesi jämförd med världslig råder ett motsatt förhållande. Den andliga har betydligt fler substantiv men färre verb och adverb än den världsliga. Här stämmer alltså inte den generella skillnaden mellan andligt och världsligt.

Den andliga poesien är som nämnt avsevärt enhetligare än den världsliga. Skillnaden mellan sådana profana genrer som epik och panegyrik å ena sidan och satir och kärleksdikt å den andra är stor vad gäller antalet substantiv, adjektiv, verb och adverb. De andliga genrerna uppvisar inte så stora skillnader. Därutöver ger materialet oss möjlighet till ännu en intressant iakttagelse av generellt slag, innan vi går in på analysen av förhållandena. Man kan som sagt - särskilt i profan poesi - konstatera stor skillnad mellan genrer, något som kommer oss att misstänka att ordens fördelning på ordklasser i hög grad bestäms av genrer. Vi kan för flera genrer omedelbart få detta bekräftat. Det gäller där vi har två grupper urval inom samma genre: biblisk epik, psalm, gravdikt och bröllopsdikt. Vi ser en relativt god överensstämmelse mellan de båda grupperna biblisk epik beträffande antalet formord, adjektiv, adverb och interjektioner, däremot knappast beträffande substantiv och verb. Psalmgrupperna liknar varandra - och skiljer sig från de båda andra andliga genrerna - vad gäller adjektiv, verb, adverb och interjektioner men uppvisar stor skillnad vad avser formord och substantiv. I världslig poesi finner vi stor eller mycket stor överensstämmelse mellan grupperna gravdikt beträffande nästan alla ordklasser. Men de båda grupperna bröllopsdikt

skiljer sig kraftigt från varandra, utom ifråga om verb och räkneord. Detta förbryllar, då vi först tyckt oss se tecken på att genrerna i hög grad bestämt fördelningen av orden på ordklasser. Det ser alltså ut att gälla vissa genrer men inte alla.

Det är svårt att bara med tabellen som hjälp bestämma hur nära de olika genregrupperna ligger varandra. Det går lättare, om vi, liksom ifråga om periodgrupperna, räknar ut ett differensindex mellan grupperna två och två. Så har skett i tab. A 1. 6. Om genrerna vore enhetliga skulle vi få de lägsta värdena i de fall, då två grupper tillhörande samma genre jämfördes med varandra. Så är det också beträffande de båda grupperna inom bibelepik, psalm och gravdikt. Men de båda grupperna bröllopsdikt ligger långt ifrån varandra. Och många gånger finner man liten olikhet där man väntar stor skillnad, till exempel mellan biblisk epik och sällskapspoesi. Å andra sidan ligger biblisk och världslig epik långt ifrån varandra, liksom andlig och världslig didaktik. Resultatet är således ganska motsägelsefullt. Det finns tecken som tyder på att ordens fördelning på ordklasser åtminstone delvis bestämdes av genren. Men det finns också sådant som tyder på att detta långtifrån alltid är fallet.

Vi har nu sett på vilka grupper som ligger nära varandra. Vi kan också ge akt på vilka som ligger längst ifrån varandra. Högst indexvärde har världslig epik mot kärlekspoesi. Dessa båda genrer utgör alltså varandras motpoler. Även satir och världslig didaktik ligger långt från världslig epik. Om placerar grupperna i två kolumner, den ena utgående från avståndet till världslig epik, den andra från kärlekspoesi, kan vi bättre se hur de förhåller sig till varandra.

Världslig epik	Kärlekspoesi
Panegyrik	Satir
Gravdikt I	Biblisk epik II
Bröllopsdikt I	Psalm II
Gravdikt II	Biblisk epik I
Andlig didaktik	Världslig didaktik
Sällskapspoesi	Bröllopsdikt II
Psalm I	Psalm I
Biblisk epik I	Sällskapspoesi
Biblisk epik II	Andlig didaktik
Bröllopsdikt II	Gravdikt II
Psalm II	Bröllopsdikt I
Världslig didaktik	Gravdikt I
Satir	Panegyrik
Kärleksdikt	Världslig epik

Ordningen blir till en början densamma i de båda kolumnerna: i ena ändan världslig epik, panegyrik, gravdikt I, bröllopsdikt I, gravdikt II, andlig didaktik, sällskapspoesi och psalm I, i den andra kärlekspoesi och satir. Men de fem grupper som ligger däremellan har något olika placering. Vi ser också att grupper som jämförda med varandra fick lägsta indexvärde, till exempel gravdikt I och gravdikt II, inte placerar sig intill varandra. Närhet betyder alltså inte detsamma som lika avstånd till polerna världslig epik och kärlekspoesi. Det visar att enkla skalor som de vi gjort inte räcker för att bestämma läget mellan grupperna. Förklaringen torde ligga i att vissa ordklassers värden spelar större roll vid det ena slagets mätning, andra vid det andra.

Dessa reservationer hindrar inte att kolumnerna ger oss viktiga upplysningar om gruppernas förhållande till varandra. Att världslig epik och panegyrik placerar sig närmast varandra förvånar inte med tanke på att båda genrerna handlar om höga personers död och att det ibland - som fallet är med *Kunga-Skald* - är svårt att avgöra vilkendera genre en text tillhör. Det verkar också rimligt att gravdikt I kommer närmast panegyrik. Många av panegyrikerna är egentligen gravdikter, bara på en högre nivå, då de handlar om högt uppsatta personer. Däremot ter det sig egendomligt att bröllopsdikt I skjuter in sig mellan gravdikt I och gravdikt II. Det ter sig också egendomligt att den bibliska epiken ligger så långt från den världsliga och att avståndet är så pass stort mellan sådana till synes närbesläktade genrer som psalm, sällskapspoesi och kärlekspoesi, som ofta innehåller texter avsedda att sjungas.

Inte bara ordningen utan även avståndens längd kan vara av intresse. Betraktar vi tab. A 1.6 ser vi att världslig epik och panegyrik ligger långt ifrån alla andra genrer. Avståndet till den närmaste, gravdikt I, är betydligt större än något avstånd mellan andra gruppgrannar. I den andra ändan står kärlekspoesien ganska ensam, med stor avstånd till den närmaste grannen, satiren. Dessa tre genrer, världslig epik, panegyrik och kärlekspoesi, har tydligen klarare genrekännetecken än de andra.

Jämför vi de differensindex vi fått för genregrupperna med dem vi fick för periodgrupperna, ser vi att genregruppernas i medeltal ligger betydligt högre än periodgruppernas. Det visar att genren generellt sett påverkar ordens fördelning på ordklasser mer än perioden.

Differensindex grundar sig på summan av avvikelserna för de olika ordklasserna. Det är inte alltid samma ordklasser som starkast bidrar till avståndet mellan grupperna. För världslig epik är det genrens stora antal substantiv som

spelar den största rollen. I förhållande till gravdikt bidrar även det ringa antalet adverb, i förhållande till psalm, bröllopsdikt, sällskapspoesi, satir och kärlekspoesi också det ringa antalet verb. Det som skiljer de båda grupperna bröllopsdikt är mest skillnaden ifråga om formord och substantiv.

Om man rangordnar genregrupperna efter värdena på ordklass för ordklass, kan vi tydligare se vilka ordklasser som mest påverkar de inbördes placeringarna. Vi nöjer oss därvid med de fem stora ordklasserna:

	Formord	Subst.	Adj.	Verb	Adv.
1.	Kärlekspoesi	V. epik	Panegyrik	Satir	Satir
2.	Psalm II	Panegyrik	V. epik	V. didaktik	V. didaktik
3.	V. didaktik	A. didaktik	Gravdikt I	Psalm I	Bröllopsd. II
4.	Satir	Gravdikt II	Bröllopsd. I	Psalm II	Gravdikt I
5.	Bröllopsd. II	Gravdikt I	Gravdikt II	Kärlekspoesi	Gravdikt II
6.	B. epik I	Bröllopsd. I	Bröllopsd. II	B. epik II	A. didaktik
7.	B. epik II	Psalm I	Sällskapspoesi	B. epik I	Kärlekspoesi
8.	Gravdikt I	Sällskapspoesi	B. epik I	Sällskapspoesi	B. epik I
9.	Psalm I	Psalm II	Satir	Bröllopsd. II	Bröllopsd. I
10.	Gravdikt II	B. epik I	B. epik II	Bröllopsd. I	B. epik II
11.	Sällskapspoesi	B. epik II	Kärlekspoesi	A. didaktik	Sällskapspoesi
12.	A. didaktik	V. didaktik	B. epik II	Gravdikt II	Psalm I
13.	Panegyrik	Bröllopsdi II	V. didaktik	Gravdikt I	Psalm I
14	Bröllopsd. I	Kärlekspoesi	Psalm II	V. epik	Panegyrik
15.	V. epik	Satir	Psalm I	Panegyrik	V. epik

Tydligast är förhållandet för världslig epik och panegyrik. De intar i alla ordklasserna ytterplatserna, i toppen för substantiv och adjektiv, i botten för verb och adverb samt formord (här dock tillsammans med bröllopsdikt I). Beträffande verb och adverb intar satir och världslig didaktik de motsatta ytterpositionerna. Så gör satiren även beträffande substantiv, medan kärlekspoesi och bröllopsdikt II där kommer före den världsliga didaktiken. Ifråga om adjektiv är det de båda psalmgrupperna som är längst från världslig epik och panegyrik. När det gäller formord står kärlekspoesi och psalm II längst från världslig epik. Gravdikten ligger nära världslig epik och panegyrik vad beträffar substantiv, adjektiv och verb men ligger särskilt ifråga om adverb långt ifrån dem. Det är förbryllande, särskilt med tanke på att de båda grupperna följer varandra när. Det förefaller som om artskillnaden mellan gravdikt å ena sidan och världslig epik och panegyrik å den andra skulle ligga främst i adverbens antal, med det i övrigt är fråga om gradskillnad.

De båda grupperna psalm följer varandra nära ifråga om samtliga ordklasser utom formord. Medan de har värden för adjektiv och verb, som placerar dem i närheten av kärlekspoesi och satir, för deras värden för adverb till den andra ändan av skalan. Också här ser vi således, att adverben bryter ett mönster. De båda grupperna biblisk epik håller sig hela tiden tätt intill varandra och intar aldrig ytterpositioner. Det tyder på att genren är enhetlig. Bröllopsdikten förefaller däremot vara mycket rörlig. Som vi ser skiljer sig de båda grupperna mycket ifrån varandra ifråga om formord, substantiv och adverb. [8]

Hittills har vi bara talat om genregruppernas summavärden eller medelvärden för de olika klasserna. När vi får resultat som vi inte väntat oss, till exempel när grupper inom samma genre placerar sig långt ifrån varandra, kan det möjligen bero på att någon grupp innehåller någon text med extremt och för genren inte alls utmärkande värden. Vi skall nu också se på gruppernas individuella sammansättning.

I tab. A 1. 7 a-o finner vi uppgifter om de olika texternas värden för huvudordklasserna i samtliga 15 genregrupper. Gruppen kärlekspoesi har kompletterats med de fyra annars inte medtagna texterna i genren. Låt oss först studera grupp för grupp.

Världslig epik utmärks som vi redan vet av många substantiv och adjektiv men få formord, verb och adverb. Gruppen är när det gäller de flesta ordklasserna ganska homogen. Dock är värdet på standardavvikelsen för verb ganska högt och det för adverb mycket högt. Dessa klasser är alltså genrens minst stabila. Panegyriken ligger som sagt nära den världsliga epiken. Dess variansmått är emellertid genomgående högre. Genren är alltså mindre stabil.

De båda grupperna gravdikt skiljer sig mest ifrån varandra genom att I har fler formord och adjektiv men färre verb än II. Båda grupperna är ganska stabila i allt utom mängden adverb i grupp I och adjektiv i grupp II.

Helt annat är förhållandet med bröllopsdikten. De båda grupperna skiljer sig åt främst ifråga om formord, substantiv, adjektiv och adverb. I alla dessa klasser är variansen hög eller ganska hög i båda grupperna. Det är lätt att se vilken text som bär största skulden för detta. I grupp I är det *Bröllops beswärs Ihugkommelse*, som har långt fler substantiv och adjektiv men färre formord och

---

[8] Ett problem vid alla jämförelser av det här slaget är att samtliga värden beror av varandra inte bara språkligt utan också statistiskt: ökar mängden substantiv, måste med nödvändighet en eller flera andra ordklasser minska.

verb än de andra texterna. I grupp II är det Salvius' bröllopsdikter, som har exceptionellt få substantiv men många adverb och även många formord. Dessa båda texter ligger därmed extremt långt ifrån varandra och bidrar starkt till att gruppernas medelvärden blir så olika.

Gruppen världslig didaktik och reflexionspoesi är ganska homogen, minst beträffande adjektiv och adverb. Didaktiken och reflexionspoesien skiljer sig ganska mycket från varandra beträffande substantiv, där didaktiken har ett medelvärde på 359,4 och reflexionspoesien 418,2, och adverb, där den förra har 212,8 och den senare 160,4. Genren världslig didaktik är därmed den på substantiv fattigaste och den på adverb rikaste i vår undersökning.

Satiren är mestadels stabil. Likväl varierar antalet substantiv ganska mycket. Tidsfaktorn tycks här spela in. De sex äldsta texterna, till och med Spegels satir från 1711, har ett medelvärde på 337,0 och de fyra yngsta ett på 420,8. Triewald förefaller har bildat ett nytt mönster för satiren. Det är också intressant att se att de fyra yngre satirerna har mer än dubbelt så många egennamn som de sex äldre.

Gruppen sällskapspoesi är ganska instabil ifråga om substantiv, adjektiv och adverb. Beträffande adverben hänger det tydligt samman med att gruppen består av olika genrer. Både den naturbeskrivande dikten hos Nordenflycht och Gyllenborg och Wivallius' visor har värden som ligger långt under medelvärdet.

Kärlekspoesien är en av de minst homogena genrerna. Främsta orsaken till det är Skogekär Bergbos *Wenerid* och än mer hans visor, som har extremt många formord och många verb och samtidigt få substantiv och adjektiv. Tar man bort dessa båda texter får man mer normala medelvärden.

Andlig didaktik är relativt homogen, minst ifråga om formord och adjektiv. Gruppen skiljer sig från den profana motsvarigheten främst genom betydligt fler substantiv och färre verb.

Av de båda grupperna biblisk epik har grupp I fler substantiv, adjektiv och adverb, grupp II fler verb. Bägge grupperna är instabila. Särskilt gäller det mängden adjektiv, där vissa texter har bara ca 100 men andra över 200.

Psalmen är genomgående homogen. Bara adverben i grupp II varierar påfallande. Vi såg förut att psalmen är den genre som har minst antal adjektiv och hör till dem som har flest verb. Variationen för dessa båda klasser är liten. De nämnda egenskaperna tycks således vara kännetecknande för genren.

Vi har redan sett att olika genrer har olika värden för de fem stora ordklasserna. Man kan testa förhållandena mellan genregrupperna för att se om det finns signifikanta skillnader mellan dem. Det skulle innebära stort arbete att testa skillnaderna mellan alla genregrupperna, och det vore inte särskilt intressant att jämföra grupper som med differensindex visat sig ligga mycket långt ifrån varandra. Annorlunda ställer det sig med dem som visat sig nära varandra. Ett sådant test har utförts för ett antal genrer. Där vi haft två grupper i samma genre har dessa först slagits ihop, vilket ger säkrare resultat, då individuella avvikelser får mindre betydelse. Resultatet ser vi i tab. A 1.8.

Panegyriken har mycket fler substantiv och adjektiv än gravdikten. Medelvärdena är 498,5 mot 437,7 respektive 177,7 mot 153,2. Dessa skillnader är signifikanta (fg 28). Panegyriken har också mycket färre verb och adverb: 336,2 mot 365,4 respektive 136,6 mot 176,0 (fg 28). Även dessa skillnader är signifikanta. Det faktum att panegyriken rör sig i en högre social sfär betyder alltså att substantiven och adjektiven blir fler och verben och adverben färre. Däremot finns ingen signifikant skillnad mellan gravdikten och bröllopsdikten (fg 38). I andra fall finner vi signifikanta skillnader beträffande en eller två ordklasser. Kärlekspoesien har således signifikant färre formord och adverb men fler substantiv än psalmen (fg 28). Annars kunde man vänta att dessa besläktade genrer skulle ligga nära varandra.

Undersökningen har visat, att genrerna i stort sett skiljer sig mer från varandra än periodgrupperna beträffande ordklassernas storlek. Det tyder på att genren spelar en större roll för ordens fördelning på ordklasser än vad tiden gör. Vi blir påminda om att stor hänsyn måste tas till genrefaktorn, då vi vill försöka bestämma om det sker generella stilförändringar. Vi har vidare kunnat se, att vissa genrer intar extrema positioner, vilken av de stora ordklasserna vi än betraktar, att andra gör det endast beträffande någon ordklass och åter andra alltid befinner sig någorlunda i mitten av skalan. Vi har till sist kunnat konstatera, att de flesta grupperna är ganska homogena men andra mycket heterogena. I något fall kan bristande homogenitet förklaras med att gruppen består av olika genrer, i andra får man i stället se den som ett tecken på att genrekraven inte gör sig så starkt gällande som vanligen är fallet. Det är också tydligt, att det finns betydligt större genredifferentiering inom världslig poesi än inom andlig.

1.1.1.3 Författarna

Fyra författare är representerade med minst tio urval var och bildar därmed en hel grupp. Som nämnts i inledningen ingår dessutom en totalundersökning av Stiernhielms poesi. Antalet löpord hos Stiernhielm når emellertid inte upp till 20 000 ord. För att kunna arbeta med Stiernhielm på samma sätt som med Spegel, Holmström, Dalin och Nordenflycht har jag till 18 000 ord i den poesi som med säkerhet är av Stiernhielms hand har jag lagt stickprovet ur *Bröllops beswärs Ihugkommelse*, trots att frågan om vem som skrivit denna dikt ännu inte är definitivt löst. Om vi betraktar resultaten i den korpus som vi får genom denna sammanslagning inte som "Stiernhielms stil" utan som "Stiernhielmsk stil", torde vi ha uppfyllt allan rättfärdighet. Ett problem återstår emellertid. Medan de andra grupperna är sammansatta av vardera tio likstora stickprov ur olika genrer, består Stiernhielmsgruppen av hela *Hercules*, all panegyriken, alla balettexterna, alla smådikterna och 2000 ord ur *Bröllops beswär*, alltså ett antal oliklånga texter. De kortare texterna har lagts samman, men skillnaden mellan de olika delarna i gruppen är ändå stor. Det gör att vi måste räkna fram medelvärden och inte kan utgå från de absoluta värdena som vi annars gör. I vissa fall leder detta till komplikationer, som vi måste vara uppmärksamma på. När det gäller ordklassernas storlek är riskerna inte så stora. Likväl måste man utgå från att en liten textmassa mycket väl kan ge mer extrema värden än en större. Man kan räkna med att en diktare i en längre text varierar sin stil. En sådan variation blir kanske inte synlig i en mindre text.

Att arbeta med bara fem individuella författare är inte tillfredsställande. Dels vill vi komma åt generella företeelser i författarstilen, dels är vi intresserade av åtskilliga mer kända författares individuella stil. De flesta av våra författare är emellertid representerade med bara en eller två texter, vilket är för litet som underlag för slutsatser. Vi har dock åtta författare, som är representerade med minst tre texter ur minst tre olika genrer: Columbus, Lucidor, Wexionius, Rudeen, Runius, Frese, Brenner och Gyllenborg. Även om underlaget är litet räcker det för vissa bedömningar.

I tab. A 1. 9 ser vi värdena för de 13 författarna. De fem med tio texter var skiljer sig starkt från varandra. Stiernhielm har som vi ser mycket få formord, verb och adverb men i gengäld många substantiv och adjektiv. Spegel och Holmström har en motsatt fördelning, varvid Spegel i allt utom adverben intar ytterpositionen. Dalin har mera normala värden, om man bortser från att han har många substantiv och få adjektiv. Nordenflycht åter har färre formord, verb och

adverb men fler substantiv och adjektiv, dock ej så extrema värden som Stiernhielm. Förhållandet är intressant: 1700-talsförfattarna Dalin och än mer Nordenflycht har en fördelning som liknar den Stiernhielm har hundra år tidigare och slår en brygga över den tid, där Spegel och Holmström verkar.

Av de övriga åtta författarna har Columbus en fördelning som mycket liknar Stiernhielms. Han har dock färre substantiv och verb men mycket fler adverb. Wexionius liknar vidare Columbus men med ännu något mer "normala" värden, om man undantar adverben. Lucidor intar en klar mellanställning mellan Stiernhielm och Spegel/Holmström. Rudeen har en fördelning som mer än någon annans liknar en "medelfördelning". Brenner står nära Spegel och Holmström men har något fler substantiv och färre verb. Runius ansluter sig särskilt nära till Holmström, liksom han gör i litteraturhistorien. Frese åter pekar med sina många substantiv och få verb och adverb framåt mot Dalin och Nordenflycht. Gyllenborg till sist kan knappast skiljas från Nordenflycht.

Vi skall liksom beträffande genrerna illustrera skillnaderna mellan de olika författarna vad angår de stora ordklasserna (fig. 1. 4a-d).

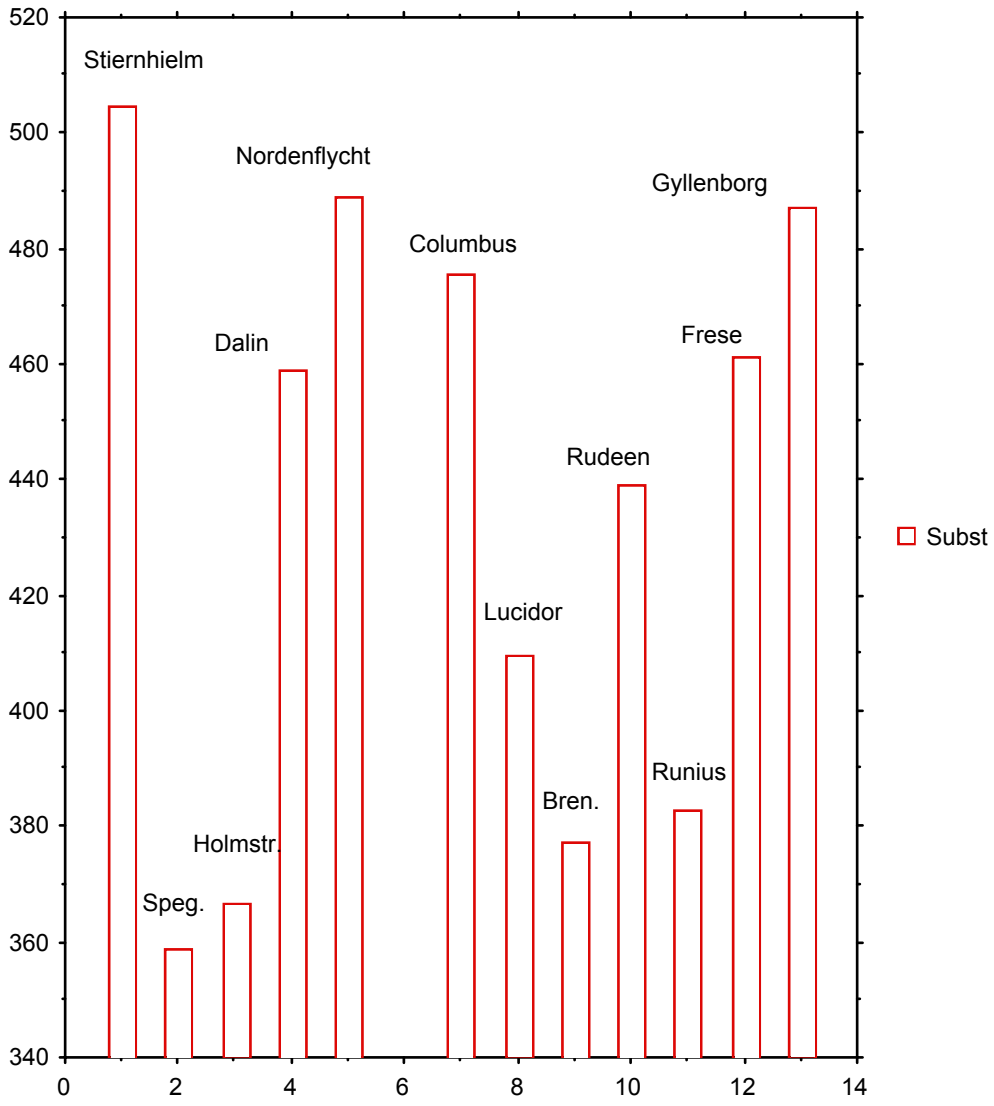

Fyra författare utmärker sig genom många substantiv: Stiernhielm, Nordenflycht, Columbus och Gyllenborg. Även Dalin och Frese har ganska många. Få har Spegel och Holmström, liksom Brenner och Runius.

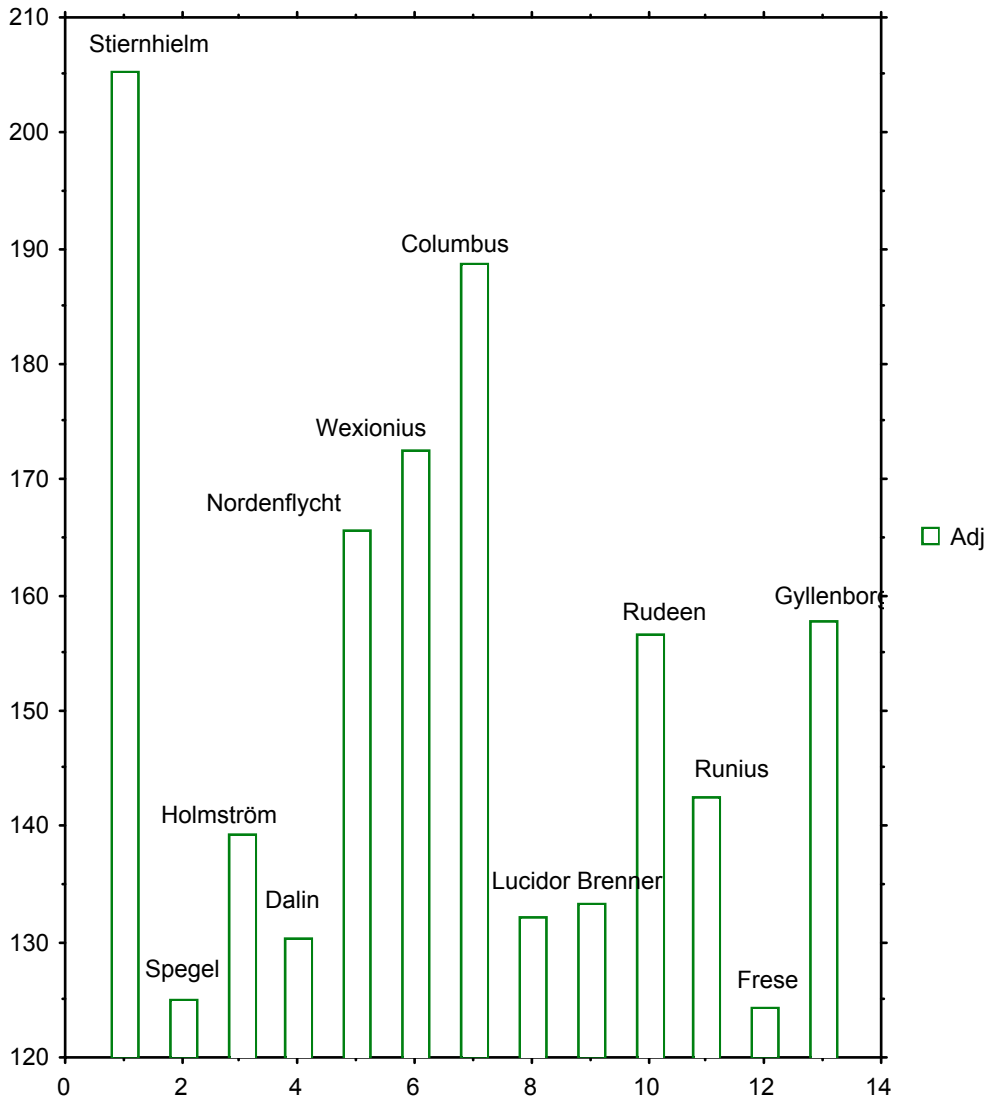

Ojämförligt flest adjektiv har Stiernhielm. Många har också hans lärjunge Columbus liksom Wexionius och Nordenflycht medan Lucidor, Brenner, Runius och särskilt Spegel och Frese har få.

Verben finner i fig. 1. 4c.

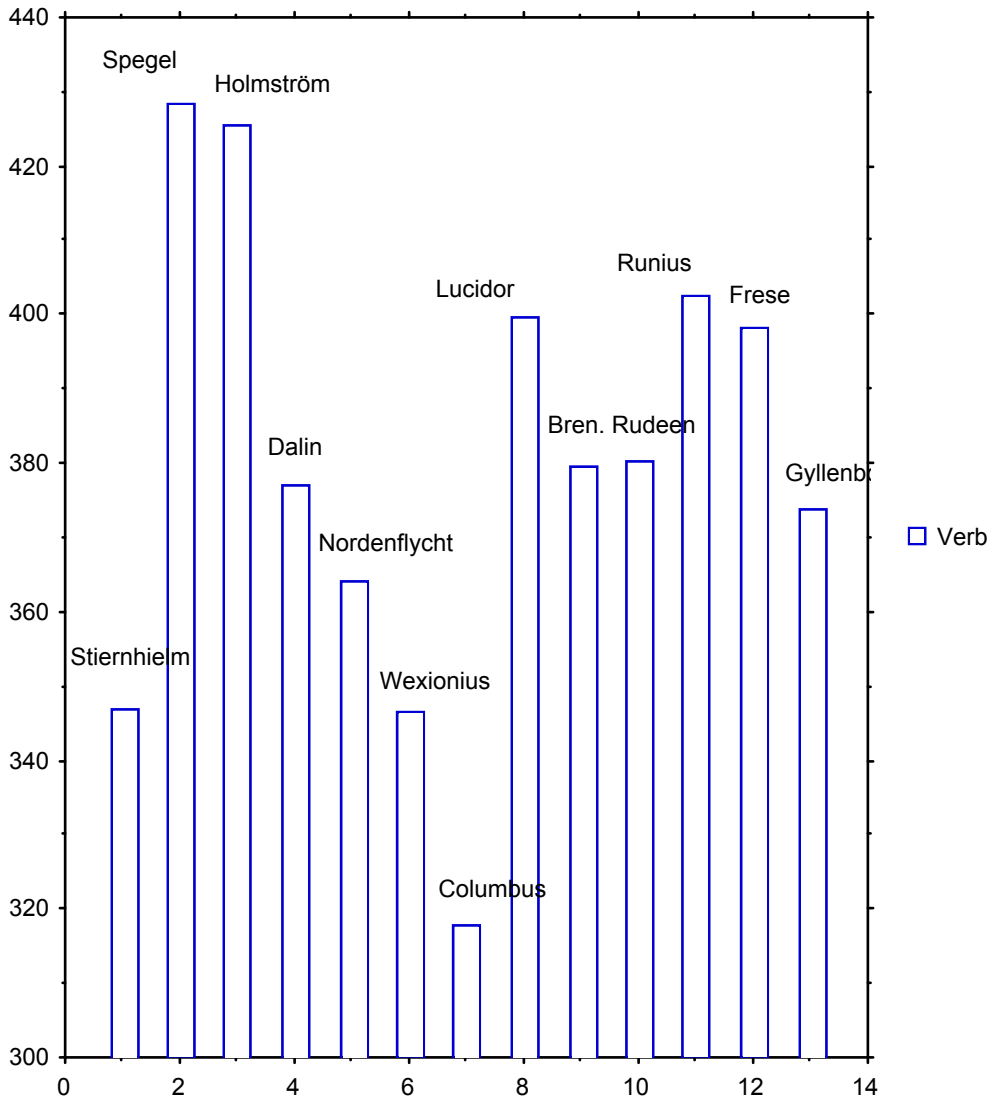

De författare som har många substantiv, Stiernhielm, Columbus, Nordenflycht och i viss mån Dalin, få verb, medan de som har få substantiv, Spegel, Holmström och Runius, har många verb. Vissa författare såsom Lucidor, Rudeen och särskilt Frese, har ganska många av bägge slagen.

Till sist har vi adverben (fig. 1. 4d).

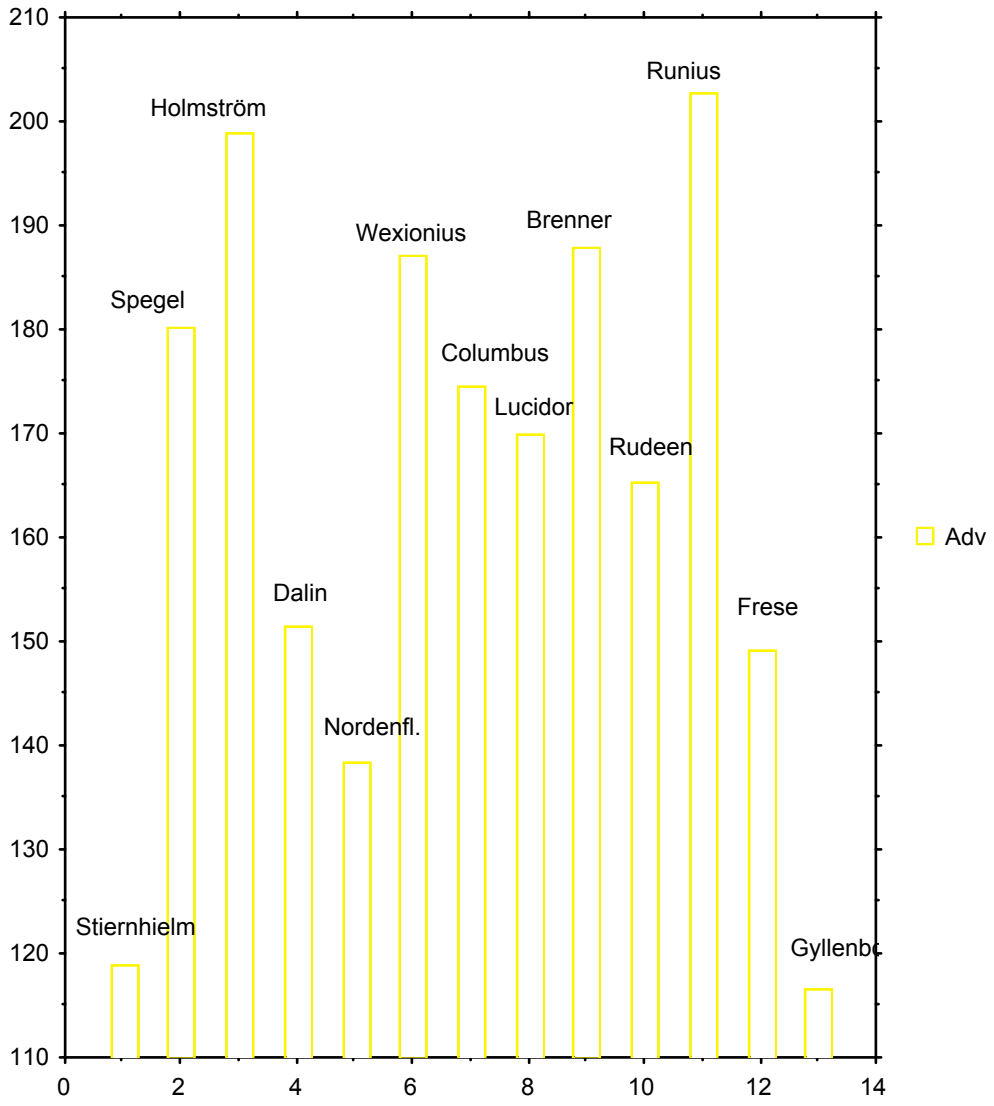

Det mest iögonenfallande är Holmströms och Runius' många och Stiernhielms och Gyllenborgs extremt få adverb.

Liksom vid studiet av periodgrupperna och genregrupperna ska vi använda differensindex för att bestämma "avstånden" mellan författarna. (tab. A 1.10)

Lägsta värdet (602) får Dalin i förhållande till Frese, därnäst Spegel - Holmström (888), Dalin - Rudeen (913) och Gyllenborg - Nordenflycht (916). I två av fallen gäller det ett par författare som verkar samtidigt (Spegel - Holmström) eller rentav samarbetar (Gyllenborg - Nordenflycht). De allra största skillnaderna råder mellan Holmström och Stiernhielm (4536), Brenner och Stiernhielm (4256), Spegel och Stiernhielm (4228) samt Spegel och Gyllenborg (4012). Däremot liknar

Nordenflycht ganska mycket Stiernhielm. Det förvånar, eftersom de hör till vitt skilda perioder och man aldrig räknat med att Nordenflycht trots all aktning skulle ha imiterat Stiernhielm. Om vi här har en motsvarighet till den anknytning till renässanslitteraturen som man kunnat konstatera i engelskt 1700-tal, blir en fråga att diskutera längre fram.[10] Men det är märkligt att Stiernhielm har sina närmaste fränder - vid sidan av lärjungen Columbus - i de sena författarna Nordenflycht och Gyllenborg. Lucidor, som annars också betraktas som Stiernhielms lärjunge, skiljer sig mycket från honom och stämmer i stället väl överens med Spegel, Holmström och Brenner. Dessa tre förefaller också stå varandra nära. De som mest liknar Lucidor är emellertid Rudeen, Runius, Frese och - Dalin!

Till samma tid som Spegel, Holmström och den unga Sophia Elisabeth Brenner hör Wexionius och Rudeen. Wexionius liknar dock inte dessa utan snarare Columbus och Lucidor. Rudeen tycks stå Lucidor särskilt nära. Den något senare Runius har sina närmaste anförvanter i Lucidor och Holmström, något som med tanke på litteraturhistoriens placering verkar naturligt. Nordenflycht har stor likhet med sin samtida men till åren något äldre Dalin - som hon bekämpade - och med Rudeen och Frese, som hon hyllade och kanske imiterade. [11]

Slutsatsen blir att det i vissa fall bekräftas vad vi vetat eller väntat: att författare från samma tid eller hörande till samma grupp liknar varandra, att författare som är besläktade i livshållning, t.ex. Lucidor, Holmström och Runius, också liknar varandra och att lärjungen liknar sin mästare. Men annat är överraskande, t.ex. att Lucidor skiljer sig så starkt från sin mästare Stiernhielm - som han dock kritiserade och vars versform han tog avstånd från - och även från sin vän Columbus.[12] Överraskande är också likheten mellan Tankebyggarna och Stiernhielm. Mycket viktigt är också, att detta urval av diktare på det hela taget visar samma förändringar från period till period som vi konstaterade, när vi studerade periodgrupperna. Skillnaden mellan Spegel, Holmström och Brenner å ena sidan och Stiernhielm och Columbus å den andra är en skillnad av samma slag som den vi konstaterade mellan den period som började omkring år 1680 och föregående period. Liknande är förhållande mellan författarna som verkade efter 1730 och de som verkade närmast före. Mot det sagda kan anföras, att Nordenflycht står nära inte bara Dalin utan också en mycket äldre poet som

---

[10] Se Arthos 1949 och Groom 1955 s. 140-161

[11] Nordenflycht och Dalin se , Nordenflycht och Rudeen se Fehrman 1967 s. 46, Nordenflycht och Frese se Lamm s. 146.

[12] För Lucidors kritik av Stiernhielm se Olsson 1974 s. 24.

Rudeen. Dalin bildar emellertid, liksom i vissa avseenden hela perioden 1720-1740, en övergång till det som kännetecknar 1700-talets mitt, och Rudeen står ganska isolerad från de omkring år 1700 dominerande diktarna.

Vi har här arbetat med medelvärden. Bakom dessa kan det ligga en större eller mindre variation inom grupperna. Vi skall nu studera de olika författarnas värden i de enskilda texterna (tab. A 1. 9).

Det som främst utmärker Stiernhielm är extremt många substantiv och adjektiv och få formord, verb och adverb. Förhållandet är dock inte likadant i alla texterna. Många substantiv har Stiernhielm i *Hercules*, panegyrikerna, smådikterna (överskrifterna och sonetterna), och *Bröllops beswä*r ansluter sig. Allra högst värde har emellertid *Lycksaligheetenes Ähre-Pracht*. Den omfattar dock bara 312 ord. En så extrem fördelning kan Stiernhielm möjligen ha även i någon kortare passus i andra dikter, men den kan inte ens hos Stiernhielm tänkas bibehållen någon längre tid. Balettexterna har mera normala värden för substantiv. Satiren *Harmskrift* och kategorien "Övriga", som också mest utgöres av satir, har få substantiv. Här anpassar sig Stiernhielm tydligen efter genrekraven. Många adjektiv har Stiernhielm främst i *Harmskrift* - detta är ej normalt för genren! - men även Smådikterna, *Hercules*, *Lycksaligheetenes Ähre-Pracht* samt *Bröllops beswär* har många adjektiv. En hel rad texter - *Hercules*, panegyrikerna, *Bröllops beswär*, smådikterna och övriga - har nästan exakt samma låga värde för verb. Högre, men ändå lågt, har balettexterna och ännu högre *Harmskrift*. Beträffande adverben finns en tydlig skillnad mellan *Bröllops beswär*, som har många, och de övriga texterna som har få. Men detta är också det enda som mer tydligt skiljer *Bröllops beswär* från de andra dikterna.

Spegel har få substantiv och adjektiv i samtliga texter. Endast *Thet återwundna Paradis* når upp till medelvärdet ifråga om adjektiv. Skillnaderna mellan texterna i olika genrer är överraskande små. Endast antalet adverb varierar starkt, med få i psalmerna och ett av stickproven ur *Guds Werk och Hwila*, och extremt många i de båda satirerna.

Holmström är inte så stabil som Spegel, vad beträffar antalet substantiv. Skillnaden är stor mellan panegyrikernas höga värden och de andra genrernas låga. Relativ få verb har Holmström i panegyrikerna och gravdikterna, exceptionellt många i den kåserande kärleksdikten "Stockholms flickor" (421364). Adverben är genomgående många.

Hos Dalin ser vi i vissa avseenden klart genrens inflytande. Mest substantiv och adjektiv har panegyrik, världslig epik och gravdikt, minst

kärlekspoesi och sällskapspoesi 2. Egendomligt är att de båda urvalen sällskapspoesi skiljer sig så mycket åt. Intressant är att kärlekspoesien och de båda urvalen sällskapspoesi har betydligt fler adverb än andra texter.

Även hos Nordenflycht ser man hur det normala mönstret följs, med många substantiv och adjektiv i världslig epik, panegyrik och gravdikt, få i satir och psalm. Verben är genomgående få; panegyriken har det lägsta värdet. Den enda text med fler adverb än normalt är satiren.

Hos Lucidor ser man det märkliga förhållandet, att psalmen har fler substantiv än gravdikten. Verben är som sig bör flest i kärlekspoesien och psalmen. Man ser en klar skillnad beträffande adverben mellan å ena sidan tillfällespoesien i skilda genrer som har många och å den andra psalmen och kärlekspoesien som har få. Skillnaderna mellan de båda stickproven gravdikt är genomgående små. Däremot skiljer sig de båda stickproven bröllopsdikt åt.

Hos Columbus skiljer epiken ut sig från tillfällespoesien genom fler substantiv och färre verb och adverb. Liksom hos Columbus har gravdikten fler adjektiv än bröllopsdikten.

Wexionius' tre texter har trots att de tillhör vitt skilda genrer ungefär lika låga värden för verb och höga för adverb. När det gäller substantiv och adjektiv skiljer de sig mer.

Rudeen har liksom Columbus och Lucidor fler adjektiv i gravdikten än i bröllopsdikten. Egendomligt nog är fördelningen i panegyriken mer lik den i bröllopsdikten än den i gravdikten.

Brenner har också fler adjektiv i gravdikten än i bröllopsdikten. Trots att många år ligger mellan den tidiga tillfällespoesien och det sena bibeleposet är skillnaderna små, särskilt för verb och adverb. Det tyder på att hennes stil är ovanligt litet anpassad efter genre.

Runius går på tvären i det han har fler adjektiv i bröllopsdikten än i gravdikten. Variationen är annars också hos Runius ringa.

Frese har däremot stor variation för formord och substantiv, men liten för övriga ordklasser. Substantiven är flest i andlig didaktik, ej som man väntat i gravdikt eller bibelepik. Adjektiven är genomgående få.

Hos Gyllenborg ser man tydligt genrernas roll. Världslig epik har avsevärt fler substantiv och färre verb än satir.

I några fall kan det vara av intresse att testa skillnaderna mellan författare. Av skäl som redan anförts kan tyvärr inga jämförelser göras med Stiernhielm.

I tab. A 1. 11 ser vi resultaten när skillnaderna testats mellan författare som enligt differensindex (A 1.10)igger varandra nära.

Om vi börjar med några generationskamrater, så finner vi att Columbus och Lucidor skiljer sig från varandra signifikant (fg 8) vad angår substantiv, adjektiv och verb, medan det inte går att uppvisa någon signifikant skillnad (fg 18) mellan Spegel och Holmström. Dalin och Nordenflycht skiljer sig signifikant (fg 18) åt endast vad beträffar adjektiven, medan Nordenflycht och Gyllenborg inte uppvisar någon signifikant skillnad (fg 13). När vi inte för någon klass får någon signifikant skillnad betyder det inte att författarnas stilar är identiska. För det första är stil, som redan sagts, något mycket mer än storleken på några ordklasser. För det andra kan det mycket väl finnas en skillnad i fördelningen på de olika klasserna. Chansen att två författare skulle ha nästan samma fördelning av orden på de tio klasserna är mycket mindre än att de skulle ha ungefär lika storlek på någon av klasserna. För det tredje kan skillnaden vara ganska stor, även om den inte är signifikant. För det fjärde bygger signifikanstest på spridningen. Den ena författaren kan ha mycket högre värden än den andre för t.ex. substantiv i åtta av stickproven men däremot betydligt lägre i de två återstående. Den stora spridningen gör att skillnaderna trots storlek inte är signifikanta. Vi kan som exempel ta substantiven hos Nordenflycht och Gyllenborg. De har båda skrivit världslig epik, naturbeskrivande dikt och satir. I alla tre genrerna har Nordenflycht betydligt fler substantiv än Gyllenborg. Men hon får ändå lägre medelvärde än denne, beroende på att hon har genrer med lägre värden. Skillnaderna författarna emellan blir därför inte signifikanta.

Några fall, där man kan förmoda lärjungaskap har också testats. Mellan Wexionius och Columbus finns ingen signifikant skillnad (fg 5), mellan Holmström och Lucidor bara ifråga om adverb (fg 14) och mellan Runius och Lucidor likaså (fg 10). Man kan förmoda, att Columbus var mönstergivande tillsammans med Stiernhielm och Lucidor, när Spegel började skriva. Men mellan Spegel och Lucidor finns dock signifikant skillnad beträffande formord och substantiv (fg 14) och mellan Spegel och Columbus beträffande samtliga ordklasser utom adverb (fg 12). Det tyder på ganska stor självständighet hos Spegel gentemot de främsta i föregående generation.

Differensindex gav små utslag för Dalin jämfört med några äldre poeter: Lucidor, Rudeen och Frese. Signifikant skillnad kan konstateras bara mellan Dalin och Rudeen och bara beträffande adjektiven.

På det hela taget tycks vi dock oftare få signifikanta skillnader vid jämförelsen av författarskap än vid jämförelser av genrer. Helt analoga förutsättningar råder emellertid inte, eftersom flera författarskap bara omfattar tre till sex texter och därför kan förmodas vara både extremare och enhetligare än genregrupperna. Riktigare är då att jämföra differensindex bara för de författare som är representerade med tio texter. Vi får där i några fall klart högre värden än de högsta för genregrupperna: Spegel och Holmström står längre från Stiernhielm än kärlekspoesi från världslig epik.

Vid studiet av författarna har vi nått flera viktiga resultat. De förändringar som vi fann från period till period kommer också väl till synes, om vi studerar de av flera texter företrädda författarna i kronologisk följd. Spegel, Holmström och Brenner har alla färre substantiv och adjektiv men fler verb och adverb än Stiernhielm och Columbus, vilket väl motsvarar vad som kännetecknar period IV gentemot perioderna II och III. Frese, Dalin och särskilt Nordenflycht och Gyllenborg har åter fler substantiv och färre verb och adverb än Spegel, Holmström och Brenner, alltså samma skillnad som perioderna VI och VII uppvisat gentemot IV och V. Parallellerna är dock till en lätta att förstå, eftersom de uppräknade författarna ingår med ganska många texter i totalmaterialet. Det intressanta är likheten mellan dem som tidsmässigt står nära varandra. Överensstämmelsen är emellertid inte fullständig. I något fall uppvisar en författare en helt avvikande fördelning av orden på ordklasser. Wexionius har en fördelning som mer liknar föregångaren Columbus' än de samtida poeterna Spegels, Holmströms och Brenners. Frese står inte Runius så nära som han står Dalin och Nordenflycht eller Lucidor.

Studiet av ordens fördelning på huvudordklasserna är bara ett litet steg på väg mot svaret på frågan om det finns epokstilar. Men detta studium, applicerat på utvalda författare, har redan visat, att man knappast kan vänta något enkelt svar. Allt tyder på att under en och samma period krafter verkar i olika riktningar. När vi går vidare, måste vi ta inte bara genren utan också de enskilda författarnas stil med i beräkningen.

1.1.1.4 Homogeniteten i grupperna

Vi har sett att faktorerna tid, genre och författare samtliga påverkar ordens fördelning på ordklasser. Vår uppgift nu är att söka isolera dessa faktorer, så att vi kan se vilka förändringar i tiden som sker oberoende av den inverkan genre- och

författartillhörighet utövar. Likaså vill vi bestämma genrernas egenart oberoende av tids- och författarfaktorerna. Med avancerad databehandling torde det vara möjligt att göra de erforderliga operationerna. I begränsad skala skall vi längre fram företa en enklare sådan operation, en s.k. variansanalys.

Men först skall vi studera alla de olika textgrupperna närmare. Vi har redan konstaterat, att grupperna inte är lika homogena. Hittills har vi dock betraktat dem som enheter och jämfört deras totala värden med varandra. Nu skall vi i stället se på de enskilda texternas värden i förhållande till gruppernas.

Ett mått på homogeniteten utgör standardavvikelsen. Det bygger på de i en grupp ingående texternas enskilda avvikelser från ett medelvärde. Vi går nu tillbaka till dessa avvikelser och undersöker dem. Som mått på homogeniteten använder vi inte standardavvikelsen utan summan av de enskilda texternas avvikelser, något som kan försvaras, då alla grupperna omfattar lika många texter. Vi kallar detta mått "homogenitetsindex". Beteckningen är inte helt logisk, eftersom högre värde innebär lägre homogenitet och tvärtom. Tabellerna är för omfattande för att kunna bifogas i sin helhet. Var och en kan emellertid lätt få fram de enskilda uppgifterna med hjälp av de bifogade tabellerna över textgrupperna (A 1.12 för periodgrupperna, A 1.13 för genregrupperna, A 1.14 för författargrupperna).

1.1.1.4.1 Periodgrupperna

Tab. A 1.12 visar summorna i homogenitetsindex för de olika ordklasserna och totalt för de skilda periodgrupperna. Skillnaderna mellan gruppernas totalsummor är frappant stora. De tre första perioderna har betydligt högre tal än de fyra sista. Särskilt de två sista har låga värden. Detta tyder på att poesien från slutet av 1600-talet blir mer enhetlig vad gäller ordens fördelning på ordklasser. Resultatet blir liknande, om vi utgår från totalmaterialet fördelat på perioder. Vi måste då använda standardavvikelserna. Om vi lägger samman dem får vi följande värden:

Period	I	263,6
	II	380,3
	III	258,2
	IV	219,1
	V	221,0
	VI	213,9
	VII	219,6

Man får emellertid komma ihåg att dessa siffror är något missvisande, eftersom grupperna här är olika stora. I större grupper minskas de enskilda stora avvikelsernas inverkan, varför värdet för period IV troligen borde vara högre.

Av de tre periodgrupperna med höga tal har II det högsta. Två texter av Skogekär Bergbo, *Fyratijo små Wijsor* och *Klagemåhlet* svarar tillsammans med *Bröllops beswär* för de högsta värdena men även *Wenerid* och Stiernhielms *Hercules* och panegyrik bidrar starkt. Summorna är för Skogekär Bergbos visor 560,6, för *Klagemåhlet* 405,4, för *Wenerid* 375,4, för *Bröllops beswär* 482,4, för *Hercules* 360,6 och för panegyriken 374,6. Jämför vi texterna två och två, finner vi att sista siffran för en text inom gruppen Stiernhielm nästan alltid motsvaras av komplementära siffran (1-9, 2-8 etc.) för texterna av Skogekär Bergbo. Där texter i den ena gruppen har värden över medelvärdet har således texter ur den andra nästan alltid under medelvärdet. Det gäller genomgående om substantiven, adjektiven och egennamnen - för verben och adverben kan förhållandet inte omedelbart konstateras, då sista siffran är noll, men det är likartat där. Det gäller också utom beträffande *Then fångne Cupido* för formorden. Texterna i gruppen Stiernhielm och Skogekär Bergbos texter uppvisar alltså båda extrema och varandra motsatta fördelningar av orden på ordklasser. Detta är den främsta förklaringen till denna periodgrupps ringa homogenitet.

I periodgrupp I har panegyriken det högsta värdet (413,0), följd av Forsius' didaktik (275,8), *Reyncke Foss* (255,0) och Rudbeckius' didaktik (254,4). I periodgrupp III är det också panegyriken som står för det högsta värdet (357,0). Därefter följer världslig epik (314,2), satir (275,4) och psalm (250,6). Panegyriken och satiren står här i klarast motsatsförhållande, då de i nio av de tio klasserna har komplementära slutsiffror. I periodgrupp IV:a har Paulinus-Lillienstedts bibelepik det högsta värdet (292,4) och Spegels psalm det näst högsta (215,0). Det är här svårare att finna texter som står i klar opposition. Bibelepiken och psalmen gör det ifråga om de flesta ordklasser men inte ifråga om adverb och egennamn. I periodgrupp IV:b har Holmströms bröllopsdikt och hans epigram de högsta värdena (308,8 resp. 299,2). De står emellertid på samma sida om mittvärdet. Deras motsatser är alla andra texter utom kärlekspoesien, satiren och i viss mån Spegels bibelepik. Vi fortsätter inte den detaljerade genomgången utan nöjer oss med att konstatera, att vissa genrer ger högre värden än andra. Panegyrik och världslig epik återkommer ofta, liksom världslig didaktik och satir. De förra står ofta mot de senare och åstadkommer tillsammans med dessa gruppens höga

summavärden. Homogeniteten i grupperna beror alltså till en de på om de innehåller dessa oppositionella genrer.

Homogenitetsindex gör det också möjligt för oss att se vilka ordklasser som starkast påverkar summorna. Jämför vi värdena i Tab. A 1.12 finner vi att substantiven överlag har de högsta talen. Det höga summavärdet för periodgrupp II beror till stor del på ett extremt högt värde för substantiven. Men även summan för formorden är mycket hög, nästan dubbelt så hög som i den periodgrupp som kommer härnäst (IV:a).

I periodgrupp III ser vi att antalet substantiv och verb varierar mer än förut, medan andra ordklasser visar en utjämning. Den världsliga epiken och panegyriken har betydligt fler substantiv än medeltalet, kärlekspoesien och satiren färre. Det relativt höga värdet för verben beror främst på panegyriken, den världsliga epiken, psalmen och satiren, i nämnd ordning, de två första med färre, de båda senare med fler verb än medeltalet.

Periodgrupp IV:a har förvånande högt värde för formord, medan den är mer homogen beträffande andra ordklasser. Det höga värdet för formord beror främst på Paulinus-Lillienstedts bibelepos som har få ord och på Lagerlöfs gravdikt som har många. Paulinus-Lillienstedt påverkar också tillsammans med Leyoncronas kärlekspoesi substantivvärdet och tillsammans med Spegels psalm adjektivvärdet. Det mest påfallande i denna periodgrupp är annars att panegyriken - företrädd av Holmström - har så små avvikelser från medeltalet. Grupp IV:b har ungefär samma summa som IV:a, men fördelningen på ordklasserna är en annan. Formorden har lägre värde, liksom verben, men substantiven och adjektiven högre. Även här ser vi att panegyriken har för genren låg summa. Holmströms panegyrik skiljer sig alltså ifråga om ordens fördelning mindre från sin periods medelvärden än vad andra panegyriska texter gör från sina respektive perioders.

Skillnaden mellan period V och IV:b är liten, både beträffande summan och dess fördelning på ordklasserna. Vad gäller såväl formord som adjektiv har en stor utjämning ägt rum. När periodgrupp V får ganska höga värden för substantiv och verb, beror det främst på Spegels satir, som har exceptionellt få substantiv och många verb.

I periodgrupp VI har värdena för formord, adjektiv och adverb sjunkit ytterligare, medan värdena för substantiv och verb har stigit. Beträffande substantiven beror det främst på Hiärnes panegyrik med högt och Hallmans didaktik och Dalins kärlekspoesi med lågt antal.

Bilden av periodgrupp VII liknar mycket den av VI. Den markanta profil som perioden har, med många substantiv och adjektiv och få verb och adverb, är således enhetlig. Alla genrer och författare bidrar i någon mån till den.

Studiet av homogeniteten visar tydligt att de fyra senare perioderna beträffande alla ordklasserna är enhetligare än de tre första. Den rörlighet som kvarstår är till stor del begränsad till antalet substantiv och verb.

Minst homogen är period II. Stiernhielm och Skogekär Bergbo står där mot varandra. De försökte båda lansera en ny svensk poesi, men de har tydligen gått helt skilda vägar. Det blev Stiernhielm som segrade. [13] Period III uppvisar som helhet en fördelning som påminner om Stiernhielms, fastän den inte är så extrem annat än hos ett par enskilda författare, Columbus och Wollimhaus. Att perioden är mer homogen än den föregående beror på att Stiernhielms inflytande i någon mån verkar hos alla.

Den fortsatta utjämningen under period IV är en utjämning kring ganska annorlunda medelvärden, särskilt för substantiv och verb. Delvis kan den förklaras med att perioden domineras av två författare, Spegel och Holmström med, som vi sett, likartade tendenser. Men den kan inte bero på enbart detta. Färre substantiv och adjektiv har alla texterna i båda grupperna utom Paulinus-Lillienstedts bibelepik, Rudeens gravdikt och Dahlstiernas världsliga epik. Man måste räkna med att ett nytt stilideal, rakt motsatt Stiernhielms, ganska allmänt har gjort sig gällande. Det ser ut som en tanke, att Skogekär Bergbo gav ut sina diktsamlingar på gränsen till denna period. I själva verket har perioden en fördelning av orden på ordklasser, som går i samma riktning som Skogekär Bergbos.

Även under period V profilerar sig genrerna mindre, till båtnad för homogeniteten. Man kan inte heller finna författare med klart olika fördelningar. Det som snarast frapperar är att Spegel i sina båda texter, *Thet återwundna Paradis* och satiren, har så olika fördelningar, relativt många substantiv och adjektiv i den förra, få substantiv och adjektiv och extremt många verb i den senare. Spegels satir skiljer sig också mycket från Triewalds.

De dominerande författarna i periodgrupp VI är Dalin, representerad med kärlekspoesi och satir, och Lohman, med gravdikt och bröllopsdikt. Denna period har åter en kraftigare profilering av genrerna. Panegyriken och gravdikten

---

[13] Skillnaden mellan Skogekär Bergbos och Stiernhielms stil har starkt betonats av Ståhle i Ståhle 1975 s. 202-209 och 286f.

skiljer sig påtagligt från didaktiken och kärlekspoesien. Lohmans diktning pekar med sina många substantiv och få verb fram mot nästa period.

Period VII domineras starkt av Nordenflycht, som representeras med gravdikt, reflexionspoesi och kärlekspoesi, och av Dalin, som är företrädd med bröllopsdikt, panegyrik och sällskapspoesi. Med sådan dominans för två författare, som allmänt sett liknar varandra, kan man inte vänta annat än en stor homogenitet. Det är heller inte författarna utan genrerna som profilerar sig. Dalins bröllopsdikt, för att ta ett exempel, har små avvikelser, men hans sällskapspoesi har liksom Gyllenborgs satir stora. Dessa båda genrer står i motsättning till världslig epik och panegyrik, vad gäller antalet substantiv och verb. Genomgången antyder således en förändring ifråga om genrerna. Under perioderna IV och V skiljer sig genrerna inte så starkt från varandra som under de sista perioderna. Detta kan möjligen sättas i samband med klassicismens skarpare genrekrav. Innan vi går in på detta bör vi emellertid studera genregruppernas homogenitet.

1.1.1.4.2 Genrerna

Vi konstaterade, då vi jämförde genregrupperna, att åtskilliga genrer skilde sig betydligt mer från varandra beträffande ordens fördelning på ordklasser än vad periodgrupperna vanligen gjorde. Det kunde tänkas bero på att de var mer homogena. Det visar sig emellertid att detta långt ifrån alltid är fallet (tab. A 1.13). Endast två genregrupper, psalm I och gravdikt II, har klart större homogenitet än någon periodgrupp. Annars är homogeniteten i genregrupperna bara lika stor eller ibland rentav mindre än i den fyra sena periodgrupperna. Så liten som i de tre första periodgrupperna är den dock inte i någon genre.

Störst homogenitet har alltså gravdikt II och de båda psalmgrupperna. Eftersom psalmgrupperna så starkt liknar varandra kan man våga anse att genren som sådan är mycket enhetlig vad gäller ordens fördelning på ordklasser. Resultaten i övrigt är knappast de väntade. Man skulle tro, att grupper, vilkas texter var fördelade på få olika författare, såsom världslig och biblisk epik, skulle uppvisa den största homogeniteten. Man kunde också räkna med att homogeniteten skulle vara större i de grupper som inte uppvisar så extrema värden för de stora ordklasserna. Men så är inte fallet. Satir har relativt stor homogenitet men biblisk epik I liten. Man kunde till sist även vänta, att grupper vilkas texter inte alldeles klart kan föras till *en* genre, nämligen satir, världslig didaktik och sällskapspoesi med naturbeskrivande dikt, skulle ha liten homogenitet.

Psalmen är alltså en homogen genre. I psalm I är det Bureus och Nordenflycht som svarar för de största avvikelserna. Bureus har betydligt fler och Nordenflycht betydligt färre formord och verb än medeltalet. Bureus har även avsevärt färre substantiv, medan Nordenflycht helt saknar egennamn. Det betyder att namn som Jesus eller Kristus inte nämns. På andra grunder kan man diskutera om Bureus' *Nymäre Wijsor* och Nordenflychts andliga dikter skall betecknas som psalmer. Tänkta som kyrkopsalmer är de inte. En snävare genrebestämning skulle ha med fört en än större homogenitet.

Av de övriga andliga genrerna har biblisk epik II lägst värde. Formorden varierar där mest i antal. Den främsta orsaken därtill är Tiburtius, som har extremt få formord. Tiburtius står även i övrigt för de största avvikelserna från medelvärdena. Biblisk epik I har betydligt mindre homogenitet än grupp II. Alla de stora ordklasserna har relativt höga värden. Störst avvikelse finner man hos Paulinus-Lillienstedt. Columbus' epos och Spegels *Thet tilslutna Paradis* framstår som varandras motsatser. *Thet tilslutna Paradis* skiljer sig också inte så litet från Spegels övriga texter. Förklaringen kan vara att den till stor del består av dialog - mellan de onda andarna - medan andra texter mest är berättelse och beskrivning. Lägger man samman de båda grupperna bibeleoik, kan man bestämma vad som bör kallas "normalt" för genren. Skillnaderna mellan de båda grupperna är små, utom beträffande substantiv, verb och egennamn. Den text som skiljer sig minst från sådana "normalvärden" är *Guds Werk och Hwila* 3. De som skiljer sig mest därifrån är Paulinus-Lillienstedt och Tiburtius. De har således en ordfördelning, som knappast kan sägas vara representativ för genren.

Den andliga didaktiken har också ringa homogenitet för substantiven. Spegel bidrar därtill med sina få substantiv, Ekeblad med sina många. Dessa båda texter har också sammanlagt de största avvikelserna och utgör i stor utsträckning varandras motpoler.

Gravdikt II har som sagt den största homogeniteten. Alla ordklasserna har låga värden, verben det lägsta. Annorlunda förhåller det sig med gravdikt I. Variationen är där mycket stor för substantiv. Genom att de andra ordklasserna har rätt låga värden blir summan likväl inte så hög. Det är i det här fallet inte bara en eller ett par texter som avviker starkt från medelvärdet för substantiv. Dock torde det vara rent tillfälligt att några texter med avvikelser åt ena hållet och andra med avvikelser åt andra har samlats just här. Lägger man samman bägge grupperna gravdikt och räknar ut avvikelserna från de gemensamma medelvärdet för substantiv, visar det sig att det är Lohman, Lagerlöf, Runius I och Salvius som

avviker mest från detta medelvärde. Brobergen och Lucidor II placerar sig nära medelvärdet.

Världslig epik har som nämnt ganska stor homogenitet. Gruppen innehåller i tre fall mer än en text av samma författare. Det kunde förklara den stora homogeniteten. Skillnaden mellan Dahlstiernas båda stickprov är liten, likaså den mellan Gyllenborgs tre stickprov. Men de båda stickproven ur Creutz' *Atis och Camilla* liknar varandra inte mycket. I det första är substantiven mycket fler än genomsnittet, i det andra betydligt färre. I stället har det andra stickprovet avsevärt fler verb. Creutz' andra stickprov är överhuvudtaget extremt i gruppen. I övrigt kan sägas att majoriteten av texterna har många substantiv, men att Dahlstierna avviker från denna tendens.

Panegyrikens ringa homogenitet överraskar. Samtliga stora ordklasser har relativt höga värden. Mot varandra står Sponge, Stiernhielm, Wollimhaus, Hiärne, Dalin och Nordenflycht med många substantiv och Holmström, Dahlstierna och Rudeen med få, alltså de författare som tidsmässigt står längst från varandra mot dem i mitten. Särskilt Wollimhaus och Nordenflycht har även få verb, medan Holmström, Rudeen och dessutom Hiärne har många. Stiernhielm och Nordenflycht har extremt få adverb, Holmström, Dahlstierna och Rudeen många. Det förefaller som om vi hade två sätt att skriva panegyrik, ett representerat i det undersökta tidsavsnittets början med Stiernhielm, Wollimhaus och i viss mån Sponge och i dess slut med Dalin, Nordenflycht och delvis Hiärne, ett annat i mitten med Holmström, Dahlstierna och Rudeen.

I bröllopsdikt I är det uppenbart två texter som åstadkommer den ringa homogeniteten: *Bröllops beswär* och Holmströms dikter. Den förra har extremt många substantiv och adjektiv, den senare extremt få, den förra extremt få formord och verb, den senare extremt många. De andra texterna har relativt måttliga avvikelser från medelvärdena. Rudeen ligger väldigt nära medelvärdena. I bröllopsdikt II är det Salvius som spelar störst roll, främst beroende på det ringa antalet substantiv. De båda gruppernas medelvärden skiljer sig, som vi vet, mycket från varandra. Det är därför svårt att säga vad som skulle vara "normalt" för genren. Om vi lägger samman de båda gruppernas värden och räknar ut ett medelvärde, finner vi att *Bröllops beswär* får den högsta summan avvikelser medan Rudeen får den lägsta:

Tab. B 1 4. Avvikelserna från medelvärdet för fördelningen på ordklasser i de olika urvalen bröllopsdikt

Bröllops beswär	459,1	Westhius	163,3
Salvius	363,3	Brobergen	159,1
Holmström 363,1	Dalin	155,5	
Warnmarck	232,3	Eldh	136,7
Runius 2	214,1	Columbus	136,5
Wexionius	206,7	Runius 1	129,9
Nordenflycht	205,9	Frese	127,3
Lucidor 2	187,9	Rydelius	122,3
Lohman	181,5	Lucidor 1	95,7
Brenner	170,7	Rudeen	72,8

Liksom för gravdikten har Rudeen och ett stickprov från Lucidor bland de minsta avvikelserna från det "normala".

Den världsliga didaktiken har störst avvikelser beträffande substantiven. Det beror mest på Rudbeckius och Nordenflycht, som bildar varandras motpoler.

Satiren är en märklig genre däri, att flera texter står genomsnitten för genren mycket nära. Wennæsius har en avvikelsesumma på 75,0, Holmströms burlesk 64,0 och Spegels dikt om Tityrus 114,4. Starkast avviker Spegels sena satir (308,8). Två ordklasser svarar främst för den relativt ringa homogeniteten: substantiv och verb. I båda fallen har Spegels satir stora avvikelser. Det har också Holmströms epigram. Beträffande substantiven avviker även Triewald och Dalin starkt. Man kunde vänta, att de texter som intar ytterpositionerna i tiden skulle ha högst värden. Men så är ej fallet.

I sällskapspoesien spelar substantiven störst roll för det höga indexvärdet. Flera texter avviker mycket från medelvärdet, mest dock Werving, som har få substantiv, och Nordenflycht, som har många. För andra ordklasser är avvikelserna måttliga, för verb rentav små. Totalt sett ligger Runius närmast det "normala" (64,6). De tre texter som inte är sällskapspoesi men tagits med i gruppen, Wivallius', Nordenflychts och Gyllenborgs, har alla höga värden men skiljer sig inte mycket från varandra inbördes, i varje fall inte vad angår substantiv, adjektiv och adverb.

Det som först faller i ögonen, då man betraktar index för kärlekspoesien, är de höga värdena för substantiv och verb. Men även de andra stora ordklasserna har högre värden än vad fallet är t. ex. i psalmen. Främsta orsaken till de stora avvikelserna beträffande substantiv och verb är de båda

texterna av Skogekär Bergbo. Mot dessa står främst Wivallius och Nordenflycht. Man ser tydligt att mellanperiodernas kärlekspoesi (Hiärne, Lucidor, Leyoncrona, Holmström och Dalin) avviker mindre än de tidiga periodernas och Nordenflychts. En blick på de texter av Gripenhielm och Holmström, som inte förts till gruppen, visar, att även de ligger nära det "normala". Egendomligt är att Wivallius och Skogekär Bergbo är så olika. Man kunde väntat, att Skogekär Bergbo skulle knutit an till den store föregångaren inom kärlekspoesien.

1.1.1.4.3 Författarna

Det torde vara en vanlig uppfattning att stilen i ett författarskap är mer homogen än stilen i en genre. Vi har nu en viss möjlighet att pröva detta. Möjligheten begränsas emellertid av att homogenitetsindex bara går att upprätta för de fyra författare som är företrädda med tio texter i skilda genrer. Tab A 1. 14 visar värden för dessa fyra författare.

Författargrupperna har lägre värden än de flesta periodgrupperna eller genregrupperna. Dock är de båda sista periodgrupperna något mer homogena än Dalins författarskap, och ett par genregrupper, psalm I och gravdikt II, är betydligt mer homogena än någon författargrupp. De fyra författargrupperna skiljer sig sinsemellan inte mycket. Mest homogen är Nordenflycht, minst Dalin. Däremot skiljer de sig påfallande från varandra vad gäller de ordklasser, som starkast bidrar till storleken av index. Hos Spegel är det substantiv, egennamn, i viss mån formord men framför allt adverb. Hos Holmström, däremot, är det främst adjektiv och verb. Spegels låga värden för verb är således genomgående i samtliga texter, medan de totalt sett höga värdena för adverb i första hand beror på några texter (psalmen och även *Guds Werk och Hwila* har få adverb). Holmström har även många verb, men några texter (panegyriken och gravdikten) har relativt få. Däremot är värdena för adverb genomgående höga. Med den kännedom vi nu har om genrerna är det inte svårt att förklara skillnaden mellan Spegel och Holmström. Hos Holmström finns ingen psalm, som nästan alltid har få adverb, hos Spegel inte panegyrik och gravdikt, som har få verb.

Hos Dalin finner vi stor variation beträffande substantiv (få i kärlekspoesi, sällskapspoesi II och reflexionspoesi, många i panegyrik, världslig epik och gravdikt). Även egennamnens antal skiftar starkt. Detta är än mera markant hos Nordenflycht. Påfallande är dör också variationen beträffande formord (få i världslig epik och panegyrik, många i psalm) och, i mindre grad, adjektiv.

Det finns hos alla fyra författarna texter som starkt ökar värdet på index och andra som inte gör det. Hos Spegel är det den sena satiren och *Thet återwundna Paradis*, även det en sen dikt, som har de högsta värdena. Man kunde se detta som ett tecken på att de senare verken står isolerade från de tidigare, vilka bildar majoriteten och därmed bestämmer medelvärdena. Men de båda sena texterna bildar varandras motsatser. Snarare tycks förhållandet tala emot att en författares ålderdomsstil är mera homogen än hans stil i yngre dagar; att han skulle ha "stelnat" i en viss stil.

Det är med starka reservationer jag även använder ett homogenitetsindex för Stiernhielm. Det grundar sig nämligen på framräknade medelvärden för de oliklånga texterna. En kort text jämställs då med en lång. I en kort text kan extrema förhållanden råda, som hade varit omöjliga i en lång text. Vissa slutsatser kan dock detta index medge. Gruppen Stiernhielm är betydligt mindre homogen än någon författare- eller genregrupp. Orsaken ligger främst i två texter, *Lycksaligheetenes Ähre-Pracht* och *Harmskrift*, men även gruppen "övriga" och *Bröllops beswär* bidrar. Alla utom *Bröllops beswär* är korta texter, vilket kan förklara deras extrema karaktär. De båda förstnämnda utgör varandras motpoler: *Lycksaligheetenes Ähre-Pracht* har exceptionellt många substantiv och nästan inga adverb, *Harmskrift* har få substantiv och dessutom många adjektiv och formord. När man ser att *Bröllops beswär* får högt indextal, kunde man göra det till ett argument i attributionsfrågan. En blick på hela textgruppen visar emellertid, att det vore förhastat. Stiernhielm uppvisar i sitt författarskap en så stor variation beträffande ordens fördelning på ordklasser, att ramen blir mycket vid. Påfallande är dock *Bröllops beswärs* låga antal formord och höga antal adverb.

För att få ett större material skall vi också en stund uppehålla oss vid de författare som är representerade med tre till sex texter. Vi kan där inte upprätta homogenitetsindex utan nöjer oss med några kommentarer till standardavvikelserna för de olika ordklasserna.

När det gäller formorden är bland de åtta författarna Gyllenborg och Columbus de mest homogena. Båda är representerade med genrer, vilkas värden vanligen ligger långt ifrån varandra. Minst homogenitet uppvisar Frese och Lucidor. Därtill bidrar hos Frese främst avståndet mellan andlig didaktik å ena sidan, psalm och gravdikt å den andra. Hos Lucidor är det en genre, psalmen, som med lågt värde skiljer från de andra.

Ifråga om substantiv är Rudeen mest homogen, följd av Brenner, och Gyllenborg minst. Avgörande hos Gyllenborg är att satiren har så mycket färre

substantiv än de andra texterna. Skillnaderna hos Columbus är också vad vi med kännedom om genrerna kunde vänta: många substantiv i världslig epik, få i bröllopsdikt. Rudeen har både panegyrik och bröllopsdikt, men hos honom har panegyriken minst antal substantiv, ännu ett exempel på den nivellering mellan genrerna som vi sett mot slutet av 1600-talet.

Runius med sina låga värden är mest homogen vad angår adjektiv, medan Wexionius är minst homogen. Skillnaden är hos honom stor mellan bröllopsdikten med sina många adjektiv och reflexionspoesien med sina få.

Brenner är med sitt mycket låga värde på standardavvikelsen mest homogen vad beträffar verben. Columbus och Gyllenborg är raka motsatsen.

Vad så till slut angår adverben, är Brenner också där mest homogen och Columbus minst.

Sammanlagt är Brenner den mest homogena. Det är i och för sig inte överraskande, eftersom hon inte har diktat i genrer som profilerar sig starkt. Hon har ingen världslig epik eller panegyrik och heller ingen satir. Att Lucidor är föga homogen kan förklaras med att han diktat både visor, profana och andliga, och gravdikter. Strofiska genrer drar ofta åt ett håll, stikiska åt ett annat, tydligast ifråga om formord, substantiv och adverb. Gyllenborgs ringa homogenitet hänger samman med polariseringen mellan satir och världslig epik.

1.1.1.5 Faktorerna tid och genre. Test av deras verkan på ordklassernas storlek.

Vi har flera gånger konstaterat, att genren påverkar ordklassernas storlek. Vi har också sett, att tiden utövar påverkan. Jämför vi variationskoefficienterna för de olika grupperna, får vi en viss uppfattning om styrkan hos faktorerna tid och genre. Koefficienten är i allmänhet högre för perioder än för genrer, vilket kan tyda på att ordklassernas storlek beror mer av genren än av tiden. Skillnaden är dock stor, såväl mellan genrer som mellan perioder. Medan psalmen och gravdikt I är enhetliga, är panegyriken och kärlekspoesien oenhetliga. Medan period VII är enhetlig är period II oenhetlig.

Jämförelse mellan variationskoefficienterna hjälper oss dock inte att se, om det generellt sett är genren eller tiden som betyder mest. Det kan vi däremot göra med variansanalys. Man bildar då ett rektangulärt schema, där den ena faktorns värden bildar rader, den andras kolumner (tab. A 1. 15). Eftersom texterna är ojämnt fördelade på perioder och genrer får vi i vissa "celler" flera värden, i vissa bara ett och i vissa inget. Ett sådant test har utförts för ordklasserna

substantiv, adjektiv, verb och adverb. Formorden ansågs vara en alltför heterogen klass för att vara intressant.

Det vi först ville veta, var om en additiv modell kunde användas för att beskriva förhållandet mellan de båda faktorerna. Det innebär att man betraktar värden i de olika "cellerna" som ett resultat av en addition av de båda faktorerna. Om de ena faktorn höjer t.ex. antalet substantiv och den andra likaså, blir höjningen lika med den sammanlagda styrkan av de båda faktorerna. Additivitetshypotesen kan förkastas på 5%-nivån men ej på 1%-nivån för adjektiv och verb, medan den ej förkastas på 5%-nivån för substantiv och adverb (F= 1,165 för substantiv, 1,640 för adjektiv, 1,534 för verb och 1,135 för adverb; fg 46, 91).

Skattning av de båda faktorernas väntevärden i varje cell gav de resultat som redovisas i tab. A 1. 15. Värdena inom parentes anger medelfelen.

Man kan av tabellen utläsa, att genrer som världslig epik och panegyrik har mycket substantiv och adjektiv och litet verb och adverb, medan förhållandet är det omvända för världslig didaktik, satir och kärlekspoesi. Likaså kan vi se, att psalm har litet antal adjektiv och adverb. Allt detta har kunnat konstatera tidigare. Vi har också tidigare konstaterat, att period VII har många substantiv men IV och V få och att de båda sista perioderna har ett underskott av adverb och perioderna V och VI av adjektiv. Det som intresserar mest är det man finner, om man jämför värdena för genrer med dem för perioder. Genrerna har generellt större avvikelser från 0. Dock är skillnaden större för substantiv, adjektiv och verb än för adverb, vilket kan tyda på att genrernas betydelse är starkare än tidens för dessa tre ordklasser än för adverb.

1.1.1.6 De enskilda texternas förhållande till tid och genre

Vi har konstaterat, att olika perioder generellt sett har olika fördelningar av orden på ordklasser och att detta även gäller genrerna. Vi har också sett, att man kan använda en additiv modell vid beskrivningen av det inbördes förhållandet mellan faktorerna tid och genre. Modellen innebär, att vi antar att genrens och tidens verkan antingen höjer eller sänker normalvärdet för klasserna. Får en genre, som "i sig" har högre värde än normalvärdet komma tillsammans med en period med högre värde blir resultatet = normalvärdet + genrens styrka + periodens styrka. Motsvarigheten gäller om båda sänker. Är krafterna riktade åt olika håll, kommer resultatet att ligga i närheten av normalvärdet.

Man bör emellertid inte uppfatta detta som ett mekaniskt skeende. Då skulle man på förhand kunna exakt bestämma utseendet för varje enskild text. Rimligare är att anta, att en text kommer i ett spelrum, där de båda krafterna verkar men där författaren själv kan bestämma hur starkt han vill låta sig påverkas av den ena faktorn eller av den andra eller av båda. Hur processen går till kan vi inte komma åt. Det torde också skifta från individ till individ. Vissa författare kan antagas vara starkt känsliga för det som rör sig i tiden och även väl medvetna om genrens krav, andra är kanske mer eller mindre okunniga härom, andra åter vill kanske hävda en egen stil.

Vi har en möjlighet att bestämma hur varje enskild text förhåller sig till faktorerna tid och genre. Utifrån den additiva modellen kan vi ställa upp väntevärden för en text tillhörande en viss tid och en viss genre. Väntevärdena utgörs av totalmedelvärdet ± periodens avvikelse därifrån ± genrens avvikelse därifrån. Vi jämför sedan de faktiska, observerade värdena med dessa teoretiska värden. Tab. A 1 ??. visar teoretiska värden och observerade värden för ordklasserna substantiv, adjektiv, verb och adverb i de texter som kan föras till en viss genre. För att göra tabellerna mera överskådliga har jag inte uppgett de enskilda texternas värden i de fall, då flera texter finns i samma "cell". Detta är delvis missvisande, eftersom man måste räkna med att medelvärden mellan flera texter inte skiljer sig så starkt från väntevärdena som texternas egna observerade värden kan göra. Vid tolkningen av resultaten kommer dock även texternas enskilda värden att diskuteras.

Det som faller i ögonen, när man betraktar tabellen över substantiven, är att avvikelserna i de flesta fall är mycket stora. I de 62 cellerna finner vi 13 värden över 50. Små värden, under 10, har vi i 17 celler. I tabellen över adjektiv har vi inget värde över 50 och 26 under 10, i tabellen över verb 8 över 50 och 27 under 10 och i tabeller över adverb 4 värden över 50 och 31 under 10. Det är tydligt att texterna visar sin självständighet gentemot faktorerna tid och genre starkare ifråga om antalet substantiv än ifråga om antalet ord i den andra klasserna. Med andra ord: den individuella rörelsemöjligheten är större beträffande antalet substantiv än beträffande andra ordklasser. Här måste man dock komma ihåg, att substantiven såsom en stor klass medger större avvikelser från normen än de mindre klasserna adjektiv och adverb.

Några genrer har ifråga om substantiv nästan genomgående stora avvikelser, nämligen världslig epik, panegyrik och sällskapspoesi. Andra, såsom gravdikt och andlig didaktik, har små avvikelser. Utom under period II har

bröllopsdikten låga värden. De stora avvikelserna under period II beror främst på *Bröllops beswär*. Bortser man från denna tydligen aparta text inom genren förefaller bröllopsdikten lätt påverkas av de båda faktorerna. - Perioderna skiljer sig också från varandra. Period II uppvisar de flesta avvikelserna, medan IV, V och VI förefaller vara rätt stabila, om man bortser från panegyriken i V och satiren i VI.

Beträffande adjektiv har sällskapspoesi, satir och psalm påfallande små avvikelser. Gravdikten visar en stor avvikelse under period I och bröllopsdikten också en, under period II. Skillnaderna mellan perioderna är här mindre. De tre första har dock fler fall av större avvikelser än de fyra senare perioderna.

Det mest anmärkningsvärda för verben är den världsliga epikens genomgående stora avvikelser och gravdiktens små. Period III har många stora avvikelser, period VII få.

Vad adverben angår, uppvisar genrerna gravdikt, bröllopsdikt, satir och andlig didaktik genomgående små avvikelser. Särskilt påfallande är bröllopsdikten. Genren tycks här helt följa periodtrenden. De två sista perioderna har färre stora avvikelser än de föregående. Den nedgång ifråga om adverb som vi iakttagit tycks således gälla alla genrer, var efter sitt mått.

Verkligt intressant blir det, när vi betraktar de individuella texternas avvikelser. Vi kan då också ställa samman texter av samma författare och se om det mellan dem finns någon likhet i förhållandet till tidens och genrens krav .

Under period I svarar två texter av Wivallius för de stora avvikelserna ifråga om substantiv, verb och adverb, nämligen visorna och kärlekspoesien. De har betydligt fler substantiv men färre verb och adverb än väntat för dessa genrer under denna period. Även gravdikten har fler substantiv men den har obetydligt färre verb och ungefär lika många adverb som man väntar. Ifråga om substantiv och adjektiv är tendensen så klar, att man kan beteckna ett stort mått av dessa klasser som det för Wivallius utmärkande, generellt sett. Wivallius har också få verb i kärlekspoesien och gravdikten men ett stort antal i visorna. Beträffande den klassen uppvisar han således ingen bestämd attityd.

Sigfrid Aron Forsius är under samma period representerad med världslig didaktik och psalm (samt med ett djurepos, som inte kan föras till någon av våra genrer). Av substantiv har han ett stort överskott i psalmen (449 mot väntade 419,5) och ett stort underskott i didaktiken . Men i övrigt uppvisar han en klar tendens: underskott av adjektiv, överskott av verb och adverb. Eftersom han bara är företrädd av två texter vågar man inte dra några slutsatser av detta.

Under period II är Stiernhielm representerad med panegyrik. Den har betydligt fler substantiv men färre verb och särskilt adverb än väntat. De två andra texterna av Stiernhielm, *Hercules* och *Then fångne Cupido*, bör inte vara med i tabellen, eftersom de inte tillhör någon av de där upptagna genrerna. Vi kan av den enda texten av Stiernhielm inte dra någon slutsats om hans egenart. Man kunde emellertid - som jag också gjort, inom parentes - sätta in *Hercules* som världslig epik. Väntevärdena är för substantiv 473,5, för adjektiv 187,8, för verb 345,8 och för adverb 149,6. *Hercules* har 511 (+ 37,5), 214 (+26,2), 361 (+15,2) och 131 (-18,6). Tendensen är inte helt identisk med den i panegyriken, vilket kan hänga samman med att *Hercules* inte är episk till sin karaktär och att det därför är orätt att jämföra med väntevärden för epos. Stora delar är didaktiska, och en kritiker som Lagerlöf menade, att dikten var halvt en satir.[14] Den större mängden verb kan ha med detta att göra; dessa båda genrer har ju normalt mycket verb. Stickproven omfattar verserna 104-323, alltså större delen av Lustas tal och början av Dygds tal, där didaktiska och satiriska inslag dominerar. Värdena för hela *Hercules* skiljer sig också ganska mycket från dem vi får i stickprovet: 559 (+85,5), 211 (+23,2), 323 (-22,8) och 121 (-28,6). Här får vi ett underskott för verb, som är jämförligt med det för panegyriken, och ett mycket stort överskott för substantiv, liksom i panegyriken. Av Stiernhielms övriga texter hör de flesta till det i poesiundersökningen ej medtagna (balettexterna) eller till texter som är svåra att genreplacera. *Harmskrift* bör emellertid betraktas som en satir. Om vi utgår från de för den dikten framräknade värdena för de fyra ordklasserna får vi följande: 409 (+40,4), 302 (+143,0), 287 (-140,5), 118 (-71,4). Även här har vi således ett överskott för substantiv och adjektiv och underskott för verb och adverb, bara mycket kraftigare. Det individuella hos Stiernhielm är tydligt: fler substantiv och adjektiv och färre verb och adverb än man kunde vänta i de använda genrerna under tidsperioden.

Bröllops beswär skiljer sig starkt från vad man kunde vänta i en bröllopsdikt från period II: 524 (+111,5), 252 (+80,6), 322 (-64,0), 170 (-4,6). Endast för adverben är värdet ungefär det väntade. Utgår man inte från stickprovet utan för hela dikten, får man: 502 (+89,5), 216 (+45,1), 340 (-46,0) och 179 (+4,4). Skillnaden är ganska liten, men differenserna är inte så stora för adjektiv och verb. Tendensen är utom vad adverben beträffar densamma som hos Stiernhielm.

---

[14] Se Sigbrit Swahn 1974 s. 74 not 6

Skogekär Bergbos bägge texter i genren kärlekspoesi har för alla ordklasser utom adverb värden som ligger långt från de väntade. Tendensen är densamma i bägge texterna, men visorna är mest extrema. Skogekär Bergbos stilhållning bestäms av exceptionellt få substantiv, få adjektiv, många verb. Även Samuel Westhius är representerad med två texter, en inom gravdikt och en inom bröllopsdikt. Skillnaderna i förhållande till de båda genrernas väntevärden är små, och poeten uppvisar ingen självständig profil.

Under period III har vi två författare, Columbus och Lucidor, som är representerade med flera texter. Det frapperande hos Columbus är överskottet av substantiv och de motsvarande underskotten av verb, särskilt i världslig och biblisk epik. Även adverben uppvisar underskott, dock litet i gravdikten. När Columbus har överskott för substantiv och adjektiv och underskott för verb i den världsliga epiken har han förstärkt en i genren inneboende tendens. Ännu större är emellertid skillnaderna i den andliga epiken. Normalt skiljer denna genre sig mycket från sin världsliga motsvarighet. Columbus har närmat genrerna till varandra. Lucidor har som synes i psalmen betydligt fler både substantiv och verb än väntat. Även kärlekspoesien och bröllopsdikt 1 har fler substantiv, men bröllopsdikt 2 och gravdikt 1 och 2 har färre. Någon enhetlig tendens kan alltså inte spåras. Den tycks däremot finnas beträffande adjektiv och verb. Värdena är visserligen ojämna, särskilt för adjektiven, men tendensen är negativ för adjektiven och positiv för verben. Däremot finns ingen enhetlig tendens för adverben. Lucidors egenart ligger således i lågt antal adjektiv men högt antal verb med hänsyn till genre och tid.

Den rika period IV omfattar flera författare, som företrädes av mer än en text. Spegel har där nio texter och två i period V. De tre stickproven ur *Guds Werk och Hwila* har alla underskott för adjektiv och adverb. Men detta är det enda gemensamma. Stickprov 1 har stort överskott på verb, 3 ett mindre överskott och 2 underskott. Skillnaderna kan bero på att stickprov 1 har mest berättande karaktär, 2 beskrivande och 3 utredande och lärande. *Thet öpna Paradis* och *Thet tilslutna Paradis* har båda stora underskott på substantiv och överskott på verb. De utgörs mest av dialog. De har också liksom *Thet återwundna Paradis* överskott på adverb. Det sena eposet har ensamt överskott på adjektiv. Det har, ännu mer än *Guds Werk och Hwila* 2, deskriptiv karaktär. Som vi ser finns ingen enhetlighet. När det gäller adverben kan man möjligen se en kontinuerlig förändring i tiden från låga värden till högre. De båda psalmstickprovens värden skiljer sig inte mycket från varandra. Markant är underskottet på adverb. De båda texterna satir har det gemensamt, att de har underskott för adjektiv och överskott för adverb. Men i övrigt

skiljer de sig starkt. Sammanfattningsvis kan sägas, att Spegel i allmänhet har underskott för adjektiv och att antalet adverb kanske ökade med åren men att man i övrigt inte kan finna någon bestämd personlig tendens och inte heller någon tydlig anpassning till genre.

Holmström har i båda texterna panegyrik betydligt fler verb och adverb men färre substantiv och adjektiv än man kunde vänta. Detsamma är förhållandet för gravdikten, om man undantar adjektiven. Därmed går Holmström rakt emot den normala tendensen för dessa genrer. Samma fördelning men med ibland låga värden finner vi i bröllopsdikten, epigrammen och kärlekspoesi 3 och 4. Men sällskapspoesien har markant överskott på adjektiv och litet underskott på adverb. Burlesken och de två andra stickproven kärlekspoesi har överskott på substantiv, burlesken även på adjektiv och dessutom, liksom kärlekspoesi 2, underskott på verb. Det kan tyckas märkligt att burlesken och epigrammen skiljer sig så mycket från varandra. Men vi har för litet material för att kunna säga, om det har med genren att göra. Här betraktas båda texterna som satir, vilket kan vara felaktigt. Det stora överskottet på verb i epigrammen kan hänga samman med den knappa formen. Även Arosells epigram från period III har överskott av verb. Genren kärlekspoesi är något enhetligare, men även den uppvisar stridiga tendenser ifråga om substantiv och verb. Bilden av Holmström blir tydligen splittrad. Men oftast har han överskott på verb och adverb och underskott på substantiv och adjektiv. Genreanpassning kan man knappast tala om; han har visserligen fler substantiv och adjektiv och färre verb i panegyrik och gravdikt, men det är långtifrån tillräckligt för att nå till genrerna "normala" värden.

Tendensen hos Wexionius är också oklar, utom beträffande adjektiv och verb, där värdena ligger över respektive under de väntade. Widman är desto klarare. Han sätter tydligen sin prägel på allt han skriver. Men han är också på ett märkligt sätt följsam gentemot genrerna. Där den ena genren "normalt" har mer ökar han, där den andra har mindre, minskar han. Detsamma kan sägas om Achrelius.

Det tre stickproven ur Dahlstiernas *Kunga-Skald* fördelar sig med ett på panegyrik och två på världslig epik. Alla tre har överskott på adjektiv och underskott på verb. Beträffande adverben är bilden mer splittrad. Men det kan hänga samman med att genreplaceringen inte blivit den rätta för stickprov 1. Flyttar man det till panegyrik, som "normalt" har färre adverb, får vi ett överskott på 7,2.

Rudeen deltar i period IV med gravdikt och bröllopsdikt, i period V med panegyrik. Hos honom blandas överskott och underskott. Han tycks också

negligera genrekraven. Kännetecknande för honom är att då han har mer än vanligt av en ordklass, t. ex. adjektiv, är det inte i den genre som "kräver" många.

Sophia Elisabeth Brenner deltar med bröllopsdikt och gravdikt i period IV och med två stickprov andlig epik i period VI. Inte heller hon anpassar sig efter genrerna, fastän hon är betydligt enhetligare än Rudeen. Hon har sålunda ungefär lika många verb eller adverb, vilken genre hon än skriver i. På substantiv har hon genomgående underskott, på adjektiv underskott eller ett litet överskott.

Runius är också han enhetlig och tar också han lätt på genren. I en genre, sällskapspoesien, har han dock ett överskott på substantiv, där han annars har underskott, och underskott för verben och adverben, där han annars har överskott. Det kan sägas vara en anpassning efter genre.

Warnmarck och Brobergen har samma tendens vad beträffar adjektiv och adverb, men Warnmarck skiftar ifråga om verben och Brobergen ifråga om substantiven. Warnmarck är dåligt följsam mot genren, då han har fler substantiv och färre verb i bröllopsdikten än i gravdikten. Brobergen följer genrerna bättre.

Frese har psalm, gravdikt och bröllopsdikt i period V, andlig didaktik och två stickprov biblisk epik i period VI. I alla genrer utom gravdikten har han stort överskott på substantiv. Märkligt är underskottet i gravdikten, en genre som "krävde" mer. Frese har faktiskt färre substantiv än någon annan i denna genre. I alla genrer utom psalmen har Frese underskott på adverb. Adjektiv och verb uppvisar en blandning av delvis rätt stora överskott och underskott. Frese har alltså ifråga om substantiv och adverb en ganska tydlig profil men är föga följsam mot genrerna.

Eldh och Lohman företräds bägge av gravdikt och bröllopsdikt. De har bägge genomgående överskott på substantiv och underskott på verb och adverb, men Lohman visar vanligen de kraftigaste utslagen. Lohman har också underskott på adjektiv, där Eldh är vacklande. När det gäller substantiv visar ingen av dem prov på större anpassning efter genre - bägge har störst överskott för bröllopsdikten - men i övrigt tycks de vara genremedvetna.

Olof Kolmodin har ett urval psalm och ett biblisk epik i period VI och ett urval biblisk epik i period VII. Medförfattaren till *Biblisk Qwinno-Spegel*, Hesselius, har ett urval i V. Eftersom vi inte med full säkerhet känner till i vilken utsträckning Kolmodin satt sin prägel på första delen av boken, har jag tagit med också det som kan antas vara av Hesselius. Vi får ganska likartade resultat: underskott för substantiv och adjektiv, överskott för adverb samt små skillnader för verb. Bristen på substantiv är störst i de två sista urvalen, liksom överskottet på adverb i det

sista. Här bör man inte tala om bristande anpassning efter genren utan om svag kontakt med den förändring som skedde i tiden. Period VI och VII har ju betydligt fler substantiv och färre adverb än period V. Kolmodin ökar visserligen antalet substantiv i period VII, men inte tillräckligt.

Beträffande Salvius skulle man ha velat tala om en klar anpassning efter genrer, om det inte hade rört sig om så kolossal skillnad ifråga om substantiv: 267 i bröllopsdikten, 465 i gravdikten. Det senare ger överskott, det förra ett väldigt underskott. Värdena för de andra ordklasserna är mer rimliga.

Dalins diktning hör till de båda sista perioderna. I alla genrerna växlar överskott och underskott, ofta med stora skillnader på båda håll. Klarast är tendensen beträffande adjektiv, som Dalin alltid är sparsam med. Mest har han i världslig epik, panegyrik och gravdikt, de genrer som också "fordrar" mest, men det räcker inte för att nå upp till genrernas "normalvärden". Dalin har också "för mycket" adverb. även om skillnaderna ofta är små. Men i reflexionspoesi och satir har han rätt stora underskott. Dessa genrer har "normalt" många adverb. Där har Dalin alltså inte följt med. Det mest frappanta hos Dalin är dock den stora skillnaden mellan de båda urvalen sällskapspoesi. Det är det sista som har minst antal substantiv. Dalin har tydligen inte följt utvecklingen. Å andra sidan uppvisar han i flera avseenden en genreanpassning. Han har flest substantiv och adjektiv i världslig epik, panegyrik och gravdikt, fastän han inte når upp till väntevärdet i världslig epik och de genomgående låga värdena för adjektiv skapat underskott i alla genrerna. Dalin har också det minsta antalet verb i dessa tre genrer. Allra följsammast har han varit ifråga om adverben, där han för genrerna sällskapspoesi 1, panegyrik, gravdikt, bröllopsdikt och psalm, med deras växlande "krav" har överskott som ligger bara mellan +0,4 och +5,5.

Hos Nordenflycht är de personliga dragen mycket markanta. I alla genrer utom psalm har hon överskott på substantiv, i alla utom psalm och världslig epik även på adjektiv, men däremot i alla utom världslig epik underskott på verb och i alla utom satir och psalm även på adverb. Men man kan också, i högre grad än hos Dalin, varsebli en anpassning efter genrer. Den största mängden substantiv har Nordenflycht i världslig epik, panegyrik, gravdikt och naturbeskrivande dikt och, som väntat, allra störst i de båda förstnämnda genrerna. Underskottet i psalm kan liksom underskottet för adjektiv ses som ett resultat av en långt driven genreanpassning. Flest adjektiv har Nordenflycht i den genre som "krävde" mest, panegyriken. Flest verb har hon i genrer med "normalt" många verb: psalm,

reflexionspoesi, kärlekspoesi och satir. Överskottet på adverb i satiren kan också ses som en genreanpassning som skjutit något över målet.

De båda stickproven ur *Atis och Camilla* skiljer sig, som vi redan sett, mycket från varandra. Gemensamt är bara ett överskott på verb och adverb.

Gyllenborg deltar i period VII - längre kan vi inte gå - med naturbeskrivande dikt och satir. I båda genrerna har han ett överskott på adjektiv och verb och ett underskott på adverb.

Om vi försöker överblicka resultatet, finner vi, att anpassningen efter genrernas "krav" oftast är större hos de båda sista periodernas diktare än hos diktarna under perioderna IV och V. Iakttagelserna kan relateras till vad vi vet från litteraturhistorien. Till klassicismen hör betoning av reglerna och däribland även reglerna om genrernas olika egenart. Barocken tog däremot lätt på genrekraven, experimenterade gärna och skapade blandformer mellan genrerna. Man har skäl att anta att barocken i Sverige härskar under årtiondena strax före och efter år 1700. Klassicismen gör sig på allvar gällande först ett stycke in på 1700-talet. Dessa antydningar får räcka här.

Vi har också sett, att författarna förhåller sig olika till genrernas "krav". Man kan dela in dem i tre grupper. Den ena utgörs av dem som markant anpassar sin mängd av ord i de olika ordklasserna efter genre. Dit hör Widman och Achrelius under period IV, Borbergen under period V, Eldh och Lohman under period VI, delvis Dalin under VI och VII samt Nordenflycht och Gyllenborg under period VII. Om man undantar att Columbus ger sin bibelepik en egen karaktär, kan man föra även honom hit. Den andra gruppen författare är de, som har en tydlig egen profil och anpassar sig föga efter genren. Hit hör Forsius, Wivallius, Stiernhielm, i viss mån Lucidor, med vissa reservationer Holmström, Brenner, Runius och Frese. Sist har vi en grupp som varken uppvisar klar egen profil eller tydlig genreanpassning. Hit hör Westhius, Spegel, Wexionius, Rudeen, Warnmarck och Kolmodin. Skogekär Bergbo, Dahlstierna och Creutz är omöjliga att bedöma, eftersom vi av dem inte har texter i klart åtskilda genrer.

1.1.1.1.7 Verkens egenart

Vi har nu sett hur texter inom samma genre av en och samma författare förhåller sig till varandra. I flera fall har vi kunnat konstatera stora skillnader. Frappant är sålunda skillnaden mellan de båda stickproven bröllopsdikt av Lucidor respektive

Spegels båda satirer och Dalins båda urval sällskapspoesi. I de båda sistnämnda fallen kan skillnaden förklaras med tidsavståndet mellan de båda proven. Vi har också sett stora skillnader mellan Spegels olika bibelepos. Där kan skillnaden emellertid bero på att de olika eposen har var sin egenart, var sin "verkstil".

Här rör vi vid en intressant fråga. Har ett längre diktverk genomgående samma storlek på huvudordklasserna? Eller råder det stor variation *inom* verken?

Vi har möjlighet att pröva om det finns någon generell regel, då vi av flera längre diktverk har två eller tre slumpmässigt uttagna stickprov: tre ur *Guds Werk och Hwila*, tre ur *Kunga-Skald*, två vardera ur Freses och Brenners passionsepos, tre ur *Biblisk Qwinno-Spegel*, två ur *Atis och Camilla* och tre ur Gyllenborgs *Tåget öfver Bält*. För tre texter har vi dessutom konkordanser, som medger totalundersökning: *Hercules, Bröllops beswär* och *Wenerid*. Vi skall nu pröva i vad mån dessa verk är homogena vad gäller storleken på klasserna substantiv, adjektiv, verb och adverb.

Vi har redan diskuterat skillnaderna mellan de båda stickproven ur *Atis och Camilla*. Medan det första har värden som ligger nära väntevärdena för världslig epik, visat det andra stora avvikelser. Skillnaderna är så stora, att man ifrågasätter om det andra stickprovet hör till genren. Medan det första stickprovet, som omfattar första sången och början av andra, domineras av beskrivning, "målning", som 1700-talet kallade det, är det mer rörelse och dialog i andra stickprovet, som omfattar större delen av tredje sången och början av fjärde. Dialogen består till stor del av känsloutgjutelser: Camillas klagan, Atis' bekännelse, Camillas svar i tredje sången, Atis' långa tal i fjärde. Dessa dialoginslag kunde ha varit kärlekspoesi på alexandrin. Om vi tar fasta på detta och i stället relatera till väntevärdena för genren kärlekspoesi, får vi bara små avvikelser: -11,3, -14.9, +7,9 och +1,7. *Atis och Camilla* bör därför, menar jag, inte som helhet kallas ett epos. Det är rimligare att hänföra delar av verket till genren kärlekspoesi.[15]

Även de tre stickproven ur *Guds Werk och Hwila* uppvisar vissa skillnader, dock betydligt mindre. Främst skiljer sig det första från den båda senare.

---

[15] Här bör man jämföra med de värden Hallberg får (Hallberg 1966 s. 21). Han uppger för första sången 28,0 % substantiv, 8,0 % adjektiv och 17,0 % verb, för andra 26,0 % substantiv, 7,5% adjektiv och 17,0% verb, för tredje 24,0% substantiv, 7,5% adjektiv och 17,0% verb, alltså en viss successiv nedgång för substantiv men inga förändringar för de andra ordklasserna. Några uppgifter för fjärde sången ger han inte. Är mina resultat riktiga, innebär de en drastisk nedgång för substantiven och en markant uppgång för verben i fjärde sången. Mitt urval II omfattar sång 3 r. 70: med// hans - sång 4 r. 75:
kånster// är.

Detta första, taget ur slutet av första och början av andra dagens skapelse, har dramatisk karaktär, medan det andra till stor del är beskrivande och det tredje diskursivt. I det första ingår skildringen av yttersta domen och av de onda andarnas uppror. Tematiskt ligger det nära *Thet tilslutna Paradis*. Det finns också en likhet beträffande ordklassernas storlek: underskott för substantiv och adjektiv, stort överskott för verb.

Kunga-Skald har vi redan analyserat Skillnaderna mellan de tre stickproven är rätt små, och verket kan med skäl betraktas som en homogen dikt.

Brenners passionsepos ter sig också ganska homogent. Freses däremot är mindre enhetligt. Det är svårt att förklara skillnaderna mellan de båda stickproven. Båda består till största delen av diktjagets relation av de olika skeendena. *Biblisk Qwinno-Spegel* är å andra sidan ganska homogen, trots två författare. Framställningsformen är likartad: relation i jagform.

Gyllenborgs epos är även det relativt homogent.

Går vi så till de texter som medger totalundersökning, finner vi i *Hercules* en viss men inte alltför stor skillnad mellan stickprovet och det hela:

Tab. B 1. 5. Antalet ord i några ordklasser i stickprovet ur Hercules och totalt

	Subst.	Adjektiv	Verb	Adverb
Stickprov	511	214	361	131
Totalt	559	211	323	121

Mest stabila är adjektiv och adverb, medan substantiv och verb uppvisar större skillnader. Eftersom stickprovet ingår i hela texten, måste variationen vara större än som framgår. Räknar man ut hur förhållandet är i den del av texten som inte omfattas av stickprovet, får man värdena: substantiv 592, adjektiv 210, verb 296, adverb 115. Mängden adjektiv och även adverb är som vi ser ungefär lika i hela texten. Men för substantiv och verb får vi stora skillnader. Ingen längre text i vår undersökning har i själva verket så många substantiv och få har så få verb som den del av *Hercules* som ligger utanför stickprovet. Denna rest består av diktens början, med beskrivningen av Lusta och hennes döttrar samt skildringen av dödens makt, vidare större delen av Dygds tal med utredningen av dygdens väsen. De deskriptiva och definierande inslagen är här stora, medan satiren överväger i stickprovet. Homogeniteten är således begränsad.

Bröllops beswärs stickprovsvärden och totala värden ser ut så här:

Tab. B 1.6. Antalet ord i några ordklasser i stickprovet ur *Bröllops beswär* och totalt

	Subst.	Adjektiv	Verb	Adverb
Stickprov	524	252	322	170
Totalt	502	216	340	179

Som synes är skillnaderna inte så stora. Den del av dikten som inte omfattas av stickprovet utgörs av 2813 ord. Detta ger följande värden per 2000 ord: substantiv 486, adjektiv 190, verb 353, adverb 185. Denna rest har tydligen utom beträffande adverben mer normala värden än stickprovet. Detta omfattar början av dikten med skildringen av vårens ankomst, den allhärskande kärleken, äktenskapsförberedelserna och bröllopet. Det är således här rikedomen på substantiv och adjektiv är störst. Hade vi jämfört den del av dikten som inte omfattas av stickprovet, hade avvikelserna från väntevärdena för bröllopsdikt under period II fortfarande varit stora men inte så stora: substantiv +73,5, adjektiv +18,6, verb -33, adverb +10,4. Det är tydligen diktens början som gör *Bröllops beswär* så avvikande inom genren.

Wenerid omfattar 12 457 ord. Därav är 1861 substantiv, 889 adjektiv, 2606 verb och 1274 adverb. Antalet ord i de olika klasserna per 2000 ord totalt, i stickprovet och i resten anges här:

Tab. B 1.7. Antalet ord i några ordklasser i stickprovet ur *Wenerid* och totalt

	Subst.	Adjektiv	Verb	Adverb
Totalt	299	143	418	205
Stickprov	298	105	457	178
Rest	299	150	411	210

Substantiven är som synes mycket jämnt fördelade. Men i övrigt är skillnaderna ganska stora. De extremt många verben och de få adjektiven kännetecknar inte *Wenerid* i så hög grad som stickprovet får en att tro. Stickprovet omfattar sonetterna 1-16. De senare sonetterna har mer inslag av beskrivning och naturskildring. Det kan förklara att adjektiven och adverben är fler men verben färre.

Sammanfattningsvis kan sägas, att det inte går att ge en generell regel för diktverkens homogenitet. Det finns homogena verk, men i flera verk är

variationen betydande. Ordklasstorleken tycks ha mycket med framställningsformen att göra: beskrivning, berättelse, dialog, diskurs.

1.1.1.8 Genrerna och de allmänna förändringarna

Undersökningen har visat, att ordens fördelning på ordklasser ändras från period till period. Analysen av homogeniteten har också gett vid handen, att denna förändring i allmänhet bärs upp av de till varje period hörande texterna, vilket tyder på att den är allmän. Undantaget är period II, där två konkurrerande tendenser kan iakttagas. Även för perioderna I och III råder viss osäkerhet. För period III kan man urskilja en dominerande tendens, företrädd av Columbus, Wollimhaus och Hiärne, och en från denna avvikande hos Lindschöld och Wennæsius. Lucidor står relativt självständig. Från ca 1680 förefaller man kunna tala om mera enhetliga epokstilar.

Samtidigt har undersökningen gett vid handen, att olika genrer har högst olika fördelningar av orden på ordklasser och att detta delvis gäller oavsett vilken period en text tillhör. Det förefaller med andra ord finnas en genrestil, som endast delvis låter sig ändras av de tidsmässiga förändringarna. Det gäller nu för oss att se hur stabil denna genrestil är.

Materialet begränsar möjligheterna att med större säkerhet avgöra detta. Varje genre är i allmänhet representerad bara med tio texter, vilket ger 1-2 texter per period. Fördelningen är ojämn för flera genrer. Epiken uppträder således först under period III. Kärlekspoesi saknas för period V. Trots detta bör ett försök göras. Undersökningen inskränks lämpligen till ordklasserna substantiv, adjektiv, verb och adverb.

Fig. 1.5a visar kurvorna för några genrer som är företrädda under de flesta perioderna. Där en genre är representerad med mer än en text har medelvärden valts. För jämförelsens skull har även totalmaterialets medelvärden för de olika perioderna lagts in (grov linje). Panegyriken har alltid och gravdikten nästan alltid värden för substantiven, som ligger över medelvärdena, medan bröllopsdiktens, satirens och kärleksdiktens håller sig under. Kurvorna för panegyriken och gravdikten följer huvudkurvan särskilt väl. Kärlekspoesien har emellertid mycket låga värden under period II, när medelvärdet ligger högt. Men det beror på att Skogekär Bergbo skiljer sig så starkt från tidens andra texter. Den branta nedgången under period IV gäller nästan alla genrer.

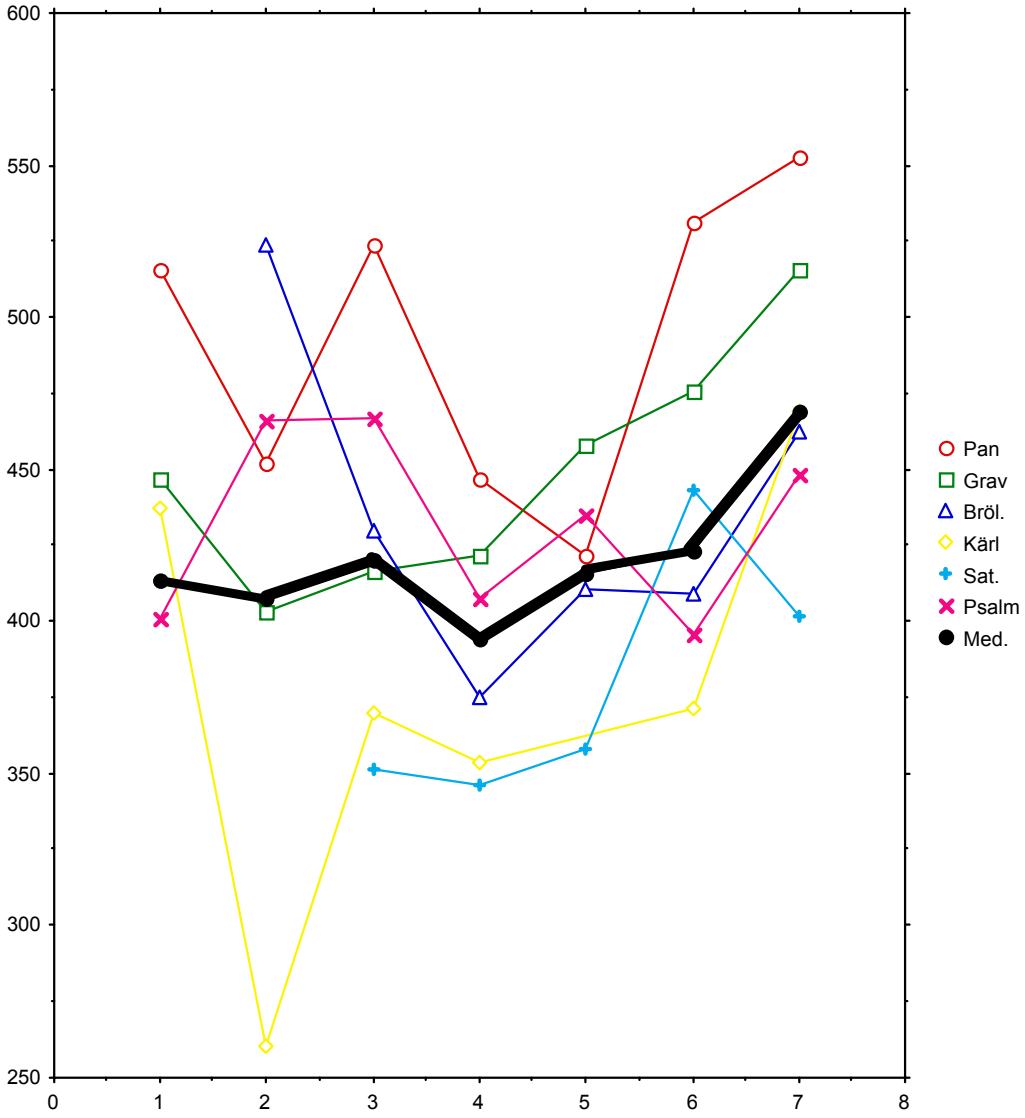

Fig. 1.5 b visar adjektiven i samma genrer. Panegyrikens värden ligger alltid över medelvärdena, men under perioderna V och VI är skillnaderna små. Även gravdiktens värden ligger över medelvärdena men skillnaderna är här genomgående mindre. Bröllopsdikten ligger utom under period III över medelvärdena. Psalmens värden ligger alltid under medelvärdena och så gör även kärlekspoesiens utom under perioderna I och VII. Övriga genrer förhåller sig skiftande till medelvärdena.

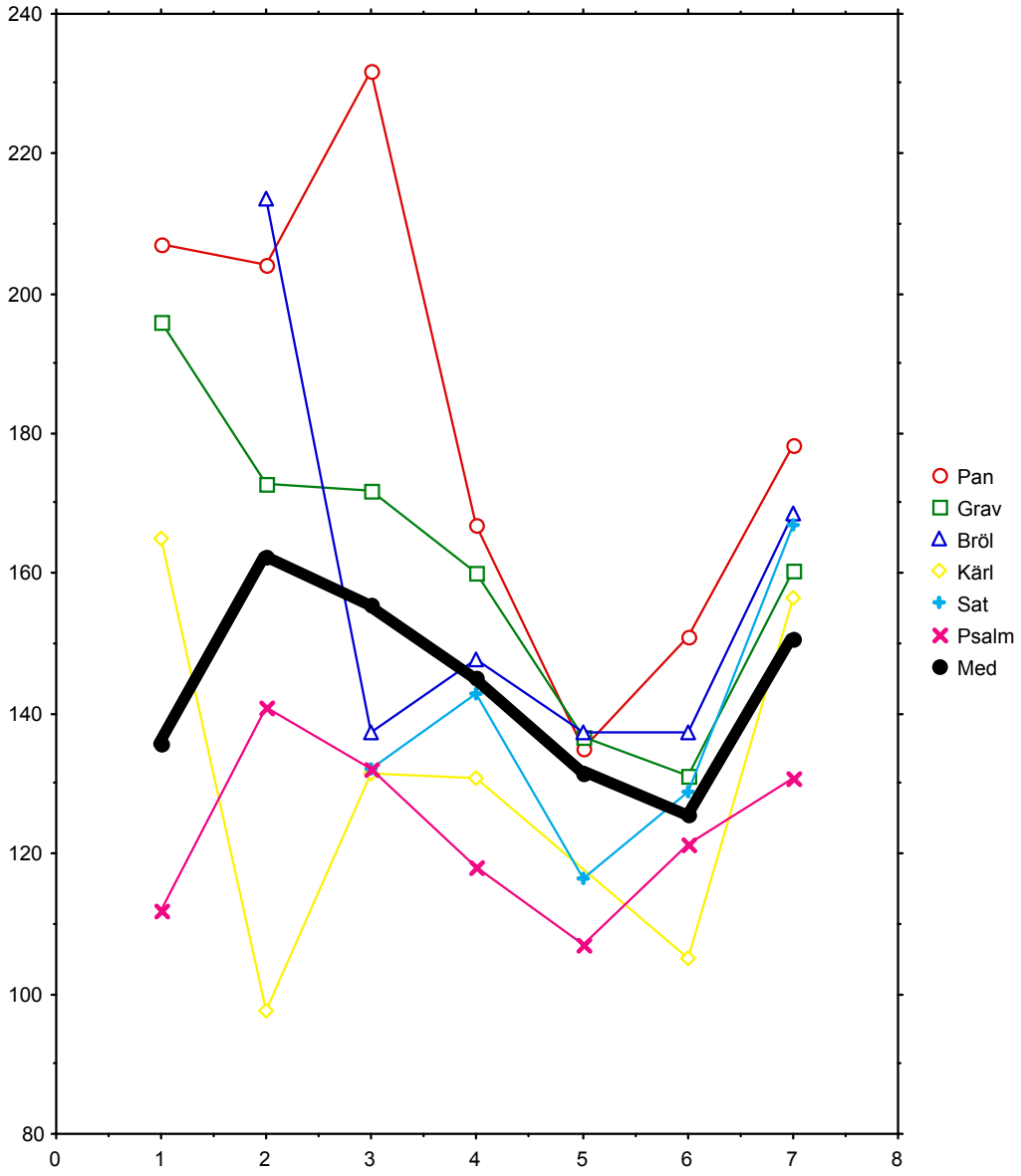

Verben kan vi studera i fig. 1.5c. Panegyrikens och gravdiktens värden ligger genomgående under medelvärdena, psalmens och satirens oftast över.

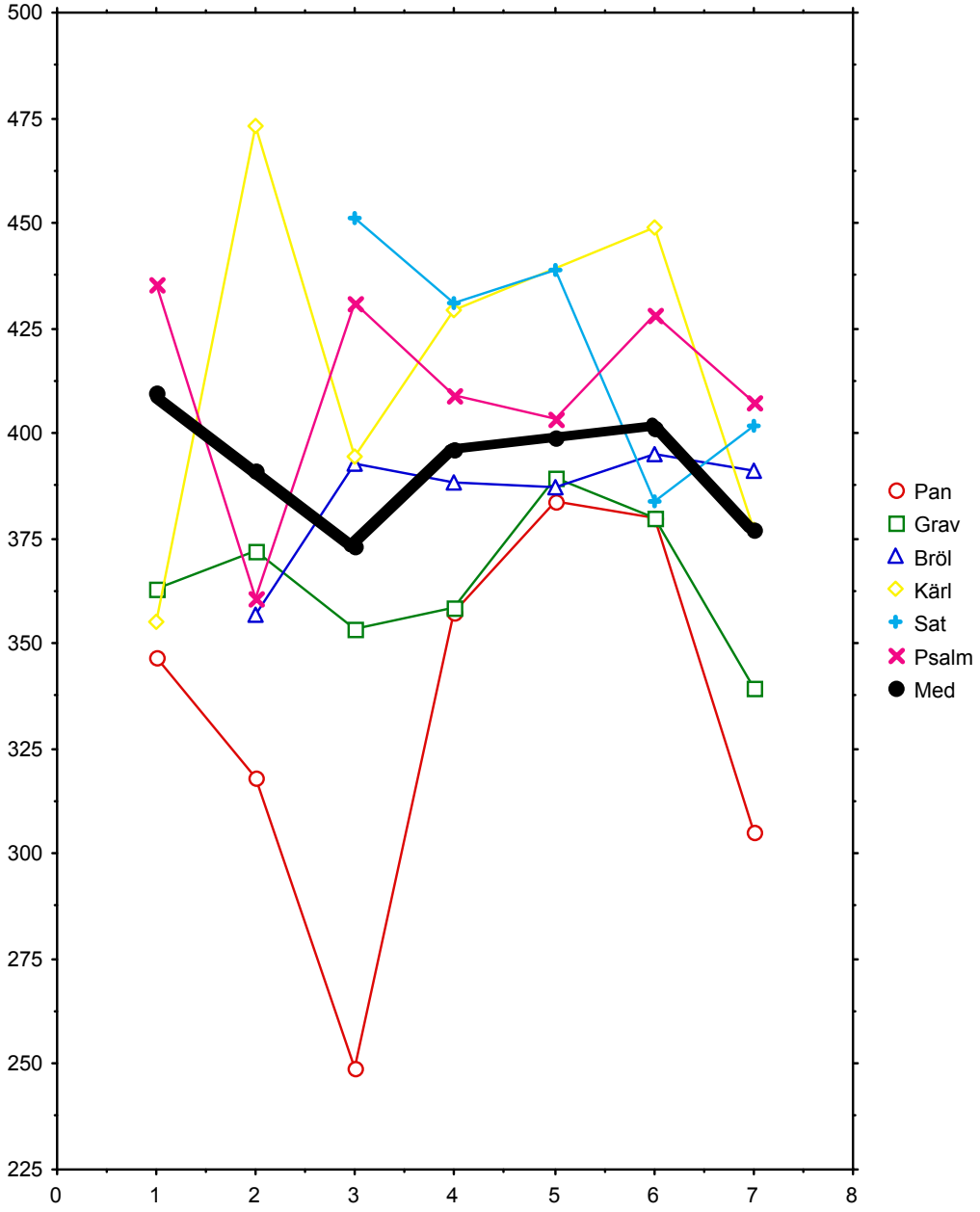

Adverben, slutligen, kan vi studera i fig. 1.5 d. Det framgår, att satiren och bröllopsdiktens värden ligger över medelvärdena, liksom vanligen kärleksdiktens. Panegyrikens och psalmens värden ligger alltid under medelvärdet. Påfallande är hur nära kurvorna för gravdikt och bröllopsdikt följer medelvärdeskurvan.

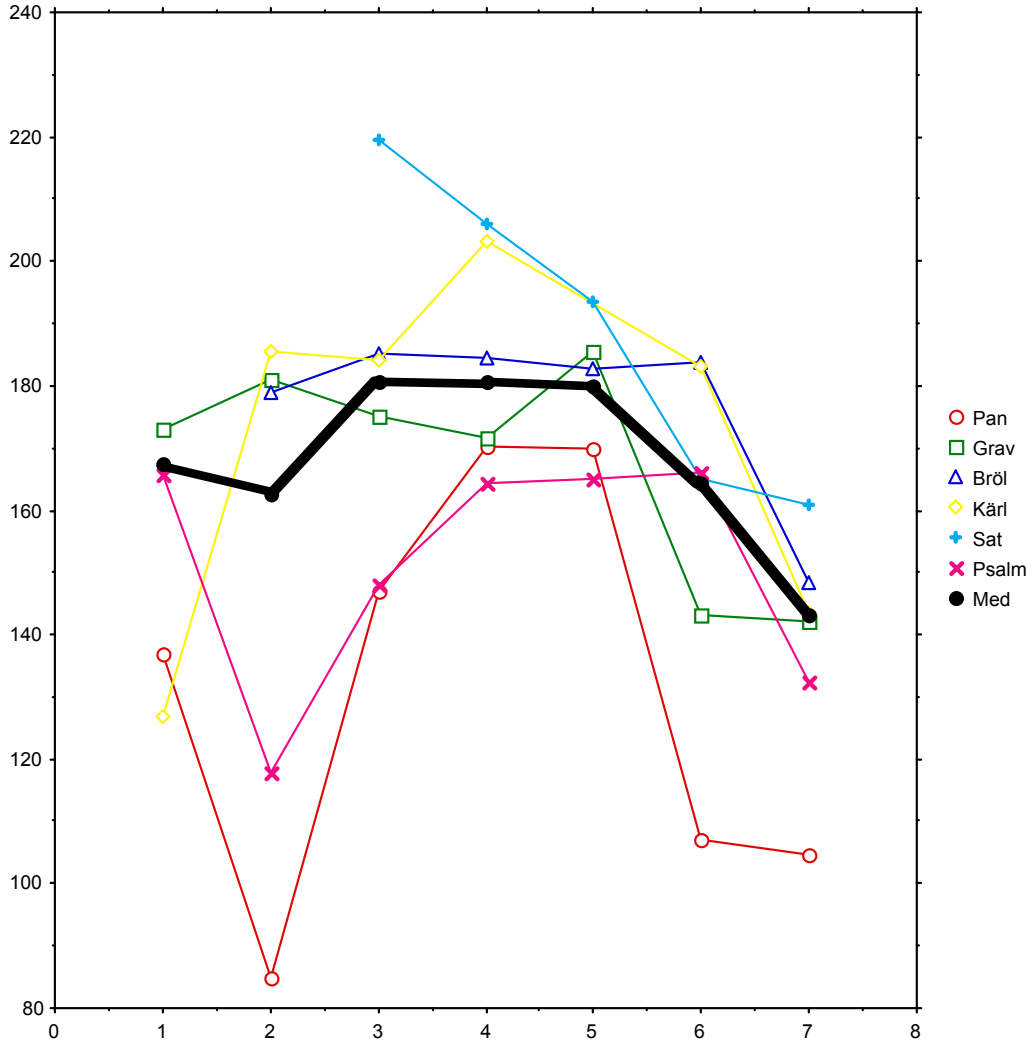

Lägger vi samman det hela får vi följande resultat. Panegyriken och gravdikten följer beträffande alla fyra ordklasserna nära den "normala" utvecklingen. Psalmen och bröllopsdikten gör det beträffande adjektiv och adverb. Satiren går sin egen väg ifråga om verben, kärleksdikten ifråga om adjektiven och verben. Det man med bestämdhet kan säga är egentligen bara att panegyrik i synnerhet men även gravdikt alltid har mer av substantiv och adjektiv men mindre av verb och adverb än övriga genrer.

Den bild diagrammen ger är inte helt riktig, eftersom huvudkurvan visar medelvärden, vilka bestäms av värdena för varje deltagande genre. Om man vill få ett säkrare svar på frågan, huruvida genrerna deltar i generella förändringar,

bör man subtrahera den enskilda genrens värde från medelvärdet, det vill säga räkna fram ett nytt medelvärde, där genrens värde inte ingår. Genrens styrka är olika under olika perioder. För period I, till exempel, gör psalmen 3/12 = 1/4 av texterna, för period III bara 1/15. De korrigerade medelvärdena finner vi i tab. A 1. 16.

Studerar vi substantiven, finner vi att den "normala" förändringen, med svag nedgång under period II, uppgång under III, markant nedgång under IV och därefter stadig, till sist brant uppgång fram till VII, finns kvar, vilken genre vi än tar bort. Ett undantag finns dock: när kärlekspoesien tas bort, stiger kurvan kraftigt redan under period II och går sedan ner till ett lägsta värde under period IV. Det beror främst på att Skogekär Bergbo med sina extremt låga värden påverkar medelvärdet för period II. I övrigt är förändringarna marginella. Noteras bör dock, att substantivökningen under period III blir större, om man tar bort bröllopsdikten, sällskapspoesien och satiren. De båda senare genrerna tillhör periodens slut och antyder måhända en övergång till nästa periods förhållanden.

Man bör också lägga märke till de andliga genrernas inverkan på de båda sista perioderna. Tar man bort bibelepiken eller psalmen, får man en kraftigare stegring redan under period VI och toppen under VII blir högre. Vi gör också experimentet att ta bort alla de andliga genrerna på en gång (nedersta raden). Med den reduceringen blir skillnaden mellan de sista periodernas värden accentuerad. Den ökning av substantiven som vi konstaterat, hör i första hand till de profana genrerna. De andliga släpar efter eller har rentav motsatt tendens.

Förändringen för adjektiven (tab. A 1.16 b) påverkas mer påtagligt endast vid reducering med bröllopsdikten, då kulmen flyttas från period II till III. Det beror givetvis främst på *Bröllops beswär*, men Lucidors låga värde inverkar också. Tar man bort kärlekspoesien, blir toppen under period II ännu högre än den annars är. De andliga genrerna inverkar här inte så mycket. Dock ser vi, att en reducering med alla tre leder till en långsammare nedgång efter period III och en uppgång igen redan under VI till ett högre värde under VII. De andliga genrerna visar således även här en uppgång. Särskilt bibelepiken inverkar.

Verbens förändring blir mycket liten, om man tar bort panegyriken (tab. A 1.16 c). Däremot leder reducering med kärlekspoesien oftast till kraftigare förändringar. Nedgången blir stor mellan perioderna I och II och mindre mellan II och III. Reducering med bröllopsdikten för till en mer accentuerad stegring från period III till IV och en brantare nedgång under period VII. Tydligen följer genren dåligt den allmänna förändringen. Reducering med satiren får liknande effekt. De

andliga genrerna påverkar ganska litet var för sig, men tas alla bort blir effekten större. Ökningen av verben under period IV blir betydligt mindre och minskningen mot VII kommer tidigare och blir i gengäld större. Det höga värdet för verb under period IV beror till stor del på att de andliga genrerna är starkt företrädda under denna period.

Den allmänna nedgången för adverben (tab. A 1.16 d) uteblir, om man tar bort panegyriken eller psalmen. Förändringarna efter period II blir genomgående större, om man tar bort samtliga andliga genrer. Förändringarna är tydligen mest uttalade i de profana genrerna.

Det är således tydligt, att det i huvudsak rör sig om generella, icke av en enskild genre beroende, förändringar. Undantagen är främst kärleksdiktens - med Skogekär Bergbo - påverkan av period II och bröllopsdiktens - med *Bröllops beswär* - av samma period. I båda fallen rör det sig som synes om extrema texter.

1.1.1.9 Genrernas egenart

Vi såg i fig. 1. 3 att kurvorna för vissa genrer nästan alltid löper över men för andra under huvudkurvan. Dessa genrer tycks ha en klar egen profil. Kurvorna för andra genrer korsar däremot huvudkurvan åtskilliga gånger. Deras egenart är svårare att bestämma.

Vi skall nu försöka få fram ett mått på genrernas egenart. Det är inte enkelt att konstruera, eftersom det bör ta hänsyn till den konstaterade allmänna förändringen i tiden. Om man tar de enskilda genrernas värden (eller medelvärden) för de olika perioderna och därifrån drar det medelvärde (tab. A 1.16) vi fick, då vi reducerade med den enskilda genrens värde, bör den rest vi får kunna sägas vara ett mått på riktningen och styrkan av egenarten. Lägger man så de olika periodernas "rester" vid sidan av varandra, kan man se om genren alltid får över- eller underskott och om värdena ligger på ungefär samma nivå. Resultaten för fyra ordklasser visas i tab. A 1.17 a-d.

För substantiven har världslig epik och panegyrik alltid plusvärden och gravdikten har det under alla perioder utom II och V, då den har små minusvärden. Storleken på värdet skiftar dock kraftigt för alla genrerna. Världslig epik har sitt lägsta värde för period VII. Det beror emellertid på Creutz 2, som vi redan vet skiljer sig mycket från alla andra epos. Tar man bort denna text, får man ett genrevärde på 538,7, ett periodvärde på 459,2 och en skillnad på + 79,5, alltså ett högt värde. Panegyriken har ett mycket litet överskott för period V och ganska litet

för IV. Generellt kan sägas, att världslig epik och panegyrik har betydligt fler substantiv än normalt, men att en utjämning sker under perioderna IV och V, så att genrerna då närmar sig de övriga. Gravdikten är svårare att bestämma. Men dess minusvärden är små, och liksom de andra genrerna har den de stora plusvärdena under ytterperioderna.

Bilden liknar alltså den för de båda andra genrerna, men utjämningen i mitten börjar långt tidigare.

Sällskapspoesien - och den naturbeskrivande dikten - har kraftiga överskott för perioderna I och VI, svagt för VII och underskott för mittperioderna. Genren har alltså ingen klar egen profil. Bröllopsdikten förefaller med sina fem underskott vara tydligare. Att period II har överskott beror inte bara på *Bröllops beswär*, som ju är ett undantag i genren, utan även på Westhius. Genren förefaller vara osäker om sin egenart, då den först uppträder, men den stabiliseras sedan. Världslig didaktik med reflexionspoesi har både överskott och underskott. Didaktiken står för underskotten, medan reflexionspoesien har plus eller (under period V) svagt minus. Satiren har stora underskott utom under period V, då Dalins satir leder till ett litet överskott. Kärlekspoesien har stora underskott under alla perioder utom I, där Wivallius' dikter uppvisar ett överskott. Man kan nog säga att få substantiv kännetecknar satir och kärleksdikt.

De andliga genrerna är svåra att fixera. Psalmen är märklig i det avseendet, att den har överskott under mittperioderna (II-V) men underskott under ytterperioderna. Andlig didaktik har i motsats till sin världsliga motsvarighet vanligen överskott.

Ifråga om adjektiv ligger världslig epik, panegyrik och gravdikt alltid på plussidan, psalm och andlig didaktik alltid på minussidan. Bröllopsdikten har vanligen överskott (underskott under period III), världslig didaktik däremot vanligen underskott (överskott under VI). Övriga genrer visar ingen tydlig bild.

Vad verb beträffar karakteriseras världslig epik, panegyrik, gravdikt och andlig didaktik alltid av underskott. De tre förstnämnda genrerna har också höga eller ganska höga värden under alla perioder, varför genreprofilen är tydlig. Psalmen har överskott under alla perioder utom II; Men det är en enda text (Ausius), som åstadkommer detta. Satiren har överskott utom hos Dalin, världslig didaktik utom under period IV och kärlekspoesien utom hos Wivallius och Nordenflycht. Hennes värde ligger dock nästan på normalvärdet.

Underskott på adverb har undantagslöst världslig epik och panegyrik, överskott bröllopsdikt och satir. Psalmen har underskott utom under period VI, där

Tolstadius höjer värdet. Världslig didaktik har överskott utom under period V och kärlekspoesien utom under I. Gravdikten har överskott, dock små, utom under perioderna VI och VII.

Resultaten kan sammanfattas. Tydligaste kännetecknen uppvisar världslig epik och panegyrik med överskott för substantiv och adjektiv, underskott för verb och adverb. Gravdikten har en liknande profil vad gäller adjektiven och verben. Bröllopsdikten har alltid överskott på adverb. Psalmen har alltid underskott på adjektiv och den andliga didaktiken på verb. I övrigt kan kännetecknen inte med säkerhet betraktas som generella.

1.1.1.10 De enskilda författarna och epokstilarna

Vi har sett hur de enskilda författarna ofta uppvisar andra värden än man väntar med hänsyn till den tid och de genrer de skriver i. Men vi bör också beakta en annan aspekt, nämligen i vad mån de enskilda författarna påverkar den allmänna förändringen. Här finns ett problem, eftersom periodernas stil bestäms av skillnaderna mellan olika perioders medelvärden, och medelvärdena påverkas mer av författare som representeras med många texter än av dem som har bara en eller två. Vi måste därför undersöka om förändringarna kvarstår, ifall vi tar bort de författare som starkast kan tänkas påverka periodens värden. Proceduren är densamma som vid reducering med genrer. Tab. A 1.18 visar resultaten vid reducering med de med många texter företrädda författarna Spegel, Holmström, Dalin och Nordenflycht.

Nio av period IV:s texter är skrivna av Spegel. Man kan anta, att hans påverkan är stor. Vidare är han representerad med två texter under period V. Förändringar blir dock ej stora, om man tar bort hans texter. Vi får något fler substantiv, adjektiv och, under period IV, adverb samt något färre verb. Reducering med Holmströms elva texter under period IV ger liknande utslag, fast något starkare för substantiv och verb än Spegel. Däremot blir förändringen beträffande adjektiv mindre. Och hans inverkan på adverben blir den motsatta: rätt stor nedgång i stället för liten uppgång. Med andra ord: utan Holmströms texter uppvisar period IV fortfarande en minskning av substantiven och adjektiven, fast inte så stor, och likaså en ökning av verben, fast betydligt mindre, medan de annars stabila adverben nu rent tillfälligt minskar i antal.

Ett annat blir förhållandet, om man tar bort både Spegel och Holmström. Det betyder, att 20 av de 44 texterna i period IV försvinner. Nedgången

för substantiven och adjektiven uteblir då, liksom uppgången för verben. Det är alltså dessa båda diktare, som genom sin likhet med varandra bär upp hela denna stora förändring. De andra - 16 till antalet - följer inte med, som grupp betraktad. Man kan givetvis då invända, att en generell förändring av angivet slag faktiskt inte finns. Den finns bara hos två författare, som fått breda ut sig otillbörligt. Invändningen är emellertid förhastad. Man kan inte bara räkna författarna utan att också ta hänsyn till hur stor och mångsidig deras produktion är. De flesta av de övriga författarna har bara skrivit i en eller ett par genrer och varit föga produktiva. Spegel och Holmström är heller inte ensamma om den tendens de företräder. Man finner den hos flera av de andra, som vi skall se, när vi diskuterar frågan om föregångsmän och epigoner. Vidare ser vi beträffande adjektiven och verben, att förändringen sker även vid reduceringen. Den skjuts bara framåt till nästa period. Därför har man skäl att tro, att de då väl kända författarna Spegel och Holmström har spelat en roll som förebilder eller tidiga representanter för en allmännare tendens, som kommer till fullt uttryck först under den senare perioden. Beträffande substantiven ligger det annorlunda till. De stannar efter reduceringen på samma nivå från period III till period VI.

Tar man bort Dalin, som deltar med fyra av 27 texter under period VI och med sex av 24 under VII, blir skillnaderna mycket små. Man kan bara notera en mindre accentuerad uppgång för substantiven och nedgång för verben under VII och en kraftigare uppgång för adjektiven. Nordenflycht, som deltar med tio texter under period VII, har som väntat större verkan. En reducering leder till att uppgången substantiv och adjektiv blir mycket mindre och att även nedgången för verb och adverb blir mindre. Men förändringarna står dock kvar. Det är alltså inte Nordenflycht som ensam verkar dem. Förändringarna för substantiv, adjektiv och adverb står också kvar, fast blir nu ännu mindre, om man också tar bort Dalin. Men för verben får man då en svag ökning. Det är således tydligt, att dessa båda författare tillsammans rätt mycket påverkar medelvärdena för period VII. Men samma tendens finns hos några till.

1.1.1.11 Föregångare och epigoner

Vi har konstaterat vissa förändringar mellan olika perioder. Vi har också sett att de bärs upp av några författare men inte av alla. Två författare, som inbördes är ganska lika, kan, om de är företrädda med många texter, få en ganska avgörande inverkan på en periods medelvärden. Vi skall nu med utgångspunkt i det

konstaterade försöka utröna vilka författare som följer med tendenserna och vilka som inte gör det. Vi använder oss av de olika författarnas förhållande till väntevärdena för den genre de skriver i under perioden ifråga. Om en författare för en period har högre värde än väntevärdena för den perioden och hans värde stämmer bättre med nästa periods väntevärde, bör han betecknas som föregångare. Stämmer hans värden bättre med föregående periods värden, kan han ses som epigon. Helt friktionsfritt går det dock inte att göra sådana bestämningar. Ibland är tendensen helt tillfällig.

Av naturliga skäl kan vi inte finna några epigoner under period I. Wivallius uppvisar, som vi sett, en klar tendens beträffande substantiv och adjektiv: han har högre värden än väntevärdena. Han har också lägre värden för adverb utom i gravdikten, där han har ungefär det väntade värdet. Vad angår substantiven står han inte närmare väntevärdena för period II - där ju värdena är lägre - men för adjektiv och adverb är han det. Nu är ju, som vi vet, period II motsägelsefull. Tar vi bort Skogekär Bergbo och låter Stiernhielm (med *Bröllops beswär*), Ausius, Sparman och Westhius ensamma representerar den perioden, blir förhållandet ett annat. Wivallius står i själva verket med sina kraftiga överskott för substantiv och adjektiv och sitt i ett par texter stora underskott för adverb nära Stiernhielms stil. Han ter sig som en föregångare till Stiernhielm. Forsius kan däremot med sina få adjektiv och många verb och adverb inte betraktas som någon föregångare till period II. Av de andra författarna, som bara representeras med en text vardera, kan endast Sponge betraktas som föregångsman.

Från period II till period III ökar substantiv och adverb, medan adjektiv och verb minskar. Det gör att Stiernhielms värden stämmer väl med denna periods ifråga om substantiv och verb. Han kan ses som föregångsman härvidlag. Däremot är förhållandet ett annat för adjektiv och adverb. I litteraturhistorien betraktas några av poeterna under period III som lärjungar till Stiernhielm. Vi skall dröja ett ögonblick vid hur de förhåller sig till mästaren. En jämförelse är dock svår att göra, eftersom Stiernhielm bara i något enstaka fall har skrivit i de någorlunda lätt bestämda genrerna. Man kan kanske gå runt problemet om man utgår från panegyriken och genom att med hjälp av de "normala" relationerna mellan denna och de andra genrerna räkna fram teoretiska värden för var genre. Det hela är givetvis illusoriskt, för det grundar sig på antagandet, att Stiernhielm skulle ha följt en viss mall. Det känns också egendomligt att tänka sig Stiernhielm som psalmdiktare! Dessa teoretiska värden har emellertid räknats fram och för

respektive genre jämförts med de värden de olika författarna från period III har för genrerna ifråga. Resultaten ser vi i tab. A 1.28.

Samuel Columbus har i sin världsliga epik för substantiv och adjektiv värden som ligger nära Stiernhielms teoretiska. Däremot har han färre verb och adverb. För verben innebär det att han går längre än Stiernhielm. Det gör han i alla genrerna. Skillnaderna för adjektiv är inte stora. Längre än Stiernhielm går Columbus också med sitt stora överskott på substantiv i det bibliska eposet. Å andra sidan har han underskott i gravdikten och bröllopsdikten. Det är, med andra ord, framför allt i det bibliska och det världsliga eposet som Columbus förstärker tendensen hos Stiernhielm. Ifråga om adverben går han i alla genrer i motsatt riktning.

Wollimhaus är representerad med panegyrik. Jämförelse med Stiernhielm är således oproblematisk. Wollimhaus ligger tätt vid Stiernhielm utom ifråga om adverben. Han bör rimligen kallas Stiernhielmsepigon. Det kan däremot inte Hiärne, i varje fall inte i den genre med vilken han företrädd, kärlekspoesien.

Lucidor har genomgående färre adjektiv och fler verb och dessutom liksom Columbus och Wollimhaus fler adverb än vad man skulle väntat av Stiernhielm. Av substantiv har han färre utom i psalmen. Han kan inte kallas Stiernhielmslärjunge i någon genre.

Vid jämförelsen lägger man märke till en sak: även där det finns likheter beträffande de andra ordklasserna, skiljer sig författarna från period III från Stiernhielm genom att de har överskott på adverb. Som vi redan sett stämmer de härvidlag överens med *Bröllops beswär*.

Från period III till IV sker en stark nedgång för substantiv och en viss nedgång för adjektiv samt en uppgång för verb. Av diktarna under period III framträder härvidlag Lucidor som föregångsman med verbvärden som i alla genrer stämmer bättre med väntevärdet för IV än för III. I gravdikten gäller detta även substantivvärdena och genomgående adjektivvärdena. Det stämmer väl med vad litteraturhistorien lär. Lucidor har, av uttalanden att döma, haft ett stort anseende under 1600-talets sista decennier, hans verk gavs ut då, och man har rentav menat att han skulle ligga bakom ett av periodens viktiga diktverk. [16] Även Lindschöld, Wennæsius och Arosell har värden som bättre stämmer med period IV. Dessa tre verkade på gränsen till period IV; Lindschöld och Wennæsius överskred den med vissa dikter.

---

16 Se Swahn 1974 s. 184ff.

Under period IV bestäms som vi sett tendensen starkt av Spegel och Holmström. Men denna tendens, kännetecknad av få substativ och ganska få adjektiv samt många verb jämfört med föregående period, delas av Arrhenius, Swedberg, Vultejus, Brenner och Lagerlöf beträffande alla tre ordklasserna och av Rudeen, Leyoncrona, Cederhielm, Dahlstierna och Wexionius beträffande en eller två av ordklasserna. Men det finns också en inte så liten grupp, vars värden stämmer bättre med period III: Amnelius, Brasck, Paulinus-Lillienstedt och Widman. I några fall är författarnas relationer till diktarna från period III kända: Brasck räknas som Lucidorlärjunge, Paulinus-Lilienstedt och Widman imiterar Columbus, Wexionius åberopar Stiernhielm, Columbus och Lucidor som föregångare. [17] Dessa författare torde samtliga kunna betraktas som epigoner till författare från föregående period.

Vad som sker under period V är att substantiven åter ökar, medan adjektiven fortsätter att minska, att verben åter ökar och att adverben ligger kvar på ungefär samma nivå. Av diktarna under period IV pekar Spegel och Holmström med sina i de flesta texter låga värden för adjektiv och höga för verb fram mot period V. Däremot har de i allmänhet färre substantiv än väntat under period V. I några av deras mest lästa texter, Spegels *Guds Werk och Hwila* och Holmströms burlesker och vissa kärleksdikter finns dock fler substantiv. Det är svårt att avgöra om dessa båda författare kan sägas vara föregångare till period V.

Under period V ter sig Runius med sina i de flesta fall få substantiv och relativt många adjektiv som en epigon till period IV. Men det motsäges av de många verben. Hos andra diktare, Warnmarck, Ekeblad, Olof Gyllenborg och Possieth, ser man en annan tendens, då både substantiv och verb ökar och adjektiv minskar. Bilden av perioden är mycket splittrad.

Mot period VI ökar substantiven, medan adverben och, i mindre grad, adjektiven och verben minskar. Av diktarna under period V finner man samma tendens hos Triewald och Runius samt hos Warnmarck och Brobergen. Att Triewald och Runius skulle vara föregångare vore inte oväntat. Mindre tillfredsställande är det att se Warnmarck och Brobergen som sådana. Tendensen under period VI bärs upp av Frese i första urvalet bibelepik, av Lohman genomgående, av Eldh i bröllopsdikten - i gravdikten har ha många adjektiv - samt av Hiärne. Dalin följer också i allt väsentligt tendensen utom i kärlekspoesien, men i reflexionspoesien och satiren har han väl många adjektiv och i sällskapspoesien

---

17 Swahn 1974 s. 139, 195

många adverb. Klart mot den beskrivna tendensen går Olof Kolmodin i bibelepiken, där han med sina få substantiv och många adverb stämmer bättre med föregående period, vidare Salvius i bröllopsdikten - mindre påtagligt i gravdikten, där han har många substantiv - Brenner och Hiortsberg i bibelepiken och Tolstadius i psalmen. Brenner hör generationsmässigt till en föregående period, och de andra kan nog även utifrån vad vi i övrigt vet betraktas som epigoner.

Under period VII ökar substantiv och adjektiv påtagligt, medan verb och adverb minskar. Denna tendens finns redan under period VI hos Dalin helt entydigt i reflexionspoesien och satiren, mera osäkert i sällskapspoesien och i kärlekspoesien inte alls. Det är alltså främst i två genrer han pekar fram mot period VII. Tendensen finns också helt klart i Eldhs gravdikt och i huvudsak hos Lohman, som dock har färre adjektiv. Detsamma gäller också Freses bibelepik 1. Klar överensstämmelse med tendensen finner man - något oväntat - hos Kruse.

Vi konstaterade tidigare att Nordenflycht starkt bidrar till tendensen under period VII. Hon gör det dock inte lika tydligt i alla texter. I sin epik har hon oväntat lågt värde för adjektiv, och i psalmen går hon rentav mot tendensen. Den tendens, som vanligen är så tydlig hos Nordenflycht, finns också i Gyllenborgs naturbeskrivande dikt, medan han i satiren avviker ifråga om substantiven. Första stickprovet i *Atis och Camilla* följer också tendensen, medan det andra motverkar den. En mycket tydlig överensstämmelse med tendensen finner man i *Sions sånger,* medan Kolmodin och Stigzelius går mot tendensen i bibelepiken och Hiärne i psalmen. Summerande kan sägas, att den stora förändring som man ser under period VII framträder främst hos Nordenflycht i de flesta texterna men finns också delvis hos Gyllenborg och Creutz och i *Sions sånger* men att den inte är helt ny utan förebådas av Dalin men också av Eldh, Lohman och Frese. Nordenflycht framträder emellertid med den skarpaste profilen.

1.1.1. 12 Sammanfattning

Undersökningen av huvudordklasserna har blivit mycket omfattande. Det är uppenbart att en sådan bredd inte kan uppehållas genom hela undersökningen. Här motiveras den av huvudordklassernas stora stilistiska betydelse men också av behovet att pröva olika metoder. Studiet har lärt oss hur komplicerade förhållandena är, och med den erfarenheten kan vi i fortsättningen arbeta med färre instrument.

Vi skall nu sammanfatta resultaten. Det är tydligt, att det vid vissa tillfällen sker kraftiga förändringar av ordklassernas storlek. Exakt när dessa

förändringar inträffar kan vi inte se om vi håller oss till de från början tänkta 20-årsperioderna. Där materialet tillåter, bör vi i stället använda 10-årsperioder. De kraftigaste förändringarna inträffar omkring 1680 och 1740, men även omkring 1710 och 1730 kan vi se rätt tydliga förändringar. När vi bestämmer tiden för förändringarna, bör vi mer ta hänsyn till tendensen än till själva skillnaden i värden mellan två närliggande perioder. Vi har också sett, att förändringarna inte drabbar alla ordklasserna i samma grad och vid samma tid.

Poesien har visat sig vara mer eller mindre homogen under de olika perioderna. Minst homogen är den under period II, då två rakt motsatta tendenser gör sig gällande. I den senare perioderna kan vi alltid urskilja en huvudtendens, från vilken dock enstaka diktare skiljer sig, ibland ganska tydligt. Så har vi under period III en grupp diktare, som står Stiernhielm nära, medan andra förebådar det som under nästa period blir dominant. Under period IV finns en avvikande grupp, som tycks närmast ansluta sig till Stiernhielm eller hans lärjungar.

Den allmänna tendensen verkar i allmänhet i alla genrerna. Undantag finns dock. Vissa genrer skiljer sig under alla perioder klart från "normala" förhållanden, andra mindre tydligt. Mot varandra står å ena sidan världslig epik, panegyrik och i viss mån gravdikt och å andra sidan satir, kärleksdikt och delvis världslig didaktik. Skillnaden mellan dessa båda genregrupper är i allmänhet mindre under mittperioderna än under de tidiga och de sena perioderna. Genrernas egenart - i den mån de har någon sådan - består dock. En variansanalys bekräftar i stort sett den inledningsvis uppställda hypotesen att diktskapandet bestäms av summan av faktorerna tid och genre. Avvikelserna från de väntevärden dessa faktorer ger kan sägas utgöra det individuella och visa på diktarens egen roll.

Författarna skiljer sig avsevärt från varandra. De diktare som skriver samtidigt liknar varandra dock i allmänhet mer än de som tillhör skilda perioder. Inom författarskapen kan större eller mindre variation finnas, vilket hänger samman med genren men också den individuella hållningen.

De större diktverken är i allmänhet ganska homogena. Undantag finns dock. När skillnaderna mellan olika delar är stora, synes det ha att göra med att delarna närmar sig olika genrer. Det visar att genreklassificeringen inte är alldeles självklar. Kanske borde man tala om olika framställningssätt, där en genre kan växla mellan det ena och det andra. Den fortsatta undersökningen får visa om detta är fallet.

1.2. Deskriptiv del

1.2 .1. Formorden och deras delklasser

1.2.1.0. Formordens indelning

Formorden utgör en stor och till funktionen högst oenhetlig klass. [18] Thavenius har företagit en uppdelning av klassen, först i stora delklasser med klart olika funktion: pronomen (vartill föres artiklarna, prepositioner och konjunktioner). Dessa har sedan spaltats upp i ett antal mindre klasser. Indelningen är delvis traditionell, då den bygger på ordens (antagna) stilistiska funktion. Men dessutom har Thavenius föreslagit klasser, där syftet har varit att underlätta en databehandling. Som exempel kan nämnas klassen 1f, pers. pron. urval, som diskriminerar bättre än den stora klassen 1a, pers. pron. eller 1b, poss. pron. [19] Ett sådant syfte finns inte här. Dessa "konstlade" klasser kommer därför inte att användas i undersökningen. Däremot ingår de i tabellerna för att jämförelse med Thavenius' material skall kunna göras.

---

[18] Termen formord har efter Thavenius blivit den vedertagna i svensk stilforskning. I fransk stilforskning använder Guiraud ”mots de structure” eller ”mots-outils” (Guiraud 1954 s. 20) och Muller ”mots de relation” (Muller 1968 s. 150). I engelsk används ”function words”. Märkligt nog använder Guiraud (s. 39) en tredje beteckning: ”mots grammaticaux” Bernet 1983 använder ”mots outils”.

Det råder olika meningar om vad som bör räknas som formord. Saken diskuteras av Marie Tesitelová 1977, s. 9ff., en studie som gäller tjeckiska och slovakiska. Hon anser det vara självklart att räkna dit prepositioner, konjunktioner, partiklar och bestämda och obestämda artiklar. Men hon vill också föra dit hjälpverben, som har hög frekvens och skiljer sig från meningsbärande (meaningful) verb. En öppen fråga bär hur man ska göra med modala hjälpverb. Pronomen kan också diskuteras. För egen del vill hon räkna dem som formord men medger att deras situation är mer komplicerad än prepositionernas och konjunktionernas.

Om formordens betydelse för stilen säger Tesitelová: ”The function words are to be given the same attention as meaningful words. Wrongly they are left unnoticed, regarded rather as characteristics of language, not as those of style; our analysis, however, has shown that all function words respond in a very sensitive manner to the style, not only to different functional styles, but also to the individual style of the authors” (s. 27.)

[19] Thavenius 1972 s. 113

Antalet formord i materialets olika texter varierar, som vi redan vet, kraftigt. Högsta värdet i en enskild text är 981 per 2000 ord (=49,05%), som vi hittar i Skogekär Bergbos *Fyratijo små Wijsor*. Det lägsta värdet är 668 och finns i *Bröllops beswärs Ihugkommelse*. Medelvärdet i de 158 texterna är 821,7 och standardavvikelsen 47,3 (se tab. A 1. 5, slutet???) Trots den till synes stora variansvidden är variationen mindre är för någon annan huvudordklass; variationskoefficienten är bara .058. Den jämförelsevis ringa variationen hänger sannolikt samman med att klassen består av språkligt disparata element, vilkas effekter kan tänkas ta ut varandra. Fördelningen är obetydligt skev, då något fler texter ligger under än över medelvärdet (median: 819).

Delar vi in hela materialet på perioder, finner vi det högsta värdet under period IV med 834,4 och det lägsta under period I med 804,1. Skillnaden är alltså obetydlig.

Skillnaderna mellan genrerna är desto större. Kärlekspoesiens medelvärde på 869,5 ligger långt över den världsliga epikens 791,0. Allt tyder på att antalet formord är starkare bundet till genrer än till perioder.

De valda författarna har också olika värden. Högst av alla har Sophia Elisabeth Brenner med 877,8, lägst Stiernhielm med 776,6 (tab. A 1. 9). Trots att klassen formord är ett konglomerat diskriminerar den mellan författare. Nära Stiernhielm ligger författare som vi med utgångspunkt i de andra ordklassernas värden placerat nära honom: Columbus, Wexionius, även Nordenflycht och Gyllenborg. Långt från Stiernhielm men nära Brenner ligger Spegel och Holmström. Alla tre hör till period IV.

I tab. A 1.19 kan vi se hur formorden fördelar sig på de sju stora delklasserna pronomen (1), artiklar (1n), konjunktioner (2), konjunktioner och adverb (2g), prepositioner (3), prepositioner och adverb (3d) samt övriga (4) i samtliga texter ordnade efter periodtillhörighet. Dels uppges de faktiska värdena, dels den procentuella andelen av hela klassen formord. [20]

Beträffande pronomen är det mest påfallande det höga värdet under period IV och de låga både före och efter. Låga värden växlar emellertid med höga. Någon klar tendens kan vi inte se.

Artiklarna har mycket jämna värden fram till period IV, då de ökar. En nedgång sker under de båda sista perioderna.

---

[20] De båda slagen av information underlättar en jämförelse med uppgifterna i Thavenius 1972 tabellerna A.5.2. och A.5.4

Konjunktionerna ökar till en början för att under period III minska till en nivå, som uppehålls till 1720-talet, då en tillfällig nedgång sker. Konjunktioner och adverb företer mycket små förändringar. Även prepositionerna förändras föga. Något tydligare bild ger prepositioner och adverb med sin tydliga nedgång under period IV från ett tidigare högt läge. Nedgången är dock tillfällig.

Slutsatsen blir, att det är särskilt två klasser, pronomina (1) och artiklar (1n), som varierar med perioderna.

Liksom vi gjort för huvudordklasserna har vi testat skillnaderna mellan de nya delklassernas värden under på varandra följande perioder i totalmaterialet. Bara i något enstaka fall får vi signifikanta värden. De förändringar vi finner är dessutom kortvariga. Någon tydlig tendens kan vi skönja bara beträffande ett par av klasserna. För klassen pronomen börjar en nedgång omkring år 1690, och den fortsätter fram till 1720, då en uppgång inträder fram till 1750. Men bara den första förändringen, som vi ser då vi jämför värdena 1691-1720 med värden 1681-1690, är signifikant (fg 67).

Det är tydligt att det inte sker några genomgripande förändringar av dessa klassers storlek under de perioder undersökningen omfattar.

För genrerna (tab. A 1. 20) finner man, som väntat, betydande skillnader vad gäller antalet pronomen. Kärlekspoesi har i genomsnitt 383,4 mot bara 254,8 i världslig epik. I andlig poesi finner vi också stora skillnader, om också inte så markanta. Vi kan lätt urskilja genrer med många pronomen och genrer med få. Medelvärdet i totalmaterialet ligger på 311. *En* världslig genre, kärlekspoesi, och *en* andlig, psalm, ligger långt över detta värde. Långt under ligger inom den profana gruppen världslig epik, gravdikt, bröllopsdikt och panegyrik, i nämnd ordning, och inom den andliga andlig didaktik, medan skillnaderna i övrigt är små.

Den bild artiklarna ger är en helt annan. En genre, psalmen, har mycket låga värden. Men här följer inte kärlekspoesien psalmen. Mest artiklar har bröllopsdikt och gravdikt.

Skillnaderna ifråga om konjugationer är mycket små. Däremot uppvisar 2g, konjunktioner och adverb, en ganska stor variation. Låga värden har världslig epik och panegyrik, höga bröllopsdikt och satir.

Genrerna världslig epik, panegyrik och gravdikt har många prepositioner, världslig didaktik, satir och kärlekspoesi få. Samma skillnad råder beträffande 3d.

De fem författare som är representerade med tio texter vardera skiljer sig ganska mycket åt beträffande nästan alla klasserna (tab. A 1.21 a-e).

Stiernhielm har fler ord i klasserna 2 och 3 än de andra författarna och samtidigt färre ord i klasserna 1, 1n, 2g och 4. För 3 d är däremot skillnaderna små. Störst är i de flesta fall skillnaderna mellan Stiernhielm å ena sidan och Spegel och Holmström å den andra. Spegel och Holmström har ungefär lika många ord i klasserna 1, 2g, 3, 3d och 4. Dalin och Nordenflycht står varandra nära i fråga om klasserna 1n. 3, 3d och 4.

Variationen inom författarskapen är i allmänhet mycket större hos Stiernhielm än hos de andra författarna. Bland de texter som utgör gruppen Stiernhielm intar *Bröllops beswär* ytterpositionen för flera klasser (1, 1n, 2g, 4 och tillsammans med "Övrigt" även 3d). Hos Spegel finner man den förhållandevis största variationen i klasserna 1n och 3. I det förra fallet är det *Thet återwundna Paradis* och psalm 1 som bildar motpolerna, i det senare står den sena satiren mot flera andra texter. Intressant är att det hos både Holmström, Dalin och Nordenflycht är klassen 2g som uppvisar störst variation. Förhållandet är likartat hos de åtta författare som är företrädda med tre till sex texter vardera (tab. A 1. 21 e-l).

Stiernhielmslärjungen Columbus har liksom mästaren få ord i klasserna 1 och 4, men i övrigt är likheterna inte så stora. Utom Columbus är det bara Runius och Gyllenborg som har få pronomen. Många pronomen har Brenner och Frese, men de når inte upp till Spegel och Holmström. Ännu fler artiklar än Columbus - och därmed flest av alla - har Wexionius och Brenner, men även Runius har många. Så många ord i klass 2 som Stiernhielm eller Spegel har, har ingen av de andra författarna. Få ord har Rudeen och Gyllenborg, men Holmström och Dalin ännu färre. Skillnaderna vad angår klasserna 2g och 3 är små. I fråga om 3d står Gyllenborg med sina höga värden i en klass för sig.

Sammanfattningsvis kan sägas, att dessa formordsklasser vanligen diskriminerar mellan genrer och ofta gör det även mellan författare. Däremot tycks de inte vara beroende av perioderna. Det sker inga generella bestående förändringar av någon av dessa klasser vid någon tidpunkt. För att vi skall komma längre måste klasserna spjälkas upp och kombineras på sådant sätt att man kan vänta sig finna någon stilistisk funktion.

1.2.1.1 Pronomen

Tabellerna A 1. 29, 30 och .31 visar antalet pronomen i olika delklasser i totalmaterialet uppdelat på perioder, i de olika genregrupperna och i valda

författargrupper. En av Thavenius' delklasser, 1e, personliga pronomen urval, har inte medtagits, eftersom det visat sig att den bild den ger inte alltid säger så mycket om den fullständiga klass den skall representera. Klassen 1l har utökats med ordet *man*, ett vanligt indefinit pronomen. De sammanslagna klasserna 1o och 1p har inte medtagits utan redovisas senare. För klassen 1n se tabellerna A 1.19, 20 och 21. Klassen 1m – en restklass - har uteslutits för att tabellen inte skall bli oöverskådlig. [21]

Vi börjar med perioderna. Vi vet redan att hela pronomenklassen minskar mellan period II och period III, ökar under period IV, minskar under V, ökar på nytt något under VI för att åter minska något under period VII. Vi skall här se om alla delklasser följer med i denna utveckling. Den största delklassen är 1a. Den minskar successivt från I till III, ökar under IV, minskar på nytt under V, ökar under VI och minskar något under VII. Sannolikt beror pronomenklassens förändringar till stor del på förändringar i denna delklass. Nedgången sätter emellertid här in redan mellan perioderna I och II, något som inte märks i den stora klassen. Nedgången kompenseras tydligen med uppgång för någon annan delklass. Endast två delklasser, reflexiva pronomen (1g) och definita pronomen (1h) uppvisar ökning, och den är svag. En större del av ökningen måste ligga inom restklassen.

Förändringarna beträffande delklass 1a är ganska stora. Klassen 1b, possessiva pronomen, förändras också från period till period och uppvisar en liknande kurva som den för 1a ända fram till den sista perioden. Där sker ingen minskning utan tvärtom en betydlig ökning. Detta intressanta faktum skall diskuteras närmare då vi undersöker förhållandet mellan de båda klasserna.

Klasserna 1c, 1d och 1e består till största delen av samma ord som omfattas av klasserna 1a och 1b. Man skulle därför vänta att de skulle förändras på samma sätt som dessa. Men det kan mycket väl tänkas att de tre klasserna uppför sig på olika sätt. Klasserna 1c och 1e följer i stort sett klasserna 1a och 1b. Men under period VII går de olika vägar. Medan 1a ökar svag minskar 1e. Klassen 1d, andra personens pronomen, följer inte alls kurvan för 1a och 1b. Visserligen sker en svag minskning under period II men den tas igen under III. Någon ökning under IV förmärks inte. Under period V finner vi en kraftig nedgång, men därefter sker en ännu kraftigare ökning under VI till en nivå som består under VII. Klassen

---

21 Att Thavenius inte har tagit med man beror på ”besvärande homonymi”. Vid vår manuella excerpering har vi skilt pronomenet *man* från substantivet (och adverbet). Thavenius 1972 s. 106

1g, reflexiva pronomen, förefaller vara ganska stabil. De flesta förändringarna är små. Det mest påfallande för klass 1h, definita pronomen, är den kraftiga ökningen under period IV, en ökning som ganska mycket torde bidra till ökningen för hela den stora klassen pronomen. Under de båda följande perioderna sker åter en stegvis nedgång. De båda ord klassen 1i består av, *det* och *detta*, ingår även i klassen 1h. Men den kurva denna klass beskriver avviker dock ganska mycket. Mellan perioderna II och III sker en kraftig minskning, som inte har motsvarighet i kurvan för 1h. Däremot förefaller uppgången mellan perioderna III och IV för klassen 1h till stor del bero på uppgång för 1i, en uppgång som är signifikant (fg 21). Medan 1h minskar under period V håller 1i sig kvar på hög nivå. Först därefter sker minskningen för denna klass. Klassen 1j, relativa pronomen, ökar kraftigt och signifikant mellan perioderna II och III (fg 24), minskar sedan något under IV och håller sig därefter på oförändrad nivå. Klassen 1k, obestämda artikeln, ökar också den kraftigt mellan perioderna II och III, är oförändrad under IV, ökar ytterligare under V, minskar under VI och ökar återigen under VII. Klassen 1l, slutligen, minskar under period II, ökar på nytt under III och ytterligare under IV men minskar sedan successivt till period VII.

Några försök att förklara dessa förändringar bör inte göras förrän vi vet i hur hög grad de olika klasserna är bundna till genrer och författare.

I tabellerna [tab. A 1. 30 a-o] ser vi pronomenklassernas storlek i de olika genrerna och de texter som ingår i dessa. Vi finner att de flesta klasserna varierar kraftigt mellan olika genrer. Skillnaderna är i allmänhet större än mellan perioderna, vilket tyder på att klasserna är mer bundna till genrer än till perioder.

Vi ser tydligt att personliga pronomen har mycket större frekvens i genrer som psalm och kärlekspoesi än i världslig epik. Även possessiva är mycket fler i psalm och kärlekspoesi än i världslig epik. Här finner vi dock de lägsta värdena i bröllopsdikt och satir. Anmärkningsvärt är att panegyriken hamnar på tredje plats. Den ligger annars, har det visat sig, den världsliga epiken nära.

Att de tre olika personernas pronomen växlar i antal i de olika genrerna är bara vad man kunde vänta. Skillnaderna för första personens pronomen är mycket stora: kärlekspoesi och psalm har fyra till fem gånger så många personliga pronomen som världslig epik. Även av andra personens pronomen har psalm och kärlekspoesi de högsta värdena. Allrahögst ligger här psalmen, medan kärlekspoesien har det högsta värden för första personens pronomen. Helt annorlunda uppför sig den tredje personens pronomen 1c. Där är

det världslig epik som svarar för det högsta värdet, medan kärlekspoesien och psalmen har låga.

Klassen 1g, som inte uppvisade någon större skillnad mellan perioderna, har ganska olika värden för olika genrer. Världslig epik har 45,2 ord men Psalm II bara 15,4 och kärlekspoesi 18,8.

Många definita pronomen finner vi i så olika genrer som biblisk epik II, didaktisk poesi, världslig epik, gravdikter II och bröllopsdikter II, medan psalm, sällskapspoesi och kärlekspoesi har få. Beträffande den lilla klassen 1i utmärker sig didaktisk poesi genom högt värde, världslig epik och panegyrik genom lågt. Trots att orden *det* och *detta* även ingår i klassen 1h, uppvisar denna klass en egen profil, något som ger oss skäl att behandla den för sig.

Värdena för relativa pronomen varierar föga. Variationen för klassen obestämda artiklar är däremot stor. Medan de båda urvalen psalm har värdena 23,6 respektive 15,2 har bröllopsdikt II 50,5 och gravdikt II 49,3. Mest indefinita pronomen har två genrer, som förut visat sig ofta ligga nära varandra, nämligen världslig didaktik och satir. Då även andlig didaktik har relativt många indefinita pronomen vill man måhända anta, att denna klass är utmärkande för didaktisk poesi.

Hur genrerna ligger i förhållande till varandra blir tydligare om vi ställer dem i rangordning. Så har gjorts med de olika pronomenklasserna i nedanstående tablå. I alla de fyra första klasserna intar genrerna psalm och kärlekspoesi de tre högsta platserna. Vilken som intar fjärde platsen är mera osäkert.

Rang	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
1.	Ps II	Ps II	Kärl	Ps II	VE	VE	BE I	VD	Gr II	Br II	VD
2.	Kärl	Ps I	Ps II	Ps I	Gr I	Br I	VD	Br II	BE I	Gr II	Sat
3.	Ps I	Kärl	Ps I	Kärl	Br I	Gr I	VE	BE I	Br II	VE	BE I
4.	Sat	Pan	Säll	Pan	BE II	Gr II	Gr II	Sat	Gr I	Br I	Br II
5.	Säll	Säll	BE II	AD	Sat	VD	Br II	Kärl	VE	Sat	Gr II
6.	BE II	BE II	Sat	BR II	VD	BE II	Pan	Gr II	Br I	Gr I	AD
7.	VD	AD	Pan	BE II	BE I	AD	BE II	Gr I	BE II	VD	Br I
8.	BE I	Gr I	VD	Sat	AD	Br II	Gr I	BE II	Säll	Säll	Säll
9.	AD	VE	BE I	VD	Gr II	Pan	Sat	AD	Pan	AD	Gr I
10.	Gr I	VD	AD	BE I	Ps I	Sat	Br I	Br I	Kärl	Pan	Kärl

11.	Br I	Gr II	Br II	Säll	Br II	Säll	AD	Säll	Sat	Kärl	Ps II
12.	Pan	BE I	Gr II	Gr I	Pan	BE I	Kärl	Ps I	VD	BE II	Pan
13.	Gr II	Sat	Gr I	Br I	Säll	Ps I	Säll	Ps II	Ad	BE I	BE II
14.	Br II	Br II	Br I	Gr II	Ps II	Kärl	Ps I	Pan	Ps I	Ps I	Ps I
15.	VE	Br I	VE	VE	Kärl	Ps II	Ps II	VE	Ps II	Ps II	VE

För klasserna 1e och 1g är förhållandet nästan omvänt. Högst upp finner vi världslig epik, medan psalm och kärlekspoesi kommer längst ned. Det är tydligt att det föreligger en polarisering mellan å ena sidan 1c och 1d, å den andra 1e och 1g. Även mellan 1h och de nämnda klasserna förefaller det finnas ett samband. Psalm och kärlekspoesi ligger här liksom beträffande 1e längst ned - tillsammans med sällskapspoesi - men världslig epik intar tredje plats.

Beträffande 1j är bilden något splittrad. En viss tendens till likhet med samma placeringar som för 1e, 1g och 1h finns dock.

Ordningen mellan genrerna kan bli till hjälp när vi i den analytiska delen skall leta efter samband mellan klasserna och bestämma de olika klassernas stilfunktion.

Avståndet mellan första och sista platsen är i många klasser mycket stort. Medan psalm II har 203,4 ord i klassen 1a har världslig epik bara 87,5, alltså mindre än hälften. Mindre än hälften har världslig epik även av klassen 1b. För 1c är förhållandet ännu mer markant: 32,7 mot 160,0. För 1d får vi 26,6 mot 109,8. I klass 1e, där världslig epik är störst, har denna genre 72,2 mot kärlekspoesiens 26,1. I 1g är högsta värdet 45,2, lägsta 15,4. För de övriga klasserna är skillnaderna inte så stora men tydliga nog. Det är uppenbart att flera av pronomenklasserna diskriminerar mellan i varje fall vissa genrer.

För att man skall kunna säga något säkert om detta måste man utom medelvärdena även räkna med spridningen kring detta. Vi skall först i en bild (fig 1.6) se hur stort genrens "område", begränsat av yttervärdena, är för de olika klasserna.

Skillnaden mellan genrerna blir i vissa fall tydlig även om man jämför genrernas "områden" med varandra. Psalmens och kärlekspoesiens lägsta värden i klasserna 1a, 1c och 1d ligger över eller bara strax under de högsta värdena för världslig epik. Kärlekspoesiens lägsta värde för 1c ligger mycket över det högsta för gravdikt. Kärlekspoesiens värde för 1g är detsamma som det lägsta för världslig

epik. Den världsliga epikens och den världsliga didaktikens "områden" för klass 1i tangerar knappt varandra.

En jämförelse mellan genrernas "områden" är emellertid otillräcklig, när det gäller att bedöma de olika klassernas diskriminerande styrka. Skillnaderna mellan två genrers medelvärden kan mycket väl vara signifikanta, även om överlappning sker. Å andra sidan kan en skillnad utan överlappning vara icke signifikant, om spridningen är liten. Vi bör därför signifikanstesta skillnaderna. För att underlätta arbetet har testen använts på genrer och inte på genregrupper. Fullständig dokumentation kan här inte ges, eftersom tabellerna omfattar många sidor. Jag nöjer mig med att nämna i vilka fall det finns signifikant skillnad mellan genrernas medelvärden. Med signifikant skillnad avses en skillnad som är signifikant på 5%-nivån, vilket är brukligt i stilstatistiska sammanhang.

Världslig epik skiljer sig signifikant från alla andra genrer ifråga om klasserna 1g (=reflexiva pronomen) och 1l+man. Av 1g har denna genre mer än andra, av 1l mindre. Världslig epik skiljer sig också signifikant från alla genrer utom världlig didaktik beträffande 1c och 1e, alla utom gravdikt beträffande l1, alla utom panegyrik, gravdikt och bröllopsdikt beträffande 1a, alla utom gravdikt, världslig och andlig didaktik samt biblisk epik beträffande 1b. I övrigt gäller skillnaderna bara enstaka genrer; tydligast gentemot världslig didaktik och satir beträffande 1i och gentemot biblisk epik och psalm beträffande 1k. Genrens bästa kännetecken är således: många reflexiva pronomen och många tredje personens pronomen men få indefinita pronomen och första och andra personens pronomen.

Panegyrik skiljer sig signifikant från alla genrer utom sällskapspoesien beträffande possessiva pronomen(1b). I övrigt finner man signifikanta skillnader bara i enstaka fall: klass 1a gentemot sällskapspoesi, kärlekspoesi, psalm och satir, klass 1c gentemot kärlekspoesi, psalm, världslig epik och sällskapspoesi, klass 1d gentemot världslig epik och psalm, le gentemot världslig epik, biblisk epik och satir, 1g gentemot världslig epik, psalm och kärlekspoesi, 1i gentemot världslig didaktik, satir och biblisk epik, 1k mot psalm och bröllopsdikt, 1l+man mot satir, världslig epik och världslig didaktik. Genrens främsta kännetecken är alltså: många possessiva pronomen och i förhållande till flera andra genrer många andra personens pronomen men få det och detta.

Gravdikten skiljer sig ifråga om 1a från alla genrer utom världslig epik, panegyrik och bröllopsdikt. Genren skiljer sig också från panegyrik, kärlekspoesi och psalm ifråga om 1b, från sällskapspoesi, kärlekspoesi, psalm och satir ifråga om 1c; i övrigt gäller skillnaderna bara ett par genrer. Gravdikten visar således inte

signifikant skillnad i något avseende gentemot samtliga andra genrer. Dess egenart är svårare att fixera än den världsliga epikens och panegyrikens.

Inte heller bröllopsdikten skiljer sig signifikant från samtliga andra genrer. Mest omfattande är skillnaden beträffande 1a och 1b. Bröllopsdikten har färre personliga och possessiva pronomen än de flesta andra genrer.

Även sällskapspoesien uppvisar de mest omfattande skillnaderna beträffande personliga och possessiva pronomen, som denna genrer har mer av än de flesta andra genrer.

Det tydligaste kännetecknet för världslig didaktik förefaller det stora antalet ord i klassen 1l+man vara.

Satir skiljer sig signifikant från de flesta genrer ifråga om sina få ord i klasserna 1a, 1b och 1c och sina många i klassen 1l+man.

Kärlekspoesien har en tydlig profil. Antalet ord i klasserna 1a, 1b och 1c är många och bara psalmen kan tävla härvidlag. Även av andra personens pronomen, 1d, har genren signifikant mer än de flesta andra genrer; här överträffas genren dock av psalmen. En tydlig gräns gentemot den annars besläktade genren psalm drar klassen 1k, som genren har signifikant mer av.

Biblisk epik och andlig didaktik uppvisar få signifikanta skillnader. Psalmen däremot skiljer sig signifikant från samtliga genrer beträffande 1d, 1k och 1n och från alla utom kärlekspoesi beträffande 1a, 1b, och 1c. Psalmen har tydligen sin egen karaktär med många andra personens pronomen och sina få obestämda artiklar och artiklar överhuvudtaget.

Vi skall nu uppmärksamma de olika författarna. Vid studiet av tabellen måste vi komma ihåg att uppgifterna för Stiernhielm bygger på texter av olika längd och är framräknade med hänsyn till textlängden. De fem med vardera tio texter företrädda författarna skiljer sig ganska mycket åt beträffande de flesta klasserna. I flera fall ser vi en gruppering, där Spegel och Holmström står nära varandra men på stort avstånd från såväl Stiernhielm som Dalin och Nordenflycht. Spegel och Holmström har höga värden 1a, 1c, 1h och 1i, medan de andra har låga. Men i andra fall är grupperingen annorlunda. Ifråga om 1d står de tre tidiga författarnas låga värden mot de båda senares höga, ifråga om lj har bara Stiernhielm lågt värde, ifråga om lk står Spegel ensam med lågt värde och ifråga om 1l+man med högt.

När Spegel och Holmström har så många personliga pronomen skulle det kunna förklaras med att den ene har psalm bland sina texter och den andre mycket kärlekspoesi. Men Spegel har många personliga pronomen även i texter

som *Thet öpna Paradis* och satiren *Tityrus*, och Holmström har många i epigrammen, bröllopsdikterna och burleskerna. Nordenflycht, å andra sidan, har lågt medelvärde, trots att både psalm och kärlekspoesi ingår i hennes författarskap. Hon har visserligen inom sina texter mest personliga pronomen i psalmen och kärlekspoesien, men värdena är där ändå lägre än de Spegel och Holmström har i samma genrer. Resultatet kan tydligen inte förklaras enbart av genren.

Beträffande possessiva pronomen är förhållandet ett helt annat. Här är det de båda sena författarna som har de högre värdena. Variationen inom författarskapen är visserligen stor, men medelvärdena ligger så mycket högre än för de tre äldre poeterna, att man har skäl att anta att Dalin och Nordenflycht spelar en betydande roll för den ökning av antalet possessiva pronomen som vi finner under de sista perioderna. Drar vi in de andra författarna, finner vi att även Frese har många possessiva pronomen, liksom Wexionius under period IV, medan särskilt Rudeen och Runius har få.

Av första personens pronomen har Holmström i särklass mest och Nordenflycht minst bland de fem med tio texter företrädda författarna. Tar man med alla författarna blir det Gyllenborg som uppvisar lägsta värdet. Klassen bestäms emellertid, som vi sett, oftast av genren. Det hindrar dock inte att man kan se tydliga individuella skillnader. Holmström har 134 respektive 144 i sin panegyrik, Nordenflycht bara 31, Stiernhielm 61 och Dalin 81. Spegel har 184 respektive 197 i sin psalm, Dalin 140 i sin men Nordenflycht bara 80.

Ifråga om andra personens pronomen skiljer de tre sena författarna Frese, Dalin och Nordenflycht ut sig genom höga värden. Särskilt Frese når högt; hans poesi är tydlig du-dikt. Av 1600-talsförfattarna är det bara Wexionius som når dessa tre sena diktares nivå.

Tredje personens pronomen utmärker Brenner, Rudeen och Gyllenborg, men det beror mycket på att de inte skrivit i "subjektiva" genrer. Särskilt Wexionius och Frese har få ord i denna klass.

Frappant lågt värde för 1g, reflexiva pronomen, har Stiernhielm. Variationen inom denna klass är mycket stor: Rudeen har nära tre gånger så många ord som Stiernhielm.

Klass 1h, definita pronomen, tycks ganska klart skilja ut poeterna under period IV från både de tidigare och de senare. Spegel, Holmström, Wexionius, Brenner och Rudeen har alla värden över 85. Av de tidigare författarna når bara Columbus så högt, av de senare ingen. Det höga värde som

kännetecknar period IV som helhet beror tydligen inte bara på en eller ett par författare.

Klass 1i, orden *det* och *detta*, diskriminerar mycket klart mellan Stiernhielm, som har lägst värde, och de andra författarna. Särskilt höga värden har Spegel, Holmström och Runius.

Lucidor har de ojämförligt flesta relativa pronomina. Ganska många har även Brenner, Spegel och Frese, medan Stiernhielm har få.

Obestämda artikeln, 1k, ger förvånansvärt stora skillnader. Spegel har bara 22,5 obestämda artiklar men hans samtida Wexionius 60,0 och en föregångare som Columbus 52,5. Samtidigt som Spegel har få obestämda artiklar har han många av en annan klass indefinita ord, indefinita pronomen, 65,2. Närmast följs han av Rudeen och Lucidor, medan de sena poeterna Frese, Nordenflycht och Gyllenborg har få.

Sammanfattningsvis kan sägas, att flera av pronomenklasserna är klart bundna till genre. Det gäller främst de tre personernas pronomen men kanske även reflexiva pronomen, indefinita pronomen och obestämda artikeln. Andra däremot förefaller i första hand vara bundna till författaren. Det gäller pronomen, relativa och opersonliga pronomen. Mer kan inte sägas, då något test med hjälp av variansanalys inte kunnat göras.

Vår huvuduppgift är att undersöka om det sker generella förändringar i ordklassernas storlek från den ena perioden till den andra. Vi har konstaterat signifikanta skillnader beträffande några klasser mellan vissa på varandra följande perioder. Men är de också generella? Konstaterandet av skillnaderna mellan genrerna väcker tvivel på att skillnaderna mellan perioderna berör alla genrerna. Genreuppsätt-ningen skiftar ju mellan de olika perioderna. På samma sätt kan en eller ett par författare påverka sin periods värden alltför starkt.

I schemat nedan visas hur de enskilda genrerna uppför sig med hänsyn till de förändringar vi kunnat avläsa från period till period. Med plus markeras ökning, med minus minskning, oavsett storlek. Översta raden anger periodernas allmänna förändring, alltså vad man kan kalla normen.

Schema. Ökning eller minskning beträffande de olika formordsklasserna i olika genrer under olika perioder.

1a

Period	I	II	III	IV	V	VI	VII

Allm.		-	-	+	-	+	-
VE				+			
Pan.		-	+	+	+	-	-
Gravd.		+	-	+	+	-	-
Bröll.			+	-	-	+	-
Sällsk.				-	+	-	-
VD		-			-	+	-
Satir				+	-	-	+
Kärl.		+	-	-			-
BE							
Psalm							
AD							

1b

Period	I	II	III	IV	V	VI	VII
Allm.		-	-	+	-	+	+
VE				+			
Pan.		+	-	+	-	+	+
Gravd.		-	-	-	+	+	+
Bröll.			+	+	+	-	+
Sällsk.				+	-	+	+
VD		-			0	-	-
Satir				+	-	+	-
Kärl.		-	+	+			+
BE							
Psalm							
AD							

1c

Period	I	II	III	IV	V	VI	VII
Allm.		-	-	+	-	+	+
VE				+			
Pan.		+	-	+	-	+	+
Gravd.		+	-	-	+	-	-

Bröll.			+	-	-	+	-
Sällsk.				-	+	+	+
VD		-			+	-	+
Satir				+	+	-	-
Kärl.		+	-	0			-
BE							
Psalm							
AD							

1d

Period	I	II	III	IV	V	VI	VII
Allm.		-	+	-	-	+	+
VE				-			
Pan.		-	+	-	+	+	-
Gravd.		-	+	-	+	-	+
Bröll.			-	+	+	-	+
Sällsk.				+	-	-	+
VD		+			-	+	-
Satir				-	-	+	-
Kärl.		-	+	-			+
BE							
Psalm							
AD							

1e

Period	I	II	III	IV	V	VI	VII
Allm.		-	-	+	-	+	-
VE				+			
Pan.		-	+	-	+	-	+
Gravd.		+	+	-	-	+	-
Bröll.			+	-	-	+	+
Sällsk.				-	+	-	+
VD		+			-	+	-
Satir				+	-	+	+
Kärl.		+	-	+			-

BE							
Psalm							
AD							

1g

Period	I	II	III	IV	V	VI	VII
Allm.		+	-	+	-	+	-
VE				-			
Pan.		-	-	+	+	-	+
Gravd.		-	-	+	-	+	-
Bröll.			+	+	-	+	-
Sällsk.				-	-	+	+
VD		+			-	+	-
Satir				+	-	+	+
Kärl.		-	-	+			+
BE							
Psalm							
AD							

1h

Period	I	II	III	IV	V	VI	VII
Allm.		+	-	+	-	-	+
VE				-			
Pan.		+	-	+	+	-	+
Gravd.		+	-	+	+	-	+
Bröll.			+	+	-	-	+
Sällsk.				-	-	-	+
VD		-			+	-	+
Satir				+	+	-	+
Kärl.		+	-	+			-
BE							
Psalm							
AD							

1i

Period	I	II	III	IV	V	VI	VII
Allm.		-	-	+	+	-	-
VE				-			
Pan.		+	0	+	+	-	-
Gravd.		+	-	+	+	-	+
Bröll.			+	+	-	-	-
Sällsk.				-	+	-	+
VD		-			+	+	-
Satir				+	-	-	+
Kärl.		+	-	+			-
BE							
Psalm							
AD							

1j

Period	I	II	III	IV	V	VI	VII
Allm.		0	+	-	+	-	+
VE				+			
Pan.		+	-	+	-	+	+
Gravd.		-	+	-	+	+	+
Bröll.			+	-	+	+	-
Sällsk.				+	-	+	-
VD		+			+	-	-
Satir				+	+	-	+
Kärl.		+	-	-			+
BE							
Psalm							
AD							

1k

Period	I	II	III	IV	V	VI	VII
Allm.		-	+	0	+	-	+
VE				-			
Pan.		+	-	+	-	+	+
Gravd.		-	-	+	+	-	+

Bröll.			+	+	-	+	-
Sällsk.				+	-	+	-
VD		+			-	+	-
Satir				+	-	+	+
Kärl.		-	-	+			+
BE							
Psalm							
AD							

1l+man

Period	I	II	III	IV	V	VI	VII
Allm.		+	-	+	-	-	-
VE				+			
Pan.		+	-	+	+	-	-
Gravd.		+	+	-	-	-	-
Bröll.			-	-	-	-	+
Sällsk.				+	-	-	+
VD		+			+	-	-
Satir				+	+	+	-
Kärl.		+	-	0			-
BE							
Psalm							
AD							

Vi ser att genrerna långtifrån alltid följer denna. Den stora ökningen för 1a från period III till period IV delas av världslig epik, panegyrik, gravdikt, satir, psalm och biblisk epik men inte av bröllopsdikt, sällskapspoesi och kärlekspoesi. Övriga genrer är inte representerade under båda perioderna och har därför inte kunnat medtagas. Den ännu större minskningen från period IV till V delas inte av panegyrik, gravdikt, sällskapspoesi och biblisk epik. De tre förra genrerna är heller inte med om den nya uppgången under nästa period, liksom inte heller satiren. För klass 1d har vi, som vi sett, en kraftig uppgång från period V till VI. Gravdikten, sällskapspoesien och bröllopsdikten är inte med om denna uppgång. Klass 1h ökar mycket från period III till period IV. Det beror på ökning i de flesta genrerna, men världslig epik och sällskapspoesi är inte med. Panegyriken är inte med om den

markanta ökningen av klass 1j från period II till III. Kärlekspoesien står utanför nedgången för klass 1l+man från period I till II och från II till III.

Man skulle kunna fortsätta, men det skulle ta lång tid och ändå inte ge en rättvis bild, eftersom vi går efter okvalificerade plus och minus. Rent allmänt visar schemat, att genrerna i ganska stor utsträckning går olika vägar. Förändringarna sker i allmänhet inom de flesta genrerna men aldrig inom alla.

I något fall ser vi dock att en genre är mycket följsam mot de allmänna förändringarna. Det som sker mellan perioderna III och IV sker också beträffande tio klasser av elva i genren psalm och beträffande åtta klasser av tio i biblisk epik. Nu utgör psalmen sex och biblisk epik åtta av de 44 texter som perioden IV representeras av. Förutsatt att genrerna är homogena, kan de mycket starkt ha påverkat periodens medelvärden. Liksom vi gjort beträffande huvudordklasserna undersöker vi därför om medelvärdena beror på en textkategoris stora inflytande. Vi gör på samma sätt som där, reducerar varje period med genre för genre. Eftersom det kan tänkas, att varandra närstående genrer samverkar, görs också i ett fall reduktion för flera genrer samtidigt. Det gäller de andliga genrerna, som är olika väl representerade under olika perioder. Under ett par perioder dominerar en eller ett par författare. Vi gör därför motsvarande reduktion för dessa. Det gäller Spegel och Holmström tillsammans och var för sig under period IV, Spegel ensam under V, Dalin ensam under VI och Dalin och Nordenflycht ensamma och tillsammans under VII. Det skulle emellertid innebära mycket arbete att göra denna reducering för alla klasser och alla perioder. I vissa klasser är förändringarna från period till period små. Mellan vissa perioder är alla förändringar små. Vi nöjer oss därför med att sätta in undersökningen på ställen, där det rör sig om stora förändringar. Vi utgår då från klassen eller perioden.

Tab. A 1. 32 visar värdena efter reduktion med olika textkategorier. Men eftersom den bara omfattar valda klasser och är mycket omfattande meddelas den inte i sin helhet. Den markanta nedgången under period II står kvar efter de flesta reduceringarna. Men tar man bort bröllopsdikten blir den mycket liten. Det låga medelvärdet för bröllopsdikten bidrar således starkt till nedgången. Klassen fortsätter att minska under period III. Reduktion med de flesta genrer förändrar ingenting däri. Men tar man bort gravdikt eller satir eller kärleksdikt eller samtliga andliga genrer blir minskningen mycket liten. Minskningen är således så beroende av periodens genresammansättning, att man inte vågar kalla den generell. På samma sätt blir den stora ökningen till nästa period obetydlig, om man tar bort gravdikt, bröllopsdikt, satir eller psalm. Tar man bort alla andliga genrer får man

rentav en minskning. Vi har således inte skäl att tala om generell förändring. Under period IV deltar Holmström med 11 och Spegel med 9 av de 44 texterna. De har rimligen starkt påverkat utfallet. Men reduktion med dem förändrar inte resultatet mycket. Dock blir ökningen för klassen liten, om man tar bort båda på en gång. Under period V sker en kraftig nedgång. Den kvarstår någorlunda tydlig efter alla reduceringar. Här bör vi alltså tala om generell förändring. Under period VI ökar klassen åter. Endast reducering med alla andliga genrerna förändrar resultatet nämnvärt. Förändringen sker alltså i första hand i de andliga genrerna och är inte helt generell. Under period VII slutligen sker en svag nedgång. Tar man bort Nordenflycht, förbyts den i uppgång, som blir ännu starkare om man också tar bort Dalin. Det är således Nordenflycht och i viss mån Dalin som svarar för minskningen.

De övriga klasserna uppvisar inte så stora förändringar mellan alla perioderna. Vi nöjer oss för dem med att undersöka skillnaderna mellan vissa perioders värden.

Klass 1b (tab. A 1.32 b) förändras i storlek mellan perioderna III och IV, IV och V, V och VI samt VI och VII. Förändringarna kvarstår någorlunda opåverkade efter alla reduceringar. Man kan således betrakta förändringarna för denna klass som generella.

Klass 1c förändras kraftigt fram till och med period V (tab. A 1.32 c). Minskningen från I till II kvarstår, om man gör reduceringarna, men blir mycket liten om man tar bort didaktiken. Att Sparman under period II har bara sex ord i klassen, medan Forsius under period I har 293 påverkar resultatet mycket starkt. Den fortsatta minskningen under period III blir mycket liten, om man tar bort alla andliga genrer. De beror alltså främst på dessa. Däremot kan de kraftiga förändringarna mellan III och IV (uppgång) och mellan IV och V (nedgång) betraktas som generella.

Klass 1d förändras mer påtagligt bara mellan perioderna IV och V och mellan V och VI (tabellen meddelas ej.) . Nedgången från IV till V är inte generell. Tar man bort alla andliga genrer, förbyts den i uppgång. Tar man bort Spegel, blir nedgången mycket liten. Under nästa period ser vi en större uppgång. Men den förbyts i nedgång, om man tar bort alla andliga genrer. Ökningen är alltså begränsad till de andliga genrerna. Vi kan inte konstatera några generella förändringar för bruket av andra personens pronomen.

Klass 1e uppvisar små förändringar och undersöks därför inte. Även klass 1g, reflexiva pronomen, lämnas utanför, då den är stilistiskt föga intressant.

Klass 1h ökar kraftigt från period III till IV men minskar sedan successivt fram till period VII (tab. A 1.32 e). Ökningen från III till IV kravstår efter alla reduceringar och kan sägas vara generell. Minskningen från IV till V blir däremot liten, om biblisk epik tas bort. Tar man bort gravdikt, blir den fortsatta minskningen från V till VI liten.

Klass 1i minskar kraftigt från II till III, ökar signifikant från III till IV, håller sig på samma nivå under V, minskar sedan signifikant från V till VI (tab. A 1.32 f). Minskningen från II till III förbyts emellertid i ökning, om man tar bort kärlekspoesien, och är alltså inskränkt till denna genre. Ökningen under period IV kvarstår däremot och kan ses som generell. Likaså kan minskningen under period VI betraktas som generell. Bruket av orden *det* och *detta* förändras alltså från period III till period VI kan alltså ses som generell.

Klass 1j ökar signifikant från period II till period III (tab. A 1.32 g) Övriga förändringar är små. Ökningen under period III kvarstår efter reduceringar och kan ses som generell.

Klass 1k ökar kraftigt först från period II till III, sedan från IV till V och efter nedgång under VI på nytt under period VII (tab. A 1.32 h). Ökningen från II till III blir emellertid mycket liten, om man tar bort bröllopsdikten, och likaså, om man tar bort de andliga genrerna. Ökningen från IV till V blir också liten, om man tar bort de andliga genrerna. Reducering med dessa gör också, att de fortsätta förändringar försvinner. Fluktuationerna ifråga bruket av obestämda artikeln är tydligen nästan helt inskränkt till de andliga genrerna.

Klass 1l+man, slutligen, ökar starkt från period I till II, minskar från II till III och uppvisar sedan små förändringar fram till VII, då det sker en signifikant minskning (tab. A 1.32 i). Ökningen från I till II kvarstår efter reduceringarna. Minskningen från II till III blir däremot mycket liten efter utelämnande av kärlekspoesien. Den stora minskningen från period VI till VII står däremot kvar och kan sägas vara generell.

Resultaten blir lättare att överblicka, om de sammanfattas i en tabell, som visar förändringarnas storlek och riktning (plus eller minus), deras eventuella signifikans (s) och allmängiltighet (g). Se tabell 1.33.

Det bör också undersökas, om de största förändringarna inträffar vid de tidpunkter som vi i första hand utgår från. Liksom skett för tidigare undersökta klasser delas texterna därför upp på tioårsperioder (tab. A 1.34) En sådan uppdelning ger i vissa fall tydligare utslag. Det sker en signifikant nedgång av antalet personliga pronomen omkring 1670 och en motsvarande uppgång omkring

1680. Uppgången 1680 gäller också possessiva pronomen och första personens pronomen. De båda följande decennierna markerar en tillbakagång, som dock ej är signifikant. Possessiva pronomen ökar signifikant omring 1740 men bara tillfälligt; 1750 sker en ny minskning. Det betyder att possessiva pronomen aldrig är så talrika som på 1740-talet. Klass 1c ökar redan på 1730-talet, men då från lågt värde. Även denna klass drabbas av signifikant minskning omkring 1750. Av övriga klasser uppvisar 1j signifikant ökning omkring 1670; den förut konstaterade uppgången under period III hör alltså till periodens senare hälft. Klass 1i företer en signifikant uppgång mellan period III och period IV; den sker successivt och ger ej utslag här. Klassen minskar sedan mellan V och VI. Även den förändringen sker successivt, från cirka 1710, då den uppåtgående trenden bryts. Klass 1l+man minskar mellan VI och VII. Den minskningen kan nu fixeras till cirka 1740. Under sista decenniet sker en svag återhämtning. Ny är en tillfällig nedgång för 1g under 1730-talet.

Klass 1a utmärks av nedåtgående tendens från period I till cirka 1680, då denna tendens bryts kraftigt. Uppgången varar emellertid bara ett decennium. Tiden 1691-1710 präglas av nedgång. Så följer en tillfällig uppgång på 1710-talet och efter en svag nedgång en ny stegring på 1730-talet. Tiden 1741-60 kännetecknas av nedgång. Klass 1b minskar också fram till cirka 1680 och kurvan liknar i fortsättningen den för 1a med den stora skillnaden att 1b visar en markant uppgång under 1740-talet. Även kurvan för 1c liknar den för 1a, men svängningarna är kraftigare. En skillnad finner man i det att 1740-talet inte innebär någon nedgång. Klass 1d har en liknande kurva fram till 1720, då en ökning sker som genast avlöses av minskning. Även den varar blott ett årtionde. På 1740-talet inträffar en ny ökning och på 1750-talet en ny minskning. Kurvan är således under 1700-talet mycket oregelbunden, med tvära kast.

Klass 1e har en så mycket jämnare kurva. Långsam nedgång eller stillastående fram till cirka 1710 och därefter något större förändringar, som dock är kortvariga. Den tydligaste brytningen sker omkring år 1750, då det sker en markant uppgång.

Klass 1g uppvisar inga stora och långvariga förändringar. Intressantare är klass 1h. För denna klass inträffar den första stora förändringen omkring år 1670, då det sker en ökning som efter bara en svag minskning fortsätter fram till 1700, då tendensen vänds i nedgång ända fram till 1750, om man bortser från en svag uppgång under 1720-talet. Klassen har alltså en klar kulmen på 1690-talet och en mindre på 1750-talet.

Klass 1i minskar fram till 1680. Därpå följer 30 år med uppåtgående tendens. 1710 bryts den. Nedgången fortsätter resten av den undersökta tiden med bara svag återhämtning på 1750-talet.

Klass 1j ökar frappant cirka 1670, förlorar något under 1680-talet men ökar sedan fram till 1710, då en tillfällig nedgång sker. Den nya uppgången som börjar cirka 1720 följs så av bara decennielånga fluktuationer.

Klass 1k ökar också under period III, minskar på 1680-talet. ökar så fram till 1720, varefter sker en klar men kort nedgång. De tre sista årtiondena kännetecknas av uppåtgående tendens.

Slutligen har vi 1l+man. Denna klass ökar under II, minskar under III men ökar sedan svagt men kontinuerligt fram till cirka 1710, då tendensen bryts kraftigt. Två decennier av viss återhämtning följer, så en ny stark nedgång på 1740-talet och en liten uppgång på 1750-talet.

Vi skall nu se vid vilka tidpunkter de tydligaste och mest omfattande förändringarna sker. De starkaste tendensbrytningarna inträffar cirka 1680 (för 1a, 1b, 1c, 1d, 1i, 1j och 1k), 1690 (för 1a, 1b, 1c, 1d, 1h och 1k), 1710 (för 1a, 1b, 1c, 1e, 1g, 1i, 1j och 1l+man) samt 1750 (för 1b, 1c, 1d, 1,e, 1h, 1j och 1l+man). Därnäst följer 1670 (för 1h, 1j och 1k), 1720 (för 1e, 1h, 1i, 1j och 1l+man), 1730 (för 1d, 1e, 1g och 1k) samt 1740 (för 1a, 1d, 1g, 1j och 1l+man). 1700 sker nästan inga förändringar - bara för 1h och 1l+man bryts tendensen. Tar man hänsyn till att brytningarna 1720 och 1730 i flera fall rör kortvariga fluktuationer, är man benägen att låta periodgränserna ligga vid 1690, 1710 och 1750 men för vissa klasser vid 1670 och 1740. 1680 sker också en mycket markant tendensbrytning, då den långvariga tendensen för 1a, 1b, 1c, 1d och 1i bryts.

Om man bortser från tillfälliga förändringar och i stället, som här, utgår från mera långvariga tendenser, minskar genrefaktorns betydelse avsevärt, eftersom blandningen av genrer är jämnare under längre perioder. Att perioden 1721-30 har så mycket fler andra personens pronomen kan bero på att denna period bland sina texter har ganska mycket andlig didaktik och psalm, genrer med normalt många ord i denna klass.

1.2.1.2 Konjunktioner

Två av de konjunktionsklasser Thavenius avskilt, klasserna 2 och 2g, har redan undersökts (1.1.2.1.0). Thavenius har sammanlagt åtta klasser, en finfördelning motiverad av syftet att få en för databehandling lämpad klassindelning men även

för analysens skull. [22] Vi skall emellertid redan här, i den deskriptiva delen, redogöra för värdena i de olika klasserna. Tabellerna A 1.35, 36 och .37 visar värden för de olika klasserna för respektive perioder, genregrupper och författargrupper.

För att börja med perioderna (tab. A 1.35) ser vi att klassen samordnande konjunktioner, 2a, ökar från period I till II, minskar från II till III och fortsätter att minska fram till VII, då en ökning sker. Urvalsklassen 2b, som bara omfattar de högstfrekventa orden *eller*, *men*, *och*, har som väntat en liknande kurva. Det samma gäller 2c, *och*, inte heller det oväntat, då ordet dominerar starkt. Av detta skäl har Thavenius föreslagit att låta samordnande konjunktioner representeras av bara detta ord. [23] Eftersom vi för vår del inte bara är intresserade av själva samordningen utan också av vilket slags samordning det är fråga om, till exempel disjunktiv eller explanativ, skall vi dock behålla den stora klassen 2a.

Ordet *och* har som sagt sin högsta frekvens under period II. Det betyder inte att denna period skulle vara särskilt enhetlig. Tvärtom har den den högsta variationskoefficienten av alla. Periodens höga värde beror på att några texter har extremt många *och* : Stiernhielms *Hercules*, panegyrik och *Then fångne Cupido*, dikten *Bröllops beswärs Ihugkommelse* och Ausius´ psalm. Skogekär Bergbos *40 små Wijsor* har bara 40, ett av de lägsta värdena överhuvudtaget. När Stiernhielms panegyrik har 173, betyder det att ett ord på tolv är ett *och*.

Klassen 2e, underordnande konjunktioner, varierar mellan 14,2 under period I och 21,3 under III. Den markanta uppgången avlöses dock under period IV. En ny svag uppgång sker under VI, följd av en betydande nedgång under VII. Klass 2d, ordet *att*, har en något annorlunda kurva. Period II innebär en liten minskning, men därefter sker en kraftig ökning fram till IV, en ny svag ökning fram till VI och sedan en svag minskning. Variationskoefficienterna för perioderna III-VII är måttligt höga, vilket tyder på generella förändringar.

Den sammanlagda klassen 2f företer en liknande utveckling, med en ökning från första periodens låga värde fram till ett högsta värde under VI och sedan minskning. Det hänger givetvis samman med att klass 1j, relativa pronomen, som ingår som största delklass i 2f, också ökar från låga värden under de första perioderna. För 1j bryts emellertid den uppåtgående kurvan tillfälligt under VI. Underordning kan ske antingen med de nämnda konjunktionsklasserna eller med

---

22 Thavenius 1972 s. 179f.

23 Thavenius 1972 s. 184f.

relativa pronomen. De tre klassernas korrelationer är alltigenom positiva, men korrelationerna 1j - 2e och 2d-2e är inte signifikanta:

Tab. B 1.8. Korrelationen mellan värden för 1j, 2d, 2e och 2f i de olika periodgrupperna

	2d	2e	2f
1j	+.78	+53	+96
2d		+42	+89
2e			+67

Det höga värdet för 1j-2f är självklart, eftersom 1j ingår i 2f. Men när vi ser att även de andra korrelationerna är positiva, kan vi anta att alla klassernas förändringar står i samband med varandra. Förändringarna kan beskrivas som en fram till ungefär period VI alltmer tilltagande tendens att använda underordning, vare sig det skett med hjälp av relativa pronomen, *att*-satser eller underordnande konjunktioner.

Värdena är för alla klasserna högre än de Thavenius fått för gruppen Gustaviansk lyrik. [24] Skillnaden är dock störst för klasserna 1d och 1e, vilket betyder att den tendens till nedgång som visar sig under vår sista period kvarstår och förstärks. Men i Gustaviansk lyrik har även klass 1j minskat, något som ej börjat i vår undersökning.

Vi skall nu se om förändringarna från period till period är signifikanta (tab. A 1. ?). Utfallet blir oväntat litet: endast den stora uppgången för 2f mellan II och III och nedgången för 2e mellan VI och VII är signifikanta. Det hindrar inte att vi bör beakta förändringarna. Nedgången för klasserna 2, 2a, 2b och 2c varar kontinuerligt från period II till VI. Uppgången för 2d varar från III till VI. Det är alltså fråga om långvariga förändringar.

Vi går över till konjunktionerna i de olika genregrupperna. (tab. A 1.36) Klass 2 varierar föga mellan genrerna. Den oenhetliga klassen diskriminerar tydligen inte väl mellan genre. En enda intressant sak kan noteras: de andliga genrerna har genomgående högre värden än de världsliga. Den likaledes oenhetliga klassen 2g visar sig inte heller vara intressant.

---

24 Se tabellerna i Thavenius 1972 s. 212 och 219.

Annorlunda förhåller det sig med de mer enhetliga klasserna. Klass 2a har högst värde i andlig didaktik, lägst i kärlekspoesi. Ännu tydligare blir bilden då vi undersöker klass 2b, samordnande konjunktioner. Även här befinner sig andlig didaktik och kärlekspoesien vid skalans ändar, den förra genren med många ord, den senare med få. Klass 2c, ordet *och*, har högst värde i panegyrik, psalm, andlig didaktik och biblisk epik I, lägst i kärlekspoesi, satir och sällskapspoesi. Det är tydligt att det i andliga genrer finns en tendens att använda fler samordnande konjunktioner är i världsliga. Psalm och kärlekspoesi är genrer vilka, som vi sett, i viktiga avseenden står varandra nära. De skiljer sig emellertid åt i användningen av samordnande konjunktioner.

Klass 2d är störst i biblisk epik II. Minst är klassen i panegyrik. Skillnaderna mellan de högsta värdena och de lägsta är stora. Variationsvidden, 17,4, är stor med tanke på klassens låga värden, och den är betydligt större än den mellan perioderna, 10,8. Klassen kan antas diskriminera bättre mellan genrer än mellan perioder. Vi ser också att klassen för samman å den ena sidan de båda grupperna bibelepik med höga värden, å den andra de med varandra besläktade världslig epik och panegyrik med låga. Märkligt nog har dock psalm II högt värde, medan psalm I har lågt. Också de båda grupperna bröllopsdikt befinner sig långt ifrån varandra. Att utan vidare säga att klassen diskriminerar mellan genrer vore förhastat.

Klass 2e tycks bättre diskriminera mellan genrer. Även här har vi dock ett undantag: biblisk epik I har ett av de lägsta värdena, biblisk epik II ett av högsta.

Den stora klassen 2f har mycket högre värden i genrer som bröllopsdikt, gravdikt och biblisk epik än i psalm, panegyrik, världslig epik och sällskapspoesi.

Flera gånger har vi sett att skillnaden är ganska stor mellan två grupper inom samma genre. Vi skall nu se om skillnaden är signifikant. Det är bara skillnaden beträffande 2e mellan biblisk epik I och II.

Mellan de enskilda författarna (tab. A 1.37) är skillnaderna för alla klasserna mycket stora, betydligt större än mellan genrerna. Ett exempel: Stiernhielm har 133,6 *och*, Holmström mindre än hälften, 55,9. Å andra sidan har Stiernhielm bara 15,0 *att*, medan Spegel har 35,2 och Brenner hela 37,5. Allt tyder på att det finns spelrum för stor individualism ifråga om användningen av konjunktioner. Stiernhielm är den mest extreme bland författarna. Han har både många ord i klasserna samordnande konjunktioner (2a, 2b och 2c) och få underordnande ord

(2d, 2e och 2f). Stiernhielmslärjungen Columbus är jämte Wexionius den författare som på det hela taget står närmast Stiernhielm. Påfallande är hur långt ifrån honom Lucidor står; skillnaden är så stor att den rimligen bör ses som indikation på en annan stil. Kring Lucidor grupperar sig några författare under perioderna IV och V: Brenner, Holmström och Runius. Spegel intar utom beträffande 2d en mellanställning mellan Stiernhielm och Lucidor. Nordenflycht och Gyllenborg liknar vad gäller 2a och 2e Stiernhielm men intar vad gäller de andra klasserna en position i mitten.

Det förhållandet att författarna under period IV med undantag för Wexionius och i viss mån Spegel skiljer sig starkt från Stiernhielm och hans lärjunge Columbus måste påverka skillnaden mellan period IV och de närmast föregående perioderna. Varken period II eller III är dock enhetliga. Skogekär Bergbo under II är i detta avseende som i så många andra diametralt motsatt Stiernhielm. För klass 2a har han ett medelvärde på 74,7 mot Stiernhielms 162,3, för 2f 113,0 mot 53,3. Man skulle kunna säga, att det inte är Lucidor som börjat förändringen utan Skogekär Bergbo. Det är dock inte historiskt korrekt, eftersom Skogekär Bergbos texter med undantag för *Klagemålet* inte blev offentliga förrän efter 1680.

Liksom vi sett stor variation inom periodgrupperna och genregrupperna ser vi att i många fall variationen är stor inom författargrupperna. Några exempel: Nordenflycht har 47 ord i klass 2d i bröllopsdikten men bara 19 i kärlekspoesi 2. Hon har 117 ord i klass 2f i bröllopsdikten men bara 67 i världslig epik. Gyllenborg har ännu större skillnad: 113 i världslig epik 2, 64 i naturbeskrivande dikt.

Frågan är då om författargrupperna är mer homogena än periodgrupperna och genregrupperna. Vi kan få ett mått i variationskoefficienternas medelvärden inom respektive grupper. Resultatet ser vi i tabellen nedan. För att inte olikheten mellan författargrupperna och de andra grupperna inte skall bli alltför stor har bara de åtta författare som är företrädda med minst sex texter vardera fått vara med.

Tab. B 1. 9 Medelvariationskoefficienterna för konjunktions-klasserna i olika textgrupper

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g

Totalt	.166	.222	. 226	. 268	.345	.431	.218	.296
Perioder	.169	.217	.220	.249	.359	.357	.225	.311
Genrer	.149	191	.190	.226	.293	.342	.185	.280
Författare	.099	.121	.123	.145	.297	.339	.133	.326

Siffrorna för periodgrupperna är ungefär desamma som för totalmaterialet oordnat, vilket tyder på att perioden spelar ingen eller liten roll. Genre- och författargrupperna ger däremot lägre värden, och utom för 2d, 2e och 2g ger författargrupperna klart lägst. Med viss sannolikhet torde det således förhålla sig så, att valet av antalet samordnande ord och av underordning överhuvudtaget är författarens val, medan användningen av ordet *att* och av underordnande konjunktioner lika mycket bestäms av genren.

Vi skall till sist gå tillbaka till perioderna och se när förändringarna i tiden sker. Vi delar som vanligt in texterna 1671-1760 i tioårsperioder och testar skillnaderna mellan dessa (tab. A 1.38) Signifikanta skillnader för klasserna 2, 2a, 2b och 2c får vi mellan perioderna 1681-90 och 1691-1700 och för klasserna 2a, 2b och 2c mellan 1741-50 och 1751-60. I förra fallet rör det sig om kraftig nedgång, i senare om uppgång. Mellan 1700 och 1750 finner vi bara rätt små förändringar. De stora förändringarna bör inte locka till långtgående slutsatser. 1680-talet domineras av Spegel, som har många ord i de nämnda klasserna, 1690-talet av Holmström, som har få. Förändringen kring år 1750 kan på samma sätt till en del förklaras av att Nordenflycht dominerar 1750-talet, medan Dalin i större utsträckning är med på 1740-talet .

För klass 2d finner vi en svag brytning av den förut uppgående tendensen omkring 1690, efter två decenniers nedgång en ny uppgång cirka 1720 och åter nedgång cirka 1740. Inga skillnader är dock signifikanta. Klass 2e uppvisar ingen mer bestående tendens om man undantar en minskning, som räcker från 1730 till 1750. Klass 2f ökar kraftigt på 1670-talet. Men den ökningen bör till största delen tillskrivas Lucidor. Därefter sker genast en nedgång, och inte heller de följande förändringarna är bestående. Resultatet blir således att konjunktionsklasserna ger liten hjälp vid bestämmandet av stilperioder.

1. 2.1.3 Prepositioner

Också för prepositionerna följer vi Thavenius' klassindelning. Den omfattar utom de redan undersökta klasserna prepositioner (3) och prepositioner + adverb (3d) även en sammanslagning av dessa klasser (3a), ett urval prepositioner (3b) och ett mer begränsat urval (3c) av högfrekventa prepositioner. [25] Klasserna 3b och 3c är gjorda med tanke på databehandling och stilistiskt ointressanta. Dessutom passar de inte på vårt material, eftersom några av de i detta högst frekventa orden saknas. Till dessa högfrekventa ord hör de sammansatta prepositionerna av typen *uppå, utaf, uti, utur*. Frekvenserna för dessa senare ord varierar också starkt i vårt urval. Nedanstående tabell visar detta. Med utgångspunkt från periodgrupperna om vardera tio texter har där angetts dels varje ords absoluta frekvens (per 20 000 ord), dels dess andel i procent av frekvensen för det sammansatta ordet plus det enkla, till exempel andelen *uti* av uti plus *i*.

Tab. B 1.10. Absoluta frekvenser och andel i procent för de sammansatta prepositionerna i periodgrupperna

Period	uppå		utaf		uti		utur	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
I	23	13,9	14	8,3	75	18,1	2	25,0
II	32	21,9	16	8,5	84	20,0	1	8,3
III	20	15,0	29	13,4	67	17,0	1	5,6
IV:1	12	8,1	16	10,1	45	11,5	3	7,9
IV:2	16	11,9	20	13,8	50	15,5	7	33,3
V	16	12,2	27	14,8	53	14,1	6	27,3
VI	22	11,8	18	10,9	63	14,3	4	10,8
VII	5	3,5	11	5,1	33	7,5	6	14,3

Det framgår tydligt, att det under den sista perioden - men först då - sker en kraftig minskning av de sammansatta orden till förmån för de enkla. Undantaget är *utur*, som på allvar kommit in omkring år 1700 men är ovanligt. Det bör påpekas, att Nordenflycht trots den allmänna tendensen under 1700-talet har en förkärlek för de sammansatta prepositionerna: *uppå* 19 (11,9 %), *utaf* 17 (8,1), *uti* 60 (11,5) och *utur* 2 (9,1).

---

25 Thavenius 1972 s. 166.

Tabell A 1.39 visar de olika klassernas storlek under de olika perioderna. Förändringarna för klass 3 är små, men en jämn nedgång från period II till IV kan noteras, varpå börjar en jämn men alltmer försvagad uppgång. Klass 3d minskar också men med början redan under period II. Även denna klass ökar från period V men minskar igen under den sista perioden. Resultatet blir givetvis att den sammanslagna klassen 3a också minskar från I till IV och sedan ökar till VI, varpå en liten minskning sker. Urvalsklasserna följer samma utveckling. Av dessa förändringar är bara den stora uppgången för 3a och 3d mellan perioderna IV och V signifikant. Då avlöses en markant nedåtgående tendens av en uppåtgående.

Genrernas värden visas i tab. A 1.40. Genrer med få ord i klass 3 är kärlekspoesi, satir och världslig didaktik, genrer med många världslig epik, panegyrik och gravdikt. Liknande är förhållandet med klass 3d och den sammanslagna klassen 3a. Världslig epik men även panegyrik och gravdikt har långt fler ord i denna klass än kärlekspoesi, satir och världslig didaktik. 3a förefaller kunna diskriminera väl mellan dessa genrer. Intressant är att på ena sidan, med många ord, har vi de "höga genrerna", på den andra, med få, de "låga". De andliga genrerna intar mellanställningar.

När världslig epik får så höga värden, beror det främst på Gyllenborg. Drar man hans tre urval ifrån, får man i klass 3a ett medeltal på 176,4, alltså inte mycket högre än för panegyrik. Det höga värdet hos Gyllenborg kan vara individuellt men det kan också spegla en tendens. Thavenius får nämligen för Gustaviansk lyrik ett värde på 9,0, det vill säga översatt till våra tal 180.[26] Detta är ett värde för alla genrer, vilket betyder att världslig epik - förutsatt att förhållandena mellan genrerna består - måste antaga värden i närheten av Gyllenborgs. Det lägsta värdet inom gruppen världslig epik svarar *Atis och Camilla* 2 för. Vi har tidigare sett att denna text avviker i flera andra avseenden. Hur väl klass 3a diskriminerar mellan vissa genrer ser vi annars av att ingen text i kärlekspoesi, satir eller världslig didaktik når ens i närheten av medelvärdet för världslig epik och inte heller når upp till medelvärdena för panegyrik och gravdikt. Bröllopsdikten har däremot texter med värden över (*Bröllops beswär*) eller i närheten av medelvärdet för världslig epik. I de andliga genrerna når endast Possieths andliga didaktik dit. Måttet diskriminerar således även mellan världslig och andlig epik. Som exempel på detta kan nämnas, att Samuel Columbus, som skriver i bägge genrerna, har värdet 171 i sin världsliga epik men bara 139 i den andliga.

---

26 Thavenius 1972 s. 216.

Går vi så till de valda författarna (tab. A 1.41), finner vi att Stiernhielm och de tre sena författarna Frese, Nordenflycht och Gyllenborg har betydligt fler ord i klass 3 än de flesta övriga författare. Diktarna från period IV har alla låga värden, lägst Spegel, medan Columbus och Dalin har relativt höga. I klass 3d däremot har Stiernhielm ett av de lägsta värdena. Frese och Nordenflycht har där liksom Dalin ganska höga, men de överträffas vida av Gyllenborg. Hans extremt höga värden ligger i den världsliga epiken, där han svarar för de högsta, men hans betydligt lägre värde i satiren är högst i sin genre. Vi har alltså att göra med ett karakteristikum för Gyllenborg. De olika klassernas olikhet gör att den sammanslagna klassen 3a får något annorlunda värden än man kunnat vänta om man utgått från de båda mindre klasserna var för sig. Genreanpassningen är tydlig hos flera författare. Liksom Gyllenborg och Columbus har Dalin och Nordenflycht de högsta värdena för 3a i den världsliga epiken. Holmström och Nordenflycht har också högre värden i panegyrik än i andra genrer. Lucidor, Holmström, Dalin och Nordenflycht har högre värden i gravdikt än i de flesta andra genrer med undantag för panegyrik och världslig epik.

Homogeniteten varierar givetvis - inte oväntat med tanke på genreanpassningen - men några författare har mycket låg variationskoefficient, merendels lägst för klassen 3a. Allra lägst har Rudeen, men det bör förklaras av att han skriver i genrer som ligger varandra nära. Särskilt låg koefficient för 3a har vidare Frese, Brenner, Columbus, Runius och Spegel. De författare som skrivit både i världslig epik och kärlekspoesi, som Dalin och Nordenflycht, har hög koefficient.

Vi skall med hjälp av nedanstående tabell jämföra medelvariationskoefficienterna för de olika kategorierna.

Tab. B 1 11. Medelvariationskoefficienten för prepositions-klasserna i olika textgrupper

Grupper	3	3a	3b	3c	3d
Totalt	.240	.166	.153	.162	.192
Perioder	.228	.158	.144	.149	.186
Genrer	.192	.134	.126	.136	.165
Författare	.228	.134	.126	.129	.151

Man kan notera att klass 3b liksom i Thavenius' Äldre lyrik (Thavenius 1972 tab. A.8.2) har de lägsta värdena och att ordningen även i övrigt är densamma. Att döma av koefficienterna skulle klass 3 påverkas mest av genre, klasserna 3c och 3d mest av författare. Så enkelt ligger det nog inte till. Det höga värdet för klass 3 hos författare beror mycket på den stora variationen hos Stiernhielm. En kort text, *Lycksaligheetenes Ährepracht*, har exceptionellt många prepositioner, en annan, *Harmskrift*, mycket få. Tar vi bort Stiernhielm, får vi en medelkoefficient på .188, alltså ungefär som för genrer. Utan en variansanalys kan inget bestämt sägas, men det tycks som om perioderna skulle påverka klasserna obetydligt men genrer och författare mer och bägge ungefär lika mycket.

Vi har funnit att klasserna 3a och 3d ökar signifikant omkring år 1700. Med en indelning i tioårsperioder skall vi nu till sist se om förändringarna sker just då (tab. A 1.42.) Signifikanta skillnader får vi dels för klasserna 3a och 3d mellan 1671-80, dels för bara 3d mellan 1681-90 och 1691-1700 samt mellan 1721-30 och 1731-40. Däremot får vi ingen skillnad omkring år 1700. Ingen av skillnaderna markerar någon brytning av en mer långvarig tendens. Mest intressant är ökningen för 3d omkring 1690, eftersom den inleder en uppgång som varar fram till 1730.

1.2.2. Adverb

Adverben är den ordklass som står närmast formorden. Liksom formorden är den en heterogen klass, bestående av ord med högst olika funktioner. Närheten till formorden visas redan genom att en del ord kan vara både formord och adverb. Av de ord som här förts till klassen adverb har även andra en klar släktskap med olika slag av formord. Det finns pronominella adverb. Bland dem har vi demonstrativa som *här* och *där, hit* och *dit*, relativa och interrogativa som *huru, hwarför, hwartill, hwi*, indefinita som *stundom, någonstans*. Andra adverb står nära konjunktionerna. Dit hör samordnande adverb som *också* och *äfwen, likwäl* och *emellertid, därför* och *fördenskull*. [27]De relativa adverben är även underordnande. Vissa forskare har på grund av dessa skiftande funktioner urskilt en särskild klass egentliga adverb, som består av sådana ord som uttrycker sättet på vilket något sker, och fört de övriga samman med andra ordklasser eller låtit dem bilda egna klasser.

---

[27] Hanna Lehti-Eklund (Lehti-Eklund 1988 s. 185ff.) kallar dessa adverb ”konnektiva adverb”. Hon för hit *emellertid, följaktligen, desslikes, därjämte, alltså*, men det finns givetvis fler.

Använder man frekvensen av adverb för att särskilja olika stilar måste man dela upp denna heterogena klass på delklasser. I den vanliga grammatiken skiljer vi också sedan gammalt mellan olika klasser. I viss utsträckning kan denna uppdelning följas här. Vi har då först en klass som säger något om *tiden* för något som sker, tidsadverb. Vi låter dem bilda en klass 1. Vid sidan av denna har vi adverb som utmärker *platsen* för händelser, rumsadverb, klass 2. Båda dessa har en deiktisk funktion gemensam, men den klara skillnaden dem emellan gör det ändå försvarbart att skilja dem åt i två klasser. Så har vi de egentliga adverben, som står som bestämning till verb och säger något om *hur* något skedde. Dessa sättsadverb bildar klass 3.

Andra adverb utgör bestämningar till adjektiv eller andra adverb eller ibland verb och säger något om *graden*. De kallas i svensk grammatik gradadverb och bildar här klass 4. Vissa adverb har antingen *relativ* eller *interrogativ* funktion. Om man så som skett här vid excerperingen gått enbart efter orden och inte sett till funktionen har de inte kunnat skiljas åt. Denna klass får bilda klass 5. Vidare förs till adverben en mängd ord som inte bestämmer en enskild ordklass utan hela *satser*. Man kallar dem satsadverb. De bildar klass 6. Noga taget behöver inte negationerna alltid vara satsadverb. I satsen "Han är inte elak, snarare dum" upphäver *inte* adjektivet och inte hela satsen. Detsamma är förhållandet i "Inte långt därefter reste hon tillbaka". Vanligen är negationen dock att betrakta som satsadverb. Negationerna får bilda en underavdelning av satsadverben, klass 6a. Vissa adverb anger hur den talande ställer sig till sin utsaga. Dit hör dels ord som försäkrar eller bedyrar (*säkert, förwisso, wisst*), dels ord som uttrycker tvivel eller tveksamhet (*kanske, nog, wäl*). Dessa ord utgör klass 6b. Andra adverb åter anger följd av det som sagts tidigare. Vi har ord som *därföre, fördenskull, således, nämligen*. De bildar klass 6c. Ord som *annars, elliest, emellertid, likwäl, ändå* har oftast adversativ funktion. De bildar klass 6d. Ytterligare en grupp ord har rent samordnande uppgift. Dit hör *dessutom, därhos, jämwäl, likaså, och, ochså, tillika, äfwen*. De förs till 6e. Sist har vi ord som anger ordningen mellan olika nämnda ting eller uttrycker ordning i själva utsagan. Dit kan räknas *därefter, främst, först, sist, slutligen*. De bildar klass 6f.

Några av dessa delklasser svarar mot olika slag av konjunktioner. Orden i klass 6c har en funktion, som liknar de explanativa konjunktionernas. "Han kunde inte hitta någon lösning. *Därför* (*fördenskull, således*) reste han hem igen" kan sägas svara mot "Han reste hem igen, ty han kunde inte hitta någon lösning" eller "Han reste hem igen, eftersom han inte kunde hitta någon lösning". Orden i

klass 6d har samma funktion som adversativa konjunktioner. Man kan säga antingen "Hon satte igång med stor energi. Likväl gick det långsamt" eller Hon satte igång med stor energi, men det gick långsamt" eller "Fastän hon satte igång med stor energi gick det långsamt". Orden i klass 6e svarar mot vanligt samordnande konjunktioner. De används ofta för att variera eller förstärka uttrycket för samordning. I uppräkningar förs ofta in ett *dessutom*, *därhos* eller *jämwäl*, när flera *och* har använts.

Efter denna indelning i delklasser återstår några adverb. Det är främst partiklar till löst sammansatta verb, som var så vanliga på 1600-talet (*an, bi, fort, hop, qwar, samman, åter*). Dit kan också föras ord som *ihiäl, ihåg, tillbaka, tillfreds, tillhanda*. Helt annan karaktär har några andra svårplacerade ord som *ömsom*. Denna restklass bildar klass 7.

Gränserna mellan de olika klasserna är inte alltid lätta att dra. Åtskilliga adverb kan fungera på olika sätt. Prepositionella adverb som *därpå* eller *däröfwer* kan ha rent rumslig innebörd men även användas i överförd betydelse om abstrakta ting. Skall de räknas till rumsadverb eller satsadverb? Är *stadigt* ett tidsadverb med samma innebörd som *ständigt* eller ett sättsadverb. Bör *hwarest* föras till rumsadverb eller relativa och interrogativa adverb? Är *först* ett tidsadverb eller ett ordnande adverb? Särskilt svår förefaller gränsdragningen mellan klasserna 3, 4 och 6 vara. Åtskilliga ord som efterhand kommit att fungera som gradadverb är från början sättsadverb, såsom *grufligt, förskräckligt, illa, rätt.* Ordet *wäl* kan vara sättsadverb men används mycket ofta som satsadverb. Likaså förhåller det sig med *billigt*. En undersökning av den vanligaste funktionen har fått fälla utslaget. Den har lett till att ord som *grufligt, förskräckligt, illa* och *rätt* förts till gradadverb, *billigt* och *wäl* till satsadverb. [28]

Adverben utgör inte som formorden en klass som kan någorlunda begränsas. Man kan därför inte bestämma innehållet i delklasserna genom att räkna upp alla ord som ingår. Jag väljer i stället att ge allmänna riktlinjer och uppräkna vissa högfrekventa ord. Dessa ord har fått bestämma placeringen och synonymerna har sedan följt efter. Det innebär naturligtvis att en viss osäkerhet står kvar. Den är dock liten, eftersom de ord om vilka tveksamhet rått är lågfrekventa.

---

28 Om indelningen av adverb se Teleman 1999 2 s. 624-682. Jfr även Lehti-Eklund 1988 s. 185ff.

Till klass 1 förs alla ord som på ett eller annat sätt anger tid, tidpunkt eller iteration i tiden. Även det negerande *aldrig* ingår. Däremot inte *först, sist* och *slutligen*, som förts till 6f, och *igen* som liksom *åter* först till 7. Till klass 2 förs alla ord som anger rum, befintlighet eller riktning. Dit hör även prepositionella ord som *därpå* och *däröfwer* men inte *därom*. *Därtill* har förts till 6e, eftersom det vanligen har konjunktionell innebörd. *Långt* ingår i klass 4, då det oftast förstärker adjektiv eller adverb i komparativ.

Till klass 3, sättsadverb, förs alla de adverb som kan uttrycka sättet på vilket något sker och samtidigt inte graden. De är ofta bildade till adjektív med ändelserna *-t, -lig, -liga* eller *-ligen*. Till gruppen förs även ord som säger något om resultatet av handlingen, alltså inte själva handlingen, såsom *fåfängt, förgäfwes, omsunst*.

Gradadverb, klass 4, är alla adverb som säger något om styrkan i ett adjektiv, adverb eller ibland ett verb. Dit hör *mycket* (*mera, mest*) med synonymer, *litet* (*mindre, minst*) *föga, ganska, lagom, långt, någorlunda, tämligen, wida, ända,* vidare *alldeles, fullt, helt, nästan, platt, rent* och *alltför, mångfalt, trefalt* etc. *illa, rätt*.

Till klass 5 förs *huru, hwi* och alla prepositionella adverb på *hwar-* samt orden *hwadan* och *hwarest*.

Negationer är *ej, icke, inte(t), ingaledes, ingalunda*. Vidare förs dit de icke totalt negerande orden *knapp(ast)*, *nappast, näppeligen*.

Till klass 6b förs *fuller, försann, förwisso, sannerligen, säkert, twifwelutan, wisst* med synonymer, vidare *kanhända, kanske, törhända* med synonymer och *månne*, *månntro* samt ordet *wäl*.

Klass 6c består av *alltså, dy, ty, därföre, fördenskull, nämligen, således, sålunda.* Däremot har inte *ju* tagits med, eftersom det ofta ingår i frasen "ju […] desto" och har annan funktion.

I klass 6d ingår *annars, däremot, elliest, emellertid, heller, lell, likwäl, wisserlig*(*-en*), *ändå*.

Klass 6e bildas av ord som *därhos, därjämte, därtill, jämwäl, likaledes, likaså, och, ochså, tillika, äfwen.*

Till klass 6f förs som redan sagts orden *därefter, främst, först, sist* och *slutligen*. Ordet *äntlig*(*-en*) har bedömts oftast fungera som tidsadverb.

Klass 7 har redan bestämts.

Den totala mängden adverb varierar som vi sett såväl mellan olika periodgrupper som mellan genrer eller författare. Av perioderna har III, IV och V många adverb, I och VI medelmåttligt och VII få. Av genrerna har världslig epik och epik få men

"lägre genrer" många. Av valda författare råder stor skillnad mellan å ena sidan Spegel, Holmström och några andra författare från period IV, som har många, och Stiernhielm och Nordenflycht å den andra som har få.

De olika delklasserna är olika stora. Det är rimligt att anta att de stora klasserna påverkar totalmängden mer än de små. Men de olika delklasserna samvarierar långtifrån alltid med totalmängden.

Om vi först ser på perioderna (tab. A 1.43) finner vi att de tre perioderna III, IV och V, som har mest adverb även har många adverb i delklasserna 1, 3, 4 och 6a (negationerna). Men i delklass 2 är det perioderna I, IV, V, VI och VII som har den största mängden.

Tabellen nedan visar rangordningen mellan periodgrupperna vad avser mängden adverb i de olika klasserna. Bara de största delklasserna tas med.

Tab. B 1.12. Rangordning mellan periodgrupperna vad avser mängden adverb totalt och i de olika delklasserna

Rang	Adv.	1	2	3	4	6	6a
1	III	IV	I	III	III	V	V
2	IV	III	IV	IV	IV	I	IV
3	V	V	V	V	V	III	III
4	I	I	VII	VI	II	II	VI
5	VI	II	VI	II	VI	IV	VII
6	II	VI	II	I	I	VI	II
7	VII	VII	III	VII	VII	VII	I

Vi ser att period VII placerar sig på sista plats beträffande flera adverbklasser, dock inte negationer och rumsadverb som denna period har ganska mycket av.

Variationerna mellan genrerna (tab. A 1.44) är beträffande vissa klasser mycket stora. Kärlekspoesien har 41,4 tidsadverb, biblisk epik II bara 24,7, världslig epik har 37,8 rumsadverb, kärlekspoesi bara 22,8, världslig didaktik har 26,9 gradadverb, världslig epik bara 12,6. Allra störst är skillnaderna beträffande satsadverben. Satir har 76,5, världslig epik bara 28,9. Till stor del beror skillnaderna på negationerna, där satir har 39,8, världslig epik 15,3. Vi ser också att det finns ett samband mellan genrens rang och antalet adverb i olika klasser. "Höga genrer" som världslig epik och panegyrik följs åt, liksom "låga" som satir och världslig didaktik.

Hur genregrupperna placerar sig syns bäst i en tabell som visar rangordningen mellan dem.

Tab. B 1.13. Rangordning mellan genregrupperna vad avser mängden adverb totalt och i de olika delklasserna

Rang	Adv.	1	2	3	4	6	6a
1	Satir	Kärl.	VE	Br.II	VD	Satir	Satir
2	VD	Gr.II	BE I	VD	Satir	VD	VD
3	Br.II	Gr.I	AD	Säll.	Br.II	Br.II	Säll.
4	Gr.I	Br.II	Ps.I	Gr.II	Br.I	AD	Kärl.
5	Gr.II	BE I	Gr.I	Satir	Gr.I	Kärl.	Gr.1
6	AD	VE	BE II	BE II	Säll.	Br.I	Br.I
7	Kärl.	Br.I	Gr.II	AD	Kärl.	Gr.I	BE I
8	BE I	Satir	Säll.	Kärl.	Gr.II	Säll.	Br.II
9	Br.I	Pan.	Pan.	Ps.II	BE I	BE I	BE II
10	BE II	Ps. II	Br. II	Br. I	BE II	BE II	Ps. I
11	Säll.	VD	Ps. II	BE I	AD	Ps. I	Ps. II
12	Ps. I	AD	Satir	Gr. I	Ps. II	Ps. II	AD
13	Ps. II	Ps. I	Br. I	Ps. I	Ps. I	Gr. II	Gr. II
14	Pan.	Säll.	VD	Pan.	Pan.	Pan.	Pan.
15	VE	BE II	Kärl.	VE	VE	VE	VE

I viss mån följer även här några delklasser den odelade klassen. I 3, 4, 6 och 6a intar världslig epik och panegyrik de sista platserna liksom de gör i den odelade klassen. Men delklass 1 och 2 följer här inte med. I 4, 6 och 6a intar även här satir och världslig didaktik tätplatserna liksom i den odelade klassen. I delklass 3 ligger de ganska högt upp men i 1 ligger de under mitten. Korrelationskoefficienten i förhållande till den odelade klassen blir för 1: +.17, 2:-.35, 3:+.75, 4:+.91, 6:+.91, 6a:+.80. Delklasserna 4 och 6 visar således bäst överensstämmelse, därnäst 6a och 3. Lika litet som då vi utgick från perioderna får vi någon överensstämmelse för rumsadverben och nu inte heller någon för tidadverben.

Går vi så till de valda författarna (tab. A 1.45) ser vi, att Stiernhielm och Nordenflycht, som båda har få adverb, har låga värden i alla klasser utom 2. Även Frese och Dalin har relativt få adverb, och också de har ganska höga värden i klass 2. Vi rangordnar de med minst texter företrädda författarna för att få bättre överblick:

Tab. B 1.14. Rangordning mellan författargrupperna vad avser mängden adverb totalt och i de olika delklasserna

Rang	Adv.	1	2	3	4	6	6a
1	Runius	Holm.	Holm.	Holm	Lucidor	Runius	Spegel
2	Holm.	Runius	Frese	Runius	Holm	Spegel	Runius
3	Spegel	Spegel	Stiern.	Spegel	Spegel	Lucidor	Holm.
4	Lucidor	Dalin	Runius	Lucidor	Runius	Runius	Lucidor
5	Dalin	Lucidor	Spegel	Dalin	Dalin	Frese	Dalin
6	Frese	Nord.	Dalin	Nord.	Frese	Dalin	Nord.
7	Nord.	Stiern.	Nord.	Frese	Nord.	Nord.	Frese
8	Stiern.	Frese	Lucidor	Stiern.	Stiern.	Stiern.	Stiern.

De fyra första namnen finns på någon av de fyra första platserna i alla delklasserna utom 2; dock kommer Lucidor i klass 1 först på femte plats. Stiernhielm intar sista eller näst sista platsen i alla klasserna utom 2. Även här intar alltså rumsadverben en särställning. Korrelationskoefficienterna visar också detta: 1: +.86, 2: +.14, 3: +.95, 4: +.82, 6: +.93, 6a +.86. Det är således uppenbart att rumsadverben skiljer sig från alla andra slag av adverb. Däremot tycks det råda så stor överensstämmelse mellan de andra klasserna att det är meningsfullt att arbeta med den annars till synes så heterogena klassen adverb som en storhet i analyserna.

Vi skall nu studera de enskilda delklasserna i de olika textkategorierna. Vi går tillbaka till tab. A 1.43 och ser på förhållandena under de olika perioderna. Vi tar bara fast på de stora och signifikanta förändringarna och de mer långvariga trender vi kan tycka oss se,

Tidsadverben varierar föga med uppgång fram till period IV och därefter nedgång. Rumsadverben varierar kraftigare. Den tydligaste förändringen ser vi under period IV, då den tidigare minskningen ersätts av en stark och signifikant ökning. Sättsadverbens kurva är ganska flack, med ökning fram till period IV och minskning efter period V. Gradadverben ökar också fram till period IV och minskar sedan hela tiden, mer eller mindre. Klass 5, relativa och interrogativa adverb, som genomgående har låg frekvens, minskar signifikant från period VI till period VII.

Satsadverbens kurva är mycket oregelbunden. Den starka nedgången från VI till VII är signifikant. Negationernas kurva följer i stort sett den större klassens, men minskningen börjar tidigare. Klass 6b minskar också från period V till

period VI och minskningen är signifikant. Klassen 6c är störst under period I och minskar sedan efterhand. Minskningen från period I till II är signifikant. Klass 6d uppvisar flera signifikanta förändringar: ökningen från II till III och minskningarna från III till IV och från VI till VII. De övriga delklassernas förändringar är små och inte signifikanta.

Liksom för andra klasser skall vi pröva hur förändringarna faller vid uppdelning av materialet på tioårsperioder (tab. A 1.46). Klasserna 1,2 och 3 företer då inga signifikanta förändringar. Det årtionde som har mest tidsadverb är 1690-talet, medan 1740-talet har minst. Det mest markanta beträffande rumsadverben är den långvariga uppgången från den tid då undersökningen börjar fram till omkring år 1710. En klar tendens beträffande sättsadverben får vi omkring år 1720, då den nedgång börjar som sedan varar tidsavsnittet ut.

Gradadverben når sin kulmen under 1670-talet. Tendensen bryts cirka 1680 med en signifikant nedgång. Sedan fortsätter nedgången med bara små och tillfälliga ökningar. Klass 5 har en långvarig uppgång, som bryts cirka 1690. Nedgången avlöses först cirka 1720 av en uppgång, som är stor men bara tillfällig.

Satsadverben ökar tillfälligt på 1670-talet. Nedgång och uppgång växlar sedan, med stor och signifikant ökning 1701-10 och lika stor minskning nästa period, ny uppgång 1731-40 och sedan ras. Nedgången omkring år 1740 är signifikant på 1%-nivån, och av författarna därefter är det bara den gamle Kolmodin som når upp över medelvärdet för föregående period. 1740 markerar alltså en ovanligt klar förändring. Denna förändring för den större klassen satsadverb innebär givetvis också en förändring för den största delklassen inom den, negationerna, men den är inte så stor. Av de uttagna delklasserna drabbas 6b och 6e förhållandevis mer. För 6e är nedgången signifikant.

De tydligaste brytningarna av tendenserna sker omkring 1680, då uppgången för 3, 4, 5, 6, 6d och 6f vänds i nedgång, omkring 1700, då ökningen för 1 och 7 upphör, omkring 1710, då ökningen för 1b och 6a upphör, omkring 1720, då en lång period av nedgång för 3 börjar, samt vid 1740, då 6 och 6a går ner drastiskt.

Vi har redan talat om att variationen mellan genrerna är stor. Världslig epik har genomgående få adverb men särskilt kommer det i dagen i klasserna 3, 4, 5, 6 (med delklasser) och 7. Satiren har flest adverb, men i klasserna 2 och 1 har genren inte särskilt många. Intressant är att se att medan kärlekspoesien intar främsta platsen vad beträffar tidsadverb kommer den annars närbesläktade genren psalm långt ner. Skillnaden mellan dessa båda genrer (11,5) är signifikant (fg 28). Beträffande

delklasserna inom klass 6 kan skillnaderna mellan genrer vara mycket stora. Satiren har sex gånger så många ord i klass 6b som den världsliga epiken.

Vi skall testa skillnaderna mellan vissa genrer . Världlig epik och panegyrik står ju i flera avseenden varandra nära och räknas båda som "höga genrer". De skiljer sig emellertid - dock ej signifikant - åt beträffande rumsadverb och satsadverb. Epiken har fler rumsadverb, panegyriken fler satsadverb. Även om skillnaderna inte är signifikanta, tycks de ha uppfattats av diktarna. De diktare som skrivit i båda genrerna, Dalin och Nordenflycht, har fler rumsadverb och färre satsadverb i epiken än i panegyriken. Beträffande gradadverb är det intressant att se, att diktarna av panegyrik under period IV, Dahlstierna och Holmström, svarar för de högsta värdena.

Gravdikt och bröllopsdikt är bägge tillfällespoesi. Stilen är dock i allmänhet högre i gravdikten. Studerar vi de olika adverbklasserna finner vi också intressanta skillnader. Av rumsadverb har gravdikten betydligt mer än bröllopsdikten, nästan lika många som den världsliga epiken. Den bibliska epiken liknar sin världsliga motsvarighet däri att den har många rumsadverb. Däremot skiljer den sig tydligt från den genom att den har så många satsadverb, i själva verket dubbelt så många. Det beror på alla delklasserna inom klass 6 men naturligtvis mest på den största klassen, negationerna.

Vi har sett att författarna skiljer sig mycket åt genom antalet adverb överhuvudtaget. Vi har en grupp med mycket få adverb. Dit hör Stiernhielm under en tidig period i undersökningen och Dalin och framför allt Nordenflycht under en sen. Mot dessa står Spegel och Holmström under sent 1600-tal med många adverb. Till dessa båda sällar sig Columbus, Lucidor, Brenner och Runius. Nära Dalin och Nordenflycht står Frese och Gyllenborg. Går man till de olika delklasserna blir bilden inte så tydlig. Spegel och Holmström skiljer sig åt genom att Holmström har mycket fler tidadverb - han har det högsta medelvärdet. Lucidor, som skrivit så mycket om tiden, har inte särskilt många tidsadverb. Beträffande rumsadverb kommer inte bara Stiernhielm utan också Nordenflycht på samma nivå som Spegel. För sättsadverb gäller ungefär detsamma som för tidsadverb. Gradadverb har Stiernhielm nästan inga alls, och Dalin och Nordenflycht har betydligt färre än Spegel och Dalin. Lucidor har många gradadverb. Relativa och interrogativa adverb (5) är få hos de allra flesta författare. Men Brenner överraskar med många, cirka dubbelt så många som de flesta andra diktare. För satsadverb gäller ungefär detsamma som för tidsadverb och sättsadverb: Stiernhielm, Dalin och Nordenflycht få, Spegel och Holmström många.

Exceptionellt många är de dock hos Lucidor, Rudeen och särskilt Runius. Det som sagts om denna större klass gäller också delklassen negationerna. Här framträder Rudeen med sitt värde som ligger en bra bit över alla andras. 6b är en mycket liten klass hos Stiernhielm och liten hos Dalin och Nordenflycht men ganska stor hos Spegel och Holmström och ännu större hos Brenner och Runius. Om de andra, vanligen små klasserna är inte så mycket att anföra mer än att Lucidor har påfallande många ord i både klass 6c, klass 6d och klass 6e. En annan anmärkningsvärd sak är det höga värdet hos Stiernhielm för restklassen, 7. Det som gör att han har så högt värde är att han har så många partiklar (*an, bi*) och sådana ord som *däran, häran*. Lucidor skiljer sig tydligt från Stiernhielm i detta.

Vi har sett att adverben delklasser i många fall klart diskriminerar både mellan genrer och mellan författare. Några av delklasserna tycks också vara bundna till tiden - eller till någon under en viss tid dominerande stilriktning. Genom att jämföra variationskoefficien-ternas medelvärden inom de olika textkategorierna skall vi nu till sist om de olika klasserna diskriminerar tydligare mellan perioder eller genrer eller författare:

Tab. B 1.15. Medelvariationskoefficienterna för adverbklasserna i olika textkategorier

Kateg.	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f7
Totalt	.368	.372	.363	.403	.670	.305	.374	.602	.791	.923	.649	.874	.518
Period.	.362	.361	.334	.391	.683	.301	.380	.570	.767	.963	.586	.873	.493
Genrer	.320	.331	.329	.373	.618	.246	.301	.546	.799	.842	.591	.807	.516
Förf.	.344	.321	.292	.370	.611	.255	.287	.536	.638	.781	.484	.901	.431

Materialet ordnat i perioder ger klart lägre koefficient för klasserna 3, 6b och 6e. Bruket av sättsadverb, talarrelaterade adverb och samordnande adverb förefaller alltså vara beroende av tiden. Ordnar man efter genrer får man lägre koefficient för alla klasser utom 6c och 7. Jämför man koefficienterna med dem vi fick för perioder ser vi att vi får betydligt lägre värden för klasserna 1, 2, 5, 6, 6a, 6b, 6d och 6f. Dessa klasser är troligen mer beroende av genre än av tid. Tvärtom tycks det förhålla sig med klasserna 6c och 7. Ordnar man efter författare får man nästan genomgående lägre värden än om man ordnar efter perioder. Lägre värden än i materialet ordnat efter genrer får man för klasserna 3, 6c,

6d, 6e och 7. Dessa klasser tycks alltså vara mer bundna till författare än till genre. Tvärtom förhåller det sig med klasserna 1 och 6f. Övriga klasser ger inga tydliga utslag.

1.2.3. Verb

Av de stora ordklasserna anses verben höra till de mest stabila. Medan andelen substantiv och adjektiv skiftar i olika kategorier av texter, menar man att verben är i stort sett lika många. [29] Åsikten har inte fått stöd i denna undersökning. Verben har visat sig kunna variera ungefär som de andra ordklasserna, och variationen tycks ha samband med variationen för dessa.

Vi har då räknat med hela den stora klassen verb, medan andra forskare vanligen utgått från huvudverben. Vi bör därför dela upp verben så att huvudverb och hjälpverb skiljs åt. Det finns flera skäl för en sådan uppdelning. Ett är att hjälpverben liknar formorden i att de är relativt få till antalet men högfrekventa, varför också vissa forskare för dem till formorden. [30] Ett annat är att bruket av hjälpverb kan indicera vissa stilistiska egenskaper, såsom tidsaspekten hos de temporala hjälpverben och inskott av modifiering hos de modala.

Vi får först två klasser, huvudverb, som utgör klass 1, och hjälpverb, klass 2. Hjälpverben bör delas upp ytterligare. Verben *hafwa* och *wara* är mycket frekventa, och bruket av dem har stort språkligt och stilistiskt intresse. De bildar delklasserna 2a och 2b. Andra hjälpverb, som bör bilda egna delklasser är *blifwa* (med synonymen *warda*), som bildar klass 2c, och *skola*, som utgör 2d. Övriga hjälpverb har enbart eller övervägande modal funktion. Hit hör *böra, kunna, låta, lär, må, månde, måste, töra* och *willia*. Dessa bildar klassen 2e. Gruppen modala hjälpverb är svår att avgränsa, och olika forskare har olika mening om vilka som skall föras hit. Många vill räkna *få* som hjälpverb. Min erfarenhet säger emellertid, att ordet i de allra flesta fall icke är hjälpverb utan har betydelsen 'erhålla' (i tidigare 1600-talssvenska ibland 'giva') *Töras, wåga* med synonymer kan sägas vara hjälpverb. Jag har dock uteslutit dem. De är också lågfrekventa. Inte heller har jag tagit med verb av typen *råka, hoppas, önska*. I modern svenska är *komma* (*att*) temporalt hjälpverb. I vårt material är det dock sällsynt och uppträder först på 1700-talet. Vanligen är

---

29 Muller 1967 s. 112

30 Brunet 1978 räknar avoir och être till ”les foncionels”. Se Kylander 1994 s. 81. Kylander 1994 s. 77ff. skiljer ut avoir och être från verben och för dem till en särskild klass, ”auxiliaires!.

det med *skola* man uttrycker futurum men på 1600-talet till en början även med *warda* + particip (*warder görandes*).

Hjälpverben förutsätter, som själva namnet anger, huvudverb. Det är därför intressant att se vilken relationen är mellan antalet hjälpverb och antalet huvudverb är, med andra ord hur ofta huvudverb är försedda med hjälpverb. Vi använder kvoten 2/1 som mått på detta. En annan relation av intresse är den mellan *hafwa* och *wara* (2a/2b). Med hjälp av dessa båda hjälpverb konstrueras bland annat tempus perfektum och pluskvamperfektum. Det är bekant att *hafwa* i äldre nysvenska erövrar mark från *wara*, särskilt vid rörelseverben. Det är av intresse att se hur snabbt denna förändring sker och om den sker likartat hos alla författare och i alla genrer. Tyvärr påverkas måttet av att *hafwa* men framför allt *wara* även har andra funktioner än de temporala. En separation har emellertid inte varit möjlig.

Tab. A 1.47 visar värdena för de olika verbklasserna och de båda nämnda kvoterna under de olika perioderna. Vi ser att den allmänna minskning för verben från period I till period III, som vi tidigare konstaterat, gäller både huvudverb och hjälpverb. Så gör också ökningen under perioderna IV och V. Den stora minskningen under period VII drabbar däremot bara hjälpverben. Detta avspeglar sig också på kvotvärdet 2/1. Medan kvoten ända till period VI håller sig mycket nära 0,50, sjunker den under period VI till 0,44 och under VII ytterligare till 0,35. Det är tydligt att det omkring 1720 sker en radikal förändring i språket, så att verben betydligt mera sällan förses med hjälpverb, och att den förändringen fortsätter under den sista perioden.

Det blir då intressant att se om denna minskning av antalet hjälpverb sker i alla delklasserna eller främst i någon klass. Man skulle kunna tänka sig att förändringen hade att göra med att tempus under de sista perioderna oftare var presens (eller imperfektum) och inte så ofta de hjälpverbskrävande perfektum och pluskvamperfektum. Men minskningen berör samtliga delklasser av hjälpverben. *Hafwa* minskar från 22,3 under period V till 14,5 under VII, alltså med en tredjedel, *wara* från 40,2 till 34,5, alltså med 14 %, *blifwa/warda* från 13,4 till 9,8 (26,9 %), *skola* från 12,0 till 7,0 (41,7 %) och de modala hjälpverben från 45,1 till 31,7 (29,7 %). Förändringen drabbar således de modala hjälpverben ungefär lika mycket som de temporala. Det innebär att man under de båda sista perioderna i stor utsträckning ger avkall på den möjlighet till nyansering av verbuttrycket som verben *kunna, låta, lär, må* och *willia* ger. Ser vi på de enskilda ordens frekvenser, finner vi emellertid att förändringarna inte berör alla de olika hjälpverben lika starkt. En uppställning av värdena för de vanligaste verben visar detta:

Tab. B 1.16. Frekvensen för ett antal vanliga verb i de tre sista periodgrupperna

	V	VI	VII
böra	24	33	33
kunna	144	111	116
låta	50	63	35
må	50	29	24
måste	39	25	25
willia	108	65	54

Vi ser, att det bara är *kunna, må, måste* och *willia* som kontinuerligt minskar och minskar kraftigt från period V till period VII. Verbet *böra* ökar.

Betraktar vi nu klass för klass under period för period, finner vi att *hafwa* ökar fram till period IV men minskar sedan. *Wara* däremot minskar från period I till III men ökar igen under IV. Proportionerna mellan de båda klasserna förändras tydligen. Kvoten 2a/2b är under period I bara 0,42 men stiger under III till 0,62. Därefter går den åter ner och är under period VII tillbaka vid 0,42. Förändringen kan således inte enbart förklaras med att *hafwa* ersätter *wara* som hjälpverb vid konstruktionen av perfektum. Bara ökningen fram till period III stämmer med detta historiska faktum. Hur kommer det sig att kvoten sedan åter blir lägre? Här måste man tänka på att *wara* är frekvent även i andra funktioner. Vid fortsatt analys måste andra ordklasser, såsom adjektiv och particip, dras in.

Klass 2c, *blifwa* och *warda*, minskar starkt under period II men ökar sedan fram till V, då en ny minskning vidtar. Det höga värdet under period I kan ha samband med att då var ännu futurumkonstruktionen "warder seende" vanlig. Den senare ökningen är däremot svår att förklara.

Skola minskar under period III. Därefter är värdet konstant fram till period VII, då en kraftig minskning sker. Eftersom ordet även under det studerade tidsskedet har både temporal och modal funktion är det svårt att förklara förändringarna. Ersättning med *komma* (*att*) sker knappast, eftersom även ordet *komma* minskar (I:54, II:61, III:40, IV:28, V:49, VI:36. VII:20).

Klassen huvudverb visar sig inte heller stabil, även om förändringarna är mindre än för hjälpverben. Från period I till III minskar klassen, ökar sedan kraftigt från III till IV och ytterligare något från IV till V, betydligt från V till VI och ligger sedan på den då uppnådda nivån.

Signifikanstest visar att de konstaterade stora nedgångarna för hjälpverben (2) och delklasserna 2a, 2d och 2e från period VI till period VII är signifikanta. Däremot är de redan under period VI begynnande nedgångarna inte signifikanta. Dessa förändringar är dock värda att ta fasta på, eftersom de bryter en trend och den nya trenden fortsätter,

förstärkt under nästa period. Det blir då viktigt att veta mer exakt när förändringarna sker. Vi delar fördenskull in materialet i tioårsperioder (tab. A 1.50). Då ser vi att det sker en signifikant nedgång för hjälpverben (klass 2) redan omkring år 1711. Omkring år 1730 sker, helt överraskande, en signifikant uppgång. Den stora nedgången sker omkring 1740 och gäller alla verbklasserna men ger utslag i signifikanta värden bara för 2, 2a, 2d och 2e (nedgången för 2c är dock signifikant på 10-procentnivån). På 1750-talet fortsätter 2, 2b och 2e att gå ned, medan de andra klasserna hämtar upp något av förlusterna.

Klass 1, huvudverb, har alltså en lång period ända fram till 1680, kännetecknad av successiv nedgång. Omkring 1680 bryts den nedåtgående tendensen i en uppåtgående, som varar den undersökta tiden ut. Som vi sett minskar även klass 2, hjälpverben fram till 1680, men ökningen blir för denna klass kortvarigare, bara tre decennier. Klass 2a, *hafwa*, ökar successivt fram till 1680. En tydligare tendens kan sedan skönjas först omkring 1700, då en lång period av nedgång vidtar, bara avbruten av den tillfälliga uppgången på 1730-talet. Klass 2b, *wara*, minskar ända till 1680. Den därpå följande ökningen bryts markant 1710. Nedgången är dock tillfällig och följs av en svag uppgång till 1740, då en ny nedgång inträder. Klass 2c ökar från en begynnande minskning fram till 1680. Tio års minskning följs av en ny långvarig ökning 1690 till 1720. Klass 2d minskar i stort sett fram till 1680, ökar eller ligger stilla 1680-1710 och minskar sedan med undantag för 1730-talet och 1750-talet. Klass 2e, slutligen, minskar ganska mycket fram till 1670, ökar eller ligger stilla 1670-1710, minskar sedan påtagligt med undantag för et tillfälligt ökning på 1730-talet. Det står ganska klart att de stora förändringarna sker omkring 1680 och 1740, med en något mindre tydlig förändring 1710, och att 1730-talet i mycket har sin egen karaktär och går emot den begynnande tendens som förstärks omkring 1740.Förändringar sker främst i hjälpverben och i olika grad i alla delklasserna men till en början även i huvudverben. Under de senare perioderna går huvudverb och hjälpverb åt olika håll.

Av genrerna har, som vi sett, kärlekspoesi, satir och världslig didaktik många verb, världslig epik, panegyrik och även gravdikt få. Vi skall nu (tab. A 1.48) se, hur de olika delklasserna förhåller sig. Klass 1 är inte som man kunde väntat minst i världslig epik utan i panegyrik och gravdikt. Störst är däremot klassen i satir och psalm, och även sällskapspoesi, världslig didaktik och biblisk epik II ligger högt. Det innebär att resterande verb, hjälpverben, måste skifta mycket i antal. Världslig epik har bara 75,3 men världslig didaktik har 143,8, alltså nästan dubbelt så många. Det följer av sig själv att kvoten 2/1 varierar mycket. Världslig didaktik har, liksom bröllopsdikt II, 0,52, världslig epik bara 0,29.

Ställer vi så *hafwa* mot *wara*, finner vi att gravdikten har förhållandevis många *hafwa*. Det är lätt att förklara: grevdikten bör rimligen till viss del utgöras av berättelse i perfektum om den dödes liv och gärningar. Panegyriken borde då, kan man tycka, också ha många *hafwa*. Så är ej fallet. Kanske finns det här mindre av berättelse i perfektum och mer av lovprisning i presens. Att de episka genrerna med sina starka inslag av berättelse har relativt få *hafwa* kan förklaras med dessa genrers förkärlek för historiskt presens. I gravdikten kan vi tydligt se hur bruket av *hafwa* minskar under 1700-talet.

Wara används mest inom världslig didaktik, kärlekspoesi och satir. Det kan bero på att dessa genrer innehåller mycket beskrivning (av dygd och last eller av den älskade).

Klass 2c (*blifwa/warda*) hör framför allt andliga genrer till. Av profana genrer utmärker sig satiren och den världsliga didaktiken, medan de "höga genrerna" världslig epik och panegyrik har få ord i denna klass.

Skola (2d) har en liknande fördelning. Högst frekvens har ordet i ett par andliga genrer: bibelepik har 13,1 respektive 13,2 och psalm I 13,3. Däremot har psalm II och andlig didaktik låga värden. Högt värde har liksom för 2c de profana genrerna satir och världslig didaktik, medan panegyrik och sällskapspoesi har låga. Världslig epik når upp till 10,0, men det beror på en enda text, Dahlstierna 2, som innehåller en förutsägelse om vad som skall ske under den nye kungen.

De modala hjälpverben finner man mest i världslig didaktik, bibelepik II och psalm II. Världslig epik har mindre än hälften av de vad de nämnda genrerna har. Det vore inte förvånande om didaktiken hade många *böra, må, låta* (i imperativ: *lät*). Eftersom gruppens olika ord har mycket olika karaktär är det av vikt att se hur det förhåller sig med de enskilda orden:

Tab. B 1.17. Frekvenser för olika hjälpverb i de olika genregrupperna

Genre	Böra	Kunna	Låta	Lär	Må	Månde	Måste	Willia
VE	18	61	21	0	6	10	5	51
Pan.	13	77	36	5	22	31	47	50
Gr. I	30	92	20	12	21	17	37	59
Gr. II	31	130	30	19	36	15	28	73
Br. I	51	119	38	13	49	4	50	97
Br. II	26	146	38	22	73	12	28	119

Säll.	20	125	84	20	31	7	22	98
VD	22	190	47	7	38	37	40	121
Satir	19	160	20	29	24	16	38	125
Kärl.	16	172	40	7	34	13	57	118
BE I	28	139	53	5	35	21	36	89
BE II	24	129	54	7	68	22	46	124
Ps. I	22	99	117	6	46	30	26	118
Ps. II	21	109	106	14	60	16	23	132
AD	26	93	56	5	70	24	34	135

Gissningen att världslig didaktik skulle ha speciellt många *böra, låta* och *må* bekräftas inte. Det är främst *kunna* och *willia* som dominerar. Världslig epik och panegyrik har genomgående få ord. Att panegyriken har 31 *månde* beror till stor del på den tidige Sponge, som ensam har hela 15. Till psalmens höga värden bidrar mycket ordet *låta*, som tycks vara ett nyckelord för psalmen. Man bör minnas att psalmerna ofta är böner, där ordet är vanligt. Det är sannolikt också förklaringen till att sällskapspoesien har så många *låta*. Där gäller bönerna människor, vänner i sällskapet. *Må* kännetecknar främst de andliga genrerna och bröllopsdikten, där önskningar - i bröllopsdikten lyckönskningar - är frekventa. Man kunde vänta sig att gravdikt och reflexionspoesi, som så ofta handlar om livets villkor, skulle ha många *måste*. Kärlekspoesien har dock fler. I den skildras ofta den älskande som betvingad av kärleken.

Att inte ens huvudverben är en särskilt stabil klass ser vi, när vi går till de valda författarna (tab. A 1.49) Medan Stiernhielm har bara 221,6 som genomsnitt i tio texter, har flera andra författare: Spegel, Holmström, Dalin, Nordenflycht, Lucidor, Brenner, Rudeen, Frese och Gyllenborg 265-290. Mycket få huvudverb har utom Stiernhielm bara hans lärjunge Columbus och den dem båda närstående Wexionius. I en text, *Harmskrift*, har Stiernhielm så litet som 130 huvudverb per 2000 ord, vilket betyder att han har fler hjälpverb än huvudverb. I övrigt är hans värden jämna och alla låga: mellan 211 och 252. Spegel har mycket jämna värden, som alla ligger över Stiernhielms högsta. Något större är variationen hos Holmström, som har sina lägsta värden i gravdikten och panegyrik, helt i sin ordning med tanke på den förut konstaterade skillnaden mellan genrer, och sina högsta i den kåserande kärleksdikten "Stockholms flickor". Holmström har något lägre värde än Spegel och Dalin i sin tur något lägre än Holmström. Dalins lägsta värden finner vi i den världsliga epik, panegyriken och gravdikten, och det högsta i kärlekspoesien, precis som vi kunnat

vänta. Hos Nordenflycht förhåller det sig dock annorlunda. Där hittar vi det högsta värdet i den världsliga epiken. Men panegyriken och gravdikten har också hos henne låga värden. Hos Lucidor ser vi en tydlig skillnad mellan gravdikten, där båda urvalen har låga värden, och övriga genrer. Även Rudeen har lägre värde i gravdikt än i bröllopsdikt, Brenner däremot inte och Runius bara delvis. Den skillnad som vi kunnat iaktta mellan gravdikt och bröllopsdikt gäller alltså oftast men inte alltid. Skogekär Bergbo har många huvudverb, fler än genomsnittet i kärlekspoesien. Han bildar alltså även i detta avseende en kontrast till Stiernhielm.

Hjälpverben varierar som väntat ännu mer hos de olika författarna. Stiernhielm har även här lågt värde, men det finns här flera författare med lägre. Klart högre har Spegel, Holmström, Lucidor och Runius. Alla delklassernas värden är inte låga hos Stiernhielm. Han har få *hafwa* och mycket få *blifwa/warda, skola* och modala hjälpverb. Men han har efter Runius det högsta värdet för *wara*. Särskilt många *wara* har Stiernhielm i kategorien "Smådikter", som omfattar Öfwerskrifterna och sonetterna, i *Harmskrift* och i *Hercules*. I alla dessa dikter finns mycket av definition och deskription: "Dygd är en Siälenes skatt", "Heter, och är en Dwärg", (definition), "Spinnelen af sin kropp är liten" (deskription). Mycket få modala hjälp verb har Stiernhielm i *Hercules* och smådikterna. *Hercules* har däremot rätt många *skola*, mest i Lustas förespeglingar. Många *skola* utmärker även *Bröllops beswär* men då oftast i betydelsen 'måste', ett ord som också det är frekvent och står för det sociala trycket.

Spegel kommer på tredje klass vad gäller antalet hjälpverb. Han har många i alla texter, mest i den dialogfyllda *Thet tilslutna Paradis* och den sena satiren, minst i *Guds Werk och Hwila* 3. Spegel har relativt många ord i alla delklasserna men mest i 2e, där han ligger på första plats. *Thet återwundna Paradis* med sina skildringar av det himmelska livet har särskilt många *blifwa/warda* och även *skola*, men *Thet öpna paradis* har fler *skola*. Medelkvotvärdet på 2a/2b är 0,55 och ligger således över Stiernhielms.

Holmström har flest hjälpverb av alla och samtidigt liten variation. Mest hjälpverb har de dikter som också har mest huvudverb, "Stockholms flickor" och epigrammen, minst panegyriken. Det gör det höga kvotvärdet 1/2 förbluffande stabilt, mellan 0,53 och 0,66. Holmström har särskilt många *hafwa* men ganska få *blifwa/warda*. Den senare klassen är liksom *wara* störst i epigrammen; man kan räkna med att dessa har mycket definition och beskrivning. Holmström har relativt många modala hjälpverb, mest i "Stockholms flickor" och bröllopsdikten, minst i panegyriken. Eftersom han har många *hafwa* men ganska få *wara* blir kvotvärdet 2a/2b ett av de högsta 0,68. Det varierar dock kraftigt, från 0,22 (i kärlekspoesi 2) till 1,38 (i panegyrik 2).

Dalin har liksom de andra författarna från 1700-talets mitt få hjälpverb. Men de är inte lika få i början av hans verksamhet. Medan texterna från 1740- och 1750-talen har ett medelvärde på 90,8, har de från 1730-talet 131,5. Det kan bero på genrerna men troligen inte enbart. Sällskapspoesien från 1730-talet har 124 men den senare bara 88. Dalin har få ord i alla delklasserna. Panegyriken och den världsliga epiken har mycket få modala hjälpverb, och den senare genren saknar liksom gravdikten verbet *skola*.

Nordenflycht liknar i mycket Dalin men har överlag ännu lägre värden utom i 2c och 2d. Även hos henne tycks tidsfaktorn påverka: det andra urvalet kärlekspoesi, som hör till slutet av hennes liv, har förre hjälpverb än det första. Satiren har mest *hafwa*, medan kärlekspoesi 1 och reflexionsdikten har mest *wara*, den senare genren också mest *blifwa/warda.* Det hänger samman med genrens stora inslag av definition. De tre genrerna världslig epik, panegyrik och gravdikt har som väntat mycket få modala hjälpverb.

Liksom för genrerna skall vi se hur de modala hjälpverben fördelar sig på de viktigaste orden hos de olika författarna:

Tab. B 1.18. Frekvenserna för olika hjälpverb i olika författargrupper

Förf.	Böra	Kunna	Låta	Lär	Må	Månde	Måste	Willia
Stiernh.	19	67	25	2	28	17	57	74
Spegel	39	186	68	2	63	26	20	166
Holmstr.	29	137	39	34	32	4	109	120
Dalin	33	141	50	11	26	13	14	77
Nordenfl.	15	125	20	0	14	3	23	54

Skillnaderna är stora. Mest frapperar Holmströms höga siffra för *måste*. Den förefaller uttrycka en känsla av tvång och ödesbestämdhet. Några citat får illustrera användningen: "Alt hwad i werlden ähr måst falla siuncka brinna", "Huru länge måst iag lijda", "Jag måste bunden här i swåra kiedior wandra". Eftersom frekvensen är hög i alla genrer - sällskapspoesien undantagen - vill man här se ett uttryck för en personlig livsinställning. Men även Stiernhielm har - i förhållande till det ringa totalantalet modala hjälpverb - många *måste*. *Bröllops beswär* har åtskilliga men även balettexterna. Spegel har en helt annan fördelning. Hos honom dominerar *kunna* och *willia*, och han har också många *böra*, *låta* och *må*. *Kunna* har en ganska jämn spridning, med högsta värde i *Thet tilslutna Paradis.*

Willia har mer ojämn fördelning, med högsta värde i emblematiken. Båda orden uttrycker en aktivitet, i motsats till *måste*. Djävlarna i *Thet tilslutna Paradis* talar om sin förmåga: "så kunne wij doch hämnas". *Willia* använder Spegel både om Guds plan och om människans strävan. *Böra* har Spegel mest i psalmen, där det talas om människans plikt. Även *låta* och *må* hör främst psalmen till och används i bön. Dalin har framför allt många *kunna*, nästan dubbelt så många som *willia*. Spridningen är ganska jämn, men mest har psalm, kärlekspoesi och gravdikt. Även hos Nordenflycht dominerar *kunna*. Det hjälpverbet behåller alltså bäst sin ställning under den allmänna nedgången för modala hjälpverb.

Sist skall vi stanna en stund vid de andra författarna. Columbus har liksom sin mästare Stiernhielm få hjälpverb. Han har förhållandevis fler *hafwa, blifwa/warda* och *skola* men i gengäld färre *wara* och modala hjälpverb. Kvoten 2a/2b blir mycket högre än för Stiernhielm. I motsats till de flesta andra har han fler hjälpverb i gravdikten än i bröllopsdikten. Variationen är i alla klasserna rätt betydande. Lucidor har flera hjälpverb, dock ej så många som Spegel och Holmström. Nästan hela skillnaden gentemot Columbus ligger i de modala hjälpverben; av 2c och 2d har han mindre än denne. Wexionius liknar rätt mycket Stiernhielm, men han har betydligt fler ord i klass 2c och färre *wara*. Brenner har ganska få hjälpverb, särskilt få *wara*, fler *hafwa* och modala hjälpverb. Rudeen visar liknande förhållanden, dock med mycket få *blifwa/warda* och många *skola*. Runius hör däremot till diktarna med många hjälpverb. Främst har han många *wara*, flest av alla, och *blifwa/warda*. Frese har få hjälpverb. Gyllenborg, slutligen, har det minsta antalet hjälpverb av alla, med mycket låga värden i alla genrer utom satiren. Särskilt få är de modala hjälpverben och ordet *wara*. Däremot har Gyllenborg många *hafwa*, vilket ger honom det högsta kvotvärdet på 2a/2b.

Vi har sett, att även verbklasserna varierar i storlek med hänsyn till tid, genre och författare. Vi skall nu se, vilka textkategorier som ger den minsta medelvariationskoefficienten för att därigenom sluta oss till vilken kategori de olika klasserna är starkast bundna till:

Tab. B 1.19. Medelvariationskoefficienten för olika verbklasser i de olika textkategorierna

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e
Totalt	.105	.225	.396	.284	.457	.615	.348
Perioder	.101	.208	.363	.272	.436	.589	.334
Genrer	.088	.185	.353	.257	.410	.565	.287
Författare	.086	.149	.346	.220	.393	.593	.271

Texterna ordnade efter perioder ger något lägre värden än de oordnade, vilket tyder på att tidsfaktorn har viss betydelse. Starkast tycks tiden påverka klass 2 och dess delklasser 2a, 2c och 2d. Ännu mer påverkar dock genren. Den tycks spela större roll än perioden för klasserna 1, 2, 2b, 2c, 2d och särskilt 2e, medan skillnaden är liten för 2a. Betydligt starkare än genren förefaller författaren påverka klasserna 2, 2b, 2c och 2e, medan skillnaden är ytterst liten för 1 och genrefaktorn tycks vara starkast för 2d. Bruket av *skola* skulle alltså bara i liten grad bestämmas av författaren, i högre av genren och även tiden.

Hur står då de olika författarna i förhållande till den period då de verkar? När period IV har betydligt högre värden för hjälpverben än period III, beror det givetvis på att två författare med höga värden, Spegel och Holmström, svarar för 20 av de 44 texterna. Men de är inte ensamma om att ha många hjälpverb. Redan Lucidor visar en ökning jämfört med Stiernhielm och Columbus. Och under period IV har även psalmförfattarna Arrhenius och Swedberg, den andlige didaktikern Vultejus och panegyrikern Dahlstierna för sina respektive genrer höga värden. Mot tendensen går bara ett fåtal författare: Wexionius, Brenner, Rudeen, Widman och Achrelius. Beträffande nedgången under period VI och VII skulle man kunna tro att den åstadkoms av Dalin. Men han utvecklas själv, som vi sett. I sin tidiga diktning har han inga låga värden. Däremot har några författare ur en äldre generation, som verkar under period VI få hjälpverb: Frese, Lohman, Eldh, Düben och Österling. Under period VII är inte Dalin och Nordenflycht ensamma om att ha mycket få hjälpverb - i själva verket har Nordenflycht fler än periodmedeltalet. Gyllenborg och Creutz i första urvalet ur *Atis och Camilla* har också låga värden.

1.2.4. Nominalerna

Substantivisk funktion har inte bara substantiv utan även två andra ordklasser, som avskilts vid den första klassificeringen av orden, nämligen egennamn och substantiverade adjektiv. Det är lämpligt att här åter föra dessa tre klasserna samman under beteckningen "Nominaler". [31]

Bland substantiven kan man skilja mellan egentliga substantiv och sådana som är bildade av adjektiv eller verb. De förra kan kallas "adjektivsubstantiv", de senare "verbalsubstantiv". Till de förra hör främst ord som bildats av adjektiv plus suffixet *-het*. Även andra suffix kan förekomma, till exempel *-na(d)* : *rodna(d), blåna(d), -ma* : *sötma, fetma*,

---

[31] Teleman anför (Teleman 1999 2 s. 118) att egennamnen i många grammatiska framställningar ses som undergrupp bland substantiven.

-*dom* : *sjukdom, ungdom, visdom*, -*ska* : *ondska, ilska*, och -*skap* : *egenskap, dårskap*. Men de är inte så frekventa och svårare att särskilja från andra substantiv. [32] För att spara arbete har jag därför nöjt mig med att räkna orden på -*het*. De bildar klass S2, medan de egentliga substantiven utgör S1. Till verbalsubstantiv har räknats substantiv på -*ande*, (-*ende*): -*ing*, -*ning*, -*an* och -*else*, som är bildade av verb.[33] De utgör klass S3. Dessa båda klasser har det gemensamt, att de är abstrakta och generaliserande. Liknande karaktär har substantiverade adjektiv. Det motiverar att lägga samman de tre klasserna. I de följande tabellerna anges värdena dels för den odelade klassen substantiv, dels för de tre delklasserna S1, S2 och S3, i absoluta tal och i summan av antalet substantiv, dels också för egennamnen och de substantiverade adjektiven samt totalsumman nominaler. Till sist anges summan av S2, S3 och SA, alltså abstrakterna, och deras andel i procent av totala mängden nominaler.

Tabell A 1.51 visar klasserna storlek för de olika perioderna. Från den tidigare genomgången av substantiven minns vi, att substantiven varierar i antal men uppvisar en ökande tendens alltifrån period V. Egennamnen minskar från period I till period IV men ökar åter något under V och behåller sedan den nya nivån. Minskningen under de första perioderna är stor: från 36,6 under period I till 20,8 under IV. Variationen inom de olika perioderna är emellertid även den stor. Denna stora variation gör att ingen skillnad mellan värdena under två på varandra följande perioder är signifikant.

Den största förändringen beträffande substantiverade adjektiv är ökningen från period IV över V till VI och den därpå följande minskningen. Ökningen är signifikant, däremot inte minskningen. Utvecklingen följer inte kurvan för den stora klassen substantiv. Man hade väntat att period VII skulle ha många substantiverade adjektiv, med tanke på klassicismens förkärlek för abstrakter. I stället ser vi att en annan kategori abstrakter, adjektiv-substantiven, ökar kraftigt under perioderna VI och VII. Variationen inom perioderna är för denna klass ringa, och ökningen från period V till period VI är signifikant. Också den tredje klassen abstrakta nominaler, verbalsubstantiv, ökar påtagligt från period V till period VI. Även denna ökning är signifikant.

Lägger vi samma värdena för de tre klasserna abstrakta substantiv får vi för den stora klassen en signifikant ökning från period V till VI. På grund av att substantiverade adjektiv sedan minskar, får vi inte någon ytterligare ökning utan tvärtom liten minskning för de abstrakta nominalerna under period VII.

---

32 Se om detta Teleman 1999 2 s. 38.

33 Teleman 1999 2 s. 38.

Den största förändringen som vi kan se, om vi lägger samman alla klasserna nominaler, är ökningen från period VI till period VII. Denna ökning är signifikant, vilket däremot inte den stora nedgången från period III till period IV är. Ökningen under period VII beror nästan uteslutande på egentliga substantiv; som nämnts minskar antalet substantiverade adjektiv.

Vi skall nu se, vilka tidpunkter för de stora förändringarna vi får genom att dela upp texterna på tioårsperioder. De största förändringarna för egentliga substantiv är minskningen från 410,6 på 1670-talet till 1680-talets 376,8, ökningen från 382,3 under tiden 1701-10 till 1710-talets 421,4, minskningen från 1720-talets 408,9 till 1730-talets 378,5 och den därpå följande ökningen till 438,0 under 1740-talet. Endast den sistnämnda förändringen är signifikant. Då bryts en nedåtgående tendens, som varat sedan 1720.

Klass S2 uppvisar små variationer fram till omkring år 1720, då en signifikant ökning sker. Antalet adjektivsubstantiv är störst på 1740-talet, minst på 1670-talet. Klass S3 ökar i stort sett från 1680 till 1730, efter en kraftig och signifikant minskning på 1670-talet. Högsta värdet når denna klass på 1720-talet och det lägsta på 1670-talet. Likheten med klass S2 är tydlig.

Egennamnens ojämna kurva har inget intresse, då variationen inom perioderna är mycket stor. Den nedgång vi konstaterade för substantiverade adjektiv kan vi nu förlägga till ungefär år 1730. Klassen hade tidigare ökat under 1670-talet och sedan på nytt under 1720-talet, och båda dessa ökningar är signifikanta. Den sammanslagna klassen abstrakter börjar omkring år 1680 en nästan oavbruten uppgång, som varar till 1730. Då sker en nedgång, som mer än väl återhämtas på 1740-talet. Den stora ökningen på 1720-talet är signifikant.

Hela klassen nominaler uppvisar på grund av den bristande samvariationen mellan delklasserna inga signifikanta skillnader med undantag för ökningen omkring år 1740. Det är då den stora förändringen sker; nästa decennieskifte ger inget utslag. En markant profil har också tiden 1681-1700 med sin nedåtgående tendens, jämförd med föregående och följande decennier, då tendensen är uppåtgående.

Vi ska nu se om det går att uppnå större precisering av tiden för förändringar, när vi delar upp materialet på tioårsperioder (tab. A 1. 54).

Omkring år 1670 sker en minskning av klassen S3 och samtidigt en ökning av SA, de substantiverade adjektiven. De båda förändringar är dock inte bestående. Klassen S2 ökar signifikant omkring år 1680, men inte heller den förändringen består. Därefter är inga förändringar att notera för någon klass. Den stora klassen nominaler ökar dock kraftigt omkring år 1700. Den ökningen är inte signifikant, men ökningen fortsätter under nästa

tioårsperiod. Samtliga klasser S2, SA och S2+S3+SA ökar signifikant omkring år 1720. Samtliga ökningar försvinner dock under nästa period.

De verkliga förändringarna sker omkring år 1740, då både substantiven och den sammanslagna klassen nominaler ökar mycket kraftigt och signifikant. Här sker sedan inte någon tillbakagång. Man kan därför säga att perioden 1741-60 kännetecknas av högt värde för nominaler jämfört med de värden föregående perioder har.

Mycket tyder på att de olika nominalklasserna, kanske särskilt egennamnen, är starkt genrebundna. Tab. A 1. 52 visar till exempel, att världslig epik har 57,9 egennamn men världslig didaktik bara 8,2. Världslig epik handlar om historiska, mytiska eller rent fiktiva personers dåd. Både personnamn och geografiska namn är viktiga för orienteringen. Didaktik och reflexionspoesi är däremot abstrakt och talar i princip om egenskaper, ej om personer. Likväl kan givetvis personer nämnas, som bärare av dygder eller laster. Inom genren är det en författare, Rudbeckius, som har många egennamn. Gyllenborg har å andra sidan inget, och två författare har bara ett vardera. Inom världslig epik skiftar antalet egennamn från 109 i Gyllenborg 2 till 20 i Dahlstierna 1 och 23 i Creutz 1. Första sången i *Atis och Camilla* är huvudsakligen deskriptiv, vilket gör att få personer nämns vid namn.

Övriga genrer ligger mellan dessa extrema positioner. Många egennamn har panegyriken, som ju står världslig epik nära. Märkligt nog har den andliga didaktiken många egennamn och skiljer sig således från den världsliga. Det beror på att den ofta utgår från en konkret händelse, en handling av Jesus eller någon annan person. Få egennamn har inte oväntat kärlekspoesien. Egennamnen finns där mest i tilltal och behöver inte upprepas alltför ofta i samma dikt. Även satiren har få egennamn.

Substantiverade adjektiv utmärker framför allt världslig didaktik, och även dess andliga motsvarighet har många. Det förvånar inte, eftersom dessa båda genrer handlar om det abstrakta och generella. Gravdikten har också relativt många. Det kan hänga samman med att också den genren ofta har ett reflekterande och generaliserande inslag: betraktelser över livet och döden. Få substantiverade adjektiv har däremot världslig epik, panegyrik, kärlekspoesi och biblisk epik. Inom kärlekspoesien finner man flest i Skogekär Bergbos *Wenerid*, som ju till stor del består av subtil känsloanalys.

Adjektivsubstantiv har en liknande fördelning. Påfallande är dock att psalmen har så många ord i denna klass. Det kan bero på att till det andliga språkets centrala ord hör en rad bildningar på *-het* : *fromhet, sällhet, ewighet, barmhärtighet*. I kärlekspoesien är *skönhet* mycket frekvent. I stort sett har vi liknande fördelning av verbalsubstantiv. Men av denna klass har världslig epik många ord och världslig didaktik få.

Lägger man samman värdena för de tre klasserna abstrakter, blir genreskillnaderna stora. Mest abstrakter har gravdikt II med 42,6, minst satir med 25,0. Många abstrakter har även psalm, världslig didaktik och andlig didaktik, medan världslig epik och biblisk epik har få. Likheten mellan paren av grupper i samma genre är tydlig. Klassen diskriminerar således tydligt mellan episka genrer och genrer som innehåller didaktik, reflexion eller betraktelse i större utsträckning. Skillnaderna blir ännu tydligare om man utgår inte från de absoluta värdena utan från andelen i procent av nominaler, eftersom nominalerna är avsevärt fler i de episka genrerna. I världslig epik utgör således abstrakterna bara 4,4 % av nominalerna, i världslig didaktik 9,0 %.

Nominalklassernas storlek hos valda författare redovisas i tab. A 1. 53. Flest egennamn av alla har Gyllenborg, men det beror mest på epiken. Andra författare med många egennamn är Wexionius, Lucidor och Columbus, tre författare, som inte bara tidsmässigt står nära varandra. Hos dem alla kan man finna, att egennamnen används för att ge en lite exotisk färg, vare sig de använder historiska, mytologiska eller geografiska namn. Minst egennamn har Holmström. Det beror bara delvis på att han skriver kärlekspoesi. I alla genrer som han skriver i har han mindre än genomsnittet. Även Spegel har få egennamn. Variationen är dock stor hos honom. Psalmen och *Guds Werk och Hwila* har många egennamn, övriga texter få. Stiernhielm ligger däremot ganska högt, med många egennamn i *Bröllops beswär* och baletterna, få i bland annat *Hercules*. Dalin har också relativt många, med som som sig bör mest i epiken och sällskapspoesien, minst i reflexionspoesien. Nordenflycht har färre, även hon mest i epiken. Hennes psalm och första urval kärlekspoesi saknar helt egennamn. I psalmen talar hon aldrig till eller om Kristus.

Beträffande substantiverade adjektiv är skillnaderna mellan författarna mycket stora. Stiernhielm, å ena sidan, har bara 2,9, Dalin, å den andra, 15,9. Liknande skillnad finner vi ifråga om adjektivsubstantiv: Dalin - och Nordenflycht - har ungefär dubbelt så många som Stiernhielm. Utom denne har Spegel, Holmström och särskilt Runius och Columbus få. Hos Gyllenborg ser vi en klar skillnad mellan genrerna: epiken har få adjektivsubstantiv, naturbeskrivande dikt och satir flera. Också beträffande verbalsubstantiv står Stiernhielm tillsammans med Spegel med få ord mot Nordenflycht med många. Detta kunde föranleda en att tro, att alla 1700-talsförfattare hade många verbalsubstantiv, men så är ej fallet. Dalin har få. Och det finns 1600-talsförfattare med många. Flera författare uppvisar stor variation. Holmström har många verbalsubstantiv i panegyriken och kärlekspoesien men inga alls i epigrammen och bröllopsdikten och bara något enstaka i burlesken. Verbalsubstantiven hör således hos honom väsentligen de allvarliga genrerna till.

Hela klassen abstrakter är störst hos Nordenflycht, Dalin och Frese, minst hos Stiernhielm, Columbus och Spegel. Flest bland 1600-talsförfattarna har Brenner - som dock skriver långt in på 1700-talet - Wexionius och Lucidor. Runius hör till diktarna med få abstrakter, liksom Holmström.

1.2.5. Adjektiv och räkneord

Adjektiven utgör i satsen bestämningar till substantiv och lägger något till dessa. Vanligen rör tillägget kvalitet. Så är det med alla färgadjektiv och med sådana adjektiv som *stor* och *liten*, *lång* och *kort* eller *glad* och *sorgsen*. Men det finns också adjektiv som anger mängd och kvantitet, till exempel *halv* och *hel*, *mycken* och *föga*. Vissa adjektiv, som *dylik, slik, egen* och *idel* har pronominell funktion. Det finns också adjektiv som anger ordningen, till exempel *först* och *sist, närmast* och *ytterst*. Till adjektiven har i det föregående också förts presens particip och perfekt particip. Många sådana är kvalitetsangivande. Men det finns också particip, som har kvar något av verbalfunktionen, till exempel *rodnande* i "med rodnande kinder" eller *bruten* i "en bruten vilja". Att skilja mellan de particip som har endast adjektivisk funktion och de som har mer eller mindre verbal skulle bli mycket svårt. Participen kommer därför att behandlas tillsammans med adjektiven men bilda egna klasser.

Om vi delar den stora klassen adjektiv efter de riktlinjer som här skisserats, får vi sex olika klasser:

1. Kvalitetsangivande adjektiv
2. Kvantitetsangivande adjektiv
3. Pronominella adjektiv
4. Ordnande adjektiv
5. Presens particip
6. Perfekt particip

Till en utvidgad adjektivklass bör räkneorden läggas. Både grundtal och ordningstal har en adjektivisk funktion: de står som bestämningar till substantiv. Grundtalen liknar de kvantitetsangivande adjektiven, ordningstalen de ordnande. [34]

De olika adjektiv- och räkneordsklassernas storlek under de olika perioderna studerar vi i tab. A 1. 55. Där ges också en summa för de båda klasserna. Räkneorden delas upp i tre klasser. Utom R 1, grundtal, och R 2, ordningstal, får vi R 3, årtal. Endast en text i poesien innehåller emellertid något årtal.

---

[34] Jfr beträffande ordningstalen Teleman 1999 2 s. 495f.

Från kapitel 1.1.1.1 minns vi, att totalmängden adjektiv ökar från period I till period II men sedan minskar fram till VI, varefter en ny ökning sker. Minskningen från period IV till V och likaså ökningen från VI till VII är signifikanta. Eftersom klass Av1 är störst av adjektivklasserna bör vi räkna med att dess kurva någorlunda följer den odelade klassens. Så är också fallet. Skillnaderna mellan perioderna blir dock något mindre och bara ökningen från period VI till VII signifikant. De kvantitetsangivande adjektiven utgör en ganska liten klass och varierar mycket i storlek från text till text. Klassen ökar långsamt fram till period IV och minskar betydligt från V till VI. Ingen förändring är signifikant. Klass Av 3, också den liten, beskriver en ojämn kurva: först ökning, från period IV minskning, sedan åter ökning och en ny minskning. Ingen förändring är signifikant. Inte heller de förändringar klassen Av 4 är underkastad är signifikanta.

Presens participen uppvisar drastiska förändringar. Den starka ökningen fram till period III byts under period IV i en lika tydlig minskning. Under de tidigaste perioderna är variationen dock mycket stor, varför ökningen från period I till period II inte är signifikant. Däremot är det tydliga minskningen under period IV signifikant liksom den mindre ökningen under period V. Ser vi efter vilka texter som har flest presens particip, finner vi att det är Stiernhielms texter under period II och Stiernhielmslärjungarnas (Columbus och Wollimhaus) under period III.

Klassen perfekt particip är större och har jämnare värden. Den företer ingen tydlig tendens och inga förändringar är signifikanta.

Räkneorden bildar bara små klasser. Antalet räkneord skiljer sig mycket från text till text. Någon klar tendens kan inte urskiljas.

Den sammanlagda klassen Av+R uppvisar den största förändringen från period I till period II, då alla klasserna utom räkneorden ökar. Den förändringen är dock inte signifikant. Det är däremot den nya kraftiga ökningen från period VI till period VII. Denna ökning beror främst på delklassen Av 1 och Av 6 (perfekt particip).

Vi delar så in materialet i tioårsperioder för att närmare bestämma när de största förändringarna sker (tab. A 1. 58). Klass Av 1 uppvisar en nedgång som blir starkast omkring år 1680. Sedan sker en liten men kortvarig återhämtning. Omkring år 1740 sker ett trendbrott, då vi har en stor och signifikant uppgång. För klass Av 2 kan ingen signifikant förändring konstateras. Klass Av 3 ökar fram omkring år 1680. En signifikant ökning sker omkring år 1720, men den är tillfällig och byts 1730 i en likaledes signifikant minskning. Klass Av 4 uppvisar bara små och oregelbundna förändringar fram till 1720, då den börjar minska kraftigt.

Klassen presens particip ökar så att den når sitt högsta värde på 1670-talet. Fallet blir sedan stort; nedgången på 1680-talet, som sedan fortsätter på 1690-talet, är

signifikant om än tillfällig. För perfekt particip är det svårt att urskilja några tendenser. Uppgångar och nedgångar växlar, och ingen förändring är signifikant.

Klass R 1 ökar kraftigt och signifikant omkring år 1670 men minskar på samma sätt tio år senare. På 1690-talet sker en ny signifikant ökning. Klass R 2 uppvisar mycket små förändringar.

Den sammanslagna klassen Av+R fortsätter sin ökning fram till cirka 1680, då en kraftig minskning inträffar. 1690-talet markerar en svag återhämtning, men därefter är nedgången definitiv och varar till 1740, då den vänds i en signifikant ökning. Tendenserna för denna stora klass är således tydliga. De stora vändningarna sker omkring år 1680 och 1740.

Vi går nu till genrerna (tab. A 1. 56). Vi vet redan, att genrer som världslig epik, panegyrik, i viss mån även gravdikt och bröllopsdikt, har många adjektiv, medan kärlekspoesi, didaktik, satir och särskilt psalm har få. Rangordningen mellan genrerna blir emellertid inte densamma, om vi utgår från delklasserna. Av kvalitetsangivande adjektiv har världslig epik färre än gravdikt och bröllopsdikt och även satir och har inte mycket fler än kärlekspoesi. Påfallande är att andliga genrer har få kvalitetsangivande adjektiv. Kvantitetsangivande adjektiv hittar man mest av i gravdikt och bröllopsdikt. Intressant är att se, att medan andlig didaktik har många ord i denna klass har den världsliga motsvarigheten få. Även klass Av 3 är störst i gravdikt och bröllopsdikt. Få ord i denna klass har kärlekspoesi, psalm, panegyrik och sällskapspoesi. Många ord i klass Av 4 utmärker världslig epik och gravdikt.

Klassen presens particip förefaller utmärka panegyriken. Men bilden är falsk. Hälften av alla orden finns i en text, den av Wollimhaus. Tar man bort den får man ett lägre värde, men ganska högt även det. Mer pålitligt högt medelvärde har bibelepiken. Relativt många presens participer utmärker denna genre. Men några texter saknar sådana. Inom genrerna världslig epik och gravdikt är det bara texterna av Columbus som har många presens particip, inom bröllopsdikten också bara Columbus' texter samt *Bröllops beswär*. Det är tydligt att klassen är mer bunden till författare än till genre.

När världslig epik får ett av de högsta värdena för hela klassen adjektiv trots att genren inte har särskilt många kvalitetsangivande adjektiv, beror det främst på att genren har ungefär dubbelt så många perfekt particip som normalt. Närmast efter världslig epik följer bibelepik, panegyrik och gravdikt. Perfekt particip förefaller ha med det episka elementet att göra.

Räkneordens första klass tycks diskriminera mellan bröllopsdikt, som har många ord, och de flesta andra genrer. Intressant är att se att en text inom genren psalm

har många räkneord. Det är Johannes Bureus' andliga visor. Förklaringen torde vara hans talmystik.

Den sammanslagna klassen Av+R rangordnar genrerna på följande sätt:

1. Panegyrik
2. Världslig epik
3. Bröllopsdikt I
4. Gravdikt I
5. Bröllopsdikt II
6. Gravdikt II
7. Sällskapspoesi
8. Biblisk epik I
9. Satir
10. Biblisk epik II
11. Världslig didaktik
12. Andlig didaktik
13. Kärlekspoesi
14. Psalm I
15. Psalm II

Vi ser att i de fall då vi har två grupper av samma genrer, placerar sig de båda grupperna, om inte alltid intill varandra, så mycket nära varandra. Det tyder på att mängden adjektiv plus räkneord verkligen har med genren att göra. Intressant är också att världslig didaktik och dess andliga motsvarighet placerar sig intill varandra, båda med få adjektiv.

Sist skall vi studera de valda författarna (tab. A 1.57) Skillnaderna dem emellan är mycket stora, både beträffande den sammanslagna klassen och delklasserna. Stiernhielm har närmare dubbelt så många ord i den stora klassen som Spegel. Närmast Stiernhielm följer lärjungarna Columbus och Wexionius, men även Rudeen, Gyllenborg och Nordenflycht har många adjektiv. Men det finns variation inom författarskapen. Särskilt många ord har Stiernhielm i den korta satiren *Harmskrift*. Men alla texter inom gruppen har värden som ligger långt över genomsnittet för totalmaterialet. Många ord i denna klass kan alltså sägas vara ett av de viktigaste kännetecknen på Stiernhielms stil. Även alla Columbus' och Wexionius' värden ligger långt över totalgenomsnittet. Nordenflycht är mera ojämn, med

höga värden i panegyriken, en genre som vi vet normalt har många ord i denna klass, och få i kärlekspoesi 2, reflexionspoesi och psalm. Dalin har som väntat fler ord i världslig epik, panegyrik och gravdikt än i kärlekspoesi, psalm och sällskapspoesi. En liknande fördelning vad gäller gravdikt contra kärlekspoesi och psalm finner vi hos Lucidor, däremot inte hos Runius.

Att den stora delklassen Av 1 rangordnar författarna ungefär på samma sätt som den sammanslagna klassen är vad man kunde vänta. Sist kommer emellertid här inte Spegel utan Brenner, följd av Frese. Dessa tre har således ovanligt få kvalitetsangivande adjektiv. Andra författare med relativt få kvalitetsangivande adjektiv är Gyllenborg, med särskilt låga värden i epiken, Runius med låga värden i gravdikt och andlig didaktik, Lucidor med låga värden i kärlekspoesi och psalm samt Dalin med låga värden i sällskapspoesi 1 och psalm. Holmström har påfallande många kvalitetsangivande adjektiv i burlesken och sällskapspoesien.

Beträffande kvantitetsangivande adjektiv (Av 2) ser vi en intressant skillnad mellan Columbus och Stiernhielm: Columbus har mer än dubbelt så många som mästaren. Författare med få ord är Dalin och Frese. Många har Runius och Spegel. Beträffande pronominella adjektiv (Av 3) ligger tre författare från senare hälften av 1600-talet, Lucidor, Brenner och Rudeen, tillsammans med Runius från början av 1700-talet högt över de andra. Ganska höga värden har även Spegel, Frese och Gyllenborg, medan exempelvis Holmström, Nordenflycht och Dalin har låga. Det är svårt att förklara skillnaden. Även ifråga om ordnande adjektiv (Av 4) råder stor skillnad mellan författarna. Särskilt intressant är dock fördelningen för presens particip (Av 5). Stiernhielm har värdet 11,5 och hans lärjunge Columbus 11,0, medan Spegel har bara 1,3, Holmström 0,8 och Gyllenborg helt saknar presens particip. En viktig förklaring kan vara att det i hexametern finns behov av trestaviga ord. Men så enkelt är det inte. Columbus har även många presens particip i den världsliga epiken, som är på alexandriner, och Brenner har också många i sin alexandrindiktning. Även av perfekt particip har Stiernhielm vida mer än de flesta andra författare, men han överträffas av Gyllenborg. Stiernhielm har en för honom ganska jämn fördelning. Columbus skiljer sig den här gången från sin mästare. Bara hans bibliska epik har relativt många perfekt particip. Mycket få har Lucidor och Dalin.

Förkärlek för räkneord tycks Runius ha, mest dock i bröllopsdikterna. Rudeen och Lucidor har också sina högsta värden i bröllopsdikten.

Sammanfattningsvis kan sägas, att de små delklasserna sällan tillåter några slutsatser. Det är i allmänhet svårt att avgöra om de - generellt sett - är mer bundna till tid, genre eller författare. Presens particip kännetecknar dock tydligt stilen hos Stiernhielm och hans

lärjungar, Wollimhaus och Columbus i första hand. Mängden perfekt particip tycks däremot hänga samman främst med genren, där världslig epik med sina många ord i klassen klart skiljer sig från andra genrer.

1.3 Syntaktisk analys

I den deskriptiva delen har ordklasserna och deras delklasser bestämts till sin storlek i de olika kategorierna av texter och i de enskilda texterna. Detta utgör endast preliminärer till stilbestämning. Att studera stil innebär att analysera och tolka. Analysen och tolkningen styrs av två faktorer: det sammanhang vi tycker oss se mellan olika iakttagbara företeelser i texten och den faktor (mentalitet, genrekaraktär eller psyke) som vi förbinder med det vi sett och som kan förklara detta. Vid analysen kan gå två helt skilda vägar. En är att helt och hållet utgå från texten. Principiellt är den vägen fullt möjlig att gå, om vi som här är fallet har mät- och räknebara egenskaper i texten att arbeta med. Vi skulle kunna relatera alla olika mått vi använde till varandra med hjälp av olika relationsmått (kvoter och korrelationer) och så skapa oss en bild av textens eller textgruppens egenskaper. Först när detta var gjort lät vi den bild vi då fått leda till hypoteser om den bakomliggande faktorn. Den andra vägen är att utgå från en hypotes om en bakomliggande faktor. Vi har sådana hypoteser färdiga i barocksynteserna, i den bild av de olika författarnas psyke som litteraturhistorien gett oss och i våra föreställningar om olika genrers karaktär. Dessa hypoteser skulle kunna via föreställningar om hur ett psyke, en mentalitet eller en genrekaraktär kommer till uttryck i språket avgöra vilka språkliga egenskaper i texterna som bör undersökas. Enligt min mening är båda dessa vägar olämpliga. Den första är olämplig, därför att den skulle leda till ett orimligt för att inte säga omöjligt arbete. Det vore fullständigt omöjligt att pröva alla de olika kombinationer av språkdrag som vi kan hitta i texterna. Den andra vägen vore å andra sidan farlig, eftersom den bygger på två obekräftade hypoteser. Den ena är att den och den personen verkligen har det eller det psyket, den och den perioden den och den mentaliteten, den och den genren den och den egenskapen. Den andra hypotesen är att en viss psykisk eller annan egenskap har ett viss språkligt uttryck. Vi måste i stället gå en medelväg. Vi låter de föreställningar vi har om faktorerna bakom texterna och dessa faktorers språkliga uttryck leda oss när det gäller att välja vilka element i språket som skall undersökas och vilka relationer mellan elementen som skall prövas. Men eftersom

det till största delen rör sig om tidigare icke testade hypoteser, sätts analysen emellertid ibland in, där inga hypoteser inte finns och där arbetet inte blir alltför stort. Arbetet får således i viss grad tentativ karaktär. Som exempel på detta kan nämnas studiet av korrelationerna mellan de stora ordklasserna, nominaler, adjektiv, verb, adverb, pronomen, artiklar, prepositioner och konjunktioner. Vi vet alltför litet om sambandet mellan dessa klasser och inget alls om huruvida resultatet av en sådan undersökning kan ställas samman med faktorer bakom texterna.

Analysen av ordklasserna delas i två stora avsnitt, ett om syntaxen och ett om vad som här kallas "framställningssätt".

1.3.1 Syntaxen

Syntaxen är från stilistisk synpunkt av största intresse. Till syntax hör sådant som de enskilda satsernas uppbyggnad men också deras sammanfogning i meningarna. Viktiga element i satsernas uppbyggnad är nominalfrasens och predikatsfrasens utseende och balansen mellan dessa, ordningen mellan de olika delarna av satsen, inskott av satsförkortningar. Sammanfogningen av satserna innefattar paratax och hypotax, med eller utan bindeord, ordningen mellan huvudsats och bisats, eventuell hierarki av bisatser med mera.

En egentlig undersökning av syntaxen kan knappast ske om man som här endast har de isolerade orden i sina respektive klasser att utgå från. Men som bland andra Thavenius har visat, kan man även på detta sätt erhålla viktig kunskap rörande syntaxen. [1] Vi skall därför studera några syntaktiska egenskaper som det är möjligt att komma åt från våra utgångspunkter.

1.3.1.1 Samband mellan ordklasserna

Vår kunskap om den "normala" relationen mellan de olika ordklasserna och variationsmöjligheterna inom denna är ännu mycket ofullständig. Vissa undersökningar har gjorts av Somers och andra. [2] Hur det förhåller sig med

---

1 Thavenius 1972 s. 179ff.

2 Somers 1967 har gjort omfattande undersökningar av korrelationen mellan ett antal ordklassers frekvenser. Han har bl.a. visat att bruket av artiklar, prepositioner

svenska språket är ännu föga bekant. [3] Jag har därför valt att börja studiet med en beräkning av korrelationen mellan ett antal ordklasser, som man kan förmoda genom själva sin storlek ger en fingervisning om syntaktiska förhållanden. Ordklasserna är utom nominalerna, adjektiven, verben och adverben några till sin karaktär klart åtskilda formordsklasser, nämligen pronomen (F1), samordnande konjunktioner (F 2a) och ord för underordning (F 2f), vidare prepositioner + prepositioner och adverb (F 3a) och artiklar (F 1n). Inom klassen pronomina har jag även urskilt personliga pronomina (F 1a), eftersom de står självständigt och ersätter nominaler (eller ibland hela satser) och possessiva pronomina (F 1b), eftersom de till funktionen liknar å ena sidan adjektiv, å den andra artiklar. Beräkningen av korrelationerna grundas på materialets uppdelning dels i periodgrupper, dels i genregrupper och dels i författargrupper (tab.A 1.59).

Om vi jämför de tre tabellerna, ser vi omedelbart, att de som utgår från genrer och författare ger högre positiva eller negativa värden än den som utgår från perioder. Om vi, som man ibland gör, räknar med värden på lägst ca +/- .60 för signifikans, får vi i tabell a tolv sådana värden (av 55), i tabell b 21 och i c 37. Skillnaden kan bero på att genregrupper och framför allt författargrupper differentierar sig mer från varandra, samtidigt som de är mer homogena. Men man kan inte utesluta, att vissa av sambanden bara manifesterar sig vid de förändringar av språket som genren eller författaren åstadkommer.

Om vi följer ordklass för ordklass, ser vi att nominalerna i både genregrupper och författargrupper har positiv korrelation till adjektiv, medan ingen sådan kommer till synes i perioderna. Rent intuitivt väntar man sig ett samband. Ett adjektiv kombineras ofta med ett substantiv (eller egennamn). Att vi inte får något samband i perioderna kan tyda på att substantiven efterhand inte lika ofta försågs med adjektiv. Det kan alltså, även om man utgår från perioderna, finnas ett samband, men detta är ej linjärt. Att undersöka om det finns ett sådant samband skulle dock kräva en mer invecklad metod, varför vi får avstå från det. Vad genregrupper och författargrupper beträffar är sambandet säkerställt.

---

och samordnande konjunktioner samvarierar och kännetecknar en stil han kallar ”narratif concret”, medan negationer, underordnande konjunktioner och verb utmärker en mera komplex stil. Somers 1967 s. 56.

[3] Jan Einarsson 1978 har dock undersökt dels hur talad och skriven svenska, dels hur manligt och kvinnligt språk skiljer sig från varandra, dels också hur språklig kompetens påverkar språket. Till det han undersökt som är av intresse för oss hör relationen mellan bruket av nominaler och bruket av pronomen, användningen av adjektiv och nominalstil contra verbalstil.

Nominalerna har vidare ett negativt samband med verben, som dock inte heller det är säkerställt beträffande perioderna. Detta samband är intressant, eftersom det visar på att nominalfrasens bärande element och predikatsfrasen står emot varandra. Nominalerna har också ett negativt samband med adverben. Man skulle väntat ett negativt samband med pronomina, särskilt de personliga, eftersom dessa i många fall ersätter nominaler. Endast vad gäller författare är detta samband signifikant. Författarna ger också ett negativt samband med artiklarna, vilket närmast förbryllar. Man måste emellertid komma ihåg, att klassen artiklar är mycket "oren", då den ju innehåller ordet *den/det*, som mycket ofta är pronomen. För alla tre kategorierna får vi vidare ett positivt samband mellan nominaler och prepositioner. [4]

Adjektiven har ett klart negativt samband med verben. [5] I övrigt råder ingen samstämmighet, och värdena är ofta låga. Verben har ett klart samband med personliga pronomen, och beträffande genrer och författare även med adverb och pronomen samt ett negativt samband med prepositioner. Adverben visar sig vad gäller genrer och författare ha ett signifikant positivt samband med underordning - något som man väl inte hade väntat sig - och vad gäller alla tre kategorierna ett negativt samband med prepositionerna - vilket man däremot väntat. Att det skulle finnas ett positivt samband mellan pronomen och den stora delklassen personliga pronomen är vad man kunde vänta. Genrer och författare ger vidare ett negativt samband mellan pronomen och prepositioner, också väntat. Detta negativa samband finner man också hos personliga pronomina. Artiklarna uppvisar ett negativt samband med samordnande konjunktioner och ett positivt med underordning, signifikant vad gäller genrer och författare. Det är en upplysning att ta fasta på. Perioder och författare ger också ett signifikant negativt samband mellan samordning och underordning. Det ena utesluter tydligen ofta det andra.

Resultaten kan tjäna som en vägvisning vid den kommande analysen. Där vi har funnit samband, som åtminstone i två av kategorierna är signifikanta, bör

---

4 Om negativt samband mellan nominaler och verb resp. adverb och positivt mellan nominaler och prepositioner i modern skriven och talad svenska se Einarsson 1978 s. 95ff. Liknande förhållanden har för franskans del konstaterats av Gunnel Engwall. Se Kylander 1994 s. 76 och 115. Wells 1968, Brunet 1978 och Bernet 1983 har även funnit samvariation mellan substantiv å ena sidan och artiklar och prepositioner å den andra. Se Kylander 1994 s. 90.

5 Einarsson 1978 har funnit att de kategorier som har många verb har få adjektiv och tvärtom.

vi kunna räkna med att de utsäger något om själva språkbyggnaden. Innan vi går vidare skall emellertid några kompletteringar göras. Vi har här utgått från de stora klasserna nominaler och verb. Det är möjligt att förhållandena blir något annorlunda om man i stället väljer delklasserna av dessa. Man kunde t. ex. tänka sig att substantiv i något fall skulle tydligare resultat än nominaler. Jag har därför räknat fram korrelationen mellan substantiven och de andra klasserna, med hänsyn till det dryga arbetet bara i genregrupperna. Det gav emellertid ingen större skillnad. Vidare delade jag in verben i huvudverb och hjälpverb. Det visade sig att det bara var hjälpverben som hade signifikant negativ korrelation med nominaler. Däremot finner man i båda klasserna den signifikanta negativa korrelationen med adjektiv och prepositioner. Hjälpverbens positiva korrelation med adverb är signifikant men inte huvudverbens. Motsatt är förhållandet med korrelationen med personliga pronomina. Huvudverben har signifikant negativ korrelation med underordning (-.85), hjälpverben svag positiv (+.22). Det är lätt att förstå: underordning sker ofta vid temporala bisatser eller villkorssatser, där verbet är försett med hjälpverb.

1.3.1.2 Nominalfras - predikatsfras. Nominal stil och verbal stil

Undersökningen av sambanden visade att nominalerna har ett negativt samband med verben. Det måste innebära att en ökning i den ena klassen ofta måste kompenseras med en minskning i den andra, att det med andra ord är fråga om ett val mellan det ena och det andra.

Såväl mängden nominaler som mängden verb i språket har uppmärksammats mycket och betraktats som konstituerande för stilen. Man har även arbetat med kvoten Vb/S som mått på relationen mellan de båda klasserna. [6] Men vissa forskare har inte nöjt sig med att utgå från dessa enkla klasser utan gjort olika kombinationer. Vi såg nyss att adjektiv och prepositioner uppvisar positivt samband med nominaler och att adverb och ibland pronomen gör det med verb. Detta förhållande kan sägas ge stöd åt de kombinationer som lanserats av vissa forskare. Hultman (1975) har sålunda ställt mot varandra substantiv + prepositioner och verb + pronomen + adverb, Kraus & Polak (1967) substantiv + adjektiv och

---

6 Rulon Wells 1964 använder formelm NVQ för förhållandet mellan nominalstil och verbalstil. Se Einarsson 1978 s. 95. Somers (Somers 1967 s. 65ff.) har ställt verb mot substantiv och menar att verb indikerar konkret stil, substantiv abstrakt.

verb + pronomen + presens + indikativ, Rensky (1972) substantiv + adjektiv och verb + adverb, Rensky (1972; variant) substantiv + adjektiv + infinitiv + particip och verb + adverb, Milic (1967) substantiv + deskriptivt adjektiv + preposition + determinitiva ord och infinitiv + particip + finit verb + modalt hjälpverb + deskriptivt adverb + verbpartiklar, Lyons (1971) substantiv + pronomen och verb + adjektiv + adverb. [7] Som vi ser för alla utom Lyons adjektiv till den "nominala" sidan och alla utom Kraus & Polak för åtminstone de deskriptiva adverben till verben. Taina Pitkänen, som presenterar de olika förslagen, menar själv att den "renaste" - och, får man förmoda, för svenskan lämpliga - indelningen skulle vara: substantiv + adjektiv + pronomen + räkneord mot finita verb. [8] Det finns starka skäl för en sådan "rensning" av verben. Hjälpverben har vanligen en funktion som betingas av aspekt, tempus eller modus och som ej har med balansen mellan nominaler och verb att göra. Men här ställer våra resultat framför oss ett memento. Vi såg ju att det är den stora verbklassen som ger klar negativ korrelationen med nominalerna, medan vi inte får sådan för huvudverben. Nu kompliceras det av att i klassen hjälpverb inräknas också de fall där orden gör tjänst som finita verb, vilket torde vara ganska ofta. Jag föredrar därför trots allt att utgå från hela verbklassen. Som ett alternativ kombineras den med adverb. Att bara ta med de deskriptiva adverben (= klass Ab 3) anser jag däremot vara oriktigt, eftersom de flesta adverben i de andra klasserna även de vanligen utgör bestämningar till verb. Dock bör klass Ab 5 undantas, då den utgörs av ord med sammanfogande funktion (relativa adverb). Nominalerna råder det som vi sett mycket olika mening om. Här prövas både Hultmans kombination nominaler + prepositioner och Renskys nominaler + adjektiv men också en kombination av alla dessa klasser plus artiklarna. [9] Man kan säga att artiklarna bidrar att fylla ut nominalfrasen. Vidare prövas att utöka denna kombination med pronomen, som ju ofta står i stället för nominaler. Dock undantas relativa pronomen, som har sammanbindande funktion. De olika måtten mäts var för sig i de olika kategorierna, men olika kvoter prövas också.

Tab. A 1.60 a visar hur det förhåller sig under perioderna med de olika måtten. Först ser vi värdena för de "rena" klasserna, nominaler och verb samt kvoten nominaler/verb. Sedan får vi värdena i olika kombinationer. Endast

---

7 Hultman (1975) Kraus & Polak (1967) Rensky (1972) Rensky (1972; variant) Milic (1967) Lyons (1971).

8 Pitkänen [fyll i]

9 Att substantiv och prepositioner uppvisar positiv korrelation har framhållits av t.ex. Kylander 1995 s. 115.

summatabellerna återges, här liksom i fortsättningen, eftersom det är lätt att i tabellerna i den deskriptiva delen se de siffror som värdena grundar sig på.

Kvoten nominaler/verb ligger under alla perioderna över 1. Eftersom nominalerna i de sena perioderna ökar och verben minskar, förändras dock kvoten påtagligt. Den mest markanta förändringen sker omkring 1680, då en tendens till högre kvotvärde bryts till en kraftig nedåtgående tendens, som dock följs av en uppåtgående. Tillägg av adjektiv respektive adverb förändrar knappast bilden. Lägger man även prepositioner till nominalerna, blir följden snarast en viss utjämning. Tillägg av artiklarna leder till ytterligare nivellering. Endast period VII skiljer sig då nämnvärt från de andra perioderna. Om man också lägger till pronomina, blir det inte längre period III som har det näst högsta och period IV som har det lägsta värdet. Period VII behåller sin karaktär. Slutsatsen tycks bli att de "rena" klasserna nominaler och verb ger det tydligaste måttet på nominalstil respektive verbalstil.

Som nyss sades betraktas förhållandet mellan antalet nominaler och antalet verb som uttryck för en viktig stilegenskap. Kvoten nominaler/ verb lanserades av Rulon Wells i en studie över förhållandet i grekiska och sanskrit. [10] Då man diskuterat förhållandet mellan nominaler och verb har det vanligen varit förenat med värderingar. Nominalstil anses rätt allmänt vara ., svårläst och omskrivande, medan verbalstil anses vara konkret, enkel och direkt. Nominalstil anses markera distans till läsaren, kanske en något överlägsen attityd, verbalstil däremot förtrolighet, en mer "demokratisk" hållning. De båda slagen stilar anses också ha med genren att göra. Nominalstil anses utmärka skriftspråket i motsats till talspråket och inom skriftspråket framför allt juridisk stil, kanslistil och vetenskaplig stil. Man har också ofta betonat, att tendensen till att använda nominalstil har förstärkts i modern tid. Vissa av dessa åsikter är svårförenliga; sålunda har man å ena sidan hävdat att nominalstil skulle vara lättare att skriva, å den andra att verbalstil såsom utmärkande talspråket och särskilt barns språk visavi vuxnas skulle vara mera "naturlig". Nominalstil har vidare kommit att få en negativ värdering: "substantivsjuka". Ett försök till upprättelse åt nominalstilen har dock gjorts av Christer Platzack, som menar att tack vare större redundans har nominalstilen bättre minneseffekt än verbalstilen och kan därför ha ett värde[11]

---

10 Wells 1964 s. 214f.

11 Platzack, Christer 1977.

Av största betydelse är dock vad slags ord som används i nominalfrasen, om det rör sig om konkreta ord eller abstrakta som adjektiv- och verbalsubstantiv. Särskilt de senare bidrar till att göra stilen abstrakt. I vårt material ser vi att nominalstilen främst utmärker period VII. Vi har tidigare sett att denna period har många abstrakter. Men period VI har ännu fler abstrakter. Den ökande nominaliseringen har således inte omedelbart med mängden abstrakter att göra.

Differentieringen mellan genregrupperna (tab.A 1. 60 b) är som väntat betydligt större än den mellan perioderna. Här ökar också skillnaden mellan högsta och lägsta kvot om man till nominalerna lägger adjektiv, prepositioner och artiklar och till verben adverb. Det hade vi kunnat förutse, eftersom vi fann ett tydligare samband mellan de sammanförda klasserna i genrerna än i perioderna. Däremot sker en utjämning, om man till nominalerna lägger även pronomina. Pronomina bör inte räknas till nominalfrasen utan ses som ett alternativ till nominaler, *pro nomen*. Högt kvotvärde får vi i världslig epik, om man inte tar med pronomina i nominalerna, lägst satir. Kvoterna rangordnar genrerna på ett sådant sätt att man förmodar ett samband med stilnivån. "Höga" genrer som världslig epik, panegyrik och, mindre tydligt, gravdikt, har hög kvot, "låga" genrer låg. Skillnaden mellan två grupper i samma genre är obetydlig, däremot "trappstegen" mellan genrerna ganska tydliga. Detta gäller profana genrer. De andliga genrerna differentierar sig mindre, och bland dem är det inte epiken utan didaktiken som har högst kvotvärde.

Tab. A 1.60 c visar värdena hos alla författare som är representerade med minst tre urval. Vid jämförelsen får man komma ihåg att Dahlstiernas alla urval är hämtade från ett och samma verk och att detsamma gäller tre av de fem urval Gyllenborg är företrädd med. Spegel och Holmström har ungefär lika stora kvoter, som ligger långt under Stiernhielms, Dalins och Nordenflychts. Högst kvot har Stiernhielm. Hans kvot - som ju härrör från ett medelvärde grundat på flera olika genrer - ligger i nivå med den världsliga epikens. Antar vi nu att hög kvot utmärker "hög" stil, måste Stiernhielms stil karakteriseras som "hög", Spegels och Holmströms som "låg". Hos alla dessa fem författare finns dock en betydande variation. Om vi använder kvoten C/G - vilket kan vara lämpligt beträffande författarna, eftersom både adjektiv och prepositioner hos dem visat sig ha klart samband med nominalerna - finner vi hos Stiernhielm ett kvotvärde på ca 2,10 i *Hercules*, panegyriken, smådikterna och *Bröllops beswär*, ett på 2,00 i *Harmskrift* och ett på ca 1,60 i baletterna och gruppen "Övrigt". Allrahögst ligger *Lycksaligheetenes Ähre-Pracht* med hela 3,80. Detta gör denna text till den som

har den mest utpräglade nominalstilen i hela materialet. Ett citat må belysa hur sådan stil kan se ut:

Ey, du skadlige Fred! Vngdoms fördärflige Wällust!
Manlige Hiertans Wanck! ett feel för modige Hieltar
Til all Laster ett Vpphoff, Fostermoder i Odygd;
Dugse til ingo som Alfware bär; men bringer å banen
Daad-löse Syslor, lärdt Dwalerij, förgäfligit Arbet.

Först möter att anrop, som sedan övergår i definitioner, där ordet *är* bara är underförstått. Substantiven förses med en rad epitet som utgöres av adjektivattribut eller är knutna till huvudordet med hjälp av prepositioner. Först i fjärde raden ser vi två verb.

Man kunde vänta att *Harmskrift* skulle ha låg kvot, men denna text är inte bara relativt fattig på nominaler utan har också ett litet antal verb. Det är baletterna med sina inslag av dialog som har de lägsta kvoterna hos Stiernhielm.

Spegels högsta kvot finner vi i *Guds Werk och Hwila* 2, den lägsta i den sena satiren. Men den högsta kvoten, 1,30, ligger betydligt lägre än Stiernhielms lägsta.

Holmström följer genrekaraktären, i det att panegyriken, gravdikten och sällskapspoesien har de högsta kvoterna, epigrammen, kärlekspoesien och bröllopsdikten de lägsta. Så gör också Dalin, men i allmänhet på en högre nivå. Världslig epik, panegyrik och gravdikt har värden som ligger långt över kärlekspoesiens och också över bröllopsdiktens, satirens och reflexionspoesiens. Det vi tyckt oss se om "höga" och "låga" genrers stil gäller tydligen också inom ett författarskap. Så är det också hos Nordenflycht, fast det där inte är världslig epik utan panegyrik som har det högsta värdet. Lägst värde har som sig bör satiren.

Hos de andra författarna är det mest frapperande de extremt låga kvotvärdena hos Skogekär Bergbo. Ett citat från en av hans visor kan ge prov på hans verbalstil. Det illustrativa värdet blir inte mindre av att citatet kommer från en dikt skriven ungefär samtidigt som den Stiernhielmstext vi nyss citerade:

Ack, att dock det som liufligast är
skall bitterhet med sig hafwa
och lijkawist hafwas allestäds kär,
det som kan lifwet förtaga.

De båda citaten har en likhet i att de börjar med utrop och att de karakteriserar ett abstrakt begrepp: fred respektive kärlek. Men Skogekär Bergbo nämner inte ordet *kärlek* och dess egenskaper uttrycks inte med epitet utan genom omtal av dess verkningar. Verbens roll betonas genom hjälpverben, som ger nyanseringar: *skall* och *kan*.

Andra diktare med verbal stil är Forsius och - i mindre grad - Lucidor, Brenner, Runius och Kolmodin. Nominalstil har däremot Wivallius - som därmed förebådar Stiernhielm - Columbus, Dahlstierna och Gyllenborg. Att kvoterna hos de båda sistnämnda blir så hög beror emellertid till stor del på genren.

Vi har alltså kunnat iaktta en förändring i tiden ifråga om nominalstil och verbalstil. Årtiondena kring 1700 kännetecknas tydligt av verbalstil, tiden 1741-60 av nominalstil. Men före 1680 har Stiernhielm och hans efterföljare en extrem nominalstil, Skogekär Bergbo en extrem verbalstil. Verbalstilen kring 1700 finner vi inte bara hos Spegel och Holmström, även om den är påtagligast hos dem, utan också hos en rad andra författare: Lucidor, Brenner, Runius samt några författare som bara är representerade med ett urval. Helt enhetlig är perioden inte. Det finns författare som lutar åt nominalstil, såsom Wexionius och Rudeen, men de är få och deras värden är inte extrema. Slutet av 1600-talet betraktar vi som barockens tid i Sverige. Med Tankebyggarna börjar klassicismen på allvar. Det förefaller då som om barocken skulle kännetecknas av en tendens till verbalstil, klassicismen av en tendens till nominalstil. Det stämmer väl överens med antagandena att nominalstil är mer abstrakt än verbalstil och att klassicismen har en böjelse för det abstrakta uttrycket, en böjelse som inte kännetecknar barocken. Våra resultat kan på den punkten jämföras med andra forskares. Redan Josua Mjöberg framhöll att i klassicismen dominerar substantiv. Guiraud har med statistisk metod kunnat visa att i fransk 1600-talslitteratur överväger verben över substantiven. Josephine Miles har för den engelska litteraturens del kunnat påvisa en dominans för vad hon kallar clausal style under 1600-talet [12]

Man bör emellertid inte utan vidare tro att nominalstil i sig skulle innebära större abstraktion. Stiernhielm och hans lärjungar har också nominalstil, men den upplevs inte som abstrakt. Troligen bör man även ta med andelen abstrakter, då man arbetar med sådana storheter som nominalstil och verbalstil. Det kan finnas

---

[12] Mjöberg 1911 s. 96f. , Guiraud 1954 , Miles 1957. Jfr Kylander 1994 s. 73f.

en konkret och en abstrakt nominalstil, kanske också en konkret och en abstrakt verbalstil.

Det mått vi använt diskriminerar tydligt mellan flera genrer, främst de profana. Hur de gör det kan visas i bild, om man i ett koordinatsystem låter x-axeln ange värdet på nominalvariabeln, y-axeln värdet på verbalvariabeln. Vi väljer att låta nominalerna företrädas av måttet C, verbalvariabeln av G och anger positionerna för de olika genregupperna (fig. 1.8)

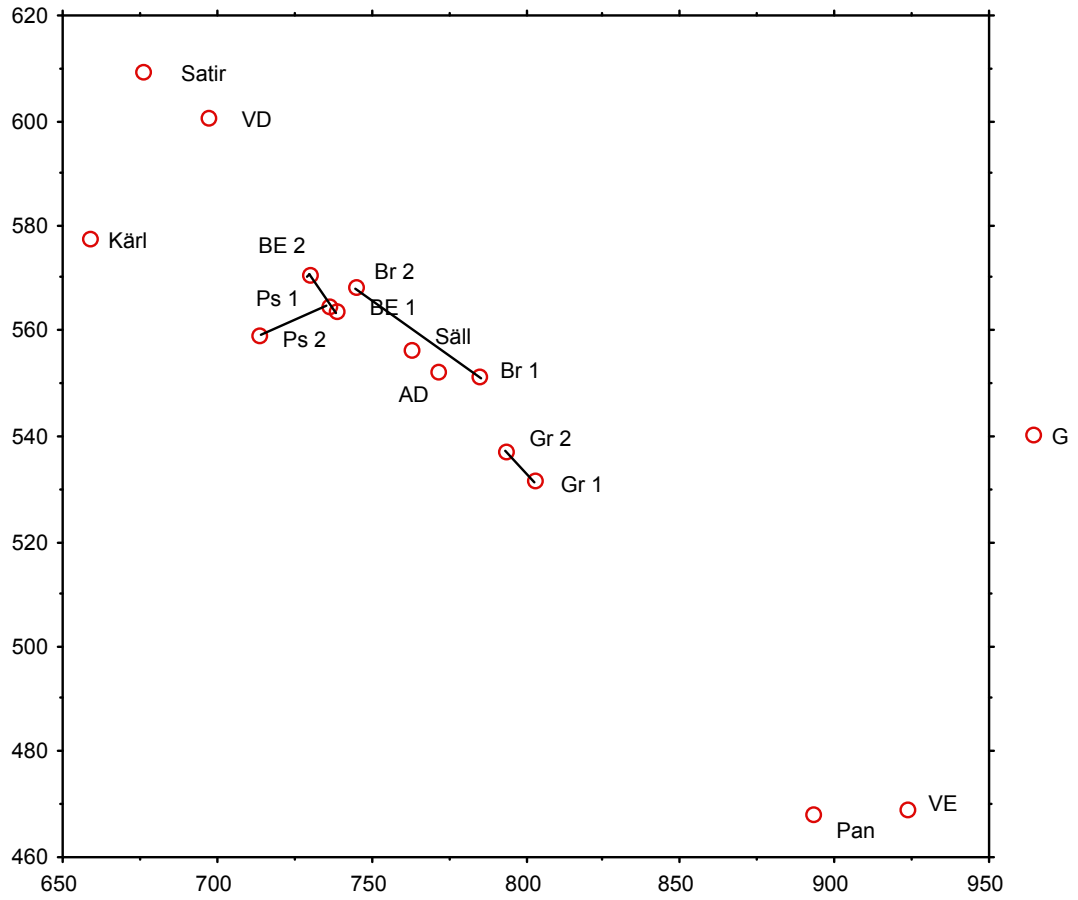

Vi ser att två genrer, Världslig epik (VE) och Panegyrik (Pan) placerar sig för sig själva, på stort avstånd från alla de andra genrerna. De har båda höga värden på C och låga på C, vilket indikerar att de har utpräglad nominalstil.

En rakt motsatt position, med låga värden på C och höga på G, intar genrerna Satir, Världslig didaktik (VD) och Kärlekspoesi (Kärl). De har således

verbalstil. De övriga genrerna intar positioner däremellan, Gravdikten (Gr 1 och 2) dock med dragning åt nominalstil. Intressant är att se att där vi har två grupper inom samma genrer lägger de sig nära varandra, de båda grupperna Bröllopspoesi (Br 1 och 2) dock på något större avstånd från varandra.

Det vi nu mätt är medelvärdena för de olika genregrupperna. Vi bör också undersöka om alla texterna inom en grupp skiljer sig så från

Texterna inom en annan grupp att vi kan säga att uppdelningen på de båda stilarna har generell giltighet. För att bilden skall bli överskådlig nöjer vi oss med att studera fyra genrer och väljer då de som visat sig ligga längst från varandra, nämligen Världslig epik och Panegyrik å ena sidan, Satir och Kärlekspoesi å den andra (fig. 1. 9).

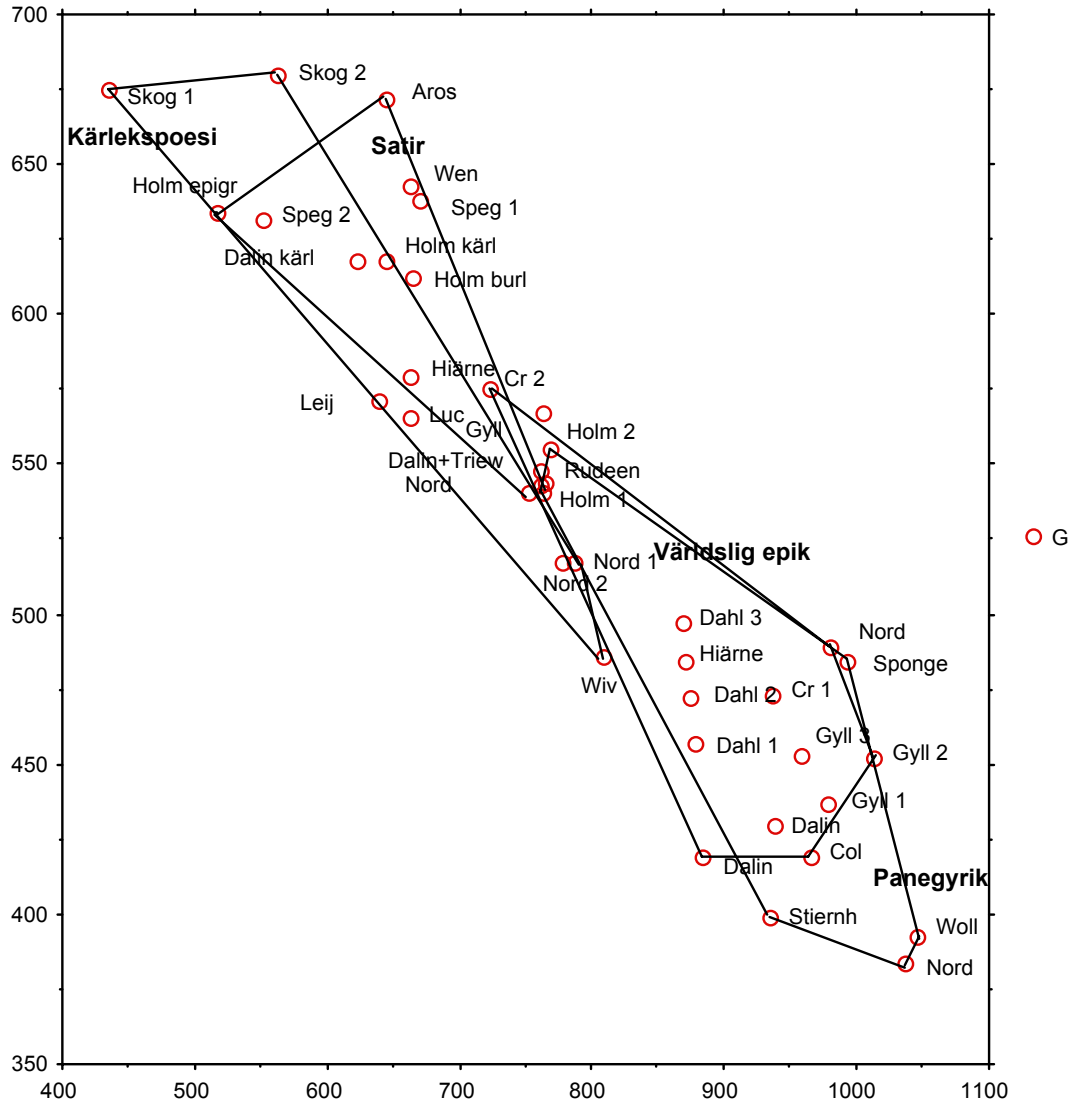

Vi ser, att fälten för världslig epik och panegyrik nästan helt ligger utanför de andra genrernas fält. Däremot täcker epikens och panegyrikens fält varandra till stor del, och så gör också de båda andra genrernas fält. Måttet diskriminerar sålunda mellan de båda "höga" genrerna och de båda "låga", däremot inte mellan dessa inbördes. Vi ser också att det med undantag för Creutz 2 är det mittperiodernas texter i de "höga" genrerna som ligger närmast de "låga" genrerna och vanligen tidiga eller sena texter i de "låga" genrerna som ligger närmast de "höga". Tiden kring 1700 innebär således en övergång till verbal stil även i "höga" genrer och närmar dem till de "låga". Ytterligare kan vi iaktta, att när en författare är representerad med flera urval i en och samma genre eller närbesläktade genrer,

kommer hans positioner att ligga nära varandra. Alla Gyllenborgs tre urval ligger närmare varandra än de ligger någon annan författares. Dahlstiernas tre urval ligger mycket nära varandra, och så gör också Nordenflychts i de båda urvalen kärlekspoesi. Undantaget är Creutz' båda urval. Däremot är det ganska stort avstånd mellan samma författares texter i genrer som ur denna synpunkt inte är besläktade med varandra. Som exempel kan nämnas avstånden mellan Nordenflychts epik och panegyrik å ena sidan och satir och kärleksdikt å den andra.

De andra profana genrerna - gravdikt, bröllopsdikt och sällskapspoesi - profilerar sig inte så tydligt. Så gör inte heller de andliga genrerna. Skulle vi rita in deras positioner, skulle vi få stor överlappning. Psalmen är dock ganska enhetlig och har tydlig dragning mot verbalstil.

Använder man dessa mått vid bestämning av nominalstil respektive verbalstil, får man - som klart framgår av figuren - mått med negativt samband. Vi kan därför göra en endimensionell typologi. Vi väljer nu de mer omfattande måtten C och G och låta värdet på kvoten C/G ensamt bestämma typtillhörigheten. Lämpligt tycks vara att skilja mellan extrem nominalstil (kvot 2>), nominalstil (kvot 1,70>1,99), balanserad stil (kvot 1,25>1,69), verbalstil (kvot 1,00>1,24) och extrem verbalstil (kvot <1,00). Texterna fördelar sig då på följande sätt:

Tab. B 1.20. De olika stickprovens placering med hänsyn till tre stiltyper

Extrem	Nominalstil	Balanserad stil	Verbalstil	Extrem
13207	10002	10006	10003	12703
20013	11308	22815	11101	12705
22800	12106	23115	11103	20014
23213	13106	31124	11104	221141
33221	21112	32823	32122	221142
33323	24113	328241	32124	22711
433431	31223	331241	32227	32628
73191	33123	331242	32525	412314
73277	41237	411312	328242	412315
73291	43144	41133	411311	41331
73377	42840	41134	41141	421361
73391	43147	412312	41142	421363
733921	43243	41244	412311	421364
833931	433432	41246	412313	42636
833932	51361	41340	41435	42836

833933

51459
52850
62871
63171
63180
63282
72391
72393
72891
73177

42248
42440
42845
42847
43132
432361
432362
51100
51155
51258
52251
52554
52853
52855
52857
53150
531512
53153
53155
53247
61178
612452
612551
612552
61281
61355
61386
61485
62277
62475
62477
62577
62880
63184
71100
71177
71191
71272
721911
721912
72491
72591
72593
72877

733922

421362
42138
42139
42236
42531
42746
42936
43136
43145
51231
51260
51351
52252
52456
528511
528512
531511
61172
61173
612451
61272
61274
62177
62779
71182
71294
72277

52531
61100
62884

Endast en av period IV:s texter och ingen av texterna från V och VI har extrem nominalstil, däremot sex av de 24 från period VII. Å andra sidan har ingen av texterna från period VII extrem verbalstil, men åtta av 44 från period IV. Av de tio urvalen världslig epik (kodnummer 33) har åtta extrem nominalstil, en nominalstil och bara en (Creutz 2) balanserad stil. Av de tio urvalen panegyrik (kodnummer 32) har fem extrem nominalstil, två nominalstil och tre (Holmströms båda urval från period IV och Rudeens från V) balanserad stil. Gravdikten (kodnummer 31) ligger närmare mitten: ett urval (Nordenflychts) har extrem nominalstil, sju nominalstil, nio balanserad stil och tre verbalstil (Holmström, Brenner och Runius 1), medan inget har extrem verbalstil. Tendensen är således ändå tydlig: bara några texter i mittperioderna har verbalstil och ingen extrem sådan. Bröllopsdikten (kodnummer 28) ligger också närmare mitten, men här förekommer båda extremerna. Extrem nominalstil har *Bröllops beswär*, extrem verbalstil Holmströms dikter. Inom gruppen satir har de båda texterna epigram (kodnummer 26) extrem verbalstil. Epigrammet, som har korthet som sin viktigaste egenskap, torde vara oförenligt med nominalstil. Av de övriga urvalen inom gruppen (kodnummer 25) har en extrem verbalstil, tre verbalstil och fyra balanserad stil. Dessa senare är alla från 1700-talet (Triewald, Dalin, Nordenflycht, Gyllenborg). Kärlekspoesien har sin tyngdpunkt i verbalstilen, då fem av de fjorton urvalen har extrem verbalstil, sex verbalstil, två balanserad stil (båda av Nordenflycht) och bara en, Wivallius, nominalstil. Bibelepiken (kodnummer 12) ligger i mitten men med klar dragning åt verbalstilen: två urval, av Spegel, har extrem verbalstil, åtta verbalstil, nio balanserad stil och bara ett, av Columbus, nominalstil. Inom psalmen (kodnummer 11) har bara Ausius nominalstil, tio balanserad stil, nio verbalstil och en (Tolstadius) extrem verbalstil. Av de tio urvalen andlig didaktik (kodnummer 13) har tre nominalstil, fyra balanserad stil, två verbalstil och ett (Spegel) extrem verbalstil.

Två av de tre urvalen av Stiernhielm (kodnummer 13) - och även *Bröllops beswär* (22800) - har extrem nominalstil och ett - *Then fångne Cupido* - nominalstil. Spegel och Holmström (kodnummer 31 resp. 36) skiljer sig tydligt härifrån. Av Spegels elva urval har fyra extrem verbalstil, fem verbalstil och två balanserad stil, av Holmströms elva har fem extrem verbalstil, fyra verbalstil och två balanserad stil. Hos Dalin (kodnummer 77) har två urval extrem nominalstil, ett nominalstil, fem balanserad stil och bara två verbalstil. Hos Nordenflycht (kodnummer 91) är tendensen till nominalstil ännu tydligare. Tre urval har extrem nominalstil, två nominalstil och de övriga fem balanserad stil.

Översikten visar både att nominalstil-verbalstil diskriminerar mellan genrer och mellan författare och att det även finns en skillnad mellan mittperioderna och period VII. I mittperioderna "dras stilen ner även i de "höga" genrerna, under period VII "lyfts den upp" även i de "låga" genrerna.

Vi skall nu också studera nominalfrasens och verbalfrasens omfattning. Man kan se nominalerna (substantiv, egennamn och substantiverade adjektiv) som nominalfrasens kärna, till vilken kan fogas olika slags tillägg: adjektiv, artiklar, nya nominaler tillfogade med hjälp av prepositioner. På samma sätt kan till det finita verbet som verbfrasens kärna läggas hjälpverb och adverb. Utbyggnaden av nominalfrasen kan mätas med kvoterna adjektiv/nominaler, artiklar/nominaler och prepositionen/nominaler samt med summan av dessa tre tillägg genom nominaler. Då vi mäter verbalfrasens utbyggnad är det knappast lämpligt att utgå från hela hjälpverbsklassen, eftersom hjälpverben har starkt skiftande funktioner. Ordet *wara* står ofta som kopula och i stället för huvudverb. Detsamma gäller *blifwa/warda. Hafwa* är oftast tempusbildande, likaså *skola*. Återstår de modala hjälpverben. De tjänar vanligen att bygga ut verbalsatsen. Om de flesta adverbklasserna utom 5 behöver ingen tvekan råda. Dock är gradadverben ofta bestämningar till adjektiv och borde då föras till nominalfrasen. Väl så ofta är de dock bestämningar till andra adverb eller till verb. Jag utesluter dock på grund av osäkerheten gradadverben.

Tab.A 1.61a-c visar förhållandena för nominalfrasen i de olika textkategorierna. Vi ser att adjektiven i förhållande till nominalerna är flest under period II, medan kvoten är lägst under period VI. Under period VII ökar adjektiven starkt i antal, men det gör också nominalerna, varför kvoten inte blir så mycket högre. Kvoten för artiklar är högst under IV och V. De successiva förändringarna gör att man vågar tro att det rör sig om en allmän utveckling. Vad gäller prepositionerna skiljer III och IV samt VII ut sig från övriga perioder genom sin lägre kvot. Under III och IV beror det mest på prepositionernas mindre antal, under VII på ökning av nominalerna. Lägger vi samman alla klasserna, får vi två perioder, II och IV, med hög kvot, och två, VI och VII, med låg.

Skillnaderna mellan perioderna är så små att de inte kan vara signifikanta. Endast den i vissa fall successiva förändringen gör att man ändå vågar fästa vikt vid den. Skillnaderna mellan genrerna är däremot ganska stora. För adjektivens del varierar kvotvärdet mellan 0,36 i bröllopsdikt och satir och 0,27 i psalm. Genomgående har paren av grupper samma eller nästan samma värden, något som ökar tilltron till måttet. Psalmen och även den andliga didaktiken

utmärkes tydligen av få adjektiv per nominal. Motsatsen gäller, utom bröllopsdikt och satir, världslig epik och panegyrik. Även beträffande artiklar har psalmen låg kvot, men här får den sällskap med världslig epik och panegyrik. Kvoten för prepositioner varierar föga och det är svårt att se någon klar tendens. Gravdikten har dock hög kvot, psalmen låg. Slår vi samman klasserna, får vi större variation, beroende på att det finns ett positivt samband mellan klasserna inom genrerna. Högst kvotvärde uppvisar satir. Denna genre, som har få nominaler, förser dem tydligt i stor utsträckning med bestämningar. Hög kvot har även gravdikt, bröllopsdikt och världslig didaktik. Lågt värde har psalmen och den andliga didaktiken. Nominalfrasen är föga utbyggd i dessa genrer. Intressant är det att se, att världslig och andlig didaktik går så olika vägar.

Författarna skiljer sig ännu mer från varandra. Adjektivkvoten ligger hos Stiernhielm och Dahlstierna på 0,41 men hos Frese bara på 0,26 och hos Dalin på 0,27. Stiernhielm och Dahlstierna får hög kvot trots att de har många nominaler. Detsamma gäller Columbus och Wexionius. Andra, såsom Runius och Skogekär Bergbo, får högt kvotvärde endast tack vare att de har så få nominaler. Kvoten bör alltså inte utan vidare ses som tecken på en viss stil. Artiklarna ger högt kvotvärde åt Spegel, Holmström, Wexionius, Brenner och Runius, alltså några författare från tiden kring 1700, men högt över dem ligger Skogekär Bergbo. Wivallius, Stiernhielm och Lucidor har låga kvotvärden, liksom de sena diktarna. Det tycks vara en rätt utbredd tendens att använda många artiklar tiden före och närmast efter 1700. Prepositionerna ger också den högsta kvotvärdet åt Skogekär Bergbo. Det betyder inte att han har fler prepositioner än andra författare, tvärtom har han färre än de flesta. Brenner har också hög kvot, och Stiernhielm och Columbus har låg. De övriga skiljer sig inte mycket från varandra. Dock har de sena författarna, Frese, Dalin och Nordenflycht, lågt kvotvärde. Resultatet är knappast det man väntat sig. Man hade väntat att Stiernhielm och de "klassicistiska" författarna skulle ha byggt ut nominalfrasen mer än författarna kring 1700, som har mer verbal stil. I absoluta tal har Stiernhielm, Columbus, Nordenflycht och Gyllenborg höga summavärden för de tre klasserna, men det stora antalet nominaler gör att kvoten ändå blir låg. Kanske når man med ett större antal nominaler en mättnad: det går inte att bygga ut nominalfrasen i samma utsträckning, när den förekommer så ymnigt. Man bör dock även ge akt på vad det är vi mäter. Vi mäter antalet nominaler, alltså inte bara huvudorden i nominalsatsen utan också de ord som är knutna till dessa genom prepositioner eller genitiver (*foten av berget* respektive *bergets fot*).

Hos Nordenflycht och Gyllenborg är genitivanknytning av nominaler påfallande. Man finner hos Nordenflycht "Årans välde", "åtrås eld" eller "fruktans bleka famn", en typ som man inte hittar hos Stiernhielm, som i stället hopar nominaler, förbundna med *och*, på varandra: "Fänat, och Fogel, och Diur i skogen". Redan måttet på nominalernas antal innehåller ett mått på nominalfrasens utbyggnad. Men vi ser också en skillnad mellan författarna med många nominaler. Stiernhielm och Columbus har många adjektiv och relativt få prepositioner, Nordenflycht och särskilt Gyllenborg har färre adjektiv men fler prepositioner. Detta förhållande antyder en viktig stilskillnad mellan dem. Men det finns också en viktig skillnad inom Stiernhielms författarskap. *Hercules* har i förhållande till adjektiven mycket fler prepositioner än vad baletterna har. Detta liknar förhållandena inom Nordenflychts författarskap, där världslig epik och panegyrik har betydligt fler prepositioner än vad till exempel reflexionsdikt och satir har. Samtidigt har satiren fler adjektiv än vad epiken har, liksom hos Stiernhielm *Harmskrift* har fler än *Hercules*. Jämför man Stiernhielms författarskap och Nordenflychts genre för genre, blir skillnaden inte så stor.

Går vi så till verbalfrasen (Tab. A 1.62 a-c) ser vi att dess kärna, de finita verben, minskar i antal till period III men sedan ökar igen. Även de modala hjälpverben minskar i antal fram till period III, varför kvoten förändras föga. Men de följer inte med i ökningen under de båda sista perioderna, något som visar sig i att kvotvärdet sjunker kraftigt. För adverbens del sker i stället ökning under period III, vilket medför högt kvotvärde. Men inte heller adverben följer med verbökningen under de sista perioderna, och kvotvärdet sjunker starkt. Slår man samman klasserna, får man givetvis ännu starkare utslag: kvotvärdet minskar mycket under de båda sista perioderna. Verbfrasen krymper till att i större utsträckning omfatta bara det enkla verbet. Vi har redan sett, att också nominalfrasen krymper, fast inte lika påtagligt. Förändringen är kraftig nog att ge skäl åt påståendet, att de sista och särskilt den allra sista perioden kännetecknas av en koncentration till satsens huvudord, nominalen och verbet, en tendens, som blir särskilt tydlig, om man jämför med perioderna III-V, då både nominalfras och verbalfras är väl utbyggda.

Genrerna skiljer sig också från varandra (tab. A 1.62 b). Världslig epik har mindre än hälften så många modala hjälpverb som de flesta andra genrer, något som ger så lågt kvot som 0,07 mot en mer normal på 0,15-0,17. Men även panegyriken och gravdikten har låga kvoter. Dessa både genrer har visat sig stå den världsliga epiken nära i andra avseenden. Även adverben ger lågt kvotvärde för världslig epik men också för psalmen. Mellan klasserna modala hjälpverb och

adverb finns ett positivt samband (r = +.61). Sammanslagning diskriminerar därför bättre. Världslig epik skiljer sig från de andra genrerna genom mycket lågt kvotvärde (0,51). Närmast kommer panegyrik (0,61) och psalm (0,64). Högt kvotvärde har bröllopsdikt och relativt högt didaktik, både världslig och andlig, samt gravdikt och kärlekspoesi. Dessa genrer nöjer sig tydligen inte i samma utsträckning som epiken, panegyriken och psalmen med det "nakna" verbet utan modifierar, preciserar eller nyanserar med hjälp av modala hjälpverb och adverb.

Författarna differentierar sig beträffande alla måtten mer än genrerna (tab. A 1.62 c). Mycket lågt kvotvärde för de modala hjälpverben har Gyllenborg (0,07), Nordenflycht och Dahlstierna (båda 0,10), Columbus (0,11) och Stiernhielm (0,12), mycket högt Spegel (0,20), Wivallius, Lucidor, Holmström (alla 0,19). Mönstret är bekant: å ena sidan Stiernhielm med Columbus, Nordenflycht och Gyllenborg, å den andra Spegel och Holmström. Frese och Dalin har som man med hänsyn till detta mönster kunde vänta relativt låga kvoter (0,13 resp. 0,14). Mera oväntat har Wexionius inte högre än 0,14. Även adverben ger låg kvot åt Gyllenborg (0,35), Nordenflycht (0,44) och Stiernhielm (0,47), men här har Columbus den högsta kvoten (0,70). Låg kvot har även Frese och Dalin, hög däremot Wexionius, Runius, Holmström och Dahlstierna men inte Spegel. Vi får alltså inte alls det mönster som bildas av kvoten för de modala hjälpverben och flera tidigare använda mått. Columbus och Stiernhielm står inte på samma sida med front mot i första hand Spegel och Holmström.

Flera genrer som har låg kvot för nominalfrasens utbyggnad har det också för verbalfrasens, och likadant är det beträffande hög kvot. Det tyder på ett positivt samband. Ett sådant finns också, även om det inte är signifikant (+.56). Vi får nöja oss med att konstatera att en utbyggnad av det ena slagets fras ofta följs av en utbyggnad även av det andra slagets fras. Stark utbyggnad av både nominalfras och verbalfras har period IV, genrerna bröllopsdikt, världslig didaktik och gravdikt samt författarna Holmström, Runius och Wexionius. Svag utbyggnad av bägge slagen har period VII, genrerna världslig epik (mest av verbalfrasen), och psalm (mest av nominalfrasen) samt författarna Frese, Nordenflycht, Dalin och Stiernhielm.

1.3.1.3 Samordning och underordning

Vi har tidigare (1.2.1.2) sett att om man delar upp klassen konjunktioner i samordnande och underordnande konjunktioner, får man en stor variation inom de olika textkategorierna. Detta tyder på att de nya klasserna har stilistisk relevans.

Thavenius har också sett en möjlighet att bestämma graden av paratax och hypotax med hjälp av klasserna samordning och underordning. [13]

Som mått på samordning har Thavenius valt frekvensen för ordet *och* som mått på underordning ordet *att*. Skälet härtill är att dessa båda ord dominerar i sina respektive klasser. Vilket mått man använder bör bero på vilket som bäst visar stilkaraktären. Vill man se vilka texter som har samordning som sitt huvuddrag bör man välja det som har störst negativt samband med måttet för underordning. Jag har på mitt material undersökt korrelationen mellan å ena sidan de tre klasserna för samordning (2a, 2b och 2c) och å den andra de olika klasserna för underordning (2d, 2e, F1j och 2f). Resultatet beräknat på periodernas medelvärden blir:

Tab. B 1.21. Korrelationen mellan värdena för klasserna F2a, F2d, F2e, F1j och F2f i de olika periodgrupperna

	F2d	F2e	F1j	F2f
F2a	-.86	-.10	-.57	-.67
F2b	-.77	-.06	-.45	-.54
F2c	-.91	-.17	-.69	-.75

Klass F2c (ordet *och*) har tydligast negativt samband med alla de underordnande klasserna. Det kan bero på att det i de andra samordnande klasserna, särskilt F2b, finns ord som är besläktade med ord i de underordnande klasserna. Ordet *ty* är explanativt liksom *att* kan vara det i kombination med *därför* eller *i det* och liksom *emedan* eller *eftersom* och att ordet *men* är adversativt liksom *fastän* eller *ehuru*. En ovidkommande faktor kan alltså påverka relationen mellan klasserna F2a och F2b och de underordnande klasserna. Av dessa senare har F2d genomgående signifikant negativ korrelation. F2e uppvisar inget samband. Går vi så till korrelationerna beräknade på genrernas medelvärden får vi följande resultat:

---

[13] Thavenius 1972 s. 186ff. En bestämning av samordning ger Dik 1968 s. 25: ”A coordination is a construction consisting of two or more members which are equivalent as to grammatical function, and bound together at the same level of structural hierarchy by means of a linking device.” Diks arbete, som har sin grund i den generativa grammatiken, har varit viktigt för avsnittet om samordning och underordning. Modell för analys av samordning lämnar Hesse/Küstner 1985

Tab. B 1. 22. Korrelationen mellan värdena för klasserna F2a, F2d, F2e, F1j och F2f i de olika genregrupperna

	F2d	F2e	F1j	F2f
F2a	-.33	-.38	-.37	-.30
F2b	-.19	-.55	-.25	-.40
F2c	-.19	-.56	-.21	-.48

Här får vi inga signifikanta korrelationer för någon klass. F2c ger dock även här något tydligare fingervisning än de övriga samordnande klasserna. Mellan F2d och F2e är förhållandet nu omvänt. Sist räknar vi på åtta författares medelvärden:

Tab. B 1. 23. Korrelationen mellan värdena för klasserna F2a, F2d, F2e, F1j och F2f hos åtta olika författare

	F2d	F2e	F1j	F2f
F2a	-.51	-.81	-.49	-.65
F2b	-.59	-.84	-.53	-.69
F2c	-.63	-.83	-.50	-.69

Skillnaden mellan F2c och de andra samordnande klasserna är här liten. F2c ger dock även nu klarare indikationer än F2a och F2b. Lägger vi samman vår erfarenhet, bör vi komma till slutsatsen att F2c är att föredra bland de samordnande klasserna. Av de underordnande är F2f att föredra, dels därför att den verkar stabilare än F2d och F2e, dels därför att den samlar upp flera slags underordning.

Det finns emellertid ännu en klass ord som har underordnande funktion, nämligen de relativa adverben (Ab5). Tyvärr kan orden i denna klass även vara interrogativa. Vi bör emellertid pröva om de har positivt samband med övriga underordnande klasser. För Ab 5 - F2d får vi för perioder +.87, för genrer +.79 och för författare +.60. För Ab 5 - F2e får vi resp, +.79, +.77 och +.77, och för Ab 5 - F2f resp. +.91, +.54 och +.71. Det tycks således finnas ett klart samband mellan denna klass och de underordnande klasserna. Det bör leda till att vi utökar klassen F2f med Ab 5 till en ny klass underordning: F2h.

I fig. 1. 10 kan vi se de olika periodernas positioner med hänsyn till de båda variablerna.

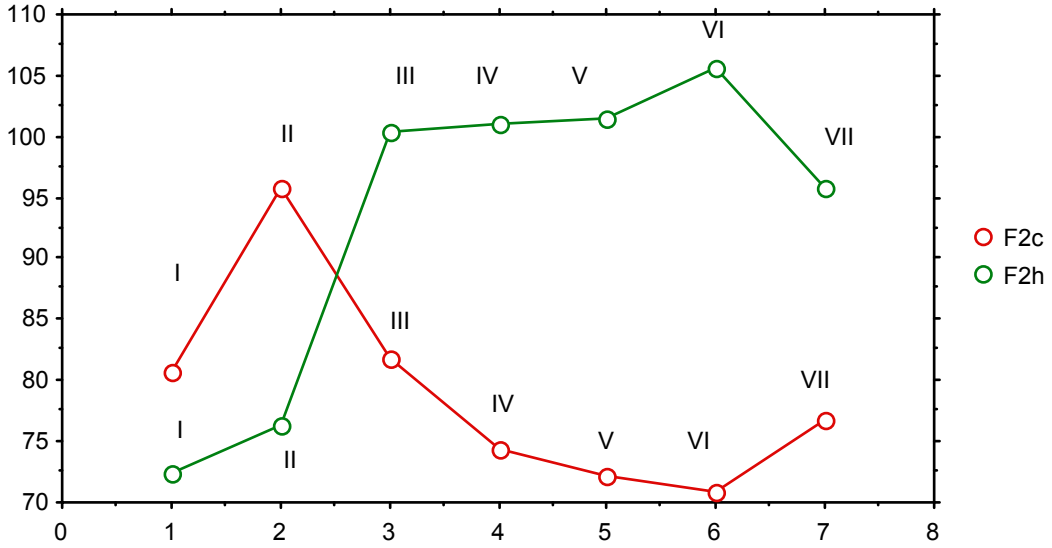

Det mest påfallande är den allmänna förskjutningen underordning, samtidigt som samordningen minskar. De tre perioderna IV, V och VI ligger väl samlade, vilket tyder på en generell förändring från det som gällt under period III. Redan mellan perioderna II och III sätter denna förändring in. Eftersom den är så stor och den leder fram till ett läge som består, har man skäl att tala om en omvälvande förändring av språkstrukturen. Men även mellan VI och VII sker en påtaglig förändring, då ökningen av samordning avbryts efter det att den hållit på i decennier.

Paratax och hypotax utgår från helt olika värderingar av det som kommuniceras. Parataxen uttrycker att allt står på samma nivå, har samma rang. Hypotax utgår däremot från en rangordning. Det viktigaste framhävs genom att sättas i huvudsats, det mindre viktiga förvisas till bisats. I vårt material ser vi under de båda första perioderna att paratax är det vanliga men att hypotaxen sedan alltmer vinner terräng. Först under den sista perioden sker en balansering av de båda formerna. Man påminns här om Wölfflins barocksyntes och dess distinktion mellan yta som utmärkande för renässansen och djup som kännetecknande för barocken. Liksom barockkonsten genom anordning i rummet och ljussättningen framhäver vissa personer eller föremål, kan litteraturen göra detta genom placering

i huvudsats. [10] Den författare som tydligast företräder parataxen är Stiernhielm, som i litteraturhistorien ses som renässansens man i Sverige. Hypotax utmärker en rad mot slutet av 1600-talet, då barocken anses råda i Sverige. Den sista perioden företräds av författare som brukar ses som klassicister. Vi ser att det nu blir en balans mellan paratax och hypotax.

Periodernas fält har ganska stor utbredning. Det betyder att det inom en period finns texter med ganska olika stilar. Genrernas medelvärden är betydligt mer samlade än periodernas. Vi visar här bara fälten för fyra genrer: världslig epik, panegyrik, satir och kärleksdikt.

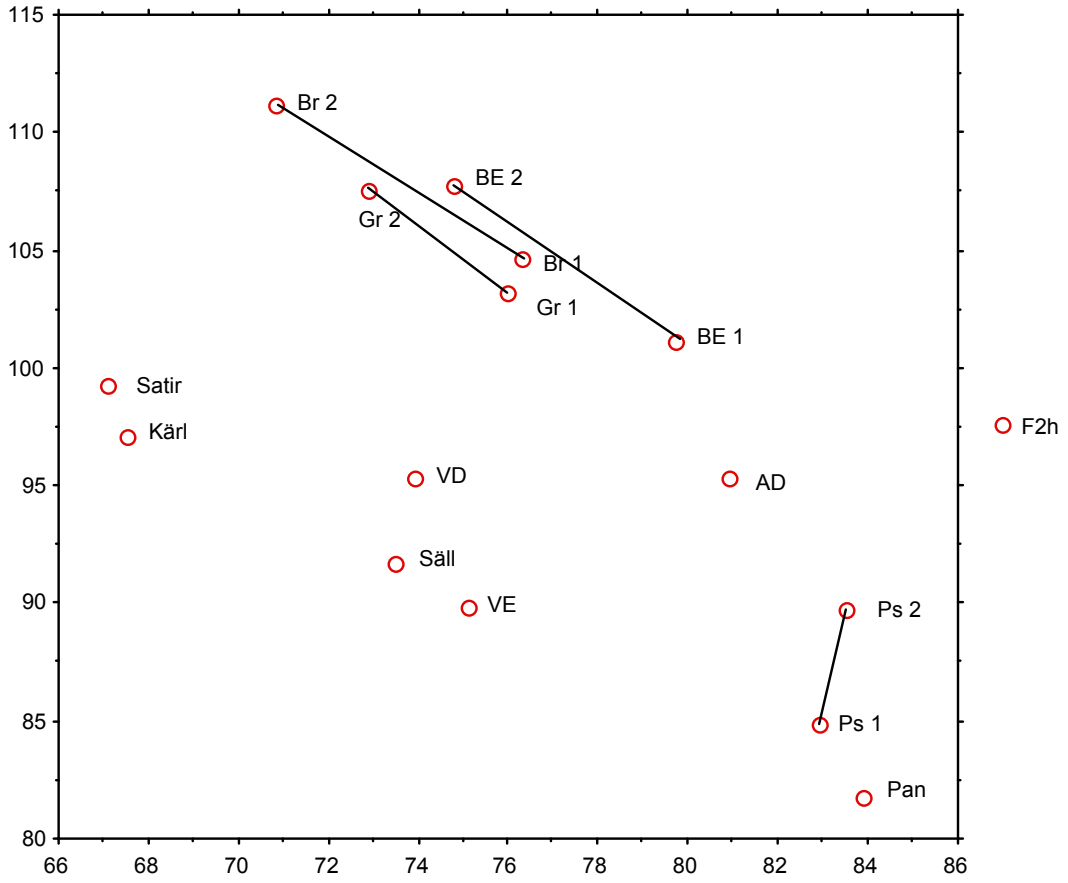

[10] Wölfflin 1915. Mot Wölfflin har framhållits, att man inte kan tala om yta och djup på samma sätt i litteratur som i konst. Se Bahner 1976 s. 19. Men om man som här arbetar med själva språkstrukturen torde det vara möjligt.

Några genrer, världslig epik, sällskapspoesi och världslig didaktik, har låg grad av såväl samordning som underordning. Ganska höga värden för bådadera har bröllopsdikt, biblisk epik och gravdikt. Panegyrik och psalm har mycken samordning men liten underordning. Grupperingen är inte helt den väntade. Man blir överraskad av att finna panegyrik tillsammans med psalm och världslig didaktik i närheten av världslig epik. Där vi har två grupper inom samma genre, placerar sig grupperna nära varandra, vilket ökar tilltron till resultatet.

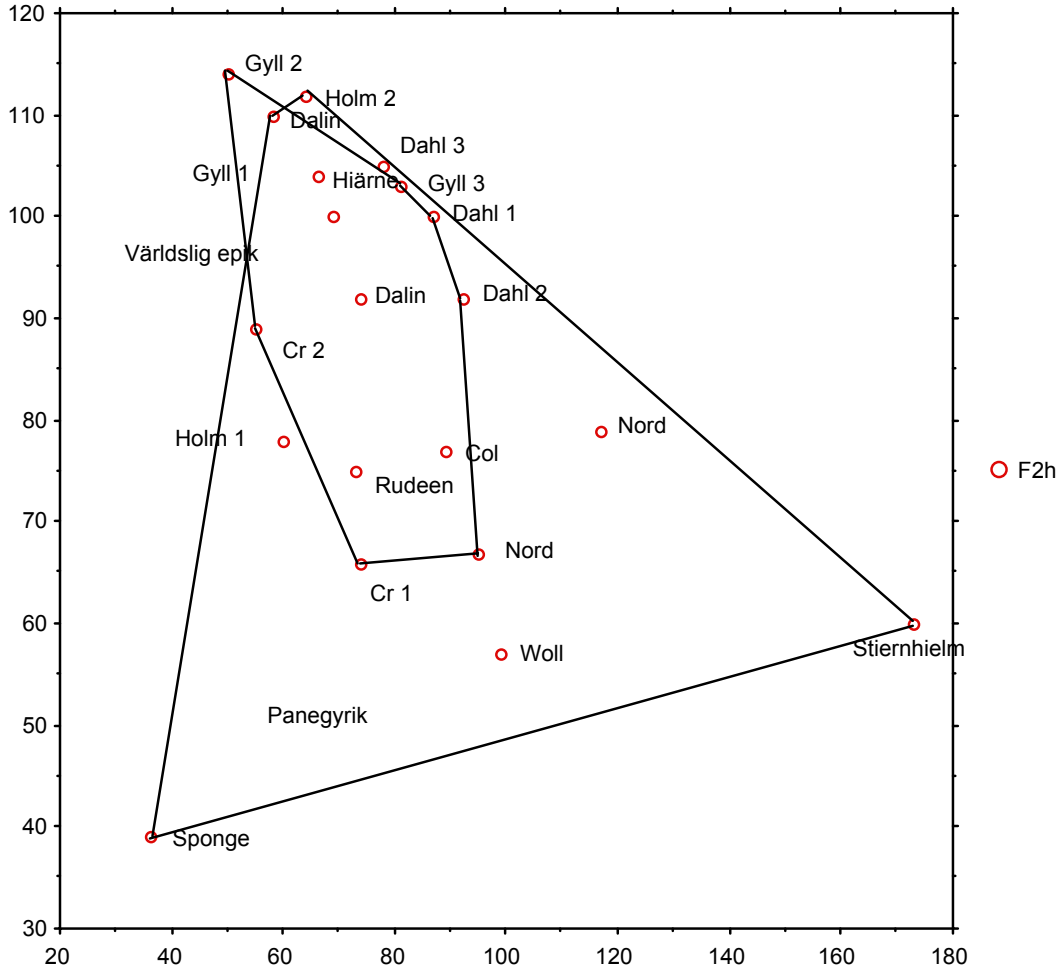

Förklaringen till skillnaden mellan världslig epik och panegyrik är som synes att panegyriken har några texter med långt mer samordning än vad texterna i den världsliga epiken har: Stiernhielm, framför allt men också Wollimhaus och Nordenflycht.

Författarnas medelvärden är ännu mer spridda än periodernas. Vi kan studera positionerna för deras medelvärden (fig. 1.14).

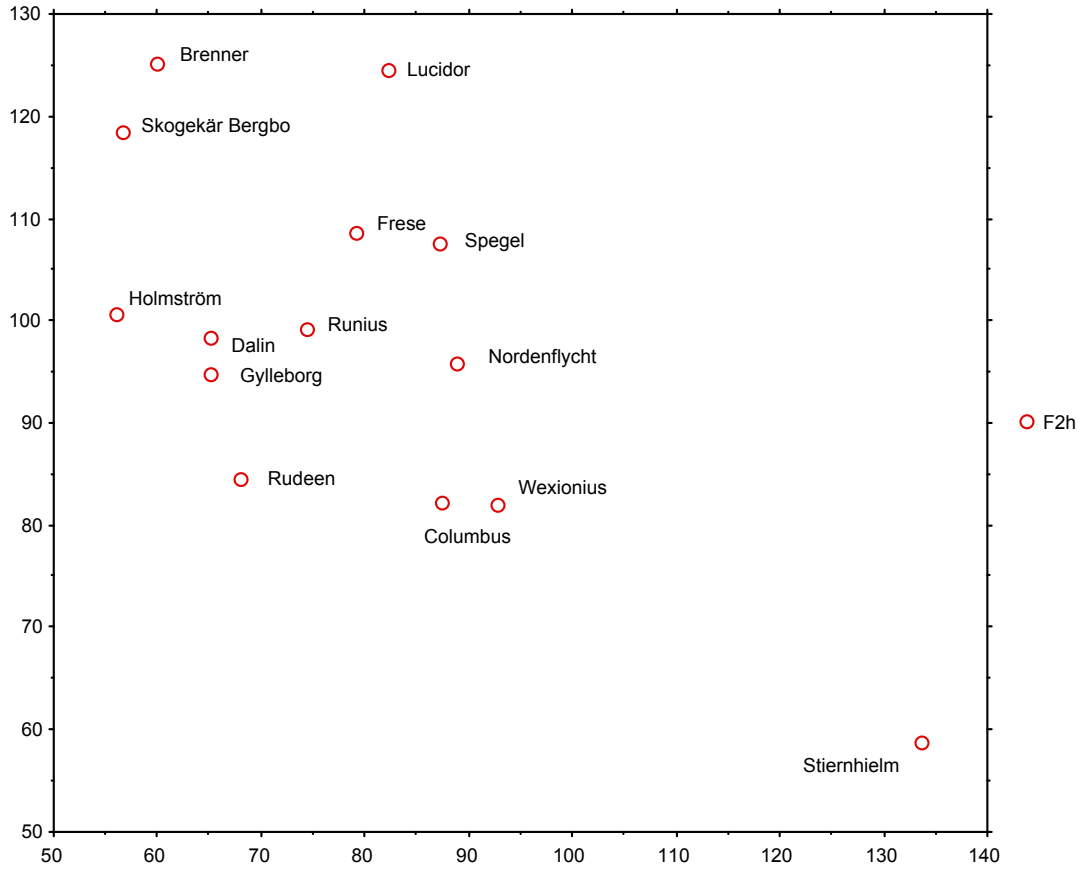

Helt för sig själv placerar sig Stiernhielm med extremt högt värde på F2c och lågt på F2h. Närmast honom finner vi Columbus och Wexionius och, med högre värde på F2h, Nordenflycht. Mycket höga värden på F2h gör att Lucidor, Skogekär Bergbo och Brenner hamnar längst upp till vänster, den förre med relativt många ord inom F2c, de senare med litet. Stiernhielm och Skogekär Bergbo är således som i så många andra avseenden varandras motpoler. När vi för period II fick högt värde på F2c och lågt på F2h, beror det på Stiernhielms dominans; Skogekär Bergbo drar åt andra hållet. Den stora förändringen under period III beror tydligen i mycket på Lucidor. Han har i detta avseende en helt annan stil än Stiernhielm och dennes lärjunge Columbus.

Hur de enskilda texterna under de båda perioderna förhåller sig kan vi lättare se om vi lägger in alla texternas värden (Fig. 15). Vi har där särskilt markerat Stiernhielms, Skogekär Bergbos, Columbus' och Lucidors fält.

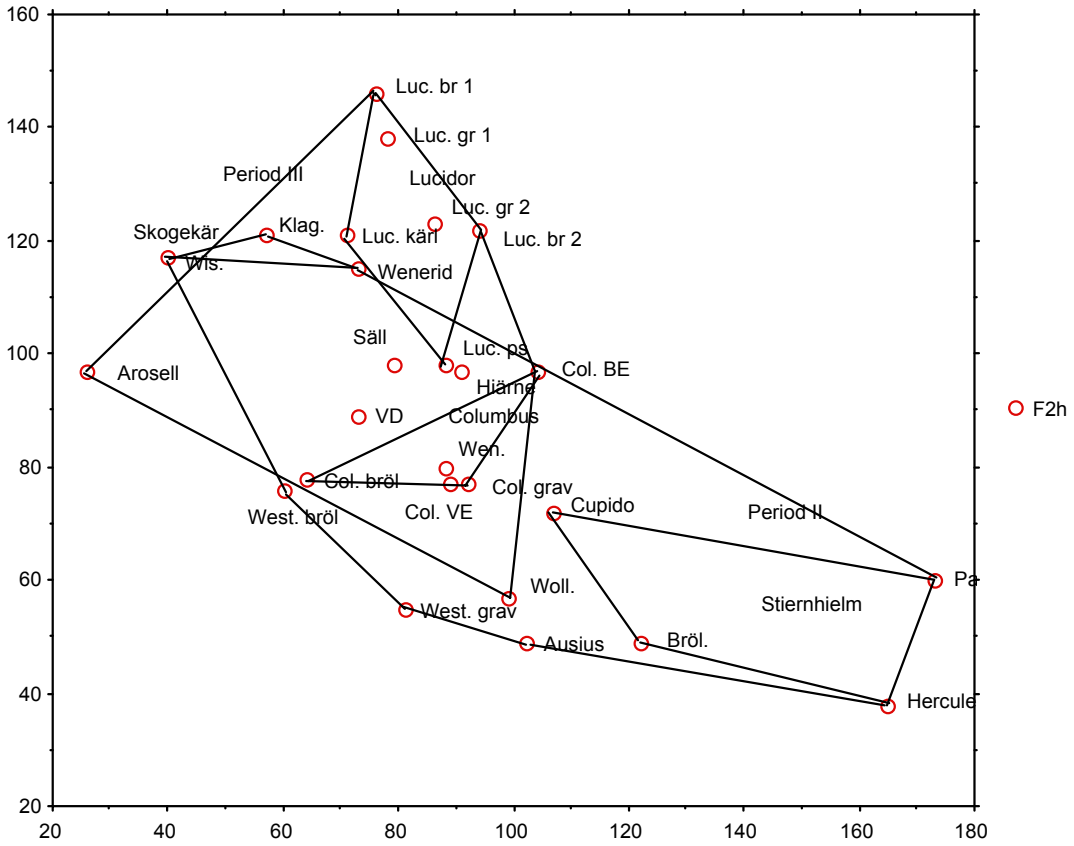

Fältet för period III täcker ungefär vänstra fältet för II men har större ”höjd” än detta. Det betyder att ingen text ligger inom Stiernhielms fält. Närmast kommer Wollimhaus och Columbus' gravdikt och världslig epik. Vad Stiernhielm beträffar har *Hercules* och panegyriken ungefär samma placering. Högt värde på F2c och lågt på F2h hör alltså inte till hexametern utan kännetecknar Stiernhielms stil överhuvudtaget. Att *Then fångne Cupido* har mer "normal" placering kan bero på att den innehåller dialog. Alla tre texterna av Skogekär Bergbo ligger mycket nära varandra. Vi har således att göra med en av genren oberoende egenskap i Skogekär Bergbos stil. Columbus och Lucidor har fält som inte tangerar varandra. Alla Lucidors texter i genrerna gravdikt och bröllopsdikt ligger på en kort, nästan rak linje, medan de strofiska genrerna kärlekspoesi och psalm ligger vid sidan om.

Skillnaden mellan perioderna II och III är, framgår det av figuren, egentligen en skillnad mellan stilen hos å ena sidan Stiernhielm och hans lärjungar

Wollimhaus, Columbus och Hiärne och å den andra sidan Lucidor, Arosell och Lindschöld.

Samtidigt finns det en klar skillnad mellan Stiernhielm och den föregående perioden. Endast en text, Wivallius' gravdikt, skulle placera sig i närheten av Stiernhielms fält. Stiernhielms stil profilerar sig alltså tydligt både gentemot den föregående perioden och mot den nya stil som tar sin början med Lucidor. Nu finns det för all del, som redan fig. 15 antyder en viss variation inom Stiernhielms fält. Men prickar man in värdena för alla Stiernhielms texter (Fig.1.16), finner man att variationen med hänsyn till det extrema läget är överraskande liten.

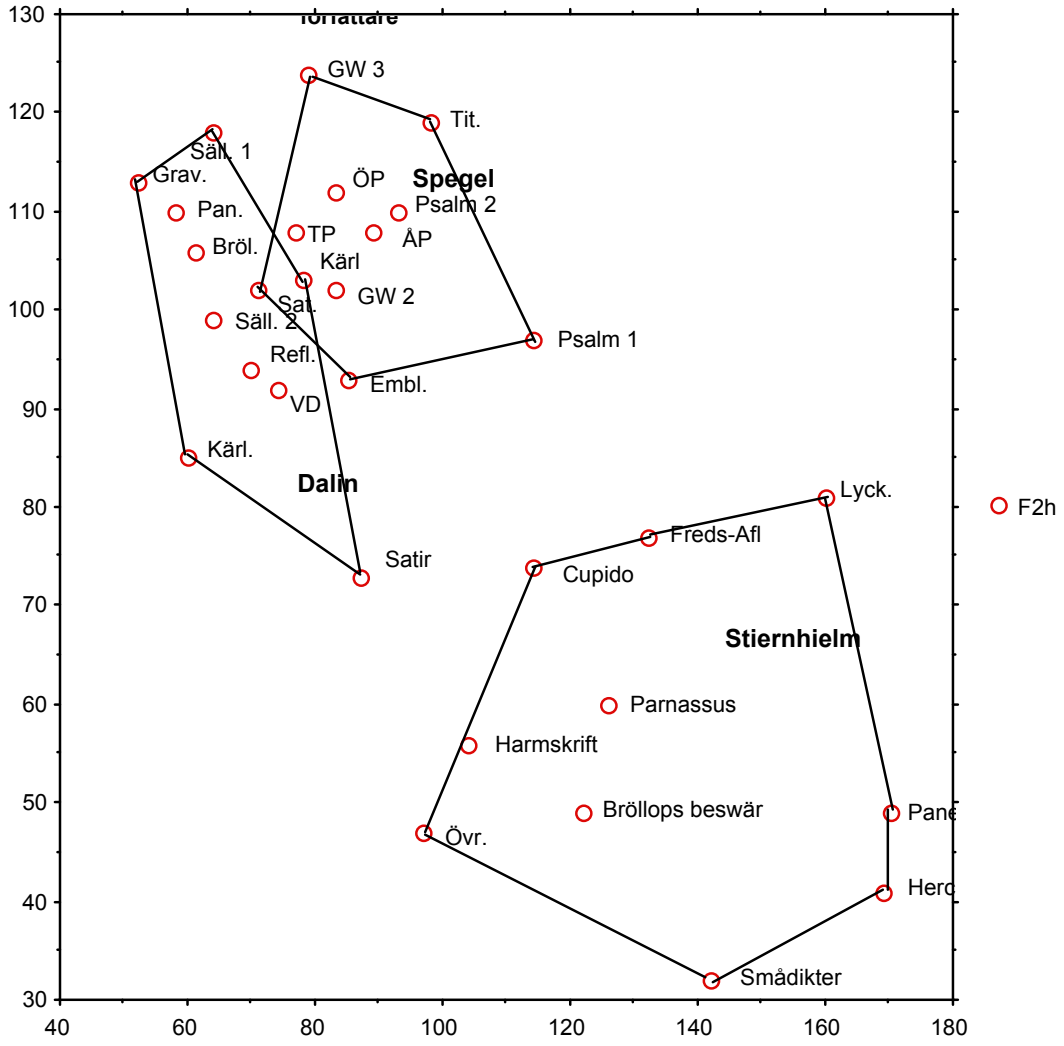

Längst ner till höger ligger fortfarande *Hercules* och panegyriken. Lägre värden på F2c än *Then fångne Cupido* har bara *Harmskrift* och gruppen "övrigt". Måttet F2c-F2h är således ett mycket säkert mått på Stiernhielms stil. Knappast ens imitatorerna tangerar Stiernhielms mest "normala" värden. Att märka är också att *Bröllops beswär* hamnar inom Stiernhielms fält.

Den stil som vi först finner hos Lucidor dominerar under period IV. Spegel och Holmström har bägge höga värden på F2h, fast inte så höga som Lucidors. Mycket högt värde på F2h har Brenner, Widman och Gripenhielm. Men vi har också författare som placerar sig nära Columbus, bland dem Paulinus-Lillienstedt och Wexionius. Perioden är således inte enhetlig.

Spegel och Holmström placerar sig som sagt nära varandra. Fig 16 visar var Spegels värden hamnar. Spegels psalm har en dragning nedåt-höger och närmar sig därmed Stiernhielms fält. Tredje urvalet ur *Guds Werk och Hwila* och den tidiga satiren *Tityrus* ligger däremot i närheten av Lucidors tillfällesdiktning. Det aktualiserar frågan om Lucidors inflytande på Spegels stil och hypotesen att Spegels skapelseepos är en bearbetning av en text av Lucidor. [14] De andra texterna bibelepik har för Spegel mer centrala lägen. Även Holmströms fält – som inte är inlagda - är mycket litet och det ligger helt nedanför Spegels. Måttet F2c-F2h diskriminerar således klart mellan dessa båda samtida och i flera avseenden varandra så lika författare.

De två dominerande poeterna under period V är Runius och Frese. De har båda små fält (Fig. 1.17).

---

[14] Under Spegels tid diskuterades frågan om den anonymt utgivna *Guds Werk och Hwila* var skriven av Lucidor. Se Olsson 1963 s. 16 och not 3.

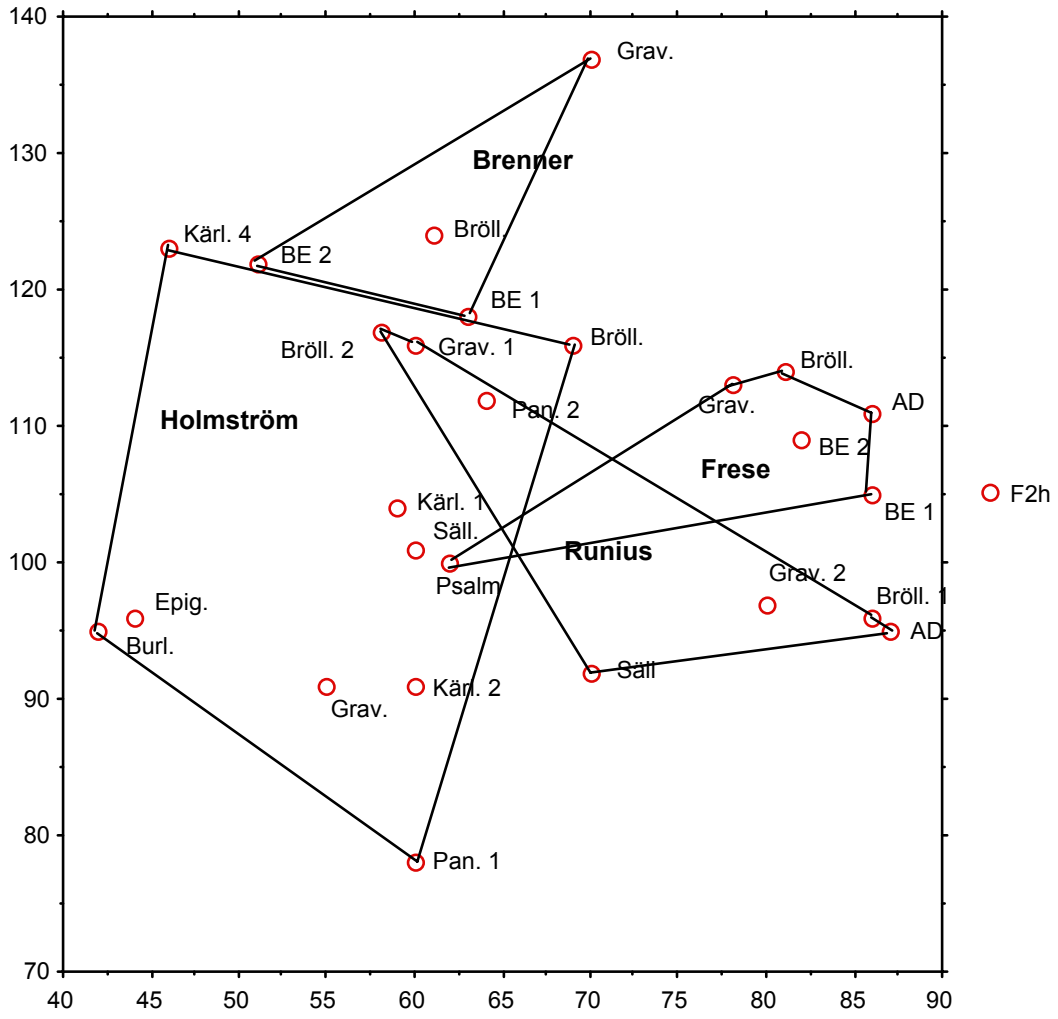

Runius har ett medelvärde som ligger mycket nära hela periodens. De två texterna från 1710-talet, bröllopsdikt 2 och gravdikt 1, har intressant nog lägen som ligger närmare tyngdpunkten för period VI. Möjligen tyder detta på en utveckling i tiden, som Runius förebådar. Freses tyngdpunkt ligger något högre än Runius' De båda författarnas fält överlappar varandra till en del och ligger i nedre delen av Spegels fält och mellan detta och Holmströms. Måttet diskriminerar alltså inte mellan Runius och Frese och inte mellan dem och Spegel.

Period VI har liksom period V ett rätt litet fält. Flera texter placerar sig i närheten av eller inom Runius' och Freses fält.

Dalins tyngdpunkt (Fig. 15) ligger till vänster Runius', beroende på att särskilt kärlekspoesien, panegyriken och gravdikten har låga värden på F2c,

medan Nordenflychts ligger till höger om Runius'. Det innebär att Nordenflycht uppvisar en dragning åt Stiernhielms håll, dock utan att hennes fält tangerar hans. Det är panegyriken och den världsliga epiken, alltså de höga genrerna, som ligger närmast Stiernhielms fält. Dalins fält och Nordenflychts täcker varandra delvis. Måttet diskriminerar således inte mellan Dalin och Nordenflycht och inte mellan dem och Runius och Frese.

Vi har sett att vissa texter har mycken samordning, andra mycken underordning. Men det finns också texter som har föga av bägge slagen och texter som har mycket av dem. Det råder sannolikt en betydande skillnad i stilavseende mellan även mellan dessa båda typer av texter. Thavenius har därför föreslagit en typologi, som även tar hänsyn till mängden ord i de båda klasserna. Typologiens fyra möjligheter kallar han enkel paratax, komplex paratax, enkel hypotax och komplex hypotax. Mätningen sker med hjälp av klasserna F2a och F2f, i detta sammanhang kallade S och U. Komplexiteten uttrycks med S+U, paratax relativt hypotax med S/U. [15]Jag använder här samma mått och beteckningar, vilket innebär att jag räknar om värdena på variablerna i %. Därigenom blir det lättare att jämföra med Thavenius' resultat.

De olika periodernas medelvärden på S+U och S/U är följande:

Tab. B 1. 24. Medelvärdena för S+U och S/U under de olika perioderna

	S+U	S/U
I	8,5	1,4
II	9,3	1,6
III	9,8	1,1
IV	9,6	1,0
V	9,3	1,0
VI	9,6	1,0
VII	9,5	1,1

Skillnaderna beträffande S+U är som synes små med det undantaget att period I har lägre värde än de andra perioderna. Perioderna I och II har högre kvotvärde än de andra perioderna. Men alla skillnader är så små och värdena så annorlunda än de Thavenius fick, att det är svårt att placera perioderna i de fält han använder för

[15] Thavenius 1972 s. 192ff.

sina fyra typer. Under period I kan vi dock se en dragning till enkel paratax, under II till komplex paratax och under övriga perioder till komplex hypotax.

Tydligare blir det i genrerna:

Tab. B 1.25. Medelvärdena för S+U och S/U i de olika genregrupperna

	S+U	S/U
Världslig epik	9,1	1,1
Panegyrik	8,0	1,3
Gravdikt I	9,5	1,0
Gravdikt II	9,8	1,0
Bröllopsd. I	9,9	1,0
Bröllopsd. II	9,8	0,9
Sällskapsp.	9,0	1,1
V. didaktik	9,1	1,1
Satir	9,1	1,1
Kärlekspoesi	9,0	1,0
B. epik I	10,1	1,1
B. epik II	9,9	1,0
Psalm I	9,1	1,3
Psalm II	9,4	1,2
A. didaktik	9,8	1,2

Gravdikt, bröllopsdikt, biblisk epik och andlig didaktik har högre värden på S+U än övriga genrer, panegyrik, psalm och andlig didaktik högre på S/U än övriga. Gravdikt, bröllopsdikt och biblisk epik har således en dragning åt komplex hypotax, panegyrik åt enkel paratax.

Skillnaden mellan författarna är mycket större:

Tab. B 1.26. Medelvärdena för S+U och S/U hos fem författare

	S+U	S/U
Stiernhielm	10,6	2,8
Spegel	11,2	1,2
Holmström	8,7	0,8
Dalin	9,0	1,0
Nordenflycht	10,0	1,2
Forsius	6,9	1,8
Wivallius	9,5	1,7
Skogekär B.	9,4	0,7
Columbus	9,3	1,4
Lucidor	11,0	0,9
Wexionius	9,2	1,5
Brenner	9,7	0,8
Rudeen	8,7	1,2
Dahlstierna	9,7	1,2

Runius	9,9	1,2
Frese	9,8	1,0
Kolmodin	9,2	1,3
Gyllenborg	8,7	1,0

Stiernhielm skiljer sig från alla de andra genom sitt höga värde på S/U. Men de tidiga författarna, Forsius och Wivallius, har också ganska högt värde. Det kan därför i viss mån vara ett tidsdrag. Av senare författare kommer ingen ens i närheten av Stiernhielm; närmast finner man Wexionius och Columbus. Stiernhielm har också rätt högt värde på S+U, men där har han sällskap med Spegel, Nordenflycht och Lucidor. Stiernhielms stil måste karakteriseras som komplex paratax. Forsius ger det bästa exemplet på enkel paratax. Klara särdrag har också Lucidor, vars stil bör kallas komplex hypotax. Skogekär Bergbo och Holmström fyller bäst kraven på enkel hypotax. Övriga författare placerar sig inte så tydligt.

En uppfattning om förhållandena får när vi studerar författarnas fält, sådana de visas i fig. 15 och 16. Stiernhielms fält är som synes mycket stort och ligger helt till höger om de andras. Samtliga texter har paratax, *Lycksaligheetenes Ährepracht* mera komplex, gruppen "Övriga" och *Harmskrift* enklare. Spegel har komplex satsfogning och en dragning till hypotax, tydligast i *Guds Werk och Hwila* 3 och satiren över Tityrus. Holmström har däremot enkel hypotax, mera komplex i kärlekspoesi 4 och bröllopsdikten. Dalin täcker bara ett litet fält och har enkel hypotax. Dalins poesi från period VII har något högre medelvärde på S (9,38) än poesien från period VI (8,30). Det är en förskjutning åt Nordenflychts håll. Nordenflycht har ett större fält, som huvudsakligen ligger inom komplex hypotax. Dock faller panegyriken inom komplex paratax och den världsliga epiken inom enkel hypotax.

Vi skall nu se lägena för ett antal andra författare från perioderna I-IV. Forsius ligger helt för sig inom enkel paratax. Wivallius har mer komplex paratax, tydligast i gravdikten. Skogekär Bergbo har hypotax, enkel i *Klagemåhl* och visorna, mer komplex i Wenerid (fig. 15). Lucidor har också särprägel, komplex hypotax men med dragning åt paratax i psalmen. Hans fält ligger på stort avstånd från de både Stiernhielms och Skogekär Bergbos. En så komplex hypotax finns inte hos någon tidigare författare. Columbus har paratax, mer komplex i bibelepiken, enklare i bröllopsdikten. Wexionius' fält har ungefär samma läge som Columbus'. Brenner är mycket enhetlig och har klart komplex hypotax. (fig. 1.17). Dahlstierna, Rudeen och Achrelius ligger mycket centralt och är därför svåra att

bestämma. Dock har Dahlstierna större komplexitet än Rudeen. Mycket enkel hypotax har Widman.

Runius placerar sig centralt, med dragning åt komplex paratax i den andliga didaktiken, bröllopsdikt 1 och gravdikt och dragning åt hypotax i övriga texter (fig. 1.17). Frese har hypotax, enkel i psalmen, mer komplex i övriga genrer. Lohman, Eldh och Salvius har alla komplex hypotax. De påminner därmed om den stil vi funnit hos Nordenflycht.

Måttet S+U och S/U i kombination visar sig alltså diskriminera mycket bra mellan författare, mindre bra mellan perioder och genrer.

De flesta författarna har mycket små fält, trots att de skrivit i flera vitt skilda genrer. Stiernhielm har visserligen stort fält, men det ligger helt utanför de andras, även imitatörernas. Ur attributionssynpunkt är det intressant att *Bröllops beswär* ligger mitt inne i Stiernhielms fält, medan imitatörernas texter hamnar utanför. Vad gäller måttet applicerat på genrerna bör man lägga märke till att man inte kan finna någon enhetlighet i fråga om den relativa placeringen av genrer hos de författare som producerat sig i olika genrer. Av särskilt intresse är det som måtten avslöjar om skillnaden mellan Stiernhielms och Lucidors stilar, en skillnad som tidigare inte uppmärksammats. Vi kan illustrera med ett par citat. Tydlig komplex syntax har *Hercules* 260ff.:

> Wägen är jämn, och bred, bland Roser och liufliga Lillior,
> Makliga rinner han hän, genom ängiar och fuchtige dälder,
> Skogen är lustig, och Qwistarne full af qwittrande Foglar.
> Alstädes, här och där wid wägen å Bäckarne finnas,
> Månge små meenlöse diur, man seer där spelande springa,
> Källor och lefwande Watn, fördeelt vti månge små Bäckiar.
> Ruska så sachtliga fram, genom blanke små glittrande steenar,
> Den swale Westwind surrar ibland, och raskar i löfwen,
> Spridand' een liufwelig lucht, af blomor och hälsesam' örter,
> Susar i sachtan dön, uti skuggan, och lockar i sömnen.

Här finns bara huvudsatser, Ibland är de förbundna med *och*, men ibland finns inget bindeord, och den varierade ordföljden gör att man stundom kan tveka om satssammanhanget. Av de 92 orden är nio *och*, alltså knappt 10 %. Inga underordnande ord finns. I stället för underordning har Stiernhielm satsförkortningar: "fördeelt vti månge små Bäckiar", "Spridand' een liufwelig lucht".

Att Stiernhielm har så litet underordning kan alltså bero på han använder satsförkortningar, och det kan därför vara missvisande att gå efter antalet ord i klass F2f. Stiernhielms förkärlek för *den* som relativt pronomen spelar också in. Men det motverkas av att han som vi sett ofta utelämnar *och* vid samordning. Både samordning och underordning synes vara mer använda än vad våra mått ger vid handen.

Det är kännetecknande för Lucidor att han sällan har naturbeskrivning av detta slag. När han någon gång har det utför han den annorlunda. I bröllopsdikten till Martin Nyman och Margareta Blom - som inte ingår i vårt material - finner vi följande rader:

Nu liustras Asp och Idh, nu håfwas Lögor/ Norssar/
Och Laxen han går til/ ther starckast strömen forssar/
Mång fiskeleek begyns, när Isen lössnat är/
Ty Watnet är ock gladt/ at tijden är så när.
Alt hwad i wädret rörs/ alt hwad som hafwer wingar/
Til glädie skyndar sig/ åtrån Naturen twingar/
Tin söta Tunga spar/ tu ey skön Nächtergal/
Men reetar oss til Lust/ vthi then gröna Daal.
Steglijsan quittrar qwickt/ all andra foglar siunga/
Wårt sinne är och gladt/ när såsom theras tunga/
Beprijsar Åhrsens tijdh/ mäst then som vphooff är/
Til alt/ och roos är wärd/ för alt som Jorden bär.

Av de 102 orden är fem samordnande och sju underordnande. S+U blir 11,8 och S/U 0,71. Texten hamnar således inom fältet för komplex hypotax. Av de samordnande konjunktionerna är bara tre *och*. Det finns mer samordning än vad konjunktionerna utvisar. Men det finns också mer underordning. Adverbet *ther* inleder en relativsats. *Hwad* används som relativpronomen.

Vi kan också jämföra Stiernhielms berömda rader om dödens makt med Lucidors imitation därav:

Såsom en Eld, en Ström, ett Glas, ett Grääs, och een Blomma;
Brinner, och rinner, och skijn, och grönskas, och blomstras, om Afton;
Men fins släckt, stild, bräckt, och Torkat, och wissnat, om Morgon:
Altså Menniskio-lijf, som Röök förswinner i Wädret.

Han lijknas widh en Blåst/ som mäd en hast förswinner/
Han lijknas widh en Ström/ som Tyger-snelt fortrinner/
Han lijknas wid ett Gräss/ widh Blomster/ widh en Rooss/
Som wissnar/ faller af/ bort bleknar/ fahr sin kooss/
Han lijknas wid en Röök/ som Wädre Skiött fördrifwer/
Widh Wattublåsår them inlijktt Lufft sönder-rifwer/
Widh Speglar ok wid Glaas/ wid Skuggan/ Timmglaass Sand/
Han lijknas (ok rätt wäl) mäd wändning'n aff en Hand.

Stiernhielm samordnar substantiv för sig, verb för sig i långa rader,
med eller utan bindeord. På de 41 orden går trots den myckna asyndesen åtta samordnande konjunktioner men bara två underordnande. Lucidor arbetar med hela korta satser, huvudsatser och bisatser. På de 70 orden går bara två samordnande konjunktioner, däremot fyra underordnande ord plus ett *them* med samma funktion.

Ofta har Lucidor ännu mer komplex hypotax, med bisatser underordnade andra bisatser och parentetiska inskott. Typiskt för honom är följande rader ur de i materialet ingående gravdikten över Börje Kronberg:

Hwad o-uttalig Sorg ok Plågor Oss förtreta/
Så snart wij Wärlden sij (om icke nästan förr)
In till wårt stängde Lijff/ Oss yppnar Lijfsens Dörr.
Huad kann full späde Barn bäst? jemmerligen lååta/
Lijksom the wille strax sin Olycksfödslan gråta/
Fast om the intet Siälff huad the begråta weet;

Bisatsen som inleds med "så snart" har ett parentetiskt inskott. Bisatsen som inleds med "Lijksom" har själv en bisats, inledd med "Fast om".

Widman kan bidra med exempel på utpräglad enkel hypotax. Samordning använder han mycket sparsamt, underordning flitigt. Ett prov lämnar följande rader, ur gravdikten över Wilhelm Reenstierna:

Sij/ såsom Kråppen giöns af Menniskior med Sårg;
Så wille Ängla-Fålk bland Fägnad Siälen höja/
När uti Dödens Sömn du månde Hufwud böja;
Har dig en ewig Lust wäkt upp i Sällhets Bårg.

Det Ähre Fölie som nu mången ger din Mull/
Fördubblar Himlens Drått med härligt Nåde-Möte/
Och Tiden lemnar dig i Ewigheten Sköte/
Som dig till Heders Löhn skall kläda uti Gull.

På de 62 orden går bara en samordnande konjunktion men fyra underordnande. Vi ser skillnaden gentemot Stiernhielm och Lucidor. Medan de hopar substantiv eller verb eller hela satser, räcker det för Widman med ett ord eller en sats.

Den enkla parataxen slutligen kan illustreras med ett citat ur Wexionius' andliga didaktik, nr VII:

Du börjar dina Åhr medh Grååt och bittra Tåhrar/
Din Blodh dhen rinner och ditt späda Kött man såhrar;
Dock är din Himmelsfärd Triumph- och Glädie-full/
Du slåår bå' Synd och Dödh/ och Satans Rijke kull.

På de 36 orden går det fyra och men inget underordnande ord.

1.3.1.4 Syntaktisk komplexitet

När det här har talats om komplex paratax och hypotax har talet gällt en sida av vad som man kunde kalla "syntaktisk komplexitet". En mer komplex syntax innebär inte bara högre grad av samordning eller underordning. De textprov vi nyss betraktat har visat att den kan skapas också med andra medel, t.ex. genom inskjutande av satsförkortningar. Detta kan vi inte mäta med våra mått. Thavenius har diskuterat frågan om vilka klasser som kan tänkas indikera syntaktisk komplexitet, men han har inte kunnat finna något signifikant samband mellan någon av de undersökta klasserna och klassen underordning, en klass som ter sig som en självklar utgångspunkt. [16]vårt material kan vi finna ett signifikant positivt samband mellan underordning å ena sidan och adverb och artiklar å den andra. Det gäller i genrerna och författarna men ej i perioderna. Frågan är emellertid om rik användning av just dessa båda klasser skall anses innebära ökad syntaktisk komplexitet. Den ökade komplexitet som stor användning av adverb medför rör snarare innehållet än den syntaktiska formen. Den kan gälla olika förändringar av

[16] Thavenius 1972 s. 195ff.

budskapet, t.ex. negering eller modifiering eller införande av motinstanser med hjälp av adversativa och koncessiva ord och alternativ med hjälp av disjunktiva ord. Den kan också gälla sammanfogning som når över satsens och meningens gränser med hjälp av sådana samordnande ord som *också* eller *äfwen*. Dessa olika slags komplexitet bör studeras i ett annat sammanhang, där orden grupperas på semantiska grunder.

Trots att det inte heller gick att finna något samband mellan klasserna underordning och prepositioner - något som inte heller kan påvisas i vårt material - valde Thavenius att använda även prepositionerna som mått på syntaktisk komplexitet. Ett skäl för detta är att satsen kan byggas ut med prepositioner likaväl som med underordning. Thavenius valde emellertid att slå samman klassen underordning (F2f) och prepositioner (F3c) till ett mått på all slags syntaktisk komplexitet. [17]Detta tycks mig egendomligt, eftersom prepositionerna - med undantag för bruk i idiom av typen *för att, på thet att* - mer används för att bygga ut satsen (med prepositionsuttryck som bestämning till substantiv) än för att bygga ihop olika satser. Skall man söka ett mått för syntaktisk komplexitet, bör det enligt min mening även innefatta de samordnande konjunktionerna. Jag har därför använt inte bara Thavenius' mått, utan ett mått som även innefattar samordnande konjunktioner. I stället för F3c låter jag dock F3b representera prepositionerna, eftersom ord av typen *utaf* och *uti* är vanligare i mitt material och bör vara med.

I fig. 1.18 har jag prickat in de olika periodernas värden för de båda variablerna, omräknat i procent.

[17] Thavenius 1972 s. 196f.

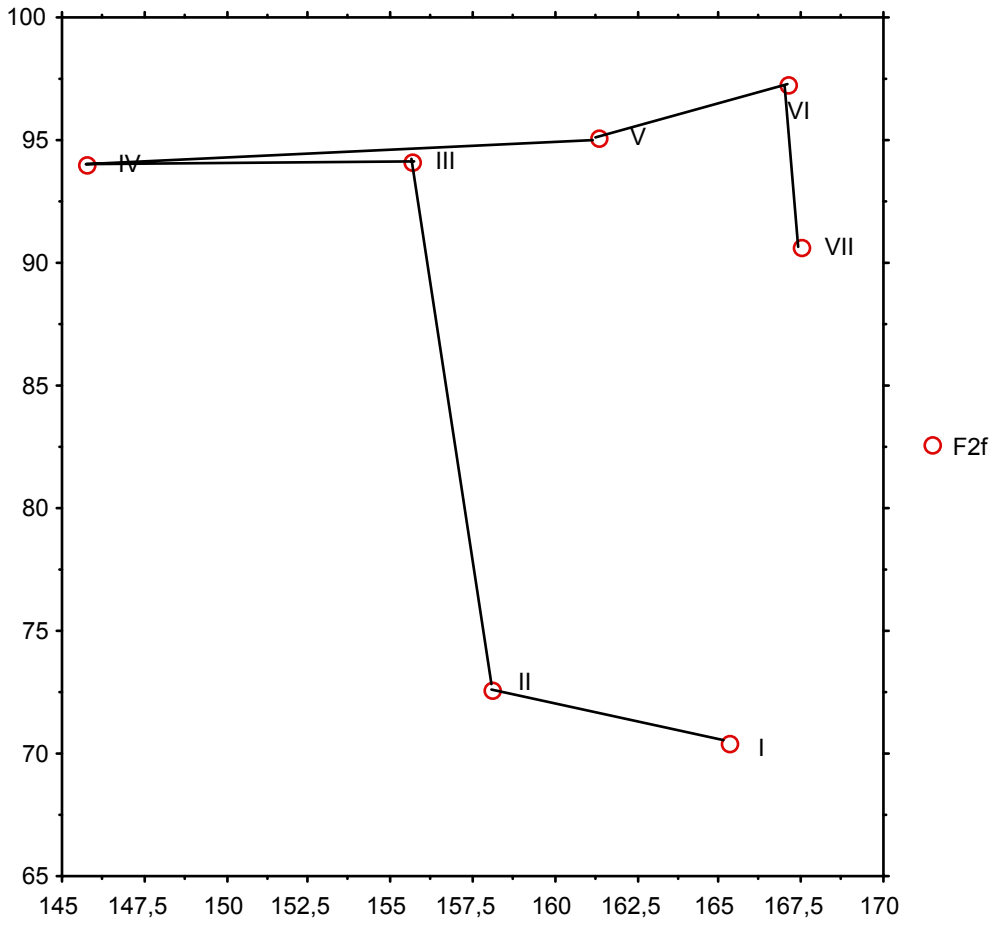

Perioderna skiljer sig inte så mycket beträffande F3b. Skillnaden ligger inom F2f, som vi redan vet. Om vi låter totalmaterialets medelvärden dela ytan i fyra fält, finner vi, att perioderna III och IV har större komplexitet vad angår variabeln F2f, V, VII och i synnerhet VI större vad angår båda.

Vi skall också se hur genrerna placerar sig (fig. 1.19).

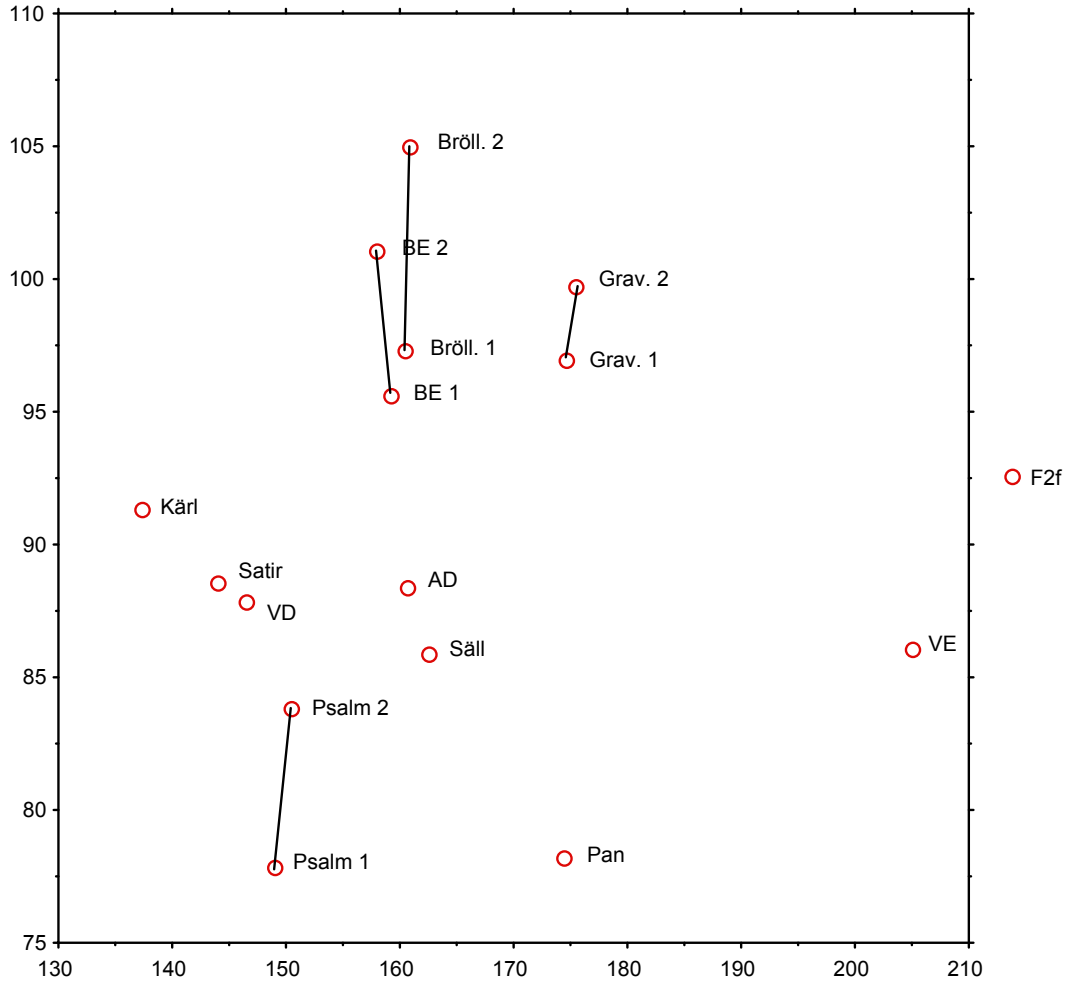

De båda psalmgrupperna liksom didaktiken och satiren finner vi inom fältet med låga värden för båda variablerna, och världslig epik och panegyrik inom fältet med höga värden för F3b men låga för F2f. Gravdikten och bröllopsdikten har höga värden för båda variablerna. Trots att man varken kan finna något funktionellt eller något statistiskt samband mellan de båda variablerna, ordnar de i kombination genrerna på ett vettigt sätt. Paren av grupper inom samma genrer ligger nära varandra. Stikiska dikter har mer av F3b än strofiska.

Sist skall vi se var ett antal valda författare hamnar (fig. 20).

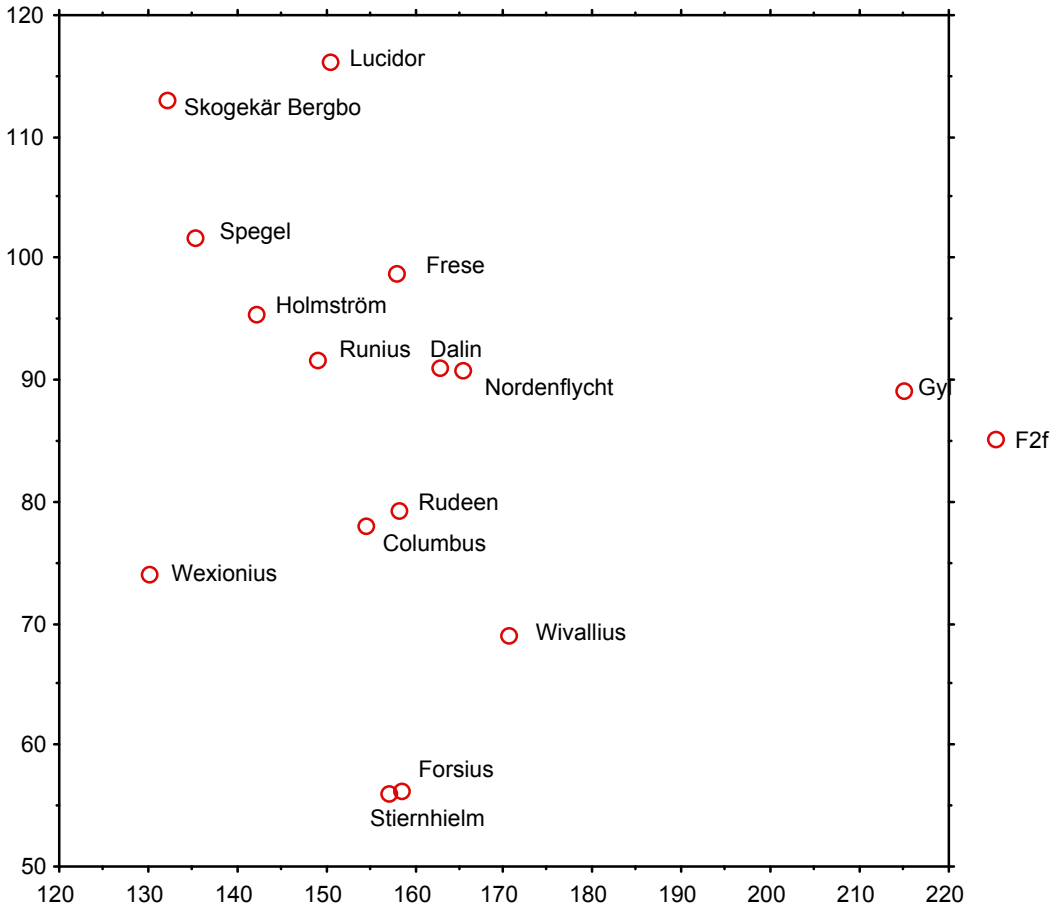

Stiernhielms låga värden på F2f för honom långt till vänster, men han är inte ensam där utan har sällskap av Forsius och Wivallius, två andra tidiga författare. Det är således samordningen som mest skiljer honom från hans närmaste föregångare. Låga värden på F2f har som vi vet även Wexionius, Columbus och Rudeen. Wexionius visar sig ha den minst komplexa syntaxen, med detta mått mätt. Gyllenborg har mellanvärden för F2f men extremt höga för F3b. Det mest överraskande är att Runius och Dalin, som annars förefaller ha en "lätt" stil, skulle ha mer komplex syntax än till exempel Columbus och Wexionius.

En jämförelse med Thavenius' resultat kan vara av intresse. Samtliga textkategorier hos Thavenius har värden på F3c som ligger över de värden som här är normala för F3b. [18]Den äldre lyriken har sina lägsta värden, dem vi finner i *Fredmans epistlar* och två Tegnérgrupper, i jämnhöjd med den punkt där vår period VII befinner sig.

[18] Thavenius 1972 s. 216

Den gustavianska lyriken ligger högre. Det betyder att den ökning av prepositionerna som vi kan se under våra sena perioder och som når sitt extrema uttryck hos Gyllenborg har fortsatt. Ur den synpunkten är det också intressant att se, att Thavenius' yngre material har ännu högre värden. Det måste under de senaste 300 åren ha skett en kraftig förändring av det svenska poetiska språket vad gäller bruket av prepositioner.

Lägger vi de samordnande konjunktionerna till underordning och prepositioner förändras relationen mellan de olika textkategorierna en del. Perioderna VI och VII visar sig då ha den mest komplexa syntaxen. Nedanstående tabell rangordnar grupperna i de olika textkategorierna med avseende på detta "komplexitetsindex".

Tab. B 1. 27. Ranordning mellan grupperna i de olika textkategorierna med avseende på ”komplexitetsindex”

Rang	Period		Genre		Förf.	
1	VI	358,2	VE	386,3	Gyllenb.	389,0
2	VII	356,8	Gr. II	370,5	Lucidor	371,1
3	III	352,2	Gr. I	368,8	Brenner	370,3
4	V	351,9	BE I	361,3	Stiernh.	368,8
5	II	343,5	Br. I	357,7	Nordenfl.	364,4
6	IV	337,0	Br. II	356,4	Spegel	358,7
7	I	335,5	AD	356,2	Wiv.	356,0
8			BE II	355,9	Frese	353,1
9			Pan.	352,6	Runius	346,7
10			Säll.	342,6	Dalin	341,8
11			Ps. II	338,9	Columbus	340,3
12			Ps. I	330,5	Rudeen	331,3
13			VD	328,2	Skog.	319,7
14			Satir	326,5	Holmstr.	316,7
15			Kärl.	317,5	Wex.	313,3
16					Forsius	295,3

I stort sett har utvecklingen gått mot större syntaktisk komplexitet. Men med period III sker en uppgång och med IV en återgång, som rubbar den annars raka linjen. Vad genrerna angår kvarstår intrycket, att stikiska genrer har mer komplex syntax än

strofiska. Högst på listan hittar vi genrer som världslig epik och gravdikt med vanligen stikisk vers, långt ner psalm och kärlekspoesi, som alltid är strofisk. Här får man dock skjuta in, att världslig didaktik och satir innehåller mycken stikisk vers, så man bör inte fästa alltför stort avseende vid denna synpunkt. Det framgår också, att där vi har två grupper inom samma genre placerar de sig nära varandra. Att ett par grupper trängt sig mellan de båda grupperna biblisk epik utgör ingen motinstans mot detta, då utrymmet där är trångt. Vad så författarna angår, finner vi den mest komplexa syntaxen dels hos de sena poeterna Gyllenborg och Nordenflycht, dels hos Lucidor och de honom närstående Spegel och Brenner men dels också hos Stiernhielm. Den tidige Forsius har den enklaste syntaxen, men närmast efter honom följer Wexionius, som annars bekänner sig som Stiernhielmslärjunge. Måttet förändrar välkända mönster: Stiernhielm, Columbus och Wexionius följs inte åt, inte heller Lucidor, Holmström och Runius.

Några enskilda texter har mycket låga eller mycket höga värden. Gyllenborg har i sin epik de högsta: 431, 430 respektive 417. De lägsta värdena hittar man i Arosells epigram (257), Wexionius' andliga didaktik (267), Sponges panegyrik (268) och Holmströms burlesk (268). I de båda första fallen rör det sig om epigram. Man skulle ha väntat, att epigrammen generellt skulle ha enkel syntax. Kortheten medger ju inte någon större sammanbindning inom eller mellan satser. Holmströms epigram har dock inte mycket lägre värde än medeltalet för hans poesi (308) och inte heller Freses andliga didaktik, som ju består av epigram, har mycket lägre värde än hans medeltal (342). Sponges panegyrik är strofisk och består av strofer om fyra korta rader:

Itt Wijnträä war vprunnit,
Vthi then lunden grön,
Thes frucht är dyrbar funnen,
Sielff bär hon sitt beröm.

Thess dygd om iagh må tala,
Är så wijdha bespordt,
Intet träa ibland alla,
Kan liknas ther emoot.

Syntaxen är som synes mycket enkel.

1.3.1.5 Täthet

När man mäter nominalstil och ställer den mot verbalstil, ställer man mot varandra två "tunga" ordklasser. Man kan även föra samman de "betydelsetunga" ordklasserna till en klass och ställa mot den de ord som huvudsakligen har syntaktisk funktion. Betydelsetunga ord är givetvis nominaler och verb, men till dem bör också adjektiv föras. Det kan också diskuteras, om inte åtminstone vissa slag av adverb bör räknas dit. Jag anser att sättsadverb - som av många förs till adjektiven - bör räknas med. Den stora klassen verb innehåller emellertid ord som har stor frekvens och andra funktioner än att överföra ett budskap, nämligen hjälpverben. Dessa förs därför liksom majoriteten av adverben till gruppen betydelsesvaga ord, där redan alla formorden finns. Eftersom de båda klasserna, om man undantar den lilla klassen "övrigt", tillsammans omfattar hela antalet löpord i texterna, kan redan summan av betydelsetunga ord tjänstgöra som mått på en viktig egenskap i stilen. Vi kan kalla denna egenskap "täthet".

Tab. A 1.63 visar gruppernas medelvärden för täthet i de olika textkategorierna. Under de tre första perioderna har vi ringa förändring, men period IV har en påtaglig minskning. Den är dock tillfällig; V och VI har åter normala värden. Under VII sker så en kraftig ökning. Den är så stor, att man kan tala om en verklig förändring omkring år 1740. Den beror mest på att flera texter har mycket höga värden - fem har mer än 1000 - men också på att ingen har lågt. Det lägsta värdet (857) hittar vi i Dalins sällskapspoesi, medan tio av de 27 texterna från period VI har detta värde eller lägre. Skillnaden mellan de båda perioderna är också signifikant (fg 49).

Mellan genrerna råder betydande variation: världslig epik och panegyrik har stor täthet, och gravdikt, bröllopsdikt, sällskapspoesi och samtliga andliga genrer relativt stor, medan världslig didaktik, satir och särskilt kärlekspoesi har liten. Det är svårt att finna någon förklaring till skillnaden. I viss mån spelar väl genrens rang en roll: de högsta genrerna har stor täthet. Men skulle ha väntat, att stikiska genrer skulle ha större täthet än strofiska, men så är inte fallet. Sällskapspoesi, vanligen strofisk, har ganska stor täthet, och psalmens värde ligger inte under bibelepikens.

Av de valda författarna ligger Gyllenborg högst, följd av Stiernhielm, Nordenflycht och Columbus. Det beror givetvis till en del på deras nominalstil. Långt under de andra ligger som man kunde vänta Skogekär Bergbo.

Ett par extrema texter kan ge prov på den verkan olika grad av täthet har. Jag väljer två texter som båda hyllar en kung, sannolikt i båda fallen Karl X Gustav, nämligen Skogekär Bergbos *Klagemåhl* och Nordenflycht *Tåget öfwer Belt*:

Wij hafwa til beröma
en konung, hwilkens dygd

wij intet kunna glöma
förvthan största blygd.
The andre kungar ähras
på allehanda sätt;
aff oss thet nu begäras
att göra och wår rätt.
Ther hoos är wärt påminna
thet folk, som födas skal,
hwad wåre hieltar winna
för prijss kring wärden all,
när som the wapnen föra
emoot then harm och hoot,
then the oss alltijd göra,
som äre oss emoot.

Och Carl et sådant skydd åt Svenska spiran ger,
At han den Polska magt för sina fötter ser.
Han vald och hyllad blir af Rikets fria Ständer,
Slott, Städer, Folk och Land, alt faller i hans händer,
De gallers öfverman han lik i Segrar går
Och lagren frisk och stålt, för Hielten färdig står:
Sarmaters vilda hop för bruten ed han tuktar,
Nu svigtar Polska Tron, och hela Tyskland fruktar.

Skogekär Bergbo har på sina 69 ord en täthet på bara 24 eller 696 per 2000 ord. Nordenflycht har på sina 70 ord 42 eller 1200. Medan Nordenflycht konkret talar om kungens dåd och nämner Polen, sarmater och Tyskland, är Skogekär Bergbo mycket allmän och vag. Nordenflycht är direkt och åskådlig: kungen ser Polen för sina fötter, han blir vald och hyllad, han tuktar för bruten ed, polska tronen sviktar och Tyskland fruktar. Skogekär Bergbo talar bara om att kungar äras, att de vinner pris, att de för vapen mot dem som är oss emot. Både substantiv och verb får en annan tyngd hos Nordenflycht än hos Skogekär Bergbo. Medan adjektiven hos Nordenflycht preciserar och ger färg (*fria* Ständer, lagren *frisk* och *stålt*, Sarmaters *vilda* hop, *bruten* ed), är Skogekär Bergbos bestämningar vaga och generaliserande (på *allehanda* sätt), när de överhuvudtaget finns. Det som syns mest hos Skogekär Bergbo är kringgående omskrivningar: "thet folk som födas skal" i stället för våra barn, "then harm och hoot, then the oss alltijd göra som

äre oss emot" i stället för fiendernas krig och övergrepp. Skogekär Bergbo söker inte efter det Ronsard kallade *les mots preignants et significatifs*, orden med hög valör, och slösar därför med ord.

1.3.1.6 Verb - adjektiv. Kvoten VAR

Förhållandet mellan antalet verb och antalet adjektiv har tilldragit sig stilforskarnas speciella intresse. Den som först började studera det, A. Busemann (1926), menade att användningen av verb respektive adjektiv avslöjade två olika människotyper och även stadier i människans liv. Större mängd av verb skulle kännetecknа den impulsiva, rörliga, nervösa människan och även barnet, men större mängd adjektiv den harmoniska, stabila och mogna människan. Busemanns idéer har rönt motstånd. Bland annat har man anfört, at kvoten verb/adjektiv, VAR, är beroende av genre. Text med starka inslag av dialog, till exempel drama, har många verb och få adjektiv. Beskrivande text har många adjektiv. Det har också anförts, att verb mer tillhör talspråk, adjektiv skriftspråk. [19]

Att VAR skall räknas på enbart huvudverb är självklart. Däremot tycks det råda något olika meningar om adjektiven. Antosch för dit även "intensifiers" av typen "sehr" och "ausgesprochen". [20] Eftersom det visar sig att dessa adverb, i mitt arbete kallade "gradadverb" (Ab 4), inte har någon positiv korrelation till adjektiven, är jag böjd för att inte ta dem med. Gradadverben är också ofta bestämningar till verb, och de uttrycker något annat än adjektiven (förstärkning/försvagning och inte kvalitet, som utgör adjektivens vanligaste uppgift). Att alla participer bör uteslutas är självklart med tanke på osäkerheten i vårt material ifråga om deras adjektiviska funktion.

Tab. A 1.64 a-c visar kvoten VAR, grundad på Vb 1 och Av 1-4, i grupperna inom de olika textkategorierna (kolumn A). Period I har högt värde, II och III betydligt lägre, IV åter ganska högt, V och VI mycket högt. Under VII sker en betydande nedgång.

---

[19] Om Busemann se Nübold 1974 s. 32. Busemann brukade själv den omvända kvoten AVQ. Kvoten har sedan nyttjat av bl. a. Milic 1967. Rörande AVQ i olika genrer se Boder 1940 s. 325 och Nübold 1974 s. 93. Josephine Miles har också använt proportionerna mellan adjektiv och verb i sina försök att bestämma förändringarna i engelsk poesi och prosa. Men hon ställer inte bara dessa ordklasser mot varandra utan infogar dem i en större grupp bestående även av nominaler och bindeord (connectives). Se listorna i Miles 1974 s. 41ff.

[20] Antosh 1969 s. – Man bör observera att Busemann till ”adjektiv” räknade substantiv, adjektiv och participer använda som attribut, medan verben inte omfattade hjälpverben. Se Somers 1967 s. 109.

Det beror inte på att verben minskar (jfr tab.) utan på att adjektiven ökar. Däremot beror de tidigare förändringarna ganska mycket på förändringar i verbantalet.

Genrerna fördelar sig inte på samma sätt som när vi använder andra mått (Tab. A 1.64 b). I toppen ligger psalm, i botten panegyrik. Det beror, som vi minns, på att psalmen i förhållande till nästan alla andra genrer har många finita verb och få adjektiv, medan det omvända förhållande råder i panegyriken. Världslig epik, som annars ofta ligger nära panegyriken, har ett värde nära medelvärdet för genrerna. Världslig didaktik, satir och kärlekspoesi har alla höga värden, men det har också andlig didaktik.

Vi har ingen dramatik i vårt material, men genrer som psalm och kärlekspoesi kan sägas utgöras av ett slags dialog: diktjaget talar till Gud eller till den älskade. Deskriptiva inslag kan man vänta att finna i flera genrer, kanske främst de episka, panegyriken och tillfällespoesien. Vi har också naturbeskrivande dikt, som *per definitionem* bör vara deskriptiv. Psalmen har mycket riktigt hög VAR och kärlekspoesien ganska hög, medan de andra genrerna har låg eller ganska låg. Nordenflychts och Gyllenborgs naturbeskrivande dikter har dock inte särskilt låg kvot (2,10 resp. 2,31).
Det är svårt att säga, om resultaten bekräftar hypotesen om (negativt) samband mellan dramatisk och deskriptiv stil. En närmare analys får anstå, tills vi i ett följande kapitel behandlar dessa kommunikationsformer. Däremot skall det redan nu klart sägas ifrån, att VAR inte tycks kännetecknа *genrerna* på ett övertygande sätt. I världslig epik har Gyllenborgs första urval 3,23 och Columbus' bara 1,35 - Creutz 2 med sin myckna dialog bör man nog bortse från. Inom bröllopsdikt har Holmström 3,42 men *Bröllops beswär* bara 1,23 och Wexionius 1,38. Inom satir har Spegel 3,85 och Nordenflycht 1,88, inom kärlekspoesi Dalin 3,35 och Nordenflychts första urval 1,56, inom biblisk epik Hiortsberg 4,32 - det högsta värdet av alla - och Columbus 1,28. Och så vidare. Det tyder på att måttet är avhängigt av en annan faktor, nämligen den utsträckning i vilken nominaler är ersatta med personliga pronomen. Både verbens positiva och adjektivens negativa samband med personliga pronomen tyder på detta. Alltsammans har nog mer att göra med kommunikationsform än med genre. Dock är vissa genrer rätt stabila. Alla gravdikter med undantag för Salvius' har rätt låga värden, all psalm höga.

Av de valda författarna (tab. A 1.64 c) har Skogekär Bergbo ett värde som ligger högt över alla de andras med undantag för Forsius': 3,32. Relativt hög VAR har även Frese, Spegel, Brenner och Gyllenborg. Lägst värden finner vi hos Columbus, Dahlstierna och Stiernhielm. Visserligen kan det tyckas bekräfta Busemanns idéer om ett samband mellan sådana psykiska variabler som harmoni och instabilitet, när Stiernhielm får mycket lägre kvot än Lucidor. Men hur skall man då förklara, att Spegel får högre kvot än Lucidor eller att Brenner får högre än den erkänt oroliga Nordenflycht? Variationen i

flera författarskap är också mycket stor, något som inte heller tyder på ett sådant samband. Det finns för all del författare med jämna värden: Forsius och Skogekär Bergbo har genomgående höga, Stiernhielm, Columbus och Wexionius låga eller relativt låga. Likheten mellan de tre senare kan förklaras med lärjungaskapsförhållande. De flesta författarna har däremot stor variation. Spegel har hela 3,85 i satiren men bara 1,99 i *Thet återwundna Paradis*. Båda dikterna hör till hans sista år, varför man inte kan hänvisa till åldersbestämda förändringar. Om man nu invänder att genren kan utgöra en störande faktor, kan vi ta värden från urval hämtade ur samma genre men med olika tillkomsttid. Dalins tidiga sällskapspoesi har 2,19, hans sena 3,26. Nordenflychts tidiga kärlekspoesi har 1,56, hennes sena 2,48. Vore Busemanns tes om mognadens roll sann, borde det vara tvärtom.

Det enda säkra resultatet är att kvoten höjs, då substantiv ersätts med pronomen. I texter med mycket höga värden har detta skett i hög grad. Spegels satir är en jagberättelse, Holmströms bröllopsdikt talar i tredje person. Därmed är vi inne på kommunikationsformer.

1.3.1.7 Kärnorden och deras bestämningar

För att bilda en sats behövs normalt ett subjekt och ett predikat. Subjektet är vanligen en nominal eller ett ord som ersätter denna (pronomen). Predikatet är ett verb. Vid sidan av dessa nödvändiga beståndsdelar i satsen finns bestämningar som anger egenskaper hos det subjektet står för eller den handling eller det skeende predikatet omtalar. Bestämningar till subjektet kan utgöras av ord ur olika ordklasser men framför allt ur adjektivklassen. Bestämningar till predikatet kan också tillhöra olika ordklasser. Den ordklass som oftast levererar bestämningar till predikatet är dock adverben.

Om vi använder ordet "bestämning" i denna normala betydelse, kan vi med vår indelning av orden i ordklasser inte komma långt. Substantiven kan vara mycket annat än subjekt i satsen (objekt, bestämning till subjekt eller predikat i form av prepositionsuttryck med mera). Även verben kan, fastän mera sällan, fungera som annat än predikat. Ett verb i infinitiv med infinitivmärke kan till exempel tjäna som subjekt.

Man kan emellertid välja en helt annat utgångspunkt. Man kan betrakta substantiven och verben som kärnorden i språket. Dessa ord kan förses med "bestämningar", ord som bestämmer deras egenskaper mer än vad substantiven och verben själva gör. Vare sig ett substantiv står som subjekt, som objekt eller i prepositionsuttryck, kan det förses med en adjektivisk bestämning: "Osynligt Törne bähr the skönste Roser" […] Fast Jag eij prunkar fram i stickta Kläder" (Lucidor). Det första substantivet är subjekt, det andra objekt och det tredje ingår i prepositionsuttryck. Men

alla är försedda med adjektiviska attribut. [21]På samma sätt kan adverb vara bestämningar till verb, även när dessa inte står som predikat. Ser man det så, tillför både adjektiven och adverben något till de båda slagen av kärnord, substantiv och verb. De åstadkommer en precisering eller nyansering som kärnorden själva inte ger. Genom att adjektiven och adverben ses som tillägg till kärnorden, blir måtten relationsmått. Vi får kvoterna adjektiv/substantiv och adverb/verb. Substantiv och inte den stora klassen nominaler bör väljas, eftersom egennamn och substantiverade adjektiv långt mera sällan förses med adjektiviska bestämningar. Likaså är det självklart, att bara huvudverben bör väljas. Ifråga om adjektiven tas hela klassen med, eftersom alla delklasserna vanligen bestämmer substantiv. Större tvekan råder beträffande adverben. Min utgångspunkt för valet av hela klassen är denna: oavsett om adverben bestämmer verb eller annan ordklass tillför de vad som här avses med en bestämning. Man kunde annars ha valt bara klass Ab 3, sättsadverb. En beräkning av korrelationen mellan kvoten adverb (hela klassen) / verb och kvoten adjektiv/substantiv visar på ett positivt samband, som visserligen inte är signifikant men har mycket jämna koefficienter, vare sig man använder periodernas, genrernas eller författarnas medelvärden (+.52, +.53, +.49). Däremot får vi låga positiva värden för perioder och genrer (+.39 och +.26), om vi i stället för hela klassen bara väljer sättsadverb, och rentav negativt värde för författare (-.32), om vi gör så. Det tycks således finnas en faktor "bestämning", som påverkar såväl valet att förse substantiv med adjektiv som valet att förse verb med adverb. Vi kan därför bestämma halten av bestämning genom att slå samman de båda klasserna "bestämning" och relatera de summor vi får till summorna av kärnorden. I mycket vid mening kan även interjektionerna betraktas som bestämningar till substantiv och verb. Det tjänar också att sätta kött på det skelett substantiv och verb utgör. Vi prövar därför att också lägga den lilla klassen interjektioner till adjektiv och adverb och räkna fram kvoten av de summor vi får och summan substantiv plus verb.

Resultaten i de olika textkategorierna ser vi i tab. A 1.64 a-c, littera B-H. Kvoten adjektiv/substantiv (B) ökar kraftigt från period I till II men minskar sedan fram till VII, då den åter ökar något. Kvoten sättsadverb/verb (C) ökar fram till och med period III - med mycket kraftig ökning under period III - och minskar sedan successivt. Så gör också kvoten för hela adverbklassen (D). Lägger vi samman adjektiv och adverb (E), får vi en stark ökning från period I till II, långsammare från II till III, sedan minskning fram till VII, då summan åter ökar. Kärnorden minskar från I till II, ökar något under period III, minskar under IV men ökar sedan kraftigt under V, mindre under VI, sedan åter kraftigt

[21] Om adjektiv och nominaler se C. B. Williams 1970 s. 143f.

under VII. Kvoten bestämning/kärnord påverkas givetvis av de båda komponenternas förändringar. Uppgång från period I till II, stillastående från II till IV, sedan nedgång. Perioderna II till IV har alltså högst kvotvärde. Tillägget av interjektioner höjer kvoterna för perioderna III och IV med cirka en tiondel.

Genregrupperna skiljer sig intressant nog mindre från varandra än periodgrupperna vad gäller adjektiv/substantiv (variationsvidd: 0.08 mot 0.10), däremot mer vad gäller kvoterna adverb/verb (0.044 mot 0.030 resp. 0,23 mot 0,21). Kvoten Av/S är påfallande låg i de andliga genrerna; endast bibelepiken når upp till de för den profana poesien normala värden. Psalmen har, som vi vet, få substantiv, den andliga didaktiken fler, men ingen av dessa genrer lägger många adjektiv till substantiven. Högst kvot har satir och bröllopsdikt. Kanske är adjektivet ett av de medel satiren använder för att avslöja människors fel och brister. Avståndet från dessa genrer till de allvarliga panegyrik och gravdikt är dock litet. Adjektivbestämning kan användas både i lovande och klandrande syfte. Även adverbkvoterna är i de andliga genrerna lägre än i de profana genrer som har de högsta kvotvärdena. Lägst kvot bland andliga genrer har psalmen, men den världsliga epiken har ännu lägre.

Summan av bestämningar blir mycket mindre i psalmen än i de andra genrerna(fig. 1. 21).

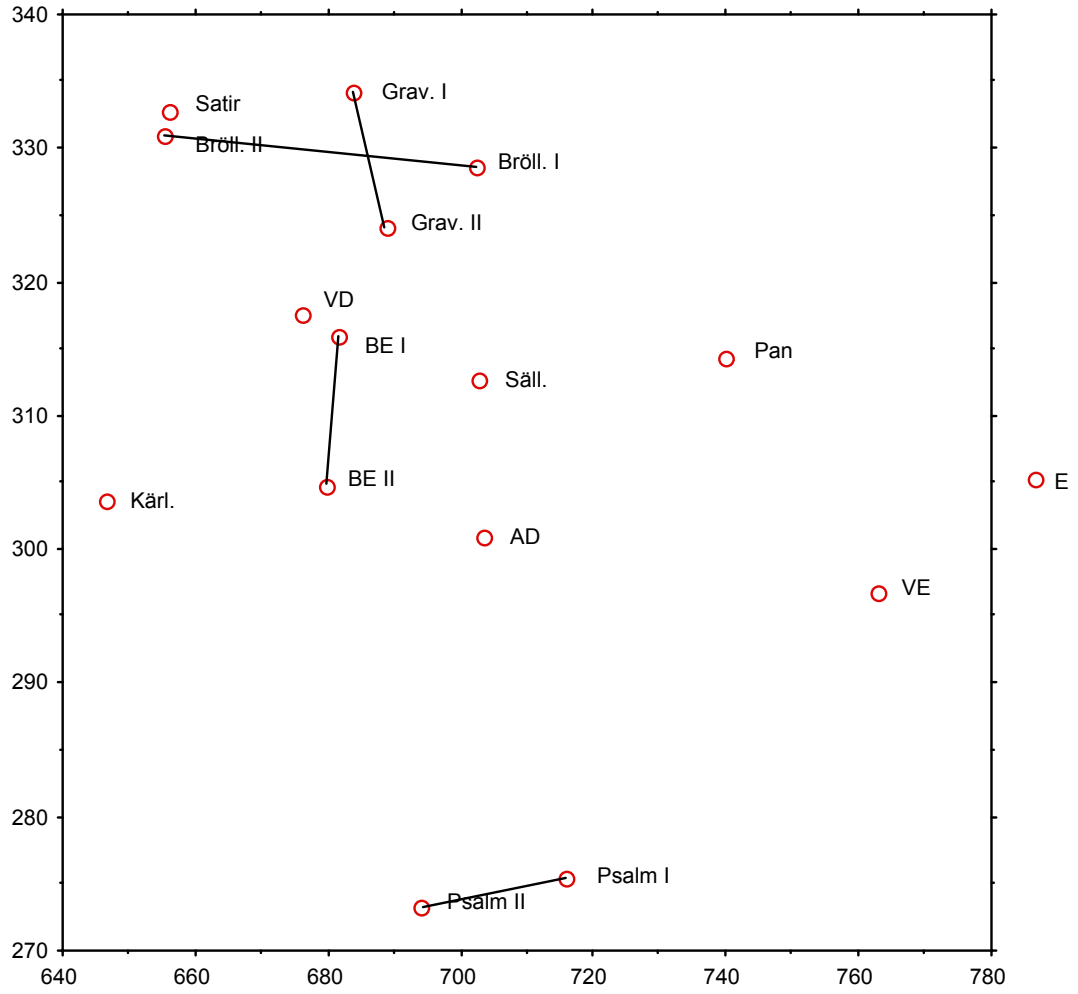

Hög är däremot summan i satir, gravdikt och bröllopsdikt. Summan kärnord är däremot högst i världslig epik, hög även i panegyrik men låg i kärlekspoesi och satir. Vi får två genrer med låga kvoter för bestämning/kärnord: världslig epik och psalm, och fem med höga: satir, bröllopsdikt, gravdikt, kärlekspoesi och världslig didaktik. Tillägg av interjektioner höjer kvoten med några tiondelar för kärlekspoesi och psalm men obetydligt för sådana genrer som världslig epik, bröllopsdikt och satir.

Resultatet blir alltså, att världslig epik främst använder kärnorden men blott i ringa utsträckning bestämningar, att psalmen har få kärnord men i förhållande därtill ännu färre bestämningar, att satir och kärlekspoesi också har få kärnord men många bestämningar samt att gravdikt och bröllopsdikt har ganska många kärnord men också ganska många bestämningar.

Kvoterna hos författarna skiljer sig betydligt mer än de kvoter vi förut berört (variationsvidd för Av/S: 0,14, för Ab 3/Vb 1: 0,075 och för Ab/Vb 1: 0,41). Det tyder på att kvotstorleken är mer beroende av faktorn författare än av faktorerna tid eller genre. Även om vi bortser från extremerna, får vi större variation bland författarna. En slutsats blir, att dessa kvoter skulle kunna användas vid författarbestämningar. Kvoten Av/S avslöjar ett rätt märkligt förhållande. Hög kvot har Stiernhielm, Columbus, Wexionius och Dahlstierna men även Skogekär Bergbo, som ju har så mycket mindre av båda klasserna. Frese och Dalin, däremot, har mycket låg kvot och Lucidor och Gyllenborg ganska låg. Ifråga om Ab 3/Vb 1 skiljer sig Columbus, Wexionius och Brenner från alla andra författare genom sin höga kvot. De sena författarna Frese, Nordenflycht och Gyllenborg har låg kvot, liksom Skogekär Bergbo och Rudeen. Kvoten Ab/Vb 1 ger en delvis annan rangordning. Columbus och Wexionius står kvar i toppen men får nu sällskap med Runius, medan Brenner fallit ner betydligt. Mycket låg kvot har fortfarande Frese, Nordenflycht och Gyllenborg, men nu sällar sig Stiernhielm till dem. Kvoten skiljer alltså mellan Stiernhielm och Columbus och utgör ett av de mycket få mått som skiljer dem.

Summan bestämningar är störst hos Columbus, Wexionius och Dahlstierna (fig.1.22).

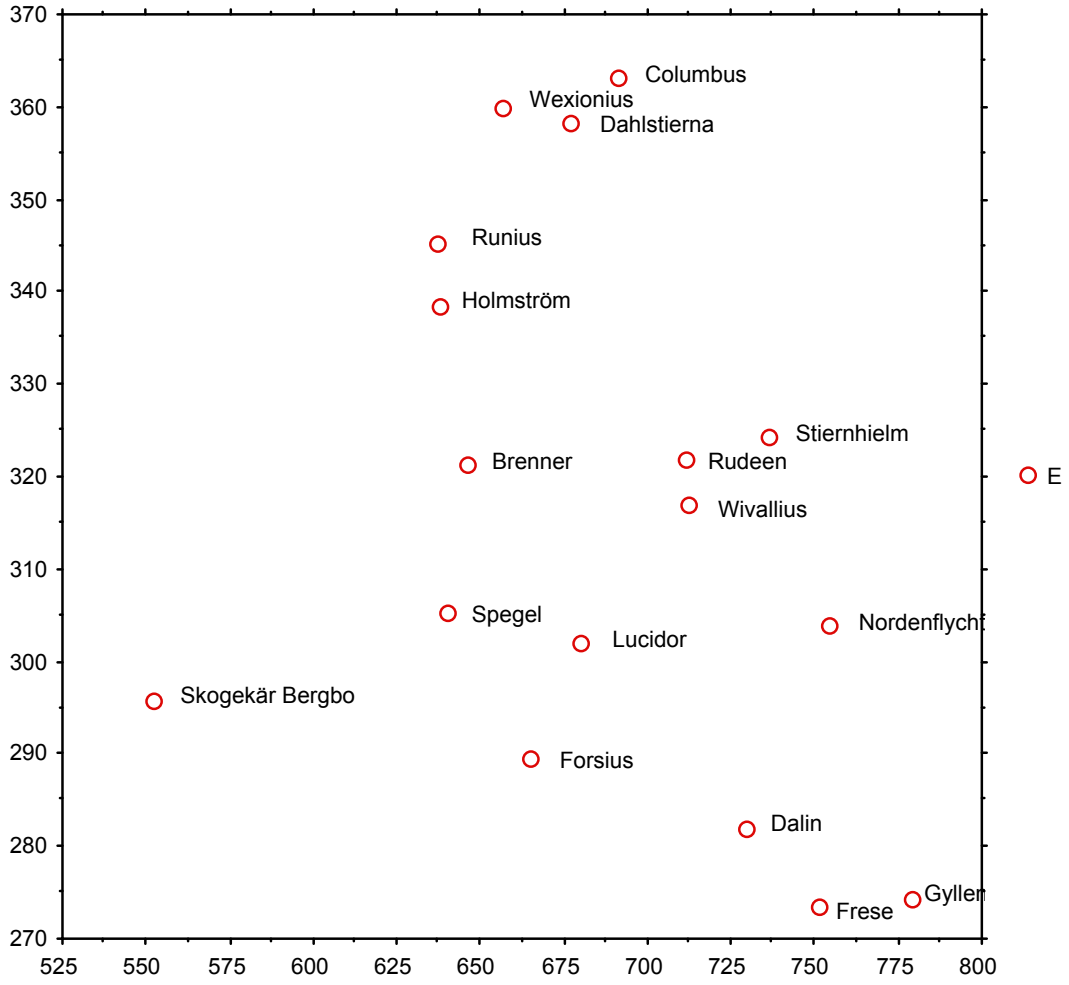

Medan dessa har värden på cirka 360, har Frese, Dalin, Nordenflycht och Gyllenborg bara cirka 275-305. Alla författarna från perioderna III-V har 300 eller däröver. Det finns således en klar skillnad mellan dessa perioder och de båda sista. Frese, Nordenflycht och Gyllenborg och i mindre grad Dalin har också många kärnord. Deras kvot för bestämning/ kärnord blir således låg. Hög har däremot författarna Columbus, Wexionius, Dahlstierna, Holmström och Runius från perioderna III-V och Skogekär Bergbo från II. Tillägg av interjektioner framhäver Wexionius' rangställning, medan förändringarna för de sena författarna blir små.

Skillnaderna är så intressanta, att de lockar till att se närmare på de enskilda värdena hos några författare. Vi nöjer oss med kvoten bestämning+interjektion/kärnord (H). Skogekär Bergbo har hög kvot i alla texter men högst i *Klagemåhl*. Samtidigt har han

mycket få såväl kärnord som bestämningar. Columbus har betydligt högre kvot i gravdikt (0,60) och bröllopsdikt (0,58) än i bibelepik (0,52) och världslig epik (0,46). I dessa senare genrer har han fler kärnord men färre bestämningar. Wexionius har hög kvot i alla genrer men högst i bröllopsdikt (0,64 mot 0,54 i andlig didaktik och 0,53 i reflexionspoesi). Dahlstierna har jämn hög kvot (0,52, 0,54 och 0,58) och i absoluta tal många bestämningar (347, 351 och 378). Holmström har genomgående ganska höga värden, högst (0,64) i gravdikten.

Flera av dessa diktare har ansetts representera den extrema barocken i Sverige. Med tanke på den tydliga skillnaden mellan perioderna III-V och VI-VII ligger det nära till hands att i den höga kvoten se ett kännetecken för barockstilen. Adjektiven och adverben kan ge de grälla färger åt framställningen som anses utmärka barocken. Det är värt att lägga märke till att de texter utöver Dahlstiernas *Kunga-Skald* som anses ha den tydligaste barockprägeln, det vill säga Wexionius' *Melancholie* och Paulinus-Lillienstedts Kristusepos, också har ganska hög kvot, nämligen 0,53 respektive 0,53 och 0,51. Å andra sidan har som vi sett också Skogekär Bergbo hög kvot, och även andra texter, som aldrig förbundits med barocken har det. Men dessa har allesamman få kärnord. Det som utmärker barocken skulle då vara ganska många kärnord men i förhållande därtill även många bestämningar. Det är intressant att se hur det förhåller sig med Lucidor. Lucidors gravdikt anses av Fehrman vara mer "barock" än hans psalm och kärlekspoesi. [22]Gravdikten har också fler substantiv och huvudverb men också högre kvot än psalmen och kärlekspoesien. Lucidor har i gravdikten 624 respektive 653 kärnord men i psalmen bara och i kärlekspoesien **[fyll i!]** Kvoten är i de båda urvalen gravdikt 0,55 respektive 0,54 , men i psalmen 0, 40 och i kärlekspoesien 0,43. Kombinationen av måtten antalet kärnord och kvoten bestämningar/ kärnord skulle kunna användas för att bestämma vad som är barockstil. Om vi väljer ett antal av mer än 600 kärnord och en kvot över 0,50 skulle vi få följande:

Tab. B 1. 28. Antalet kärnord och kvotvärdena för bestämning+ interjektion/kärnord i olika stickprov från de olika perioderna

Period I	Wivallius' gravdikt	700 - 0,54
Period II	Bröllops beswär	745 - 0,57
	Westhius' gravdikt	662 - 0,56
Period III	Columbus' bibelepos	693 - 0,52
	Columbus' bröllopsdikt	674 - 0,58

[22] Fehrman 1967 s.37

	Columbus' gravdikt	659 - 0,60
	Lindschölds sällskapspoesi	640 - 0,53
	Wennæsius' satir	624 - 0,55
	Arosells epigram	651 - 0,58
	Lucidors gravdikt 1	624 - 0,55
	Lucidors gravdikt II	653 - 0,54
	Wollimhaus' panegyrik	704 - 0,55
Period IV	Lillienstedts bibelepik	722 - 0,52
	Wexionius' andliga did.	665 - 0,54
	Wexionius' reflexionspoesi	705 - 0,53
	Holmströms kärlekspoesi 1	664 - 0,55
	Holmströms kärlekspoesi 2	661 - 0,52
	Holmströms kärlekspoesi 3	626 - 0,58
	Holmströms kärlekspoesi 4	635 - 0,51
	Holmströms sällskapspoesi	637 - 0,56
	Holmströms burlesk	637 - 0,58
	Holmströms gravdikt	622 - 0,63
	Leyoncronas kärlekspoesi	621 - 0,56
	Gripenhielms kärlekspoesi	651 - 0,57
	Cederhielms sällskapspoesi	632 - 0,54
	Spegels Tityrus	636 - 0,58
	Lagerlöfs gravdikt	624 - 0,52
	Brenners gravdikt	650 - 0,53
	Dahlstiernas Kunga-Skald 1	695 - 0,52
	Dahlstiernas Kunga-Skald 2	671 - 0,54
	Dahlstiernas Kunga-Skald 3	665 - 0,58
Period V	Spegels Återwundna Parad.	671 - 0,54
	Tiburtius' bibelepik	721 - 0,53
	Runius' andliga didaktik	661 - 0,54
	Runius' bröllopsdikt 2	624 - 0,61
	Runius' gravdikt 2	637 - 0,54
	Wervings sällskapspoesi	634 - 0,54
	Rydelius' bröllopsdikt	637 - 0,54
Period VI	Brenners bibelepik 1	624 - 0,51
	Carelbergs bibelepik	661 - 0,53
	Hallmans världsliga did.	625 - 0,58

Period VII	Kolmodins bibelepik	672 - 0,52
	Nordenflychts satir	680 - 0,51

Koncentrationen är som synes stor till perioderna III, IV och i viss mån V. Av de 15 texterna från period III är nio med, av de 44 från period IV är 19 med, av de 25 från period V sju. Bara tre av de 27 texterna från period VI är med och av de 24 från period VII bara två. De författare från perioderna VI och VII som fångas in är alla epigoner - Brenner har skrivit det mesta under de två föregående perioderna. Endast Nordenflycht hör till de framåtblickande författarna under period VII.

Vi ser att genrernas påverkan är liten. Ett undantag måste dock göras för psalmen. Som vi ser faller all psalm utanför det vi mäter. På psalmens ställdes särskilda krav på måttfullhet i stilen, eftersom den skrevs för att förstås av alla.

Detta mått säger givetvis inte allt om barockstilen. Det måste kombineras med andra mått, både sådana som det är möjligt att använda i denna undersökning och sådana som inte är det, t. ex. mängden av metaforer och deras svårhetsgrad.

Sist skall ges ett prov på en stil med många kärnord och hög kvot. Jag väljer en passus ur Paulinus-Lillienstedts Kristusepos:

Nu är ju lifwet födt, och döden döder blifwen,
Een lijflig-giörand' kost oss ofwaneffter gifwen;
    Skyyn hälso rägnat haar, och himlen drupit rätt,
    Gudz andes dyra dagg den smächtand' jorden wätt.
Ty tijg nu, fallsker munn, den Delphos-guden rörde,
Tijg, Hammons hörnig bild, som Libyen förförde!
    Du, bijstra Cumæ-grufft, och du, Dodona-lund,
    Säg intet ord, giff ey meer swar från denne stund:
Den rätta Guden är nu uppenbarad worden,
Som ensam syra weet den widtbegrijpna jorden.

På de 76 orden går 31 kärnord och 22 bestämningar. Omräknat på 2000 ord ger det 815,8 respektive 578,9, och kvoten blir 0,71. Stycket är alltså mer extremt än genomsnittet hos Paulinus-Lillienstedt. Flera substantiv är försedda med adjektivattribut - tunga sådana - men även predikativen är många. Det finns också ganska många adverb, men de är mindre framträdande. En ytligt sett snarlik passus ur Nordenflychts *Tåget öfver Bält* kan tjäna som kontrast:

De Göther vaknat upp ur Nordens kalla vrå:

Det Svenska Lejon-mod har fådt en Segervana,
Se Tyskland blöder än, fast Hielten der fick bana,
Det tyglas under ok af Nordens Amazon;
Nu åter stiger up en modig Carl på Tron,
Hans dierfva ungdoms eld, hans drift til namn och ära,
Kan rubba edert lugn, Er höga frägd förtära:
Räds denna Wasa art, til motvärn skicker Er,
Gån, gripen Drotten an, slån Göthers högmod ner.

På de 72 orden går 37 kärnord och 11 bestämningar, omräknat på 2000 ord 1027,8 respektive 305,6. Kvoten blir 0,30. Kärnorden är alltså ännu fler än i den förra texten. Adjektivattribut finns också här, men de är sparsamt använda och man anar en omsorgsfullare beräkning bakom utplaceringen. Ordet "kalla" vill skapa kontrast till den eldighet som längre fram uttrycks med "modig" och "dierfva" om kungen från Norden. Stycket kan sägas ge ett prov på klassicistisk stil, både genom koncentrationen till kärnorden - inte bara substantiven utan också verben är laddade med betydelse - och genom det omsorgsfulla valet av bestämningar. Jämförelsen mellan texterna blir berättigad genom att de bägge använder den höga stilen. Texter i lägre stil skulle från båda epokerna haft annan karaktär.

1.3.2 Olika kommunikationsformer

Språket betraktas i denna undersökning som bärare av ett budskap, således görande tjänst i kommunikationen mellan avsändare och mottagare. Avsändaren har möjlighet att välja mellan olika former för kommunikationen, beroende på vad han menar passa bäst, vara mest effektivt eller bäst tillfredsställa hans behov av konstnärligt skapande. Tre olika kommunikationsformer låter sig klart åtskiljas från varandra. Den ena är beskrivningen, den andra berättelsen, den tredje dialogen. De litterära genrerna hänger samman med dessa kommunikationsformer. Dramat är - eller bör vara - dialog, epiken berättelse och deskriptiv poesi beskrivning. Genrerna är emellertid vanligen blandade. Blandningen kan föras tillbaka på två omständigheter. Den ena är att avsändaren själv växlar kommunikation. I epiken är det vanligt att berättelsen interfolieras dels med dialog, dels med beskrivning av personer och föremål. Dramat är i allmänhet konsekvent; beskrivning hör scenanvisningarna till. Men införande av annan kommunikationsform kan i dialogen ske genom att de talande berättar eller beskriver.

Hittills har vi bara utgått från objektiv kommunikation. Författaren/avsändaren objektiverar budskapet och för själv inte någon dialog med läsaren/mottagaren. I romanen har man alltifrån Flaubert eftersträvat en sådan objektivering. Tidigare förekom det ofta även i romanen inslag av dialog mellan författare och läsare. I andra genrer var det också vanligt. Epiken kom av det skälet att bestå inte bara av berättelse (och beskrivning). Vissa genrer utgjordes helt och hållet eller övervägande av sådan dialog, som diktjaget förde med en tänkt läsare. Det hela kompliceras ytterligare av att budskapet kan ha två adressater, en primär, t. ex. Gud i psalmen eller den älskade i kärleksdikten, och en sekundär, diktens läsare. I dialog är det alltid ett *jag* eller *vi* som talar. Detta kan visserligen döljas genom att jaget talar om sig själv i tredje person (använder ordet "man", sitt namn eller uttryck som "min själ"), men då är det inte längre dialog utan berättelse. Svårare är att avgöra vad en text skall kallas där det visserligen genomgående talas till någon, men där inget jag uppträder. Mottagaren kallas i dialog du eller I, men där kan också tredje personen ("min herre") användas utan att det blir annat än dialog. Dialog förutsätter ömsesidighet, men flera skäl finns för att vi i denna undersökning låter dialog innebära också ensidigt överförande av budskap. Sådana genrer som kärlekspoesi och psalm består merendels enbart av ensidig dialog.

Om det hade varit så, att diktaren valt en kommunikationsform och sedan exklusivt hållit sig till denna, hade kommunikationsformerna knappast bort betraktas som en del av stilen. Blandningen av former är däremot stilistiskt intressant. Om vi förutsätter att epikens "egentliga" form är berättelsen, blir det intressant att se, hur mycket dialog eller beskrivning det finns i de olika texterna inom de grupper av texter som här kallats "epik". Resultaten kan kanske också ge stoff åt en ny diskussion om genrernas särart och genreklassifikationen.

Vid sidan av de nämnda vanligaste kommunikationsformerna kan det finnas andra. En som är av visst intresse är definitionen. Den används mest i vetenskapligt och juridiskt språk, men den kan också förekomma i poesien. Man kan vänta finna den i lärodikten. Ett känt exempel på definitioner i poesi är fru Dygds tal i Stiernhielms *Hercules*, där dygden definieras.

Thavenius har visat, hur man utifrån de olika pronomenklasserna kan bestämma dominansen av de olika kommunikationsformerna. [23]Detta ger oss en utgångspunkt, men i denna undersökning kommer också andra ordklasser att föras in.

---

[23] Thavenius 1972 s. 131ff.

1.3.2.1 Dialog - berättelse

Thavenius ser i relationen mellan antalet av de tre olika personernas pronomen en möjlighet att bestämma, om en text har dialogstil eller berättande stil. Han har fått fram att det finns ett klart positivt samband mellan första och andra personens pronomen men inget eller svagt negativt samband mellan dessa och tredje personens pronomen. En övervikt för de förra klasserna utmärker dialogstil, en förskjutning av balansen mot tredje personens pronomen kännetecknar berättande stil. Den inbördes relationen mellan första och andra personens pronomen medger ytterligare en differentiering, där dialogstil delas i appellerande dialogstil, i vilken andra personen dominerar, och expressiv stil, där första personen gör det. I berättande stil är mera sällan första och andra personens pronomen helt uteslutna. Det kännetecknande är att tredje personens pronomen där inte kommer på tredje plats. Kommer de på första plats, kallas stilen objektiv berättarstil, kommer de på andra plats och första personens på första, kallas den subjektiv. Därutöver har vi fall, där de personliga pronomina är få, en stil som kallas opersonlig kommunikation. Vi får alltså fem möjligheter:

I. Personlig kommunikationsform
Kännetecken: höga frekvenser för personbetecknande pronomen
1. Dialogstil
a) Appellerande dialogstil
Kännetecken: 2 > 1 > 3
b) Expressiv dialogstil
Kännetecken: 1 > 2 > 3
2. Berättarstil
a) Subjektiv berättarstil
Kännetecken: 1 > 3 > 2
b) Objektiv berättarstil
Kännetecken: 3 > 1 > 2
II. Opersonlig kommunikationsform
Kännetecken: låga frekvenser för personbetecknande pronomen

Schemat med dess beteckningar är inte helt tillfredsställande. Om första personens pronomen i berättelse alltid stått för berättarjaget, hade det varit meningsfullt att tala om "subjektiv berättarstil". Men ofta finns det i en direkt anföring, alltså i inslag av dialog. Det gör inte berättelsen mer subjektiv, att det förekommer sådana inslag.

Förhållandet kompliceras av att en berättelse kan vara hållen i jag-form utan att vara subjektiv. Berättaren i en rolldikt kan ikläda sig en roll och konsekvent stanna i denna. I brist på bättre term kommer jag emellertid att använda "subjektiv berättarstil" om det slags berättarstil, där ett jag i viss utsträckning talar.

Betraktar vi schemat, ser vi också, att det åtminstone teoretiskt finns fler möjligheter. En är att tredje personens pronomen intar första plats, andra personens andra och första personens tredje. En annan är att det är andra personens pronomen som dominerar och att tredje kommer på andra plats och första på tredje. Stora delar av dikten eller hela dikten utgörs då av apostrofering, och berättelse förmedlas i apostrofens form. Vi får alltså:

3 > 2 > 1

och

2 > 3 > 1

Den första av dessa stiltyper visar sig med sina höga värden för F1e klart vara berättarstil. Det stora inslaget av F1d gör att man skulle kunna kalla den "appellerande berättarstil". Svårare är det med den andra stiltypen, där andra personens pronomen överväger. Bägge dessa typer, som inte finns i Thavenius' material, är väl företrädda i vårt. De har alltså inte bara teoretiskt intresse: vi kan inte gå förbi dem. Denna sist nämnda typ bör inte kallas dialogstil, eftersom första personens pronomen är den svagaste klassen. Man kan förmoda, att det höga antalet andra personens pronomen döljer mängder av apostroferingar. Det ger stilen en starkt retorisk karaktär. Man skulle kunna kalla den "apostroferande berättarstil.

Liksom Thavenius har jag räknat fram korrelationerna mellan värdena för de tre personernas pronomen. Periodernas, genregruppernas och åtta författares medelvärden ger emellertid vitt skilda resultat:

Tab. B 1. 29. Korrelationen mellan värdena för de tre personernas pronomen i de olika textkategorierna

	Perioder	Genrer	Författare
1:a p.p. - 2:a p.p.	-.18	+.85	+.07
1:a p.p. - 3:e p.p.	+.82	-.76	-.28
2:a p.p. - 3:e p.p.	+.15	-.70	-.70

Det är bara genregrupperna som ger klart positiv korrelation mellan första och andra personens pronomen och negativ mellan dessa och tredje personens pronomen. Att genrerna ger så tydliga utslag kan vi se som ett bevis på att valet av de olika personernas pronomen - och därmed kommunikationsformen - i första hand bestäms av genren.

Från 1.2.1.1 minns vi, att antalet första personens pronomen minskar mycket från period I till III, ökar under IV, minskar på nytt under V och sedan ökar långsamt, att antalet andra personens pronomen skiftar föga men dock ökar avsevärt under period VI och att antalet tredje personens pronomen liksom första personens minskar från I till III och sedan varierar föga, om man bortser från viss ökning under VI (jfr tab.) Eftersom inte alla förändringar går i samma riktning, påverkas balansen mellan de tre klasserna. Fig.1.23 visar detta.

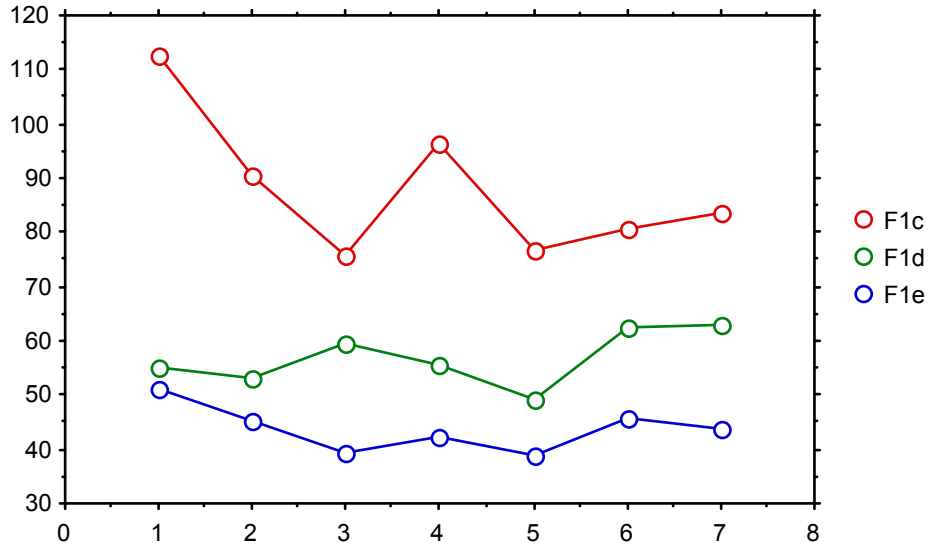

Det mest påtagliga är att andra personens pronomen alltmer knappar in på avståndet till första personens, först genom dennas nedgång, sedan genom uppgången för andra personens pronomen. Relationen är hela tiden 1 > 2 > 3, alltså expressiv dialogstil, liksom i lyriken i Thavenius' undersökning. Detta kan sägas vara den för poesien normala kommunikationsformen. Men en sådan slutsats är inte mycket värd. Det som sker i vårt material är att det appellerande inslaget i den expressiva

kommunikationsformen efterhand blir starkare. Denna utveckling får ett visst intresse, när vi ser att den äldre lyriken i Thavenius' material har relationen 2 > 1 > 3. Det som direkt kan jämföras med våra perioder är gruppen Gustaviansk lyrik, då den är sammansatt av texter inom olika genrer och av olika författare. För period VII i vårt material upptar klass F1c 4,19 %, F1d 3,15 % och F1e 2,20 %. I Gustaviansk lyrik är siffrorna respektive 3,0 %, 3,2 % och 1,7 %. Antalet första personens pronomen har således minskat kraftigt, medan andra och tredje personens hållit sig på någorlunda samma nivå. Den utveckling vi kunnat konstatera i vårt material har gått vidare. Den gustavianska litteraturen betecknar klassicismens kulmen i Sverige. Man kan se den iakttagna förändringen i vårt material som en väg mot denna kulmen och som en bekräftelse på misstanken att klassicismens krav på allmängiltighet skulle ha medfört mindre användning av det individuella "jag". Från vår period VII till Gustaviansk lyrik har det också skett en ökning av antalet andra personens pronomen, från 3,15 till 3,40 %. Olika bruk av andra personens pronomen kan ha medverkat i denna ökning. Det är bekant att klassicistisk litteratur gärna använder apostrofering, av personer och av döda föremål. Man bör också räkna med en benägenhet att "anfalla" läsaren, att starkt och ofrånkomligt påverka honom. Det finns i den gustavianska litteraturen ett socialt-pedagogiskt inslag. Vi kan räkna med att allt detta har börjat göra sig gällande redan under den sista period som vårt material omfattar. [24]

Vi såg att de tre pronomenklasserna påverkas mer av genre än av period. Vi skall därför se hur genrerna uppför sig. Där kan vi vänta den differentiering på olika kommunikationsformer som vi inte finner i perioderna (Fig. 1. 24).

---

[24] R. Hamilton 1950 s. 3-6 har noterat att bestämda artikeln är mycket vanligare i modern engelsk lyrik än i 1600- och 1700-talslyriken och förklarat det med att man under dessa äldre perioder i stor utsträckning apostroferade personer och föremål i stället för att som i modern poesi omtala dem. Särskilt ofta förekommer apostroferingar i restaurationstidens poesi, då "artifice is hardening into convention".

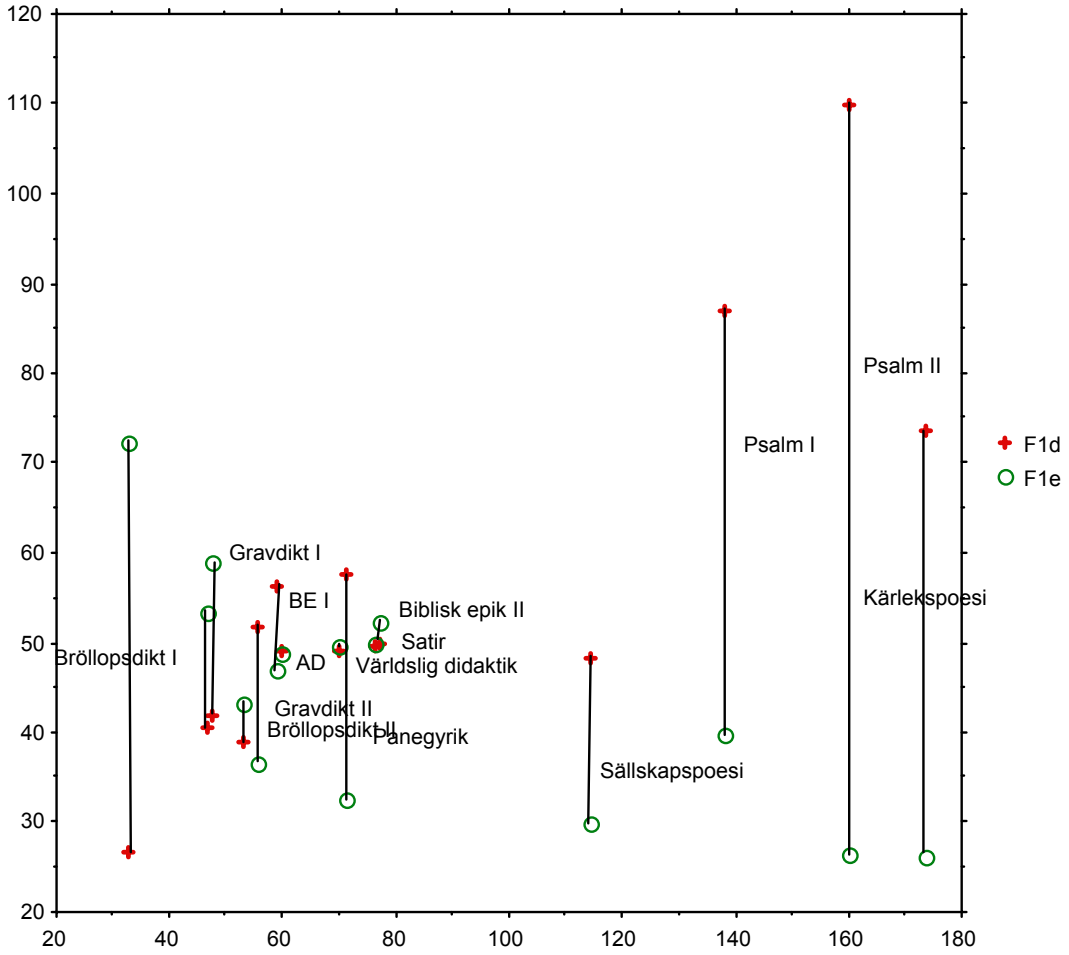

För vissa genregrupper, främst biblisk epik I och II, satir och världslig och andlig didaktik, ligger värdena på F1d och F1e mycket nära varandra. För tydlighetens skull supplerar vi med en figur (fig. 1.24b), som bara återger dessa genrers värden

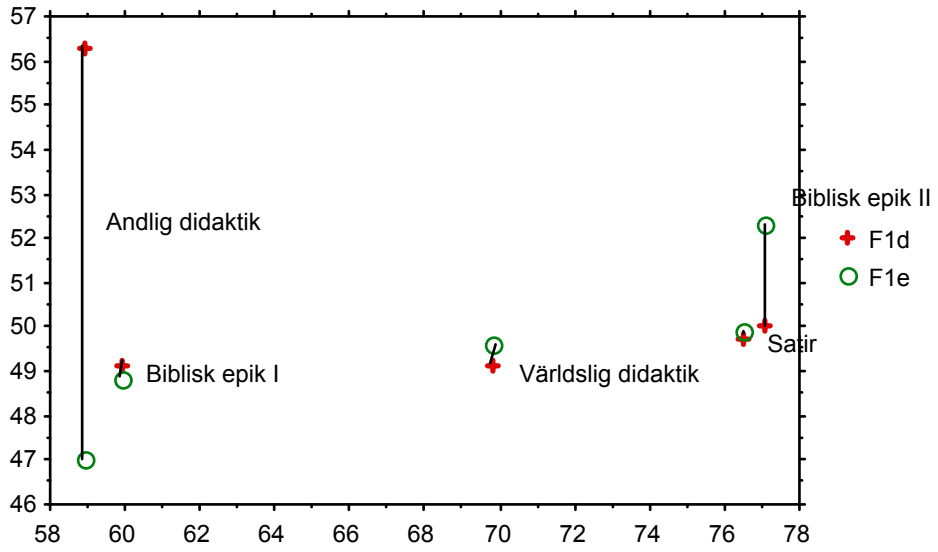

I de flesta genregrupperna är första personens pronomen den största klassen. Men i några genregrupper är tredje personens pronomen fler, i världslig epik rentav dubbelt så många. Relationen mellan klasserna skiljer ut världslig epik från andra genrer. Man skulle kunna vänta att biblisk epik också skulle skiljas ut. Våra grupper bibelepik gör det inte. I viss mån beror det på att det i grupperna ingår texter med jagberättelse, i bibelepik 1 Kolmodins text, i grupp 2 också Kolmodins samt Hesselius' . Men även andra texter har stor mängd av första personens pronomen. Biblisk epik skiljer sig alltså från världslig genom betydligt fler första personens pronomen. Men den skiljer sig också genom att den har färre tredje personens pronomen.

Trots det tydliga utslaget är emellertid inte ens den världsliga epiken enhetlig. Gruppen innehåller en text, Columbus, där klass F2d är störst, och en Dahlstierna 2, där F1c är störst. Det är med tanke på den stora variationen knappast meningsfullt att bara se till medelvärdena. Vi bör också se, hur de enskilda texterna förhåller sig.

Först skall den opersonliga kommunikationsformen bortsorteras. Den kännetecknas av låga värden för alla klasserna. Sådant kännetecknar vissa slag av prosa, i första hand vetenskaplig. Ingen av våra poetiska texter passar in där. Spegel *Thet återwundna Paradis* kommer dock med sina 25 - 0 - 23 nära. Dikten består till

största delen av beskrivning och kan ses som ett typiskt exempel på deskriptiv stil. Vi återkommer till detta längre fram, när vi diskuterar kriterierna för denna stil.

Nedanstående schema visar hur texterna i de olika genrerna fördelar sig på de sex stiltyperna:

Appellerande dialogstil: 2 > 1 > 3

Världslig epik:	Columbus
Panegyrik:	Sponge, Wollimhaus, Hiärne
Gravdikt:	Columbus, Warnmarck, Dalin
Bröllopsdikt:	Westhius, Brenner, Runius 1 Frese, Lohman
Världslig didaktik:	Achrelius
Satir:	Wennæsius, Holmströms epigram
Biblisk epik:	Hiortsberg, Stigzelius
Psalm:	Forsius, Mose och Lamsens Wijsor, Österling
Andlig didaktik:	Wexionius, Frese

Expressiv dialogstil: 1 > 2 > 3

Panegyrik:	Stiernhielm
Gravdikt:	Wivallius, Frese, Salvius
Bröllopsdikt:	Lucidor 2, Rudeen, Rydelius, Eldh
Sällskapspoesi:	Wivallius, Lindschöld, Holmström, Cederhielm, Runius, Dalin 1 och 2, Nordenflycht
Världslig didaktik:	Wexionius, O. Gyllenborg, Dalin
Satir:	Dalin
Kärlekspoesi:	Wivallius, Skogekär Bergbos Wenerid,Hiärne,Lucidor, Holmström 1, 2, 3 och 4, Leyoncrona, Gripenhielm, Dalin, Nordenflycht 1 och 2
Biblisk epik:	Spegels Öpna Paradis, Brenner 2, Tiburtius,Frese 1, Carelberg
Psalm:	Ekeblad, Ausius, Lucidor, Spegel 1 och 2,Amnelius, Brasck, Arrhenius,

	Swedberg,Frese, Düben, Kolmodin, Tolstadius, Dalin, Hiärne, Sions sånger
Andlig didaktik:	Ekeblad

Subjektiv berättarstil: 1 > 3 > 2

Panegyrik:	Holmström 1 och 2, Dalin
Gravdikt:	Westhius, Runius 2
Bröllopsdikt:	Dalin, Salvius
Sällskapspoesi:	Werving, Gyllenborg
Världslig didaktik:	Forsius
Satir:	Holmströms burlesk, Spegel, Triewald
Kärlekspoesi:	Skogekär Bergbos visor
Biblisk epik:	Spegel 2 och Tilslutna Paradis,Hesselius, Kolmodin 1 och 2
Psalm:	Nordenflycht
Andlig didaktik:	Vultejus, Possieth, Wallenius

Objektiv berättarstil: 3 > 1 > 2

Världslig epik:	Dahlstierna 1, Dalin, Creutz 1 och 2
Gravdikt:	Lucidor 1 och 2, Lagerlöf, Widman, Brenner, Runius 1, Brobergen, Lohman, Eldh
Bröllopsdikt:	Lucidor 2, Holmström, Wexionius, Runius 2
Världslig didaktik:	Rudbeckius, Kruse
Satir:	Spegels Tityrus, Nordenflycht, Gyllenborg
Biblisk epik:	Spegel 3, Achrelius
Psalm:	Bureus
Andlig didaktik:	Spegel

Appellerande berättarstil: 3 > 2 > 1

Världslig epik:	Dahlstierna 2, Nordenflycht, Gyllenborg 1,2 och 3
Panegyrik:	Dahlstierna, Rudeen

Världslig didaktik:	Sparman
Biblisk epik:	Columbus, Brenner, Spegel 1
Andlig didaktik:	Andreae, Runius

Apostroferande berättarstil: 2 > 3 > 1

Panegyrik:	Nordenflycht
Gravdikt:	Holmström, Rudeen, Nordenflycht
Bröllopsdikt:	Warnmarck, Nordenflycht
Världslig didaktik:	Hallman, Nordenflycht
Satir:	Arosell
Biblisk epik:	Paulinus-Lillienstedt, Widman, Frese 2
Andlig didaktik:	Lindfors

Även om den världsliga epiken med sitt medelvärde hör till typen objektiv berättarstil, hamnar bara fyra av dess texter i denna fålla. Inte mindre än fem har så starkt inslag av andra personens pronomen, att de bör föras till kategorien appellerande berättarstil. Intressant nog är fyra av dessa fem texter sena. Medan *jag* används allt mindre, ökar bruket av *du* i de klassicistiska texterna. Berättarhållningen är i grunden objektiv: inget berättarjag träder fram och kommenterar skeendena. Däremot tilltalas gång på gång personer eller föremål. Ett prov ur Nordenflychts *Tåget öfver Bält* visar detta.

Gudinna! Du som sielf bland dödar Hielten leder,
Til underfulla wärf, til namn och ewig heder;
Dit Majestät, din glantz från Wasars ögon geck,
Det var din Guda-kraft, som honom röra feck.

En av texterna i världslig epik. Columbus' *Den swenske Konungs-son*, har inte ens berättarstil, utan appellerande dialogstil. Att denna dikt har så få tredje personens pronomen hönger samman med att det talas om mer *till* kungen än *om* honom och hans dåd.

I bibelepiken finns objektiv berättarstil bara i två texter. Alla sex stiltyperna förekommer, fastän expressiv dialogstil och subjektiv berättarstil överväger. Den subjektiva berättarstilens starka ställning beror på att tre texter, Kolmodin 1 och 2 och Hesselius, är berättade i jagform och på att Spegel, då han berättar, själv träder in och kommenterar berättelsen. Det kan tyckas egendomligt att flera texter i en genre som kallas epik visar sig ha dialogstil. Den bibliska epiken innehåller inte bara berättelse utan

också talrika direkta hänvändelser till läsaren, för att mana honom till eftertanke. Därtill kommer inslag av dialog. Hos Hiortsberg dominerar domarens - Jesu - tal vid domen. Stigzelius berättar i stor utsträckning i du-form:

> På tårar glade toner följa;
> Arbetar'n ändtlig hwila når;
> På moln plä'r Solen sig ej dölja;
> Så ej med Dig, min Jesu, går.
> Jag tänkte: får Du ro en gång?
> Men ondskan ropar: mera twång.
>
> Du har för Caiphas stådt till rätta;
> Nu skal Du för Pilatus träda fram,
> […]

Dialogstilen förekommer framför allt i 1700-talets passionsepos. Både jaget och duet framträder starkt. I andra texter träder jaget tillbaka och tredje personens pronomen får större plats. Columbus, Brenner 1 och Spegel 1 har appellerande berättarstil, Paulinus-Lillienstedt och Frese 2 apostroferande berättarstil. I dessa senare dikter har berättelsen till stor del apostrofens form men utan att ett berättarjag framträder. Så här låter det hos Paulinus-Lillienstedt:

> Du lämbnar Himlens slått, det höga stierne-fäste,
> Och tager här emoot ett nedrigt jorde-näste,
> Går från din härligheet, din faders högra hand,
> Och skyndar dig till oss i ett ohyggligt land.
> Hanselli 6 s. 238

Panegyriken använder alla stila utom objektiv berättarstil. Den tidiga panegyriken har dialogstil, den senare olika typer av berättarstil. Däremot dominerar objektiv berättarstil i gravdikten. En stor del av gravdikterna upptas av skildring av den dödes liv. Men även dialogstil förekommer. Wivallius låter den döde själv tala och Frese nämner sina egna känslor då dödsbudet nådde honom. Ofta appellerar diktaren till läsarna eller apostroferar döden eller den döde. Så gör Columbus i dikten över Elisabeth Blixencron. Hos Holmström, Rudeen och Nordenflycht dominerar apostroferingarna. Nordenflycht

talar i dikten över Carl Gyllenborg först till medmänniskorna, sedan dikten igenom till den döde.

I bröllopsdikten har dialogstilen en starkare ställning än i gravdikten (nio texter av 19 mot sex av 20). Diktaren framträder ofta själv öppet, berättar om en händelse han varit med om eller vad han var sysselsatt med, när han blev anmodad att skriva bröllopsdikten. Så gör t.ex. Rydelius och Eldh. Men första personens pronomen kan också vara det *vi* som innesluter bröllopsgästerna - de första läsarna. Ett *du* riktas till brud eller brudgum, ett *I* till brudpar eller bröllopsgäster. Ett par diktare väljer subjektiv berättarstil, några objektiv. Hos Lucidor, Wexionius och Runius är den mytologiska conten vanlig. Holmströms ena stora bröllopsdikt är alltigenom berättelse och handlar om hur en god äkta man framlever sin dag. Appellerande berättarstil förekommer inte, och apostroferande har bara Warnmarck och Nordenflycht. Flera av Nordenflychts dikter är alltigenom tilltal till brudparet. Annars är det tydligt att appellerande och apostroferande berättarstil hör högre genrer till.

Sällskapspoesiens stil är expressiv dialogstil, som åtta av de tio texterna har. Wervings dikter, där flera berättar om resor, har subjektiv berättarstil, liksom Gyllenborgs naturbeskrivande dikt. Skillnaden mellan dessa båda texter och de övriga är emellertid obetydlig: hos Werving har F1e ett och hos Gyllenborg sju ord mer än F1d. Sällskapspoesien med den naturbeskrivande dikten är således ovanligt enhetlig vad gäller kommunikationsform.

Världslig didaktik med reflexionspoesi kan använda alla sex stiltyperna. Reflexionsdikten har dock en förkärlek för expressiv dialogstil, vilket inte är oväntat. Man skulle ha väntat, att didaktiken skulle ha omhuldat appellerande dialogstil, men så är ej fallet. Endast en diktare, Achrelius, har denna stiltyp. Att det appellerande draget dock är starkt visas av att två texter har appellerande berättarstil.

Satiren har ofta berättarstil, subjektiv, objektiv eller apostroferande. Men även dialogstil förekommer (Wennæsius, Dalin och Holmström i epigrammen). Kärlekspoesiens stil är som sig bör expressiv dialogstil. Endast Skogekär Bergbos visor med sitt element av berättelse hamnar inom subjektiv berättarstil.

Även inom psalmen dominerar expressiv dialogstil, med 16 av de 21 texterna. Appellerande dialogstil har Forsius, *Mose och Lamsens wijsor* och Österling, subjektiv berättarstil Nordenflycht och objektiv berättarstil Bureus. Psalmen kan tydligen anta något olika kommunikationsform. Att den ibland blir appellerande är lätt att förstå, då den innehåller dels böner och lovsånger till Gud, dels uppmaningar till de kristna läsarna. Får det dominera, glider psalmen över i appellerande dialogstil. Däremot är det tveksamt, om berättarstil är förenlig med psalmen som genre. Bureus' och Nordenflychts

dikter är väl andlig poesi, men de innehåller inte det för psalmen typiska: bön och lovsång. Vi har förut sett och kommer åter att se att de båda texterna även i andra avseenden avviker från huvudgruppen av texter som här förts in under beteckningen "psalm".

Kommunikationsformen skiljer ganska tydligt andlig didaktik från psalm. Endast en text, Ekeblads, har expressiv dialogstil och ingen appellerande. I andlig didaktik är vanligen det berättande elementet starkt. Berättarstilen är oftast inte objektiv utan subjektiv eller appellerande.

Även om kommunikationsformen främst betingas av genren, har även författarna möjlighet att visa olika preferenser. Går man efter medelvärdena (tab.), finner man att Stiernhielm, Dalin, Nordenflycht och Wexionius har expressiv berättarstil, Spegel, Holmström och Lucidor subjektiv berättarstil, Brenner och Runius objektiv berättarstil, Rudeen och Frese appellerande dialogstil, Columbus och Gyllenborg appellerande berättarstil. Medelvärdena säger dock föga, eftersom de är beroende av genresammansättningen och genren visat sig starkt bestämma stilen. Viktigare är att se vilken form författarna väljer med hänsyn till den för genren mest normala. Stiernhielm har som sagt i sin panegyrik expressiv dialogstil, och han är ensam bland alla om denna form . Spegels subjektiva berättarstil finner man bara i satiren och i två texter bibelepik. Man kan inte hos honom finna någon förkärlek för någon form, hos Holmström knappast heller, även om han är den ende vid sidan om Dalin som väljer subjektiv berättarstil för panegyriken. Att Dalin som medelvärde får expressiv dialogstil beror mycket på att han skriver i genrer, där den är den normala (sällskapspoesi, psalm och kärlekspoesi), men han väljer också ensam denna form för satiren. Expressiv dialogstil är knappast det utmärkande för Nordenflycht. Att hon använder den i kärlekspoesien är naturligt. Snarare bör man kalla apostroferande berättarstil, eftersom hon har den i fyra genrer. Det appellerande draget är påfallande hos Columbus: har har appellerande dialogstil i den världsliga epiken (och är ensam om detta) och gravdikten och appellerande berättarstil i bibelepiken. Lucidor visar inga tydliga preferenser; han väljer den för genren vanligaste formen. Detsamma gäller för Wexionius, Brenner och Runius. Rudeen har en viss benägenhet för appellerande eller apostroferande stil. Frese har en tydlig dragning åt dialogstil: han använder appellerande dialogstil i bröllopsdikten och den andliga didaktiken, expressiv dialogstil inte bara i psalmen utan också i gravdikten, där det är mera ovanligt, och i det ena urvalet bibelepik. Gyllenborg har berättande stil inte bara i världslig epik utan även i naturbeskrivande dikt (subjektiv) och satir (objektiv).

Eftersom kommunikationsformen visat sig avslöja väsentliga stilistiska skillnader mellan olika genrer och ibland också mellan författare, blir frågan om den äldre

poesiens stilkaraktär jämfört med den moderna intressant. Vilken är mest subjektiv, mest appellerande, den äldre eller den moderna? Vi konstaterade, att den utveckling mot mer appellerande stil som kunde skönjas under de sista perioderna i vårt material har fortsatt i gustaviansk poesi. Har den fortsatt vidare?

Tyvärr har vi små möjligheter att göra jämförelser med modern poesi. Thavenius' material "Yngre poesi" omfattar bara Gullbergs diktning. För att utöka jämförelsematerialet har jag tagit med fem diktsamlingar av Pär Lagerkvist: *Ångest, Den lyckliges väg, Hjärtats sånger, Vid lägereld* och *Aftonland*. Jag har också tagit med ett modernt epos, Martinsons *Aniara*. Stilen i Gullbergs lyrik är, som Thavenius visar, med sina värden 4,7, 2,0 och 1,9 expressiv dialogstil. Den använder även Lagerkvist, fast mer accenterat, då hans medelvärden är 6,3, 4,3 och 1,0. *Aniara* visar sig ha subjektiv berättarstil, med medelvärdena 4,1, 0,1 och 1,4. Om man får betrakta Gullberg och Lagerkvist tillsammans som representanter för modern lyrik - vilket är ytterst tveksamt - skulle vi ha att göra med en kraftig ökning av första personens pronomen jämfört med förhållandena i Thavenius' material "Äldre lyrik". Modern lyrik skulle mer likna vårt material. Vad gäller andra personens pronomen skiljer sig Gullberg och Lagerkvist så mycket från varandra att ingen som helst slutsats är möjlig. Beträffande tredje personens pronomen kan man med de reservationer som framförts tala om en nedgång i förhållande till både vårt material och Thavenius' material "Äldre lyrik". Skillnaderna inom Gullbergs och Lagerkvists produktion är emellertid stora. Inte mindre än åtta av Gullbergs tio samlingar har visserligen högre medelvärde för F1c än vårt medelvärde, men en har så lågt som 1,0. Av klass F1d har en samling högre värde än vi och Thavenius fått, men en samling har bara 0,1. Klass F1e varierar mellan 4,0 och 1,4. Med vår kunskap om genrernas roll för de tre klasserna vågar vi anta, att samlingarna har olika genresammansättning. Hos Lagerkvist finner vi att klass Flc varierar mellan 8,3 i *Ångest* och 4,5 i *Hjärtats sånger*, klass F1d mellan 7,8 i *Hjärtats sånger* och 2,2 i *Aftonland* och F1e mellan 1,3 i *Den lyckliges väg* och 0,6 i *Vid lägereld*. Skillnaderna för de båda första klasserna vittnar bl.a. om att vi hos Lagerkvist har prov på både extrem jag-lyrik och extrem du-lyrik. Gullbergs *Kärlek i tjugonde seklet* utgörs till stor del av kärlekslyrik, om än i vissa fall med satirisk accent. Lagerkvists *Hjärtats sånger* utgörs också av kärlekslyrik. I förra fallet får vi värdena 4,9 - 2,0 - 2,0, i det senare 4,5 - 7,8 - 1,4. Skillnaden ligger främst i F1d, där Lagerkvist har mycket högt värde. I vårt material har kärlekspoesien i medeltal 8,7 - 3,7 - 1,3. Första personens pronomen är mycket fler än i den moderna kärlekslyriken. Andra personens pronomen ligger på ett värde mellan Gullbergs och Lagerkvists. Tredje personens pronomen är ungefär lika många som hos Lagerkvist.

Aniara har för att vara ett epos förvånande få tredje personens pronomen men många första personens pronomen. Men det förklaras av att det berättas i jag-form. Det kollektiva *vi* spelar också stor roll. Förhållandena visar, att *Aniara* inte har någon likhet med det världsliga eposet i vårt material. Snarare kan det jämföras med det bibliska. Där förekommer ofta ett ständigt närvarande jag, som berättar, kommenterar, reflekterar och ber. Spegels urval 2 ur *Guds Werk och Hwila* - ett stycke om himlakropparnas utseende, delvis en skildring av en rymdresa - erbjuder med sina värden 4,3 - 0,9 - 1,7 en nära motsvarighet.

1.3.2.2 Dialogens parter

Dialogen förs mellan en eller flera personer som talar i första person till en eller flera personer som tilltalas i andra person. Normalt använder den talande singularformen, men den talande kan göra sig till talesman för flera och använda plural. Ett speciellt fall av plural är pluralis majestatis. Är talets adressat endast en är singularformen den naturliga, är adressaterna många pluralformen. Men det har av gammalt inneburit en hövlighet att använda plural även vid tilltal av en person. Å andra sidan kan en talare använda singularis även då han talar till många, om han vill urskilja individerna bland dessa. Som förut sagts behöver första person i en text inte syfta på avsändaren och andra person inte på mottagaren av budskapet. När dessa pronomen skall diskuteras närmare, förefaller det mig därför riktigare att tala om dialogens parter än om avsändare och mottagare. Dialogen förs i en text inte bara mellan avsändare och mottagare utan även på andra plan.

Vi skall nu studera i vilken utsträckning texterna använder singular- och pluralformer av första och andra personens pronomen. För att göra arbetet lättare nöjer vi oss med låta första personens pronomen representeras av *jag* och *wi*, andra av *du* och *I*. Tab. A 1.65a-c visar medelvärdena för de fyra klasserna och den andel i % av orden i varje klass som varje ord upptar.

Under alla perioderna dominerar *jag* över *wi*. *Wi* förstärker dock sin ställning under period V och behåller den sedan någorlunda. Det är knappast vad man väntat. Snarare skulle man ha trott, att utvecklingen gått mot större individualism. I fråga om andra personens pronomen minskar pluralen från I till II, ökar något under III och minskar under IV, ökar sedan kraftigt under V men minskar sedan stadigt. Förändringarna beror på fluktuationer i båda klasserna. *Du* har starkast ställning under period III och IV samt VI och VII, *I* under I och VI. Särskilt perioderna II och VII har få *I*. Detta är intressant. Vi

har tidigare konstaterat andra likheter mellan dessa båda perioder, bl.a. ifråga om andelen substantiv och verb.

Genrerna skiljer sig mycket från varandra. I panegyrik dominerar *wi*, medan det i världslig epik, satir och kärlekspoesi knappast finns något *wi*. I panegyriken gör diktaren sig till talesman för hela folket. Det kollektiva *wi* blir då naturligt. I fem av de tio texterna i genren dominerar *wi*, endast i en, Sponge, saknas det. Världslig epik har få *jag* men ännu färre *wi*. I de *jag* som förekommer hör vi dels diktarens röst, dels också de uppträdande personernas röster i direkt anföring. Endast två texter inom genren har något *wi*. Satiren har fler *jag* - diktarjaget uppträder oftare - men det höga medelvärdet beror delvis på att Spegels sena satir är hållen i jag-form. Det kollektiva *wi* förefaller ha föga plats i satiren.

Kärlekspoesien har som väntat mycket hög frekvens för *jag*. Att genren praktiskt taget saknar *wi* förvånar inte. Förekommer det, står det mestadels för "wi människor" i generella uttalanden. Man skulle väntat, att sällskapspoesien skulle ha mycket *wi*, men så är inte fallet. Medelvärdet hålls visserligen nere av den naturbeskrivande diktens låga värden, men det är inte högt i den egentliga sällskapspoesien heller. Skillnaden är emellertid stor mellan de enskilda texterna. Dalin har ganska många *wi* (urval 1 har 44,0 % och urval 2 22,1%), medan Holmström har mycket få (3,4%). Inte heller bröllopsdikten har särskilt många *wi*. Det har däremot gravdikten. Man kan utgå från att denna innehåller både tal om de efterlevande som ett kollektiv och betraktelser över dödes framfart med "oss". Vi ser också en stor skillnad mellan den äldre och den yngre gravdikten. Sju av de tio texterna från tiden efter 1700 har 50% eller mer (fem över 80%) *wi*, mot endast en (Widman) i tiden före 1700. Skillnaden i andel av första personens pronomen beror både på förändringar av singularformens och pluralformens antal. Av *jag* har tiden efter 1700 9,7% mot 18,0% för tiden före, och av *wi* 9,7% mot 5,9 för tiden före. Efter 1700 framträder diktjaget inte så mycket, och inte heller talar döden eller den döde själv i samma utsträckning som tidigare. Gravdikten har mer övergått till att bli allmänna betraktelser om människans villkor.

Världslig didaktik kan använda olika kommunikationsformer. Forsius har 137 *jag* mot 4 *wi*, Wexionius 7 *jag* mot 18 *wi*. Man skulle väntat, att reflexionsdikten skulle haft mer *jag*, då den kan tänkas uttrycka personliga reaktioner. Dalin har också 40 *jag* och Gyllenborg 18, men andra har relativt få, även Nordenflycht (11). Och *wi* är inte ovanligt i reflexionsdikten. Man kan anta att det hör hemma i allmänna betraktelser över människolivet.

Inom de andliga genrerna har didaktiken procentuellt mest *wi*. Det finns texter utan *wi* (Spegel, Lindfors), men de flesta använder det i ganska stor utsträckning. Skillnaden mellan didaktiken och de andra andliga genrerna ligger dock mest i mängden *jag*. Särskilt psalmen har - som väntat - många *jag*. Psalmens användning av *jag* och *wi* är intressant och skall kommenteras mer senare. Förvånande är att bibelepiken har så många *jag*. Den skiljer sig häri tydligt från den profana epiken. Delvis beror den stora mängden *jag* på att den innehåller tre texter (Hesselius, Kolmodin 1 och 2), som berättar i jag-form. Övervikt för *wi* har bara två texter, Spegels *Thet återwundna Paradis*, där *wi* utgör hela 83,3%, och hans *Tilslutna Paradis.* Den förra beskriver de saligas tillstånd i himmelen, den senare innehåller djävlarnas rådslag om vad de skall göra. Båda texterna handlar alltså om kollektiv.

Vi går nu till andra personens pronomen. Det finns genrer med fler *du* än *jag*. Panegyriken har 15,7 *du* mot 10,4 *jag* och den andliga didaktiken 22,2 *du* mot 11,3 *jag*. Gravdikten och den världsliga didaktiken har ungefär samma värde för de båda orden. Men annars dominerar *jag* mer eller mindre starkt. Mest *du* av alla genrer har psalmen, och därnäst följer kärlekspoesien. I den förra genren riktas *du* till Gud men även till den medkristne, i den senare mest till den älskade. Psalmen och kärlekspoesien har emellertid helt olika proportioner mellan de båda orden. På varje *du* går i kärlekspoesien 2,5 *jag*, i psalmen bara 1,3-1,4. Ingen text kärlekspoesi saknar *du*, och variationen är ganska liten. I Nordenflychts sena kärleksdikt överväger *du* (40 mot 35 *jag*). Holmströms kärlekspoesi är i högsta grad jag-lyrik. Urval 1 har 70 *jag* mot 21 *du*, urval 2 74 *jag* mot 25 *du*, 3 82 *jag* mot 15 *du*.

Man skulle ha väntat, att sällskapspoesien i viss utsträckning skulle vara du-lyrik, men endast Cederhielm har fler *du* än *jag*. Att didaktiken, både världslig och andlig, ger *du* en stark ställning är väntat. Alla texter är dock inte lika. Forsius' andliga didaktik har 137 *jag* mot 4 *du*, Possieths 14 *jag* mot inga *du*. Å andra sidan dominerar *du* mycket kraftigt i några texter: Sparman har 32 *du* mot 3 *jag*, Achrelius 40 mot 6, Hallman 55 mot 2, Lindfors 41 mot 3.

I gravdikten finns texter, där *du* överväger kraftigt. Dalin har 35 *du* men inga *jag*, Nordenflycht tio *du* mot ett *jag*. Men förhållandet kan vara det motsatta. Lagerlöf har 32 *jag* mot 2 *du*, Warnmarck 22 *jag* mot 2 *du*.

I bibelepiken är *du* mycket framträdande hos Columbus (29 *du* mot ett *jag*), Paulinus-Lillienstedt (39 *du* mot 7 *jag*) och Frese 2 (20 *du* mot 8 *jag*), *jag* däremot hos Spegel 2 (47 *jag* mot ett *du*) och givetvis i de jag-berättande eposen.

Proportionerna mellan *I* och *du* varierar kraftigt. Bröllopsdikten har förhållandevis mest *I*, den världsliga didaktiken minst. Att bröllopsdikten tilltalar i plural är

helt naturligt: den vänder sig oftast till brudparet (inte den ena av dem) eller till bröllopsgästerna. Det finns dock texter med bara *du* (*Bröllops beswär* och Holmström), liksom det finns texter med bara *I* (Runius 2 och Brobergen). Även sällskapspoesien har proportionellt många *I*, inte heller det oväntat. Att kärlekspoesien har ganska många *I* förvånar däremot. Det finns tydligen starka inslag av apostrofering (till naturelement som floder). Hos Wivallius tilltalas den älskade med *I*, men detta byts hos senare poeter mot *du*. Den starka övervikten för *du* i didaktiken tyder på att genren vänder sig till individen, inte till kollektivet. I den andliga didaktiken har *I* dock starkare ställning, men det beror på två texter: Wexionius och Frese. I bibelepiken är det Paulinus-Lillienstedt (22,0%), Widman (22,9%), Hiortsberg (26,0%) och Frese 2 (41,2%) som använder *I* i större utsträckning, de båda första i tilltal till läsaren, de båda senare mest i anföring.

Psalmens bruk av de båda personernas pronomen i singularis och pluralis fordrar en särskild kommentar. I psalmen kan man urskilja en kollektivistisk typ, anpassad för användning i det gemensamma gudstjänstlivet, och en individualistisk, avsedd för enskild läsning, där jaget uttrycker sina känslor och behov. Det har också framhållits, att medan reformationstidens psalm talar för hela församlingen, genom "wi" och "oss", talar det senare 1600-talets psalm ofta å individens vägnar och använder "jag" och "mig". Man bör också kunna räkna med en skillnad vad gäller "du" och "I". "Du" står i psalmen antingen för Gud, själen i jagets tilltal av denna eller för läsaren, "I" mestadels för läsarna. Vi kan anta att den kollektivistiska psalmtypen skall ha mer av "I" än den individualistiska.

Vi skall i tabellen nedan se, hur det förhåller sig med singular- och pluralformerna av första och andra personens pronomen.

Tab. B 1. 30. Singular- och pluralformerna av första och andra personens pronomen i de olika stickproven psalm

	1. pers. pron.				2. pers. pron.			
	Sing.	Plur.			Sing.	Plur.		
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Bureus	14	60,9	9	39,1	17	100,0		
Forsius	15	62,5	9	37,5	33	100,0		
Ekeblad	42	56,8	32	43,2	39	95,1	2	4,9
Ausius	49	77,8	14	22,2	19	100,0		
Lucidor	58	100,0		17	100,0			
Spegel 1	46	88,5	6	11,4	17	100,0		

Amnelius	63	100,0		29	80,6	7	19,4	
Brasck	53	93,0	4	7,0	24	92,3	2	7,7
Arrhenius	58	98,3	1	1,7	13	92,9	1	7,1
Swedberg	61	100,0	41	85,4	7	14,6		
MLW	20	55,6	16	44,4	44	93,6	3	6,4
Frese	72	98,6	1	1,4	29	80,6	7	19,4
Düben	38	73,1	14	26,9	48	96,0	2	4,0
Österling	16	69,6	7	30,4	35	89,7	4	10,3
Kolmodin	58	95,1	3	4,9	19	55,9	15	44,1
Tolst.	54	91,5	5	8,5	31	91,2	3	8,8
Dalin	55	96,5	2	3,5	52	92,9	4	7,1
Hiärne	15	46,9	17	53,1	40	100,0		
Sions S.	44	93,6	3	6,4	41	100,0		
Nordenfl.	13	54,2	11	45,8	34	100,0		
Psalm M	42,2	84,6	7,7	15,4	31,1	91,6	2,9	8,4
Ä Psalm M	30,0	65,2	16,0	34,8	27,0	98,2	0,5	1,8
M Psalm M	56,5	96,9	1,8	3,1	23,5	89,2	2,8	10,8
Y Psalm M	38,5	83,0	7,9	17,0	37,3	90,8	2,8	9,2
P Psalm M	31,2	75,1	10,3	24,9	39,8	95,2	2,0	4,8
Ö Psalm M	46,9	87,7	6,6	12,3	27,4	89,5	3,2	10,5

Av första personens pronomen dominerar vanligen singularformerna. Hos Lucidor, Amnelius och Swedberg finns inga pluralformer alls, hos flera andra författare nästan inga. Lucidors och Freses dikter är inte skrivna för församlingsbruk, och Amnelius' av mystik färgade poem trycktes i en andaktsbok för enskilt bruk. [24] Andra texter har å andra sidan många *wi*. Dessa texter är ganska tydligt koncentrerade till två perioder, en i början och en i slutet av den tid undersökningen omfattar. Delar vi in alla texterna i tre perioder, en omfattande tiden 1601-1660 (= Ä Psalm), en 1661-1700 (= M Psalm) och en 1701-1760 (= Y Psalm), ser vi klart skillnaden. När vi tolkar värdena bör vi dock ta hänsyn till att det höga värdet för *wi* i den äldre psalmen till en del beror på en text, Ekeblads, som har exceptionellt många *wi*. Att den sista perioden får så högt värde beror mest på den pietistiska psalmen. Delar vi in materialet för tiden 1701-1760 i två grupper, en pietistisk psalm (= P Psalm) och en ickepietistisk (= Ö Psalm), får vi en klar skillnad. Pietistisk psalm representeras här av *Mose och Lamsens wijsor,* Düben, Österling, Tolstadius, Hiärne och *Sions Sånger*. Teorien att det tidigare 1600-talets psalm skulle tala mer om kollektivet och det senare mer om individen bekräftas alltså av vår undersökning. Men det visar sig också, att pietistisk psalm, trots det individualistiska

[24] Amnelius' psalmer trycktes i översättningen *M. Joh. Quirsfälds Örtegårdz Sällskap* 1690

draget i den, använder många *wi*. Kollektivet är där exklusivt: de troende. Alla psalmtexterna är dock inte lika. Tolstadius och *Sions Sånger* har få *wi*. I denna radikalpietistiska psalm har kollektivet åter förlorat i intresse, medan individen skjutits fram.

Även proportionerna *jag* - *du* varierar. I den äldre psalmen och i pietismens psalm råder jämvikt, i det sena 1600-talets psalm dominerar första personens pronomen starkt. Denna psalm förefaller vara mer inåtvänd än de båda andra grupperna. Särskilt få *du*, proportionellt sett, har Arrhenius, Jesusfromhetens man framför andra. Hos flera av de tidiga psalmdiktarna dominerar däremot *du*, och så gör det även i sådana pietistiska texter som *Mose och Lamsens wijsor*, Dübens, Österlings och Hiärnes psalmer. Duet kan givetvis vara riktat åt olika håll, men ofta tilltalas läsaren som individ. Att så är fallet finner vi av att *I* har relativt svag ställning i pietistisk psalm. Här ser vi också en tydlig skillnad mellan det tidiga 1600-talets psalm och det senares. Hos de tidiga författarna användes *I* nästan inte alls. Psalmdiktarna är där inne i en gemenskap och talar å dennas vägnar med ett *wi*. Sedan kommer isoleringen, diktaren blir individ och talar *till* sina medbröder. I 1700-talets psalm, särskilt pietismens, är han åter innesluten i gemenskap men talar ändå i stor utsträckning till sina medmänniskor, dock förhållandevis mer som individer än som kollektiv. Förhållandet är intressant, och man skulle önskar en utförligare analys, där man kunde utgå även från vad de olika pronomina står för.

Sist skall vi kasta en blick på de valda författarna (Tab. A 1.65 c). Stiernhielm har som vi vet få första personens pronomen, men av dessa visar sig ganska många vara *wi*. Det hänger samman med att den talande i flera texter, i panegyriken och i baletterna, talar för ett kollektiv. Panegyriken har 10 *wi* mot 3 *jag*, *Freds-Afl* 37 *wi* mot 30 *jag, Parnassus Triumphans* 22 *wi* mot 22 *jag*. Även *Hercules* har fler *wi* än *jag*, sju mot tre. Stiernhielm har också relativt många andra personens pronomen, och *du* dominerar inte alltför starkt bland dessa. *Hercules* har dock bara *du*; det är alltid en person som tilltalas.

Spegel och Holmström har båda betydligt fler *jag* än Stiernhielm men inte mycket fler *wi* och *du*. Proportionerna blir alltså annorlunda. Spegel skiljer sig från Holmström genom sina mycket få andra personens plural. Han talar till individer, inte till kollektiv. I den profana dikten använder Spegel aldrig *wi*, något som säger en del om relationen till läsarna. Holmström har inga *wi* i kärlekspoesien och mycket få i alla genrer utom panegyriken, där *wi* dominerar över *jag*. Ändå har Holmström betydligt fler *jag* än vad som är normalt för genren (20 resp. 25 mot 10,4). Det visar hur subjektiv han är i sin stil.

Dalin har fler *du* och *I* än de nämnda författarna men färre *jag* och *wi* än Spegel och Holmström. *Wi* har sin starkaste ställning i gravdikt och panegyrik, medan det inte förekommer alls i epiken och i kärlekspoesien bara en gång. Gravdikten och panegyriken har också många *du* att det är skäl att tala om du-poesi (35 *du* mot 10 *wi* och inga *jag* i den förra genren, 24 *du* mot 12 *wi* och 3 *jag* i den senare). Nordenflycht har färre *jag, wi* och *du* än Dalin men fler *I*. Det hade man väl inte väntat av den subjektiva, sökande Nordenflycht. Många *jag* har hon som sig bör i kärlekspoesien - dock är hennes värden, 45 resp. 35, de lägsta inom genren - men ännu fler i den naturbeskrivande poesien, som återger själens intryck och reaktioner. Märkligt nog har psalmen lika många *wi* som *jag*. Den har emellertid långt fler *du* (34). Detta *du* är mera sällan riktat till Gud, oftare till själen eller till personifierade abstrakter: "O! du ewighetens öga", "Du himmelska stråla! du lefwande ljus". Även kärlekspoesien är du-lyrik. I det senare urvalet dominerar *du* över *jag* (40 mot 35), medan det tidiga urvalet, som är mer traditionellt, har fler *jag* än *du* (45 mot 21). Vi känner väl till att Nordenflycht kan låta en hyacint bli en symbol för kärleken och en dikt utgöra tilltal till denna blomma.

Beträffande övriga författare skall bara framhållas, att Columbus och ännu tydligare Wexionius har samma proportioner mellan de fyra klasserna som Stiernhielm. Lärjungaskapet tycks ha satt spår även här.

1.3.2.3 Berättande stil och beskrivande stil

Vid studiet av tredje personens pronomen såg vi, att deras frekvens varierade ganska kraftigt även inom de episka genrerna, som förväntades ha berättande stil och därmed många tredje personens pronomen. Nu är det väl känt, att eposet alltsedan Homeros' tid haft inslag av beskrivning av sköldar och hjälmar, av personers utseenden, av landskap. Det kan förhålla sig så att ett lägre värde för F1e döljer inslag av beskrivning. Frågan är då vilken klass av ord som utmärker beskrivning. I sina undersökningar av pronomenklasserna kom Thavenius fram till att det finns ett samband mellan hög frekvens för klassen definita pronomen, F1h, och beskrivning. [25] Det leder till slutsatsen, att om man relaterar värdena för F1e och F1h bör man få ett mått på beskrivning kontra berättelse. Som Thavenius framhåller tycks det inte finnas "någon enkel relation mellan exempelvis tredje personens pronomen och berättande framställning". Mer konkret: hög frekvens av tredje personens pronomen kan finnas, även då det inte rör sig om berättande stil. En beskrivning kan också använda många *han* eller *hon*. Inte heller

---

[25] Thavenius 1972 s. 114, 156f.

behöver stor användning av definita pronomen vara kopplad till beskrivande framställning. De mest frekventa orden i klassen, *de, den* och *det*, är ju bestämda artiklar och kan fungera i mycket annat än beskrivning. Det tycks också finnas ett positivt samband, om än svagt, mellan tredje personens pronomen och definita pronomen. Thavenius fick för äldre lyrik en korrelation på +.63, jag har fått en på +.44, om man utgår från genrernas medelvärden. [26] Det måste betyda, att stor användning av den ena klassen i många fall för med sig en stor användning av den andra klassen. Vi ser också i tab. , att världslig epik, som har högsta värdet för F1e, också har ett av de högsta för F1h, och att psalm och kärlekspoesi, som har låga värden för F1e, också har låga för F1h. Thavenius har därför föreslagit en fyrfältstypologi, där ett fält innehåller texter med höga värden för båda klasserna, ett med dominans för F1e och ett med dominans för F1h samt ett med låga värden i båda klasserna. För det första slaget texter har han föreslagit beteckningen "bred epik". Det andra kallar han "epik" och det tredje "beskrivning", medan de båda elementen är så svaga i det fjärde slaget, att det bör förbigås. Stilen är där varken episk eller deskriptiv utan sannolikt dialogstil. [27]

Med ledning av sitt material har Thavenius som kriterium på "bred epik" angett värden på över 4 % i båda klasserna. Ingen period eller författare eller ens någon genre i vårt material når med sina medelvärden upp till detta krav. (tab. A 1.66a-c). Närmast kommer världslig epik, som har 72,2 - 86,4, vilket motsvarar 3,6 - 4,3 %. Bara denna genre - och knappt ens den - skulle alltså kunna kallas "bred epik". Inte heller många enskilda texter uppfyller kravet. Det gör Creutz' *Atis och Camilla* 2, Lagerlöfs gravdikt och Runius' gravdikt 1, Holmströms bröllopsdikt, Spegels *Tityrus*, Runius' andliga didaktik och Bureus' psalm. Mer renodlat berättande dikt skulle enligt Thavenius har värden över 4 % för F1e och under 3 % för F1h. Ingen av våra textgrupper når med sitt medelvärde hit. Enskilda texter av detta är Lohmans gravdikt (134 - 52), Columbus' bröllopsdikt (114 - 51) och Sparmans didaktik (150 - 54). Tredje slaget, med beskrivande stil, kännetecknas av värden under 2 % för F1e och över 4 för F1h. Hit hör genregrupperna panegyrik och bröllopsdikt 2 och författaren Wexionius. Period V står med sina värden 39,0 - 79,0 på gränsen. Till fjärde slaget, med värden på under 2 % för bägge klasserna, hör ingen enskild grupp.

Två ting kan sägas om den så konstruerade typologien. Det ena är att den är anpassad till prosa och poesi ställda mot varandra. Mycket liten del av poesien uppfyller de så ställda kraven på berättande och beskrivande stil, däremot mycket prosa.

---

26 Thavenius 1972 s. 113

27 Thavenius 1972 s. 162f.

Det andra är att mellanrummen mellan fälten är för stora. Majoriteten av textgrupper och enskilda texter hamnar i dessa mellanrum. Som mer användbar för vår poetiska material vill jag föreslå följande typologi:

		Tredje personens pronomen	
		+	-
Definita	+	1) > 50 - > 80	2) < 50 - > 80
pronomen	-	3) > 50 - < 80	4) < 50 - < 80

Med denna bestämning hamnar genren världslig epik och författarna Columbus, Brenner och Runius i fält nummer 1. De har alltså en brett episk stil. Berättande stil (fält 2) har period I, genrerna gravdikt I, bröllopsdikt I, biblisk epik II och författaren Gyllenborg. Deskriptiv stil (fält 3) finner vi under period IV, och sådan utmärker även genrerna panegyrik, gravdikt II, världslig didaktik och biblisk epik I samt författarna Spegel, Holmström, Wexionius och Rudeen. Övriga grupper har varken berättande eller deskriptiv stil.

Det är kanske möjligt att använda helt andra mått, då vi bestämmer vad som är berättande stil och deskriptiv. Verb används i hög grad i berättelse och adjektiv i beskrivning. Vi har tidigare framkastat tanken, att VAR, kvoten verb/adjektiv, skulle mäta berättande stil kontra beskrivande. Men även andra klasser kan i relation till varandra mäta berättande stil kontra beskrivande. Berättelse förutsätter skeenden eller handlingar, som följer på varandra. Detta är något som uttrycks med hjälp av tempus, med verb som *hafwa* och *skola*. Beskrivning kan göras genom att adjektiv läggs som attribut till substantiv men också med hjälp av kopulan *wara*. Man kan vänta, att berättelse har mer *hafwa*, beskrivning mer *wara*. Till sist kan man vänta att berättelse använder mer tidsadverb, beskrivning mer rumsadverb.

För att komma till klarhet om vilka mått som är de bästa har jag använt alla dessa relationsmått. Av verben ställda mot adjektiven har jag använt bara de finita verben, klass Vb1. Från adjektiven har alla particip förts bort. Vidare har alla kvantitativa och pronominella adjektiv uteslutits, liksom ordnande adjektiv, då dessa slag inte torde tjäna i beskrivning. Kvar står alltså bara Av1, kvalitetsangivande adjektiv. Tab. A 1.66a-c visar värdena för de åtta måtten och kvoterna mellan dem, ordnade parvis, med hänsyn till förmodad indikation. Om vi går efter klasstorleken, skulle bland genrerna världslig epik utmärka sig för tydligast berättande stil och biblisk epik I för beskrivande, med

utgångspunkt i F1e och F1h. Utgår vi i stället från Vb1 och Av1, blir det satir som har mest berättande stil och panegyrik mest beskrivande. Vb2a och Vb2b gör gravdikt till mest berättande och kärleksdikt mest beskrivande. Med Ab1 och Ab2 kastas allting om: kärlekspoesi blir nu mest berättande, världslig epik mest beskrivande. Om vi rangordnar genregrupperna efter kvotvärdena - och det bör vi göra, eftersom det är kvoten som avgör vad som bör kallas berättande och beskrivande stil - får vi fyra rangföljder, som inte har stora likheter:

	F1e/F1h	Vb1/Av1	Vb2a/Vb2b	Ab1/Ab2
1.	Världslig epik	Psalm I	Gravdikt I	Kärlekspoesi
2.	Gravdikt I	Psalm II	Panegyrik	Bröllopsd. I
3.	Bröllopsd. I	Bibl. epik II	Gravdikt I	Bröllopsd. II
4.	Bibl. epik II	Andlig did.	Världslig epik	Världsl. didaktik
5.	Psalm I	Bibl. epik I	Bröllopsd. II	Satir
6.	Satir	Kärlekspoesi	Psalm I	Gravdikt II
7.	Andlig didaktik	Världsl. did.	Satir	Psalm II
8.	Världsl. did.	Satir	Bibl. epik II	Panegyrik
9.	Gravdikt II	Världsl. Epik	Bröllopsd. I	Gravdikt I
10.	Bibl. epik I	Sällskapsp.	Bibl. epik I	Sällskapsp.
11.	Psalm II	Bröllopsd. I	Sällskapsp.	Bibl. epik I
12.	Sällskapsp.	Bröllopsd. II	Världsl. did.	Världslig epik
13.	Bröllopsd. II	Gravdikt II	Kärlekspoesi	Andlig didaktik
14.	Panegyrik	Gravdikt I	Psalm II	Bibl. epik II
15.	Kärlekspoesi	Panegyrik	Andlig didaktik	Psalm I

Alla måtten kan inte mäta samma egenskaper. Rent intuitivt vill man sätta måttet F1e/F1h högst, eftersom det placerar världslig epik, som man väntar sig vara berättande, främst bland genrerna. Men är vi så säkra på att epiken verkligen är så berättande? Detta mått tycks också vara ganska hänsynslöst mot genrerna. Där vi har två grupper inom samma genre, kommer de på långt avstånd från varandra. Hänsynsfullast av alla måtten är därvidlag Vb1/Av1, men även andra verkar godtagbara, om man bortser från att psalmgrupperna i dem kommer rätt långt ifrån varandra. Måttet F1e/F1h kan knappast mäta någon genrekännetecknande egenskap, vilket de andra måtten gör.

Hur olika de skilda klasserna förhåller sig till varandra blir tydligt om man räknar ut korrelationerna mellan deras värden Tabellen nedan visar resultaten med utgångspunkt i genremedelvärdena:

Tab. B 1. 32. Korrelationen mellan olika klasser som kan tänkas diskriminera mellan berättande och beskrivande stil. Utgångspunkt: medelvärdena i de olika genrerna

	F1e	Vb 1	Vb 2a	Ab 1	F 1h	Av 1	Vb 2b	Ab 2
F1 e		-.15	+.01	-.10	+.44	+.00	-.34	+.50
Vb 1			-.29	-.43	+.42	-.70	+.26	-.18
Vb 2a				+.46	+.23	+.42	+.31	-.18
Ab 1					+.20	+.27	+.21	-.29
F 1h						+.27	-.20	+.27
Av 1							-.26	-.08
Vb 2b								-.62

Där vi väntar oss positiva samband - de kursiverade siffrorna - får vi bara svaga sådana eller rentav negativa. Om den ena gruppen klasser skulle utmärka berättande stil och den andra beskrivande, borde man även vänta ett negativt samband mellan klasserna i den ena gruppen och klasserna i den andra. Endast Vb1 - Av1 ger ett signifikant sådant. Det kan ses som en fingervisning om att just dessa båda klasser, ställda mot varandra, kan indikera de båda stilarna.

Vi får således ingen vägledning, när det gäller att avgöra vilken klass som är bäst ägnad att bestämma vad som är berättande eller beskrivande stil. Det kan tänkas, att alla klasserna utöver den egenskapen att de anger dessa båda stilkaraktärer är bemängda med annat som inte har med detta att göra. Ett försök att lösa problemet kan vara att ställa vissa krav på klassernas storlek var för sig och se om det ger hjälp. Värdena för F1e och F1h är redan bestämda: för att det skall vara berättande stil fordras minst värdet 50 på F1e och för att det skall vara beskrivande minst 80 på F1h. Värdena på Vb1 och Ab1 kan bestämmas till resp. 300 och 130, på Vb2a och Vb2b till resp. 32 och 50, på Ab1 och Ab2 till resp. 32 och 40. Med dessa bestämningar visar sig ingen text ha berättande stil, om man använder alla kriterierna, två om man använder tre av dem, 18 om man använder två och 53 om man använder bara ett. De två texter som uppfyller kraven för tre par av klasser är Lagerlöfs gravdikt (F1e - F1h = 89 -91, Vb2a - Vb2b = 39 - 43, Ab1 - Ab2 = 44 - 35) och Nordenflychts

världsliga epik (F1e - F1h = 104 - 70, Vb1 - Av1 = 303 - 123 och Ab1 - Ab2 = 39 -48). Lagerlöfs gravdikt kan tjäna som prov på berättande stil:

Hon med en Maaka lefft, som genom Wett förhwärfde
Det wärde, Stånd och Nampn, som han af ingen ärfde,
Men Sweriges Öfwerheet så wäl tillhanda gick,
At han sig mycken Nåd der wid till Löning fick.
Hon och wälsignad war med en stoor Foster-skara,
Aff hwilka hon en deel sedt för sig hädan fara,
Sedt dem, hon lemnat qwar, i sina Fotsporr gåå,
Dem sedt med Dygde-prijs på Ährans Trappor ståå.
Leyoncrona 1691, Hanselli IV s. 75

I detta parti gör relationerna F1e - F1h (144-87) och Vb1 - Av1 (348 -29) att det med de föreslagna kriterierna kan sägas ha berättarstil. Att det bör kallas berättande är uppenbart. Berättande stil kan tydligen mycket väl undvara vissa av de egenskaper som här har förutsatts utmärka den. Här finns ingen lokalisering i vare sig tid eller rum med hjälp av tids- och rumsadverb. Det finns heller inga *hafwa*. De kan dock, som ofta i poesi, vara underförstådda.

Vi studerar vidare hur berättarstilen kan se ut genom citat ur ett par dikter, som intuitivt uppfattas som berättande. I en bröllopsdikt av Columbus möter vi en mytologisk conte:

När Aurora slagit hade
Sine gylldne Dörar opp/
Ställt å nyo ann sitt Lop;
Amaryllis wijdh sigh sade:
Nu wällan iagh föra skal
Mine Fåår alleen i Wall/
Skilder ifrån Herdar all.

Amor thenna Rösten hörde
Ey föruthan stoort förtreet/
(Sina Pusser han wäl wett)
Dy sin Boga han framförde/
Rände spände idkelig/
Män dock allt fåfängelig/

Amaryllis waarde sig.

Samuel Columbus: *Samlade dikter* II s. 57

De tre första kriterierna gör dessa strofer till berättande dikt: F1e - F1h = 68 - 34, Vb1 - Av1 = 339 - 68, Vb2a - Vb2b = 34 - 0. Några adverb finns emellertid inte. Dikten går i nästan strof omedelbart över i dialogstil:

Män hoo är then tig utstänger
Leyon/ Draka/ Tiger/ Fallck
Cupido du stycke Skalk?

Sådant är mycket vanligt: berättelsen trytferas med inslag av dialog eller beskrivning. Renodlat berättande stil är mycket ovanligt. Det försvårar möjligheten att med hjälp av våra kriterier placera hela texter i något slags fält. Skulle man välja mellan de fyra kriterierna förefaller F1e - F1h och
Ab1 - Ab2 vara de mest användbara. Om vi räknar efter hur ofta olika kombinationer av kriterier förekommer i de texter som med de föreslagna måtten visat sig ha berättande stil, är nämligen denna kombination vanligast. Den förekommer åtta gånger, medan andra kombinationer är ovanligare:

Tab. B 1. 33. Vanligaste kombinationer av klasser som indikerar berättande stil

F1e - F1h	+	Vb1 - Av 1	= 5
F1e - F1h	+	Vb2a -Vb2b	= 3
F1e - F1h	+	Ab1 - Ab2	= 8
Vb1 - Av1	+	Vb2a - Vb2b	= 1
Vb1 - Av1	+	Ab1 - Ab2	= 1
Vb2a - Vb2b	+	Ab1 - Ab2	= 6

Inte heller beträffande beskrivande stil finner vi någon text som uppfyller alla fyra kraven. Fem texter, Dahlstiernas panegyrik, Spegels *Återwundna Paradis* och hans sena satir, Nordenflychts kärlekspoesi 1 och Creutz' *Atis och Camilla* 1, uppfyller tre av de fyra kraven. Den kombination som oftast förekommer i de texter som håller måtten för beskrivande stil är F1e - F1h och Vb1 - Av1:

Tab. B 1. 34. Vanligaste kombinationer av klasser som indikerar beskrivande stil

F1e - F1h	+	Vb1 - Av 1	=	15
F1e - F1h	+	Vb2a -Vb2b	=	8
F1e - F1h	+	Ab1 - Ab2	=	8
Vb1 - Av1	+	Vb2a - Vb2b	=	6
Vb1 - Av1	+	Ab1 - Ab2	=	2
Vb2a - Vb2b	+	Ab1 - Ab2	=	5

Om en text har mer än 80 definita pronomen per 2000 ord och betydligt fler sådana än tredje personens pronomen och samtidigt mer än 130 adjektiv och relativt få verb, torde man alltså kunna betrakta texten som beskrivande. Det hindrar givetvis inte att det finns texter av beskrivande karaktär som inte har dessa egenskaper.

Bland de fem texterna som uppfyller tre krav har *Thet återwundna Paradis* ganska få kvalitetsangivande adjektiv (112). Det kompenseras emellertid av många perfekt particip (23), så att summan adjektiv blir ganska hög. Att denna text hör till de tydligt deskriptiva råder det inget tvivel om:

At staden är af guld, tolf höga portar har,
Och at en Ängel ther är wächtare i hwar;
Ja, at en ädel sten hwar grundwal innefattar,
Och at hwar port är af en pärla sammansatter,
At the ei slutas til, men alt är uppenbart,
At gatorna af guld, fast mer än glaset, klart:
Thet skal en ganska hög betydning innebära,
Och genom jordisk ting, thet andeligt är lära.
Thet återwundna Paradis s. 14f.

Stycket har inga tredje personens pronomen men 88 definita pronomen per 2000 ord, bara 118 finita verb men 206 adjektiv, textens enda *har* är inte hjälpverb, men texten har 147 *är* per 2000 ord samt inga tidsadverb men 29 rumsadverb. Första sången ur *Atis och Camilla* bör genom sin myckna naturbeskrivning kunna ge ett annat prov:

De ljumma sommar-rägn förnya männskans hopp;
Ur jordens mjuka famn de låcka örtren opp;
Af wärmans spända kraft de tunna knåppar klyfwas,
Och re'n med täta löf de lugna skogar yfwas.

Till Skogs-Gudinnans pris en högtid firas skall:
Nu börjar dagen gry, och nattens magt är all;
Än darrar månens sken på bölljans hala yta;
Men hastigt ljusets flod från Öster börjar flyta;
De mörka skuggor fly, och stjärnan bleknar af;
Re'n strömmar purpurn ut på himlens mörkblå haf.

Man kan tycka, att det inte rör sig om beskrivning: texten är rik på verb som uttrycker ständig rörelse. Men den är också mättad med adjektiv, och de flesta substantiv är försedda med adjektivattribut. Per 2000 ord innehåller textstycket inga tredje personens pronomen men 127 definita pronomen, 329 finita verb - vilket ger den i viss mån berättande karaktär - men 228 adjektiv, inga *hafwa* men 25 *wara*. Det som inte stämmer är adverben: vi har tidsadverb men inga rumsadverb. Detta är dock en tillfällighet; i hela första urvalet överväger rumsadverben även om tidsadverben är ganska många (47 mot 38). *Atis och Camilla* är med sina relativt många verb ett gott exempel på "bred epik", alltså en epik med starka inslag av beskrivning, vilka kriterier man än använder.

I materialet ingår två texter som klassificerats som "naturbeskrivande poesi". Hur är det med dem? Nordenflychts dikter har måtten F1e - F1h = 12 - 78, Vb1 - Av1 = 277 - 125, Vb2a - Vb2b = 13 - 25 och Ab1 - Ab2 = 11 - 42 och uppfyller alltså bara vad gäller adverben kraven på deskriptiv stil. Ett citat ur en av gruppens representativa dikter, "Sommar-ro", visar också att beskrivningen utgör ett obetydligt inslag och att jagets känslor och stämningar är det väsentliga:

Med sit tysta dån och sus,
Och sin qwicka innewånar,
Han mit öra nöje lånar,
När sig tända dagsens ljus.

Wid en Bäck, som sakta går,
Och från höga klinter, störter,
Samlar jag de gräs och örter,
Som förnyas År från År.

På den gröna Blomster Krets
Jag Naturens skönhet skådar,
Hwart et blad min tanka bådar

Til förundran mångaleds.

Under gröna trädens fläckt,
Som hopskockat sig til lunder,
Hwilar jag om afton stunder
Der som Källan sorlar täckt.

Stycket saknar nästan helt såväl tredje personens pronomen och definita pronomen som hjälpverben *hafwa* och *wara*. Endast ett rumsadverb finns. Av verb och adjektiv har dikten för lite för att den skall kunna föras vare sig till berättande eller beskrivande stil (278 resp. 127 per 2000 ord). Det finns partier i dessa dikter med starkare inslag av naturbeskrivning - de första tre stroferna av "Landtlefnads nöje" har per 2000 ord 154 definita pronomen, 154 adjektiv och 44 rumsadverb. Men sådana partier dominerar inte. En inledande naturbeskrivning går snart över i reflektion och känsloanalys. Annorlunda förhåller det sig med Gyllenborgs naturbeskrivande dikter. Måtten F1e - F1h och Vb1 - Av1 gör dem till beskrivande dikter: F1e - F1h = 57 - 87, Vb1 - Av1 = 326 - 137, även om tredje personens pronomen och de finita verben har en stark ställning. Av hjälpverben har vi få *hafwa* (7) men även ganska få *wara* (22) och av adverben ävenledes ganska få såväl tids- som rumsadverb. Dessa dikter kan kallas beskrivande, men man måste komma ihåg att det berättande inslaget är ganska starkt. Det fanns under 1700-talet trots intresset för "målning" i poesien en rädsla för ren beskrivning, ett förhållande som är känt genom Lessings *Laokoon*.

Om det är svårt att nämna texter med tydligt berättande eller tydligt beskrivande stil, måste det vara ännu svårare att på detta sätt bestämma perioderna. Man får nöja sig med att peka på tendenser. Det brukar sägas om 1700-talets mitt och sena årtionden, att det då fanns en stark dragning mot beskrivning. Av våra fyra kriterier tyder bara relationen Ab1 - Ab2 på en förändring åt det hållet. Tidsadverben minskar i antal under de sista perioderna, medan rumsadverben behåller sin nivå. Under den sista perioden ökar visserligen adjektiven kraftigt, men också verben är många. Vågar man fästa vikt vid mycket små förändringar, kan man dock peka på att alla fyra måttens kvoter är något lägre under period VII än under VI. En svag förändring från mer berättande till mer beskrivande stil kan alltså noteras.

Tydligare är de enskilda författarnas bild. Stiernhielm och Wexionius har, vilket mått man än väljer, dragning åt beskrivande stil, Lucidor, Holmström och Brenner åt berättande. Spegel är mer osäker: Vb1 - Av1 för honom åt det berättande hållet, det höga värdet för F1h snarare åt det beskrivande. Likaså är det svårt att placera Dalin och Nordenflycht.

1.3.2.4 Definierande stil

Vid bestämningen av deskriptiv stil har vi bland annat arbetat med mängden definita pronomen som mått. Klassen innehåller ord som har olika funktion: *de, den* och *det* kan vara bestämd artikel, tredje personens pronomen, demonstrativa pronomen och annat, *denna* och *denne* syftar på förut nämnd person och har således deiktisk funktion, *dess* kan, särskilt under 1700-talet, vara relativt pronomen. Variationen mellan textgrupperna i de olika kategorierna är relativt liten. Det kan bero på att klassen är så heterogen. Tar man ur klassen ut de två ord som inte kan beteckna person, *det* och *detta*, något som vi gjort här då vi bildat klass F1i, får man mycket större variation mellan textgrupperna. Bland genrerna har således världslig epik bara 19,2 men världslig didaktik 32,1. Det tyder på att klassen har stilistiskt intresse. Fråga är emellertid på vad sätt. En egenskap hos dessa ord är att de är opersonliga och alltså kan utmärka opersonlig stil. Om detta skall vi tala i ett annat sammanhang. Men något som är slående är att vi finner de höga värdena för denna klass i genrer som också har höga värden för verbet *wara*, världslig didaktik och satir, och de lägsta värdena i genrer som har de lägsta för *wara*, världslig epik och panegyrik. En kalkyl av korrelationen visar också på ett positivt samband (+.63), medan vi fick ett negativt för korrelationen F1h - *wara*.

Det är svårt att tänka sig att *wara* skulle utmärka opersonlig stil. Vi måste nog söka en annan faktor som påverkar båda dessa klasser.

Orden *det* (*detta*) och *wara* - expletivt *det* (om detta se U. Teleman: *Svenska Akademiens grammatik* IV s. 38f.) - förekommer ofta tillsammans i fraser som "Thet är then rätte man", "Thet är lögn", "Thet är orätt att så göra", "Thet är en ond lähra". I alla dessa fraser görs en bestämning, av identitet, karaktär och annat. *Det* kan syfta på något förut nämnt neutralt objekt, men det kan också syfta på en utsaga, och inte sällan utsägs med hjälp av infinitivkonstruktion vad *det* syftar på. Om denna typ av fraser förekommer i större utsträckning, bidrar det att ge en viss karaktär åt stilen. Vi kan kalla denna stil med många *det* (*detta*) och *wara* för en definierande stil.

Det sades nyss, att genrerna ordnar sig likartat efter storleken på de båda måtten. Dock finner man viss olikhet i ordningen:

	F1i	Vb2b
1.	Världslig didaktik	Kärlekspoesi
2.	Bröllopsdikt II	Värdslig didaktik
3.	Biblisk epik I	Satir
4.	Satir	Psalm II
5.	Kärlekspoesi	Gravdikt I

6.	Gravdikt II	Biblisk epik I
7.	Gravdikt I	Bröllopsdikt I
8.	Biblisk epik II	Bröllopsdikt II
9.	Andlig didaktik	Andlig didaktik
10.	Bröllopsdikt I	Sällskapspoesi
11.	Sällskapspoesi	Psalm I
12.	Psalm I	Biblisk epik II
13.	Psalm II	Gravdikt II
14.	Panegyrik	Panegyrik
15.	Världslig epik	Världslig epik

Inte bara världslig epik och panegyrik utan även världslig didaktik, satir, andlig didaktik och sällskapspoesi kommer på ungefär samma plats i bägge ranglistorna. Mellan de andra genrerna råder större rörlighet. Men om vi får lov att räkna med att kombinationsmåttet är relevant för definierande stil, står det klart att sådan stil utmärker världslig didaktik, satir och kanske även kärlekspoesi men inte alls världslig epik och panegyrik. Med hänsyn till vad vi vet om genrerna är detta inte överraskande. Didaktiken bör slå fast vad som är rätt och orätt, satiren talar om vad som är last och i kärlekspoesien kan man vänta sig definitioner av kärlekens och bestämningar av dess karaktär.

Inom genrerna råder dock viss variation. Mest av F1i inom didaktiken har Rudbeckius (54), och han har också ett av de högsta värdena för Vb2b (60). Ett stycke ur Rudbeckius' dikt kan tjäna som prov på definierande stil:

Ty hwar något lofwas thet orätt är
Håls thet/ så göret dubbelt beswär.
Först/ i thet han lofwade ondt/
Sedan ock i thet/ han giordet sandt.
Håll icke then Eed som orätt är/
Han blijr tigh wist til högsta beswär.
Men swär man om thet ährligit är/
Håls thet ey, så är samma beswär.
At göra thet goda/ en plichtig är/
Men dubbelt plichtig/ tå han swär.
Först är försummat at göra gott/
Seen är Meeneeden Gudi ett spott.

Med sina 222 *det* och 173 *är* per 2000 ord är texten extrem, men det gör att den desto bättre kan belysa hur definierande stil kan se ut. En annan text i gruppen med höga värden för båda klasserna är Hallmans dikter (40 resp. 64), men Wexionius' reflexionsdikt har bara 20 resp. 30. Det är den egentliga didaktiken som har de högsta värdena. Den har medelvärden på 38,0-49,4 mot 26,2-42,8 för reflexionspoesien. För båda klasserna ligger reflexionspoesiens medelvärden bara obetydligt över totalmaterialets medelvärden.

I satiren är det Spegels sena satir som har flest *det/detta*. Dikten har också ganska många *wara*. Det finns också satirer med få ord i bägge klasserna, till exempel Triewalds. Inom kärlekspoesien skiljer sig Skogekär Bergbo från de andra författarna ifråga om båda klasserna. AV F1i har han 53 i *Wenerid* och 50 i visorna och av *wara* 66 och 64 mot medelvärdena 27,3 resp. 46.6. Skogekär Bergbos strävan att analysera och bestämma känslor och situationer kan man lätt finna exempel på. Här ett par strofer ur *Wenerid* 55:

Hwadh är dhet för ett qwal din ungdombs lust förstörer
Jagh kunde spöria dhet/ om iagh doch hör din röst
Kanske du worde och då dher uthaff förlöst
Är icke iagh som digh i sådan ängzlan förer

At iagh digh älskar thet du är så wiß uppå
Kan intthet qwälia digh/ om iagh dhet icke giorde
Dhet mindre qwälia kan een annan är dhet då
Skogekär Bergbo: *Wenerid* s. 133

Det är Skogekär Bergbos texter som ger kärlekspoesien dess höga medelvärden. Tar man bort dessa, får genren inte över medelvärden för någon av klasserna. Definierande stil utmärker alltså inte genren som helhet.

Man skulle ha väntat, att den andliga didaktiken liksom den världsliga skulle kännetecknas av definierande stil. Så är ej fallet. Enstaka texter i andra genrer har tendens till definierande stil. Runius har det både i gravdikten och i bröllopsdikten (värden 41-46 och 42-53 resp. 37-65 och 49-63). Även Salvius' bröllopsdikt har denna stil, liksom Lindschöld i sällskapspoesien och Swedberg i psalmen. I bibelepiken finner man stilen framför allt i Spegels *Thet tilslutna Paradis* (54-60).

Periodernas medelvärden för de båda klasserna framgår av tabellen nedan:

Tab. B 1. 35. Periodernas medelvärden för klasserna F1i och Vb2b

	F1i	Vb2b
I	27,1	45,8

II	26,5	44,3
III	20,5	37,7
IV	28,9	40,6
V	29,8	40,2
VI	22,0	36,7
VII	20,8	34,5

Bägge klasserna förändras på samma sätt: minskning från period I till III, ökning under IV, minskning från V till VII. Mest definierande stil har således perioderna I, IV och V, minst III och VII.

Men skulle hos Stiernhielm ha väntat att en stark dragning åt definierande stil, särskilt i *Hercules*. Dygdens tal går ju ut på att slå fast vad som är dygd och vad som är dess motsats. Men vi får i stället ett mycket lågt medelvärde för F1i (13,6). Och i *Hercules* har Stiernhielm ett ännu lägre värde för F1i. Förklaringen ligger i att Stiernhielm i stor utsträckning använder definitioner, men att han inte använder *det* eller *detta* utan det konkretare substantivet, som gärna upprepas: "Dygd är, vträckia sin hand", Dygd är Siälenes skatt", "Wett är Dygdenes lius; och Wisdom är Dygdenes öga". Definierande stil behöver alltså inte använda *det* eller *detta*.

Spegel däremot har många både *det*/*detta* och *wara* (40,8 resp, 44,1), beträffande det förra mest av de studerade författarna. han har genomgående många ord av klassen F1i, minst i psalmen. Runius är den som kommer närmast efter Spegel. Han har visserligen få ord i båda klasserna i sällskapspoesien, men i de andra har han många och han måste tillsammans med Spegel föras till de författare som kännetecknas av en dragning åt definierande stil.

1.3.2.5 Sammanfattning

De undersökta kommunikationsformerna är starkt bundna till genrer. Berättarstil är den världsliga epikens stil, dialogstil kärlekspoesiens, psalmens och sällskapspoesiens. Men bindningen är inte starkare än att en enskild författare kan välja den för genren icke normala kommunikationsformen, om också i modifierad form. Att gränserna inte är svårare att överskrida hänger samman med att det är mycket sällan en dikt alltigenom håller sig till samma kommunikationsform. I texter där dialogen förhärskar kan den talande i viss utsträckning berätta eller beskriva, i texter där berättelse dominerar, kan beskrivning eller dialog förekomma. Därtill kommer att berättaren i berättelse kan framträda mer eller mindre och apostrofera läsaren eller i texten nämnda personer eller ting. Rörligheten mellan kommunikationsformer är alltså stor. Det går inte att säga att en viss form hör till en viss genre, om man inte gör ett snävare genrebegrepp. Det vore för all del i vissa fall möjligt att

definiera genre på kommunikationsformens basis. En sådan definition skulle t. ex. utesluta Bureus' eller Nordenflychts andliga dikter från genren psalm. Vi har ju sett att dessa två texter i flera avseenden skiljer sig från det som är normalt i psalmen. För de flesta genrer är dock spridningen på olika kommunikationsformer så stor, att en sådan definition skulle få absurda konsekvenser. Ännu mer problematiskt ter det sig att försöka definiera genrer med hänsyn till berättande eller beskrivande stil. Inget av de mått som prövats har gett klara utslag. Däremot är det tydligt att det i världslig didaktik och satir finns en tendens mot definierande stil, en tendens som är främmande för världslig epik och panegyrik.

Redan den rörelsefrihet som kommunikationsformerna medger gör det intressant att författarnas preferenser. Därtill kommer att stor frihet råder i valet mellan olika typer av de skilda formerna, expressiv eller appellerande, subjektiv eller objektiv, liksom i valet mellan olika numerus. Några författare har tydliga, genomgående preferenser, andra inte.

Rörelsefriheten innebär också att olika perioder kan förhålla sig på olika sätt. Förändringarna från period till period är dock i allmänhet svårgripbara. Tydligast är tendensen till mer appellerande stil under de båda sista perioderna. Den kan sägas vara ett kännetecken på den begynnande klassicismen. Period IV uppvisar en tendens till definierande stil. Denna period har också betydlugt fler första personens pronomen och särskilt *jag*, än de omgivande. Tendensen är tydlig även i en enskild genre som psalmen. Skulle man våga peka ut något för barocken utmärkande, skulle det vara en böjelse att låta ett jag framträda, parad med en tendens till definierande stil.

1.3.3 Bestämmarfältet

Kommunikationen kan inte bara anta olika former. Den kan också, inom de olika formerna, modelleras på olika sätt. Kommunikationen kan vara personlig men den kan också vara opersonlig. Den kan vara bestämd, definit, den kan också vara obestämd, indefinit. Den kan utpeka personer, ting eller förhållanden omedelbart, genom beteckningen för det omtalade, eller medelbart, genom hänvisning, deixis. Den kan inbegripa allt, vara total, eller söka ut det partikulära. Allt detta kan sammanfattas under rubriken "bestämmarfältet".

1.3.3.1 Personligt - opersonligt

Klassen F1i, *det* och *detta*, ansågs i föregående avsnitt indikera en definierande stil. Klassen ställdes då samman med klassen Vb2b, *wara*. Men använder man orden det och detta, talar också på opersonligt sätt. Mycket kan bara uttryckas på opersonligt sätt: "det regnar", "det

sker", "det är så". Men i många fall kan en opersonlig konstruktion bytas ut mot en personlig: "det säges" mot "folket säger", "det gläder mig" mot "jag blir glad", "det kämpades hårt" mot "de kämpade hårt". Att de alternativa fraserna har olika stilkaraktär är tydligt. De opersonliga konstruktionerna hör främst hemma i vetenskaplig stil och kanslistil. I poesi kan man vänta relativt få sådana konstruktioner, men variation är givetvis möjlig. Som hypotes kan anföras, att genrer som generaliserar, sådana som didaktiken och gravdikten, skall ha mer av dem. Man skulle även kunna anta en historisk förändring, i det att en mer vetenskaplig världsbild, som gav rationella förklaringar till fenomenen, skulle leda till större användning av sådana konstruktioner.

Klass F1i är ganska given som mått på opersonlig stil. Antalet ord i denna klass kan i sig själv ange stilkaraktären. Men vi vill också ha ett mått på motsatsen, personlig stil. Det kan nämligen tänkas, att man kan förmedla budskap utan att använda särskilt mycket av vare sig det ena eller det andra. Thavenius har diskuterat problemet. Han har prövat att mot de opersonliga pronomenen ställa en klass bestående av orden *jag, vi, du* och *ni*. Beräkning av korrelationen gav emellertid som resultat snarast ett svagt positivt samband, vilket inte tyder på något val mellan de båda sätten att kommunicera. [28] Jag har gjort samma beräkning, varvid jag använt genremedelvärdena, och även fått en mycket svag positiv korrelation (+.04). Nu kan man emellertid fråga sig, om personlig kommunikation bara sker med hjälp av första och andra personens pronomen och då bara med subjektsformerna av dessa. Även om man använder tredje personens pronomen, bör det anses vara personlig kommunikation. Jag undersökte därför sambandet mellan F1i och den stora klassen personliga pronomen, F1a. Jag fick då ett negativt samband: -.43. Det är inte signifikant, men det tyder dock på att det ofta sker ett val mellan klasserna.

Det opersonliga kan uttryckas på andra sätt än med definita pronomen. En rad indefinita pronomen är också opersonliga: *allt, något, intet.* Dessa har dock även en annan egenskap: de är neutra. I klassen indefinita pronomen finns ett par ord som tydligare markerar sin opersonliga karaktär, nämligen *mången* och *man*, det förra har rätt låg frekvens. *Man* är däremot högfrekvent. Liksom konstruktionen med *det/detta* hör *man* till vetenskaplig stil. Även om man kan välja mellan en fras som "det antas" och "man antar" får man ett signifikant positivt samband, om man undersöker korrelationen mellan *man* och *det/detta* (+.60). Det tyder på att de båda möjligheterna ofta används tillsammans och då för att ge en opersonlig utsaga.

---

28 Thavenius 1972 s. 147f.

Tab. A 1. 67a-c visar medelvärdena för klasserna personliga pronomen, definita pronomen och F1c och *man* i de olika grupperna i de olika textkategorierna. Kvoterna F1i/F1a och *man*/F1c har också uträknats.

Vi vet redan att världslig didaktik har mest F1i och att världslig epik har minst. Men världslig didaktik har också många *man*, medan panegyrik har få. Psalmen har i bägge fallen få ord. Men genrerna går annars något olika vägar, men skiljaktigheterna är inte större än att de tillåter att man slår samman de båda klasserna till en klass opersonliga ord. Vill man mäta opersonlig stil kontra personlig är ett relationsmått bäst. Man får det i kvoten F1i+man/ F1a. Vi får de högsta kvotvärdena i bröllopsdikt (båda grupperna), gravdikt II och satir. Dessa genrer skulle med andra ord ha opersonlig stil. Lågt kvotvärde har, nedifrån räknat, psalm (båda grupperna), kärlekspoesi och sällskapspoesi. Dessa har alltså personlig stil. Det är värt att notera att dessa genrer också är de mest "lyriska".

Ett utmärkt exempel på opersonlig stil ger Runius' bröllopsdikt till Ekeroth-Henning, som börjar:

Förgifft är inte ondt/ fast det ey dåger äta;
All godhet bör man ey medh mun och magan mäta:
  Ty ser man ock förgifft har samma lof-ord fådt
  Som alt hwad Gudh har skapat; at thet är ganska godt.
Men thet som hade giordt at werlden blifwit öde/
Och alla slächters frön i första plantan döde;
  Det som war inte godt då inte ondt war til
  Thet må man kalla fritt Förgifft/ om man så will.

Runius: *Samlade skrifter* I s. 203f.

Stycket bestämmer och generaliserar. På de 76 orden går fem *det* och fyra *man*. Karaktären bestäms givetvis inte bara av dessa ord. Till den bidrar det indefinita *alt hwad,* adjektivsubstantivet *godhet* och det substantiverade adjektivet *ondt*.

Sådana generaliserande konstateranden är vanliga i bröllopsdikten. Vi känner typen från *Bröllops beswär*, som också är rik på *man* och därtill har många fall av *mång*(*-en*). *Bröllops beswär* har visserligen ganska få ord i klass F1i (15 i urvalet, 22 per 2000 ord i hela dikten), men ett *det* är ofta underförstått: "Då skall [det] rennaß i kiök", "hwad will [det] wara theraf", "Att [det] wähl tillstår". [29] Även gravdikt II visar sig ha opersonlig stil. Det beror dock

---

29 Om dessa opersonliga konstruktioner *i Bröllops beswär* se Olsson 1970:II s. 95f.

till stor del på att genregruppen har mycket få personliga pronomen. Men det finns texter i gruppen, som har många såväl *man* som definita pronomen. Warnmarck har 15 respektive 48, men han har samtidigt många personliga pronomen (118), varför kvoten inte blir högre än 0,534 mot 0,850 i Runius 2 och 0,926 i *Bröllops beswär*. Gravdikt I har betydligt lägre kvot än II, vilket beror på både färre opersonliga ord och fler personliga. Relativt opersonlig stil har satiren. Den är mycket rik på *man* och har även ganska många definita pronomen, men den har samtidigt många personliga pronomen, vilket minskar kvoten. Flera texter utgör en kombination av personligt och opersonligt: ett *jag* talar men fäller samtidigt generaliserande omdömen. Så är det till exempel i Triewalds båda satirer "Om dem som inbilla sig wara Poëter" och "Satyre emot wåra Dumma Poëter". Och liknande är förhållandet i de andra satirerna. Ordet *man* har rätt hög frekvens i alla texterna men högst hos Dalin (41), i Spegels *Tityrus* (31) och hos Gyllenborg. De båda förra är med sina kvotvärden 0,626 resp. 0,568 de opersonligaste, Arosell och Wennæsius med sina värden på 0,184 och 0,206 de personligaste bland satirerna. När det gäller satiren är det särskilt intressant att se, om den gisslar allmänna företeelser eller individer. Man kan i förra fallet vänta många *man*, definita pronomen och kanske även andra indefinita pronomen än *man*, i senare faller många *han* och *hon*. Tabellen nedan visar värdena för de fyra klasserna i de enskilda texterna:

Tab. B 1. 36. Värdena för fyra klasser som indikerar opersonlig resp. personlig form i de olika stickproven satir

Förf.	F 1i	Man	F1 I	Summa	F1 c	kvot
Wennæsius	27	7	45	79	27	2,93
Arosell	16	11	52	79	42	1,88
Tityrus	36	31	46	113	89	1,27
Holm. Ep.	38	8	42	88	46	1,91
Holm. Burl.	38	8	56	102	73	1,40
Spegel sat.	41	16	59	116	22	5,27
Triewald	28	16	38	82	35	2,34
Dalin	21	41	39	101	35	2,89
Nordenfl.	32	7	40	79	57	1,39
Gyllenb.	16	25	23	64	73	0,88

Om man mäter så här, blir Spegels satir den mest allmänt hållna och Gyllenborgs den mest direkt utpekande. Siffrorna för Spegel är dock vilseledande, eftersom dikten är i jagform och det därför är den talande själv som utgör föremålet för satiren. Gyllenborg väljer ut en typ för sin satir: världsföraktaren eller sprätthöken. Så gör också Nordenflycht, när hon satiriserar avundsjuka fruntimmer.

Även världslig didaktik visar sig ha ganska opersonlig stil. Det beror dock mer på F1i än på *man*, trots att genren har ett av de högre värdena för detta ord. Men spridningen är ojämn. En text, Olof Gyllenborgs, har en tredjedel av alla gruppens *man*, många finner man också hos Kruse, Achrelius och Sparman. Andlig didaktik har som grupp betraktad mer personlig stil, beroende på att den har färre opersonliga ord.

Inom gruppen världslig epik har *Atis och Camilla* ovanligt personlig stil.

Man väntar, att sällskapspoesien skall ha personlig stil och relativt sett har den det. Värdena för personliga pronomen varierar föga inom gruppen och likaså värdena för *man*, medan variationen för F1i är större än i flera andra grupper.

Kärlekspoesien hör till de mest personliga genrerna. Man bör dock inte tro att den alltigenom består av diktjagets känslouttryck. Inte sällan finns reflexioner över kärlekens väsen och den älskandes grymma öde. Vi har redan berört detta drag hos Skogekär Bergbo. De höga värdena för *det/detta* gör att han trots många personliga pronomen får för genren rätt höga kvoter (O,192 i Wenerid, 0,188 i visorna). Även Holmström och Nordenflycht har ofta sådana betraktelser - hos den senare väl känt från "Öfver en hyacint". Holmström 1 får kvoten 0,172, Holmström 2, 0,213, Holmström 3 0,211, Nordenflycht 1 0,184 och Nordenflycht 2 0,239. Att Holmström 3 får så hög kvot får sättas i samband med de stora inslagen av beskrivning. Mot dessa texter står Gripenhielm med 0,077, Wivallius med 0,094, Leyoncrona med 0,108 och Hiärne med 0,111.

Då bägge psalmgrupperna har de lägsta kvoterna, bör man kunna se personlig stil som ett av psalmens kännetecken. En viss skillnad finns dock mellan grupperna, i det att grupp II har fler personliga pronomen och samtidigt färre opersonliga ord i båda klasserna än I. Skillnaden beror mycket på att grupp I rymmer ett par texter från 1600-talets början med höga kvoter: Bureus 0,264 och Forsius 0,325. Vi har redan sett att dessa tidiga texter har mindre "privat" karaktär än det senare 1600-talets. De har således mindre personlig stil. I högsta grad personlig är stilen hos radikalpietisten Hiärne (0,041), men även andra texter från den radikala pietismen har låga kvoter (*Sions sånger* 0,078, Tolstadius 0,097). Däremot ligger kvoterna för den tidigare pietismen något högre: *Mose och Lamsens wijsor* 0,122, Düben 0,117, Österling 0,116. Hör förefaller gå en skiljelinje mellan radikalpietism och äldre pietism. Låga kvoter finns dock även tidigare. Brasck har 0,072, Arrhenius - Jesusfromhetens man - 0,085 och Amnelius, präglad av subjektiv mystik, 0,075.

Inte bara genrerna utan också författarna skiljer sig mycket åt. Graden av personlig och opersonlig stil kan med tanke på genresammansättningen av författarskapen inte bara bero på genre. Författarna måste ha vissa möjligheter att ge en egen prägel åt det de skriver.

Författarna kan delas in i tre grupper, en bestående av Runius, Rudeen, Spegel och Brenner och kännetecknad av opersonlig stil, en bestående av Stiernhielm, Lucidor och möjligen Frese och kännetecknad av personlig stil samt en däremellan bestående av Columbus, Dalin och Nordenflycht. Det vore dock oriktigt att sätta etiketten "personlig" på Stiernhielms stil, då de personliga pronomina är mycket få. Stiernhielms stil är på något sätt neutral, varken personlig eller opersonlig.

Mest opersonliga ord hos Stiernhielm finner man i *Bröllops beswär* och *Harmskrift* (25 per 2000 ord), medan *Hercules* har bara 11 per 2000 ord. Ordet *man* är ovanligt utom i *Bröllops beswär*, där det förekommer tio gånger i urvalet. Men i hela texten blir det bara sju per 2000 ord. Förekomsten är alltså koncentrerad till urvalet; resten har bara hälften så mycket. *Det/detta* används däremot mer utanför urvalet (27 per 2000 ord mot 15 i urvalet). I *Hercules* är fördelningen inte heller jämn: urvalet, som till största delen består av fru Lustas tal, har 11 *det/detta* och 3 *man* per 2000 ord, medan resten har bara 8 respektive 1 per 2000 ord. Då fördelningen av personliga pronomen är mycket jämnare, betyder det att fru Lustas tal har mer opersonlig stil än fru Dygds.

Columbus skiljer sig mest från Stiernhielm i det att han har fler ord i klass F1i, främst i de episka genrerna. Wexionius, som ofta liknar Stiernhielm och Columbus, har ytterligare fler opersonliga ord i båda klasserna. Lucidor skiljer sig den här gången inte så mycket från Stiernhielm och hans lärjungar. Han har dock relativt många *man*. Skillnaden mellan genrerna är stor. Psalm och kärlekspoesi har som sig bör fler personliga pronomen än de andra genrerna, men särskilt psalmen har också färre opersonliga ord (saknar helt *man*), varför kvotskillnaden blir stor: psalm 0,093, kärlekspoesi 0,132, bröllopsdikt 1 0,302 och 2 0,237, gravdikt 1 0,384 och 2 0,338. Minst personlig stil har Lucidor alltså i gravdikten, med dess hos honom ymniga betraktelser över dödens framfart med människorna.

Spegel har som nämnt ytterligt opersonlig stil i *Återwundna Paradis*, men även i *Guds Werk och Hwila* 3 med dess betraktelse över Guds handlande är stilen opersonlig (kvotvärde 0,598). Högt kvotvärde finner man även i *Thet tilslutna Paradis,* i *Tityrus* och i emblematiken (kvotvärden 0,511, 0,559 och 0,433). Däremot har psalmen låga kvotvärden (0,131 resp. 0,127), som dock är högre än genrens medelvärden. Det finns en genomgående tendens till opersonlig stil hos Spegel, trots att diktjaget ofta träder fram. Särskilt påfallande är bruket av *man*: Spegel ligger där främst bland författarna. Spegel dolde sig ofta bakom ett *man* eller liknande och undvek att sätta ut sitt eget namn.

Holmström har betydligt färre opersonliga ord. Men de är ändå så många, att Holmströms stil i alla genrer utom sällskapspoesi, satir och bröllopsdikt är mer opersonlig än vad som är normalt för genrerna. Dock är den ena panegyriken, den över Karl XI, den mest personliga av panegyrikens texter.

Hos Brenner finner vi stor skillnad mellan den tidiga bröllopsdikten och gravdikten med deras även för genrerna opersonliga stil (kvotvärden 0,532 resp. 0,448) och den sena bibelepiken med dess för sin genre personliga stil (kvotvärden 0,301 resp. 0,181). De personliga pronomina har blivit fler och de opersonliga orden, särskilt *man*, färre. Man frågar sig, om det innebär en stilförändring eller har med fru Brenners genresyn att skaffa. Rudeen har en av de mest opersonliga stilarna. Runius har också mycket opersonlig stil och har efter Spegel det största antalet *man*. Detta är ett överraskande påstående om en författare som förefaller möta oss utan masker på ett sätt som är ovanligt för tiden. Man bör emellertid inte tänka sig ett så omedelbart samband mellan den stil vi tycker oss finna och det intryck en diktare gör genom sitt sätt att tala om sig själv. Det är heller inte i alla genrer Runius har mer opersonlig stil än vad som är normalt för genren. I sällskapspoesien, den genre där han framträder mest levande för oss, har han mer personlig stil än väntat (kvotvärde 0,174). Frese har en vacklande hållning: i bröllopsdikten har han många opersonliga ord och mycket få personliga pronomen, vilket ger extremt hög kvot (0,831), men i andra genrer har han mer personlig stil än vad som är normalt för genrerna.

Dalin har många *man*, men då han också har många personliga pronomen och få *det/detta* blir hans stil inte opersonlig. Nordenflycht har däremot få *man* men också få personliga pronomen. Om man väntat, att den "subjektiva" Nordenflycht skulle ha personlig stil misstar man sig. I de flesta genrer har hon högre kvotvärden än väntat. Dock har hon påfallande låga i världslig epik (0,191), panegyrik (0,200) och reflexionspoesi (0,237). Gyllenborg har få *det/ detta* men i gengäld många *man*. Dessa finns mest i satir (25) och naturbeskrivande dikt (18), betydligt mindre i epiken (3, 9 och 5). Kvotvärdena är utom för satiren högre än de väntade.

Till sist skall vi stanna inför perioderna (tab. A 1.67a). Klass F1i har som vi vet höga värden dels för perioderna I och II, dels för IV och V. Ordet *man* ökar i stort sett kontinuerligt fram till period V, då det sker ett stort språng uppåt, och minskar sedan på nytt. Ökningen från period IV till V är signifikant (fg 67), medan den nästan lika stora minskningen till nästa period inte är det, beroende på stor variation. Mot denna bakgrund ter sig Dalins ymniga bruk av *man* ålderdomligt; de flesta i hans samtid var sparsammare med det. Eftersom båda klasserna opersonliga ord har sina högsta värden under period V, blir summan under denna period ännu mycket högre än under andra perioder.

Antalet personliga pronomen växlar också och är litet under två perioder som också har få opersonliga ord, III och VII. Det gör, att kvotens variation inte blir så stor. Mest opersonlig framträder stilen under period V, mest personlig under I. Det starka genreberoendet gör emellertid att man måste vara försiktig vid tolkningen av resultatet. Period V är fattig på de mest "personliga" genrerna, då den saknar kärlekspoesi och bara

har två texter psalm. Skillnaden gentemot IV, som har sex texter psalm och sex kärlekspoesi, kan delvis bero på detta. Men även om man tar bort dessa båda genrer ur de båda grupperna, får man ganska stor skillnad för *man* och för kvoten; 3,4 resp. 0,107. Det sker alltså rent allmänt en ökning av *man* och av kvoten under period V. Hur förändringen skall förklaras är svårt att säga. Den passar inte in i barockteorien. Det enda man vågar säga är att det slutande 1600-talets diktare, främst Spegel, som gärna använde *man*, har varit mönster för flera av poeterna i början av 1700-talet. Dalin gick sedan i poetisk skola hos dessa och behöll, trots den modernare prägeln i övrigt i hans poesi, det ymniga bruket av *man*.

1.3.3.2 Definit och indefinit

I språket finns en möjlighet att välja mellan att presentera personer, föremål eller händelser i bestämd eller obestämd form. Artiklarna erbjuder denna valmöjlighet, då det finns både bestämda och obestämda artiklar. Men även pronomen bör uppmärksammas. Man kan välja mellan ett tredje personens pronomen, som utpekar något bestämt, eller ett indefinit pronomen. Valet är inte bara ett val mellan bestämt och obestämt utan har också att göra med vad som anses redan vara känt för mottagaren. Säger man "den långe mannen" eller "han", talar man - åtminstone teoretiskt - om en redan bekant person. Säger man däremot "en lång man" eller "någon" inför man en tidigare okänd person. Valet har ur textsammanhanget således också att göra med graden av textbindning.

Frågan om definit och indefinit och möjligheten att bestämma graden därav har diskuterats av Thavenius. Han har fört fram tanken att bestämdhet skulle kunna uttryckas antingen med bestämda artikeln eller med tredje personens pronomen, obestämdhet med antingen obestämda artikeln eller indefinita pronomen. [30] Någon helt korrekt klassuppdelning låter sig med det system han och jag använt inte göra, då någon gräns inte kunnat dras mellan tredje personens pronomen och artiklar. Thavenius har fört samman de ord som kan vara både bestämda artiklar, tredje personens pronomen och demonstrativa pronomen till en klass definita pronomen, klass F1h. Är man ute efter att finna den definita funktionen, är en sådan sammanslagning motiverad, eftersom orden i denna klass alla syftar på något bestämt eller tidigare känt. Att det finns en skillnad mellan klasserna, en skillnad som även den kan indikera stilskillnad, har vi redan sett då vi undersökte berättande och beskrivande stil. Det indefinita kan som sagt uttryckas med obestämd artikel eller indefinita pronomen. Thavenius har till klassen indefinita pronomen inte räknat ett högt frekvent ord, som

---

30 Thavenius 1972 s. 161f.

visserligen anses vara svårplacerat men som dock måste betecknas som indefinit, nämligen *man*, medan jag har tagit med detta ord. [31]Att gränsen mellan obestämd artikel inte är så klar, ser vi av att i talspråk kan ordet *en* vara både det ena och det andra. Det enda problemet beträffande artiklarna är att *en, ett* även kan vara räkneord och då inte har indefinit funktion. Räkneordets frekvens är dock i allmänhet liten och försumbar. [32]

Thavenius har undersökt om det finns något samband dels mellan klasserna var för sig, dels mellan de sammanslagna klasserna F1e och F1h å ena sidan och F1k och F1l å den andra. Något säkert samband har han inte kunnat konstatera. [33] Jag har också utgående från genrernas medelvärden undersökt sambanden och kommit till liknande resultat:

Tab. B 1. 37. Korrelationen mellan olika klasser i genrernas medelvärden som kan tänkas indikera definit resp. indefinit framställning

	F1e	F1h	F1k	F1l+man
F1e		+.44	+.50	-.11
F1h			+.59	+.29
F1k				+.24

Det förefaller inte röra sig om något val mellan de definita klasserna och de indefinita. I många fall kan det vara tvärtom: har man mycket av det ena slaget har man också mycket av det andra. Det positiva sambandet mellan definita ord och obestämda artiklar tyder på att så är fallet. Vi måste räkna med att andra faktorer än bestämdhet-obestämdhet påverkar valen.

En sådan faktor kan vara den, att den stora klassen indefinita ord innefattar ord av ganska olika karaktär, som inte är indefinita i riktigt samma betydelse. Vi har totalitetspronomen, antingen jakande av typen *all, allt*, eller nekande, av typen *ingen*, *intet*. [34] Vi har också pronomen som *annan, andra, annat.* Dessa ord har bestämda referenser i den

---

31 Thavenius 1972 s. 106

32 Teleman 1999 2 s. 368: "man (ackusativ en) hänvisar […] till en godtyckligt vald individ". "Pronomenet är till sin betydelse besläktat med den obestämda artikeln i dess generiska innebörd".

33 Thavenius 1972 s. 113

34 Av det skälet använder Teleman inte kategorinamnet "indefinita pronomen" utan "kvantitativa pronomen". Han motiverar II s. 369 detta med att "totalitetspronomen inte kan sägas i sig själva vara indefinita".

meningen att de bestäms indirekt. [35] *Allt* och *intet* innesluter eller utesluter, *annan* bestäms till sin referens av något som redan är bestämt. Mer klart indefinita är *mången*, *någon* och *man*. [36][

För att komma vidare med problemet har jag avskilt sex klasser och räknat ut korrelationen med klass F1k. Klasserna är F1la: *all* (med böjningsformer), F1lb: *annan* med böjningsformer, F1lc: *mången* med böjningsformer, F1ld: *man*, F1le: *någon* med böjningsformer, F1lf: *ingen* med böjningsformer. Korrelationerna mellan dessa klasser och mellan dem och F1k blev följande:

Tab. B 1. 38. Korrelationen mellan sex klasser som kan tänkas indikera indefinit framställning samt mellan dessa klasser och klass F1k. Grundat på genregruppernas medelvärden

	F1la	F1lb	F1lc	F1ld	F1le	F1lf
F1la		-.08	-.35	-.39	-.09	+21
F1lb			+.45	+.62	+.66	+.23
Fllc				+.60	+.33	+.15
F1ld					+.71	-.09
F1le						+.32
F1k	-.61	+.37	+.50	+.68	+.41	-.11

Signifikant positivt samband med F1k har bara *man*. Klass F1la har signifikant negativt samband. Det tyder på att det finns en motsättning mellan obestämda artikeln och totalitetspronomen. Val av det ena utesluter i många fall val av det andra. Totalitetspronomen har också negativt samband - fastän svagt - med alla de andra klasserna utom F1lf, som ju också är ett totalitetspronomen men negerande sådant. Eftersom dessa båda klasser uppför sig annorlunda än majoriteten, bör det avföras från klassen indefinita pronomen i det nu aktuella sammanhanget. De skall uppmärksammas längre fram, då vi studerar bruket av totalitetsord. Signifikant positivt samband har vi också mellan klasserna F1lb och F1ld och F1le, vilket är oväntat, då det inte tycks finnas skäl för att bruket av ordet *annan* skall dra med sig bruk av *man*, möjligen av *någon*. Det finns också positivt samband mellan *mången* och *man*, liksom mellan *man* och *någon*. Dessa ord är de som har den tydligaste indefinita prägeln. Det positiva sambandet mellan klasserna F1lb, F1lc, F1ld och

---

35 Dessa pronomen för Teleman a.a. s. 435 till gruppen "relationella pronomen".

36 För indelningen av pronomen se Teleman II s. 365. Teleman skiljer mellan totalitetspronomen (all, samtlig), generaliserande pronomen (man), obestämd artikel och allmänt indefinita pronomen (någon).

F1le motiverar, att vi lägger samman dessa klasser och betraktar summan av dem som de vid sidan av obestämda artikeln indefinita orden. Den nya klassen, som vi kan kalla F1lg, uppvisar signifikant positivt samband med de obestämda artiklarna (+.67).

I Tab. A 1.68a-c visas värdena för de olika delklasserna i de olika textkategorierna. Som vi ser, har satiren mycket högre värde för *man* än de andra genrerna. Satiren har också mest av *mången* och ligger nära toppen för *annan* och *någon*. Detta gör att denna genres summa av indefinita ord ligger högt över de andra genregruppernas. Psalmen däremot har mycket få *man* och har också låga värden för de andra klasserna. Riktigt så väl följs intet klasserna åt i alla de andra genregrupperna. Sällskapspoesi, till exempel, har många *man* men få *någon*, kärlekspoesien få *man* men rätt många *annan* och *mången*. Påfallande är att två grupper inom samma genre kan ligga långt ifrån varandra beträffande flera variabler. Detta förhållande väcker tvivel på att måtten är dominant bundna till genre. En blick på värdena hos de valda författarna (tab.I.68c) bekräftar detta. Variationen mellan författarna är i de flesta klasserna stora. Hos författarna ser inte någon större överensstämmelse mellan de olika klassernas värden. Spegel har som vi vet många *man*. Han har också många ord i de andra klasserna och får följaktligen hög summa. Men Dalin och Gyllenborg har också många *man* utan att ha många ord i de andra klasserna. Deras summor blir därför inte så höga. I större utsträckning än genrerna tycks författarna ha möjlighet att välja mellan de olika klasserna. Mest *annan* har Spegel, mest *mången* Rudeen, mest *någon* Holmström. Ett lärjungeförhållande tycks ha kunnat verka på valen. Columbus och Wexionius har liksom Stiernhielm ganska låga värden i alla klasserna och därför låga summor.

Går vi så till tabellerna för perioderna (tab A 1. 68b), finner att period V, som visade sig ha så högt värde för *man* har ganska högt även för *annan* och *någon* men däremot ganska lågt för *mången*. Summan blir dock högre än för någon annan period. Även period II har hög summa, men det beror på *annan* och *mången*. Utvecklingen för klass F1lc, *mången*, är intressant. Det sker en stark och kontinuerlig nedgång alltifrån period III. Thavenius kunde konstatera, att *mången* hade lägre frekvens i hans kategori "yngre lyrik" än i den äldre. [37] Vi kan se att minskningen har satt in långt tidigare. Klass F1le uppvisar också en intressant kurva: jämn uppgång fram till period IV, sedan jämn nedgång. Det höga värdet under period IV beror givetvis mycket på Spegels och Holmströms rika bruk av *någon*, men detta är ändå ingenting isolerat utan ingår i en allmän utveckling.

Vi skall nu se, hur det nya måttet på indefinit stil, F1lg, förhåller sig till det andra måttet, F1k, och till måtten på definit stil, F1e och F1h. Tab. A 1.69a-c visar medelvärdena för de fyra variablerna var för sig och vid sammanslagningar i de olika textkategorierna.

---

37 Thavenius 1972 s. 159

Skillnaderna mellan de olika genregrupperna är som vi redan vet stora. Sambanden gör att skillnaderna blir än större efter sammanslagningarna. Världslig epik har ungefär dubbelt så många definita ord som psalmen och mer än dubbelt så många indefinita. De genrer som har mycket av det ena slaget har också i allmänhet mycket av det andra. Korrelationen mellan definita och indefinita ord är även positiv, om också inte med säkerhet signifikant (+.53). Som vi ser är det inte samma grupp som har de högsta värdena för båda klasserna. Av indefinita ord har till exempel satiren mer än den världsliga epiken. Thavenius har sett de definita och indefinita ordens sammanlagda frekvens som en indikator på variationer i textbindningens och i någon mån på syntaxens komplexitet. Klassen omfattar ju ord som pekar framåt eller bakåt i texten. Texter med hög frekvens skulle ha fastare textbindning, de med låg lösare. [38] Den här genomförda klassificeringen av texterna på genrer ger oss en något bättre möjlighet till tolkning av resultatet. Den sammanslagna klassen är störst i världslig epik, satir, världslig didaktik och minst i psalm, sällskapspoesi och panegyrik. Olika förklaringar kan framföras. En är att epik har starkare textbindning, lyrik svagare. I epiken kommer det an på sammanhang i logisk och kronologisk mening, medan lyriken har mer associativ textbindning. Mot detta kan invändas att även sådana genrer som satir och världslig didaktik har hög frekvens. Där har vi inte större episka enheter. En annan invändning är att panegyriken, som annars står epiken nära och i allmänhet också är stikisk poesi, har ett av de lägsta värdena. Det vore underligt att kalla den genren "lyrisk".

Förklaringen till detta och till hela fördelningen finner vi, om vi kastar en blick på summan av första och andra personens pronomen. Panegyrik har betydligt högre summa än världslig epik. En genre som har färre definita och indefinita ord, kompenserar detta med fler ord i klasserna F1c och F1d. Detta tycks gälla i flera fall. antingen har genren hög frekvens för definita och indefinita ord och låg för första och andra personens pronomen eller tvärtom. Alldeles generellt gäller dock inte. Världslig didaktik och satir har ganska höga frekvenser för båda klasserna. Men i stort sett gäller det. Uträkningen av korrelationen lämnar bekräftelse: -.92. Måtten kan alltså sägas dela materialet i två slags genrer: sådana med övervägande dialogstil (psalm, kärlekspoesi och i mindre grad sällskapspoesi) och sådana med fastare textbindning (världslig epik, gradiskt, bröllopsdikt, världslig och andlig didaktik, satir). Panegyriken utgör en övergångsform, liksom den bibliska epiken.

Vi har hittills rört oss med medelvärden. Det vore intressant att veta, om alla enskilda texter inom textgrupperna uppför sig på samma sätt. För att åskådliggöra hur enskilda texter förhåller sig i de olika genrerna har jag räknat fram deras värden på de olika variablerna. Data för några av dem meddelas i tab. B 1. 39???

---

38 Thavenius 1972 s. 161

Variabeln dialog diskriminerar bättre än variabeln definit+indefinit, men i båda fallen finner vi viss överlappning. Ser vi på kvoterna, märker vi en tydligare skillnad. De flesta texterna i genren världslig epik har en kvot under 0,30, de flesta i panegyrik över 0,60. I genren världslig epik skiljer sig en tydligt från de andra, nämligen Dahlstierna 2, i panegyrik likaledes *en*, nämligen Dahlstierna! Det har varit svårt att genreplacera *Kunga-Skald,* eftersom dikten innehåller så stora episka partier. Den placering som jag rent intuitivt gjorde, ser vi här ifrågasatt. Låter vi kvoten dialog/ definitiv och indefinitiv stil dra gränsen mellan världslig epik och panegyrik, bör urvalen byta plats. Andra urvalet i världlig epik, som huvudsakligen upptas av berättelsen om kungens död och Sveas klagan (str. 88-116), bör räknas som panegyrik, och panegyrikurvalet, som omfattar ingressen (str. 1-5) och skildringen av Karl XI:s ungdom och protesten mot döden (str. 41-61), bör föras till världslig epik.

I gravdikten har bara tre texter dialogstil: Wivallius, där döden talar, Columbus och Frese. Frese har i alla sina genrer en tendens till dialogstil. I bröllopsdikten är det vara Rydelius (kvot 1,47) som har dialogstil. Då det näst högsta värdet är 0,78, kan man betrakta dialogstilen som främmande för bröllopsdikten. Detsamma är förhållandet med världslig didaktik, där bara Forsius har ett kvotvärde över 0,78. I satiren är det endast Spegel som har högre kvotvärden: 1,00 i *Tityrus* och 1,32 i den jagberättande satiren. Kanske bör man se detta förhållande som ett tecken på att han inte följt satirens riktlinjer. Andlig didaktik och biblisk epik är osäkra genrer, som kan både dialogstil och definit/indefinit stil.

Genrerna med dialogstil utom panegyrik är sällskapspoesi, kärlekspoesi och psalm. Inom den heterogena grupp som här kallas "sällskapspoesi" har dock inte bara Gyllenborgs naturbeskrivande dikt utan även Lindschöld och Holmström låga kvotvärden (0,50, 0,85 och 0,76). I alla dessa finns stora inslag av beskrivning. Kärlekspoesien omfattar bara en text som inte har dialogstil, nämligen Holmströms "Stockholms flickor" (0,68). Att denna intar en särställning har påpekats tidigare. Medan annan kärlekspoesi är subjektiv och lyrisk, är denna närmast kåserande. Psalmen har nästan genomgående dialogstil. Två texter avviker: Bureus (0,48) och Nordenflycht (0,70). Att dessa han annan karaktär än den vanliga i psalmen har vi funnit tidigare med hjälp av andra mått.

Vi ser alltså att vår kvot mycket väl delar in genrerna i två slag. Den skulle kunna tjäna som bas för en formell genreindelning.

Det starka beroendet av genre gör att de individuella skillnaderna mellan författare kan väntas bli små och starkt bestämda av genresammansättningen. Vissa tendenser kan man dock skönja. Högst kvot bland författarna har Frese (1,08). Han har som nämnt dialogstil även i gravdikten och han har också relativt mycket i bibelepiken. Lägst kvot (0,28) har Gyllenborg, men det beror till stor del på att hans texter tillhör genrer som inte har

dialogstil. Men han har värden som är låga även för dessa genrer, vilket vi kan se som ett tecken på en personlig dragning till definitiv/indefinitiv stil.

Som väntat skiljer sig inte heller periodernas kvotvärden mycket från varandra. När perioderna III och V har låg kvot, bör det skyllas på att de har lite kärlekspoesi och psalm.

Vi skall nu studera definit och indefinit stil var för sig. Det är visserligen riktigt, att högre frekvens för båda kategorierna innebär fastare textbindning. Men det finns en grundläggande skillnad på textbindningen art, om man använder obestämda artikeln och ord som *någon* eller *man*, eller om man använder bestämda artikeln och ord som *denne* eller *han*. De indefinita orden inför något nytt, medan de definita vanligen pekar på något som redan har nämnts. Det är emellertid också ensidigt att bara se orden ur textbindningens perspektiv. De definita orden är mer eller mindre tydligt definita: det syftar på något bestämt. De infinita är däremot osäkra eller vaga till sin syftning. Man kan anta, att en person som använder mer definita ord har en säker och invändningsfri verklighetsuppfattning, en som använder mer indefinita en osäker och tveksam. Det hade givetvis varit en fördel, om man hade kunnat särskilja de båda nämnda aspekterna: Men vi vet inte i vad mån orden har textbindande funktion och i vad mån de uttrycker en verklighetsuppfattning. En möjlighet att särhålla de båda aspekter ger kanske det förhållandet, att vi i vårt material har både långa, sammanhängande (stikiska) dikter och korta (strofiska) dikter, där man kan vänta, att varje strof inför något nytt. Man kan förmoda, att de långa dikterna skall ha fler definita ord, de korta, strofiska, fler indefinita.

Av genrerna består kärlekspoesien, psalmen och sällskapsdikten vanligen av strofiska och korta dikter, övriga genrer mestadels av stikiska dikter. En blick på värdena på kvoten indefinit/ definit (tab.) bekräftar inte hypotesen att strofiska dikter skulle ha mer indefinita ord. Kärleksdikten och sällskapspoesien har visserligen höga kvotvärden, men psalmen har låga. Psalmen har i själva verker de lägsta värdena bland genrerna för båda klasserna indefinita ord och har samtidigt inte särskilt lågt värde för tredje personens pronomen. Inte heller om man bara håller sig till de profana genrerna får man det väntade resultatet. Bröllopsdikt II har högre kvot än sällskapspoesi och kärleksdikt.

Nu finns det strofiska dikter i alla genrer. Det vore därför bättre att se på några enskilda texter. Det slags poesi som har kortast strofer är epigrammen. Vi har fyra epigramtexter i materialet: Arosells och Holmströms epigram inom satiren, Wexionius' och Freses inom den andliga didaktiken. Värdena för de fyra texterna ges nedan:

Tab. B 1. 39. Indefinita ord och definita ord samt kvoten däremellan hos fyra epigrammatiker

	F1e	F1h	Def.	F1k	F1lg	Indef.	Indef./def.

Arosell	42	65	107	35	46	81	0,76
Holmström		46	99	145	51	37	88	0,61
Wexionius		11	75	86	58	10	68	0,79
Frese		29	69	98	26	5	31	0,32

De kortaste dikterna har alltså inte alls hög kvot. Arosells värde ligger bara obetydligt över satirens medelvärde (0,60), och Freses ligger under medelvärdet för den andliga didaktiken (0,47).

Eftersom vi inte får bekräftelse på hypotesen att korta, strofiska dikter skulle ha fler indefinita ord, långa, stikiska dikter fler definita, återstår möjligheten att anta att skillnaden har att göra med verklighetsuppfattningen. Låt oss se på genrerna igen. Didaktiken bör ha en fast verklighetsuppfattning, då den lär ut en sådan. Vi har här fört samman didaktiken med reflexionspoesi, vars kännetecken är just ifrågasättande. Låt oss se om det finns någon skillnade mellan den egentliga didaktiken och reflexionspoesien. De fem texterna inom didaktik får ett kvotmedelvärde på 0,40 och de fem inom reflexionspoesi 0,78, alltså nästan dubbelt så högt. Skillnaden är dock inte signifikant, eftersom variationen inom reflexionspoesien är stor (Wexionius 1,64, Kruse 0,50). Men det är trots detta värt att beakta, att samtliga texter inom didaktiken har värden en bra bit under medelvärdet för reflexionspoesien och samtliga inom reflexionspoesien värden betydligt över medelvärdet för didaktiken. Förhållandet inom de andliga genrerna förbryllar emellertid. Man skulle vänta, att didaktiken skulle ha lägre kvot än psalmen, i vilken tvivel och osäkerhet kan tänkas komma till tals. Det är emellertid inte säkert att det förhåller sig så. Många av den tidens psalmer ger uttryck för stor säkerhet. Att ställa genre mot genre vore bog oriktigt. Bättre är att se på författarna och då främst vad de gjort inom en och samma genre.

Spegel har lägst kvotvärde av alla författarna (tab.) Det stämmer väl med vår uppfattning av Spegel som den ortodoxe, av inga tvivel anfäktade förkunnaren. Man skulle då vänta, att Lucidor och Nordenflycht skulle ha höga kvotvärden. De har också högre än Spegel men Nordenflycht bara obetydligt högre. De högsta kvotvärdena finner man i stället hos Dalin och Wexionius.

Det råder mycket intressanta förhållanden inom författarskapen. Spegel har i psalmen kvotvärdena 0,30 och 0,28, i emblematiken 0,49, i bibelepiken mellan 0,54 - det senare i djävlarnas tal i *Tilslutna Paradis* - men i satiren 0,57 respektive 0,62. I *Tityrus* har Spegel hela 66 och i den andra satiren 70 ord i den båda indefinita klasserna mot 27 respektive 23 i psalmen. De profana genrerna har alltså mer indefinita ord än de andliga, särskilt fler än psalmen. Denna skillnad mellan andlig och profan poesi gäller också generellt: De fem andliga genregrupperna får kvoten 0,38 mot 0,53 för de tio profana.

Hos Lucidor har genrerna psalm, kärlekspoesi och bröllopsdikt ganska jämna kvotvärden kring 0,60-0,70. Gravdikten har emellertid 0,29 och 0,44. Skulle verklighetsuppfattningen vara säkrare i gravdikterna, som ju innehåller så mycket ängslan inför döden, än i de andra genrerna. Hos Nordenflycht får också gravdikten lågt värde tillsammans med panegyrik, världslig epik och psalm, medan kärlekspoesien får högt (0,69 och 0,77) och andra genrer värdenpå ca 0,50. Det är möjligt, att det i psalmen liksom i gravdikten, panegyriken och epiken kan finnas en religiös tillförsikt, som saknas i kärlekspoesien med dess rent subjektivt-mänskliga ram. Det tycks vara så också hos Dalin, där psalmen, epiken och även reflexionspoesien har för honom ganska låga värden (0,60 och därunder), medan sällskapspoesien och satiren har höga (0,91, 1,00 och 1,08).

Av de andra diktarna med mer normala värden har Holmström en kvot på mellan 0,26 i kärlekspoesi 4 och 0,80 i kärlekspoesi 3. Skillnaden skulle man i detta fallet kunna förklara med att den förra texten är en lång stikisk dikt, medan den senare består av ett antal korta dikter. Man skulle kunna vänta, att den trygge, över skiftande öden stoiskt upphöjde Stiernhielm skulle ha lågt kvotvärde. Han har emellertid ett av de högre. Det finns dock betydande variation inom hans korpus. Lågt värde har *Hercules* och ett par av baletterna, högt gruppen "Smådikter" och *Bröllops beswär*. Skillnaden mellan *Hercules* och *Bröllops beswär* är väntad utifrån vår hypotes: medan *Hercules* är säker och auktoritär, sätter *Bröllops beswär* i fråga.

Av perioderna har I lägst kvotvärde, V högst (tab. A 1.69a, kolumn ”Indef./Def.). Variationen beror dels på förändringar beträffande de indefinita orden, dels beträffande de definita. Period V har fler indefinita ord än IV men däremot färre definita. Båda klasserna indefinita ord ökar mellan period IV och V, och båda klasserna definita minskar. Även om skillnaderna mellan de båda perioderna inte är signifikanta, är de ganska stora. Om vår hypotes om ett samband med verklighetsuppfattningen är riktig, kunde man tänka sig att förändringen hade att göra med den kända förändringen från auktoritetstro och centralstyrning, som rådde under slutet av 1600-talet, till det begynnande 1700-talets individualism och subjektivism och efter Poltava även angrepp mot absolutismen. Något säkert besked står inte att få. Runius har relativt högt värde, men det har även Holmström under period IV. Studerar man en enskild genre som psalmen, finner man visserligen, att flera texter från början av 1700-talet (Frese, Düben och Österling) har värden kring 0,40, medan alla psalmdiktarna under period IV har 0,30 eller därunder. Men den oppositionella *Mose och Lamsens wijsor* har bara 0,26. Anlägger vi ett större perspektiv, skulle det kunna tänkas att barocken kännetecknades av hög kvot, klassicismen av låg. Men period VII har högre kvot än period IV.

Ingen av hypoteserna får alltså full bekräftelse. Det behöver inte betyda, att de skall förkastas, bara att andra faktorer än de föreslagna kan inverka störande. En sådan faktor kan vara att variablerna innehåller ord med olika funktion, även sedan vi rensat den indefinita klassen. En möjlighet vore att låta definit och indefinit företrädas av bara de båda ord som tydligast har bestämd och obestämd funktion och klarast står mot varandra, nämligen orden *den* och *en*. I vårt material förekommer *den* ännu inte som personligt pronomen, eftersom man där använder grammatiskt genus. *En* kan vid sidan av obestämd artikel bara vara räkneord, något som inte förekommer så ofta i poesi.

Tab. A 1.70a-c visar antalet *den* och *en* i de olika texterna i perioderna, summan av de båda ordens frekvenser och kvoten *en/den*. Frekvensen för *den* ökar från period II till IV och minskar sedan till VII. Även frekvensen för *en* ökar från period II men bara till III, då det sker en tillfällig minskning under IV. Under nästa period ökar klassen kraftigt och minskar sedan först under VII. Då förändringarna inte sker helt parallellt, påverkas kvoten. Den minskar från period II till IV men ökar betydligt under V för att sedan minska något men ej mer än att *en* dominerar även under period VII. Under period I har sex av de tolv texterna dominans för *en*, under II sju av de elva, under III tio av de femton, under IV bara 19 av de 44. Men sedan vänder det, så att under V har 17 av de 25 dominans för *en*, under VI 15 av de 27 och under VII 15 av de 24.

Det mest intressanta är den kraftiga förändringen omkring 1700, samma förändring som vi funnit hos de större klasserna, bara mycket tydligare nu. När vi skall förklara skillnaden, måste hänsyn tas till de olika funktioner de båda orden kan ha. Det kan tänkas, att det stora antalet *den* under period IV har att göra med att *den* kan ha en pronominell funktion t.ex. som determinativt pronomen. Det skulle i så fall antyda en mer komplicerad meningsbyggnad, något som visar sig också i antalet relativpronomen. Men period IV har färre relativpronomen än III. Snarast bör vi då tänka på artikelfunktionen. Här stämmer resultatet med det Inger Haskå fick, när hon undersökte utsättande av bestämd artikel i attributförsedda nominalfraser. Hennes material är visserligen begränsat till några få författare eller samlingar, men hon har därur tagit större textmassa. Till perioden 1681-1700 hör två av hennes texter, Dahlstierna och 1695 års psalmbok. Båda har hög procent nominalfraser med fristående artikel, 80 respektive 83. Till nästa period kan hänföras Runius och Frese. De har betydligt lägre procent, 65 respektive 67. [39] Vi vet inte hur representativa dessa texter är för sina respektive perioder. Men råder det allmänt samma fördelning, skulle en del av förklaringen till skillnaden mellan perioderna kunna ligga i att man vid början av 1700-talet mer och mer slopade fristående artikel i nominalfraserna, så att typen "Wilda

---

39 Haskå 1972 s. 75f.

hafwet" i stor utsträckning kom att ersätta "thet wilda hafwet" eller "thet wilda haf". Inger Haskå visar också, att antalet bestämda attributförsedda nominalfraser ingalunda minskar. Runius och Frese har visserligen färre än Dahlstierna, men de har båda betydligt fler än 1695 års psalmbok. [40] Man får vid tolkningen av detta komma ihåg att de båda poeternas produktion till inte liten del består av psalmer eller liknande dikter. Psalmen har normalt mycket få attributförsedda nominalfraser, något som vi kan sluta oss till såväl av de låga frekvenserna för artiklar som av det ringa antalet adjektiv.

Hur vi skall ser på ökningen av *en* är svårare att säga. Men följande resonemang kan kanske ha sitt värde. Om vi antar att *den* och *en* ingår i nominalfraser, betyder det att de knyts till ett substantiv. Substantiven ökar i antal från period IV till V, från 394,1 till 416,1. Det bör därför under period V finnas fler nominalfraser än under IV. Om vi antar att antalet nominalfraser med fristående artikel inte varierar alltför mycket, måste bortfallet av bestämd artikel i viss mån kompenseras med obestämd artikel. Till bilden hör emellertid att adjektiven är färre under period V än under IV: 131,6 mot 145,1. Detta stämmer inte med vad Inger Haskå fick fram i sitt material. Det är emellertid rimligt att anta, att åtskilliga nominalfraser med obestämd artikel saknar attribut, att med andra ord typen "en man" har starkare ställning gentemot typen "en gammal man" än vad typen "den man(nen)" har gentemot "den gamle mannen".

Bestämdhet och obestämdhet bör relateras till antalet substantiv. Tabellen nedan visar dels antalet substantiv för de sju perioderna, dels antalet adjektiv per substantiv, vidare *den* och *en* per substantiv och summan av *den* och *en* per substantiv. Det är ganska få gånger ett substantiv förbinds med *den* eller *en*, bara i något mer än 10 % av fallen. Vi bör givetvis ta med i räkningen, att vi saknar *de, det* och *ett*. Men å andra har vi *den* och *en* i andra funktioner än som artikel.

Tab. B 1. 40. Substantiv och antalet adjektiv, bestämd och obestämd artikel per substantiv under de olika perioderna

	S	Av/S	den/S	en/S	den+en/S
I	413,6	0,33	0,054	0,061	0,115
II	407,6	0,40	0,052	0,061	0,113
III	420,7	0,39	0,060	0,064	0,124
IV	394,1	0,37	0,065	0,068	0,132
V	416,1	0,32	0,057	0,076	0,133
VI	423,7	0,30	0,051	0,062	0,113
VII	469,2	0,32	0,051	0,064	0,115

40 Haskå 1972 s. 77f.

Antalet *den* per substantiv ökar från de första perioderna till III och IV. Men sedan minskar det påtagligt. Antalet *en* per substantiv ökar också från de första perioderna till III och IV men fortsätter att öka under V. Också här sker en nedgång under VI. Summavärdena är som vi förstår högst under perioderna IV och V. Man har menat, att klassicismen förde med sig ett rikt bruk av obestämda artikeln. I vårt material kan vi se att man från ca 1710 började använda *en* framför egennamn, på klassicistiskt sätt: "en Gustaf". Men det dock ganska ovanligt och kan inte påverka det hela så mycket. Våra resultat tyder inte på något samband mellan klassicism och rikare bruk av *en*. De enda slutsatser vi kan dra är att mittperioderna har mer artiklar per substantiv än de andra och att *en* från och med period V dominerar över *den*.

Tab. A 1.70b visar frekvenserna för *den* och *en* och antalet *den* och *en* per substantiv i de olika genregrupperna. Genrer med många *den* är panegyrik och världslig didaktik, genrer med få är psalm och sällskapspoesi. Många *en* har satir och världslig epik. Men räknat på antalet substantiv visar sig satir utmärka sig med höga värden för både *den* och *en*. Lägst värden för *den* har fortfarande psalmen och sällskapspoesien, medan psalmen och panegyriken har lägst värden för *en*. Hur det förhåller sig med flera genrer är osäkert. Besvärande för tolkningen är att i ett par fall, där vi har två grupper inom samma genre, visar de sig har helt olika värden. Så är det framför allt med bröllopsdikten. Men det går att finna en förklaring. Skiljer vi ut de bröllopsdikter som kommit till efter 1700 och ställer dem mot de äldre dikterna, finner vi att kvoten *en*/*den* för dikterna före 1700 är 1,18 men för dem efter 1700 1,53. Bröllopsdikt II har fler texter som kommit till efter 1700 än grupp I. Det är alltså tidsfaktorn som är avgörande. Även de båda grupperna bibelepik skiljer sig åt, men bara beträffande *den*. Även här hänger skillnaden samman med fördelningen av texter före och efter 1700. Texterna före 1700 har i medeltal 35,75 *den*, de efter 1700 19,25. Också i gravdikten ser vi tydligt förändringen efter 1700. Texterna före 1700 har ett medeltal på 26,2 för *den* och 30,8 för *en*, medan de efter 1700 har 25,6 respektive 36,5. Kvoten *en*/*den* är före 1700 1,18, efter 1700 1,43, en markant ökning. I psalmen ökar medelvärdena för båda orden, om också mycket svagt: före 1700 18,9 *den* och 13,7 *en*, efter 1700 19,2 *den*, 13,9 *en*. Kvoten blir oförändrat 0,72. Denna genre är alltså mycket litet utsatt för tidsbetingade förändringar.

Av de valda författarna har Wexionius fler av både *den* och *en* än någon annan författare. Även Holmström har många ord, särskilt *en*. Få *den* och *en* utmärker Frese och, om man relaterar till antalet substantiv, även Stiernhielm. Denne har dock ganska många *en* och därför hög kvot.

Vi skall nu gå tillbaka till frågan vad antalet *den* och *en* relaterat till antalet substantiv säger oss om definit och indefinit stil. Perioderna III-V har en dragning till utsättande av

artiklar, III och IV betoning på *den*, V på *en*. Endast IV kan sägas uppvisa en tendens till definit stil. Den är tydligast hos Spegel och märks också hos Wexionius och Rudeen men inte hos Holmström. Tendensen till indefinit stil framträder under alla 1700-talsperioderna men främst under den första. Den är stark hos Runius, Dalin och Gyllenborg men utmärker inte Frese och Nordenflycht. Förändringen omkring 1700 är tydlig i genrer som bröllopsdikt, gravdikt och bibelepik, men märks inte i psalmen och är bytt i sin motsats i panegyriken. Anmärkningsvärt är att de genrer, där förändringen är tydlig, är genrer med normalt högt kvotvärde. Panegyrik och psalm har lågt kvotvärde och påverkas inte av förändringen. Vad genrerna beträffar, är det satiren som starkast präglas av indefinit stil. Det finns dock två texter i genren med definit stil, nämligen Wennæsius' med kvoten 0,63 och Spegels sena satir med 0,83. Dragning åt indefinit stil har även sällskapspoesi, världslig epik, bröllopsdikt och gravdikt. Men här finns många undantag, i gruppen sällskapspoesi Lindschöld med kvoten 0,85, Cederhielm med 0,68 och Nordenflychts naturbeskrivande dikt med 0,78, i gruppen världslig epik Columbus med 0,85 och Dahlstiernas båda texter med 0,47 resp. 0,47, i gruppen bröllopsdikten bara Wexionius med 0,91 och inom gravdikten Lucidor 1 med 0,78, Lagerlöf med 0,90, Widman med 0,90, Brobergen med 0,82 och Nordenflycht med 0,85. Tydligast tendens till definit stil - dock med låga värden - har psalmen. Undantagen är Forsius med 1,16, Ausius med 1,10, Lucidor med 2,33 och Düben med 5,00(!). Även de andra andliga genrerna har mer dragning åt definit stil än åt indefinit. Medelkvoten för texterna är i de andliga genrerna 0,93 mot 1,23 i de profana.

Man skulle kunna vänta, att större antal *den* eller *en* skulle ha att göra med hur många adjektiv det går på varje substantiv. Nominalfrasen består ju vanligen av artikel + adjektiv + substantiv. Något sådant samband tycks inte finnas, vare sig man studerar perioderna, genrerna eller författarna. Sambandet mellan antalet adjektiv per substantiv och antalet *den* eller *en* är bara svagt positivt eller negatict; dock finns det ett signifikant samband hos genrerna mellan antalet adjektiv och antalet *en*. Att det inte finns starkare samband mellan klasserna är kanske inte så underligt, när man tänker på att inte bara *den* och *en* kan användas på olika sätt utan att adjektiv inte behöver stå som attribut utan även kan stå predikativt.

Två textstycken, båda ur bibelepiken, kan illustrera definit och indefinit stil. Först två strofer från Widman:

Ett purpur måste och den wärde Fursten zira/
Att gie med nyer Drächt förnyat Skådespel/
Den böjer nu sin Knä som förr har warit stel/
Och wördar högt den Kung/ som han ey månde fira/

Den oss til Herrar giör/ blir Tiänarenas skämt/
Hwars smälek är så stor/ som honom plåga klämt.

De wackra Kinners hy bå Stoft och spotten täcker
Och Kroppen görer Blod med Tårar så beskiölgd;
At Gålfwet flyter af det röda Regn som följt
På Gisslan Hugg och Slag/ hwar til han ryggen sträcker.
Ach ej den Menskie Bild; han röra ey förmår
Sin Hand at tårka af den blod hwari han står.

Här finns sex *den* på 105 ord. Texten har 26 substantiv, vilket ger 0,057 *den* per substantiv. Till dessa *den* kan läggas ett *de* och ett *det*. Citatet inledes visserligen med *ett*, men detta är enda fallet av obestämd artikel. Alla *den* är inte artiklar utan fyra av dem determinativa pronomen. I vidare mening kan dock alla orden kallas definita: de pekar, exakt, ut en viss person. Till det definita intrycket samverkar givetvis också annat. De flesta substantiven står i bestämd form, några bestäms till sin syftning av possessiva pronomen, ordet *så*, som förekommer två gånger, verkar också definit. Det vore fel att se definit stil som enbart resultatet av många *den* eller bestämda artikeln överhuvudtaget.

Andra stället hämtar vi från Carelbergs passionsepos:

Ett Satans Instrument, en Judas straxt bortlöper,
Och på ett skiändligt wijs förråder Jesum kiär:
Han säljer Jesum, och sig ewig pijna kiöper.
Ach! hwad för ett fasligt kiöp och handel det dock är.
Bewara Jesu mig at jag dig ey må sälja,
Ell' någon annan skatt, än dig, för alt utwälja.

På de 52 orden går ett *en* och tre *ett* men inga *den* och bara ett *det*. Namnet Judas pekar konkret på förrädaren, men artikeln framför abstraherar och generaliserar. Han kallas "ett Satans Instrument", inte det instrument Satan använde. Även när obestämd artikel inte är utsatt, är substantiven obestämda: "ewig pijna", "någon annan skatt". Stilkaraktären blir en helt annan än i förra stycket - mer abstraherande och generaliserande. Vi skulle intuitivt vilja kalla stilen klassicistisk, eftersom vi känner typen från så många andra texter från 1700-talet. Det är inte heller i vårt material svårt att finna andra prov på denna stil. Att detta inte ger utslag i frekvenssiffrorna för *den* och *en* kan bero på att sådana passager inte dominerar ens

i klart klassicistiska texter utan förekommer tillsammans med partier av annan karaktär, med högre frekvens för *den* och lägre för *en*.

1.3.3.3 Personliga och possessiva pronomen

Som nyss antyddes, kan possessiva pronomen sägas ha definit funktion. *Min* hand utpekar en bestäm hand på liknande sätt som *den (lilla) handen* eller *handen*. Men även andra aspekter kan läggas på possessiva pronomen. De kan relateras till de personliga pronomina. Med possessiva pronomen uttrycks ett ägande, en tillhörighet. Det ägda utmärkes givetvis av ett substantiv eller motsvarande. Antalet possessiva pronomen i en text bör därför rimligen vara beroende dels av antalet personliga pronomen, dels av antalet substantiv. Man kan vänta att en text som har många pronomen *och* substantiv också har många possessiva pronomen.

Flera forskare har, oberoende av varandra, ansett, att possessiva pronomen också anger ett stilläge. Gunnar Helén har menat, att de hör samman med "högspråkligt ordval", Nils Svanberg med "familjärt, "förtroligt" eller "patetiskt" stilläge. [41]Fransmannen Muller har framfört tanken att många possessiva pronomen i förhållande till personliga utmärker högstämd stil kontra vardaglig. [42] Detta stämmer med Heléns åsikt men knappast med Svanbergs. Thavenius har byggt vidare på Muller och relaterat kvoten första och andra personliga pronomen/ första och andra personens possessiva pronomen till summan av de båda klasserna och i en låg kvot kombinerad med hög summa sett ett kännetecken på personlig och högstämd stil. [43]

Med den genreindelning som vi har, där vissa genrer av litteraturteorien betraktas som höga, andra som låga, har vi särskilda möjligheter att ta ställning till frågan om många possessiva pronomen i förhållande till antalet personliga pronomen utmärker högstämd stil eller tvärtom vardaglig. På sätt och vis kan frågan sägas vara avgjord, eftersom vi redan vet att de "höga" genrerna har många substantiv och få personliga pronomen, de "låga" tvärtom. Är hypotesen om samband mellan possessiva pronomen och dessa båda klasser riktig, bör vi vänta att de "höga" genrerna skall ha många possessiva pronomen i förhållande till antalet personliga.

---

41 Se Thavenius 1972 s. 121
42 Se Muller 1964 s. 133ff.
43 Thavenius 1972 s. 127ff.

Liksom Thavenius utgår vi bara från första och andra personens pronomen. Tab. A 1.71a-c visar frekvenserna för personliga pronomen (=P), och possessiva pronomen (=p), summorna P+p och kvoterna P/p för samtliga texter, uppdelade på perioder, genrer och valda författare. Härur har de medelvärden för de olika genrerna räknats fram som visas i Tab. A 1.71b. Vi finner, att skillnaden mellan genrer är mycket stora beträffande bägge klasserna. Givetvis varierar också summorna. Störst summa har psalm II (268,7), minst världslig epik (58,7). Även P/p varierar påtagligt. I botten finner vi panegyrik med 1,29, i toppen satir med 3,46. Om vi rangordna genregrupperna, får vi följande serier:

Tab. B 1. 41. P+p och P/p i de olika genregrupperna ordnat i fallande skala

		P+p		P/p
1.	Psalm II	268,7	Satir	3,46
2.	Kärlekspoesi	241,0	Biblisk epik I	2,86
3.	Psalm I	223,5	Världslig did.	2,59
4.	Sällskapspoesi	156,5	Bröllopsdikt II	2,45
5.	Satir	124,0	Bröllopsdikt I	2,43
6.	Panegyrik	123,4	Biblisk epik II	2,21
7.	Biblisk epik II	122,3	Psalm II	2,15
8.	Världslig did.	117,4	Kärlekspoesi	2,09
9.	Andlig didaktik	112,8	Andlig did.	1,98
10.	Biblisk epik I	102,8	Sällskapsp.	1,92
11.	Bröllopsdikt II	87,9	Gravdikt II	1,86
12.	Gravdikt II	87,5	Psalm I	1,86
13.	Gravdikt I	86,7	Gravdikt I	1,68
14.	Bröllopsdikt I	76,5	Världslig epik	1,55
15.	Världslig epik	58,7	Panegyrik	1,29

Bägge måtten tycks gruppera genrerna på ett meningsfullt sätt. Par av grupper inom samma genre hamnar intill varandra eller i varje fall nära varandra. Undantagen är att avståndet beträffande kvoten blir rätt stort mellan grupperna bibelepik och mellan grupperna psalm. Det är något förbryllande att finna bröllopsdikt I närmast världslig epik ifråga om P+p, som ju skulle utgöra mått på personlig-opersonlig stil. Men det förklaras till stor del av *Bröllops beswär*, som här liksom så ofta annars skiljer sig från det för genren normala. Tar man bort denna text, får man medelvärdet 82,3, vilket för gruppen något närmare bröllopsdikt II.

En åskådligare bild ger fig. 1. 25, där värdena för P+p har prickats in på den horisontella axeln, värden för P/p på den vertikala.

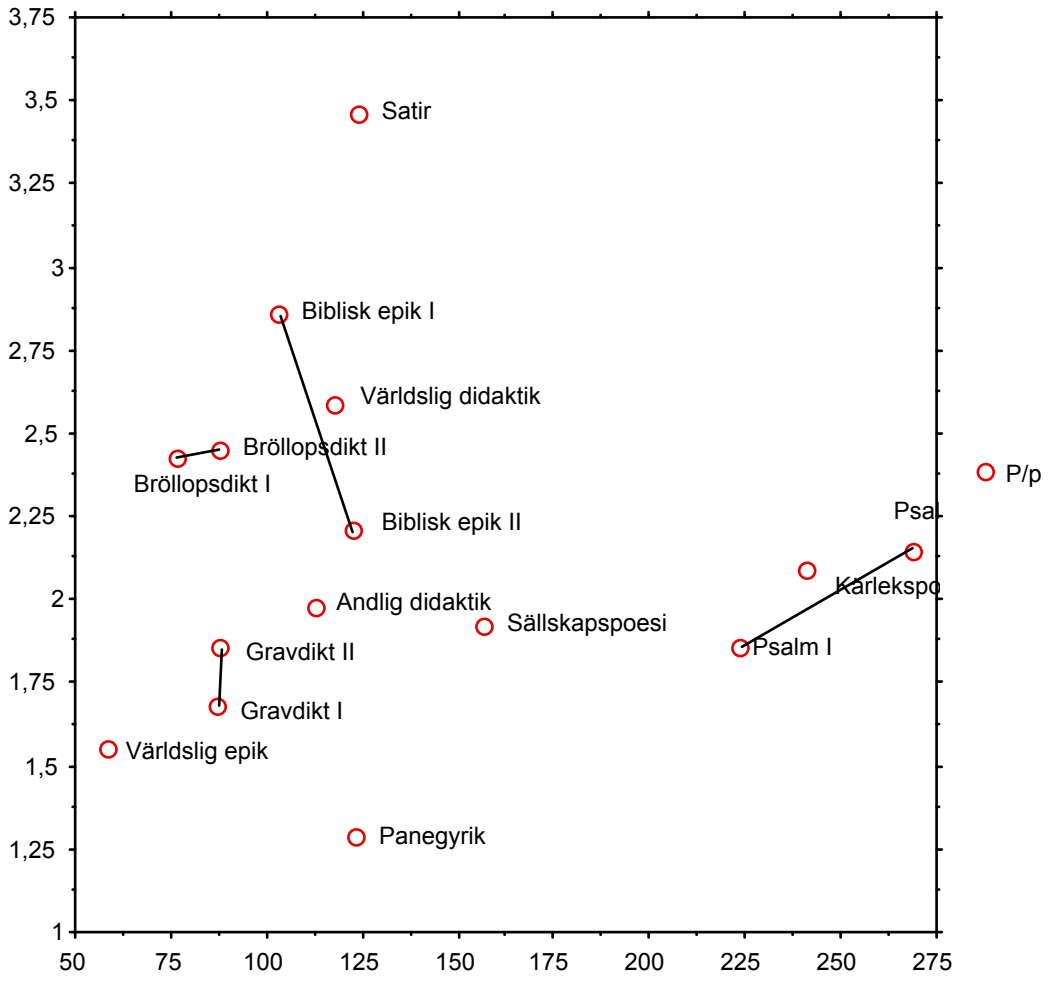

Genregupperna psalm I och II och kärlekspoesi placerar sig för sig själva, längst till höger. På väg till den andra genrerna ligger sällskapspoesi. Dessa fyra genregrupper har ungefär lika kvot och ligger därför nästan på linje. Sedan varierar kvoten, vilket ger större höjd. Långt upp, med hög kvot, ligger satir, långt ner panegyrik, två genrer som tycks vara varandras motsatser. Längs ner till vänster har vi världslig epik. Som väntat hamnar gravdikt, bägge grupperna, ganska nära epiken. Däremot överraskar det, att panegyriken hamnar långt ifrån den världsliga epiken och likaså, att bibelepiken skiljer sig så mycket från den världsliga epiken.

Thavenius har föreslagit en typologi för de olika stilar som måtten indikerar. [44] Vissa av våra genrer kan passas in i denna typologi. Med ett P+p på 2,9 % och P/p på 1,55 hör världslig epik avgjort hemma i facket för högstämd och opersonlig stil (fack 6). Värdet på P+p

44 Thavenius 1972 s. 130

är emellertid mycket lägre än de värden Thavenius hade i sitt material. Thavenius manar till försiktighet vid tolkningen av värden under 4 %, men i vårt fall förefaller inga risker föreligga. Även gravdikten bör rimligen placeras i detta fack, fast värdena på P+p är högre. Med P+p på 6 % och P/p på 1,29 hör panegyriken däremot hemma i facket för högstämd och personlig stil (fack 5). Det förefaller tillfredsställande med tanke på vad vi vet om genren i övrigt. Bröllopsdikten med P+p 3,8 - 4,4 % och P/p ca 2,45 bör däremot betraktas som tillhörande facket för vardaglig och personlig stil (fack 3). Där hamnar också bibelepiken, den världsliga didaktiken och satiren. Thavenius' typologi passar inte för så extrema genrer som psalm och kärlekspoesi, med mycket höga summor men låga kvoter. Att vi får så mycket extremare värden beror på att vi arbetar med renodlade genrer, medan Thavenius har samlingar, där genrer är blandade med varandra.

Vi har här bestämt genrernas placeringar med hänsyn till medelvärden. Vi bör också se hur enskilda texter placerar sig. Med detta uppnår vi i bästa fall en möjlighet att dra gränser mellan olika genrer. Vi väljer genrerna väreldslig epik, panegyrik och kärlekspoesi (fig. 1. 26).

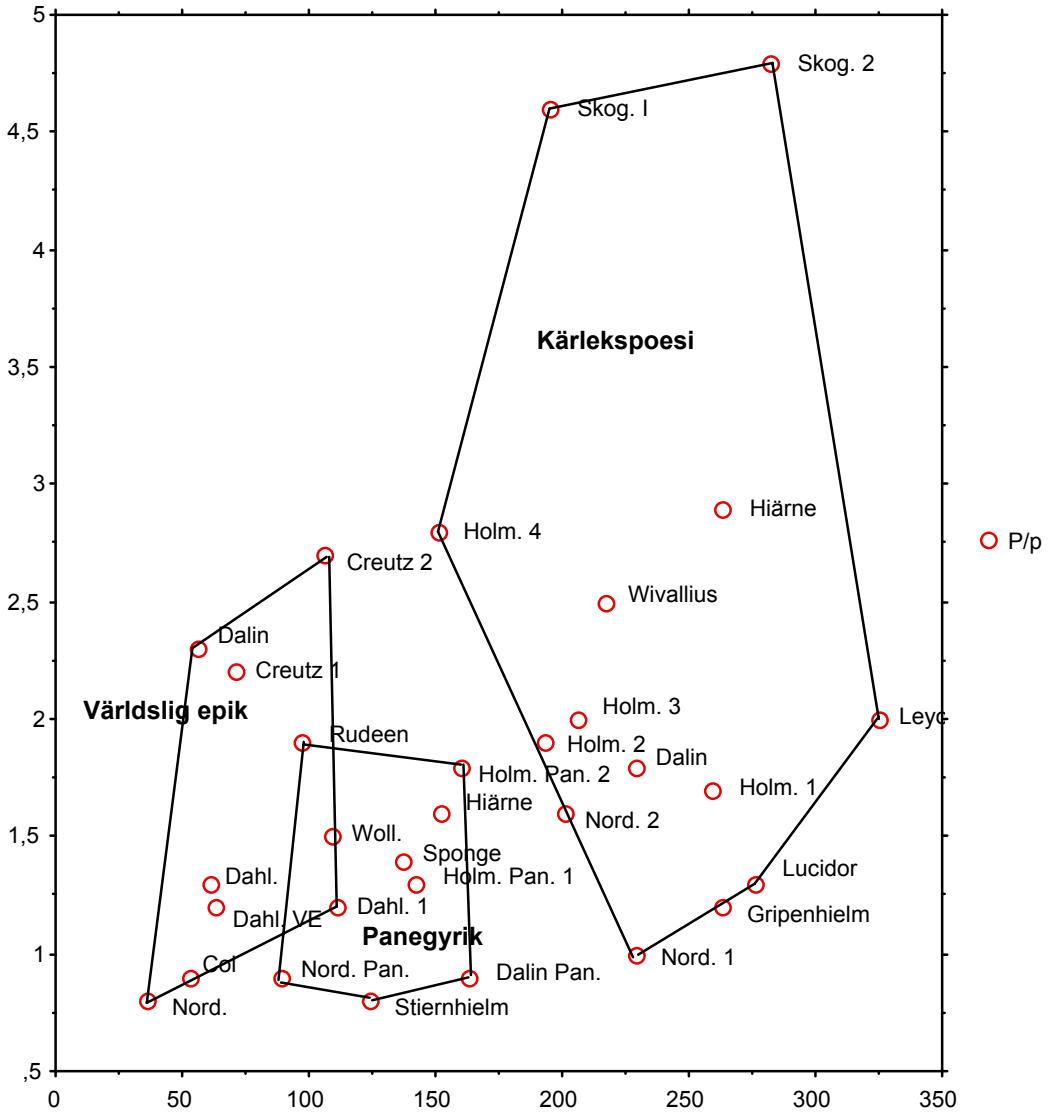

Kärlekspoesiens fält är ganska stort. Orsaken till detta ligger i Skogekär Bergbos båda texter med deras höga kvotvärden. Inom genren skulle Skogekär Bergbo med den tolkning av måttet P/p vi antagit ha den mest vardagliga stilen. Motpoler till Skogekär Bergbo kan Nordenflycht, Gripenhielm och Lucidor sägas vara. Det finns en rik variation hos Skogekär Bergbo, men genomgående möter man trots petrarkiserandet en "saklighet" och konkretion, som är ovanlig i 1600-talets kärlekspoesi:

DJg wil iag älska än/ i alla mina dagar
Och hafwer hafft dig kiär/ från det iag dig först sågh/
Ey skönare eller rijk ey högre eller lågh/
Sig wara hwem dät wil/ mig någon mehr behagar/

Får iag ey Veneridz gunst/ om Gudh så äntelig lagar/
Så älskar iag likwäl fast iag ey älskad är
Du äst allena min/ alen ästu mig kär
Dy skillias wij ey åth/ til des oß död förswagar/
Wenerid sonett 2: 1-8

Här kan man tala om vardaglig stil. P+p blir i procent 21,6, alltså mycket högre än genomsnittet, och P/p 7,0. Då även P/p är betydligt högre än genomsnittet, visar detta emellertid, att Skogekär Bergbo har många dikter med rimligen mera högstämd stil. Gripenhiem kan bidra med exempel på den motsatta stilen:

Suckar, I af högden sände,
Wackre suckar, all min tröst,
I, som mina plågor ändhe
Och min siäl ur ängzlan löst,
I, som första bodskap bar,
Att min skiöna gunstig war.

Suckar, I, som först mig wijste
Och min siähl förhoppning gaf
Att få niuta den, jag prijste
Och för alla hölt uthaf,
O, hwad hugnad jag må få,
När jag eder täncker på.

P+p är 21,5, nästan exakt som i förra fallet. P/p är däremot bara 2,2. Diktaren nämner inte den älskade med namn eller med tredje personens pronomen utan kallar henne "min sköna". Han säger inte "mig" utan "min siäl". Detta är typiskt för Gripenhielm; längre fram säger han "mitt sinne", när han menar "jag". Ändå är denna dikt inte extrem. Från en annan Gripenhielmdikt kan hämtas några rader som visar användningen av possessiva pronomina:

Ach, lät tin täta löf, ditt angenäma mörker
Som een olycklig siäl uti sin fruchtan styrcker,
Betäckia här min kropp, dy natten skillier mig
Då straxt från ditt bijstånd, när dagen wijsar sig.
Mitt hierta är itändt uthaf en dödlig låga,
Mitt mod och sinne sänckt i een förborgat plåga,

Som genom ödetz skick min siäl i blindo för,
Ach mig, jag älskar den, som jag eij älska bör!

P+p är 15,9 och P/p 0,6. Diktaren använder sällan "jag" och "mig" utan talar om "mitt hierta" eller "min siäl". Kännetecknande för honom, fast det inte kommer fram i citaten, är att han hellre lyfter fram sina känslor med ord som "min önskan", "min ängzlan", "min lust" är talar direkt om "jag och "mig". Till det högstämt patetiska bidrar också annat, främst apostroferingar (av suckar eller skog eller annat).

Världslig epik har ett väl avgränsat litet fält långt nere till vänster. Gränserna till höger bildas av Dahlstierna 2 och Creutz 2. Panegyrikens fält ligger strax utanför och är ännu mindre, särskilt på höjden. Dahlstiernas text skjuter in en kil i epikens fält. Här aktualiseras åter frågan om genreplaceringen av *Kunga-Skald*. Om vi liksom föreslogs i diskussionen kring variablerna dialog - definit/indefinit, låter det urval vi fört till panegyriken och urval 2 i epiken byta plats, får vi för båda genrerna två mycket små fält som inte tangerar varandra. Att fälten är så små är intressant. Det visar hur enhetliga dessa genrer är. Det visar också, att måtten kan användas vid genrebestämning.

Vi skall nu se hur det förhåller sig med några andra genrer. Vi väljer gravdikt och bröllopsdikt (fig. 1.27). Dessa genrer är någorlunda jämt fördelade över perioderna.

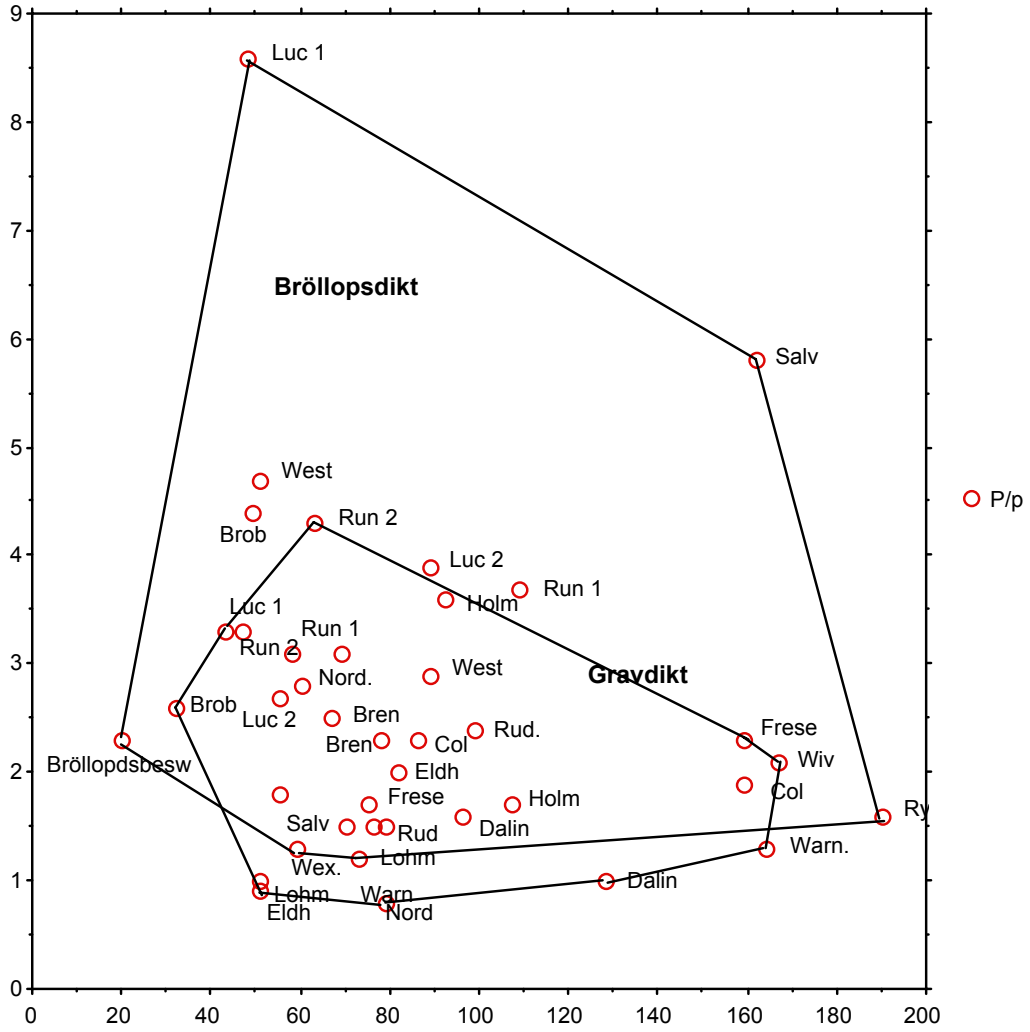

Vi ser att figurerna i stort sett täcker varandra. Dock har bröllopsdikterna ett betydligt större fält än gravdikterna och har större utsträckning i båda dimensionerna. Men ser vi noga efter, finner vi att det stora fältet förklaras med att genren innehåller fyra texter med extrema värden år olika håll. Rydelius har högt värde på P+p, Salvius högt värde på både P+p och P/p, Lucidor 1 extremt högt värde på P/p och *Bröllops beswär* lågt på båda måtten. Tar man bort dessa fyra texter bildar de övriga 16 ett helt litet fält. Normalt har genren opersonlig stil, men den kan vara högstämd eller vardaglig. Högstämd är den hos Lohman, Wexionius, Frese, Dalin, Eldh och Brenner, vardaglig hos Westhius, Brobergen, Runius och i Lucidor 2. Lucidor 1, som innehåller *Gilliare Kwal*, har extremt vardaglig stil. Det var i denna dikt Lucidor beskylldes för att ha brutit mot konventionerna. Gravdiktens fält är också ganska

stort men är utan extremer. Några texter har så låga värden att de hamnar i samma fält som den världsliga epiken. Det är Widman, Lohman, Eldh, Salvius och Nordenflycht, alltså med undantag för Widman texter från de båda sista perioderna. Utvecklingen inom genren går alltså mot mer högstämd stil. Även Dalin har högstämd stil, men den är mer personlig.

Jämför vi fälten för gravdikt och bröllopsdikt, finner vi att gravdikten vanligen har mer högstämd stil än bröllopsdikten. I de 14 fall, där vi har både gravdikt och bröllopsdikt av samme författare, ligger punkten för gravdikten i alla utom tre längre till vänster än punkten för bröllopsdikten. Undantagen är Brenner, Frese samt Runius, vars gravdikt 2 har det högsta värdet på P/p av hans texter i de båda genrerna. I allmänhet har alltså diktarna anpassat sin stil efter genrens krav.

Satirens fält ligger på samma höjd som gravdiktens och bröllopsdiktens och har sin största utsträckning på höjden. Att fältet blir så pass stort beror inte enbart på ett par extrema värden. Snarare bör man tala om fältet som ett agglomerat av tre olika små fält långt ifrån varandra plus ett extremt värde. Det senare står Spegels *Tityrus* för, med låg P+p och hög P/p. Betydligt högre P+p har en grupp bestående av Spegels sena satir, Holmströms epigram och Wennæsius' satir. Dessa tre bildar det övre högra hörnet. I mitten något till höger ligger en ny grupp: Holmströms burlesk, Arosells epigram och Gyllenborgs satir. Längst till vänster, delvis inne i epikens fält, ligger Nordenflychts, Triewalds och Dalins satirer.

Inom gruppen världslig didaktik kan vi konstatera, att reflexionspoesien har mer högstämd stil än den egentliga didaktiken.

Vi skall nu studera de andliga genrerna. Vi nöjer oss med att söka fälten för de båda rikt representerade genrerna psalm och biblisk epik (fig. 1.28). En text, Spegels *Thet återwundna Paradis*, utesluts, eftersom dess värden är så extrema.

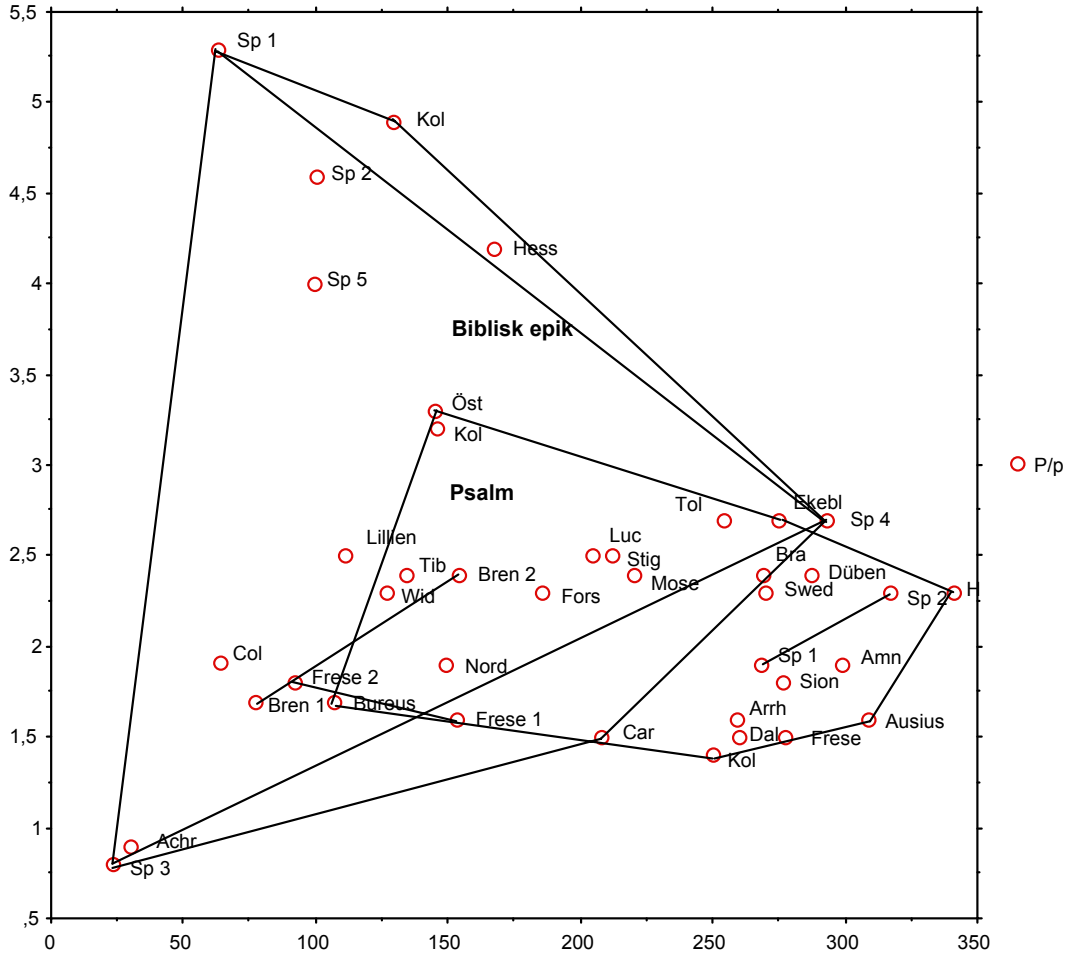

Den bibliska epiken får ett mycket större fält än de världsliga och är alltså inte alls så enhetlig. Inom eller alldeles i närheten av den världsliga epikens fält ligger en grupp texter, nämligen Spegels *Guds Werk och Hwila* 3, Achrelius, Columbus, Brenner 1 och Frese 2. Betydligt vardagligare stil har en grupp bestående av *Thet tilslutna Paradis, Guds Werk och Hwila* 1 och 2, Kolmodin 1 och Hesselius. Inom psalmens fält med personlig stil hittar man Widman, Tiburtius, Kolmodin 2, Hiortsberg, Brenner 2, Frese 1 samt, för sig, längst till höger, Carelberg och Stigzelius. Att dessa båda sena passionsdikter hamnar där förvånar inte. De utgör betraktelser över lidandesvägen, följda av böner, och står alltså psalmen nära. - Medan den världsliga epiken alltigenom är högstämd och opersonlig, visar sig den bibliska ofta vara både personligare och vardagligare.

Den andliga didaktikens fält är litet och centralt placerat.

Måtten P+p och P/p i kombination är tydligen mycket användbara, när det gäller att skilja vissa genrer från varandra och även, när det gäller att se vilka texter som är typiska för genrerna och vilka som avviker. Några genrer kan emellertid inte definieras med hjälp av de båda måtten. Genrer som bröllopsdikt, världslig didaktik, satir och biblisk epik är mycket rörliga, särskilt i dimensionen högstämd-vardaglig stil.

Även om de båda variablerna är starkt bundna till genrer, finns en möjlighet till individuell rörlighet. De valda författarnas medelvärden varierar mycket (Fig.1. 29).

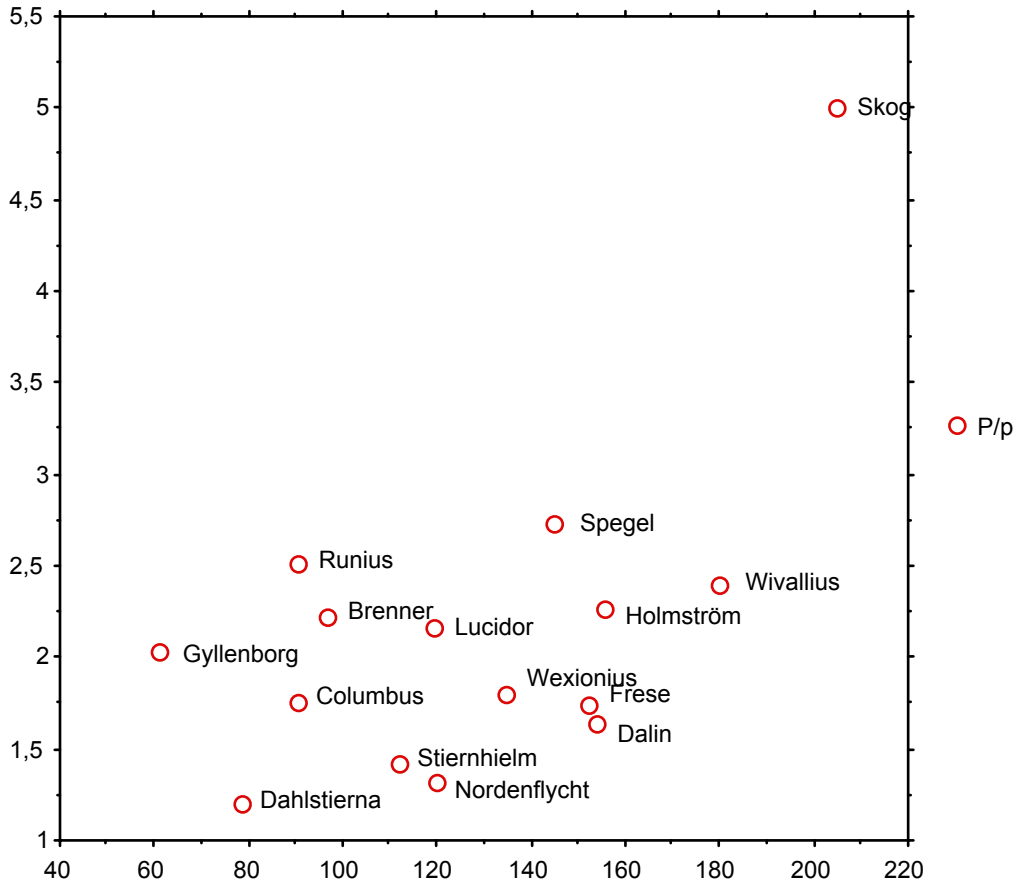

Spegel, Wexionius, och särskilt Holmström, Dalin och Frese har hög P+p, Columbus, Dahlstierna, Runius och särskilt Gyllenborg har låg. Hög P/p finner vi hos Spegel, Runius, Holmström, Brenner och Lucidor - alltså huvudsakligen diktare från slutet av 1600-talet - låg

hos Nordenflycht, Stiernhielm och Dalin. Spegel och Runius skulle alltså ha de mest vardagliga stilen. Det stämmer väl med den intuitiva bild vi har. Likaså väntar vi hos Stiernhielm och Nordenflycht mer högstämd stil, däremot knappast hos Dalin.

Vi skall nu se hur de individuella texterna hos fyra författare, Spegel, Holmström, Dalin och Nordenflycht, förhåller sig (fig.1. 30).

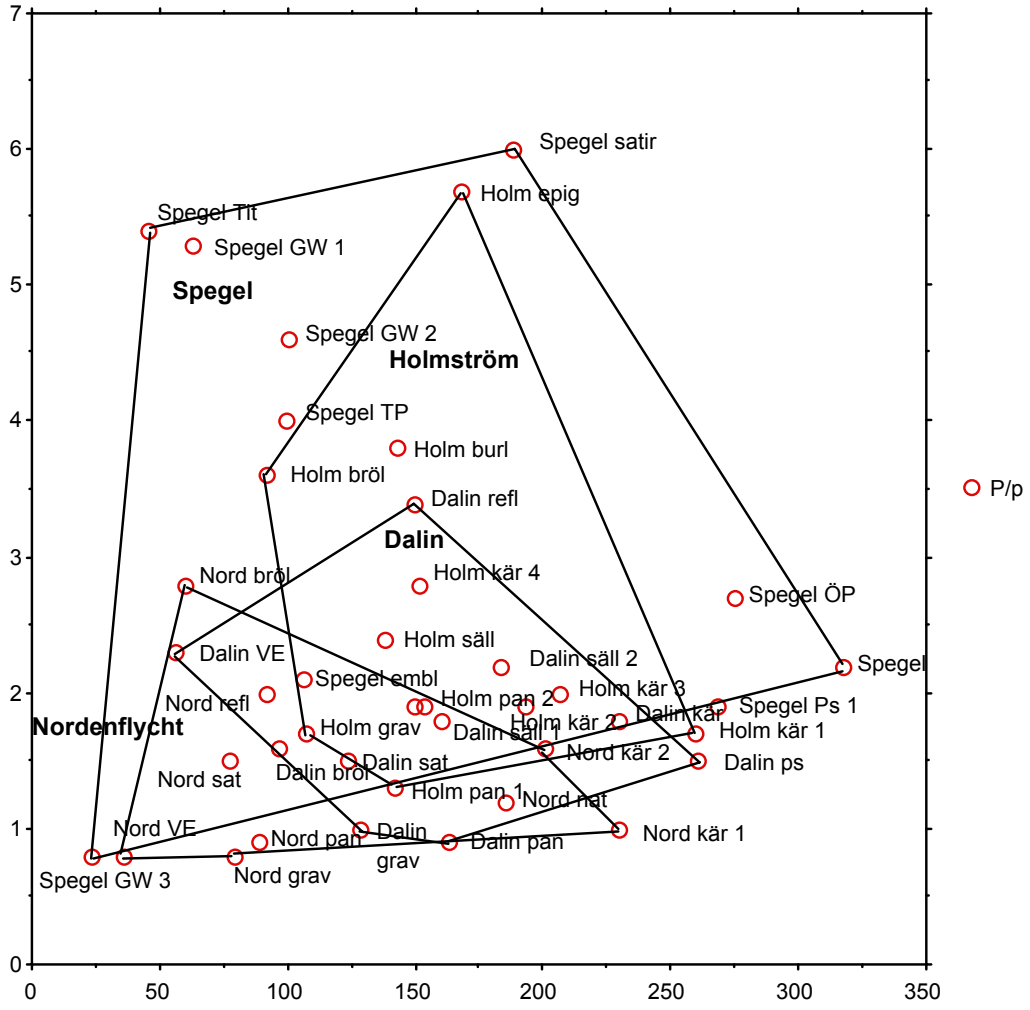

Spegels *Thet återwundna Paradis* med sina extrema värden tas inte heller här med. Trots detta är Spegels fält stort med utbredning i bägge dimensionerna. Holmströms fält är också både brett och högt men får ändå nästan plats inom Spegels fält. Dalins och Nordenflychts

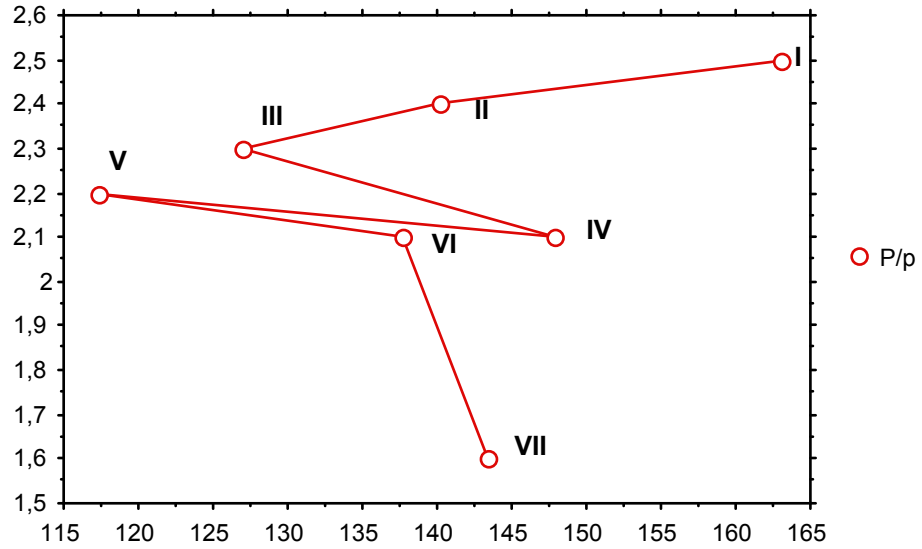

fält ser helt annorlunda ut. De är relativt låga men breda och har med sin låga kvotvärden tyngdpunkten under Spegels och Holmströms fält. Vi ser tydligt genrens roll inom författarskapen. I både Spegels och Dalins fält ligger psalmen längst till höger och inom Holmströms och Nordenflychts kärlekspoesien. Spegels *Thet öpna Paradis* är den enda text tillhörande annan genre som placerar sig där. I alla fälten ligger punkterna för världslig epik och gravdikt längst ner till vänster. Dalins världsliga epik ligger dock längre åt höger. Även panegyriken ligger långt ner. Inom Holmströms fält, som inte sträcker sig så långt ner ligger gravdikten och de båda panegyriska dikterna längst ner till vänster. Med utomordentlig tydlighet demonstreras således, att poeterna följt genrekonventioner, då de arbetat inom genrerna psalm, kärlekspoesi, epik, gravdikt och panegyrik. Placeringen av övriga genrer är osäkrare. Sällskapspoesien får hos såväl Holmström som Dalin och Nordenflycht en ganska central placering, mellan psalm och kärlekspoesi å ena sidan och de "högre" genrerna å den andra. Spegels bibelepik är mycket rörlig. Som nämnt intar *Thet återwundna Paradis* en extrem position, men även de andra texterna placerar sig långt ifrån varandra. Av de tre urvalen ur *Guds Werk och Hwila,* ligger det ena, det ur "sjunde dagen", med sina låga värden för bägge variablerna, långt ifrån de båda andra urvalen. Dessa har alltså vardaglig stil, medan urvalet ur "sjunde dagen", där Du Bartas varit förebilden, har högstämd stil.

Eftersom de bägge variablerna är så väl knutna till genre, kan vi inte vänta, att perioderna skall ha spelat någon större roll. Variationen mellan olika perioders värden måste till stor del förklaras med periodernas genresammansättning. Vi skall ändå se hur de olika periodernas medelvärden ligger (fig.1. 31) och diskutera dessa något.

Vi ser att period I har personlig-vardaglig stil och att stilen under perioderna II och III blir alltmer opersonlig för att under period IV åter bli mer personlig men samtidigt mindre vardaglig. Period V har däremot mycket opersonlig stil, men det är en tillfällig förändring. Från period VI till VII sker en markant övergång till mer

högstämd stil. Att period V visar sig ha så opersonlig stil kan hänga samman med att vi inte har med någon kärlekspoesi under denna period. Psalmen finns med men bara med två urval.

Minskningen av P/p under de båda sista perioderna, särskilt den sista, har en annan förklaring. Den beror inte så mycket på att personliga pronomenen minskar - tvärtom, under period VI ökar de kraftigt - som på att possessiva pronomen ökar. Förhållandet kan ses som en bekräftelse på hypotesen att stort antal possessiva pronomen kännetecknar klassicistisk stil. Diktaren väljer gärna omskrivningar av typen "min själ", mitt hjärta" i stället för "jag" och "mig". Undersökningar av utländskt material har visat att dessa omskrivningar är vanliga i klassicistisk stil. Britt-Marie Kylander har tagit upp företeelsen i en undersökning av personliga och possessiva pronomen hos tre fransk-klassiska dramatiker. Medan Charles Muller menat, att det framför allt är variationerna ifråga om possessiva pronomen som bestämmer kvotens storlek, har Kylander framfört, att även personliga pronomen spelar stor roll. [45] Det skulle tyda på att kvotens storlek hänger samman med ett val eller icke-val av personligt pronomen. Personliga pronomen kan i franska ersättas av i första hand tre slag av substantiv kombinerat med possessiv-pronomen. Det första är ord av typen *âme, cœur, yeux, vœux.* Den andra typen är abstrakter som uttrycker känsla: *amour, courroux, crainte, feu, flamme.* De tredje typen är andra slag av abstrakter. Skulle detta vara riktigt och skulle det gälla också svensk poesi, bör vi vänta att kvoten blir större i texter som har mer av de nämnda substantiven. En fortsatt analys av högstämd-vardaglig stil bör knytas till studiet av dessa substantiv. Men vi kan redan nu se ett gott exempel på hur en klassicistisk diktare använder det nämnda sättet att skriva. Citatet nedan är hämtat från Camillas avslöjande i fjärde sången av *Atis och Camilla* av den oro kärleken till Atis väckt:

Hvar gång jag skils från dig af fasa hiertat brinner,
Det tror det aldrig mer sin Atis återfinner,
Jag ville ge mitt lif at få dig straxt igen.
Min Atis, du är här, men oron varar än,
Min anda är förqvafd och mina kinder våta,
Min önskan upfyld är, ach hvarför skall jag gråta?
Jo, himlens stränga hand, då han min känsla ställt,
Har satt mig utom stånd at nånsin känna sällt.
Men ödet skulle fritt min oskuld få förtrycka,

---

45 Kylander 1994 s. 143ff.

Om blott jag ägde magt at göra Atis lycka.

I detta korta stycke har vi en rad konstruktioner av den nämnda typen: "min anda", "min önskan", "min känsla", "min oskuld".

1.3.3.4 Totalitetsord

Medan de flesta indefinita pronomen är obestämda inte bara beträffande den mängd eller det antal de anger utan också ifråga om hur stor del av en totalitet de omtalar, är vissa pronomen bestämda vad det senare angår. De talar om att det rör sig om hela totaliteten. Denna totalitet kan vara större eller mindre. Pronomenet all leder till tanken att den är stor, pronomenet enda att den bara omfattar en enhet och båda att det rör sig om två. Dessa pronomen har kallats "totalitetspronomen", en term som övertas här. [46] Till denna klass pronomen räknas ordet *all* i dess olika former: *allihopa, allt, alltihop, allesammans, allting*, vidare *båda* och *bägge* samt *enda*. Ytterligare ett pronomen, som i grammatiken kallas "distributivt", nämligen hwarje bör tas med, eftersom det står ordet *all* nära. [47] Man säger detsamma med "hwarje dag" som med "alla dagar". Till hwarje läggs lämpligen enhwar och hwarén liksom hwarenda, med samma betydelse. Vi får alltså fyra klasser pronomen: *all* med böjningar och sammansättningar, *båda* och *bägge*, *enda* och *hwarje* med biformer.

Även andra ord än pronomen kan ange totalitet. Vi har adjektivet *hel* - i den äldre delen av materialet även *ganska* - liksom *samtlig*, adverben *alldeles* och *helt*, tidsadverbet *alltid* och rumsadverbet *öfwerallt*. [48] Dessa adverb bildar en femte klass. Frekvenserna för de olika klasserna totalitetsord i de olika textkategorierna visas i tab. A 1.72 a-c.

Den stora klassen är *all* m. fl. De andra klasserna är små men varierar ganska mycket. Klassen *all* m. fl. är störst under period I, men även period IV har högt värde. Låga värden har de tre sista perioderna. De andra pronomenklasserna har däremot sina högsta värden under den sista perioden. Det betyder att medan man under period I sammanfattar en större totalitet, talar man under period VII om individer i en totalitet. Klasserna *båda*/*bägge* och *enda* beskriver en ojämn kurva, men *hwarje* ökar successivt fram till period VII. Orden hel/ganska har sitt högsta

---

46 Teleman 1999 II s. 233, II Pronomen § 121-131.

47 Om distributiva pronomen se Teleman 1999 II Pronomen § 135-144

48 Teleman 1999 II för *hel* och *samtlig* till totalitets-pronomen; se § 120 och 121 samt 133-134. För totalitetsadverb se Adverb § 35.

värde under period IV och *helt*/*alldeles* under III-V. Under perioderna I-II och VII används *helt*/*alldeles* mycket litet. *Alltid* förekommer mest under II och III och *öfwerallt* under III. Lägger man samman alla totalitetsorden, finner man att perioderna I och II har ganska höga värden, III och IV höga, V-VII låga. Förändringen från IV till V är mycket tydlig. Skillnaden, 6,5, är signifikant (fg 67). Medan 1600-talsperioderna, särskilt de båda sista, har en tendens att använda totala ord, sker alltså en förändring från omkring år 1700. Den visar sig framför allt i att ordet *all* och dess sammansättning *alltid* minskar kraftigt. Vissa andra ord, särskilt de som talar om individer, ökar däremot. Det ligger nära till hands att se stor användning av ordet *all* med sammansättningar som ett kännetecken på barockens affektiva stil. Vi bör emellertid vara försiktiga med sådana slutsatser. De författare som anses ha den mest barocka stilen, Dahlstierna, Paulinus-Lillienstedt och Wexionius, har inte särskilt många *all*.

Går vi så till genrerna (tab. A 1.71b), finner vi att summan totalitetsord är störst i Psalm II och världslig didaktik och minst i världslig epik. Fastän skillnaden mellan dessa grupper är stor, tycks bindningen till genre vara ganska svag. Det visar sig bland annat i att där vi har två grupper i samma genrer skiljer sig deras värden mycket från varandra.

När genrerna spelar mindre roll, kan man vänta att författarna skall spela desto större. Skillnaden mellan det högsta summavärdet, som vi finner hos Wexionius (31,0) och det lägsta, hos Gyllenborg (12,4). är också stor. Författarna fördelar sig också så, att samtliga som har verkat före år 1700 har höga eller mycket höga värden, medan de som verkat därefter har låga eller måttliga. Ett undantag är Dalin, som når nästan lika högt som Stiernhielm och Holmström. Vi finner inte här som så ofta annars en klar skillnad mellan Stiernhielm, Columbus och Wexionius å ena sidan, och Spegel, Holmström, Brenner och Runius å den andra.

Beträffande delklasserna är skillnaden mellan genrerna större än beträffande summan. Orden *båda*/*bägge* hör tydligt bröllopsdikten, i viss mån även sällskapspoesien, till, något som ju är lätt att förklara. *Enda* har däremot sina högsta värden i kärlekspoesi, panegyrik och världslig epik. Psalmen har också relativt många *enda*. Där omtalas Jesus ofta som den *enda* grunden att bygga på och Guds hjälp det *enda* att lita till. *Helt*/*alldeles* finner man mest i "låga" genrer som bröllopsdikt, världslig didaktik och satir, medan panegyriken nästan helt saknar det. *Alltid* tycks höra världslig didaktik, satir, kärlekspoesi och psalm till. Ordet har mycket låg frekvens i världslig epik.

Bland författarna röjer Nordenflycht och Gyllenborg en faiblesse för *enda*. Det kan tilläggas, att även Creutz har ordet (1 resp. 2 gånger). Det tycks höra till Tankebyggarnas stil. Man kan här peka på ett annat sätt att inskränka, som är vanligt hos dessa poeter, nämligen med adverb av typen *blott* och *endast*. *Hwarje* har sena diktare som Dalin och Gyllenborg - men inte så mycket Nordenflycht - och även de tidigare Brenner och Rudeen. Stiernhielm och Spegel saknar nästan helt detta ord. *Hel* utmärker främst Runius, medan Brenner klarar sig utan detta ord. Det är svårt att tolka siffrorna. Under alla perioder finns det diktare med få och med många *hel*. Med *helt*/*alldeles* är det lättare. Det är poeterna i slutet av 1600-talet, Lucidor, Spegel, Holmström, Wexionius och Runius, som har hög frekvens, medan Stiernhielm och de senare 1700-talsförfattarna har låg frekvens. Sannolikt fick dessa ord efterhand lågt stilvärde. Bara under 1600-talet används de i världslig epik. Detsamma är förhållandet med *öfwerallt*. *En* diktare står framom de andra vad gäller *alltid*, nämligen Israel Holmström. Men även några andra poeter från samma tid, Columbus, Lucidor, Spegel, Brenner och Runius har många *alltid*. Stiernhielm och Nordenflycht har få, Frese inga alls.

De ord vi studerat uttrycker positiv eller sammanfattande totalitet. Det finns också ord som uttrycker negativ eller uteslutande totalitet. Dit hör pronomen som *ingen, ingenting, intet* och adverb som *aldrig* och *ingenstans*. De nämnda pronomenen är vanliga och likaså *aldrig*, medan rumsadverbet *ingenstans* (med synonymer) är ovanligt. Vi nöjer oss därför att studera de mer frekventa orden. Negerande pronomen bildar klassen F1lb. Vi ser värdena i tab.

Det finns en likhet mellan negativa pronomen och ordgruppen *all*: Värdena för de tre sista perioderna är lägre än för period IV. Nedgången för F1lb är emellertid successiv, så att period VII får det lägsta värdet. Inte heller följer kurvan för *aldrig* den motsvarande för *alltid*. Kurvan för *aldrig* varierar starkt och oregelbundet. Men det beror på att en text under period VI, Hallmans världsliga didaktik, har extremt många *aldrig*. Tar man bort den, blir kurvan jämnare. Lägger vi samman värdena för de positiva och de negativa totalitetsorden, ser vi att perioderna III och IV har flest sådana, period III med betoning på de positiva, IV på de negativa. Period VII har få totalitetsord överhuvudtaget.

Genren världslig didaktik har flest positiva totalitetsord och har också många negativa, där den bara överträffas av kärlekspoesien. Sistnämnda genre har både många negativa pronomen och många *aldrig*. Få negativa ord av bägge slagen har världslig epik, som ju också har få positiva.

Holmström har långt fler *aldrig* än de andra författarna och han har också näst efter Stiernhielm flest negativa pronomen. Medan antalet pronomen tycks ha med tiden att göra, i det att samtliga 1600-talsförfattare har höga eller ganska höga värden men alla 1700-talsförfattare utom Runius låga, tycks *aldrig* inte påverkas av tiden.

Vi kan sammanfatta resultaten beträffande totalitetsorden. Det mest frekventa *all* har högt värde under period I. Under period II framträder två diktare med många negativa pronomen, Stiernhielm och Skogekär Bergbo. De representerar, var på sitt sätt, den nya poesien. Stiernhielms efterföljare under period III utmärker sig emellertid inte för många negativa totalitetspronomen. De använder i ställer fler positiva ord, vilket även Lucidor gör, så att perioden får högt värde för denna klass. Columbus har mer av adjektivet *hel*, Lucidor mer av adverben *helt* och *alltid*, något som troligen hänger samman med nominalstilen hos den förre, verbalstilen hos den senare. Under period IV är värdet för de positiva orden fortfarande högt, mycket beroende på diktare som Spegel och Wexionius, medan även de negativa ökar, vad gäller *aldrig* främst beroende på Holmström. En markant minskning beträffande de positiva orden sker omkring år 1700. Även de negativa minskar, men här har Runius fortfarande höga värden. Under 1700-talet är förändringarna beträffande båda de stora klasserna små och berör mest delklasserna inom dem. Detta torde ha med stilvalör att göra, i det att vissa ord efterhand kommit att få lägre valör och därför inte kunde användas i alla genrer. Det är osäkert om de höga värdena för båda klasserna under period IV har något med barockstilen att göra. De författare som man ansett vara typiskt barocka, har inte särskilt höga värden i någon klass.

1.3.4 Enkel eller komplicerad form av meddelandet

I den språkliga kommunikationen kan meddelandet anta olika hög grad av komplexitet. Den enklaste formen för meddelande är den där det olika utsagorna alla är positiva och parataktiskt ordnade. De ligger då på samma nivå. Så snart underordning sker, förs en andra nivå in, i det att bisatsens utsaga förlänas en lägre nivå än huvudsatsens. En stil med hypotax kan redan den sägas vara mer komplex än en stil med bara paratax, vilket vi redan berört. Men komplexitet kan åstadkommas på fler sätt. Om utsagan antar negativ form, införs en komplikation. Att så är fallet blir särskilt tydligt vid dubbel negation, där utsagan i själva verket är positiv. Detta har fått logiken att intressera sig för negationer som språkliga

företeelser. [49] Då man anser, att en negativ utsaga är mer komplicerad än en positiv, förutsätter det, att man menar att det bakom en utsaga ligger en positiv, som är möjlig och mer sannolik än den negativa. Den positiva inställer sig först, men avvisas. I detta fall görs ingen positiv utsaga. Men det kan också förekomma, att man verkligen gör en positiv utsaga men förbinder den med en negativ. Den positiva ger då en förväntan, att också den andra utsagan skall vara positiv. Ett exempel: "Han var stor, men han var inte stark". Vi får då ett motsatsförhållande, uttryckt med "men". Negationen behöver inte vara placerad i den - logiskt sett - andra utsagan: "han var inte stark, men han var stor". Oftast är den ena av de med adversativa ord förbundna utsagorna negerad, men så behöver inte vara fallet: "han var stor men han var också snäll". Motsatsför-hållandet är då bara partiellt. Likväl måste det sägas att även införandet av adversativa ord innebär en mer komplicerad form av meddelandet.

Ytterligare ett sätt att öka komplikationen är disjunktion. Då införs två eller flera alternativ med hjälp av bindeord som *eller, antingen - eller, hwarken - eller* och *både - och*.

De nu nämnda slagen av komplexitet åstadkoms utan att talaren eller subjektet framträder. En utsaga som "han kom inte" säger bara något om en viss "han" och en viss handling, däremot inte något om hur avsändaren förhåller sig till det utsagda och inte heller något om hur "han" står i förhållande till den omtalade handlingen. Ändras satsen till "han kom säkert inte", träder däremot avsändaren fram. En sådan förändring som hänför sig till den talande sker mest med hjälp av talarattitydsangivande adverb som *säkert*, *kanske* men även med hela satser som *jag tror, jag tvivlar på*. Subjektets eget förhållande till handlingen kan anges med adverb som *gärna*, *ogärna* eller med ett verb som *willia*.

1.3.4.1 De negerande orden

Negation åstadkoms främst med ord som *ej, icke, inte*, alltså de adverb som här klassificerats som negationer (Ab 6a). Men samma funktion har även ett

---

[49] Se t.ex. Aspelin 1946 s. 25ff. Olika aspekter på negationer finner man i *Positionen der Negativität* 1975. B. Juho har sagt: ”Position und Negation [sind] nur zwei verschiedene Arten der Gegebenheit”. Anfört i *Positionen der Negativität* 1975 s. 236 not 3. Niklas Luhmann ställer frågan ”wie Systeme mit ihren Negationsleistungen auf zunehmende Komplexität ihrer Umwelt und zunehmende Differenzierung reagieren können”. *Positionen der Negativität* 1975 s. 213.

tidsadverb, *aldrig*, och rumsadverb som ingenstans och ingenstädes. Vidare har vi en hel grupp indefinita pronomen: *ingen* med böjningsformer, *ingenting, ingendera, intet.* De bör tagas med i en undersökning av negerande ord. De kallas här F1lb. Substantiv och adjektiv kan ofta negeras med hjälp av prefix. Vanligt i vårt material är bara *o*- Negering med *a*-, *im*- och *in*- är mycket sällsynt i materialet och har inte räknats. Vi får om vi även utelämnar de mycket sällsynta rumsadverben fem olika klasser negerande ord: Ab6a, ordet *aldrig*, F1lb, substantiv med prefixet *o*- (S:o-) och adjektiv med detta prefix (Av:o-). Ännu ett slags ord, de delvis negerande orden av typ *föga, litet* eller *få*, kunde också ha medtagits.[50]. Men att samla dessa i allmänhet lågfrekventa ord hade knappast gett lön för mödan.

Tab A 1.73a visar antalet negerande ord av olika klasser under de olika perioderna. Som vi minns ökar negationerna påtagligt från period II till period III och ligger sedan på en hög nivå fram till period VI, då de minskar i antal. Ordet *aldrig* har en ojämn kurva, med låga värden under perioderna II och V, höga under IV och VI. Negativa pronomen är särskilt frekventa under perioderna II och IV. De negerande substantiven ökar markant under period VI, efter ett bottenläge under V. Fenomenet är intressant. Det faktum, att både VI och VII har höga värden, tyder på att förändringen inte är tillfällig. De höga värdena beror i någon mån på texter med exceptionellt höga värden - Lohmans gravdikt under period VI, Nordenflychts naturbeskrivande dikt och reflexionspoesi under VII - men mer på att nästan alla texter under dessa båda perioder har ord i klassen. Medan åtta av de 25 texterna under V saknar sådana, gör bara tre av 27 under VI och två av 24 under VII det. De negerande adjektiven har högst frekvens under period III, lägst under de två första perioderna men låg även under de två sista. Skillnaden mella perioderna II och III är stor och signifikant (fg 24).

Det är svårt att förklara de ofta stora förändringarna från period till period. Förändringarna sker inte likformigt i de olika klasserna och något positivt

---

[50] För olika slags negerande ord se Welte 1978 s. 76. Welte räknar för engelskans del till de negerande orden även ”negative prefixes” d.v.s ord med prefixen *un-, in-, non-, no- och a(n)-* . Welte 1978 s. 76 Otto Jespersen tar också upp vad han kallar ”incomplete negations” såsom *hardly, scarcely, little* och *few*. Welte 1978 s. 74. Dessa ords svenska motsvarigheter tas alltså inte med i vår diskussion av negering. Dessa pronomen och adverb är inskränkande men kan knappast sägas vara negerande. Om dem se Teleman 1999 II Pronomen § 163. Olika aspekter på negation ger också Heinemann 1983. Om prefixnegationer se s. 194. Till negationer kan enligt Heinemann (s. 195) även räknas suffixnegationer på –los och –frei, svenska –lös och –fri. De är emellertid lågfrekventa och beaktas ej här.

samband kan inte påvisas, annat än mellan Ab6a och Av:o- (+.72). Detta tyder på att man vid negation ofta har valt antingen det ena sättet eller det andra. Förhållandet leder till att klasserna vid sammanslagningen i viss grad tar ut varandra och att summornas skillnad mellan perioderna inte blir så stor som väntat. De två första perioderna har få negerande ord, perioderna III-VI många, dock med en tendens till nedgång alltifrån period V. Det faktum att period IV har högst värde och bildar kulmen i en väl rundad kurva, lockar dock till utveckling av en hypotes om att hög frekvens för negerande ord har med barockstil att göra.

Genrerna skiljer sig mycket åt beträffande frekvenserna för alla klasserna (tab. A 1.73b). Världslig didaktik och kärlekspoesi har dubbelt så många och satir mer än dubbelt så många negationer som världslig epik. Världslig didaktik och kärlekspoesi har närmare tre gånger så många *aldrig* som världslig epik, men här har satiren ganska lågt värde. De båda genrerna har också mer än dubbelt så många negerande pronomen som världslig epik, och även här har satiren lägre värde än de. Av substantiven är det bara världslig didaktik som har mycket högt värde och av adjektiven bara gravdikt II. Det är emellertid tydligt att genrerna i de flesta fall har antingen höga eller låga värden i flera av klasserna. Mellan alla klasserna utom adjektiven finns det också ett positivt samband, fastän bara det mellan *aldrig* och negativa pronomen är statistiskt säkerställt:

Tab. B 1. 42. Korrelationen mellan olika klasser negerande ord i genregrupperna

	aldrig	F1lb	S:o-	Av:o-
Ab6a	+.45	+.49	+.14	-.06
aldrig		+.82	+.54	+.11
F1lb			+.53	+.10
S:o-				-.12

Man kan därför våga räkna med att vi bakom skillnaderna mellan genrerna har en faktor, som vi ser manifesterad i högre eller lägre grad av negation och att denna faktor ofta gör sig gällande i mer än en av de olika klasserna. Den enda klass som inte brukar väljas tillsammans med någon av de andra, när det gäller att uttrycka negation, är de negerande adjektiven. Förhållandet leder till att en sammanslagning av klasserna ökar skillnaderna mellan genrerna. Mycken negation visar sig tre genrer få: världslig didaktik, satir och kärlekspoesi. Att didaktiken har mycken negation verkar rimligt. Den ger regler för vad man skall göra och inte göra. Sådana regler kan givetvis vara positivt formulerade men mycket ofta tar de negerande form. Man kunde vänta, att den egentliga lärdodikten

skulle ha fler negationer än reflexionspoesien. Det har den, men inte så mycket fler (medelvärden 60,0 resp. 55,2). Det är därför troligt, att negationerna förekommer inte bara i uppmaningar utan också i själva verklighetsbeskrivingen. Början av Olof Gyllenborgs på negerande ord rika "Wettenskap ej hatad blifwer" kan illustrera användningen:

Wettenskap ej hatad blifwer
Utan af den intet kan;
Ty den lättia nöije gifwer
Aldrg mödan rolig fann.
Aldrig någon Klokhet lastar,
Som har sielfwer något lärdt;
Men en tok snart smäd-ord kastar
på det, som beröm är wärdt.
Ingen Konst är tung att bära;
Hwar förnuft ey inne är,
Der anammas ingen lära,
Sielfswåld endast prijset bär;

Hanselli 5 s. 55

Nästan alla utsagor framförs i negativ form. Man skulle, genom insättande av andra verb, kunna säga samma sak i positiv form: vetenskapen älskas av den som har kunskap, den som själv har lärt något berömmer alltid klokhet etc. Författaren vänder sig med den negativa formen *mot* dem som inte älskar vetenskap i stället för att, genom positiv form, vända sig *till* dem som gör det. Valet tycks bestämmas av en osäkerhet om läsarnas inställning. Hade författaren trott på att de verkligen älskade vetenskapen, skulle han ha valt en positiv form. Man kan jämföra med fru Dygds ord i Stiernhielms *Hercules*:

Märck, min Son, som Dygd sig grundar å Gud, och i ähron,
Så är och ingen Dygd, som icke beroor opå Wijsdom;
Wett är Dygdenes lius, och Wijsdom är Dygdenes öga.
Wett hörer arbete til; wins ej vtan ijdkeligt omak.
Alt hwad dräfligit är, hwad högt, och i kostliga wärde;
Alt hwad prijsligit är, hwad lof, och rosande wärdt är,
Alt gifwer Oss wår Gud, genom ijdkesamt arbet, och yrkan.

Hercules v. 411-417

Författarna säger i stort sett detsamma. Men Stiernhielm har bara tre negerande satser. Dygden fattas positivt och betraktas som självklar på ett annat sätt än

vetenskapen hos Gyllenborg. I bägge fallen rör det sig om vad retoriken kallar *genus demonstrativum*.

Påfallande många av de negerande orden i den världsliga didaktiken tillhör klasserna F1lb och S:o- (17,8 resp. 10,7 % mot normalt 15,3 resp, 7,0). Det betyder att personer och objekt negeras relativt sett mer än normalt. Särskilt många pronomen har Gyllenborg (24), särskilt många substantiv Sparman (12) och Nordenflycht (15). Sparman talar mycket om negativa begrepp som *ostadighet* och *otro*, Nordenflycht om *oro* (frekvenstal: 7).

Satiren negerar i större utsträckning än didaktiken med negationer (71,8 % mot 55,7). De negerande substantiven är få (4,3 %). Det är alltså inom satiren vanligen hela utsagor som får negativ form. Wennæsius' , Triewalds och Gyllenborgs satirer känner knappast något annat slags negering än den med negationer. Spegels *Tityrus* och hans sena satir har liksom Holmströms burlesk ganska många negerande pronomen och Nordenflychts satir rätt många negerande substantiv.

Man kan förmoda, att satirens många negeringar hänger samman med att verkligheten ställs mot ett ideal och visar sig inte stämma med detta. Ett citat från *Tityrus* kan illustrera denna funktion:

Then sigh eij gör till geck i hwariehanda lag,
Then sigh eij stella weet till alla mans behag,
Then som eij bullra kan ock hijskligen swäria,
Then som eij skryta will och spretta medh en wäria,
Then eij försmädar Gudh medh ogudachtigt tahl,
Then eij i oträngd måhl har lijf ock ähra fahl
Han achtas eij i hof […]
Tityrus v. 143-149

Även kärlekspoesien hör till de på negerande ord rika genrerna. Variationen är emellertid stor. Wivallius har få negerande ord (25). De övriga texterna har dock högre eller mycket högre värden än sina respektive perioders medelvärden. Allra flest negerande ord har Skogekär Bergbo (65 resp. 72) och Holmström i urval 2 och 3 (74 resp. 76). Delklassen pronomen utgör en större andel än i didaktiken och satiren: 20,3 % mot 17,8 resp. 12,6. Även ordet *aldrig* har mycket hög frekvens. Holmström 1 har 14 och Holmström 3 hela 23 aldrig. Samtliga Holmströmtexter har även många pronomen (12, 12, 13 och 15), men Skogekär Bergbo har ännu fler:

19 resp. 27). *Aldrig* och *ingen* förekommer ofta i bedyranden av kärlekens hållfasthet:

Slätt ingen mig behagar
i denna wärlden mer,
i alla mina dagar
ej annorlunda sker.
Jag älskar inga flera,
en hafwer jag utwalt
när hwem jag blir numera
till thes mitt lif är allt.
Skogekär Bergbo: *40 små Wijsor* 2

Från de övriga genrerna är det bara världslig epik och panegyrik som klart skiljer ut sig. De gör det genom låga värden. Den tydligaste skillnaden ligger inom klassen Ab6a; i övriga klasser finns det genregrupper med lägre värden. Världslig epik och panegyrik utmärker sig alltså genom att i liten utsträckning negera satserna. Man får förmoda, att uppgiften i dessa genrer är att ge en positiv och invändningsfri skildring av personer och händelser. Dock företer Creutz 2 en mer komplicerad bild. Detta urval, som innehåller mycket dialog, har 47 negerande ord, varav 25 ligger i klass Ab6a.

Att säga något bestämt om bröllopsdikten och gravdikten är omöjligt. Variationen är stor. Men man kan notera, att i gravdikten ökar de negerande orden starkt under period III och att period IV också har höga eller ganska höga värden. Under period III har Columbus 43, Lucidor 1 48 och Lucidor 2 hela 70. Under period IV har Holmström 60 och Rudeen 66.

Bland de andliga genrerna har epiken högre frekvens för negerande ord än de övriga. Detta förhållande är motsatt det som råder i de profana genrerna. Skillnaderna mellan genregrupperna är dock ganska små. Inom bibelepiken finns texter med extrema värden: Paulinus-Lillienstedt har 60, främst beroende på många Av:o- (14), och Spegels *Thet återwundna Paradis* 65, främst beroende på F1lb (16). Inom psalmen profilerar sig endast Spegel 2 med det synnerlgen låga värdet 19. Många negerande ord förekommer således aldrig i psalmen. Texterna inom andlig didaktik har värden som är varandra mycket lika. Vi märker en viktig skillnad mellan andlig didaktik och världslig. Den andliga har mycket färre negerande ord. Skillnaden, 20,5, är signifikant (fg 18). Andlig didaktik använder alltså i långt högre grad än sin världsliga motsvarighet positiv framställning.

Skillnaderna mellan författarna är lika stora som de mellan genrerna (tab. A 1.73c). Mot varandra står å ena sidan Rudeen och Holmström med så höga värden på summorna som 58,7 resp. 53,8 och å den andra Stiernhielm, Wexionius och Frese med 32,3, 33,0 och 34,0. Rudeens höga värde beror främst på Ab6a, där han har det högsta värdet av alla författarna (39,0) men också på F1Ib (8,0) och Av:o- (5,7). Holmström däremot har inte särskilt högt värde för Ab6a (30,0), men i stället mycket högt för *aldrig* (5,0) och F1Ib (11,1). Rudeen har i alla sina tre genrer det högsta eller ett av de högsta för respektive genre, men han har lägre värde i panegyriken än i de andra genrerna, vilket tyder på genreanpassning. Holmström har även han lägre värden i panegyriken än i de flesta andra genrer han deltar med; dock har han ännu lägre i sällskapspoesien och bröllopsdikten. Men genomgående ligger hans värden över medelvärden för respektive genre. Hög frekvens för negerande ord är alltså ett kännetecken på Holmströms stil.

Lägst frekvens för negerande ord har alltså Stiernhielm. Men han avviker samtidigt från alla de andra författarna beträffande de olika delklassernas värden. I klassen Ab6a har han inte mycket mer än hälften mot vad den som kommer närmast (Brenner) har, i F1Ib har han fler ord än någon annan författare, inklusive Holmström. Även de negerande adjektiven är ganska många. Ordet *aldrig* är mycket sällsynt i alla Stiernhielms texter utom *Then fångne Cupido* och *Freds-Afl*.

Stiernhielms lärjunge Columbus har liksom Stiernhielm själv ganska få negationer men i motsats till denne även få negerande pronomen. Däremot har han, liksom Stiernhielm i flera texter, många negerande adjektiv. Wexionius, som ofta påminner om Stiernhielm och Columbus, har också få negerande ord, och hans värden stämmer väl med Stiernhielms dock med något fler negationer och färre negerande pronomen. Lucidor däremot har många negerande ord, särskilt negationer och negerande substantiv och adjektiv. Negerande adjektiv är så vanliga hos honom, att man kan uppfatta det som kännetecken på hans stil. Oxymora av typen "wissa owisshet" och "olustig lust" är väl kända. Påtagligt är att de negerande orden har högre frekvens i gravdikten än i bröllopsdikten. Urvalen gravdikter har summorna 48 resp. 70 men bröllopsdikterna bara 32 resp. 37.

Även Spegel har många negerande ord. Han har dock något lägre värden än Holmström i alla klasser utom Ab6a. Antalet negerande ord tycks öka efterhand i Spegels produktion. Medan de första urvalen av *Guds Werk och Hwila* har bara 34 resp. 36, har det sista 50 och de senare eposen 63, 52 och 65.

Brenner skiljer sig från Spegel och Holmström med få negerande ord. Särskilt få är negationerna.

Runius har ganska många negerande ord, särskilt negationer och negerande adjektiv. Dessa senare hör främst bröllopsdikten till, där båda urvalen har mycket höga värden (13 resp. 15). Det är alltså inte bara den kända dikten till Ekeroth med sitt "Gå ogifft är förgifft" som har många adjektiv på *o-*. Frese har få negerande ord, med jämna värden i alla genrer. Ordet *aldrig* använder han nästan aldrig.

Dalin har något fler negerande ord med ganska normala värden i alla klasser utom pronomen, där han har få ord. De genrer som normalt har höga värden, har emellertid flera än de andra, ett bevis på genreanpassning. Kärlekspoesien har 51, didaktiken och gravdikten 50 och satiren 40 men panegyriken bara 24 och den världsliga epiken 23. Nordenflycht ligger på något högre nivå än Dalin, och även hon har fler negerande ord i kärlekspoesi (57 resp. 57) reflexionspoesi (59) och satir (46) än i panegyrik (19) och världslig epik (10). Vi har således även här en tydlig genreanpassning. Påfallande hos Nordenflycht är det höga värdet för substantiv på *o-*, det högsta för någon klass. Nordenflycht har anmärkningsvärt många abstrakter på *o-*: *odödlighet, okunnighet, oro, oskuld.* Särskilt många sådan ord finner man i reflexionspoesien (15) och den naturbeskrivande dikten (11).

De negerande orden skiljer alltså tydligt mellan vissa genrer och mellan författare men mindre tydligt mellan perioder. Likväl kan en klar tendens påvisas, uppåtgående från period I till IV, nedåtgående från IV till VII. Medan det före period IV bara är Skogekär Bergbo och Lucidor som har många negerande ord, är det under period IV och V flera författare som har det: Spegel, Holmström, Rudeen och Runius. De i flera genrer företrädda författarna från de båda sista perioderna har färre ord. Delklassernas värden varierar. De negerande ordens funktioner och stilistiska innebörd kan skifta. Det har sagts att negationer hör till affektiv stil. Våra resultat ger ett visst stöd för detta, då det visar sig att en genre som kärlekspoesi har många negationer. Kanske är det främst ordet *aldrig* och negerande pronomen som utmärker affektiv stil. I så fall skulle period IV och i viss mån II ha mer affektiv stil än de andra. Vi skall längre fram återkomma till denna fråga, då negationerna behandlas tillsammans med andra klasser, som kan tänkas indikera affektiv stil.

En annan uppgift för de negerande orden är, som antyddes i inledningen, att uttrycka en mer komplicerad syn på verkligheten. Förhållandet i

Hercules är här upplysande. Medan fru Lustas tal har bara sju negationer, har fru Dygds ungefär lika långa tal 27. För Lusta finns i stort sett bara ett sätt att leva: att acceptera allt. De få negationerna förekommer mest då det handlar om döden och förgängelsen. Fru Dygd är däremot både negativ och positiv, negativ till lasten, positiv till dygden. Om en dikt bara nämner det som kan accepteras behöver den inte negerande ord. Genrer som världslig epik och panegyrik tycks ofta uttrycka enbart positiva ting. I sin iver att prisa de beskrivna hjältarna undviker de allt som kan väcka diskussion om det berättigade i äreminnena. På samma sätt undviker bröllopsdikten mestadels det som skapar tvivel. Gravdikten kan inte göra så. Där står död och liv mot varandra, och negeringar blir nödvändiga. I satiren är detta ännu mer givet. Där står rätt och orätt mot varandra.

För man över dessa tolkningsförslag på perioderna, skulle period IV ha den mest komplicerade synen på verkligheten. Hos enskilda diktare skulle den finnas mest hos Rudeen, Spegel, Runius och Holmström. Den skulle finnas mer hos Lucidor än hos Columbus. Det stämmer väl med vad vi annars tror oss veta om dessa båda författare.

1.3.4.2 Adversativa och koncessiva ord

Att adversativa ord uttrycker en komplikation i framställningen är tydligt. Detsamma kan sägas om de koncessiva orden. Någon större skillnad i detta avseende kan man inte påvisa. I båda fallen har man en motsättning mellan två element, där det ena framhäves på det andras bekostnad: "Han var liten men stark", "Han var stark, fast han var liten".

De adversativa orden är *men* och *doch* bland formorden och klass Ab6d bland adverben. De koncessiva orden är *ehuru, ehuruwäl, fast, fastom, fastän, omskönt, skönt, ändoch* och *änskönt* bland formorden. Tab. A 1. 74a visar värdena för *doch* och *men* var för sig, vidare för klass Ab6d och summan adversativa ord samt för de koncessiva orden och summan av adversativa och koncessiva ord i periodernas olika texter. De adversativa orden sammantagna ökar successivt från period I till V och minskar därefter svagt. De olika orden företer dock skiftande utveckling. *Doch* ökar under II, minskar under III men ökar på nytt under IV och V för att därefter minska, medan *men* ökar hela tiden fram till period VII. Det som sker på 1700-talet är alltså att *men* vinner terräng från *doch*. Klass Ab6d har betydligt lägre frekvenser, men period III avviker med en frappant hög siffra. De koncessiva orden ökar fram till period III, minskar obetydligt under IV och

V, ökar på nytt under VI och minskar kraftigt under VII. Kurvan är alltså inte helt likformig med kurvan för de adversativa orden. Dock finns det ett signifikant positivt samband mella de båda klasserna (+.69). Bakom ligger en faktor, som man kunde kalla "motsättning".

Förhållandet motiverar en sammanslagning till en klass, som därmed diskriminerar bättre. Ökningen från period II till III, 5,6, visar sig vara signifikant (fg 24). Det sker alltså omkring 1660 en stilomläggning till större bruk av adversativa och koncessiva ord. Förändringen förbereds inte oväntat av Skogekär Bergbo, som har höga värden i kärlekspoesien. De författare under period III som mest liknar period II är Stiernhielmslärjungarna Columbus och Wollimhaus.
Nedgången från omkring 1720 är långsam och inte signifikant.

Genregrupperna skiljer sig markant åt (tab. A 1.74b) Summan adversativa ord är i satiren 24,7 och i kärlekspoesien 23,7 men i panegyriken bara 15,6. Höga värden har vidare andlig didaktik, bibelepik, bröllopsdikt och gravdikt, låga psalm och världslig didaktik. De olika delklassernas fördelning på genre förbryllar. De följs inte alls åt. Av hela klassen adversativa ord utgör i världslig epik *men* 78,2, *doch* 16,7 och Ab6d 5,1 %, medan proportionerna i den likaledes "höga" genren panegyrik är 61,5, 26,9 och 10,9 %. I en "låg" genre som satiren är proportionerna 61,1, 25,9 och 12,6, i en annan "låg" genre som världslig didaktik 51,5, 35,8 och 12,7 %. Förhållandet i världslig epik skulle kunna leda till tanken, att höga genrer skulle ha högre andel *men* och lägre *doch*, men förhållandena i panegyrik och satir motsäger detta.

Koncessiva ord finns framför allt i gravdikt, satir och världslig didaktik, medan de har låga värden i världslig epik, psalm och panegyrik. Summan av de adversativa och koncessiva orden blir högst i satir och kärlekspoesi, lägst i psalm och panegyrik.

Av de valda författarna har Rudeen och Runius många adversativa ord, medan Wexionius och Stiernhielm har få (tab.A 1.74c). Det finns en skillnad mellan vilka av orden *doch* och *men* som författarna helst använder. *Doch* förekommer mest hos Holmström, Runius, Frese och Dalin, *men* hos Spegel, Rudeen och Gyllenborg. Proportionerna mellan *doch, men* och klass Ab6d är följande:

Tab. B 1. 43. Adversativa och koncessiva ord hos olika författare

	men	*doch*	Ab6d
Stiernhielm	66,0 %	27,0 %	7,0 %

Spegel	69,3 %	20,6 %	10,2 %
Holmström	58,6 %	31,0 %	10,5 %
Dalin	65,8 %	30,4 %	3,5 %
Nordenflycht	72,6 %	23,2 %	4,2 %
Columbus	61,1 %	29,7 %	9,7 %
Lucidor	53,2 %	19,7 %	27,1 %
Wexionius	31,8 %	36,3 %	31,8 %
Brenner	50,6 %	29,2 %	20,6 %
Rudeen	66,1 %	23,7 %	10,6 %
Runius	60,7 %	30,5 %	8,5 %
Frese	47,1 %	44,4 %	8,0 %
Gyllenborg	85,8 %	8,5 %	5,7 %

I allmänhet överväger *men* starkt. Men Wexionius har fler *doch* än *men* och Frese nästan lika många *doch* som *men*. Hos Wexionius, Lucidor och Brenner utgör klassen Ab6d en betydande del av de adversativa orden, medan denna klass är liten dels hos Stiernhielm och Columbus, dels också hos Dalin, Nordenflycht och Gyllenborg. Gyllenborg har också få *doch*. *Men* har blivit det helt överlägsna adversativa ordet.

De koncessiva orden är genomgående färre än de adversativa. Men variationen är dock stor. Brenner och Lucidor men också Spegel och Runius har ganska många. Stiernhielm och Columbus har få och likaså de sena diktarna Frese, Dalin, Nordenflycht och Gyllenborg. Lägger man samman adversativa och koncessiva ord, visar det sig att Spegel, Brenner, Rudeen och Runius har många, medan särskilt Stiernhielm, Wexionius och Nordenflycht har få. Författarna med höga värden hör till perioderna IV och V, de med låga till tidigare eller senare perioder. Ett undantag är Wexionius.

Stiernhielm har flest adversativa ord i smådikterna. Dessa är starkt komprimerade, både "öfwerskrifterna" och sonetterna. Motsatta tankar pressas mot varandra:

> Slijpstenen intet skär; men skärper pijlar, och yxor:
> Samma natur mijn Käresta bär; Hon skärper, och hwässer
> Älskogen i mit bröst; men sielf är Hon stumpar' än Hwätsteen.
> Mit stolt' hierta då gör Hon weekt, och sårar i Älskog:
> Sielfwer osargat, och heel, är hårdare flinto.
> Sielf är Hon Ijs, och Sniö; men Mig är Hon hetar' än Elden.
> Kall är Hon af sig sielf, men mig Hon bråder i Älskog.
> Stiernhielm: *Samlade skrifter* I:1 s. 27

De adversativa orden gör ofta som här tjänst i antitesen: en antitetisk stil kan förväntas ha många adversativa ord. Stiernhielms *Freds-Afl* har också ganska många adversativa och koncessiva ord, medan panegyriken har få. I *Freds-Afl* ställs krig och fred mot varandra.

Spegels närmaste motsvarighet till Stiernhielms kategori "smådikter" är emblematiken. Den har också Spegels högsta värde. Låga värden har däremot psalmen. Hos Holmström är det kärlekspoesien som har de högsta värdena. Men även epigrammen har, som man kunnat vänta, högt värde. Lågt har däremot, oväntat, gravdikten.

Även hos Dalin har kärlekspoesien det högsta värdet. Låga har satiren och gravdikten, medan psalmen har relativt högt, det vid sidan av Lucidors högsta inom genren. I Dalins andliga dikter ställs ofta jordiskt och himmelskt, mänskligt och gudomligt mot varandra, ofta i var sin hälft av korta dikter, där ett *men* förbinder de båda hälfterna. Nordenflycht har fler adversativa och - särskilt - koncessiva ord i gravdikten än i de andra genrerna. Epiken, panegyriken och den naturbeskrivande dikten har lägst värden.

Columbus liknar Stiernhielm i fråga om fördelningen på de olika delklasserna, men han har något högre värden i alla. Wexionius brukar stämma väl överens med Stiernhielm och Columbus, och han gör så också här vad angår summavärdet, som är lågt, men hans mycket höga värden för Ab6d ger honom en helt annan fördelning. Lucidor skiljer sig klart från dessa tre författare genom sitt mycket höga värde för de koncessiva orden, fastän han liksom Wexionius har många ord i klass Ab6d. Likväl har Lucidor påtagligt färre koncessiva ord i bröllopsdikterna än i de andra genrerna: två i de båda urvalen mot åtta i psalmen, nio i kärlekspoesien och sex respektive tio i gravdikten. Psalmen har märkligt nog den högsta summan, beroende både på många *doch* och *men* och på många koncessiva ord.

Brenner stämmer väl överens med Lucidor i att ha många ord i klass Ab6d och många koncessiva ord, men hon har också många *doch*. Rudeens höga summavärde beror däremot mest på *doch* och *men*. Runius har märkligt nog betydligt högre värden i bröllopsdikten än i de andra genrerna. Jämte sin samtida Rydelius står han för bröllopsdiktens högsta värde. Frese har låga värden i alla genrer, lägst i bibelepik 1. Hos honom spelar, liksom hos de flesta senare författare, *doch*, klass Ab6d och de koncessiva orden liten roll. Hos Gyllenborg är detta ännu mer påfallande.

Att mellanperioderna har högre frekvens för de adversativa och koncessiva orden än ytterperioderna förefaller gälla ganska generellt. I genrerna gravdikt, bröllopsdikt, satir, världslig didaktik och kärlekspoesi ligger de tre högsta värdena alla i perioderna, IV, V eller VI. Från detta mönster avviker världslig epik, där Dalin och Creutz 2 har de högsta värdena, panegyrik och sällskapspoesi, där Dalin har det högsta, psalm, där Dalin är med bland de tre högsta, och bibelepik, där Stigzelius från period VII är bland de tre högsta. Som synes är det främst Dalin som stör ordningen. Han tycks med sitt rika bruk av adversativa ord följa ett annars föråldrat mönster.

1.3.4.3 Disjunktiva ord

Endast ett disjunktivt ord är vanligt, nämligen *eller*. Vi nöjer oss därför med att undersöka detta ords frekvenser. Tab. A 1.74a-c visar medelvärdena för de olika kategorierna. *Eller* minskar tillfälligt under period II, ökar under III men minskar omedelbart igen och ligger sedan på en ganska jämn nivå till period VI, då en ny nedgång börjar. Av genrerna har gravdikten, kärlekspoesien och den världsliga didaktiken många *eller*, världslig epik, panegyrik, psalm och satir få. Av författarna är det Brenner som främst använder *eller*. Hon har i medeltal 7,3. I bröllopsdikten har hon 10, i bibelepiken 9 respektive 6 och i gravdikten 4. Ingen annan författare når upp till ett högre medelvärde än 4, som Lucidor och Wexionius har. Flera författare har 2 eller därunder: Spegel, Dalin, Columbus, Frese och Gyllenborg. *Eller* är alltså i allmänhet föga frekvent. Ensamt ger det inte mycket för bestämning av olika stilar. Men det kan läggas till annat, särskilt de adversativa och koncessiva orden, när det gäller att påvisa graden av komplexitet i stilen.

1.3.4.4 Komplexitet

Vi skall nu se om det finns något samband mellan de klasser som här ansetts indikera en mer komplex stil. Vi har redan förut behandlat en klass som tolkats på detta sätt, nämligen klassen underordning, F2f. Denna klass bör därför tas med.

Nedanstående tabell visar korrelationen mellan klasserna F2f, Ab6a, hela klassen negerande ord, klassen adversativa ord, summan av adversativa och koncessiva ord samt ordet *eller* beräknat på de olika periodernas medelvärden:

Tab. B 1.44 Korrelationen mellan olika klasser negerande, adversativa, koncessiva och disjunktiva ord räknat på periodgruppernas medelvärden

	Ab6a	Neg.	Adv.	Adv.+konc.	eller
F2f	+.92	+.89	+.96	+.96	-.28
Ab6a		+.92	+.92	+.93	-.22
Neg.			+.89	+.92	-.22
Adv.				+.99	-.47
Adv.+konc.					-.47

Att vi får en hög korrelation mellan den mindre klassen negerande ord, Ab6a, och den större och mellan adversativa ord och adversativa ord + koncessiva ord är givet, eftersom den ena klassen ingår som största del i den andra. Men vi får också en hög korrelation mellan underordning och alla de andra klasserna utom *eller* och mellan de båda klasserna negerande ord å ena sidan och adversativa ord och adversativa och koncessiva ord å den andra. Endast *eller* uppvisar negativ korrelation. I övrigt har vi ett säkerställt positivt samband. Det tyder på att alla dessa klasser styrs av en gemensam faktor. Vi kan kalla denna "komplexitet".

Det som sker, historiskt sett, är att klasserna underordning, negerande ord och adversativa och koncessiva ord alla ökar kraftigt under period III och sedan håller sig på hög nivå några perioder framåt. För underordning fortsätter ökningen, fastän försvagad, ända fram till period VII, då tydlig nedgång inträder. De negerande orden uppnår sin kulmen under period V, om man utgår från klass Ab6a, under IV, om man räknar alla negerande ord. De adversativa orden har sitt högsta värden under period V och de koncessiva under VI. Tidpunkten för uppgången är alltså densamma för alla klasserna, medan nedgången börjar vi något olika tid. Om man lägger samman klasserna F2f, negerande ord och adversativa och koncessiva ord till en stor klass, bör skillnaderna mellan perioderna bli ännu tydligare:

Tab. B 1.45. Summavärdena för de klasser som skapar komplex stil i de olika periodgrupperna

I	117,3
II	128,3
III	160,7
IV	164,3
V	165,0

VI	164,7
VII	154,2

Ökningen från period II till period III visar sig vara mycket kraftig. Den nivå som uppnås under period III bibehålls sedan fram till period VI. Sedan sker en nedgång, men den är inte stor. Perioderna III-VI har alltså hög frekvens för de olika uttrycken för komplexitet, mycket högre än perioderna I-II och även högre än period VII.

Ser vi närmare på period II, finner vi att det råder en stor skillnad mellan de olika texterna. Stiernhielm har mycket låga värden: *Hercules* har 80, panegyriken 78, *Then fångne Cupido* 116 och *Bröllops beswär* 79. Han är dock inte ensam om låga värden. Ausius har i sin psalm 83 och Westhius i bröllopsdikten 115 och i gravdikten 102. Mot detta skall ställas Skogekär Bergbo, som har 203 i *Wenerid* och 211 i visorna. Men Skogekär Bergbo är alltså undantag. I stort sett kännetecknas period II av mycket låga värden. Helt annorlunda är det under period III. Högst värden har visserligen Lucidor med 169 i psalmen, 197 i kärlekspoesien, 187 och 178 i de båda urvalen bröllopsdikt och 202 och 205 i de båda urvalen gravdikt. Men det finns andra med ganska höga värden. Arosell har i sina epigram 187, Hiärne i kärleksdikten 160, Lindschöld i sällskapspoesien 156 och Wennæsius i satirerna 142. Även Stiernhielmslärjungen Columbus når i bibelepiken upp till 157, men i den världsliga epiken har han bara 121, och Wollimhaus har i sin panegyrik 83. Författarna med lägst värden är alltså Stiernhielms lärjungar, även om Columbus har genomgående högre värden än mästaren. Detta gör att man vågar tala om en allmän förändring av stilen under perioden 1660-1680. Lucidor går före, men han är inte ensam. Columbus och ännu mer Wollimhaus framstår i detta avseende som epigoner.

Vad så skillnaden mellan period VII och närmast föregående period beträffar, finner vi att medelvärdet för period VI visserligen överträffas av Stigzelius och några texter av Dalin, Nordenflycht och Creutz. Men bara Stigzelius ligger långt över detta medelvärde, och han är en epigon. Periodens ledande författare karakteriseras av lägre värden än vad som var normalt under föregående period. Redan under denna anar vi tendensen till nedgång, hos Frese och även hos Dalin utom i kärlekspoesien samt hos Kolmodin.

Från perioderna IV och V finner man bara få texter med värden under medelvärdet för period II, och de återfinns huvudsakligen inom psalmen, som generellt har lägre värden än övriga genrer. Under period IV har sju av de 44 texterna lägre lärde än 128. Tre av dessa är psalm och två tillhör

Stiernhielmslärjungen Wexionius. Under period V har två texter värden under 128. Det lägsta värdet för de båda perioderna är 119.

Det är således tydligt att tiden från ca 1660 till ca 1740 bildar en avgränsad period kännetecknad av stor stilistisk komplexitet. Gränsen omkring år 1660 är särskilt markant; bara Skogekär Bergbo och i någon mån Stiernhielms lärjungar rubbar den. Gränsen omkring år 1740 är mindre tydlig. Eftersom vi brukar räkna med att barocken i Sverige härskar under tiden före och ett stycke efter år 1700, finns det skäl att se denna stilistiska komplexitet som ett bärande element i barockstilen. Stiernhielm och hans lärjungar skulle då inte höra till barocken. Då Stiernhielm får sina impulser från den europeiska renässansen, finns det skäl att betrakta hans stil som renässansstil. Påfallande är emellertid att Stiernhielm egentligen inte ger något nytt i det vi här undersökt. Den ringa graden av komplexitet fanns redan före honom. Wivallius är honom i vissa andra avseenden olik, men han har liksom Stiernhielm låga värden på komplexitet: 106 resp. 114 och 116. Han bör alltså ställas vid sidan av Stiernhielm som representant för renässansstilen.

Det nya som kommer efter 1740 skulle med detta betraktelse-sätt lämpligen kunna tolkas som en begynnande klassicism. För att skaffa oss större säkerhet i identifieringen av den nya, mindre komplexa stilen, hade det varit nödvändigt att granska också den gustavianska poesien, vilket vi inte har möjlighet till. Vi får därför nöja oss med detta preliminära konstaterande. Intressant i detta sammanhang är att den komplexa stilen visserligen råder under samma tid som den verbala stilen, men att sammanfallet inte är fullständigt, i det att period III inte har verbal stil utan nominalstil. Den komplexa stilen börjar alltså redan innan nominalstil har avlösts av verbalstil.

Vi har konstaterat ett samband mellan de tre klasserna underordning, negerande ord och adversativa + koncessiva ord. Det är svårt att från rent grammatisk-syntaktisk synpunkt finna någon faktor som skulle kunna förklara detta samband. Det förefaller inte finnas något som säger att en text som har mycken underordning i allmänhet också ska ha många negerande ord och adversativa ord. Det är rimligare att se de tre klasserna som tre möjligheterna att realisera en stilistisk komplexitet. Faktorn skulle då ligga i den skrivandes psyke och världsuppfattning. Ter sig verkligheten självklar för en författare, ger han en positiv, invändningsfri framställning av verkligheten. Är hans bild av verkligheten splittrad och motsägelsefull, bör hans framställning ge uttryck åt detta genom en mer komplex stil, genom bruk av antiteser, invändningar och framhävande av en

mening på en annans bekostnad. Stilhistorikerna har ansett att barocken i motsats till renässansen är en period av en sådan motsägelsefull och disharmonisk verklighetsupplevelse. En liknande motsättning har man funnit mellan barock och klassicism, där klassicismen innebär återställande av harmoni. Om man på detta sätt kan förbinda en föreställning om en epoks mentalitet med ett visst slags stil, skulle de resultat vi nått kunna sägas bekräfta hypoteserna om barock kontra renässans och klassicism. Mönstret i vårt material stämmer väl överens därmed.

Det gör det också om vi ser på de enskilda författarna och tar med i beräkningen vad vi tror oss veta om deras psyken. Stiernhielm har framstått för samtid och eftervärld som en harmonisk och vis människa, som har kunnat höja sig över motgång, medan Lucidor har uppfattats som en djupt splittrad människa. Om Skogekär Bergbo vet vi intet. Men är han identisk med Gustaf Rosenhane, tycks djup melankoli ha varit ett dominerande drag hos honom. Columbus ger däremot intryck av att vara en mer harmonisk och socialt välanpassad man än Lucidor. Så långt stämmer måtten på komplexitet väl med den bild litteraturhistorien gett oss. Men under period IV har inte bara Holmström utan också Spegel och Sophia Elisabeth Brenner hög komplexitet, Spegel den högsta av alla näst efter Skogekär Bergbo och Lucidor. Det tvingar till försiktighet. Kanske bör man inte utan vidare förbinda värdena på komplexiteten med författarnas karaktär utan också se dem som uttryck för ett tidsmode. Vi kommer här in på ett av stilforskningens svåraste och minst utforskade områden: hur förhåller sig en personlig stil till en tidsstil? En rimlig teori tycks mig vara att anta, att när en tidsstil skapas, följer även andra författare den än de som i denna stil finner sitt så att säga "genuina" uttryck. Men vi rör oss med mycken osäkerhet, eftersom vi varken vet om den komplexitet vi mätt verkligen har ett sådant samband med psyket som antagits eller hurudant författarnas psyke egentligen var.

Till svårigheterna hör också, att genrerna spelar en viss roll och att författarna i viss mån anpassar sig efter genrens krav. Tabellen nedan visar att komplexiteten varierar i olika genrer:

Tab. B 1.46. Värdena för F2f, negerande ord, adversativa + koncessiva ord samt summan av dessa klasser i de olika genregrupperna

	F2f	Neg.	Adv.+konc.	Summa
Världslig epik	86,1	28,5	21,9	136,5
Panegyrik	78,2	32,2	18,4	128,0
Gravdikt I	97,0	47,0	26,6	170,6
Gravdikt II	99,7	41,1	23,4	164,2

Bröllopsdikt I	97,3	39,7	22,6	159,6
Bröllopsdikt II	105,0	38,3	25,9	169,2
Sällskapspoesi	85,9	40,9	22,1	148,9
Världslig did.	87,9	58,0	20,9	166,8
Satir	88,6	55,4	29,1	173,1
Kärlekspoesi	91,3	54,3	27,4	173,0
Biblisk epik I	95,6	44,6	25,0	165,2
Biblisk epik II	101,1	40,1	24,2	165,4
Psalm I	77,9	36,4	19,2	133,5
Psalm II	83,8	36,2	17,8	137,8
Andlig did.	88,4	37,0	26,1	151,5

Fyra grupper skiljer ut sig genom mycket lägre värden än de övriga: världslig epik, panegyrik och de båda psalmgrupperna. Med undantag för sällskapspoesi och andlig didaktik, som intar en mellanställning, ligger de andra grupperna väl samlade kring värdet 160-170, högst satir och kärlekspoesi med ca 173. Man skulle kunna vänta att gravdikt skulle ha större komplexitet än bröllopsdikt, men så är inte fallet. Att psalmen har så låga värden kan förklaras med att diktaren där skriver i from förtröstan på Gud. Men det kan också vara en anpassning med tanke på att det är brukspoesi, en poesi, som lätt skall kunna läsas och igenkännas av många. Mycket oväntat är det att världslig epik och panegyrik har så låga värden. eftersom dessa genrer tycks oss så högtravande och "retoriska".

De goda överensstämmelser mellan de tre klasserna som vi fann, när vi studerade perioderna, finner vi inte här. Korrelationen mellan F2f och de negerande orden är bara +.19 och den mellan F2f och de adversativa och koncessiva orden +.59. Korrelationen mellan dessa och de negerande orden är +.52. Det betyder, att högt värde i en klass i ganska många fall följs av lågt i en annan. Det är här mer osäkert om vi bör räkna med att *en* faktor styr valet av ord i alla klasserna. Möjligen finns andra faktorer, som har med genren att göra och som påverkar en klass men inte en annan.

Författarna anpassar sig i viss mån efter genrerna. Stiernhielm har i de flesta texterna låga värden, omkring 80, men i baletterna stiger de till ca 110-130. Lucidor har i gravdikten 202 och 205, i kärlekspoesien 197 och i bröllopsdikten 187 och 178 men i psalmen bara 169, en klar genreanpassning. Spegel har i bibelepiken mellan 169 och 202 och i satiren 184 respektive 196 men i psalmen bara 154 respektive 136. Holmström har i kärlekspoesien 190 - 223 och även i andra genrer höga värden, men i panegyrik 1 har han bara 127. Genreanpassningen finns dock endast där; i urval 2 har han 190, det högsta värdet i genren. Skulle man utan vidare i måttet på den stilistiska komplexiteten se ett

mått på författarnas psykiska status, skulle det innebära att denna ändrade sig med genrerna.

Däremot ser vi tidsfaktorns betydelse i det förhållandet, att de flesta genrerna har sina högsta värden under perioderna III-VI. Undantaget är världslig epik, där Dalin, som skriver under period VII, har det högsta värdet, och bibelepiken, där Stigzelius från samma period har det. Skogekär Bergbo har visserligen mycket höga värden i kärlekspoesien (203 resp. 211), men de överträffas av Holmström 3 som har 223, Holmström 2 som har 202, Gripenhielm som har i, Holmström 4 som har 192 och Holmström 1 som har 190. Under period IV är det bara Leyoncrona som har lågt värde: 141. I allmänhet har alltså genrerna förändrats med hänsyn till "tidskravet" på större komplexitet.

1.3.4.5 Sammanhang

Vi har här studerat komplexitet som ett fristående fenomen. Komplexitet innebär ett försvagat eller ifrågasatt sammanhang. Man skulle kunna tro, att ett mindre mått av komplexitet skulle innebära mer sammanhang. Det kan vara fallet. Men det kan också betyda mindre reflexion över verkligheten En vilja att se sammanhang bör ta sig positiva uttryck, i det att utsagor om olika ting förbinds med varandra. Denna förbindelse kan vara helt neutral och inte säga något om arten av sammanhang. En sådan förbindelse uttrycks med ordet och. Men den kan också göras så, att den ena utsagan förklarar den andra eller att den ena följer av den andra. Här används explanativa och konsekutiva ord. Vi skall nu studera dessa båda slag av uttryck för sammanhang.

1.3.4.5.1 Obundet sammanhang

Det slags sammanhang som inte säger något om hur de element som förbinds med varandra förhåller sig till varandra, kan kallas "obundet sammanhang". Sammanbindningen kan ske antingen med hjälp av de samordnande

konjunktionerna *och, samt* och *eller* eller med hjälp av adverb av typen *ock*, *också, äfwen,* de adverb som här förts till klassen Ab6e. [51]

Invändningar kan emellertid göras mot denna indelning. Även ett *och* kan uttrycka ett explanativt eller konsekutivt sammanhang. Säger man: "Karl var sjuk och gick inte till skolan", menar man att han inte gick till skolan, därför att han var sjuk. Detsamma gäller om: "Karl var sjuk. Han stannade också hemma från skolan". Utgår man från de lösryckta orden, så som vi gör, kan man inte veta om det samband som uttrycks är neutralt eller av annan art. Vi kan emellertid anta, att ett explanativt eller konsekutivt samband mestadels uttrycks med andra medel än med *och*. Förekomst av och har därför tolkats som indikation på ett samband där ingenting sägs om förhållandet mellan de element som sammanförs. [52]

Tab. A 1.74a visar värdena för orden *och, samt* och *eller* samt för klass Ab6e i de olika texterna från de olika perioderna. Vidare anges summan av de nämnda klasserna. För översiktens skull meddelas periodernas medelvärden även i tab.

Vi vet förut, att *och* ökar kraftigt under period II men sedan minskar fram till VII, då en mindre ökning inträder. Ordet *samt* ökar också under II men minskar sedan alltmer. *Eller* minskar tillfälligt under period II och minskar successivt från period IV. Förhållandet mellan *eller* och *och* är således det, att medan *och* ökar under period II, minskar *eller*, i bägge fallen tillfälligt. Klassen Ab6e minskar från period I till II och sedan kraftigt från II till III. Sedan sker en viss återhämtning fram till period V. Under period VII sker en mycket stark minskning. Totalt sett minskar de aktuella klasserna alltifrån period III. Tack vare ökningen för *och* får vi dock en något större summa under period VII. Endast nedgången för Ab6e från period VI till VII är signifikant (fg 49). Den stora minskningen för Ab6e från period II till III är signifikant på 10-nivån (fg 24), däremot inte minskningarna för *och* för summan, trots storleken.

Tendenserna är emellertid tydliga. Från period III råder en nedåtgående tendens för de flesta klasserna. När skillnaden mellan värdena för period II och III inte visar sig vara signifikant, beror det som vanligt på att Skogekär Bergbo under period II har värden som mer påminner om de för period III normala. Att period II får så höga värden beror främst på att Stiernhielm har extremt höga värden. Men även Ausius har många *och*. Vi ska också komma ihåg att redan

---

[51] Enkvist 1973 s. 123, som diskuterar denna typ av ord. Se även Hendricks s. 53-56 och Gunter Brettschneider 1978 s. 7.

[52] Om konjunktionernas semantik se utförlig undersökning i E. Lang 1973. 1977?

Wivallius under period I har höga värden för *och*: 95 i visorna, 85 i kärlekspoesien och hela 134 i gravdikten.

Genrerna (tab. A 1.74b) skiljer sig inte så mycket åt som perioderna. Det högsta summavärdet har andlig didaktik med 95,9 och det lägsta satir med 77,3, vilket ger en variationsvidd på 18,6, att jämföra med periodernas variationsvidd på 29,3. Hög summa har utom andlig didaktik genrerna psalm och panegyrik, medan utom satir kärlekspoesi, världslig epik och sällskapspoesi har låga summavärden. Andlig poesi har i genomsnitt högre värden än profan: 92,0 mot 84,5. Det är intressant att ställa de andliga genrerna mot deras närmaste profana motsvarigheter: andlig epik mot världslig, andlig didaktik mot världslig, psalm mot kärlekspoesi. I alla fallen ligger de andliga genrernas värden 8-15 enheter över de världsligas.

Ordet *och* är givetvis det mest frekventa, men även de andra klasserna lämnar sina bidrag till summan. När andlig didaktik får det högsta summavärdet, beror det främst på Ab6e. Ifråga om *och* kommer genren först på fjärde plats. Sällskapspoesi och världslig didaktik har ungefär lika många *och*, men didaktiken har fler *eller* och fler ord i klass Ab6e, varför summan blir betydligt högre. Ordet *samt* har mycket ojämn fördelning. Även i de andra små klasserna är skillnaderna stora. Det förhållandet, att andlig didaktik har så högt värde på Ab6e kräver en undersökning av de enskilda texterna. Det finns både texter med mycket låga värden (Ekeblad 2, Wexionius 3, Possieth och Frese 4) och flera med mycket höga värden (Andreæ 28, Lindfors 23, Vultejus 20, Runius och Wallenius 14). Endast Sparman i den världsliga didaktiken har ett värde i nivå med de högsta i den andliga (24). Det förefaller därför som om just den andliga didaktiken ägde något som ledde till rik användning av dessa samordnande adverb. Det adverb som i första hand kommer i fråga är *ock*, som har frekvensen 87 per 20 000 ord i gruppen.

Den författare som har ojämförligt flest ord av det aktuella slaget är Stiernhielm (tab. A 1.74c). Han har framför allt många *och* och *samt*. Vad beträffar *eller* kommer han först på sjätte plats och vad gäller Ab6e på fjärde plats (av 13). Närmast Stiernhielm följer Wexionius och Columbus, båda hans lärjungar. Spegel kommer emellertid tätt efter. Columbus har påfallande många *samt* och ord i klass Ab6e, där han i bägge fallen kommer på andra plats. Wexionius utmärker sig däremot bara genom många *och*. Spegel har många *samt* och relativt många samordnande adverb. Mycket låga summavärden har Holmström och Gyllenborg. Holmström skiljer sig alltså mycket från Spegel i detta avseende. Skillnaden gäller

främst *och*. Av *eller* och samordnande adverb har han ungefär lika mycket som Spegel. Gyllenborg har få ord i alla klasserna. Nordenflycht har däremot många *och*. Vidare kan man notera, att Brenner har få *och* men många *eller* och Rudeen likaledes ganska få *och* men relativt många adverb. Högsta antalet adverb finner man emellertid hos Runius. Alla hans texter har höga eller ganska höga värden, varför ett rikt bruk av denna klass kan sägas vara ett kännemärke för hans stil.

Stiernhielm har i alla sina texter värden över 100 för ordet *och*, högst i panegyriken (170), lägst i gruppen "övriga" (103) och Harmskrift (104). Många *och* utmärker således hans stil. För *samt* är förhållandet ett annat. 24 av de 39 texter finner man i en text, vars attribution är omtvistad, *Bröllops beswärs Ihugkommelse*. *Eller* fördelar sig också mycket ojämnt, men här är det inte *Bröllops beswär* som avviker utan *Harmskrift*, som har 11 och "Övriga", som har 9. *Hercules* har 6 eller och panegyriken saknar detta ord. Även för adverben råder stor skillnad. *Bröllops beswär* har 18, "övriga" 13 och *Parnassus Triumphans* 11 men *Harmskrift* noll.

Spegel har jämnare värden. Dock har *Guds Werk och Hwila* urval 2 åtta *samt*, medan ordet saknas i ett par andra dikter. Holmström har genomgående låg frekvens för *och*, högst 69 i bröllopsdikten, lägst 42 i burlesken. I många andra avseenden liknar Holmströms stil Spegels, men här får vi en klar skillnad, 31.3, en skillnad som är signifikant (fg 18). Man kan hos Holmström se en genreanpassning i att de båda satiriska texterna har lägre värden än andra genrer. Holmström skiljer sig även från Spegel genom att nästan aldrig använda *samt*.

Som nyss sades, skiljer frekvens för *och* även Dalin och Nordenflycht från varandra. Skillnaden, 23,7, är signifikant (fg 18). Dalin skiljer sig också från andra författare genom att ha många *och* i satiren och få i panegyriken. Nordenflycht visar större tro mot genren. Gyllenborg skiljer sig från sin vän Nordenflycht genom få ord i alla klasserna. Han anpassar sig dåligt efter genren, då han har fler och i satiren än i epiken.

Lucidor har mycket jämna värden för *och*, mellan 94 i bröllopsdikt 1 och 71 i kärlekspoesi. Han har nästan inga *samt* - endast ett i psalmen - och skiljer sig därmed från Stiernhielm och dennes lärjungar och även från Spegel, som annars står honom nära. Variationen beträffande *eller* är stor. Bröllopsdikt 2 har 12 *eller*, medan psalmen saknar detta ord.

Sammanfattningsvis måste sägas, att genreanpassningen i allmänhet är svag. Vi har här att göra med en klass av ord, där det individuella bruket spelar större roll. Däremot är det tydligt, att tidsfaktorn är viktig. Ordet *samt* förekommer efter 1700 bara i psalmen med någon högre frekvens. Under period VII är det bara

den gamle Kolmodin som använder de samordnande adverben i större utsträckning. Under period VI kunde ännu 13 av de 27 texterna ha en frekvens över 7, under VII är han ensam om det. Medan två av de tolv texterna från period I och fem av de elva från II har en frekvens för *och* på 100 och däröver, är det under period III bara en av de femton och under IV bara tre av 44 som når så högt. Under period V finner vi ingen, under VII bara två texter av Nordenflycht.

1.3.4.5.2 Bundet sammanhang

Ett bundet sammanhang skapas av de explanativa och konsekutiva orden. Hit hör den ganska högfrekventa konjunktionen *ty*. Även bland de underordnande konjunktionerna finns explanativa ord: *eftersom*, *emedan* och *enär*. Vi kan kalla denna klass för F2fa, såsom delklass av F2f. Ett problem är att *emedan* och *enär* på 1600-talet ännu kunde användas som temporala konjunktioner. Vi kan dock anta att den explanativa användningen överväger. Omvänt kunde det numera bara temporala *medan* användas explanativt. Vi har dock inte tagit med ordet, eftersom den explanativa användningen förefaller vara sällsynt. Väl så frekvent i den användningen var *efter*, som nu bara är preposition och som konjunktion har efterträtts av *eftersom*. Att särskilja den konjunktionella användningen är emellertid omöjligt med vår metod.

Även en klass adverb. Ab6c, med ord av typen *alltså, därför, således*, bör föras till de explanativa och konsekutiva orden. Till de ord som skapar ett bundet sammanhang borde rätteligen också ha förts de kausala och finala konjunktionerna: *därför att, för att, på det att, så att*. Dessa idiom har emellertid inte hållits samman, och det är därför omöjligt att ta med dem. *Därför att* kommer dock med, eftersom alla *därför* räknas.

Tab. A 1.74a visar värdena för de tre klasserna *ty*, F2fa och Ab6c samt summan av dem i de olika texterna under de olika perioderna. Tab. ger en sammanställning av periodernas medelvärden. Ordet *ty* har högt värde under period I och perioderna IV-VI. För period II och VII är värdet bara hälften så högt som för dessa perioder. Det ger en underlig kurva. Skillnaden gäller emellertid också de båda andra klasserna, fastän inte så utpräglat: period II och VII har lägre värden än de övriga. Även summavärdena för II och VII blir därför bara ca hälften så höga som för de andra perioderna. Skillnaden för Ab6c mellan II och I är signifikant liksom skillnaden för summorna mellan dessa båda perioder (fg 21). Skillnaden för summorna mellan perioderna II och III är också signifikant (Fg 24).

De egendomliga förändringarna mellan perioderna I och III är således statististiskt säkerställda. Att skillnaderna blir så stora beror i mycket på att Stiernhielm och Skogekär Bergbo den här gången slår följe. Ingen av dem har högt värde för någon klass. De enda författare under period II som har lite högre värden är Ausius och Westhius. Under period III har Stiernhielmslärjungarna Columbus, Wollimhaus och Hiärne låga värden, medan Lucidor liksom Arosell har höga. I förhållande till vad fallet är under de bägge föregående perioderna får klass F2fa hög frekvens. Det är dock ett tillfälligt fenomen och beror mycket på Lucidor och Arosell; i nästa period har frekvenserna åter gått ned.

Perioderna IV-VI uppvisar små förändringar. Kurvorna för F2fa och Ab2c är dock nedåtgående. *Ty* däremot når sitt högsta värde under period V. Den stora förändringen under period VII drabbar alla klasserna, minst Ab6c. Nedgångarna för *ty*, för F2fa och för summan är signifikanta (fg 49). Medan sex av de 27 texterna från period VI når upp till nio och däröver för ordet *ty* och bara en text saknar det, når ingen under period VII så högt och fyra saknar ordet. Under period VII har bara tre texter - alla i psalm - ord i klass F2fa, under VI nio av de 27. Det är alltså en genomgripande förändring som sker.

Skillnaden mellan genrerna är mycket stor beträffande alla klasserna (tab. A 1.74b). Satiren har 7,4 *ty*, panegyrik bara 1,5 och världslig epik 2,2. Satir har också 1,1 ord i klass F2fa, men panegyrik bara 0,4 och världslig epik bara 0,3. Psalm har 4,2 ord i klass Ab6c, världslig epik 1,1. Summan är som vi förstår störst i satir och minst i världslig epik och panegyrik. Det är alltså de "höga" genrerna som har lägst värden för de explanativa orden. De "låga" genrerna satir och världslig didaktik har höga värden, men det har också alla andliga genrer. Däremot har kärlekspoesien ett ganska lågt värde. Mellan de andliga genrerna råder en skillnad däri, att psalmen har förhållandevis fler adverb än de övriga. Det betyder att sambandet mellan två utsagor uttrycks på annat sätt i psalmen.

I psalmen är det mycket vanligare än i andra genrer att diktaren drar en slutsats av ett angivet faktum:

Wår himmelske Fader besinner
Allt hwad som wij hafwa behof
Men att man tjdt therom påminner
I bönen, är ödmiukhetz prof.
Ty söker nu först Gudz Rjke
[…]

H. Spegel: "Oss Christna bör tro och besinna". Ur *Sveriges litteratur* II s. 171.

Ordet *ty* i dikten är här adverb med betydelsen 'därför'. Denna typ, först ett konstaterande och sedan en slutsats utmynnande i en uppmaning, är vanlig i psalmen. I bibelepiken liksom i många andra genrer förekommer ofta även den andra typen, som består i en förklaring av ett faktum med användande av explanativa konjunktioner:

Jag fåår tig Pennan min/ emedan tu beschrifwer
Best med tin egen Färg then Frögd tu plägar unna
The trötte Menniskor som gerna willia blunna/
Ty the uti tin Fampn sin Sorg och Möda glömma/
H. Spegel: *Guds Werk och Hwila* s. 39

Spegel säger först att han ger pennan åt natten, då han skall skildra denna. Han förklarar detta. Därefter kommer ett påstående om att människorna gärna vill sova om natten. Även detta förklaras. Ordet *ty* har samma funktion som den underordnande konjunktionen *emedan*. Det finns texter där det ena slaget dominerar starkt. Spegels tredje stickprov ur *Guds Werk och Hwila* har 17 fall av konjunktionerna mot bara ett av adverben och *Thet återwundna Paradis* har 16 mot tre. Dessa båda texter består mest av utredningar av sammanhang. Runius' andliga didaktik har proportionerna 11-0, Kolmodins första urval bibelepik 12-0 och Hiärnes kärlekspoesi 7-0. Kraftig övervikt för adverben är mer ovanlig.

Skillnaden mellan de valda författarna är mycket stor (tab. A 1.74c). Spegel har en summa på 15,0, Lucidor 14,0 och Runius 10,5, men Gyllenborg bara 0,4, Wexionius 3,0, Dalin 3,3 och Stiernhielm 4,0. Vissa författare har tydligen en stark benägenhet att se rationella sammanhang, andra inte. Spegel spinner kring de fakta han meddelar ett nät av förklaringar och slutsatser, vilket vi nyss sett prov på. Gyllenborg meddelar bara fakta. Det finns emellertid en viss variation hos de författare som excellerar i förklaringar. Spegel har höga värden i bibelepiken, psalmen och den sena satiren, men i emblematiken har han bara ett fall. I de andliga genrerna är det främst Guds handlingar som ses i ett rationellt sammanhang. I satiren anför det jag som berättar dikten på ett nästan överdrivet sätt skäl för sina handlingar:

Och när det färdigt war, skref jag mitt namn ther på,
Ty thet som skier i mjugg, kan ingen weta få.
[…]

Jag bar wäl illa nog thet namnet af *Student*,
Ty jag från Mästaren för bittid hade ränt,
[…]
Och strax slöts handelen; ty samma gods war falt;
Jag sjelf war äfwenså, ty jag mig månde bjuda
Till Salu här och ther; […]

H. Spegel: "Riddar Högmod Nedfall" r. 49-50, 53-54, 66-68

Det låga värdet för emblematiken är väl knappast representativt för genren. Det finns dikter med en del explanativa ord, särskilt i den tillämpande slutraden: "Ty om tu illa faar, så ästu sielfwer skull". Dessutom används ordet så, som har hög frekvens, ofta för att uttrycka ett rationellt sammanhang:

Will tu it Åtherroop af bergens klyfter höra,
Så tjg eij stilla sielf […]
H. Spegel: *Emblemata* s. 21

Lucidor har ganska höga värden i alla genrer men påtagligt lägre i bröllopsdikten än i de övriga. Anmärkningsvärt hos Lucidor är att adverben är nästan lika många som konjunktionerna. Runius har ganska stor variation, även inom en och samma genre. Liksom hos Spegel dominerar konjunktionerna starkt. Dalin har låga värden i alla genrer, högst i gravdikten (7). Även Nordenflycht har vanligen låga värden, men i reflexionspoesien har hon inte oväntat högre (7).

Man hade väntat att Stiernhielm skulle ha högre värde än fyra. Han godtar ju inte världen som den är utan kräver rationella förklaringar. Dock har *Hercules* bara sex *ty* (*dy*), vilket ger 2,4 per 2000 ord. Dikten innehåller bara två *därföre*. Detta uppvägs något av att *så* används i slutsatser. "Så är i känslan och ingen frögd, ther Kroppen är ingen". Men vanligen sker argumenteringen på ett annat sätt. Både Lusta och Dygd ställer för Hercules scener och satser, och sedan får han själv se sammanhang och mening. Det är baletterna och av dem främst *Freds-Afl* som har flest explanativa ord. I *Freds-Afl* finns åtta konjunktionella *ty* och fyra adverbiella, vartill kommer ett *därföre* och ett *alltså*, vilket ger 14 eller 10,1 per 2000 ord.

Columbus har i medeltal något högre värde än Stiernhielm. Det beror på bibelepiken, där han tydligen anpassar sig efter de andliga genrernas krav. Holmström når inte upp till Lucidor eller Spegel men har ändå ganska högt värde. Det är främst bröllopsdikten (15) och epigrammen som ger honom detta; panegyriken har låga värden (5 resp. 2).

1.3.4.6 Textbindning

I föregående stycke har talats om sammanhang. Därmed har avsetts sammanbindning av ord och satser, så att ingen motsättning uppstår mellan det som fogats hop. Antingen sägs ingenting om förhållandet (= obundet sammanhang) eller också sägs det att det ena är beroende av det andra (=bundet sammanhang). Men textens struktur kan också bestämmas en sammanfogning, där delarna står i något slags motsatsförhållande till varandra. Vi har redan behandlat detta, fastän under annan aspekt, nämligen adversativ textbindning. Om vi lägger till detta slags bindning, får tre slag: en positiv textbindning, som åstadkoms med explanativa och konsekutiva ord, en negativ, som åstadkoms med adversativa och koncessiva ord, och en neutral, som görs med ord som *och*, *eller, också* samt synonymer till dessa. Vi skall nu studera dels hur stark textbindningen är, dels vilket slag som används mest.

Tab. A 1.75a visar värdena för de tre slagen av textbindning, deras summavärden och de tre slagens andel i procent av summan samt kvoterna mellan bundet och bundet sammanhang, mellan adversativt/koncessivt och obundet sammanhang resp. mellan adversativt/koncessivt och bundet sammanhang under de olika perioderna. Värdena i absoluta tala för de tre klasserna har vi redan diskuterat, varför det som nu intresserar är summan och förhållandet mellan klasserna. Vi ser att textbindningen är starkast under period II och sedan minskar alltmer. Den neutrala textbindningen är alltid den vanligaste, men dess andel är störst under period II och minskar sedan till period VI, varefter den åter börjar öka. Den positiva textbindningen är däremot ovanlig under period II: Vanligast är den under I och III, allra ovanligast under VII. Den negativa textbindningen får allt större andel, ju längre tiden lider; dock sker en liten nedgång under period VII.

Mellan de tre klasserna finns en svag negativ korrelation, mellan neutral (A) och negativ (C) textbindning dock signifikant negativ:

Tab. B 1.47. Korrelationen mellan neutral (A), positiv (B) och negativ (C) textbindning i de olika perioderna

	B	C
A	-.18	-.76
B		-.08

Man hade kanske väntat, att det skulle finnas ett starkt negativt samband mellan den positiva och den negativa klassen, men så är inte fallet. Däremot tycks rikligt bruk av negativ textbindning utesluta rikligt bruk av neutral bindning. Förhållandet gör, att kvoterna skiftar mycket i storlek. Perioderna II och VII har mycket låga kvotvärden för

B/A men däremot höga för C/B. De tre första perioderna, särskilt de båda första, har låga kvotvärden för C/A.

Förhållandet under de olika perioderna kan sammanfattas: Från och med period III minskar textbindningen totalt sett alltmer. Det betyder att olika utsagor i större utsträckning står fria i förhållande till varandra. Om det yttrar sig i att meningarna blir kortare kan inte sägas med den metod vi använt, men det är möjligt. Dock bör tilläggas, att textbindning kan nå ut över meningens gräns. Det är särskilt den positiva textbindningen som minskar, mest markant under period VII. Den negativa ökar däremot länge, dock med någon nedång under period VII.

Textbindningen är olika stark och av olika slag i de skilda genrerna (tab. A 1.75b) Starkast är den i andlig didaktik, svagast i världslig epik. Skillnaden mellan genrerna är emellertid påfallande liten jämfört med vad vi sett, när vi studerat andra mått. De flesta grupperna ligger omkring 117-120. När världslig epik får så lågt värde, beror det på att dess tyngdpunkt ligger så sent i tiden. De tre tidiga texterna, Columbus, Dahlstierna 1 och Dahlstierna 2, har så höga värden som 124, 138 och 131.

Tydligare påverkar genren de olika slagen av textbindning. Förhållandevis mycken neutral textbindning har panegyrik, psalm och världslig epik, liten satir och kärlekspoesi. Andelen positiv textbindning är mycket stor i satir och psalm och i allmänhet stor i de andliga genrerna men mycket liten i världslig epik och panegyrik. Negativ textbindning utmärker satir och kärlekspoesi, däremot inte psalm och panegyrik.

Man frågar sig, om den positiva textbindningens starka ställning i förhållande till den negativa i de andliga genrerna har att göra med att dessa förutsätter en värld styrd av Gud, ett gudomligt sammanhang i tillvaron. Får inte motsatser och motsägelser komma till tals i samma utsträckning i andliga genrer som i profana? Man frågar sig också, vad som kan förklara att negativ textbindning är så stark i de "höga" genrerna. Det kan sägas, att tidens intresse för antiteser kan ha lett till att den användes mest i de höga genrerna. Men bruket måste spegla en uppfattning av världen. Såg man i dessa genrer mest motsatserna? I så fall varför? I detta sammanhang bör det uppmärksammas att gravdikten, som kunde väntas tala mycket om sådana motsatser som den mellan liv och död, har ungefär samma värde på kvoten C/B som bröllopsdikten.

Mellan A och B och mellan B och C har vi här svagt positiva samband, däremot negativt mellan A och C:

Tab. B 1. 48. Korrelationen mellan neutral (A), positiv (B) och negativ (C) textbindning i de olika genregrupperna

B C

A	+.26	-.52
B		+.17

En genre med mycken negativ textbindning har således mera sällan neutral bindning. Däremot tycks inget hindra att den har positiv textbindning.

Den verkligt stora skillnaden beträffande textbindningens omfattning finner vi, när vi studerar författarna (tab. A 1.75c) Stiernhielm har summavärdet 170,7, Gyllenborg bara 91,2. Stiernhielm är inte ensam om mycken textbindning. Även Spegel, Runius, Lucidor och Columbus har höga värden om än betydligt lägre än Stiernhielms. Låga däremot har Holmström och Dalin. Proportionerna skiftar också mycket. Hos Stiernhielm omfattar den neutrala textbindningen 87,2 %, hos Holmström 64,9. Den positiva textbindningen utgör hos Lucidor 10,5 % och hos Spegel 10,3 % men hos Gyllenborg bara 0,4 %. Brenner har 28,5 % negativ textbindning och Dalin 28,2 % men Stiernhielm bara 10,4 %. Korrelationstestet visar liksom för genrer och perioder på negativt samband mellan A och C, men här tycks det råda positivt samband mellan B och C:

Tab. B 1.49. Korrelationen mellan neutral (A), positiv (B) och negativ (C) textbindning hos de olika författarna

	B	C
A	+.04	-.54
B		+.52

En författare med mycken negativ textbindning har vanligen liten neutral bindning. Vi ser att det gäller Holmström, Dalin, Brenner och Rudeen. En författare med mycken negativ textbindning har också ofta mycken positiv. Det gäller Spegel, Runius och, mindre tydligt, Lucidor. Men sambanden är inte så klara, och kvoterna varierar därför mycket.

Man kan gruppera författarna efter värdena för de tre variablerna. Stiernhielm är extrem, och närmast honom står Columbus och Wexionius med relativt stark textbindning, som dock i ringa grad är positiv eller negativ. Lucidor och Spegel har också stark textbindning, men mycket av denna är positiv och ganska mycket negativ. Brenner, Holmström och Rudeen har liten textbindning, särskilt liten neutral men mycken negativ. Runius står dessa nära men har mer neutral och positiv textbindning. Även Dalin står dem nära, men han har mindre positiv textbindning än de. Frese och Nordenflycht har ganska mycken neutral textbindning men liten positiv och mycket liten negativ. Gyllenborg har liten textbindning, extremt liten positiv. Till detta kan läggas att Wivallius med sina värden A = 120, B = 5,3 och C = 15,3 samt summan 150,7 står Stiernhielm

mycket nära. Däremot skiljer sig Skogekär Bergbo med A = 68,7, B = 4,0 och C = 23,0 samt summan 95,7 mycket från Stiernhielm.

Det finns en viss variation hos författarna. Hos Stiernhielm intar *Hercules* med sina värden A=177, B = 3,0 och C = 13,4 och summa 193,4 en extrem position. *Freds-Afl* har helt andra värden: A = 139,0, B = 11,0, C = 26,0 och summan 176,0. Stiernhielm har alltså texter med relativt mycken positiv eller negativ textbindning. Däremot har han inga texter med liten textbindning. Ett citat ur *Hercules* kan illustrera Stiernhielms stil:

Min wäg han är uti förstone trång, bland stubbar, och stenar,
Bär alt opföre stiält, moot wåndlige klackar, och klyfter,
Tils emot ändan: der dig tröttan och klijfwande, möte
Styrck, och Tröst; de räckia dig hand, de stödia, de lyfta,
In til des din fot är fästat, och stadder å Banen,
Som sedan äfwen, och god, dig förer i saligheetz hallar.
Hercules 309-315

Stilen är brett målande. Stiernhielm nöjer sig inte med enstaka detaljer utan fogar gärna samman två eller flera med ett *och*. Stilen skulle ha blivit tröttande, om inte syntaxen hade varit så varierad. De latenta motsatserna, t. ex. den mellan den "i förstone" trånga vägen och det härliga målet, betonas inte genom några *men* eller *likväl*. Inte heller markeras samband och följder med *ty* eller *därför*.

I det avseendet utgör Lucidors och Spegels stil motsatser till Stiernhielms. De har även de relativt mycken textbindning, men den är ofta positiv eller negativ. Summan varierar hos Spegel mellan 129 och 168 - de båda ytterlighetsvärdena finns i psalmen! Mest positiv textbindning har Spegel i den sena satiren (36), minst i emblematiken (1), mest negativ i emblematiken (43), minst i psalm 2 (9). Hos Lucidor varierar summan mellan 109 (kärleksdikten) och 151 (bröllopdsdikt 2). Mest positiv textbindning har han i kärlekspoesien (20), minst i bröllopsdikt 1 (8), mest negativ i psalmen (35), minst i bröllopsdikt 1 (17). Ett citat ur en gravdikt av Lucidor kan ge prov på en stil med mycken negativ textbindning:

Huar hafwer iu sitt Fehl/ ey är wij Engel-rike/
Uti fullkommenheet/ men Jordske Adam like/
Then fehl- ok faller mäd/ som troos för super klook/
Dok then Sigh tencker wijss/ mäst/ dy Han wist är Took/
Thett första Trapsteg är til nardom klook Sigh tykka
Fast om En elliest är i konst then wärsta Pykkia/
Men slijkt hör intet hijt huar Tårar fällas böör
Att huad wår Fosterstadh unstöder fälls ok döör.

Lucidor: *Samlade skrifter* I s. 257

Temat är att alla har sina fel. Lucidor demonstrerar detta genom att peka på ytterligheter och motsatser. Ängels fullkomlighet ställs emot Adam med ett *men*, den "superkloke" felar också, den som tror sig vara vis felar mest, att tro sig klok fast man långtifrån är det är första steget till narrdom. Ovanpå allt detta avfärdas hela resonemanget med ett *men* såsom ovidkommande vid det aktuella tillfället. Utförandet är ett helt annat än det Stiernhielm valde, då han beskrev dygdens väg. Vi ser lätt att Lucidor kunde använt Stiernhielms metod, likaväl som denne kunde ha använt Lucidors. I ena fallet bestäms objektet genom vad det självt är, i det andra genom ständig konfrontation med motsatser.

Skogekär Bergbo kan bidrar med prov en stil med ringa textbindning, som där den finns främst är negativ:

Hon älskar nu, men heller
hade hon sin docka kär
Så snart hon ser det gäller
att höra mitt begär.
Det är lätt en behaga
men svårt få älska rätt,
svårt frukt av kärlek taga
men vänskap göres lätt.

Skogekär Bergbo: *Fyratijo små wijsor* s. 119

De två strofhalvorna är inte på något sätt sammanfogade. Endast inom varje hälft finns textbindning, och den är främst negativ. Holmström har också liten textbindning, fastän större än Skogekär Bergbo. Man skulle ha väntat, att epigrammen skulle ha minst, men det har de långa stikiska paengyrikerna, gravdikten och dikten till "Stockholms flickor" samt de långa strofiska burleskerna. Mest negativ textbindning har kärlekspoesien och epigrammen, mest positiv bröllopsdikten. I fråga om negativ textbindning skiljer sig Holmström inte så mycket från Spegel. Däremot skiljer han sig signifikant i fråga om neutral textbindning (fg 18).

Brenner är utomordentligt jämn. Rudeen är också jämn; dock har panegyriken mindre negativ textbindning och mer av de andra slagen än de övriga genrerna. Hos Runius varierar den neutrala textbindningen mest. Den stora neutrala textbindningen skiljer Runius signifikant från Holmström, som han annars i så många avseenden liknar (fg 14). Däremot går det inte att skilja hans stil från Spegels med dessa mått. Frese har

genomgående liten såväl negativ som positiv textbindning, och skillnaden gentemot hans samtida Runius är signifikant (fg 10).

Dalin uppvisar stor variation utom beträffande positiv textbindning, där han genomgående har låga värden. Mest negativ textbindning har kärlekspoesien (43), minst satiren (19). Men när det gäller neutral bindning är förhållandet det omvända: 44 mot 90. Det är tydligen svårt att bestämma vad som är Dalins stil i detta avseende. Nordenflycht skiljer sig signifikant från Dalin beträffande både negativ och neutral textbindning (fg 18). Hon har mindre av det förra, mer av det senare.

Till sist undrar vi, om textbindningens omfattning och art har att göra med epokstilarna. Om man inte räknar med att Skogekär Bergbo skrev redan vid mitten av 1600-talet, kan man tala om en klar förändring av stilen omkring 1670. Majoriteten av diktarna som skrev före denna tidpunkt har rik och huvudsakligen neutral textbindning. Wivallius, Stiernhielm och Stiernhielms lärjungar Columbus, Wollimhaus och Hiärne hör hit. Hos Hiärne ökar visserligen den negativa textbindningen, dock ej så mycket att den når kärlekspoesiens medelvärde. Från 1670 råder två stilar: en med stark ökning av negativ och främst positiv textbindning men fortfarande relativt stor neutral textbindning (Lucidor, Lindschöld, Spegel, Dahlstierna, även Swedberg, Vultejus och Achrelius i didaktiken), en med ökning av i första hand negativ textbindning men betydande minskning av neutral sådan (Holmström, Brenner, Rudeen, Arosell, Leijoncrona, Gripenhielm). En föregångare till den sistnämnda stilen är Skogekär Bergbo. Stiernhielms stil lever, modifierad, kvar hos Wexionius. Helt utanför de båda typerna stå Widman med en stil med minimal textbindning av alla slag (i de båda texterna A = 48/53, B = 4/4, C = 12/14 och summa = 64/71).

Vi kan testa skillnaderna mellan de nämnda grupperna. Ett t-test av skillnaderna för de olika klasserna mellan den grupp författare som här förts till renässansen och Lucidor tillsammans med samtliga författare under period IV ger tydliga utslag. Medan "renässansförfattarna" har ett medelvärde för neutral textbindning på 123,6, har "barockförfattarna" bara 86,3. Den förra gruppen har 15,9 som medelvärde för negativ på 15,9, medan medelvärdet för den senare gruppen är 25,1. Beträffande positiv textbindning är medelvärdena resp. 4,1 och 9,7. Alla skillnaderna är signifikanta (fg 61).

Om vi så testar skillnaderna mellan den första gruppen "barockförfattare" och den andra får vi följande värden: neutral textbindning 99,3 mot 68,1, negativ textbindning 26,5 mot 29,8, positiv textbindning 14,1 mot 8,6. Skillnaden beträffande negativ textbindning är inte signifikant , de andra skillnaderna däremot signifikanta (fg 43).

Kring 1700 sker endast mindre förändringar. Runius kan sägas inta en mellanställning mellan de båda stilarna. Den första typen lever under 1700-talet kvar hos

Kolmodin, Österling och Wallenius, den andra hos Kruse, Hallman och Lohman, medan Eldh och Salvius liksom Runius står mitt emellan dem. Dalin är också eklektisk och, som vi vet, vacklande. Den som förebådar den stil som slår igenom på 1740-talet, med mindre negativ och framför allt positiv men något större neutral textbindning, är Frese. Den nya stilen finner man hos Nordenflycht och i vissa texter av Dalin, Creutz, Gyllenborg samt i *Sions sånger*, däremot ej hos epigoner som Kolmodin och Stigzelius.

Det verkar rimligt att betrakta den stil som företräds av Wivallius och Stiernhielm som en "renässansstil". Det är ju med dessa diktare den europeiska renässansen införs i Sverige. Däremot få vi inte en utan två stilar under den tid "barocken" kan tänkas härska i Sverige. Skillnaden till trots finns det emellertid en likhet mellan de båda stilarna däri, att de har mer positiv och negativ textbindning än "renässansstilen". Skillnaden är i båda fallen stor. Skulle vi våga förbinda de här använda måtten med textbindningen, vore det kanske riktigast att i barocken se två olika tendenser, den ena att minska textbindningen - vilket sker extremt hos Widman - den andra att ersätta neutral textbindning med positiv och/eller negativ. Den nya stil som på 1740-talet avlöser dessa båda och som behåller neutral och negativ textbindning men minskar den positiva, skulle då kallas "klassicistisk".

Positiv och negativ textbindning innebär en hårdare bindning än den neutrala. I den neutrala sägs inget om relationerna mellan de element som binds samman. Positiv och negativ textbindning kan sägas förutsätta större intellektualisering. Diktaren måste först ha reflekterat över förhållandet mellan olika element, innan han för samman dem. Den stil som här förbundits med renässansen kan sägas skapa yta, medan de stilar som förbundits med barocken snarare skapar djup.

Man har i motsatser som inte överbryggas sett ett kännetecken på barocken. Barocken antas ha "antithetisches Lebensgefühl". [53] Orden för motsats, negativ textbindning, är mer frekventa under den period som här ansetts vara barocken än under tidigare. Men det är bara i den ena typen av stil som motsatsen får så stor plats i textbindningen. I den andra finns inte bara mycken neutral textbindningen utan också mycken positiv, som kan sägas uttrycka en vilja att överbrygga motsatser. Här tar man fasta på sammanhang, här gäller inte att "all coherence is gone". Min uppfattning blir därför, att om man vill tala om barock i detta sammanhang, måste man föra även denna stil till barocken och medge att det inom barocken också finns en vilja att rationellt förklara fenomenen.

---

[53] A. Hübscher, ”Grundlegung einer Phaseologie der Geistesgeschichte” 1922. Se Wellek 1963 s. 75

Den stil som här kallats "klassicistisk", skiljer sig inte så mycket från barockstilen. Det behöver inte leda till några invändningar. Vi vet, att klassicismen omhuldar antitesen, alltså negativ textbindning. Vidare är det ju fråga om begynnande klassicism och skillnaden kan bli större under senare hälften av 1700-talet. Gyllenborgs extrema värden antyder detta.

1.3.4.7 Uttryck för säkerhet och osäkerhet

En av adverbklasserna, Ab6b, omfattar ord som anger avsändarens attityd till meddelandet. Attityden kan vara av två varandra motsatta slag: bedyrande och reserverande. Bedyrande är ord som *förwisso, sannerligen, säkert, wisst*. Reserverande är *kanhända, kanske, möjligen, nog* och *wäl*. Hela klassen Ab6b minskar tydligt från period I till II och håller sig sedan med undantag för en tillfällig ökning under period V på låg nivå (tab. A 1.76a) Tolkningen av förändringen förswåras av att det mest frekventa ordet *wäl* också kan vara sättsadverb. Detta ord fluktuerar starkt, med höga värden just för perioderna I och V. Tar man bort *wäl*, får man en ganska jämn nedgång från period I till VII.

Av genrerna har satir, världslig didaktik, bröllopsdikt och sällskapspoesi höga värden, världslig epik och panegyrik låga (tab. A 1.76b). Två grupper inom samma genrer kan dock ha mycket olika värden och även inom grupperna är variationerna stora. Det tyder på att klassens storlek endast svagt bestäms av genren. Så mycket kan dock sägas som att klassen ger uttryck för den personliga inställningen. Vi får också relativt höga värden inom kärlekspoesi och psalm men däremot låga i en mera "objektiv" genre som världslig epik.

Större stilistiskt intresse har det att skilja mellan de bedyrande och de reserverande orden. Man kan anta, att de uttrycker två rakt motsatta hållningar. Vi skapar därför av den stora klassen två mindre. Till de bedyrande orden (Ab6ba) förs *förwisso* (*förwisst* etc.), *sannelig*(*-a, -en*), *säkert* (*säkerligen*), och *wisst*, till de reserverande (Ab6bb) *kanske* (*kanhända*), *måhända, törhända, möjligen* och *nog*. Det ord man kan tveka om är *nog*, som ju också kan vara gradadverb. Vanligen är det dock reserverande adverb. *Troligen* bör däremot inte tas med, eftersom det ofta betydde 'troget'.

Den hållning de bedyrande och reserverande orden uttrycker kan även få andra uttryck. Det är rimligt att ett *ja* i en text, som inte är dialog, uttrycker samma hållning som bedyrande ord: Reservation kan även uttryckas med hjälp av vissa verb: *lär*, *tör* (*torde*), *skall, kan*. Av dessa har dock *skall* och *kan* vanligen andra betydelser. *Lär* och *tör* kan vi

däremot ta ut ur klassen hjälpverb, Vb2e, och låta bilda en särskild klass reserverande verb, Vb2ea. Vidare kan man tänka sig att totalitetsorden har släktskap med de bedyrande och att helt obestämda pronomen sådana som *annan, man, mången* och *någon* har släktskap med de reserverande. Vi för därför in klasserna F1la och F1lg i sammanhanget. Ytterligare kan man vänta att intensifierande gradadverb av typen *mycket, långt, mächta* och *swåra*, skall uttrycka samma hållning som bedyrande ord och modifierande gradadverb av typen *föga* och *litet* samma som reserverande ord. Vi bryter därför ut dem ur Ab4 och låter dem bilda klasserna Ab4a resp. Ab4b.

För att se om samband finns mellan de nämnda klasserna har jag undersökt korrelationen mellan deras värden i genregrupperna. Jag fick följande resultat:

Tab. B 1.50. Korrelationen i genregrupperna mellan bedyrande och reserverande adverb och andra klasser som kan indikera säkerhet eller osäkerhet

	ja	F1la	Ab4a	Vb2ea	F1lg	Ab4b
Ab6ba	+.23	+.27	+.02	+.22	+.05	+.30
Ab6bb	+.21	-.47	+.66	+.70	+.91	+.50

Det verkar förbryllande att de intensifierande gradadverben har starkare samband med de reserverande orden än vad de modifierande har. Det går tydligen inte att ställa samman på sådant sätt som jag föreslog ovan. Ordet *ja* har bara något starkare positivt samband med de bedyrande orden än med de reserverande. Däremot stämmer utfallet beträffande de totala orden och obestämda pronomen samt beträffande verben. Den som använder reserverande adverb har också ofta verb av typen *lär* och *tör* och obestämda pronomen. Detta var resultatet om undersökningen grundade sig på genrernas medelvärden. Utgick man i stället från författarnas värden, blev resultatet signifikant positiv korrelation mellan de bedyrande adverben och ordet *ja* (+.71), däremot inte mellan *ja* och de reserverande orden (+.32). Jag beslöt därför att trots allt föra samman *ja* med de bedyrande orden. Likaså förde jag dit totalitetspronomen. Verben och de obestämda pronomenen förde jag till de reserverande ord. Gradadverben uteslöt jag.

Tab. A 1.76a-c visar värdena för de nämnda klasserna. Vi ser där också summan av alla de ord som vi ansett uttrycka säkerhet och de som uttrycker osäkerhet samt kvoten av den första och den andra summan. Eftersom medelkvoten för hela materialet är ca 0,95 kan man säga, att ett värde över detta anger övervägande sägerhet, ett värde

därunder osäkerhet. Tab. visar medelvärdena för de olika textkategorierna. Där har även summorna för säkerhet och osäkerhet lagts samman (A+B).

Om vi börjar med perioderna, ser vi att de bedyrande orden har högst frekvens under period I, minskar kraftigt under II, ökar något under III men sedan minskar successivt. Totalitetspronomen beskriver en liknande kurva, fast ökningen under III där fortsätter under IV och period V har det lägsta värdet. Även *ja* minskar från period I till II och ökar under III och IV, men minskar sedan. Lägger man samman orden för säkerhet, får man det högsta värdet för period I, minskning under II, ökning under III och IV, minskning under V, svag ökning under VI och minskning under VII.

De reserverande adverben har låga värden för de tre första perioderna med undantag för II. Högsta värdet har V. Kurvan har nästan samma form som för de bedyrande orden men är spegelvänd, och vi får också signifikant negativ korrelation (-.70). Orden *lär* och *tör* har låga värden för de två första och den sista perioden, höga för mittperioderna. Skillnaden är påfallande. Pronomen har låga värden för den första och den sista perioden, höga för de fem mellanperioderna. Sammantaget blir skillnaden mellan perioderna I och VII å ena sidan, med låga värden, och de övriga, å den andra, med höga, mycket stor. Eftersom Period I har högst värde för säkerhet och ett av de lägsta för osäkerhet, blir denna periods kvotvärde högt. För perioderna II, V och VI är det tvärtom. Särskilt V har lågt kvotvärde. Eftersom period III har ganska högt värde för säkerhet och inte särskilt högt för osäkerhet, blir denna periods kvot bara något över den normala. IV har däremot så mycket högre värde för säkerhet att det kompenserar det ganska höga för osäkerhet och ger rätt högt kvotvärde. Det får också period VII, men det beror på låga värden för båda grupperna. Vi får alltså först en period präglad av stor säkerhet, sedan en med ganska stor osäkerhet, så två med både stor säkerhet och stor osäkerhet, därefter två med stor osäkerhet och liten säkerhet och sist en med liten både säkerhet och osäkerhet. Förändringarna ter sig mycket intressanta med hänsyn till uppfattningen av barockens och klassicismens karaktär. Man har sett osäkerheten som ett kännetecken på barocken. I så fall får vi här två slags barock, en tidig, företrädesvis under tiden 1660-1700, då vi har uttryck för både stor säkerhet och stor osäkerhet, och en sen, 1700-1740, då osäkerheten dominerar starkt. Klassicismen kännetecknas däremot - som även Spitzer menat, med andra utgångspunkter - av en dämpning, här både av uttryck för säkerhet och uttryck för osäkerhet. [54]

En bild av förhållandet under de olika perioderna får vi om vi lägger in summan av uttrycken för säkerhet och osäkerhet på x-axeln och kvotvärdena på y-axeln. Vi ser hur

---

54

det börjar med medelmåttig summa och hög kvot under period I, hur summavärdena sedan stiger och kvoterna faller under perioderna II, III och IV, hur summavärdena sjunker under period V medan kvotvärdet sjunker starkt, varpå summavärdena sjunker under period VI och särskilt VII.

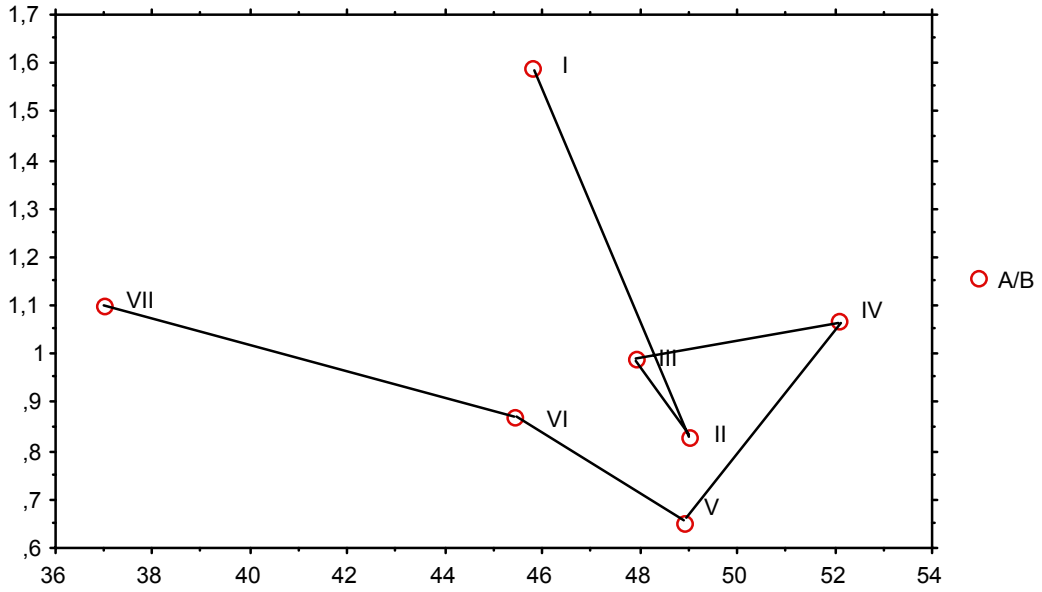

En nyansering blir emellertid nödvändig, när vi även beaktat förhållandena i de olika genrerna och hos de olika författarna. Som tab. A 1.76b visar, har genrerna mycket olika karaktär. Världslig epik har låg frekvens för alla slag av uttryck för säkerhet, panegyrik bara för de bedyrande adverben. Hög frekvens för alla uttrycken för säkerhet har världslig didaktik och psalm, särskilt psalm II, och överhuvudtaget de andliga genrerna. Vissa andra genrer har inte så entydiga förhållanden. Satir har till exempel många bedyrande adverb och *ja* men ganska få totalitetspronomen. Det är emellertid påfallande att didaktiska och andliga genrer har fler uttryck för säkerhet än vad de flesta andra profana genrerna har. Världslig epik har få uttryck inte bara för säkerhet utan också för osäkerhet. Här är skillnaden gentemot vissa övriga genrer ännu större. Det kan tydligen om den världsliga epiken sägas, att den bara i liten utsträckning rör sig med dessa kategorier. Även psalmen har låg frekvens för uttryck för osäkerhet.

Hur genrernas medelvärden på utryck för säkerhet och osäkerhet ser vi i bilden nedan.

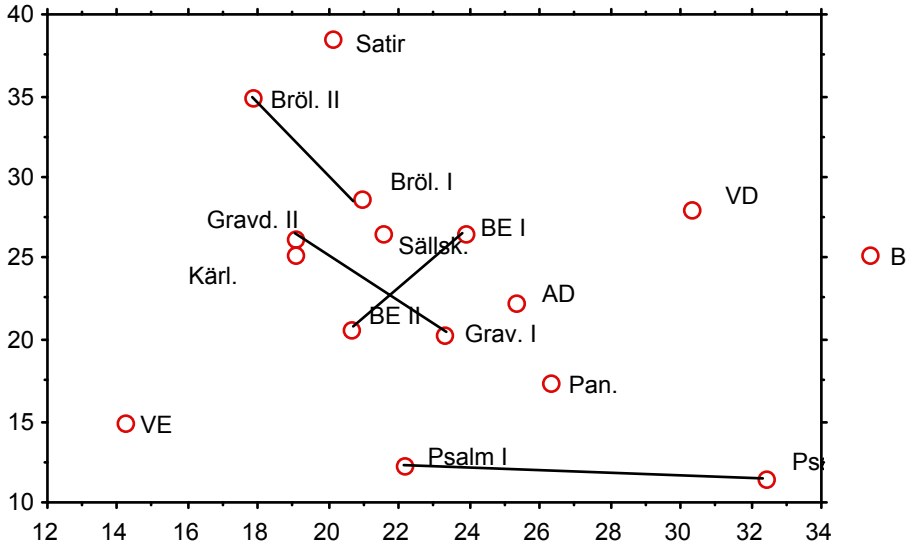

Vi skall också se på kvotvärdena. Psalmen får långt högre kvotvärde än de övriga. Oväntat är det väl inte. Man kan anta att psalmen uttrycker förtröstan på Gud och därför håller osäkerheten borta. Panegyriken har också ganska lågt värde för osäkerhet och får därför hög kvot. Många uttryck för osäkerhet har däremot satir och bröllopsdikt. Märkligt nog har bröllopsdikten fler än gravdikten. Skillnaden mellan gravdikt och bröllopsdikt tycks vara ganska genomgående. Medan åtta av gravdiktens 20 texter har ett kvotvärde över det normala, har bara tre av bröllopsdiktens 20 texter det. Av de enskilda författare som skrivit i bägge genrerna har Westhius, Lucidor, Holmström, Brenner, Warnmarck, Brobergen, Lohman, Eldh, Salvius, Dalin och Nordenflycht högre kvotvärden i sin gravdikt än i bröllopsdikten. Bara hos Columbus, Rudeen, Runius och Frese råder det motsatta förhållandet. Den genre som har allra lägst

kvotvärdeärsatiren.

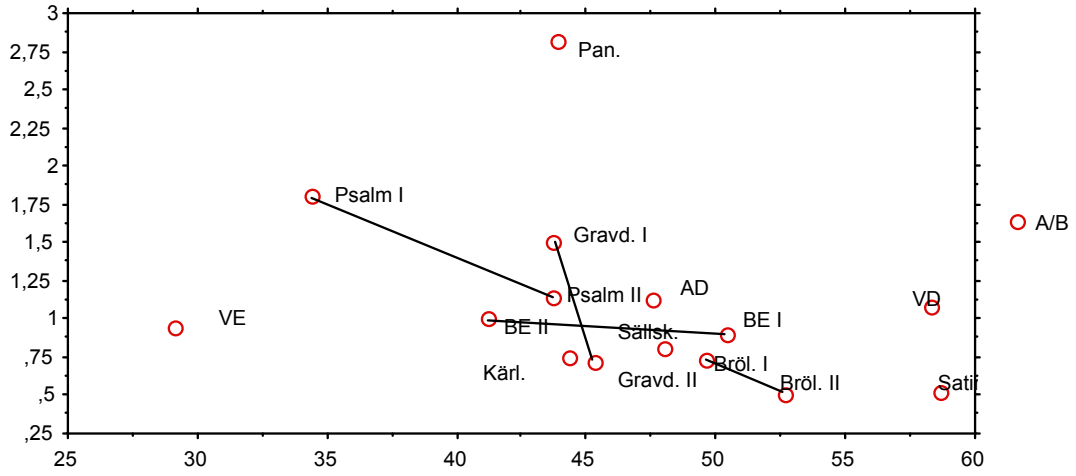

De valda författarna skiljer sig ännu mer från varandra än genrerna (tab. A 1.76c) Gyllenborg har låg frekvens för båda kategorierna men framför allt för säkerhet, vilket ger honom en exceptionellt låg kvot. Stiernhielm och hans lärjungar Columbus och Wexionius liknar varandra i det att de har ganska hög eller hög frekvens för uttryck för säkerhet men mycket låg för osäkerhet och följaktligen höga kvotvärden. Nordenflycht liknar dem men har lägre värde för säkerhet. Man skulle ha väntat att den intensiva Nordenflycht skulle ha högre värden för båda kategorierna. I själva verket är hennes summa (A+B) den näst efter Gyllenborgs lägsta. Spegel har bland de högsta värdena för båda slagen och därför allra högst summavärde. Kvotvärdet är ungefär normalt. Holmström, Brenner, Rudeen och Runius liknar varandra i ganska hög frekvens för uttryck för osäkerhet men ganska låg för uttryck för säkerhet. Man skulle väntat att finna också Lucidor här, men han har bättre jämvikt. Dalin har också jämvikt men med lägre värden. Wivallius har för A ett medelvärde på 26,7 och för B 19,3, vilket ger kvotvärdet 1,38 och summan 46,0. Han skiljer sig således inte mycket från Stiernhielm. Skogekär Bergbo har för A 21,3 och för B 43,0, kvoten 0,50 och summan 64,3. Han är alltså extrem, mer extrem än till exempel Rudeen, och skiljer sig helt från Stiernhielm. Vi kan alltså inte heller den här gången se period II som en enhet. Vi får å ena sidan Stiernhielm, som föregås av Wivallius och efterföljs av lärjungarna Columbus, Wollimhaus, Hiärne och Wexionius. De har alla rätt låga värden för uttryck för osäkerhet och rätt höga för uttryck för säkerhet. Å andra sidan har vi Skogekär Bergbo, som med extremt höga värden för uttryck för osäkerhet ter sig som föregångare till en rad diktare under perioderna IV och V. Andra mått har lett till

liknande gruppering tidigare. Låter man Stiernhielm företräda renässansstilen, skulle Skogekär Bergbo framträda som en föregångare till barockstilen. Denna skulle då återfinnas i sina ena typ, med höga värden för båda kategorierna och normal kvot, hos Lucidor och särskilt Spegel, i sin andra typ, med höga värden enbart för osäkerhet, hos Brenner, Holmström, Rudeen och Runius. Till den förra typen bör även föras Dahlstierna, som har värdena A 24,3, B 24,3, summa 48,7 och kvot 1,0, liksom Achrelius, som har A 33,0, B 33,0 summa 66 och kvot 1,0. Widman, som har värdena A 12,5, B 20,0, summa 32,5 och kvot 0,63, skulle höra till den senare typen.

Nu är emellertid författarna inte alltid enhetliga. Stiernhielm har i *Bröllops beswär* - om det nu är han som är författaren - högt värde för osäkerhet och låg kvot. Det kan dock bero på genreanpassning, liksom det låga värdet för osäkerhet i panegyriken. Lucidor har lågt värde för osäkerhet i psalmen, men även det kan skrivas på genrens konto. Hos Spegel ser vi en skillnad mellan texterna i andliga genrer, som har höga kvotvärden, och de båda satirerna, som har låga. I de andliga råder säkerhet, i de profana osäkerhet. Det är samma skillnad som vi sett i stort, bara så mycket mer markant. Man kan också påpeka, att Runius har högre kvot i sin andliga poesi än i tillfällesdiktningen.

Frese och Dalin får med sina lägre värden, särskilt för osäkerhet, ses som övergångsgestalter till den klassicism som dominerar under period VII. Dalin visar sin genreanpassning med betydligt högre kvotvärden i psalmen och panegyriken än i andra genrer, särskilt satiren. Även Lohman ter sig som en övergångsgestalt. Nordenflycht har som sig bör högre kvotvärden i psalmen och panegyriken och dessutom i den världsliga epiken och gravdikten än i de andra genrerna. Men egendomligt nog finns det också en stor skillnad mellan den tidiga och den sena kärlekspoesien. Den tidiga har många ord för säkerhet och få för osäkerhet (kvot 3,29), med den sena förhåller det sig tvärtom (kvot 0,73). Noteras bör beträffande period VII, att det inte bara är Tankebyggarna som har låga värden på både A och B utan även *Sions sånger*, Hiärne och Kolmodin. Det tyder på en allmän förändring.

Måtten säkerhet - osäkerhet visar således förekomsten av från varandra ganska klart åtskilda stilar, som avlöser varandra, om också med viss kronologisk överlappning. Men får inte betrakta dessa stilar som fixa storheter: genren spelar en viktig roll och individuella variationer är möjliga.

1.3.5 Sammanfattning

I det nu avslutade kapitlet har vi undersökt, om man genom att kombinera semantiskt besläktade delklasser av olika ordklasser kan konstatera olika stiltyper. Man skulle kunna gå längre på denna väg än vad som gjorts här. Det är min förhoppning att denna anlys har visat, att här finns en för stilforskningen fruktbar metod.

Ett väsentligt resultat av analysen är konstaterandet av markanta förändringar av stilen vid vissa bestämda tillfällen, förändringar som tycks vara generella i den betydelsen att de inte är helt beroende av sådana faktorer som genre eller enstaka författare. I vissa fall är förändringarna statistiskt signifikanta, om man ställer intill varandra liggande 20- eller 10-årsperioders värden mot varandra. I andra kan man konstatera brott i mer långvariga trender, så att en uppåtgående tendens som varat en längre tid vänds i en nedåt gående, som inte heller den är tillfällig, eller tvärtom. Materialet gör det inte möjligt att bestämma sådana förändringar förrän omkring år 1660, eftersom antalet texter från de båda första perioderna är för litet och den genomgående skillnaden mellan Stiernhielm och Skogekär Bergbo under period II spelar en negativ roll. Men från 1660 har vi kunnat finna ett antal sådana förändringar, de flesta signifikanta.

1660. Frekvenserna för underordning (F2f), satsadverb (Ab 6), negerande adjektiv (Av:o-), adversativa och explanativa/konsekutiva ord ökar signifikant. Ökningen är för alla klasserna bestående; dock minskar de negerande adjektiven och de explanativa/konsekutiva orden något under nästa period. En klass adversativa ord (Ab6d) minskar också.

1670. Antalet relativa pronomen (F1j) ökar. Även substantiverade adjektiv och grundtal (R1) ökar men bara tillfälligt. Frekvensen för skola (Vb2d) minskar liksom antalet verbalsubstantiv (S3) men bara tillfälligt.

1680. Nu sker betydande och oftast långvariga förändringar. Signifikant ökning kan registreras för personliga och possessiva pronomen (F1a och F1b) liksom för första personens pronomen (F1c). Visserligen går en del av ökningen förlorad redan 1690, men det mesta kvarstår. Vidare ökar opersonliga pronomen (F1i), och där fortsätter ökningen följande decennier. Även adjektivsubstantiv (S2) ökar till en nivå som behålls till 1710. Rumsadverben (Ab2) ökar också. Den

samlade klassen verb ökar kraftigt fastän ej signifikant. Ökningen består. Minskning kan registreras för substantiven. Minskningen är stor fast inte signifikant. men lågt värde kvarstår under följande perioder. Den stora klassen nominaler minskar däremot signifikant. Minskar gör också prepositioner+adverb (F3d), liksom den stora klassen prepositioner (F3a), presens particip (Av5) och grundtal (R1).

1690. De signifikanta förändringarna gäller olika konjunktionsklasser, där F2, F2a, F2b och F2c minskar. Prepositioner och adverb (F3d) och grundtal (R1), som tillfälligt minskat 1680, ökar på nytt.

1700. Nu ökar satsadverben, som minskat något 1680, signifikant. Verbet *blifwa* (Vb2c) ökar också, en ökning som fortsätter 1710. Vidare ökar substantiverade adjektiv och presens particip, som fick vidkännas så stor nedgång 1680. Grundtalen ökar ännu en gång signifikant. Däremot minskar antalet totalitetsord, som dittills haft högt värde.

1710. Endast få förändringar kan iakttas. Mest påfallande är minskningen för alla hjälpverbsklasser utom *blifwa* (Vb2c). Minskningen för *wara* och för hela klassen hjälpverb (Vb2) är signifikant och i stort sett bestående. Även de adversativa adverben (Ab6d) och opersonliga pronomen (F1i), som legat på ganska hög nivå sedan 1670, minskar nu signifikant.

1720. Signifikanta ökningar kan främst noteras för abstrakterna (S2, S3 och SA). Även relativa adverb (Ab5) och pronominella adjektiv (Av3) ökar, men det är rent tillfälliga förändringar. De talarattitydsangivande adverben (Ab6b), som haft högt värde sedan 1680, minskar nu signifikant och för lång tid.

1730. Här kan man notera en stor och signifikant ökning för första personens pronomen (F1c), som haft låga eller mycket låga värden sedan 1690. Det nya höga värdet står sig till 1750. Ökar gör också hjälpverben, men det är rent tillfälligt. Likaså är minskningen för reflexiva pronomen (F1g), för relativa pronomen (F1j) och för prepositioner och adverb (Fd) mer eller mindre tillfällig.

1740. Förändringarna omfattar nu åtskilliga klasser. Signifikanta ökningar som består även nästa decennum, finner vi för nominalerna och delklassen S1, för kvalitetsangivande adjektiv (Av1) och adjektiv + räkneord samt ord för täthet (se tab.). Tillfällig är ökningen för possessiva pronomen (F1b) och relativa pronomen (F1j). Motsvarande minskning noteras för relativa adverb (Ab5) och satsadverb (Ab6) med delklassen explanativa adverb (Ab6e), vidare för hjälpverben (Bb2) och delklasserna *hafwa* (Vb2a) och modala hjälpverb (Vb2e) samt för substantiverade adjektiv.

1750. Vilka av de signifikanta förändringarna som kommer att bli bestående kan vi inte veta. Signifikanta ökningar noteras för definita pronomen (F1h), samordnande konjunktioner (F2a) och delklasserna F2b och F2c. Minskar gör possessiva pronomen och första personens pronomen.

De mest genomgripande förändringarna inträffar tydligen omkring 1680 och 1740. Vissa förändringar som består några decennier sker dock 1660 eller 1670. I vissa fall sker återgångar till tidigare lägen 1710 eller 1720, i något fall redan 1700. Påfallande är att vi decennierna närmast före och efter 1700 har hög frekvens för flera klasser, som både tidigare under 1600-talet och efter 1740 har låg frekvens. Det gäller artiklar (F1n), underordning (F2f), tidsadverb (Ab1), sättsadverb, gradadverb, talarattitydsangivande adverb, negationer, adversativa ord, explanativa och konsekutiva ord samt ord för osäkerhet. Därtill kan läggas verb och personliga pronomen, som dock har höga värden också under period I. I tab. har siffrorna för alla dessa klasser ställts samman. Det förhållandet att de alla har höga värden under åtminstone delvis samma perioder kan tyda på ett samband. Jag har därför räknat ut korrelationen mellan klasserna.

Tab. B 1. 51. Korrelation mellan olika klasser som antas utmärka barockstil

	F1a	F1n	F2f	Ab1	Ab3	Ab4	Ab6a	Neg.	Adv.	Expl.	Osäk.
Vb	+.61	+.04	-.33	-.13	-.07	-.28	-.22	-.31	-.34	+.40	+.09
F1a		-.55	-.75	-.15	-.48	-.43	-.80	-.73	-.83	+.23	-.54
F1n			+.64	+.43	+.60	-.30	+.82	+.75	+.72	+.12	+.49
F2f				+.26	+.60	+.34	+.92	+.89	+.96	+.12	+.34
Ab1					+.85	+.86	+.43	+.57	+.21	+.61	+.40
Ab3						+.90	+.76	+.81	+.57	+.61	+.69
Ab4							+.51	+.62	+.34	+.47	+.67
Ab6a								+.92	+.93	+.22	+.59
Neg.									+.92	+.15	+.59
Adv.										-.08	+.48
Expl.											+.09

Verben och de personliga pronomenen visar sig i de flesta fall ha negativt eller inget samband med de andra klasserna. Dessa de övriga klasserna har genomgående positiva värden, i många fall signifikanta (= över +.60). Undantaget

är explanativa/konsekutiva ord. De klasser som visat sig ha positivt samband har det gemensamt, att de alla har sina högsta värden under perioderna III, IV och V, i något fall även under II eller VI. Kulminationerna inträffar för flera klasser under period IV eller V. Detta leder till hypotesen att hög frekvens för dessa klasser utmärker barockstilen. Den skulle då kännetecknas av rikt
bruk av artiklar, mycken underordning, många tids- sätts- och gradadverb, många negationer och överhuvudtaget negerande ord, många adversativa ord och många uttryck för osäkerhet. Allt sätter dock inte in samtidigt. Underordning, de olika slagen av adverb, negering och bruk av adversativa ord börjar öka under period III, men uttrycken för osäkerhet har börjat redan under II, och för artiklar börjar den stora ökningen först under IV. Tidsadverben börjar minska redan under period V och de flesta klasserna minskar under VI men underordning och negering först under VII.

Går vi till de enskilda författarna, finner vi att redan Skogekär Bergbo har höga värden för alla klasserna utom sättsadverben. Han kan ses som en föregångare till barockstilen. Detta stämmer väl med den teori i den internationella barockforskningen som ser barocken som en utveckling av petrarkismen. [56]Även om Skogekär Bergbo har skrivit annat än petrarkistisk kärlekspoesi, är det i denna som han har de högsta värden för de flesta klasserna. Efter Skogekär Bergbo finner vi stilen främst hos Lucidor: Han har höga värden för de flesta klasserna, dock ej för tidsadverb och artiklar. Stiernhielms stil är en helt annan. Hos hans lärjungar hittar vi dock vissa drag av stilen. Columbus och Wexionius har båda många artiklar och många sättsadverb, Columbus även många tidsadverb. Hiärne har höga värden för underordning, tidsadverb, sättsadverb, gradadverb, negerande ord och adversativa ord och delar alltså de flesta av stilens egenskaper. Wollimhaus ansluter sig däremot klart till Stiernhielms stil.

"Barockstilen" finns tydlig hos Spegel, Holmström, Brenner och Runius. Spegel avviker bara genom relativt få tidsadverb, Brenner mest genom låga värden för Ab6a och negerande ord. Holmström och Runius har däremot genomgående värden som ligger över de för perioderna IV och V. Rudeen har som "barockdrag" höga värden för Ab6a, negerande och adversativa ord samt uttryck för osäkerhet. I övrigt har han låga värden. Dahlstierna har höga värden för artiklar, underordning, tidsadverb och uttryck för osäkerhet men saknar de övriga dragen.

---

[56] Se t.ex. Wellek 1963 s. 98

Av de senare författarna har Frese hög frekvens för underordning, men det är också det enda "barockdraget" hos honom. Dalin har ganska hög frekvens för artiklar, gradadverb och negationer och hög för adversativa ord. Han har alltså fortfarande "barockdrag", fler än Frese. Nordenflycht har ganska höga värden bara för artiklar och negerande ord, Gyllenborg bara för artiklar och negationer.

Att utgå från medelvärden och relatera dessa till periodernas medelvärden ger emellertid inte någon rättvis bild. Som framgår av Tab. A 1.77b skiljer sig genrerna mycket från varandra. Med det synsätt vi anlagt skulle t. ex. psalmen överhuvudtaget vara främmande för barockstilen, medan denna stil vore den normala för satiren. Vi måste alltså, när vi diskuterar barock, ta hänsyn till genrens egenart. Enklast kan detta ske om vi utgår från varje genres medelvärde och antar stora avvikelse uppåt från detta vara "barockdrag". Som gräns kan man använda standardavvikelsen. "Barockdrag" är alltså värden för en klass som ligger över medelvärdet + standardavvikelsen för den aktuella genren. "Barockstil" kan den text sägas ha som har förslagsvis minst fyra sådan "barockdrag".

Period I har en text med fyra "barockdrag", nämligen Forsius' psalm, som har för denna genre mycket höga värden för artiklar, negationer, summa negerande ord samt uttryck för osäkerhet. Från period II har vi ingen sådan text. Texterna i gruppen Stiernhielm har inga barockdrag. Under period IV når bara Lucidors gravdikt 1 upp till fyra drag: underordning, sätts- och gradadverb samt negationer. Från period IV har Spegels emblematik fem "barockdrag": artiklar, tids- och sättsadverb, adversativa ord och uttryck för osäkerhet. Fem har också Holmströms kärlekspoesi 3: tids-, sätts och gradadverb, negationer och adversativa ord. Hans panegyrik 1 och 2 har vardera fyra drag, liksom också hans kärlekspoesi 2. Fyra har också texter bibelepik av Spegel: *Guds Werk och Hwila* 3, *Thet öpna Paradis* och *Thet tilslutna Paradis*.

Under period V är det bara Runius' bröllopsdikt 2 som har så mycket som fyra drag. Under period VI skiljer Hallmans didaktik ut sig med fem drag. Hallman är emellertid en epigon. Period VII uppvisar förvånande nog en text med fyra drag, nämligen Dalins sällskapspoesi. Vi har flera gånger tidigare haft anledning att undra över att denna sena sällskapsvers av Dalin så föga passar in i tidens stil och verkar mer ålderdomliga än den tidigare sällskapspoesien, som förts till period VI. Vissa barckdrag finns också i Dalins psalm och panegyrik från period VII.

Om vi som här bara räknar antalet mer omfattande avvikelser och inte tar hänsyn till själva deras storlek, skulle vi genom att lägga samman dem och dela summan på antalet texter i en grupp få ett mått som kunde kallas "index på barockstil". Detta har räknats ut för perioderna och för fyra författare i tabellen nedan.

Tab. B 1.52. ”Index på barockstil” för perioderna och några författare

	Perioder		Författare
I	9/12 = 0,75	Spegel	28/11 = 2,55
II	10/11 =0,91	Holmström	31/11 = 2,82
III	26/15 =1,73	Dalin	11/10 = 1,10
IV	88/44 =2,00	Nordenfl.	5/10 = 0,50
V	40/25 =1,60		
VI	34/27 =1,26		
VII	26/24 =1,08		

Förändringarna är tydliga: det är period IV och i viss mån perioderna III och V som har barockdrag. Spegel och Holmström skiljer sig klart från Dalin och särskilt Nordenflycht. Man bör dock inte tro alltför mycket på dessa siffror, eftersom hänsyn inte tagits till hur stora avvikelserna är. Men det är värt att notera, att av de författare som traditionellt anses vara barock har Dahlstierna i panegyriken inget och i epiken bara två resp. tre av de drag som här ansetts utmärka barocken. Paulinus-Lillienstedt har bara negerande ord som "barockdrag" och Wexionius har i sin *Melancholie* inget alls. Hänsyn till avvikelsernas storlek skulle inte förändra denna bild mycket; ingen av de tre har speciellt extrema värden för någon av de aktuella klasserna. Förhållandet bör enligt min mening varken leda till slutsatsen att dessa författare inte är barockdiktare eller till slutsatsen, att de drag som studerats hör inte är barockdrag. Det är rimligare att tänka sig att barockstil kan innefatta flera egenskaper, varav de här uppmärksammade är några. Vi får anledning att återkomma till detta.

Det faktum att det inte alltid är samma drag som kombineras i de texter som har flera "barockdrag", visar också att stilen inte är enhetlig. Spegel, t. ex., har mer underordning, adversativa ord och uttryck för osäkerhet, Holmström mer tidsadverb och negerande ord. Vi har tidigare i kapitlet noterat viktiga skillnader mellan dem i andra avseenden. Det sker också rent generella

förändringar inom det långa tidsavsnitt som kan sägas ha barockstil. Samordningen, som varit mycket stark tidigare, minskar under 1690-talet. Likaså minskar totalitetsorden och personliga pronomen omkring år 1700. I stället ökar abstrakterna 1700 och ännu mer 1710. Kan skulle man kunna tala om en tidig barockstil som är mer personlig och som har kvar mycken samordning vid sidan av underordning och den gamla förkärleken för totalitetsord, och en senare, mer opersonlig och abstrakt. Utmärkande för den förra är även att den säger *den*, medan den senare föredrar *en*. Gränsen mellan perioderna är svår att dra, eftersom allt inte sker på en gång, men mellan 1690 och 1710 bör den ligga.

Att mittperioderna antas ha barockstil betyder att de skiljer sig både från de föregående perioderna och den efterföljande. Skillnaden är som synes i tab. A 1 inte lika tydlig vid båda gränserna. Period VII har högre värden för artiklar, underordning, negationer och summan negerande ord samt för adversativa ord än vad de första perioderna har. Omvänt har den mindre av de tre slagen av adverb. Vi har visserligen tidigare sett likheter mellan t.ex. Stiernhielms stil och Nordenflychts, men samtidigt är olikheterna stora. Vi måste alltså se dem som två olika stilar. Det gäller nu att karakterisera dem. Det har hittills skett negativt, genom jämförelse med det som visat sig kännetecknа barocken.

Beträffande den stil som avlöses av barocken har vi redan flera gånger konstaterat att den inte kan utan vidare knytas till en kronologisk period. Skogekär Bergbo skiljer sig på många punkter från den under period II dominerande stilen. Det är riktigare att låta denna stil representeras utom av Stiernhielm av hans lärjungar, som är verksamma under period III. Vi kan kalla denna stil "stiernhielmsstilen". Utmärkande för den är mycket höga värden för substantiv, adjektiv, samordnande konjunktioner, prepositioner och ordet *wara*. Ordet *wara* diskriminerar emellertid dåligt mot det senare 1600-talet, eftersom det är först omkring år 1710 som *wara* minskar signifikant. Även de samordnande konjunktionerna diskriminerar dåligt, då de minskar signifikant först 1690.

Ändå är de nämnda kategorierna användbara. Om man låter "stiernhielmsstilen" representeras av stickproven från *Hercules*, Stiernhielms panegyrik och *Then fångne Cupido*, *Bröllops beswä*r och Columbus' fyra texter samt de båda stickprov vi har av Hiärne och Wollimhaus och ställer dessas värden på substantiv, adjektiv, samordning, prepositioner och verbet *wara* mot värdena för period IV visar det sig att vi får signifikanta skillnader för alla kategorierna utom *wara* (fg 52). Period IV har rentav signifikant fler *wara* än stiernhielmsgruppen.

Höga värden för substantiv, adjektiv, samordning och prepositioner kan alltså ses som utmärkande för stiernhielmsstilen i kontrast till barockstilen. Vi har tidigare pekat ut vad som visat sig kännetecknа barocken, nämligen höga värden för artiklar, underordning, tidsadverb, sättsadverb, gradadverb, negationer, summan negerande ord, adversativa ord och uttryck för osäkerhet. Vi skall nu se om dessa värden signifikant skiljer sig från stiernhielmsgruppens värden. Period IV har visserligen fler artiklar, men skillnaden är inte signifikant. Det är inte heller skillnaden beträffande tidsadverb och sättsadverb. Däremot är skillnaderna beträffande underordning, gradadverb, negationer, summan negerande ord, adversativa ord och uttryck för osäkerhet signifikanta. Höga värden för dessa klasser kan alltså sägas utmärka barockstilen i kontrast till stiernhielmsstilen.

Vi har konstaterat att vissa texter från period IV avviker från barockstilen. Vi skall nu se, om deras stil mer liknar stiernhielmsk stil. En text från period IV har ett värde för substantiv, som ligger över genrens medelvärde + standardavvikelsen, nämligen Paulinus-Lillienstedts bibelepos. Denna text har också fler adjektiv. Höga värden för adjektiv har också Wexionius tre urval, Widmans gravdikt och urvalen ur Dahlstiernas *Kunga-Skald*. Widman och Dahlstierna har vidare höga värden för prepositioner. Några texter från period IV, främst av Paulinus-Lillienstedt, Wexionius, Widman och Dahlstierna, har alltså några av stiernhielmsstilens drag. Samtidigt har de några av barockstilens drag: Paulinus-Lillienstedt negerande ord, Wexionius i den andliga didaktiken gradadverb, Dahlstierna negerande ord och ord för osäkerhet. Dessa författare har ansetts företräda den extrema barockstilen. Den skulle då finnas hos dem som förenar drag i barockstilen med en stiernhielmsk stil.

Den stil som här kallats "stiernhielmsk" finns emellertid inte bara hos Stiernhielm, hans närmaste lärjungar och några författare på 1680- och 1690-talen utan också hos vissa tidigare författare. Wivallius delar flera av den stiernhielmska stilens viktiga drag. I alla tre texterna har han för *och* värden som ligger över medelvärdena + standardavvikelsen för genrerna ifråga. I kärleksdikten och gravdikten har han sådana höga värden för adjektiven, i kärleksdikten dessutom för substantiven och prepositionerna. Samtidigt har han liksom "stiernhielmsstilen" låga värden i kärlekspoesien för Ab1 och Ab4, i gravdikten för Av3 och för ord för osäkerhet. I alla tre texterna han låga värden för underordning, negationer och negerande ord samt adversativa ord. Hans stil står alltså i klart motsatsförhållande till barockstilen. Det gör också psalmdiktaren Ausius' stil. Han har höga värden för substantiv, adjektiv, ordet *och* och för prepositioner och låga värden för

underordning, gradadverb, negationer, negerande ord, adversativa ord och ord för osäkerhet. Varken Wivallius eller Ausius är lärjungar till Stiernhielm. Om Wivallius vet vi att han liksom Stiernhielm arbetade på att föra in renässansstilen i Sverige och redan före denne skrev han alexandriner. Om Ausius är ingenting sådant bekant. Men det förhållandet, att den stil som Stiernhielm företräder, finns hos författare som uppträdde före Stiernhielm gör att den hellre bör kallas "renässansstil". Vi får alltså en renässansstil som en stil motsatt barockstilen.

De andra tidigare författarna uppvisar inga mer omfattande likheter med renässansstilen. Rudbeckius och Sparman har ibland nämnts som föregångare till Stiernhielm, men deras stilar liknar inte Stiernhielms. Samuel Westhius, som tagit intryck av Stiernhielm, har liksom denne föga underordning och få negerande ord, och hans stil kan därför inte kallas barock, men samtidigt har han ganska låga värden för substantiv, adjektiv och ordet *och*. Det som mest förbinder honom med renässansstilen är de många prepositionerna.

Till sist skall vi ställa frågan hur den stil som på 1740-talet avlöser barockstilen förhåller sig till renässansstilen. Det finns på några punkter klara skillnader. Även om adjektiven ökar under den sista perioden, når de inte upp till medelvärdet för den textgrupp som nyss fått representera renässansstilen. Den likhet mellan stilen under den sista perioden och renässansstilen som ligger i låga värden för de klasser som utmärker barockstilen, är inte helt genomgående. Period VII har väsentligt högre värde för underordning än renässansstilen. Period VII har betydligt fler negationer och adversativa ord än renässansstilen. Sammanfattningsvis kan sägas att stilen under period VII i vissa avseende liknar renässansstilen men att den samtidigt har bevarat drag av barockstilen.

Som nämnts framträder Frese som föregångare till den sena stilen. Han har lägre frekvens för adverbklasserna och negerande och adversativa ord än barockens poeter och närmar sig renässansstilen. Samtidigt har han kvar barockens myckna underordning och ord för osäkerhet. Freses eklektiska hållning gentemot föregångarna tycks bekräftas. [57]Även Dalin är en övergångsgestalt. Vi har redan noterat att han i flera genrer även under period VII har höga värden för vissa av barockstilens drag, inte minst negerande och adversativa ord. Men han har också i vissa genrer, främst psalmen, gravdikten och panegyriken, höga värden för substantiv och prepositioner. En annan författare som pekar framåt mot stilen under period VII är Lohman. Han har mycket höga värden för substantiv och

[57] Swahn, S. Ch. 1971 kapitel V passim

prepositioner och låga för det mesta i barockstilen utom adversativa och negerande ord i gravdikten. I vissa avseende liknar hans stil således renässansstilen. Men i motsats till Stiernhielm har han få adjektiv och *och* men mycken underordning. Han bör därför snarare ses som en tidig representant för den sena stilen. Som sådan framträder också Eldh, fast mindre tydligt.

Inom period VII finner vi den nya stilen hos Nordenflycht, fastän hon har mer likheter än de andra med renässansstilen, samt hos Creutz och Gyllenborg. Men Tankebyggarna är inte ensamma om den. *Sions sånger* skiljer sig klart från barockstilen genom många substantiv och prepositioner och låga värden för alla barockstilens klasser utom tidsadverb. Mer indifferent är Hiärnes psalm. Inom bibelepiken under perioden kan en viss förändring spåras bara hos Kolmodin, då substantiven och prepositionerna ökar och sätts- och gradadverb, negerande och adversativa ord samt uttryck för osäkerhet minskar i förhållande till hans tidigare dikt.

Vi har alltså att göra med en stil som inte är inskränkt till Tankebyggarna utan finns redan hos Frese, Lohman och delvis Dalin och under period VII även i *Sions sånger* och i viss mån hos Hiärne och Kolmodin. Stilen bör, med tanke på Tankebyggarnas och Dalins kända anslutning till ideal i den franskklassiska traditionen, kallas en klassicistisk stil. Utmärkande för den är hög frekvens för substantiv och prepositioner men mindre hög frekvens för adjektiv och samordnande konjunktioner än i renässansstilen och låg frekvens för artiklar, adverb i olika klasser, negerande och i viss mån adversativa ord samt uttryck för osäkerhet men med från barocken bibehållen hög frekvens för underordning.

Ett annat viktigt resultat gäller genrerna. Åtskilliga av de undersökta klasserna diskriminerar mellan vissa genrer. Särskilt klar är skillnaden mellan "höga genrer" som världslig epik och panegyrik och "låga" som världslig didaktik, satir och kärlekspoesi. De förra har utpräglad nominalstil, de senare verbalstil, de förra har få modala hjälpverb, de senare många, de förra har hög täthet, de senare låg, de förra har låga värden för P/p, de senare höga, de förra har få negerande och explanativa ord samt uttryck för osäkerhet, de senare många. Men det finns också skillnader mellan världslig epik och panegyrik: den förra genren har mer obestämd artikel och även definita + indefinita ord än den senare, den senare mer dialogstil, P+p och totalitetsord än den förra, den förra har berättande *och* beskrivande stil, den senare företrädesvis beskrivande. Kärlekspoesien skiljer sig från de andra "låga" genrerna genom mycket ringa grad av berättande stil, mätt i F1e/F1h, personlig och inte opersonlig stil, dialogstil samt högt värde för P+p men

lågt för P/p. Satir skiljer sig från didaktik genom få totalitetsord, liten del vi-form, lågt värde för definita men högt för indefinita ord, högt värde för såväl negativ som positiv textbindning samt högt värde för uttryck för osäkerhet. Skillnaderna mellan övriga profana genrer är mindre tydliga, liksom skillnaderna mellan dem och de nämnda. Dock är verbalfrasen betydligt mindre utbyggd i sällskapspoesi än i de andra genrerna, och sällskapspoesien har högre VAR, mer personlig stil i relation till opersonlig, mer dialog och högre värde för P+p. Bröllopsdikten skiljer sig från gravdikten mest genom att den talar förhållandevis mer i jag-form än i vi-form, mer i I-form än i du-form, att den har högre P/p och alltså lägre stil. De andliga genrerna skiljer sig i vissa avseenden från de profana. De differentierar sig också vanligen mindre från varandra än dessa gör. De andliga genrerna har få kvalitetsangivande adjektiv och därför höga värden på kvoten Vb1/Av1 och har i förhållande till de indefinita orden hög frekvens för de definita. Psalmen skiljer sig mest från de andra genrerna. Den har i motsats till dessa svagt utbyggd nominalfras *och* verbalfras, få adjektiv och därför hög VAR men låg Av/S, dess stil är ännu mer personlig i förhållande till opersonlig men samtidigt indefinit i förhållande till definit och den har färre adversativa ord och uttryck för osäkerhet. Bibelepiken skiljer sig från didaktiken genom att den har mer berättande stil (om man utgår från Vb2a/Vb2b), mindre indefinita ord i förhållande till definita, högre P/p och fler negerande ord.

1.4 SEMANTISK ANALYS

1.4.0 Inledning

Vi har slutfört den analys som utgår från formella och funktionella klasser. Redan i denna analys har ett semantiskt element förekommit.

Indelningen av orden i ordklasser och deras delklasser är också i flera fall även semantiskt bestämd. Ju längre analysen har fortskridit, desto mer utrymme har semantiska aspekter fått. Men analysen har ändå primärt utgått från en bestämd ordklass eller delklass av denna.

Här skall ordens betydelse stå i centrum. Vilken ordklass orden hör till spelar mindre roll, även om praktiska förhållanden kan leda till att ord av samma

ordklass hålls samman och att ibland bara ord ur vissa ordklasser tas ut vid analysen.[35]

En täckande semantisk klassifikation är omöjlig att göra. Många ord kan ha mer än en innebörd och har därför förts till mer än en klass. Även av arbetsekonomiska hänsyn kan bara ett begränsat antal semantiska klasser uppmärksammas. Vilka som behandlas måste bestämmas av deras förmodade betydelse för frågan varför och på vilka sätt de olika perioderna, genrerna och författarna skiljer sig från varandra. Särskilt de klasser som ansetts kännetecknа barocken bör studeras.

Vi börjar med sådana elementära ting som tid och rum, rörelse och befintlighet och går därifrån över till vad brukar kalla "naturen": landskap, växter, djur, himlakroppar, meteorologi, ljus och mörker, värme och köld. Därefter behandlas människan, först ur fysisk synpunkt, sedan ur psykisk. Sist studerar vi mänskliga attityder och egenskaper.

1.4.1 Tid och rum, rörelse och befintlighet

1.4.1.1 Tiden

När vi studerade tidsadverben, konstaterade vi att denna klass varierade mycket mellan genrer, perioder och författare. Redan tidsadverben kan genom sin frekvens säga något om hur starkt lokaliserad en text är i tiden. Det finns emellertid även ord i andra ordklasser som bestämmer denna lokalisering. Hit hör i första hand en rad substantiv, t. ex. själva ordet *tid*, vidare beteckningar på året och dess tider, dagen och dess stunder. Bland konjunktionerna har vi en klass temporala konjunktioner. Vissa hjälpverb, främst *hafwa* och *skola*, används för att ange tempus.[36] Alla dessa ord är emellertid förbundna med vissa problem. Några av de konjunktioner som klassats som temporala kan också vara kausala. Så är förhållandet med *då* och i vårt material även med *medan*, ett ord som sedan fått formen *emedan* som kausal konjunktion. *Då* är emellertid i de allra flesta fall temporalt - som konjunktion eller adverb - och *medan* är lågfrekvent och påverkar resultatet föga. Jag har därför till klassen temporala konjunktioner (F2h) fört orden *då, förrän, innan, medan, när, sedan.* Klassen temporala substantiv (Ssm1) omfattar orden *dag, morgon, afton, qwäll* och *natt*, vidare orden *wecka, månad* och

---

35 För semantik se främst Lyons 1978

36 Om tempus se Teleman 4 § 2-5

år, årstidsbeteckningarna, orden *tid, stund* och *timme* samt ordet *ewighet*. Det finns fler temporala substantiv, men de är lågfrekventa. Det är inte alls självklart, att *hafwa* och *skola* skall betecknas som temporala, alldeles bortsett från att *hafwa* kan betyda 'äga' och *skola* kan vara modalt. Orden används visserligen för att utmärka tempus men de anger också modus. Jag har emellertid tagit dem med. [37] Det hade varit värdefullt om man hade kunnat komma åt preteritumformerna av verben, men det kan vi inte med våra excerperingsprinciper.

I tab. A 1.78a-c ser vi medelvärdena för de olika textkategorierna Tabellerna har också de ord som anger förfluten tid och framtid skilts ut, varom mera längre fram.

Om vi går till Tab. A 1. 78a finner vi att tidsadverben (Ab1 i tabellen) ökar påtagligt under period III och från V är på nedgång och att konjunktionerna (F2h) beskriver en liknande kurva men att kulmen nås senare och nedgången under period VII är kraftigare. Verbklasserna (Ad och Ae) har liknande kurvor. Substantiven (Ssm1) skiljer sig däremot från mönstret, då det högsta värdet finns under period I och vi därefter har nästan konstant nedgång. Kalkyl av korrelationen visar också att substantiven förhåller sig på annat sätt än de andra klasserna:

Tab. B 1. 53. Korrelationen mellan olika klasser av tidsord i de olika perioderna

	F2h	Ssm1	Vb2a	Vb2d
Ab1	+.53	-.47	+.52	+.33
F2h		+.26	+.77	+.68
Ssml			+.11	+.57
Vb2a				+.69

Signifikant positiv korrelation finns endast mellan F2h och de båda verbklasserna och mellan dessa sinsemellan. Ganska höga värden visar dock även Ab1-F2h och Ab1-Vb2a samt Ssm1- Vb2d. Negativ korrelation har vi bara mellan Ssm1 och Ab1. Det är närmast förvånande att vi får så klart resultat. Man hade inte väntat att det skulle finnas positivt samband mellan adverben och verbklasserna, både med tanke på att det är osäkert om de senare har med tidsaspekten att göra och med tanke på att de flesta adverben anger nuet och kunde antas finnas mest tillsammans med verb i presens. Man skulle också snarast ha väntat negativ korrelation mellan de båda verbklasserna, eftersom de anger motsatta ting,

---

[37] Teleman 4 § 6

förfluten respektive tillkommande tid. Att vi får ett positivt samband tyder på att det bakom användningen finns en tidsfaktor. Man kan antingen skriva utan artikulerad tidsaspekt, i presens eller imperfektum, eller med tidsaspekt, då man gärna ställer förfluten tid och tillkommande mot varandra. Slutsatsen blir att det finns skäl att ta med verbklasserna, då vi behandlar ord som anger tid. Vad substantiven beträffar, följer kurvan för dem i viss mån kurvan för hela klassen substantiv. Dock sker ingen ökning under period VII. De andra klasserna visar, att tidsaspekten är starkare under mittperioderna än under den första perioden och den sista. Substantiven används relativt sett mest för att ange tid under den första perioden, minst under den sista. Det finns en skillnad mellan substantiven och de andra klasserna, i det att de förra anger tid på ett konkret sätt (*i dag, denna stund, om ett år*), där de senare gör det abstrakt (*nu, då*). Substantivfraserna kan som synes bytas mot adverben. Detta har tydligen kommit att ske mer, ju längre tiden har framskridit.

Totalt sker en viss ökning av tidsorden under period III och ytterligare en ökning under IV. Sedan vidtar nedgång, kraftigare mellan V och VI och ännu kraftigare mellan VI och VII. Kurvans jämnhet gör att man vågar tro att den inte speglar tillfälliga förhållanden. Nedgången från VI till VII är signifikant (fg 49). Vi ser att de perioder har höga värden som vi tidigare med andra utgångspunkter betecknat som barockens epok, medan de låga värdena kommer med klassicismens begynnelse. Till de drag som vi tidigare funnit utmärka barocken, kommer alltså också att den har betydligt starkare lokalisering i tiden än klassicismen.

Skillnaden mellan författarna (tab.I.78c) är ännu större än den mellan perioderna. Låga värden har dels Stiernhielm och hans lärjunge Wexionius, dels de sena författarna Dalin, Nordenflycht och Gyllenborg. De högsta värdena har Skogekär Bergbo och Holmström, höga även Columbus, Dahlstierna, Runius, Rudeen, Spegel och Frese, alltså om man undantar Skogekär Bergbo författare från mittperioderna. Stiernhielm och Skogekär Bergbo kontrasterar som synes starkt mot varandra. Vad de olika delklasserna angår, ser vi att Stiernhielm har få ord i alla klasserna, Skogekär Bergbo många i alla. Med hänsyn till att Skogekär Bergbo har så få substantiv överhuvudtaget förvånar den höga frekvensen för tidssubstantiv. Av hans substantiv är 8 % tidssubstantiv, i visorna hela 11 %. I Stiernhielms *Hercules* är bara 1,2 % tidsord. Substantivens andel av tidsorden är stor hos Wivallius och ganska stor hos Rudeen och Frese men liten hos Holmström.

Skillnaderna mellan genrerna (tab. A 1.78b) är också avsevärda. Många tidsord har kärlekspoesien, gravdikten (båda grupperna), satiren och bröllopsdikten, få världslig epik, panegyrik, sällskapspoesi och världslig didaktik. Det är inte oväntat att gravdikten har många tidsord. Tidsaspekten måste inställa sig i en genre som handlar om liv och död. Anmärkningsvärd är emellertid skillnaden mellan panegyrik och gravdikt. Panegyriken handlar ju i de flesta fall om regenters liv och död. Genren ansluter sig dock liksom i så många andra avseenden till den andra "höga" genren, världslig epik. Man skulle ha väntat, att epiken skulle ha många tidsord. Den berättar ju om skeenden, ställer nytt emot förgånget eller föregående. Men varken den världsliga eller den bibliska epiken har många tidsord. Att kärlekspoesien skulle ha många tidsord är å andra sidan knappast väntat.

Frekvensen för de olika klasserna skiftar. Kärlekspoesien har visserligen mest tidsadverb och gravdikt och bröllopsdikt också ganska många, men det har även världslig epik, som ju får låg totalsumma. De flesta substantiven finner man visserligen i kärlekspoesi och gravdikt, men även sällskapspoesi med låg totalsumma har högt värde. Verbet *hafwa* är inte särskilt frekvent i kärlekspoesien, inte mer än i den världsliga didaktiken med låg totalsumma. Klart är emellertid att den höga totalsumman för kärlekspoesien är en följd av att alla klasserna har höga eller relativt höga värden. I denna genre har tidsaspekten verkat så, att tidsangivande ord i alla klasserna har valts mer än normalt eller åtminstone i normal utsträckning. Minsta rollen spelar de temporala konjunktionerna och verbet *hafwa*, där värdena bara är något över de normala. Även beträffande gravdikten beror totalsummans storlek mindre på temporala konjunktioner. Men här spelar verbet *hafwa* större roll. Däremot har genren lågt värde för *skola*. De båda grupperna visar en mycket likartad bild, vilket gör att vi kan säga att de nämnda dragen är kännetecknande för genren. Satiren uppvisar en annan bild. Även denna genre har ganska hög totalsumma, men det beror i ganska hög grad på temporala konjunktioner och verbklasserna, inte på substantiven och knappast på adverben.

Ser vi närmare på de olika texter som ingår i genregrupperna (tabellen ej återgiven), kan vi konstatera att flera genrer uppvisar skillnader som förefaller ha med den allmänna tendensen i tiden att göra. Världslig epik har låg totalsumma, men de tre texterna från 1600-talet har ganska höga värden. I panegyriken har texterna av Holmström höga värden, liksom de av Rudeen. I psalmen är det likaså 1600-talstexterna - och Frese - som har höga värden. I biblisk epik har vi samma

förhållande, fastän även Hiortsberg har högt värde. I de flesta genrerna är det alltså 1600-talstexterna, som har de flesta höga värdena. Men det förekommer, att någon 1700-talstext har det, så i sällskapspoesi (Dalin 1) och bröllopsdikt (Lohman). I stort sett gäller emellertid att texterna från 1721 och framåt har lägre värden än de tidigare.

Under alla perioderna finns det både enskilda texter med höga värden och sådana med låga. Under period I utmärker sig psalmen för högre värden än genren "borde" haft med hänsyn till medelvärdena. Under period II är bilden tydlig: de höga siffrorna svarar Skogekär Bergbo för, de låga Stiernhielm. Att notera är att värdet i *Bröllops beswär* ligger betydligt över vad de tre texterna av Stiernhielm har, men samtidigt lägre än medelvärdet för genren. Under period III har Lucidor anmärkningsvärt få tidsord i gravdikten. Man hade väntat att den av död och förgängelse så upptagne Lucidor skulle haft många tidsord. När period IV får så högt värde, beror det mest på Holmström och vid sidan av honom på Dahlstierna, Lucidorlärjungen Brasck, Brenner i gravdikten och Leyoncrona i kärleksdikten, medan Spegel trots allt ligger under periodens medelvärde. Under period VI är det främst epigoner som Hallman, Kruse och Salvius som svarar för höga värden, men anmärkningsvärt är att också Dalin har det i sällskapspoesien och Lohman i bröllopsdikten.

Sammanfattningsvis kan sägas att tidsord utmärker barockstil i motsats till klassicismen, medan renässansens hållning är mera oklar. Stiernhielm och i viss mån Wivallius har få tidsord, men Stiernhielms lärjungar Columbus och Wollimhaus har många. Det sker inte någon så tydlig förändring omkring 1670-80, som vi har kunnat konstatera för många andra klasser.

Tiden kan ses som en endimensionell utsträckning. Den talande befinner sig på en punkt på en linje, i närvarande tid. Bakom sig har han förfluten tid, framför sig tillkommande tid. Förfluten tid kan uttryckas med vissa tidsadverb som *fordom, förr, förut, nyligen, nyss* och *tillförne*, närvarande tid med *nu* och *redan*, tillkommande tid med *framgent, genast, omsider, snart* och *strax*. Vi skall nu först inrikta oss på orden för förfluten och tillkommande tid och se om texterna talar mer om det ena eller mer om det andra. Av orden för förfluten tid tar vi bara med de mer frekventa *fordom* och *förr*, av orden för tillkommande tid *snart* och *strax*. Att något skett i förfluten tid anges med hjälp av verbet *hafwa*, att det skall ske i framtiden med *skola*. De båda hjälpverben tas därför också med. Tabellerna I.78 kolumn B innehåller uppgifter om storleken på klasserna adverb för förfluten tid (Ab1a) och

hafwa (Vb2a), C om adverb för framtid (Ab1b) och *skola* (Vb2d) om deras summor och D om kvoten mellan ord för förfluten tid och ord för framtid.

Om vi börjar med ord för förfluten tid, ser vi att de båda klasserna uppför sig olika. Ab1a har sitt högsta värde under period I, när Vb2a har relativt lågt värde. Men det är ett undantag; sedan sker utvecklingen ganska parallellt. Vi får också en korrelation på +.58, vilket tyder på samband. Mest ord för förfluten tid har perioderna III och IV, minst VII. Adverben för framtid visar inte någon jämn kurva. En kraftig, isolerad nedgång under period VI förbryllar. Kurvan för *skola* är jämnare, med höga värden dels under I-II, dels under IV-V och lågt under VII. Korrelationen mellan de båda klasserna blir bara +.21. Det är inte så egendomligt. Som redan nämnts används *skola* till mycket annat än att beteckna framtid, och framtid kan också anges med presens eller på andra sätt. Flest ord för framtid har de båda första perioderna, men även V har ganska många. Minst antal ord har VII, som ju också har minst antal ord för förfluten tid. Kvoten ger ett tydligt resultat. Den är låg för det två första perioderna, hög för III och IV och sedan normal. De båda första perioderna skulle alltså kunna sägas blicka framåt men perioderna III och IV bakåt.

Fig.1.32 visar hur de olika perioderna placerar sig med hänsyn till dels summan tidsadverb, dels kvoten mellan ord för förfluten tid och ord för framtid.

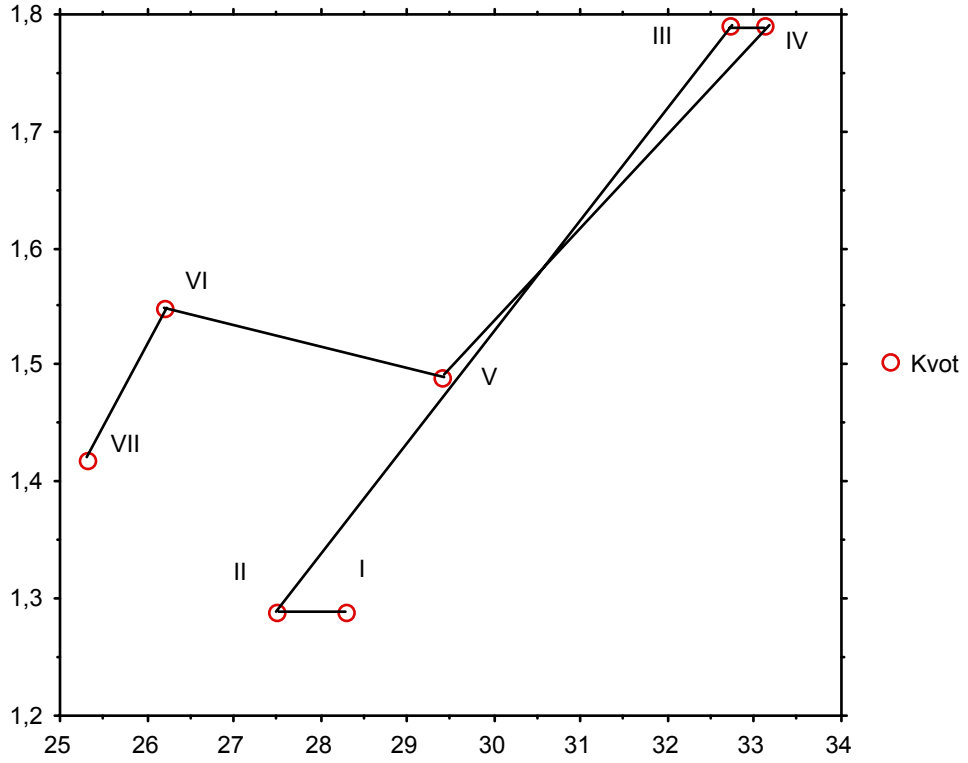

Vi ser att de fem första perioderna har många ord för tid överhuvudtaget. Men kvoten varierar kraftigt. De första perioderna har låg kvot, perioderna III och IV hög, men V får åter lägre kvot. Under period VI och ännu mer under VII minskar antalet tidsord. Utmärkande för den tidigare barocken då vara många tidsord men främst för förfluten tid.

Genrerna skiljer sig mycket åt. Fig.1.33 visar hur de olika genregruppernas medelvärden placerar sig med hänsyn till summan tidsord och kvoten förfluten tid/ framtid.

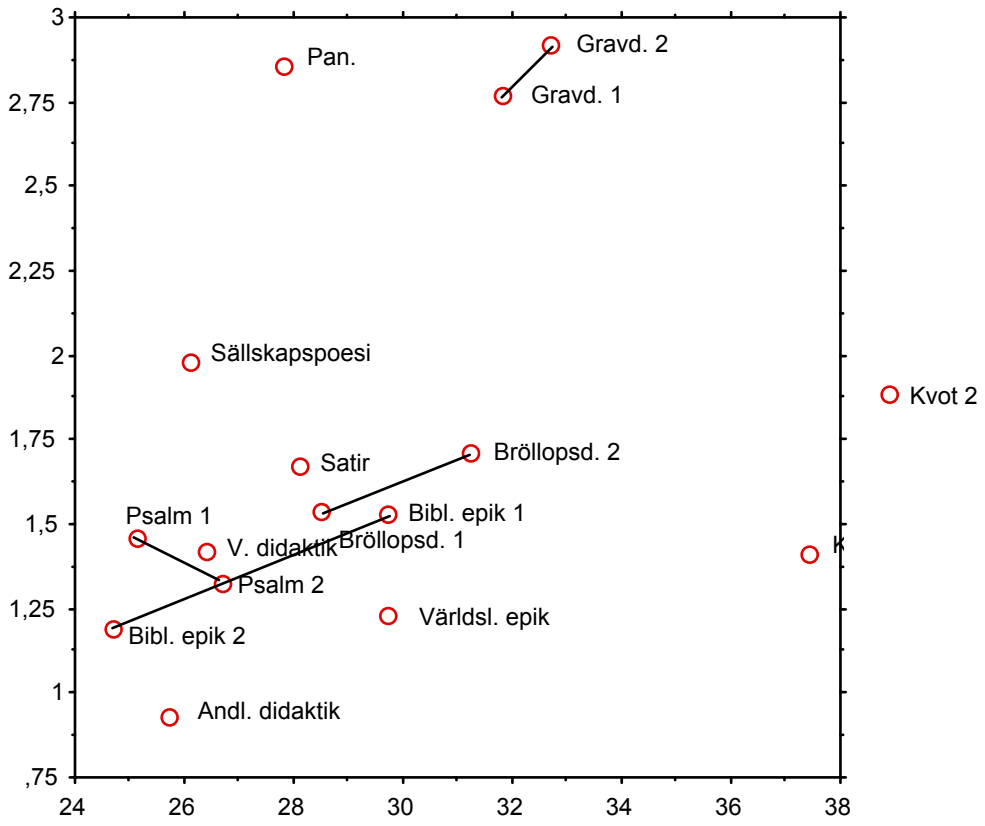

Andlig didaktik har få tidsord överhuvudtaget och har mycket lågt kvotvärde i nästan alla texter. Ett undantag är Andreæ, som talar om vad Gud gjort med Israel i förfluten tid. Panegyrik och gravdikt däremot har stark övervikt för förfluten tid. Det är naturligt: här talas om det en människa upplevt och uträttat. Ett undantag inom genren gravdikt är Wivallius. Men panegyriken skiljer sig tydligt från gravdikten genom att den har mycket färre tidsord. De båda grupperna gravdikt placerar sig

nära varandra och långt ifrån de andra genrerna, vilket är ett tecken på att genren har sin egen karaktär i det aktuella avseendet. Världslig epik har liksom panegyrik få tidsord. Men den har mycket lägre kvot än panegyriken. Världslig epik talar således mycket om framtid - i den mån den talar om tid överhuvudtaget. Kärlekspoesien intar också en särställning genom lågt kvotvärde. Men denna genre har många tidsord, flest av alla genrerna. De nu nämnda genrerna intar mera extrema positioner. De övriga genrerna skiljer sig inte så mycket åt varken beträffande antalet tidsord eller beträffande kvoten. Satir och bröllopsdikt har något fler tidsord än de andra genrerna, sällskapspoesi något högre kvotvärde. Vi ser att också i de andra fall, där vi har två grupper texter inom en och samma genre, placerar de båda grupperna sig ganska nära varandra. Särskilt gäller det psalmen.

Till sist skall vi studera de enskilda författarna. I fig. 1. 34 ser vi deras placeringar.

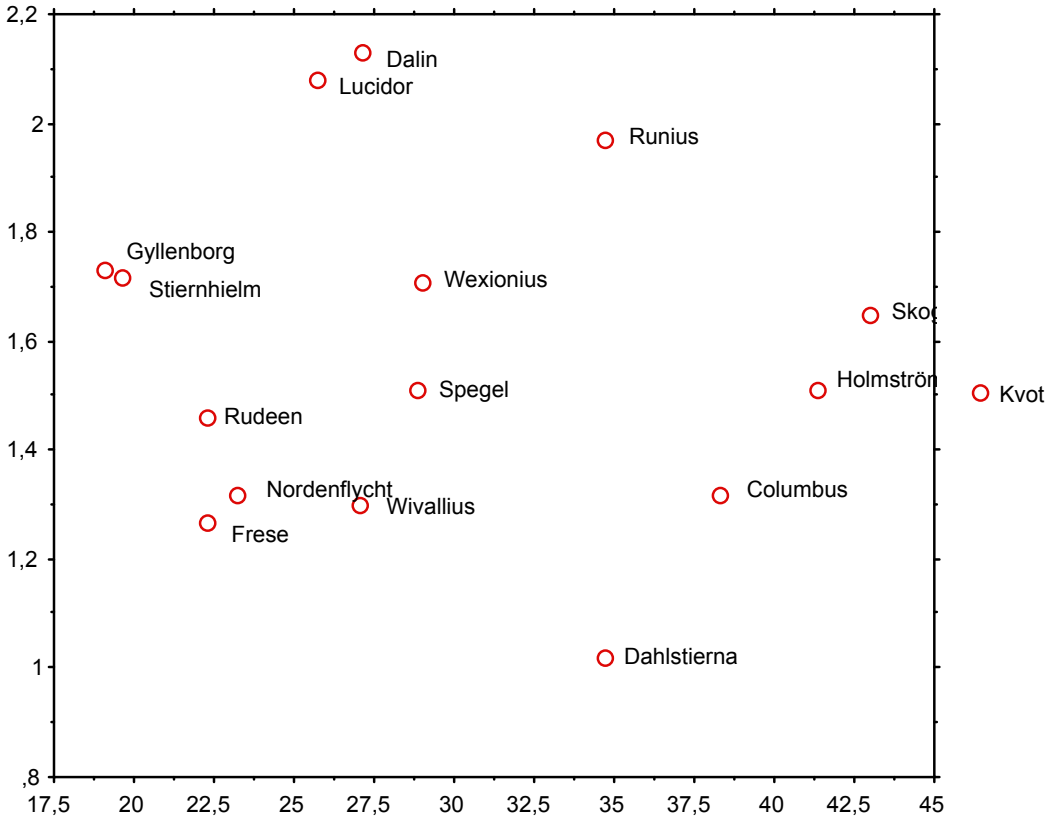

En extrem position med många tidsord och högt kvotvärde intar Skogekär Bergbo. Längst ifrån honom med få tidsord finner vi Stiernhielm. I Skogekär Bergbos närhet träffar vi däremot på Holmström, som har något färre tidsord men högre kvotvärde. Ännu färre tidsord men högre kvoter har Runius, Lucidor och Dalin. Det är intressant att träffa på Dalin här. Nordenflycht och Gyllenborg har visserligen också få tidsord, men de har lägre kvotvärden, Nordenflycht mycket lägre. En position för sig intar Dahlstierna med många tidsord men lågt kvotvärde. Vi ser att Wexionius ligger ganska nära Stiernhielm, medan Columbus den här gången, med sina många tidsord, finns på större avstånd. Wivallius ligger närmare Stiernhielm.

Uppmärksammar vi förhållandet i enskilda texter, finner vi att när Lucidor får så högt kvotvärde beror det på hans tillfällespoesi, där han har mycket få ord för framtid. Helt annat är förhållandet i hans kärlekspoesi. Med Dalins höga kvotvärde förhåller det sig annorlunda. Han har genomgående höga kvotvärden, lägst i satiren. Dalin talar nästan bara om det som har skett, i sällskapspoesien om nyligen timade händelser, i gravdikten, panegyriken och epiken om vad som skett i ett längre perspektiv. Runius har liksom Lucidor stor variation med höga kvotvärden i tillfällespoesien, lågt i den andliga didaktiken, som har blicken vänd mot framtid och evighet. Därvid anpassar han sig tydligen efter genre. Frese har liksom Runius lågt kvotvärde i den andliga didaktiken, annars jämna värden. Columbus är mycket jämn, liksom Nordenflycht.

De flesta tidsorden visar emellertid på närvarande tid. Ordet *nu* är det mest frekventa av alla.

Innan vi går över till klassen som helhet skall något sägas om ett ord i den, nämligen *redan*. Det förekommer knappast alls under de tre första perioderna, har under IV-VI mycket låg frekvens (0,4-0,7) men ökar plötsligt under period VII (2,8). I genregrupperna har det en frekvens under 1,0 i alla genrer utom sällskapspoesien, där det har 1,3 och den världsliga epiken, där det har 3,5. Ordet kommer allt mer att användas för att uttrycka en plötsligt inträdande förändring. Särskilt vanlig är denna användning i 1700-talets epik. Ett citat ur *Atis och Camilla* kan illustrera: "Hon redan glömmer allt, som intet Atis är;/ och re'n ett evigt sår hon i sitt hjärta bär". I *Atis och Camilla* finns 17 av de 35 exemplen i den världsliga epiken.

Vissa tidsadverb uttrycker varaktighet, andra något återkommande. Durativa adverb är sådana som *alltid, ewigt, länge, städse*, iterativa sådana som *dagligen, ofta, stundom* och *tidt*. Bägge slagen omfattar fler ord, men dessa är de mest frekventa och vi håller oss till dem. Ännu ett tidsadverb är det nekande *aldrig*.

Utöver de redan behandlade orden för förfluten tid och framtid får vi fyra nya klasser: ord för närvarande tid, Ab1c (*nu, redan*), durativa ord, Ab1d, iterativa ord, Ab1e, och ordet *aldrig*, Ab1f. Medelvärdena för de olika textkategorierna ser vi i tab. A 1. 79a-c. Utom medelvärden anges också andelen i procent av samtliga tidsadverb.

Orden för närvarande tid minskar kontinuerligt, bortsett från en liten ökning under period IV. Procentuellt har emellertid de båda första perioderna och de båda sista flest ord för närvarande tid. Period I har flest för förfluten tid, perioderna II och VII flest för framtid. Bland genrerna finner vi de högsta medelvärdena för ord för närvarande tid i världslig epik, panegyrik, sällskapspoesi och bröllopsdikt. Dessa genrers handling utspelas alltså företrädesvis i nuet. Det är inte överraskande att sällskapspoesien har många ord för närvarande tid. Den handlar ju ofta om fester och samkväm. De lägsta värdena hittar vi i världsligt didaktik och satir, där orden för närvarande tid också utgör den lägsta andelen av tidsorden.

Av författarna är det Dahlstierna, Skogekär Bergbo och Wexionius som ligger högst. Räknar man i procent av tidsorden har Stiernhielm, Wivallius och Dahlstierna mest ord för närvarande tid. De båda förra har få tidsord men använder dem flitigt för att ange närvarande tid. Deras motsats är Lucidor och Brenner. Medan hos Stiernhielm ca tre gånger så många ord anger närvarande tid som förfluten och tillkommande tillsammans, har Lucidor och Brenner ungefär samma värde på summan ord för förfluten och tillkommande tid som på ord för närvarande tid. Stiernhielm är alltså inriktad på nuet, de båda andra antingen på det förflutna eller det tillkommande. Klart inriktade på nuet är också Wexionius, Dahlstierna, Frese, Dalin, Nordenflycht och Gyllenborg. Övriga författare intar en mer moderat position.

Tidskurvan för de durativa orden är intressant. Efter ett lågt värde under period I sker en kraftig ökning under II. Den följs visserligen av en nedgång under III, men det är liten och tillfällig. Från period V är kurvan långsamt nedåtgående. Tabellen över författarna visar att det är Skogekär Bergbo som främst förlänar period II dess höga värde, medan Stiernhielm har lågt. I kärlekspoesien betonar Skogekär Bergbo gång på gång lågans varaktighet med ord som *länge* ("nog har han nu länge bränt"), men även i *Klagemåhlet* har han många durativa ord, men där främst *alltid*. Därtill kommer att också Ausius och Sparman har många durativa ord. Under period IV är det främst Holmström, företrädesvis i kärlekspoesien, som utmärker sig för många durativa ord. Men man

finner detta drag även i Arrhenius' och Swedbergs psalmer, i Leyoncronas kärlekspoesi och i Achrelius' didaktik. Medan tio texter från period IV har värden på 10 och däröver, finner vi ingen sådan text under de följande perioderna. Detta tyder på en allmän förändring.

Av genrerna är det kärlekspoesien och gruppen psalm II som har höga värden. I kärlekspoesien omtalas och bedyras känslans varaktighet. Att psalm II får så mycket högre värde än psalm I beror på att flera texter med höga frekvenser har hamnat där. Jag har nämnt Ausius, Arrhenius och Swedberg; Hiärne kunde läggas till. Lågt värde för durativa ord har de episka genrerna. Där är det momentana det viktigaste. Lågt värde har även sällskapspoesi, denna "flyktiga" genre.

Iterativa ord utmärker period III och i mindre mån perioderna II, IV och V. Ställer man iterativa ord mot durativa, får man nästan jämvikt under period III, medan durativa har mer än dubbelt så höga värden som de iterativa under I, II, IV och VI. Påfallande många iterativa ord har bland författarna Brenner, Spegel och Lucidor. Få har däremot Gyllenborg, Frese, Wivallius och Dahlstierna. Märkligt nog har Stiernhielm ganska högt värde och i förhållande till den totala mängden tidsadverb ett av de högsta värdena. Stiernhielm, Spegel, Lucidor, Rudeen och Runius har nästan lika många iterativa som durativa ord och Columbus och Brenner har övervikt för iterativa. Upprepning och ständig återkomst spelar alltså hos dessa en väl så stor roll som varaktighet. Motsatt är förhållandet med Holmström, Wivallius och Skogekär Bergbo, där de durativa orden är mer än dubbelt så många som de iterativa, hos Holmström sex gånger så många. Relationen durativa/iterativa ord kan avslöja olika psyken och vore värd att studeras mer ingående än som är möjligt här. Man bör kanske varna för tolkningen, att den som har mest durativa ord skulle ha en mer stabil världsbild, den som har mest iterativa en rörligare och oroligare. De durativa orden används ofta i klagan över plågans varaktighet. Iterativa ord kan användas om negativa förhållanden men också om positiva, t. ex. när en psalmdiktare talar om hur ofta Gud hulpit.

Innan vi lämnar de iterativa orden skall vi också kasta en blick på genrerna. Mest markant är att de båda grupperna bröllopsdikt har de högsta värdena för iterativa ord. Även gravdikten och psalmen ter sig enhetliga, men med betydligt lägre värden. Få iterativa ord har världslig epik, panegyrik och sällskapspoesi.

Ordet *aldrig* har vi behandlat förut. Här skall bara nämnas, att ordet upptar en större andel av tidsadverben under perioderna VI och VII än under de

föregående perioderna. Siffran för period VI är dock mycket missvisande, eftersom 34 av de 84 fallen finns i en text, Hallmans didaktik. Tar man bort denna, får perioden ungefär samma värde som föregående period. Men under period VII sker en kraftig ökning av ordet *aldrig*.

1.4.1.2 Rummet

Rumslig deixis har vi studerat i samband med rumsadverben. Men det är inte bara rumsadverb som uttrycker lokalisering i rummet. Det gör också geografiska egennamn och en rad andra substantiv. När rummet anges med hjälp av substantiv måste en rumspreposition till. Säger man "Sverige är vårt fosterland", är funktionen inte deiktisk. Det är den däremot om man säger "Han bor i Sverige" eller "han anlände till Sverige". Samma skillnad råder mellan exempelvis "Bordet är runt" och "Jag lade den på bordet", mellan "Huset brann upp" och "Källaren under huset", mellan "Brunnen är djup" och "Han ramlade i brunnen". Det är således en kombination av rumsangivande substantiv och prepositionen som åstadkommer deixis.[38] Vill man se hur mycket rumslig deixis det finns i en text, borde man således snarare räkna rumsangivande prepositioner är rumsangivande substantiv. Dock har prepositioner som *i, på, över* och *under, till* och *från* även andra funktioner än att utpeka befintlighet eller rörelse i rummet. Säger man "på taket", lägger man ingen större vikt vid att taket befinner sig *på* huset. Man kunde lika gärna använda ett genitivuttryck: "husets tak". Detsamma gäller "nyckeln till låset", "vattnet i brunnen" eller "citatet ur texten". Denna funktion är likväl långt mindre vanlig än den rumsutpekande, och vi kan därför bortse från den. Gränsen mellan de båda funktionerna är heller inte lätt att dra. [39]

De rumsangivande prepositionerna används också vid abstrakta ord och begrepp, som inte alls har rumslig funktion. Man säger t. ex. "det vackra *i* kråksången", "ta något *på* allvar", "snar *till* vrede". Sådana uttryck är mycket vanliga. Det skulle bli vilseledande att räkna prepositioner i denna användning som rumsangivande. Därtill kommer att flera av dessa prepositioner också används om tid, t.ex. i fraser som "under året", "i dag", "på vintern". [40]

---

38 Om deixis se Teleman 3 nominalfraser § 98 och 99

39 Teleman 2 Prepositioner § 2

40 Teleman 2 Prepositioner § 22-24

Även om både substantiv och prepositioner kan användas till annat än att utpeka rum, tycks en kontroll visa att dessa andra funktioner är betydligt ovanligare än den rumsutpekande. Man kan också fatta rumslig deixis något vidare, så att den får avse allt omnämnande av rummet. Vi tar därför med de nämnda klasserna. När vi fått fram deras värden, kan vi se om det föreligger samband med den mer entydiga klassen rumsadverb. Då kan vi avgöra vad som skall anses som rumsutpekande ord.

Som rumsutpekande prepositioner, F3e, räknas dels de lägesangivande *i* (*uti*), *på* (*uppå, å*), *under* och *över*, dels de riktningsangivande *från* (*ifrån*) och *till*. Därtill kommer några mer ovanliga men klart rumsutpekande: *inunder, inuti, ofwanpå, nedanför, framför, framom, bak, bakom, emellan, mellan*. Däremot tas inte med ord som *hos* och *med*, eftersom de oftast inte anger plats. Inte heller räknas *åt*, då det oftast fungerar i stället för dativ. Vidare undantas *af* och *ur*, som oftast används om abstrakta ting: "Jag greps av medlidande", "Gud hjälpte mig ur nöden".

Som rumsutpekande substantiv räknas först några som anger läge på ett snävare sätt: *ort, rum, plats, ställe.* Vidare har vi en grupp ord som anger läge på ett något vidare sätt: *bygd, nejd, tracht.* Utöver dessa ord medtas orden *jord* och *wärld*. Däremot utesluts ord som anger landskapets karaktär, alltså ord av typen *berg, dal, skog, ödemark*. Inte heller *himmel* har tagits med, eftersom det ofta står för en övermänsklig kraft och kan likställas med *gud* eller *öde*. De nämnda medtagna orden har någorlunda hög frekvens. Utom dessa kunde man nämna många rumsutpekande ord, som är synonymer till dem men som är lågfrekventa och kräver mycket arbete vid insamlingen. Jag nöjer mig därför med de uppräknade. De bildar klassen Ssm2. Ur klassen egennamn urskiljs alla geografiska namn, som bildar klass Eg2.

I tab. A 1.80a ser vi värdena för de olika klasserna i samtliga texter från de olika perioderna. Tab. A 1. 106a-c ger medelvärdena för de olika textkategorierna.

Alla klasserna minskar från period I till II. Adverben och prepositionerna fortsätter att minska till III, medan de andra klasserna ökar. Totalsummans minskning från II till III blir därför liten. Inte heller i fortsättningen sker förändringarna likformigt för alla klasserna. Från period IV ökar totalsumman, under VII kraftigt, på grund av ökning i alla klasserna. Korrelationen mellan klasserna blir:

Tab. B 1. 54. Korrelationen mellan olika rumsutpekande ord i de olika perioderna

	F3e	Ssm2	Eg2	Ssm2+Eg2
Ab2	+.37	+.67	-.13	+.26
F3e		+.23	-.13	-.02
Ssm2			+.31	+.74

Signifikant positivt samband finner vi bara mellan adverben och substantiven. Om vi i stället utgår från genregrupperna, får vi ett annat resultat. Där föreligger signifikant positivt samband dels mellan adverben och den stora gruppen substantiv + egennamn (+.63), dels mellan prepositionerna och denna stora grupp (+.85). Sambandet mellan adverben och prepositionerna är visserligen inte signifikant men ändå ganska tydligt (+57). Detta gör att vi vågar räkna med att alla klasserna, var på sitt vis, mäter en och samma sak, nämligen rumsorienteringen. Att vi får så mycket tydligare resultat, när vi utgår från genrerna, beror på att lokaliseringen i rummet är starkare knuten till genre än till period.

Trots allt kan vi finna ett mönster i periodernas rumsorientering. Den minskar, allmänt sett, från period I till III och ökar från IV till VII. Att delklasserna inte helt följer denna tendens kan till stor del förklaras med att deras relativa storlek förändras. Adverben är totalt sett färre under de sista perioderna, medan prepositionerna och substantiven är fler. För period V är rumsadverbens andel av verben 17,8 %, för VII 22,0 %, för V de runsutpekande prepositionernas andel av prepositioner 55,9 %, för VII 58,8 %, för V de rumsutpekande substantivens andel av substantiven 2,3 %, för VII 2,6 %.

Genrerna skiljer sig, som nämnt, mycket mer från varandra än perioderna (tab. A 1. 80b) Summan för världslig epik är närapå dubbelt så hög som den för kärlekspoesi. Ganska höga värden har panegyrik och gravdikt, låga bröllopsdikt, världslig didaktik och satir. Två grupper i samma genre har genomgående mycket lika värden. Gravdikten skiljer sig tydligt från bröllopsdikten; skillnaden, 25,9, är signifikant (fg 38). Här har vi alltså ett mått som mycket klart diskriminerar mellan dessa i så många andra avseenden snarlika genrer. Skillnaden återfinns i alla klasser utom egennamnen. Ett annat märkligt förhållande är den stora skillnaden mellan världslig epik och biblisk. Men här gäller skillnaden främst egennamn och prepositioner. Världslig epik har ungefär sex gånger så många egennamn som biblisk. Skillnaden mellan de båda genrerna beträffande prepositionerna beror mest på orden *i* och *uti*, som i världslig epik har medelvärdet 50,0, i biblisk bara 35,9. Skillnaden är signifikant (fg 28). Detta är en egendomlig

skillnad, svår att förklara. Även panegyriken och gravdikten skiljer sig signifikant från bibelepiken vad gäller frekvensen för *i* (*uti*).

Ytterligare kan om genrerna nämnas, att gravdikten har påfallande många rumsutpekande substantiv. Men det gäller bara orden *jord* och *wärld*. För orden *ort, rum, plats* och *ställe* är det panegyrik och världslig och biblisk epik som har högst frekvens och för *bygd, negd* och *tracht* världslig epik. Dessa ord är sällsynta i andra genrer.

Även författarna (tab. A 1.80c) skiljer sig mycket åt, fastän inte så mycket som genrerna. Minst rumsorientering har Skogekär Bergbo, mest Dahlstierna och Gyllenborg. Men det hänger ihop med genren. Mellan de författare som har större spridning av texterna på genrer är skillnaden mindre. Tendensen är dock tydlig: de tidiga författarna Wivallius, Stiernhielm och Columbus och de sena Frese, Dalin, Nordenflycht och Gyllenborg har mycken rumsorientering, mittperiodernas författare med undantag för Wexionius och Dahlstierna ringa. Man kan som synes också säga, att renässansstil och klassicistisk stil har mycken rumsorientering, barockstil liten.

Hos de enskilda författarna kan viss variation finnas. Wivallius har - helt i enlighet med genren - mycket högt värde i gravdikten men lågt i kärlekspoesien (180 mot 135). Lucidor är jämnare men har också han högre värde i gravdikt än i psalm och kärlekspoesi (129/113 mot 97 och 96). Columbus' värde i den världsliga epiken ligger högt över värdena i de andra genrerna. Hos Holmström är det gravdikten som skiljer sig från de andra genrerna; hans panegyrik ligger visserligen högre än hans eget medelvärde men dock under medelvärdet för genren. Runius och Frese har sina högsta värden i gravdikten, Dalin i den världsliga epiken och Nordenflycht också i den världsliga epiken men dessutom, helt oväntat, i psalmen. Exemplen visar tydligt att genrekraven slår igenom hos de olika författarna. Sist ett ord om den naturbeskrivande dikten. Man skulle vänta, att den skulle ha mycken rumsorientering och så är det hos Nordenflycht (179) men knappast hos Gyllenborg (140).

Sammanfattningsvis kan sägas, att rumsorienteringen uppvisar ovanligt klara skillnader mellan olika genrer. Men den är också tydligt periodbestämd. Mycken rumsorientering hör den tidigaste poesien och renässansen till, liksom klassicismen. medan föga rumsorientering kännetecknas barocken. Särskilt gäller detta den tidiga barocken hos Skogekär Bergbo - som har de lägsta värdena inom kärlekspoesien - Lucidor och Spegel, medan det i den senare, hos Holmström, Brenner, Rudeen och Runius, sker en ökning.

1.4.1.3 Relationen tidsorientering - rumsorientering

Vi skall nu ställa tidsorientering och rumsorientering mot varandra och se om de båda slagen brukar följas åt eller om det snarare är antingen den ena eller den andra som överväger. Som mått på tidsorden använder vi summan av tidsord, som kallas B o1, och på rumsorientering summan av rumsord, som kallas B o2. Tabell A. 1.80:2 visar medelvärdena för dessa båda klasser, summan B o1+ B o2 samt kvoten B o1/ B o2 i de olika textkategorierna.

Vi börjar med perioderna. Vi ser att summan av de båda klasserna är störst under period I och minst under VII, men att det inte är någon kontinuerlig nedgång utan att perioderna II, III och VI har ganska låga värden, IV och V höga. I stort sett har perioder med höga värden för den ena klassen låga för den andra. Det finns ett signifikant negativt samband mellan klasserna (-.66), vilket gör att kvotvärdena skiftar. Höga kvotvärden har II-V, med de högsta i mitten, låga I och VI och mycket lågt VII. Perioderna III och IV har alltså stark tidsorientering, VII stark rumsorientering. Med andra ord: barocken kännetecknas av tidsorientering, klassicismen av rumsorientering. Förändringarna från period till period visas i fig. 1. 35:

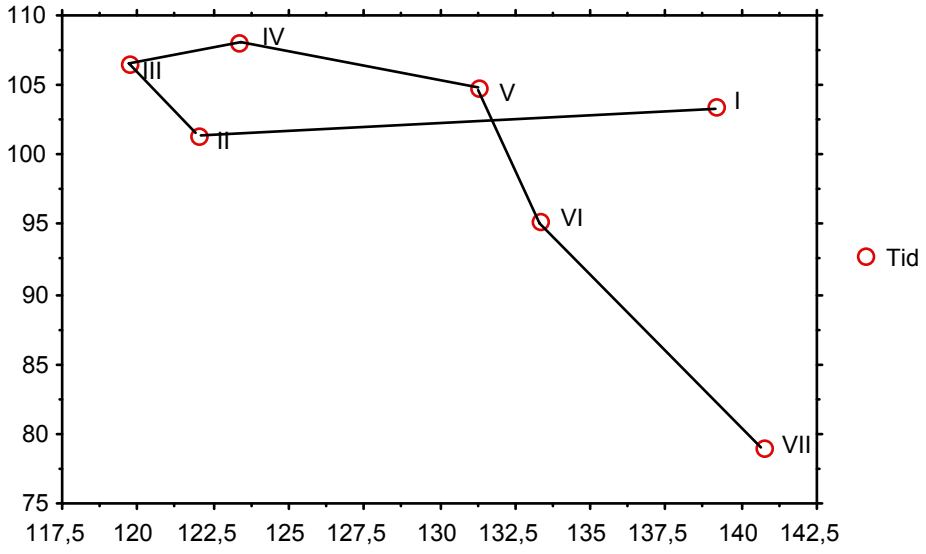

Skillnaderna mellan genrerna är emellertid större(fig. 1. 36).

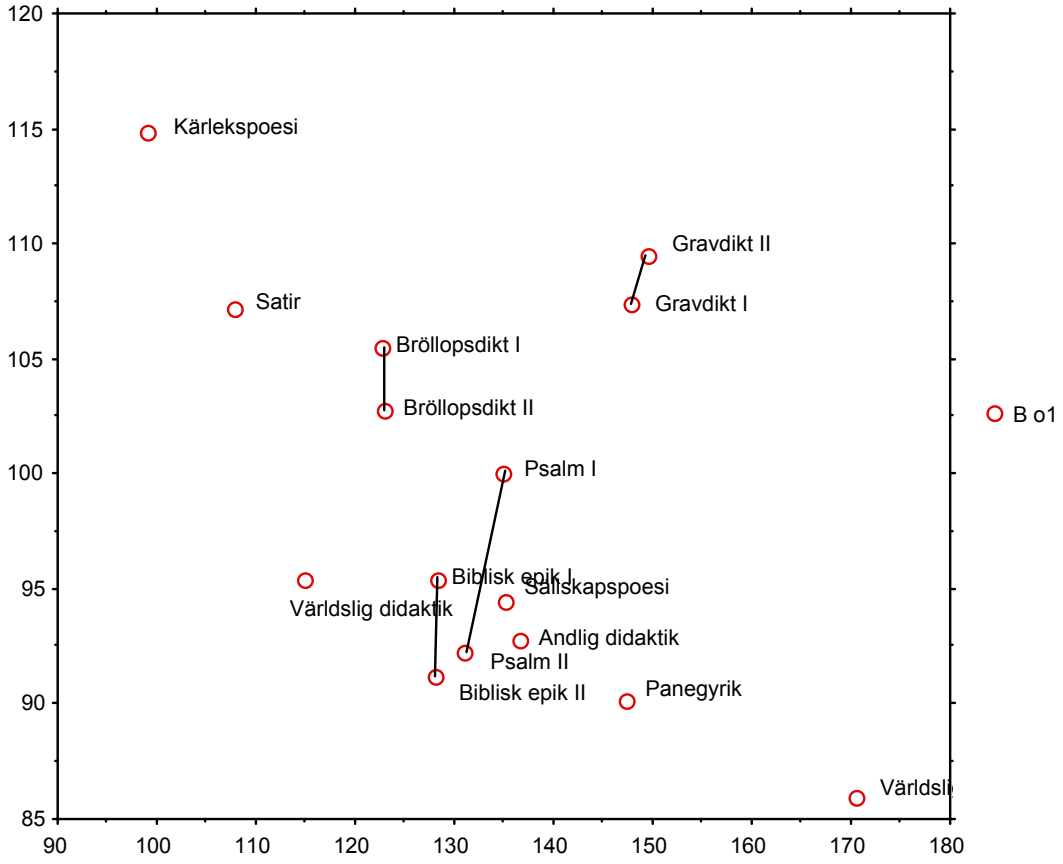

Världslig epik och kärlekspoesi intar rakt motsatta positioner, den förra genren med många rumsord och få tidsord, den senare med rakt motsatt fördelning. Mellan dessa båda genrer placerar sig de övriga. Närmast den världsliga epiken ligger panegyriken, närmast kärlekspoesien satiren. Gravdikten har fler rumsord än bröllopsdikten och även något fler tidsord. Vi ser hur väl måttet skiljer mellan genrerna. Särskilt tydligt är det beträffande gravdikten och bröllopsdikten, där vi har två grupper i varje genre och dessa grupper placerar sig mycket nära varandra. Skillnaderna mellan de andliga genrernas grupper är mindre tydlig.

Vi skall också studera summan av tidsord och rumsord och kvoten tidsord/rumsord (fig.1. 37):

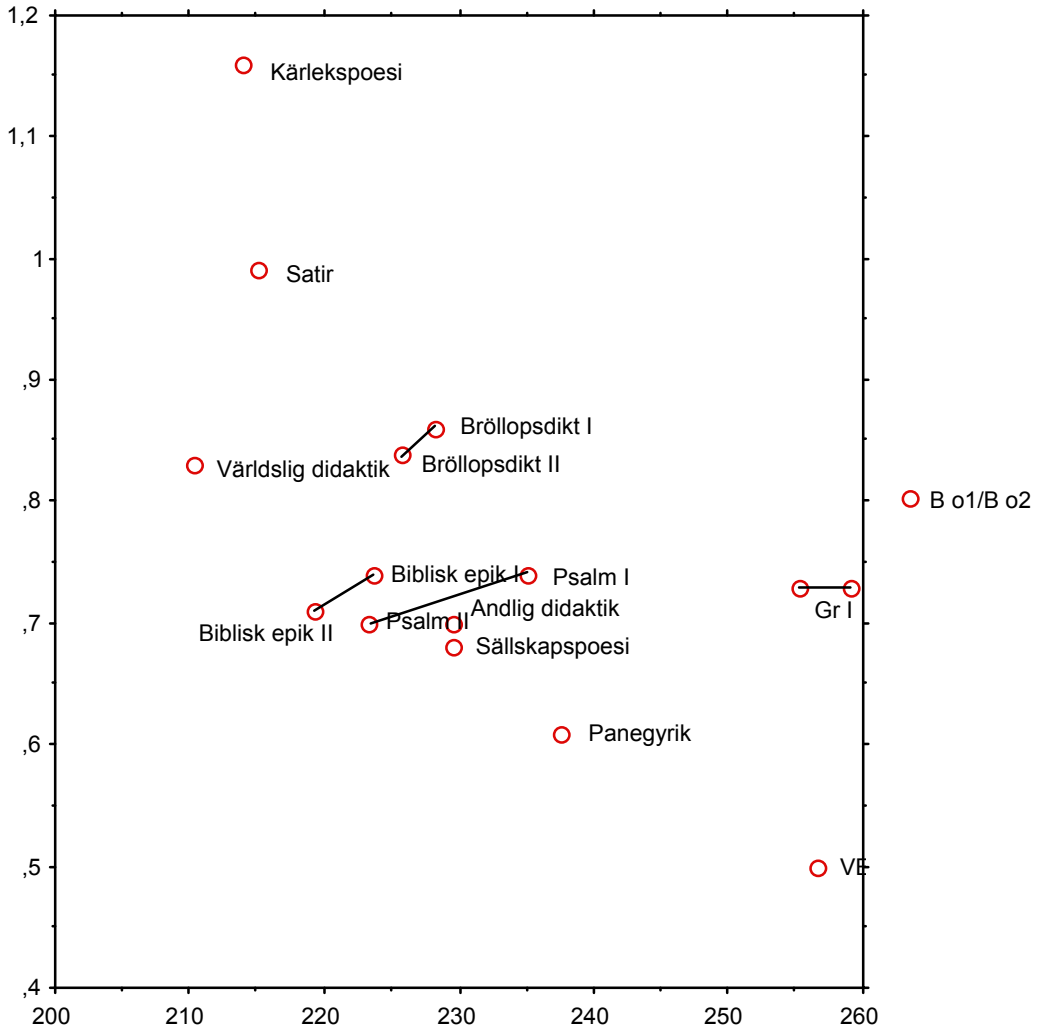

Summan är hög i världslig epik och gravdikt. Låg är den i de tre "låga" genrerna världslig didaktik, satir och kärlekspoesi. Dessa genrer har alltså inte mycket av tidslig och rumslig deixis. Framför allt kvoten varierar, inte i de andliga genrerna men i de världsliga. Världslig epik och panegyrik har stark rumsorientering, kärlekspoesi och i något mindre mån satir tidsorientering. Där vi har två grupper i samma genre, skiljer de sig föga från varandra, särskilt vad gäller kvotvärdena.

Bland författarna har Stiernhielm svag orientering i bägge dimensionerna, Dahlstierna och även Gyllenborg stark rumsorientering men svag tidsorientering, Skogekär Bergbo tvärtom stark tidsorientering men svag rumsorientering och Holmström ganska stark orientering i bägge dimensionerna. Se fig.1.38.

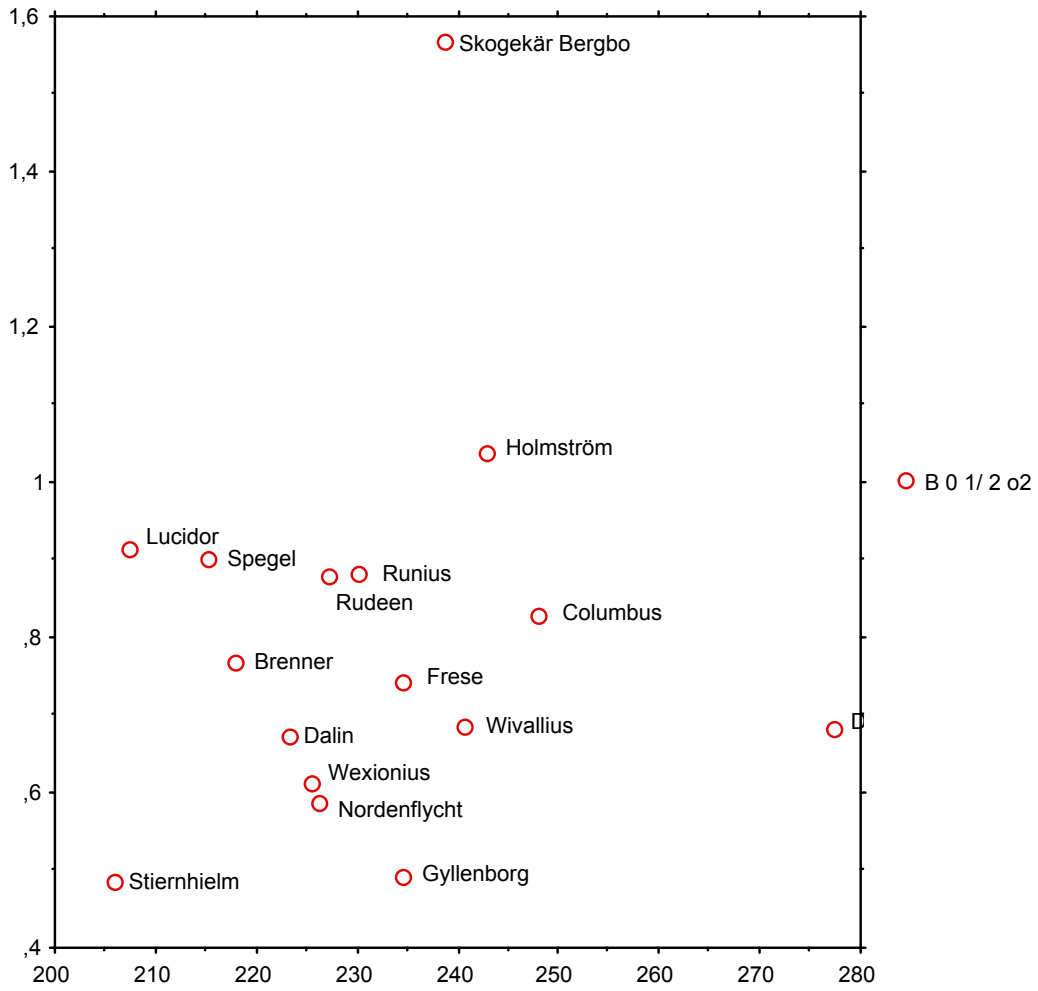

Nära Lucidor ligger Spegel och, på något större avstånd, andra författare från barocken, nämligen Brenner, Rudeen och Runius. Nordenflycht placerar sig nära

Gyllenborg och det gör också Wexionius. Columbus har mycket starkare tidsorientering än Stiernhielm. Allra starkast rumsorientering har Dahlstierna.

Kvoten är mycket låg hos Stiernhielm och Gyllenborg, mycket hög hos Skogekär Bergbo och Holmström. Stiernhielm har i *Hercules* ännu starkare rumsorientering än i andra texter (kvot 0,41). Skogekär
Bergbos kvotvärden ligger alla över 1,0, men mest extrem är han i visorna, där han har 2,29. Tiden spelar där all roll, rummet nästan ingen. Columbus har tydlig tidsorientering i gravdikten (1,09) och rumsorientering i den världsliga epiken (0,58) och följer alltså genrerna. Lucidor har i sin psalm, som innesluter bl. a. "O Ewigheet! din längd mig fast förskräcker", markant tidsorientering (1,43), medan gravdikten som sig bör har rumsorientering. Hos Dalin har bara kärlekspoesien övervikt för tidsorienteringen. Särskilt i världslig epik och gravdikt dominerar rumsorienteringen starkt (0,40 resp. 0,45). Ännu tydligare är detta i Nordenflychts världsliga epik (0,34). Hos henne råder det balans i de bägge urvalen kärlekspoesi (0,98 resp. 0,95). Skillnaden mellan genrer demonstreras alltså tydligt hos Dalin och Nordenflycht. Dominans för tidsorienteringen finner man hos Nordenflycht bara i bröllopsdikten och satiren, hos Dalin dessutom i sällskapspoesi 2. Påfallande hos Nordenflycht är också rumsorienteringen i psalmen (0,37), även om det finns en tendens åt det hållet i psalmen alltifrån omkring år 1720. Medan kvotvärdet för psalmen 1681-1720 är 0,83, är det för psalmen 1721-60 0,54. Tiden betyder alltså mindre i den sena psalmen, rummet mer. Även i biblisk epik ser vi en sådan förändring, från 0,82 till 0,63. De andliga genrerna följer alltså, hur stabila de än ser ut, den allmänna tendensen från tidsorientering till rumsorientering.

Vi har alltså sett att det från period till period sker mycket klara förändringar. Tidsorden i alla klasser ökar från de första perioderna till mittperioderna, och samtidigt minskar rumsorden. Under den näst sista och särskilt den sista perioden minskar åter tidsorden och rumsorden ökar. Förändringen beror inte på allmänna förändringar mellan de stora ordklasserna utan kommer till synes också om man ställer adverb mot adverb, substantiv mot substantiv. Under period IV är tidsadverben fler än rumsadverben och de tidsutpekande substantiven betydligt fler än de rumsutpekande. Under period VII dominerar rumsadverben och det råder nästan jämvikt mellan tidsutpekande och rumsutpekande substantiv.

Den förändring i tiden som vi konstaterat, kan ställas samman med den attitydförändring som vi känner från idéhistorien. Under 1600-
talet sökte man sig i stor utsträckning i vertikal riktning, bakåt i tiden, ursprunget, till exempel i språksynen, mot det egna landets förflutna, hos

Rudbeck och i göticismen, mot antiken och Gamla testamentet. Under 1700-talet orienterade man sig alltmer horisontellt, ut över världen i exotismen och kosmopolitismen, i forskningsresorna, och man föraktade eller var kritisk mot de historiska myterna.

1.4.1.4 Närhet och avstånd

Åtskilliga av de mest frekventa rumsadverben anger antingen något som ligger nära den talande eller något som ligger på avstånd. Utpekar det som är nära gör *här, hit, hemma, hem*, det som är fjärran *där, dit, borta, bort*. Det finns skäl att till den förra gruppen föra även *inne* och *in*, till den senare *ute* och *ut*. Bägge grupperna innehåller både ord som anger befintlighet (*här, hemma, inne, där, borta, ute*) och rörelse (*hit, hem, in, dit, bort, ut*). Vi får alltså fyra klasser: Ab2aa (befintlighet och närhet), Ab2ab (befintlighet och avstånd), Ab2ba (rörelse och närhet), Ab2bb (rörelse och avstånd). Till den sista klassen bör också läggas *dä(da)n* och *hä(da)n,* som i våra texter har ganska hög frekvens.

Tab. A 1.81a visar medelvärdena för de fyra klasserna i de olika periodgrupperna. Samtliga klasser företer under perioderna rätt oregelbundna svängningar, vilket försvårar slutsatser. Kvoten närhet/avstånd ger en tydligare bild. Den är hög för de två första perioderna, låg för de följande tre och åter ganska hög för det båda sista. Närheten skulle med andra ord betonas mer under de båda första perioderna, avståndet under mittperioderna. Det betyder att barocken skulle kännetecknas av uttryck för avstånd.

Det är kanske inte lämpligast att utgå från summorna av de befintlighets- och rörelseangivande orden. Bland de senare dominerar mestadels orden för avstånd, medan proportionerna växlar bland de förra. Rörelsen går oftare *ut* från den talande än *in* mot honom. Ställer vi i stället orden för närvaro och orden för bortovaro mot varandra, ser vi att orden för bortovaro dominerar under alla perioder utom II. Det som är nära den talande, är alltså under period II viktigare än det som är fjärran. Fyra genregrupper, Gravdikt I, världslig och andlig didaktik och psalm II har dominans för närvaro, psalm I balans och de övriga övervikt för bortovaro, starkast den världsliga epiken och satiren. I världslig epik skildras händelser på visst avstånd från berättaren, och tydligen håller satirikern också gärna det skildrade på distans. Man skulle ha väntat att gravdikten skulle ha dominans för bortovaro, men så är inte alltid fallet. Det finns enskilda texter med sådan dominans, till exempel Holmström, Widman, Brenner och Warnmarck, men

mot dessa står texter, särskilt från de sista perioderna, med balans eller övervikt för åt det andra hållet.

Av författarna har Stiernhielm, Wivallius och Wexionius klar övervikt för närvaro, Spegel, Holmström, Columbus, Brenner, Dahlstierna och Gyllenborg klar övervikt för bortovaro (tab. A 1.81c). Fördelningen är dock mycket ojämn hos flera författare. Stiernhielm har i allmänhet övervikt för närvaro - undantaget är *Freds-Afl*. Det hör till Stiernhielms teknik att låta den talande själv befinna sig på scenen. Allt som sker utspelas i närheten av den talande, vare sig det gäller Lustas beskrivning av atmosfären vid dryckeslaget eller hennes framställning av dödens makt. Å andra sidan använder Dygd *där*, när hon skildrar vad som händer vid slutet av Lustas väg. Medan Lustas tal har 26 *här* mot 7 *där*, har Dygds 2 *här* mot 20 *där*. Hos Spegel skiljer sig olika texter mycket från varandra. *Thet återwundna Paradis* har 20 *här* och 45 *där*, *Tityrus* 1 *här* och 19 *där*. Bägge dikterna talar om en värld utanför den talande, en bättre värld, som bibeleposet förlägger till himlen, satiren till jorden. Holmström har jämnare fördelning. Hos honom finns inga drömmar om en bättre värld. Intressant hos Nordenflycht är den starka dominansen för bortovaro i kärlekspoesien, där hon i det första urvalet har värden 0 - 7, i det andra 4 - 13. Annars har hon vanligen balans eller övervikt för närvaro. I motsats till Dalin och Gyllenborg använder hon inte distansen för att uttrycka vad hon gisslar i satiren.

Närvaro och bortovaro finns inte bara i rummet utan också i tiden. Närvaro är där nuet, bortovaro antingen förfluten tid eller tillkommande tid. Man skulle kunna vänta att den diktare som känner sig hemma i tillvaron skulle tala mycket om *här* och *nu*, medan den som längtar bort, till det förflutna eller det tillkommande, skall använda ord som *förr, snart* och *där*. Vi skall nu se om det finns ett samband, dels mellan orden för närvaro (Ab2aa) och orden för närvarande tid (Ab1c), dels mellan orden för bortovaro (Ab2ab) och orden för förfluten och tillkommande tid (Ab1a + Ab1b) Vi får följande värden på korrelationen, räknat på perioder, genrer och författare:

Tab. B 1. 55. Korrelationen mellan värdena för Ab2aa och Ab2ab å ena sidan och Ab 1c och Ab1a+Ab1b å den andra i de olika textkategorierna

		Period	Genre	Förf.
Ab2aa	Ab1c	+.69	-.31	.+.25
Ab2ab	Ab1a+Ab1b	+.43	+.25	+.23

Resultatet blir knappast det väntade. Endast den positiva korrelationen mellan ord för närvaro och ord för närvarande tid räknat på perioder är signifikant. Om man under en period använder många *här*, är det alltså sannolikt att man också har många *nu*. Men för genrer finns ett svagt negativt samband och för författare ett bara svagt positivt. Slutsatsen blir att det finns en tidsfaktor som påverkar både här och nu i samma riktning men att genren inte spelar denna roll. Vad gäller ord för bortovaro och ord för förfluten och tillkommande tid, får vi genomgående positiva värden, men de är inte signifikanta. Det kan finnas en svag tendens att ha många *förr* och *snart* och synonymer till dessa ord om man har många *där*.

1.4.1.5 *Upp* och *ned*

De rumsadverb vi studerat anger horisontella lägen och rörelser. Vi har också ord som anger vertikala lägen och rörelser: *uppe* och *upp*, *nere* och *ned* (*neder*). Orden för befintlighet är mycket lågfrekventa och lämnas därför här utan avseende. Värdena för *upp* och *ned* (*neder*) finner vi i tab. A 1.81a-c (Ab2c resp. Ab2d). Ordet *upp* ökar successivt från period I till VII med bara svag tillbakagång under VI. Kurvan för *ned* (*neder*) är mer ojämn. Det gör att kvotvärdet Ab2c/Ab2d blir lågt under period I, extremt högt under II, mer normalt under III, lågt under IV, högre under V, lågt under VI och högt under VII. Man bör också se på summan. Perioderna II och III har mycket få ord i båda klasserna; det förefaller som om den riktningen inte intresserade dessa perioders diktare. VII har däremot många ord, främst beroende på *upp*.

Värdena för *upp* och *ned* kan man ställa samman med värdena för närhets- och avståndsangivande ord. Man kan som i roa sig med att med hjälp av dessa mått rita de "hus" som varje epok håller sig med, varvid *upp* anger höjden i "våningen" och *ned* djupet i "källaren". Perioderna I, IV, V och VI får "långa" hus med måtten resp. 23,9, 23,1, 22,8 och 22,2, medan II, VII och särskilt III med måtten 19,7, 19,3 och 16,5 har "korta" hus. Husen under period I har djup i "källaren", II däremot mycket litet djup i den. Under period VII är det "högt i tak".

Genrerna skiljer sig mycket från varandra. De "höga" genrerna världslig epik och panegyrik har liksom psalm många *upp*, kärlekspoesien få. Panegyriken har mest *ned*, bröllopsdikten minst. Kvoten är hög i världslig epik, låg i kärlekspoesi. Summan av *upp* och *ned* är högst i panegyrik (8,2), lägst i bröllopsdikt I (3,2). En sammanställning av värdena för de horisontella måtten och de vertikala kan ge en föreställning om de olika "husens" utseende:

Tab. B 1. 56. Mått som anger horisontell och vertikal dimension i de olika genregrupperna

	Horisontella	Vertikala	
		upp	ned
Världslig epik	20,7	5,8	2,5
Panegyrik	16,6	4,6	3,6
Gravdikt I	26,2	2,5	2,7
Gravdikt II	25,1	3,7	2,1
Bröllopsdikt I	17,5	2,1	1,1
Bröllopsdikt II	19,2	3,3	1,3
Sällskapspoesi	20,1	3,5	2,8
Världslig didaktik	17,8	4,1	1,9
Satir	18,5	2,9	1,6
Kärlekspoesi	16,4	2,0	2,1
Biblisk epik I	25,9	3,1	2,1
Biblisk epik II	22,5	4,2	2,4
Psalm I	23,6	5,2	2,8
Psalm II	18,5	3,4	2,0
Andlig didaktik	26,6	2,7	2,0

Panegyriken, den genre som hyllar de "höga", betonar starkt den vertikala dimensionen men har liten horisontell utsträckning. Stor sådan har däremot gravdikten, liksom andlig didaktik och bibelepik. Bröllopsdikten och kärleksdikten har små mått i alla dimensionerna. Måtten tycks säga något väsentligt om genrernas karaktär.

Bland författarna intar Wexionius en särställning med extremt många *upp* och även många *ned*. Stiernhielm, Spegel och särskilt Skogekär Bergbo har däremot föga av båda slagen. Spegel har nästan jämvikt mellan *upp* och *ned*. Mer *ned* än *upp* har Wivallius, Holmström och Dahlstierna, medan Columbus, Gyllenborg och särskilt Nordenflycht har mångdubbelt fler *upp*. Det är intressant, att platonikerna framför andra, Nordenflycht och Columbus, har så mycket mer *upp* än *ned*. Erostanken innebär att människans strävan uppåt blir central. Bägge diktarna har mer *upp* än *ned* i alla genrer utom gravdikten, där de har jämvikt. Särskilt påfallande är förhållandet i de andliga genrerna. Columbus har i bibelepiken fyra *upp* och inga *ned*, Nordenflycht i psalmen nio *upp* och inga *ned*.

Wexionius' höga värden för *upp* och *ned* kan ställas samman med hans höga värden för avstånd och närhet. Hans "hus" får därmed extremt stora

mått: 34,9 - 7,0 - 3,3. Dikten "Melancholie" med sitt perspektiv över hela tillvaron har måtten 51 - 11 - 7. Mycket små "hus" har däremot Columbus och Lucidor. Columbus har måtten 16,6 - 2,3 - 0,5, Lucidor 13,7 - 2,8 - 1,5. Några författare har höga värden i den horisontella dimensionen och låga i den vertikala: Brenner med måtten 24,9 - 2,3 - 1,5, Runius med 24,7 - 2,3 - 1,0, Spegel med 22,0 - 1,9 - 1,8. De är alla tre utåtriktade diktare med stort intresse för olika sidor av den jordiska tillvaron.

1.4.1.6 Befintlighet - rörelse

Rumslig deixis är av två slag. Den kan dels utpeka en fast position, en befintlighet, dels en rörelse. I flera ordklasser finns ord som anger det ena eller det andra. Bland rumsadverben har vi par som *borta - bort, hemma - hem, där - dit* eller *dädan*, *här - hit* eller *hädan, framme - fram, inne - in, ute - ut, uppe - upp, nere - ned* eller *neder*. Bland prepositionerna uttrycks befintlighet med ord som *i, på, över* och *under*, rörelse med *från* och *till*. Men talar man om befintlighet och rörelse måste också verben tas i beaktande. Verbet *wara* anger ett statiskt tillstånd. Mot *wara* står *blifwa*, som anger förändring. (Dock kan blifwa även vara durativt, = 'förbliva'. Men det är mindre vanligt.) En grupp verb kallas ofta "rörelseverb". Hit hör ord som anger förflyttning: *gå, wandra, stiga, träda, löpa*. Andra ord inbegriper hänsikt till målet: *komma, lända, anlända, nalkas, nå*. Vi har också en grupp verb som uttrycker den verksamhet som åstadkommer förändring. Hit hör *göra, handla, skicka, sända, werka.* Alla dessa ord anger på olika sätt rörelser. Mot dessa står vid sidan av wara ett antal ord som uttrycker det statiska. Hit hör *bo, dwällias, finnas, ligga, sitta, stanna, stå* och *wistas*.

Vi får alltså följande klasser som kan tänkas uttrycka befintlighet:

Ab2a *där, här, borta, hemma, framme, inne, ute, uppe* och *nere*

F3ea samtliga ord i F3e utom (*i-*)*från* och *till*

Vb2a *wara*

Vb2f *befinnas, bo, dwällias, finnas, ligga, sitta, stanna, stå, wistas*

För rörelse får vi följande klasser:

Ab2b *dit, hit, bort, hem, dädan, hädan, fram, in, ut, upp, ned*

F3eb (*i-*)*från, till*

Vb2c *blifwa, warda*

Vb2g *fara, fly, förgå*(*s*), *förswinna, gå, ila, jaga, löpa, resa, rusa, skynda, springa, stiga, träda, wandra*

Vb2h *komma, lända, nalkas, nå*
Vb2i *göra, handla, skicka, sända, werka*

Tab. A 1.82a visar antalet ord i de olika klasserna under perioderna. Totalsumman för befintlighet minskar från period I till III men ökar åter under IV och V för att minska under VI och VII. Se fig. 1. 39.

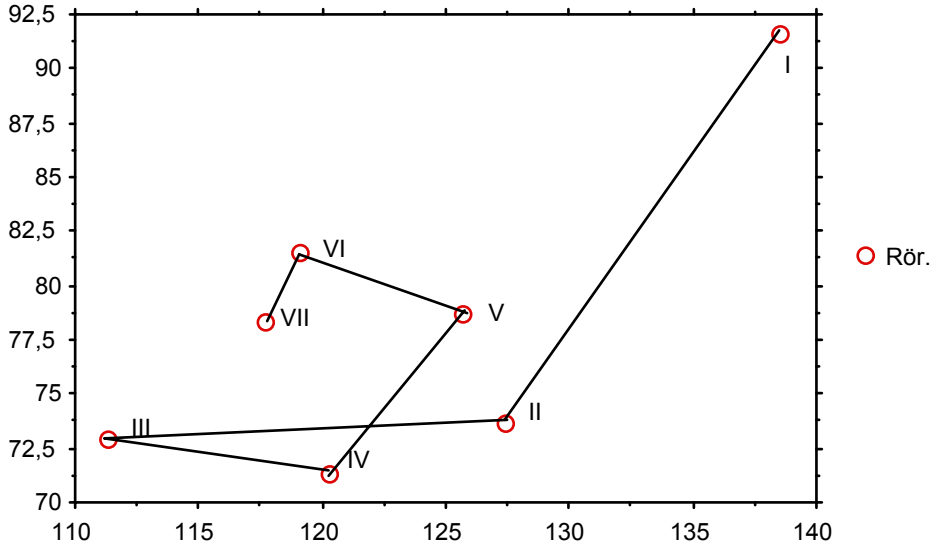

Totalsumman för rörelse minskar också, men denna minskning fortsätter till och med period IV. Under V sker en påtaglig ökning, som fortsätter under VI. Under VII sker åter en svag minskning. Alla de olika klasserna förhåller sig emellertid inte som summorna. Nedgången för befintlighet sker i alla fyra klasserna fram till III, men i uppgången under IV deltar inte prepositionerna, som ökar först under V. Denna klass är inte heller med om den nya minskningen under VI och VII. Prepositionerna förhåller sig alltså på sitt eget sätt under de senare perioderna. Minskningen av ord för rörelse under perioderna I-IV sker inte regelrätt i Vb2g. Ökningen av orden för rörelse under V och VI beror på ökning i klasserna F3ea, Vb2c, Vb2g och Vb2i, medan de andra större klasserna minskar. Tydligen förhåller

sig klasserna Ab2b, Vb2h och i viss mån F3eb på annat sätt än majoriteten. Det blir därför intressant att se om det finns samband mellan klasserna:

Tab. B 1. 57. Korrelation mellan olika klasser för befintlighet respektive rörelse

	F3ea	Vb2b	Vb2f	Ab2b	F3eb	Vb2c	Vb2g	Vb2h	Vb2i
Ab2a	+.17	+.64	+.62	+.20	+.34	+.70	+.17	+.14	+.62
F3ea		-.00	-.23	+.81	+.92	+.38	+.49	+.21	+.52
Vb2b			+.95	-.40	+.31	+.31	-.28	+.77	+.72
Vb2f				-.52	+.03	+.32	-.36	+.59	+.59
Ab2b					+.56	+.40	+.57	-.38	+.15
F3eb						+.29	+.22	+.53	+.66
Vb2c							+.63	+.03	+.75
Vb2h								+.17	+.34
Vb2i									+.67

Om den teori som vår sammanställning av klasser innebär, är riktig, borde vi få signifikant positiv korrelation mellan klasserna inom de båda grupperna och ingen eller negativ korrelation mellan klasserna på ena sidan och klasserna på den andra. Så är inte fallet. I gruppen befintlighet får vi signifikant positiv korrelation mellan adverbklassen och de båda verbklasserna liksom mellan dessa sinsemellan. Däremot skiljer prepositionerna ut sig. Inom gruppen ord för rörelse (nedre högra triangeln) får vi signifikant positiv korrelation mellan Vb2c och Vb2g liksom mellan Vb2c och Vb2i samt mellan Vb2h och Vb2i. Möjligen är även korrelationerna mellan Ab2b och Vb2h resp. Vb2g samt mellan F3eb och Vb2h signifikanta. För Ab2b och Vb2h får vi negativ korrelation, dock inte signifikant. Klart är alltså att om man använder många *från* och *till* är det sannolikt att man också har många *göra, handla, skicka, sända* och *werka*, kanske också många *komma, nalkas, nå.* Har man många *blifwa* har man sannolikt också många *gå, wandra* och andra rörelseverb. Detta är ett ganska svårförklarligt samband. Man har då också många *göra*, även detta svårförklarligt. Att *komma* skulle dra med sig många *göra* är heller inte lätt att förstå. Däremot hade man väntat att ord som *gå* eller *komma* skulle föra med sig ord som *hit, dit, upp* eller *ned*. Det gör de inte.

Går vi så till sambanden mellan de båda grupperna (rektangeln i övre högra hörnet), ser vi ett par mycket starka samband. Många prepositioner av typen

i eller *på* för med sig många adverb av typen *in* eller *ut*. Det är inte väntat. Men det kan hänga samman med att *i* och *på* ofta har riktningsinnebörd tillsammans med ord som *in* eller *ut*: "Han gick in i huset". Vidare ser vi att prepositioner av det ena slaget sannolikt för med sig prepositioner av det andra. Här tycks en annan faktor än den vi nu arbetar med spela in. Det kan förhålla sig så, att om man använder ett slags prepositioner, använder man också det andra beroende på att man har många substantiv. Ytterligare finner vi en positiv korrelation mellan Ab2a och Vb2c. Om man har adverb av typen *här* eller *där*, har man tydligen också ofta verbet *blifwa*. Likaså har man verb av typen *göra*. Positivt samband finns dessutom mellan *wara* och verb av typen *komma* respektive *göra*. Signifikant negativ korrelation får vi inte någonstans. Det förefaller vara mindre sannolikt att man har många *hit* och *dit* om man har många verb av typen *bo, finnas* eller *ligga, sitta* eller *stå*. Detta är vanligen språkligt omöjliga sammanställningar, och det förvånar att det negativa sambandet inte är tydligare.

Det är således osäkert om vi mäter en och samma faktor med de olika måtten. Beträffande orden för befintlighet tycks prepositionerna mäta något annat än de andra klasserna. Den omständigheten att vi inte får något positivt samband mellan *wara* och prepositionerna men däremot mellan dessa och de rörelseangivande adverben tyder på att *i* och *på* inte bara anger befintlighet utan också rörelse. Vi bör därför utesluta prepositionerna från de befintlighetsutpekande orden. Beträffande orden för rörelse eller förändring är det mer komplicerat. Utgår man emellertid från Ab2b, finner man att alla klasserna utom Vb2h (*komma* m. fl.) har positivt samband med denna klass, även om det i något fall är svagt. Vb2h har också bara svagt positivt samband med de andra verbklasserna. Det tyder på att den intar en plats för sig. Utesluter man den, får man ett godtagbart förhållande, med positivt samband överallt. Här skulle alltså prepositionerna komma med. Det är inte så underligt, eftersom *från* och *till* nästan alltid anger rörelse.

Vi skall nu se i vilken utsträckning de olika perioderna rör sig i dimensionen befintlighet - rörelse. Vi summerar värdena för de olika klasserna i de båda grupperna med de undantag som föreslagits. För att få ett relationsmått räknar vi även ut kvoten mellan befintlighets- och rörelseutpekande ord:

Tab. B 1.58. Befintlighets- och rörelseutpekande ord samt kvoten mellan dem under olika perioder

Period	Bef.	Rör.	Kvot
I	75,2	88,2	0,85

II	68,9	71,7	0,96
III	57,8	70,5	0,82
IV	67,1	71,9	0,93
V	66,2	78,9	0,84
VI	57,8	81,7	0,71
VII	54,3	78,9	0,69

IVi går tillbaka till fig. 1. 39, där vi utvecklingen mellan perioderna för ord för befintlighet och rörelse. Orden för befintlighet minskar från period till III, når sedan högre värden under IV och V men minskar därefter på nytt. Orden för rörelse minskar kraftigt från period I till II och ligger sedan på låga värden framtill period V, då tre perioder med ganska höga värden följer. Kvoten blir följaktligen hög under perioderna II och IV men låg under VI och VII. □□Den stora ökningen för befintlighetsorden mellan III och IV finns i alla delklasserna men mest i adverben, där den är signifikant (fg 57). Även nedgången från V till VI finns i alla klasserna och är i Vb2f signifikant (fg 50). Nedgången för rörelseorden från I till II finns i de flesta klasserna men är störst i Vb2c, Vb2g, där den är signifikant (fg 21), och i VB2i. Orden *blifwa, warda* och gruppen *fara*, *gå* etc., det vill säga de egentliga rörelseverben, minskar alltså signifikant från period I till II. Ökningen av rörelseorden från IV till V är tydlig i alla de stora klasserna, men ingen skillnad är signifikant. Det bör man dock inte fästa större avseende vid, eftersom ökningen i de flesta fallen fortsätter under nästa period. Tendensförändringen kring år 1700 är således klar.

Resultatet är ganska tydligt. Period I betonar både befintlighet och rörelse, II har lägre värden men starkast betoning på befintlighet. III uppvisar en minskning av orden för befintlighet, IV markerar en återgång till positionen under II och från och med period V sker en allt starkare betoning av rörelse. Detta är knappast vad man hade väntat. Det har ansetts vara ett av kännetecknen för barocken, att den betonar rörelse och förändring, att den är dynamisk. Vissa forskare har särskilt menat vatten i rörelse vara ett signum för barocken. [not] Här visar det sig att period IV har lägre värden för rörelseorden än både period I och de senare perioderna och att befintlighet betonas förhållandevis mycket under denna period. Mittperioderna har inte högre frekvens för ord som *rinna* och *flyta* än de sista perioderna och lägre än period I.

Vi går så till genrerna och tar också där bort klasserna F3ea och Vb2h:

Tab. B. 1. 59. Befintlighets- och rörelseutpekande ord samt kvoten mellan dem i de olika genregrupperna

Genre	Bef.	Rör.	Kvot
Världslig epik	48,4	77,3	0,63
Panegyrik	53,5	69,7	0,77
Gravdikt I	72,3	75,9	0,95
Gravdikt II	59,8	79,3	0,75
Bröllopsdikt I	58,0	68,6	0,85
Bröllopsdikt II	60,4	71,8	0,84
Sällskapspoesi	58,6	80,1	0,73
Världslig didaktik	67,9	76,4	0,89
Satir	66,8	74,4	0,90
Kärlekspoesi	62,8	67,9	0,92
Biblisk epik I	70,7	75,7	0,93
Biblisk epik II	59,2	80,1	0,74
Psalm I	64,1	83,7	0,77
Psalm II	61,4	84,8	0,72
Andlig didaktik	64,7	87,4	0,74

Värdena för befintlighets- och rörelseutpekande ord finner vi i fig.1. 40.

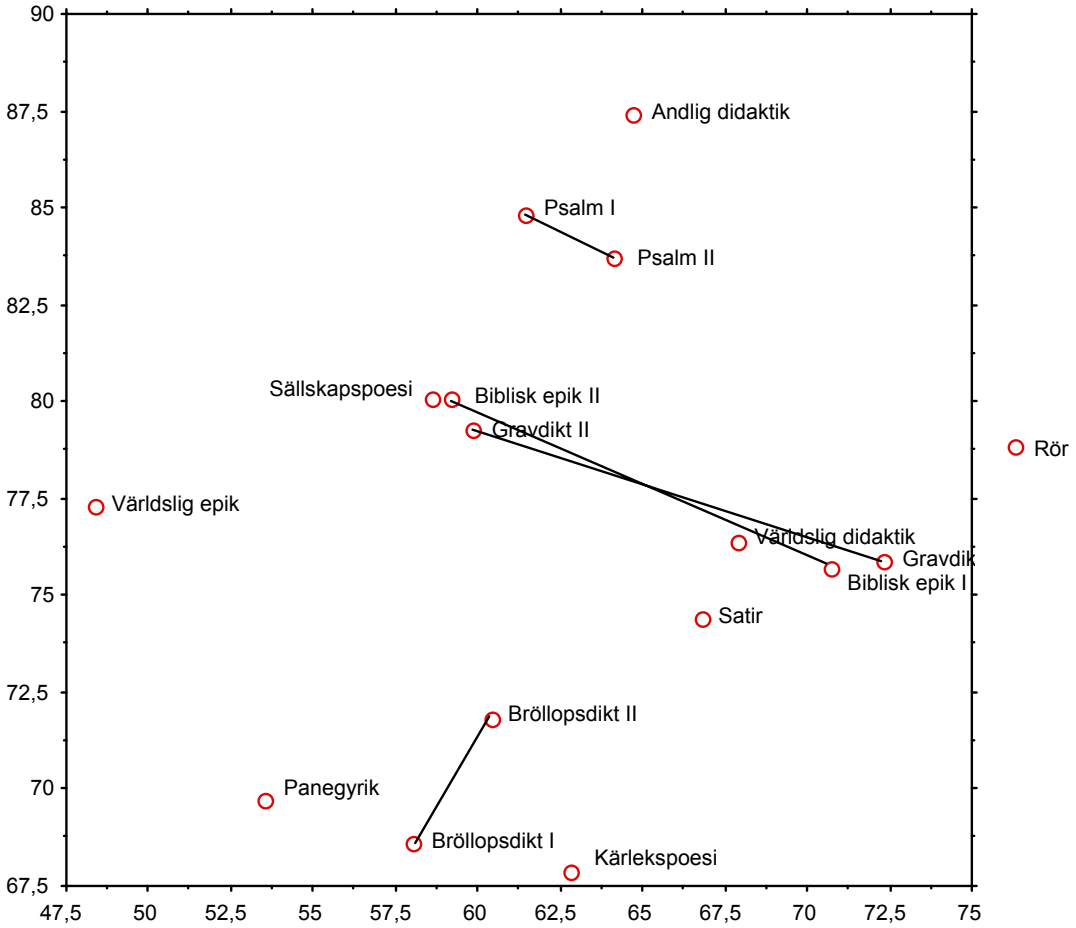

Skillnaderna mellan genrerna är som synes stora. Men det visar sig även att vi i ett par fall får stora skillnader mellan två grupper av texter inom samma genre. Det gäller gravdikten och den bibliska epiken. I bägge fallen är det särskilt orden för befintlighet som varierar i antal. För bröllopsdikten och psalmen får vi större enstämmighet.

Låga kvotvärden har dels de flesta andliga genrer, dels de "höga" genrerna världslig epik och panegyrik. Höga har däremot de "låga" genrerna men även den första gruppen gravdikt. Världslig epik och panegyrik skiljer sig mycket åt vad gäller frekvensen för de egentliga rörelseverben som *fara* och *gå*, där den förra genren har så högt värde som 17,0, den senare bara hälften, 8,7. Skillnaden är signifikant (fg 18). Epiken handlar om hjältars och härars rörelse; tydligen gör panegyriken det i mindre utsträckning. Ordgruppen *göra, handla* etc. (Vb2i) har

högst frekvens i andlig och världslig didaktik samt i satir, men även psalmen har hög frekvens. Låg frekvens har denna klass i världslig och biblisk epik.

Författarnas summor för befintlighets- och rörelse orden samt kvoterna blir:

Tab. B 1. 60. Befintlighets- och rörelseutpekande ord samt kvoten mellan dem hos olika författare

Förf.	Bef.	Rör.	Kvot
Stiernhielm	76,3	63,8	1,20
Spegel	70,9	65,8	1,08
Holmström	74,0	75,8	0,98
Dalin	60,0	71,4	0,84
Nordenflycht	52,1	76,2	0,68
Wivallius	68,3	90,3	0,76
Skogekär	85,7	67,7	1,27
Columbus	58,3	67,3	0,87
Lucidor	58,3	63,9	0,91
Wexionius	77,3	72,7	1,06
Brenner	54,8	77,6	0,71
Rudeen	57,7	64,0	0,90
Dahlstierna	62,0	66,0	0,94
Runius	78,4	80,0	0,98
Frese	55,5	79,9	0,69
Gyllenborg	41,0	72,6	0,56

Värdena för de båda kategorierna hos de olika författarna finnerv i i fig.1. 41.

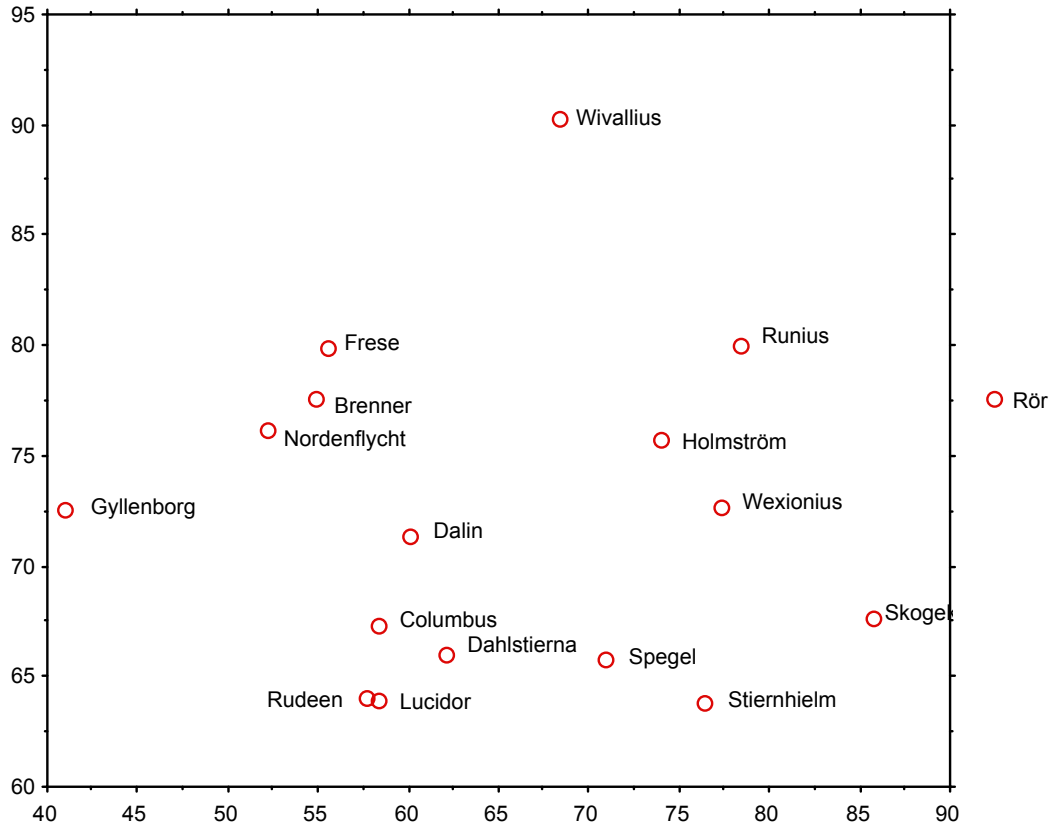

Stiernhielm, hans lärjunge Wexionius och Spegel men också Skogekär Bergbo, vars stil i inga andra avseenden liknar Stiernhielms, har fler ord för befintlighet än för rörelse och får alltså höga kvotvärden. På motsatt sida står Nordenflycht, Frese och Gyllenborg med mycket låga kvotvärden. De har många ord för rörelse men framför allt har de få ord för befintlighet. Man skulle ha väntat att Lucidor, som så ofta talar om förgängelse, skulle ha många ord för rörelse. Så är inte fallet. Han har inte många ord i någon av klasserna ord för rörelse.

Det är tydligt att orden för befintlighet och rörelse inte ger en fördelning av värdena som möjliggör en relatering till de föreslagna epokindelningarna. Inte heller stämmer den med vad vi vet om lärjungeförhållanden. Columbus liknar inte Stiernhielm, och Wexionius skiljer sig från båda. Däremot finns väsentliga likheter mellan Skogekär Bergbo och Stiernhielm och även mellan Spegel och denne. Under mittperioderna uppträder olika mönster vid sidan av varandra. Först en bit in på 1700-talet blir bilden tydligare, då vi finner en god överensstämmelse mellan Frese, Nordenflycht och Gyllenborg ifråga om stark betoning av rörelseorden. Dalin

står inte långt från dem, Möjligen skulle man kunna se en sådan betoning som karakteristisk för klassicistisk stil.

Det finns texter med extrema värden. Intressant är att Carl Urban Hiärne i både sin panegyrik och sin psalm har mycket få befintlighetsord och ganska många rörelseord. Detta är tydligen ett kännetecken på hans stil och gör honom till en föregångare till klassicismen. Allra mest extrem är dock Spegels *Thet återwundna Paradis* med värden 144 - 30 och kvoten 4,80 och på andra sidan Nordenflychts världsliga epik med 43 -122 och kvoten 0,35. Ett citat ur vardera kan visa, hur en stil som starkt betonar befintlighet och hur en som betonar rörelse ser ut:

Ther lefwe alt i ro, ther höres aldrig kif,
Ther fruchtas ingen död, men ther är ewigt lif.
Ther få wi skåda Gud, som är tå allt i alla,
Ther få wi sittia högt och aldrig nederfall;
Ther få wi, säger jag, få skåda Gud, at wi
Befinnes samt och jämt förnögde ther vti.
Thet återwundna Paradis s. 18

Nu Fyen vunnen är, til Odense han går,
Han fängslar Gyllenlöf, i händer staden får.
Här faran med sit hot för Hielten undanwiker
Och han til ärans högd med mod och åtrå fiker;
Til Seland går han tryggt; der skal han målet nå,
Och Runa märken ge, som skola ewigt stå.
Tåget öfver Bält 219-224

Spegel har som synes många *ther* och *är* i det korta stycket. Det finns inget efter vartannat, inget införande av ny handling. Ett ord kan sägas införa något nytt, nämligen *nederfalla*, men det negeras. Nordenflycht har mest rörelseverb som *går, undanviker* och *nå*. Till intrycket av rörelse bidrar även *fiker*, som dock ej har räknats. Nordenflycht har visserligen ett *här* och ett *där*, men huvudintrycket blir ständigt införande av ny rörelse. Rörelsen har också sitt mål: stycket innehåller tre *til*.

1.4.2 Yttre lokalisering

När vi studerade rummet, betraktade vi det som något abstrakt, som en storhet jämförlig med tiden. De ord som vi utgick från utpekar rum men det behöver inte vara det fysiska rummet. Vi skall nu i stället studera ord som bara betecknar den fysiska, konkreta verkligheten, ord som kan sägas bestämma den yttre lokaliseringen. Hit hör dels ord som betecknar det av Gud eller naturen skapade, dels artefakter. Till det förra slaget hör ord för landskap, växter, djur, himlakroppar och meteorologiska till, till det senare ord för byggnader (hus) och anhopningar av sådana (städer), möbler, husgeråd, konstverk, redskap etc. Eftersom undersökningen måste begränsas till det som ur stilsynpunkt kan väntas vara viktigast, utesluts det senare slaget helt och vi koncentrerar oss på det förra. Det motiveras i denna undersökning speciellt av att naturskildring och naturmetaforer ofta har använts i diskussionen av barockens väsen.

Vi har alltså först beteckningar för landskapet. Dessa, som här kallas BO3, bör delas upp i två slag: B03a, som utgörs av ord för land, såsom *berg, dal, klippa, sten, mark, mull, skog, lund, åker, äng* och liknande ord, och BO3b, som utgörs av ord för vatten, såsom *källa, flod, sjö och haf* samt själva ordet *watten*. I BO3a ingår inte ordet *jord*, eftersom det ofta står abstrakt som motpol till *himmel*, och inte heller *land*, eftersom det ofta är = 'rike'. Orden för växter, BO4, omfattar alla namn på växter och växtdelar (även ord som *frucht, frö* och *stam*), samt själva orden *wäxt, planta, träd* och *ört*. Till BO5 förs alla namn på djur (men inte beteckningar på kroppsdelar, eftersom de ofta kan gälla människor), samt själva orden *djur, fä, fänad* etc., liksom beteckningar på grupper av djur, såsom *hiord*. Himlakropparna bildar klass BO6. Dit hör orden *måne, sol, stierna* samt t. ex. *himlakropp*. Den sista klassen, BO7, omfattar orden *wäder* och *wind* och ord för nederbörd, dimma, solsken och åska. Däremot förs inte hit ord för ljus och mörker annat än då det klart framgår att det rör sig om meteorologiska fenomen, som t.ex. *solsken*. Orden för ljus och mörker återkommer vi till.

Tab. A 1.83 visar medelvärdena i de olika textkategorierna. Vi ser att skillnaderna för perioderna i allmänhet är mycket små (tab. A 1.83a). Det som mest faller i ögonen är de låga värdena i samtliga klasser men mest i BO3 och BO4 för period VI. Beträffande summan är skillnaderna gentemot både V och VII signifikanta (fg 50 resp. 49). För de enskilda klasserna är skillnaderna för BO3b, BO4 och BO5 mellan V och VI signifikanta, liksom skillnaderna för BO3a , hela BO3 och BO7 mellan VI och VII. Man vill gärna ha en förklaring till denna så tydliga och omfattande skillnad. För klasserna BO3a, BO4 och BO5 blir skillnaden mellan V och VI så stor delvis på grund av att V har höga värden, högre än IV. Men för

övriga klasser sker en successiv minskning från IV över V till VI. Ser vi på de enskilda texterna, finner vi att några texter från period V har låga värden: Spegels och Tiburtius' bibelepik, Possieths andliga didaktik, Spegels satir, Runius' bröllopsdikt och hans ena urval gravdikt. Runius, Tiburtius och Possieth är nya män, men Spegel hör generationsmässigt till en äldre period. Man kan alltså inte säga, att det är en ny generation diktare, som börjar framträda under period V, som har låga värden. Under period VI finner vi låga värden hos många författare, men det är både den nya generationens män och diktare tillhörande äldre perioder som Brenner eller epigoner som Kruse och Hallman. Höga värden finner vi både hos äldre diktare som Frese och Lohman och yngre som Dalin (dock endast i sällskapspoesien och reflexionspoesien). Det går således inte att se skillnaden som en fråga om en ny generation, som börjar framträda under V och dominerar under VI. Under period VII har vi också höga och låga värden både hos gamla och unga och även hos en och samma författare (notera skillnaden hos Nordenflycht mellan kärlekspoesi 1 och 2!) En viss förändring blir det, om man delar period VII i två decennier. Det sista har högre värde på summan än det första (40,9 mot 29,1), men även värdet för det första innebär en ökning gentemot period VI. Delar man på samma sätt period VI, får man för båda decennierna låga värden: 24,5 resp. 22,7. Vi måste alltså konstatera, att period VI har låga värden och att ökningen under VII sker successivt.

Ser vi på de enskilda klasserna, finner vi att de varierar något olika. BO3 har sitt högsta värde under period VII, markant högre än under de andra perioderna. Det gäller både ord för land och för vatten, men mest de förra. Själva landskapet är alltså viktigt under VII. Av ord för växter har period II mest, av ord för djur I och II, av ord för himlakroppar III och IV, av ord för väder och vind VII. Under period VII talar diktarna tydligen mer om den döda naturen och om vädret än om den levande, om växter och djur. Perioden står därmed i motsats till I och särskilt II. Perioderna III och IV är vända mot det celesta, mot himlakropparna och även mot väder och vind.

Vi skall nu studera sambanden mellan klasserna:

Tab. B 1. 61. Korrelationen mellan olika klasser av substantiv under de olika perioderna som talar om yttre lokalisering

	BO3b	BO4	BO5	BO6	BO7
BO3a	+.53	+.15	+.13	+.38	+.66

BO3b	+.22	-.24	+.66	+.81
BO4		+.62	-.10	-.16
BO5			-.34	-.58
BO6				+.49

I allmänhet får vi positiva värden, men på några ställen är de negativa. Anmärkningsvärt är att det tycks finnas ett negativt samband mellan ord för djur (BO5) och ord för väder och vind (BO7). I några fall har vi signifikanta positiva värden. Det tycks finnas ett samband mellan ord för land (BO3a), ord för vatten (BO3b), ord för himlakroppar (VO6) och ord för väder och vind (BO7), alltså de klasser som betecknar "den döda naturen". Det finns också ett samband mellan de båda klasser som betecknar den levande. Förhållandet är inte överraskande. Men det motiverar att vi gör en skillnad mellan levande och död natur.

Skillnaderna mellan genregrupperna är stora (tab. A 1.83b). Utan jämförelse högst värde har världslig epik, där summan är ungefär dubbelt så hög som i världslig didaktik, satir, biblisk epik II och psalm II. Närmast världslig epik kommer sällskapspoesi. I gruppen "sällskapspoesi" kunde man vänta att Wivallius' visor och den naturbeskrivande poesien skulle ha de högsta värdena. Så är också fallet: 131 - 66 - 71, men Runius' sällskapspoesi och Dalins sällskapspoesi 1 har också ganska höga värden (44 resp. 42). I genren skildras ofta fester och utflykter i det fria.

Påfallande är även att skillnaden är stor mellan två grupper i samma genre. Det gäller gravdikten, den bibliska epiken och psalmen. I de båda första fallen är standardavvikelserna för bägge grupperna höga, men ifråga om psalmen har psalm I råkat få ett par texter med höga värden (Frese 42 och *Mose och Lamsens wijsor* 37) och en med mycket högt (*Sions sånger* 60). Vanligen har psalmen få ord för yttre lokalisering. Genren världslig didaktik uppvisar en intressant variation, i det att de tre texterna från de båda första perioderna har mycket låga värden (7, 8 och 4), de andra betydligt högre, om man bortser från Kruse och Hallman under period VI. Inom satiren har Spegels *Tityrus*, som ju också är en dikt till lantlivets lov, 76, medan övriga dikter har mellan 12 och 39. Inom kärlekspoesien har Skogekär Bergbos visor så lågt värde som 5, medan Wivallius har 58 och Nordenflycht 2 har 68. Även i bröllopsdikten finns stor variation. *Bröllops beswär* har 108, Holmström bara 3.

Ser man på de enskilda klasserna, finner man att världslig epik toppar raden av genregrupper för klasserna BO3, både BO3a och BO3b, samt för BO7. Det är alltså främst ord för landskapet och för väder och vind som utmärker epiken.

Ord för växter utmärker framför allt bröllopsdikten, sällskapspoesien och gravdikt II, ord för djur andlig didaktik och bröllopsdikt I, ord för himlakroppar gravdikt II. Bilden blir tydligare, om vi utgår från de olika klassernas andel (i procent) av totalsumman ord för yttre lokalisering i de olika genregrupperna:

Tab. B 1. 62. Substantiv för yttre lokalisering i de olika genregrupperna

	BO3	BO3a	BO3b	BO4	BO5	BO6	BO7
V. E.	50,6	28,1	22,5	15,0	9,7	5,6	19,9
Panegyrik	36,2	23,4	12,8	19,6	16,3	10,4	17,4
Gravdikt I	34,7	24,1	10,6	28,3	19,6	5,8	11,6
Gravdikt II	35,5	23,3	12,2	27,3	8,0	12,0	17,2
Bröllopsd. I	18,2	11,0	7,2	30,6	30,3	7,8	13,6
Bröllopsd. II	35,3	22,3	13,0	27,7	14,4	8,5	13,6
Sällskapsp.	34,8	25,6	9,2	21,0	20,4	6,7	17,1
V. D.	33,3	21,3	12,0	16,4	22,7	10,2	17,3
Satir	24,6	16,5	8,1	22,7	37,7	6,9	8,1
Kärleksp.	39,2	26,0	13,2	16,4	16,7	10,4	17,3
B: E. I	28,9	18,3	10,6	18,3	24,4	10,6	18,1
B. E. II	31,7	17,4	14,3	15,1	25,2	8,7	18,9
Psalm I	27,7	13,7	14,0	20,2	32,9	8,2	11,0
Psalm II	23,1	9,1	14,0	17,4	38,8	9,9	10,7
A.D.	30,6	15,4	15,1	15,7	31,4	3,4	17,4

I världslig epik är inte mindre än hälften av orden ord som betecknar landskap. Däremot är andelen ord som betecknar djur och himlakroppar liten. Även i kärlekspoesi, panegyrik, gravdikt och sällskapspoesi är andelen ord för landskap hög. Procentuellt mest ord för växter har bröllopsdikt och gravdikt. Det kan bero på att växtmetaforerna i dessa genrer, som ju handlar om fruktbarhet, växt och död, är flera än i andra genrer. De andliga genrerna har liksom världslig didaktik, världslig epik och panegyrik låg andel växtord. Andelen ord för djur är minst i gravdikt II och världslig epik, störst i satir, psalm och andlig didaktik. Man kan förmoda, att djuren används antingen som symboler - väl främst i de andliga genrerna - eller som jämförelseobjekt, i satiren väl också som invektiv. Andelen ord för himlakroppar skiftar på ett synnerligen osystematiskt sätt. Gravdikt II har hög andel, gravdikt I låg, de flesta andliga genrer och även världslig didaktik ganska hög, andlig didaktik mycket låg. Meteorologiska ord har satiren minst av, men även psalmen har, överraskande nog, låg andel av denna klass. Intressant är vattnets roll i de andliga genrerna. Medan orden för land i alla profana genrer är betydligt fler, ibland dubbelt så många som orden för vatten, är de i de andliga genregrupperna inte

mycket fler och i psalmen färre än orden för land. Undantaget är biblisk epik I. När psalmen har så många ord för vatten, måste det bero på ordets symboliska användning. De ord som betecknar land har sällan sådan användning.

Sist går vi till de enskilda författarna (tab. A 1.83c). Variationen är också här stor. Vi får en mycket tydligare korrelation mellan de olika delklasserna, om vi utgår från författarnas värden än vi fick, när vi utgick från periodernas:

Tab. B 1.63. Korrelationen mellan olika författare beträffande olika klasser av substantiv som talar om yttre lokalisering

	BO3b	BO4	BO5	BO6	BO7
BO3a	+.57	+.58	+.61	+.75	+.65
BO3b		+.34	+.05	+.42	+.70
BO4			+.71	+.62	+.19
BO5				+.60	+.25
BO6					+.60

Signifikant positiv korrelation får vi mellan BO3a och BO5, BO6 och BO7, och den starka positiva korrelationen mellan BO3a och BO3b och BO4 är nästan signifikant. Signifikanta är också korrelationerna mellan BO3b och BO7, mellan BO4 och BO5 och BO6, mellan BO5 och BO6 samt mellan BO6 och BO7. Om en författare väljer det ena slaget av ord för yttre lokalisering, väljer han också ofta det andra slaget. Den starka korrelationen talar för att valet snarare är en författares val än en periods.

Av de olika författarna står en i en klass för sig, nämligen Wivallius. Det beror främst på hans visor, som har så högt värde som 131, det högsta för någon text. Kärlekspoesien har 58, vilket är högt för genren, och gravdikten 31. Det är särskilt ord för land, djur och väder Wivallius har - inte oväntat, om man tänker på att den centrala texten bland visorna är hans kända "Klagowisa". Men även orden för växter och himlakroppar är många. Närmast efter Wivallius följer Dahlstierna. Landskap och natur spelar en stor roll i *Kunga-Skald*, både som bakgrund och symbol. Främst gäller det ord för vatten, land och växter; ord för himlakroppar och meteorologiska ting har Dahlstierna trots solsymboliken inte så många. Det finns dock betydande skillnader mellan de tre stickproven. Det första, som omfattar skildringen av skalden som herde, och det andra, som bland annat skildrar det svenska landet, har fler ord för landskap och växter, medan det tredje, som skildrar sorgeceremonierna, har fler ord för himlakroppar. I de båda första

stickproven har Dahlstierna fler ord för yttre lokalisering än vad genrerna världslig epik och panegyrik normalt har.

Inte bara Wivallius utan också Stiernhielm och hans lärjungar Columbus, Wollimhaus och Hiärne har höga värden. Rik användning av ord för yttre lokalisering kan alltså sägas kännetecknа renässansstilen. Låga värden har däremot flera diktare, som vi tidigare har fört till barocken: Holmström, Lucidor, Brenner och Runius. Brenner har liksom Skogekär Bergbo extremt låga värden. Däremot har Wexionius, som ju i flera avseenden ansluter sig till Stiernhielm, och Rudeen ganska höga värden. Man skulle ha väntat att Spegel, som ägnat sin centrala dikt åt Guds skapelse och en annan åt Edens lustgård, skulle ha höga värden. De är också betydligt högre än Holmströms men inte så höga som Stiernhielms. Och Spegels högsta individuella värde finns inte i någon av de nämnda dikterna utan i *Tityrus*. Hos Stiernhielm utgör orden för växter, djur och meteorologiska ting en betydande andel, medan särskilt orden för himlakroppar är få. Både summorna och klassernas andel av dem varierar emellertid mycket i Stiernhielms olika texter. Jag visar här värdena, räknat per 2000 ord, i dels *Hercules*, dels övriga säkra verk av Stiernhielm. dels *Bröllops beswär*:

Tab. B 1. 64. Värdena för olika ord för yttre lokalisering i Hercules, övriga dikter av Stiernhielm och Bröllops beswär

	BO3	BO3a	BO3b	BO4	BO5	BO6	BO7	Summa
Hercules	6,2	3,3	2,8	16,3	13,4	1,6	5,3	44,7
Övriga	8,4	4,9	3,5	5,4	7,0	1,7	7,6	30,1
Bröll. besw	16,0	9,0	7,0	38,0	48,0	4,0	2,0	108,0

Bröllops beswär har betydligt mer yttre lokalisering än de andra texterna. Det gäller alla klasser utom ord för väder och vind men främst ord för växter och djur. Nu beror det höga värdet för dessa klasser mycket på uppräkningarna av rätter från växt- och djurriket, alltså inte på lokalisering ute i naturen eller symboliskt bruk. Likväl förekommer även detta rikligt i dikten. *Hercules* har trots sin moraliserande karaktär högre värden än Stiernhielms övriga dikter. Det gäller främst ord för växter och djur. Dikten innehåller som bekant landskapsskildring i berättelserna om de två vägarna. Men dessutom används både växter och djur metaforiskt. Columbus har liksom Stiernhielm höga värden för växter och djur, men annars är det mest påfallande de höga värdena för vatten och för meteorologiska ting. Det senare har han mest i gravdikten, där han uppvisar ett av de högsta individuella värdena överhuvudtaget.

Som den andlige diktare han är har Spegel högre värde för vatten än för land. Han har relativt högt värde för klass BO6, men det beror mest på att ett urval ur *Guds Werk och Hwila* handlar om just himlakroppar. Holmström har låga värden i de flesta klasserna men särskilt låga för BO4 och BO6. Djur spelar större roll än växter för Holmström. Men det beror nästan helt på burlesken och epigrammen, där djurnamn ofta används som invektiv. Skogekär Bergbo har låga värden för alla klasser. Bara de meteorologiska orden är relativt vanliga. Ord för djur förekommer knappast alls. Av alla författarna är Brenner den som har minst av ord för yttre lokalisering. Hos henne finns det bara ord för växter i någon utsträckning. Hon har nästan inga ord för himlakroppar, i bröllopsdikten och det första urvalet bibelepik inga alls.

Att Runius skulle ha så låga värden är förvånande. Men det är bara ord för den döda naturen som förekommer sparsamt; ord för växter och särskilt djur har han ganska många. Frese skiljer sig mycket från Runius. Men det beror på att han har så många ord för den döda naturen, särskilt ord för meteorologiska ting. Av de genrer Frese producerat sig i har bröllopsdikten det högsta värdet, men Freses värde i den andliga didaktiken är den genrens högsta och hans värde i psalmen det högsta där. Frese har alltså ovanligt stark yttre lokalisering även i genrer, där detta är ovanligt. Hans mest kända religiösa diktning utgår ju också som bekant från naturbilder.

Varken Dalin eller Nordenflycht har särskilt höga värden. Hos Dalin är land betydligt viktigare än vatten och djur viktigare än växter. Himlakropparna spelar för denne poet, som inte ville syssla med "höga ting", liten roll. Nordenflycht har däremot stort intresse för himlakroppar, och växterna är viktigare än djuren. Men dessutom har orden för väder och vind högt värde. Gyllenborgs höga värde beror helt på den naturbeskrivande dikten och epiken. I satiren har han ett av de lägsta värdena för denna genre. I motsats till andra satiriker för Gyllenborg inte in djur i sina dikter. Påfallande är Gyllenborgs intresse för meteorologiska ting. Orden i denna klass är relativt många även i satiren.

Sammanfattningsvis kan sägas att variationen mellan genrerna är stor vad beträffar den yttre lokaliseringen. Världslig epik har alltid höga värden, världslig didaktik och satir alltid låga. Vatten spelar större roll än land i andliga dikter och likaså djur större än växter. I de "låga" profana genrerna spelar också djuren större roll, men i de flesta andra profana genrerna är växterna viktigare. Författarna grupperar sig i viss mån på sådant sätt att vi kan dra gränser mellan olika epokstilar. Wivallius, Stiernhielm och dennes lärjungar har alla höga värden för

yttre lokalisering. Det berättigar oss att se detta som utmärkande för renässansstilen. Det är svårare att bestämma barocken. I mittperioderna finns både författare med mycket låga värden som Holmström och Brenner och författare med ganska höga som Spegel, Wexionius och Dahlstierna. Dock dominerar de förra. Senbarocken och övergången till klassicismen utmärks av mycket låga värden. Dock utgör Frese ett undantag. Klassicismen innebär en ökning av ord för yttre lokalisering, men den är tydligare hos Creutz och Gyllenborg än hos Nordenflycht.

Den bild vi får av epokstilarna stämmer inte helt med den vanliga. Visserligen tycks uppfattningen att renässansen är utåtriktad och kännetecknas av ett nyvaknat intresse för naturen bli bekräftad. Men även barocken antas av många utmärkas av att landskapet betyder mycket, fastän kanske främst symboliskt och inte så självklart som under renässansen. En forskare som Rousset har i vattnet sett en av barockens viktiga symboler, vattnet som ständigt röres. [41] I vårt material finner vi visserligen att perioderna III-V och särskilt IV har höga värden för ord för vatten. Procentuellt intar orden för vatten en större andel av orden för yttre lokalisering än under någon annan period, men skillnaden gentemot VII är inte stor och kan bero på att de andliga genrerna är bättre företrädda under IV. Vad så klassicismen beträffar, vet vi alla vilken roll naturbegreppet och den naturbeskrivande dikten spelar i 1700-talets litteratur. Skillnaden mellan barock och klassicism ligger enligt vissa uppfattningar inte i graden av intresse för naturen utan i användning av och relation till naturen. För 1700-talet blir naturen alltmer en tillflykt undan civilisation och förkonstling. Men vår metod medger inte någon mätning av attitydskillnader.

1.4.3 Ljus - mörker, färger, värme - köld, eld

Till den yttre lokaliseringen kan även ljus och mörker, färger, värme och köld samt eld sägas höra. Men i poesien används dessa företeelser framför allt metaforiskt. Det vore därför missvisande att utan vidare låta dem gå in under rubriken "yttre lokalisering".

De nämnda företeelserna torde har stort stilistiskt intresse, och det finns skäl att ägna dem uppmärksamhet. Bland de stilhistoriska hypoteser som kan ställas upp, vill jag föra fram ett par. Vid mitten av 1700-talet anses upplysningen

---

41 Rousset 1954

börja nå Sverige. Man skulle därför vänta, att ordfältet "ljus" då skulle få högre frekvens. Barocken anses vara en epok som utmärks av prakt. Man skulle vänta hög frekvens för färgorden under den tid barocken härskade. Många har menat att barocken kännetecknas av antites. [42] Det leder till en hypotes att motsatta begrepp som ljus och mörker eller värme och köld då ställs emot varandra i hög grad.

När vi bestämt de olika klassernas innehåll, har vi mestadels utgått från substantiven. I flera av de nu aktuella klasserna är emellertid adjektiven viktiga; i klassen *färgord* dominerar de. Vi tar alltså även med adjektiven, utom för klassen *eld*, där de spelar liten roll. Däremot utesluts verben, trots att de kunde vara viktiga (för *ljus* har vi högfrekventa verb som *lysa* och *skina*, för *eld brinna*). Uteslutningen har enbart gjorts av praktiska skäl.

De olika klassernas omfattning anges med nedan uppräknade ord samt uppenbara synonymer till dem:

BO8a substantiven *glants, klarhet, lius, sken, strimma, stråle*, vidare *bloss, fackla, lampa, lychta*; adjektiven *klar, lius, skinande, upplyst*

BO8b substantiven *dimma, dunkelhet, mörker, skugga, töcken*; adjektiven *dimmig, dunkel, mörk, töcknig*

BO8c substantiven *färg, målning, smink,* färgadjektiven (även *gyllene, förgyllt* och adjektiv som *brokot, färgad, målad, sminkad*)

BO9a substantiven *hetta* och *wärme*, adjektiven *het, lium, warm*

BO9b substantiven *frost, is, köld, swalka*, adjektiven *kall* och *swal*

BO9aa substantiven *brand, eld, flamma, glöd, gnista, låga*

Endast medelvärdena redovisas (tab. A 1.84a-c) Substantiven och adjektiven har slagits samman i tabellen.

Förändringarna från period till period beträffande orden för ljus och mörker är mycket stora (tab. A 1.84a). Se fig. 1. 42.

---

42 Se Hübscher, A. 1922

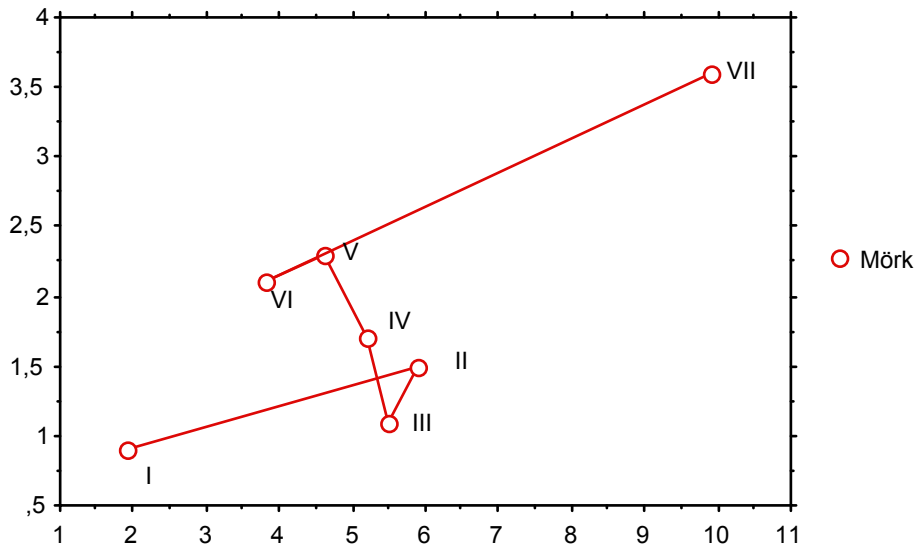

Orden för ljus och även de för mörker ökar mycket kraftigt från period I till II. Bägge slagen ökar på nytt starkt från VI till VII. I bägge fallen gäller förändringarna både substantiven och adjektiven, och båda förändringarna är signifikanta (fg 21 resp. 49). Den första förändringen kan förbindas med renässansens inbrytande, den andra med upplysningens. De mellanliggande perioderna har något lägre frekvens för ljusorden än period II, särskilt V och VI, medan orden för mörker har högre frekvens, utom under period III. Relationen mellan de båda klasserna skiftar således. Starkast dominans för ljus har III, svagast V och VI. Det som sker under perioderna II och VII blir alltså, att både ord för ljus och ord för mörker ökar men att dominansen för ljus i bägge fallen blir starkare. Man kan säga, att dessa båda perioder mer än de övriga arbetar med kategorierna ljus och mörker och ställer dem mot varandra men att ljus är det primära. Eftersom period IV inte har så höga värden för de båda företeelserna bekräftas inte hypotesen att barocken särskilt skulle ställa ljus och mörker mot varandra.

Orden för färger uppvisar bara det intressanta, att perioderna V och VI har betydligt lägre värden än de övriga, det vill säga samma perioder som har lågt kvotvärde för ljus/mörker. Minskningen från IV till V är signifikant (fg 67), däremot inte ökningen från VI till VII.

Orden för värme och köld har låg frekvens. Period VII har högst värde för köld, perioderna V och VI lågt värde för båda klasserna. De perioder som har

lågt kvotvärde för ljus/mörker och låg frekvens för färger, har tydligen också låg frekvens för värme och köld. Markant är också att de tidiga perioderna, särskilt II, har mycket låg frekvens för värmeorden i förhållande till köldorden. Detsamma är förhållandet med period VII.

Beträffande orden för eld ser vi samma förhållande som för ljusorden. Vi har en kraftig ökning under period II och en ny sådan under VII. Det förvånar inte att vi får ett klart samband mellan dessa båda variabler (+.94). Man skulle också väntat ett samband mellan ord för eld och ord för värme, men det förefaller inte finnas.

Vi skall nu se på förhållandet i genrerna (fig. 1.43).

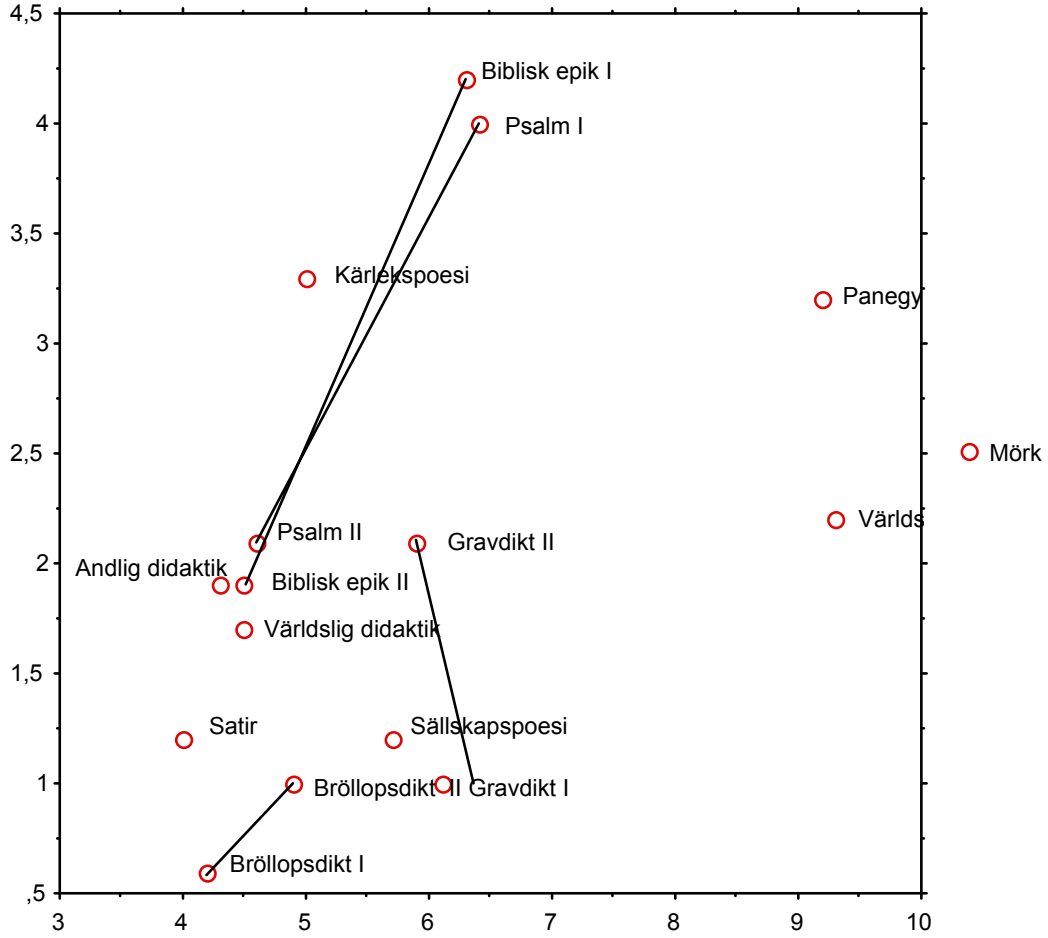

De "höga" genrerna världslig epik och panegyrik har mycket högre frekvens för ljusorden än övriga genrer, gravdikten har högre än bröllopsdikten och de "låga" genrerna världslig didaktik, satir och kärlekspoesi har vid sidan av ett par andliga genrer den lägsta frekvensen (tab. A 1.84b). Vi ser således ett tydligt samband med genrens rang. Mörkerorden fördelar sig annorlunda. Mest har ett par andliga genrer, kärlekspoesi och panegyrik, minst bröllopsdikt och gravdikt I. Panegyriken rör sig alltså mest med dikotomien ljus-mörker, bröllopsdikten minst.

Färgorden har också hög frekvens i de "höga" genrerna, men ännu högre når sällskapspoesien. De andliga genrerna och särskilt andlig didaktik har få färgord. Även världslig didaktik har lågt värde. Färgord utmärker tydligen inte didaktisk poesi. Satiren har däremot många färgord. Orden för värme har högst frekvens i världslig epik och sällskapspoesi. Man skulle vänta att bröllopsdikten och kärlekspoesien skulle ha hög frekvens för denna klass, men så är knappast fallet. Orden för köld varierar starkt. Mycket högre frekvens än andra genrer har kärlekspoesi, sällskapspoesi och världslig epik. I kärlekspoesien står köld för den avvisande älskades beteende. Variationen inom genren är dock stor. Högst värde har andra urvalet av Nordenflycht (14), medan Holmström 1 och 3 saknar ord i klassen. Även i sällskapspoesien och epiken är variationen stor. I den naturbeskrivande dikten har Gyllenborg - "Winter-qväde!" - frekvensen 9, medan ord i klassen saknas i Lindschölds och Wervings sällskapspoesi och andra urvalet av Dalin. Att världslig epik får så högt värde beror på de båda *Tågen öfver Bält*. Eld talas det mest om i världslig epik och kärlekspoesi. I den förra genren står eld ofta för mod, i den senare för kärlek. Men även i världslig epik kan eld betyda kärlek; de högsta värdena finner man i *Atis och Camilla* (15 resp. 16). Den som har högst frekvens för fältet eld i kärlekspoesien är något förvånande Dalin (18). Man kunde vänta att även psalmen skulle tala mycket om eld. Ingen text har dock högre frekvens än fem. I bröllopsdikten finns det texter med högre frekvens (Warnmarck 10) eller lika hög (Wexionius). Bröllopsdikten har naturligt nog högre frekvens än gravdikten.

Vi går så till författarna (tab. A 1.84c, Fig.1. 43b).

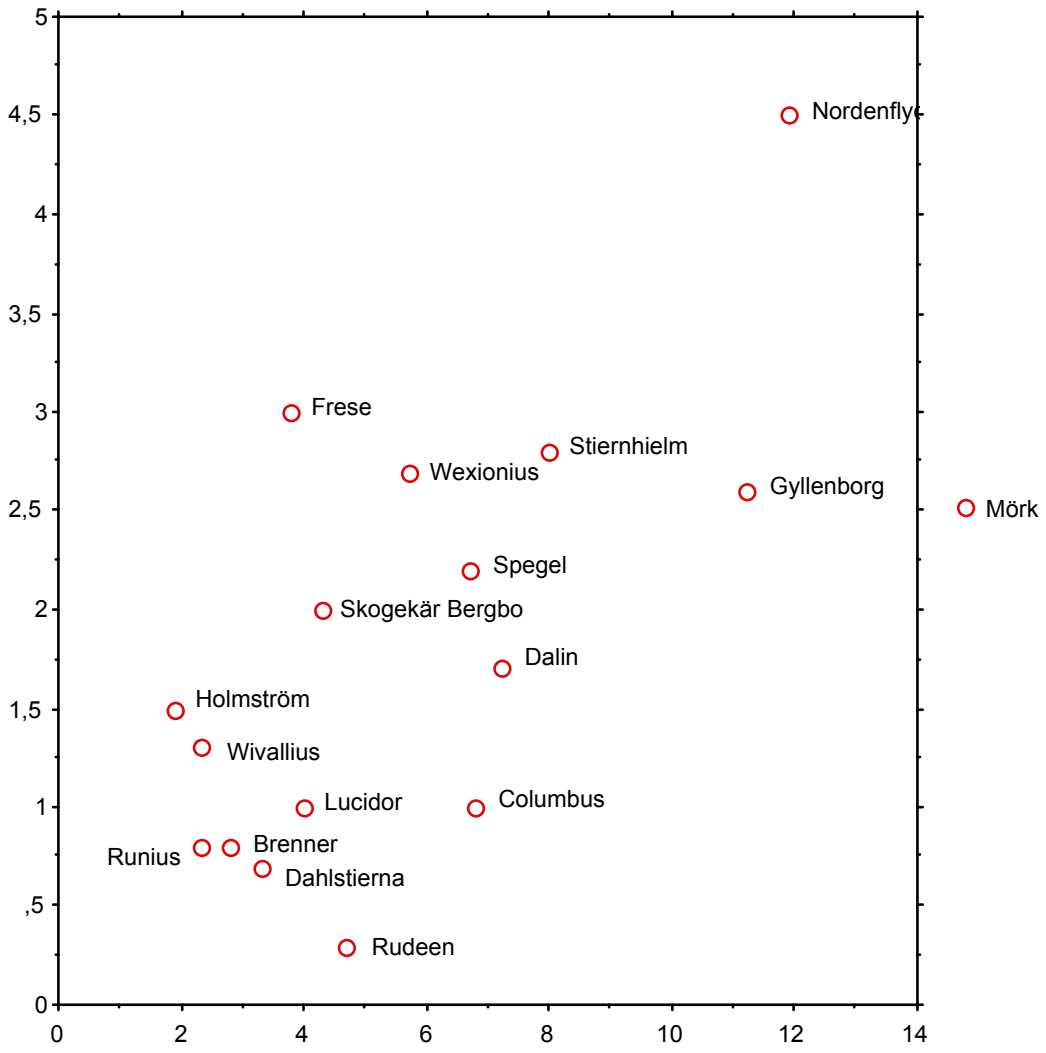

För ljus har Nordenflycht och Gyllenborg värden som ligger högt över de andra författarnas. Närmast följer Stiernhielm - ej oväntat - Frese och sedan Dalin, Wexionius och Spegel. Dalin, Nordenflycht och Gyllenborg kan sägas höra till upplysningen och klassicismen. Mycket låga värden har däremot Wivallius, Holmström, Brenner och Runius. Nordenflycht, Stiernhielm och Gyllenborg har också hög frekvens för mörkerorden, medan Spegel, Dalin och Columbus har lägre. Holmström parar relativ hög frekvens för ord för mörker med låg för ljus, vilket ger honom den lägsta kvoten av alla. Rudeen har nästan bara ord för ljus.

Färgorden har den ojämförligt högsta frekvensen hos Wivallius och Dahlstierna, vilket visar att hos de enskilda författarna följer färger inte utan vidare med ljus. Även Holmström har många färgord. Mycket få har Skogekär Bergbo,

Wexionius och Brenner. Ord för värme utmärker Dahlstierna. Inte minst förbinds tårar hos honom med ordet *het*. Wivallius har också många ord för värme och samtidigt för köld. Även hos Nordenflycht och Gyllenborg har orden för köld hög frekvens. Anledningen känner vi. Ifråga om ord för eld ligger Gyllenborg högst, och av de fem författare som följer därnäst hör tre till de sena perioderna: Nordenflycht, Frese och Dalin. Lägger man därtill att Creutz har exceptionellt höga värden och att Kolmodin i sitt sena bibelepos har så hög siffra som 20 mot 4 i det tidiga, framgår det att hög frekvens för eld utmärker klassicismen och dess närmaste föregångare. De enda tidigare författare som har höga värden är Skogekär Bergbo och Lucidor. Övriga författare har ganska jämna värden, men man noterar med förvåning att fältet ej alls förekommer hos Dahlstierna och har mycket låg frekvens hos Brenner (0,3). Gyllenborg, Nordenflycht, Creutz och i mindre mån Dalin kombinerar höga frekvenser för fältet eld med höga för ljus. Hos Stiernhielm och hans lärjungar har vi inte denna kombination.

De resultat vi fått bör jämföras med dem vi fick för yttre lokalisering. Period VII utmärks genom en kraftig ökning både för ord för landskap, växter och meteorologiska ting och för ord för ljus, färger och eld. Alla dessa naturfenomen spelar alltså en mycket större roll för denna period än för den närmast föregående. Det måste innebära en väsentlig ändring av poesiens inriktning: lägger man samman de nämnda klasserna. får man en ökning från 25,4 under period VI till 45,7 under VII, alltså nästan en fördubbling. Något sådant samband råder inte tidigare. Period I har många ord för landskap men få för ljus och eld. Period II har relativt många för ljus och färger men få för landskap.

De ord som studerats här hjälper oss att bestämma skillnaden mellan klassicismen mot mitten av 1700-talet och de närmast föregående decenniernas poesi, däremot inte skillnaden mellan barock och renässans. Den tydligaste förändringen före ca 1730-40 infaller mitt i det vi kommit att betrakta som barockens tid, omkring år 1700. Den alltsedan 1640-talet relativt höga frekvensen för ord för ljus och färger minskar då betydligt. Den senare barocken ter sig därmed som en något dyster tid jämfört med den tidigare.

1.4.4 Liv och död. Livsvillkor

Orienteringen i texterna bestäms inte bara av relationen till storheter som rum och tid eller landskap och natur. Till det fundamentala hör också liv och död. Texterna uttrycker tankar, stämningar, känslor. De kan gälla allmänna begrepp som tid och

rum, begrepp som i sig är neutrala. Talar man om tid, förutsätter man emellertid förändring. Förändring med avseende på den organiska världen innefattar liv och död. Eftersom texterna förutsätts handla om människan och människan är underkastad liv och död, kan man utgå från att texterna i än högre grad uttrycker reaktioner på sådana begrepp som liv och död än på tid och rum. Konkret uttryckt innebär det att vi bör räkna med att differensen mellan olika kategorier av texter är större beträffande orden för liv och död än beträffande orden för tid och rum.

Det mänskliga livet bestäms även av annat, som man kunde kalla livsvillkor. Dit hör hälsa och sjukdom, lycka och olycka, frihet och tvång, gott anseende och dåligt anseende. Då vi rör oss med ord för dessa storheter, uppstår emellertid ett problem. Det är svårt att tala om dessa ting utan att använda uttryck för de mänskliga reaktionerna på dem. Det visar sig i flera fall i ordens betydelseinnehåll. Ordet *lycka* kan stå för både själva livsvillkoret, betingelsen, och för den känsla detta åstadkommer. På samma sätt är det med ord som *sällhet, frihet, tvång, heder* och *skam*. En bedömning visar emellertid att dessa ord vanligen står för själva betingelsen. Mest tveksamt är det med orden *lycka* och *sällhet*. Det är svårt att skilja dessa från ord som *glädje* eller *frid*. Till orden för livsvillkor kunde också ha förts ord som *vänskap, sorg, plåga, frid, nöje*. Dessa har emellertid bedömts som oftast uttryckande känslor. De har därför förts till grupp 15.

Gruppen 12, ord för liv, död och livsvillkor har uppdelats på följande sätt:

12aa	*lif, födelse* (däremot inte *wäxt*)
12ab	*död, förgängelse, bår, graf, lik* med synonymer
12ba	*hälsa, sundhet, läkedom*
12bb	*krankhet, pest* och andra namn på sjukdomar, *siukdom, sot, sår*
12ca	*lycka, medgång, salighet, sällhet* (däremot inte *glädje* och *lust*)
12cb	*elände, förtret, men, motgång, nöd, olycka, skada we, wederwärdighet* (däremot inte *möda, beswär* etc., ej heller *sorg, plåga* med synonymer)
12da	*frihet, frälsning, förlossning*
12db	*boja, fånge, fängelse, träl, träldom, twång, tyranni*
12ea	*rikedom, öfwerflöd*
12eb	*armod, fattigdom*
12fa	*heder, ära, wördnad* (däremot inte *lof* och *pris*)

12fb *föracht, hån, nesa, skam, spe, spott, wanära*

Medelvärdena för de olika klasserna under de sju perioderna ser vi i tab. A 1.85a.

Några av klasserna är genomgående små. Orden för hälsa (B12ba) är få, men de visar dock en viss ökning under perioderna IV och V. Även orden för sjukdom är relativt många under dessa båda perioder, men de är också många under period I. Skillnaden mellan I och II är markant om än inte signifikant. Man vill vid tolkningen av siffrorna tänka på den ofta påpekade roll i slutet av 1500-talet och början av 1600-talet som magi, järtecken och sjukdomstolkningar spelade.[43] Andra klasser med små värden är B12ea och B12eb, ord för rikedom respektive fattigdom. Förändringarna är här små och ointressanta.

Orden för liv och död, B12aa och B12ab, varierar ganska mycket i antal. Den förra klassen ökar successivt fram till period VII, om man undantar en minskning under II. Inga närliggande perioder uppvisar signifikanta skillnader, och ökningen sker alltså inte språngvis. Klassen B12ab varierar mer oregelbundet. Toppvärdet ligger under IV, men mest påfallande är de låga värdena under II och VII. Vi har i flera fall konstaterat en släktskap mellan Stiernhielms period och Nordenflychts; här ser vi ännu en likhet. Båda perioderna förefaller i ovanligt ringa grad vara upptagna av ämnet död och förgängelse. Skillnaden mellan perioderna I och II är visserligen inte signifikant, men den är dock ganska stor. Skillnaden mellan perioderna VI och VII är däremot signifikant (fg 49). Denna förändring kan alltså sägas vara säkerställd.

Orden för lycka, B12ca, ökar svagt fram till period V och sedan starkt till VI och ytterligare något till VII. Förändringen verkar alltså vara stabil, fastän skillnaden mellan V och VI inte är signifikant. Det beror på att variationen inom perioderna är stora. Under period VI har en text, Kruses reflexionspoesi, så högt värde som 52, medan flera andra texter saknar ord för lycka. Orden för olycka och nöd, B12cb, företer en kurva motsatt den för B12ca. I stort sett går den ned; dock finner man en svag uppgång under VII. Det är tydligt att texterna från de tidigare perioderna mycket mer talar om nöd och olycka, medan de från senare perioder talar mest om lycka. Skillnaderna är så stora att man är böjd att tolka dem som tecken på en djupgående mentalitetsförändring. Innan vi dras några sådana slutsatser, skall vi likväl jämföra med några andra närliggande klasser. Det kan

---

43 Sandblad 1942

tänkas att skillnaden beror på att man under en tid använder andra ord, som inte tagits med här.

Orden för frihet är relativt få under alla perioder. En klar ökning kan dock konstateras under VII. Orden för tvång är flest under III och relativt många även under IV och VII. Orden för heder och ära ökar under V och sedan ytterligare under VII efter ett särskilt lågt värde under IV. En tillfällig svag uppgång kan konstateras under II. Orden för skam och vanära är flest under de båda första perioderna. Minst av dessa ord har IV, som ju även har minst av motsatsen. Under denna period tänker man tydligen inte mycket i kategorierna heder - vanära.

Vi arbetar beträffande klass B12 genomgående med motsatspar. Av stort intresse blir då att undersöka hur relationstalen mellan positiva och negativa klasser förhåller sig under olika perioder. Vid konstruktionen av klassen har också utgått från att de olika delklasserna skulle ha något gemensamt, men det är inte utan vidare givet. Medan företeelser som liv, hälsa, lycka å ena sidan och död, sjukdom och nöd å den andra kan anses höra nära samman, är det mera osäkert om liv och heder eller död och skam skulle ha något gemensamt, annat än att de allesamman bestämmer livsvillkoren. För att få en klarare bild av de antydda förhållandena skall vi i en ny tabell se dels kvoterna av positiva och negativa delklasser (=a/b), dels summorna av positiva och negativa klasser och kvoterna av summorna, dels också totalsummorna under olika perioder:

Tab. B 1.65. Kvoterna mellan positiva och negativa klasser, summorna av dessa och kvoten av summorna samt totalsummorna under de olika perioderna

	aa/ab	ba/bb	ca/cb	da/db	ea/eb	fa/fb	a	b	a/b	a+b
I	0,50	0,36	0,24	0,25	0,33	1,27	8,8	19,2	0,45	28,0
II	0,88	1,67	0,33	0,45	5,00	1,50	8,7	11,2	0,78	19,9
III	0,66	0,50	0,45	0,17	3,00	2,42	9,7	15,1	0,64	24,8
IV	0,59	0,75	0,60	0,40	1,50	2,67	11,0	15.5	0,71	26,5
V	0,69	0,80	0,88	0,50	1,33	2,86	12,8	13,2	0,97	26,0
VI	0,58	0,80	1,74	0,25	4,00	2,39	15,6	15,2	1,03	30,9
VII	1,26	1,00	1,74	0,70	5,00	4,85	19,3	11,0	1,75	30,3

Resultatet är mycket intressant. Om vi börjar med totalsumman, ser vi att den efter ett högt läge under period I når ett bottenläge under II men sedan stadigt går uppåt fram till VI och VII, vilkas värden ligger nästan lika högt. Det är tydligen främst de båda sista perioderna som talar om livsvillkoren. Men endast de positiva klasserna ökar. Uppgången där är kontinuerlig, från 8,8 till 19,3. De negativa klasserna har

ett mycket högt värde under I men ett extremt lågt under II. Utvecklingen fram till VII leder till att kvotvärdet ständigt ökar. Efter det att de positiva klasserna varit mycket underlägsna - mindre än hälften under I - uppnås en balans under V och ett stort överläge under VII. Ökningen från VI till VII är särskilt tydlig.

För alla klasserna utom B12b och B12e är det de sista eller näst sista perioderna som har det högsta kvotvärdet. För B12b och B12e har II högre eller lika högt värde. För alla klasserna utom B12d har period I det lägsta värdet, för B12d period III. Detta tyder på ett positivt samband mellan de olika klasserna. En beräkning av korrelationerna bekräftar dock endast delvis detta:

Tab. B 1.66. Korrelationerna mellan positiva och negativa klasser under de olika perioderna

	POSITIVA						NEGATIVA				
	B12ba	B12ca	B12da	B12ea	B12fa		B12bb	B12cb	B12db	B12eb	B12fb
B12aa	+.17	+.86	+.48	+.01	+.22	B12ab	+.54	-.02	+.09	+.56	-.16
B12ba		-.12	+.23	+.29	+.12	B12bb		+.41	-.07	+.99	-.08
B12cb			+.06	+.05	+.08	B12cb			+.20	+.27	+.25
B12da				+.46	+.70	B12db				-.14	-.59
B12eb					+.63	B12eb					-.11

Vi får inga signifikanta negativa korrelationer, men det är bara i relativt få fall vi får signifikanta positiva. Det finns ett klart samband mellan användningen av ord för liv och ord för lycka, vidare - knappast väntat - mellan ord för frihet resp. rikedom och ord för heder. Det finns ett mycket starkt samband mellan ord för sjukdom och ord för fattigdom

(+.99 är nästan fullständigt sammanfall). Möjligen finns också ett positivt samband mellan och för död å ena sidan och ord för sjukdom och för fattigdom å den andra sidan.

Man kan också beräkna korrelationerna mellan kvotvärdena:

Tab. B 1.67. Korrelationerna mellan kvotvärdena för positiva och negativa klasser under de olika perioderna

	ba/bb	ca/cb	da/db	ea/eb	fa/fb
aa/ab	+.55	+.39	+.83	+.72	+.75
ba/bb		+.08	+.52	+.72	+.05
ca/cb			+.36	+.49	+.66
da/db				+.38	+.72
ea/eb					+.39

Det finns en klart samband mellan kvoten aa/ab och kvoterna da/db, ea/eb och fa/fb, vidare mellan kvoten ba/bb och kvoten ea/eb, mellan kvoten ca/cb och kvoten da/fb, mellan kvoten da/db och kvoten fa/fb. Ingenstans får vi negativt samband. Allmänt sett förändras alltså relationerna mellan de positiva och de negativa klasserna på samma sätt.

Vi går nu till genregrupperna. Medelvärdena för de olika delklasserna finner vi i tab. A 1.85b.

Om vi börjar med orden för liv och död, ser vi att de genrer som har mycket av den ena klassen ofta har mycket av den andra. För sig själv beträffande ord för död står inte oväntat gravdikten, med värden som ligger dubbelt så högt som värdena för någon annan genregrupp. Men gravdikten har också höga värden för klass B12aa, vilket man knappast hade räknat med. Att genren gravdikt har många ord för liv och död betyder dock inte att alla texterna har det. Runius 2 har endast ett ord för död och inget för liv. Men det är ett undantag. Psalm I och II har också ganska många ord i bägge klasserna liksom kärlekspoesien. Men medan andlig didaktik kommer på tredje klass beträffande ord för död, kommer den först på sjunde beträffande ord för liv. Panegyrik har många ord för död, få för liv. Sambandet är alltså inte helt självklart. Få ord i bägge klasserna har sällskapspoesi, bröllopsdikt (bägge grupperna) och satir. Dessa genrer berör tydligen bara i ringa mån existentiella storhet som liv och död. Vi ser också, som antyddes, att relationen mellan de bägge klassernas storlek varierar i genregrupperna liksom i periodgrupperna. Merendels är klass 12ab störst, men i sällskapspoesi, bröllopsdikt och satir är B12aa stört. Dessa genrer talar hellre om liv än om död. I panegyrik, gravdikt och andlig didaktik råder stark övervikt för B12ab, men i kärlekspoesi någorlunda jämvikt. Det betyder inte att de enskilda texterna i de olika grupperna har samma balansförhållanden. Jämvikten i kärlekspoesi åstadkoms genom att Dalin och Nordenflycht 1 har mest ord för liv medan Holmström 2 och Leyoncrona har mest ord för död.

Fastän relationerna varierar är emellertid sambandet tydligt. Vi får en korrelation av +.78, ett högt värde. Generellt kan alltså sägas att om en genre talar om liv talar den också om död och omvänt.

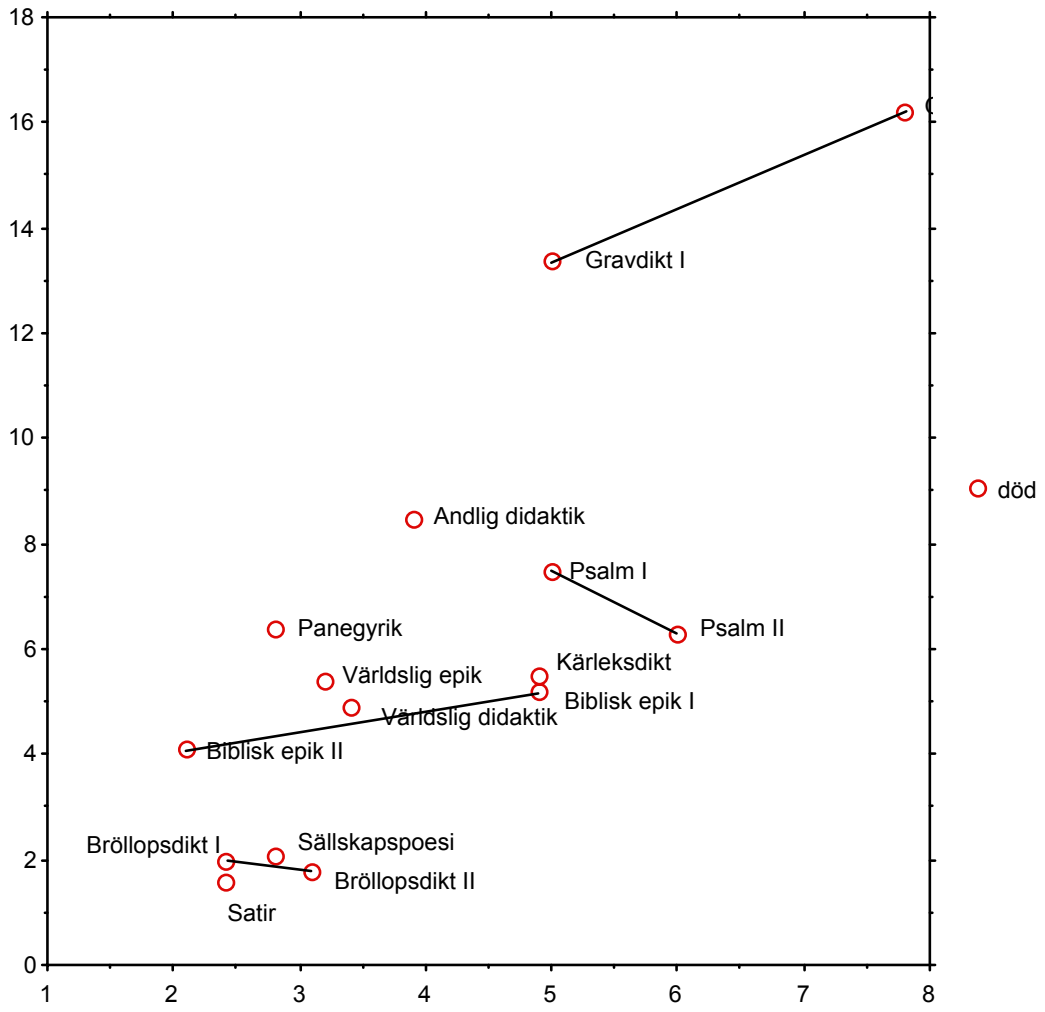

I fig 1.44 ser vi hur genrerna placerar sig med hänsyn till frekvenserna för ord för liv och död. Bägge grupperna gravdikt har höga värden för ord för död men även ganska höga för ord för liv. En motsatsställning intar bröllopsdikten med låga värden för båda slagen. Två andra genrer som talar föga om liv och död är satir och sällskapspoesi. Intressant är också att båda grupperna psalm har relativt höga värden för båda slagen.

År vi så till orden för hälsa och sjukdom finner vi att de har genomgående låga värden. Två genregrupper, bröllopsdikt II och andlig didaktik har dock ganska höga.

Intressant är att satiren har högt värde för ord för sjukdom. Det är i satiren ett klassiskt sätt att kalla moraliska fel sjukdomar och lyten. Man hade väntat att gravdikten skulle ha många ord för hälsa och sjukdom, men så är ej fallet.

Variationen i klasserna B12ca och B12cb är stor. Ojämförligt flest ord för lycka har världslig didaktik, men det beror nästan helt på att en text, Kruses, just handlar om lyckobegreppet. Tar man bort denna får man ett medelvärde på 4,7, som är ganska högt även det men lägre än värdena för bröllopsdikt I och II. Att dessa båda grupper skulle ha många ord för lycka är väntat. Spridningen är emellertid ojämn. Medan Nordenflycht har 29, Wallmark 14 och Dalin 11, har Holmström, Runius 1 och Rydelius inget ord för lycka. Minst antal ord i klassen har biblisk epik I och II. Denna genre rör också i ringa grad den enskilda människans belägenhet. Mest ord för olycka och nöd har psalm I och II, kärlekspoesi och världslig didaktik, alla med värden över eller nära 7,0. Mot detta kontrasterar satir med 0,9 och världslig epik med 1,8. Bägge dessa genrer har också få ord för lycka. Beträffande balansen mellan de båda klasserna ser vi att panegyrik, kärlekspoesi, psalm I och II och andlig didaktik har klar övervikt för den negativa klassen, bröllopsdikt I och II, världslig didaktik och satir klar övervikt för den positiva, medan någorlunda jämvikt råder i övriga genrer. Detta är delvis överraskande. Att bröllopsdikten skulle ha fler ord för lycka än för olycka var väntat, men man väntade också att det skulle vara tvärtom i gravdikten.

Orden för frihet och tvång, B12da och B12db, är ganska få i de flesta genrerna. Dock har sällskapspoesien fler ord för frihet än någon annan genre. Spridningen är ganska jämn; endast Dalin 1 saknar ord i klassen. En ganska hög frekvens för ord för frihet kan alltså sägas utmärka sällskapspoesien. Orden för tvång är många i kärlekspoesi och i samtliga andliga genrer. Få ord för tvång har däremot gravdikten, både grupp I och II. Bara hälften av gravdiktens tjugo texter har något ord i klassen. Den enda genre, där orden i B12da är fler än de i B12db är sällskapspoesien, detta trots att genren inte har så få ord i B12db. Sällskapspoesien talar ofta om friheten, i naturen och i sällskap och dryckeslag. En av Lindschölds dikter kan sägas väl karakterisera genren:

Lät kärlek haa gång,
lät löye och sång
fördrifwa alt twång.
Wij äre nu frij
från buller och krigh
den rolig wil lefwa
på landet må bli.

Wårt sinne är bögd
att lefwa förnögd
på landet med frögd.
Dhen hofwet gör säll
most lefwa een träll,
dhen friheet förlorat
kan aldrig må wäll.
Hanselli

Orden för rikedom och fattigdom är vanligen få. Mest av den förra klassen har satir, mest av den senare andlig didaktik. Spridningen är ojämn och inga slutsatser kan dras.

Orden för heder och ära och orden för skam varierar kraftigt. Flest ord för heder har gravdikt I, följd av världslig epik och världslig didaktik. Biblisk epik och andlig didaktik har få liksom kärleksdikt. Att psalmen inte har så få hänger samman med en speciell användning av ordet "ära". I lovpsalmer säger man ofta "pris och ära". "Ära" är alltså synonymt med "lov" och "pris", vilket är ovanligt i profant språkbruk. Att ord för heder och ära skulle vara vanliga i världslig epik var väntat, men man hade också väntat det i panegyrik, som dock har lågt värde. Gravdikt I och II skiljer sig mycket åt, men det beror främst på att Dalin i förra gruppen har hela 38 ord eller hälften av alla gruppens ord. Tar man bort Dalin, får man ett medelvärde på 4,3, alltså ungefär detsamma som för gravdikt II. Det torde vara representativt för genren. Orden för skam är flest i biblisk epik II. Det torde hänga samman med att flera texter talar om skymfen mot Jesus under hans lidande. Medan världslig epik har nära tio gånger så många ord för heder som för skam, har biblisk epik och andlig didaktik fler ord för skam än för heder. I satiren råder nästan balans.

Vi skall nu lägga samman de olika positiva och de olika negativa klasserna och räkna ut kvoten mellan summorna liksom summan av båda klasserna:

Tab. B 1.68. Positiva och negativa klasser i de olika genregrupperna, kvoten och summan av dessa klasser

	a	b	a/b	a+b
Världslig epik	13,4	9,3	1,44	22,7
Panegyrik	10,9	13,9	0,78	24,8
Gravdikt I	18,1	19,6	0,92	37,7
Gravdikt II	17,2	22,0	0,78	39,2
Bröllopsdikt I	13,1	8,6	1,52	21,7
Bröllopsdikt II	14,4	7,4	1,95	21,8
Sällskapspoesi	12,9	7,8	1,65	20,7
Världslig did.	19,6	16,4	1,20	36,0
Satir	9,7	7,4	1,31	17,1

Kärlekspoesi	11,1	16,0	0,69	27,1
Biblisk epik I	10,5	13,1	0,80	23,6
Biblisk epik II	6,6	14,0	0,47	20,0
Psalm I	11,5	20,2	0,57	31,7
Psalm II	15,0	18,3	0,82	33,3
Andlig didaktik	10,3	19,7	0,52	30,0

Fig. 1. 45 visar hur genregrupperna placerar sig med hänsyn till de positiva och negativa värdeorden.

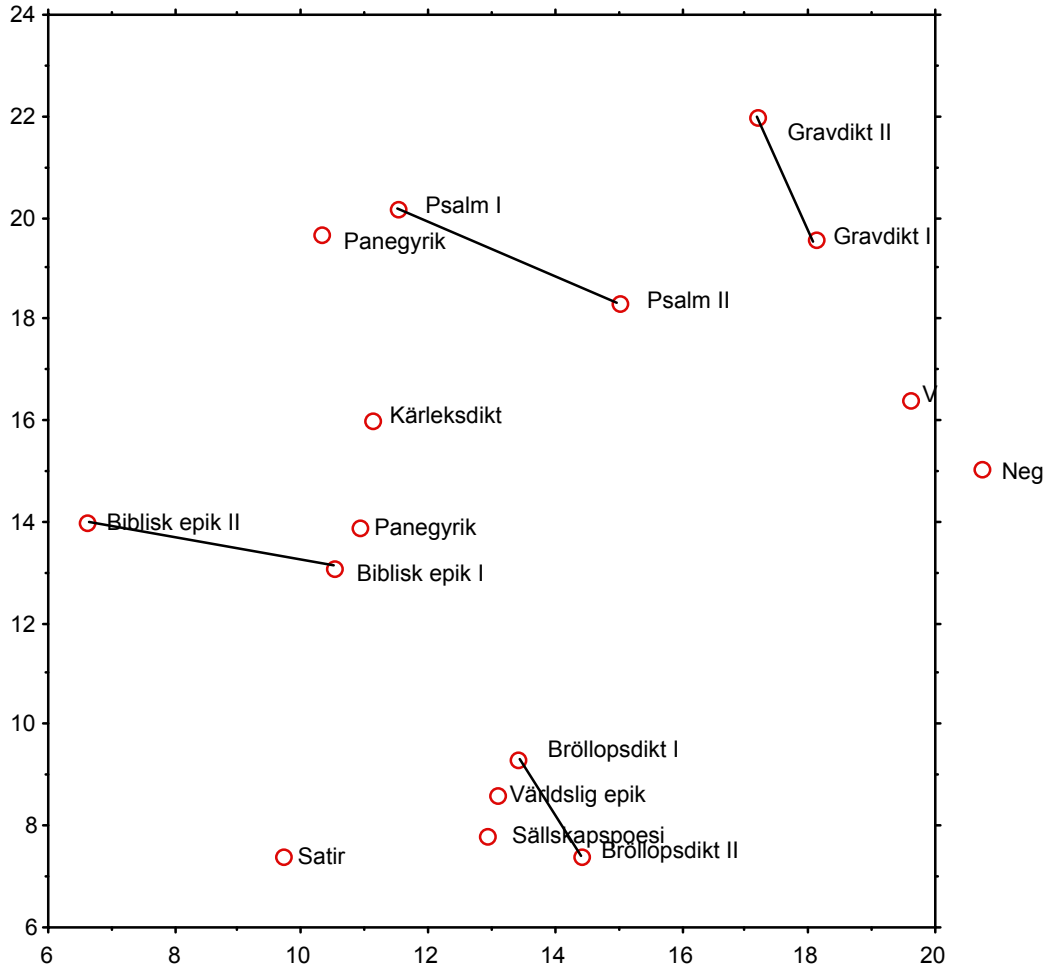

Tre genregrupper, gravdikt I och II och världslig didaktik, har betydligt fler ord totalt i klassen än de övriga. De berör tydligen mer än andra genrer existentiella storheter.

Närmast dem kommer psalm I och II samt andlig didaktiv, genrer som man kunde vänta skulle ha höga värden. Minst av alla genrer har satiren. Den handlar mest om moral och har föga benägenhet att sätta denna i relation till själva livsvillkoren - gjorde den det, skulle den ofta tystna. Även sällskapspoesi och bröllopsdikt har få ord i klassen. Dessa genrer behandlar privatlivet och kan i viss mån sägas se människan frigjord från de existentiella företeelser, som vi undersöker här. Även de episka genrerna, både den profana och den andliga, talar relativt lite om de mänskliga villkoren.

Summorna för positivt och negativt varierar emellertid betydligt. Gravdikt och världslig didaktik har höga värden för båda, satir och i viss mån även sällskapspoesi och bröllopsdikt låga. Däremot har de andliga genrerna allmänt sett många negativ ord men ganska få positiva, liksom även kärlekspoesi, medan det omvända förhållandet råder i världslig epik. Kvotens värde kommer följaktligen att växla, från höga tal i bröllopsdikt, sällskapspoesi och världslig epik till låga i de andliga genrerna och kärlekspoesi. De förra framstår som "optimistiska", de senare som "pessimistiska".

Bland författarna (tab. A 1.85c) har Nordenflycht, Columbus, Spegel och Dalin högst frekvens för liv, Dahlstierna, Wivallius, Frese, Holmström och Lucidor för död. Ställer man orden för liv mot orden för död, finner man stark övervikt för liv hos Spegel, Dalin, Columbus och Nordenflycht, medan Dahlstierna, Holmström, Wivallius, Lucidor och Wexionius har mycket stark övervikt för död (fig.1. 45b)

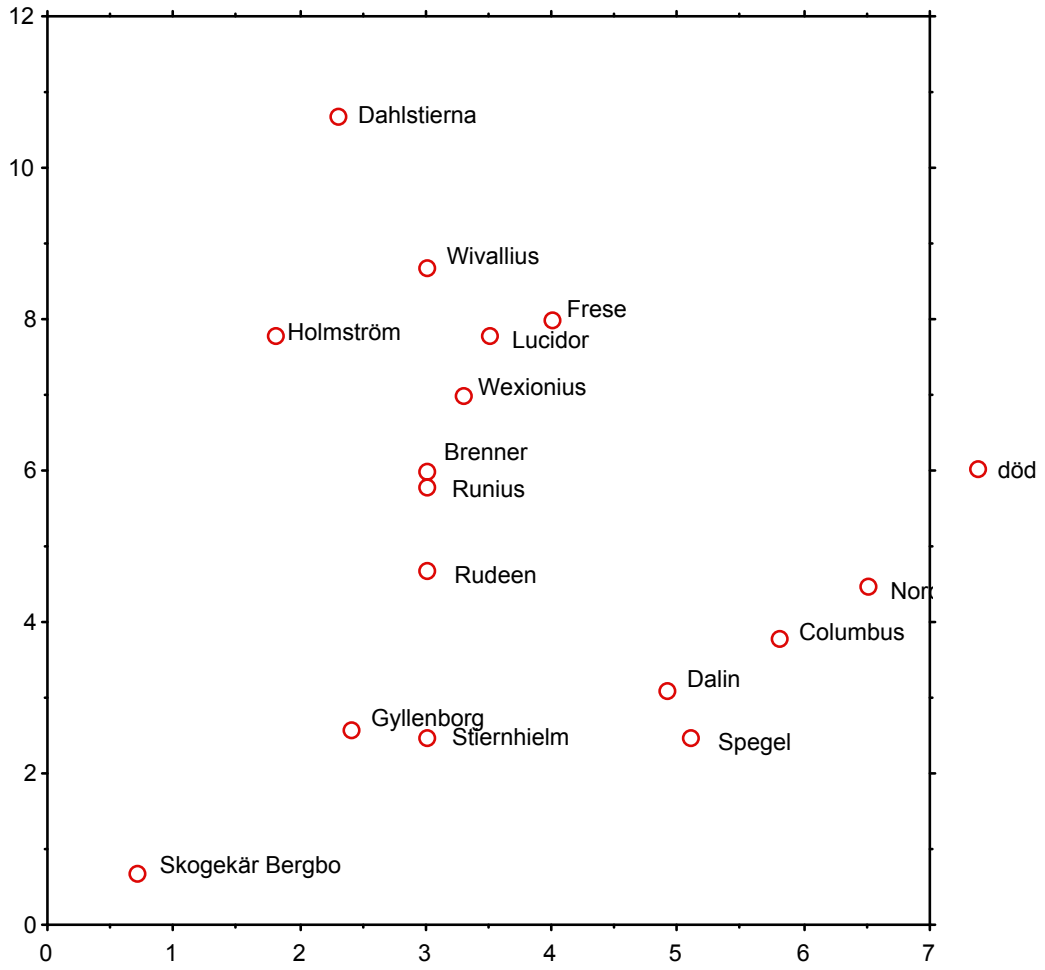

Dahlstiernas ställning förklaras delvis av genren, men hans kvotvärde är mycket lägre än till exempel panegyrikens. De övriga författarna är lättare att jämföra, då de är företrädda med flera genrer. Vår bild av Lucidor som den dödsfixerade blir bekräftad. Man kan jämföra med Columbus. Att Lucidor skulle ha många ord för död i gravdikten är inte så märkligt. Men han har också många i psalmen och kärlekspoesien (15 resp. 8) Mera oväntat är att Wivallius intar en liknande position. Stiernhielm och Skogekär Bergbo talar föga om både liv och död. Stiernhielm har ojämförligt högst värde för ord för hälsa. Endast den sjuke Frese kommer i närheten. Om sjukdom talar Wivallius och Brenner mest, men även den sjuke Runius har ganska högt värde, däremot inte Frese.

Orden för lycka uppvisar stor variation. Dalins och Nordenflychts värden ligger högt över de andras. Man påminnes här om lyckobegreppets centrala roll under 1700-talet. Orden för olycka har däremot högst värden hos 1600-talets författare, allra högst hos Lucidor, som också kallade sig "den olycklige". Även hos Holmström

dominerar orden för olycka starkt över orden för lycka. Stiernhielm och Runius har låga värden för båda slagen. Frihet är som väntat ett centralt begrepp för Dalin men även för Wivallius - i visorna - och Gyllenborg. För tvång har Lucidor högst värde, men det är missvisande, eftersom 23 av de 31 fallen finns i bröllopsdikten och de flesta av dem är föranledda av vitsar på *boja*. Mer representativ är värdet hos Brenner, även om ämnet, Jesu fängslande, förklarar många av fallen. Dalin talar i nästan alla sina texter om tvång och ställer det mot frihet. Så gör ofta även Holmström, särskilt i bröllopsdikten. När Stiernhielm får högt värde, beror det på att en text, *Then fångne Cupido*, handlar och tvång men på ett positivt sätt: om tuktan.

Orden för rikedom och fattigdom har i allmänhet låga frekvenser. Stiernhielm och Runius talar dock gärna i sådana termer. Intressantare är orden för heder och ära resp. skam. Dalin har mycket högt värde för heder. Inte mindre än 38 ord finns i en text (gravdikten), men spridningen är i övrigt ganska jämn och varierar mellan 14 och 2. Dalin har också ganska högt värde för ord för skam och uttrycker sig tydligen gärna i dessa kategorier. Så gör också Stiernhielm och Skogekär Bergbo.

Lägger vi samman de positiva och negativa klassernas värde och räknar ut kvoten mellan summorna, får vi:

Tab. B 1. 69. Positiva och negativa klasser hos de olika författarna, kvoten och summan av dessa klasser

	a	b	a/b	a+b
Stiernhielm	12,8	10,2	1,25	23,0
Spegel	10,4	9,9	1,05	20,3
Holmström	7,3	17,4	0,42	24,7
Dalin	24,5	10,3	2,38	32,3
Nordenflycht	21,6	10,7	2,02	32,3
Wivallius	9,4	18,7	0,50	28,1
Skogekär	7,4	9,1	0,81	16,5
Columbus	13,6	10,5	1,30	24,1
Lucidor	9,3	22,5	0,41	31,8
Wexionius	10,0	15,7	0,64	25,7
Brenner	10,7	15,9	0,67	26,6
Rudeen	11,6	11,0	1,05	22,6
Dahlstierna	5,1	16,7	0,31	21,8
Runius	11,8	10,5	1,12	22,3
Frese	13,1	15,2	0,86	28,3
Gyllenborg	14,0	6,0	2,33	20,0

Författarnas placering beträffande positiva och negativ värdeord hittar vi i fig. 1. 46.

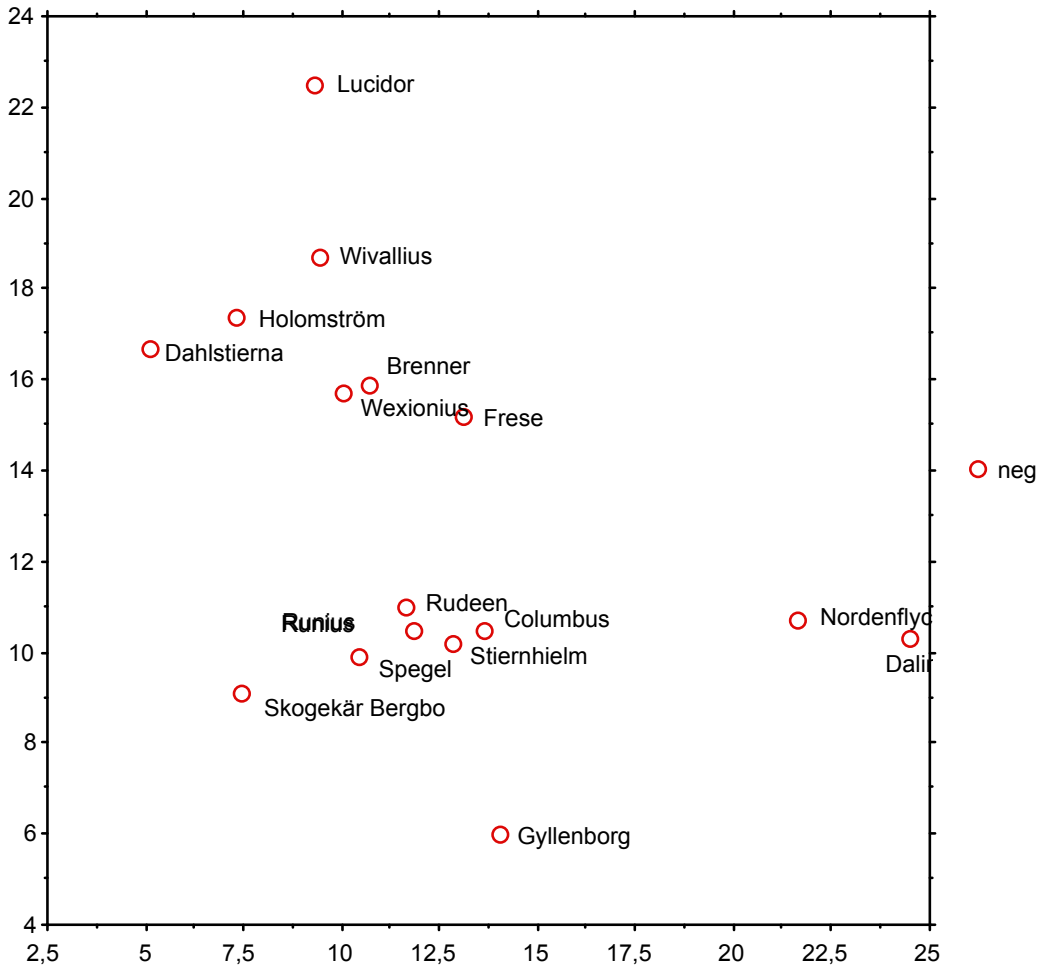

De författare som talar mest om liv, död och livsvillkor är Dalin, Nordenflycht och Lucidor. Efter dem följer Frese och Wivallius. Spegel, Gyllenborg och i synnerhet Skogekär Bergbo talar föga därom. Vad gäller balansen mellan positiva och negativa ord skiljer sig författarna mycket åt. Stark övervikt för positiva ord har de tre sena författarna Dalin, Gyllenborg och Nordenflycht. Det tyder på en allmän hållning vid 1700-talets mitt. Stiernhielm och Columbus har också klar övervikt. Stark dominans för negativa ord har däremot Lucidor och några diktare från 1600-talets slut: Holmström, Dahlstierna, Wexionius och Brenner. Men även Wivallius har stark övervikt för negativa ord. Vi ser också här ett sammanfall med förhållandena för perioderna generellt. Wivallius stämmer bra med period I, som har mycket lågt kvotvärde. Författarna från period IV stämmer

med denna periods medelvärden. Ingen författare från perioderna IV och V har någon större övervikt för positiva ord; Spegel och Runius har bara svag övervikt.

Fig.1. 48 visar summan av positiva och negativa värdeord hos författarna och kvoten positiva/negativa ord.

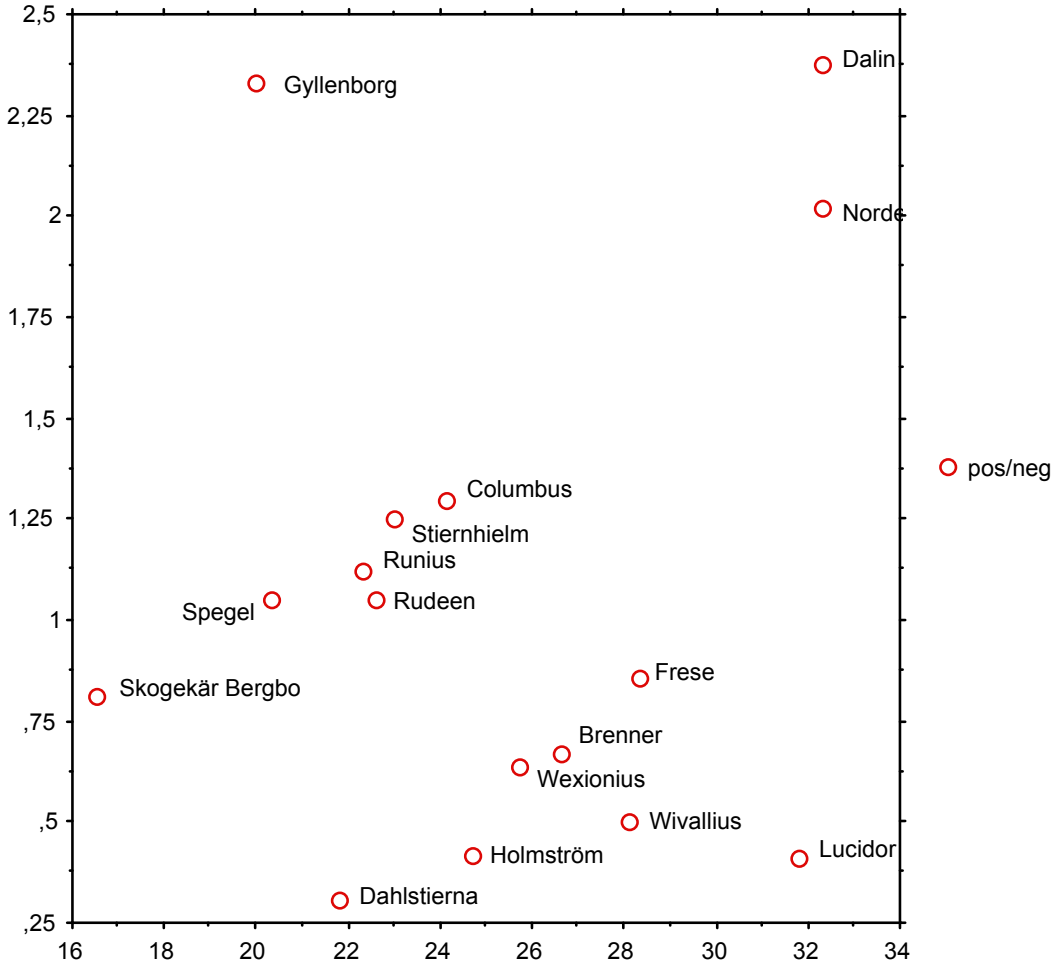

Författarnas värden bidrar till bestämningen av stilepoker. Det finns en tydlig skillnad dels mellan Stiernhielmsstilen och barockstilen, dels mellan barockstilen och klassicismens stil. Stiernhielm, Columbus och Wollimhaus har alla dominans för positiva ord. Så har också, fast ännu mer markerat, Dalin, Nordenflycht, Creutz (3,40) och Gyllenborg. Alla författare däremellan har antingen dominans för negativa ord eller bara svag dominans för positiva. Wexionius liknar här inte sina förebilder Stiernhielm och Columbus. Däremot följer Westius Stiernhielm (1,21). Wivallius kan i detta avseende inte

föras till renässansen. Hans värde stämmer bättre med period I:s. Värt att uppmärksamma är dock att hans visor, som ju är sena, har kvotvärdet 2,67. Det är gravdiktens mycket höga värden för klass B12ab som förskjuter balansen. De författare inom tidsavsnittet 1670-1730 som inte tagits med i tabellen har nästan samtliga övervikt för negativa ord. Widman har kvoten 0,97, Achrelius 0,85, Paulinus-Lilljenstedt 0,75, Lohman 0,90, Eldh 0,92, Salvius 1,02. Anmärkningsvärt är också att Olof Kolmodin i sitt tidigare epos har 0,67 men i det som tillhör period VI har 1,20, vilket tyder på att han anpassat sig till klassicismen. I de flesta enskilda genrer ser vi också en klar skillnad mellan förhållandena under tiden 1671-1730 å ena sidan och tiden därefter å den andra. Studerar vi de bäst representerade genrerna, gravdikt, bröllopsdikt, biblisk epik och psalm, får vi följande värden för positiva och negativa ord:

Tab. B 1.70. Positiva och negativa ord i valda genrer under två epoker

	1671-1730			1731-1760		
	Pos.	Neg.	Kvot	Pos.	Neg.	Kvot
Gravdikt (14)	15,7	28,6	0,55(3)	34,3	24,0	1,43
Bröllopsdikt(14)	12,1	8,6	1,41(3)	27,7	4,0	6,92
Biblisk epik (14)	9,1	12,6	0,72(5)	6,4	16,8	0,38
Psalm (9)	12,6	17,1	0,73(6)	16,2	16,3	0,99

Kvotens ökning från den första till den andra perioden är signifikant för gravdikten och bröllopsdikten (fg i bägge fallen 15). Även för psalmen ökar kvoten fast inte signifikant. Att bibelepiken inte följer med beror delvis på att den senare perioden mer än den förra domineras av passionseposet. Vi kan här ha att göra med en eftersläpning liknande den vi tidigare konstaterat för de andliga genrerna. Klassicismen kommer senare eller slår inte igenom på samma sätt som i de världsliga genrerna.

1.4.5 Psyke och intellekt

I detta avsnitt skall vi gå vidare från den yttre lokaliseringen mot den inre. Här behandlas ord för psyket och för intellektet.

En klass för sig utgör orden *siäl, ande* och *sinne* (B13a). Filosofiskt och teologiskt upprätthåller man en distinktion mellan *ande* och *siäl*, men det sker sällan i våra texter. [44] *Sinne* kan avse de fem sinnena, men oftare används det i par med *siäl* : "min siäl och sinne". Besläktade med dessa ord men innehållande ett visst moment av aktivitet är

---

44 Se artikeln ”Ande” *i Nationalencyklopedin*

orden *håg* och *mod*. De bildar klass B13b. Starkare mått av intention har ordet *willia*, som får utgöra klass B13c. En någorlunda klart avgränsad klass utgör orden *förnuft* och *förstånd* (B13d). Gränsen mellan dem dras olika under 1600- och 1700-talen, och teologi drar ofta en annan gräns än filosofi. På grund av osäkerheten gör vi ingen skillnad utan för båda till en klass. Orden *hågkomst* och *minne* står enligt dåtida psykologi för en sida av själens verksamhet. De bildar B13e. Vi låter *mening, tanke* och *åsikt* tillsammans bilda en klass, B13f, och utesluter mera lågfrekventa synonymer som *uppfattning* och *opinion*. Av ord som kan stå både för en själslig fakultet och för en intellektuell process har vi först *tro* och *tycke*, som bildar klass B13g. Därtill kommer *kunskap, lärdom* och *wett*, som vi kallar B13h. Psykisk verksamhet kan uttryckas positivt med *klokhet, wisdom* och *wishet* (B13i), negativt med *list* (B13j). Lägger vi så till två ord som uttrycker en rationell tolkning, orden *skäl* och *orsak* (B13k), får vi samlade en rad ord som beskriver intellektet och dess verksamhet.

De olika delklasserna kan samlas i två stora klasser. Den ena omfattar alla delklasserna, den andra de klasser som innehåller ord för intellekt och intellektuell bearbetning: B13d, B13e, B13f, B13h, B13i, B13j och B13k. Orden för *tro* och *tycke*, B13g, bör alltså inte vara med här.

För att spara utrymme återges inte detaljtabellerna utan endast tabellerna över medelvärdena i de olika textkategorierna (tab. A 1.86a-c). Vi ser beträffande perioderna (tab. A 1.86a), att det totala antalet ord för psyke och intellekt ökar om än långsamt från period I till period VII. Men ökningen gäller till allra största delen orden för intellekt. Drar man ifrån dessa, inskränker sig ökningen till skillnaden mellan utgångsvärdet 12,1 och slutvärdet 14,3. Av delklasserna ökar B13a, B13f, B13h och B13i, medan de andra minskar eller varierar obetydligt. Man skulle vänta att orden *förnuft* och *förstånd* (B13d) skulle ha högre frekvens under den sista perioden, men så är inte fallet. Påtagligt högre frekvens under de sena perioderna har däremot orden *mening, tanke* och *åsikt* (B13f). Man kan se ökningen som en indikator på den allt större roll människans egen intellektuella aktivitet kommit att spela, en indikator på en tilltagande subjektivism. Även gruppen *kunskap, lärdom* och *wett* (B13h) ökar, men det är ordet *wett* som svarar för hela ökningen. Detta ord ändrar samtidigt betydelse och närmar sig *klokhet, wisdom* och *wishet* (B13i). Men även denna klass ökar, så denna klass har inte förlorat på betydelseförskjutningen.

Det är att vänta att de olika genrerna skall få ganska skiftande värden för de olika delklasserna (tab. A 1.86b). Vissa genrer, såsom epiken och sällskapspoesien och inom denna senare grupp särskilt den naturbeskrivande dikten, talar mest om yttre skeenden och sådant som rör sig i den fysiska verkligheten. Andra, som psalmen och didaktiken,

talar om den psykiska verkligheten. Tab ger emellertid vid handen att det inte förhåller sig så. Visserligen är summan för hela klass B13 långt större i psalmen och den världsliga didaktiken än i den profana epiken och sällskapspoesien. Men det finns genrer som har högre värden än didaktiken. Det är likväl tydligt, att summorna avslöjar skillnader mellan de genrer som främst rör den yttre verkligheten och de som främst behandlar den inre.

De båda grupperna psalm har summor som ligger varandra nära. Standardavvikelsen inom grupperna är också ringa (8,8 resp. 9,0). Man kan därför säga att denna genre utmärks av hög frekvens för ord för psyke och intellekt. Den världsliga didaktiken uppvisar något större variation (9,6). De båda grupperna gravdikt har ringa variation. Likheten mellan de båda grupperna och den ringa variationen gör att man också om gravdikten kan säga att den som genre utmärks av hög frekvens för de aktuella orden. Helt oväntat har kärlekspoesien låga summavärden. Genren talar alltså inte mycket om människans psyke. Högst värde har Nordenflychts 2 (29) och Gripenhielm (27).

Delklasserna storlek skiftar emellertid starkt. Om vi först ser på summan ord för intellekt och intellektuell verksamhet, finner vi att den varierar från 9,5 i gravdikt I och 9,3 i världslig didaktik till 2,9 i världslig epik och 3,1 i psalm II. Det är inte oväntat att den grupp som innehåller lärodikter och reflexionspoesi har hög frekvens för denna klass. Frekvensen i reflexionspoesien är dock betydligt högre än den i lärodikten (11,6 mot 7,2). Högst värde har Nordenflycht. Det är i reflexionspoesien man ser intellektet i verksamhet, ifrågasättande, prövande. Även gravdikten har höga summavärden, 9,5 resp. 7,4. Sannolikt finns även i gravdikten rika inslag av intellektuell verksamhet, främst väl diskussion om liv och död. Det finns dock gravdikter som inte har många ord i klassen. Westhius har bara fyra och Wivallius inget alls. Det är med Lucidor förändringen sker. Han har 23 i ena urvalet och 10 i andra, medan hans samtida Columbus bara har fyra. Också satiren har högt värde, 7,1. Variationen är emellertid stor, och det är bara några få texter som har många ord för intellekt, främst Triewald, för vilken *förstånd* är ett nyckelord (frekvens 6), Nordenflycht och Gyllenborg. Påfallande är vidare att psalmen, som totalt har så hög frekvens för klassen B13, har få ord för intellekt. I psalmen kommer det inte an på förnuft eller tanke utan tro. Klassen *tro, tycke* (B13g) har sin högsta frekvens i psalmen (3,2 resp. 3,4). Undantaget från denna regel är, typiskt nog, Nordenflycht, som inte alls har ordet *tro* men däremot frekvensen 14 för ord för intellekt. Andlig didaktik skiljer sig från profan genom lägre frekvens för orden för intellekt och samtidigt högre för *tro* och *tycke*.

När psalmen har så hög frekvens för klassen B13, beror det främst på att den har ojämförligt flest ord i delklass B13a. Ord som *ande* och *siäl* hör till genrens vanligaste. De andra genregrupperna kommer långt efter; närmast följer andlig didaktik och gravdikt. Kärlekspoesien har också relativt högt värde. Ordet *siäl* är mycket vanligt i denna genre. Även för B13b, *håg* och *mod*, har psalmen hög frekvens. Men där överträffas den av världslig epik, världslig didaktik, panegyrik, gravdikt II och sällskapspoesi. När genrer som världslig epik och panegyrik når så högt, beror det sannolikt på att ordet *mod* där ofta har betydelsen 'djärvhet'. Även för *willia* har psalmen högre frekvens än de flesta andra genrer. Ordet saknas nästan helt i världslig epik. Gravdikten och kärlekspoesien intar tätplatserna ifråga om orden *minne* och *hågkomst*. Det är helt naturligt att gravdikten skall tala mycket om minne. Sist bör noteras att klasserna B13h, B13i och B13j har mycket låga värden i de andliga genrerna och kärlekspoesi.

Författarna förhåller sig mycket olika (tab. A 1.86c). Summan av ord för psyke och intellekt varierar mellan 7,8 hos Gyllenborg och 27,7 hos Nordenflycht. Det är alltså två samtida och varandra närstående författare som står för ytterligheterna. Skillnaden förklaras emellertid delvis av genren. Att Gyllenborg får så lågt värde beror mycket på att världslig epik dominerar hos honom, att Nordenflycht får så högt på att hon har genrer som psalm och reflexionspoesi i sitt material. Men det är inte hela förklaringen. Gyllenborg har så litet som 6 i sin naturbeskrivande dikt, Nordenflycht 38 i sin, och Gyllenborg har 16 i sin satir men Nordenflycht 39 i sin. Att även Dahlstierna har mycket lågt värde kan anses beror på genren och att Wivallius och Skogekär Bergbo har ganska låga värden kan förklaras med att deras perioder överlag har låga värden. Men märkligt är att Holmström har så lågt värde som 8,9, då hans samtida och i andra avseenden snarlika kolleger Lucidor, Brenner, Spegel, Rudeen och Runius har mycket högre. Holmström har i alla genrer han skrivit i värden som ligger under respektive genres medelvärde. Vi har tydligen här ett för Holmström synnerligen karakteristiskt drag. Stiernhielm har visserligen inte något högt värde, men det ligger betydligt över Wivallius' och Skogekär Bergbos. Diktarna efter Stiernhielm har med undantag för Holmström och Dahlstierna ganska normala värden fram till Nordenflycht. När period VII får så högt medelvärde, beror det uteslutande på Nordenflycht. Varken Creutz eller de andra poeterna under perioden har höga värden.

Nordenflychts höga värde för klass B13 totalt beror på att antalet ord för intellekt hos henne ligger långt högre än hos de andra författarna. Drar man ifrån dessa, får man en rest på 14,5, vilket inte är mycket mer än vad Dalin har och mindre än vad Frese har. De delklasser som ger Nordenflycht hennes ställning är B13f (*mening, tanke, åsikt*), och

B13h (*kunskap, lärdom, wett*). Hon har också ganska högt värde för B13i (*klokhet, wisdom, wishet*) och B13e (*hågkomst, minne*). Däremot har hon egendomligt nog ganska lågt värde för B13d (*förnuft, förstånd*). Den som kommer närmast Nordenflycht är, inte överraskande, Stiernhielm. Det är särskilt ordgruppen *klokhet, wisdom, wishet* som förlänar honom denna plats. Även för *kunskap, lärdom* och *wett* har han högt värde och för *list* det högsta av alla. Alla dessa ord kan sägas höra till de för Stiernhielm utmärkande. Underligt nog kommer Lucidor inte långt efter Stiernhielm. Han ligger allra främst beträffande orden *orsak* och *skäl* (B13k). Både i gravdikten och bröllopsdikten har han hög frekvens för dessa ord. Frågor om kausalsammanhang tycks vara väsentliga för Lucidor. I någon mån tycks de vara så även för de Lucidor närstående diktarna Holmström, Brenner och Runius, liksom för Skogekär Bergbo. Anmärkningsvärt beträffande orden för intellekt är vidare det låga värdet hos Stiernhielms lärjunge Columbus. Kanske ger detta en fingervisning om skillnaden mellan mästaren och hans intellektuellt försiktige lärjunge. Exceptionellt låga värden finner vi hos Wivallius och Dahlstierna. Dessa författare saknar helt ord i flera delklasser.

Högst värden för klassen *ande, sinne, siäl* har Nordenflycht. I psalmen har hon 25, i den naturbeskrivande dikten 16, i satiren 11, värden som ligger långt över de för dessa genrer normala. Även Frese har högt värde, men det hänger samman med att andliga genrer dominerar hos honom. Stiernhielm har inte särskilt högt värde, men Lucidor inleder en rad diktare med ganska höga. Undantagen är Holmström, Dahlstierna och Runius. Holmström, som ligger lägst av alla, når inte ens i gravdikten högre än till sju. Orden *håg* och *mod* utmärker Stiernhielm, Columbus, Brenner, Dahlstierna och Dalin. Brenner använder dem främst i gravdikten, de övriga främst i de "höga" genrerna världslig epik och panegyrik.

De resultat vi fått, hjälper oss knappast i arbetet på att urskilja stilepokerna. Det kunde i förstone se ut som om den starka ökningen av orden för intellekt under period VII skulle ha med klassicismen att göra. Men det har visat sig att den nästan helt hänför sig till en person, nämligen Nordenflycht. Annars hade det stämt med gängse uppfattning, om det hade visat sig att ord för intellekt och särskilt orden *förnuft* och *förstånd* hade visat sig öka markant med den begynnande klassicismen. Vad som kan sägas beträffande de studerade orden är, att nästan alla klasser ökar med Stiernhielms framträdande. Dikten upptäcker det inre: psyket och den intellektuella verksamheten. Den inre lokaliseringen ökar på den yttres bekostnad. I stort sett fortsätter den påbörjade processen, men det finns enskilda diktare som bara i liten utsträckning använder ord för psyke och intellekt. Ordens frekvens hänger främst samman med genre. Skillnaden mellan genrer är stor under alla perioderna.

1.4.6 Perceptionen. Visuellt och auditivt

Sedan vi behandlat ord för psyke och intellekt, skall vi gå över till ord för mänsklig verksamhet. Man kan här urskilja flera slag. Människan är både påverkad och påverkande. Även om man i första hand förbinder aktivitet med det senare, är inte ens en påverkan rent passiv. Påverkan från omgivningen registreras med hjälp av sinnena. Dessa blir förmedlare mellan den omgivande verkligheten och människan. Påverkande är människan genom tanke, tal och handling. Inom klassen för mänsklig verksamhet, B14, urskiljer sig således ganska naturligt fyra delklasser: B14a med ord för perception, B14b med ord för tankeverksamhet, B14c med ord för tal och B14d med ord för handling. Vi måste emellertid nöja oss med att studera det som ur stilsynpunkt kan väntas vara mest intressant. Vi inskränker oss därför till ord för perception. Denna kan vara av olika slag. Det mest elementära är den rena sinnesperceptionen: se, höra, lukta, smaka, känna. Mer kvalificerad är den perception som innehåller ett moment av intellektuell verksamhet, t. ex. läsa eller lära. Vi skall nöja oss med det förra slaget. Och av detta behandlar vi bara de två viktigaste varianterna: att se och höra. Det motiveras både av att orden för se och höra är betydligt mer frekventa än orden för lukta, smaka eller känna och av att visuellt och auditivt uttrycker två mycket viktiga sätt att förhålla sig till verkligheten. Litteraturforskningen har om vissa diktare framhållit att de i hög grad återger visuella intryck, medan det om andra sagts att de auditiva intrycken spelar störst roll. [45] Litteraturhistorien har också visat att beskrivning av det av ögat sedda är särskilt framträdande i vissa perioders diktning. Man kan nämna 1700-talets naturbeskrivande poesi. [46] Men det har också ibland framhållits att det visuella skulle utmärka barocken. [47] Man skulle också kunna vänta att vissa genrer skulle ha mer av det visuella, andra av det auditiva. Det vore inte orimligt att anta, att epiken skulle ha mer av det visuella, didaktiken och psalmen av det auditiva.

Vid bestämningen av vilka ord som bär upp det visuella eller det auditiva kan man antingen begränsa sig till de viktigaste och oftast förekommande orden eller försöka få med alla med den relevanta funktionen. Det senare innebär stora mödor. Vi skall därför nöja oss med några få ord i var och en av de delklasser vi urskiljer. Vi har först organen för syn och hörsel, *öga* och *öra*. De har förut förts till klassen B11, kroppsdelar, men de

---

45 [Fyll i]

46 Om 1700-talets naturbeskrivande poesi se Helén 1942

47 Fyll i]

bör tagas med även här. De bildar klasserna B14aa resp. B14ba. De verb som omtalar perceptionsakten är för synen *se* med synonymerna *skåda* och *skönja*, för hörsel *höra*. De bildar klasserna B14ab resp. B14bb. För det visuella har vi även orden *blick* och *syn*. De bildar klass B14ac. På den auditiva sidan har vi verben *säja* och *tala*. De utgör klass B14bc. Vidare har vi substantiven *liud* och *röst*, som bildar B14bd.

Fullständiga tabeller återges inte. Tab. A 1.87a-c visar medelvärdena för delklasserna av båda slagen, båda slagens summor samt kvoten visuellt/auditivt i de olika textkategorierna.

Fig.1. 49 visar värdena för de visuella och auditiva orden.

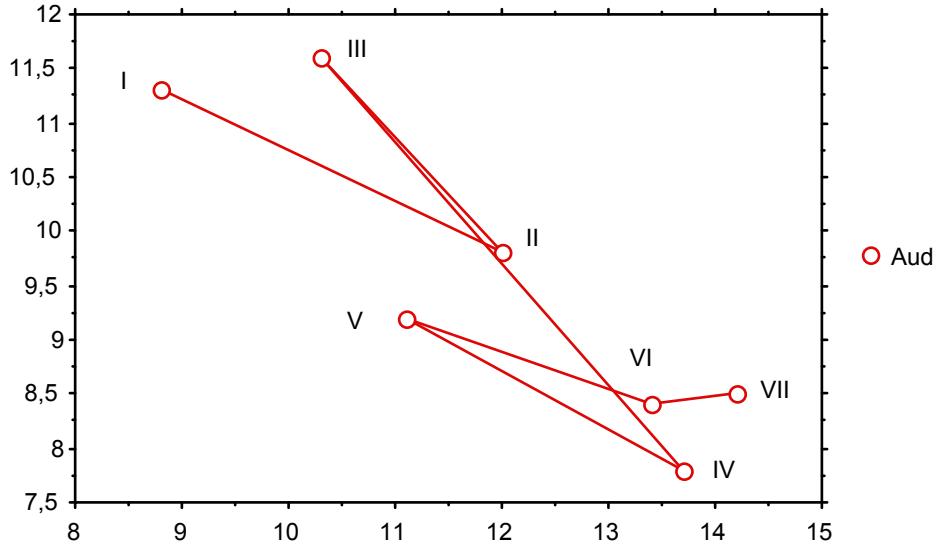

De visuella orden är få under den första perioden (tab. A 1.87a). Under den andra ökar de kraftigt. Skillnaden är likväl inte signifikant (fg 21). Värdena håller sig sedan på en någorlunda jämn nivå. Mest visuella ord har perioderna IV, VI och VII. Detta kan sägas ge stöd såväl åt teorien att barocken skulle ha en visuell prägel som åt teorien att 1700-talet med sina starka inslag av beskrivning skulle ha det. Orden *öga* och *se* följer någorlunda den allmänna tendensen, och det finns ett positivt samband mellan dem (+.68). För *blick, syn* finns inget sådant samband. De auditiva orden har högst frekvens under perioderna I, III och V, alltså de perioder som har låg frekvens för visuella ord. Det tycks således i viss mån bestå ett motsatsförhållande mellan de båda slagen av perception. Sambandet är också klart: -.90. Slår man samman de båda summorna, får

man nästan konstanta värden, mellan 21,5 och 21,9, utom under I och V, som bara har 20,1 resp. 20,3, och VII, som har 22,7 (fig. 1.49b).

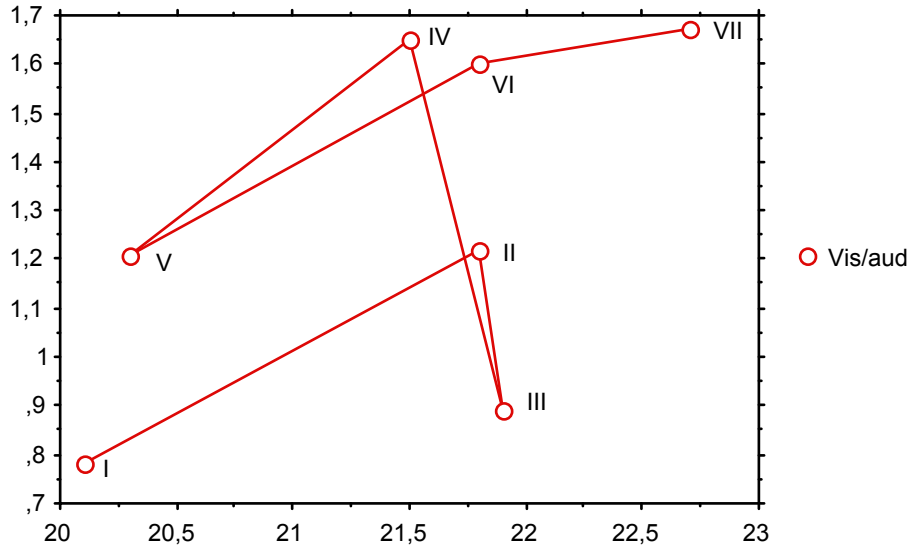

Orden för sinnesperception ökar således något under period VII. Förhållandet mellan de visuella orden och de auditiva är att de visuella dominerar alla perioderna utom I och III. De dominerar starkt under IV, VI och VII.

Såväl beträffande de visuella som de auditiva orden är skillnaden mellan de olika genregrupperna stor (tab. A 1.87b, illustration i fig.1.50).

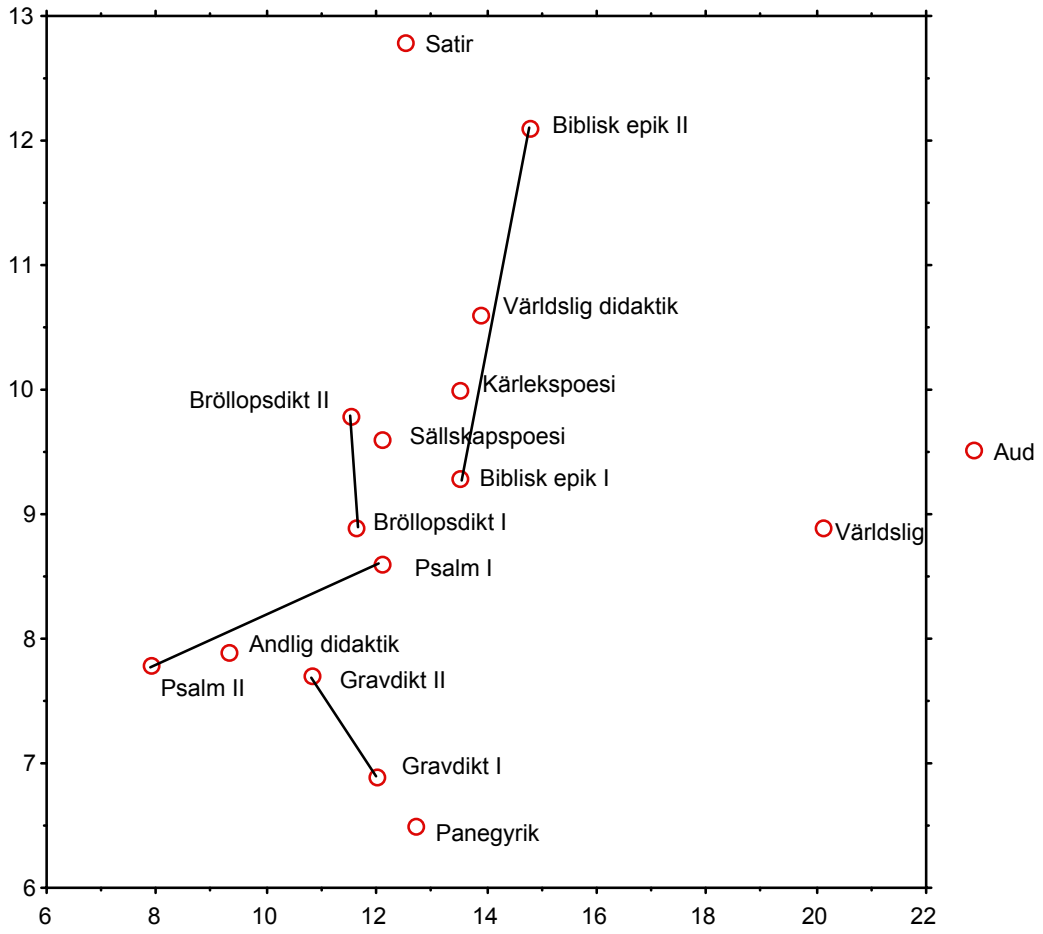

Världslig epik har 20,1 visuella ord men psalm II bara 6,7, satir 12,8 auditiva men panegyrik bara 6,5. Hypotesen att epiken skulle ha många visuella ord bekräftas. Det gäller inte bara världslig epik utan också, fastän i lägre grad, biblisk epik. Hypotesen att didaktik och psalm skulle ha många auditiva ord bekräftas däremot bara till en del. Den världsliga didaktiken har visserligen ganska högt värde, men både psalm och andlig didaktik har ganska låga. Flest auditiva ord har i stället satiren. Både världslig didaktik och satir har inte bara relativt många auditiva ord utan också tämligen många visuella, vilket gör att genrerna får ganska högt summavärde. Detta hade man knappast väntat. Även kärlekspoesi har rätt höga värden för båda slagen. Få visuella ord har utom andlig didaktik och psalm II bröllopsdikten och gravdikt II. Få auditiva ord har de med varandra besläktade genrerna panegyrik och gravdikt. Panegyriken skiljer sig klart från den världsliga epiken. Det finns visserligen texter i panegyriken med hög frekvens

(Stiernhielm har 13), men att den allmänt sett ligger lägre än världslig epik framgår av att Dalin har frekvensen 1 i panegyrik och 8 i epik och Nordenflycht 3 i panegyrik men 13 i epik. Kvotvärdena skiljer tydligt mellan många genrer. "Höga" genrer har stark övervikt för visuella ord; högst ligger den världsliga epiken. Även gravdikten har klar övervikt för visuella ord. Också den bibliska epiken har fler visuella än auditiva ord. Spegel är här intressant. Det första urvalet ur *Guds Werk och Hwila* och eposet *Thet tilslutna Paradis*, som båda skildrar natt, helvete och djävlar, har övervikt för auditiva ord, övriga texter markant övervikt för visuella ord. Andra texter inom genren med övervikt för auditiva ord är Tiburtius, Brenner 1, Hiortsberg, Kolmodin 2 och Stigzelius. Från regeln att bröllopsdikten har övervikt för visuella ord har vi undantagen Westhius, Columbus, Lucidor 2, Holmström, Runius 1 och 2 och Dalin, alltså en stor del av texterna. Den enda genre med medelkvot under 1,00, alltså med övervikt för auditiva ord, är satiren. Inom denna genre finns dock texter med tydlig övervikt för visuella ord, nämligen Spegels *Tityrus*, Holmströms burlesk och Dalins dikter. Psalmen varierar mycket, med övervikt för auditiva ord hos Bureus, Ekeblad, Lucidor, Swedberg, Frese och Düben men däremot stark övervikt för visuella hos Forsius, Spegel, Amnelius, *Mose och Lamsens wijsor*, Tolstadius, Kolmodin, Österling, Dalin och Nordenflycht, särskilt de båda sistnämnda. Det går som synes inte att koppla relationen till de olika riktningar som kommer till tals i psalmen.

Vi skall också betrakta summan av visuella ord och auditiva ord och kvoten (fig.1. 51).

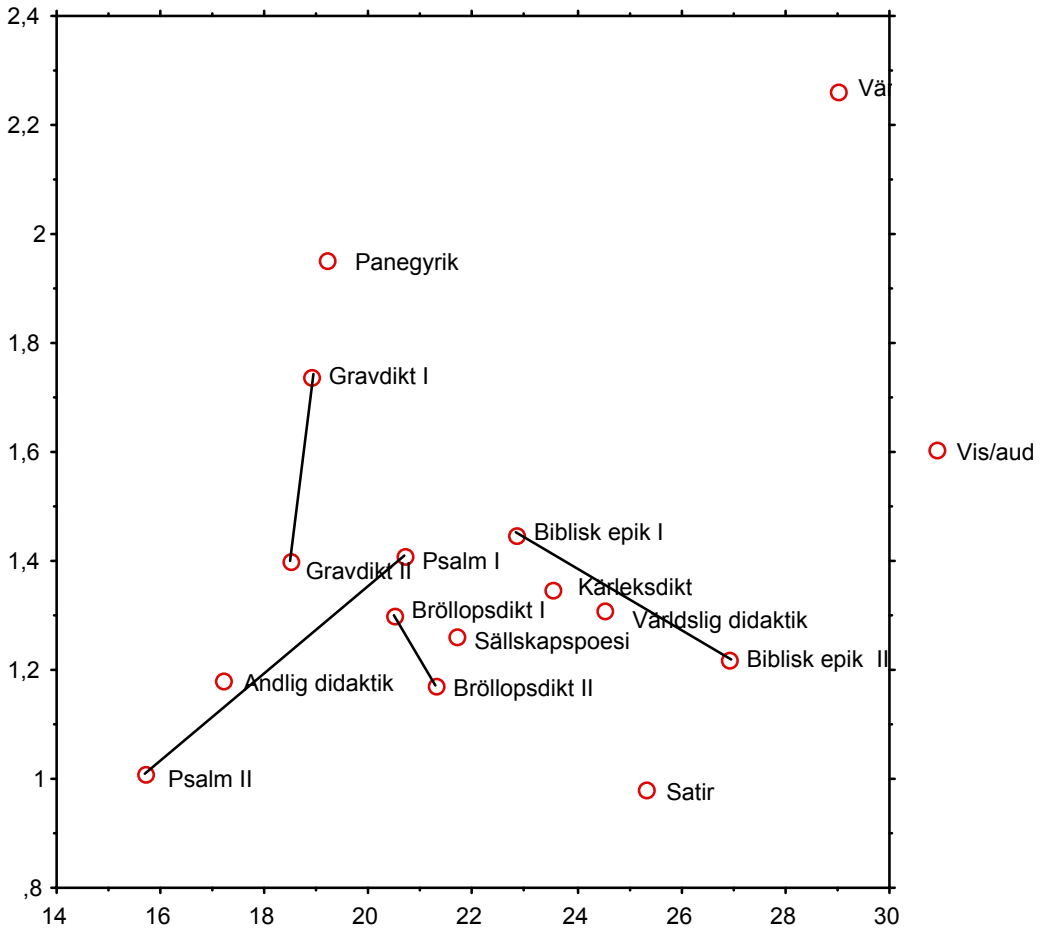

Vi ser att världslig epik placerar sig för sig själv, med högt summavärde kombinerat med högt kvotvärde. Motpoler bildar psalmen och den andliga didaktiken. Gravdikten skiljer sig med höga kvotvärden tydligt från bröllopsdikten.

Vad angår delklasserna har världslig epik högst värde för alla klasserna visuella ord och är ensam om att ha någon högre frekvens för orden *blick* och *syn*. Panegyrik, sällskapspoesi och kärlekspoesi har förhållandevis hög frekvens för ordet *öga*, satir och världslig didaktik låg. De senare genrerna använder tydligen helst verben, då de talar om synintryck. Så gör också de andliga genrerna, även om andlig didaktik gör det i mindre grad. Av de auditiva orden är ordet *öra* lågfrekvent och saknas i flera grupper. Orden *liud* och *röst* hör främst andliga genrer till och syftar där troligen ofta på Guds röst. Världslig epik har fler *höra* än *säja*/*tala* och psalm och andlig didaktik har ungefär lika mycket av båda slagen. Men några genregrupper, gravdikt I, bröllopsdikt, världslig didaktik, satir

och biblisk epik II, har ungefär dubbelt så många *säja*/*tala* som *höra*. Det vore intressant att fortsätta analysen av relationen mellan det passiva *höra* och de aktiva *säja* och *tala*, men det får anstå.

Av författarna har Dahlstierna, Gyllenborg, Spegel och Dalin mest visuella ord (tab. A 1.87c. Illustration i fig. 1. 52).

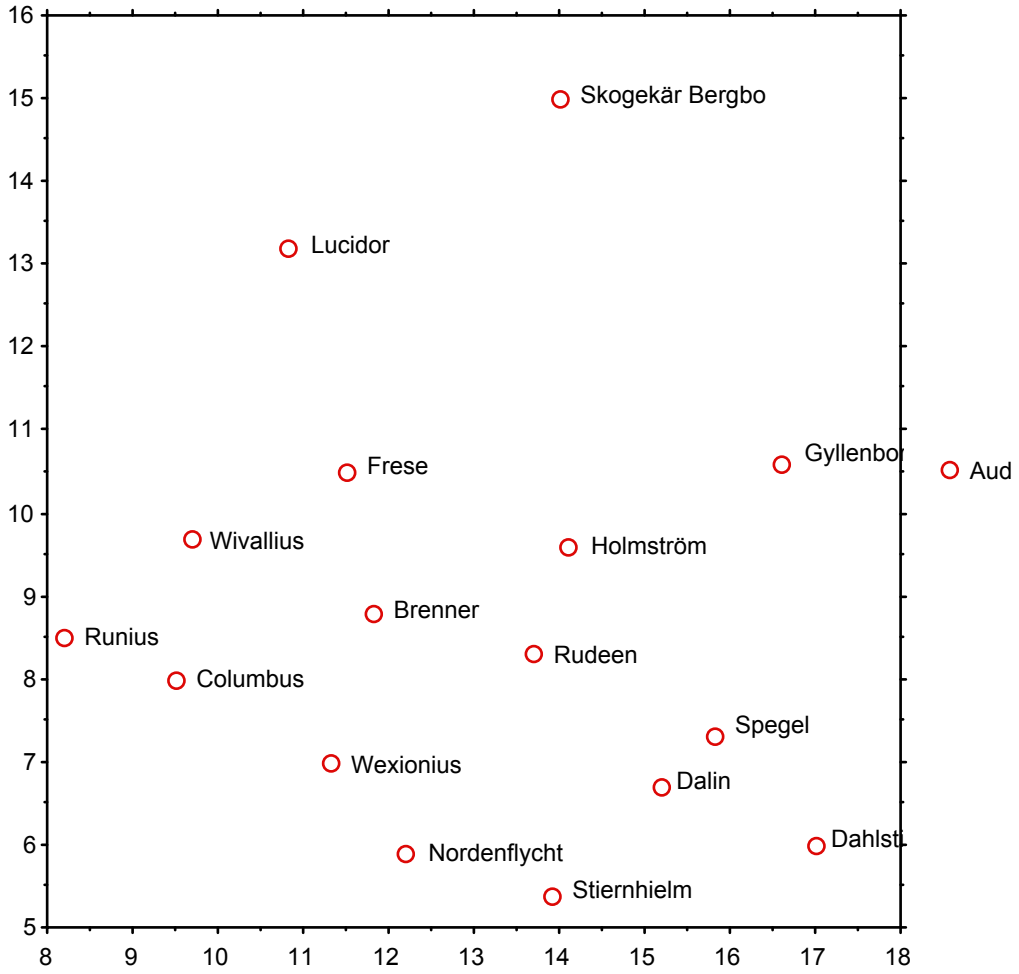

För de båda förstnämnda författarna förklaras mängden visuella ord med genren. Spegel har högre frekvens för visuella ord än normalt i alla genrer utom i den sena satiren och, som redan nämnts, i två texter bibelepik. Dalin har högre frekvens än normalt utom i sällskapspoesi 2, bröllopsdikt och gravdikt. Intressant nog har Skogekär Bergbo hög frekvens och står i det avseendet nära Stiernhielm. Hans värden i kärlekspoesien ligger

över de för genren normala (18 resp. 14 mot 13,5). Man skulle vänta att Nordenflycht skulle ha hög frekvens för visuella ord, men den är lägre än periodens medelfrekvens. I kärlekspoesi 1, satir, bröllopsdikt, gravdikt och panegyrik har hon lägre värden än de för dessa genrer normala. Det är därför främst Creutz och Gyllenborg som ger perioden dess höga medelvärde. Låga värden för visuella ord har Wivallius - dock över periodens medelvärde - Columbus och Runius. Columbus har särskilt lågt värde i den världsliga epiken (3) och skiljer sig från alla andra författare i genren. Runius har i alla texter utom gravdikt 1 värden under respektive genres medelvärde.

Utan jämförelse flest auditiva ord har Skogekär Bergbo. Hans värde i de tre texterna är jämna: 17 - 14 - 14. Lucidor kommer därnäst, men hos honom är det bara gravdikten och bröllopsdikt 2 som har höga värden. Låg frekvens för auditiva ord har Stiernhielm, Dahlstierna och Nordenflycht. Stiernhielm har låga värden i *Hercules* - trots att dikten består av tal - och i *Bröllops beswär*, för genren högt däremot i panegyrik (13). Nordenflycht har genomgående låga värden, högst i epiken (11), varför vi har rätt att tala om ett för henne utmärkande drag. Ställer man visuellt mot auditivt, får man stark övervikt för det visuella hos Dahlstierna, Stiernhielm, Spegel, Dalin och Nordenflycht och övervikt för det auditiva hos Lucidor, Skogekär Bergbo och Runius. Vi får emellertid vara försiktiga med att av dessa medelvärden dra slutsatser om författarnas eventuella visuella eller auditiva läggning. Att Dahlstierna har övervikt för det visuella kan förklaras med genren. Dalin har i en genre, bröllopsdikten, övervikt för det auditiva, Spegel har det som nämnt i tre texter och Nordenflycht har jämvikt i två, kärlekspoesi 1 och satir. Lucidor har övervikt för det visuella i kärleksdikten, Skogekär Bergbo i *Wenerid*, Runius i sällskapspoesien och ännu mer i gravdikt 1.

Den ende diktare som använder orden *blick* och *syn* i större utsträckning är Gyllenborg. Ordet *öga* har markant hög frekvens hos Rudeen, Holmström, Stiernhielm - främst i *Hercules*, där frekvensen är 6,5 per 2000 ord - Dahlstierna och Gyllenborg. Hos Spegel, Skogekär Bergbo och Dalin dominerar däremot verben starkt. Orden *liud* och *röst* har märkligt hög frekvens hos Frese och Gyllenborg. Frese har emellertid mycket ojämn spridning. Psalmen har frekvensen 13, medan bröllopsdikten saknar orden ifråga. Ordet *höra* dominerar klart över *säja/tala* hos Wivallius, Stiernhielm, Dahlstierna och Gyllenborg, medan förhållandet är omvänt hos Skogekär Bergbo, Holmström, Wexionius, Brenner, Rudeen och Runius.

Inledningsvis uttrycktes en förmodan att den naturbeskrivande poesien under 1700-talet skulle ha starka visuella inslag. Så är också fallet. Nordenflycht har i sitt urval siffran 21 mot 9 för auditiva ord, vilket ger en kvot på 2,33. Gyllenborg har 13 mot 5 och en kvot på 2,60. Mycken beskrivning finns som bekant även i *Atis och Camilla*. Vårt urval

1 har 34 mot 8 för auditiva ord och kvoten 4,25, andra urvalet 39 mot 11 och kvoten 3,55. Dessa båda urval har de högsta summorna för visuellt plus auditivt, 42 resp. 50. Närmast därefter kommer Holmströms kärlekspoesi 4, som även den har starka deskriptiva inslag. Den har summan 41 och kvoten 2,42. Det finns emellertid en text med något högre summa än denna men samtidigt med exceptionellt lågt kvotvärde, nämligen *Reyncke Foss* med siffrorna 42 och 0,17. Denna text som mest handlar vad djuren säger bildar alltså motsatsen till de nyss nämnda dikterna och är den tydligast auditiva texten.

Motsatsen visuellt - auditivt kan knappast sägas bidra till bestämningen av stilepokerna. Det förefaller som om genren och de enskilda författarna spelade större roll än tiden. Från alla perioderna har vi texter med hög frekvens för det ena slaget eller det andra liksom också texter med låg frekvens.

1.4.7 Känslor och känslouttryck

En stilistisk viktig grupp av ord är de som står för känslor och känslouttryck. Det är mängden av dessa ord - och deras styrka - som avgör i hög grad stilen är emotionell.

De ord som skall studeras här anger dels själva känslan, som substantiven *glädie* och *sorg*, adjektiven *glad* och *sorgsen*, verben *glädias* och *sörja*, dels också vittnesbörd om känslor, t. ex. substantiven *gråt* och *tår*, adjektiven *gråtfärdig* och *tårögd*, verben *gråta* och *tåras*. Man skulle kunna skilja orden för känsla och känslouttryck åt, men det är föga meningsfullt. Om man i stället lägger samman de båda slagen, får man en tydligare indikation på det emotionella i stilen.

Känslorna är flera. Här skall bara behandla sådana som någorlunda ofta kommer till uttryck i vårt material.

De olika klasserna omfattar följande ord (plus vissa lågfrekventa synonymer):

B15aa *kärlek, wänskap, ömhet; älska*

B15ab *arghet, hat, ilska, kif, wrede; hata, wredgas*

B15ba *frögd, fägnad, gamman, glädie, lust; frögda(s), fägna, glädia(s), förlusta*

B15bb *gråt, jämmer, klagan, sorg, suck(an), tår; bedröfwa, gråta, jämra, klaga, sucka, söria*

B15ca *båtnad, hugnad, hugswalelse, lindring, lisa; hugna, hugswala, lena, lindra, lisa*

B15cb *lidande, pina, plåga, qwal, smärta, sweda; lida, pina, plåga, qwällia, smärta, swida*

B15da *frid, hwila, lugn, ro, säkerhet, trygghet; hwila, lugna, stilla*

B15db *bäfwan, fasa, fruchtan, oro, skräck, wånda, ångest, ängslan; bäfwa, fasa, fruchta, förskräckia, rysa, skrämma, skälfwa, ängslas*

B15ea *förnögdhet, nöje; förnögd, nögd, tillfreds; förnöja, nöja; tillfredsställa, trifwas*

B15eb *hopp, leda, ledsnad, längtan, saknad, trachtan, trängtan, wäntan, åstundan, åtrå, önskan; hoppas, ledas, ledsna, längta, sakna, trachta, trängta, wänta, åstunda, åtrå, önska*

Om vi till dessa klasser lägger två som vi förut behandlat under annan aspekt, nämligen interjektionerna och de bedyrande adverben (Ab6ba), får vi de klasser som kan sägas indikera graden av emotionell stil.

Tab. A 1.88a-c visar textkategoriernas medelvärden.

Två perioder har klart högre summavärden än de andra: IV med 65,0 och VII med 64,4 (tab. A 1.88a). En mer emotionell stil skulle således kännetecknа dessa båda perioder. Visserligen är ingen skillnad mellan två närliggande perioder signifikant - spridningen inom perioderna är för stor - men de båda kulminationerna föregås av ökning under närmast föregående period, vilket tyder på att förändringen inte är tillfällig.

Att summorna är högst under perioderna IV och VII betyder inte att alla de olika klasserna har sina högsta värden då. Under period IV faller det högsta bara för klasserna B15bb (sorg), B15db (oro) och interjektioner, under period VII för klasserna B15da (frid), B15ea (förnöjdhet) och B15eb (saknad m.m.) Period VII har till och med det lägsta värdet för B15bb och interjektioner. Likheten mellan IV och VII är alltså inte så stor som summorna kan ge sken av. Tar vi klasserna var för sig, ser vi att period II har det ojämförligt högsta värdet för B15aa (kärlek). Men det beror nästan helt på att kärlekspoesien, som inte oväntat har hög frekvens för ordet *kärlek*, intar en framträdande plats under perioden. Lägsta värdet har period V, som saknar kärlekspoesi. Klass B15ab beskriver en jämnare kurva. Den går nedåt fram till period III men stiger sedan. Mest påfallande beträffande B15ba är den stora skillnaden mellan V, som har det högsta värdet, och VI som har det lägsta. Delar man period VI på två decennier, blir förändringen kring 1720 ännu tydligare. Perioden 1721-30 får ett medelvärde på endast 6,0, alltså en nedgång på 4,4. Räknar man de enskilda texterna, finner man att medan nio av de 25 texterna 1701-20 har mer än tio ord för glädje, har endast en (Österling) det under åren 1721-30. Man frågar sig om förhållandet kan ha att

göra med de förnedrande fredssluten och den svåra omställningen i Sverige efter Karl XII:s död. Som vi skall se, ökar i stället ord för sorg efter 1720.

Orden för sorg varierar kraftigt i frekvens. Perioderna I, III och IV har höga värden, V, VI och VII låga. Nedgången omkring år 1700 är mycket kraftig: 5,5 eller nära hälften. Medelvärdena för de tre sista perioderna är varandra ganska lika. Men delar man VI i två tioårsperioder, får man 1721-30 värdet 8,0, alltså en klar ökning från period V, och 1731-40 5,5, ungefär samma summa som för VII. Perioden 1721-30 har alltså inte bara låg frekvens för glädjeorden utan också hög för sorgeorden.

Orden för lindring, lisa (B15ca) har genomgående låg frekvens, och skillnaderna mellan perioderna är ointressanta. Orden för smärta har två högre toppar, en under period I och en under VII, samt en lägre under III och IV. Det är svårt att förklara den vågiga kurvan. Kurvan för B15da (frid) förefaller däremot entydig, nästan jämnt stigande som den är. Särskilt stor är uppgången mellan VI och VII. Skillnaden, 4,0, är signifikant (Fg 49). Orden för oro (B15db) kulminerar dels under IV, dels under VII, efter en viss ökning redan under VI. Kurvan för B15ea (förnöjdhet) stiger mycket kraftigt och jämnt, från I till VII. Vi har tydligen här en kvalitet - eller i varje fall dess språkliga uttryck - som från början är okänd och framträder mer och mer. Även kurvan för de ord som uttrycker otillfredsställdhet stiger, men ojämnt och från ett betydligt högre utgångsläge. Interjektionerna har högst frekvens under III och IV, lägst under de på nominaler rika perioderna II och VII. Kurvan för adverben går i stort sett nedåt.

Det är tydligt att samstämmighet förefinns endast mellan vissa av de här behandlade klasserna. Signifikant positiv korrelation finner man bara mellan klass B15ab å ena sidan och B15db och B15ea å den andra, mellan B 15bb å ena sidan och interjektionerna och adverben å den andra, mellan B15da å ena sidan och B15db, B15ea och B15eb å den andra, mellan B15db och B15ea samt mellan B15ea och B15eb. Adverben tycks inte ha något gemensamt med någon klass utom B15bb och har negativ korrelation med B15da och B15ea. Det som kan sägas är alltså att den period som har många ord för hat också har många ord för oro och, märkligt nog, för förnöjdhet, att den period som har många ord för sorg också har många interjektioner och bedyrande adverb, att den period som har många ord för frid också har många ord för oro, förnöjdhet och hopp, att den period som har många ord för oro också har många ord för förnöjdhet, samt att den period som har många ord för förnöjdhet också har många ord för hopp.

De olika känslorna kan som här sorteras i positiva och negativa. Det är visserligen tveksamt om positiva ord av det ena slaget kan ställas samman med positiva av det andra eller ett slags negativa ord med ett annat slags. Kärlek behöver t. ex. inte

upplevas som något som förenas med glädje eller frid - de texter som tagits med ger vid handen att kärleken snarare för med sig sorg eller oro. Och vad har hat med längtan att göra? Vi skall dock göra ett försök att lägga samman positiva känslor å ena sidan och negativa å den andra och ställa summorna mot varandra:

Tab. B 1.71. Positiva och negativa ord under de olika perioderna

	Pos.	Neg.	Pos./neg.
I	15,8	26,8	0,59
II	23,9	20,6	1,16
III	20,7	24,7	0,84
IV	20,0	29,5	0,68
V	20,7	22,3	0,93
VI	20,4	22,4	0,91
VII	30,2	26,2	1,15

De positiva orden varierar i antal under de två första perioderna, men sedan är värdet konstant till period VII, då en kraftig ökning sker. Kurvan för de negativa orden är betydligt ojämnare. Två perioder, II och VII, får dominans för positiva ord, två, I och IV, stark dominans för de negativa (fig.1. 53).

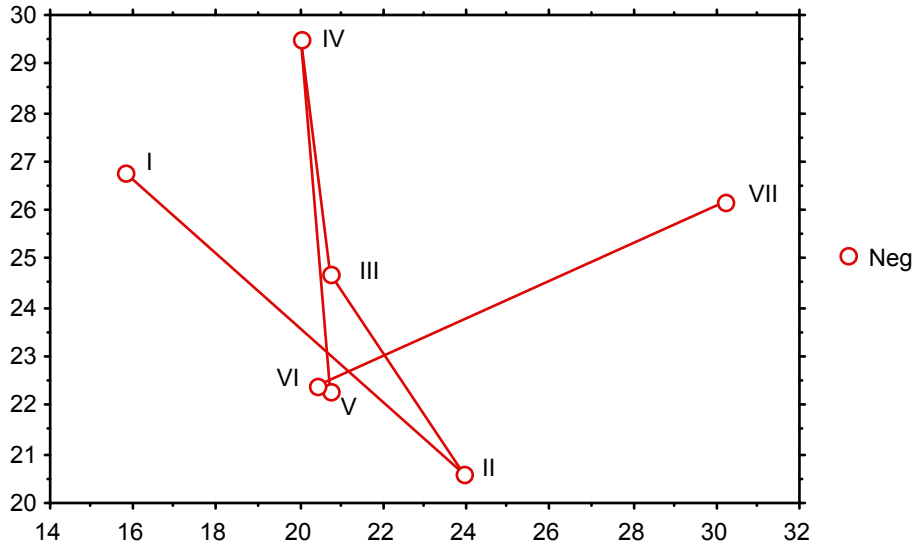

Delar man upp period VI på två decennier, får man för 1721-30 värdena 19,0 och 24,0 och kvotvärdet 0,79 och för 1731-40 22,1, 20,5 och kvotvärdet 1,08. Det första decenniet får alltså nästan lika lågt kvotvärde som period IV, men det sista får ett som ligger nära

det för VII. Den största förändringen i balans inträffar alltså 1730. 1740 sker en stark ökning av bägge klasserna.

Vi skall nu studera genrerna (tab. A 1.88b) Vissa ting kan man förutse. Att kärlekspoesi och psalm skall ha många emotionella ord väntar man, likaså att epiken skall ha få. Annat är kanske inte så självklart. Panegyriken har nästan lika många känsloord som psalmen. Den världsliga didaktiken har fler än satiren, som har allra minst.

Går vi till de enskilda klasserna, ser vi att kärlekspoesiens höga värden inte beror så mycket på hög frekvens för interjektioner utan mest på orden för kärlek - ganska självklart - lisa, sorg och smärta. Genren har också ganska hög frekvens för orden för glädje, frid, oro, nöje, hopp m.fl. Däremot har den låg frekvens för orden för hat. De båda grupperna psalm skiljer sig mycket åt. Båda har många interjektioner och ord för smärta - de högsta värdena - frid, hopp m. fl. och även ganska många ord för oro och ångest. Men psalm I har betydligt högre värde för orden för kärlek och glädje än vad psalm II har. Man skulle ha väntat att olika perioderna eller riktningar av psalmen skulle ha olika höga värden, men så tycks inte vara fallet. Pietismen har t.ex. inte högre värden än ortodoxien. Dock har radikalpietismen (Hiärne, *Sions sånger*) hög frekvens för orden för kärlek (12 resp. 12). Intressant är att Hiärne också har mycket högt värde för klass B15eb (*hopp* etc.), liksom Nordenflycht och period VII över huvud.

När panegyriken får högt summavärde, beror det främst på B15ba och B15bb: genren rör sig i stor utsträckning inom kategorierna glädje och sorg. Man skulle ha väntat att gravdikten skulle ha mycket hög frekvens för sorgeorden, men den är betydligt lägre än panegyrikens och kärlekspoesiens, bara ca hälften. Samtidigt har orden för glädje ganska högt värde. Det finns texter med hög frekvens för sorgeord (Westhius, Lucidor, Holmström och Brobergen), men de har också ganska hög frekvens för glädjeord. Hos några diktare, särskilt från 1700-talets första perioder, dominerar dock sorgeorden kraftigt. Runius har påfallande låga värden för båda klasserna. I bröllopsdikten dominerar däremot glädjeorden som sig bör, men frekvensen ligger inte så mycket högre än frekvensen i gravdikten. Skillnaden mellan genrerna består i stället i att sorgeorden har mycket lägre värden. Ett par texter, Warnmarck och Frese, har dock dominans för sorgeorden. Att satiren kommer allra lägst förklaras av att den befinner sig på sista plats ifråga om klasserna B15ba, B15ca, B15cb och B15db och långt nere även för några andra klasser. Men genren har - inte oväntat - bland de högre värdena för B15ab och även för Ab6ba. En tendens till att bedyra tycks kännetecknа genren. Världslig epik är främst fattig på interjektioner, Ab6ba, B15ba och B15cb. Däremot har den högt värde för B15da (frid), B15db (oro) och B15eb (hopp), vilket kan hänga

samman med att den har sin tyngdpunkt under sena perioder. Panegyrik skiljer sig signifikant (fg 18) från världslig epik i fråga om B15ba liksom summan. Sällskapspoesien utmärkes av högt värde för orden för glädje och orden för förnöjdhet. Men att den förstnämnda klassen får högt värde beror på 1600-talstexterna, medan den senare klassens värde beror nästan helt på Nordenflychts naturbeskrivande dikt. Orden för frid och ro har hög frekvens i texterna från period VII, främst Nordenflycht, medan de tidigare texterna har lågt medelvärde. Man skulle ha trott att sällskapspoesien skulle ha talat mycket om frid och ro, men den gör det inte generellt. Bibelepiken kännetecknas liksom den världsliga epiken av ganska lågt summavärde. Bägge grupperna har högre värden än den världsliga epiken beträffande orden för hat, plåga och glädje samt interjektioner men lägre beträffande orden för sorg, ro, oro och för hopp m.fl. Skillnaderna för B15eb (hopp) och interjektionerna är signifikanta (fg 28). Biblisk epik har alltså signifikant fler interjektioner men färre ord för hopp än sin världsliga motsvarighet. Inom den bibliska epiken finner vi skillnader mellan passionseposen och de övriga, i det att de förra har betydligt fler ord för sorg (8,1 mot 3,7), plåga (9,1 mot 3,6 - skillnaden signifikant (fg 18), oro (6,6 mot 3,5 - signifikant) samt interjektioner (14,3 mot 9,9). Summorna skiljer sig däremot inte så mycket: 56,7 mot 45,7. Det går alltså inte att säga, att passionseposet generellt har hög frekvens för känsloorden. Ett par epos, de av Tiburtius och Stigzelius, har det, men Paulinus-Lillienstedts och Carelbergs har det inte.

Vi skall nu liksom för perioderna summera de positiva och de negativa känsloorden och räkna ut kvoten mellan dem:

Tab. B 1.72. Positiva och negativa ord i de olika genregrupperna

	Pos.	Neg.	Kvot
Världslig epik	15,9	25,9	0,61
Panegyrik	24,6	38,6	0,64
Gravdikt I	16,5	20,9	0,79
Gravdikt II	17,2	27,4	0,63
Bröllopsdikt I	26,1	11,2	2,33
Bröllopsdikt II	24,1	16,6	1,45
Sällskapspoesi	29,1	19,0	1,53
Världslig didaktik	18,3	21,1	0,87
Satir	11,9	12,0	0,99
Kärlekspoesi	43,1	50,2	0,98
Biblisk epik I	14,5	22,7	0,64
Biblisk epik II	15,4	22,3	0,69
Psalm I	28,9	33,1	0,87
Psalm II	24,0	31,1	0,77
Andlig didaktik	13,6	22,4	0,61

Resultatet visas i fig.1.54.

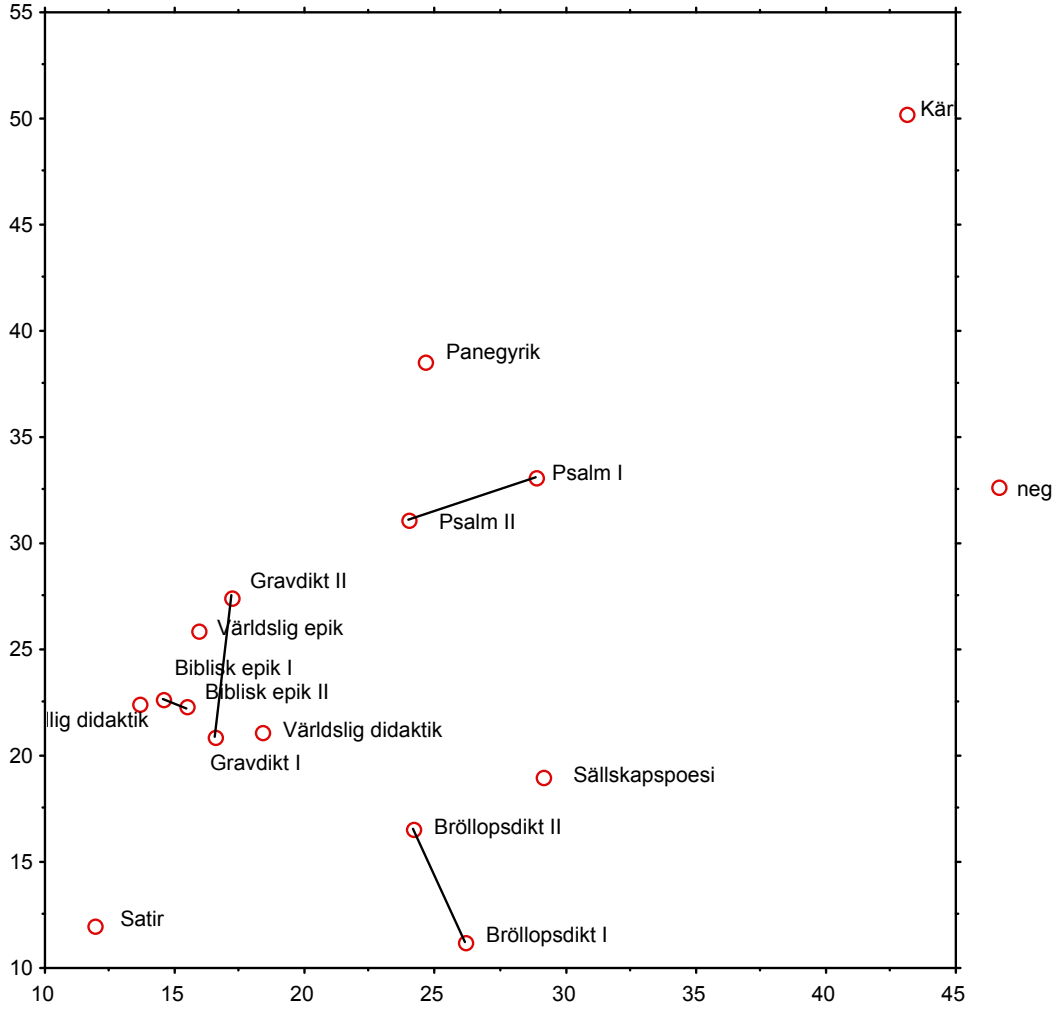

Fig. 55 Emotionella ord i genrerna. Summa och kvot

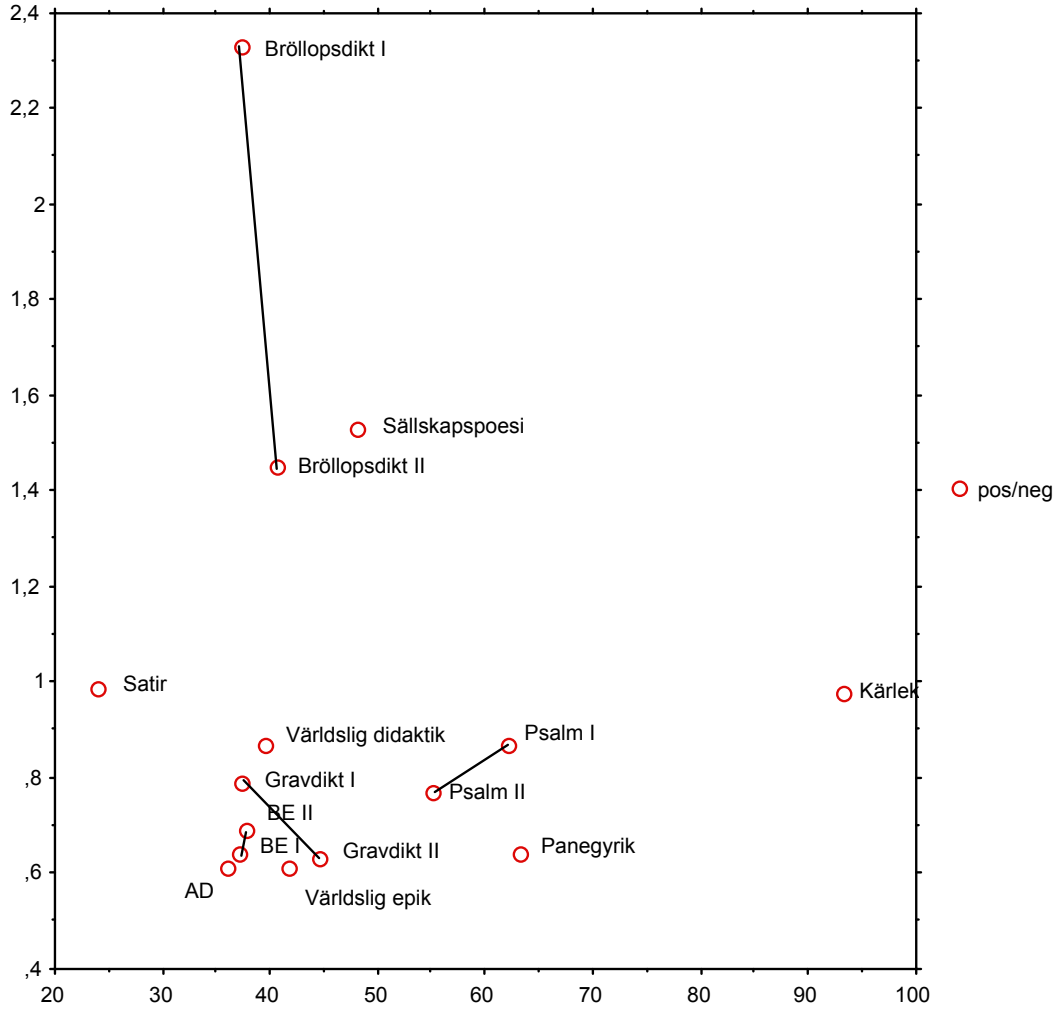

Som väntat har gravdikten övervikt för negativa ord men bröllopsdikten kraftig övervikt för positiva. Endast en genre till, sällskapspoesien, har övervikt för de positiva orden. Ingen text i bröllopsdikten och endast Wivallius' visor i gruppen sällskapspoesi har kvotvärde under 1. I gravdikten har bara två texter, Dalin och Brobergen, kvotvärden över 1 (1,29 resp. 1,09). Låga kvotvärden har världslig epik och panegyrik och alla de andliga genrerna. Inom den världsliga epiken har första urvalet ur *Atis och Camilla* 1,43 men det andra 0,52, ett tydligt tecken på den stämningsomsvängning som sker i dikten. Inom panegyriken finner vi positivt kvotvärde hos Wollimhaus (3,86). Hans dikt är en hyllning till en regent och handlar inte som de flesta andra dikterna i genren om en regents död. Att de andliga genrerna har sådan övervikt för negativa ord förvånar. Det finns dock rik variation. Inom psalmen har Bureus, Österling, Kolmodin, Dalin, Hiärne

och Nordenflycht övervikt för positiva ord och inom bibelepiken Spegels *Guds Werk och Hwila* 2 och 3 och hans *Thet återwundna Paradis*, liksom Hesselius och det andra urvalet ur Kolmodins epos om bibliska kvinnor. Men som synes är undantagen få. Passionseposen har betydligt lägre medelvärde för positiva ord och samtidigt högre för negativa än de andra eposen: 11,6 respektive 29,6,vilket ger ett kvotvärde på 0,39, medan de övriga har 17,7 respektive 16,7 med 1,06 som kvotvärde.
Man skulle ha väntat att satiren hellre skulle tala om negativa känslor som hat, vrede, sorg, smärta eller längtan än om glädje eller frid, men genren har god balans mellan positivt och negativt. Inom världslig didaktik har reflexionspoesien med värdena 23,2 och 22,8 liten övervikt för positiva ord, medan lärodikten med 13,4 och 19,4 har övervikt för de negativa.

Vi går så till författarna (tab. A 1.88).

Wivallius, Holmström, Frese och Nordenflycht har ungefär dubbelt så många ord för känsla som Stiernhielm, Runius och Gyllenborg. När Holmström får så högt värde, beror det delvis på att två genrer med många känsloord, kärlekspoesi och panegyrik, har en stark ställning hos honom. Men inom kärlekspoesien har hans urval 2 det näst högsta värdet och urvalen 1 och 3 bland de högsta, samtidigt som hans båda urval inom panegyriken har de för denna genre högsta värdena. Likaså har hans gravdikt det högsta värdet inom gravdikt I. I genrer med normalt hög frekvens når Holmström alltså ofta högre. Å andra sidan har hans burlesk lägre medelvärde än satirens, hans bröllopsdikt lägre än bröllopsdiktens och hans sällskapspoesi det lägsta inom denna genre. När Holmström får så högt medelvärde, beror det främst på att han har det högsta värdet av alla beträffande ord för sorg och för oro. I fråga om ord för glädje hamnar han på fjärde plats, ifråga om ord för plåga på andra efter Lucidor och ifråga om de bedyrande adverben på fjärde plats. Beträffande de övriga klasserna ligger han längre ned på skalan. Han har alltså inte genomgående hög frekvens för känsloord.

Nordenflycht kommer närmast efter Holmström. Hon har i förhållande till normalvärdena mest känsloord i kärlekspoesi, där hennes första urval kommer på första och hennes andra på sjätteplats bland 14 texter, i sällskapspoesi, där hon intar första plats och i bröllopsdikt, där hon intar tredje plats. Däremot har hon förhållandevis låga värden i världslig epik, panegyrik, gravdikt och psalm. Det som förlänar henne hennes rang är andra klasser än dem vi fann hos Holmström. Hon har det ojämförligt högsta värdet beträffande ord för ro och frid - mer än dubbelt så högt som den närmaste konkurrenten Gyllenborg - ord för förnöjdhet och även det högsta värdet beträffande ord för oförnöjdhet och det efter Lucidor högsta värdet beträffande ord för plåga. Därtill

kommer, ganska oväntat, att hon har det efter Frese högsta värdet i fråga om ord för hat och vrede. Inom sällskapspoesi, panegyrik, kärlekspoesi, psalm, världslig didaktik och bröllopsdikt intar hon främsta platsen vad angår ord för frid, inom sällskapspoesi, kärlekspoesi och bröllopsdikt vad angår ord för förnöjdhet och inom sällskapspoesi och kärlekspoesi vad angår ord för oförnöjdhet. Känsloorden finns alltså hos Nordenflycht framför allt bland orden för ro och oro och för förnöjdhet och oförnöjdhet. Hos kastas tydligen mellan den pol som utmärks av ro och förnöjdhet och den som karakteriseras av oro, hopp, längtan och saknad. Det är en sensibilitet som ligger i tiden: Dalin, Creutz, Gyllenborg och även psalmförfattaren Hiärne har också värden för dessa klasser, men Nordenflychts värden är de högsta. Däremot är Nordenflycht liksom Holmström återhållsam med interjektionerna.

Närmast efter Nordenflycht följer Lucidor. Det stämmer med vår uppfattning av honom som en intensiv diktare. Lucidor har framför allt hög frekvens för ord för plåga (främst i psalm och kärlekspoesi), oro (bara i psalmen, som i gengäld har mycket högt värde), sorg (i kärlekspoesi och gravdikt), glädje (i bröllopsdikt och även i gravdikt) samt för interjektioner (i psalm och kärlekspoesi).

Frese hör också till diktarna med många känsloord. Det resultat vi får tycks bekräfta uppfattningen hos Lamm och senare litteraturhistoriker att Frese förebådar 1700-talets sentimentala diktning och känslokult.[48] Frese har höga värden för ord för glädje och sorg - främst i *Verser i sjukdom* - men han påminner om Nordenflycht och hennes samtida genom hög frekvens även för ord för ro och oro samt för oförnöjdhet. Detta ser man dock mer av i gravdikten och den andliga didaktiken än i *Verser i sjukdom*, som har låga värden för B15da och B15db. I motsats till Dalin och Tankebyggarna har Frese emellertid låga värden beträffande ord för förnöjdhet. Trots sjukdom talar han också mindre än flera andra diktare om plåga. Däremot är han främst när det gäller ord för hat och vrede.

Även en tidig diktare som Wivallius har högt värde för känsloorden. Det är visorna och kärlekspoesien som gör detta, och det är orden för kärlek, sorg och framför allt glädje, som ger så höga värden. Skogekär Bergbo har också ganska högt summavärde. Detta är självklart, då kärlekspoesi utgör så stor av hans material, och det är egentligen bara i en klass, orden för kärlek, som han har ett verkligt högt värde.

Mot Skogekär Bergbo står här som i så många andra avseenden Stiernhielm. Denne har särskilt låga värden för ord för hat, liksom lärjungen Columbus, för lisa och plåga, för ro och oro samt för oförnöjdhet. Stiernhielm talar inte mycket om hopp, längtan

---

48 Lamm 1918 s.137ff.

och saknad och, trogen sitt stoiska ideal, inte heller om plåga. Däremot har han relativt många ord för glädje, särskilt i *Hercules* och panegyriken. Columbus har något fler känsloord än Stiernhielm, främst ord för hopp, saknad och längtan. Wexionius har betydligt fler, men det beror på interjektionerna, där han har exceptionellt högt värde. Wexionius svarar här för det högsta eller näst högsta värdet i alla de tre genrer han skrivit i.

Spegel har ett ganska normalt summavärde. Liksom Wexionius har han många interjektioner, men annars har han ganska normala värden. Påfallande är dock, att orden för glädje är dubbelt så många som orden för sorg. Variationen hos Spegel är liten, mindre än hos Dalin och Nordenflycht och mycket mindre än hos Holmström. Mest känsloord har Spegel i *Thet återwundna Paradis*, minst i den sena satiren, bägge skrivna på hans ålderdom. Brenner och Rudeen utmärker sig inte för känsloord. Dahlstierna har fler, främst ord för sorg. Runius är den diktare som har allra minst. Märkligt nog har han samtidigt det högsta värdet för bedyrande adverb. I alla de genrer där han skrivit, ligger hans värde för känsloord under medelvärdet, och ofta har han det allra lägsta. Gyllenborgs låga värde beror däremot till stor del på att hans produktion ligger i på känsloord fattiga genrer. Både i satiren och epiken ligger hans värden obetydligt under medelvärdena.

Lägger man samman värdena för de positiva klasserna och sedan också värdena för de negativa samt räknar ut kvoten, får man följande:

Tab. B 1.73 Positiva och negativa ord hos de olika författarna

	Pos.	Neg.	Kvot
Stiernhielm	15,7	11,5	1,37
Spegel	18,2	18,6	0,98
Holmström	21,8	45,8	0,48
Dalin	26,3	20,2	1,30
Nordenflycht	37,7	30,5	1,24
Wivallius	27,3	29,3	0,93
Skogekär	34,0	21,6	1,57
Columbus	15,2	13,8	1,10
Lucidor	24,0	35,5	0,68

Wexionius	12,0	16,3	0,74
Brenner	11,6	20,4	0,57
Rudeen	21,7	17,7	1,23
Dahlstierna	14,6	29,6	0,49
Runius	9,6	10,4	0,92
Frese	22,4	35,7	0,63
Gyllenborg	14,6	21,4	0,68

Fig.1. 56 visar värdena för de positiva och negativa känsloorden.

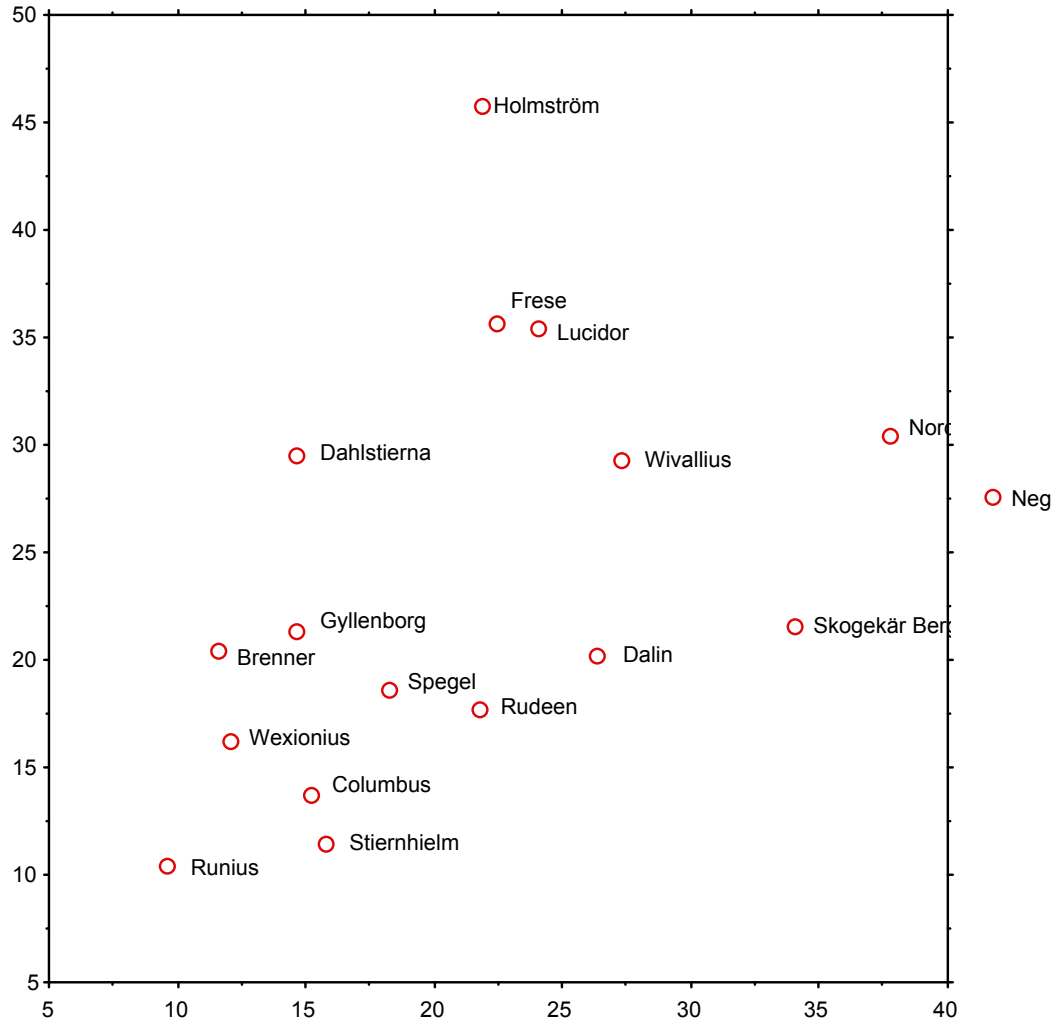

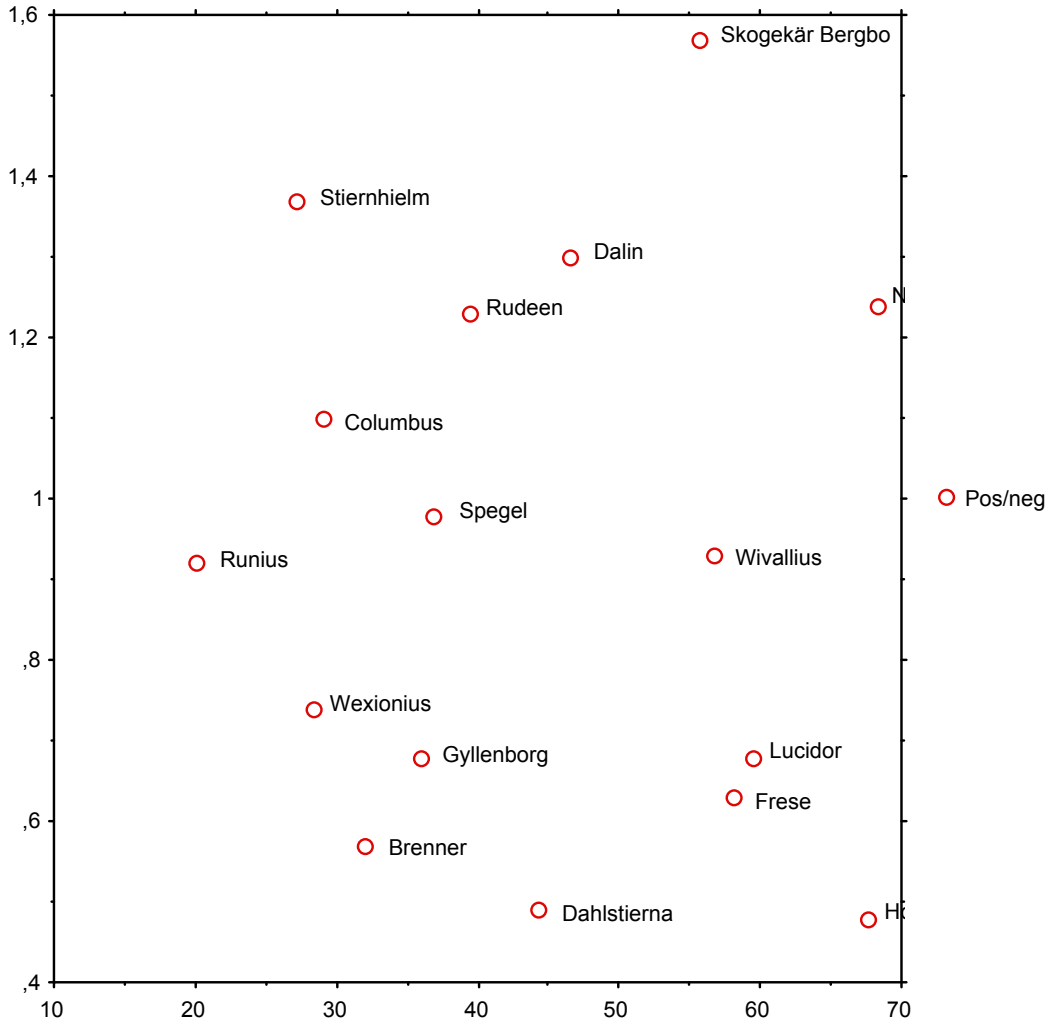

Sex författare, Stiernhielm och hans lärjunge Columbus, Skogekär Bergbo, Rudeen, Dalin och Nordenflycht, har klar övervikt för positiva ord. Att Stiernhielm skulle ha det kunde man vänta, men knappast Skogekär Bergbo och Nordenflycht. I Skogekär Bergbos fall beror det emellertid bara på ordet *kärlek*. Mot dessa sex författare står Holmström, Dahlstierna, Brenner, Frese, Lucidor och Gyllenborg med stark övervikt för de negativa orden. Spegel har liksom Wivallius och Runius ganska god balans mellan de båda slagen.

Jämför vi de fyra författare som är representerade med minst fyra stickprov vardera, finner vi stor skillnad mellan dem. Spegel och Dalin uppvisar bara liten variation, Nordenflycht och särskilt Holmström stor. Det som skapar de stora skillnaderna är hos Holmström panegyriken, där båda urvalen har mycket högt värde för

negativa ord och panegyrik 1 även för positiva samt kärleksdikten, där kärleksdikt 1 och särskilt kärleksdikt 2 har höga värden för båda klasserna. Däremot har flera andra genrer låga värden, kärleksdikt 4 och bröllopsdikt extremt låga. Hos Nordenflycht är det också kärleksdikten som uppvisar höga värden, kärleksdikt 1 för båda klasserna, kärleksdikt 2 mest för negativa ord Hennes naturbeskrivande dikter har också höga värden för positiva ord, medan övriga genrer har ganska låga värden, ingen dock så låga som ett par av Holmströms. Att Spegel har ringa variation kan förklaras av att han inte har kärlekspoesi i sitt material. Det har Dalin, men det är bara de positiva orden som har högt värde hos honom. Dalin har fler positiva ord än normalt för genren men färre negativa. I flera andra genrer, såsom psalm, sällskapspoesi, panegyrik och världslig epik, har han färre såväl positiva som negativa ord än vad som är normalt för genrerna i fråga. Han har också färre interjektioner. Han gör därför ett intryck av svalt engagemang, något som litteraturhistorien också påpekat.[49] Spegel rör sig nästan helt i genrer med normalt låga värden. Hans psalm 1 ligger nära det normala värdet beträffande negativa ord, under beträffande positiva. Psalm 2 däremot har underskott för bägge slagen.

En helt annan bild uppvisar alltså Holmström och Nordenflycht. Nordenflycht har ett betydande överskott av positiva ord i bröllopsdikt, naturbeskrivande dikt, psalm och även panegyrik. Holmström har fyra texter som klart skiljer sig från de andra: de båda panegyrikerna och kärlekspoesi 1 och 2. I dessa är de negativa orden långt fler än normalt, medan de positiva utom i panegyriken över Ulrika Eleonora är färre. Holmström har alltså två tendenser: i panegyrik och kärlekspoesi, genrer som normalt har många känsloord, går han till måttlös överdrift, i andra gener är han mer än normalt sparsam. Nordenflycht har något av samma tendens, men hon är inte så extrem. Hon henne kan man snarare tala om en genomgående dragning till bruk av känsloord, även där genren normalt är försiktig. Man kunde se det som en kvinnlig egenskap, om man inte också hade Brenner för ögonen. Hon har överallt lägre värden än normalt. Nordenflychts båda urval kärlekspoesi skiljer sig åt i fråga om de positiva orden. Medan urva1 har många, har 2 relativt få. I *Den sörgande turtur-dufwan* kan hon ännu tala om glädje, lisa ro, frid och nöje. I de sena kärleksdikterna finns inte så stort rum för detta. Dör tar ord som sorg, plåga och ängslan överhanden.

Summan ord för känslor kan knappast sägas diskriminera mellan olika stilepoker. Möjligen kan sägas, att klassicismen har en tendens att öka antalet känsloord, särskilt

---

49 ”I vår tids ögon har emellertid Dalin med sin brist på temperament ej heller på lyrikens område nått toppen”. L. Breitholtz i *Ny illustrerad svensk litteraturhistoria* II s. 117

de positiva. En klarare skillnad utgör kvoterna mellan positivt och negativt. Under renässansen och klassicismen överväger vanligen positiva ord, under barocken negativa.

1.4.8 Moral, gott och ont

Människans tankar, ord och gärningar kan utsättas för värderingar, kan kallas goda eller onda. Moralläran uppdelar människans drifter och gärningar i dygder och laster. Det är svårt att dra någon gräns mellan det som i föregående stycke har betraktats som känslor och det som kan betraktas som dygder eller laster. De skillnad som ligger i värderingen kommer inte fram, om man som här endast har de enskilda orden att utgå från. Kärlek och hat kan betraktas som dygd resp. last, glädje och sorg likaså. Att undersöka i hur hög grad texterna arbetar med enskilda dygder och laster ter sig därför meningslöst. Det man kan göra är att se på frekvenserna för de ord som direkt utpekar dygder och laster. På den ena sidan har vi då nästan enbart ordet *dygd*, på den andra ord som *last* och *synd, orätt, ogärning, odygd, missgärning* etc.

Inte bara människans gärningar kan värderas på detta sätt. Även hela världsordningen och de händelser som drabbar människan kan delas in i gott och ont. Ytterst kan man tala om en god makt som styr, en gud, och en ond makt, satan eller djävulen. Gör man en indelning i gott och ont, är det omöjligt att gå förbi själva orden *god* och *ond*. Då dessa lika väl kan gälla hela världsordningen som människans karaktär eller hennes handlingar bör någon uppdelning av vad gott och ont åsyftar inte göras. Allt som innebär värdering med hjälp av dikotomien god - ond behandlas tillsammans.

Det första fältet, det som handlar om moral, omfattar klasserna B16a = ordet *dygd* och B16ba = *last, odygd, ogärning, orätt* samt B16bb = *synd* och *missgärning*. Skillnaden mellan B16ba och B16bb är att den senare omfattar ord som hör till kristen terminologi. Det andra fältet, det som rör gott och ont ur mera metafysisk synpunkt, omfattar betydligt fler klasser. Vi har dels ord för god och ond makt: B17aa = *Gud* och B17ab = *satan, diäfwulen, fan*, dels ord för det godas och det ondas plats: B17ba = *himmel* och B17bb = *helfwete*, dels orden *godhet* och *ondska*, B17ca resp. B17cb. Vid värdering är adjektiven ofta väl så viktiga som substantiven. Vi får då klasserna B17da = *god* och B17db = *ond*. Även de substantiverade adjektiven bör uppmärksammas. Vi får B17ea = *god, gott* och B 17eb = *ond, ont*. En beskrivning av uppfattningen av ond och god makt skulle bli mycket ofullständig, om den inte också tog med några ord som ofta användes om det styr händelserna. Det är ordet *öde* med synonymerna *skepna* och *skepsel*. De får bilda klass B17ac. Man kunde med visst skäl föra hit även ordet *lott*, men det han också annan betydelse och är därför inte användbart.

I tab. A 1.89a-c ser vi medelvärdena i de olika textkategorierna. Fullständiga tabeller bifogas inte.

Om vi inte dröjer vid var klass för sig utan jämför klassernas förändringar under de olika perioderna, ser vi att det finns ett intressant samband mellan nedgång för vissa klasser och uppgång för andra. Tydligaste ser vi det, om vi jämför period VII med de övriga. Period VII uppvisar en mycket kraftig ökning för orden *dygd* och *öde* och samtidigt en minskning för *Gud, synd, satan och helfwete*. Det är en kristen världsbild, i vilken Gud står för gott, satan, synd och helvete för ont, som avlöses av en sekulariserad, i vilken skickelserna sändes av ett öde, som varken är gott eller ont och i vilken moralen beskrivs i termer av dygd och last, varvid dygden nästan diviniseras och kan sättas i Guds ställe. Förändringen är särskilt tydlig, eftersom period VI uppvisar en tillfällig sista förstärkning av den kristna synen. Tidigare har särskilt under period II visat sig en tendens åt samma håll. En mer ingående analys sparar vi till efter genomgången av genrerna, eftersom man kan förutsätta, att de båda världsbilderna polariseras tydligare, då man ser hur andliga och världsliga genrer förhåller sig till varandra. Vi skall nu bara stanna ett ögonblick inför värdena i de olika klasserna av ord för god och ond. Substantiven *godhet* och *ondska* har bägge sina högsta värden under perioderna IV-VI. Det kan ha att göra med den redan konstaterade förkärleken för abstrakter under dessa perioder. Adjektiven minskar successivt, men ordet *ond* har en stark fastän tillfällig nedgång under period II. Kurvorna för de substantiverade adjektiven är mer ojämna.

En blick på siffrorna för genrerna (tab. A 1.89b) visar klart, att de världsliga genrerna har sitt paradigm, de andliga sitt. I de världsliga saknas nästan helt orden *diäfwul* och *satan, helfwete* och *synd*, och ordet *Gud* har i allmänhet betydligt lägre frekvens än i de andliga. I de andliga har i gengäld orden *öde* och *dygd* avsevärt lägre frekvens. Två världsliga genrer liknar dock de andliga: gravdikt och didaktik. I bägge förekommer betraktelser över livet och tillvaron, och de får mer eller mindre kristen prägel. Ännu en skillnad mellan andliga och världsliga genrer, fastän inte så tydlig, kan noteras. De andliga har högre frekvens för ordet *godhet* än de världsliga (medelfrekvens 0,52 mot 0,10) och så är det även för ordet *ondska* (0,54 mot 0,29), En sådan skillnad finner man inte för adjektivklasserna. De andliga genrerna tycks ha en benägenhet att hypostasera egenskaper som godhet och ondska.

Vissa genrer rör sig mer än andra inom polariteten gott - ont. Lägger man samman värdena för de klasser som representerar gott och på samma sätt summerar värdena för de klasser som företräder ont, får man summorna i tabellen nedan. Klass B17ac (*öde*) har inte tagits med, eftersom det kan vara både gott och ont. Tabellen visar också vad som återstår för "gott" om ordet *Gud* inte räknas med.

Tab. B 1. 74. Ord för gott och ont i de olika genregrupperna

	Gott	Ont	- Gud
Världslig epik	11,4	8.0	0,6
Panegyrik	23,5	12,6	2,1
Gravdikt I	24,4	16,1	4,1
Gravdikt II	25,8	12,8	3,5
Bröllopsdikt I	16,3	12,2	1,9
Bröllopsdikt II	23,4	16,4	1,7
Sällskapspoesi	11,5	9,3	2,3
Världslig did.	26,2	12,5	5,9
Satir	10,3	8,5	4,4
Kärlekspoesi	11,8	10,2	1,1
Biblisk epik I	23,4	8,6	8,4
Biblisk epik II	21,8	8,5	10.6
Psalm I	29,7	8,8	11,6
Psalm II	31,5	10,1	13,3
Andlig didaktik	36,7	8,6	9,6

Hur genrerna placerar sig med hänsyn till ord för gott och för ont visas i fig. 1.58.

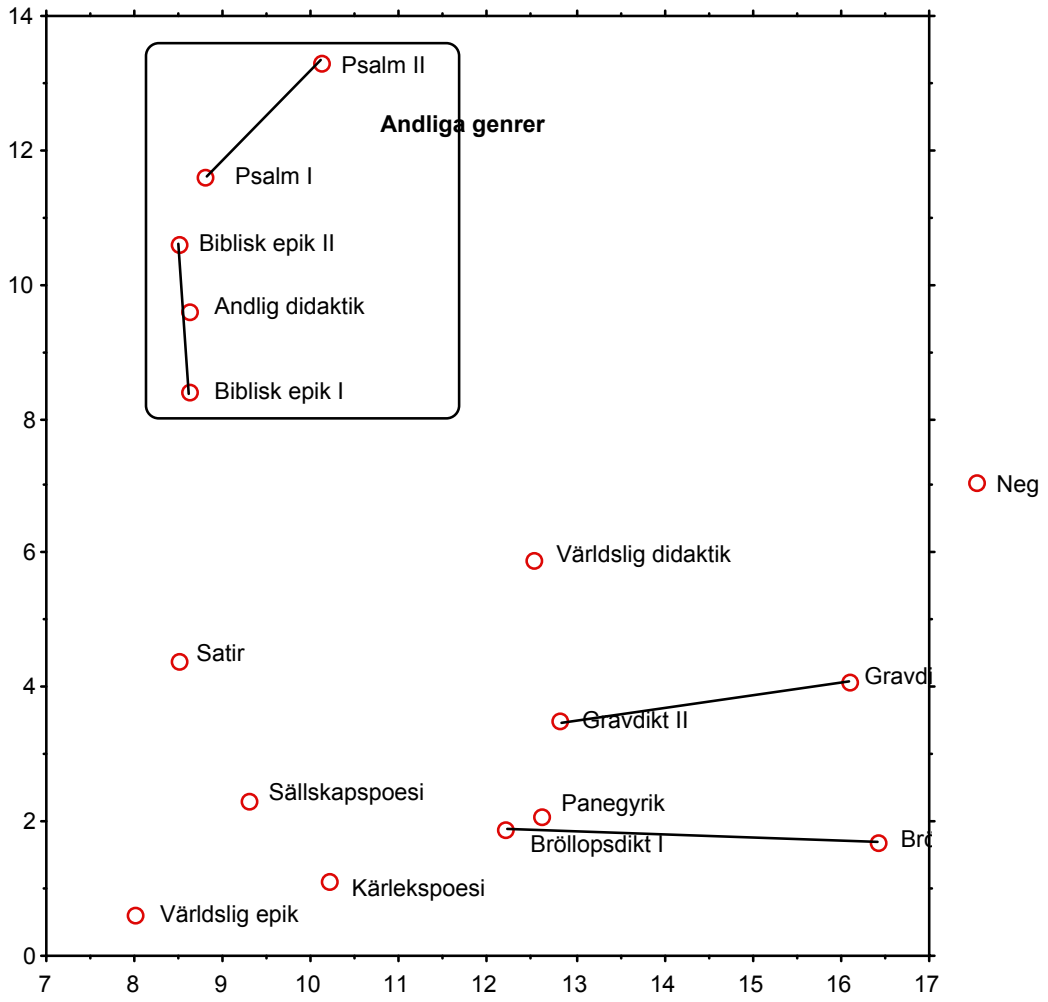

Det mest påfallande är att alla de andliga genrer ligger nära varandra med relativt få ord för gott men många för ont. De andliga genregrupperna har samtliga betydligt högre värden för ont än de profana. Och värdena är högre än för gott, om inte *Gud* räknas med. Det är i dessa genrer bara Gud som ger det goda övertaget. De andliga genregrupperna har ganska jämna värden, både för gott - med ordet *Gud* undantaget - och för ont. I de världsliga genrerna är förhållandet ett annat. Både värdena för gott och de för ont varierar, men särskilt de senare, där didaktiken har 5,9 men epiken bara 0,6. I genrerna gravdikt, världslig didaktik och i synnerhet satir är ont starkt i förhållande till gott, utan att nå de värden de andliga genrerna har.

Ordet *öde* är klart genrebundet. Det förekommer inte alls i de andliga genrerna. Dessa har ingen tanke på något opersonligt öde, utan där ligger makten i Guds händer. Inte heller satiren talar om öde. Det går inte ihop med tanken på personligt ansvar, som

är förutsättningen för denna genre. Däremot talar kärlekspoesien och sällskapsdikten ofta om öde.

Endast värdena för de fem författare som redan har egna frekvenstabeller har räknats fram (tab. A 1.89c) Spegel är ensam om hög frekvens för orden *Gud, djäfwul, helfwete, synd* och *godhet*. Det hänger givetvis samman med att det bara är hos honom som de andliga genrerna dominerar. Spegel har låg frekvens för *dygd* och *last*, men det har också Holmström. Holmström använder nästan aldrig ordet *synd*, aldrig *helfwete* och sällan *diäfwul* eller *satan*. Dessutom har han låg frekvens för ordet *Gud*. Han framstår som den verkligt sekulariserade författaren. I stället för *Gud* använder han *ödet* eller *himlen*, som är hans namn på den styrande makten i tillvaron:

Jag är, beklagligt, ach, en man den himlen qwälier
Ett yncklig ingenting, som ödet sielf förföllier
("Sidst när jag tanckefull", Israel Holmström: *Samlade dikter* I s.)

Detta sätt att tala - och tänka - finner vi också hos Dalin och Nordenflycht. Dalin talar även i psalmen mycket litet om synd - däremot om last - och Nordenflycht inte alls. Spegel använder å andra sidan ordet *öde* bara en gång, och då är det typiskt nog lagt i munnen på djävlarna i *Thet tilslutna Paradis*. Stiernhielm påminner mest om 1700-talsdiktarna. Han har liksom de hög frekvens för *dygd* och även *last*, men han har högre frekvens än dessa för *gud*. Dock står *gud* hos Stiernhielm ofta för antikens gudar, närmare bestämt i 28,6 % av fallen. Ytterligare bör noteras att Nordenflycht mindre än de andra använder adjektiven *god* och *ond*.

Lägger vi samman orden för gott och ont, får vi följande:

Tab. B 1.75. Ord för gott och ont hos fem författare

	Gott	Ont	- Gud
Stiernhielm	20,5	12,6	2,1
Spegel	26,5	9,9	8,4
Holmström	9,5	7,1	3,3
Dalin	22,1	16,2	2,9
Nordenflycht	14,9	13,1	1,2

Spegel har betydligt högre värde för ont än de övriga, och nästan balans mellan gott och ont, om man bortser från ordet *Gud*, som har hög frekvens hos honom. Holmström har mycket lågt värde för gott. Hans poesi gör också ett starkt pessimistiskt intryck.

Genomgången har visat genrernas stora betydelse. Vi måste ta hänsyn till den, om vi vill bestämma förändringen mellan perioderna. Om vi följer några genrer genre för

genre, finner vi beträffande ordet *Gud* att det i psalmens 1600-talstexter har medelfrekvensen 24,3, i texterna från 1701-40 20,8 och i texterna 1741-60 14,3, alltså en tydlig nedgång. I 1600-talets bibelepik är medelfrekvensen 18,5, i texterna från 1701-40 11,9 och i texterna från 1741-60 7,0, alltså också här nedgång. Även i den andliga didaktiken minskar ordet *Gud* i frekvens, särskilt efter 1740. Ordet *synd* har i psalmen för motsvarande perioder frekvenserna 6,9, 5,2 och 4,0. Här är dock förhållandet ett annat än i bibelepiken, där passionseposens starka ställning på 1700-talet gör, att vi får värdena 2,1, 4,1 och 2,0. I passionseposen talas det nämligen mycket om synd. Klart är emellertid att det kristna mönstret under 1700-talet försvagas även i de andliga genrerna. Väljer vi i stället ord *dygd* som representant för det profana mönstret och undersöker det i två med många texter företrädda världsliga genrer som bröllopsdikt och gravdikt, får vi värdena 2,2, 5,9 och 13,0 för bröllopsdikt och för gravdikt 4,8, 2,9 och 20,5. I gravdikten med dess ofta stoiska inslag har ordet *dygd* under 1600-talet, då stoicismen är utbredd, en starkare ställning än i bröllopsdikten. Men i bägge genrerna sker en väldig ökning under period VII.

Summorna av gott och ont varierar enligt följande:

Tab. B 1.76. Summorna av ord för gott och ont under de olika perioderna

	Gott	Ont	- Gud
I	29,9	10,6	7,1
II	16,7	9,4	3,8
III	21,4	13,3	5,2
IV	20,7	10,3	5,9
V	23,6	11,7	4,6
VI	22,7	8,3	7,0
VII	15,4	11,7	3,7

Ont har höga värden under perioderna I och VI, medan gott särskilt under den senare perioden har lågt. Men det hänger samman med de andliga genrernas starka ställning under denna period. För period I utgör de andliga genrerna 33,3 % av texterna och för period VI 51,9 men för II bara 9,1 och för III 13,3. Även under period IV, där de andliga genrerna upptar 38,6 %, har ont jämförelsevis stark ställning. Dock betyder relationen andligt-profant inte allt. Trots att de andliga genrerna under period VII upptar 25,0 %, är övervikten för gott stor där. Det måste hänga samman med en generell förändring. Och fastän de andliga genrerna under period III bara omfattar 13,3 %, har orden för ont då ganska hög frekvens.

Den fråga som mest intresserar oss är, om barocken kännetecknas av en mer accentuerad motsättning mellan gott och ont. I förhållande till period II har perioderna III,

IV, V och VI högre frekvens för både gott och ont, men så har även period I. Snarast bör förhållandet beskrivas så här: tiden före renässansstilen har stark betoning av både gott och ont. Renässansstilen innebär i båda fallen en dämpning , mest dock av orden för ont, och samtidigt en sekularisering. Sekulariseringen går tillbaka under barocken, medan motsättningen mellan gott och ont åter skärps. Klassicismen innebär en ny sekularisering och en stark betoning av de goda men en svagare betoning av det onda.

1.4.9 Dimensioner

Orden för dimensioner omfattar följande klasser:

B21aa *lång*
B21ab *kort, stackot*
B21ba *hög*
B21bb *låg*
B21ca *stor*
B21cb *klen, liten, mindre, minst, små*
B21da *bred, tjock*
B21db *smal, tunn*
B21ea *tung*
B21eb *lätt*

Värdena för de olika klasserna i de olika textkategorierna finner vi i tab. A 1.90a-c.

Ordet *stor* minskar någorlunda kontinuerligt, dock med liten uppgång under sista perioden. Ordet *lång* minskar också, men först från period V, och även här har vi en liten ökning under VII. Tendensen för ordet *hög* är efter II nedåtgående, men här är ökningen under VII kraftig. Orden *bred* och *tjock* har låg frekvens, men tendensen är nedåtgående, dock med ökning under VII. Däremot ökar ordet *tung* hela tiden från period III. De nu behandlade orden kan gemensamt kallas "expansiva ord". Mot dessa står deras motsatser, som kan kallas "reduktiva". Kurvorna för dessa är mer ojämna. Hos ett par, B21ab, B21cb och B21eb, kan man se en viss tendens till högre värden för ytterperioderna, lägre för ett par av mittperioderna. Men medan vi för de fyra första expansiva klasserna tycker oss se ett visst samband, är det svårare att se något här. För att få veta om det verkligen finns något samband, beräknar vi korrelationen mellan klasserna:

Tab. B 1.77. Korrelationen mellan antalet ord i klasser som indikerar expansiv resp. reduktiv stil under de olika perioderna

	B21ab	B21ba	B21bb	B21ca	B21cb	B21da	B21db	B21ea	B21eb
B21aa	+.36	+.18	-.55	+.82	+.08	+.57	+.38	-.60	-.22
B21ab		-.07	-.07	+.51	+.22	-.13	+.78	+.12	-.58
B21ba			+.51	+.36	+.71	+.76	-.40	-.24	+.75
B21bb				-.44	+.25	+.01	-.40	+.65	+.61
B21ca					-.54	+.48	+.36	+.70	-.11
B21cb						+.48	-.04	-.42	+.34
B21da							-.20	-.57	+.43
B21db								+.15	-.90
B21ea									-.15

Man skulle ha väntat positivt samband mellan de expanderande orden. Vi använder ju ofta två slags sådana ord tillsammans, till exempel *stor* och *lång, stor* och *bred, stor* och *tung*. Likaså använder vi reduktiva ord: *liten* och *smal, liten* och *lätt*. Men man skulle omvänt kunna vänta samband mellan expansiva och reduktiva ord inom varje delklass. Ofta säger man "hög och låg", "liten och stor". Vi får emellertid bara i vissa fall signifikanta positiva korrelationer. *Lång* och *stor* tycks användas tillsammans, likaså *hög* och *bred/tjock*. Av de reduktiva orden tycks *kort* och *smal/tunn* förekomma tillsammans, liksom *låg* och *lätt*. Dessutom finns positivt samband - helt oväntat - mellan *hög* och *liten*. I allmänhet får vi positivt samband, då vi parar olika expansiva klasser, medan det oftare uppträder negativa samband, då reduktiva klasser paras och då en expansiv klass förbinds med motsvarande reduktiva. Orden *tung* och *lätt* uppvisar ofta negativ samband med övriga klasser. Vi bör därför skilja denna delklass från de övriga. Det finns ju också en skillnad däri, att denna klass talar om tyngd men de övriga, var på sitt sätt, om utsträckning.

Sambandet mellan de övriga klasserna gör att förändringarna blir större vid sammanslagning. Vi prövar att lägga samman expansiva klasser för sig och reduktiva för sig samt räkna ut kvoten mellan summorna.

Tab. B 1.78. Summorna för ord som indikerar expansivt och reduktivt under de olika perioderna

	Exp.	Red.	Kvot
I	12,3	3,6	3,42
II	13,1	3,7	3,51

III	8,8	2,2	4,00
IV	10,4	3,3	3,19
V	7,7	2,8	2,78
VI	5,7	2,8	2,05
VII	8,2	3,8	2,19

De två första perioderna har höga värden för både expansiva och reduktiva ord och ganska högt kvotvärde. Under period III minskar bägge slagen, men de reduktiva orden mest, vilket höjer kvotvärdet. Under IV ökar bägge slagen igen, men nu mest de reduktiva orden. Därmed inleds en sänkning av kvotvärdet, vilken räcker fram till period VI. De expansiva orden minskar starkt under perioderna V och VI. Minskningen från IV till V är signifikant (fg 67). Under period VII sker så en ökning för bägge slagen och den för de expansiva orden är signifikant (fg 49). De reduktiva orden får under denna period sitt högsta värde. Man skulle ha väntat att barocken, som anses utmärkas av tendens till det omåttliga, skulle ha högt värde för de expansiva orden. Period IV har det, men det har också I och II, och period IV har även högt värde för de reduktiva orden. Nedgången för de expansiva orden under V och VI kan möjligen ses som en reaktion på högbarockens lust för de stora dimensionerna. Intressant nog är nedgången störst för ordet *hög* - den är signifikant (fg 67). *Hög* betonar avståndet i en hierarkisk världsbild, avståndet mellan Gud och människa, mellan kung och undersåte. Men hög ökar sedan starkt igen under period VII. Skillnaden mellan VI och VII är signifikant (fg 49). Vid mitten av 1700-talet förstärks på nytt hierarkien i världsbild och samhälle, en process som fortsätter och kulminerar med Gustav III. Neologiens Gud är liksom högbarockens den högt upphöjde - en klar bild därav ger Ödmanns och Wallins psalmdiktning. Under Gustav III införs på nytt enväldet, och Gustav III knyter medvetet an till stormaktstidens traditioner, något som också tidens äreminnen gör. [not] Tendenser till detta finner man redan på 1750-talet; som bekant gjordes under detta decennium ett försök att på nytt ge kungen större makt. Avståndet mellan det höga och det låga blir större, om man även betonar det reduktiva. Under period VII ökar frekvensen för ordet *låg* signifikant (fg 49). Både *hög* och *låg* betonas således.

Vi skall nu studera genrerna. I fig. 1. 59 visas genrernas positioner beträffande värdena för stor och liten.

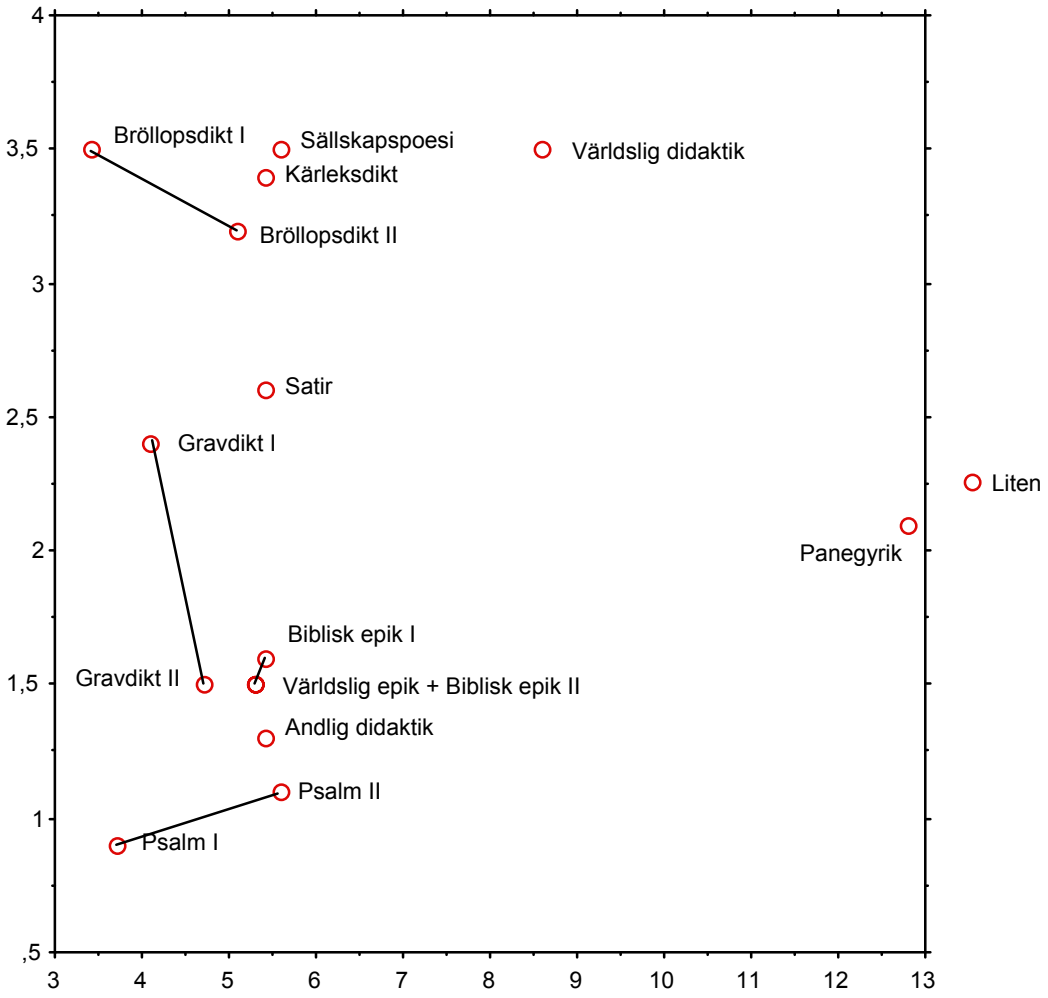

Som synes har både bröllopsdikt och gravdikt få ord för stor, medan bröllopsdikten har betydligt fler ord för liten än gravdikten. Alla de andliga genrerna har få ord för båda kategorierna, psalmen dock minst antal. Panegyriken skiljer ut sig från alla de andra genrerna genom sina många ord för stor.

Övriga kategorier för dimensioner har låga värden eller värden som inte på ett meningsfullt sätt skiljer mellan genrer. Dock finner i i tab. A. I.90 att ord för hög har höga värden i panegyriken och relativt höga i den världsliga epiken och gravdikten.

Att den tolkning som prövats här är riktig bekräftas, när vi jämför genrerna (tab. A 1.90b, bild i fig. 1.60).

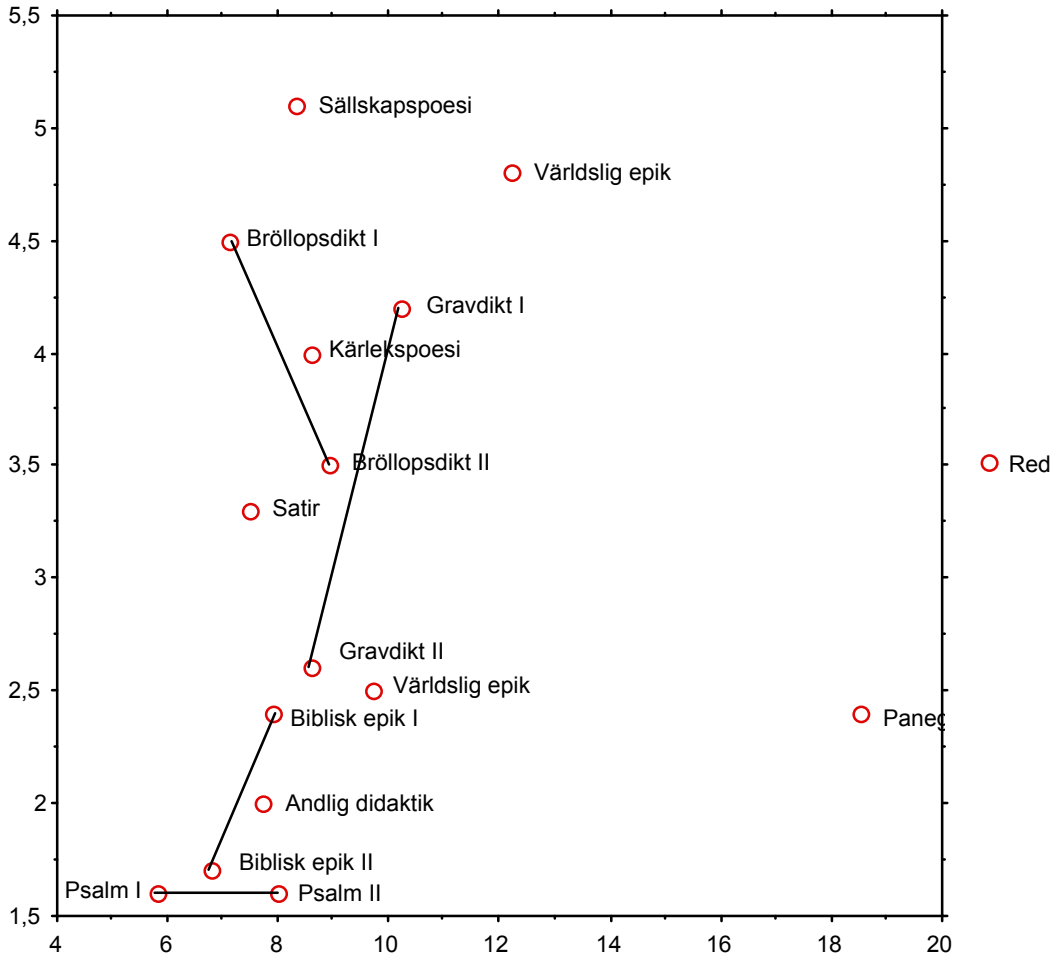

Panegyriken skiljer ut sig från alla övriga genrer genom sina mycket höga värden för de expansiva orden. Sällskapspoesi och – märkligt nog - världslig epik har höga värden för de reduktiva orden. Samtliga andliga genrer har låga värden för bägge kategorierna. Detta är förvånansvärt: man skulle vänta att dessa genrer skulle tala mycket om Guds höghet och storhet, kanske också om människans ringhet.

Tab. B 1.79. Summorna för ord som indikerar expansiv och reduktiv i de olika genregrupperna

	Exp.	Red.
Kvot		
Världslig epik	9,7	2,5	3,88
Panegyrik	18,5	2,4	7,71
Gravdikt I	10,2	4,2	2,43
Gravdikt II	8,6	2,6	3,31
Bröllopsdikt I	7,1	4,5	1,58

Bröllopsdikt II	8,9	3,5	2,54
Sällskapspoesi	8,3	5,1	1,63
Världslig did.	12,2	4,8	2,54
Satir	7,5	3,3	2,27
Kärlekspoesi	8,6	4,0	2,15
Biblisk epik I	7,9	2,4	3,29
Biblisk epik II	6,8	1,7	4,00
Psalm I	5,8	1,6	3,63
Psalm II	8,0	1,6	5,00
Andlig didaktik	7,7	2,0	3,35

Panegyriken har emellertid också relativt låg frekvens för reduktiva ord, vilket gör att kvotvärdet blir mycket högt. Den genre som kommer närmast beträffande expansiva ord är världslig didaktik. Men den har högt värde för reduktiva ord och alltså lågt kvotvärde. De "höga" genrerna kännetecknas av höga kvotvärden, de "låga" av låga. Men även de andliga genrerna har höga kvotvärden. Det hänger samman med att de talar om förhållandet mellan Gud och människa. Allra lägst kvotvärde har sällskapspoesien. Dess plats är den lilla, slutna kretsen, den betonar det intima och avvisar höga ting. Den kan likväl innesluta ett tidsperspektiv: genren har inte bara en av de högsta frekvenserna för klass B21cb utan även den efter gravdikten högsta för ordet *kort*. Vi känner från dryckesvisan hur den intima glädje har tankarna på livets korthet som bakgrund.

Man hade kunnat invända att alla *hög* och *stor* inte gäller Gud eller kungen, alla *låg* och *liten* inte människan och undersåten, alla *kort* inte livet. Ett verkligt bemötande av invändningen kräver en analys som inte kan göras här. Men siffrorna talar sitt språk. Skillnaderna mellan genrer, vilkas karaktär vi känner i förväg, är klara. Den hypotes som förefaller mest tillfredsställande är den, att om uppgiften är att betona det hierarkiska, ordnas allt som dikten skildrar på ett visst sätt. En dikt som hyllar den högt uppsatte kungen använder ordet *stor* inte bara om kungen utan även om hans tron, hans land och mycket annat.

Vi återvänder till genrerna och värdena för delklasserna. Ordet *lång* har växlande frekvens i de profana genrerna men låg i samtliga andliga. Inte heller *kort* har speciellt hög frekvens i andliga genrer. Det är svårt att förklara detta. Man skulle vänta, att livets korthet och den långa evigheten skulle betonas i dessa genrer. Gravdikten har däremot hög frekvens för *kort*. Den står i klar motsatsställning till bröllopsdikten, som har låg frekvens för *kort* men hög för *lång*. Ordet *tung* tycks främst karakterisera de "höga" genrerna samt bröllopsdikten. I den senare kompenseras detta dock av hög frekvens för *lätt*. I sällskapspoesien dominerar *lätt* över *tung*, något som är värt att notera, eftersom det i andra genrer vanligen är tvärtom.

Sist författarna (tab. A 1.90c). Ordet *hög* har sin högsta frekvens hos Wexionius och därnäst hos Dahlstierna, som bara är företrädd med "hög" genre. Wexionius har i sina tre texter frekvenserna sju, sex och sex, vilket visar att *hög* är ett karakteristikum för honom. Andra författare med höga värden för *hög* är Nordenflycht och Stiernhielm, medan Frese, Holmström och - märkligt nog - Spegel har låga värden. Nordenflycht har så högt värde som sju i sin psalm, gravdikt och världsliga epik och sex i panegyrik och kärlekspoesi 1. Stiernhielm har sex både i panegyriken och *Hercules*. Holmström har inte ens i panegyriken högre värde än två.

Den högsta frekvensen för *stor* uppvisar Dahlstierna(Fig. 1. 61).

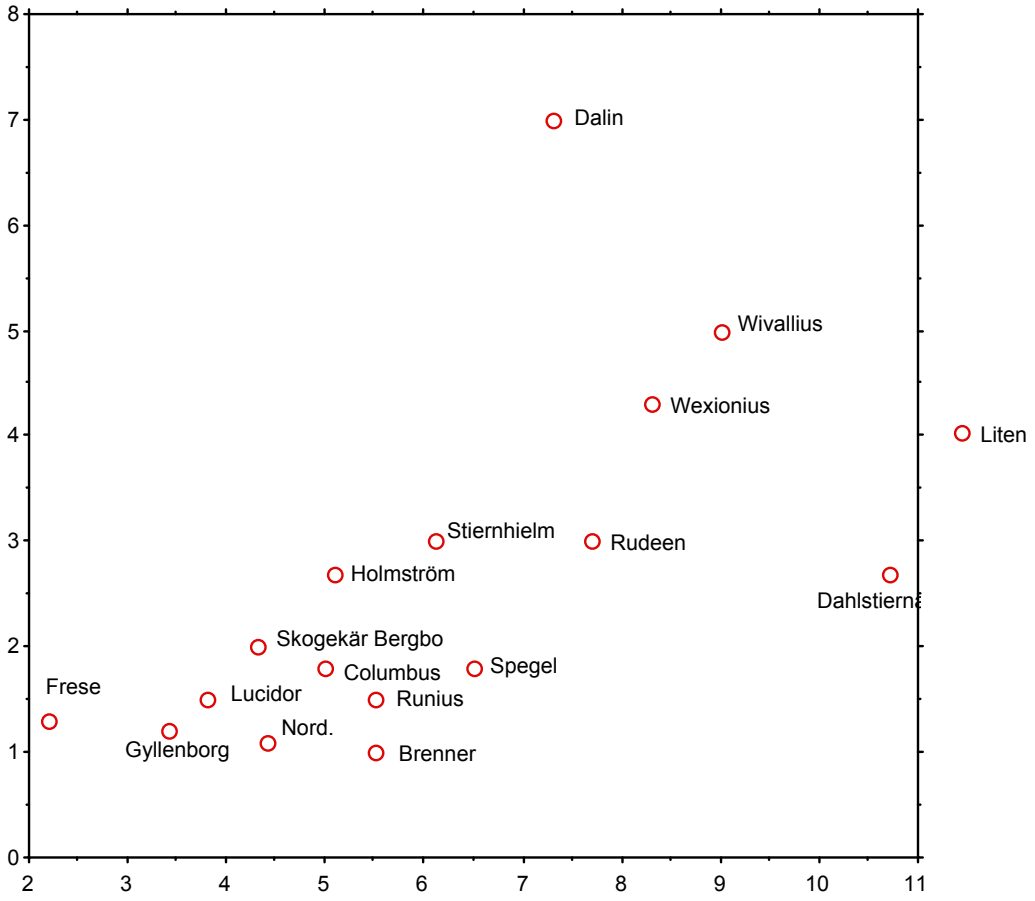

Dahlstierna följs av Wivallius och Wexionius. Den senare brukar liksom Dahlstierna räknas till högbarocken. Frese har även här det lägsta värdet. Räknar man ut summorna för de expansiva och de reduktiva orden och tar fram kvotvärdet, får man:

Tab. B 1.80. Summorna för ord som indikerar expansiv och reduktiv stil hos de olika författarna

	Exp.	Red.	Kvot
Stiernhielm	11,3	3,6	3,14
Spegel	8,1	2,6	3,12
Holmström	7,8	3,6	2,17
Dalin	10,0	7,9	1,27
Nordenflycht	10,1	2,6	3,85
Wivallius	12,6	6,4	1,97

Skogekär	8,6	2,0	4,30
Columbus	9,3	2,1	4,42
Lucidor	7,9	1,8	4,39
Wexionius	16,0	4,6	3,48
Brenner	7,1	1,8	3,94
Rudeen	12,7	3,3	3,85
Dahlstierna	19,4	4,4	4,41
Runius	9,0	2,5	3,60
Frese	2,7	2,3	1,17
Gyllenborg	6,0	1,8	3,33

Fig. 1. 62 visar hur författarna placerar sig.

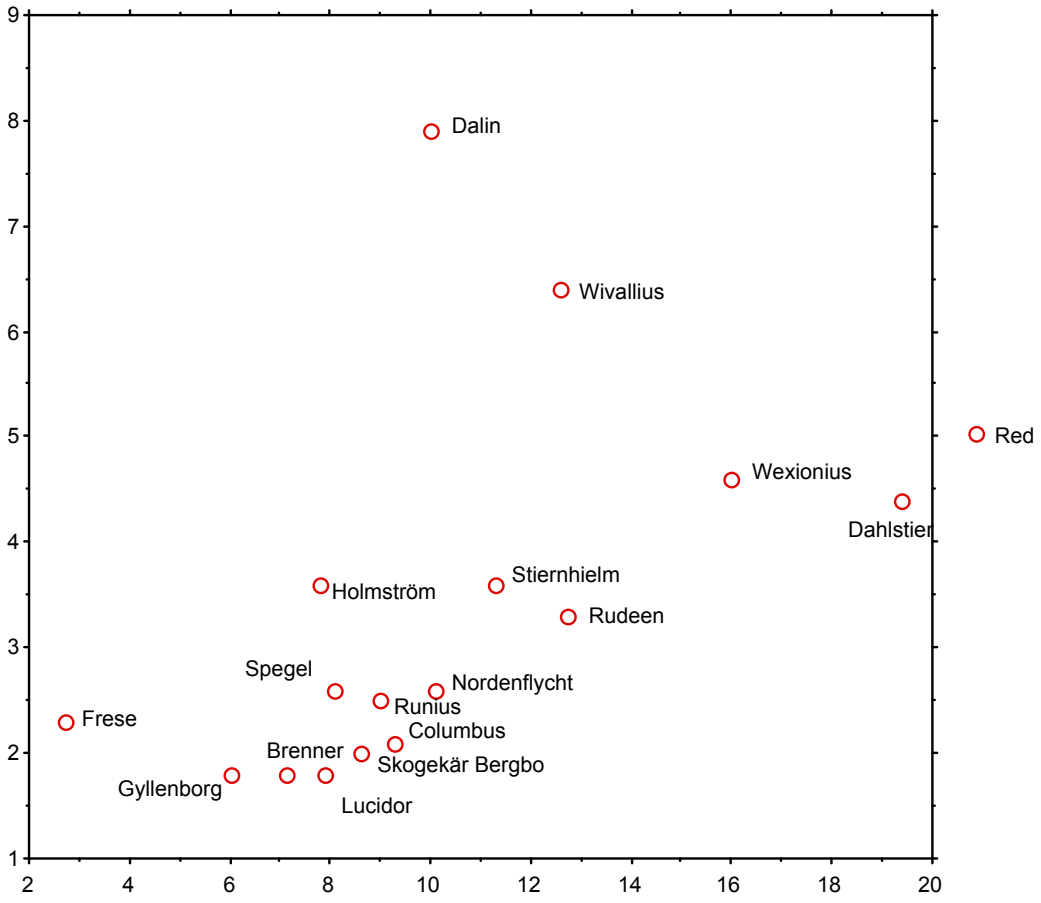

En särställning intar Dahlstierna och Wexionius med mycket hög frekvens för expansiva ord och högt kvotvärde trots ganska hög frekvens för reduktiva ord. De har tillsammans med Paulinus-Lillienstedt ansetts representera högbarocken i Sverige. Lillienstedt har

också han mycket hög frekvens för expansiva ord, 14,0, och samtidigt inga reduktiva ord alls. Vi tycks här ha fått ett kännetecken på högbarocken. Den diktare som står närmast dessa tre är Rudeen, som även han har ansetts vara en typisk barockdiktare. Det finns några andra enstaka texter från period IV och närliggande perioder som har högre frekvens för expansiva ord än som är normalt för genren. Dit hör Lucidors gravdikt 1 - men inte 2! - med värdena 18 - 1, Columbus' bröllopsdikt med 14 -1, Arrhenius' psalm med 14 -1, Spegels *Thet öpna Paradis* med 11 - 3 och *Thet tilslutna Paradis* med 11 -3, Widmans bibelepik med 11 -3 och Achrelius' bibelepik med 19 -1, vidare Leyoncronas kärleksdikt med 15 - 4, Brenners bröllopsdikt med 12 -2 och gravdikt med 15 -3, Ekeblads andliga didaktik med 14 - 2, Runius' gravdikt 2 med 14 - 2 och Brobergens gravdikt med 13 - 1. Under period I har vi bara Forsius' psalm med 17 - 2, under II Sparmans didaktik med 28 - 5, under VII Nordenflychts psalm med 13 - 4. Det är alltså endast undantagsvis någon text har så höga värden under dessa perioder.

Ganska hög frekvens för expansiva ord har Stiernhielm och Wivallius från de tidiga perioderna och Dalin och Nordenflycht från de senare. Men frekvensen för reduktiva ord varierar starkt hos dem. Dalin har nästan lika många reduktiva ord som expansiva, medan Nordenflycht har mycket få. Hos Dalin är det främst den höga frekvensen för B21cb som fäller avgörandet. Han är ensam om att ha nästan lika många *liten* och *små* som *stor*. Detta är ett karakteristikum för honom, även om han följer genren såtillvida som han har klar majoritet för *stor* i panegyrik, världslig epik och psalm. Men i bröllopsdikten har han sexton *liten* mot *fyra* stor! Det finns en diktare till med mycket lågt värde, nämligen Frese, men han har mycket lågt värde för bägge slagen. Vi noterar vidare att flera av de diktare som brukar föras till barocken, Lucidor, Spegel, Holmström, Brenner och Runius, alla har ganska låga värden för expansiva ord. Alla utom Spegel och Holmström har också låga värden för reduktiva ord. De författare som brukar föras till barocken, kan därför indelas i tre grupper: de som har mycket hög frekvens för expansiva ord och även hög för reduktiva, de som har låg frekvens för expansiva ord men ändå ganska hög för reduktiva och de som har låg frekvens för båda.

Sist några ord om *lång - kort* och *tung - lätt*. Dahlstierna och Rudeen har ojämförligt fler *lång* än de andra. *Kort* har Wivallius mest, och hos honom dominerar ordet starkt över *lång*. Men det beror enbart på gravdikten. Frese har också dominans för *kort*, i alla genrer utom bibelepiken. Han - och Brenner - använder *tung* mer än de andra. Men Frese gör det bara i de mer reflekterande genrerna gravdikt och andlig didaktik. Han har också hög frekvens för *lätt*. Man skulle vänta att *lätt* ökade i frekvens under sista perioden, med tanke på vad som kännetecknar rokokon, men det är bara Gyllenborgs naturbeskrivande poesi som uppvisar någon högre frekvens. Ordet får inte heller senare

någon hög frekvens. I det urval gustaviansk lyrik som Thavenius undersökt, förekommer det tre gånger på 21 221 ord och i *Fredmans epistlar* fyra gånger på 24 995 ord. Det är lägre frekvenser än för vår period VII, som har fem gånger per 20 000 ord.

1.4.10 Ostentation och distinktion

Barocken anses utmärka sig för en vilja till ostentation. Den utvecklar stor prakt, den har starka betoningar och man har talat om barockens "schwulst". [50] Detta är inte en strävan för sin egen skull. Den går ut på att framhålla skillnaden mellan olika kategorier av människor eller skillnaden mellan Gud och människa. Ett nyckelord under 1600-talet är det franska *distinction*. De höga och förnäma skulle med sitt sätt att klä sig, att tala, att uppföra sig visa skillnaden mellan sig och folket. Samma betraktelsesätt kom till uttryck i poetikens starka betoning av skillnaden mellan genrerna. Hos Boileau ser vi tydligt sambandet mellan dessa idéer om det sociala livet och den estetiska formen. [51]

Man kan vänta att de ord som talar om prakt, om beröm av de förnäma, om ödmjukhet hos de underordnade, skall ha högre frekvens under barocken än under perioderna före och efter. Man kan också vänta att skillnaderna i frekvens för dessa ord skall bli stora mellan de genrer som i poetikens betraktas som "höga" och de som betraktas som "låga" och att den skillnaden skall accentueras under barocken.

Ett stort antal i och för sig olikartade ord kan användas för ostentation och distinktion. Av substantiven är här ord som *pompa, pracht, prunk, prål, prång* och *ståt* självklara, liksom de motsvarande verben *prunka, pråla, ståta* och andra verb med samma betydelse som *bravera, stoltsera, studsa* och *yfwas*. Dessa ord får bilda klassen B22a. Diktaren visar också vad som är högt och förnämt genom att förbinda det med prydnad och utsmyckning. Här har vi substantiv som *prydnad, pynt, smycke* och *zir* och verb som *pryda, smycka* och *zira* jämte mindre frekventa synonymer. De står nära den förra klassen och kallas B22b. Diktaren eller de i hans verk talande personerna betonar också högheten genom att berömma eller prisa det höga. Vi har substantiven *beröm, lof, pris* och *ros* och verben *berömma, lofwa, prisa, rosa* och *ära*. De utgör klass B23a. Den talande understryker sin egen ringhet med ord som *demödighet, devotion, wördnad* och *ödmiukhet*. Vi får härav klassen B23b. Denna klass kan sägas särskilt understryka distinktionen. Så gör också en annan grupp av ord. När man talar om vad de höga gör eller beds göra, lägger man till verb av typen *behaga, täckas* och *wärdes*. Gud eller

---

50 Se om detta Schwind 1977

51 Fyll i]

kungen gör inte utan *behagar* - i sin nåd eller godhet - göra något. Denna klass betecknas B23c. Två slag av adjektiv används flitigt om de högt uppsatta. Det ena är det enkla *hög*. Detta har givetvis andra mera normala funktioner: man talade om höga träd eller berg utan att det innebar någon ostentation. Men inte sällan låg det dold en symbolik i detta. Man torde därför kunna ta med ordet *hög*, som får bilda klass B24a. Vanligt under 1600- och 1700-talen var också att man försåg epiteten om högt uppsatta personer med ett prefix *hög(t): högwälboren, högtförnäm.* De med prefixet *hög(t)* försedda adjektiven bildar klass B24b. Till sist finns det skäl att ta med beteckningarna på ädla metaller och ädelstenar. Liksom högt uppsatta personers dräkter, stolar och annat pryddes med guld, silver och juveler, använder diktarna sådana ord för att markera deras höghet. Visserligen kunde man tala om guld och ädelstenar i helt andra sammanhang. I satiren kunde man t.ex. gissla den giriges begär efter guld. Guld var också en symbol för renhet. Likväl torde det vara skäl att pröva om inte också detta slags ord bör tas med bland orden för ostentation och distinktion. Dessa ord bildar klass B03c.

De olika klassernas medelvärden i olika textkategorier finner vi i tab. A 1.91a-c.

Vi har tidigare flera gånger fått som resultat att period IV, ibland även III eller V eller VI, skilt sig från föregående och efterföljande perioder på ett sådant sätt att det kunnat ge skäl att tala om en barock epok i svensk poesi. Man kunde därför vänta att denna eller dessa perioder skulle ha fler ord för ostentation och distinktion än de föregående och efterföljande. Så är som synes inte fallet. Summorna är högst för period II och därnäst för VII. Period IV kommer på tredje plats men har inte mycket högre värde än III. Om man kunde tala om period II som en barockperiod, vore det helt orimligt att göra det om period VII. Kort sagt: hög frekvens för prunkord finns inte samtidigt med de egenskaper vi tidigare sett karakterisera barocken i svensk poesi.

Ser vi på delklasserna, finner vi att ingen delklass har sitt högsta värde under period IV. B22a, B23ab och B23b har sina högsta värden under period VII, B22b, B23a, B23c, B24 och B03c under period II.

Orden för ostentation och distinktion fördelar sig mycket olika på de olika genrerna (tab. A 1.91b). Medan genrer som panegyrik och gravdikt I har mer än 20 ord av detta slag, har andlig didaktik och biblisk epik II under 10. Man väntar sig att panegyriken skall ha mycket högt värde, och den har också det högsta av alla genrerna, men det ligger obetydligt högre än det för ena gruppen gravdikt. Panegyriken har flera ord för prakt, prydnad och adjektiv med prefixet *hög(t)* men i gengäld färre ord för beröm och ära samt för guld, silver och ädelstenar. Även ord för vördnad och ord med betydelsen 'behaga' är färre. Detta är mycket överraskande. Vad gäller orden med betydelsen 'behaga' verkar

skillnaden vara säker, eftersom även den andra gruppen gravdikt har fler ord än panegyriken. Endast fyra av de tio texterna panegyrik använder ord i denna klass, medan fjorton av de tjugo texterna gravdikt gör det. Skillnaden är dock ej signifikant (fg 28). I fråga om övriga delklasser skiljer sig emellertid de båda grupperna gravdikt rätt mycket åt, och summaskillnaden är också ganska stor(fig.1. 63).

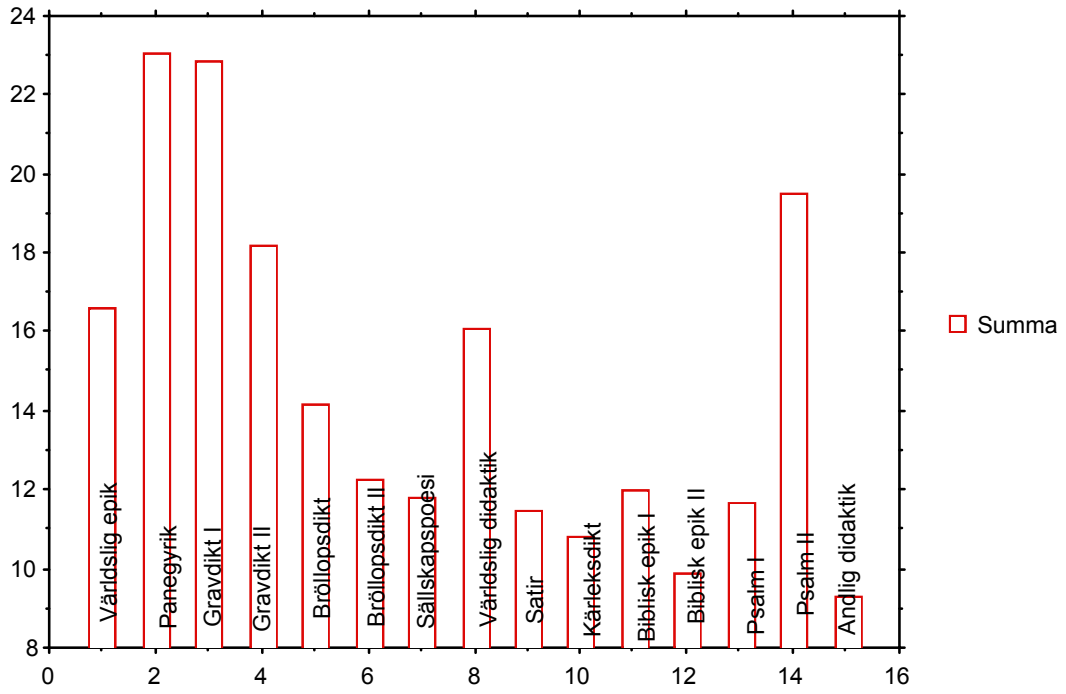

Panegyrik och gravdikt I har många ord av detta slag, medan bröllopsdikt, satir, biblisk epik och andlig didaktik har få. Psalm II har mycket högt värde, psalm I relativt lågt.

I panegyriken ser vi att summorna är högst under de första perioderna, där Sponge har 27, Stiernhielm 34 och Wollimhaus 26, och den sista, där Dalin har 27 och Nordenflycht 35, medan mittperioderna har låga värden: Holmström 13 respektive 16, Dahlstierna 19 och Rudeen 14. Även i denna speciella genre gäller således att orden för ostentation och distinktion alls inte är fler utan i stället färre under perioderna IV och V än under övriga perioder. I gravdikten är det i viss mån också så. Höga värden har Dalin (49) och Nordenflycht (32) under period VII och Westhius (31) under II, medan Holmström (11), Brenner (11) och Rudeen (13) under IV har låga värden. Allra högst värde (50) har emellertid Widman under period IV. Detta beror mest på en mängd ord i klass B03c, där ett stort antal namn på olika ädelstenar räknas upp. Men även ord för prakt och ordet *hög* har hög frekvens hos Widman.

Världslig epik har betydligt färre ord för ostentation och distinktion än panegyrik och gravdikt. Klassen är alltså inte utan vidare bunden till genrenivån. Av ordet *ära* har genren mer, men för övrigt är värdena i allmänhet lägre. Variationen inom genren är dock stor. Columbus och Dahlstierna I har 26 respektive 27 men Creutz 2 bara 2 och Gyllenborg 2 bara 4.

Tredjeplatsen av alla genregrupper intar psalm II med 19,5. Psalm I har däremot bara 11,7. Man kan därför inte säga att högt värde kännetecknar genren. När psalm II har så hög summa, beror det mest på orden för beröm och ära. Även ordet *hög* har högre frekvens. Skillnaden torde avspegla det faktum att psalmen omfattar såväl lovpsalmer som bönepsalmer och läropsalmer. I de förra finns många ord med betydelsen 'pris', 'lova', 'ära'.

Låga summavärden har sällskapspoesien, bröllopsdikten, satiren och kärlekspoesien. Låga värden har också bibelepiken och den andliga didaktiken. Flera genrer har sina högsta värden under tidiga och sena perioder. I bröllopsdikten har *Bröllops beswär* 27 och Nordenflycht 19 men Holmström 7, Warnmarck 8 och Runius 1 bara 5. I psalmen har Ausius 33 och Hiärne under period VII 29 men Swedberg och *Mose och Lamsens wijsor* bara 9. Å andra sidan finner man även under mittperioderna några höga värden. Högst inom sällskapspoesien har Cederhielm under IV med 24, inom den världsliga didaktiken Achrelius från samma period med 28, inom satiren Triewald från period V med 22 och inom den andliga didaktiken Wexionius från period IV med 21.

Vi ser att Stiernhielm har betydligt högre värde än någon annan författare (tab. A 1.91c) och att han närmast följs av Dahlstierna, Wexionius, Dalin, Skogekär Bergbo och Nordenflycht (fig. 1.64).

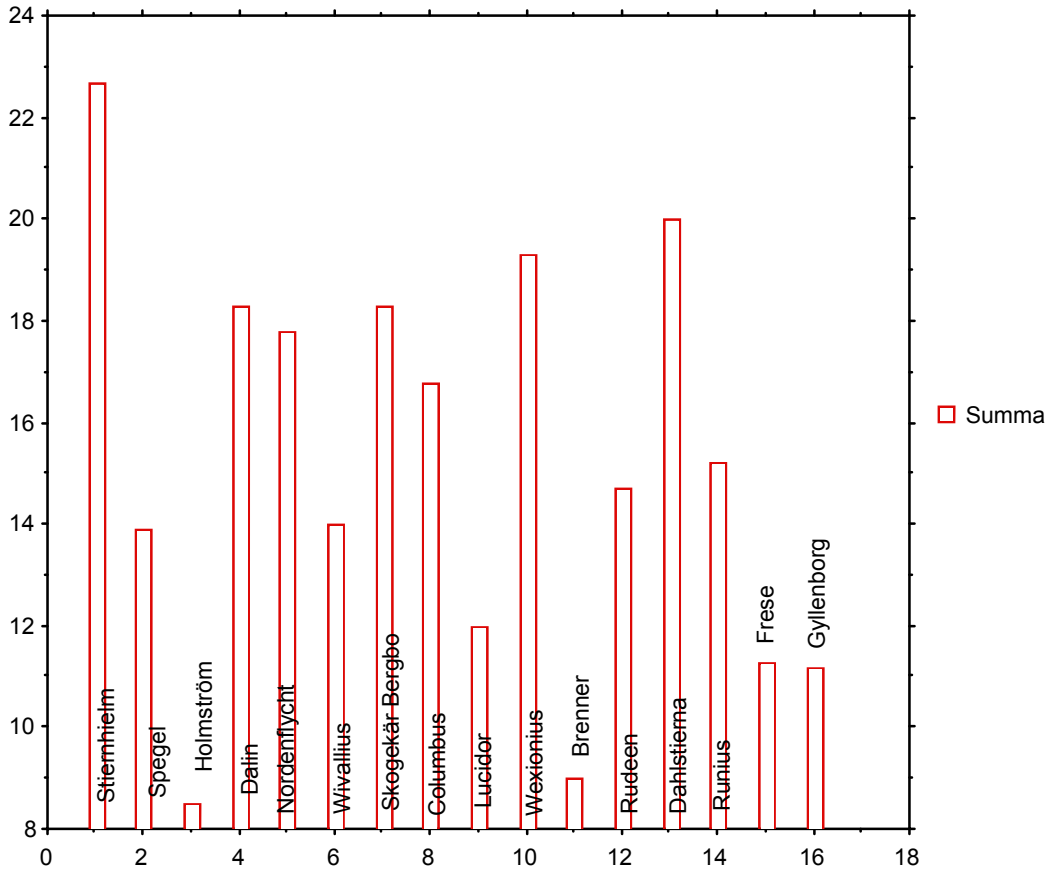

Det finns alltså en viss överensstämmelse mellan enskilda författare och perioder. Intressant är att inte bara Stiernhielm och hans lärjungar Columbus och Wexionius utan även hans motpol i många avseenden, Skogekär Bergbo, har höga värden. Lucidor, som satiriserar bruket av prunkord, har själv ett ganska lågt värde. Vi har tidigare funnit många barocka drag hos Holmström. Men någon svaghet för prunkord tycks han inte ha, allmänt sett. Fördelningen på genrer är emellertid intressant. Mest prunkord har Holmström inte oväntat i panegyriken, men även där är hans värden bland de lägsta. Det är alltså bara fråga om en viss genreanpassning. Spegel har sitt högsta värde i *Guds Werk och Hwila* 2. Partiet handlar om himlakropparna och har en mer upphöjd ton än de andra urvalen. Hos Nordenflycht ser man genreanpassningen i panegyrikens höga värde, men hos henne och flera andra författare har också gravdikten höga värden.

Det höga summavärdet beror oftast på att flera delklasser samverkar. Några individuella värden bör kommenteras. Skogekär Bergbo använder ord för lov och lova

(B23a) långt mer än någon annan författare. Stiernhielms höga värde för *ära* hänger givetvis samman med ärebegreppets plats i hans idévärld, men vi finner höga värden också hos Dalin, Nordenflycht och Gyllenborg, vilket påminner oss om att ärebegreppet fram på 1700-talet på nytt fick en central ställning. [52] Spegel har det högsta värdet av alla författare för B23c. I ett annat sammanhang har jag noterat Spegels förkärlek för ord som *behaga, täckas* och *wärdes*. [53] Det kommer till synes även här. Samtidigt måste det betonas, att andliga genrer allmänt har hög frekvens i denna klass.

Orden för ostentation och distinktion har visat sig bero mer på genren än på tiden. De hör under olika perioder och hos olika författare främst samman med de genrer där en person eller en handling skall upphöjas, alltså panegyriken, gravdikten och i viss mån psalmen. Barocken visar ingen speciell förkärlek för "prunkorden". Tvärtom finner man de högsta värdena hos renässansförfattarna, Stiernhielm och hans lärjungar, Skogekär Bergbo och i viss mån redan hos Wivallius. Vidare har sena författare som Dalin och Nordenflycht höga värden. Man måste här göra skillnad mellan mera normalt bruk och individuellt bruk. Bara i den meningen att några enskilda texter från barockens epok har mycket höga värden kan man tala om barockens förkärlek för prunkord. Sådana texter är *Kunga-Skald,* Paulinus-Lillienstedts passionsepos, Wexionius' *Melancholie* och Widmans gravdikt.

1.4.11 Sammanfattning

Undersökningen skulle kunna utsträckas att omfatta betydligt fler semantiska klasser. Flera av de klasser som inte har behandlats kan tänkas ha stort stilistiskt intresse. Råtabellerna för dessa klasser finns och kan användas för vidare studier.

Vi skall nu sammanfatta resultaten. Tydligast utslag har studiet av de semantiska klasserna gett för genrerna. Här skall först helt kort sammanfattas vad som visat sig utmärka de olika genrerna.

De "höga" genrerna, världslig epik och panegyrik, utmärks av att de talar mycket om ljus, att de har stark övervikt för visuellt över auditivt, att de har hög frekvens för ord som uttrycker oro och bävan, att negativa känsloord klart överväger positiva. Vidare talar dessa genrer föga om förnuft och tanke och använder sällan interjektioner och bedyrande adverb. Men i andra avseenden skiljer sig genrerna åt. Panegyriken har fler uttryck för förfluten tid men mycket färre för framtid. Den har lägre frekvens för rumsutpekande ord och har mycket svagare yttre lokalisering, särskilt vad gäller

---

52 Delblanc 1965 passim, särskilt s. 60ff.

53 Olsson 1963 s. 263f.

landskap och meteorologiska ting. Den har betydligt lägre frekvens för såväl visuella som auditiva ord, den har fler uttryck för mörker men färre för värme, eld och köld. Den har fler ord för sjukdomar, olycka och sorg men även fler för glädje och använder mer interjektioner och bedyrande ord. Den talar mer om Gud och ont och gott. Därtill kommer att den använder ord som *stor* och de flesta uttryck för ostentation mycket mer än epiken.

Gravdiktens signum är ganska naturligt hög frekvens för ord för död men även liv, och ord för sorg, där den dock har lägre än panegyriken och kärleksdikten. Den har många tidsord, inte minst ord för förfluten tid, vidare har den rumsutpekande ord och ord för befintlighet. Ordet *kort* är frekvent.

Bröllopsdikten har hög frekvens för ord för glädje - dock lägre än panegyriken - men låg för sorg, hög för ordet *lång* men låg för *kort*, hög för *liten* och *lätt*. Den har övervikt för positiva över negativa känsloord, något som annars bara sällskapspoesien har. Den har kraftig övervikt för ord för gott över ord för ont.

Sällskapspoesien kännetecknas av hög frekvens för ord för yttre lokalisering, särskilt ord för landskap, växter och djur, och ord för färger. Vidare har den många ord för glädje och förnöjdhet. Ordet *god* är frekvent liksom orden *liten* och *lätt*. Genren har i förhållande till de expansiva orden många reduktiva ord.

Världslig didaktik kännetecknas liksom de andra "låga" genrerna, satir och kärlekspoesi, av låg frekvens för rumsord. Den har liksom satiren svag yttre lokalisering och låg frekvens för känsloord, särskilt orden för glädje och sorg. Genren talar däremot mycket om *stor* och *liten*. Den har högst frekvens bland profana genrer för *Gud, synd, diäfwul* och *helfwete*. Den talar mycket om dygd och last och om gott och ont och har många ord för hat.

Satirens särmärken är hög frekvens för ord för djur, sjukdom och vanära, vidare ordet *hat* och bedyrande ord. Den använder mycket orden *säja* och *tala* och har som enda genre övervikt för auditivt över visuellt. Den har låg frekvens för *ande, sinne, siäl* och ord för psyke överhuvudtaget. Den talar sällan om ljus, liv och död.

Kärlekspoesien har en tydlig särart. Den har långt fler känsloord än någon annan genre. Den intar förstaplatsen inte bara för ord med betydelsen 'kärlek' utan även för ord av typen sorg, lisa, plåga, oro samt för interjektioner. Den har långt fler tidsord än någon annan genre, därav fler durativa ord, däremot färre rumsord. Den är nästan ensam om att tala mer om *ner* än om *upp*. Den talar mer om mörker, eld och köld än de andra genrerna. Till sist talar den också vida mer om *öde* men mindre om *Gud*.

Alla de andliga genrerna skiljer sig, som väntat, från de världsliga genom att tala mer om *Gud, diäfwul, helfwete, synd* och *tro* men mindre om *öde* och *dygd*. Bibelepiken

skiljer sig från de övriga andliga genrerna genom färre durativa ord och färre rumsutpekande prepositioner, genom att förhållandevis tala mer om avstånd än om närhet och mindre om rörelse, genom att tala mindre om död, lycka och olycka, rikedom, glädje och sorg. Den använder färre interjektioner och bedyrande adverb. Den talar också mindre om ande och själ och tro men mer om tanke än de andra andliga genrerna. Den har mer än de andra av både visuellt och auditivt.

Psalmens särmärken är hög frekvens för durativa ord men låg för iterativa. Den har hög frekvens för ord för olycka, glädje och sorg, lisa och plåga, ro och oro, förnöjdhet och oförnöjdhet. Den har fler interjektioner och känsloord överhuvudtaget. Den talar mer om ande och själ, håg och mod, tro och synd. Den har också fler ord för godhet, lov och ära. I förhållande till de positiva känsloorden är de negativa fler i denna genre än i de övriga andliga genrer.

Den andliga didaktiken kännetecknas av att den i motsats till alla andra genrer har fler ord för framtid än för förfluten tid. Den har fler ord för landskap och djur än de övriga andliga genrerna. Den har också färre ord för klokhet och list. Skillnaden gentemot den världsliga didaktiken ligger inte bara i det som allmänt skiljer andliga genrer från profana utan även i betydligt lägre frekvens för ord för förfluten tid men högre för rumsorden, särskilt orden för rörelse, högre även för ord för yttre lokalisering men lägre för visuellt och auditivt. Den har fler ord för död och fattigdom men färre för lycka och olycka, frihet och tvång. Till sist har den färre ord för hög, stor och liten. Den har också lägre värde för ord för ostentation.

Vid bestämningen av vad som utmärker perioderna har jag börjat med att rangordna dem efter värdena i de olika klasserna. Det visar sig då att ytterperioderna intar ytterpositionerna på skalan i mycket större utsträckning än mittperioderna. Det tyder på att det sker en utveckling på lång sikt i de flesta klasserna. Många gånger bildar också två eller tre intill varandra liggande perioder i mitten ett block, t.ex. III, IV och V eller IV, V och VI, vilket tyder på likhet mellan dessa. När det föreligger en sådan likhet kan man med skäl tala om en epokstil, en barockstil.

Utmärkande för period I är med denna beräkning höga värden för substantiv och adverb för förfluten tid, rumsadverb och rumsprepositioner, vidare ord för närhet, för befintlighet och rörelse och för yttre lokalisering. Perioden har många ord för sjukdom, plåga, olycka, fattigdom, vanära. Orden *Gud, diäfwul* och *synd* är frekventa. Det är också adjektiven *god* och *ond, lång* och *kort* samt *stor*. Verben *säja* och *tala* och de bedyrande adverben har hög frekvens. Låga värden har perioden för ord för upp - däremot höga för ner - för ljus och mörker och eld, vidare för visuella ord. Orden för

förnuft, tanke, kunskap och klokhet är få, liksom orden för psyke och intellekt överhuvudtaget. Få är också orden för rikedom, frid, oro, förnöjdhet, dygd, öde, pracht, prydnad och lov samt adjektivet *låg*. Perioden ter sig i förhållande till de övriga som "kristen". Den är fattig på ord för känslouttryck, outvecklad vad beträffar polarisering mellan olika motsatta begrepp. Den ter sig dyster, vilket antyds av att den har lägsta värdet för kvoten mellan positiva och negativa känsloord och högt värde för ont i förhållande till gott.

Period II kännetecknas av högt värde för ord för framtid, för växter, djur och färger, vidare för håg, förnuft, list, rikedom, kärlek samt för adjektiven *hög* och *bred*, *liten* och *lätt*. Den har också många ord för lova och behaga, för guld och ädelstenar och för ostentation överhuvudtaget. Lågt värde har perioden för substantiv för rum och för ord för avstånd och rörelse. Den har få ord för meteorologiska ting och värme. Vidare har den få ord för själ, liv, död, sjukdom, lycka, tvång, fattigdom, oförnöjdhet. Summan känsloord är låg. Orden för blick och ljud är få. Sammanställningen tyder på att perioden är utåtriktad, optimistisk, inriktad på det närvarande i rummet och på framtiden och att den har en viss dragning åt att betona det intellektuella.

Period III har färre kännetecken. Den har högt värde för *orsak*, ord för tvång, auditiva ord, ordet *himmel*, ord för prydnad och ord för godhet, och den har kraftig övervikt för expansiva ord över reduktiva. Däremot har den lågt värde för rumsord, ord för närhet och befintlighet, ord för tro, hat, last, synd och hälsa, Adjektiven *kort* och *liten* är få. Perioden har fler tidsutpekande ord i relation till rumsutpekande än någon annan period. Till detta kan läggas att perioden kommer på andra plats vad gäller ord för växter, himlakroppar och meteorologiska ting, håg och mod, vilja, kunskap, glädje och sorg samt interjektioner och bedyrande adverb. Sammantaget tyder detta på att den optimistiska hållningen är kvar men inte obestridd - märk att ord för sorg och tvång ligger högt - och att perioden kännetecknas av rörelse utåt (expansiva ord, ord för himmel och himlakroppar) samt att det under perioden finns en tro på människan (ord för håg, vilja, kunskap, godhet).

Period IV utmärks av höga värden för tidsord, speciellt ord för förfluten tid, ord för himlakroppar, ord för sorg och oro, interjektioner och summan av känsloord samt ordet *öga*. Perioden kommer på andra plats beträffande ord för avstånd, ord för frihet och tvång, visuella ord, ordet *lång*, ord för guld och ädla stenar. Den har lågt värde för ord för rörelse, hågkomst, berömmelse och vanära, ordet *ära* samt auditiva ord. Den har ganska lågt värde för yttre lokalisering. Vidare har den många negativa känsloord i jämförelse med positiva. Helhetsbilden visar en markant förändring i förhållande till de närmast föregående perioderna. Känslor, särskilt negativa känslor som sorg och oro,

står nu i centrum. Anseendet är inte längre så viktigt. Tidsmedvetandet, som utvecklats under föregående period, finns kvar men gäller nu mest förfluten tid, vilket tyder på ett nostalgiskt drag. Ett visst intresse för ostentation har perioden, men det gäller det yttre som guld och ädla stenar, inte det inre som berömmelse och ära.

Period V karakteriseras av högt värde för temporala konjunktioner, ord för avstånd, ord för hälsa och glädje samt ljud. Vidare har perioden ganska högt värde för ordet *upp*, ord för sjukdom och fattigdom, ord för hopp och längtan samt ord för lov. Lågt värde har perioden för ord för färger, kärlek och ordet *willia*, ganska lågt för eld, klokhet och list, sorg, summan känsloord, ordet *hög* och ord för ostentation överhuvudtaget samt ord för liten och lätt. Perioden verkar dämpad i förhållande till de föregående perioderna, då den har lågt värde för sådant som färger, eld, ord för ostentation och känsloord. Dess främsta kännetecken förefaller att vara en riktning bort, att döma av höga värden för *upp*, ord för hopp och längtan och avstånd.

Period VI har högt värde för ord för själ och ande, tro, död, hat och ondska och ganska högt för rörelseord, ord för förnuft och klokhet, liksom ord för psyke och intellekt, vidare ord för liv, lycka och berömmelse, frid och förnöjdhet samt orden *synd*, *Gud* och *diäfwul*. Lågt värde har perioden för ord för landskap, växter och djur och yttre lokalisering överhuvudtaget, vidare för köld, håg, list, olycka, lisa och lidande, och frihet och glädje. Lågt värde har den också för dimensionsorden *lång, hög, stor* och *bred* och ord för guld och ädla stenar. Ganska lågt värde har perioden för tidsord, ord för ljus och färger, ord för dygd, godhet samt ord för prakt och prydnad. Ord för ont har stark ställning i förhållande till ord för gott, som under denna period har sitt lägsta värde, och likaså reduktiva ord i förhållande till expansiva, som också har sitt lägsta värde under denna period. Periodens andliga karaktär är tydlig och förklaras med de andliga genrernas dominans. Men utveckling åt detta håll har skett redan under period V. Perioden har lägre värde för yttre lokalisering än de flesta andliga genrer och likaså för gott i förhållande till ont och expansiva ord i förhållande till reduktiva. Utom av den andliga inriktningen präglas perioden av en krympt och färglös värld. Detta förenas dock med att rörelsen betonas, liksom också psyke och intellekt, liv och lycka.

Period VII har högt värde för rumsord, ord för upp och för rörelse, för landskap, meteorologiska ting, ljus och mörker, värme och köld och eld. Vidare för ord för hågkomst, tanke, kunskap, klokhet, psyke och intellekt, liv, frihet, lycka, berömmelse, lisa, frid, förnöjdhet, hopp och längtan. Orden *dygd* och *last* har hög frekvens. Det har också orden *låg* och *tung*, vidare orden för prakt, ära och vördnad. Lågt värde har perioden för tidsord, särskilt ord för förfluten tid och framtid, Lågt värde har även interjektioner och bedyrande adverb. Orden *säja* och *tala* är få, och det är också orden

gud, diäwul och *helfwete*. Ord för rörelse dominerar starkt över ord för befintlighet, visuella ord över auditiva, rumsord över tidsord, ord för upp över ord för ner, positiva känsloord över negativa, ord för gott över ord för ont. Samtidigt har reduktiva ord en ganska stark ställning i förhållande till expansiva, dock ej så stark som under period VI. Perioden gör särskilt i förhållande till period VI ett rikt intryck: stark yttre lokalisering och samtidigt betoning av psyke och intellekt, högt värde både för ostentation och för frid, både för förnöjdhet och hopp och längtan, både för ljus och mörker. Perioden rör sig i nuet, inte i förfluten tid eller framtid. Den är klart sekulariserad. I flera avseenden liknar den period II. Kontrasten till VI och även V är stor, men betoningen av rörelse, av psyke och intellekt, av liv och lycka har påbörjats redan under VI.

Klassicismen är lättast att bestämma. De egenskaper som utmärker period VII kan sägas vara klassicismens. Vid bestämning av renässansen bör vi utgå från Stiernhielm och se vad han har gemensamt med sina lärjungar och med Wivallius men även med perioderna II och III, då renässansstilen kan tänkas manifestera sig tydligast. Stiernhielm och Wivallius har det gemensamt, att de bägge har lågt värde för tidsord men inom tidsorden högt för närvarande tid, att de har högt värde för rumsord och ord för närhet, för yttre lokalisering och för hälsa, för orden *hög* och *stor* men även *liten* och för ord för prakt. Vidare har positiva känsloord stark ställning i förhållande till negativa, och ord för gott dominerar starkt över ord för ont. Det mesta av detta har även period II som helhet. Under period III börjar emellertid tiden vinna över rummet och förfluten tid över nutid. Den yttre lokaliseringen blir mindre, likaså betoningen av *hög, stor* och *liten*. Negativa känsloord börjar dominera över positiva. Detta märks i viss mån redan hos Columbus och de andra Stiernhielms-lärjungarna. Om vi antar att det som utmärker Stiernhielm och Wivallius är renässansstil, innebär det att den försvagas hos Stiernhielms lärjungar. Det gäller främst det förhållandet att tiden får större betydelse, särskilt förfluten tid. Skogekär Bergbo har vissa egenskaper gemensamma med det som här urskilts som renässansstil. Han betonar närvarande tid och godhet, och positiva känsloord överväger hos honom, men tiden är hos honom mycket viktigare än rummet. Han har ytterligt svag yttre lokalisering och låga värden för *hög, stor* och *liten* liksom för ord för prakt. Renässansstilen är också sekulariserad: samtliga nämnda författare har låg frekvens för ord som *Gud, helfwete* och *synd* men hög för *dygd*.

Barocken är svårare att bestämma. Det långa tidsskedet från ca 1670-80 till 1730-40 uppvisar stora skiftningar. Om vi väljer period IV som central och ser vad som denna har gemensamt med de närmast liggande perioderna och som skiljer den från renässansstilen och klassicismens stil, får vi ungefär följande. Tiden är viktigare än rummet och förfluten tid viktigare än nutid. Ord för liten och lätt har svag ställning, likaså

ordet *ära*. Negativa känsloord dominerar över positiva och ord för ont över ord för gott. Vidare skiljer sig dessa perioder från klassicismen - men inte från renässansen - genom att befintlighet ännu betonas mer än rörelse, att växter spelar viktig roll, att interjektionerna och de bedyrande orden är fler, att expansiva ord ännu dominerar kraftigt över reduktiva samt att ordet *stor* ännu har ganska hög frekvens och att ord för guld och ädelstenar används mer. Gemensamt med klassicismen är rikt bruk av ord för meteorologiska ting, betoning av det visuella och mer tal om förnöjdhet och oförnöjdhet.

Men åtskilligt tyder på att det långa tidsavsnittet måste delas i åtminstone två perioder. Tiden efter 1700 och särskilt period VI har i mycket en annan karaktär än tiden före 1700. Tiden före 1700 är ännu i viss mån sekulariserad, den har fler tidsord och färre rumsord, den har starkare yttre lokalisering, särskilt vad angår vatten, växter, djur, himlakroppar och meteorologiska tid, den talar mer om olycka, tvång, sorg och plåga men också om hälsa, frihet och glädje. Den använder mer interjektioner och bedyrande adverb, den talar mer om lång, hög och stor och har högre värde för ostentation. Men samtidigt har den färre ord för berömmelse och förakt. Den har starkare dominans för negativa känsloord över positiva men också för gott över ont och den har också ännu stark dominans för expansiva ord över reduktiva.

En blick på de enskilda författarna visar att även denna uppdelning är schematisk. Men hos dem, särskilt dem som bara är företrädda med få texter, spelar genren en stor och störande roll. Väljer man relationen mellan tidsord och rumsord som kriterium på barockstil, finner man att tidsorden är starka hos de flesta författarna mellan 1670 och 1730. Men det finns undantag. Wexionius kan som lärjunge till Stiernhielm och Columbus kanske sägas vara en försenad renässansdiktare. Dahlstiernas avvikande roll kan förklaras med hänvisning till genren. Men med Brenner är det svårare. Mer enhetlig är då den höga frekvensen för ord för förfluten tid, där Wexionius och Dahlstierna är de enda - svaga - undantagen. Väljer man antalet ord för död - där alla perioderna III-VI har betydligt högre värden än II och VII - bildar Spegel ett markant undantag. Väljer man hög frekvens för interjektioner, ställer sig Rudeen och Holmström utanför. Det finns tydligt sekulariserade diktare efter 1670 och före 1730; Holmström är en utpräglad sådan. Väljer man dominans för negativa känsloord, finner man att Rudeen i stället har dominans för positiva. Likväl är, som synes, undantagen få, om man väljer dessa kriterier.

Som extremt barocka diktare brukar man nämna Dahlstierna, Paulinus-Lillienstedt och Wexionius, kanske också Rudeen. Ett par av dessa tycks utgöra undantag, om man utgår från de kriterier på barockstil som föreslagits här. Är då något annat av det som diskuterats i detta avsnitt utmärkande för dem? De har alla många rumsord i förhållande

till sin period, och kvoten tidsord/rumsord blir låg: Dahlstierna 0,68, Lillienstedt 0,67, Wexionius 0,61 och Rudeen 0,88. De talar alla mer om himlakroppar och meteorologiska ting än vad perioden gör. Dahlstierna, Wexionius och Lillienstedt har högre värden för adjektiven *hög* och *stor* än perioden, liksom för summan av ostentativa ord. Hos alla dominerar expansiva ord starkare över reduktiva. Till dessa författare bör läggas Widman, som i gravdikten uppvisar samma egenskaper. Men om dessa drag skulle utmärka extrem barock, då finge denna stil ingen samhörighet med den mer ordinära barockstilen, som man finner hos majoriteten av de samtida diktarna, utan snarare med renässansens eller klassicismens stil, som delvis har mer av dessa drag. Kanske bör problemet lösas så, att vi håller fast vid bestämningarna av barockstilen. Den extrema barockstilen visar sig - liksom beträffande de tidigare undersökta formella och funktionella egenskaperna - i de fall då renässansstilen fortlever under barockens epok och förenar drag från denna med renässansens stildrag. Det gör att vissa drag som utmärker renässansen förstärks under barocken.

Avfärdas måste däremot föreställningen att barocken skulle kännetecknas av en antitetisk livskänsla. Perioderna närmast före och närmast efter 1700 har mindre polarisering än renässansens och klassicismens epok vad beträffar positiva och negativa känsloord, ord för gott och ont, ord för expansion och redaktion och ord för ljus och mörker. Ord för liv och död uppvisar starkast polarisering under period VI. Ställer man glädje mot sorg, får man högst värde för period III. Visserligen kommer IV närmast därefter, men sedan är steget kort till I. Bland de särskilt uppmärksammade författarna har Nordenflycht starkast polarisering för positiva och negativa känsloord och för ljus och mörker. Frese har starkast polarisering för liv och död och Frese har också tillsammans med Lucidor, Holmström och Wivallius starkast polarisering för glädje och sorg. Dock har Dahlstierna, Rudeen och Wexionius stark polarisering för expansiva och reduktiva ord. Inte heller finner man särskilt många "prunkord" i mittperioderna. Däremot finns det hos de uppräknade extrema barockdiktarna många ord för guld och ädelstenar, dock endast hos Dahlstierna och i Widmans gravdikt.

1.5 VOKABULÄREN OCH ORDVALET

Med vokabulär menas i kvantitativ språkforskning uppsättningen olika ord i en text, och vokabulärens storlek räknas på ett visst antal löpord. [54]

Vokabulärstudiet har alltsedan Zipfs och Yules vägröjande undersökningar tilldragit sig den kvantitativa språkforskningens särskilda intresse. Främst har uppmärksamheten riktats mot bestämningen av vokabulärens storlek och struktur samt mot texternas individuella preferenser i fråga om ordval, mot det som kallats "nyckelord" i texterna. Medan det har diskuterats huruvida vokabulärstrukturen har stilistiskt intresse, känns det som mera självklart att nyckelord har det. Utvidgar man studiet av vokabulärstrukturen till att gälla förhållandena i de skilda ordklasserna, blir värdet för bestämning av stilen mer odiskutabelt. Man kan då se om den individuella texten (författaren, genren eller perioden) har en avvikande struktur i någon viss ordklass och härav sluta sig till att denna ordklass har uppmärksammats mer än andra. Här skall därför vokabulärstudiet även innefatta förhållandena i de enskilda stora ordklasserna. [55]

Avsnittet börjar med analys av vokabulärstorleken, i de olika grupperna totalt, i de enskilda texterna och i valda ordklasser. Därefter diskuteras vokabulärens struktur, de lågfrekventa orden och de högfrekventa. Uppmärksamheten riktas också mot de problem som är förbundna med bestämning av ordens frekvens och mot ordgemenskap i textgrupperna. Ett särskilt avsnitt ägnas åt temaord och nyckelord. [56] Frågan om ordens valör och

---

54 T. ex. C. B. Williams 1970 chapter 5.

55 Guiraud 1954 s. 89ff. har vidgat sina studier av vokabulären hos symbolisterna till att omfatta de stora ordklasserna substantiv, adjektiv, verb och adverb var för sig.

56 För termerna ”temaord” (*mots-thèmes*) och ”nyckelord” (*mots-clés*) se Guiraud 1954 s. 62ff.

genretillhörighet diskuteras. Sist studeras en stilistiskt viktig grupp av ord, nämligen sammansättningarna.

1.5.1 Vokabulärens storlek

Storleken av vokabulären i en text bestämmer i hög grad stilen i texten. Forskningen kring vokabulärstorleken har också blivit en viktig del av den kvantitativt inriktade stilforskningen. Detta studium krävde tidigare stora arbetsinsatser, men nu har datorn gjort det lätt att bestämma antalet olika ord även i stora ordmassor, till exempel i hela romaner eller hela författarskap.

Samtidigt måste sägas att man även med dessa möjligheter kommer till korta om man vill bestämma sannolikheten för de mycket lågfrekventa orden i en text, de ord som stilistiskt är de mest intressanta. Eberhard Frey har påpekat att de mest omfattande frekvensundersökningar som gjorts bygger på en korpus på 11-18 miljoner ord, men att detta ändå är för litet. Det skulle ha behövts 10-20 gånger så mycket [57]

Likväl är det inte så enkelt att bestämma vokabulärstorleken, eftersom den är en funktion av textlängden. Man inser lätt att vokabulären inte ökar i samma takt som löporden. I en mening om fem ord använder man vanligen fem olika ord. En mening om tio ord upprepas däremot inte sällan något ord. Därmed har man redan en differens mellan antalet löpord och antalet olika ord. I vokabulärforskningen har man vanligen arbetat med oliklånga texter. Det har då varit svårt att bestämma om en text med till exempel 3500 olika ord på 20 000 löpord har större eller mindre vokabulär än en text med 15 000 olika ord på 200 000 löpord. Mycken forskning har lagts ner på att fastställa ett normalförhållande mellan vokabulärstorlek och textlängd uttryckt i antalet löpord. [58] Här slipper vi problemet så länge vi håller oss till hela ordmassan i texter och textgrupper, eftersom alla texter och textgrupper är lika långa. De olika absoluta talen för vokabulärstorleken kan utan vidare jämföras.

Vi börjar med perioderna. Det vore knappast möjligt att manuellt räkna fram vokabulärstorleken för de olika perioderna, om man utgår från totalmaterialet. Vi måste därför nöja oss med de periodgrupper om vardera tio texter som vi ställt samman och betraktat som representativa för sina perioder. Vi har alltså åtta sådana grupper, en för varje period utom IV, där vi har två. Vi använder här och i

---

57 Frey 1980 s. 4

58 Se översikten i Nübold 1974 s. 10ff.

fortsättningen båda två, eftersom det innebär en kontrollmöjlighet. I tab. A 1.92 ser vi att vokabulären i alla grupperna omfattar mellan 3 000 och 4 000 ord. Minst är den under period I. Därefter sker en kraftig uppgång fram till III. Under IV sker åter en minskning, något större i IV:2 än i IV:1. Under de sena perioderna fortsätter minskningen, dock med svag ökning under VI.

Vokabulärstorleken beror av två faktorer: de i grupperna ingående texterna egen vokabulärstorlek och de olika texternas mängd av gemensamma ord, med andra ord deras homogenitet i fråga om vokabulären. För att få veta om det verkligen sker förändringar i vokabulärstorleken från period till period måste vi se stor vokabulären är i de enskilda texterna under de olika perioderna I tab. A 1.92 kolumn 2 finner vi medelvärden för de tio texter som ingår i periodgrupperna och i kolumn 3 även standardavvikelserna kring medelvärdena. I kolumn 4 och 5 ges motsvarande för hela textmaterialet under perioderna. Vi ser att medelvärdena minskar från IV till VI. Men sedan är det slut med överensstämmelsen. Under sista perioden sker en ökning. Då totalvokabulären minskar, måste det innebära att homogeniteten är större under sista perioden. Vi ser också en annan förändring, i det att standardavvikelsen är mycket lägre. De olika texterna från den sista perioden är varandra mer lika i fråga om vokabulärstorlek än texterna från tidigare perioder. Särskilt stor är skillnaden jämfört med period II. Där finns tydligen texter både med stor vokabulär och med liten.

Ser vi så på uppgifterna för totalmaterialet, finner vi att de tre första perioderna har värden som ligger ganska nära periodgruppernas. Det är inte så egendomligt, då dessa omfattar 2/3 eller mer av totalmaterialet. Under period IV är skillnaden större. Totalmaterialet har betydligt mindre medelvokabulär än periodgrupp IV:1 och även något mindre än IV:2. Varje periodgrupp omfattar här 10/44 av totalmaterialet. Liksom vid studiet av fördelningen av ord på ordklasser finner vi att grupp IV:2 stämmer bättre med totalmaterialet och kan anses vara mer representativ än IV:1. Period V har avsevärt större medelvokabulär än motsvarande periodgrupp, period VII mindre men period VI ungefär lika stor. Skillnaden gentemot en beräkning på periodgrupperna blir att period IV nu får mindre vokabulär än alla andra perioder utom I och att vi får en svag minskning under VII i stället för en ökning.

Värdet på vokabulären, V, i textgrupperna bestäms således av två faktorer: storleken på vokabulären i de ingående texterna, alltså V_m, och gemenskapen mellan texterna. Gemenskapen kan uttryckas med hjälp av ett generaliserande mått, som innehåller både V och V_m. Här föreslås $10V_m/V$. Kvoten

kan - teoretiskt - variera mellan 1, då ingen ordgemenskap finnes, och 10, då alla ord är gemensamma. Skall vi få 10, måste alla texter givetvis ha inte bara samma utan också lika stor vokabulär. [59] Man skulle därför vänta sig att skillnader mellan texternas vokabulärstorlek skulle ge mindre ordgemenskap. Detta är emellertid inte utan vidare givet. Två texter med lika stor vokabulär kan ha till stor del olika uppsättningar av ord, och i två texter med olika stor vokabulär kan den med större vokabulär innehålla de flesta av den andras ord plus ett antal egna. Det torde dock förhålla sig så, att sannolikheten för att ordgemenskapen skall bli mindre ökar dels när medelvokabulären i de enskilda texterna ökar, dels också när differentieringen i vokabulärstorlek ökar. [60]Kolumn 6 i tab. A 1.92 visar värdet på ordgemenskapen i de olika periodgrupperna. Skillnaderna är inte så stora, men perioderna VII och I har klart högre värden än de övriga. Dessa övriga har också mindre vokabulär och mindre variation i vokabulärstorleken. Minst ordgemenskap har periodgrupperna II och III. Den förra har inte speciellt stor vokabulär men i gengäld stor variation, den senare stor vokabulär men mindre variation. Förändringarna från period till period kan beskrivas så: Först ökar de enskilda texternas vokabulär fram till period III. Då samtidigt ordgemenskapen blir mindre, ökar totalvokabulären ännu mer. Under perioderna IV och V är ordgemenskapen fortfarande ganska liten, varför en minskning av medelvokabulären inte leder till så stor minskning av totalvokabulären. Under period VI och ännu mer under VII ökar ordgemenskapen, vilket leder till att en minskning av medelvokabulären under VII medför en påtaglig minskning av totalvokabulären.

Det är tydligt att den första stora förändringen beträffande vokabulärstorleken sker under perioden 1641-60 och att den tendens som då visar sig fortsätter ett tag. Under period I har Bureus' psalm flest ord, 725. Wivallius' visor har 721 och Gyllenhielms *Nosce teipsum* 716. Från period II har sex av elva texter mer än 725 ord: *Bröllops beswär* 940, *Hercules* 908, Stiernhielms panegyrik 804, Westhius' bröllopsdikt 802, *Then fångne Cupido* 770 och Westhius' gravdikter 744. Det rör sig som synes helt om texter av Stiernhielm och hans imitatörer.

---

59 Herdan 1956 s. 45 presenterar ett mer komplicerat mått på ordgemenskap mellan olika texter, ett mått som kan användas vid signifikanstest. Vårt enkla mått är dock fullt användbar då vi rör oss med texter av samma längd.

60 Frågor rörande deltexters specifika karaktär studeras av Roland Pelchat i "Le vocabulaire caractéristique d'Harpagon" i *Études de linguistique appliqué* 1972 s. 75-98. Jfr även C. B. Williams 1970 s. 72ff.

Skogekär Bergbo har liten vokabulär liksom de av Stiernhielm opåverkade Ausius och Sparman. Här åskådliggöres Stiernhielms betydelse för berikandet av språket.[61] Men det är också värt att notera att redan Bureus, Stiernhielms lärare, har stor vokabulär. Under nästa period ser vi hur Stiernhielms lärjungar fortsätter tendensen. Tio av de femton texterna har mer än 725 ord. Det är samtliga Columbus' texter, Wollimhaus' panegyrik, Wennæsius' satirer samt Lucidors gravdikt 1 och 2 och bröllopsdikt 1 och 2. Alla dessa är mer eller mindre lärjungar till Stiernhielm, Lucidor dock i opposition till honom. Under period IV är däremot antalet texter med mer än 725 ord ganska litet, 22 av 44. Störst vokabulär har Dahlstiernas tre texter, Widmans två och Wexionius' reflexionspoesi och bröllopsdikt. Dessa författare ansluter sig som vi tidigare sett till traditionen från Stiernhielm och Columbus. Från period V har 14 texter av de 25 mer än 725 ord. Mest har Wervings och Runius' sällskapspoesi (846 resp. 842). Från period VI har 12 av de 27 texterna mer än 725 ord. Mest har Brenners bibelepik 2 med 841. Från period VII sker en ny ökning och 15 av de 24 texterna har mer än 725 ord. Mest har Nordenflychts *Tåget öfver Bält* med 814.

Vokabulärens storlek, medelvokabulärens storlek och ordgemenskapen varierar även mellan genrerna (tab. A 1.93). Fig. 1. 65 visar positionerna för genregrupperna med avseende på vokabulär och medelvokabulär.

---

61 Att Stiernhielm betraktade ordrikedomen som ett värdekriterium på språket har framhållits av bl. a. Olsson 1963 s. 304ff.

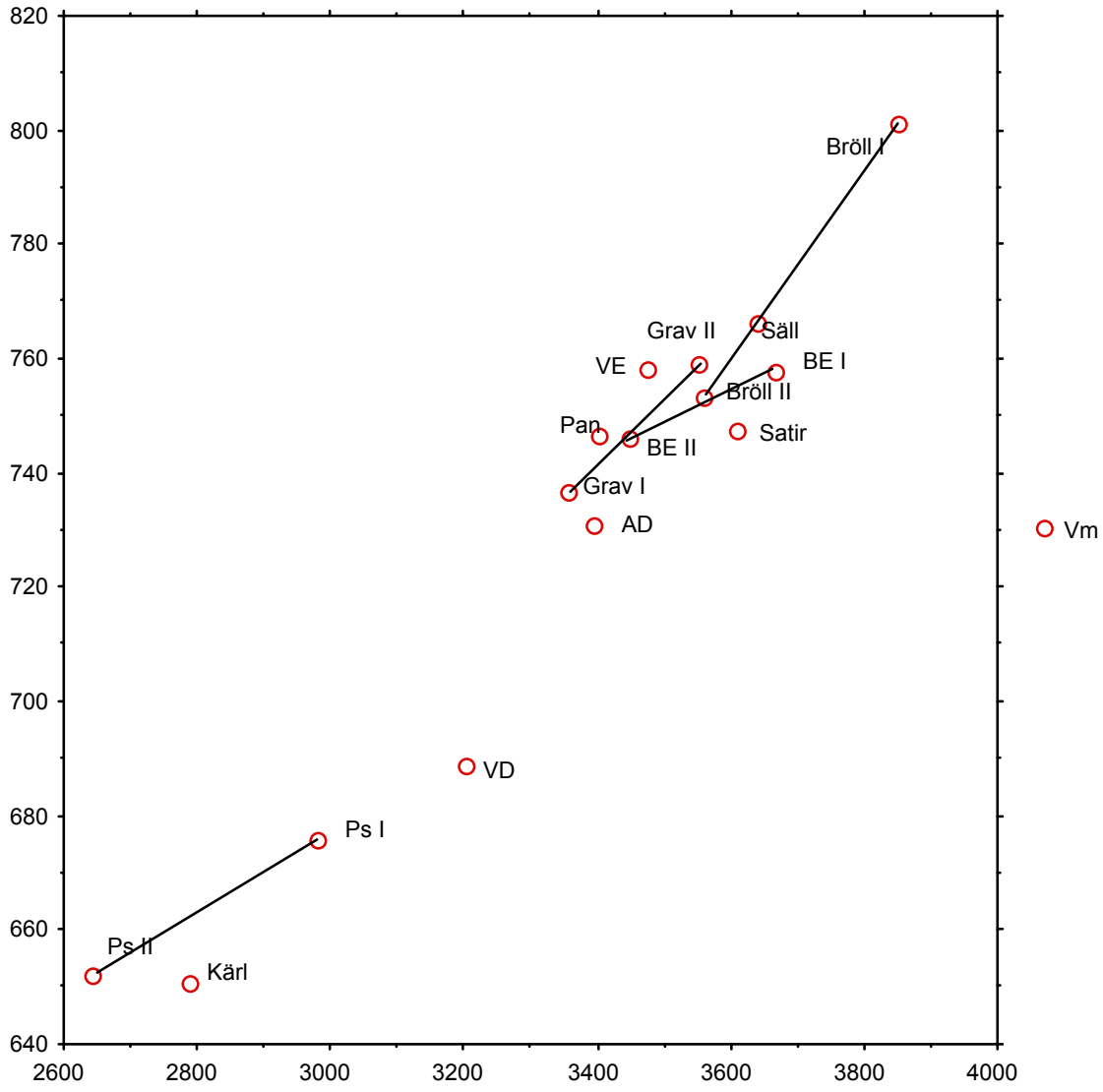

Vi ser att tre genregrupper tydligt skiljer sig från de andra. De båda grupperna psalm och gruppen kärlekspoesi har mycket lägre värden för bägge kategorierna än de andra genrerna.

Man kan också rangordna genrerna med avseende på de båda kategorierna.

Den rangordning man får om man ordnar genregrupperna på en fallande skala efter medelvokabulären blir inte densamma som den man får om man ordnar efter totalvokabulären:

	V	V_m
1.	Bröllopsdikt I	Bröllopsdikt I
2.	Biblisk epik I	Sällskapspoesi
3.	Sällskapspoesi	Gravdikt II
4.	Satir	Världslig epik
5.	Bröllopsdikt II	Biblisk epik I
6.	Gravdikt II	Bröllopsdikt II
7.	Världslig epik	Satir
8.	Andlig didaktik	Panegyrik
9.	Panegyrik	Biblisk epik II
10.	Biblisk epik II	Gravdikt I
11.	Gravdikt I	Andlig didaktik
12.	Världslig didaktik	Världslig didaktik
13.	Psalm I	Psalm I
14.	Kärlekspoesi	Psalm II
15.	Psalm II	Kärlekspoesi

I allmänhet rör sig förskjutningarna dock bara om ett eller ett par steg, Men gravdikt II och världslig epik går upp flera steg på grund av stor ordgemenskap, medan biblisk epik I, satir och andlig didaktik halkar ner. Högst kommer på bägge skalorna bröllopsdikt I, lägst de fyra genregrupperna världslig didaktik, psalm I och II och kärlekspoesi. Variationen för totalvokabulären är mycket större än i periodgrupperna. Visserligen når inte ens bröllopsdikt I upp till period III:s värde, men i gengäld ligger värdena för kärlekspoesi och psalm lägre än någon periods. Medelvokabulären är i bröllopsdikt I större än för period III, och den i kärlekspoesi och psalm II mindre än för period I. Standardavvikelsen varierar också. Störst blandning av vokabulärstorlek har världslig epik, medan psalmen är mest enhetlig. Men ingen genregrupp är så enhetlig som period VII. Liten ordgemenskap har satir, biblisk epik I, bröllopsdikt och sällskapspoesi. Texterna har alltså där i stor utsträckning var sin uppsättning av ord. Gemenskapen är dock större än för periodgrupperna II, III och IV. Stor ordgemenskap, lika stor som eller större än period VII, har kärlekspoesi och psalm. Dessa genrer rör sig alltså med ett litet antal ord som förekommer i alla texter. Den individuella variationen är begränsad.

Endast för de fyra författarna Spegel, Holmström, Dalin och Nordenflycht har vi grupper med tio texter, så att vi kan bestämma vokabulären per 20 000 ord. Vi känner emellertid också Stiernhielms totalvokabulär, räknad per 20 000 ord. Medelvokabulären hos Stiernhielm känner vi från tre texter (*Hercules*, panegyriken och *Then fångne Cupido*). Därtill kan läggas *Bröllops beswär*. Tab. A 1.94 visar värdena för dessa fem författare. Stiernhielm har en totalvokabulär som

ligger ungefär tusen ord över de andra författarnas, som har ganska jämna värden. Även medelvokabulären är mycket större hos Stiernhielm än hos de andra. Här varierar emellertid de andras värden. 1700-talsförfattarna och i synnerhet Nordenflycht har större medelvokabulär än 1600-talsförfattarna. Holmström har ungefär lika stor vokabulär i alla texter, oavsett genre, medan Spegel har större variation. Ordgemenskapen är mycket större hos Nordenflycht och Dalin än hos Stiernhielm och även hos Spegel och Holmström. Tendensen är klar: hos 1700-talsförfattarna ökar vokabulären i de olika texterna men texterna har oavsett genre betydligt fler gemensamma ord. Man kan se detta som ett bevis på att genren spelar mindre roll för ordvalet. Detta börjar bli individuellt, börjar bli författarens och inte så mycket genrens.

Men någon total individualisering är det inte fråga om. Det höga värde gemenskapsindex får för period VII visar att gemenskapen mellan författarna är stor. De underkastar sig inte längre så mycket genrens ordvalskrav. Men i stället kommer tidens. Medan Stiernhielmsstilen kännetecknas av stor vokabulär och stor anpassning till genren och barockens av liten vokabulär men fortfarande stor anpassning till genren, utmärkes den sista periodens stil, som vi kan kalla klassicismens, av ganska stor vokabulär men också stor allmängiltighet i ordvalet. Detta bekräftar vår gängse föreställning om klassicismens språk som starkt generaliserat.

Liksom vi gjort beträffande de stora ordklasserna (1.1.1.3) skall vi testa faktorerna genrens och tidens roll för vokabulärens storlek. För faktorn genre får vi värdet 7,987 på F. Det är signifikant (fg 10, 91). För tiden får vi 2,221, vilket är signifikant på 10%-nivån men inte på 5%-nivån (fg 6, 91). Hypotesen att genren inte spelar någon roll bör alltså förkastas, och det finns också viss sannolikhet för att hypotesen att tiden inte spelar någon roll bör förkastas.

Vi har här kunnat jämföra olika perioders, genrers och författares vokabulär. Man frågar sig hur denna vokabulär i storlek förhåller sig till andra tiders, genrers eller författares. För perioder och genrer finns ingenting att jämföra med. Vokabulärstorleken hos enskilda författare är däremot känd i åtskilliga fall. Problemet är bara att den är beräknad på olika antal löpord. Det är i detta sammanhang föga intressant att veta att den latinska bibeln har 5 649 olika ord, Milton ca 8 000 och Shakespeare ca 15 000. [62] Guiraud har beräknat att Baudelaire har 4 009 ord, Rimbaud 2 175, Mallarmé 2 170, Apollinaire 2 830,

---

62 Uppgifter från Herdan 1956 s. 15

Claudel 3 115 och Valéry 2 565, formorden frånräknade.[63] Det rör sig i dessa senare fall om små författarskap, räknat i antalet löpord. Fredmans epistlar har på 24 377 löpord 4 378 olika ord. Det är mindre än vad Stiernhielm har, om man tänker på att Bellmans textmassa är 4 377 större och vokabulären bara 248 ord större. Gullberg har på 49 574 löpord 7 898 olika ord. Även detta är mindre, om man använder måttet v^{log}/N^{log} - mer därom senare - för att jämföra vokabulärstorlek i olikstora material. För Gullberg får man nämligen då 0,831 och för Bellman 0,830 men för Stiernhielm 0,841. [64]

1.5.2 Hapax-orden

En stor vokabulär förutsätter att många ord har låg frekvens. Särskilt måste de ord som har frekvensen 1, de så kallade hapax-orden (grek. hapax legomena), vara många. Något slaviskt förhållande är det dock inte fråga om. Vokabulärens storlek beror nämligen också på att antalet ord med mycket hög frekvens är litet. Är detta förhållandet, finns det större plats för ord med relativt låg frekvens. Vi skall längre fram behandla dessa frågor. Här skall vi först studera hapax-ordens antal. [65]

Tab. A 1.95a-c visar i kolumn 2 hapax-ordens (V_1) antal och i kolumn 3 deras antal i förhållande till vokabulärens storlek i de olika textgrupperna. Vi finner (tab. A 1.95a) att hapax-orden har sitt lägsta värde under period I, att de ökar fram till III, minskar till V, ökar något under VI men minskar åter under VII. Kurvan stämmer väl med den för vokabulären men inte helt. Antalet hapax-ord per olika ord är litet under perioderna I och VII men stort under III och ganska IV:1 och II. Det är tydligt att när vokabulären ökar beror det främst på en ökning av hapax-orden.

---

63 Guiraud 1954 s. 76. En allmän föreställning är att Racine skulle ha liten vokabulär. Kylander 1994 s. 23 och 38f. Intressant är att vokabulären hos Racine är större i Phèdre och i de båda sena bibliska dramerna än i hans tidiga dramatik.

64 För Bellman se Nordstrand 1970 s. 8, s. 10 och s. 150, för Gullberg Thavenius 1971s. 25 och 26, tabellerna 1.2.5.1 och 1.2.5.2, sammanslagna

65 Om hapax-orden - eller ord med frekvensen 1 - se Herdan 1960 s. 66ff, Muller 1964 s. 43ff. och C. B. Williams 1970 s. 139. Williams anmärker, att somliga använder termen även om andra sällsynta ord eller ord som förekommer bara i en viss text. Muller skiljer mellan hapax-ord, som är ordv som förekommer endast en gång i en textkorpus, och ord med frekvensen 1 (V_1), som förekommer en gång i en delkorpus. Se Kylander 1994 s. 42. Här görs ingen sådan distinktion. När vi någon gång diskuterar hur det förhåller sig i de enskilda texterna rör vi oss bara med dessa texters andel av hapax-orden i den större korpusen, inte vilka ord som har frekvensen V_1 i delkorpusen.

Det vore värdefullt att veta vilka texter i grupperna som mest bidrar till högt antal hapax-ord. Utan hjälp av dator är det tidsödande att räkna fram detta: Jag har nöjt mig med att göra det för period II. Nedan visas i första raden hapax-ordens fördelning i absoluta tal på de tio texterna, i andra raden fördelningen i procent och i tredje raden andelen sådana hapax-ord i de enskilda texterna räknat på dessas hela vokabulär:

Tab. B 1.81. Hapax-ordens fördelning i absoluta tal på period II:s tio texter, fördelningen i procent och andelen sådana hapax-ord i de enskilda texterna räknat på dessas hela vokabulär

Hapax	20013	20014	21112	221141	221142	22711	22800	23115	23213	24113
Abs.tal	373	134	125	103	84	137	399	196	236	220
%	18,6	6,7	6,2	5,1	4,2	6,8	19,9	9,7	11,8	11,0
% av V	41,2	21,0	20,6	16,7	16,2	22,3	42,4	26,2	29,4	28,6

Bröllops beswär (22800) och *Hercules* (20013) svarar för långt fler hapax-ord än de övriga texterna. Stiernhielms båda andra texter, panegyriken (23213) och *Then fångne Cupido* (24113) kommer därnäst. Mycket liten del av hapax-orden finner man hos Skogekär Bergbo (*Klagemåhlet* = 30014, *Wenerid* = 22141, visorna = 22142). Räknar man den andel av de enskilda texternas vokabulär som är hapax-ord, blir skillnaden mellan Stiernhielm och Westhius, vars gravdikt (23115) kommer därnäst, inte så stor. En relativt stor del av Westhius' vokabulär på 744 finns alltså bara i denna text. Men bara ca 16 % av Skogekär Bergbos lilla vokabulär i urvalen kärlekspoesi förekommer endast en gång i gruppen. Det betyder att större delen av hans vokabulär är mer eller mindre gemensam för texterna.

Hapax-ordens antal i de olika genregrupperna skiftar betydligt (tab. A 1.95b) Även hapax-ordens andel av vokabulären varierar. Störst är den i de två genrer som har störst vokabulär, biblisk epik I och bröllopsdikt I, minst i psalm II, som också har den minsta vokabulären. Helt självklart är inte detta samband. Panegyriken har något högre andel än den världsliga epiken, trots att vokabulären är mindre. Världslig epik måste följaktligen ha fler ord med andra låga frekvenser (2, 3 etc.)

Hapax-ordens fördelning på texter har undersökts i en grupp, nämligen bröllopsdikt I:

Tab. B 1.82. Hapax-ordens fördelning på de tio texterna i Bröllopsdikt I

Hapax-ord	22280	32823	1328241	42836	42847	528511	62871	62880	72877	72891

Abs. tal	380	260	247	165	227	178	234	202	178	164
%	17,0	11,6	11,0	7,4	10,2	8,0	10,5	9,0	8,0	7,3
% av V	40,4	30,5	30,6	24,7	28,0	25,2	29,5	26,2	24,4	22,4

Bröllops beswär (22280) tar också här den största delen av hapax-orden, som är 2 236 stycken. Man skulle vänta att Columbus (32823) skulle gå långt före de andra, men det gör han inte. Minsta andelen faller dels på Holmström (42836), dels på Dalin (72877) och Nordenflycht (72891). De senares i och för sig större totalvokabulär för alltså inte med sig att de också tar någon större del av hapax-orden i denna genre.

Sist går vi till de fem författarna (tab. A 1.95c). Stiernhielm har långt större antal hapax-ord, både i absoluta tal och i andel av vokabulären, än de andra diktarna. Skillnaden mellan dessa är inte så stor, men Nordenflycht har litet antal hapax-ord i förhållande till vokabulärstorleken. Det innebär att hon i större utsträckning än t.ex. Spegel och Holmström använder ord med frekvenserna 2, 3 etc. och/eller har få ord med hög frekvens.

Hur hapax-orden fördelar sig på texterna kan vi inte studera hos Stiernhielm, eftersom hans texter inte är lika långa. Hos Spegel får vi:

Tab. B 1.83. Hapax-ordens fördelning på de tio texterna hos Spegel

Hapax-ord	411311	411312	412312	412313	412314	412315	41331	42531	51231	52531
Abs. tal	109	108	237	181	100	159	149	223	158	207
%	6,7	6,6	14,5	11,1	6,1	9,7	9,1	13,7	9,1	12,7
% av V	17,1	17,4	30,9	24,4	16,7	23,3	21,0	29,4	23,5	30,7

När de två världsliga genrerna (Tityrus = 42531 och den sena satiren = 52531) har större andel än de flesta andliga kan det bero på att profana genrer till en del har sin egen speciella vokabulär och att de profana här är i minoritet. Störst andel hapax-ord har emellertid *Guds Werk och Hwila* 2 (412312) . Psalmen (411311 och 411312) har liten andel, även räknat på texternas egen vokabulär.

Holmström har följande fördelning:

Tab. B 1.84. Hapax-ordens fördelning på de tio texterna hos Holmström

Hapax-ord	412361	421362	421364	42236	42636	42836	42936	43136	432361	432362
Abs. tal	119	144	176	203	132	174	247	176	145	130
%	7,3	8,8	10,7	12,3	8,1	10,6	15,1	10,7	8,8	7,9
% av V	18,2	21,1	26,3	27,8	20,2	26,1	32,6	25,0	21,8	19,5

Burlesken (42936) har största andelen, därnäst sällskapspoesien (42236). Trots att burlesken också har störst vokabulär, utgör hapax-orden en större del av denna än i någon annan genre. Burlesken har tydligen sin egen uppsättning av ord.

Dalin har följande fördelning:

Tab. B 1.85. Hapax-ordens fördelning på de tio texterna hos Dalin

Hapax-ord	62177	62277	62477	62577	71177	72277	72877	73177	73277	73377
Abs. tal.	105	222	136	224	131	188	162	122	122	171
%	6,6	14,0	8,6	14,2	8,3	11,9	10,2	7,7	7,7	10,8
% av V	16,9	29,9	19,2	28,1	19,0	24,5	22,2	17,7	16,8	23,8

Även här har sällskapspoesien stor andel (62277 och 72277). Det tycks vara så, att denna genre söker de ovanliga, bara enstaka gånger använda orden. Även satiren (62577) har stor andel. Man kan här jämföra med burlesken hos Holmström och satiren hos Spegel. Kärlekspoesien 62177) och psalmen (71177) har däremot liksom hos Holmström och Spegel liten andel.

Även hos Nordenflycht har satiren (72591) många hapax-ord, men där har den världsliga epiken (73391) ännu fler:

Tab. B 1.86. Hapax-ordens fördelning på de tio texterna hos Nordenflycht

Hapax-ord	71191	721911	721912	72391	72491	72591	72891	73191	73291	73391
Abs. tal	120	132	115	159	131	201	134	128	162	240
%	7,9	8,7	7,6	10,4	8,6	13,2	8,8	8,4	10,6	15,8
% av V	18,2	19,3	15,6	21,2	18,3	26,0	18,4	17,2	21,5	29,6

Hos Dalin och än mer hos Nordenflycht utgörs en mindre del av de enskilda texternas vokabulär av hapax-ord än vad fallet är hos de tidigare diktarna. Hos Spegel rör det sig om i medeltal 23,44%, hos Holmström 23,86% men hos Dalin om 21,81% och hos Nordenflycht bara 20,53%. 1700-talsförfattarna söker inte det unika ordet. Den verkliga motpolen till Dalin och Nordenflycht är Stiernhielm. Tyvärr kan vi inte göra motsvarande beräkningar för honom. Dock innehåller urvalet ur *Bröllops beswär* 382 ord, som är hapax-ord i hela Stiernhielmsmaterialet. Det är 15,6% av hapax-orden, alltså betydligt mer än väntevärdet 10% och inte mindre än 40,6% av *Bröllops beswärs* vokabulär på 940 ord. Man kan förmoda att förhållandena är likartade i *Hercules*.

Stiernhielms speciella ställning motiverar en särskild undersökning av hans vokabulär. Här nedan ser vi förhållandena i de olika texterna:

Tab. B 1. 87. Vokabulärens omfattning i löpord (N), vokabulär (V), , ord med frekvensen 1 i absoluta tal (V_1) och i del av vokabulären (V_1/V) samt för jämförelse av vokabulärstorleken i de oliklånga texterna måttet V^{log}/ N^{log}.

	N	V	V^{log}/N^{log}	V_1	V_1/V
Hercules	4928	1721	.876	1174	.682
Harmskrift	557	266	.883	184	.692
Panegyrik	2417	930	.877	627	.674
Cupido	3520	1118	.860	740	.662
Freds-Afl	2727	920	.863	596	.648
Parnassus	2267	936	.886	649	.693
Lycks. Ä.	312	212	.933	172	.811
Smådikter	806	414	.900	287	.693
Övriga	446	262	.913	199	.760
Bröllops beswär	2000	940	.901	660	.702
Bröllops beswär (hela)	4813	1644	.873	1069	.650

Om man tror att *Hercules* har den största vokabulären hos Stiernhielm, tar man miste. Stiernhielms texter har genomgående stor vokabulär. Det högsta värdet mätt med V^{log}/ N^{log} har *Lycksaligheetenes Ähre-pracht.* Men när det gäller så korta texter som bara några hundra löpord, ger måttet sannolikt för starkt utslag. Å andra sidan har *Bröllops beswär*-urvalet på 2000 ord inte mycket lägre värde. Inte heller vad avser hapax-orden ligger *Hercules* främst. *Parnassus Triumphans* och *Bröllops beswär*-urvalet har högre värden på V_1/V . Däremot har hela *Bröllops beswär* lägre, vilket beror på att senare hälften av dikten har betydligt färre ordhopningar än den förra och dessutom många omtagningar.

1.5.3 Andra klasser av lågfrekventa ord

Vi skall nu undersöka hur stor del av vokabulären i de olika textgrupperna som utgörs av ord med frekvenserna 2-5. Värdena finner vi i tab. A 1.96a-c.

Tab. A 1.96a visar att ökningen av antalet hapax-ord i de första periodgrupperna följs av en ökning av ord med frekvensen 2 (V_2) . Även ord med frekvensen 3 (V_3) ökar från period I till II. I de senare periodgrupperna syns inte något sådant samband, och även om V_2 och V_3 ökar i början i absoluta tal, ökar de inte i andel av vokabulären. Det betyder att ökningen av vokabulärstorleken från I till III till allra största delen beror på hapax-ordens ökning. Vi ser vidare att medan V_1 och V_2 är störst under period III, har V_3 sitt högsta värde under V, en period med liten vokabulär. Siffrorna för V_4 är intressanta. De är låga under de perioder som har flest hapax-ord. Man skulle vara böjd att dra slutsatsen att kompensationen för ökningen av hapax-orden skulle börja i denna frekvensklass.

V_5 har emellertid höga värden under II och III, och det kan vara fråga om tillfälligheter. Lägger vi samman de lågfrekventa ordens klasser, får vi en summa som utgör mellan 82,2 och 86,9% av hela vokabulären, med lägst värde för period VII, högst för III och IV:1. Att andelen lågfrekventa ord är störst då vokabulären är stor är väntat, men helt entydigt är förhållandet inte. Procentuellt är de lågfrekventa orden nästan lika många under IV:1 som under III, trots att vokabulären är betydligt mindre. När vi summerat de lågfrekventa orden får vi en rest av medel- och högfrekventa ord. Resten ökar från IV till VII, så att period VII trots sin lilla vokabulär har större rest än någon annan period. De ofta använda orden präglar stilen under period VII.

Vi skall nu se hur det förhåller sig med genrerna. Fig. 1.66 visar genrernas lägen med avseende på frekvensklasserna V1, V2, V3, V4 och V5.

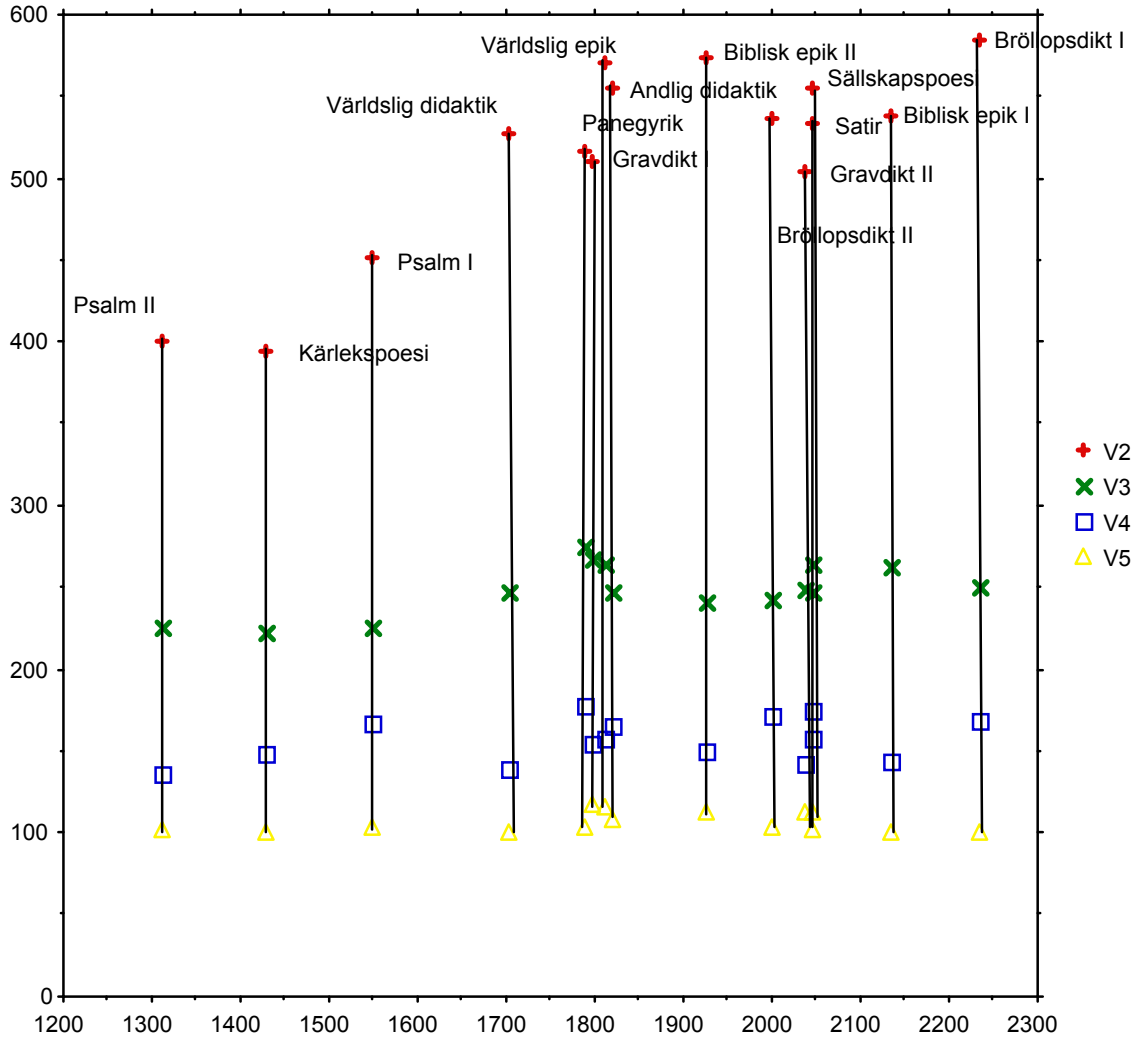

Vi ser hur genregrupperna psalm och kärlekspoesi skiljer ut sig genom att de har få hapaxord. Men de har också få ord med frekvensen 2, vilket gör staplarna låga. Även för ord med frekvensen 3 har de låga värden. Världslig epik har medelmåttigt antal hapaxord men många ord med frekvensen 2, vilket ger en hög stapel.

Den genregrupp, bröllopsdikt I, som har flest hapax-ord, har också flest ord med frekvensen 2 (tab. A 1.96b). Men sedan är det slut med överensstämmelsen. Biblisk epik I, till exempel, har högre värde för V_2 och lägre för V_1 än biblisk epik I. Kärlekspoesi och psalm har lågt värde för V_2, liksom för V_1. Beträffande de övriga klasserna bör noteras, att bröllopsdikten, som har låga värden för V_1 och V_2, även har relativt låga för de andra klasserna. Bröllopsdikten utmärks således av att ha många av de minst frekventa orden men ganska få av ord som förekommer tre till fem gånger. Med psalmen och kärlekspoesien förhåller det sig tvärtom. Dessa har

ett stort antal ord som upprepas några gånger. Om detta beror på upprepningar i en och samma text eller på användning av någon för genren utmärkande "basvokabulär" kan inte avgöras. Summan lågfrekventa ord blir emellertid mindre än i de andra genregrupperna.

Här har genrer och perioder studerats på samma sätt. Man kan dock vänta att de uppför sig olika. Genrer som handlar om samma ämne bör rimligen ha fler gemensamma ord och färre hapax-ord än perioder. Så är också fallet. Perioderna har i medeltal 1930,3 hapax-ord men genrerna bara 1842,1. Av V_2 har periodgrupperna i medeltal 523,4 och genregrupperna 516,8 och av V_3 resp. 261,9 och 249,0. Men sedan vänder det. Av V_4 har periodgrupperna 148,3 men genregrupperna 157,0 och av V_5 periodgrupperna 102,6 men genregrupperna 106,5.

Liksom de fem författarna skiljer sig i fråga om vokabulärstorlek och antalet hapax-ord, skiljer de sig vad angår övriga klasser lågfrekventa ord (tab. A 1.96c). Stiernhielm har avsevärt fler ord med frekvensen 2 och även fler med frekvenserna 3 och 4 än de övriga författarna. Men medan Spegel och Holmström har fler hapax-ord än Dalin och Nordenflycht, har dessa fler ord med frekvensen 2. Skillnaden är inte stor, men den ger en antydan om en viktig olikhet i användningen av språket. Utsträcker vi studiet till de andra frekvensklasserna, bekräftas intrycket. Dalin och särskilt Nordenflycht har också fler ord med frekvensen 4 än de båda andra, Nordenflycht dessutom markant fler med frekvensen 5. Lägger man samman antalet ord med frekvenserna 2-5 och ställer summorna mot antalet hapax-ord, får man intressanta resultat:

Tab. B 1.88. Antalet lågfrekventa ord hos fem författare

	V_1	V_{2-5}	V_1/V_{2-5}
Stiernhielm	2450	1155	2,12
Spegel	1630	930	1,75
Holmström	1645	937	1,76
Dalin	1583	959	1,65
Nordenflycht	1522	1016	1,50

Medan 1600-talsförfattarna främst söker det unika ordet, den nästan bortglömda arkaismen, dialektordet eller det nyskapade ordet och den djärva sammansättningen, är de båda 1700-talsförfattarna visserligen angelägna om att variera och använder därför också de en del ovanliga ord, men de är inte rädda för

att upprepa dem. Särskilt hos Nordenflycht utgör orden med frekvenserna 2-5 en större del av de lågfrekventa orden än hos 1600-talsförfattarna.

1.5.4 Övriga frekvensklasser

När vi nu går vidare med frekvensklasserna, är det inte lämpligt att behandla varje klass för sig. Vi slår i stället samman klasserna till större. Hapax-orden behåller vi som särskild klass, eftersom dessa ord har sin speciella kvalitet. Orden med frekvenserna V_{2-5} slår vi samman till en klass, som lämpligen kallas "lågfrekventa ord". Vi låter sedan V_{6-20} bilda en klass, V_{21-50} en annan, V_{51-100} en tredje och $V_{101-500}$ en fjärde. Sist har vi en klass med frekvensen över 500. Det rör sig bara om ett eller två ord i grupperna. Orden med frekvens lägst kan kallas "högfrekventa ord". Tab. A 1.97a-c visar fördelningen i grupperna på de olika klasserna, dels i absoluta tal, dels i procent av vokabulären. Förhållandena i de olika periodgrupperna visas i fig. 1. 67.

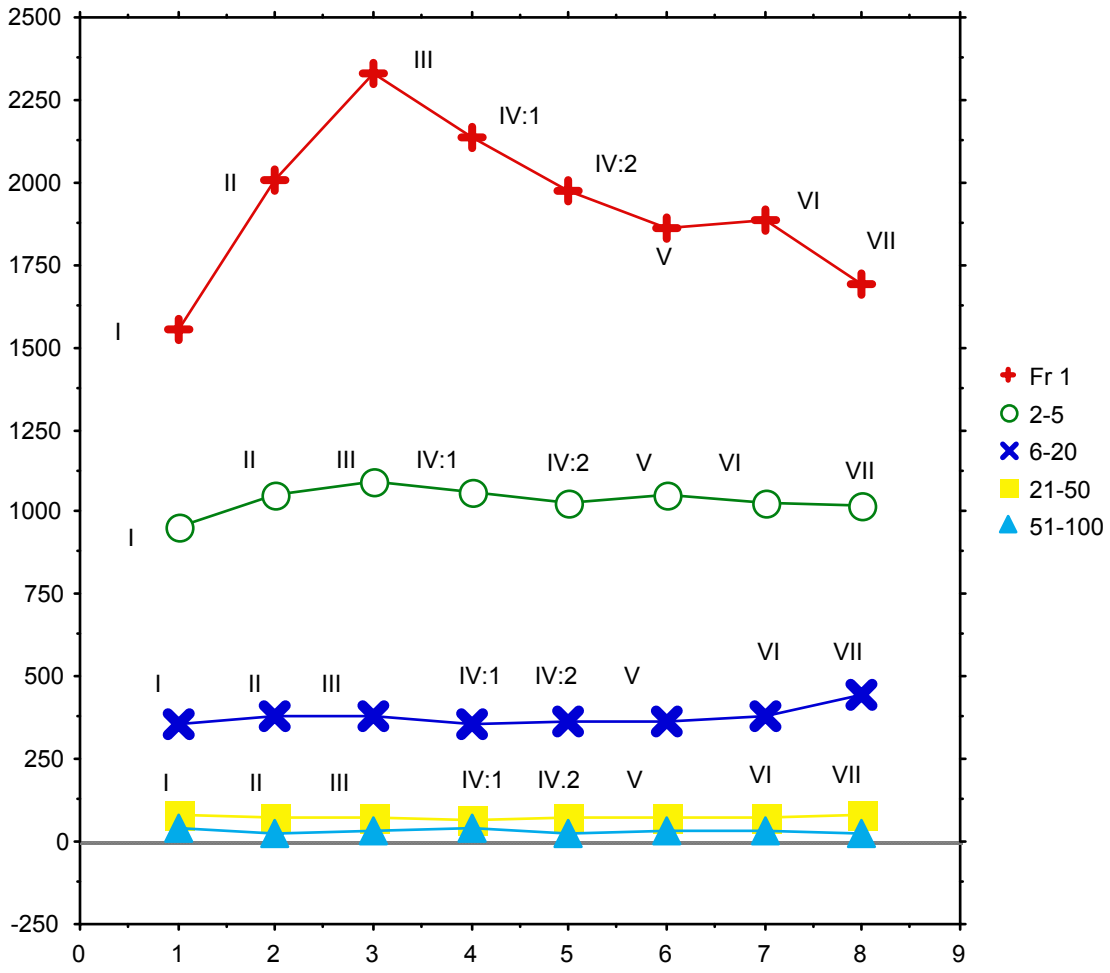

De lågfrekventa orden är för alla perioderna utom I något över ettusen till antalet och utgör ca 30% av vokabulären (tab. A 1. 97a). Andelen är dock betydligt mindre under mittperioderna än under flygelperioderna. Medan hapax-orden minskar under de sista perioderna, är de lågfrekventa orden bara underkastade en obetydlig minskning. Än mer markant är förhållandet med klassen V_{6-20}. I antal är de för perioderna IV-V bara något över 350, men de ökar under den sista perioden till 447. I procent betyder det en ökning från 9,7 till 13,6. Delar man upp klassen, visar det sig att det är orden med frekvens under tio som står för den stora förändringen. Medan IV:1 har bara 229 eller 6,2% i klassen V_{6-10}, har VII 300 eller 9,1%. Förändringen kan knappast vara slumpmässig. Grupp IV:2 har nämligen värden som är mycket snarlika de grupp IV:1 har: 237 eller 6,8%. Det är nu av intresse att se i vilken frekvens ökningen från IV till VII börjar. Går vi tillbaka till Tab. A 1.96a ser vi att period VII har färre ord med frekvensen 2 än IV:1 och

IV:2 men fler med frekvenserna 3, 4 (här dock ej fler än IV:2) och 5. Det område det gäller är alltså frekvenserna 3-10. Med 10 slutar nämligen ökningen. Skillnaden mellan period VII och period IV ligger alltså i att VII har färre hapax-ord och ord som förekommer bara två gånger men fler ord som återkommer 3-10 gånger. Detta torde också kunna sägas vara en skillnad mellan klassicismens och barockens stil. För övriga frekvensklasser är skillnader mindre. Klassen V_{21-50} ökar svag från IV till VII men i gengäld minskar V_{51-100} något. Det mest påtagliga är att dessa klasser minskar från period I till period II. Period I har liten vokabulär, mycket litet antal hapax-ord och lågfrekventa ord men relativt stort antal ord med "normala" frekvenser.

Genrerna skiljer sig som väntat tydligt från varandra (tab. A 1.97b och fig. 1. 68).

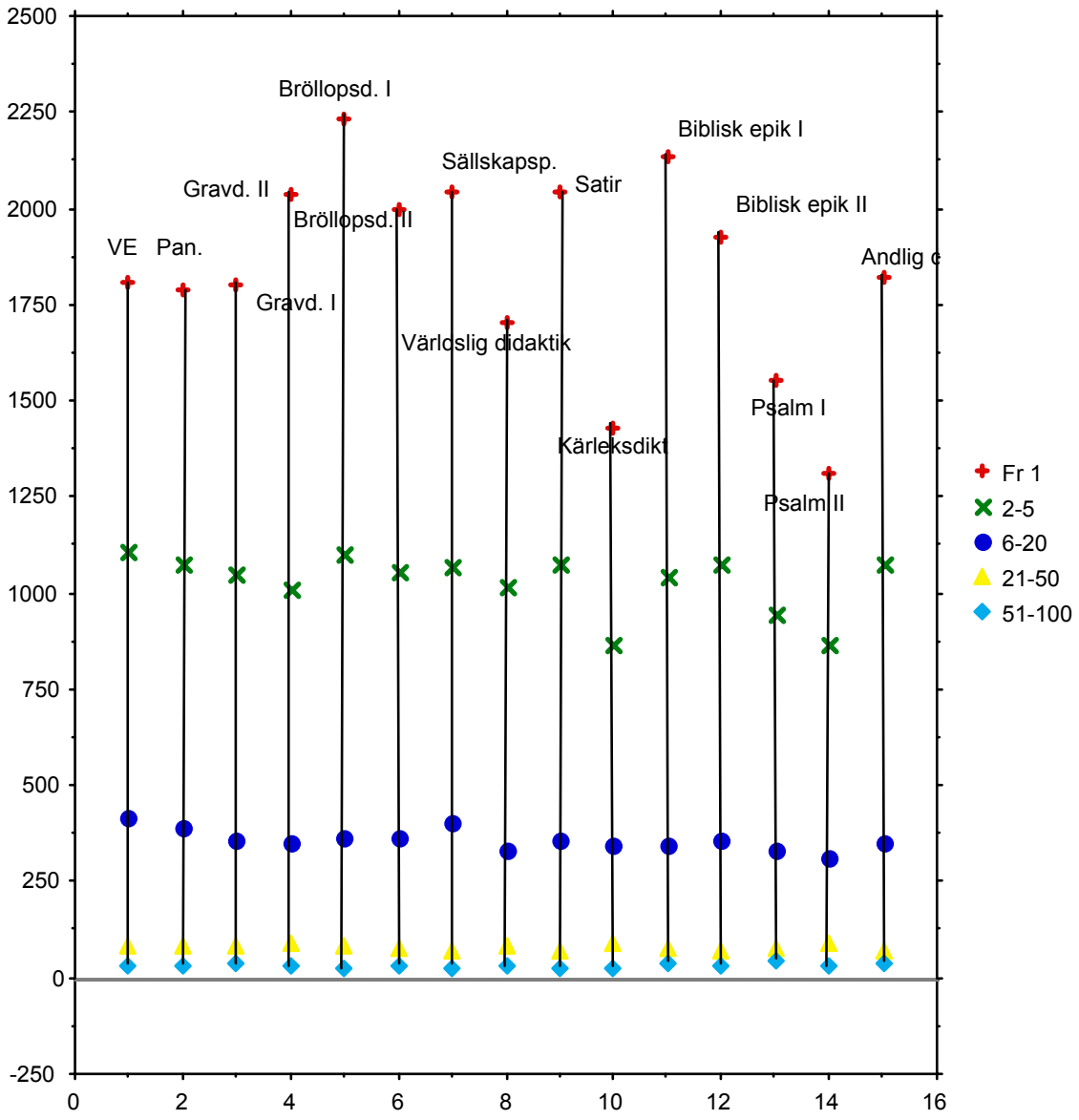

Tre genrer har litet antal lågfrekventa ord: kärlekspoesi och psalm I och II. Men deras procenttal är inte låga. Tre genrer har många ord med frekvenserna 6-20: världslig epik, panegyrik och sällskapspoesi. Procentuell når emellertid kärlekspoesien högre och psalmen lika högt. Mest intressant är kanske förhållande med frekvensklassen $V_{21-50.}$ Satiren har bara 68 ord eller 1,9% i denna klass, men kärlekspoesien 88 eller 3,3% och psalm II 89 eller 3,4%. All psalm har också många ord i klassen V_{51-100} och psalm II även i $V_{101-500}$. Det betyder att psalmen i

mycket stor utsträckning använder samma ord många gånger och att kärlekspoesien gör detsamma, fastän i mindre utsträckning. En del av förklaringen ligger i att dessa genrer har många formord och hjälpverb, som ju vanligen är högfrekventa.

De fem författarna uppvisar olika profiler också för de nu aktuella frekvensklasserna (tab. A 1.97c, fig. 1.69).

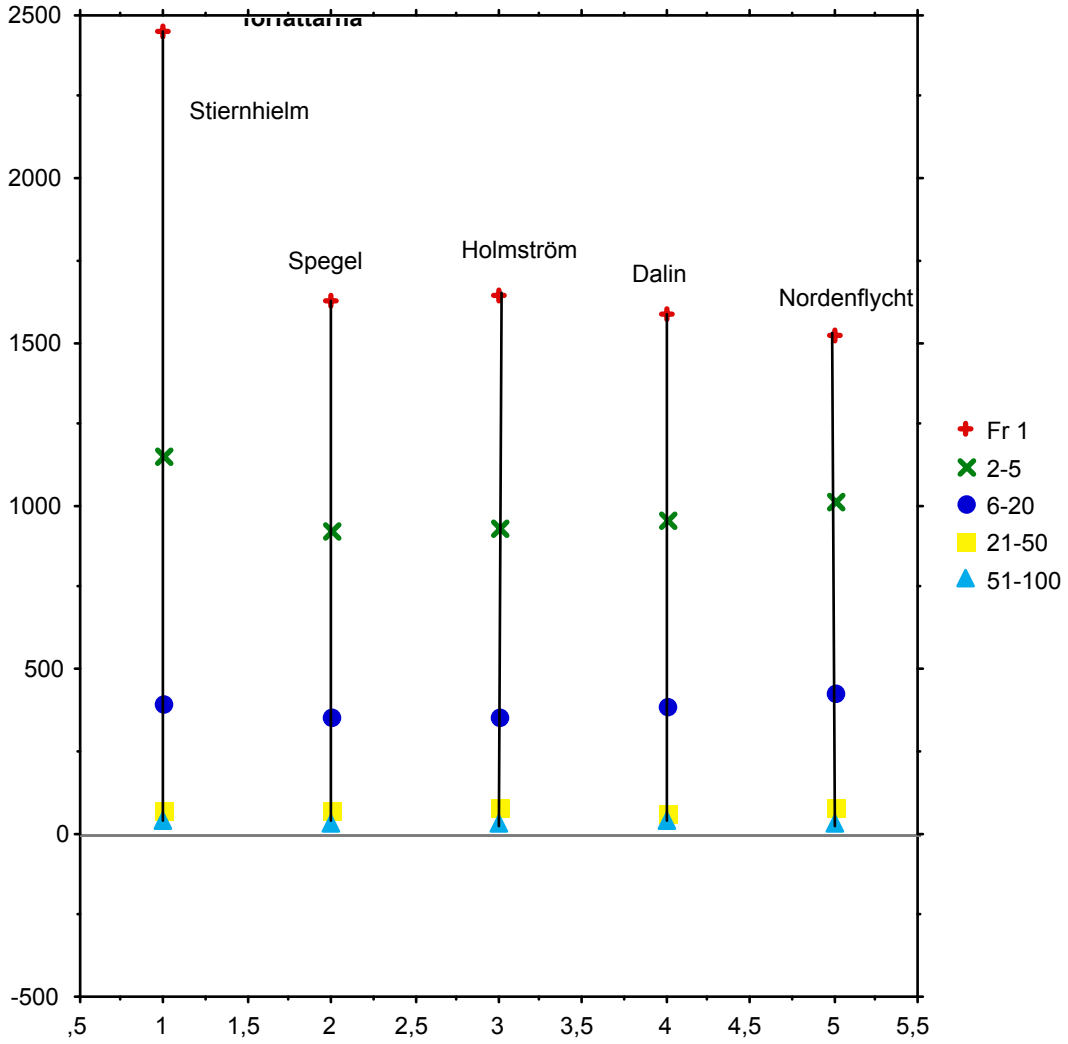

Stiernhielm har i förhållande till Spegel och Holmström många ord i klassen $V_{6\text{-}20}$. Trots detta utgör de en ganska liten del av hans vokabulär. Procenttalen är högre hos de andra författarna. Hos Dalin och Nordenflycht ökar antalet ord i frekvenser 6-20 betydligt. Vi finner alltså samma fenomen som då vi jämförde period VII med

period IV. Men medan skillnaden mellan VII och IV i huvudsak gäller frekvenserna 3-10, gäller den här ett större fält. Nordenflycht har redan i frekvens 2 fler ord än Spegel och Holmström. Det nu konstaterade förhållandet bekräftar den framförda hypotesen att skillnaden är en skillnad mellan klassicistisk och barock stil, ty de beror inte på sammansättningen av periodgrupper, som ju kan vara tillfällig, utan finns i själva de viktiga författarskapen. Tyvärr har vi ingen möjlighet att jämföra fler författare från de båda epokerna.

1.5.5 Ordens fördelning på rangklasser

Vi riktar nu blicken mot de högfrekventa orden. Variationen är stor mellan de olika grupperna beträffande frekvenserna för de högst frekventa orden. I de åtta periodgrupperna får vi följande frekvenstal för de tio högst frekventa orden:

Tab. B 1.89. Frekvensen för de tio högstfrekventa orden i de olika periodgrupperna

						Summa
I	809	468	426	340	314	
	276	267	265	265	237	3667
II	993	457	357	337	314	
	255	248	244	235	229	3669
III	856	437	365	326	296	
	295	284	262	246	225	3592
IV:1	793	401	387	349	346	
	291	267	258	253	252	3597
IV:2	677	426	404	323	308	
	288	277	276	270	260	3509
V	715	402	395	355	322	
	310	302	265	259	239	3564
VI	685	379	377	368	329	
	283	263	255	237	225	3401
VII	759	417	407	347	335	
	253	244	240	229	218	3449

Ordet med högst frekvens - alltid *och* - får efter det mycket höga värdet under period II en kraftig nedgång fram till VI, varefter en viss återhämtning sker. Kurvan är likartad för ord nummer 2 och 3, fastän kulmen där finns redan under period I. Sedan varierar förändringarna. Det tionde ordet har högst frekvens under period IV, lägst under VI. Summan för de tio orden är högst för de två första perioderna, lägst för VI. De första perioderna har alltså flera verkligt högfrekventa ord än de sista.

Genregrupperna uppvisar följande förhållanden:

Tab. B 1.90.Frekvensen för de tio högstfrekventa orden i de olika genregrupperna

						Summa
VE	750	469	408	353	297	
	273	262	259	251	241	3563
Pan.	839	407	373	319	313	
	313	264	224	209	202	3463
Gravd.I	760	455	421	409	300	
	297	281	267	265	265	3720
Gravd.II	729	475	396	373	349	
	287	263	259	257	238	3626
Bröll. I	763	419	388	354	335	
	294	237	218	210	208	3426
Bröll. II	708	451	384	382	372	
	350	292	264	256	235	3694
Sällsk.	744	421	400	374	361	
	298	265	234	229	198	3524
VD	739	460	373	308	301	
	293	287	278	250	248	3537
Satir	672	448	412	391	367	
	325	308	290	275	271	3759
Kärl.	700	673	466	395	395	
	373	297	289	278	272	4138
BE I	797	438	407	332	332	
	315	307	269	249	247	3693
BE II	748	398	364	355	299	
	286	279	265	238	238	3470
Psalm I	839	403	400	383	372	
	345	280	270	255	239	3786
Psalm II	835	441	426	413	342	
	327	326	322	310	261	4003
AD	809	380	379	357	297	
	293	281	280	269	244	3589

Panegyrik, psalm och andlig didaktik har hög frekvens för det högst frekventa ordet, satir och kärlekspoesi låg. I kärlekspoesien - men endast där - är det inte *och* utan *jag* som kommer på första plats. Men sedan sker en utjämning, så att det tionde ordet har betydligt högre frekvens i satir och kärlekspoesi än i de flesta andra grupperna. Summan varierar trots detta betydligt. Kärlekspoesi, psalm och även gravdikt tycks dragas mot de högfrekventa orden, panegyrik, världslig epik, sällskapspoesi och världslig didaktik däremot inte.

Sist de fem författarna:

Tab. B 1.91. Frekvensen för de tio högstfrekventa orden hos fem författare

						Summa
Stiernh.	1377	526	463	299	278	
	227	211	208	199	190	3978
Spegel	874	465	441	378	372	
	352	298	280	266	247	3972
Holmstr.	559	443	439	436	325	
	299	299	270	268	249	3587
Dalin	651	437	394	373	340	
	270	269	252	234	225	3445
Nordenfl.	888	460	451	345	289	
	287	268	200	199	196	3583

Skillnaderna mellan författarna är mycket större än de mellan perioderna eller genrerna. Stiernhielm och Spegel har ungefär lika hög summa högfrekventa ord, men Stiernhielm har ca 500 ord större frekvens för första ordet men sedan lägre för alla ord från och med fjärde ordet. Vokabulären har tydligen en helt annan sammansättning hos Stiernhielm än hos Spegel. Lägger vi till vad vi vet om de lågfrekventa orden, inser vi hur stor skillnaden är. Stiernhielm har ju inte bara mycket hög frekvens för de mest högfrekventa orden utan också ett mycket stort antal lågfrekventa ord. Vi skall uppmärksamma detta förhållande längre fram. De övriga författarna skiljer sig också från Stiernhielm men även, fastän mindre, från varandra. Dalin och särskilt Holmström har mycket låg frekvens för förstaordet. Dalin har genomgående låga frekvenser och liten summa. Nordenflycht liknar något mer Stiernhielm och har liksom denne en viss betoning på de högst frekventa orden.

Vad vi gjort här är en början till en indelning av vokabulären på ett annat sätt än i föregående stycke. Vi utgår här inte från frekvenserna utan från rangen. De klasser vi studerat kan kallas rangklasserna 1-10 (R_{1-10}). För att sedan få tillräckligt höga värden är det tillrådligt att göra mer omfattande grupperingar. Utom den nämnda använder vi R_{11-50}, R_{51-150}, $R_{151-300}$ och $R_{300>}$.

I tab. A 1.98a (fig. 1.70) ser vi att orden i rangklasserna 1-10 minskar något så när kontinuerligt från period I till period VII.

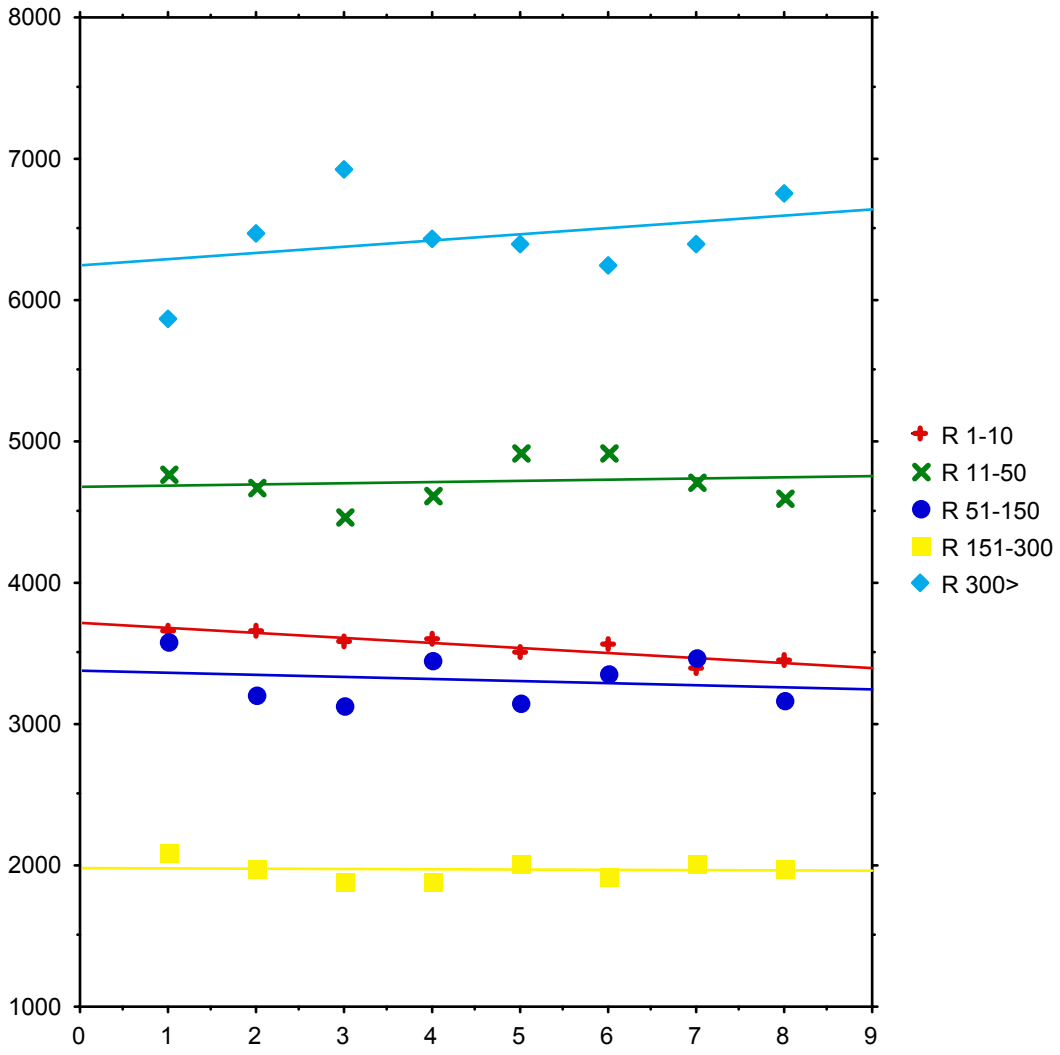

Perioderna V och VII uppvisar dock svaga ökningar. Dessa ökningar påverkar likväl inte den nedåtgående tendensen, vilket framgår om man som vi gjort ritar ut regressionslinjen. Rangklasserna 11-50 minskar från I till III, ökar under IV men minskar sedan på nytt. Mest påfallande beträffande $R_{151\text{-}300}$ är de höga värdena för I och VI, men förändringarna sker oregelbundet och är svårtolkade. Desto tydligare än förändringen för de sista rangklasserna. Där har vi en stor och jämn ökning från period I till period III, en minskning från III till V och sedan en ny ökning.

Skillnaderna mellan genrerna är stora och intressanta (tab. A 1.98b, Fig. 1. 71).

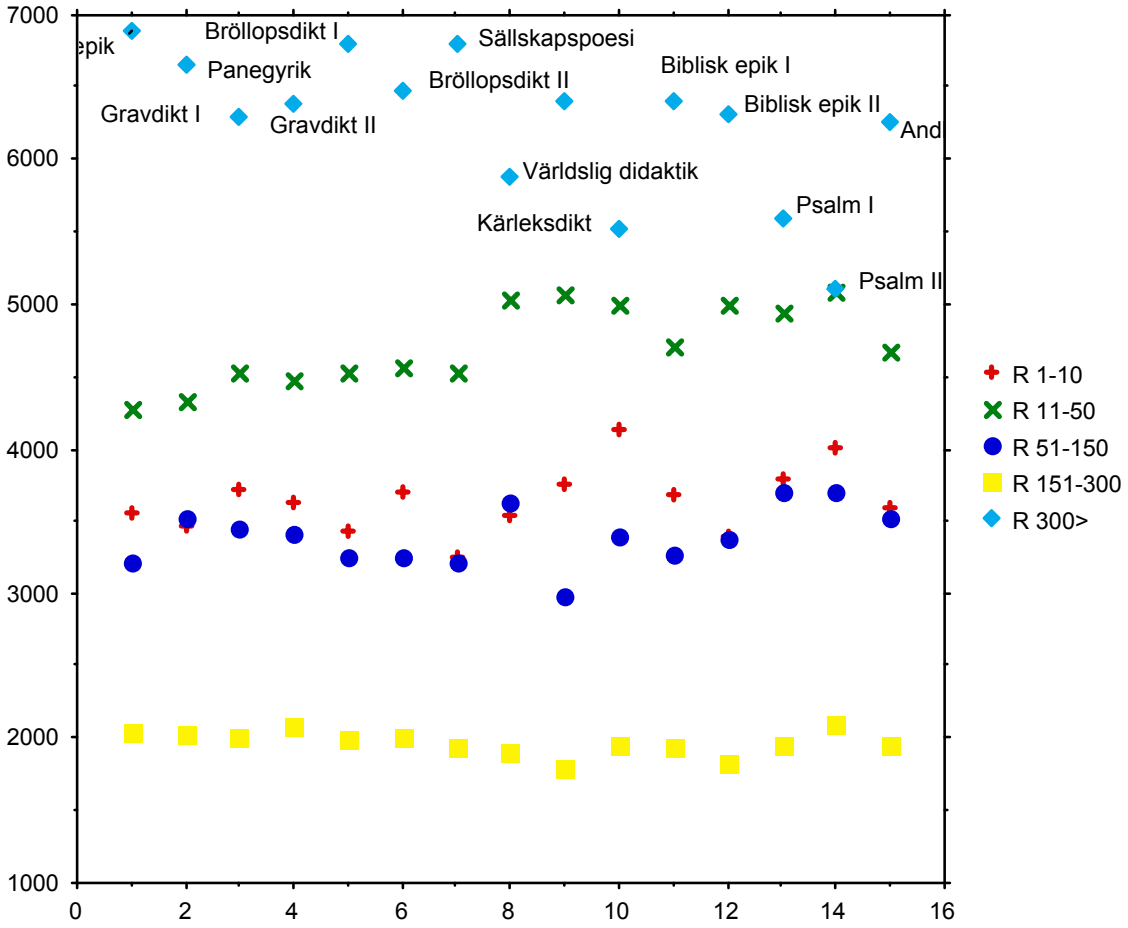

Kärlekspoesi och psalm har inte bara högt värde för rangklasserna R_{1-10} utan även för R_{11-50} och R_{51-150}. I första fallet rycker dock världslig didaktik, satir och biblisk epik II upp på samma nivå, och i senare fallet världslig didaktik, gravdikt och panegyrik. Världslig epik och panegyrik har lågt värde för rangklasserna R_{11-50}, världslig epik, bröllopsdikt, sällskapspoesi och bibelepik för R_{51-150}. Med rangklasserna $R_{151-300}$ sker den stora omsvängningen. Där är det världslig epik, panegyrik gravdikt och bröllopsdikt som - vid sidan av psalm II - har de höga siffrorna. Och i klassen $R_{300>}$ visar världslig epik upp det högsta talet och följs av bröllopsdikt I, medan psalm och kärlekspoesi har låga tal.

Som vi minns har Stiernhielm och Spegel ungefär lika höga siffror för R_{1-10}. Rangklasserna R_{11-50} skapar en väldig skillnad mellan de båda författarna, då Spegel har nära 1 400 fler ord i denna klass (tab. A 1.98c). Alla de andra författarna har också högre värden än Stiernhielm, lägst Nordenflycht. Även i rangklasserna R_{51-150} ligger Stiernhielms värde under de andras. I rangklasserna $R_{151-300}$ har skillnaderna utjämnats. Störst är nu skillnaden mellan Nordenflycht och Stiernhielm. I rangklasserna $R_{300>}$ ligger Stiernhielms värde långt över de andras, särskilt över 1600-talsförfattarnas.
Fig.1.72 visar lägena.

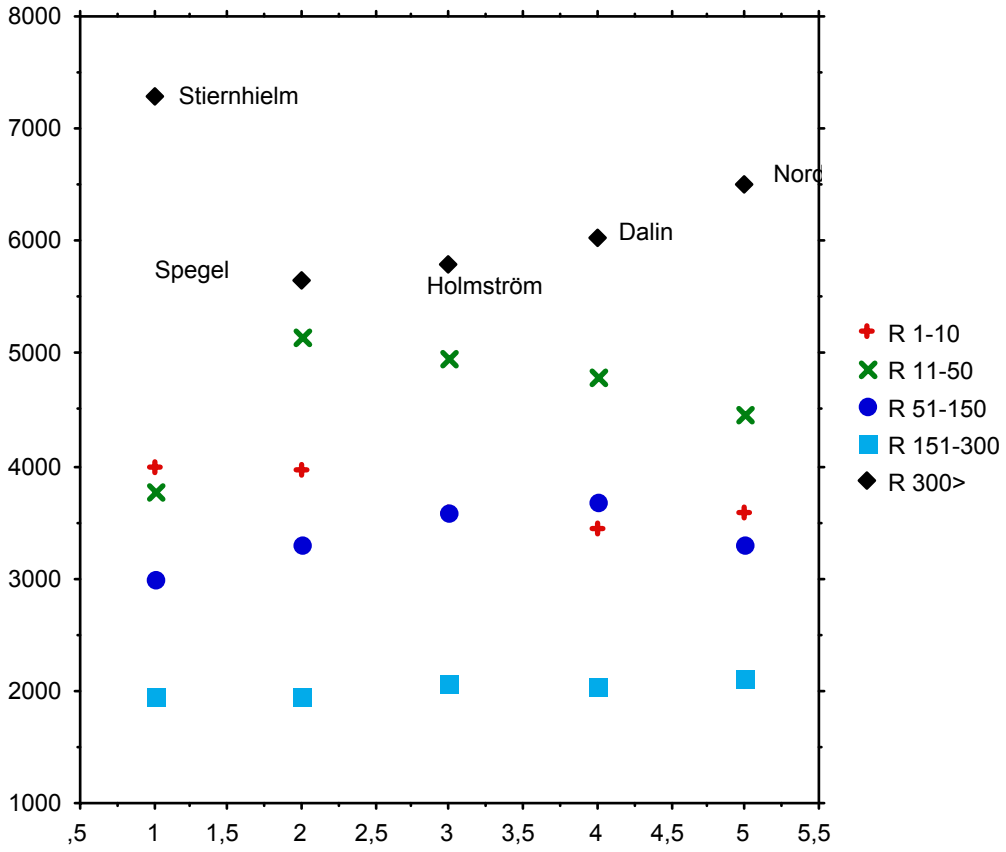

Fördelningen på rangklasser visar, att ett litet antal ord med låg frekvens inte utan vidare kompenseras av ett stort antal ord med relativt hög frekvens. Kompensationen kan ligga i olika delar av "frekvensområdet". Sålunda uppvisar de tre författarna Stiernhielm, Spegel och Holmström var sin profil. Stiernhielm har stort överskott på båda sidor, Spegel på ena sidan och Holmström i mitten. Vad som bestämmer profilen är svårt att säga. Delvis hänger det väl samman med ordens

fördelning på ordklasser. Många formord och hjälpverb ger många ord med hög frekvens, många substantiv och adjektiv ger en större vokabulär. Vi skall längre fram dela ordmassan på de stora ordklasserna och då fördjupa analysen. Men det är ändå tydligt att allt inte beror på ordens fördelning på ordklasser. Själva fördelningen på frekvensklasser tycks vara stilistiskt viktig. Det har också bland språkstatistikerna varit en angelägen uppgift att få fram ett generaliserande mått på vokabulärens struktur, ett mått som är lättare att använda vid jämförelser än uppdelningen på frekvensklasser är. [66] Om detta skall vi tala i nästa avsnitt.

1.5.6 Vokabulärens struktur. Guirauds mått på vokabulärens rikedom och koncentration, Yules och Herdans mått på spridningen

Vi har tidigare talat om vokabulärens rikedom. Något problem med bestämningen av denna har vi inte, så länge vi håller oss till våra grupper om 20 000 löpord. Det kan emellertid vara skäl att redan nu diskutera de mått på vokabulärens rikedom oberoende av textlängden som har föreslagits. Fransmannen Pierre Guiraud var den förste som försökte konstruera ett sådant mått. Han laborerade både med $V/\sqrt{N}$ och $V/\sqrt{2N}$. Om det senare, som han kallade R, menade han att det om det användes på en textmassa om 6 000 - 20 000 betydelseord skulle vara oberoende av textlängden och normalt ha ett värde på 20,50. [67] Våra grupper är av denna storlek. Värdet på R ligger dock för alla grupper utom Stiernhielm under det Guiraud såg som normalt (tab. A 1. 95 kolumn fyra). Det kan bero på att även formorden medtagits. Om vi räknar bara på betydelseorden (tab. A 1.99 a-c), får vi värden ibland över, ibland under 20,50. Perioder med rik vokabulär visar sig II, V och framför allt III vara, sådana med fattig vokabulär I och, i mindre mån, VII. Genregrupper med rik vokabulär är bröllopsdikt I, biblisk epik I, sällskapspoesi och satir, med fattig psalm och kärlekspoesi. Stiernhielm har ett värde långt högre än någon annan grupps, medan de övriga författarna har mycket jämna värden. Ingenting av detta överraskar. Vi vet det redan genom de absoluta talen för V. Att vi nu bara använder betydelseorden förändrar inte mycket.

Gustav Herdan har föreslagit ett annat mått, som han menar vara helt oberoende av textlängden. Det är logaritmen för värdet på V delad med logaritmen för värdet på N, alltså V^{log}/N^{log}. [68] Detta mått har sedan av Muller och Hantrais jämförts med

---

66 Se Muller 1964 och Muller 1968 samt Kylander 1994 s. 22ff.

67 Guiraud 1954 s. 52.

68 Herdan 1960 s. 26ff.

Guirauds och då visat sig ge något annorlunda resultat. Hantrais menar att det antingen kan bero på att det ena måttet är mer känsligt för textlängden än det andra eller på att de båda måtten mäter olika ting. Herdans mening att hans mått inte skulle påverkas av textlängden hade när jag skrev detta i början på 1970-talet inte ifrågasatts.[69] Då jag prövade måttet fanns jag emellertid att jag fick högre värden då jag utgick från texterna om 2 000 löpord än då jag utgick från grupperna om 20 000 löpord. Jag beslöt då att testa måttet. Ett lämpligt tillfälle har vi genom att vi arbetar med grupper om tio texter. Man kan inte tänka sig att det skall vara så stor skillnad på vokabulärens rikedom i gruppen och i de däri ingående enskilda texterna, även om ordgemenskapen mellan texterna inverkar på gruppens vokabulär. Jag testade måttet på dels ett författarskap, Spegels, dels en genre, sällskapspoesien, och fick då följande värden:

Spegel
.850 .846 .864 .874 .870 .842 .859 .872 .857 = M .859 - .810

Sällskapspoesi
.866 .855 .867 .887 .886 .876 .874 .871 .878 = M .873 - .828

Spegels medelvärde för de tio texterna är .859 men gruppens värde .810, alltså betydligt lägre. Sällskapspoesiens medelvärde är .873 och gruppens .828, även detta betydligt lägre. Om gruppen skulle ha fått så högt värde som medelvärdet, hade det i Spegels fall fordrats en vokabulär på ca 5 000 ord och i sällskapspoesien på ca 6 000. Det skulle betyda, att av Spegels sammanlagda antal ord, 6865, endast ca 1 900 skulle vara gemensamma för minst två texter och att av sällskapspoesiens 7 664 ord ca 1 700 skulle vara det, ett alldeles orimligt antagande. Det förefaller tydligt att Herdans mått påverkas av textlängden, om det rör sig om så stora skillnader som mellan 2 000 och 20 000. En beräkning visar också att för att få ett värde på V^{log}/N^{log} på en textmassa om en miljon ord som är jämförligt med det vi får för gruppen sällskapspoesi fordras en vokabulär på närmare 100 000 ord (100 000 ger .833). Allén får för tidningssvenskan en vokabulär på ca 70 000 ord. [70] Måttet kräver med andra ord en kraftigare ökning av vokabulären vid ökad textlängd än som förekommer i verkligheten. Måttet tycks innehålla en missvisning som ökar vid en ökning på N från ca 1 000 ord till ca 12 000 men sedan åter minskar.

---

69 Det har dock skett senare under 1970-talet. Se nedan.
70 Allén

För att reducera missvisningen har jag multiplicerat det erhållna värdet med följande faktor:

Tab. B 1.92. Faktor använd för att reducera missvisningen av mått för vokabulärstorlek

N	faktor	N	faktor
1 000	1,000	10 000	1,106
1 100	1,001	11 000	1,108
1 200	1,003	12 000	1,110
1 300	1,006	13 000	1,111
1 400	1,010	14 000	1,112
1 500	1,015	15 000	1,113
1 600	1,021	16 000	1,114
1 700	1,028	17 000	1,115
1 800	1,036	18 000	1,116
1 900	1,045	19 000	1,117
2 000	1,055	20 000	1,118
3 000	1,064	50 000	1,151
4 000	1,073	100 000	1,189
5 000	1,081	500 000	1,294
6 000	1,088	1 000 000	1,300

Tab. A 1.95a-c kolumn fem visar värdena på V^{log}/N^{log} och de korrigerade värden för hela vokabulären och Tab. A 1.99a-c kolumn sju detsamma för betydelseorden i de olika textkategorierna. Värdena för hela vokabulären behöver inte kommenteras, eftersom förutsättningarna är desamma för båda måtten och desamma för dessa som för Guirauds R. Betydelseorden har däremot skiftande värden på N, vilket får konsekvenser för de använda måtten. Korrigeringen får dock ganska liten effekt, då ju N bara varierar mellan 11 305 och 12 234. Inte heller blir det någon större skillnad gentemot det resultat R ger. Skiljer sig N inte mer än här är det ganska egalt vilket mått man använder.

Sedan detta skrevs har ytterligare två mått lanserats, presenterade i Kylander 1994 s. 29. Det ena som Etienne Brunet använde 1978 består i justeringen $N^{V_{0.185}}$. Med detta mått, kallat W, indikerar det lägsta värdet den rikaste vokabulären.

Det andra måttet, som lanserats av Dugast 1979, är inspirerat av Herdan logV/logN och utgör, kan man säga en komplikation av detta mått. Måttet kallas U(ber) och har formeln $\log^2 N/ (\log N - \log V)$. [71] Dessa mått kommer inte att prövas här, eftersom de kräver mycket merarbete.

En annan viktig egenskap i vokabulären är koncentrationen. Vi har redan sett att vissa grupper har ord med mycket hög frekvens och en betoning på de höga frekvenserna överhuvudtaget, andra stort antal ord med låg frekvens medan andra åter

---

71 Kylander 1994 s. 29

håller sig till de normala frekvenserna. Guiraud har konstruerat ett mått på vokabulärens koncentration $C = \frac{\sum^{1}_{50}}{2N}$

där $\sum^{1}_{50}$ är summa av ord med rang 1-50.[72] Mot detta mått kan man invända att det nyttjar ett värde som inte är relaterat till vokabulärens storlek. Är vokabulären liten kommer summan av ord med rang 1-50 att omfatta en mycket stor del av den. Måttet utgår bara från en del av de olika frekvensklasserna och tar dessa i klump, vilket gör det mycket okänsligt. Dess enda fördel är att det är lätt att arbeta med. [73]

Långt innan Guiraud utarbetade sitt mått hade Yule konstruerat ett som är mycket bättre, det han kallade karakteristikan K och menade vara oberoende av textlängden. Denna karakteristika får man genom formeln

$\frac{S_2 - S_1}{S^{2/1}}$, där S_2 är summan av antalet ord i de olika frekvensklasserna multiplicerad med kvadraten på respektive frekvenser och S_1 är summan av av frekvensklasser multiplicerad med frekvenserna, d.v.s. summan löpord. [74]. Yules mått har ofta används, men en kännbar nackdel före datorernas tid var den mödosamma framräkningen av värdet K. Enklare var variationen kring medelvärdet N/V relaterad till medelvärdet, med andra ord variationskoefficienten för spridningen på frekvensklasserna, v_x. Detta mått har den förtjänsten att det mäter koncentrationen kring de normala frekvenserna. Nackdelen är att det är beroende av värdet på N. [75] Det kommer här att användas bara vi de jämförelser där vi har någorlunda lika värden på N. Den framstående språkstatistikern Gustav Herdan visade emellertid att inte bara v_x utan även Yules K är beroende av värdet på N. Han föreslog därför ett annat mått, variationskoefficienten för medelvärdet $\frac{v^2_m}{M^2_x \cdot N}$, som man får genom formeln $\frac{s^2_x}{\quad}$ eller variansen

---

72 Guiraud 1954 s. 56

73

74 Yule 1944 s. 47. Måttet uttrycks i tal bestående av tre decimaler, varför Yule föreslagit att man vid användningen borde multiplicera med 10,000. C. B. Williams 1970 s. 99 ogillar detta, då det, som han säger "obscures the real meaning of the formula".

75 Herdan 1956 s. 32. Jfr även Herdan 1964 s. 69f.

delad med det kvadrerade medelvärdet multiplicerat med antalet olika ord i texten (Herdan använder N, där andra använder V). Detta mått, som Herdan kallar V_m betraktas allmänt som det bästa, även om det inte är helt oberoende av värdet på N. [76]

Tab. A 1.95a-c och I.99a-c visar värdena för de nämnda måtten i de olika textkategorierna.

Variationskoefficienten för hela vokabulären är högst för period II och sjunker sedan till den sista perioden. Period II har som vi minns både många hapax-ord och många ord med höga frekvenser. De båda sista perioderna tycks hålla sig framför allt till de mera vanliga orden, orden med medelmåttiga frekvenser. Tar man bort formorden (tab. A 1.99a-c), får det betydande konsekvenser. Nu är det inte period II som har det högsta värdet utan IV:2 och V. Period VII skiljer ut sig tydligare., Håller vi oss till hela vokabulären, får vi mycket likartade resultat med de tre måtten C, K och $\underline{v}^2_m$. C tycks vara ganska okänsligt. De båda andra måtten visar särställningen för period II och den stora skillnaden mellan denna period och de två sista. Räknar vi bara med betydelseorden, blir det period I som får den högsta koncentrationen och VII den lägsta.

För genrernas hela vokabulär visar måttet V_x att satiren har den största spridningen på frekvenser, medan psalm II och världslig didaktik har den minsta. Satiren använder alltså både låg- och högfrekventa ord i stor utsträckning, psalm och didaktik i mindre. Psalmen har emellertid, som de andra måtten visar, en betoning av de högfrekventa orden, liksom kärlekspoesien. Detta beror givetvis mycket på att dessa genrer har många formord. Tar man bort formorden (tab. A 1.99b), får de dock högt värde, men nu sällar sig världslig didaktik och satir till dem. Mycket lågt värde får världslig epik, som tydligen har få högfrekventa ord. Måttet V_x visar att inom betydelseorden fortfarande satiren har störst spridning på frekvenser, minst världslig epik och panegyrik. Dessa senare använder alltså i stor utsträckning ord med medelmåttiga frekvenser.

Stiernhielm har för hela vokabulären mycket större spridning på frekvenser än någon annan författare. Han har också en koncentration på högfrekventa ord, men

---

76 Herdan framhåller i Herdan 1964 s. 151 att K och liknande mått är språkbestämda och inte beroende av författarens stil. C. B. Williams 1970 s. 99 påpekar att Yules K är pålitligare vid små sampel. Herdan själv framhåller att man måste beakta att värdet på V_m är beroende av ämnet. Herdan 1956 s. 59.Muller 1972 s. 113 framhåller att Waring-Herdans modell upphör att vara säker, när texten omfattar mer än 100 000 ord men också att den, använd på kortare texter, har en tendens att undervärdera låga frekvenser och övervärdera höga. Efter att ha testat Waring-Herdans mått framhåller Muller att man inte bör ta med de lägsta frekvenserna (5 och därunder).Ch. Muller 1969 s. 51ff.

där är skillnaden mellan honom och Spegel inte så stor. Måttet C ger honom till och med lägre värde. Holmström, Dalin och Nordenflycht visar sig mätt med alla måtten stå varandra nära. Mäter man bara betydelseorden (tab. A 1.99c), ger måttet V_x stor spridning åt alla 1600-talsförfattarna. Liten spridning har Nordenflycht, vilket bekräftar vad jag tidigare sagt om hennes bruk av ord med mer normala frekvenser. Starkast koncentration på högfrekventa ord har nu Spegel och Holmström, svagast Nordenflycht. Men måttet C ger även hör Stiernhielm sista platsen.

Sammanfattningsvis kan sägas att vokabulärens struktur uppvisar viktiga skillnader inte bara mellan genrer och författare utan också mellan perioder. Genrerna psalm och kärlekspoesi har en fattig vokabulär och, även när man bara räknar betydelseorden, stor koncentration. Satiren har en rik vokabulär - man kan här anta att olika slag av invektiv bidrar därtill - den använder i hög grad hapax-ord och samtidigt har den, om man bara räknar med betydelseord, viss betoning på de höga frekvenserna. Även bröllopsdikten har rik vokabulär, men i denna genre spelar ord med höga frekvenser mindre roll. Världslig epik och panegyrik har rik vokabulär och samtidigt koncentration kring ord med mera normala frekvenser. Stiernhielms stil och stilen under period III, den period som domineras av Stiernhielms lärjungar, kännetecknas av en mycket rik vokabulär, där hapax-orden är många, men har samtidigt många ord med höga frekvenser. Vi kan betrakta detta som renässansens stil. Stilen under tiden 1680-1740 präglas av ganska rik vokabulär, särskilt före 1700. De högfrekventa orden spelar fortfarande ganska stor roll och koncentrationen på dessa är därför ännu hög, fastän en sjunkande tendens är märkbar. Stilen under period VII och hos de enskilda författarna Dalin och särskilt Nordenflycht präglas av svag betoning av de högfrekventa orden men stark av de lågfrekventa - dock inte hapax-orden - och medelfrekventa orden. Detta är klassicismens stil: inte så mycket det unika ordet som det allmänt kända men med välberäknat och måttligt bruk av det.

1.5.7 Vokabulärens fördelning på de stora ordklasserna

Vokabulärens storlek - och struktur - beror som framskymtat mycket på hur stora de olika ordklasserna är. Ordklasserna förhåller sig olika. Formorden är en ganska sluten klass och medger föga nybildning av ord. Den präglas främst av ord med höga frekvenser. Även verben och adverben innehåller ord som har hög frekvens, men samtidigt är dessa klasser öppnare. Öppnast är substantiven och adjektiven, som tillåter nästan obegränsad nybildning. Det är främst i dessa klasser vokabulären kan växa.

Vi skall nu se hur vokabulären fördelar sig på de olika ordklasserna. Förutom de nämnda klasserna skiljer vi ut egennamnen, eftersom dessa har ett speciellt intresse. Tab. A 1.100a-c visar värden i procent av vokabulären inom de olika textgrupperna. Fig. 1.73 visar fyra ordklassers andel i procent av vokabulären.

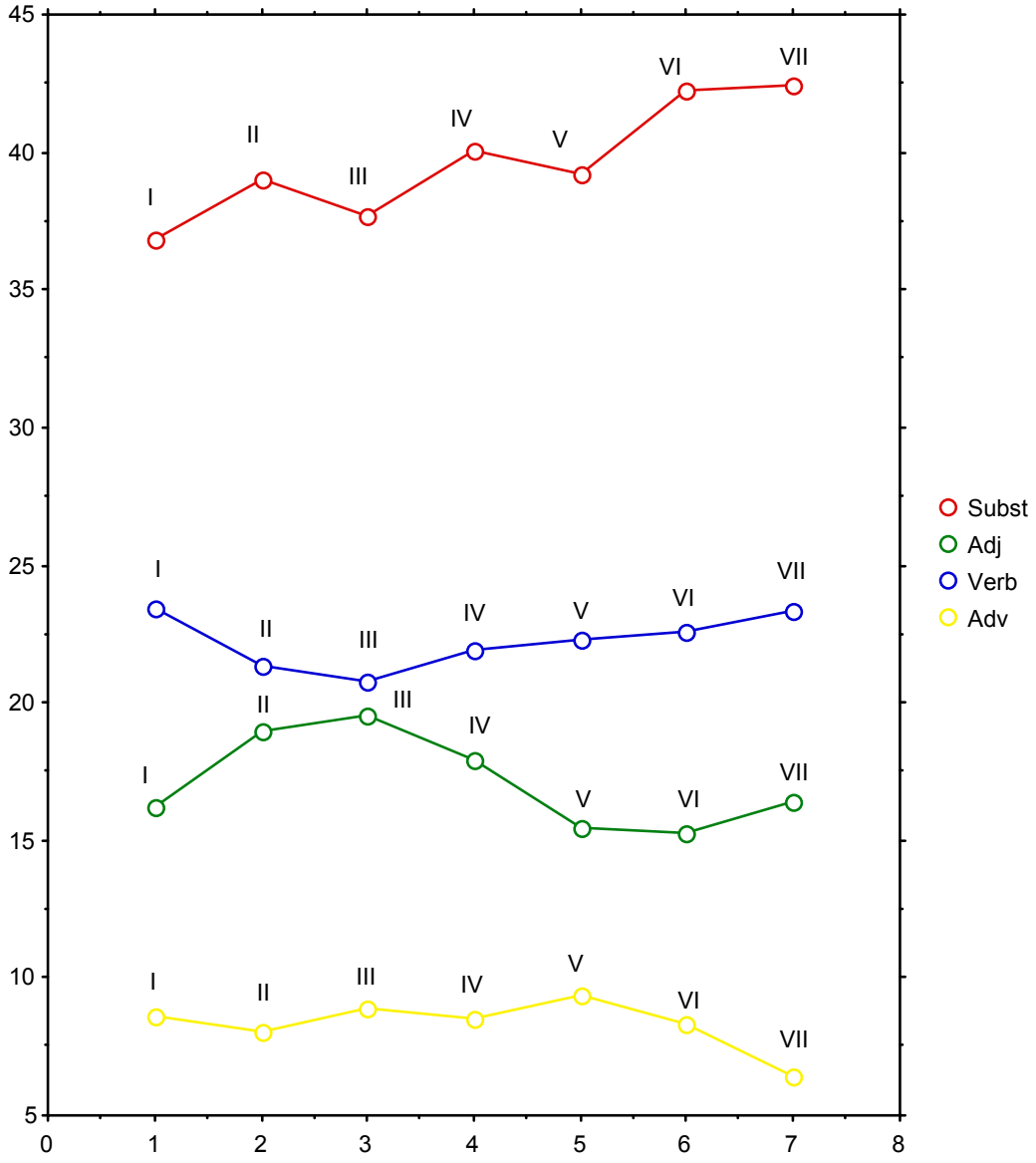

Om vi börjar med perioderna, finner vi, som väntat, att substantiven, adjektiven och egennamnen varierar mest. Formorden behåller ända till period VII 6% av vokabulären. Då denna minskar, innebär det att formorden reellt minskar kraftigt. Substantiven upptar ungefär 40% av vokabulären, minst under perioderna I och III, trots att period III har det högsta absoluta värdet, mest under de båda sista perioderna. En förskjutning av intresset mot substantivet är tydlig under de sista perioderna. Adjektiven har högst värde under period III. Därefter sker en successiv nedgång till VI och svag uppgång under VII. Verbens andel minskar fram till period III men ökar sedan långsamt. Intresset för substantivet under de sista perioderna utesluter alltså inte ett intresse för verbet. Adverben har sin starkaste ställning under period IV (IV:2) och V. En markant nedgång sker under period VII. Egennamnen varierar oregelbundet från period till period. Klassen "övrigt" är ganska ointressant, då den omfattar olika slag av ord.

Utslagen blir i allmänhet större mellan genregrupperna. Substantivens andel är stor i satir, bröllopsdikt, sällskapspoesi och världslig epik, liten i psalm och kärlekspoesi. Stor andel adjektiv har världslig epik och panegyrik, alltså de "höga" genrerna, liten sällskapspoesi, världslig didaktik, psalm, andlig didaktik, satir och kärlekspoesi. Verben uppvisar stora skillnader mellan hög andel i psalmen och kärlekspoesien och låg i bröllopsdikten, gravdikten och den världsliga epiken. Även adverben varierar mycket. Psalm och kärlekspoesi har också här stor andel, världslig epik liten. Egennamnen kännetecknar sällskapspoesien och den världsliga epiken men inte psalmen och den världsliga didaktiken.

En förhållandevis stor del av den lilla vokabulären hos Spegel och Holmström utgörs av formord. De har däremot ganska få substantiv. Adjektiv utmärker Stiernhielm, verb och adverb framför allt Spegel. Dalin och Nordenflycht har märkligt nog stor andel egennamn.

Undersökningen av vokabulärens fördelning på ordklasser har ringa värde om den inte relateras till fördelningen av löporden. Tab. A. 101a-c visar värdena på V/N i de olika ordklasserna. Vi ser genast en viss samstämmighet mellan de flesta klasserna beträffande perioderna. Det sker för alla en ökning från period I till II. För alla utom substantiven och "övriga" fortsätter den under period III. Substantiven och egennamnen når en kulmen under period IV (IV:1). Därefter minskar värden för alla klasserna, men verben och egennamnen noterar en ökning under VII. Det är intressant att den stora vokabulärökningen under II och III också gäller formorden. Det är också värt att notera att period VII snarare betonar verben än substantiven och adjektiven. Den språkliga fantasien gäller relativt sett mer verben.

För genrerna ser vi att satiren har den relativt största vokabulären i fråga om substantiven. Genren har alltså många olika substantiv men liten summa substantiv. Stor substantivvokabulär har också bröllopsdikten, den bibliska epiken och sällskapspoesien, medan psalmen har liten. Biblisk epik och bröllopsdikt har också stor adjektivvokabulär, medan psalm, panegyrik och kärlekspoesi har liten. Verben har sin starkaste ställning i världslig epik och panegyrik, som har få men ovanliga verb. Däremot har verbrika genrer som kärlekspoesi och psalm låga värden. Panegyriken har störst vokabulär i fråga om adverb. Egennamnen varierar mycket. Världslig didaktik och satir är fattig på egennamn men har i gengäld många olika, gravdikt och bröllopsdikt har många egennamn och många olika, psalm däremot många egennamn men få olika. I psalmen rör det sig huvudsakligen om namn som Jesus och Christus eller namn på bibliska gestalter.

Stiernhielm har som väntat högst värde i alla ordklasser. Undantag är dock egennamnen och klassen "övriga". Spegel och Holmström har som vi vet få substantiv och adjektiv, men deras vokabulär är i dessa klasser ganska stor. Däremot är den mindre i verb och adverb, där de har många. Nordenflycht har den minsta vokabulären såväl i substantiv och adjektiv som i formord. I verb och adverb är den däremot större än Spegels och Holmströms. Nordenflycht har med andra ord ganska många substantiv och adjektiv men använder dem sällan. Däremot har hon ganska få verb och adverb och använder dem ofta. Dalin intar en mellanställning mellan Spegel och Holmström å ena sidan och Nordenflycht å den andra men står dock närmast Nordenflycht.

1.5.8. Hapax-ordens och de lågfrekventa ordens fördelning på ordklasser

När man vill bestämma i vilka ordklasser den språkliga fantasien gör sig mest gällande är de lågfrekventa ordens fördelning på ordklasser en viktig utgångspunkt.

Tab. A 1.102a-c visar hapax-ordens och de andra lågfrekventa ordens fördelning på olika ordklasser i textgrupperna, räknat i procent av hela antalet hapax-ord resp. andra lågfrekventa ord. Vi börjar med att se på hapax-ordens fördelning under de olika perioderna. Inom hapax-orden är det period I som har den största andelen formord. Förklaringen är åtminstone till en del den, att olika böjningsformer har räknats som olika ord och att de ovanliga formerna av typ *andro, androm, hwilko, hwilkom* efterhand försvinner. Substantivens andel ökar däremot med tiden, så att den blir störst under period VI. Adjektivens andel ökar också men bara till en början . Från period IV minskar den kraftigt ända till VII, då den ökar igen. Under period VII ökar också verbens andel, som länge legat på en mycket jämn nivå, men den når inte upp till det höga värdet under

period I. Adverben företer en ojämn utveckling med en drastisk minskning under period VII. Det unika adverbet intresserar man sig tydligen inte för under period VII.

Det mest intressanta beträffande genrerna är att psalmen, kärlekspoesien och den världsliga didaktiken har en mycket stor del av sina hapax-ord inom verben och adverben men en liten del inom substantiven (tab. A 1.102b). Psalm I skiljer sig dock betydligt från psalm II. Sällskapspoesien har påfallande lågt andel hapax-ord inom adjektiven, de "höga" genrerna däremot hög. Dessa senare genrer söker således det unika adjektivet.

Oväntat liten del av Stiernhielms många hapax-ord utgörs av substantiv (tab. A 1.102c). Även andelen verb är liten. Det är inom adjektiven som Stiernhielm främst utvecklar sin språkliga fantasi. Han bildar, som vi vet, nya ord inte minst i form av adjektivsammansättningar. Spegel är inte intresserad av det ovanliga substantivet utan snarare av verbet och adverbet. Skillnaderna mellan Holmström, Dalin och Nordenflycht är små. Noteras bör att Dalin och Nordenflycht har många hapax-ord bland egennamnen.

Orden med frekvensen 2 fördelar sig annorlunda än hapax-orden. I alla periodgrupperna utom VI och VII ligger formordens andel högre än andelen inom hapax-orden och även verbens andel ligger vanligen högre. För de andra ordklasserna skiftar det. Adjektivens andel är liksom beträffande hapax-orden störst under period III, då lågfrekventa ord tydligen används mycket. Substantivens andel är störst under period II, som har rätt liten andel av hapax-orden. Substantiv upprepas således ofta under period II, om i samma text eller fördelat på olika texter vet vi inte. Även perioderna VI och VII har hög andel substantiv liksom fallet är beträffande hapax-orden. VII har också hög andel verb men låg adverb, liksom för hapax-orden.

Hos alla genregrupperna ligger andelen formord och verb av ord med frekvensen 2 högre än andelen av hapax-orden. Påfallande är att tvåfrekvensorden bland verben i panegyrik är 26,50% mot 21,13% för hapax-orden, i sällskapspoesi 27,72% mot 20,63, i satir 27,16 mot 19,66 och i biblisk epik II 28,75 mot 20,94. Dessa genrer har tydligen företrädesvis verb som förekommer två gånger. Världslig epik har låg andel inom verben, psalmen hög. Å andra sidan upptar substantiven en mycket låg andel av tvåfrekvensorden i psalmen. Sällskapspoesien har mycket låg andel liksom i fråga om hapax-orden, men här har även kärlekspoesien låg andel.

Liksom beträffande hapax-orden upptar adjektiven en stor del av tvåfrekvensorden hos Stiernhielm. Denne har alltså inte bara i stor utsträckning unika adjektiv utan även adjektiv som används bara två gånger. Andelen verb och adverb är låg liksom för hapax-orden. De andra författarna skiljer sig på ett intressant sätt ifrån

varandra, i det att medan hos Spegel och Holmström adjektiven upptar en mycket större del av hapax-orden än av tvåfrekvensorden, upptar de ungefär lika stor del hos Dalin och Nordenflycht. Förhållandet beträffande verben är närmast omvänt. De förra författarna söker alltså i högre grad det unika adjektivet, de senare det unika verbet.

Det skulle kräva för mycket utrymme och möda att gå igenom alla frekvensklasserna på detta sätt. Vi nöjer oss med klasserna 3-5, som vi slår samman. Därmed fångar vi in alla verkligt lågfrekventa ord.

Av perioderna utmärker sig III för den största andelen substantiv med frekvensen 3-5. Påfallande låg andel har adjektiven under period VI och I, verben under III och adverben under VII. Under period VII har verben stor andel, liksom av hapax-orden och tvpfrekvensorden. Denna period är alltså överhuvudtaget inriktad på det ovanliga verbet. Det går främst ut över formorden och adverben. Dessa senare har däremot i alla de lågfrekventa klasserna en stark ställning under period V.

Satir, som har en stor andel av övriga lågfrekventa ord inom substantiven, har det också av klasserna 3-5. Panegyriken har dock högre värde. I psalmen upptar substantiven liten del av frekvenserna 3-5 liksom av frekvens 2. Adjektiven har i världslig epik stark ställning även i de nya klasserna. Däremot är den mycket svag i psalmen, där verbens ställning fortfarande är stark.

Substantiven och adjektiven upptar en stor del av orden med frekvenserna 3-5 hos Stiernhielm. Dessa ordklasser upptar således en stor del av alla lågfrekventa ord hos honom. Däremot är substantivens andel även för frekvenserna 3-5 låg hos Spegel, och på samma sätt är det med adjektiven. Likadant är förhållandet hos Dalin. Verbens och adverbens andel är även denna gång hög hos Spegel. Denne har genomgående en betoning på verb och adverb. Nordenflycht betonar däremot substantiv och adjektiv.

I avsnitt 1.5.6 konstaterade vi att renässansens stil utmärks av stort intresse för det unika ordet, klassicismens mer för det några gånger återkommande ordet. Studiet av de lågfrekventa ordens fördelning på ordklasser har visat att intresset för det unika ordet gäller framför allt adjektivet. För substantiv och verb har både period III och Stiernhielm relativt sett fler ord med frekvenserna 2-5 än med frekvensen 1. Klassicismens intresse för det några gånger upprepade ordet finner vi, att döma av förhållandena hos Dalin och Nordenflycht och under period VII, främst i verbet, medan adjektivet och substantivet har lika stark ställning vad angår hapax-orden som beträffande tvåfrekvensorden och starkare än beträffande ord med frekvenserna 3-5. Under de mellanliggande perioderna finns det genomgående ett starkt intresse för det unika substantivet och under period IV även för adjektivet, medan tvåfrekvensorden har

starkare position bland verben. Viktigare är dock att det ovanliga adverbet under dessa perioder spelar en stor roll. Däri ligger den största skillnaden gentemot klassicismen.

1.5.9 Vokabulärens struktur i de stora ordklasserna

Vi skall nu studera vokabulärstrukturen i de olika ordklasserna med användning av de mått som tidigare nyttjats för hela vokabulären.

Som vi såg i avsnitt 1.5.7 ökar vokabulären från period I till III olika i de olika ordklasserna. Likaså sker minskningen därefter ojämnt. Förändringarna blir lättare att se om vi räknar ut dem i procent av den föregående periodens värden. Vi nöjer oss här och i fortsättningen med de fyra ordklasserna substantiv, adjektiv, verb och adverb. Nedan anges förändringarna:

Tab. B 1.93. Förändringar beträffande huvudordklassernas storlek under olika period räknat i procent av föregående periods värden

	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Totalt
II-I	+25,3	+38,1	+7.6	+10,3	+10,3
III-II	+ 6,4	+13,7	+7,5	+21,5	+10,2
IV:1-III	- 0,8	-14,7	-1,8	-10,9	- 6,6
IV:2-III	- 7,3	-19,6	-4,8	- 6,3	-11,0
V-IV:1	- 9,0	-19,8	-5,1	+ 2,2	- 7,1
V-IV:2	- 2,6	-14,8	-2,2	- 2,7	- 2,5
VI-V	+ 8,4	- 0,4	+1,8	-10,3	+ 0,6
VII-VI	- 3,9	+ 2,7	-0,9	-26,2	- 4,2

Förändringarna är ofta stora och sträcker sig över lång tid. Tendensen blir densamma, om man använder grupp IV:1 eller IV:2 som representant för perioden 1681-1700, men IV:1 liknar mer period III och IV:2 mer period V. Fram till de sista perioderna följs ordklasserna väl åt, vilket är ett intressant faktum. Det är svårt att förklara varför denna överensstämmelse upphör under de sista perioderna. Det är huvudsakligen adverben som skiljer sig från de andra ordklasserna. Medan diktarna använder fler eller ungefär lika många olika ord i andra ordklasser, använder de färre adverb.

Förändringarna av vokabulärens storlek i absoluta tal är emellertid av mindre intresse. Det viktiga är, som Tab. A 1.101a visar, att ökningen av V/N från period I till III sker i alla ordklasserna. Renässansstilens utökning av språket leder alltså till att inte bara substantiv och adjektiv utan även verb och adverb relativt sett ökar. Men sedan upphör samstämmigheten. Med period IV börjar en nedgång för de andra klasserna men inte för substantiven, som oväntat nog har sitt högsta värde under period IV. Under de

sista perioderna ökar verben. Det är en nyhet för oss att klassicismen vidgar vokabulären inom verben samtidigt som den krymper den inom andra ordklasser. De olika måtten på vokabulärens rikedom ger det entydiga beskedet att rikedomen ökar i alla ordklasserna fram till period III. Substantiven ökar ytterligare under IV:1, medan de andra klasserna minskar. Under V minskar alla klasserna, men under VI ökar adjektiven och verben något och ökningen för verb fortsätter under VII. I förhållande till de andra klasserna är således verbens vokabulär rikare under VII. Koncentrationen på högfrekventa ord är nästan alltid olika i de olika ordklasserna. Substantiven har svag koncentration under II, III och VII, adjektiven under III och IV, verben under VII och adverben under II.

Bland genrerna (tab. A 1.101b) har satiren, bröllopsdikten, bibelepiken och sällskapspoesien en rik vokabulär inom substantiven, både världslig och biblisk epik inom adjektiven, biblisk epik och panegyrik inom verben och biblisk epik, bröllopsdikt och andlig didaktik inom adverben. Psalmens ringa vokabulär kännetecknar alla de fyra ordklasserna. Kärlekspoesien är dock fattigare på verb och den världsliga epiken än på adverb. Koncentrationsmåtten ger mycket olika värden för de olika genrerna, något som blir en påminnelse för dem som i Yules efterföljd menar att vokabulärens koncentration kan användas i attributionstvister. Genrer med högt värde för en ordklass, till exempel världslig didaktik och kärlekspoesi, har vanligen höga värden också för de andra. Psalmen utgör dock ett notabelt undantag, i det att den har höga värden för substantiv och adjektiv men låga för verb. Det gäller båda urvalen psalm och kan nog anses som ett karakteristikum för genren.

Vår föreställning att Stiernhielm har en osedvanligt rik vokabulär får full bekräftelse (tab. A 1.101c). Hans värden ligger högre än de andra fyra författarnas i alla ordklasserna och högre än värdena för perioderna II och III utom i fråga om adverben under period III. Störst är skillnaden dock vad gäller adjektiv. Det är i adjektiven hans "ordhittughet" mest visar sig. När vi utgick från hela vokabulären, fick vi hos Stiernhielm höga värden för koncentrationen. Nu visar det sig at de står kvar bara i fråga om verben; substantiv och adjektiv uppvisar låg koncentration. Spegel har relativt rik vokabulär bara beträffande verb och adverb. Den gängse föreställningen att Spegel liksom Stiernhielm har ett rikt språk är alltså knappast riktig. Holmström har faktiskt rikare vokabulär i fråga om substantiv och adjektiv. Man väntar att Dalin och Nordenflycht skall ha en fattig vokabulär, men skillnaderna gentemot Spegel och Holmström är inte så stora. Anmärkningsvärt är att Nordenflycht har rikare vokabulär än period VII i fråga om adverben. Annars får författarna i gemen lägre värden än motsvarande perioder.

Ett viktigt resultat som analysen av strukturen i de olika ordklasserna ger är att mått som används om hela vokabulären har mycket litet värde. Inte ens

inskränkningen till betydelseorden ger särskilt bra resultat. Det är först om man går till de enskilda ordklasserna som man finner det som verkligen avslöjar strukturförhållandena i texter och textgrupper.

Vid studiet av grupperna bör man också komma ihåg att vokabulärstrukturen beror på två faktorer: strukturen i de enskilda texterna och ordgemenskapen mellan dessa. Ju större ordgemenskapen är mellan texterna desto större är sannolikheten för att där finns högfrekventa ord och att dessa verkligen når de höga frekvenserna. Att arbeta med de olika måtten för vokabulärstruktur och samtidigt ta hänsyn till ordgemenskapen är emellertid ett mycket komplicerat företag, som kräver databearbetning av materialet.[77] Vi kan inte göra det här, men i följande avsnitt skall ändå något sägas om ordgemenskapen.

1.5.10 Vokabulär, medelvokabulär och ordgemenskap i de stora ordklasserna

Vi har i 1.5.1 diskuterat frågan om förhållandet mellan gruppernas vokabulärstorlek och storleken av vokabulären i de enskilda texterna. Vi använde där måttet V för hela vokabulären och V_m för medelvokabulären i texterna. Förhållandet mellan V och V_m bestäms av ordgemenskapen, som vi mätte med $10V_m/V$. Vi skall nu undersöka medelvokabulären och ordgemenskapen i de fyra stora ordklasserna (tab.I.104a-c).

En viktig fråga gäller vilken ordklass som rent generellt har störst ordgemenskap. En blick på tabell I.104a-c visar att det i nästan alla grupper är adverben och att verben följer därnäst. Minst gemenskap har adjektiven. Skillnaderna mellan ordklassernas värden kan dock variera. Avståndet mellan adverb och verb samt mellan adjektiv och substantiv är mindre i mittperioderna än i flygelperioderna. Avståndet mellan adverb och verb är också mindre i nästan alla genregrupper än i period- och författargrupperna. Markanta undantag är biblisk epik II och satir. Kan det vara så att genrerna mer binds samman av en gemensam adverbmassa än de andra kategorierna?

En annan viktig fråga gäller hur ordgemenskapen i de olika ordklasserna förhåller sig till ordgemenskapen totalt. Den totala ordgemenskapen är som vi vet större under perioderna I och VII än under perioderna däremellan. Förhållandena är desamma i alla ordklasserna. Period VII har i alla det högsta värdet, medan de lägsta värdena ligger under något olika perioder, IV:1 och 2 för substantiv och adverb och III för adjektiv och

---

77 Herdan har i olika verk diskutera ordgemenskapen mellan olika texter. Se Herdan 1956 s. 45ff. och 1964 s. 104ff. Herdan har dock bara arbetat med fyra texter (eller samples) något som redan det innebär 16 klasser

verb. I genrerna är det inte så enkelt. Psalm och kärlekspoesi har visserligen hög ordgemenskap i alla klasserna, men världslig epik har det i substantiv, verb och adverb och panegyrik bara i substantiv. Mycket liten ordgemenskap för substantiven har satiren. Vi har tidigare noterat satirens många hapax-ord inom substantiven och satt det i samband med invektivens betydelse i genren.

Dalin och Nordenflycht har som väntat större ordgemenskap än de andra författarna, i men i fråga om adverb är Nordenflychts mindre än Holmströms och Dalins. Stiernhielm har mestadels minst gemenskap, vilket var väntat, men märkligt nog har han större än Spegel och Holmström inom substantiven.

Det tydligaste resultatet ligger i en bekräftelse av hypotesen att klassicismen har större ordgemenskap än de tidigare epokerna. Både period VII och de enskilda författarna Dalin och Nordenflycht har i nästan alla ordklasser högre värden än tidigare perioder och författare. Däremot uppvisar genrerna intressanta och svårförklarade olikheter sinsemellan.

Skall vi nå större säkerhet beträffande vokabulärens storlek, måste vi hålla oss till medelvokabulären. Vi skall därför jämföra den rang medelvokabulärens storlek får i de olika ordklasserna under de olika perioderna med den hela vokabulären ger och se hur stor skillnaden är i de olika ordklasserna:

Tablå

	V_m	V_m(S)	V_m(Av)	V_m(Vb)	V_m(Ab)
1.	III	VII	III	VI	III
2.	VII	III	IV:1	VII	V
3.	IV:1	VI	II	IV:2	IV:2
4.	VI	IV:1	IV:2	V	IV:1
5.	IV:2	II	VII	II	VI
6.	II	IV:2	V	IV:1	I
7.	V	V	VI	III	II
8.	I	I	I	I	VII

Det är adjektiven och adverben som ger period III dess rangställning. Beträffande verben kommer denna period först på sjunde plats. Den framskjutna plats period VII intar beror däremot på substantiven och verben. Utgår vi i stället från totalmaterialets texter, får vi ungefär samma rangordning. Period IV hamnar dock efter II och V i fråga om substantiven. Nedgången i substantivvokabulären från period III till IV är alltså mer

dramatisk än vad som framgår av urvalen. Å andra sidan är skillnaden mellan V och VI obetydlig.

Studiet av medelvokabulär och ordgemenskap leder till viktiga nyanseringar av den bild vi förut fått av perioderna. Period I har i alla ordklasser liten individuell vokabulär men också liten totalvokabulär, eftersom ordgemenskapen är stor. Under de följande perioderna ökar den individuella vokabulären starkt i alla ordklasserna men totalvokabulären ökar ännu mer, eftersom ordgemenskapen samtidigt blir mindre. Det är väntat att större individuell vokabulär minskar ordgemenskapen, eftersom de nytillkomna orden måste vara ovanligare. Så förhåller det sig likväl inte alltid. Under period III är värdet på V_m för substantiven högre än under omgivande perioder, men ordgemenskapen är likväl större. De individuella texternas ökning av vokabulären kan alltså teoretiskt sett ske antingen med hjälp av individuella ord eller med hjälp av ord som även andra texter har i sin vokabulär. Renässansens epok kännetecknas av en kraftig ökning av den individuella vokabulären i alla ordklasser och av liten ordgemenskap mellan texterna. Under barocken minskar vokabulären inom substantiv och adjektiv, men texterna har i högre grad var sin vokabulär i dessa ordklasser. Med klassicismen ökar den individuella vokabulären i alla klasser utom adverb, men samtidigt blir gemenskapen större mellan texterna. Ökningen sker inte i de unika eller ovanliga orden utan i ett av tiden allmänt accepterat förråd av ord. Det är klassicismens hemlighet, att ha ett rikt språk men ändå hålla sig till det allmänt kända.

1.5.11 De enskilda orden. Frekvens och vanlighet

Hittills har vi bara studerat generella förhållanden i vokabulären, medan de konkreta orden har lämnats åt sidan. Hur viktiga sådana generella förhållanden än är för stilen, är det dock valet av de konkreta orden som betyder mest.

Vid studiet av de konkreta orden vänder man spontant först blicken mot de ord som man tycker sig se ha hög frekvens. Begreppet frekvens är emellertid komplicerat. Att i en grupp texter summera det antal gånger ett ord förekommer i de olika texterna och sedan säga att ordet har den eller den frekvensen i gruppen vore missvisande, av två skäl. Frekvens är dels något relativt, något som får sin innebörd först i förhållande till en norm. Dels kan man inte helt enkelt summera antalet fall i texterna. Då skulle ett ord som förekommer bara i en text men där kanske 30 gånger få högre värde än ett ord som förekommer i alla texterna men bara 2-3 gånger i varje text. [78]

---

78 Se utförligare nedan s. 000

Det förra problemet skall vi lämna tills vidare. Hur mycket det betyder om förekomsten av ett ord är någorlunda väl fördelad på texterna blir klart om vi skiljer mellan begreppet frekvens och begreppet vanlighet. Frekvens innebär här tills vidare summan av antalet fall av ett ord i en textgrupp, vanlighet antalet texter inom en grupp, i vilka ett ord förekommer. Vi får 1-textord, 2-textord etc. ända till 10-textord. Här nedan uppräknas 10- och 9-textorden i gruppen period II. Vid sidan därav ställs de högst frekventa orden i samma grupp, efter rang:

Tab. B 1.94. 10-textord och 9-textord i periodgrupp II ordnat efter vanlighet och frekvens

	Vanliga ord	Högfrekventa ord	
10-textord	hierta	gud	66
	sorg	hierta	51
	tijd	kärlek	48
	ära	tijd	43
9-textord	dygd	herre	42
	gud	dag	38
	man	sorg	35
	sinne	wärld	30
	öga	hand	30

Endast fyra ord förekommer på bägge listorna. Ordet *sorg*, t.ex., är under perioden både frekvent och vanligt. Ordet *ära* är vanligt men hör inte till de särskilt frekventa (värdet är 25). Ordet *kärlek* är däremot frekvent men inte så vanligt (förekommer i sju texter). Nu är det visserligen mestadels så, att frekventa ord också är vanliga, men markanta undantag finns. Ett egennamn kan t.ex. ha mycket höga frekvenser i en text men bara förekomma i den. Man kan också förutsätta att ett ord som *brud* är frekvent i en bröllopsdikt men inte särskilt vanligt i en grupp sammansatt av olika genrer.

Ordens vanlighet skulle kunna mätas genom att alla orden i grupperna ordnades efter 10-textord, 9-textord etc. Att göra så för hela materialet skulle ta lång tid. Jag har nöjt mig med att ta ut de vanliga orden ned till 5-textord i de olika textgrupperna. Det skulle ta alltför stor plats att meddela listorna, men några uppgifter beträffande substantiven kan antyda resultaten. En föreställning om koncentrationen på de vanligaste orden i grupperna ger summan av orden ned till och med 5-textorden. Denna summa kan relateras till hela vokabulären (V) genom värdet i procent av V. Nedan får vi dessa värden för de åtta periodgrupperna:

Tab. B 1.95. 10-textord – 5-textord i absoluta tal och i procent av vokabulären i de olika periodgrupperna

	10-textord - 5-textord	
	Abs.	% av V
I	107	9,61
II	97	6,95
III	112	7,54
IV:1	100	6,79
IV:2	86	6,25
V	89	6,64
VI	109	7,50
VII	141	10,09

Vi får en bekräftelse på vad som tidigare sagts om att renässansen och barocken kännetecknas av stark individualisering av ordvalet. Den sista perioden däremot har mycket fler vanliga ord. Det innebär dock inte att orden förekommer i stor utsträckning i samtliga texter. Medan grupperna I, II, III och IV:1 har fyra eller fem 10-textord, har VII bara två, nämligen orden *hiärta* och *wärld*.

Gör vi samma beräkning som ovan för genregrupperna, får vi:

Tab. B 1.96. 10-textord – 5-textord i absoluta tal och i procent av vokabulären i de olika genregrupperna

	10-textord - 5-textord	
	Abs.	% av V
Världslig epik	137	9,67
Panegyrik	133	9,87
Gravdikt I	111	8,23
Gravdikt II	114	8,48
Bröllopsdikt I	103	6,47
Bröllopsdikt II	95	6,81
Sällskapspoesi	109	7,39
Världslig did.	103	8,55
Satir	86	5,79
Kärlekspoesi	93	9,16
Biblisk epik I	99	7,03
Biblisk epik II	101	7,50
Psalm I	117	10,60
Psalm II	110	12,07
Andlig didaktik	103	7,87

Det framgår mycket klart i hur hög grad psalmen använder en för de flesta texterna gemensam vokabulär. Satiren framstår som psalmens motsats. Satiren har bara ett ord inom alla tio texterna och det är det neutrala *tid*. 9-textorden är bara sex: *dag, gång, hiärta, man, wän* och *wärld*. Psalm I har däremot tretton 10-textord: *ande, död, gud, herre, himmel, hiärta, lif, lust, nöd, siäl, sorg, wärld* och *ära*. Psalm II har sjutton ord: *barn, blod, död, gud, herre, himmel, hiärta, kraft, lif, nåd, nöd, sinne, siäl, synd, tid, tro* och *wärld*. När man ser sådana listor kan man frestas att tänka att vi här har det som karakteriserar genren. Det är dock inte omedelbart givet. Flera av orden kännetecknar, som vi strax skall se, poesien överhuvudtaget.

Vi går över till författarna. Stiernhielm måste vi här lämna utanför, eftersom vi av honom inte har tio liklånga texter. För de övriga får vi följande:

Tab. B 1.97. 10-textord – 5-textord i absoluta tal och i procent av vokabulären hos fem författare

	10-textord - 5-textord	
	Abs.	% av V
Spegel	101	9,11
Holmström	86	7,07
Dalin	151	11,54
Nordenflycht	152	11,57

Likheten mellan Dalin och Nordenflycht frapperar, liksom likheten med deras värden och det värde vi fick för period VII. Det är tydligt att de sena författarna i långt högre grad än 1600-talsförfattarna använder samma ord i sina olika texter. Medan Spegel och Holmström har bara ett 10-textord var (*dag* resp. *tid*), har Dalin åtta och Nordenflycht sex.

Sammanlagt har vi 161 texter. Den största möjliga vanligheten för ett ord vore att det förekom i alla dessa texter, men så högt når inget substantiv. Materialets vanligaste - men inte högst frekventa - substantiv är *hiärta* och *tid*, som förekommer i 154 texter. Ingen grupp saknar ordet *hiärta* i mer än en text, ingen *tid* i mer än två. Orden har alltså mycket jämn fördelning på perioder, genrer och författare.

Här nedan ges en lista över de 30 substantiv som förekommer i mer än hundra texter och kan sägas vara poesiens vanligaste:

Tab. B 1.98. De tio vanligaste substantiven i totalmaterialet poesi

1. hiärta	154	11. sinne	129	21. folk	112
2. tid	154	12. ord	126	22. wän	110

3. wärld	150	13. siäl	126	23. land	109
4. dag	149	14. död	126	24. nåd	109
5. gud	144	15. man	124	25. barn	108
6. hand	141	16. ära	123	26. lust	107
7. jord	140	17. gång	121	27. blod	106
8. lif	140	18. herre	116	28. dygd	105
9. himmel	135	19. frögd	115	29. nöd	105
10. öga	132	20. sorg	114	30. lycka	102

De första orden har tämligen jämn spridning, men *gud* förekommer i genrerna satir och kärlekspoesi och hos diktarna Holmström och Nordenflycht bara i sex texter. *Himmel* finns i satiren bara i fyra texter, *ord* i sällskapspoesien bara i fyra, *död* i satiren bara i två och *blod* i sällskapspoesien bara i tre. De orden är alltså främmande för respektive genrer. *Lycka* finns under period I bara i fyra texter och under II bara i fem men under III i åtta och uppnår under VII och hos Nordenflycht att bli 9-textord och hos Dalin 10-textord. Detta ord blir alltså riktigt vanligt först ett stycke in på 1700-talet.

Som sagt är inget substantiv så vanligt att det förekommer i alla de 161 texterna. Av samtliga ord är det bara 27 som gör det. Det är 19 formord, hjälpverben *blifwa, hafwa, kunna, wara* och *willia*, verben *göra* och *se* samt negationen *ej*. Dessa ord kan sägas vara det poetiska språkets nödvändiga ord under 1600-talet och förra delen av 1700-talet. Det skulle ha varit intressant att förteckna alla de vanligaste orden ned till t.ex. förekomst i 20 texter eller en åttondel av materialet. Vi hade då fått en det poetiska språkets basordslista. Men det får anstå. Det måste också läggas till att många av de ord som vi finner vara vanligast i det poetiska språket hör till de vanligaste i språket överhuvudtaget. Det gäller åtskilliga av formorden och hjälpverben. Däremot kan man förmoda att orden *se* och *ej* mer utmärker poesispråk än prosaspråk.

Hög frekvens och hög vanlighet sammanfaller som antytts inte alltid. Vanligheten ger ordet *hiärta* första rangen bland substantiven, men frekvensen ger denna rang åt *gud*. Den riktigaste rangordningen av orden bör ta hänsyn både till frekvens och till spridning på texter. Det har konstruerats olika mått som använder både frekvens och spridning. Förhållandet är komplicerat och hänger bland annat samman med teorien för ordfrekvens. Man kan t.ex. mena att ett ord som bara förekommer i en text är något slags anomali i språket och därför inte bör ges någon frekvens. Men man kan också mena att varje ord som dyker upp i språket utökar detta. Det mått jag väljer bygger på den förra uppfattningen. Måttet, som har använts av Sture Allén då han utarbetat sina frekvensordböcker, får man genom formeln

S

$$F=(1-\frac{\quad}{m\sqrt{n-1}}$$

där F (av Allén kallat D) är den faktiska frekvensen för materialet (gruppen eller dylikt), m är medelvärdet för n antal texter och s är standardavvikelsen kring detta medelvärde. [79] Måttet är sådant att ett ord som förekommer bara i en enda text inte får högre värde än noll på den nya, modifierade frekvensen. Måttet förutsätter också liklånga texter. Därför har J. Carroll och Inger Rosengren föreslagit andra mått, som kan användas även på oliklånga texter.[80] Det är emellertid inte av nöden här. Gunnel Engwall, slutligen, har föreslagit ett mått som tillgodoser även de ord som förekommer bara i en enda text, då det lägsta värdet på den modifierade frekvensen med detta mått blir 1. Hennes mått är mycket enkelt: modifierad frekvens är = (FR)/n eller summan av frekvensen i texterna dividerad med antalet texter. [81] Men det skiljer inte mellan jämn och ojämn fördelning av frekvenserna på texterna. Jag kommer därför att hålla mig till Alléns mått.

Tab. A 1.105 visar vilka substantiv i de olika periodgrupperna som med detta mått har en modifierad frekvens på minst 20,0. Som vi ser blir rangordningen något annan än den de absoluta frekvenserna ger. Ordet *död*, t.ex., skulle under period I ha fått rangplats sex men får nu nionde plats. *Gud* är under alla perioderna det mest frekventa ordet utom under VII, där det hamnar på åttonde plats. *Hiärta*, som visat sig ha den största vanligheten, kommer på första plats under period VII och andra under II, IV:2 och VI men finns annars längre ned. Och *dag* som hade fjärde plats i fråga om vanlighet hamnar nu en bra bit ned på listan. Listorna för de olika perioderna blir olika långa, beroende på att ett par grupper både har få substantiv och ringa ordgemenskap.

Man frågar sig om dessa frekvenser verkligen är representativa för motsvarande period. Det förefaller egendomligt att frekvensen skulle svänga så som den gör för t.ex. ordet *gud*. Man skulle också vänta sig bättre överensstämmelse mellan grupperna IV:1 och IV:2.

Det är självklart att man inte får anta att ordet *gud* har gått ned i frekvens från ungefär 133 per 20 000 ord under 1600-talets första årtionden till ungefär 47 under 1640- och 1650-talen. Vi har ett för litet antal texter för att med stor säkerhet kunna bestämma frekvenserna för de enskilda perioderna. De är heller inte valda helt slumpmässigt utan så att olika genrer från perioden blivit företrädda och så att väl kända författare har fått komma med. Tillfälligheter kan också spela stor roll när det gäller de

---

79 Allén, S. 1970 s. XXVIII och 1975 s. XXIX

80 Carroll 1970 s. 62ff., Rosengren 1970 s. 69f.

81 Engwall 1974 s. 43ff.

enskilda, mera lågfrekventa orden. I en text "klumpar sig" ofta orden, genom medveten orduppprepning eller genom att ämnet föranleder det. Ett exempel kan belysa det sagda. I de 2 000 orden ur *Hercules* finns två fall av ordet *gud*. Texturvalet utgör drygt 2/5 av dikten. I hela dikten finns 21 fall av ordet *gud*. Hade vårt stickprov tagits ur en annan del av dikten, kunde vi ha fått frekvensen 17 i stället för 2. Det hade gett period II den absoluta frekvensen 81 och F^{mod} 60,3 i stället för 66 respektive 47,1. Trots dessa reservationer vågar man nog säga, att frekvenserna i någon mån speglar verkliga förändringar. I flera fall finner vi en viss konsekvens, t.ex. i de högre frekvenserna för ordet *himmel* från period III och framåt.

Betydligt säkrare kan man uttala sig om frekvenser för hela materialet, där enskilda texter inte kan påverka så mycket. En föreställning om förhållandena i hela materialet ger följande lista över de 30 mest frekventa substantiven i 150 texter, där frekvens anges i värden per
20 000 ord:

Tab. B 1.99. De 30 mest frekventa orden i 150 texter poesi

		F	F^{mod}			F	F^{mod}
1.	gud	110	101,2	16.	nåd	25	22,4
2.	hiärta	57	52,7	17.	ord	24	21,7
3.	wärld	54	50,9	18.	sinne	23	21,7
4.	tid	44	41,4	19.	kärlek	24	21,0
5.	siäl	45	40,7	20.	folk	22	20,4
6.	himmel	40	37,5	21.	öga	22	20,2
7.	dag	39	36,6	22.	lycka	24	20,2
8.	död	40	36,4	23.	kropp	21	18,8
9.	hand	34	31,5	24.	ära	21	18,8
10.	jord	34	31,0	25.	lust	20	18,6
11.	herre	34	30,2	26.	frögd	20	18,4
12.	lif	31	28,5	27.	blod	20	18,1
13.	dygd	30	26,4	28.	land	20	17,7
14.	man	28	25,3	29.	wän	19	17,6
15.	sorg	25	22,4	30.	gång	18	16,6

Även här ger den modifierade frekvensen en något annat rangordning än den absoluta, men det rör sig bara om något enda steg på skalan, Tätplatsen intas av ordet *gud*. Skillnaden mellan absolut och modifierad frekvens är som synes liten. Det beror på att vi utgått från så mycket som 150 texter. Hade vi i stället utgått från de åtta periodgrupperna, eller de femton genregrupperna, där spridningen av frekvenser är mycket ojämn, skulle vi ha fått helt andra värden. För de åtta periodgrupperna får vi en absolut frekvens på 94,8 och en modifierad på 80,7 och för genregrupperna 109,8

respektive 89,7. Skillnaden är i bägge fallen stor. I det sistnämnda fallet bygger beräkningen på exakt samma material, vilket gör att den absoluta frekvensen är densamma som den vi först fick, men den mycket ojämna spridningen gör att den modifierade frekvensen blir mycket lägre. När vi i periodgrupperna får så låg frekvens som 94,8, visar det att vårt urval om 80 texter (av 161) inte varit rättvisande, när det gäller ett ord som *gud*. Förklaringen torde vara att de andliga genrerna blivit underrepresenterade. Slutsatsen blir att vi måste vara försiktiga med att säga något om förändringar mellan olika perioder. Bara de allmänna tendenserna kan vi uttala oss om.

Till de allmänna tendenser man kan iaktta hör den kraftiga nedgången för ordet *gud* under period VII. Räknar man på alla de 24 texterna från denna period, får man en absolut frekvens på 47,9 och en modifierad på 35,8, alltså inte så mycket mer än i urvalet. I den gustavianska lyrik Thavenius undersökt kommer ordet *gud* först på elfte plats. Ökningen för ordet *dygd* under period VII verkar också trolig, då *dygd* har tredjeplatsen i gustaviansk lyrik. [82]

Vi går nu till adjektiven. Tab. A 1. 106 visar frekvenserna för de adjektiv som har F^{mod} på minst 10,0 för de olika periodgrupperna. Ordet *stor* har som synes en obestridd förstaplats. Bland viktiga förändringar märker vi att *god* inte kommer med under period VI och först på nionde plats under VII, medan det förut innehaft någon av de första platserna efter *stor*. Det tycks antyda en förändring i fråga om värdering av kvaliteter. Ordet *skön* har framskjuten plats under de tre första perioderna men försvinner sedan. En förklaring är att synonymen *wacker* blivit vanlig. Den kommer dock inte med på listan.

Beträffande verben (tab. A 1.107) är tätplatserna självklara. Men sedan sker betydande rockader. *Willia* som har tredje plats under period I och frekvensen F^{mod}122,2 går sedan stadigt nedåt och har under VI och VII bara tionde plats med F^{mod} 53,1 resp. F^{mod} 46,2. I gustaviansk lyrik kommer *vilja* också långt ned. Det rör sig alltså om en säker förändring. En märklig utveckling har ordet *se*. Under period I står det på fjortonde plats, men under II har det ryckt upp till sjätte och håller sig sedan högt uppe. I gustaviansk lyrik intar det till och med andra plats. [83] *Månde* står under period I på plats 11, under II på 19 men försvinner sedan. Det blir föråldrat, och när det används är det som arkaism, i till exempel balladimitation. Ordet *måste* finns inte bland de högfrekventa orden under period I utan är ett sent tillkommet ord.

---

82 Thavenius 1968 s. 71ff.

83 Thavenius 1968 s. 71ff.

Adverben (tab. A 1. I.108) har alltid *ej* på förstaplats. Av de andra frekventa negationerna intar *icke* plats 12 under period I men blir under period II förbigånget av *intet*, som har plats 7 medan *icke* har 8. Ordet *ej* har under denna period betydligt lägre frekvens än under övriga perioder, vilket tyder på att det ofta ersatts av *intet* eller *icke. Intet* försvinner sedan från listorna med undantag för period VI, där det har plats 16. *Icke* håller sig bättre kvar men når aldrig över plats 13. Det är *ej* som har segrat som poesiens negation framför andra. Ett nytt ord på listan är *ju*, som under V har plats 11, under VI 9 och under VII plats 14.

Som väntat innehåller listorna för genrerna olika uppsättningar av ord. Som Tab. A 1.109 visar intar *gud* förstaplatsen bland substantiven bara i panegyrik, gravdikt II, bröllopsdikt II och världslig didaktik bland de profana genrerna och det saknas på sällskapspoesiens, satirens och kärlekspoesiens listor. *Hiärta* finns med på alla listorna utom den för bibelepik I, men skillnaden i frekvens är stor mellan kärlekspoesi och satir. Skillnaden i listorna tycks utmärka genrernas karaktär. Det är väntat - även om man inte kunnat förutse placeringen - att ord som *folk, land, kung, ära, hiälte, macht, thron* och *fält* skulle finnas på den världsliga epikens lista, liksom att *hiärta, kärlek, sorg, wän, qwal* och *tår* skulle finnas på kärlekspoesiens. Men listorna innehåller också överraskningar. Ordet *hand* står först på listan för världslig epik och som nummer två på listan för panegyrik. Det finns annars bara med i sällskapspoesi, bröllopsdikt och i de andliga genrerna. I bibelepiken har det högre rang än i de andra andliga genrerna. Det tycks höra till genrer, där det finns en som verkar och handlar, Gud eller en hjälte. Panegyriken har en uppsättning lik den världsliga epiken, men ett par ord som uttrycker känslor, *sorg* och *frögd*, tillkommer. *Sorg* finns som väntat med på gravdiktens listor men inte så högt uppe. *Död* och *tid* finns högt uppe men även *siäl* och *dygd*. Gravdikten handlar mycket om själen och dess goda egenskaper. Att bröllopsdikten har med substantiv som *man* och *lycka* överraskar inte, men däremot förvånar det att *kärlek* bara är med på ena listan - där dock högt uppe. Sällskapspoesiens *nöje* och *lycka* kan betraktas som genrekarakteristika, liksom didaktikens *dygd, ära* och *ord*. De andliga genrerna har det gemensamt att inte bara *gud* har mycket hög frekvens utan också att ett ord som *siäl* står högt uppe. Utmärkande för psalmen är den höga rang *synd, nåd, ande* och *lif* får.

Bland adjektiven (tab. A 1.110) noterar man att *ädel* utmärker inte bara världslig epik och panegyrik utan också gravdikt och kärlekspoesi. Till de "höga" genrerna hör också ordet *swensk*, vilket visar de nationella ämnenas plats. Orden *mild, kär* och *blid* i panegyrik markerar en bestämd inriktning. Gravdikten har *ewig*, som annars hör de andliga genrerna till, samt *säll* som sitt signum. Sällskapspoesien har i mycket en egen uppsättning. *Skön* finns där med synonymen *wacker*. Orden *kär* och

glad överraskar inte, lika litet som *full*, som väl främst hör dryckesvisan till. Bröllopsdikten har intressant nog *god* på andra plats och *kär* finns med men inte så värst högt uppe, och *ächta* syftar på ståndet. Svårare är att förklara att *liten* har så hög rang. För den världsliga didaktiken typiska ord är *god, ren* och *rätt* samt *ewig*. Satirens lista förbryllar. Det är den enda genren med högre frekvens för *gammal*. Bland kärlekspoesiens ord används *hård* troligen om de älskandes hårda öde eller om den hårda älskade. *Helig* är ett ord som utmärker psalmen.

Mest utmärkande för världslig epik vad gäller verben (tab. A 1.111) är att *se* intar tredje plats och att *gå* och *draga* har hög rang. *Draga* är här ofta rörelseverb ("draga bort", "draga hädan"). *Få, gifwa* och *taga* utmärker panegyriken. Alla orden används om överföring från en avsändare till en mottagare (till exempel lov och tack från undersåte till regent). Man skulle med tanke på utryck som "gå hädan" vänta att *gå* skulle ha hög rang i gravdikten, men så är inte fallet. *Lefwa* finns där, men inte *dö*. Ett ord som sällskapspoesien är ensam om är *dricka*. Anmärkningsvärt i bröllopsdikten är den höga rangen för ordet *må*. Det tordes användas mest i välgångsönskningar. Ett ord som satiren är ensam om är *pläga*, som uttrycker iteration av det som genren fördömer. Märkligt nog kommer ordet *måste* på tionde plats i kärlekspoesien. Den rör sig i en värld, där människan är styrd av blinda makter. På kärlekspoesiens långa lista finner man även *dö* - som ju saknas på gravdiktens listor - och *lida*. I psalmen kommer *willia* på tredje respektive fjärde plats och *låta* på fjärde respektive femte. Det är kännetecknande för psalmen att den oftare talar om att Gud *vill* göra något än att han gör det och att han *låter* något ske än att det sker. Även i biblisk epik och andlig didaktik har dessa båda ord hög rang. *Se* utmärker biblisk epik lika väl som världslig.

En framskjuten ställning bland adverben i världslig epik (tab. A 1.112) har tidsadverben *nu, snart, redan, aldrig* och *strax*, medan panegyriken främst utmärks av rumsadverben *där, upp, här, fram, ut, ned* och *neder*. Påfallande i gravdikten är de durativa tidsadverben: *alltid, städse* och *ewigt*. I båda grupperna finner vi *bort* i grupp II även *dit*. Den världsliga didaktiken har, som sig bör i moraliserande dikt, hög rang för *wäl* och *rätt* och för negationerna *icke* och *intet*. Även i satiren har *wäl* och *rätt* hög rang. Bägge dessa genrer talar om att leva riktigt. I psalmen anger *upp* riktningen. *Ty* i betydelsen 'därför' är ett kännemärke för genren. Biblisk epik har riktningsangivande adverb som *upp, ut, fram* och *bort*. Det som slår en i fråga om andlig didaktik är den höga frekvensen för *här*, som ger detta ord en andraplats. Ofta anger ordet en scen (i emblematisk bild eller berättelse) eller ett bibelställe.

För Stiernhielm kan vi inte få fram värdet på F^{mod} med det här använda måttet. Men listorna över de främsta orden i fråga om absolut frekvens i de fyra ordklasserna ser ut så här:

Tab. B 1.100. De mest frekventa substantiven, adjektiven, verben och adverben hos Stiernhielm

	Substantiv		Adjektiv		Verb		Adverb	
1.	gud	82	stor	68	wara	526	nu	96
2.	dygd	67	hög	42	hafwa	190	här	84
3.	hand	57	god	40	skola	97	där	68
4.	man	47	ädel	32	se	96	och	60
5.	hiärta	43	skön	26	göra	90	intet	40
6.	ära	43	kär	21	willia	74	upp	40
7.	lust	37	lärd	21	kunna	67	icke	39
8.	wärld	36	liten	20	komma	66	an	38
9.	öga	35	full	16	blifwa	65	ej	36
10.	folk	31	wis	16	måste	56	mera	32
11.	pris	31	liuflig	15	gå	55	huru	28
12.	fred	29	hel	13	stå	51		
13.	land	29	rik	13	gifwa	46		
14.	macht	28	allsköns	12	finna	34		

För de övriga fyra författarna ges särskilda tabeller (substantiv i tab. A 1.113, adjektiv i tab. A 1.114, verb i tab. A 1.115 och adverb i tab. A 1.116) Författarna har i hög grad individuella listor. Visserligen hittar man ord som *hiärta, tid, dag* och *hand, stor, hög* och *kär, wara, hafwa, skola, kunna* och *blifwa, ej, nu, här* och *där* hos dem alla. Men påfallande många ord finns bara hos en av dem, och rangplatsen skiftar mycket för en del ord. Stiernhielm och Spegel har sålunda ordet *gud* överst, men detta ord saknas på Holmströms och Nordenflychts listor. Stiernhielm har *dygd* på andra och Nordenflycht på första plats, men ordet saknas hos Spegel och Holmström. Spegels religiösa hållning uttrycks med att hans listor upptar ord som *siäl, himmel, ord, nåd, synd* och *herre*, vilka saknas eller står långt ned på de andras listor. Hit hör också adjektiven *helig* och *ewig*. De ord som får hög rang hos Holmström ger tillkänna en elegisk inriktning: substantivet *sorg* kommer på andra plats, *död* och *ängslan* finns längre ned. Tiden spelar stor roll. Substantivet *tid* står på sjätte plats och *dag* på sjunde, och adverblistan upptar gradadverb som *mera, mycket* och *alltför* och en rad tidsord: *nu, aldrig, alltid, förr, snart, städse, strax* och *nånsin*. Nordenflycht liknar Holmström i detta. Annars är det ord som *nöje, frid* och *ro* samt *natur* och *tanke* som utmärker Nordenflychts lista. Karakteristiska adjektiv är för Stiernhielm *ädel, lärd* och *wis*, för Spegel *helig, ewig* och *rätt*, för Holmström *wacker, liten, liuf* och *trogen*, för Dalin också *liten* samt *säll* och *lycklig*, för

Nordenflycht *säll, ädel, ren* och *öm*. Ordet *öm* är ganska nytt i språket och Nordenflycht är den som gör det till ett av tidens poetiska ord. Verben *se* och *göra* står i rang före *willia* och *kunna* hos Stiernhielm, och hos Dalin och Nordenflycht går de före *willia*, men hos Spegel och Holmström är det *kunna* och *willia* som kommer först. Verbet *få* saknas på Stiernhielms lista men får sedan allt högre rang.

Vi har här försökt bestämma de olika gruppernas karaktär genom att jämföra frekvenslistorna med varandra. Vi har alltså inte haft någon fast norm, vilket givetvis ger en viss osäkerhet åt bestämningarna. I nästa avsnitt skall vi pröva att arbeta med fast norm.

1.5.12 Temaord och nyckelord

Om man vill bestämma i hur hög grad ett ords frekvens i en given text avviker från ordets normala frekvens, har man att gå till en utarbetad statistisk metod, som bygger på teorier om normalfördelningar. Eftersom det till övervägande delen rör sig om sällsynta företeelser - de flesta orden har mycket låg frekvens - får man använda teorier om sällsynta företeelsers uppträdande. Det är ett krävande arbete att göra de nödvändiga uträkningarna vid en sådan undersökning. För att underlätta bestämningen av skillnader i fråga om frekvens har fransmannen Pierre Guiraud utarbetat en enklare metod. Han utgår från de mest använda betydelseorden, förslagsvis de som har rangen 1-50. Dessa kallar han "mots-thèmes", temaord. [84] Jag har här använt hans metod, även om jag har tagit var ordklass för sig. Men ur gruppen mots-thèmes utsöndrar Guiraud sedan "mots-clés", nyckelord, alltså de ord som i fråga om ökad frekvens mest skiljer sig från det normala. Skillnadens storlek beräknas med en enkel formel:

$$\text{reducerad avvikelse} = \frac{\text{absolut avvikelse}}{\sqrt{\text{teoretisk frekvens}}}$$

(écart réduit)

Den teoretiska frekvensen bestäms av normen. Det gäller alltså att ha en norm. Guiraud använder själv frekvensangivelserna i en frekvensordbok för franska språket som norm. Mot detta kan två invändningar göras. Den ena är att om man undersöker frekvenser hos enskilda poeter och ställer dessa poeter mot varandra, blir det egendomligt att använda en norm som grundar sig på prosaspråk. Alla normala skillnader mellan poesispråk och

---

84 Guiraud 1954 s. 64ff. – Josephine Miles använder också de femtio främsta orden som karakteristikum på stilen hos en författare. Miles 1957 passim och lista s. 231f. Men hon har bara listat de mest frekventa orden utan att relatera frekvenserna till någon språklig ”norm”.

prosaspråk, skillnader som man kan vänta sig finna hos alla poeter, fastän kanhända olika tydligt, uppträder då som stilmarkörer för de enskilda poeterna. Den andra invändningen är att om ordboken gäller modernt språk, blir troligen skillnaderna för äldre poeter större än för yngre, vilket inte har med deras individuella stil att göra utan beror på en allmän utveckling av språket.

Det krävs alltså en adekvat norm. Vid stilbestämning av enskilda poeters diktning, av poetiska genrers egenart eller av individuella texters karaktär bör man utgå från det i poesien normala, och normen bör vara tidens språk. För svenskans del har vi emellertid ingen annan frekvensordbok än Alléns *Nusvensk frekvensordbok*. Som framgår av vad jag sagt kan den inte användas. Utvägen blir då att vi får arbeta med en norm som vårt eget material ger. Problemet är emellertid, att vi får en norm som innesluter även det som skall undersökas. Om vi till exempel studerar en genregrupp, får vi en norm som med en femtondel påverkas av den undersökta gruppen. Låt oss säga att vi har ett ord som i gruppen har frekvensen 10. I hela materialet utan gruppen i fråga har ordet frekvensen 2. Avvikelsen blir då +8 och den reducerade avvikelsen +5,657. Om man låter gruppen ingå i normen, blir normen 2,534, avvikelsen bara +7,467 och den reducerade avvikelsen +4,691. Avvikelsen blir alltså mindre om det undersökta ingår i normen. Den stilistiska profilen avtecknar sig sämre. Det skulle givetvis med datorhjälp gå att räkna fram normer för materialet minus det undersökta, men här har det inte kunnat göras. Jag har alltså varit tvungen att låta normen vara medelfrekvensen för det givna materialet. För enkelhetens skull har jag beräknat denna medelfrekvens på de femton olika genregrupperna, alltså för 150 texter. Den undersökta gruppens frekvenser bör givetvis vara de modifierade frekvenserna, eftersom bara de är representativa för gruppen. Som normens värden kunde man visserligen tänka sig de absoluta frekvenserna, då *en* text av 150 knappast påverkar så mycket. Men också där har jag ansett det vara lämpligare att använda de modifierade frekvenserna. Dessa har räknats på genregruppernas absoluta frekvenser. Bäst hade givetvis varit att räkna på de individuella texternas frekvenser, men det hade varit mycket mödosammare och skillnaden blir i allmänhet inte så stor. För ordet *wara* får jag i förra fallet 376,6, i det senare 376,0, för det betydligt mindre frekventa *säll* i förra fallet 11,9, i det senare 12,6. Frekvenserna är alltid angivna per 20 000 ord. Guiraud har uteslutit så högfrekventa ord som hjälpverb och negationer. Jag har däremot ansett det vara värdefullt att ha dem med. Guiraud använder sin metod för att bestämma enskilda författares stil, men ingenting hindrar att den används också för en genres stil eller en periods stil.

Eftersom måttet är tänkt för författare börjar vi med våra författare. Tab. A 1.117a-e visar temaord och nyckelord hos de fem författare vi valt att undersöka särskilt.

Stiernhielm har vållat ett speciellt problem, eftersom jag inte har kunnat räkna fram modifierad frekvens för honom, då han inte är företrädd med tio liklånga texter. För att avvikelserna i storlek inte skall skilja sig alltför mycket från de avvikelser jag funnit hos de andra författarna, har här de absoluta frekvenserna använts som norm. För att se hur den poesi förhåller sig som vi med säkerhet vet vara av Stiernhielm har jag också prövat att ta bort urvalet ur *Bröllops beswärs* om 2 000 ord. De nya värdena har multiplicerats med 10/9 för att bli relaterade till 20 000 ord. Nyckelorden rangordnas i denna liksom i de följande tabellerna. Vi ser att uteslutningen inte medför annat än en viss förändring för de första tio orden i rangordningen. Uppsättningen av ord är densamma. Men sedan sker förändringar. Ordet *måste*, som har nummer 11, sjunker till 19, då *Bröllops beswär* tas bort. De säkra dikterna har visserligen högre frekvens för *måste* än vad som är normalt, men *Bröllops beswär* har ännu mycket högre. Andra ord som tydligen främst hör hemma i *Bröllops beswär* är *icke, god* och *lust*, medan *man, hand, macht* och *öga* främst hör hemma i de autentiska dikterna. På listan finner några av de ord som man allmänt betraktar som nyckelord hos Stiernhielm: *dygd, ädel* och *ära*, kanske också *lust*. Andra saknas där, såsom *wisdom, lärdom, wis* och *lärd*. De har emellertid för låga frekvenser för att hamna på listan över temaord. Detta är en begränsning i Guirauds metod, att ord inte i och för sig behöver ha hög frekvens för att framträda som nyckelord. Ordet *wisdom* har hos Stiernhielm frekvensen 24 och normalfrekvensen 1,1, varför differensen blir 22,9 och $\text{Diff}^{\text{red.}}$ 21,8. Ordet är alltså i högsta grad ett nyckelord hos Stiernhielm. *Lärdom* har hos Stiernhielm 14, normalt 1,5, vilket ger Diff.= 12,5 och $\text{Diff}^{\text{red.}}$ 10,1, *wis* har hos Stiernhielm 16, normalt 2,2, Diff.=13,8 och $\text{Diff}^{\text{red.}}$ 9,3, *lärd* har hos Stiernhielm 21, normalt 2,2, Diff.= 18,8 och $\text{Diff}^{\text{red.}}$ = 12,7. Alla de fyra orden är alltså i högsta grad nyckelord hos Stiernhielm, även om de har för låg frekvens för att vara temaord. Men även ett mycket högfrekvent ord som *wara* är nyckelord. För Stiernhielm är det viktigt att säga vad något *är*, han karakteriserar, definierar och beskriver gärna, som i satser av typen "wägen är lustig", "dygd är att...". Särskilt gäller detta *Hercules*, som har 164 *wara* eller 554 per 20 000 ord. Mot överskottet för *wara* svarar ett underskott för *blifwa* och *hafwa* och för det modala hjälpverbet *kunna*. Först i rang bland Stiernhielms nyckelord kommer emellertid *prijs*. Det hade vi knappast väntat, men vår uppfattning grundar sig på *Hercules*, där ordet bara förekommer fyra gånger, medan det är mycket vanligt i hyllningsdikterna och baletterna. Att *an* har hög rang hänger samman med att Stiernhielm är svag för tyskklingande verb på *an-* och att han delar dem på tyskt sätt: "kommer han an". *Intet* blir ett nyckelord, men det balanseras av ett underskott för *ej*. Mer egendomligt är det med *komma*. Det antyder en rörelse mot den talande. Särskilt vanligt är ordet i *Hercules*, där det förekommer 18 gånger eller 73 per 20 000 ord. Ordet

skön är nyckelord i förhållande till hela materialet men knappast i förhållande till det tidiga 1600-talet, där det som vi strax skall se har hög frekvens. *Fred*, slutligen, finns mest i baletterna. *Freds-Afl* har 11 fall eller 89 per 20 000 ord, vilket kompenserar att ordet inte finns i *Hercules*. Den varierande fördelningen visar att vi i vissa fall hade fått ett annat resultat, om vi liksom i de andra grupperna hade kunnat använda F^{mod}.

Spegels uppsättning av nyckelord (tab. A 1.117b) är som väntat en annan. Vi har redan talat om *kunna, willia, wäl* och *rätt*. Att man finner orden *gud* och *synd* hos den i främsta rummet andlige diktaren förvånar inte. Orden *ja* och *må* och även *böra* och *skola* längre ned på listan antyder den ivrige predikanten och förmanaren. *Se* är viktigt; Spegel vädjar ofta till synintrycket. Som synes är nyckelorden hos Spegel främst verb och i någon mån adverb. Substantiven och adjektiv är få.

Holmströms främsta nyckelord är *måste* (tab. A 1.117c). Det uttrycker en känsla av tvång. De durativa orden *alltid* och *städse* kan föras samman med *måste*. Orden *ängslan* och *sorg* anger en elegisk stämning. Tidsordet *förr* kan sägas höra samman därmed. Kännetecknande för Holmström är också att *neder* är nyckelord men att *upp* visar underskott. Liksom Stiernhielm använder Holmström negationen *intet*. Både *taga* och *få* är nyckelord, medan *gifwa* visar stort underskott. Det kan ha att göra med att ordet *gud*, som annars är det mest frekventa substantivet, inte är med på listan. Med F^{mod} = 15,4 skulle det annars ha varit ett bristord av högsta rang.

Nyckelordet framför andra hos Dalin (tab. A 1.117d) är *heder*. Till samma sfär hör *ära*. Vi har tidigare talat om *stor* och *liten* hos Dalin och båda visar sig vara nyckelord. Om inriktningen av Dalins poesi vittnar även det förhållandet att *kung, macht* och *land* hör till nyckelorden. Vi känner också till Dalins längtan till stilla liv på landet. Ordet *lycka* är ett av de främsta nyckelorden och därtill kommer *ro* och *frögd*. *Dygd* är ett av tidens ord som hos Dalin har extra stor frekvens.

Nordenflychts lista (tab. A 1.117e) liknar i viss mån Dalins. *Dygd* är ett nyckelord även hos henne, liksom ett annat av tidens ord, *natur*. Vi fann *ro* hos Dalin, men den sfär detta hör till får en mycket starkare accent hos Nordenflycht, som har *nöje* på första plats, *frid* på fjärde, *ro* på åttonde och *säll* på tionde plats. Intressant är också gruppen *tanke, wett* och *lius* - det senare ordet står ofta för intellektuell klarhet.

Vi ser att nyckelorden säger mycket om författarna. Det tycks dock otillräckligt att arbeta bara med de femtio högst frekventa orden. Man borde utvidga ordgrupperna med fler ord från samma sfär men med lägre frekvens för att se om inte också dessa har karaktär av nyckelord. Till Dalins *liten* kunde läggas ord som *mindre, minst* och *små*, till Nordenflychts *ro* och *frid* ord som *lugn, stillhet* och *hwila*. Substantivet *lugn*, till exempel, har hos Nordenflycht frekvensen 7,3 men normalt 1,0, vilket ger en $Diff^{red.}$ på 3,80 och

gör ordet till ett viktigt nyckelord. Författarna rör sig inte alltid i första hand kring ett enskilt ord utan inom ett semantiskt fält. Valet av ord inom fältet styrs av viljan att nyansera, precisera eller variera.

Man kan vänta att de genrer som i tidigare behandlade avseenden visat sig ligga långt ifrån varandra skall ha fler ord med stora avvikelser från normen än de mindre profilerade genrerna. Så är också fallet, som vi ser i tab. A 1.118a-o. Till genrerna med ytterlighetskaraktär hör världslig epik (tab. A 1.118a). I spetsen för nyckelorden där står två egennamn: *Carl* och *Swerige*. Flera av texterna talar om någon kung Carl och det han gjort för Sverige. En betydande grupp av nyckelorden leder tanken till krigiska bragder: *hiälte, mod, fält, land* och *haf*. Huvudpersonen i eposen är en kung, vilket förklarar att orden *kung* och *thron* men även *macht* och *folk* blir nyckelord. Ordet *draga* torde mest användas om krigets rörelser. Märkligt är att adjektivet *lik* är med. Kanske hör jämförelser till det för eposet utmärkande.

Panegyriken (tab. A 1.118b) har likheter med den världsliga epiken. Koncentrationen kring regenten utmärks av orden *drottning, konung, kung, Swea, Swerige, rike* och *krona*. *Hiälte* finns med även här. Att *stor* och *hög* är med förklaras av viljan att amplifiera. Orden *frid* och *nåd* kan möjligen uttrycka välgångsönskningar för landet.

Gravdiktens båda grupper (tab. A 1.118c och d) har några gemensamma nyckelord: *tid* (rang 2 resp. 6), *död* (subst.; 3 resp. 1), *dygd* (4 resp. 12), *wärld* (6 resp. 9), *hafwa* (9 resp. 7), *lefwa* (17 resp. 3), *sorg* (18 resp. 22). Några av dem är väntade. Att gravdikten skall tala mycket om tid, död, leva och sorg kunde man vänta. *Hafwa* används kanske så mycket därför att gravdikten talar om vad som har skett i den dödes liv. *Wärld* kan hänga samman med allmänna betraktelser. Allt tyder också på att man ofta talade om den dödes *dygder*. Det är emellertid bara en liten del av nyckelorden som återkommer på båda listorna. Vill man få en bättre bild av genrens nyckelord, bör man läggas samman grupperna. Vi får då följande tjugo ord främst:

Tab. B 1.101. De tjugo främsta nyckelorden i gravdikten

		F^{mod}		Diff.	$Diff^{red.}$
1.	död (s.)	76,2		+39,8	+6,60
2.	tid	72,1		+30,1	+4,83
3.	säll	27,4		+15,5	+4,49
4.	graf	19,1		+10,7	+3,70
5.	lefwa	31,6	+14,4	+3.47	
6.	dygd	43,2		+16,8	+3,27

7.	wärld	72,3		+21,4	+3,01	
8.	hafwa		246,3		+42,9	+3,01
9.	wett		15,7		+ 7,8	+2,79
10.	jord		46,4		+15,4	+2,76
11.	siäl		54,0		+13,3	+2,09
12.	hög		32,3		+ 9,6	+2,02
13.	kropp		27,3		+ 8,5	+1,97
14.	här (adv.)		69,4		+13,9	+1,86
15.	år		21,0		+ 6,3	+1,64
16.	lif		35,1		+ 6,6	+1,23
17.	sorg		27,5		+ 5,1	+1,08
18.	ewig		19,2		+ 3,8	+0,97
19.	weta		45,7		+ 5,3	+0.83
20.	hel		16,5		+ 3,0	+0,81

Många av orden är väntade, såsom *död, graf, lefwa, kropp, lif, sorg*, kanske också *jord* och *ewig*. Att *tid* och *år* är med tyder på att gravdikten innehåller betraktelser över tidens flykt. Man blir däremot förvånad över ordet *wett*. Men *wett* betydde ofta 'vetande', 'insikt'. Även *weta* finns med. Intressant är den höga rang ordet *säll* får. Den döde prisas tydligen säll.

De båda grupperna bröllopsdikt (tab. A 1.118e och f) har några få gemensamma ord. För att se vilka ord som verkligen är genrens nyckelord har jag slagit samman grupperna. De tjugo främsta orden blir då:

Tab. B 1.102. De tjugo främsta nyckelorden i bröllopsdikten

		F^{mod}		Diff.		$Diff^{red.}$
1.	twå		29,2		+20,9	+ 7,27
2.	brud		21,9		+15,7	+ 6,31
3.	man		41,4		+16,1	+ 3,21
4.	lycka		30,8		+10,6	+ 2,35
5.	må		52,3		+14,2	+ 2,30
6.	dygd		37,4		+11,0	+ 2,14
7.	år	22,5		+ 7,8		+ 2,04
8.	säja		39,5		+ 9,3	+ 1,69
9.	böra		30,0		+ 7,5	+ 1,58
10.	kärlek		27,9		+ 6,9	+ 1,51
11.	god		28,0		+ 6,8	+ 1,48
12.	ut	26,0		+ 5,8		+ 1,30
13.	sinne		27,5		+ 5,8	+ 1,26
14.	taga		44,1		+ 6,2	+ 1,01
15.	wäl		50,1		+ 6,6	+ 1,00
16.	wän (s.)		21,6		+ 4,0	+ 0,95
17.	gifwa		65,1		+ 6,7	+ 0.88

18. huru	44,1	+ 5,4	+ 0,87
19. intet	19,5	+ 3,1	+ 0,76
20. fram	17,5	+ 2,8	+ 0,72

Att ord som *twå, brud, man, lycka, kärlek* och *wän* finns på listan behöver inte kommenteras, även om inte alla orden ter sig helt självklara. Ordet *må* används troligen i lyckönskningar, kanske också *god* och *wäl*, ordet *böra* i förmaningar. *Taga* betingas troligen av att uttryck som "taga sig hustru" är med och *gifwa* av att förhållandet ses även från hustruns synpunkt. *År* kan ingå i lyckönskningar, kanske också i tal om vad som sker "när året är om". Det är svårt att förklara adverben *ut* och *fram*. De har inte höga frekvenser men jämn fördelning.

Sällskapspoesiens (tab. A 1.118g) främsta ord, *dricka* och *win*, säger något väsentligt om en viktig klass av dikter inom genregruppen, nämligen dryckesvisorna. *Nöje* och *lycka* anger visans plats i festens undantag från vardagslivet. Kanske kan också *bort* och *ej* ses ur den aspekten. Dryckesvisan och visan om livet i muntert sällskap på landet innehåller ofta dessa ord för att uttrycka att det vanliga triviala livet avvisas. Adjektiven *skön* och *god* uttrycker välbehag.

Den världsliga didaktikens (tab. A 1.118h) främsta nyckelord är *kunna, lycka, ju, wara, icke, stor, rätt, ära, dygd* och *lära*. Det är en talande lista. Att tidens didaktik skulle använda ord som *lycka, dygd* och *ära* är helt i sin ordning. *Kunna* antyder ett pedagogiskt betonande av förmågan, *ju* används i argumenteringen för att visa det självklara, adverbet *rätt* är på sin plats, likaså verbet *lära*. Inför *wara* påminns vi om att didaktik gärna påstår något om karaktär och kvalitet. *Icke* är inte den enda negationen i gruppen som är nyckelord; även *ej* är med. Med negationerna avvisas det felaktiga. Men *icke* är starkare än *ej* och används gärna i förbud.

Satirens lista (tab. A 1.118i) inleds med negationen *ej*. Därmed ställs det felaktiga som påtalas mot det rätta. *Skrifwa* som kommer därnäst kan dels brukas om det satiriserade, som i Triewalds satir mot versskrivarna, dels också om satirikerns egen gärning: han säger att måste skriva, då han ser så mycket galet. Satiren har ofta inslag av metapoesi. *Pläga* och *mycket* anger att upprepandet och mängden gör det påtalade värre. Det är möjligt att *kunna* används för att uttrycka indignation, liksom *finnas*: att det kan gå till så, att det finns sådant!

Eftersom kärlekspoesien (tab. A 1.118j) i viss mån utgör den ena polen på genreskalan förvånar det inte att denna genre har höga differensvärden. De tio främsta orden: *kärlek, älska, hiärta, aldrig, ach, sorg, natt, mera, wän* och *kär* uttrycker genrens hela omfång: ack, sorg, att aldrig mer se den jag älskar. Mera oväntat är bara ordet *natt*.

Tydligen är natten kärlekspoesiens tid. Alla författare har dock inte ordet *natt*; Hiärne och Dalin har det inte.

De båda grupperna bibelepik (tab. A 1.118k och l) har inte så många ord gemensamma. Slår vi samman dem får vi följande:

Tab. B 1.102.De tjugo främsta nyckelorden i bibelepiken

		F^{mod}		Diff.		$Diff^{red.}$
1.	Jesus	46,2		+20,3		+ 3,99
2.	människa	21,7		+ 9,2		+ 2,61
3.	blod	28,6		+10,5		+ 2,46
4.	synd	23,9		+ 8,9		+ 2,01
5.	gud	121,4		+20,2		+ 2,01
6.	skola	117,4		+17,0		+ 1,69
7.	se	99,3		+14,7		+ 1,60
8.	folk	26,0		+ 5,6		+ 1,25
9.	icke	24,4		+ 5,3		+ 1,20
10.	föra	22,7		+ 4,2		+ 0,98
11.	tänkia	26,4		+ 4,2		+ 0,89
12.	kropp	22,4		+ 3,6		+ 0,83
13.	måste	35,5		+ 4,5		+ 0,81
14.	jord	35,2		+ 4,2		+ 0,76
15.	hålla	24,0		+ 3,2		+ 0,70
16.	himmel	41,4	+ 3,4		+ 0,64	
17.	ut	22,9	+ 2,7		+ 0,60	
18.	huru	42,1		+ 3,4		+ 0,55
19.	ja	23,4	+ 2,2		+ 0,47	
20.	ord	23,5		+ 1,8		+ 0,39

Listan inleds med ordet *Jesus*, och *gud* kommer högt upp. Därmed anges ena parten i dramat. Den andra anges av ordet *människa*. Bibeleposet handlar, generellt sett, om Guds handlande med människan, "the ways of God to man". Vid sidan av *människa* står det kollektiva *folk*. Mot varandra står också *jord* och *himmel*. Människan karakteriseras av *synd*, som utplånas av *blod*. Det senare ordet hör dock främst hemma i passionseposet. Ordet *skola* antyder att tempus i ovanligt hög grad är futurum. Ett par texter handlar också helt om tillkommande ting. När *icke* blir nyckelord, beror det på att *ej* visar underskott, som alltid i andlig poesi. Som synes har genren inga ord med särskilt stora avvikelser. Spridningen är ojämn. Ordet *Jesus* förekommer sålunda 82 gånger hos Carelberg men saknas i åtta epos. Att ordet ändå blir nyckelord beror på att det finns i passionseposen, som utgör nio av de tjugo texterna. Vi skall därför granska passionseposen separat och se vilka av de ovanstående orden som är nyckelord där:

Tab. B 1.104. De främsta nyckelorden i passionseposen

		F^{mod}	Diff.	$Diff^{red.}$
1.	Jesus	105,3	+79,4	+15,61
2.	blod	44,0	+25,9	+ 6,10
3.	synd	27,1	+12,1	+ 3,12
4.	människa	22,0	+ 9,5	+ 2,70
5.	kropp	28,7	+ 9,9	+ 2,30
6.	huru	51,2	+12,5	+ 2,01
7.	föra	26,7	+ 8,2	+ 1,91
8.	måste	39,7	+ 8,7	+ 1,56
9.	ord	28,3	+ 6,6	+ 1,42
10.	skola	114,7	+14,3	+ 1,42
11.	ut	26,2	+ 6,0	+ 1,32
12.	se	94,9	+10,3	+ 1,12
13.	jord	35,9	+ 4,9	+ 0,88
14.	folk	23,9	+ 3,5	+ 0,78

De övriga orden framstår inte längre som nyckelord, och jag har inte letat upp de nya, men skillnaden gentemot hela gruppen är redan klar. *Jesus* blir långt starkare nyckelord, likaså *blod, kropp, synd, huru, föra* och *ord*. Passionseposet handlar om Jesu *blod* och det som sker med hans *kropp* för vår *synds* skull. Att *huru* betyder så mycket, beror rimligen på att framställningen ofta använder fraser som "se huru han plågas". *Föra* har att göra med att Jesus passiv föres från det ena stället till det andra.

De båda grupperna psalm (tab. A 1.118m och n) har också *Jesus* som främsta ord och dessutom tio andra ord gemensamma. Slår vi ihop grupperna, får vi:

Tab. B 1.105. De tjugo främsta nyckelorden i psalmen

		F^{mod}	Diff.	$Diff^{red.}$
1.	Jesus	98,5	+72,6	+14,26
2.	nåd	67,9	+45,5	+ 9,62
3.	o (interj.)	72,5	+46,9	+ 9,28
4.	gud	191,0	+89,8	+ 8,92
5.	synd	48,7	+33,7	+ 8,71
6.	ande	40,8	+29,4	+ 8,71
7.	siäl	92,5	+51,8	+ 8,11
8.	herre	71,6	+41,6	+ 7,56
9.	Christus	25,7	+17,7	+ 6,27
10.	tröst	28,5	+17,9	+ 5,50
11.	låta	97,7	+51,6	+ 5,22
12.	hiälpa	24,0	+14,7	+ 4,82

13.	ewig		32,4		+17,0	+ 4,33
14.	tro (s.)	26,1		+14,5	+ 4,26	
15.	nöd		28,8		+14,8	+ 3,95
16.	ach		44,9		+18,8	+ 3,68
17.	lif	44,4		+15,9	+ 2,98	
18.	fader		27,6		+11,8	+ 2,96
19.	frögd		29,2		+10,8	+ 2,52
20.	hiärta		70,2		+17,5	+ 2,41

Som framgår profilerar sig psalmen mycket starkare än bibelepiken. Även det tjugonde ordet har stor avvikelse, och listan hade bort göras längre. Högst står *Jesus*, som får ungefär samma värde som i passionseposen. Andra ord för den i psalmen till- eller omtalade är *Gud, herre* och *Christus*. Begrepp som *nåd, synd* och *tro* är karakteristiska för genren. Som motpart till Jesus/Gud står människans inre, betecknat med *ande, siäl* och *hiärta*. *Ande* kan dock även syfta på den Helige Ande. Människan är i *nöd*. Det för med sig bruk av ord som *tröst* och *hiälpa*, liksom av interjektionerna *o* och *ach*. Vi får bekräftat att *låta* är ett nyckelord i psalmen. Det står för Guds handlingar. Man väntar sig förgäves att finna adjektiv som *god* och *kär* bland nyckelorden.

Det har ofta framhållits att den pietistiska psalmen har sin egen karaktär. Jag har därför kompletterat undersökningen av psalmen med nyckelorden i de sex samlingar som kan betecknas som pietistiska:

Tab. B 1.106. De främsta nyckelorden i den pietistiska psalmen

			F^{mod}	Diff.	$Diff^{red.}$
1.	Jesus		147,3	+121,4	+23,85
2.	nåd		77,0	+ 54,6	+11,53
3.	låta		122,1	+ 76,0	+11,20
4.	siäl		108,3	+ 67,6	+10,60
5.	ach		78,6	+ 52,5	+10,29
6.	tro (s.)	40,0	+ 28,4	+ 8,34	
7.	ande		35,9	+ 24,5	+ 7,25
8.	synd		40,7	+ 25,7	+ 6,63
9.	o		55,4	+ 29,8	+ 5,89
10.	herre		54,6	+ 24,4	+ 4,44
11.	hiälpa		20,5	+ 11,2	+ 3,58
12.	tröst		20,9	+ 10,2	+ 3,16
13.	gud		132,4	+ 31,2	+ 3,10
14.	hiärta		67,7	+ 15,0	+ 2,07
15.	lif	38,6	+ 10,1	+ 1,90	

16. fader 21,9 + 6,1 + 1,53

Orden *Christus, ewig, nöd* och *frögd* är inte nyckelord i den pietistiska psalmen; för *Christus* får vi till och med ett kraftigt minus. Nyckelordskaraktären är i den pietistiska psalmen långt starkare för namnet *Jesus* och för ordet *låta*. Medan interjektionen *o* kännetecknar främst annan psalm är det *ach* som utmärker pietistisk psalm. Orden *Gud* och *herre* har sjunkit på skalan; pietistisk psalm talar tydligen inte så mycket om Gud som om Jesus. Överraskande är att *tro* har flyttat upp. All kritik av stortron till trots är *tro* i hög grad ett nyckelord.

Jag har kompletterat med att undersöka ytterligare några ord som kan anses som typiska för pietismen. Ordet *söt* får en F^{mod} på 24,8 och $Diff^{red.}$ på 7,20, vilket gör det till ett av de viktigare nyckelorden. *Kär* får 31,2 resp, 2,79, *wän* 30,2 resp. 3,01 och *brud* 12,2 resp. 2,39. Däremot är *blod* med -1,24 ett minusord. Endast *Sions sånger* har hög frekvens för detta ord (9 per 20 000).

I den andliga didaktiken (tab. A 1.118o) är *Gud* och *herre* starkare nyckelord än *Jesus*. Att *synd* och *ord* är nyckelord är naturligt. *Här* kan förklaras med att genren ofta beskriver bilder eller scener. Svårare är att förklara den framträdande plats ordet *bort* får.

Det kan förefalla egendomligt att tala om nyckelord för perioderna. Men förutsätter man att det sker förändringar i ordvalet från tid till annan, innebär det att man räknar med att en tid har preferens för vissa ord, en annan för andra. Vi skall därför undersöka om vi också för perioderna kan få fram nyckelord. Bestämningen blir emellertid något osäker, eftersom den grundar sig på ett material som inte med säkerhet är representativt för perioderna och i varje fall för litet för en undersökning av detta slag. Man skulle givetvis kunna använda totalmaterialet, men arbetet hade då blivit drygt. Trots osäkerheten skall vi pröva vilka resultat vi får. Tab. A 1.119a-h visar värdena för temaord och nyckelord i de åtta periodgrupperna.

Orden *månde* leder klart under period I, medan det under II kommer först på femte plats. Det hänger samma med att ordet under 1600-talet snabbt blir föråldrat. När det någon gång senare används, är det i arkaiserande syfte. Substantivet *man* är nyckelord under period I tack vare att det då ännu inte hade kommit att ersättas av *människa*. *Skön* är, som vi skall se längre fram, i början av 1600-talet nästan det enda ordet med denna betydelse; senare blir synonymer vanliga. Att *wara* är nyckelord kan bero på att det ännu används vid rörelseverb: "han är gången". Men man får också tänka på att didaktiken är starkare representerad under denna period än under de flesta andra och att den genren just har många *wara*. Det gäller också ord som *man* (s.), *göra* och

willia. Gud används under denna period inte bara i andlig poesi - gränsen mellan andligt och världsligt blir skarpare senare.

Under period II finns *månde, wara* och *god* kvar men har sjunkit i rang. Nya nyckelord är två negationer, *intet* och *icke. Intet* omhuldas inte bara av Stiernhielm utan även av Skogekär Bergbo. Som vi ser är *ej* däremot ett minusord. Tre nya adjektiv har kommit till. *Hög* används i de flesta texterna, men för *ädel* svarar främst Stiernhielm och för *kär* Skogekär Bergbo och psalmen men även *Then fångne Cupido. Komma* var nyckelord av lägre rang under den förra perioden. Nu står det på andra plats, och detta faktum samt förhållandet att även *skola* är nyckelord tyder på att ett moment av rörelse och riktning framåt präglar perioden.

Period III har få nyckelord och avvikelserna är små. Två förklaringar till detta kan ges. Om vi som här sker förutsätter en förändring i tiden, bör flygelperioderna avvika mer än mittperioderna. Vidare har perioden stor vokabulär, vilket leder till låga frekvenser. Alla orden är nya utom substantivet *man*, som var med under period I. Ställningen för *man* kan tänkas bero på att bröllopsdikten är rikare representerad än vanligt, men räknar man på periodens alla femton texter, får man faktiskt ett ännu högre värde, +1,17, vilket visar att ordet verkligen är ett nyckelord. Det främsta nyckelordet är emellertid *lust*. Det finns i alla texterna utom satiren. Räknar man på hela materialet, får man visserligen ett något lägre värde (+1,90) men dock tillräckligt högt för att ordet skall stå kvar som nyckelord. Som vi minns var ordet nyckelord även hos Stiernhielm, och vi kan här alltså se ett resultat av Stiernhielms inflytande. Annars återfinner man knappast Stiernhielmsorden bland nyckelorden. Verbet *hålla* är svårt att förklara. För femton texter får vi ett något lägre men dock säkert värde (+1,87). Adverbet *rätt* ger på femton texter +2,68 och visar sig således i hög grad vara ett nyckelord. F^{mod} ligger på 33,5 mot 10,5 för period II. Ordet har tydligen kommit på modet omkring år 1660. Under period IV finns det inte kvar som allmänt nyckelord men väl hos den enskilde diktaren Spegel, där det står på femteplats.

För period IV har vi två grupper. I grupp IV:1 framträder tydligt en sfär, den som har med ljus att göra. Vi har där substantiven *öga, lius* och *sol* och verbet *se*. För att få ett säkrare begrepp om vad som kännetecknar perioden slår vi samman grupperna. Vi får då följande ord med värden över +1,00:

Tab. B 1.107. De främsta nyckelorden i periodgrupperna IV:1 och IV:2 sammanslagna

		F^{mod}		Diff.		$Diff^{red.}$
1. förr	17,2		+ 8,3		+2,79	
2. hafwa		238,7		+35,3		+2,48

3. måste	42,7	+11,7	+2,11
4. mera	73,2	+10,6	+1,35
5. se	96,8	+12,2	+1,33
6. taga	46,1	+ 8,2	+1,32
7. ja	26,8	+ 5,6	+1,22

Förr och *hafwa* antyder att poesien under denna tid gärna talar om det förflutna. Delvis kan det röra sig om en nostalgi; guldåldersdrömmen och drömmen om fädernas renare och sundare liv kan påvisas hos flera diktare. Man kan invända att *förr* är ett framträdande nyckelord hos Holmström och att han kanhända är överrepresenterad, men räknar man på alla 44 texterna får man ett värde som bara är obetydligt lägre, +2,50. *Hafwa* är nyckelord hos både Spegel och Holmström men står också kvar som nyckelord räknat på 44 texter (+1,77). Detsamma är förhållandet med *måste*, som på 44 texter får värdet 2,02, trots att det står främst bland Holmströms nyckelord. Holmström använder således ett ord som även är tidens ord. Orden *taga* och *se* faller däremot ned till +0,62 resp. +0,63 räknat på 44 texter och bör därför förbigås. Kvar står *mera* (+1,28). *Ja* fann vi vara Spegels främsta nyckelord men också för hela perioden blir det med +2,62 ett nyckelord av högsta rang. Orden *mera* och *ja* antyder en tendens under perioden att betona och förstärka det sagda.

Under period V finns ordet *ja* kvar, på sjätte plats. Överst på listan kommer ordet *skrifwa*. Det kan användas olika men oftast då diktaren kommenterar sin egen verksamhet. Ordet har emellertid ojämn fördelning och förekommer bara i sex av de tio texterna. Likväl står det kvar som nyckelord, men av lägre rang (+2,23), om vi räknar på alla de 25 texterna. Som nytt nyckelord framträder *huru*. Det tyder på att syntaxen är komplex och att utsagorna har tagit indirekt form: "Jag berättar huru...", "huru blef han icke plågad".

Huru står kvar som nyckelord under period VI. Högst på listan kommer dock ett nytt ord, *ju*. Det är ganska ovanligt tidigare men blir nu ett modeord. Främst förekommer det i didaktiken, där det understryker det självklara i argumenteringen, men det har ganska jämn spridning och står kvar som nyckelord räknat på alla 27 texterna (+1,84). Ordet *ord* har en mycket jämn spridning, liksom *bort*. Att *hiärta* och *kärlek* är nyckelord, då perioden bara innehåller en text kärlekspoesi. Men orden har hög frekvens i flera genrer. Även substantivet *wän* är nyckelord, fastän på låg nivå (+0,69).

När vi finner ordet *röra* på listan för period VII förvånar det inte, även om man knappast hade väntat att det skulle stå högst. Ordet har en jämn spridning och kvarstår som nyckelord räknat på alla 24 texterna (+2,94). *Röra* kan betyda olika saker, men dess popularitet torde kunna sättas i samband med känslokult och emotionsestetik. Att *natur,*

dygd och *nöje* skulle vara nyckelord var väntat. *Hierta* finns med från förra perioden. *Sol* har alltid använts, både konkret och symboliskt, men förekommer under denna period uppenbarligen mer än förut. På listan saknar man ett så typiskt 1700-talsord som *lycka*. Räknar man på hela materialet, blir ordet med värdet +1,41 dock ett nyckelord. Vårt urval av texter har råkat få lägre frekvenser.

Nyckelordsbestämningen är en del av den kvantitativa stilforskningen som tilldragit sig stort intresse.[85] Den måste emellertid handhas med försiktighet. Om inte normen är rätt vald, kan resultaten bli mycket missvisande. Om man som här bara med stor svårighet kan arbeta med hela materialet och i allmänhet måste nöja sig med urval, händer det lätt att listorna inte blir representativa. Under alla omständigheter är det en brist att inskränka undersökningen till de femtio mest frekventa betydelseorden. Ord med lägre frekvens kan mycket väl vara nyckelord. Det räcker med att en författare använder ett annars sällsynt ord någon eller några gånger i olika texter för att ordet skall framstå som nyckelord hos författaren. Det som jag påbörjat här, kan anses som en provokation till en större undersökning, där hela materialet och ord med ganska låga frekvenser användes. Förutsättningarna för detta finns i de frekvenstabeller som kan göras, om man lägger samman de tabeller som utarbetats här.

1.5.13 Nya ord, modeord, bortdöende ord

När vi studerade nyckelorden för perioderna, konstaterade vi att vissa ord, som verbet *röra*, vilka förut varit ovanliga, plötsligt får hög frekvens och stor spridning, medan andra, såsom *månde*, nästan försvinner ur språket. Vissa ord karakteriserade jag också som modeord under någon viss period.

Materialet är tyvärr för litet för ett studium av dessa företeelser, särskilt om man måste inskränka sig till de olika periodgrupperna. Jag har dock gått igenom periodgruppernas frekvenslistor och noterat vilka ord som under en period har minst frekvensen 2 och förekommer i minst två olika texter. I de fall då orden under följande perioder åter är borta, har uppdykandet betraktats som tillfälligt och orden har på nytt strukits från listan, såvida inte spridningen har varit stor under en period eller ett par intill varandra liggande perioder. I sådana fall har orden betraktats som modeord för denna/dessa perioder. De första noteringarna har kompletterats med undersökning av de delar av materialet, som inte ingår i periodgrupperna, detta för att få säkrare uppgifter om första eller sista förekomst och om popularitet.

85

Det säger sig självt att period I inte kan uppvisa några nya ord. Under period II har vi många sådana. Det överraskar inte att de flesta av dem emanerar från Stiernhielm. Många av hans nyskapelser lever inte vidare, men en del används av hans lärjungar och finns sedan kvar i språket. De nya ord som Stiernhielm förefaller ha lanserat är:

Anseende. Under period II är frekvensen 2 och spridningen 2 (=2/2), under period III 1/1, under IV:s också 1/1, men därpå försvinner ordet. Under period III använder Columbus ordet, under IV Wexionius, bägge kan betraktas som Stiernhielmslärjungar.

Flättia. Detta ord finns i två eller tre texter under de följande perioderna. VI har bara ett fall och VII inget.

Kynne lanseras av Stiernhielm. men han har det endast en gång i de texter som är med från period II. Ordet blir något av ett modeord under III (4/3) och lever vidare till VI men med låg frekvens.

Lynne är ett annat Stiernhielmsord, som dock inte är med i periodgrupp II. Det är modeord under period III (5/5) och lever vidare till och med VI.

Maner har Stiernhielm en gång i *Hercules* och det förekommer två gånger i *Bröllops beswär*. Det finns kvar till och med period V och är omhuldat av en författare som Holmström (4/3).

Mästare har Stiernhielm en gång i *Then fångne Cupido.* Det blir dock populärt först under period IV (IV:2 har 3/3 och Spegel 3/3).

Nymph lanseras av Stiernhielm och lever vidare med rätt låg frekvens fram till VII, då det blir ett modeord (10/4).

Swang har Stiernhielm i alla tre texterna. Det lever vidare med låg frekvens till och med period V. Detsamma gäller ordet *tarf*.

Åtbörd finns efter Stiernhielm kvar under alla perioderna.

Artig finns dels i *Then fångne Cupido*, dels i *Bröllops beswär*. Det håller sig kvar till och med period VI.

Hurtig är ett Stiernhielmsord, som under period III används av Stiernhielms lärjungar Columbus och Wollimhaus och sedan lever vidare till och med period V.

Adjektivet *kön* finns redan under period I (Rudbeckius) men används ofta av Stiernhielm. Det lever inte vidare.

Prydd har Stiernhielm i tre texter. Det lever vidare under alla perioderna.

Ett ord som används ofta av Skogekär Bergbo är ordet *lätt*. Det har under period II i hans tre texter värdet 3/3 och lever vidare till och med period VII. (Jag använder i fortsättningen 3/3 - VII, för att ange frekvens och spridning fram till en viss period.)

Några ord blir vanliga under period II genom att både Stiernhielm och Skogekär Bergbo har dem. Dit hör *brunst* (3/3 - VI), *brånad* (2/2 - VI), *foster* (3/2 - VII), *liuf* (6/2 -

VII), *lius* (4/4 - VII), *spak* (4/3 - VII), *wacker* 2/2 - VII), *böria* (6/5 - VII; ordet finns redan under period I men bara i Forsius' didaktik), *omsider* (6/4 - VI; ordet under period I bara i Wivallius' gravdikt).

Några ord blir vanliga under period II genom medverkan av Ausius, Sparman eller Westhius: *id* (Ausius + Stiernhielm), *ifwer* (Stiernhielm + Westhius), *skald* (Stiernhielm + Westhius), *strimma* (Ausius + Stiernhielm + Skogekär Bergbo), *stå̊t* (Sparman + Stiernhielm + Westhius), *älskog* (Stiernhielm + Westhius + Skogekär Bergbo), *allsköns* (Ausius + Stiernhielm), *täck* (Stiernhielm + Westhius + Skogekär Bergbo), *dyrka* (Stiernhielm + Westhius), *gagna* (Skogekär Bergbo + Westhius), *klifwa* (Sparman + Stiernhielm), *långt* (Stiernhielm + Westhius + Skogekär Bergbo). Eftersom Ausius' psalmer kom ut redan 1641, har han prioritet för *id* och *allsköns*, men orden var sannolikt inte nya i poesien. Det är Sparman som (1642) har infört ordet *älskog* i poesien; Stiernhielm och Skogekär Bergbo har rimligen tagit det från honom. När Westhius använder vissa av de uppräknade orden, beror det troligen på imitation av Stiernhielm.

Några av orden är mycket frekventa och spridda men saknas under period I, varför de kan kallas modeord under II. Som sådana räknar jag ord som förekommer i minst fyra av de elva texterna. Det är *id* (6/5), *älskog* (9/5), *allsköns* (8/4), *lius* (4/4), *täck* (7/5), *böria* (7/6), *långt* (9/7), *omsider* (8/5). Hit bör också räknas adverbet *nog*. Det finns under period I i fyra texter men under II får det mycket större frekvens och spridning (17/6). Period I har också ett bortdöende ord: *klaffare*.

Under period III blir några nya ord vanliga: *bild* (4/2 - VII; ersätter *beläte*), *börda* (5/5 - VII), *börian* (3/2 - VII), *flicka* (8/2 - VII), *karl* (5/4 - V), *pust* (7/4 - VII; finns dock under I med 2/2), *snille* (2/2 - VII; dock redan hos Stiernhielm), *tok* (3/2 - VI), *tracht* (3/2 - VII), *elak* (5/3 - IV), *ful* (2/2 - V), *förnögd* (3/3 - VII), *gruflig* (3/2 - VII; finns under I med 1/1), *nögd* (5/2 - VII), *sorglig* (3/2 - VII), *sträng* (5/3 - VII), *stygg* (2/2 - VII; finns under I med 1/1), *fika* (2/2 - VI; finns under I med 1/1), *immerfort* (3/3 - IV), *nogsamt* (4/3 - VI), *näst* (7/6 - VI; finns under I med 2/2), *täckt* (5/3; finns under II med 1/1). Ett par av orden följer logiskt på de ord som lanserats under föregående period. *Börian* är bildat till *böria*, *täckt* till *täck*. Några ord ersätter andra som åldrats eller förändrat betydelse: *bild - beläte, flicka - piga, elak - ond, ful - grym* eller *stygg*. I långt större utsträckning är under period II beror ordens vanlighet på att flera olika författare använder dem Ingen enskild diktare spelar samma roll som Stiernhielm under period II. För att få fram modeorden har jag gått igenom alla texterna. Som modeord räknar jag ord med värdena lägst 5/5. Några ord från period II är ännu på modet: *id* (10/8), *lynne* (8/7), *allsköns* (7/5), *liuf* (18/8), *wacker* (9/5), *långt* (11/6). Nya modeord är *börda* (6/6), *karl* (7/6), *pust* (13/5), *dygdig* (8/5), *näst* (7/6). Även *ju* blir ett modeord. Under period I har det på tolv texter värdena 5/3, under II

på elva 11/4 och under III på femton 22/7. Kulminerar gör det som vi skall se långt senare, under period VI. Ord som håller på att dö ut är *puss*, 'upptåg' med 1/1 mot 2/2 under II, *karsk* med 1/1 mot 1/1 under II och 6/2 under I, *stånda* med 1/1 mot 2/2 under II och 5/3 under I, *hardt* med 1/1 mot 2/2 under II.

För period IV slår vi samman de båda grupperna och får 20 av de 44 texterna eller nära hälften. Nya vanliga ord är: *andacht* (4/4 - VI), *boj* (tyg; 4/4; ordet endast under IV), *qwäll* (7/6 - VII; ordet finns sparsamt förut), *ensam* (5/5 - VII), *faslig* (6/4 - VII; ordet har 1/1 under II och III), *sorgsen* (12/5 - VI), *gitta* (5/4 - VI; ordet har 1/1 under föregående perioder), *såra* (6/4 - VII; ordet har 1/1 under II och III), *jämt* (6/4 - VII; ordet har 1/1 under III. Ordet *ensam* börjar nu ersätta *allena*. Någon författare som i stor skala introducerar nya ord kan inte utpekas. Om man räknar på alla 44 texterna visar sig bara ett verkligt modeord (lägsta värde 16/16), nämligen *ängslan* (72-17 mot 5/5 under period III). Det finns framför allt hos Holmström men även hos Wexionius, Brenner, Spegel, Dahlstierna, Leyoncrona och Gripenhielm. Intresset för ord som *börda, pust, lius, täck* och *wacker* lever kvar och förstärks delvis. Ord som är på väg ut är *anseend, id, wisdom, allsköns, båld, elak, ganska* som adjektiv, *slem, spak, gillia* och *töfwa*. Alla dessa förekommer bara i högst en text av de 20; *wisdom* i två.

Nya vanliga ord under period V är *arghet* (2/2 - VII); *dicht* (2/2 - VII), *drift* (7/3 - VII), *skarn* (4/4 - VI; dock 2/2 under III och IV:2), *flygtig* (4/3 - VII; 1/1 under III, IV:1 och IV:2), *flat* (3/3 - VII; 1/1 under II och III), *öm* (3/3 - VII; 1/1 under II och IV:1), *bry* (verb; 5/4 - VII; 1/1 under IV:2), *härma* (3/3 - VII), *just* (3/3 - VI; 2/1 under III, 1/1 under IV:1 och IV:2). Alla orden kommer att i hög grad kännetecknа 1700-talets poetiska stil. Ordet *öm* blir ännu vanligare senare (9/5 under VI och 12/5 under VII). Försvinnande ord under period V är *beläte, gamman, karl* - som tydligen inte längre var fint nog - *maner, swang, tarf, ful, hurtig, försann* - detta ord har dock sedan period II bara funnits i psalmen - adverben *slätt* (dock en gång under VII) och *umsonst*.

De nya orden under period VI är få. Nämnas kan *afbild* (2/2), *famntag* (3/3; ordet finns dock i *Bröllops beswär*), *flock* (2/2; dock 1/1 under I, II och III) och *lystnad* (2/2). Härtill kommer några ord som visserligen inte varit så ovanliga förut men nu ökar starkt i frekvens och spridning. Det slår inte helt igenom på urvalet, varför jag tar värdena per alla de 27 texterna. Orden är *heder* (37/17); tidigare har II 5/4 och V 7/6), *oro* (8/6; tidigare har IV:2 5/4), *wällust* (11/8; V har 4/3 på tio texter), adjektiven *stilla* (29/10; tidigare har II 3/3) och *söt* (19/12; II har 10/7). När Dalin ofta använder ordet *heder* är han således inte ensam i samtiden. Att ordet *söt* får så högt värde beror däremot främst på den pietistiska psalmen. Adjektiven *förnögd, nögd, täck, wacker* och *öm,* verbet *bry* och adverbet *just* lever kvar. Med denna period försvinner ord som *andacht, brunst,*

brånad, flättia, lynne, syta, fuller och *nogsamt* ur det poetiska språket. De saknas alla under period VII. *Älskog* finns kvar men bara hos den gamle Olof Kolmodin. Som vi ser är det några av de ord Stiernhielm och hans lärjungar som nu åter faller bort.

För period VII kan vi bara studera de ord som då användes för första gången. Vi vet inte om de är tillfälliga gäster i det poetiska språket. Vanliga nya ord är *dumhet*, (3/3), *dårskap* (6/3; dock 1/1 under V), *nejd* (4/2; dock 1/1 under IV:1 och V), *målning* (3/3), *philosoph* (3/2), *pol* (5/4), *rön* (3/3), *samtal* (3/2; dock 1/1 under V), *sansning* (2/2), *sats* (4/3), *skygd* (9/6; dock 1/1 under II och VI), *skymt* (4/3), *tolk* (5/4; dock enstaka fall tidigare), *twiflan* (3/3) *täckhet* (6/4; dock 1/1 under VI), *täflan* (2/2), ursprung (5/4; dock enstaka fall tidigare), *ömhet* (14/4), *brydd* (3/3; dock 1/1 under IV:1), *flammig* (2/2), *förtiust* (7/4), *lindrig* (3/2), *miältsiuk* (2/2), *stel* (2/2; dock enstaka fall tidigare), *yr* (4/3; dock 1/1 under IV:1, V och VI), *lifwa* (4/2; dock 1/1 under III och VI), *ledsna* (3/3; dock 1/1 under IV:1 och VI), *odla* (4/2). Ordet *odla* ersätter det tidigare *dyrka* i viss betydelse. Åtskilliga av orden uppfattar vi som typiska för 1700-talet. Till de nämnda kan läggas *wänskap*, som nu har 7/6 mot tidigare högst 3/3 (period I) och 6/2 (II) och *såra*, som har 13/7 mot högst 4/2 (IV:1). Dessa ord är tydligen modeord liksom av de uppräknade sådana som *pol, skygd, tolk, täckhet, ursprung, ömhet* och *förtiust* och bland ord som redan förut var populära *drift* (7/4), *nymph* (10/4), *ensam* (5/4), *liuf* (15/7), *nögd* (6/6), *täck* (7/5), *öm* (12/5), *lätt* (adverb; 7/6). Om vi jämför denna period med de föregående, ser vi att den i stor utsträckning visar upp en ny uppsättning populära ord.

Ser man tillbaka över perioderna, finner man att nya ord som slår igenom införs främst vid två tillfällen: under period II och III av Stiernhielm och hans lärjungar, och under VII, då en del för 1700-talet kännetecknande orden införs och snabbt får spridning. Däremellan sker den mest betydande förnyelsen omkring år 1700. Redan då introduceras några av de för det senare 1700-talet typiska orden. Stiernhielmsorden lever olika länge. En inte liten del försvinner först omkring år 1740. Det hade varit värdefullt med en undersökning som hade omfattat alla texterna och alla de däri ingående orden, men en sådan kan knappast göra manuellt. Med sina ofullkomligheter bör dock denna första skiss ha sitt värde.

1.5.14 Stilvärde

När vi talar om nya ord eller om bortdöende ord, rör vi i själva verket vid ordens stilvärde eller rättare sagt vid en sida av stilvärdet. Ett nytt eller tidigare inte vanligt ord har en glans, en fräschör, som flitigt använda ord inte har. Å andra sidan kan vanliga ord ha speciella, värdefulla konnotationer. Använder en diktare ett ord som

är på väg ut ur språket, kan detta ord kännas ålderdomligt och slitet. Men ord som varit bortglömda en tid kan tas fram på nytt och få ett särskilt värde. I föregående avsnitt har vi sett att några under de tidigaste perioderna vanliga ord tas upp på nytt under 1700-talet. Ett ord som *enslighet* är inte ovanligt under perioderna I och II men försvinner sedan för att återkomma under period VI. På samma sätt förhåller det sig med ordet *flock*. Dessa ord har troligen haft ett värde som arkaismer. Annorlunda torde det vara med adverbet *platt*. Under period I har det värdet 10/6 och är alltså ett omtyckt ord. Under IV:2 och V har det gått ned till 2/2. Det förekommer ännu med 1/1 under VI och VII, men man kan gissa, att det då har känts gammaldags och kanske opoetiskt. I vissa fall lever gamla ord kvar bara i vissa genrer. Så är fallet med det i början av 1600-talet allmänna *försann*, som under IV:2 och V bara finns i psalmen. Här kan det röra sig om medveten anslutning till gammalt psalmspråk.

Frågan om nyhet och ålderdomlighet är bara en sida av ordens stilvärde. Andra aspekter är poetiska ord - opoetiska ord, "höga" ord - "låga" ord, profana ord - andliga ord. Med vår arbetsmetod är det svårt att bestämma vilket av dessa värden ett ord har. En möjlighet yppar sig emellertid, om vi utgår från vilka ord som förekommer i vissa genrer men inte i andra. Ord som bara finns i "höga" genrer bör rimligen ha högt stilvärde, ord som bara finns i "låga" lågt. Det hade varit en fördel om vi hade kunnat gå igenom hela materialet systematiskt och se vilka ord som finns bara i en eller vissa genrer. Men en begränsning måste göras. Jag har valt att ställa mot varandra en "hög" och en "låg" genre och dessutom studera en andlig genre. Av de "höga" genrerna har jag valt panegyrik, eftersom den har jämnare spridning över perioderna än den världsliga epiken. Som mest typisk "låg" genre framstår satiren. Psalmen är en typisk andlig genre, och jag har slumpvis valt gruppen psalm II. Det är rimligt att jämföra psalmen med den världsliga genre, som står den närmast, antingen sällskapspoesi eller kärlekspoesi. Bägge innehåller strofiska dikter, avsedda att sjungas. Kärlekspoesien är dock mer privat än psalmen, varför jag fann det rimligast att välja sällskapspoesien. Som utmärkande för en genre har jag betraktat de ord som i genren i fråga har minst frekvensen 2 och spridningen 2/2 och inte förekommer i den motsatta genren.

En stor del av de ord som finns bara i panegyriken hör nära samman med denna genres ämne. Man finner beteckningar på furstar som *jarl, konung, konunginna, majestät, monarch, princessa* , liksom själva ordet *furste*, vidare namn på furstesymboler som *krona, kungaborg, kungakrona, scepter, spira* och *thron* och ord som karakteriserar furstar, som *hiälte- mod, höghet, rättwisa, rättwishet, båld,*

förnäm, gudalik, högboren, hög- ädel, konglig, konungslig, krönt, majestätlig, manlig, mild, modig, rättwis, tapper och *utwald*. Ytterligare andra ord är omedelbart förbundna med en högt uppsatt person, till exempel *gemål, regemente* och *regeringstid, fosterland* och *fädernesland, styre, triumph, underdånighet, undersåte, öfwerhet, börd* och *ätt*. Men andra ord, däribland de flesta verben, är inte så självklara. Det är bland dem vi kan finna de ord som kan tänkas utmärka "hög" stil. Panegyriken är ensam om och har stor spridning för ord som *ande, blixt, dimma, dunder, stråle, böllia* och *wåg, säkerhet, trygghet* och *wärn*, men också för *ångest* och *ängslan*, vidare för *redlig, ryckt, satt, älskad* och *önskad, betäckia, breda, lyffta* och *sänkia, upprinna* och *utgjuta*.

Satiren har mängder av ord för vardagslivet, mat och dryck och kärl därför, för handel och arbete, som panegyriken inte har: *aptit, fat, glas, kanna, knif, kock, kök, mat, miölk, must, skål, smör, tobak, wisthus, cassa, credit, fyrk, gäld, köpman, mynt, peng, pung, betala, låna.* I panegyriken nämns djur sällan konkret. I satiren finner vi *fåle, kamp* (=häst), *ko, mus, nöt, oxe, räf* och *tupp*. Betydligt oftare än i panegyriken förekommer ord för man och kvinna utan avseende på social rang: *broder, flicka, gubbe, gumma, hustru, karl, käring, piga, qwinna, qwinnfolk, ungkarl*. Många ord betecknar dumhet: *dårskap, narr, tok, tokhet, bedragen dull, dum, galen, tokot* och själva ordet *dumhet*. Men ännu fler är orden för laster: *bedrägeri, bof, falskhet, flättia, hora, högfärd, lögn, muta, odygd, raseri, skiälm, sprätt, sqwaller, tiuf, bedräglig, falsk förmäten, skamlös, slug, bedraga, liuga, narra, prunka, sqwallra, stiäla* och *träta*. Satiren har emellertid också ord med stor spridning, som man inte trott skulle vara så genrebundna. Den är således ensam om ord som *bok, silfwer, artig, höflig, rädd, stackars, wacker, behöfwa, läsa, måla, slippa, sofwa* och *wakna, tryta, wälsigna, därifrån* och *härifrån, lätt* och *stort*.

Uppräkningarna kan tyda på att de båda genrerna rör sig med ord från olika betydelsefält. Till stor del är det så, men det händer också att de har samma betydelsefält men väljer olika ord med hänsyn till valören. Bägge genrerna har ord för gift kvinna. Panegyriken väljer *gemål*, satiren *hustru*. Bägge har ord för modig. Panegyriken väljer *båld* och *modig*, satiren *diärf*. Man kan anta, att *diärf* vid denna tid hade något annan valör än ju, att det närmast betydde 'fräck'. På samma sätt har panegyriken *fördrista* (sig) och satiren *diärfwas*. Panegyriken har *förskräckt*, satiren *rädd*, panegyriken *bitter*, satiren *besk*.

Psalmen har som väntat i förhållande till sällskapspoesien en mängd ord som är knutna till den kristna frälsningsläran: *barmhärtighet, botfärdighet, dop, frälserman, förlossning, helfwete, helgon, helighet, himmelrike, medlare,*

missgiärning, misskund, nådekälla, nådestol, salighet, siälaherde, siälaro, siälaspis, syndaart, syndaband, syndabot, syndare, syndaträl, trefaldighet, ånger, christlig, frälst, förlöst, förtappad, gudlig, gudlös, rättfärdig, syndig, benåda, bönhöra, förlossa, försynda, hugswala, lofsiunga, åkalla, återlösa. Men det finns också ord som man inte omedelbart väntar skola utmärka psalmen: *krona, lön, rikedom, skarn, spott, tyranni, tålamod, wacht, befalla, bewisa, förblifwa, fördärfwa, förfara, förswara, skada, tillhöra, hårdt, ute*. Ett par typer av ord förekommer oftare i psalmen än i sällskapspoesien. Det är ord med prefixen *be-* och *för-*. Sällskapspoesien har två verb på *be-* och fem på *för-*, psalmen åtta respektive sjutton.

Sällskapspoesiens egna vanliga ord är liksom satirens ofta beteckningar för hemmets och vardagens ting: *bord, bref, bädd, bänk, dricka, fat, fisk, flaska, gård, kista, klocka, krus, pipa, pung, socker, stop, säte, tak, tobak, wäf* och *wägg*. Psalmen har så gott som aldrig sådana ord. Psalmen kan tala om *brud* och *brudgum* och om *änkia*, men den saknar ord som *dräng, flicka, fru, fröken, herr, herrskap, hion, hustru, jungfru, karl, käring, soldat, syster*, allt ord i sällskapspoesien. Endast ett djur nämns vid namn i psalmen, nämligen *orm*, men det beror på den symboliska innebörden. Sällskapspoesien har däremot många konkreta ord för naturen: *fisk, häst, kaja, gran, gräs, ros* och *winträ, backe, bygd, fält, grotta, klint, lund, negd, park, siö, skog, stam, sten, stock, strand, wall, åker* och *äng, sommar* och *winter, frost, is, kyla, snö.* Medan psalmen ter sig abstrakt och vänd enbart mot det andliga, är sällskapspoesien konkret och extrovert. Vissa adjektiv med stor spridning i sällskapspoesien som *frisk, klok, lång, lätt, wacker* och *warm* finns inte i psalmen. Inte heller har psalmen färgord som *blå, grön* och *swart*. Sällskapspoesien har vanliga verb som *bry, flyga, hysa, hängia, le, roa, räkna, spå, tiga, trängia* och *wåga*, vilka psalmen saknar. Stor spridning i sällskapspoesien har verbet *resa*. Psalmen har i stället *fara*. Ett typiskt psalmord är *förläna*, där sällskapspoesien har *gifwa* eller *skiänkia*. Psalmen har *wärdes*, sällskapspoesien *behaga*.

Med den metod jag använt har jag inte kunnat skilja mellan ord som valts på grund av temat och ord som valts för sitt stilvärde. Det har emellertid framskymtat en möjlighet att komma åt på stilvärdet grundade val. Ibland har de båda genrerna använt samma semantiska fält men valt olika ord. Om man studerade ett antal sådana betydelsefält och undersökte vilka ord genrerna valde, skulle man kunna bestämma valören orden emellan. En svårighet erbjuder dock det förhållandet att det ibland är svårt att bestämma om ett ord tillhör ett eller flera betydelsefält. Vi har

till exempel ett fält till vilket orden *bruka, använda* och *nyttja* hör. Men *bruka* kan också ange iteration och ha samma betydelse som *pläga*. Om ordet får ökad frekvens kan det bero på att det vid sidan av 'använda' också får betyda 'pläga'. *Pläga* i sin tur har också två huvudbetydelser, eftersom det även kan betyda 'vårda', 'sköta'. Man skulle givetvis kunna tänka sig att man undersökte språket med hjälp av ett stort antal varandra delvis överlappande semantiska fält. Men vi får nöja oss med ett mindre antal fält valda så, att risken för polysemi blir liten.

Vi har paret afton - qwäll. I litterärt språk har *afton* i modernare tid känts högtidligare och väl också mer poetiskt än *kväll*. I våra genrer får vi följande fördelning i absoluta tala och i procent mellan de båda orden i de olika genrerna:

Tab. B 1.108. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden afton och qwäll i de olika genregrupperna

	afton		qwäll		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
VE	1	100,0	0		1	100,0
Pan.	0				0	
Gr.	3	37,5	5	62,5	8	100,0
Br.	0		8	100,0	8	100,0
Säll.	3	42,9	4	57,1	7	100,0
VD	0		0		0	
Satir	0		3	100,0	3	100,0
Kärl.	0		1	100,0	1	100,0
BE	1	50,0	1	50,0	2	100,0
Ps.	2	100,0	0		2	100,0
AD	3	100,0	0		3	100,0

Det man klart ser är att de andliga genrerna föredrar *afton* och de "låga" genrerna *qwäll*. Hur de "höga" genrerna ställer sig vet vi inte, då användningen av fältet är för liten. Gravdikten kan emellertid använda båda orden.

Inom fältet *arbete - id - möda* uppfattas *arbete* numera som mest vardagligt och konkret. Fördelningen mellan orden blir:

Tab. B 1.109. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *arbete, id* och *möda* i de olika genregrupperna

	Arbete		Id		Möda		Summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
VE	0		3	25,1	10	74,9	13	100,0
Pan.	0		1	8,3	11	91,7	12	100,0
Gr.	3	9,7	4	12,9	24	77,4	31	100,0
Br.	2	11,8	5	29,4	10	58,8	17	100,0
Säll.	0				5	100,0	5	100,0
VD	2	22,2	0		7	77,8	9	100,0
Satir	4	28,6	0		10	71,4	14	100,0
Kärl.	0		2	40,0	3	60,0	5	100,0
BE	9	42,9	1	4,8	11	52,4	21	100,0
Ps.	1	10,0	1	10,0	8	80,0	10	100,0
AD	1	9,1	1	9,1	9	81,8	11	100,0

Arbete tycks vara omöjligt i de "höga" genrerna, *id* främmande för de "låga", bortsett från att det finns i kärlekspoesi. *Arbete* har sin starkaste ställning i biblisk epik, medan det är ovanligt i de andra andliga genrerna. Att *arbete* förekommer så ofta i bibelepiken beror dock mest på Spegel, som gärna använder ordet.

Bana - stig - wäg är ett annat intressant fält:

Tab. B 1.110. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *bana, stig* och *wäg* i de olika genregrupperna

	Bana		Stig		Wäg		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
VE	4	22,2	1	5,6	13	72,2	18	100,0
Pan.	1	7,1	3	21,4	10	71,4	14	100,0
Gr.	7	17,1	4	9,8	30	73,2	41	100,0
Br.	0		1	5,3	18	94,7	19	100,0
Säll.	0		1	12,5	7	87,5	8	100,0
VD	2	18,2	3	27,3	6	54,5	11	100,0

Satir	0		1	8,3	11	91,7	12	100,0
Kärl.	0		0		3	100,0	3	100,0
BE	1	3,8	1	3,8	24	92,3	26	100,0
Ps.	3	4,5	11	16,7	52	78,8	66	100,0
AD	1	5,9	1	5,9	15	88,2	17	100,0

Wäg är det utan jämförelse vanligaste ordet i alla genrer. Av de båda andra är *bana* mest omtyckt i den världsliga epiken och i gravdikten, *stig* i psalmen, panegyriken och den världsliga didaktiken. *Bana* har kanhända högre valör än de båda andra orden. Annars kan man inte av förhållandena utläsa någon skillnad i stilvärde.

Frögd - gamman - glädie uppvisar intressanta skillnader:

Tab. B 1.111. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *frögd, glädie* och *gamman* i de olika genregrupperna

	Frögd		Gamman		Glädie		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
VE	6	37,5	1	6,3	9	56,3	16	100,0
Pan.	42	68,9	0		19	31,1	61	100,0
Gr.	32	47,8	3	4,5	32	47,8	67	100,0
Br.	37	55,2	13	19,4	17	25,4	67	100,0
Säll.	20	54,1	1	2,7	16	43,2	37	100,0
VD	13	83,3	1	5,6	2	11,1	18	100,0
Satir	6	54,5	1	9,1	4	36,4	11	100,0
Kärl.	30	63,9	1	2,1	16	34,0	47	100,0
BE	23	47,9	0		25	52,1	48	100,0
Ps.	74	60,7	4	3,.3	44	36,1	122	100,0
AD	21	56,8	0		16	43,2	37	100,0

Gamman hör inte hemma i "höga" genrer. Det är bara Dahlstierna som använder det en gång. Mest omtyckt är det i bröllopsdikten. Sannolikt har det en bibetydelse av 'uppsluppen glädje'. Ordet *glädje* tycks vara det allvarligare ordet, betyda 'djupare glädje'.

Mellan *sak* och *ting* har det länge funnits en klar stilskillnad. I vårt material får vi fördelningen:

Tab. B 1.112. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *sak* och *ting* i de olika genregrupperna

	Sak		Ting		Summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
VE	2	66,7	1	33,3	3	100,0
Pan.	3	50,0	3	50,0	6	100,0
Gr.	5	29,4	12	70,6	17	100,0
Br.	18	41,9	25	58,1	43	100,0
Säll.	7	43,8	9	56,3	16	100,0
VD	31	68,9	14	31,1	45	100,0
Satir	12	57,1	9	42,9	21	100,0
Kärl.	2	50,0	2	50,0	4	100,0
BE	21	52,5	19	47,5	40	100,0
Ps.	6	54,5	5	45,5	11	100,0
AD	7	53,4	6	46,2	13	100,0

De flesta genrerna använder ungefär lika mycket av varje. Den största skillnaden ligger i användning eller icke-användning av fältet.

På samma sätt har jag undersökt en del andra substantivfält. I fältet *fägring - skönhet - täckhet* förekommer *täckhet* nästan aldrig i de andliga genrerna men har rätt stark ställning i bröllopsdikten (17,4%), medan *skönhet* framför allt hör kärleksdikten till (69,2%). *Fägring* har 80% i satiren, men underlaget är bara fyra fall. Av *gagn - nytta* föredrar de "höga" genrerna, gravdikten och även den världsliga didaktiken *gagn*, medan satiren föredrar *nytta* och bröllopsdikten har ca hälften av varje. *Gagn* tycks alltså ha haft högre stilvärde. Ordet *näfwe* kan tyckas oss helt opoetiskt, men i fältet *hand - näfwe* har *näfwe* 7,7% i den världsliga didaktiken,

4,9% i bröllopsdikten och 4,25 i panegyriken, och ordet förekommer någon gång i alla genrer utom psalm, kärlekspoesi och andlig didaktik. *Älskog* förekommer aldrig i stället för *kärlek* i panegyrik, gravdikt, satir och andlig didaktik och bara en gång i världslig epik, kärlekspoesi och psalm. Men i bröllopsdikten upptar det 13,0%, i världslig didaktik 15,85 och i sällskapspoesi hela 25,0% av fallen. Även i bibelepiken förekommer det (10,3%).

Vissa adjektivfält visade sig vara intressanta. Till ett fält kan föras orden *båld, diärf, dristig, käck, kön, modig* och *tapper*. De fördelar sig sålunda:

Tab. B 1.113. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *båld, diärf, dristig, käck, kön, modig* och *tapper* i de olika genregrupperna

	Båld		Diärf		Dristig		Käck		Kön		Modig		Tapper		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
VE	2	16,7	3	25,0	0		4	33,3	0		2	16,7	0		12	100,0
Pan.	4	25,0	0		0		1	6,3	1	6,3	3	18,8	7	43,8	16	100,0
Gr.	2	16,7	0		0		3	25,0	0		4	33,3	3	25,0	12	100,0
Br.	0		1	6,7	0		6	40,0	1	6,7	1	6,7	5	33,3	15	100,0
Säll.	0		2	50,0	1	25,0	1	25,0	0		0		0		4	100,0
VD	0		0		0		1	50,0	1	50,0	0		0		2	100,0
Satir	0		3	100,0	0		0		0		0		0		3	100,0
Kärl.	0		0		0		0		0		1	100,0			1	100,0
BE	0		3	42,9	1	14,3	2	28,6	0		1	14,3			7	100,0
Ps.	0		0		0		1	100,0	0		0		0		1	100,0
AD	0		0		0		1	100,0	0		0		0		1	100,0

Ordfältet är i flera genrer alldeles för litet för att några slutsatser skall kunna dras. Ordet *båld* har emellertid klart högt stilvärde, då det används bara i de "höga" genrerna och gravdikten. "Låga" genrer och andliga genrer väljer i allmänhet något av orden *diärf, dristig* eller *käck*.

Orden inom fältet för skönhet är många och fördelar sig så:

Tab. B 1.114. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *dejlig, fager, grann, skön, täck, wacker* och *wän* i de olika genregrupperna

	Dejlig		Fager		Grann		Skön		täck		Wacker		wän		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
VE	1	4,0	3	12,0	0		7	28,0	2	8,0	5	20,0	7	28,9	25	100,0
Pan.	0		2	11,8	0		10	58,8	4	23,5	0		1	5,9	17	100,0
Gr.	4	5,3	13	17,1	4	5,3	23	30,3	17	22,4	14	18,4	1	1,3	76	100,0
Br.	6	6,3	11	11,5	4	4,2	25	26,0	22	22,9	22	22,9	6	6,3	96	100,0
Säll.	1	1,5	4	6,2	1	1,5	31	47,7	9	13,8	18	27,7	1	1,5	65	100,0
VD	0		0		0		5	62,5	3	37,5	0		0		8	100,0
Satir	5	15,2	4	12,1	4	12,1	6	18,2	3	9,1	11	33,3	0		33	100,0
Kärl.	2	6,3	5	15,6	1	3,1	20	62,5	2	6,3	2	6,3	0		32	100,0
BE	0		6	12,8	1	2,1	21	44,7	14	29,8	3	6,4	2	4,3	47	100,0
Ps.	3	12,5	1	4,2	0		10	41,7	6	25,0	0		4	16,7	24	100,0
AD	1	8,3	2	16,7	2	16,7	5	41,7	1	8,3	1	8,3	0		12	100,0

Dejlig finner man mycket sällan i de "höga" genrerna och *grann* inte alls. Det tyder på att orden har lågt stilvärde. *Grann* är också i stort sett främmande för andliga genrer. *Fager* tycks vara gångbart i de flesta genrer och *wän* hör främst till världslig epik och psalm. Variationen är som synes stor, och det är svårt att utläsa något om stilvärdet hos dessa ord. Det kan ha växlat under olika tider, något som kan förklara att världslig epik med tyngdpunkten på sena perioder har fler *wacker* och *wän* än panegyriken.

Mellan *lycklig, salig* och *säll* finns betydande skillnader:

Tab. B 1.115. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *lycklig, salig* och *säll* i de olika genregrupperna

	Lycklig		Salig		Säll		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
VE	6	31,6	0		13	68,4	19	100,0
Pan.	7	46,7	0		8	53,3	15	100,0
Gr.	10	10,0	23	23,0	67	67,0	100	100,0

Br.	20	31,3	2	3,2	42	65,6	64	100,0
Säll.	12	44,4	3	11,1	12	44,4	27	100,0
VD	12	50,0	1	4,2	11	45,8	24	100,0
Satir	4	66,7	0		2	33,3	6	100,0
Kärl.	3	25,0	0		9	75,0	12	100,0
BE	3	11,5	8	30,8	17	57,7	26	100,0
Ps.	5	17,2	9	31,0	15	51,7	29	100,0
AD	5	20,0	10	40,0	10	40,0	25	100,0

Salig hör som väntat främst till de andliga genrerna och gravdikten, vilket påminner oss om att detta ord har något snävare betydelse och i första hand avser frälst till det eviga livet. Men sällskapspoesien har viss användning av ordet. Att döma av en jämförelse mellan satir och världslig epik tycks *lycklig* har något lägre stilvärde än *säll*.

På liknande sätt har jag undersökt fälten *arm - fattig, faslig - gruflig - hemsk* och *pur - ren -skär*, dock utan att få särskilt tydliga resultat. Andliga genrer utom andlig didaktik använder dock helst *arm*, satiren gärna *fattig*.

Ett fält bestående av verben *behaga, täckas* och *wärdes* har följande fördelning:

Tab. B 1.116. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *behaga, täckas* och *wärdes* i de olika genregrupperna

	Behaga		Täckas		Wärdes		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
VE	0		1	100,0	0		1	100,0
Pan.	3	50,0	2	33,3	1	16,7	6	100,0
Gr.	12	57,1	9	42,9	0		21	100,0
Br.	11	45,8	12	50,0	1	4,2	24	100,0
Säll.	3	60,0	2	40,0	0		5	100,0
VD	5	62,5	3	37,5	0		8	100,0
Satir	4	80,0	1	20,0	0		5	100,0
Kärl.	9	100,0	0		0		9	100,0
BE	15	38,5	18	46,2	6	15,4	39	100,0

Ps.	12	26,1	19	41,3	15	32,6	46	100,0
AD	3	30,0	5	50,0	2	20,0	10	100,0

Wärdes hör mycket klart till det andliga språket, men procentuellt har det också en framträdande plats i panegyriken. Man kan gissa att det används främst då man talar om och till upphöjda, till Gud eller regenten. Det är i de andliga genrerna *behaga* och inte *täckas* som får träda tillbaka för *wärdes*.

För fältet *bida - töfwa - wänta* får vi:

Tab. B 1.117. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *bida, töfwa* och *wänta* i de olika genregrupperna

	Bida		Töfwa		Wänta		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
VE	0		0		5	100,0	5	100,0
Pan.	3	33,3	1	11,1	5	55,6	9	100,0
Gr.	3	27,3	2	18,2	6	54,5	11	100,0
Br.	3	42,9	1	14,3	3	42,9	7	100,0
Säll.	2	28,6	2	28,6	3	42,9	7	100,0
VD	3	75,0	0		1	25,0	4	100,0
Satir	1	11,1	1	11,1	7	77,8	9	100,0
Kärl.	4	57,1	2	28,6	1	14,3	7	100,0
BE	3	30,0	0		7	70,0	10	100,0
Ps.	5	25,0	0		15	75,0	20	100,0
AD	0		0		2	100,0	2	100,0

Ordet *töfwa* är helt främmande för andliga genrer. Även *bida* används sällan. De båda orden tycks främst förekomma i "låga" genrer, vilket knappast är vad vi väntat.

En klar skillnad uppvisar paret *blifwa – warda:*

Tab. B 1.118. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *blifwa* och *warda* i de olika genregrupperna

	Blifwa		Warda		Summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
VE	51	96,2	2	3,8	53	100,0
Pan.	79	96,3	3	3,7	82	100,0
Gr.	212	96,4	8	3,6	220	100,0
Br.	203	96,2	8	3,8	211	100,0
Säll.	115	98,3	2	1,7	117	100,0
VD	120	87,6	17	12,4	137	100,0
Satir	140	97,9	3	2,1	143	100,0
Kärl.	89	93,7	6	6,3	95	100,0
BE	194	91,,1	19	8,9	213	100,0
Ps.	200	80,0	50	20,0	250	100,0
AD	134	93,7	9	6,3	143	100,0

Bara i psalmen används *warda* i större utsträckning. Men även i de andra andliga genrerna har det något starkare ställning än i de flesta världsliga. Undantagen är världslig didaktik och kärlekspoesi.

Orden *frögda* och *glädia* fördelar sig olika:

Tab. B 1.119. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *frögda* och *glädia* i de olika genregrupperna

	Frögda		Glädia		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
VE	0		4	100,0	4	100,0
Pan.	5	29,4	12	70,6	17	100,0
Gr.	2	20,0	8	80,0	10	100,0
Br.	7	35,0	13	65,0	20	100,0
Säll.	5	27,7	13	72,2	18	100,0
VD	3	75,0	1	25,0	4	100,0
Satir	1	50,0	1	50,0	2	100,0
Kärl.	5	83,3	1	16,7	6	100,0
BE	3	37,5	5	62,5	8	100,0

Ps.	11	40,7	16	59,3	27	100,0
AD	4	66,7	2	33,3	6	100,0

Frögda har starkare ställning i "låga" genrer, särskilt i kärlekspoesi. Vi fann en liknande fördelning beträffande substantiven *frögd* och *glädie*.

Mellan orden *se, skåda* och *titta* har stilskillnaden i senare tider varit stor. Vi skall se hur det förhåller sig i genrerna:

Tab. B 1.120. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *se, skåda* och *titta* i de olika genregrupperna

	Se		Skåda		Titta		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
VE	129	91,8	13	9,2	0		142	100,0
Pan.	73	90,1	8	9,9	0		81	100,0
Gr.	152	89,9	17	10,1	0		169	100,0
Br.	159	89,8	13	7,3	5	2,8	177	100,0
Säll.	69	85,2	9	11,1	3	3,7	81	100,0
VD	111	91,0	9	9,1	0		122	100,0
Satir	103	96,3	4	3,7	0		107	100,0
Kärl.	94	92,2	8	7,8	0		102	100,0
BE	218	90,8	21	8,8	1	0,4	240	100,0
Ps.	140	83,8	27	16,2	0		167	100,0
AD	73	96,1	3§	3,9	0		76	100,0

Titta används bara i bröllopsdikt och sällskapspoesi och har tydligen redan lågt stilvärde. Det enda fallet i biblisk epik finns hos Hesselius, som genomgående har lägre stil än normalt i genren. *Skåda* är främst ett psalmord men kan användas rätt ofta i andra genrer, både "höga" och "låga". Dock brukas det föga i satiren, vilket tyder på att det hade väl högt stilvärde för denna genre.

Ytterligare några fält bestående av verb har undersökts. När *båta* ställdes mot *hiälpa* visade sig att medan andra genrer har högst 18,2% *båta* (satiren) har sällskapspoesien 30,0,

gravdikten 31,3% och kärlekspoesien 41,2% *båta*. Möjligen har ett behov av rim på *gråta*, som har hög frekvens i dessa genrer, styrt ordvalet. Av paret *finna - hitta* förekommer *hitta* i någon större utsträckning bara i bröllopsdikt, satir och kärlekspoesi, vilket tyder på att ordet redan då hade lågt stilvärde.

Flera adverb erbjuder valmöjligheter. Dit hör *allenast - bara - blott - endast - man*:

Tab. B 1.121. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *allenast, bara , blott, endast* och *man* i de olika genregrupperna

	Allenast		Bara		Blott		Endast		Man		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
VE	0		1	3,1	24	75,0	7	21,9	0		32	100,0
Pan.	0		2	13,3	10	66,7	3	20,0	0		15	100,0
Gr.	5	14,3	1	2,9	18	51,4	3	8,6	8	22,9	35	100,0
Br.	3	9,4	5	15,6	10	31,3	5	15,6	9	28,2	32	100,0
Säll.	1	3,0	4	12,1	10	30,3	3	12,1	14	42,4	33	100,0
VD	3	15,0	1	5,0	7	35,0	4	20,0	5	25,0	20	100,0
Satir	3	7,9	3	7,9	20	52,6	5	13,2	7	18,4	38	100,0
Kärl.	4	15,4	1	3,8	9	34,6	10	38,5	2	7,7	26	100,0
BE	3	7,7	1	2,6	25	64,0	7	17,9	3	7,7	39	100,0
Ps.	11	47,8	2	8,7	4	17,4	5	21,7	1	4,3	23	100,0
AD	13	61,9	1	4,8	1	4,8	4	19,0	2	9,5	21	100,0

Skillnaderna är mycket stora. *Allenast* omfattar hälften eller mer av alla orden i psalm och andlig didaktik, medan det inte förekommer i de "höga" genrerna och mycket litet i de flesta andra profana genrer och även i bibelepik. Motpolen är *blott*, som används mycket litet i psalm och andlig didaktik men dominerar i de "höga" genrerna och även bibelepik. *Man* är på ett sätt en motsats till båda orden, eftersom det har stark ställning i "låga" genrer men saknas i "höga" och har svag ställning i andliga genrer. *Bara* och *endast* - de ord som numera är de enda brukliga - har jämnare spridning.

Av *alltid* och *städse* är det senare ju numera helt föråldrat. I vårt material användes det mycket:

Tab. B 1.122. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *alltid* och *städse* i de olika genregrupperna

	Alltid		Städse		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
VE	2	15,4	11	84,6	13	100,0
Pan.	13	52,0	12	48,0	25	100,0
Gr.	30	54,5	25	45,5	55	100,0
Br.	25	58,1	18	41,9	43	100,0
Säll.	9	50,0	9	50,0	18	100,0
VD	25	58,1	18	41,9	43	100,0
Satir	20	58,8	14	41,2	34	100,0
Kärl.	14	37,8	23	62,2	37	100,0
BE	18	62,1	11	37,9	29	100,0
Ps.	34	50,7	33	49,3	67	100,0
AD	5	25,0	15	75,0	20	100,0

Det enda man kan sluta sig till är att de "höga" genrerna har en tendens att använda något fler *städse* än de "låga". Men det är kärlekspoesien som kommer närmast efter den världslig epiken i bruket av *städse*. Vi uppfattar ordet som ett typiskt psalmord, men det var det inte alls.

Av *bort* och *hädan* är det senare numera föråldrat och förbinds mest med frasen "gå hädan". Materialet ger denna fördelning:

Tab. B 1.123. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *bort* och *hädan* i de olika genregrupperna

	Bort		Hädan		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
VE	12	92,3	1	7,7	13	100,0
Pan.	8	80,0	2	20,0	10	100,0
Gr.	43	70,5	18	29,5	61	100,0
Br.	22	84,6	4	15,4	26	100,0
Säll.	31	100,0	0		31	100,0
VD	11	78,6	3	21,4	14	100,0
Satir	11	91,7	1	8,3	12	100,0

Kärl.	26	96,3	1	3,7	27	100,0
BE	40	95,2	2	4,8	42	100,0
Ps.	31	67,4	15	32,6	46	100,0
AD	43	97,7	1	2,3	44	100,0

Hädan används mycket litet i alla genrer utom gravdikt, psalm, panegyrik och världslig didaktik. Man kan därav sluta sig till att det brukas främst i en speciell betydelse, då tal är om tidens och livets flykt, ämnen som ofta behandlas i dessa genrer.

Vid sidan av *doch* och *likwäl* förekom under 1600-talet ofta *lell*. Det torde ha haft lågt stilvärde. Låt oss se hur det förhåller sig:

Tab. B 1.124. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *doch, lell* och *likwäl* i de olika genregrupperna

	Doch		Lell		Likwäl		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
VE	33	91,7	1	2,8	2	5,6	36	100,0
Pan.	42	77,8	5	9,3	7	13,0	54	100,0
Gr.	115	87,1	9	6,8	8	6,1	132	100,0
Br.	122	77,7	17	10,8	18	11,5	157	100,0
Säll.	60	90,9	1	1,5	5	7,6	66	100,0
VD	59	85,5	3	4,3	7	10,1	69	100,0
Satir	64	84,2	3	3,9	9	11.8	76	100,0
Kärl.	83	77,6	6	5,6	18	16,8	107	100,0
BE	119	83,8	4	2,8	19	13,4	142	100,0
Ps.	106	95,5	2	1,8	3	2,7	111	100,0
AD	54	80,6	5	7,5	8	11,9	67	100,0

Lell förekommer mest i bröllopsdikt, men man finner det även i panegyrik och det hos tre olika författare: Wollimhaus. Holmström och Rudeen. Man kan således inte säga att det hade lågt stilvärde under 1600-talet. Beträffande *likwäl* finner vi en frappant skillnad mellan till exempel psalm och kärlekspoesi respektive psalm och andra andliga genrer. Skillnaden är svår att förklara.

Man kunde välja mellan de tre explanativa adverben *därför, fördenskull* och *ty*:

Tab. B 1.125. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *därför, fördenskull* och *ty* i de olika genregrupperna

	Därför		Fördenskull		Ty		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
VE	0		0		9	100,0	9	100,0
Pan.	4	21,1	0		15	78,9	19	100,0
Gr.	14	25,0	8	14,3	34	60,7	56	100,0
Br.	13	23,2	6	10,7	37	66,1	56	100,0
Säll.	8	36,4	2	9,1	12	54,5	22	100,0
VD	6	20,7	1	3,4	22	75,9	29	100,0
Satir	12	50,0	1	4,2	11	45,8	24	100,0
Kärl.	12	80,0	1	6,7	2	13,3	15	100,0
BE	9	20,0	11	24,4	25	55,6	45	100,0
Ps.	19	27,5	2	2,9	48	69,6	69	100,0
AD	7	26,9	3	11,5	16	61,5	26	100,0

Det långa *fördenskull* finner i större utsträckning bara i de huvudsakligen av långa stikiska dikter bestående genrerna, dock inte i de "höga", där *ty* dominerar. *Därför* förekommer mest i kärlekspoesi och satir och har sannolikt haft lägre stilvärde än *ty*.

Negationerna har hög frekvens och bör ge tydliga utslag:

Tab. B 1.126. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *ej, icke* och *inte(t)* i de olika genregrupperna

	Ej		Icke		Inte(t)		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
VE	138	94,5	4	2,7	4	2,7	146	100,0
Pan.	152	88,9	9	5,3	10	5,8	171	100,0
Gr.	417	86,2	28	5,8	39	8,1	484	100,0

Br.	411	79,5	50	9,7	56	10,8	517	100,0
Säll.	234	84,8	17	6,2	25	9,1	276	100,0
VD	248	79,2	42	13,4	23	7,3	276	100,0
Satir	325	87,9	26	7,0	23	6,1	374	100,0
Kärl.	237	80,1	22	7,4	37	12,5	296	100,0
BE	407	82,4	58	11,7	29	5,9	494	100,0
Ps.	407	87,0	47	10,0	14	3,0	468	100,0
AD	199	88,1	10	4,4	17	7,5	226	100,0

Icke används mest i världslig didaktik. Man kan förmoda att det beror på att genren innehåller så mycket förmaningar och att *icke* är starkare än de andra negationerna. Det brukar också antas att kännetecknar det andliga språket. Det stämmer här för epiken och psalmen men inte för den andliga didaktiken, något som förvånar, eftersom det ju också är en didaktisk genre. *Inte(t)* har sannolikt haft lägre stilvärde än *ej*, att döma av fördelningen på genrer.

Sist har vi också gruppen *och* (våra dagars "ock"), *ochså* och *äfwen*:

Tab. B 1.127. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *och, ochså* och *äfwen* i de olika genregrupperna

	Och		Också		Äfwen		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
VE	28	82,4	4	11,8	2	5,9	34	100,0
Pan.	56	91,8	4	6,6	1	1,6	61	100,0
Gr.	122	86,5	14	9,9	5	3,5	141	100,0
Br.	107	78,7	16	11,8	13	9,6	136	100,0
Säll.	42	82,4	7	13,7	2	3,9	51	100,0
VD	69	83,1	10	12,0	4	4,8	83	100,0
Satir	53	91,4	1	1,7	4	6,9	58	100,0
Kärl.	52	91,2	12	18,8	0		64	100,0
BE	110	83,3	10	7,6	12	9,1	132	100,0
Ps.	91	87,5	12	11,5	1	1,0	104	100,0
AD	87	84,5	8	7,8	8	7,8	103	100,0

Äfwen har möjligen haft lågt stilvärde. Att kärlekspoesi och psalm föredrar det enstaviga *och* kan förklaras med metriska behov.

Utöver dessa fält har jag undersökt fältet *fåfängt - förgäfwes - omsys - umsonst* och *knappast - nappast - näpplig(en)*. *Omsys* och *umsonst* har tydligen haft lågt stilvärde, då de inte förekommer i världslig epik och *umsonst* bara en gång i panegyrik och gravdikt men båda var sin gång i bröllopsdikt och sällskapspoesi ocn *umsonst* två gånger i satir. Mellan *fåfängt* och *förgäfwes* kan ingen skillnad påvisas. Båda förekommer ungefär lika ofta och långt mer än de båda andra orden. *Nappast* hör främst hemma i "låga" genrer (18,5% i satir). så gör också *näpplig*, men i gravdikten upptar det 35%.

Undersökningen av fördelningen på ord i de olika fälten har i flera fall visat på skillnader i stilvärde mellan orden. Men man kan också anlägga diakroniska aspekter och genom studium av förhållandena under de olika perioderna se vilka förändringar i ordval som sker, liksom vi gjort för ett antal enskilda ord tidigare.

I några fall är förekomsten för sparsam för att medge slutsatser. Så förhåller det sig med *afton - qwäll, faslig - gruflig - gräslig - hemsk*. För *frögd - gamman - glädje* får vi däremot ett klart resultat. *Gamman* upptar 8,9% under period I och 10,0% under III men saknas under VI och VII. *Frögd* dominerar under dessa sena perioder starkare över *glädie* än förut. Av *arbete - id - möda* hör *id* perioderna II och III till med 30,8 respektive 37,5%. Därefter förekommer det endast med högst 7,1%. Ordet *arbete* saknas under period VII. Det mer abstrakta *möda* är nu det enda ordet.

I fältet *fägring - skönhet - täckhet* växlar de båda första orden, men under period VI dyker *täckhet* upp och under VII tar det 28,6% och blir lika starkt som *skönhet*. Ordet *grift* kommer in först under period IV och tar under VII 22,2% av fältet *graf - grift*. Men siffrorna är låga och man bör vara försiktig med tolkningen. Av fältet för *kärlek - älskog* tar *älskog* under period II 15,8% men under VI bara 2,3 och det saknas helt under VII. *Sak* och *ting* tävlar under alla perioderna. Det nordiska *ting* har starkast ställning under III, Stiernhielmslärjungarnas period, då det råder ensamt, men under V-VI har *sak* övertaget och under period VII är ställningen lika.

Inom fältet *arm - fattig* råder konkurrens fram till period VII, då bara det blekare *arm* finns kvar. *Båld* är omtyckt under de båda första perioderna med 42,9 respektive 26,7% av fältet *båld - diärf - dristig - käck - kön - modig - tapper*, men från period V är ordet borta. *Kön* finns enbart under de två första perioderna, *käck* nästan enbart under I-III; bara ett fall under V. Däremot kommer *tapper* in under period III, *diärf* under IV och *dristig* under VII. Här sker alltså ett högeligen intressant byte av ord, vilket bör animera till mer ingående studier av utvecklingen inom detta ordfält.

För fältet med ordet skönhet i centrum skall alla data meddelas:

Tab. B 1.128. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *dejlig, fager, grann, skön, täck, wacker* och *wän* under de olika perioderna

	Dejlig		Fager		Grann		Skön		täck		Wacker		wän		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
I	0		3	7,5	5	12,5	30	75,0	1	2,5	0		1	2,4	40	100,0
II	1	2,9	2	5,9	1	2,9	18	52,9	7	20,6	2	5,9	3	8,8	34	100,0
III	2	4,4	5	11,1	0		16	35,6	7	15,6	8	17,8	7	15,6	45	100,0
IV	4	6,9	6	10,3	2	3,4	19	32,8	6	10,3	19	32,8	2	3,4	58	100,0
V	1	3,2	1	3,2	2	6,5	11	35,5	7	22,6	8	25,8	1	3,2	31	100,0
VI	0		0		2	8,3	7	29,2	9	37,5	6	25,0	0		24	100,0
VII	1	3,4	3	10,3	0		11	37,9	7	24,1	6	20,7	1	3,4	29	100,0

Under period I är *skön* nästan det enda använda ordet. Under period II kommer två ord som så småningom blir starka konkurrenter: *täck* och *wacker*. Från period II intar *skön* inte mer än en tredjedel av fältet. Men under denna period och den följande tycks det ännu oklart vilka av de olika orden som har framtiden för sig. *Wän* - starkt lanserat av Stiernhielm - går dock tillbaka redan under period IV. Under V går också *dejlig* och *fager* tillbaka. Dessa ord är inte längre normala i poesien.

Av orden *lycklig, salig* och *säll* förekommer *lycklig* inte alls under period I och blir vanligt först under III. *Salig* tar under de båda första perioderna cirka hälften av ordet men sedan bara en obetydlig del och är helt borta under VII. Av orden *pur, ren* och *skär* försvinner *pur* redan från period IV, medan *skär* förekommer ett par gånger ännu under IV och V. Från period VI är emellertid *ren* det enda ordet.

Några verbfält skall också nämnas. *Begynna* är fram till cirka 1700 vanligen starkare än *böria*, men sedan dominerar *böria* klart med mer än 60% av fältet. Av *bida, töfwa* och *wänta* försvinner *töfwa* under period IV. *Bida* tar under period I 70% men sedan bara en mindre del; dock 50% under VI. *Warda* upptar under period I 30,8% av fältet *blifwa - warda*, under II 14,1%, under III-V cirka 10% och under VII bara 1,8%. Vi har alltså en mycket markant förändring. *Båta* och *hiälpa* förekommer om varandra under alla perioderna, och *båta* tar 10-15% men under period II 39,9% och under I bara 3,7%. Ordet *hitta* förekommer både under de första och de sista perioderna men med låg frekvens. Förhållandet mellan *hända* och *skee* wäxlar starkt, och någon slutsats kan inte dras. *Skåda* tar mellan 7 och 12% av sitt fält, men under period II bara 2%. *Titta* uppvisar enstaka förekomster under både tidiga och sena

perioder. Beträffande *frögda* - *glädia* sker en betydande förskjutning. *Frögda* är under de tidigare perioderna lika starkt som *glädia* - under II tar *frögda* rentav 100% - men från period III dominerar *glädia* och har sedan minst 65%. *Spöria* dominerar i början kraftigt över *fråga*, men under VII dominerar *fråga*.

Fältet *allenast* - *bara* - *blott* - *endast* - *man* är så intressant att alla siffror bör meddelas:

Tab. B 1.129. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *allenast, bara , blott, endast* och *man* under de olika perioderna

	Allenast		Bara		Blott		Endast		Man		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
I	2	100,0	0								2	100,0
II	4	57,1	2	28,6	0		0		1	14,3	7	100,0
III	4	30,8	2	15,4	1	7,7	0		6	46,2	13	100,0
IV	5	15,6	11	34,4	3	9,4	6	18,8	7	21,9	32	100,0
V	3	10,0	1	3,3	4	13,3	11	36,7	11	36,7	30	100,0
VI	2	6,9	1	3,4	20	69,0	5	17,2	1	3,4	29	100,0
VII	1	2,2	4	8,9	32	71,1	6	13,3	2	4,4	45	100,0

Under period I är *allenast* det enda ordet. Siffran är visserligen så låg att man inte bör dra någon slutsats, men i Andreaes text från samma period förekommer sex *allenast* men inte något av de andra orden. Man vågar därför säga att denna period bara kände ett inskränkande adverb. Efterhand får ordet konkurrens av allt flera ord och procenttalet sjunker avsevärt. Först är *man*, som dyker upp med ett fall under period II - i Sparmans didaktik - och under III blir verkligt populärt, använt framför allt av Lindschöld. *Bara* och *blott* kommer in under denna period, *bara* hos Columbus och Lucidor, *blott* hos Lucidor. Med period IV har *bara* slagit igenom, men *man* är också vanligt liksom ett nytt ord, *endast*. Men förändringarna sker snabbt. Under V har intresset för *bara* mattats, och nu är det det nya *endast* som tillsammans med det ännu populära *man* behärskar fältet. Så sker ett häftigt omslag, i det att *blott* under perioderna VI och VII - och man kan anta för lång tid - blir det helt dominerande ordet i poesien. [86] *Allenast, bara* och *man* är nu nästan ute ur leken.

---

86 Enligt Thavenius 1969 s. 33, har *blott* frekvensen 57 men *endast* 15, medan *bara* förekommer endast 1 gång och de andra orden inte alls.

Förhållandet mellan *alltid* och *städse* överraskar. Under perioderna I och II tar *alltid* cirka 85%, men från III råder ungefär jämvikt. *Hädan* hävdar sig emot *bort* fram till V med 13 - 25%, men går under VI ned till 2,9 och försvinner under VII. Av *doch - lell - likwäl* förekommer *lell* fram till V med sin starkaste ställning under period III (14,9%). *Likwäl* tar under II 15,6% och under III 18,9% men annars mindre än 10%. *Ty* är ända till period VI vanligare än *därför* och upptar ännu under period VII 45,5%. För negationerna får vi följande förhållanden:

Tab. B 1.130. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *ej, icke* och *inte(t)* under de olika perioderna

	Ej		Icke		Inte(t)		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
I	183	85,5	22	10,3	9	4,2	214	100,0
II	147	64,5	37	16,2	44	19,3	228	100,0
III	201	86,3	14	6,0	18	7,7	233	100,0
IV	465	84,4	32	5,8	54	9,8	551	100,0
V	265	85,6	20	6,5	24	7,8	309	100,0
VI	237	85,9	22	8,0	17	6,2	276	100,0
VII	218	87,2	27	10,8	5	2,0	250	100,0

Ej tar under alla perioderna utom II ungefär 85%. Både *icke* och framför allt *inte(t)* har en stark ställning under period II. Detta beror inte bara på Stiernhielm utan ännu mer på Skogekär Bergbo. I hans tre urval är ställningen:

Tab. B 1.131. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *ej, icke* och *inte(t)* i Skogekär Bergbos diktning

	Ej		Icke		Inte(t)		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%

Klag.	11	52,4	0		10	47,8	21	100,0
Wen.	23	62,2	3	8,1	11	29,7	37	100,0
40 wisor	18	51,4	6	17,1	11	31,4	35	100,0

Stiernhielms och Skogekär Bergbos samfällda försök att ersätta *ej* får bara begränsad framgång. *Inte(t)* håller sig kvar i viss utsträckning under några perioder men under VII återstår inte mycket. *Icke* stärker däremot sin ställning något under de sista perioderna.

Av orden *fåfängt, förgäfwes, omsys* och *umsonst* förekommer de båda senare bara fram till cirka 1700. Ordet *nappast* som under period V upptar en tredjedel av sitt fält försvinner sedan helt. *Näpplig(en)* försvinner under period VII, och *knappast* står ensamt kvar. Ordet *äfwen* kommer sent in, först med period IV, då det tar 3,1% av sitt fält, men ökar snart, så att det under VII tar 7,1%. *Ochså* minskar,medan *och* dominerar genomgående med 80 - 93% av fältet.

I flera fall kan vi se avsevärda förändringar som måste leda till slutsatsen att vissa ord inom ett fält dör och andra kommer i stället. Här skulle man - inte minst då man ser förändringarna beträffande de inskränkande adverben - önska mer ingående analys, där hela materialet kom till användning. Urvalen om tio eller för period IV tjugo texter räcker inte alltid för säkrare slutsatser.

Sist skall vi studera vilka ord vissa författare använder. Av *afton* - *qwäll* är Holmström ensam om att föredra *qwäll* (5 mot 3). Av de fem valda författarna är det bara Stiernhielm som använder *id*. Det omfattar hos honom 30,4% mot 56,5% för *arbete* och bara 13% för *möda*. Spegel använder gärna *arbete* (47,4%), medan Holmström, Dalin och Nordenflycht genomgående eller nästan genomgående skriver *möda. Bana* omhuldas av Stiernhielm (31,3%) och *stig* av Nordenflycht (21,7), medan Holmström och Dalin använder *wäg*. Hos Spegel och Holmström dominerar *fägring* över *skönhet*, hos Stiernhielm och Nordenflycht är det tvärtom. Dalin använder inte ordet *fägring* men har 40,0% *täckhet. Grift* används bara av Dalin och Nordenflycht. De andra skriver *graf*. *Älskog* finner man bara hos Stiernhielm, där det har frekvensen 11 mot 9 för *kärlek. Båld* och *kön* finner man bara hos Stiernhielm, där de tar 16,7 respektive 29,2% av fältet. Spegel och Holmström har få ord inom detta fält. Dalin föredrar *tapper* (66,7%) men Nordenflycht *diärf* och *modig* (vardera 36,4%). För fältet kring *skönhet* är fördelningen denna:

Tab. B 1.132. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *dejlig, fager, grann, skön, täck, wacker* och *wän* hos fem författare

	Dejlig		Fager		Grann		Skön		täck		Wacker		wän		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Stiern	0		7	15,2	1	2,2	26	56,5	8	17,4	1	2,2	3	6,5	46	100,0
Spegel	4	11,1	8	22,2	2	5,6	19	52,8	1	2,8	2	5,6	0		36	100,0
Holm.	0		8	13,6	2	3,4	16	27,1	6	10,2	27	45,8	0		59	100,0
Dalin	0		2	8,3	1	4,2	10	41,7	2	8,3	9	37,5	0		24	100,0
Nord.	0		1	8,3	1	8,3	2	16,7	7	58,3	1	8,3	0		12	100,0

Ordet *dejlig* använder bara Spegel. Det kan kanske förklaras med hans danska skolning, men ordet förekom som vi vet tidigare hos några andra svenska poeter. När ordet *skön* dominerar så starkt hos Stiernhielm kan det bero på att det fortfarande var det mest använda, men även Spegel använder *skön* i mer än hälften av fallen. Stiernhielm är ensam om *wän* - Spegel använder det dock fastän utanför urvalen. 1700-talsförfattarna skriver sällan *fager*. Man kunde vänta att Dalin skulle favorisera *täck* - jämför vad som nyss sades om *täckhet* - men så är inte fallet. Det är i stället i första hand Nordenflycht som använder detta ord. *Wacker* används ofta av Holmström och även Dalin.

Av orden *lycklig - salig - säll* når *lycklig* upp till 40-45% hos Stiernhielm, Holmström och Dalin, medan de båda andra klart föredrar *säll*. *Salig* finns bara - ett par gånger - hos Spegel och Dalin. Ordet *pur* finner man endast hos Stiernhielm, som väntat.

1600-talsförfattarna har nästan lika många *begynna* som *böria* - Spegel fler - medan 1700-talsförfattarna har bara cirka 20% *begynna*. De speglar alltså den allmänna utvecklingen. I fältet *behaga - täckas - wärdes* tar *wärdes* 26,4% hos Spegel, medan det saknas hos de övriga, om man undantar ett fall hos Stiernhielm. Holmström och Nordenflycht har bara *behaga. Töfwa* finner man bara hos Holmström, vilket kanske hör samman med hans dragning åt låg stil. *Warda* når endast hos den i första hand andlige diktaren Spegel upp till 22,6%; annars omfattar det bara några få procent och det saknas helt hos Dalin. Stiernhielm använder bara *spöria*, Spegel och Nordenflycht bara *fråga*, medan Holmström har 73,3% av det förra, Dalin 80,0% av det senare. Spegels val är intressant, då man annars ännu på hans tid föredrog *spöria*, inte minst i andlig poesi. Beträffande *frögda - glädia* skiljer sig 1700-talsförfattarna klart från de tidigare genom att i 70-80% av fallen välja *glädia. Frögda* måste ha känts ålderdomligt eller lågt. En motsvarande förändring kan iakttas för *hända - skee,* där *skee* viker för *hända*, märkligt nog, kan vi tycka, då *ske* numera har högre stilvärde. Nordenflycht är den enda som i högre grad använder *skåda* (17,0% av fallen). *Titta* finns bara hos Stiernhielm. Dock använder Spegel det utanför urvalen.

Eftersom adverbfälten uppvisade så intressanta förändringar, har jag där utökat antalet undersökta författare. För fältet *allenast - bara - blott - endast - man* får vi följande förhållanden:

Tab. B 1.133. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *allenast, bara , blott, endast* och *man* hos valda författare

	Allenast		Bara		Blott		Endast		Man		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Wivallius	1	100,0	0		0		0		0		1	100,0
Stiernhielm	0		0		0		0		0		0	100,0
Skogekär	4	100,0	0		0		0		0		4	100,0
Columbus	3	75,0	1	25,0	0		0		0		4	100,0
Lucidor	2	20,0	1	10,0	3	30,0	0		4	40,0	10	100,0
Wexionius	1	50,0	0		1	50,0	0		0		2	100,0
Brenner	2	28,6	2	28,6	1	14,3	1	14,3	1	14,3	7	100,0
Rudeen	0		0		3	37,5	4	50,0	1	12,5	8	100,0
Dahlstierna	0		0		0		1	100,0	0		1	100,0
Spegel	6	85,7	0		1	14,3	0		0		7	100,0
Holmström	1	3,4	6	20,7	0		6	20,7	16	55,2	29	100,0
Runius	0		1	5,6	4	22,2	2	11,1	11	61,1	18	100,0
Frese	2	50,0	0		1	25,0	1	25,0	0		4	100,0
Dalin	0		8	12,5	46	71,4	8	12,5	2	3,1	64	100,0
Nordenfl.	1	3,1	0		24	75,0	6	18,8	1	3,1	32	100,0
Gyllenborg	1	5,9	0		14	82,4	2	11,8	0		17	100,0

Först ser vi att fältets storlek skiftar mycket. Stiernhielm har inget inskränkande adverb, och hos alla författare före Lucidor är de få. (Man bör dock uppmärksamma att antalet texter är olika; de absoluta värdena för Wivallius och Skogekär Bergbo bör multipliceras med 3,33 och värdet för Columbus med 2,5 för att bli jämförbart med värdena för de författare som är representerade med tio texter.) Hos alla de tidiga författarna är också *allenast* ensamhärskande. Det är Lucidor som för in nya ord. Spegel ansluter sig i huvudsak till det gamla, men Holmström, Brenner och sedan Runius följer Lucidor i spåren. Det är emellertid Rudeen som visar vägen för framtiden, då han lanserar *blott* och *endast*. Hos Dalin och Tankebyggarna blir *blott* det helt dominerande ordet och *endast* det enda verkliga alternativet.

Av *alltid - städse* föredrar majoriteten *alltid*, men Dalin och Nordenflycht har övervikt för *städse*. Stiernhielm har 36% *hädan* och Lucidor och Frese mer än 20%, men hos de andra tar *bort* 85-95%. *Lell* använder bara Lucidor i större utsträckning, och ordet finns inte hos Stiernhielm, Runius, Frese, Dalin och Nordenflycht. *Ty* dominerar över *därför* hos Stiernhielm, Lucidor, Spegel och Dalin, medan det är omvänt hos Holmström, Runius, Frese och Nordenflycht.

För negationerna får vi följande fördelning:

Tab. B 1.134. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *ej, icke* och *inte(t)* hos valda författare

	Ej		Icke		Inte(t)		summa	
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%
Wiv.	41	85,4	7	14,6	0		48	100,0
Stiernhielm	33	30,0	37	33,6	40	36,4	110	100,0
Skogekär	52	62,7	9	10,8	32	38,6	83	100,0
Columbus	75	94,9	2	2,5	2	2,5	79	100,0
Lucidor	123	79,4	9	5,8	23	14,8	155	100,0
Spegel	266	86,4	25	8,2	15	4,9	306	100,0
Holmström	218	74,1	16	5,4	60	20,4	294	100,0
Wexionius	46	83,6	1	1,8	8	14,5	55	100,0
Brenner	44	67,7	16	24,6	5	7,7	65	100,0
Rudeen	105	97,2	3	2,8	0		108	100,0
Dahlstierna	42	93,3	1	2,2	2	4,4	45	100,0
Runius	146	80,2	10	5,5	26	14,3	182	100,0
Frese	111	89,5	11	8,9	2	1,6	124	100,0
Dalin	234	93,2	4	1,6	13	5,2	251	100,0
Nordenfl.	196	87,1	26	11,6	3	1,3	225	100,0
Gyllenborg	120	88,9	15	11,1	0		135	100,0

Stiernhielm och Skogekär Bergbo för in *intet*, men Columbus följer inte sin mästare. De diktare som använder *inte(t)* är Lucidor, Holmström, Wexionius och Runius. Konstellationen tyder på att det är en den låga stilens succession. Endast en diktare efter Stiernhielm sätter *icke* högt, nämligen Brenner. Rudeen skapar ett rättesnöre för 1700-talet, då han inte alls har

inte(t) och bara få *icke*. Dock kommer *icke* i viss mån tillbaka hos Nordenflycht och Gyllenborg, men det bör påpekas, att ingen av dem har *icke* i den världsliga epiken.

Nappast är omtyckt av Stiernhielm, Spegel och Holmström, och hos Spegel omfattar det hela 87,5% av orden inom fältet. Lucidor, Runius, Dalin och Nordenflycht har inte detta ord, utan har i stället *näppligen*. Frese saknar båda. Det är först Nordenflycht som använder *äfwen* i större utsträckning (13,8%). Ännu Dalin saknar det. Lucidor har 28,6% *ochså*, Holmström 13,8 och Dalin 12,5, medan de andra nästan alltid väljer *och*. Fördelningen tyder på att *ochså* haft lägre stilvärde än *och*.

De resultat vi fått vid studiet av ordvalen kan inte omedelbart leda till karakterisering av stilepoker. Klart är emellertid att renässansstilen i många fall innebär införandet av alternativ, där sådana inte funnits i någon större utsträckning. Under barocken förekommer det, särskilt hos Lucidor, Spegel, Holmström, Wexionius och Runius, att man använder ord som rimligen haft lågt stilvärde även i genrer där låga ord annars var främmande, alltså i världslig epik, panegyriik och gravdikt. Klassicismen innebär övergivandet av många alternativa ord, främst i de "höga" genrerna, där ord med lågt stilvärde inte längre fick förekomma.

1. 5. 15 Nya ord. Sammansättningarna

Vokabulären kan öka i storlek på två sätt: genom att författaren *finner* ord som annars inte används så ofta och genom att han *uppfinner* ord, själv skapar nya ord. Båda dessa sätt pekade renässanspoetiken i Europa och med den Stiernhielm i Sverige på, när ett program för berikandet av språket lades fram. [87] I denna undersökning har vi knappast någon möjlighet att bestämma i vad mån författarna har funnit redan förekommande men föga använda ord annat genom rent generella konstateranden om mängden ovanliga ord i materialet. Varifrån dessa ovanliga ord är hämtade kan vi inte bestämma. Det är lättare att ta itu med de nyskapade orden, Den viktigaste kategorien är sammansättningarna. Just sammansättningar rekommenderades av renässanspoetiken, och det är känt att diktare ute i Europa och här i Sverige arbetade med sådana. [88] Sammansättningarna har dessutom ett mycket stort stilistiskt intresse. Många innebär, att de nya orden bildar en metafor, som låter oss se diktarens djärva skaparförmåga. I barockforskningen har man inte minst tagit fasta på det

---

87 Sammansättningarna har undersökts i Belfrage, S. 1920. Om Stiernhielm se s. 4ff.

88 Se Olsson 1963 s. 310f.

intresse för tunga, metaforladdade sammansättningar, så kallade *Zentnerwörter*, som tiden omhuldade.[89]

Vi skall i detta sista avsnitt i undersökningen ta upp sammansättningarna. Vi skall därvid se om Stiernhielm och hans lärjungar, som företräder renässansen i Sverige, har fler sammansättningar än tidigare och senare poeter men också om en viss typ av sammansättningar florerar under en viss period på sådant sätt, att man har skäl att tala om en barock epok. Alla slags sammansättningar skall vi inte behandla. Vi nöjer oss med dels den stora mängden substantivkomposita, där första ledet antingen är ett substantiv eller ett egennamn, dels adjektivkomposita, där första ledet är substantiv, adjektiv, adverb eller räkneord. Från den senare gruppen undantas de mycket vanliga adjektiven på *allra-, full-* och *hel-*. Inte heller räknas ord på *be-, för-, miss-* eller *wan-* och ord med suffixen *-achtig, -bar* och *-sam*.

Antalet substantivkomposita, definierade som ovan, är under de sju perioderna i medeltal per text:

Tab. B 1.135. Antalet substantivkomposita i medeltal per text under de olika perioderna

I	18,1
II	14,8
III	34,1
IV	24,6
V	30,6
VI	26,1
VII	31,1

Man hade väntat en stor ökning under period II, men den stora ökningen sker först under III, Stiernhielmslärjungarnas period. Att period II har så lågt värde betyder inte att Stiernhielm, mot gängse uppfattning, skulle ha få sammansättningar. Han har i panegyriken 20, i *Hercules* 19 och i *Then fångne Cupido* 18, medan *Bröllops beswär* har 21. Detta är för första hälften av 1600-talet i och för sig höga värden, men det finns tidiga diktare med högre. Sponge har i sin panegyrik 41, Andreae i andlig didaktik 33 och Rudbeckius i världslig didaktik 22. Att period II

89

får så lågt medelvärde beror på att psalmen (Ausius) bara har 5, didaktiken (Sparman) 4, kärlekspoesien (Skogekär Bergbo 17 respektive 2) och *Klagemåhlet* 5. Med hänsyn till att det finns tidigare diktare med högre värden framstår Stiernhielm inte som någon förnyare rent kvantitativt, när det gäller substantivsammansättningar. En annan sak är om han förnyar kvalitativt. Sammansättningarna kan ju vara mycket olika. Om Stiernhielm brukar anföras, att han gärna gör ganska tunga och långa, oväntade, sammansättningar. [90] På Stiernhielms tid var sådana sammansätt-ningar nya i svensk poesi. Efter Stiernhielm finner vi många. Från period III kan nämnas: *frisksiöstrand* (Wollimhaus), *kartowfyrmössgranat, molnskyflor, tårepärleregn* (Lucidors gravdikt 1), *Lifstimglassand* (Lucidors psalm) och *frögdeldsglantz* (Columbus' världsliga epik). Även under period IV förekommer sådana ord: *motgångssorgemoln* (Holmströms panegyrik 1), *sorgsängledning* (Holmströms bröllopsdikt), *qwinnfolksstierna* (Brenners gravdikt), *änglajubel-sång* (Widmans gravdikt) *båtsmanshalsduk* (Holmströms sällskapspoesi), *rubineliusekrona* (Spegels *GWoHw* 2) och *ädleliusekretz* (Widmans bibelepik).

Perioderna III-VII har alla i medeltal mellan cirka 25 och cirka 30 substantivkomposita. Period IV kännetecknas av stor variation. Då förekommer både texter med extremt många och texter med få. Under de övriga perioderna är variationerna mindre. Några typer av komposita uppvisar märkliga förändringar från period till period. Komposita med *himmel* som första led ökar till en början mer än hela mängden sammansättningar. Från period I finns bara 3, från II 5, från III 8 från IV hela 43, från V 35, från VI 15 och från VII 24, allt per 20 000 ord. Andra sådana sammansättningar är de med *dygd, frögd/glädie, sorg* och *tår* som första led, Nedan visas deras värden i absoluta tal och i procent av antalet sammansättningar under de olika perioderna:

Tab. B 1.136. Sammansättningar med *dygd, frögd/glädie, sorg* och *tår* under de olika perioderna

	dygd		frögd/glädie-		sorg-		tår	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
I	0	0,00	4	1,84	15	6,91	0	0,00
II	0	0,00	3	1,84	1	0,61	0	0,00
III	8	1,56	11	2,15	6	1,17	3	0,59
IV	8	0,74	20	1,85	29	2,68	20	1,85
V	11	1,44	25	3,27	8	1,05	6	0,78
VI	3	0,43	9	1,28	8	1,14	3	0,43
VII	2	0,27	15	2,01	12	1,61	7	0,94

90 I vårt urval har vi fått med en sådan från *Hercules*, *gott-åhr-bror* och några från *Bröllops beswär*, *jubileraregodtycke, penninge-snappare* och *penningesniskare*.

Sammansättningar på *dygd-* är vanligast under perioderna III-V. Det enkla *dygd* har inte särskilt hög frekvens under dessa perioder; det har högre under II och VII. Men det faktum att *dygd* är ett nyckelord under period II kan ha lett till att sammansättningar med detta ord har blivit populära, fastän först något senare. Sammansättningarna på *frögd/glädie-* är under alla perioderna relativt många men flest under V. Sammansättningarna på *sorg-* och *tår-* är däremot fler under IV, som har mindre av förra slaget. Medan komposita på *tår-* saknas under de första perioderna, tycks de ha positivt samband med dem på *sorg-* från de senare perioderna. Båda slagen har toppar under IV och VII.

Att definiera metaforiska sammansättningar är svårt. Urvalet måste bli subjektivt, och statistik kan inte göras. Jag skall bara nämna några exempel och knyta vissa reflexioner till dem.

En vanlig typ av komposita är den där första ledet utgör ett abstrakt begrepp, till exempel *glädie* eller *olycka*, och det andra är konkret, till exempel *sol* eller *storm*. Vi får då ord som *glädiesol, olycksstorm* etcetera. Ord av denna typ är ytterst ovanliga före 1680. Man kan möjligen räkna hit *frögdeld* i Stiernhielms panegyrik och *frögdeldsglans* i Columbus' världsliga epik. Vidare har Columbus i en gravdikt orden *glädiesol* och *kärleksmantel* och Lucidor i en gravdikt *olycksstorm*, men det är också allt. Från period IV blir ord av denna typ vanliga. Man kan nämna *medgångswind* (Lagerlöfs gravdikt), *glädiesol* (Wexionius' bröllopsdikt), *motgångsstorm* (Brenners bröllopsdikt och Vultejus' andliga didaktik), *sorgeswärd* (Amnelius' psalm och Dahlstiernas världsliga epik), *frögdesol* (Leyoncronas kärlekspoesi), *afwundsmiölk* (Widmans bibelepik) och *olyckswind* (Wexionius' reflexionspoesi). Spegel har dock så gott som aldrig denna typ. Den som excellerar i den är Holmström. Han har *glädiesol* (i bägge panegyrikerna), *medgångssegel* och *medgångssköt* (i dikten över Ulrika Eleonora), *motgångswähr* (i kärlekspoesi 1) och *motgångssorgemoln* (i dikten över Karl XII), *olycksblixt* och *olyckswähr* (i kärlekspoesi 2), *sorgeflod* och *sorgelund* (i dito). Han överträffar också de andra i överraskande och svårtydda komposita: *frögdetupp* (i burlesken), *glädiesegel* (i kärlekspoesi 1) och *glädiesträng* (i dito).

Typen lever sedan vidare, fast i mindre omfattning. *Motgångsdimma* har ännu Dalin i en gravdikt, Frese har *glädiesol* (i gravdikt) och *Lohman* liksom Holmström *glädiesegel* (i bröllopsdikt). Lohman har också *wälgångswind* (i bröllopsdikt), och Stigzelius har *olycksberg*. Den som främst för typen vidare är emellertid Nordenflycht. Hon har *motgångswäder* (i naturbeskrivande dikt), *olycksdimma* (i kärlekspoesi 1), *olyckslåga* (i kärlekspoesi 2), *sorgemoln* (i psalm), *sorgesky* (i kärlekspoesi 2) och *sorgeoljo* (i kärlekspoesi 1), för att nämna några.

En annan typ av komposita är de där första ledet betyder något fysiskt och där det andra är valt så, att det förstorar och förstärker. Man kan kalla dessa sammansättningar

"hyperboliska". Typfall: *tåreflod*. Typen finns inte under de båda första perioderna. Det första exemplet har jag funnit i Wollimhaus' panegyrik och det är just *tåreflod*. Lucidor har vid samma tid *tåreperleregn* (gravdikt 1). Under period IV blir typen vanlig. *Tåreflod* finns hos Holmström (tre fall i dikten över Ulrika Eleonora), Widman (gravdikt) och Dahlstierna. Vidare har Widman *tårekälla* (bibelepiken), och Dahlstierna har *tårebad* och *tårebrunn*. Den som går längst är även här Holmström. I en enda dikt, den kända dikten om herden Sylvanders kärlek och död, finner man intet bara *tåreflod* (2 gånger) utan även *tåreström, tårehaf* och *tåresiö*. När Holmström bildar ordet *sorgeflod* i samma dikt, är det väl att betrakta som en vidareutveckling av *tåreflod*. I denna typ av komposita är annars det första ordet vanligen *tår*. Men typen kan också bildas med hjälp av andra ord. Gammalt är ordet *blodbad*. [91] Det förekommer under period IV hos Amnelius och Cederhielm. Paulinus-Lillienstedt har *bloderegn*, och senare har Brenner i sin bibelepik 2 *blodbad* och Lohman i sin gravdikt *blodshaf*. I stort sett är typen annars ovanlig under 1700-talet. *Mose och Lamsens Wijsor* har *tåreregn*, Tiburtius *tåreström* och Hesselius *sorgekälla*. Under period VII blir typen dock vanlig på nytt, på två håll. Det ena är i *Sions sånger*, där man finner *blodskälla, blodström* och *tåreflod*. Det andra är hos Nordenflycht, som har *tåreregn* (kärlekspoesi 1) och *tåreström* (kärlekspoesi 2), och hon har också liksom Holmström ord med *sorg* som första led: *sorgehaf* och *sorgesjö* (båda i kärlekspoesi 1).

En tredje typ av sammansättningar är den där första ledet betecknar något ädelt (guld, silver, ädelstenar etc.) och används för att upphöja det omtalade. Ordet *pärletår* kan ange typen.

Första exemplet har jag funnit hos Stiernhielm, som i *Heroisch Fägne-Sång* 1643 uppmanar Aurora: "Tijn Rosen-Kinner tee". Här är det fråga om anslutning till den grekiska poesiens sätt att tala om morgonrodnaden. [92] Fallet är udda under denna period. Under period III blir typen vanligare. Lucidor talar då om en kvinnas *rosen-mun, lillie-kinn* och *silkeshår* (i bröllopsdikt 1) och om *purpurläppar* (i kärlekspoesi). Än så länge är Lucidor dock nästan ensam i vårt material om typen. När han i *Gilliare-Kwaal* satiriserar bruket av detta slags "Prunk-ohrd" är det därför något som vid den tiden ännu inte var spritt i Sverige som han gisslar:

> På hennes Kinner måst bå' Rooss och Lillior gro/
> Fast Kijnbenen see vth/ liksom en skållad so/
> Måst ey Coral/ Rubin/ ok skarlakz Färgan blekna/
> Moot hennes Leppars Färg/ lijk Åhlskin? […]

---

91 Ordet är belagt 1572

92 Se Belfrage 1920 s. 124

Lucidors satir hjälpte inte. Under period IV förekommer typen ofta. Rosenkinn har Dahlstierna, hos Holmström finner man *alabasterbröst* (sällskapspoesi), *lilliebarm* och *pärletand* (kärlekspoesi 4), *swanebröst* (gravdikt) och *swanebarm* (kärlekspoesi 3). Typen blir sedan ovanligare, men Runius och Rydelius har *purpurkind*, Eldh *lillieled* och Warnmarck *rosenmun* (båda från bröllopsdikt.

Typen används även om annat än kvinnokroppen. Redan Lucidor har som nämnt *tår-perl-regn.* Han talar om himlens *saphirehwalf*. Spegel knyter an, då han vid beskrivning av himlen talar om *rubine-liuse-kronor* och *demantslampor*. Redan *Wennæsius* har *pärlesand*. Det finns sedan hos Creutz i A*tis och Camilla* 1. När Creutz gärna använder ädelstensmetaforik står han det slutande 1600-talets språkbruk nära. "En bullrande kristall" kan jämföras med Wexionius' "En rinnande Cristall" i en bröllopsdikt. Dahlstierna har som bekant ordet *pärledike*. Han har också *silfwerström* och *pärlemiölk*. Rudeen har i bröllopsdikten *pärleregn*, Widman i bibelepiken *pärledagg* och Leyoncrona i kärlekspoesien *pärletår*. Efter 1700 blir typen sällsynt, men Frese har ännu på 1720-talet *pärleflod* (andlig didaktik) och Nordenflycht *silfwerflod* (kärleksdikt 2).

En fjärde typ av sammansättningar är den där första ledet är ett egennamn. Den är ovanlig utom hos Paulinus-Lillienstedt, som har den i så stor utsträckning, att den utgör ett karakteristikum: *cumægrift, delphosgud, dodonalund, letheshamn, pharaosland, sabaskor, sinaberg, stygiskong* och *stygissiö*.

Inte alla genrer använder lika mycket substantivkomposita. Fördelningen mellan genrerna är denna.

Tab. B 1.137. Antalet substantivkomposita i medeltal per text i de olika genregrupperna

Världslig epik	35,7	Satir	26,4
Panegyrik	30,2	Kärlekspoesi	24,1
Gravdikt I	31,4	Biblisk epik I	33,9
Gravdikt II	30,7	Biblisk epik II	26,8
Bröllopsd. I	31,9	Psalm I	26,0
Bröllopsd. II	31,9	Psalm II	18,3
Världslig did.	17,2	Andlig did.	26,6
Sällskapspoesi	22,8		

I viss mån följer fördelningen den för substantiv överhuvudtaget: substantivrika genrer som världslig epik har många sammansättningar, dock fler än vad de skulle haft med bibehållen proportion. Men undantag finns. Satiren har 26,4 sammansättningar på 370,5 substantiv men världslig didaktik bara 17,2 på 398,8. Satiren har alltså förhållandevis många komposita,

liksom kärlekspoesien. Man kan se detta som ett tecken på att ordbildningsglädjen är större i dessa genrer än i didaktiken. Bäst vore det att relatera antalet sammansättningar till vokabulärens storlek. Sammansättningarna utgör i procent av vokabulären i de olika genrerna:

Tab. B 1.138. Sammansättningarna i procent av vokabulären i de olika genregrupperna

Världslig epik	25,2	Satir	17,8
Panegyrik	22,4	Kärlekspoesi	23,7
Gravdikt I	23,3	Biblisk epik I	24,1
Gravdikt II	22,7	Biblisk epik II	19,8
Bröllopsd. I	20,0	Psalm I	23,6
Bröllopsd. II	22,9	Psalm II	20,1
Världslig did.	14,3	Andlig did.	20,4
Sällskapspoesi	15,5		

Medelvärdena för de olika författarna skiftar mycket:

Tab. B 1.139. Sammansättningarna i procent av vokabulären hos valda författare

Wivallius	8,3	Brenner	24,8
Stiernhielm	19,2	Rudeen	25,7
Skogekär Bergbo	7,0	Dahlstierna	48,7
Columbus	41,8	Runius	26,2
Lucidor	39,0	Frese	20,8
Spegel	12,7	Dalin	25,9
Holmström	27,9	Nordenflycht	35,4
Wexionius	27,0	Gyllenborg	20,6

De tidiga författarna Wivallius och Skogekär Bergbo har som synes mycket få sammansättningar. Mot dem förefaller Stiernhielm ha ett mycket högt värde, men som vi vet finns det andra tidiga författare med många sammansättningar, och det är först under nästa period, med Columbus och Lucidor, som vi får verkligt många sammansättningar. Av de 192 orden i gruppen Stiernhielm finns 52 i *Hercules*, vilket ger 7,27% av de 715 olika substantiven. *Bröllops beswär* har i urvalet 25 ord, vilket utgör 6,37% av de 392 olika substantiven. Dessa värden bör inte jämföras med dem som nyss redovisades för genregrupperna, eftersom komposita nästan alltid finns bara i en text och får högre värde i förhållande till vokabulären som helhet vid sammanläggning av texter. Vi ser vidare att "barockdiktarna" varierar mycket. Spegel har förvånansvärt få sammansättningar. Bara i andra urvalet ur *Guds Werk och Hwila,* det som handlar om himlaljusen, har han ett högre värde, 34. I flera texter, såsom psalm och andlig didaktik, ligger värdena kring 5. Holmström har jämnare värden, men de ligger högre i panegyriken än i de flesta andra genrer och högst i burlesken (48). Sammansättningarna

används där ofta för att karakterisera och skapa drastiska jämförelser: *koppardrake, kälkestake, lokeranka, matskåpsdörr, syltetamp, sågeqwarn, träsgäle* (= trädesåker). Dahlstierna har i alla tre urvalen mycket höga värden (47, 50 och 49). De sena författarna har i allmänhet ganska låga värden, men från dem skiljer sig Nordenflycht med höga. Högst har hon i kärlekspoesi 1 (55), världslig epik (45) och panegyrik (43). Andra urvalet kärlekspoesi har däremot bara 23.

Sist några ord om de högsta individuella värdena i texterna. Det högsta har Columbus' världsliga epik med 64, och därnäst kommer Warnmarcks bröllopsdikt med 62. Widman har i sin bibliska epik 52 och i sin gravdikt 55 och står med sina båda höga värden nära Dahlstierna, som han även annars liknar. Lohman utmärker sig också för höga värden, i bröllopsdikten 52 och i gravdikten 39, I detta som i många andra avseenden bildar han en länk mellan Dahlstierna och Nordenflycht.

Av adjektivsammansättningarna har perioderna i medeltal:

Tab. B 1.140. Adjektivsammansättningarna i medeltal under de olika perioderna

I	2,25
II	8,60
III	13,27
IV	7,87
V	6,04
VI	5,07
VII	4,00

Förändringen är ovanligt tydlig. Vi har en en kraftig ökningen under II och III, därefter en jämn minskning. Ökningen är lätt att förklara: Stiernhielms panegyrik har 14, *Hercules* 23, *Then fångne Cupido* 16 och *Bröllops beswär* 26. Ingen annan text under period II har mer än 4. Under period III har Columbus' världsliga epik 15, hans bibelepik 13, hans gravdikt 20 och hans bröllopsdikt 22. Lucidors gravdikt 1 har 16 och hans gravdikt 2 13, hans bröllopsdikt 1 har hela 25 och hans kärlekspoesi 12. Wollimhaus' panegyrik har det högsta värdet, 34. Det är tydligen Stiernhielm och hans lärjungar som har många adjektivkomposita.

Efter 1680 sker alltså en nedgång. Detta innebär en väsentlig skillnad gentemot substantivkomposita, som visserligen minskar något under period IV men ökar igen under V och når sitt näst högsta värde under VII. Nedgången för adjektivkomposita betyder ej att inte enstaka texter från de senare perioderna kan ha många komposita. Under period IV har Widman i bibelepiken 17 och i gravdikten 20, och Dahlstierna har värdena 16, 15 och 16. Dessa båda författare har alltså många komposita av båda slagen. Holmström har i sällskapspoesien 16, Possieth i den andliga didaktiken 18, Kruse i den världsliga didaktiken

15. Från period VII finner man en text med värdet 12, nämligen Creutz' *Atis och Camilla* 1. Creutz ansluter sig således till 1600-talstraditionen i sin deskriptiva teknik.

Medelvärdena i de olika genregrupperna varierar:

Tab. B 1.141. Adjektivsammansättningarna i medeltal i de olika genregrupperna

Världslig epik	8,7	Satir	6,7
Panegyrik	10,4	Kärlekspoesi	4,2
Gravdikt I	5,9	Biblisk epik I	8,3
Gravdikt II	9,3	Biblisk epik II	5,6
Bröllopsd. I	9,1	Psalm I	3,9
Bröllopsd. II	6,1	Psalm II	4,0
Världslig did.	4,6	Andlig did.	7,2
Sällskapspoesi	4,0		

Det är svårt att dra några slutsatser av fördelningen. Pargrupper inom samma genre skiljer sig ibland mycket åt. Tydligast är emellertid att psalmen, sällskapspoesien och kärlekspoesien, alltså de genrer som mest består av strofisk vers, har få komposita. Man kan också konstatera ett klart positivt samband med fördelningen för substantivkomposita: +.73.

Hos författarna blir fördelningen denna.

Tab. B 1.142. Adjektivsammansättningarna i medeltal hos valda författare

Wivallius	1,0	Brenner	8,3
Stiernhielm	13,6	Rudeen	6,7
Skogekär Bergbo	2,0	Dahlstierna	15,7
Columbus	14,5	Runius	6,0
Lucidor	12,3	Frese	3,8
Spegel	4,5	Dalin	2,6
Holmström	9,7	Nordenflycht	3,4
Wexionius	8,3	Gyllenborg	4,4

Det är i allmänhet de författare som har många substantivkomposita, som också har många adjektivkomposita. Det klara undantaget är Nordenflycht.

Liksom substantivsammansättningarna är adjektivkomposita av olika slag. Några skall uppmärksammas. De mest diskuterade är de stiernhielmska treledade sammansättningarna.[93] I *Hercules* finner man *frisk-dagg-drypande, gull-gåhl-blänkiandes, kärleks-lärdoms-full, rings-wijs-krusad, stock-steelnad-styfwer, sööt-suckr-drypande*, i andra texter *jord-grund-skytlande, salt-siö-skummig* och *sann-skyllig-lärd*. Typen används sedan på andra håll.

---

93 Om dessa se Belfrage 1920 s.7

Bröllops beswär har *blå-siö-twingande*. Lucidor har i bröllopsdikt 1 *swartsootdull*, Columbus i gravdikten *nyssliuftgrönkande* och i bibelepiken *solmotstarrande*, Wollimhaus i panegyriken *saltsiöskummig* - alltså ett från Stiernhielm lånat ord - och Hiärne i kärlekspoesien *skyhögbrant*. Från period IV finns typen bara hos Spegel och Holmström. Spegel har i *GWoHw* 2 *guldglödröd* och *sötmildtlockande* och Holmström i gravdikten *halfblodstänkt*. Efter 1700 finner man typen bara hos ett par epigoner. Brobergen har i gravdikten *dygdklarskimrande* och *högättboren* och Lindsten i den andliga didaktiken *tröstfruchtlös*. De treledade sammansättningarna kan klart hänföras till Stiernhielmsstilen.

En annan stilistiskt intressant grupp är färgadjektiven. Första ledet kan ange en nyansering av färgen. Det kan antingen vara ett av orden *hög-, lius-* eller *mörk-* eller ett annat färgadjektiv. Men första ledet kan också vara ett substantiv och tjäna till precisering. Jag syftar då på sammansättningar av typen *snöhwit, ijsgrå, guldgul*. Denna senare typ förefaller vara den äldsta. Under period I finner man *blodröd* (hos Sponge) och under II *gullgåål* (Westhius' gravdikt), *krithwit, miölkhwit, swanhwit* (alla i *Hercules*) och *rosenröd* (Skogekär Bergbos visor). Typen är vanlig hos Lucidor. Han har *dufgrå, ijsgrå* och *sorgswart* i gravdikt 1 och *snöhwit* i bröllopsdikt 1. Columbus har inga ord av denna typ. Wollimhaus har *kolswart*. Under period IV finns typen hos Widman, som i gravdikten har *himmelsblå*, och hos Dahlstierna, som har *kolswart* i världslig epik 1 och *snöhwit* i världslig epik 1 och 2. Men den som excellerar i typen är Holmström. Har har i sällskapspoesien *kolswart, kritehwit, marmorhwit, rosenröder, snöhwit* och *swanehwit*, i kärlekspoesi 3 *marmorhwit, miölkhwit* och *rosenröd* och i kärlekspoesi 4 *illröd* och *äppleröd*. Det är bara i deskriptiva dikter han använder typen. I de flesta av hans genrer finns den inte. De senare perioderna visar ett mattat intresse: Man finner *snöhwit* hos Possieth, men det är också enda exemplet från period V. Under VI har Eldh i bröllopsdikten *blodröd* och *rosenröd* samt det suggestiva ordet *sommargrön*. Vidare har Brenner *snöhwit* i bibelepik 2. Nordenflychts *snöhwit* i panegyriken är det enda exempel jag funnit från period VII. Typen hör alltså väsentligen till renässansstilen och den tidiga barockstilen.

Medan denna typ dör ut, växer den andra fram. Den förste i vårt material som har en sammansättning av två färgord är Widman, som i bibelepiken har *swartblå*. Det är emellertid inte han som skapar typen i Sverige. Som jag visat på annat håll, är det Spegel som i imitation av Du Bartas inför den i *Guds Werk och Hwila*. [94] Hos Spegel finner man till och med treledade sammansättningar som *guul-blå-gröna* och *blå-brun-swarta.* Typen blir inte vanlig, och jag kan inte notera några exempel i 1700-talsmaterialet.

---

94 Olsson, B. 1963 s. 310 och not 18

Däremot blir sammansättningar med h*ög-, lius-* eller *mörk-* vanliga. Ordet *högblå* dyker upp på 1720-talet (i Eldhs bröllopsdikt), och sedan finner man det i Nordenflychts naturbeskrivande poesi. Olof Kolmodin har i *Biblisk Quinno-Spegel* 1 ordet *högröd*. Vid samma tid som första exemplet på *högblå* finner man det första på *mörkblå*, i Freses bibelepik 1. Sedan har Nordenflycht det i sin satir, Gyllenborg i den naturbeskrivande dikten och Creutz i *Atis och Camilla* 1. *Liusblå* finns endast hos Creutz, men i bägge urvalen. Typen uppstår tydligen på 1720-talet men blir omtyckt av Tankebyggarna. Har man tidigare sökt precisera, söker man nu den fina nyanseringen.

1.6 AVSLUTNING

1.6.0 Allmän kommentar

En kvantitativ undersökning framställer sig och framstår som ett alternativ till intuitiv forskning. Förhållandet kan emellertid bestämmas på olika sätt. Enligt min uppfattning - en uppfattning som jag känt som mer välgrundad ju längre arbetet med denna undersökning framskridit - vore det förmätet av den kvantitativt arbetande forskaren att hävda att det är hans resultat som gäller. Kvantitativ forskning är inte en ersättning utan bara ett komplement till den intuitiva. Den bör föregås av intuitivt arbete, och intuitionen bör styra dess val av variabler. Den bild intuitionen ger eller har gett kan antingen bekräftas eller vederläggas av den kvantitativa undersökningen. Får man bekräftelse, bör det leda till att man, med intuitionens hjälp, söker förklara varför det förhåller sig på ett visst sätt. Vederläggs den intuitiva bilden, bör man inte triumfera eller misströsta, utan ställa frågor av olika slag. Man bör fråga sig: är det samma sak jag försöker få reda på med kvantitativ metod som jag sökt och funnit med intuitionens hjälp? Om inte, vilken är skillnaden? Man bör också fråga: hur kommer det att den intuitiva bilden blir den den blir? Kan det förklaras med egenskaper i den mänskliga uppfattningen? Eller beror det på att intuitionen nöjt sig med ett mycket ytligt studium eller studium av ett mycket begränsat område? Eller är det en viss strategisk placering av vissa fenomen som betyder mest för intuitionens bild?

Ett par av de resultat dom har nåtts här kan ge konkreta exempel. Man har menat att barockens stil skulle kännetecknas av rikt bruk av ädelstensmetaforik.[95] Vår undersökning har visat att sådan metaforik förekommer såväl hos en tidig författare som Wivallius som hos sena författare och att de som vi i allmänhet betraktar som barocka författare inte har särskilt mycket av sådan metaforik annat än i enstaka texter. Här kan den intuitiva bilden ha formats

---

95

just av anhopningar i några bestämda texter, texter som har uppvisat även andra drag, vilka har kommit att uppfattas som signifikativa för barocken. I andra texter som saknar dessa andra egenskaper har man inte märkt ädelstensmetaforiken. Det intuitiva bilden bestäms till stor del av placeringen, av omgivningen och av hopningen, medan den kvantitativa bestäms av medelvärden och spridning. Det är den välgrundade, intuitiva uppfattningen som gäller. För den kvantitiva forskningen bör denna bild vara en utmaning att skapa metoder som bättre kan komma tillrätta med sådant som än så länge bara intuitionens öga ser.

Men den kvantitativa forskningen har också företräden. Som antyddes i inledningen råder ingen klarhet i frågan var barockens gränser går, när den börjar eller slutar, om Stiernhielm hör dit eller ej, vilka diktare som är mest barocka och så vidare. Genom denna undersökning har vi vunnit en mycket större insikt om detta. Det framstår som klart att stilen under den epok som rimligen bör kallas "barock" i väsentliga avseenden skiljer sig från stilen hos Stiernhielm och hans lärjungar. Vi har nämligen funnit en rad variabler som klart skiljer mellan en majoritet av diktare under slutet av 1600-talet å ena sidan och Stiernhielm och dennes lärjungar å den andra. Vi har också kunnat göra grupperingar bland diktarna närmast före och efter år 1700. Vi har vidare fått en kunskap om genrernas särart och om deras olika grad av påverkan från epokstilar, som vi inte haft en aning om tidigare och som intuitionen även vid trägnare studium skulle haft svårt att nå fram till. Vi har funnit vilka variabler som är starkast bundna till genre, vilka till författare och vilka till period. Den kvantitativa undersökningen har därmed både gett en starkare grund att stå på och en utmaning och uppmuntran åt den intuitiva forskningen av gå vidare, i detaljanalyser av enskilda diktverk, till försök att ge nyanserade synteser av olika författares stil, till beskrivningar av olika genrers stilar hos olika författare.

I inledningen till detta arbete angav jag som dess primära syfte (0.2) "att söka fastställa om det sker sådana generella förändringar i den svenska litteraturstilen under tiden 1600 till 1760, att man har skäl att tala om stilepoker samt att i så fall avgöra vilka element som konstituerar de olika epokstilarna". Som ett andra syfte angav jag att undersöka vilken roll genrerna spelar och se om det finns vissa stilelement som är starkt bundna till genrer. Som det tredje syftet angav jag att studera de enskilda författarna, att se hur de förhåller sig till eventuella allmänna stilförändringar, att se vilka författare som förebådar förändringar, vilka som bildar skola, hur länge en författares inflytande vara och så vidare. Jag skall nu söka sammanfatta de resultat som jag med de angivna syftena för ögonen tror mig ha uppnått.

1.5.1 Epokstilarna

Undersökningen ger klart besked om att det är berättigat att tala om epokstilar. Det sker vid vissa tidpunkter så genomgripande förändringar av stilen att nästan alla författare mer eller

mindre berörs av dem. Samtidigt står det klart att stilen är något mycket komplicerat, att det visserligen är fråga om strukturer men att det inom strukturerna finns en sådan flexibilitet, att förändringar beträffande vissa element inte nödvändigtvis behöver medföra förändringar beträffande alla element, i varje fall inte i lika hög grad. Vi har sett, att vid förändringar i tiden har vissa egenskaper som utmärker en föregående epok funnits kvar en tid, mycket tydligt hos vissa författare, mindre tydligt hos andra. Småningom kan även dessa element ha förändrats. Stil är inte att betrakta som något statiskt eller som ett system som helt kan bytas ut mot ett annat, utan som ständiga rörelser, en oupphörlig dynamik. Bestämningen av tidpunkter för de stora förändringarna blir därigenom delvis beroende på vad man betraktar som det väsentliga. För vissa element sker de största förändringarna vid en viss tidpunkt, för andra vid en annan.

Med mina värderingar har jag kommit till följande bestämningar av epokstilar i svensk poesi från 1600 till 1760. Den första lätt bestämda stilriktningen är den som har Stiernhielm till upphovsman. Den finns utom hos mästaren själv i *Bröllops beswär*, i viss mån hos Westhius, tydligare hos Columbus och Wollimhaus, i viss mån hos Hiärne och senare hos Wexionius. Denna stil är mycket tydligt en nominalstil med adjektivet som viktigt verkningsmedel, den arbetar mer med samordning än med underordning, den utmärks av stor vokabulär, där renässanspoetikens idéer om berikande av språket realiseras, och den kännetecknas av intresse för sammansättningar, särskilt av adjektiv och gärna treledade. Från Stiernhielm avviker likväl lärjungarna i vissa avseenden. Redan *Bröllops beswär* har mycket adverb, och ett större intresse för adverben, inte minst sätts- och gradadverben, kännetecknar Stiernhielms lärjungar. Medan Stiernhielm själv har klart komplex parataxstil, blir den mindre tydlig hos lärjungarna. Det sker hos dem en förskjutning från rumsorientering mot tidsorientering, och negativa känsloord börjar dominera över positiva.

Stiernhielmsstilen kan emellertid inordnas i en epokstil av större omfattning. Flera av de egenskaper som extremt utmärker Stiernhielms stil finns hos Wivallius och Ausius, några även hos Skogekär Bergbo trots de grundläggande skillnaderna de båda författarna emellan. Redan Wivallius och Ausius har i förhållande till andra diktare under period I klar nominalstil och parataktisk stil, rumsorientering och yttre lokalisering. Skogekär Bergbo har liksom Stiernhielm och Wivallius övervikt för *nu* och *här* över *då* och *där* och liksom Stiernhielm men i motsats till Wivallius övervikt för befintlighet över rörelse och för positiva känsloord över negativa. Men i de flesta avseenden skiljer sig Skogekär Bergbo från Stiernhielm och framstår med sin till stor del först på 1680-talet utgivna diktning som en föregångare till barocken. Om tiden före Stiernhielm påminner han emellertid genom sitt ringa intresse för sammansättningar. Det som utmärker både Stiernhielm, hans lärjungar, Wivallius och Ausius menar jag bör kallas "renässansstil".

Omkring år 1680 sker en av de mest genomgripande förändringar som kunnat konstateras. Den nya tendens som då framträder består under längre tid, i vissa avseenden ända fram mot 1740-talet. Men alla förändringarna sker inte samtidigt. Några blir tydliga redan cirka 1670, andra först 1690. De nya tendensernas långvarighet gör det berättigat att tala om en ny epokstil, som jag anser bör kallas "barockstil". Brytningen med renässansstilen blir i flera avseenden tydlig hos Lucidor. Hans stil är mer verbalstil än nominalstil, den utmärks av komplex hypotax, av ökning av negativ och framför allt positiv textbindning, betoning av adverben, främst grad- och satsadverben, bland dem negationerna, vidare av adversativa ord, övervikt för negativa ord för livsvillkor, liv och känslor. Författarna under de båda sista decennierna av 1600-talet visar i de flesta fall samma egenskaper, vissa av dem mycket starkare, andra svagare. Samtidigt lever vissa drag från Stiernhielmsstilen kvar, starkast hos Wexionius, Paulinus-Lillienstedt och, i något mindre mån, Widman, Dahlstierna och Rudeen, något som delvis bör tillskrivas Columbus' inflytande. Dessa författare har sålunda dragning åt nominalstil, stort intresse för adjektiv, mer rumsorientering än tidsorientering. Flera författare delar också Stiernhielms intresse för sammansättningar. Spegel framstår i vissa avseenden som en Lucidors efterföljare - det gäller främst komplex hypotax - men den klaraste linjen går från Lucidor över Holmström och Brenner till Runius. Den förkärlek för "prunkord" som man tillskrivit barocken ser man i allmänhet inte så mycket av hos författarna under 1600-talets sista årtionden. Stiernhielm själv uppvisar högre värden för ord för ostentation och distinktion. Mest utmärkande för barockstilen under tiden 1680-1700/1710 är höga värden för personliga pronomen, tidsutpekande ord, särskilt bakåtblickande, adversativa och negativa ord och totalitetsord samt för negativa ord för liv och livs villkor och för känslor.

Ordvalet syftar fortfarande till berikande av språket. Det finns ingen rädsla för det ovanliga ordet, och i sammansättningarna skymtar man snarare en vilja till precisering och metaforbildning än till nyansering. Åtskilliga av dessa "barockdrag", som annars har stor spridning, är inte så tydliga hos de författare som allmänt anses vara extremt barocka: Dahlstierna. Paulinus-Lillienstedt och Wexionius. Det märkliga är att dessa tre, som nämnt, har mycket kvar av Stiernhielmsstilen. Man får därför kanske skilja mellan en mera ordinär barockstil med stor spridning, och en extrem barockstil, som kommer till synes då barockdrag, kanske inte alla så påfallande, förenas med drag från Stiernhielmsstilen.

Omkring 1700-1710 sker vissa förändringar, som dock inte är så omfattande som de omkring 1670-1680. Stilen blir mera opersonlig och abstrakt och mer indefinit än definit. Orden för ljus, som tidigare balanserat orden för mörker, kommer i underläge liksom ord för gott i förhållande till ord för ont. Den yttre lokaliseringen blir svag och färgorden får låg frekvens. De positiva känsloorden får en starkare ställning gentemot de negativa. Frekvensen för ord för ostentation minskar. Det uppträder en betoning av ord som uttrycker rörelse och

längtan bort. I flera avseenden innebär tiden cirka 1700-1730 en dämpning och en reducering i förhållande till den föregående tiden. Men samtidigt finns mycket kvar av det som kännetecknar den föregående perioden kvar. Det torde vara lämpligt att kalla epoken ca 1700 till ca 1730-1740 för "senbarock".

Omkring år 1740 men delvis redan omkring 1730 sker en ny omfattande förändring. Stilen blir åter klar nominalstil, men med mindre intresse för adjektivet och större för verbet än i renässansstilen. Stilen blir "tät": den undviker i stor utsträckning hjälpverben, vilket innebär att presens blir dess vanligaste tempus, den bryter den tendens till underordning på samordningens bekostnad som förhärskat sedan 1670 och den är mer personlig och samtidigt högstämd än senbarockens stil och den uppvisar en stark dragning till appellerande stil. Den nya stilen använder färre adversativa ord än barockstilen gjort. Den har mer obunden och betydligt mindre bunden sammanfogning. Den har färre uttryck för osäkerhet. I motsats till barockstilen är den klart rumsorienterad och inte tidsorienterad, och av tidsorden har orden för framtid en starkare ställning. Stilen har stark yttre lokalisering och talar mycket om ljus, färger och eld. De positiva orden för liv, livsvillkor och känslor dominerar kraftigt över de negativa och likaså dominerar ord för gott över ord för ont. Sekulariseringen är påfallande. Under den nya perioden är vokabulären liten och man söker inte det unika ordet utan det allmänt kända. Trots att vokabulären är liten är den individuella vokabulär som de enskilda verken uppvisar stor: man vill trots allt ha variation inom texterna. Tidens främsta nyckelord är substantiven *lycka, natur, dygd* och *nöje* och verbet *röra*. Denna nya stil bör kallas "klassicistisk".

Klassicismens kärntrupp är Tankebyggarna. De flesta drag som kännetecknar klassicismen finner man också hos Dalin, men i några - i rikt bruk av negerande och adversativa ord - står han närmare barocken. Klassicistiska drag, fastän svagare, finner man också i *Sions sånger* och hos Hiärne, och även den gamle Kolmodin visar en om än svag anpassning åt klassicismens håll. Stigzelius står däremot klart kvar i barocken. I väsentliga avseenden framstår Lohman, Frese och även Eldh som föregångare till klassicismen.

De resultat som vi erhållit bekräftar i vissa avseenden gängse uppfattning om vad som kännetecknar de olika stilarna. Vi känner igen renässansstilens strävan efter "rikt" språk, likaså klassicismens intresse för de allmänt brukade och lätt igenkännliga orden. Barocken tycks däremot, med få undantag, inte använda "prunkord", ord för ostentation och distinktion, mer än renässansstilen. Inte heller förefaller den utmärkas av ord för rörelse. Klassicismen har fler sådana ord. I stället har den här använda metoden gett oss möjlighet att urskilja element i de olika epokstilarna, som man inte uppmärksammat förut. Därmed har, menar jag, en grund lagts för fortsatta bestämningar av epokstilar.

Man ställa sig frågan om de förhållanden som konstaterats i svensk poesi också gäller i andra europeiska litteraturer. Eftersom någon diakronisk undersökning jämförbar med denna

inte existerar kan vi inte få svar på den frågan. På några väsentliga punkter erbjuder Josephine Miles' studier likväl ett jämförelsematerial. [96] Miles har studerat proportionerna mellan några viktiga ordklasser (adjektiv, substantiv, verb och, i senare arbeten, bindeord av olika slag) och funnit att dessa proportioner varierar från tid till annan. Hon urskiljer tre klart olika stiltyper: "the phrasal type", som har överflöd av substantiv och adjektiv och rikt bruk av participer, "the clausal type", som betonar verbet, har mycken underordning, är rationellt motiverad och kan sägas vara "a discursive way of speaking", samt "the balanced type", som kännetecknas av balans mellan dessa bägge extremer. Beskrivningen av den första typen skulle kunna vara en beskrivning av Stiernhielms stil men har också viss giltighet för klassicismens stil, sådan som den bestämts här. Den andra typen påminner däremot om barockens stil. Den kurva Miles får för engelsk litteratur är emellertid väsentligen olik den vi skulle få om vi ritade ut en för svensk litteratur. Dock finns en viktig överensstämmelse: utvecklingen från 1600-talet mot mitten av 1700-talet är en utveckling från "clausal type" mot "phrasal type". De engelska motsvarigheterna till Tankebyggarna skulle då vara diktare som Thomson och Prior. Detta är en litteraturhistoriskt meningsfull parallell. De båda engelska diktarna är något tidigare än Tankebyggarna, som påverkats av Thomson. [97] Någon epokstil som motsvarar renässansstilen hos oss kan man inte konstatera i engelsk litteratur med den metod Miles använder. Före slutet av 1600-talet finner hon att den klausala typen dominerar, med liten variation. Man bör emellertid inte gå bara efter kurvan, som bygger på medelvärden. Enskilda diktare kan avvika mycket. Under perioden 1600-1640 framträder två diktare med tydlig "phrasal style", Josuah Sylvester och Giles Fletcher. Båda är lärjungar till Spenser, som har en dragning åt samma håll men är mer balanserad. Dessa diktare påminner med sin starka betoning av substantivet och särskilt adjektivet - inklusive participerna - mycket om Stiernhielms stil. I engelsk litteraturhistoria förs de till renässansen; Spenser ses som typisk renässansförfattare. Den förste store barockdiktaren anser de som överhuvudtaget använder denna etikett John Donne vara. Han tillhör klart den klausala typen, som har högre värden för verb än för substantiv och mycket högre än för adjektiv. En lång rad av de författare som kallats barockförfattare, Herbert, Quarles, Vaughan och Cowley, hör också till den klausala typen. Crashaw hör däremot liksom Marvell till den balanserade typen och endast Milton - som litteraturhistoriskt befinner sig på en helt annan linje, med Spenser och Sylvester som förebilder - till den frasala. [98]Liksom vi kunnat se för svensk litteratur gäller det för engelsk att olika stiltyper förekommer jämsides. Först i början av 1700-talet kan man tala om enhetlighet,

---

96 Se Miles 1957 s. 2ff. och tabell s. 7ff

97 Se Miles 1957 s. 8 och s. 61ff.

98 Miles 1957 s. 8 och 1974 s. 41.

i det att då endast frasal och i viss mån balanserad stil förekommer. När tiden närmast före 1600 som helhet karakteriseras av klausal typ beror detta dels på att diktare som Donne Jonson redan hade framträtt men också på att perioden rymmer en sonettdiktare som Daniel med klart klausal stil. Han bildar en motsats till Spenser och dennes lärjungar på samma sätt som sonettdiktaren Skogekär Bergbo till Stiernhielm. I mitten av 1600-talet är Milton det stora undantaget från klausal eller balanserad stil, på samma sätt som Wexionius hos oss är ett undantag i slutet av 1600-talet. Miles har tyvärr inte undersökt *Paradise Lost*. Annars hade vi fått något som vore bättre att använda som jämförelseobjekt, med till exempel Paulinus-Lillienstedt, som ju har adjektivisk nominalstil, eller med Spegel, som har imiterat *Paradise Lost*. Vi ser alltså att man här liksom i det svenska materialet kan konstatera att en äldre tradition kan fortleva vid sidan av det nya dominanta. Vi ser också att genren spelar en stor roll. Det framstår som en brist i Miles' undersökning att hon inte gjort differentieringar med hänsyn till genrefaktorn. I detta sammanhang vill jag peka på det intressanta förhållandet, att Donnes antagonist, klassicisten Ben Jonson, har en lika klausal stil som Donne. I slutet av 1600-talet uppträder hos oss Petrus Lagerlöf som klassicist. Men hans stil i den gravdikt som ingår i vårt material har barockens kännetecken. Lagerlöf är klassicist som kritiker men inte i sin diktning, i varje fall inte i den betydelse som klassicismen här har som epokstilsbegrepp.

Josephine Miles har också studerat de olika periodernas ordval i tre ordklasser och särskilt nyckelorden, men med annan metod än den som använts här. Man kan väl inte omedelbart översätta från engelskan, men några resultat finner jag vara intressanta. Bland de speciella nyckelorden för perioden 1570-1600 nämner hon adjektivet *high*. Vi har sett att *hög* är ett nyckelord i Stiernhielms stil och i renässansstilen överhuvudtaget och svarar mot ett intresse för ostentation och distinktion. Miles urskiljer *fate* som ett nytt nyckelord under perioden 1670-1700. Vi har sett att våra diktare mot slutet av 1600-talet börjar tala om *ödet*, Holmström framför allt. Hos Miles uppträder *nature* som nyckelord under perioden 1670-1700, hos oss blir *natur* nyckelord först under period VII, 1740-1760. Detsamma gäller för orden *lycklig* och *säll*. Ordet *happy*, den engelska motsvarigheten, blir nyckelord redan 1670-1700. Dessa exempel kan bara antyda en viktig väg för jämförande stilhistoria. De gör det dock klart att den svenska litteraturen har motsvarigheter i den engelska även i ordval, men att den svenska givetvis är senare än den engelska. [99]

Trots sina metodiska svagheter och trots sin inskränkning till några få element i stilen ger Josephine Miles' undersökningar en antydan om att vår bestämning av epokstilar kan ha giltighet inte bara för svensk litteratur.

---

99 Miles 1957 s. 37 , 40 och 43.

1.5.2 Genrestilarna

Ett av de mest invändningsfria resultaten av denna undersökning gäller skillnaden i stil mellan olika genrer. Det står helt klart att man inte längre kan tala om epokstil eller författarstil utan att också ta hänsyn till vad som kännetecknar genrerna allmänt sett. Detta resultat var väl inte oväntat med tanke på genrens roll i den studerade tidens teori och medvetande. Man kan givetvis fråga sig om man vid studium av tiden efter romantiken skulle ha fått så klara genregränser. I den klassiska genreläran skiljer man mellan "höga" och "låga" genrer. Denna skillnad har visat sig vara en av de tydligaste som kunnat fastställas genom denna studie. Men skillnaden kommer till synes i annat än det som omtalas i genreteorien. Där betonar man främst den sociala miljön, i det att "höga" genrer skall skildra högt uppsatta personer, "låga" personer av lägre anseende. Man betonar också ordval, i det att bara ord med högt stilvärde får användas i "höga" genrer, medan "låga" han mycket större frihet, och man lägger också vikt vid bruket av troper och figurer. [100] Vi har sett att det finns en sådan skillnad ifråga om personval och ordval - troper och figurer har vi inte kunnat komma åt. Men vi har också sett sådant som genreteorien aldrig talade om: att "höga" genrer har nominalstil, "låga" verbalstil, "höga" få negerande och explanativa ord, "låga" många, "höga" klar rumsorientering, "låga" tidsorientering eller svag orientering både i rum och tid, "höga" stark frekvens för ord för ljus, "låga" svag etc. Som "höga" genrer framstår i vår undersökning världslig epik och panegyrik, som "låga" världslig didaktik och satir, i vissa avseenden även kärlekspoesi och bröllopsdikt, medan gravdikt står närmare de "höga" genrerna. De andliga genrerna intar en särställning, och beteckningarna "hög" och "låg" låter sig inte appliceras på dem.

Mellan de olika "höga" och "låga" genrerna finns även viktiga skillnader. Panegyriken skiljer sig från den världsliga epiken genom att den har mer personlig och emotionell stil, genom att den har mer dialogstil och mindre berättande stil, att den har fler totalitetsord, att den har dominans för negativa ord för liv och livsvillkor över positiva ord och stark dominans för expansiva dimensionsord över reduktiva samt att den har många ord för ostentation och distinktion. Kärlekspoesien skiljer sig klart från den världsliga didaktiken och även från satiren genom att den har mycket mer av personlig stil och fler ord för känslor och känslouttryck, vidare att den har mer yttre lokalisering och mer tidsorientering. Världslig didaktik framstår som opersonlig, den definierar gärna, den har fler uttryck för säkerhet än andra genrer och den har högt värde för expansiva men även reduktiva dimensionsord. I satiren dominerar ord för bortovaro starkt över ord för närvaro, orden för ont är många i förhållande till orden för gott, färgorden är många liksom beteckningar på djur, vokabulären är stor, särskilt hapaxorden bland substantiven. Gravdikten och bröllopsdikten skiljer sig inte mycket från varandra när det

---

[100] Om höga och låga genrer i den klassiska genreteorin se

gäller nominalstil eller verbalstil, men det finns väsentliga skillnader beträffande ordval. Bröllopsdikten har vidare mycket starkare dominans för positiva känsloord över negativa och för ord för gott över ord för ont. Den använder vanligen *I* och inte *du*. Den har mer tidsorientering och är vänd mot framtiden, medan gravdikten har mer rumsorientering. Inom de andliga genrerna svarar bibelepiken i viss mån mot den världsliga epiken och psalmen mot kärlekspoesien, men skillnaderna mellan de båda andliga genrerna är inte så stora. Bibelepiken är en mycket heterogen genre. En grupp i den, passionseposen, närmar sig i flera avseenden psalmen. Andlig didaktik liknar föga sin världsliga motsvarighet.

Att det finns en konstitutionell skillnad mellan genrerna innebär att epokstilarnas inverkan i allmänhet inte rubbar förhållande mellan genrerna. Att barockstilen är en verbalstil innebär att stilen inom en sådan genre som panegyriken - hos Holmström, Dahlstierna och Rudeen - närmar sig verbalstil men att den ändå inte når värdena i till exempel satiren. På samma sätt gäller att en författare i allmänhet - vilket vi flera gånger konstaterat - anpassar sin stil efter genren. Det finns undantag, och det hade varit av värde om vi hade kunnat driva analysen längre på den punkten, men huvudregeln tycks så långt vi kunnat finna vara den att genreval innebär en anpassning av den individuella stilen.

1.5.3 Författarstilarna

Trots epokstilarnas betydelse och trots genreanpassningen visar undersökningen att att det finns skäl att tala om författarstilar. Skälen är av olika slag. Vi har på flera punkter kunnat konstatera att om en författare i en genre har en tendens åt ett visst håll så har han även i andra genrer en tendens åt samma håll. Kunde man - som här har antytts vid studiet av de stora ordklasserna - bestämma författarstilen i termer av avvikelser inte från en generell norm utan i termer av avvikelser från en norm som är relaterad till faktorerna genre och tid, så skulle man sannolikt se, att de flesta författare avviker i en viss, för dem speciell, riktning, oavsett vilken genre de skriver i. Författarstilen kommer också till synes i det förhållandet att det finns en enhetlighet inom en och samma genrer, där det föreligger flera urval inom en genre, eller inom ett och samma verk, där vi har flera urval ur ett och samma verk. Skillnaderna mellan urvalen 1, 2 och 3 av Holmströms kärlekspoesi är små, likaså skillnaderna mellan Skogekär Bergbos *Wenerid* och hans visor eller mellan Nordenflychts kärlekspoesi 1 och 2. Det finns givetvis enstaka element, där skillnaderna är märkbara, men i det stora hela är de små och mindre mellan texter inom samma genre av olika författare. De tre urvalen ur *Kunga-Skald* ligger i alla avseenden nära varandra, liksom de tre ur Gyllenborgs *Tåget öfver Bält* eller de tre ur Spegels *Guds Werk och Hwila*. Vi kan alltså i dessa fall tala om en verkstil. Vad det innebär blir tydligare när vi ser att exempelvis Spegel i andra verk inom

samma genre har kunnat använda stilar som inte så lite skiljer sig från stilen i *Guds Werk och Hwila.* Att däremot *Atis och Camilla* uppvisar stor olikhet mellan de båda urvalen jävar inte vårt påstående. Man bör räkna med att Creutz med hänsyn till speciella syften har valt att pröva olika stilar. Just det förhållandet att det finns en enhetlighet i ett verk som skiljer detta från andra som författaren skrivit i samma genre, visar att författarstil inte bör ses som ett passivt begrepp. Författaren kan välja en stil som visserligen är beroende av tiden och anpassad efter genren, men han har dock en betydande frihet i sitt val. Här kommer det tredje skälet att tala om författarstil. I förhållande till sin tid står författarna olika. Man har ofta sagt, att stora författare skapar en epoks stil, och i viss mån har detta bekräftats i vår undersökning. Vi har sett vad Stiernhielm betytt för det vi kallat "Stiernhielmsstilen". Men väsentliga drag i det som utmärker Stiernhielms stil finns förut hos Wivallius och Ausius. Stiernhielms stil tycks alltså i viss mån vara hans epoks stil, men han har ändå satt en personlig prägel på stilen. Lucidor tycks vid sidan av Samuel Columbus ha spelat en viktig roll under 1600-talets sista decennier. Nordenflycht är trots sin centrala ställning bland Tankebyggarna inte någon pionjär för den klassicistiska stilen. Den finns förberedd hos Dalin, Frese och Lohman. Men - och detta är det viktiga - liksom Stiernhielms stil är en annan än den nominalstil Wivallius och Ausius företräder, är Nordenflychts en annan än till exempel Dalins. Författarna är i viss mån beroende av sin tid, men de kan stå olika fritt till den. Under de perioder som är företrädda med många texter inom en och samma genre ser vi betydande individuella skillnader. Vi har författare som pekar framåt, vi har andra som verkar vara epigoner, medan andra åter närmast inkarnerar sin tids stil. Lohman och Eldh står i flera avseenden ensamma under 1730-talet. Man kan se dem som epigoner till 1600-talet men också som föregångare till Tankebyggarna.

Att bestämma vad som konstituerar författarstil har visat sig vara svårt. Att som ibland har skett gå efter nyckelord är en osäker väg. Det förhållandet att Nordenflycht har så hög frekvens för ord som *öm, ro, frid* och hvila karakteriserar henne visserligen, men redan innan hon framträdde hade frekvenserna för dessa ord ökat. De flesta här undersökta stilelement tycks bero mer av genre än av författare. Valet av personliga pronomen är mycket starkt genrebundet men även valet av till exempel nominalfras är det. Minst genrebundna av de undersökta klasserna tycks konjunktionsklasserna vara. I bruket av samordning eller underordning tycks författarna i mindre grad än ifråga om annat varit tvungna att anpassa sig efter genre. Här borde man gå vidare med till exempel variansanalys för att se vilka klasser som påverkas minst av genre och tid. Vissa möjligheter erbjuder kanske också det individuella valet av ord inom samma ordfält, av till exempel *wacker* och inte *skön, alltid* och inte *städse, dock* och inte *men*. Vill man göra en bestämning av författarstil, som i sträng mening diskriminerar mellan olika författare, såsom fordras vid lösning av ett attributionsproblem,

torde man behöva en mängd av varandra oberoende element och använda en norm som är relaterad till genre och tid.

I denna undersökning har förekommit ett antal texter av omstridd eller osäker attribution. Jag har själv till Spegels författarskap fört dels emblematiken, dels dikten "Tityrus", och till Holmströms en rad dikter inom kärlekspoesi, sällskapsdikt, bröllopsdikt, gravdikt, burlesk och epigram. De provisoriska attributionerna har byggt på dels vissa yttre kriterier - förekomst tillsammans med kända verk av respektive författare - dels vissa inre kriterier. Vår undersökning har inte gett något skäl att frångå dessa provisoriska attributioner. Både Spegels och Holmströms författarskap ter sig mycket enhetliga med den korpus de fått här. Ett annat fall är *Bröllops beswärs Ihugkommelse*. Denna dikt liknar i flera avseenden inte andra dikter i genren bröllopsdikt, däremot i nästan alla avseenden Stiernhielms författarskap. Undantagen är främst adverben, där *Bröllops beswär* liksom det Stiernhielms lärjungar skrev, har högre värden än dem vi finner i mästarens dikter. Ingen dikt av Stiernhielmslärjungarna står dock en dikt som *Hercules* så nära som *Bröllops beswär*. Är dikten skriven av någon annan än Stiernhielm själv, måste det vara av en författare med en i hela vårt material unik förmåga av anpassning till en annan författares stil.

1.5.4 Perspektiv utåt

I barockdiskussionen har man mer eller mindre öppet arbetat utifrån tanken att det finns ett samband mellan den form eller stil vari konsten framträder och den mentalitet hos epoken som skapat konsten. Beträffande litteraturen har man som barockkriterier ömsom fört fram formella egenskaper, såsom bruk av hopning, ordlekar eller antiteser, ömsom innehållsliga kvaliteter, såsom "antithetisches Lebensgefühl". [101] Genom den metod som använts här, där vi arbetat med både formellt och funktionellt bestämda klasser och med semantiskt bestämda, bör det båda sätten att se kunna samordnas mer invändningsfritt än som skett förut. Vi har ju blivit varse ett nätverk av samband mellan formella och semantiska klasser. I och för sig är det ingenting som säger, att en text med stark yttre lokalisering, rumsorientering och övervikt för positiva uttryck för liv och livsvillkor och för känslor också skulle ha mer paratax och en stil med tidsorientering och övervikt för negativa uttryck också skulle ha mer komplex hypotax. Men båda dessa kriterier skiljer, som vi tolkat det, renässansstilen och barockstilen. Det sker givetvis inte med någon lagbundenhet, och enskilda avvikelser kan säkert påträffas, men

---

101 A. Hübscher 1922. Se Wellek 1962 s. 75 och 106

generellt sett gäller det. På samma sätt finns ett samband mellan klassicismens nya rumsorientering och betoning av positiva ord och en mindre komplex stil, med färre negerande och adversativa ord. Här är en punkt där studiet bör föras vidare.

När man går vidare, bör andra konstarter innefattas. Konstarternas ömsesidiga belysning av varandra har väl ibland använts på ett otillfredsställande sätt. Det går inte utan vidare att jämföra den ena konstartens medel med den andras. [102] Här har jag emellertid funnit skäl att några gånger föra in Wölfflins bekanta skillnad mellan renässansens yta och barockens djup. Även klarhet-dunkelhetsdikotomien torde kunna användas också vid studiet av litteratur. Vad jag har fått fram förefaller stämma väl med konsthistorikernas bestämning av skillnaderna mellan renässans och barock. Men när två skilda konstarter visar sig uttrycka samma förändring av innehållet, måste detta innebära att det vid en tid har skett en förändring i sättet att uppleva, en förändring av synen på tillvaron. Man får emellertid vara försiktig här. Konst skapas inte bara genom en upplevelse och ett sätt att se utan också genom en konstnärlig tradition och en hållning till denna. Stilen kan vara ett mer eller mindre genuint uttryck för en livshållning, men man måste också räkna med att sådant som imitation bestämmer stilen. Det är här intressant att studera Stiernhielmslärjungarnas stil. Som jag har nämnt har den mycket gemensamt med Stiernhielms egen stil. Men den har bland annat starkare tidsorientering och använder mer adverb. Detta förbinder den med den senare dominerande barockstilen. Stilen kan här ses som en förening av en ny tids medvetande med imitation av en framstående förebild.

Barockstilen, sådan den har bestämts i denna undersökning, ter sig mer komplex än renässansens och klassicismens stil. Det stämmer med den gängse uppfattningen av barocken som en krisperiod. Vad beror denna kris på? Här lämnar vårt material och metod oss i sticket. Vi kan bara se symptomen. Ett tydligt symptom är, att medan både renässansen och klassicismen är delvis sekulariserad, spelar Gud och kristna begrepp stor roll under barocken. Renässansen och klassicismen är genom sin rumsorientering och yttre lokalisering mer utåtriktad, barocken genom sin tidsorientering och betoning av ont och gott inåtriktad. Renässansen och klassicismen ser framåt eller lever i nuet, barocken har en tendens att se bakåt. Kanske är barocken att se som en reaktion på en sekulariseringsprocess, som var för tidig och gick för snabbt fram.

Det sociala rummet bör också beaktas. Genreteoriens förbindande av stil och social status visar en väg in i ett viktigt problem. Renässansstilen härskade i Sverige vid en tid då adeln ännu var stark och dess sociala och moraliska status beskrevs i adelstraktaterna. Som vi vet står Stiernhielm med *Hercules* mitt inne i denna process. Barockstilen börjar uppträda

---

102

strax innan enväldet infördes i Sverige. Absolutismen innebar ett framhävande av det hierarkiskt byggda samhället. Avståndet mellan kung och folk blev mycket stort. Man skulle här ha väntat att skillnaden mellan de genrer som handlar om kungar och regenter, de "höga" genrerna, och de genrer som handlar om folket, de "låga" genrerna, skulle accentueras. Det som sker är motsatsen. I allt som kännetecknar de höga genrerna rent allmänt har Holmströms, Dahlstiernas och Rudeens panegyrik lägre värden än den panegyrik som skapades under renässansen eller under klassicismen. Det sker hos dem en utjämning, i det att panegyriken närmar sig de låga genrerna. Tydligast är detta hos Holmström, som i sin panegyrik också använder flera "folkliga" stilelement, som inte har studerats här, såsom talspråkliga former, "låga" ord och fraser. Men även Dahlstierna betonar det nära förhållande mellan kung och folk, då han i *Kunga-Skald* låter bonderepresentanten trycka kungens hand två gånger och låter bönder (eller snarare herdar) dikta en bondsk sång till kungens ära. Men detta närmande till folket står i samband med en vilja hos enväldets egna företrädare, en vilja som tar sig uttryck i Karl XI:s besök i bondehemmen och hans ostentativa handling att låta bondetalmannen stå fadder vid prinsens dop.

Klassicismen innebär att alla genrerna på nytt höjer sin stilnivå. De "låga" genrerna förs upp till den nivå de "höga" kunde ha under barocken och de "höga" lyfts ännu högre. Under frihetstiden var kungamakten mycket försvagad, men det förde inte med sig att man slutade skriva kungapanegyrik. Om kungamakten var svag i praktiken, betonades den i dikt och tal på ett sätt som ger intryck av tom retorik. Man bör emellertid komma ihåg att Sverige under frihetstiden är ett undantag; ute i Europa var det fortfarande absolutismens tid. Det fanns också i Sverige, tydligt vid mitten av 1750-talet, krafter som verkade för förstärkning av kungamakten, och det som skedde under Gustav III var inte oförberett. Äretanken får också, som Delblanc visat, ett förnyat grepp om medvetandet. [103] Under frihetstiden finns en markant

---

strävan att identifiera sig med de högsta klasserna. Om de rika borgarna inte adlades, försökte de i varje fall att leva efter adelns mönster ("Skeppsbroadeln"). Så kan klassicismens stilsträvan sättas i samband med sociala företeelser kring mitten av 1700-talet.

[103] Delblanc 1965 s. 109ff.

Förteckning över stickproven med deras kodnummer

Kod	Publikation	Omfattning	Beteckning	
10002	C. Carlsson Gyllenhiel: *Nosce Teipsum*	S. 1- s.10 r. 24: Som skilier migh// från	Gyllenhielm	
10003	[S.A.Forsius]: Reyncke Foss	Bok 1, cap. 32 - cap. 36 s. 257 r. 17: Säck och Staaff// At	Forsius: Reyncke Foss	
10006	Sveriges litteratur II	Klage-Wijsa, Ach Libertas, Lärckians sång Warer nu glad början - str. 2 r. 4: siälen till fromma/ Iagh	Wivallius: Visor	
11101 Wijsor	J. Bureus: Den han sigh// månne	Nr VIII, IV, VII, IX, XII början - str. 9 r. 7:	Bureus: Psalm	Nymäre
11103	S.A.Forsius Några andelige	Sorgen för glädien	Forsius: Psalm	
11104	Hs Ekeblad 2,LUB	S. 549: O menniskia 1621 S. 527: J kiäre Wänner 1630 S. 95: Rätt nu föruist 1648 S. 552: Mitt hierta 1630	Ekeblad: Psalm	
	Wieselgren: Dela-Gardie s. 247	J Christne Siälers skar		
	S. Lindholm:Ekeblad	Christi Kors		
	1695 års Psalmbok	Wi tacke dig början - str. 5: dine i// all		
11308	C. Andreae: Pandectae miraculorum	S. 16-s. 28: ingen aff/ them	Andreae: Andlig didaktik	
12106	Schück: Wivallius II	Min hiertans Tröst, Jagh hörde fogell Nechtergaal, Gierna thet skeer början - str. 13 r. 5: Gudh giffwe tu, min// kääraste	Wivallius: Kärlekspoesi	
12703	S.A.Forsius: Specu-	I. Nascens - Samwetsplåga r. 9: medh gerning// tankar	Forsius: Världslig didaktik	
12705	P. Rudbeckius: Insignis pueritia	Början - Twå Hundar r. 4: At see hwadh// hwarthera	Rudbeckius: Världslig didaktik	
13106	Schück: Wivallius II	Gravdikt över Erick Root: Om Döden samt s. 108 r. 35: //Medh Siukdom swåår - s. 111	Wivallius: Gravdikt	

		r. 18: Jagh aldrigh then// som		
13207	Sveriges hist. o. politiska visor	Waker vp I dalar sköna början - str. 124 r. 4: Hunger, Dyr// tijdh	Sponge: Panegyrik	
20013	Stiernhielm: Samlade skrifter I	Hercules r. 104: lijk// i Dygd - r. 323: med// ånger	Stiernhielm: Hercules (urval)	
20014	Skogekär Bergbo: Klagemåhl ed. Källquist	Klagemåhl r. 1- r. 251: skrifwes// som + r. 1053 - slut	Skogekär Bergbo: Klagemåhl	
21112	H. Ausius: Een andelig Wattukälla	I tina händer, Aff hiertat hafwer, När jagh om morgonen, Ju längre ju kiärare, Emedan iagh Jagh arma menniskia, O aldrakäreste, Jagh tackar tigh, Thet liuflige, Jesus thet är, Jagh är Jesus, Guds godheet, Nu triumpherar, Ingen sorg början - r. 22: Ransonde// wår	Ausius: Psalm	
221141	Skogekär Bergbo:	I:1 - 16:5: Är// älska Wenerid (Kärl)	Skogekär Bergbo:	Wenerid
221142	Dens: Fyratijo små Wijsor	4, 5, 6, 8, 12, 13, 15, 16, 19, 23, 30, 28 str. 3 - slut	Skogekär Bergbo Fyratijo små Wijsor	
22711 Spegel	Sparman: Sundhet-	All poesi s. 144-145, 150-155, 202-204, 220-221 r. 16: Förr// sin Ährgirigheet	Sparman: Världslig didaktik	hetzens
22800	Bröllops beswärs Ihugkommelse ed. Olsson	Början - r. 226: rökia// tobak	Bröllops beswär (Bröllopsdikt)	
22815	S. Westhius: Bröl- Bröllopsdikter i originaltryck	Nächtergal 1653, Lundius 1656, Rydén 1654, Palm 1658 - alexandrindelen	Westhius: Bröllopsdikt	
23115	S. Westhius: Gravdikter i original	Arp 1655, Sparre 1656, Ryning 1656	Westhius: Gravdikter	
23213	Stiernhielm a.a.	Heroisch Fägne-Sång, Herisch Jubel-Sång - r. 111: sij// Alt gläds	Stiernhielm: Panegyrik	
24113	Stiernhielm a.a.	Then fångne Cupido början - r. 361: ährbar// så from	Stiernhielm: Then fångne Cupido	
31124	Lucidor: Samlade dikter ed. Sandwall	Andliga visor IV, VI, VII, III början - str. 11 r. 2: ei// Menskie kiön	Lucidor: Psalm	
31223	Columbus: Samlade vitterhetsarbeten	Bibliske Werlden början - VII r. 24: fängsle// fängslig toog	Columbus: Biblisk epik	
32122	Hiärne: Kärlekspoesi (Hanselli, Strandberg, Johannesson)	Ehuru widrigt, Gåår bort, Så ästu död, Ähr Mootgångs last, Skiönste Stratonice, Så far i frid, Åkrar Engiar, O wäl belägne ort, Fast mig en widrig ööd början - r. 15 ord 7	Hiärne: Kärlekspoesi	
32124	Lucidor a.a.	Wärldslige wisor I, II, IV, V, VI, XI, XIV, XII str. 1 r. 9: hon// söner	Lucidor: Kärlekspoesi	
32227	Lindschöld (Hanselli)	Gud signe huus, Hwad är för skönhetz sken, Wi ha nu, Adieu min Sparre, Min gåfwa, Min salig fader, I Möör, Thet är bästa råd	Lindschöld: Sällskapspoesi	
32525	Wennæsius: Ett hundrade Kling-Dichter	Nr 60, 99, 89, 91, 92, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 47 början - r. 5: grund// wår Tityrus	Wennæsius: Satir	
32628	Arosell: Centuria epigrammatum	Början - XCVII r. 4: Så är// ey	Arosell: Epigram (Satir)	
32823	Columbus a.a.	XIV, XIII, VI, XII början - Strax hon finner upå, hwar een// Bååt	Columbus: Bröllopsdikt	
328241	Lucidor a.a.	Andra boken nr LXIV, XLV, X början - r. 55: på// om någon	Lucidor: Bröllopsdikt I	
	Lucidor a.a.	Andra boken nr LXIX, XXXVII, LII, XLIX, LXIII	Lucidor:	

		början - r. 87: Håkan// hustrun	Bröllopsdikt II	
33123	Columbus a.a.	XV, XXI, XVIII, XVI, XVII, XIX början - s. 162 r. 4: ock// Dalen	Columbus: Gravdikt	
331241	Lucidor a.a.	Andra boken nr XXXIV, XXXI början - r. 115: han// Från	Lucidor: Gravdikt 1	
331242	Lucidor a.a.	Andra boken nr XXXII, L början - r. 16: som// ey mehr	Lucidor: Gravdikt 2	
33221	A. Wollimhaus	Svea Lycksaligheets Triumph början - s. 16 r. 235: värior// Skole wij	Wollimhaus: Panegyrik	(Hanselli)
33323	Columbus a.a.	Then swenske Konungsson början - s. 94 r. 6: deras// Foglesång	Columbus: Panegyrik	
411311	Spegel hs T 220	Ach Gud jag är, Herre Jesu Christ, Oss Christna, Solen går nu, Nu hwilar, Frisk up min siäl, början - str. 2 r. 2: Med// swårhet	Spegel: Psalm 1	
411312	Spegel a.a	Waak up min siäl, När synden oss, Helge And mins hiertans, Gud hafwer solen, Jesu som tig sielf, Jesu lär mig, början - str. 7 r. 2: som// galla	Spegel: Psalm 2	
41133	Amnelius: Himmelsk Örtegårds sällskap	Tusend gånger - Ach hwad jämmer str. 2 r. 1: lemmen// trifs	Amnelius: Psalm	
41134	P. Brasck (Hanselli)	XIX, XXVII, XXXI, XXIII, XXI, XII, XXXIII, början - r. 14: skänker// fast	Brasck: Psalm	
41141	Arrhenius (Hanselli)	I, XLIX, XIX, XXII, XXXIII, LI, XVI, XLVII, början - s. 112 r. 18: min// hemfärd	Arrhenius: Psalm	
41142	Swedberg (Hanselli)	17, 380, 15, 19, 381, 383, början - str. 7. r. 3: Gudz// dom	Swedberg: Psalm	
412311	Spegel: Guds Werk och Hwila 1685	S. 35 r. 1 - s. 45 r. 17: haar// och	Spegel: Biblisk epik 1	
412312	Spegel a.a.	S. 144 r. 1 - s. 152 r. 9: nu// åter	Spegel: Biblisk epik 2	
412313	Spegel a.a.	S. 270 r. 1 - s. 276 r. 2: För// alla	Spegel: Biblisk epik 3	
412314	Spegel: Thet Öpna Paradis 1745	S. 50 r. 1 - s. 55 r. 35: natten// fara	Spegel: Biblisk epik 4	
412315	Spegel: Thet tilslutna Paradis 1745	S. 105 r. 1 - s. 111 r. 8: släckt// Och	Spegel: Biblisk epik 5	
41237	J. Paulinus-Lillienstedt: Christus 1694	Christus nascens, Christus patiens r. 60 ord 6	Paulinus: Biblisk epik	
41244	Smärre dikter ed E. Noreen	Klage-Dikt s. 137 r. 31 - s. 145 r. 10: wänter// inga nåder	Widman: Biblisk epik	
41246	Achrelius (Hanselli)	Josephs historia s. 359 r 25 - s. 365 r. 36: kan,// stig	Achrelius: Biblisk epik	
41331	Spegel: Emblemata ed. Olsson	Nr 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, början - r. 13: röök// och qwaal	Spegel: Andlig didaktik	
41340	Wexionius: Sinne-Afwel	Bijskriffter början - LII r. 1: så// aff Werlden	Wexionius: Andlig didaktik	
41435	J. Vultejus Postilla	9.e.Trin., 4.Påsk, 3.Jul, 1.e.Trin., 25 e. Trin., början - r. 47: flyckten// gifwa	Vultejus: Andlig didaktik	
421361	Holmström: poesi i olika hss	Ach hårda höga himmel, Här skrifwer den, Man har befalt, början - r. 10 ord 2	Holmström: Kärlekspoesi 1	
421362	Holmström dito	Sist när jag tankefull, Mig fehlas något, Ähr jag endast född - slut	Holmström: Kärlekspoesi 2	
421363	Holmström dito	Jag kund wähl lyckligt, Jag log alltijd, Jag swohr wälh en gång, Jag älska förr - slut	Holmström: Kärlekspoesi 3	
421364	Holmström dito	Stockholms flickor, början - r. 404	Holmström:	

		ord 5	Kärlekspoesi 4
42138	C. Leyoncrona (Hanselli)	Hwar är min enda frögd, Fast jag hijt, Himmel, hwi har du, Om man mig böde, Min Sool sitt skien, Mitt sinne drifwer mig, J dig min frögd, Habor till Signill r. 75 ord 7 - slut	Leyoncrona: Kärlekspoesi
42139	C. Gripenhielm (Hanselli)	Så har då all min frögd, Uthi din mörkia fambn, Grymma Qwahl, Du wackra liufwa boning, Hwadh har jagh, Suckar, J af högden, Så kan ditt grymma sinne, början - str. 4 r. 2: nu// mitt sidsta	Gripenhielm: Kärlekspoesi
42236	Holmström dito	Det trätte några sidst, En rosenröder mun, En wacker flicka, Klippings handskar, Med denna versen, Om nu Jungfru Brita Maija, Sachta, sachta med min dosa, Så hwjter som en drifwa, Från Örebro, början - r. 138: fuller// jag	Holmström:
42248	Cederhielm (Hanselli)	VI, VII, XI, X, XXIX, XXII, XII, XXV, XXVII, IX början - str. 2 r. 4: siäl// förtär	Cederhielm: Sällskapspoesi
42440	Wexionius a.a.	Melancholia s. B 4v r. 1 (v. 257) - s. D: Skeer// at	Wexionius: Reflexionsdikt
42636	Holmström dito	Ach Gud skie lof, Att rijda will, Blir det krig, Den något stiäl, Den som ingenting, Den som ligger, Det war en stor Disput, Dina ögon, Dricka lagom, Du äst en liten, Du äter giärna, En gång så månde, En sa, iag ber, En Åckermär, Giffter du dig, Gör dig lustig, Har du någon, Hwad wore det, Hwad är en ungkarl, Hwad är ett giftermål, Hwar mumlar, Hwarföre skall iagh migh, Här ligger Jacob, Här nedergräfwes, Jnte wetstu, Ledsamt är det, Lijka stånd, Liuset täres, Läs ungerswän, Mitt tahl, Många fara, Nu brukar du, När Kiärlek är, Om du will frias, Om du will giffta, Om du åstundar, Om hwar och en, om iag mins rätt, Om älska är en dygd, Orke-lösa Gubber, Skal din Kärlek, Tagh digh till wa-ra, Tar du dig en gammal man, Tar du dig en kiärng, Tro mig, min hiärtans, Uthi Catchesen, War i qwäll, Wetstu hwad, Will du at iag, Will du gifta dig, Will du hetas, Wist är hon snabb, Älska lär jag, Ästu unger, Moor din hon haar, början - r. 3: får// giörat	Holmström: Epigram (Satir)
42746	Achrelius a.a.	Moralia: Den andra reglan r. 1 - Den fierde reglan r. 27: Den// stora Josephs	Achrelius: Världslig didaktik
42836	Holmström dito	Bröllopsdikt till Vitinghoff början - r. 223: giör// intet	Holmström: Bröllopsdikt
42840	Wexionius a.a.	Bröllopsdikt till Stenbock 1681, Königsmarck 1682, Schönleben 1683, början - r. 4: din // Aart	Wexionius: Bröllopsdikt
42845	S.E. Brenner: Poe-tiske Dikter 1713	Bröllopsdikt till Palmskiöld 1700, Sternel 1702, Falander 1702, Bromenius 1694, Hwass 1711, Löfgren 1708, Schröder 1697 - str. 4: Sin// största	Brenner: Bröllopsdikt
42847	Rudeen (Hanselli)	Bröllopsdikt till Fernell 1687, Lillie 1693, Grönhagen 1708, Simonson 1687, Påhlham-mar 1691, Kijlh 1691, början - r. 44: tappad// är	Rudeen: Bröllopsdikt

42936	Holmström dito	Äntliga gapa jag, Men war jag icke willer, Gud wet hwad Far min, Sist om en morgon go, Hwad som sidst, Mycket nytt hörs, början - r. 23: Korff// bland	Holmström: Burlesk (Satir)
43132	P. Lagerlöf (Hanselli)	Gravdikt över Leyoncrona 1691, Carlgren 1681, Dureel 1683, Leyoncrona 1688, prins Gustaf 1685, början - s. 64 r. 2: smitto//rörd	Lagerlöf: Gravdikt
43136	Holmström dito	Gravdikt över I. Nohlanwäder (ca 1697), Dela Gardie 1686, början - r. 80: sömbn// en dag	Holmström: Gravdikt
43144	Smärre dikter ed. Noreen	J. Widman gravdikt över Odhelia 1693, Reenstierna 1692, Ekebom 1693, Loccenia 1698, början - r. 3: uthaff// Ögons	Widman: Gravdikt
43145	Brenner a.a.	Gravdikt över Ehrensten 1712, Kinmundt 1694, Horn 1707, De Besche 1709, Falkenberg 1708, början - str. 7 r. 4: At// utan	Brenner: Gravdikt
43147	Rudeen (Hanselli)	Gravdikt över Dahlberg 1699, DelaGardie 1696, Tilas 1683, Iser 1685, början - s. 247 r. 8: så// har iag	Rudeen: Gravdikt
432361	Holmström: Parentation över U. E. 1693	Början - s. B r. 3: sorg// Sin Fru-Mohr	Holmström: Panegyrik 1
432362	Holmström dito över Karl XI 1697	Början - r. 235: Unga// Herre	Holmström : Panegyrik 2
43243	Dahlstierna: Samlade dikter	Kunga-Skald, början - str 5 sista ordet + str. 40 - str. 61 r. 1: lee// åtts wårt	Dahlstierna: Panegyrik
433431	Dahlstierna a.a.	Kunga-Skald str. 88 r. 1- str. 116 r. 5: de// andre bijda	Dahlstierna: Världslig epik 1
433432	Dahlstierna a.a.	Kunga-Skald str 238 - str. 267 r. 1: Wed// Kungen	Dahlstierna: Världslig epik 2
51100	Mose och Lamsens wisor 1717	Fridsförste statt oss bi, Min Jesu hör, Kom o Jesu kom, Nu had' then wrånga hop, str. XXI: som// stockar	Mose och Lamsens Wisor (MLW): Psalm
51155	Frese (Hanselli)	Verser i siukdom	Frese: Psalm
51231	Spegel: Ther Återwundna Paradis	S. 15 r. 1 - s. 21 r. 14: bör// ock	Spegel: Biblisk epik 6
51258	Tiburtius (Hanselli)	Siälenes saliga nöje r. 1 - s. 226 r. 5: jag// en gång	Tiburtius: Biblisk epik
51260	Kolmodin: Biblisk QwinnoSpegel	S. 115 (IX) r. 1 - s. 122 r. 14: skyr// Twert om	Hesselius: Biblisk epik
51351	J. Runius: Samlade dikter	Andliga dikter XVI, XII, III, XI, VII - str. 17 r. 4: wij// emot	Runius: Andlig didaktik
51361	P. Ekeblad: Horologium biblicum 1720	S. 27, 21, 90, 13, 51, 74, 32, 16, 5, 80, 10, 26 - r. 2: hiertan// rörer	Ekeblad: Andlig didaktik
51451	J. Possieth: Sabbatsdagens Afton-Offer	Sexag. 4. Adv. , 7. Trin., 13. Trin., 1 Fastan, Pet. & Paul. - str. 12 r. 3: Han// kan mun	Possieth: Andlig didaktik
52251	Runius a.a.	IV, VIII, XXXIII, XXXIV, LXIII, LXIX, LXXXI, LXXXVII, LXXXIX, XCII, XXXII, början - r. 73: Och// om du	Runius: Sällskapspoesi
52251	Werving: Poesi hss	Min Phillis lät mig, Här sitter en poet, För liufwa stölden min, Hwad olust Thetis, Jag er beswär, Seen jag fohr, Jag weet eij, När Pärsmässodagen, Jag skills med sorg, Bort Bacchus, Jag har ett heelt år, början - r. 19: Hur'// Swensken	Werving: Sällskapspoesi

52456	O. Gyllenborg: (Hanselli)	Tankar om ewigheeten s. 58 r. 11 - s. 65 r. 13: Och// i	Gyllenborg: Reflexionspoesi
52531	Spegel: Satir 1711	R. 1 - r. 230: lust// til att få se	Spegel: Satir
52554	Triewald: Läro-Spån	Om dem, som inbilla sig (1709), Gamla Jung-frurs beröm s. 83 r. 8: som// lintyg	Triewald: Satir
528511	Runius a.a.	Bröllopsdikt till Apelrot 1712, Bonge 1713 - r. 70: åtalan// osunn	Runius: Bröllopsdikt 1
528512	Runius a.a.	Bröllopsdikt till Ekeroth, Hillebrand 1713, Åman 1705 - str. 17: af// then onde	Runius: Bröllopsdikt 2
52850	Warnmarck: Par-nassi […] Blomster-wall 1709	Bröllopsdikt till Arenberg 1703, Spalding 1701, Örtegren 1701 - s. 61 r. 16: fölia// skal	Warnmarck: Bröllopsdikt
52853	Brobergen: Ledige stunder 1708	Bröllopsdikt till Berg, Hwem kan för kärlek, Bonde 1693, Lagerbielke 1704, Edman 1706, Bergman 1707, Lothigius 1692, Kråka 1706 - r. 14; Gud låt// det	Brobergen: Bröllopsdikt
52855	Frese	Kung Fredrik 1715, Gysing 1717, Swerin Alm 1717, Monthell 1716 - s. 40 r. 10: som// hatar	Frese: Bröllopsdikt
52857	A. Rydelius (Hanselli)	Lagercrantz 1712, Steuchius 1705, Silf-werskiöld 1707 - s. 96 r. 19: sig// wid	Rydelius: Bröllopsdikt
53150	Warnmarck a.a.	Gravdikt över Pädersd. 1693, Larsson 1704, - s. 207 r. 5: sina// Barn	Warnmarck: Bröllopsdikt
531511	Runius a.a.	Gravdikt över Schmeer 1713, Hansson 1702, En Bror Tröstar 1707 - str. 14 r. 1: sin// talan	Runius: Gravdikt 1
531512	Runius a.a.	Gravdikt över Törnflycht 1713, Grubb 1713, Andersd. 1698 - str. 2 r. 4: Jungfru-Sätt// kan	Runius: Gravdikt 2
53153	Brobergen a.a.	Gravdikt över Gründer 1693, Pahl 1706, Fleming 1705, Stjerna 1707, Wrede 1701, Nilsson 1694, Iccelius 1693, Störning 1706 - s. 189 r. 10: fästes// Där	Brobergen: Gravdikt
53155	Frese	Gravdikt över Schmedeman 1713, Runius 1713, Gezelius 1718, Falstöm 1721 - r. 4: och// enwålds	Frese: Gravdikt
53247	Rudeen (Hanselli)	Finska Helicons Fägnesång Nr 2 1702 r. 1 - s. D r 5: Falske Czar	Rudeen: Panegyrik
61172	O. Kolmodin: Ande-lig Dufworöst	111, 99, 69, 114, 72, 17, 93, 25, början - str. 2 r. 5: thetta// wäl	Kolmodin: Psalm
61173	J. v. Düben: Ande-lige Sånger	149, 6, 37, 124, 12 - str. 9: älska// så	Düben: Psalm
61100	Andeliga wijsor 1732	Ach kiära tu min Gud, Stilla wäsend, Jesus med sit, Hem jag längtar, Kiärste Jesus, början - str. 9 r. 1: flycktigt// samla	Tolstadius: Psalm
61178	Österling: Tilök-ning 1727	Tu ädla Kors, Jesus gaf sig, O at alle, Låter oss til Jesum gå, Farwäl o Werld, början - str. 13 slut	Österling: Psalm
612451	S. E. Brenner: (Hanselli)	Wårs Herres […] Pijnos Historia s. 17 str. 2 - s. 24 str. 3 r. 4: bedrifwa// Ja prästren	Brenner: Biblisk epik 1
612452	Brenner a.a.	Dito s. 84 - s. 98 r. 1: Siunga// Här	Brenner: Biblisk epik 2
612551	Frese: Passions-Tankar	S. 34 - s. 47 r. 10: Guds// hand	Frese: Biblisk epik 1
612552	Frese a.a.	S. 87 - s. 98 r. 20: är// rätt	Frese:

			Biblisk epik 2
61272	O. Kolmodin: Biblisk Qwinno-Spegel	S. 507 - s. 514 r. 27: ty// efter	Kolmodin: Biblisk epik 1
61274	Hiortsberg-Larsson: Then Yttersta domen	S. 16 str. 3 - s. 29 str. 3 r. 1: Stad// i Solens land	Hiortsberg: Biblisk epik
61281	Carelberg: Härlig Bot 1732	S. 1 - s. 17 r. 5: Jesu// kär	Carelberg: Biblisk epik
61355	Frese: Öfwer-skrifter 1626	R. 1 - s. 81 r. 1: Skall// en	Frese: Andlig didaktik
61386	E, Lindfors: Andans Skådetorn	Femte budet r. 1 - Siätte budet s. 63 r. 1: hierta// känner	Lindfors: Andlig didaktik
61485	Wallenius: Dikter över epistlar 1733	S. 72, 37, 58, 34, 26, 65, 60, 56, 30, 6 + Hanselli s. 83, 23, 36 - r. 6: tig// föresätter	Wallenius: Andlig didaktik
62177	Dalin: Witterhets-arbeten I-VI	Min Jris, törs Er träl, Ach hwad för lust, At endast Edra ögon, Tänk huru jag, Enslig lef-nad, Hur fasligt snabbt, Ach Iris edra ögon, Nej, jag får, Här är det rum, J angenäma wäs-tan-fläktar, Sälla trakt, Nej, tysthet, Tysta skog, Mina suckar, nej, tyst. Jag had ej tänkt, Min nymph, Du liufwa swaghet, Ack, bortgång, Et stilla lugn, Jag min kärlek, Af täckhet, Så är det nu giordt, Om Iris mig, Jag swor en gång, Af Iris förr, Herdinna du har, början - r. 7: iag// fråga	Dalin: Kärlekspoesi
62277	Dalin a.a. IV	Min Fröken, Far nu wäl, du kära Hamra, Kära säng, Från Edsberg, Kära wän, hwad wil du höra, Tänk hwad som, Nu wele wi, Allting skiuter up, Från min fallwalk, början - str. 2 r. 6: säten// har	Dalin: Sällskapspoesi
62477	Dalin a.a. I-VI	Tankar om Guds försyn, Högsta lycka at wara nögd, Tankar om oweldugheten, början - s. 69 r. 19: högt,// åt högmod	Dalin: Reflexionspoesi (Världslig didaktik)
62577	Dalin a.a. I-VI	Jag ser en skådeplatsd, Aprilwärck, Tankar om wänskap	Dalin: Satir
62779	Hallman: Sunda sällhetsreglor	R. 1 - str 57 r. 3: mot// hårdt	Hallman: Världslig didaktik
62871	C. J. Lohman: Originaltryck	Höyer 1723, Werner 1726, Burman 1721, början - str. 6 r. 4 slut	Lohman: Bröllopsdikt
62880	C. Eldh: Myrten och Cypresser	STrömbeck 1723, Lundgren 1723, Möller 1724, Lilljeswärd 1724, början - s. 89 r. 8: sielf// all	Eldh: Bröllopsdikt
62884	L. Salvius	Plomgren 1740, Claesson 1740, början - s. 23 r. 8: som// han	Salvius: Bröllopsdikt
63171	Lohman: Original-tryck	Lagermark 1723, Dahlstedt 1729, Sederberg 1721, början - str. 12 r. 2: bäddas// ner	Lohman: Gravdikt
63180	Eldh a.a.	Wattrang 1724, Mandel 1721, Edfelt 1724, Willman 1721, Krafft 1724, början - s. 173 r. 7: då// uppå	Eldh: Gravdikt
63184	Salvius a.a.	Bonde 1737, Brandt 1740, Hoffman 1735, början - s. 40 r. 14: och// segren	Salvius: Gravdikt
63282	C.U. Hiärne: Then fulkomliga högheten	S. 1 - s. 190 r. 15: I// Andan	Hiärne: Panegyrik
71100	Sions sånger 1742	75, 48, 126, 211, 199, 63, början - str. 9 r. 1: Ack// skonar tu	Sions Sånger: Psalm

71177	Dalin a.a. I-VI	Fader wår, Du all tings far, Tänk om ej alltid, När wi se den, Wåra tankar, Mörker wårt förnuft, At sörja, För Guds wilja, Ädla siäl, Will du, Med tunga, Du, som wårt bröd, Oftast människan, Tankan plär, Bort med, Gud du har, Så slitom nu, Besinnom, Wi ha wäl, Dyra låga, På din wänskap, Wår dom är klar, Altför gärna, Wårt hierta, Himmel at med, När oss Gud, Utom Gud, J wåra wärk, Du som med wåra, Goda dar, Allt hwad mänsklig, En trogen själ, All wår ro, början - r. 7: som// endast	Dalin: Psalm
71182	C.U. Hiärne: Spenabarns Rökoffer	Siälawän, min enda tröst, Vp mit hierta, Barmhertighets fader, Dig Jesu ware ära, Jag arma matk, J bröllopsfolck, Lägg bort, början - str. 3 r. 3: Jag// wil borttaga	Hiärne: Psalm
71191	Nordenflycht: Samlade skrifter	Det högsta nöje, En liten skymt, Skönhet en bräcklig glans, Förnöjelse öfwer det sälla ewiga, Själens sanna nöje, början - s. 159 r. 47: At// min siäl	Nordenflycht: Psalm
71272	O. Kolmodin: Biblisk Qwinno-Spegel 2, 1750	Herodias r. 1 - s. 215 r. 5: som// andre	Kolmodin: Biblisk epik 2
71294	Stigzelius: Christelige Tanckar 1753	26, 41, 9, 33, 16, 25, 4, 29, 12, 2, 36, 21, början - s. 55 r. 6: på// slutet	Stigzelius: Biblisk epik
721911	Nordenflycht a.a.	Jag strider med mig siälf, Min lefnads lust, Äntlig kom, Werldslig ro, Så komma mina wakostunder, Åter börjar jag - r. 41: som// min	Nordenflycht: Kärlekspoesi 1
721912	Nordenflycht a.a.	Så skall jag aldrig se, Så är det enda, Hwad har jag sedt, Öfwer en hyacint, fragm. af en heroide, början - r. 94: plåger// Mit lif + Uti en enslig skog, början - r. 84 slut	Nordenflycht: Kärlekspoesi 2
72277	Dalin a.a.	Fast jag här, Tag ej med onåd, Liksom när Thronen, Tänk hwad olycks-näpst, Efterwerld som alt, Kära Bacchus, Wälkommen Phyllis, Tack ers nåd	Dalin: Sällskapspoesi
72391	Nordenflycht a.a.	Wår-Oro, Långt från den storm, Sommarro, Ensligheten, Landtlefnads nöje, En sorgbunden enslighet, Wid en spassergång, Oskyldiga nöjen, Naturens och konstens täflan, s. 85 r. 29: se// De	Nordenflycht: Naturbeskrivande dikt (Sällskapspoesi)
72393	G. F. Gyllenborg	Winterqwäde, Wår-Qwäde, början - str. 6 r. 3: i// des sköte	Gyllenborg: Naturbeskrivande dikt
72491	Nordenflycht a.a.	Til Criton, Exodus, Klokas och dårars lika lått, början - s. 430 slut	Nordenflycht: reflexionsdikt
72591	Nordenflycht a.a.	Är Tirsis, I låga sinnen, Nog har jag ofta, En blek och gropad, Din siäl uti ditt, Om lefren, Det är ej, Hwad under Timon lys, Den graeske Jason, Kärleks missbruk - s. 73 r. 32: smicker// dåppa	Nordenflycht: Satir
72593	G.F. Gyllenborg	Öfwer Verlds-föragtaren, Öfver Sprätthökar, början - s. 70 r. 4: mycket// wäl	Gyllenborg: Satir
72877	Dalin a.a.	Falkenberg 1747, Stackelberg 1756, Cronhielm 1756, Gyldenstolpe 1742, Habicht	Dalin: Bröllopsdikt

		1746, Hamilton 1755, Kärleken tog Astrild 1741, Horn 1749, Bielke 1759, Göös 1757 - str. 2 r. 2: han// bort	
72891	Nordenflycht a.a.	Sahlgren 1745, Schröder-Elis, Köler-Knorring, Äberg, början - r. 2: Du// rot	Nordenflycht: Bröllopsdikt
73177	Dalin a.a.	Sack 1751, Liljenstedt 1755, Creutz 1742, Strömfelt 1751, Ribbing 1742, Rålamb 1750, Sack 1753, Bark 1743, Höpken 1741, Sparre 1747, Spole 1741, Wrange 1742, början - str. 4 r. 4: Wrangel// han är	Dalin: Gravdikt
73191	Nordenflycht a.a.	Taube, Gyllenborg 1746, Cronstedt 1751, En farmoders klagan, Benzelstierna, början - s. 314 r. 2: sätter// färg	Nordenflycht: Gravdikt
73277	Dalin a.a.	U. E. 1742, Freden 1743, Fredrik 1751, Krönings-festen 1751, U. E 1741, Prins Gustaf 1747, början - str. 3 r. 6: Krona// bära	Dalin: Panegyrik
73291	Nordenflycht a.a.	Ärestod 1740, Herde-qväde 1745, Fredriks jordafärd 1751, Swenska Hjertans frögd, början - s. 50 r. 80: kärt// och ej	Nordenflycht: Panegyrik
73377	Dalin a.a.	Swenska friheten sång 2 r. 1 - s. 33 r. 3: så/7 ärlig	Dalin: Världslig epik
73391	Nordenflycht a.a.	Tåget öfver Bält r. 1 - r. 240: förwisso// dö	Nordenflycht: Världslig epik
733921	Creutz: Atis och Camilla ed. Sahlberg	R. 1 - sång 2 r. 37: som// sig till	Creutz: Världslig epik 1
733922	Creutz a.a.	Sång 3 r. 70: med// hans - sång 4 r. 75: kånster// är	Creutz: Världslig epik 2
733931	Gyllenborg: Tåget öfwer Bält 1785	Sång 4 r. 1 - r. 236: winna// at	Gyllenborg: Världslig epik 1
733932	Gyllenborg a.a.	Sång 5 r. 68 - r. 305: väg// där	Gyllenborg: Världslig epik 2
733933	Gyllenborg a.a.	Sång 10 r. 217 - r. 456: röjer// Af	Gyllenborg: Världslig epik 3

BIBLIOGRAFI

Allén, Sture*, Nusvensk frekvensordbok baserad på tidningstext* I-III Sthlm 1970-1975

Allén, Sture & Thavenius, Jan, *Språklig databehandling*. Lund 1970

Antosch , Friederike, "The Diagnosis of Literary Style with the Verb-adjective Ratio", i Dolozel, L. & Bayley, R. W. (ed) *Statistics and Style*, New York 1969, s. 57- 65
Aspelin, Gunnar*, Lärobok i logik*. Uppsala 1946
Atterbom, P. D. A.*, Svenska siare och skalder* 1862
Bahner, Werner, "Ein Dilemma literar-historischer Periodisierung: Barock - Manierismus", i *Renaissance Barock Aufklärung*. 1976
Bahner, Werner, "Einleitende Bemerkungen zu einigen methodologischen Aspekten", i *Renaissance Barock Aufklärung*. 1976
Barner, Wilfried, ”Einleitung”. *Der literarische Barockbegriff* Darmstadt 1975
Bateson, F. W. , *English Poetry and the English Language. An Experiment in Literary History*. Oxford 1934
Belfrage, Sixten, ”Översättningen av Reyncke Fosz 1621”. *Nysvenska studier* 1924.
Belfrage, Sixten, *Stilistiska studier över sammansättningarna i sjuttonhundratalets svenska litteratur*. Lund 1920
Bennich-Björkman, Bo, *Diktaren i ämbetet* 1970
Bernet, Charles, *Le vocabulaire des tragedies de Jean Racine. Analyse statistique*. Genève & Paris 1983
Blackall, Eric A., *The Emergence of German as a Literary Langiage 1700-1775.* Cambridge 1959
Blom, Gunnar*, Matematisk statistik för arkitekter och samhällsvetare*. Lund 1969
Boder, David P., ”The Adjective-Verb Quotient: A Contribution to the Psychology of Language”. *Psychological Record* III 1940
Brainerd, Barron, ”An Exploratory Study of Pronouns and Articles as Indices of Genre in English”. *Language and Style* 1971-72
Brainerd, Barron, *Weighing Evidence in Language and Literature: A Statistical Approach.* Toronto and Buffalo 1974
Breitholtz, Lennart, *Våra första fransk-klassiska dramer*. Uppsala 1954
Brettschneider, Gunter, *Koordination und syntaktische Komplexität*, München 1978
Bruneau 1941
Brunet, Etienne, *Le vocabulaire de Jean Giraudoux. Structure et évolution*. Genève 1978
Buffum, Imbrie, *Studies in the Baroque from Montaigne to Rotrou. Yale Romanic Studies: Second Series IV*. New Haven 1957
Burton 1973
Busemann. A., *Die Sprache der Jugend aus Ausdruck der Entwicklungsrhytmik*. Jena 1925
Busemann, A., *Stil und Charakter*. 1948
Calbert, Joseph P., *Dimensions of Style and Meaning in the Language of Trakl and Rilke*. Tübingen 1974
Carlenvall, Johannes,”Barockstilen hos Dahlstierna och dess anknytning till tyska barockdiktare”. *Samlaren* 1947
Carroll, J. B., ”An Alternative to Juilland’s Usage Coefficient for Lexical Frequencies. *Computer Studies in the Humanities and Verbal Behavior* 3 1970

Cassirer, Peter, *Descriptiv stilistik. En begrepps- och metoddiskussion*. Göteborg 1970
Cassirer, Peter, *Stilistik & stilanalys*. Sthlm 1986
Castrén, Gunnar, *Stormaktstidens diktning*. Helsingfors 1907
Castrén, Gunnar, ”Stormaktstidens litteratur” i *Svenska litteraturens historia* I. Sthlm 1929
Cluett, Robert, *Prose Style and Critical Reading.* New York & London 1976
Conrady, K. O, Lateinische Dichtungstradition und deutsche Lyrik des 17. Jahrhunderts. Bonn 1962
Davie 1955
Delblanc, Sven, *Ära och minne. Studier kring ett motivkomplex i 1700-talets litteratur*. Diss. Uppsala. Sthlm 1965
Dietze, Walter, "Probleme der literarischen Periodisierung: Axiome - Fragen - Hypothesen", i *Renaissance Barock Aufklärung*. 1976
Dik, Simon C., *Coordination. Its Implications for the Theory of General Linguistics.* Amsterdam 1968
Dolozel, Lubomír. "A Framework for the Statistical Analysis of Style" i Dolozel, L. & Bayley, R. W. (ed) *Statistics and Style*, New York 1969, s. 10-25
Dymling, C. A., ”Reyncke Fosz och Forsius. *Nysvenska studier* 1924.
Einarsson, Jan, *Talad och skriven svenska. Sociolingvistiska studier*. Lund 1978
Engwall, Gunnel, *Fréquence et distribution du vocabulaire dans un choix de romans français.* Stockholm 1974
Enkvist, Nils Erik, *Linguistic Stylistics.* The Hague & Paris 1973
Enkvist, Nils Erik, *Stilforskning och stilteori.* Lund 1974
Fafner, Jørgen, *Retorik klassisk og moderne*. København 1977
Fehrman, Carl, ”Karolinska tiden”. *Ny illustrerad svensk litteraturhistoria*. Sthlm 1967
Frey, Eberhard, *Text und Stilrezeption. Empirische Grundlagenstudien zur Stilistik*. Athenäum 1980
Friberg, Axel, *Den svenske Herkules*, Sthlm 1945
Fucks, Wilhelm, *Nach allen Regeln der Kunst.* Stuttgart 1968
Gerber, Gustav, Die Sprache als Kunst 1871-74. Nyutgåva Bromberg 1961
Gibson, Walker, "Styles and Statistics. A Model to Style Machine" i *Linguistics and Literary Style*, ed. Donald C. Freeman. New York 1970 s. 143-164
Graband, G, Link V. & Nübold, P., "Quantitative Methoden zur Stilanalyse von Texten" i *Mitteilungen der Technischen Universität Carolo-Wilhelmina zu Braunschweig VII*, 4 (1972). Braunschweig 1972 s. 29-34
Groom, B., *The Diction of Poetry from Spenser to Bridges*. Toronto 1955
Guiraud, Pierre, *Les Caractères Statistiques du Vocabulaire. Essai de Méthodologie*. Paris 1954
Guiraud, Pierre, Problèmes et méthodes de la statistique linguistique. Paris
Guiraud, Pierre & Kuentz, Pierre, *La Stylistique. Lectures.* Paris 1970
Gullberg, Helge 1939
Hallberg, Peter, ”Statistik i den litterära analysens tjänst”. *Litteraturvetenskap. Nya mål och metoder*. Sthlm 1966

Hamilton, G. Rostrevor, *The Tell-Tale Article. A Critical Approach to Modern Poetry*. Melbourne, London & Toronto 1950
Haskå, Inger, *Studier över bestämdhet i attributförsedda nominalfraser*. Lund 1972
Hassler-Göransson, Carita, *Ordfrekvenser i nusvenskt skriftspråk*. Lund 1966
Hayes, Curtis W., ”A Study in Prose Style: Edward Gibbon and Ernest Hemingway” TSLL 1966
Heinemann, W., *Negation und Negierung*. Leipzig 1983
Helén, Gunnar, "Sjuttonhundratalets naturbeskrivning. Stilistiska iakttagelser i Creutz', Gyllenborgs och Oxenstiernas poesi" i *Nysvenska studier* 22, 1942, s. 99-128. Uppsala 1942
Hendricks, Walter A., *The Mathematical Theory of Sampling*. New Brunswick, N.J. 1956
Hendricks, William O., *Grammars of Style and Styles of Grammar*. Amsterdam 1976
Herdan, Gustav, *The Advanced Theory of Language as Choice and Chance. Berlin*, Heidelberg & New York 1966
Herdan, Gustav, *The Calculus of Linguistic Observations.* 'S-Gravenhage 1962
Herdan, Gustav, "How Can Quantitative Methods Contribute to our Understanding af Language Mixture and Language Borrowing?" i *Statistique et Analyse Linguistique, Colloque de Strasbourg (20-22 avril 1964*). Paris 1966
Herdan, Gustav, *Language as Choice and Chance*. Groningen 1956
Herdan, Gustav, *Quantitative Linguistics.* London 1964
Herdan, Gustav, *Type-Token Mathematics. A Textbook of Mathematical Linguistics*. S’-Gravenhage 1960
Hermand, Jost , *Synthetisches Interpretieren* München 1969
Hermand, Jost, ”Der Streit um die Epochenbegriffe”. *Internationaler Germanisten-Kongress 5 (1975). Cambridge. Akten* Hrsg. Von L. Forster & H. G. Roloff. Bern Frankfurt a. M. München 1976
Hesse, Harald/ Küstner, Andreas, *Syntax der koordinativen Verknüpfung*. Berlin 1985
Hiatt, Mary P., *Artful Balance. The Parallel Structures of Style.* New York & London. 1975
Hill, Archibald A., *Constituent and Pattern in Poetry*. 1976
Holm, Gösta, *Epoker och prosastilar*. Lund 1967
Hultin, Arvid, *Torsten Rudeen. Ett bidrag till karolinska tidens litteratur- och lärdomshistoria. Skrifter utgifna af Svenska litteratursällskapet i Finland, LIV*. Helsingfors 1902
Hultman, Tor
Hübscher, A.,”Barock als Gestaltung antithetischen Lebensgefühls”, tryckt först i *Euphorion* 1922
Jaumann, Herbert, *Die deutsche Barockliteratur. Wertung - Umwertung. Eine wertungsgeschichtliche Studie in systematischer Absicht*. Bonn 1975
Johannesson, Kurt, *I polstjärnans tecken*. Uppsala 1968
Kayser, Wolfgang, *Das Sprachliche Kunstwerk* Bern 1956
Kinander 1974

Klaniczay, Tibor, *Renaissance und Manierismus. Zum Verhältnis von Gesellschaftsstruktur, Poetik und Stil*. Berlin 1977
Krámsky, J. , ”The frequency of articles in relation to style in English”. *Prague Studies in Mathematical Linguistics* 2. 1967
Kylander, Britt-Marie, *Le Vocabulaire de Molière dans les comédies en vers alexandrins.* Göteborg 1994
Lamm, Martin, *Olof Dalin*. Sthlm 1908
Lamm, Martin, *Upplysningstidens romantik*. Sthlm 1918
Lang, E., *Semantik der koordinativen Verknüpfung*, Berlin 1973. 1977
Leach 1969 [är det inte följande?]
Leech, Geoffrey N., *A Linguistic Guide to English Poetry*. London 1969[jag har lånat 1971]
Levin, S*., Linguistic Structures in Poetry* 1962
Lehti-Eklund, Hanna, ”Om konnektiva adverb i nysvenska”. *Studier i svensk språkhistoria* 1 1988
Der literarische Barockbegriff. Ed. Wilfried Barner. Darmstadt 1975
Lunding, E., ”Stand und Aufgaben der deutschen Barockforschung” i *Orbis literarum* 8 1950
Lyons, John, *Semantics* I-II. Cambridge 1978
Löfgren, Horst*, Statistisk dataanlys med StatView och Macintosh*. Lund 1989
Malmström, B. E., *Grunddragen af Svenska Vitterhetens historia*. 1866
Martini, Fritz, "Personal Style and Period Style: Perspectives on a Theme of Literary Research" i *Patterns of Literary Style,* ed. Joseph Strelka. University Park & London 1971
Miles, Josephine, *Eras and Modes in English Poetry.* Berkeley and Los Angeles 1957
Miles, Josephine, *Poetry and Change. Donne, Milton, Wordsworth and the Equilibrium of the Present*. Berkeley and Los Angeles 1974
Milic, Louis T., "Connectives in Swift's Prose Style", i *Linguistics and Literary Style*, ed. Donald C. Freeman. New York 1970 s. 243-257
Milic, Louis Tonko, *A Quantitative Approach to the Style of Jonathan Swift.* Haag % Paris 1967
Mjöberg, Josua, *Stilstudier i Tegnérs ungdomsdiktning.* Akad. Afh., Göteborg 1911
Muller, Charles, *Essai de Statistique Lexicale. L' Illusion Comique de Pierre Corneille*. Paris 1964
Muller, Charles, *Étude de Statistique Lexicale. Le Vocabulaire du Théâtre de Pierre Corneille*. Paris 1967
Muller, Charles, *Initiation à la Statistique Linguistique*. Paris 1968
Muller, Charles, *Langue française et linguistique quantitative.* Genève 1979
Muller, Charles, ”Lexical Distribution Reconsidered: The Waring-Herdan Formula”. *Statistics and Style*. Ed. by Lubomir Dolezel and Richard W. Bailey. New York 1969
Muller, Charles, *Principes et méthodes de statistique lexicale*. Paris 1977
Müller, Hans-Harald*, Barockforschung: Ideologie und Methode.* Darmstadt 1973
Müller, W., "Der Topos 'Le style est l'homme même' i *Neophilologus* 61 1977

Müller, Wolfgang G., *Topik des Stilbegriffes. Zur Geschichte des Stilverständnisses von der Antike bis zur Gegenwart. Darmstadt 1981*
Nagy, Gábor O., Abriss einer funktionellen Semantik. The Hague – Paris 1973
Nelson, Lowry jr., *Baroque Lyric Poetry.* New Haven and London 1961
Nordstrand, Bo*, Ordindex till Fredmans Epistlar*. Lund 1970
Noreen, Erik*, Författarfrågor i Lejonkulans dramatik*. Sthlm 1938
Nowottny 1962
Nübold, Peter, *Quantitative Methoden zur Stilanalyse literarischer Texte: Ein Bericht über den Stand der Forschung in der Anglistik.* Braunschweig 1974
Olsson, Bernt, *Bröllops beswärs Ihugkommelse I. Utgiven med inledning kommentar och ordkonkordans. Skrifter utg. av Vetenskaps- Societeten i Lund 62*. Lund 1970
Olsson, Bernt, *Bröllops beswärs Ihugkommelse II. En monografi*. *Skrifter utg. av Vetenskaps- Societeten i Lund 63*. Lund 1970
Olsson, Bernt, *Spegels Guds Werk och Hwila.* Akad. Avh. Stockholm 1963
Olsson, Bernt, *Den svenska skaldekonstens fader och andra Stiernhielmsstudier*. Lund 1974
Osgood 1964
Pitkänen, Taina
Platen, Magnus von, *Johan Runius. En biografi*. Akad. avh. Stockholm 1954
Platzack, Christer, *Eterspråk 4. Substantivsjuka – ett friskhetstecken*. 1977
Por, Peter, *Epochenstil. Plädoyer für einen umstrittenen Begriff*. Heidelberg 1982
Positionen der Negativität. Hrsg. Von Harald Weinrich. München 1975
Posner, Rebecca, "The Use and Abuse of Stylistic Statistics" i *Archivum Linguisticum* volume 15, 1963 s. 111-139
Renaissance Barock Aufklärung. *Epochen- und Periodisierungsfragen*, ed. Werner Barner. Berlin1976
Ribbat 1974
Rosengren, Inger, ”Projektet tyskt tidningsspråk” i Allén, Sture & Thavenius, Jan, *Språklig databehandling*. Lund 1970
Ross 1977
Rousset, Jean, "La Definition du Terme 'Baroque'" i *Proceedings of the IIIrd Congress of the International Comparative Literature Association*. Haag 1962
Rousset, Jean, *La littérature de l' âge baroque en France*. Paris 1954
Sandblad, Henrik, *De eskatologiska föreställningarna i Sverige under reformation och motreformation*. Uppsala 1942
Sandell, Rolf, *Linguistic Style and Persuasion*. London, New York & San Francisco 1977
Sanders, Willy, *Linguistische Stiltheorie.* Göttingen 1973
Schwind, Peter*, Schwulst-Stil: historische Grundlagen von Produktion und Reception manieristischer Sprachformen in Deuthscland 1624-1738*. Bonn 1977
Sedelow, Sally Yeates & Sedelow, Walter A., ”A Preface to Computational Stylistics”. Leed, J. (ed.) The Computer and Literary Style. Kent, Ohio 1966
Segel, Harold B., *The Baroque Poem. A Comparative Survey.* New York 1974
Scholk, H.,

Seidler, Herbert, *Grundfragen einer Wissenschaft von der Sprachkunst.* München 1978
Skinner 1939
Skinner 1941
Somers, H.H., *Analyse Statistique du Styl 2*. Louvain & Paris 1967
Spang-Hanssen, Henning, *Probability and Structural Classification in Language Description*. Copenhagen 1959
Spitzer, Leo, ”Klassische Dämpfung in Racines Stil”. *Romanische Stil- und Literaturstudien* 1, Marburg 1931
Statistique et linguistique. Actes publiés par Jean David et Robert Martin. Paris 1974
Stolpe, Heinz, "Kriterien, nach denen eine literarische Periodisierung zu geschehen hat" i *Renaissance Barock Aufklärung*. Berlin1976
Strich, Fritz, *Kunst und Leben. Vorträge und Abhandlungen zur deutschen Literatur.* Bern & München 1960
Ståhle, Carl Ivar, *Vers och språk i vasatidens och stormaktstidens svenska diktning*. Stockholm 1975
Swahn, Sigbrit, *Ryktets förvandlingar. Stiernhielm, Lucidor och Runius bedömda av 1700-talet*. Lund 1971
Swahn, Sven Christer, *Jacob Frese. Från en finlandssvensk 1700-talsförfattares liv och dikt*. Lund 1971
Svanberg, Nils, *Svensk stilistik*. Stockholm 1936
Sypher, Wylie, *Four Stages of Renaissance Style. Transformations in Art and Literature 1400-1700*. Garden City, N.Y. 1955
Teesing, H. P. H.*, Das Problem der Perioden in der Literaturgeschichte*, Groningen (1948) 1949
Teleman, Ulf & Wieselgren, Anne-Marie, *ABC i stilistik*, Lund u. å [1970].
Tesitelová, Marie , ”On the Frequency of Function words” (*Prague Studies in Mathematical Linguistics*) 1977.
Thavenius, Jan, *Gustaviansk lyrik. Ett stickprov för vetenskapligt bruk*. Lund 1968
Thavenius, Jan, *Konkordans till Hjalmar Gullbergs lyrik*. Sthlm 1971
Thavenius, Jan, *Stil och vokabulär*. Lund 1972
Walter, Heribert, *Studien zur Nomen-Verb-Distinktion aus typologischer Sicht*. München 1981
Walzel, Oscar, ”Shakespeare dramatische Baukunst” i *Jahrbuch der Shakespearegesellschaft* 52, 1916
Warnke, Frank J., *Versions of Baroque. European Literature in the Seventeenth Century.* New Haven & London 1972
Weissenberger, Klaus, "The Problem of Period Style in the Theory of Recent Literary Criticism: A Comparison" i *Patterns of Literary Style*, ed. Joseph Strelka. University Park & London 1971.
Wellek, René, ”The Concept of Baroque in Literary Scholarship”, omtryckt i Wellek 1963.
Wellek, René*, Concepts of Criticism*, New Haven and London 1963
Wellek, René & Warren, Austin, *Theory of Literature*, London 1954.

Williams, C. B., *Style and Vocabulary. Numerical Studies.* London 1970.
Windfuhr, Manfred, *Die barocke Bildlichkeit und ihre Kritiker. Stilhaltungen in der deutschen Literatur des 17.und 18. Jahrhunderts*. Stuttgart 1966
Wölfflin, Heinrich, *Renaissance und Barock*. München 1888
Wölfflin, Heinrich, *Kunstgeschichtliche Grundbegriffe*. München 1915
Yule, G. Udny, *The Statistical Study of Literary Vocabulary*. Cambridge 1944

FÖRTECKNING ÖVER TABELLER I TEXTEN
Serien Tab. B 1.1 – B 1.142

Tab. B 1.1 De olika ordklassernas värden i de olika Periodgrupperna 91
Tab. B 1.2. Differensindex för löpordens fördelning på ordklasser i periodgrupperna jämförda två och två 93
Tab. B 1.3 Skillnaderna mellan olika författare beträffande valda ordklasser 119
Tab. B 1 4. Avvikelserna från medelvärdet för fördelningen på ordklasser i de olika urvalen bröllopsdikt 129

Tab. B 1. 5. Antalet ord i några ordklasser i stickprovet ur Hercules och totalt 145
Tab. B 1.6. Antalet ord i några ordklasser i stickprovet ur *Bröllops beswär* och totalt 145
Tab. B 1.7. Antalet ord i några ordklasser i stickprovet ur *Wenerid* och totalt 146
Tab. B 1.8. Korrelationen mellan värden för 1j, 2d, 2e och 2f i

---

Wells, Rulon, "Nominal and Verbal Style" i *Style in Language*, ed. Thomas Sebeok. Cambridge Mass. 1968 s. 213-220
Welte, Werner*, Negationslinguistik. Ansätze zur Beschreibung und Erklärung von Aspekten der Negation im Englischen.* München 1978

de olika periodgrupperna 187
Tab. B 1. 9 Medelvariationskoefficienterna för konjunktions-
klasserna i olika textgrupper 190
Tab. B 1.10. Absoluta frekvenser och andel i procent för de
sammansatta prepositionerna i periodgrupperna 192
Tab. B 1 11. Medelvariationskoefficienten för prepositions-
klasserna i olika textgrupper 194
Tab. B 1.12. Rangordning mellan periodgrupperna vad avser
mängden adverb totalt och i de olika delklasserna 200
Tab. B 1.13. Rangordning mellan genregrupperna vad avser
mängden adverb totalt och i de olika delklasserna 200
Tab. B 1.14. Rangordning mellan författargrupperna vad avser
mängden adverb totalt och i de olika delklasserna 201
Tab. B 1.15. Medelvariationskoefficienterna för adverb-
klasserna i olika textkategorier 205
Tab. B 1.16. Frekvensen för ett antal vanliga verb i de tre sista
Periodgrupperna 208
Tab. B 1.17. Frekvenser för olika hjälpverb i de olika genre-
Grupperna 211
Tab. B 1.18. Frekvenserna för olika hjälpverb i olika
Författargrupper 214
Tab. B 1.19. Medelvariationskoefficienten för olika
verbklasser i de olika textkategorierna 215
Tab. B 1.20. De olika stickprovens placering med hänsyn till
tre stiltyper 240
Tab. B 1.21. Korrelationen mellan värdena för klasserna F2a,
F2d, F2e, F1j och F2f i de olika periodgrupperna 248
Tab. B 1. 22. Korrelationen mellan värdena för klasserna F2a,
F2d, F2e, F1j och F2f i de olika genregrupperna 249
Tab. B 1. 23. Korrelationen mellan värdena för klasserna F2a,
F2d, F2e, F1j och F2f hos åtta olika författare 249
Tab. B 1. 24. Medelvärdena för S+U och S/U under de olika
Perioderna 261
Tab. B 1.25. Medelvärdena för S+U och S/U i de olika
Genregrupperna 262
Tab. B 1.26. Medelvärdena för S+U och S/U hos fem författare 262
Tab. B 1. 27. Rangordning mellan grupperna i de olika text-
kategorierna med avseende på ”komplexitetsindex 272
Tab. B 1. 28. Antalet kärnord och kvotvärdena för bestämning+
interjektion/kärnord i olika stickprov från de olika
perioderna 283
Tab. B 1. 29. Korrelationen mellan värdena för de tre
personernas pronomen i de olika textkategorierna 291

Tab. B 1. 30. Singular- och pluralformerna av första och andra personens pronomen i de olika stickproven psalm 307
Tab. B 1. 32. Korrelationen mellan olika klasser som kan tänkas diskriminera mellan berättande och beskrivande stil. Utgångspunkt: medelvärdena i de olika genrerna 314
Tab. B 1. 33. Vanligaste kombinationer av klasser som indikerar berättande stil 316
Tab. B 1. 34. Vanligaste kombinationer av klasser som indikerar beskrivande stil 317
Tab. B 1. 35. Periodernas medelvärden för klasserna F1i och Vb2b 323
Tab. B 1. 36. Värdena för fyra klasser som indikerar opersonlig resp. personlig form i de olika stickproven satir 328
Tab. B 1. 37. Korrelationen mellan olika klasser i genrernas medelvärden som kan tänkas indikera definit resp. indefinit framställning 333
Tab. B 1. 38. Korrelationen mellan sex klasser som kan tänkas indikera indefinit framställning samt mellan dessa klasser och klass F1k. Grundat på genregruppernas medelvärden 335
Tab. B 1. 39. Indefinita ord och definita ord samt kvoten däremellan hos fyra epigrammatiker 340
Tab. B 1. 40. Substantiv och antalet adjektiv, bestämd och obestämd artikel per substantiv under de olika perioderna 344
Tab. B 1. 41. P+p och P/p i de olika genregrupperna ordnat i fallande skala 346
Tab. B 1. 42. Korrelationen mellan olika klasser negerande ord i genregrupperna 370
Tab. B 1. 43. Adversativa och koncessiva ord hos olika författare 379
Tab. B 1.44. Korrelationen mellan olika klasser negerande, adversativa, koncessiva och disjunktiva ord räknat på periodgruppernas medelvärden 382
Tab. B 1.45. Summavärdena för de klasser som skapar komplex stil i de olika periodgrupperna 383
Tab. B 1.46. Värdena för F2f, negerande ord, adversativa + koncessiva ord samt summan av dessa klasser i de olika genregrupperna 386
Tab. B 1.47. Korrelationen mellan neutral (A), positiv (B) och negativ (C) textbindning i de olika perioderna397
Tab. B 1. 48. Korrelationen mellan neutral (A), positiv (B) och negativ (C) textbindning i de olika genregrupperna 398
Tab. B 1.49. Korrelationen mellan neutral (A), positiv (B) och negativ (C) textbindning hos de olika författarna 398
Tab. B 1.50. Korrelationen i genregrupperna mellan bedyrande och reserverande adverb och andra klasser som kan indikera säkerhet eller osäkerhet 405

Tab. B 1. 51. Korrelation mellan olika klasser som antas utmärka Barockstil 414
Tab. B 1.52. ”Index på barockstil” för perioderna och några Författare 417
Tab. B 1. 53. Korrelationen mellan olika klasser av tidsord i de olika perioderna 432
Tab. B 1. 54. Korrelationen mellan olika rumsutpekande ord i de olika perioderna 448
Tab. B 1. 55. Korrelationen mellan värdena för Ab2aa och Ab2ab å ena sidan och Ab 1c och Ab1a+Ab1b å den andra i de olika textkategorierna 455
Tab. B 1. 56. Mått som anger horisontell och vertikal dimension i de olika genregrupperna 457
Tab. B 1. 57. Korrelation mellan olika klasser för befintlighet respektive rörelse 460
Tab. B 1.58. Befintlighets- och rörelseutpekande ord samt kvoten mellan dem under olika perioder 462
Tab. B. 1.59. Befintlighets- och rörelseutpekande ord samt kvoten mellan dem i de olika genregrupperna 463
Tab. B 1. 60. Befintlighets- och rörelseutpekande ord samt kvoten mellan dem hos olika författare 466
Tab. B 1. 61. Korrelationen mellan de olika perioderna beträffande olika klasser av substantiv som talar om yttre lokalisering 471
Tab. B 1. 62. Substantiv för yttre lokalisering i de olika Genregrupperna 472
Tab. B 1.63. Korrelationen mellan olika författare beträffande olika klasser av substantiv som talar om yttre lokalisering 473
Tab. B 1. 64. Värdena för olika ord för yttre lokalisering i Hercules, övriga dikter av Stiernhielm och Bröllops Beswär 475
Tab. B 1.65. Kvoterna mellan positiva och negativa klasser, summorna av dessa och kvoten av summorna samt totalsummorna under de olika perioderna 488
Tab. B 1.66. Korrelationerna mellan positiva och negativa klasser under de olika perioderna 488
Tab. B 1.67. Korrelationerna mellan kvotvärdena för positiva och negativa klasser under de olika perioderna 489
Tab. B 1.68. Positiva och negativa klasser i de olika genre-grupperna, kvoten och summan av dessa klasser 493
Tab. B 1. 69. Positiva och negativa klasser hos de olika för-fattarna, kvoten och summan av dessa klasser 497
Tab. B 1.70. Positiva och negativa ord i valda genrer under två epoker 500
Tab. B 1.71. Positiva och negativa ord under de olika perioderna 517
Tab. B 1.72. Positiva och negativa ord i de olika genregrupperna 520

Tab. B 1.73 Positiva och negativa ord hos de olika författarna 525
Tab. B 1. 74. Ord för gott och ont i de olika genregrupperna 532
Tab. B 1.75. Ord för gott och ont hos fem författare 534
Tab. B 1.76. Summorna av ord för gott och ont under de olika Perioderna 535
Tab. B 1.77. Korrelationen mellan antalet ord i klasser som indikerar expansiv resp. reduktiv stil under de olika perioderna 537
Tab. B 1.78. Summorna för ord som indikerar expansiv och reduktiv stil under de olika perioderna 538
Tab. B 1.79. Summorna för ord som indikerar expansiv och reduktiv stil i de olika genregrupperna 541
Tab. B 1.80. Summorna för ord som indikerar expansiv och reduktiv stil hos de olika författarna 544
Tab. B 1.81. Hapax-ordens fördelning i absoluta tal på period II:s tio texter, fördelningen i procent och andelen sådana hapax-ord i de enskilda texterna räknat på dessas hela vokabulär 571
Tab. B 1.82. Hapax-ordens fördelning på de tio texterna i Bröllopsdikt 572
Tab. B 1.83. Hapax-ordens fördelning på de tio texterna hos Spegel 573
Tab. B 1.84. Hapax-ordens fördelning på de tio texterna hos Holmström 573
Tab. B 1.85. Hapax-ordens fördelning på de tio texterna hos Dalin 573
Tab. B 1.86. Hapax-ordens fördelning på de tio texterna hos Nordenflycht 574
Tab. B 1. 87. Vokabulärens omfattning i löpord (N), vokabulär (V), , ord med frekvensen 1 i absoluta tal (V_1) och i del av vokabulären (V_1/V) samt för j ämförelse av vokabulärstorleken i de oliklånga texterna måttet V^{log}/ N^{log}. 574
Tab. B 1.88. Antalet lågfrekventa ord hos fem författare 578
Tab. B 1.89. Frekvensen för de tio högstfrekventa orden i de olika periodgrupperna 583
Tab. B 1.90.Frekvensen för de tio högstfrekventa orden i de olika genregrupperna 584
Tab. B 1.91. Frekvensen för de tio högstfrekventa orden hos fem författare 585
Tab. B 1.92. Faktor använd för att reducera missvisningen av mått för vokabulärstorlek 592
Tab. B 1.93. Förändringar beträffande huvudordklassernas storlek under olika period räknat i procent av föregående periods värden 602
Tab. B 1.94. 10-textord och 9-textord i periodgrupp II ordnat efter vanlighet och frekvens 607

Tab. B 1.95. 10-textord – 5-textord i absoluta tal och i procent av vokabulären i de olika periodgrupperna 608
Tab. B 1.96. 10-textord – 5-textord i absoluta tal och i procent av vokabulären i de olika genregrupperna 609
Tab. B 1.97. 10-textord – 5-textord i absoluta tal och i procent av vokabulären hos fem författare 610
Tab. B 1.98. De tio vanligaste substantiven i totalmaterialet poesi 610
Tab. B 1.99. De 30 mest frekventa orden i 150 texter poesi 613
Tab. B 1.100. De mest frekventa substantiven, adjektiven, verben och adverben hos Stiernhielm 617
Tab. B 1.101. De tjugo främsta nyckelorden i gravdikten 623
Tab. B 1.102. De tjugo främsta nyckelorden i bröllopsdikten 624
Tab. B 1.103. De tjugo främsta nyckelorden i bibelepiken 626
Tab. B 1.104. De tjugo främsta nyckelorden i passionseposen 627
Tab. B 1.105. De tjugo främsta nyckelorden i psalmen 628
Tab. B 1.106. De tjugo främsta nyckelorden i den pietistiska Psalmen 629
Tab. B 1.107. De främsta nyckelorden i periodgrupperna IV:1 och IV:2 sammanslagna 631
Tab. B 1.108. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden afton och qwäll i de olika genregrupperna 641
Tab. B 1.109. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *arbete, id* och *möda* i de olika genregrupperna 641
Tab. B 1.110. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *bana, stig* och *wäg* i de olika genregrupperna 643
Tab. B 1.111. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *frögd, glädie* och *gamman* i de olika genregrupperna 644
Tab. B 1.112. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *sak* och *ting* i de olika genregrupperna 644
Tab. B 1.113. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *båld, diärf, dristig, käck, kön, modig* och *tapper* i de olika genregrupperna 645
Tab. B 1.114. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *dejlig, fager, grann, skön, täck, wacker* och *wän* i de olika genregrupperna 646
Tab. B 1.115. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *lycklig, salig* och *säll* i de olika genregrupperna 647
Tab. B 1.116. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *behaga, täckas* och *wärdes* i de olika genregruppern 648
Tab. B 1.117. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *bida, töfwa* och *wänta* i de olika genregrupperna 648
Tab. B 1.118. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *blifwa* och *warda* i de olika genregrupperna 649
Tab. B 1.119. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *frögda* och *glädia* i de olika genregrupperna 650
Tab. B 1.120. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden

se, skåda och *titta* i de olika genregrupperna 650
Tab. B 1.121. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *allenast, bara , blott, endast* och *man* i de olika genregrupperna 651
Tab. B 1.122. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *alltid* och *städse* i de olika genregrupperna 652
Tab. B 1.123. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *bort* och *hädan* i de olika genregrupperna 653
Tab. B 1.124. Frekvens i absoluta tal och i procent för *doch, lell* och *likwäl* i de olika genregrupperna 653
Tab. B 1.125. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *därför, fördenskull* och *ty* i de olika genregrupperna 654
Tab. B 1.126. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *ej, icke* och *inte(t)* i de olika genregrupperna 655
Tab. B 1.127. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *och, ochså* och *äfwen* i de olika genregrupperna 655
Tab. B 1.128. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *dejlig, fager, grann, skön, täck, wacker* och *wän* under de olika perioderna 657
Tab. B 1.129. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *allenast, bara , blott, endast* och *man* under de olika perioderna 658
Tab. B 1.130. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *ej, icke* och *inte(t)* under de olika perioderna 659
Tab. B 1.131. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *ej, icke* och *inte(t)* i Skogekär Bergbos diktning 660
Tab. B 1.132. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *dejlig, fager, grann, skön, täck, wacker* och *wän* hos fem författare 661
Tab. B 1.133. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *allenast, bara , blott, endast* och *man* hos valda författare 662
Tab. B 1.134. Frekvens i absoluta tal och i procent för orden *ej, icke* och *inte(t)* hos valda författare 663
Tab. B 1.135. Antalet substantivkomposita i medeltal per text under de olika perioderna 665
Tab. B 1.136. Sammansättningar med *dygd, frögd/glädie, sorg* och *tår* under de olika perioderna 667
Tab. B 1.137. Antalet substantivkomposita i medeltal per text i de olika genregrupperna 670
Tab. B 1.138. Sammansättningarna i procent av vokabulären i de olika genregrupperna 670
Tab. B 1.139. Sammansättningarna i procent av vokabulären hos valda författare 671
Tab. B 1.140. Adjektivsammansättningarna i medeltal under de olika perioderna 672
Tab. B 1.141. Adjektivsammansättningarna i medeltal i de olika

genregrupperna 672
Tab. B 1.142. Adjektivsammansättningarna i medeltal hos valda Författare 673

FIGURER

Fig. 1.1 De fem stora ordklasserna i periodgrupperna I-VII 94
Fig. 1.2 Medelvärdena för fyra ordklasser under olika perioder 98
Fig. 1.3a Substantiv i medeltal i olika genrer 101
Fig. 1.3b Adjektiv i medeltal i de olika genrerna 102
Fig. 1.3c Verb i medeltal i de olika genrerna 103
Fig. 1.3d Adverb i medeltal i olika genrer 104
Fig. 1.4a Substantiv i medeltal hos valda författare 114
Fig. 1.4b Adjektiv i medeltal hos valda författare 115
Fig. 1.4c Verb i medeltal hos valda författare 116
Fig. 1.4d Adverb i medeltal hos valda författare 117
Fig. 1.5a Substantiv i olika genrer under olika perioder 150
Fig. 1.5b Adjektiv i olika genrer under olika perioder 151
Fig. 1.5c Verb i olika genrer under olika perioder 152
Fig. 1.5d Adverb i olika genrer under olika perioder 153
Fig. 1.6 Utgår
Fig. 1.7 Utgår
Fig. 1. 8 Nominalstil – verbalstil i de olika genregrupperna 239
Fig. 1.9 Nominalstil – verbalstil i fyra genrer 241
Fig. 1.10 Samordning - underordning under de olika perioderna 252
Fig. 1.11 Utgår
Fig. 1.12 Samordning – underordning i genregrupperna 253
Fig. 1.13 Samordning – underordning i VE och Pan. 254
Fig. 1.14 Samordning – underordning hos valda författare 255
Fig. 1.15 Samordning – underordning i perioderna II och III 256
Fig. 1.16 Samordning – underordning hos tre författare 258
Fig. 1.17 Samordning – underordning hos fyra författare 260
Fig. 1.18 Komplexitet i periodgrupperna 269
Fig. 1.19 Komplexitet i genregrupperna 270
Fig. 1.20 Komplexitet hos olika författare 271
Fig. 1.21 Bestämning – kärnord i genregrupperna 282
Fig. 1.22 Bestämning – kärnord hos författarna 284
Fig. 1.23 Tre personers pronomen under olika perioder 293
Fig. 1.24 Tre personers pronomen i de olika genregrupperna 295
Fig. 1.24b Tre personers pronomen i valda genrer 296
Fig. 1.25 P+p och P/p i genregrupperna 351
Fig. 1.26 P+p och P/p i tre genrer 353
Fig. 1.27 P+p och P/p i två genrer 356
Fig. 1.28 P+p och P/p i två andliga genrer 358
Fig. 1.29 P+p och P/p i medeltal hos författarna 359

Fig. 1.30 P+p och P/p hos fyra författare 360
Fig. 1.31 P+p och P/p medelvärden perioder 362
Fig. 1.32 Tidsord. Ord för framtid/ord för förfluten tid unde olika perioder 430
Fig. 1.33 Tidsord och ord för framtid/ ord för förfluten tid i genregrupperna 431
Fig. 1.34 Tidsord och ord för framtid/ ord för förfluten tid hos författarna 432
Fig. 1.35 Tidsord och rumsord i perioderna 441
Fig. 1.36 Rum – tid i genregrupperna 442
Fig. 1.37 Tidsord och rumsord i genregrupperna. Summa och kvot 443
Fig.1.38 Tid – rum och tid/rum hos författarna 444
Fig. 1.39 Ord för befintlighet och rörelse under perioderna 452
Fig. 1.40 Ord för befintlighet och rörelse i genrerna 457
Fig. 1.41 Ord för befintlighet och rörelse hos författarna 459
Fig. 1.42 Ord för ljus och mörker i perioderna 471
Fig. 1.43 Ord för ljus och mörker i genrerna 473
Fig. 1.43b Ord för ljus och mörker hos författarna 475
Fig. 1.44 Ord för liv och död i genrerna 483
Fig. 1.45 Positiva och negativa värdeord i genrerna 486
Fig. 1.45b Ord för liv och död hos författarna 488
Fig. 1.47 Positiva och negativa värdeord hos författarna 490
Fig. 1.48 Summa och kvot för pos. och neg. ord hos författarna 491
Fig. 1.49 Visuella och auditiva ord under perioderna 499
Fig. 1.49b Visuella och auditiva ord under perioderna. Summa och kvot 500
Fig. 1.50 Visuella och auditiva ord i genrerna 501
Fig. 1.51 Visuella och auditiva ord i genrerna. Summa och kvot 503
Fig. 1.52 Visuella och auditiva ord hos författarna. 504
Fig. 1.53 Positiva och negativa känsloord i perioderna 510
Fig. 1.54 Positiva och negativa känsloord igenrerna 513
Fig. 1.55 Emotionella ord i genrerna. Summa och kvot 514
Fig. 1.56 Positiva och negativa känsloord hos författarna 519
Fig.. 1.57 Känsloord hos författarna. Summa och kvot 520
Fig. 1.58 Ord för gott och ont i genrerna 525
Fig. 1.59 Dimensioner i genrer 532
Fig. 1.60 Expansiva och reduktiva dimensionsord i genrerna 533
Fig. 1. 61 Ord för stor och liten hos författarna 536
Fig. 1.62 Expansiva och reduktiva ord hos författarna 537
Fig. 1. 63 Summan ostentativa ord i genrerna 542
Fig. 1.64 Summan ostentativa ord hos författarna 544
Fig. 1.65 Vokabulär (V) och medelvokabulär (V_m) i genrerna 559
Fig. 1.66 Låga ordfrekvenser i genregrupperna 568
Fig. 1.67 Olika frekvensklasser under perioderna 571
Fig. 1. 68 Olika frekvensklasser i genregrupperna 573
Fig. 1. 69 Olika frekvensklasser hos författarna 574

Fig. 1. 70 Rangklasser i periodgrupperna 578
Fig. 1. 71 Rangklasser i de olika genregrupperna 579
Fig. 1. 72 Rangklasser hos författarna 581
Fig. 1. 73 Fyra ordklassers andel i procent av vokabulären
I periodgrupperna 589

Förord 1
0.1 Inledning 3
0.1.1. Frågan om barockstilen 6
0.1.2. Svensk stilforskning och barockstilen 16
0.1.3. Om användningen och värdet av typologier 20
0.1.4. Genreproblemet 28
0.2. Undersökningens syfte och omfattning 29
0.3. Metoden 33
0.3.1. Kvantitativ stilforskning 33
0.3.1.1. Kritik av kvantitativ stilforskning 42
0.3.1.2 Stilhistoria eller vad? 40
0.3.2. Stilbegreppet och normen 44
0. 3. 3. Undersökta element. Stilmarkörer 50
0. 3.4. Materialet och urvalen 53
0.3.5 Begreppet "ord" 59
0.3.6. Klassificeringen 62
0.3.7. Statistiska metoder 63

1. Poesien 68
1.0.1 Materialet och urvalen 68
1.0.1.1 Genrerna 70
1.0.1.2. Perioderna 82

1.0.1.3 Författarna 87
1.0.1.4 Grupperna och totalkorpus 88

1.1 De löpande orden 90
1.1.1 Deskriptiv del 90
1.1.1.0 Löpordens fördelning på huvudordklasser 90
1.1.1.1 Perioderna 92
1.1.1.2. Genrerna 100
1.1.1.3 Författarna 112
1.1.1.4 Homogeniteten i grupperna 123
1.1.1.4.1 Periodgrupperna 124
1.1.1.4.2 Genrerna 128
1.1.1.4.3 Författarna 132
1.1.1.5 Faktorerna tid och genre. Test av deras verkan på ordklassernas storlek 135
1.1.1.6 De enskilda texternas förhållande till tid och genre 136
1.1.1.7 Verkens egenart 145
1.1.1.8 Genrerna och de allmänna förändringarna 149
1.1.1.9 Genrernas egenart 155
1.1.1.10 De enskilda författarna och epokstilarna 157
1.1.1.11 Föregångare och epigoner 159
1.1.1.12 Sammanfattning 163

1.2 Deskriptiv del 165
1.2.1 Formorden och deras delklasser 165
1.2.1.0 Formordens indelning 165
1.2.1.1 Pronomen 169
1.2.1.2 Konjunktioner 188
1.2.1.3 Prepositioner 193

1.2. 2 Adverb 197
1.2.3 Verb 207
1.2.4 Nominalerna 218
1.2.5 Adjektiv och räkneord 222

1.3 Syntaktisk analys 228
1.3.1 Syntaxen 229
1.3.1.1 Samband mellan ordklasserna 230
1.3.1.2 Nominalfras - predikatsfras. Nominal stil och verbal stil 233
1.3.1.3 Samordning och underordning 249
1.3.1.4 Syntaktisk komplexitet 267
1.3.1.5 Täthet 274
1.3.1.6 Verb - adjektiv. Kvoten VAR 276
1.3.1.7 Kärnorden och deras bestämningar 279

1.3.2 Olika kommunikationsformer 288
1.3.2.1 Dialog – berättelse 290
1.3.2.2 Dialogens parter 304
1.3.2.3 Berättande stil och beskrivande stil 311
1.3.2.4 Definierande stil 321
1.3.2.5 Sammanfattning 325
1.3.3 Bestämmarfältet 326
1.3.3.1 Personligt – opersonligt 326
1.3.3.2 Definit och indefinit 333
1.3.3.3 Personliga och possessiva pronomen 348
1.3.3.4 Totalitetsord 363
1.3.4 Enkel eller komplicerad form av meddelandet 367
1.3.4.1 De negerande orden 368
1.3.4.2 Adversativa och koncessiva ord 377
1.3.4.3 Disjunktiva ord 381
1.3.4.4 Komplexitet 381
1.3.4.5 Sammanhang 388
1.3.4.5.1 Obundet sammanhang 388
1.3.4.5.2 Bundet sammanhang 392
1.3.4.6 Textbindning 396
1.3.4.7 Uttryck för säkerhet och osäkerhet 404
1.3.5 Sammanfattning 411

1.4 SEMANTISK ANALYS 424
1.4.0 Inledning 424
1.4.1 Tid och rum, rörelse och befintlighet 424
1.4.1.1 Tiden 424
1.4.1.2 Rummet 436
1.4.1.3 Relationen tidsorientering – rumsorientering 440
1.4.1.4 Närhet och avstånd 446
1.4.1.5 *Upp* och *ned* 448
1.4.1.6 Befintlighet – rörelse 450
1.4.2 Yttre lokalisering 461
1.4.3 Ljus - mörker, färger, värme - köld, eld 469
1.4.4 Liv och död. Livsvillkor 477
1.4.5 Psyke och intellekt 492
1.4.6 Perceptionen. Visuellt och auditivt 497
1.4.7 Känslor och känslouttryck 506
1.4.8 Moral, gott och ont 522
1.4.9 Dimensioner 528
1.4.10 Ostentation och distinktion 539
1.4.11 Sammanfattning 545

1.5 VOKABULÄREN OCH ORDVALET 554
1.5.1 Vokabulärens storlek 555
1.5.2 Hapax-orden 562

1.5.3 Andra klasser av lågfrekventa ord 567
1.5.4 Övriga frekvensklasser 570
1.5.5 Ordens fördelning på rangklasser 575
1.5.6 Vokabulärens struktur. Guirauds mått på vokabulärens rikedom och koncentration, Yules och Herdans mått på spridningen 582
1.5.7 Vokabulärens fördelning på de stora ordklasserna 588
1.5.8 Hapax-ordens och de lågfrekventa ordens fördelning på ordklasser 591
1.5.9 Vokabulärens struktur i de stora ordklasserna 594
1.5.10 Vokabulär, medelvokabulär och ordgemenskap i de stora ordklasserna 596
1.5.11 De enskilda orden. Frekvens och vanlighet 599
1.5.12 Temaord och nyckelord 610
1.5.13 Nya ord, modeord, bortdöende ord 626
1.5.14 Stilvärde 630
1. 5. 15 Nya ord. Sammansättningarna 656

1.6 AVSLUTNING 668
1.6.0 Allmän kommentar 668
1.6.1 Epokstilarna 670
1.6.2 Genrestilarna 676
1.6.3 Författarstilarna 677
1.6.4 Perspektiv utåt 680

FÖRTECKNING ÖVER STICKPROVEN MED DERAS KODNUMMER 683

BIBLIOGRAFI 690

TABELLER
B 1.1 – B 1.142 701

FIGURER
1.1 – 1.73 709

Rättelser
Till Poesien. Texten

s. 110 Tab A 1??? Skall vara Tab. A. 1.23,24
s. 166 Tab. A.1.4 slutet??? Utgår
s. A 1.? Skall vara A 1.38
s. 365 A 1.71b skall vara A 1.72b

Tab. A .1 a-h Löpordens fördelning på huvudordklasserna i periodgrupperna

a. Period I

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S.adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
10002	844	419	136	370	155	47	13	10	6	0
10003	806	330	120	452	192	86	5	2	3	4
10006	742	474	156	447	136	12	12	7	13	1
11101	774	403	119	455	160	44	18	24	1	2
11103	787	449	98	453	175	9	13	3	13	0
12106	848	436	164	360	126	34	8	7	15	2
12703	849	366	87	456	197	4	17	4	18	2
12705	807	321	113	464	207	37	18	11	16	6
13106	793	447	196	363	173	5	9	6	8	0
13207	694	516	217	347	137	61	6	9	13	0
M (10)	794,4	416,1	140,6	416,7	165,8	33,9	11,9	8,3	10,6	1,7

b. Period II

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S.adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
20013	719	511	214	361	131	37	6	6	4	12
20014	922	260	123	461	197	13	12	6	4	2
21112	823	465	142	361	118	56	16	0	19	0
221141	933	298	105	457	178	13	12	2	2	0
221142	981	221	90	489	194	17	5	0	3	0
22711	846	343	126	417	252	4	9	0	2	1
22800	668	524	252	322	170	43	11	7	2	1
23115	787	403	173	372	181	54	7	3	18	2
23213	806	542	204	318	84	23	4	5	10	4
24113	842	461	183	352	94	42	4	1	21	0
M (10)	832,7	402,8	161.2	391,0	159.9	30,2	8,4	3,0	7,5	2,2

c. Period III

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S.adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
31124	766	468	123	430	148	22	10	2	31	0
31223	802	499	190	304	158	17	15	3	12	0
32122	871	349	145	364	222	14	6	2	27	0
32227	853	371	146	408	180	18	8	6	10	0
32525	827	344	134	436	210	18	17	6	5	3
32823	783	423	164	358	216	28	9	3	13	3
328241	819	439	128	390	162	17	17	20	8	0
331241	812	390	159	360	187	71	8	7	6	0
33221	776	530	233	249	147	36	8	12	9	0
33323	784	526	190	277	144	67	6	5	1	0
M (10)	809,3	433,9	161,2	357,6	177,4	30,8	10,4	6,6	12,2	0,6

d. Period IV:a

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S.adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
411311	879	394	101	424	141	25	12	6	18	0
412312	872	399	122	399	152	32	2	8	14	0
41237	741	485	220	358	146	32	6	1	11	0
42138	881	355	143	392	189	20	2	1	17	0
42440	800	447	147	347	200	13	17	4	24	1
42847	801	431	154	396	172	14	7	18	7	0
42936	813	372	166	409	196	15	8	7	10	4

43132	905	382	131	358	191	20	8	1	4	0
432361	814	446	160	374	176	5	10	5	10	0
433431	832	461	196	312	155	20	5	5	14	0
M (10)	833,8	417,2	154,0	376,9	171,8	19,6	7,7	5,6	12,9	0,5

e. Period IV:b

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S.adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
41133	802	429	136	389	145	49	9	1	40	0
412313	839	385	121	416	175	10	36	3	14	1
41244	809	429	160	389	161	21	11	3	16	1
42139	822	378	154	395	178	25	9	3	36	0
42531	846	376	140	393	220	7	4	1	8	5
42636	857	292	124	489	204	10	6	15	3	0
42836	898	308	97	450	213	9	11	8	6	0
43147	811	465	181	361	154	16	5	3	4	0
432362	825	430	154	381	174	2	5	4	5	0
433432	787	440	193	326	184	34	6	20	10	0
M (10)	829,6	393,2	146,0	398,9	180,8	20,3	10,2	6,1	14,2	0,7

f. Period V

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S.adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
51100	773	421	134	422	164	47	8	2	29	0
51155	862	448	107	385	167	4	9	2	16	0
51231	786	414	153	406	205	17	13	0	6	0
52252	801	329	110	415	222	54	19	11	14	25
52456	867	390	98	479	147	0	12	4	3	0
52531	887	280	99	494	217	8	7	3	3	2
52554	819	436	134	384	170	37	11	4	5	0
528511	809	369	157	417	191	10	10	13	19	5
531511	836	356	140	394	224	15	17	8	9	1
53247	833	422	135	384	170	29	12	6	9	0
M (10)	827,3	386,5	126,7	418,0	187,7	22,1	11,8	5,3	11,3	3,3

g. Period VI

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S.adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
61172	819	428	126	425	165	26	6	0	5	0
612551	783	480	106	404	161	29	14	6	17	0
61274	847	394	100	449	169	6	20	1	14	0

62177	828	372	105	449	182	29	7	5	23	0
62577	804	443	129	384	165	19	16	5	20	15
62779	833	346	157	433	201	1	25	2	2	0
62871	805	504	139	362	151	14	9	13	3	0
62880	840	453	130	383	158	7	15	6	8	0
63171	863	506	116	335	139	20	18	0	3	0
63282	803	530	131	381	107	30	13	1	4	0
M (10)	822,5	445,6	123,9	400,5	159,8	18,1	14,3	3,9	9,9	1,5

h. Period VII

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S.adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
71100	829	458	130	383	133	23	14	4	26	0
721912	822	476	130	372	140	26	9	2	14	0
72277	858	385	103	386	185	46	13	13	10	1
72393	804	497	164	394	128	5	4	3	1	0
72491	785	484	138	399	153	11	15	6	9	0
72593	800	391	170	428	151	35	15	3	7	0
72877	778	457	136	412	156	28	18	8	7	0
73191	823	517	163	329	132	10	16	2	8	0
73277	833	543	144	320	115	16	18	8	3	0
733921	774	545	174	343	132	23	1	3	5	0
M (10)	810,6	475,3	145,2	376,6	143,3	22,3	12,3	5,2	9,0	0,1

Tab. A I.2 Differensindex för löpordens fördelning på ordklasser i periodgrupperna

	I	II	III	IV:a	IV:b	V	VI	VII
I		1184	1330	1244	1184	1168	1200	1508
II			1164	686	782	1286	1206	1578
III				890	1342	1856	1452	1272
IV:a					724	1311	1192	1308
IV:b						640	1178	2160
V							1232	2160
VI								1140

Tab. A I.3 Löpordens fördelning på huvudordklasser i de åtta periodgrupperna

Ordkl.	I	II	III	IV.a	IV.b	V	VI	VII	M
Formord	7944	8327	8093	8338	8296	8273	8225	8106	8200,3
Subst.	4161	4028	4339	4172	3932	3865	4456	4753	4113,3
Adj.	1406	1612	1612	1540	1460	1267	1239	1452	1448,3
Verb	4167	3910	3576	3769	3989	4180	4005	3766	3920,3
Adverb	1658	1600	1774	1718	1808	1877	1598	1434	1683,4
Egenn.	339	302	308	196	203	221	181	223	246,6
S. adj.	119	86	104	77	102	118	143	123	109,0
Räkn.	83	30	66	56	61	53	39	52	55,0
Interj.	106	85	122	129	142	113	99	90	110,8
Övrigt	17	20	6	5	7	33	15	1	13,0

Tab. A 1.4. Ordens fördelning på huvudordklasser i samtliga texter under de sju perioderna. Där perioderna delats på två 10-årsperioder, anger ett *a* efter kodnumret att texten hör till den förra perioden, ett *b* att den hör till den senare

a. > 1640

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S.adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
10002	844	419	136	370	155	47	13	10	6	0
10003	806	330	120	452	192	86	5	2	3	4
10006	742	474	156	447	136	12	12	7	13	1
11101	774	403	119	455	160	44	18	24	1	2
11103	787	449	98	453	175	9	13	3	13	0
11104	895	351	119	398	162	40	9	2	24	0
11308	810	451	104	348	188	60	8	26	5	0
12106	848	436	164	360	126	34	8	7	15	2
12703	849	366	87	456	197	4	17	4	18	2
12705	807	321	113	464	207	37	18	11	16	6
13106	793	447	196	363	173	5	9	6	8	0
13207	694	516	217	347	137	61	6	9	13	0
M (12)	804,1	413,6	135,8	409,4	167,3	36,6	11,3	9,3	11,3	1,4

b.1641-1660

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S.adj	Räkn.	Interj.	Övr.
20013	719	511	214	361	131	37	6	4	12	0
20014	922	260	123	461	197	13	12	6	4	2
21112	823	465	142	361	118	56	16	0	19	0
221141	933	298	105	457	178	13	12	2	2	0
221142	981	221	90	489	194	17	5	0	3	0
22711	846	343	126	417	252	4	9	0	2	1
22800	668	524	252	322	170	43	11	7	2	1
22815	735	456	175	393	188	25	11	11	3	3
23115	787	403	173	372	181	54	7	3	18	2
23213	806	542	204	318	84	23	4	5	10	4
24113	842	461	183	352	94	42	4	1	21	0
M (11)	823,8	407,7	162,5	391,2	162,5	29,7	8,8	3,5	8,7	1,2

c. 1661-1680

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S.adj	Räkn.	Interj.	Övr.
31124 a	766	468	123	430	148	22	10	2	31	0
31223 b	802	499	190	304	158	17	15	3	12	0
32122 a	871	349	145	364	222	14	6	2	27	0
32124 a	872	391	118	425	146	20	3	2	22	1
32227 b	853	371	146	408	180	18	8	6	10	0
32525 b	827	344	134	436	210	18	17	6	5	3
32628 b	757	361	129	465	229	21	19	3	16	0
32823 a	783	423	164	358	216	28	9	3	13	3
328241b	819	439	128	390	162	17	17	20	8	0
328242 b	841	363	120	321	179	38	19	3	5	1
33123 a	778	451	212	335	180	14	7	20	0	0
331241b	812	390	159	359	187	71	8	7	6	1
331242b	819	405	145	364	199	28	22	5	11	2
33221 b	776	530	233	249	147	36	8	12	9	0
33323 b	784	526	190	277	144	67	6	5	1	0
M (15)	810,7	420,7	155,7	373,0	180,5	28,6	11,6	6,6	11,7	0,7

d. 1681-1700

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S.adj	Räkn.	Interj.	Övr.
411311a	879	394	101	424	141	25	12	6	18	0

411312a	892	399	120	426	110	26	6	1	20	0
41133 a	802	429	136	389	145	49	9	1	40	0
41134 a	843	431	128	389	154	18	7	2	18	0
41141 b	819	394	120	424	180	32	15	1	15	0
41142 b	887	379	106	420	144	9	23	0	32	0
412311a	816	369	143	457	163	28	3	1	19	0
412312a	870	399	122	399	154	32	2	8	14	0
412313a	839	385	121	416	175	36	14	3	10	1
412314a	940	294	124	429	184	6	5	0	18	0
412315b	815	318	139	463	203	9	7	3	7	0
41237 a	741	485	220	358	146	32	6	1	11	0
41244 b	809	429	160	389	161	21	11	3	16	1
41246 b	776	430	146	388	191	43	8	3	15	0
41331 a	867	332	133	434	194	8	9	0	23	0
41340 a	768	435	166	360	185	47	16	2	11	0
41435 a	864	409	91	380	195	32	10	3	16	0
421361b	831	359	127	443	216	4	5	1	12	2
421362b	846	386	112	407	215	9	9	1	15	0
421363b	839	331	126	435	226	25	3	4	11	0
421364b	847	313	122	503	196	9	3	2	4	1
42138 a	881	353	143	392	189	22	2	1	17	0
42139 a	822	378	154	395	178	25	9	3	36	0
42236 b	832	371	174	407	176	12	7	9	6	4
42248 b	834	384	163	367	179	39	15	17	1	0
42440 a	800	447	147	347	200	13	17	4	24	1
42531 a	846	376	140	393	220	7	4	1	8	5
42636 b	857	292	124	489	204	10	6	15	3	0
42746 b	810	419	128	408	207	4	17	0	6	1
42836 b	898	308	97	450	212	9	11	9	6	0
42840 a	806	377	205	333	177	58	13	11	17	3
42845 b	896	380	135	377	176	7	21	8	10	0
42847 b	801	431	154	396	172	14	7	18	7	0
42936 b	813	372	166	409	196	15	8	7	10	4
43132 a	906	382	130	358	191	20	8	1	4	0
43136 b	788	387	158	390	235	15	19	3	5	0
43144 b	770	499	182	345	152	22	19	1	10	0
43145 b	854	379	149	376	197	8	17	11	9	0
43147 a	811	465	181	361	154	16	5	3	4	0
432361b	813	447	161	374	176	5	9	5	10	0
432362b	825	430	154	381	174	22	5	4	5	0
43243 b	806	463	186	318	161	38	10	5	13	0
433431b	832	461	196	312	155	20	5	5	14	0
433432b	787	440	193	326	184	34	6	20	10	0
M (44)	834,4	394,1	145,1	396,3	180,5	21,3	9,4	4,7	13,2	0,5

e. 1701-1720

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S.adj	Räkn.	Interj.	Övr.
51100 b	773	422	134	422	163	47	8	2	29	0
51155 b	862	448	107	385	167	4	9	2	16	0
51231 a	786	414	153	406	205	17	13	0	6	0
51258 a	676	502	202	382	164	45	7	3	20	0
51260 b	860	379	103	403	209	17	9	3	16	1
51351 a	806	385	146	411	203	17	15	6	11	0
51361 b	715	541	128	383	141	38	21	27	4	2
51459 b	819	484	116	381	140	31	14	8	6	0
52251 a	797	434	137	391	159	35	15	9	16	7
52252 a	801	329	110	415	222	54	19	11	14	25
52456 a	867	390	98	479	147	0	12	4	3	0
52531 a	887	280	99	494	217	8	7	3	3	2

52554 b	819	436	134	384	170	37	11	4	5	0
52850 a	880	461	129	341	145	25	6	3	10	1
528511b	809	369	157	417	291	10	10	13	19	2
528512a	771	367	141	419	235	23	7	29	6	2
52853 a	859	384	125	395	166	40	13	16	1	1
52855 b	811	474	140	390	141	16	13	12	3	0
52857 a	788	409	133	380	218	46	12	6	8	0
53150 a	848	437	123	392	163	6	6	2	23	0
531511a	836	356	140	395	224	15	17	8	9	0
531512b	818	404	133	379	204	30	16	9	7	0
53153 a	811	446	137	367	176	29	15	6	12	1
53155 b	860	429	130	383	158	14	11	2	13	0
53247 a	833	422	135	384	170	29	12	6	9	0
M (25)	815,7	416,1	131,6	399,2	179,9	25,3	11,9	7,8	10,8	1,9

f. 1721-1740

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S.adj	Räkn.	Interj.	Övr.
61100 b	857	300	122	436	203	36	13	0	30	3
61172 b	819	429	126	424	165	26	6	0	5	0
61173 a	848	466	103	452	149	10	18	2	12	0
61178 a	804	445	134	400	148	31	14	0	23	1
612451 a	888	351	113	387	190	40	10	5	16	0
612452 a	873	398	136	377	179	22	6	1	8	0
612551 a	783	481	106	404	161	29	14	6	17	0
612552 a	820	435	134	428	125	32	15	0	11	0
61272 b	850	361	116	404	194	56	11	4	4	0
61274 b	847	394	100	449	169	6	20	1	14	0
61281 b	868	346	111	419	121	111	6	6	12	0
61355 a	770	500	129	400	143	16	26	1	15	0
61386 a	835	403	123	368	199	18	24	3	26	0
61485 b	806	450	132	392	158	34	20	0	8	0
61277 b	828	371	105	450	182	29	7	5	23	0
62277 b	792	469	116	371	168	37	14	10	11	12
62475 a	794	455	137	410	161	7	23	9	4	0
62477 b	879	418	127	399	141	1	22	9	4	0
62577 b	804	442	130	383	165	19	16	5	20	16
62779 a	833	346	157	433	201	1	25	2	2	0
62871 a	805	504	139	362	151	14	9	13	3	0
62880 a	840	453	130	383	158	7	15	6	8	0
62884 b	857	268	143	427	240	6	22	4	33	0
63171 a	863	506	116	336	136	20	18	0	3	0
63180 a	822	454	160	350	135	27	31	8	10	3
63184 b	766	465	118	413	187	6	18	5	22	0
63282 b	803	531	131	380	107	30	13	1	4	0
M (27)	827,9	423,7	125,7	401,4	164,3	24,9	16,1	3,9	12,9	1,3

g. 1741-1760

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S.adj	Räkn.	Interj.	Övr.
71100 a	829	458	130	382	134	23	14	4	26	0
71177 a	844	475	129	391	130	6	16	22	7	0
71182 a	811	430	120	461	126	19	11	0	22	0
71191 a	876	430	144	397	138	0	9	2	5	0
71272 a	890	397	146	394	204	35	9	5	0	0
71294 b	878	363	114	417	161	36	9	4	18	0
721911 a	812	462	183	382	139	0	8	0	14	0
721912 b	823	476	130	372	148	26	9	2	14	0
72277 b	858	385	103	386	185	46	13	13	10	1
72391 a	798	522	159	365	138	8	5	3	2	0
72393 b	804	497	164	394	128	5	4	3	1	0
72491 b	785	483	138	399	153	11	16	6	9	0
72591 b	830	413	164	376	172	26	7	4	8	0
72593 b	800	391	170	428	151	35	15	3	7	0
72877 a	777	457	136	412	156	28	19	8	7	0
72891 b	790	468	201	370	141	11	4	7	8	0
73177 a	787	516	158	350	153	10	18	1	7	0
73191 b	824	516	163	329	131	10	17	2	8	0
73277 a	833	543	144	320	115	16	18	8	3	0
73291 b	764	562	213	291	94	50	13	7	6	0
73377 a	813	514	154	310	121	61	16	5	6	0
73391 b	716	559	161	361	128	70	1	4	0	0
733921 b	773	543	175	346	131	23	1	3	5	0
733922 b	833	400	115	418	160	57	5	7	5	0
M (24)	814,5	469,2	150,6	377,1	143,2	25,5	10,7	5,1	8,3	0,0

Tab. A 1.5 Ordens fördelning i medeltal på huvudordklasser i poesiens genrer

Genrer	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S.adj	Räkn.	Interj.	Övr.
Bibelepik I	822,8	413,0	141,8	396,4	174,0	25,9	10,9	3,4	11,4	0,1
Bibelepik II	821,6	400,4	135,6	408,1	170,2	40,6	8,6	2,9	12,9	0,3
Psalm I	816,7	432,9	121,8	416,2	153,6	24,9	10,8	4,6	18,4	0,2
Psalm II	843,1	407,7	122,3	413,1	151,4	25,7	14,2	0,9	20,2	0,2
Andl. did.	805,4	437,0	126.8	385.8	174,6	30,1	15,7	7,6	14,7	0,3
M. andl. genrer	821,9	418,2	129,7	403,9	164,8	29,4	12,0	3,9	15,5	0,3
V. epik	791,0	499,5	163,8	339,6	132,7	57,7	5,7	5,4	4,5	0,1
Panegyrik	795,4	498,5	177,7	336,2	136,6	31,0	9,8	6,2	8,2	0,4
Gravd. I	820,7	436,8	157,4	361,3	176,7	23,6	12,6	3,4	7,2	0,4
Gravd. II	814,6	436,9	148,9	370,4	175,1	18,4	16,2	5,2	13,7	0,6
Sällskapsp.	811,1	423,6	142,9	395,1	167,1	26,6	11,2	7,6	9,6	5,0
Bröll. I	799,0	437,7	155,8	386,0	172,9	18,1	11,2	10,4	8,1	0,8
Bröll. II	824,2	394,4	144,5	388,7	186,3	28,4	12,7	10,3	9,6	0,9
V. did	827,0	398,8	125,8	421,2	186,6	8,2	17,6	5,1	8,7	1,1
Satir	824,3	370,5	138,9	426,1	193,2	19,6	11,0	5,0	8,5	2,9
Kärleksp.	869,5	374,5	129,6	400,2	174,0	18,4	7,1	2,2	15,2	0,3
M. prof. genrer	817,7	427,1	148,5	382,5	170,1	25,0	11,5	6,1	9,3	1,3
M. genrer	819,1	424,1	142,2	389,6	168,3	26,5	11,7	5,3	11,4	0,9

Tab. A 1. 6 Differensindex för löpordens fördelning på ordklasser i genregrupperna jämförda två och två

BE 2	Ps.1	Ps.2	AD	VE	Pan.	Gr.1	Gr.2	Br.1	Br.2	VD	Sat.	Kärl.	Säll.

BE 1	547	956	995	843	2846	2612	881	839	934	520	1019	1098	438	1254
BE 2		1011	958	1124	2950	2908	1397	1326	1428	896	949	1094	864	1182
Ps. 1			673	887	2845	2589	1372	1181	1299	1497	1210	1485	893	1388
Ps. 2				1402	3386	3126	1829	1710	1888	1384	1091	1550	1280	1232
AD					2522	2262	941	632	644	1068	1413	1830	698	1706
VE						622	2101	2343	2188	3079	3774	3851	2559	4034
Pan.							1875	2080	1914	2800	3511	3588	2280	3834
Gr.1								427	769	1107	1700	1807	963	2091
Gr.2									614	1092	1531	1740	796	1904
Br.1										1096	1684	1794	710	2044
Br.2											899	926	794	1430
VD												703	1261	1261
Sat.													1404	1113
Kärl.														1698

Tab. A 1. 7 a-o Ordens fördelning på ordklasser i genregrupperna

a. Världslig epik

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
323	784	529	189	276	144	66	6	5	1	
4431	832	461	196	312	155	20	5	5	14	
4432	787	440	193	326	184	34	6	20	10	
777	813	514	154	310	121	61	16	5	6	
791	716	559	161	361	128	70	1	4		
7921	773	543	175	346	131	23	1	3	5	
7922	833	400	115	418	160	57	5	7	5	
8931	797	544	137	330	111	66	8	4	2	1
8932	779	499	158	349	104	109	1		1	
8933	796	506	160	368	89	71	8	1	1	
M	791,0	499,5	163,8	339,6	132,7	57,7	5,7	5,4	4,5	0,1
s	31,86	48,43	24,29	36,74	27,14	25,09	4,29	5,24	4,32	0,30
v	.040	.097	.148	.108	.205	.435	.753	.970	.960	3.000

b. Panegyrik

Text	Formor	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
13207	694	516	217	347	137	61	6	9	13	0
23213	805	542	204	318	85	23	4	5	10	4
33221	778	529	232	249	147	36	8	12	9	0
43231	813	447	161	374	176	5	9	5	10	0
43232	825	430	154	381	174	22	5	4	5	0
43243	806	463	186	318	161	38	10	5	13	0
53247	833	422	135	384	170	29	12	6	9	0
63282	803	531	131	380	107	30	13	1	4	0
73277	833	543	144	320	115	16	18	8	3	0
73291	764	562	213	291	94	50	13	7	6	0
M	795,4	498,5	177,7	336,2	136,6	31,0	9,8	6,2	8,2	0,4
s	39,81	49,65	35,33	42,81	32,54	15,45	4,09	2,86	3,37	1,20
v	.050	.100	.199	.127	.238	.498	.418	.461	.297	3.000

c. Gravdikt I

Text	Formor	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.

13106	793	447	196	363	173	5	9	6	8	0
23115	787	403	173	372	181	54	7	3	18	2
331241	812	390	159	359	187	71	8	7	6	1
43132	906	382	130	358	191	20	8	1	4	0
43136	788	387	158	390	235	15	19	3	5	0
43147	811	465	181	361	154	16	5	3	4	0
531511	836	356	140	395	224	15	17	8	9	1
63171	863	506	116	336	138	20	18	0	3	0
73177	787	516	158	350	153	10	18	1	7	0
73191	824	516	163	329	131	10	17	2	8	0
M	820,7	436,8	157,4	361,3	176,7	23,6	12,6	3,4	7,2	0
s	36,86	57,95	22,57	19,76	32,62	20,29	5,31	2,58	4,07	0,66
v	.045	.133	.143	.055	.185	.860	.422	.758	.565	1.658

d. Gravdikt II

Text	Formor	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
33123	778	451	212	334	181	14	7	3	20	0
331242	818	409	145	363	197	28	22	5	11	2
43144	771	500	183	343	151	22	19	1	10	0
43145	854	379	149	376	197	8	17	11	9	0
53150	848	437	123	392	163	6	6	2	23	0
531512	818	404	133	379	204	30	16	9	7	0
53153	811	445	137	367	177	29	15	6	12	1
53155	860	429	130	382	159	14	11	2	13	0
63180	823	455	159	347	136	27	31	8	11	3
63184	766	466	118	412	187	6	18	5	22	0
M	814,7	437,5	148,9	369,5	175,2	18,4	16,2	5,2	13,8	0,6
s	32,31	32,70	27,64	22,62	21,19	9,38	6,94	3,16	5,42	1,02
v	.040	.075	.186	.061	.121	.510	.428	.607	.393	1.700

e. Bröllopsdikt I

	Formor	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
22800	668	524	252	322	170	43	11	7	2	1
32823	783	424	164	358	216	28	9	3	13	2
328241	819	439	128	390	162	17	17	20	8	0
42836	898	308	97	450	212	9	11	9	6	0
42847	801	431	154	396	172	14	7	18	7	0
52851	809	369	157	417	191	10	10	13	19	5
62871	805	504	139	362	151	14	9	13	3	0
62880	840	453	130	383	158	7	15	6	8	0
72877	777	457	136	412	156	28	19	8	7	0
72891	790	468	201	370	141	11	4	7	8	0
M	799,0	437,7	155,8	386,0	172,9	18,1	11,2	10,4	8,1	0,8
s	54,78	59,28	41,16	34,01	24,18	10,83	4,35	5,18	4,61	1,54
v	.069	.135	.264	.088	.140	.598	.389	.498	.570	1.921

f. Bröllopsdikt II

Text	Formor	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
22815	736	456	175	392	188	25	11	11	3	3
328242	842	365	120	430	178	38	19	3	6	1
42840	803	378	205	333	177	60	13	11	17	3

42845	896	382	135	375	176	7	11	8	10	0
52850	880	461	129	341	145	25	6	3	10	0
528512	771	367	141	419	235	23	7	29	6	2
52853	859	382	125	395	166	40	13	16	1	1
52855	811	474	140	390	141	16	13	12	3	0
52857	788	409	133	380	218	46	12	6	8	0
62884	860	267	143	427	239	5	22	4	33	0
M	824,6	394,1	144,6	388,2	186,3	28,5	12,7	10,3	9,7	1,0
s	48,60	57,62	24,63	31,28	32,54	16,57	4,58	7,46	8,90	1,18
v	.059	.146	.170	.081	.175	.581	.361	.724	.918	1.183

g. Världslig didaktik och reflexionspoesi

Text	Formor	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
12703	849	368	87	454	197	4	17	4	18	2
12705	807	320	113	465	207	37	18	11	16	6
22711	846	345	126	415	252	4	9	0	2	1
42440	800	445	148	348	200	13	17	4	24	1
42746	810	418	129	408	207	4	17	0	6	1
52456	867	390	98	479	147	0	12	4	3	0
62475	794	455	136	411	161	7	23	9	4	0
62477	879	418	128	398	141	1	22	9	4	0
62779	833	346	157	433	201	1	25	2	2	0
72491	785	483	138	399	153	11	16	6	9	0
M	827,0	398,8	126,0	421,0	186,6	8,2	17,6	4,9	8,8	1,1
s	30,75	51,03	20,44	36,30	33,20	10,42	4,61	3,62	7,40	1,76
v	.037	.128	.162	.086	.178	1,271	.262	.738	.841	1.498

h. Satir

Text	Formor	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
32525	827	342	135	437	210	18	17	6	5	3
32628	757	361	129	465	229	21	19	3	16	0
42531	846	376	140	393	220	7	4	1	8	0
42636	857	291	124	490	204	10	6	15	3	0
42936	816	372	165	410	194	15	8	6	10	4
52531	887	280	99	494	217	8	7	3	3	2
52554	819	436	134	384	170	37	11	4	5	0
62577	804	443	129	384	165	19	16	5	20	15
72591	830	413	164	376	172	26	7	4	8	0
72593	800	391	170	428	151	35	15	3	7	0
M	824,3	370,5	138,9	426,1	193,2	19,6	11,5	5,0	8,5	2,9
s	33,78	52,17	20,81	42,12	25,55	9,96	5,06	3,63	5,28	4,41
v	.040	.141	.150	.099	.132	.508	.460	.727	.621	1.522

i. Sällskapspoesi och naturbeskrivande dikt

Text	Formor	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
10006	743	474	156	447	135	12	12	7	13	1
32227	853	371	146	408	180	18	8	6	10	0
42236	831	373	174	409	175	12	7	9	6	4
42248	833	385	163	367	179	39	15	5	13	1
52251	792	436	138	393	159	35	15	9	16	7

52252	801	329	110	415	222	54	19	11	14	25
62277	792	469	116	371	168	37	14	10	11	12
72277	857	385	103	386	184	46	13	13	10	3
72391	798	522	159	366	137	8	5	3	2	0
72393	804	497	164	394	128	5	4	3	1	0
M	810,4	424,1	142,9	395,6	166,7	26,6	11,2	7,6	9,6	5,3
s	32,29	60,89	33,83	23,98	26,83	16,65	4,69	3,20	4,80	7,51
v	.040	.144	.167	.061	.161	.626	.418	.421	.500	1.417

j. Kärlekspoesi

Text	Formor	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
12106	849	437	165	355	127	34	9	7	15	2
221141	932	299	105	457	178	13	12	2	2	0
221142	981	221	90	489	193	17	6	0	3	0
32122	871	349	145	364	222	14	6	2	27	0
32124	872	391	118	425	146	20	3	2	22	1
421362	846	386	112	407	215	9	9	1	15	0
42138	881	353	143	392	189	22	2	1	17	0
62177	828	371	105	449	183	29	7	5	23	0
721911	812	462	183	382	139	0	8	0	14	0
721912	823	476	130	372	148	26	9	2	14	0
M	869,5	374,5	129,6	409,2	174,0	18,4	6,5	2,2	15,2	0,3
s	49,64	72,56	27,83	42,30	30,92	9,52	2,84	2,09	7,59	0,64
v	.057	.194	.215	.103	.178	.517	.401	.949	.499	2.134

Kärlekspoesi, tillägg

Text	Formor	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
421361	831	359	127	443	216	4	5	1	12	2
421363	839	331	126	435	226	25	3	4	11	2
421364	847	313	122	503	196	9	3	2	4	1
42139	822	378	154	395	178	25	9	3	36	0
M	859,6	366,1	130,4	419,1	182,6	17,6	6,5	2,3	15,4	0,4
s	45,07	64,15	24,51	44,17	31,05	9,57	2,90	1,87	9,11	0,73
v	.052	.175	.188	.105	.170	.542	.446	.817	.593	1.700

k. Psalm I

Text	Formor	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
11101	774	403	119	455	160	44	18	24	1	2
11103	787	449	98	453	175	9	13	3	13	0
31124	766	467	123	431	148	22	10	2	31	0
411311	879	394	101	424	141	25	12	6	18	0
41133	802	429	136	389	145	49	9	1	40	0
51100	773	422	134	422	163	47	8	2	29	0
51155	862	448	107	385	167	4	9	2	16	0
61172	819	429	126	424	165	26	6	0	5	0
71100	829	458	130	382	134	23	14	4	26	0
71191	876	430	144	397	138	0	9	2	5	0
M	816,7	432,9	121,8	416,2	153,6	24,9	10,8	4,5	18,4	0,2
s	41,24	22,01	14,68	25,47	13,37	16,60	3,31	6,65	12,22	0,60
v	.050	.051	.121	.061	.087	.669	.307	1.446	.664	3.000

l. Psalm II

Text	Formor	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
11104	895	351	119	398	162	40	9	2	24	0
21112	823	466	141	361	118	56	16	0	19	0
41134	843	441	128	389	154	18	7	2	18	0
41141	823	394	119	424	178	32	15	0	15	0
41142	887	379	106	420	144	9	23	0	32	0
61100	854	302	122	437	203	36	13	0	30	3
61173	848	407	103	451	149	10	18	2	12	0
61178	805	445	134	400	147	31	14	0	23	1
71177	844	476	129	390	130	6	16	2	7	0
71182	812	429	120	461	126	19	11	0	22	0
M	843,4	409,0	122,1	413,1	151,1	25,7	14,2	0,8	29,2	0,4
s	28,27	51,38	11,09	29,49	24,06	15,21	4,35	0,98	7,32	0,92
v	.034	.126	.091	.071	.159	.592	.307	1,225	.362	2.291

m. Biblisk epik I

Text	Formod	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
31223	804	498	190	304	157	17	15	3	12	0
412312	870	399	122	399	154	32	2	8	14	0
412315	851	318	139	463	203	9	7	3	7	0
41237	741	485	220	358	146	32	6	1	11	0
41244	809	429	160	389	161	21	11	3	16	1
51231	785	414	152	408	205	17	13	0	6	0
612451	888	351	113	387	190	40	10	5	16	0
612551	783	481	106	403	161	29	14	6	17	0
61272	850	361	116	404	194	56	11	4	4	0
61274	847	394	100	449	169	6	20	1	14	0
M	822,8	413,0	141,8	396,4	174,0	25,9	10,9	3,4	11,7	0,1
s	43,41	57,81	37,15	41,95	20,72	14,33	4,83	2,33	4,36	0,30
v	.053	.140	.262	.106	.119	.553	.443	.686	.373	3.000

n. Biblisk epik II

Text	Formord	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
412311	816	369	143	457	163	28	3	1	19	1
412313	836	387	121	417	175	36	14	3	10	1
41246	776	429	146	388	192	43	8	3	15	0
51258	677	503	201	381	163	45	7	3	20	0
51260	860	379	103	402	210	17	9	3	16	1
612452	875	397	137	375	179	22	6	1	8	0
612552	819	436	134	428	125	32	15	0	11	0
61281	878	326	111	426	123	112	6	6	12	0
71272	810	397	146	394	204	35	9	5	0	0
71294	876	364	114	417	162	36	9	4	18	0
M	822,3	398,7	135,6	408,5	169,6	40,6	8,6	2,9	12,9	0,3
s	58,16	45,92	26,27	23,95	27,82	25,16	3,44	1,76	5,75	0,46
v	.071	.115	.194	.059	.164	.620	.400	.606	.446	1.528

o. Andlig didaktik

Text	Formord	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
11308	810	451	104	348	188	60	8	26	5	0
41331	867	332	133	434	194	8	9	0	23	0
41335	863	411	90	380	195	32	10	3	16	0
41340	762	436	167	360	182	48	10	2	33	0
51351	806	386	145	411	203	17	15	6	11	0
51359	819	486	114	382	140	31	14	8	6	0
51361	714	542	128	383	141	39	20	27	4	0
61355	770	500	129	400	143	16	26	1	15	0
61385	806	451	132	391	158	34	20	0	8	0
61386	835	403	123	368	199	18	24	3	26	1
M	805,2	439,8	126,5	385,7	174,3	30,3	15,6	7,6	14,7	0,3
s	44,37	57,59	20,18	23,78	24,55	15,23	6,20	9,75	9,36	0,64
v	.055	.131	.159	.062	.141	.502	.397	1.283	.637	2.134

Tab. A 1. 8 Genrerna jämförda parvis med avseende på de fem stora ordklasserna. Medelvärden, skillnaderna mellan dessa, 95-procentigt konfidensintervall kring skillnaderna samt upp gift om signifikans

Genre	Klass	M1	M2	Diff.	I		Sign.
Panegyrik - Gravdikt	Formord	795,4	817,7	22,3	- 7,58	52,18	nej
Fg 28	Subst.	498,5	437,2	61,6	22,20	100,60	ja
	Adj.	177,7	153,2	24,6	0,67	48,43	ja
	Verb	336,2	370,4	34,2	5,59	62,81	ja
	Adv.	136,6	176,0	39,4	15,45	63,35	ja
Gravdikt – Bröll.-dikt	Formord	817,7	811,8	5,9	- 23,61	35,41	nej
	Subst.	437,2	415,9	21,3	- 14,91	57,51	nej
Fg 38	Adj.	153,2	150,2	3,0	- 16,86	22,86	nej
	Verb	365,4	387,1	22,3	- 3,96	37,36	ja
	Adv.	175,0	179,6	4,6	- 14,08	23,28	nej
Sällskapsp. – Kärleksp.	Formord	810,4	869,5	59,1	17,65	100,56	ja
Fg 18	Subst.	424,1	374,5	49,6	- 16,71	115,91	nej
	Adj.	142,9	129,6	13,3	- 12,35	38,95	nej
	Verb	395,6	409,2	13,6	- 20,44	47,64	nej
	Adv.	166,7	174,0	7,3	- 21,36	35,96	nej
Sällskapsp. - Psalm	Formord	810,4	830,1	19,7	- 9,93	49,33	nej
Fg 28	Subst.	424,1	420,9	3,2	- 36,63	43,03	nej
	Adj.	142,9	122,0	21,0	6,78	35,22	ja
	Verb	395,6	414,7	19,1	- 2,53	42,63	nej
	Adv.	166,7	152,4	14,3	- 3,87	32,47	nej
Kärleksp. – Psalm	Formord	830,1	869,5	39,4	4,96	73,84	ja
Fg 28	Subst.	420,9	374,5	46,4	2,42	90,38	ja
	Adj.	122,0	129,6	7,6	- 8,15	23,35	nej
	Verb	414,7	409,2	5,5	- 21,68	32,68	nej
	Adv.	142,4	174,0	21,6	2,04	41,16	ja
V. didaktik – A. didaktik	Formord	827,0	805,9	21,8	- 15,99	59,59	nej
Fg 18	Subst.	398,8	439,8	41,0	- 12,86	94,86	nej
	Adj.	126,0	126,5	0,5	- 19,61	20,61	nej
	Verb	421,0	385,7	35,3	4,92	65,68	ja
	Adv.	186,6	174,3	12,3	- 16,61	41,21	nej
Psalm – B. epik	Formord	830,1	822,6	7,6	- 21,94	37,14	nej
Fg 38	Subst.	420,9	405,9	15,0	- 16,02	46,02	nej
	Adj.	122,0	138,7	16,7	0,55	32,85	ja
	Verb	414,7	402,4	12,3	- 8,24	32,84	nej
	Adv.	152,4	171,8	19,4	4,84	33,96	ja
Psalm – A. didaktik	Formord	830,1	805,2	24,9	- 7,90	57,70	nej
Fg 28	Subst.	420,9	439,8	18,9	- 19,82	57,62	nej
	Adj.	122,o	126,5	4,5	- 8,39	17,39	nej
	Verb	414,7	385,7	29,0	7,42	50,58	ja
	Adv.	152,4	174,3	21,9	4,47	39,33	ja
B. epik – A. didaktik	Formord	822,6	805,2	17,4	- 22,77	57,57	nej
Fg 28	Subst.	405,9	439,8	33,9	- 10,57	78,37	nej
	Adj.	138,7	126,5	12,2	- 5,79	30,19	nej
	Verb	402,4	385,7	16,7	- 9,04	42,44	Nej
	Adv.	171,8	174,3	2,5	- 17,62	22,62	nej

Tab. A 1.9 a-m. Löpordens fördelning på ordklasser hos valda författare
a. Stiernhielm
1. Absoluta värden

Text	Form	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
Hercules	1833	1378	521	795	299	50	16	11	12	13
Harmskr.	235	114	84	80	33	4	0	0	7	0
Panegyrik	946	674	233	389	118	32	1	6	18	0
Cupido	1453	821	323	659	172	67	0	2	21	0
Freds-Afl	1119	583	252	528	180	50	0	3	12	0
Parn.	978	520	218	449	134	43	1	4	14	6
Lyck.	115	114	32	42	6	2	0	0	1	0
Småd.	320	223	90	130	35	1	0	0	7	0
Övr	199	95	47	75	42	2	0	2	3	1
Bröll.	668	524	252	322	170	43	11	7	2	1
Summa	7766	5046	2054	3469	1189	294	29	35	97	21

2. Per 2000 ord (ca.)

Text	Form	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
Hercules	744	559	211	323	121	20	6	4	5	5
Harmskri.	844	409	302	287	118	14	0	0	25	0
Panegyrik	783	558	193	322	98	26	1	5	15	0
Cupido	826	466	185	374	98	38	0	1	12	0
Freds-Afl	821	428	185	387	132	37	0	2	9	0
Parn.	775	459	192	396	118	38	1	4	12	5
Lyck.	737	731	205	269	38	13	0	0	3	0
Småd.	794	553	223	323	87	2	0	0	17	0
Övr	854	408	202	323	180	9	0	9	13	4
Bröll.	668	524	252	322	170	43	11	7	2	1
N	776,6	504,6	205,4	346,9	118,9	29,4	2,9	3,5	9,7	2,1

b. Spegel

Text	Form	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
4111	879	394	101	424	141	25	12	6	18	0
4112	892	399	120	426	110	26	6	1	20	0
4122	869	399	122	398	154	34	2	8	14	0
4123	840	385	121	416	174	36	14	3	10	1
4124	940	294	124	429	184	6	5	0	18	0
4125	851	318	139	463	203	9	7	3	7	0
413	867	332	133	434	194	8	9	0	23	0
425	846	376	140	393	220	7	4	1	8	5
512	785	414	152	408	205	17	13	0	6	0
525	887	280	99	494	217	8	7	3	3	2
M	865,6	359,1	125,1	428,5	180,2	17,6	7,9	2,5	12,7	0,8
s	38,25	46,14	15,86	28,82	33,86	11,12	3,81	2,58	6,47	1,54
v	.044	.128	.127	.067	.188	.632	.482	1.032	.509	1.920

c. Holmström

Text	Form	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
4211	831	359	127	443	216	4	5	1	12	2
4212	846	386	112	407	215	9	9	1	15	0
4214	847	316	122	503	193	9	3	2	4	1
422	832	371	174	409	175	12	7	9	6	4
426	857	292	124	489	204	10	6	15	3	0
428	898	308	97	450	213	9	11	8	6	0
429	817	372	165	410	194	15	8	6	10	4
431	788	387	158	390	235	15	19	3	5	0

4321	815	447	160	374	174	5	10	5	5	0
4322	827	430	154	380	172	23	5	4	10	0
M	835,8	366,8	139,5	425,5	199,1	11,1	8,3	5,4	7,6	1,1
s	27,81	47,90	24,65	42,17	20,01	5,24	4,27	4,13	3,72	1,58
v	.033	.131	.177	.099	.100	.472	.514	.764	.490	1.434

d. Dalin

Text	Form	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
621	828	371	105	450	182	29	7	5	23	0
622	792	469	116	371	168	37	14	10	11	12
624	879	418	127	399	141	1	22	9	4	0
625	804	442	130	383	165	19	16	5	20	16
711	844	475	129	391	130	6	16	2	7	0
722	858	385	104	386	185	46	13	13	10	0
728	777	456	138	412	156	28	18	8	7	0
731	787	517	158	350	152	10	10	1	7	0
732	834	543	144	320	115	16	16	8	3	0
733	812	516	153	310	121	61	16	5	6	0
M	821,5	459,2	130,4	377,2	151,5	25,3	15,8	6,6	9,8	2,8
s	31,27	54,05	17,55	39,82	23,16	17,84	3,76	3,50	6,31	5,67
v	.038	.118	.135	.106	.153	.705	.238	.530	.643	2,025

e. Nordenflycht

Text	Form	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
711	875	430	145	397	137	0	9	2	5	0
7211	811	462	183	382	141	0	6	0	15	0
7212	823	476	130	372	148	26	9	2	14	0
723	798	522	159	365	138	8	5	3	2	0
724	785	483	138	399	153	11	16	6	9	0
725	830	413	164	376	172	26	7	4	8	0
728	790	468	201	370	141	11	4	7	8	0
731	823	516	163	329	132	10	17	2	8	0
732	764	562	213	291	94	50	13	7	6	0
733	716	557	161	361	128	72	1	4	0	0
M	801,5	488,9	165,7	364,2	138,4	21,4	8,7	3,7	7,6	0,0
s	40,45	47,33	25,16	30,73	18,90	22,05	4,96	2,24	4,43	0,00
v	.050	.097	.152	.084	.137	1.030	.570	.605	.591	0.000

f. Columbus

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
323	784	529	189	276	144	66	6	5	1	
32823	783	424	164	358	216	28	9	3	13	2
33123	778	451	212	334	181	14	7	3	20	0
31223	804	498	190	304	157	17	15	3	12	0
M	787,3	475,5	188,8	318,0	174,5	31,3	9,3	4,0	11,5	0,0
s	40,45	47,33	25,16	30,73	18,90	22,05	4,96	2,24	4,43	0,00
v	.050	.097	.152	.084	.137	1.030	.570	.605	.591	0.000

g. Lucidor

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
311	766	467	123	431	148	22	10	2	31	0
321	872	391	118	425	146	20	3	2	22	1
3281	819	439	128	390	162	17	17	20	8	0
3282	842	365	120	430	178	38	19	3	6	1

3311	812	390	159	359	187	71	8	7	6	1
3312	819	405	145	364	199	88	22	5	11	2
M	821,7	409,5	132,2	399,8	170,0	42,7	13,2	6,5	14,0	0,8
s	32,02	33,91	14,92	30,45	19,66	27,32	6,67	6,29	9,36	0,68
v	.039	.083	.113	.076	.116	.640	.506	.968	.669	.825

h. Wexionius

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
413	762	435	166	360	185	47	10	2	33	0
424	800	447	147	347	200	13	17	4	24	1
428	803	378	205	333	177	60	13	11	17	3
M	788,3	420,0	172,7	346,7	187,3	40,0	13,3	5,7	24,7	1,3
s	18,66	30,10	24,14	11,03	9,53	19,82	2,87	3.86	6,55	1,25
v	.024	.072	.140	.032	.051	.495	.215	.681	.265	.935

i. Rudeen

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
428	801	431	154	396	172	14	7	18	7	0
431	811	465	181	361	154	16	5	3	4	0
532	833	422	135	384	170	29	12	6	9	0
M	815,0	439,3	156,7	380,3	165,3	19,7	8,0	9,0	6,7	0,0
s	13,37	18,52	18,87	14,52	8,06	6,65	2,94	6,48	2,05	0,00
v	.016	.042	.120	.038	.049	.338	.368	.720	.308	.000

j. Brenner

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
428	896	382	135	375	176	7	11	8	10	0
431	854	379	149	376	197	8	17	11	9	0
6121	888	351	113	387	190	40	10	5	16	0
6122	873	398	136	378	189	23	6	1	8	0
M	877,8	377,5	133,3	379,0	188,0	19,5	11,0	6,3	10,8	0,0
s	16,01	16,92	12,93	4,74	7,58	13,43	3,94	3,70	3,11	0,00
v	.018	.045	.097	.013	.040	.688	.358	.592	.290	0.000

k. Runius

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
513	806	365	146	411	203	17	15	9	11	0
522	792	436	138	395	159	35	15	6	16	7
5281	809	369	157	417	191	10	10	13	19	5
5282	771	367	141	419	235	23	7	29	6	2
5311	836	356	140	395	224	15	17	8	9	7
5312	818	404	133	379	204	30	16	9	7	0
M	805,3	382,8	142,5	402,7	202,7	21,7	13,3	12,3	11,3	2,5
s	20,30	28,15	7,54	14,26	24,31	8,67	3,59	7,74	4,71	2,63
v	.025	.074	.053	.035	.120	.400	.269	.627	.416	1.052

l. Frese

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
511	862	448	107	385	167	4	9	2	16	0
528	811	474	140	390	141	16	13	12	3	0
531	860	429	130	383	158	14	11	2	13	0
6121	783	481	106	403	161	17	29	6	14	0
6122	820	435	134	428	125	11	32	0	15	0
613	770	500	129	400	143	16	26	1	15	0

M	817,7	461,2	124,3	398,2	149,2	13,0	20,0	3,8	12,7	0,0
s	34,84	25,69	13,10	15,20	14,29	4,47	9,24	4,10	4,42	0,00
v	.043	.056	.105	.038	.096	.344	.462	1.069	.349	0.000

m. Gyllenborg

Text	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	S. adj.	Räkn.	Interj.	Övr.
723	804	487	164	394	128	5	4	3	1	0
725	800	391	170	428	151	35	15	3	7	0
8331	797	544	137	330	111	66	8	4	2	1
8332	779	499	158	349	104	109	1	0	1	0
8333	796	506	160	368	89	71	8	1	1	0
M	795,2	487,4	157,8	373,8	116,6	57,2	7,2	2,2	2,4	0,2
s	8,57	51,13	11,18	34,39	21,28	35,12	4,71	1,47	2,33	0,40
v	.011	.105	.071	.092	.183	.614	.654	.668	.972	2.000

Tab. A 1. 10 Differensindex för löpordens fördelning på ordklasser hos valda författare jämförda två och två

	Spegel	Holm.	Dalin	Nord.	Col.	Luc.	Wex.	Rud.	Bren.	Run.	Frese	Gyll.
Stiernhielm	4828	4536	2521	1392	1515	3496	2370	2576	4256	3809	2861	1552
Spegel		888	2541	3524	3921	1760	3178	2410	1076	1731	2309	4012
Holmström			2383	3194	3663	1627	2203	2042	1326	1047	2261	3704
Dalin				1302	2085	1191	2151	913	1939	1940	602	1751
Nordenflycht					1473	2358	1984	1232	2942	2543	1547	916
Columbus						2693	1433	1907	3359	2934	2452	2027
Lucidor						1692	1240	1576	1193	1273	2464	
Wexionius								1654	2426	1939	2571	2473
Rudeen									1917	1569	1209	1738
Brenner										1399	2307	3478
Runius											1938	3069
Frese												2083

Tab. A. 1.11 Skillnaderna mellan olika författare beträffande valda ordklasser

Grupp	Klass	Diff.	I		Sign

Columbus-	Form.	34,4	- 8,22	77,02	nej
Lucidor	Subst.	66,0	4,70	127,30	ja
Fg 8	Adj.	56,6	30,30	82,90	ja
	Verb	81,5	30,42	132,58	ja
	Adv.	4,3	-34,11	42,71	nej
Columbus-	Form.	1,0	-32,32	34,32	nej
Wexionius	Subst	55,5	-29,35	140,35	nej
Fg 5	Adj.	16,5	-30,76	63,76	nej
	Verb	28,4	-28,54	85,34	nej
	Adv.	14,0	-36,06	64,06	nej
Lucidor-	Form.	43,9	1,32	86,48	ja
Spegel	Subst.	49,6	6,30	92,90	ja
Fg 14	Adj.	7,1	-11,23	25,43	nej
	Verb	28,7	- 6,08	63,48	nej
	Adv.	10,2	.24,48	44,88	nej
Columbus-	Form.	78,3	32,66	123,94	ja
Spegel	Subst.	116,4	54,20	178,60	ja
Fg. 12	Adj.	63,7	41,15	86,25	ja
	Verb	110,2	69,15	151,25	ja
	Adv.	5,9	-38,86	50,66	nej
Lucidor-	Form.	14,1	-20,70	48,90	nej
Holmström	Subst.	42,7	- 8,32	93,72	nej
Fg. 14	Adj.	7,1	-18,33	32,53	nej
	Verb	25,7	-19,43	70,83	nej
	Adv.	29,1	5,61	52,59	ja
Spegel-	Form.	29,8	- 3,30	62,90	nej
Holmström	Subst.	7,7	-38,86	57,27	nej
Fg 18	Adj.	14,2	- 6,31	34,71	nej
	Verb	3,0	- 32,75	38,75	nej
	Adv.	18,9	- 8,63	46,43	nej
Spegel-	Form.	!2,2	-34,38	58,78	nej
Brenner	Subst.	18,4	-37,36	74,16	nej
Fg 12	Adj.	8,2	-12,81	29,21	nej
	Verb	49,5	15,39	83,61	ja
	Adv.	7,8	-32,46	48,06	nej
Holmström	Form.	30,5	0,66	60,34	ja
Runius	Subst.	16,0	-33,15	65,15	nej

Fg 14	Adj.	3,2	-20,50	29,86	nej
	Verb	22,8	-17,91	53,51	nej
	Adv.	3,6	-22,06	29,26	nej
Holmström	Form.	42,0	7,16	34,84	ja
Brenner	Subst.	10,7	-47,08	68,48	nej
Fg 12	Adj.	6,7	-24,58	36,58	nej
	Verb	46,5	- 3,27	92,27	nej
	Adv.	11,1	-13,13	35,33	nej
Lucidor-	Form.	16,4	-21,41	54,21	nej
Runius	Subst.	26,7	-17,25	70,65	nej
Fg 10	Adj.	10,3	- 6,37	26,97	nej
	Verb	2,9	- 30,63	36,43	nej
	Adv.	32,7	1,66	63,74	ja
Lucidor-	Form.	6,7	-44,88	58,28	nej
Rudeen	Subst.	29,8	-26,36	85,96	nej
Fg 7	Adj.	24,5	- 6,42	55,42	nej
	Verb	19,5	- 30,15	69,15	nej
	Adv.	4,7	-26,92	36,32	nej
Lucidor-	Form.	0,2	-30,50	30,90	nej
Dalin	Subst.	49,7	- 6,43	105,83	nej
Fg 14	Adj.	1,8	-17,83	21,43	nej
	Verb	22,8	-20,63	65,83	nej
	Adv.	18,5	- 7,39	44,39	nej
Lucidor-	Form.	4,0	-43,19	51,19	nej
Frese	Subst.	51,7	9,27	94,13	ja
Fg 10	Adj.	7,0	-11,90	27,70	nej
	Verb	1,6	-32,34	35,54	nej
	Adv.	20,8	- 3,44	45,04	nej
Rudeen-	Form.	6,5	- 37,85	50,85	nej
Dalin	Subst.	19,9	-56,04	95,84	nej
Fg 11	Adj.	26,3	1,82	54,42	ja
	Verb	3,1	-52,97	59,17	nej
	Adv.	13,8	-18,76	46,36	nej
Rudeen-	Form.	13,5	-43,26	70,26	nej
Nordenfl.	Subst.	49,6	-17,24	116,44	nej
Fg 11	Adj.	9,0	-28,56	46,56	nej
	Verb	16,1	-27,73	59,93	nej

	Adv.	26,9	1,00	53,70	ja
Rudeen-	Form.	2,7	-53,07	58,47	nej
Frese	Subst.	21,9	-22,65	66,45	nej
Fg 7	Adj.	32,4	3,51	61,29	ja
	Verb	17,9	-10,44	46,24	nej
	Adv.	16,1	- 7,67	40,17	nej
Frese-	Form.	3,8	-34,78	42,38	nej
Dalin	Subst.	2,0	-51,79	55,79	nej
Fg 14	Adj.	6,1	-12,83	25,03	nej
	Verb	21,0	-17,78	59,78	nej
	Adv.	2,3	-21,67	26,27	nej
Frese-	Form.	16,2	-29,22	61,62	nej
Nordenfl.	Subst.	27,7	-20,25	75,65	nej
Fg 14	Adj.	41,4	16,06	66,74	ja
	Verb	34,0	3,26	64,76	ja
	Adv.	10,8	- 9,66	31,26	nej
Dalin-	Form.	20,0	-15,79	55,79	nej
Nordenfl.	Subst.	29,7	-20,59	79,99	nej
Fg 18	Adj.	35,3	13,83	56,77	ja
	Verb	13,0	-22,21	48,21	nej
	Adv.	13,1	- 7,83	34,03	nej
Nordenfl.-	Form.	6,3	-36,14	48,74	nej
Gyllenborg	Subst.	1,5	-60,30	63,30	nej
Fg 13	Adj.	7,9	-19,47	35,27	nej
	Verb	9,6	-31,06	50,26	nej
	Adv.	21,8	- 3,27	46,87	nej

Tab. A 1.12 Summorna av homogenitetsindex för periodgrupperna

	I	II	III	IV:a	IV:b	V	VI	VII
Formord	364,0	721,0	271,0	403,6	243,2	297,0	197,0	222,4
Subst.	488,8	978,4	585,0	368,0	454,0	424,0	490,0	420,4
Adj.	341,2	440,0	264,4	252,0	224,0	185,6	137,2	180,4
Verb	453,6	520,0	485,6	271,0	316,6	282,0	315,0	284,8
Adv.	230,0	425,0	262,0	187,4	195,6	241,0	168,4	154,0
Egenn.	211,2	161,6	163,2	71,8	99,0	157,2	88,8	94,4
S. adj.	39,2	34,0	35,6	33,0	54,8	28,0	45,0	45,8
Räkneord	41,6	24,0	38,4	33,2	49,4	33,6	31,0	28,4
Interj.	48,8	60,0	68,8	45,0	98,8	65,6	68,8	44,0
Övrigt	17,0	22,0	9,6	8,0	9,8	46,8	27,0	1,8
Summa	2235,4	3386,0	2183,6	1673,0	1745,2	1760,8	1568,2	1476,4

Tab. A 1.13 Summorna av homogenitetsindex för genregrupperna

	Psalm I	PsalmII	B.epik I	B.epik II	A. did.	Kärl.	Sällsk.	Satir
Formord	363,0	222,0	384,0	374,3	339,2	379,0	265,2	251
Subst.	180,8	433,0	484,0	343,8	462,0	559,0	556,0	416,0
Adj.	124,4	87,2	309,6	190,0	150,0	236,0	209,2	166,8
Verb	223,6	255,0	295,2	205,0	186,4	359,4	193,2	367,0
Adv.	124,0	185,2	192,0	224,0	230,4	272,0	205,8	229,6
Egenn.	138,0	133,0	119,8	156,4	124,4	78,0	156,0	81,2
S. adj.	27,6	34,0	37,2	26,0	54,2	23,0	41,6	29,0
Räkneord	41,6	9,6	18,8	13,4	76,4	13,2	28,0	24,0
Interj.	104,8	60,0	37,6	47,0	79,0	56,4	39,6	41,0
Övrigt	3,6	6,4	8,2	4,2	4,8	4,5	58,0	30,8
Summa	1331,4	1425,4	1886,4	1584,1	1707,8	1980,5	1652,6	1656,4

	V. did.	Bröl. I	Bröl. II	Grav. I	Grav. II	Paneg.	V. epik
Formord	278,0	356,0	422,0	292,8	266,8	382,4	232,0
Subst.	456,0	437,6	452,8	532,0	261,2	464,0	396,0
Adj.	158,8	301,6	182,0	172,4	214,8	327,0	195,6
Verb	294,4	270,0	245,6	149,6	152,0	370,0	283,0
Adv.	288,8	200,6	269,6	269,0	184,8	290,8	224,4
Egenn.	72,8	88,6	136,8	155,6	88,0	122,0	193,6
S. adj.	30,5	34,8	33,0	52,0	52,0	37,6	31,0
Räkneord	31,2	44,8	55,0	21,6	26,4	22,4	32,4
Interj.	63,4	31,6	63,2	28,4	47,8	29,6	33,9
Övrigt	11,6	11,2	9,4	5,6	8,4	8,8	1,8
Summa	1685,5	1776,8	1842,4	1679,0	1302,2	1993,6	1623,7

Tab. A 1.14 Summorna av homogenitetsindex för författargrupperna

	Spegel	Holm.	Dalin	Nord.
Formord	280,8	209,6	271,0	309,0
Subst.	424,8	384,4	448,0	402,8
Adj.	127,2	229,0	132,8	199,8
Verb	210,0	368,0	315,6	223,2
Adv.	283,6	175,0	198,0	130,0
Egenn.	101,2	51,2	150,0	176,8
S. adj.	32,8	31,6	26,8	41,0
Räkneord	21,0	32,8	30,0	19,0
Interj.	59,0	33,2	50,6	30,8
Övrigt	11,2	13,4	44,8	0,0
Summa	1551,6	1528,2	1667,8	1478,4

Tab. A 1. 15 Resultatet av variansanlys av genrens och tidens betydelse för fyra ordklassers storlek. Skattning av de båda faktorernas väntevärden i cellerna (I,J) enligt M+A(I) + B(J), där M = totalmedelvärdet, A(I) genrens avvikelse från detta, (B(J) periodens avvikelse och summorna av A -resp B-faktorerna är 0. Värdena inom parentes: medelfelen

Faktor		Subst.	Adj.	Verb	Adv.
Genrer					
V. epik	A_1 =	+56 (18)	+23 (8)	-44 (11)	-18 (9)
Panegyrik	A_2 =	+74 (15)	+31 (7)	-53 (9)	-33 (8)
Gravdikt	A_3 =	+16 (11)	+10 (5)	-25 (7)	+ 3 (6)
Sällskapsp.	A_4 =	- 7 (15)	- 1 (7)	+ 6 (9)	+-0 (8)

Bröllopsdikt	A_5 =	- 5 (12)	+ 7 (5)	- 3 (7)	+ 7 (6)
V. didaktik	A_6 =	-24 (16)	- 16 (7)	+27 (10)	+18 (8)
Satir	A_7 =	-54 (16)	- 5 (7)	+38 (10)	+22 (8)
Kärlekspoesi	A_8 =	-53 (13)	- 19 (6)	+32 (8)	+11 (7)
B. epik	A_9 =	-18 (11)	- 2 (6)	+11 (7)	+ 1 (6)
Psalm	A_{10} =	- 3 (11)	- 22 (5)	+24 (7)	- 18 (5)
A. didaktik	A_{11} =	+18 (16)	- 6 (7)	-13 (7)	+ 6 (8)
Perioder					
I	B_1 =	- 3 (31)	+- 0 (15)	+12 (19)	+ -0 (15)
II	B_2 =	- 7 (29)	+18 /13)	- 1 (18)	- 2 (14)
III	B_3 =	+ 1 (25)	+ 7 (12)	- 17 (15)	+ 9 (12)
IV	B_4 =	- 25 (20)	+ 1 (9)	+ 2 (12)	+ 11 (10)
V	B_5 =	- 10 (17)	- 14 (8)	+10 (10)	+ 10 (8)
VI	B_6 =	+ 5 (10)	- 16 (5)	+ 6 (6)	- 6 (5)
VII	B_7 =	+ 40 (10)	+ 3 (5)	- 11 (6)	- 22 (5)
M		425,2	146,1	390,1	169,2

Tab. A 1.16 a-d Medelvärden för fyra ordklasser under de olika perioderna efter borttagandet av genrerna, en efter en

a. Substantiv

Genre	I	II	III	IV	V	VI	VII
Utan red.	413,6	407,6	420,7	394,1	416,1	423,7	469,2
V.epik	413,6	407,6	413,2	391,4	416,1	423,7	462,2
Paneg.	462,2	394,2	412,9	390,3	415,9	419,6	461,6
Gravd.	410,6	408,1	413,1	390,5	416,5	417,3	464,9
Bröll.	413,6	389,3	423,8	396,0	417,8	425,7	469,8
Sällsk.	408,1	407,6	424,3	394,9	419,1	423,5	465,5
V. did.	427,6	414,1	420,7	392,2	417,2	425,9	468,6
Satir	413,6	407,6	431,2	398,6	421,2	423,0	475,3
Kärl.	411,6	440,5	428,5	400,5	416,1	425,7	469,2
B. epik	413,6	407,6	415,1	395,3	414,0	433,7	477,3
Psalm	417,8	401,3	417,3	392,5	414,5	426,1	473,4
A. did.	410,2	407,6	420,7	394,3	408,9	420,3	469,2
Andliga genrer	413,7	401,6	411,0	393,7	401,6	437,0	483,8

b. Adjektiv

Genre	I	II	III	IV	V	VI	VII
Utan red.	135,8	162,5	155,7	145,1	131,6	125,7	150,6
V.epik	136,8	162,5	153,3	142,7	131,6	125,7	150,5
Paneg.	128,4	158,4	150,2	143,5	131,5	125,5	148,1
Gravdikt	130,3	161,5	151,6	143,2	131,4	125,0	149,7
Bröll.	135,8	151,2	160,3	144,8	129,8	124,2	149,0
Sällsk.	134,0	162,5	156,4	144,0	132,3	126,1	151,8
V. did.	143,0	166,2	155,7	145,6	133,0	123,9	151,1

Satir	135,8	162,5	159,4	145,2	132,9	125,5	149,1
Kärl.	133,2	176,9	159,4	147,4	131,6	126,5	150,1
B. epik	135,8	162,5	153,3	144,7	128,7	128,9	152,5
Psalm	143,7	164,6	158,0	149,3	132,6	126,5	154,6
A. did.	138,7	162,5	155,7	146,2	131,8	125,4	150,6
Andl. genrer	148,7	164,6	155,6	152,2	128,7	131,5	157,3

c. Verb

Genre	I	II	III	IV	V	VI	VII
Utan red.	409,4	391,2	373,0	398,3	399,2	401,4	377,1
V. epik	409,4	391,2	379,9	400,0	399,2	401,4	380,8
Paneg.	415,1	398,5	381,9	399,1	399,8	402,2	383,6
Gravd.	413,6	393,1	378,1	400,2	402,2	405,8	380,5
Bröll.	409,4	398,8	368,0	397,1	402,2	402,7	375,8
Sällsk.	406,0	391,2	370,5	396,7	398,9	402,6	376,4
V. did.	398,9	388,6	373,0	397,2	395,9	399,8	376,1
Satir	409,4	391,2	361,2	393,8	395,7	402,1	374,8
Kärl.	413,9	373,0	369,7	391,1	399,2	399,5	377,1
B. epik	409,4	391,2	377,9	392,7	399,5	398,5	374,5
Psalm	400,9	394,2	368,9	393,8	398,8	396,8	371,0
A. did.	415,0	391,2	373,0	396,7	400,2	403,2	377,1
Andl. genrer	407,4	394,2	373,9	388,6	400,4	392,1	367,1

d. Adverb

Genre	I	II	III	IV	V	VI	VII
Utan red.	167,3	162,5	180,5	180,5	179,9	164,3	143,2
V. epik	167,3	162,5	183,1	181,0	179,9	164,3	144,8
Paneg.	170,1	170,4	182,9	181,2	180,3	166,5	146,7
Gravd.	166,8	160,7	178,5	177,6	178,6	165,8	143,3
Bröl.	167,3	158,8	179,3	180,1	179,0	162,0	142,7
Sällsk.	170,1	162,5	180,5	180,6	179,0	164,2	142,2
V. did.	160,4	153,6	180,5	179,4	181,3	163,9	142,8
Satir	167,3	162,3	174,5	178,6	178,7	164,3	141,5
Kärl.	171,1	157,3	180,0	176,9	179,9	168,7	143,2
B. epik	167,3	162,5	182,1	182,4	178,2	164,9	139,6
Psalm	167,8	167,0	182,8	186,0	181,2	164,0	145,4
A. did.	165,4	162,5	180,5	179,7	182,3	164,0	143,2
Andl. genrer	165,3	162,5	184,7	189,5	182,7	161,1	141,3

Tab. A 1. 17 Skillnaderna mellan de olika genrernas värden för fyra ordklasser under olika perioder och värdena i respektive perioder med reducering av genrerna i fråga

a. Substantiv

Genre	I	II	III	IV	V	VI	VII

V.epik			+112,8				+ 41,8
Paneg.	+111,7	+147,8	+117,1	+ 51,0	+ 6,1	+111,4	+ 90,9
Gravd.	+ 36,4	- 5,1	+ 2,2	+ 31,9	- 2,1	+ 57,7	+ 51,1
Bröl.		+100,7	- 15,8	- 21,2	- 7,1	- 17,7	- 7,3
Sällsk.	+ 65,9		- 53,3	- 17,4	- 37,6	+ 45,5	+ 2,5
V. did.	- 84,1	- 71,1		+ 40,8	- 27,2	- 19,6	+ 14,4
Satir			- 78,7	- 50,9	- 63,2	+ 19,0	- 73,3
Kärl.	+ 24,4	-181,0	- 58,5	- 47,2		- 54,7	- 0,2
B. epik			+ 83,9	- 6,7	+ 17,7	- 38,6	- 63,8
Psalm	- 16,8	+ 63,1	+ 50,7	+ 11,8	+ 20,5	- 16,1	- 25,1
A. did.	+ 40,8			- 2,3	+ 61,1	+ 30,7	

b. Adjektiv

Genre	I	II	III	IV	V	VI	VII
V.epik			+ 36,7	+ 51,8			+ 0,8
Paneg.	+ 88,6	+ 45,6	+ 82.8	+ 23,5	+ 3,5	+ 5,5	+ 30,4
Gravd.	+ 65,7	+ 11,5	+ 20,4	+ 16,8	+ 1,2	+ 6,5	+ 10,8
Bröl.		+ 62,3	- 23,0	+ 3,0	+ 7,7	+ 13,1	+ 19,5
Sällsk.	+ 22,0		- 10,4	+ 24,5	- 8,8	- 10,1	+ 9,7
V. did.	- 43,0	- 40,2		- 8,1	- 35,0	+ 16,4	- 13,1
Satir			- 27,9	- 1,9	- 16,4	+ 4,5	+ 17,9
Kärl.	+ 30,8	- 79,9	- 27,9	- 16,7		- 21,5	+ 6,4
B. epik			+ 36,7	+ 2,2	+ 24,0	- 12,3	- 22,5
Psalm	- 31,7	- 22,6	- 35,0	- 30,8	- 12,1	- 5,2	- 23,8
A. did.	- 34,7			- 16,2	- 1,8	+ 2,6	

c. Verb

Genre	I	II	III	IV	V	VI	VII
V.epik			-102,9	- 81,0			- 21,2
Paneg.	- 68,1	- 80,5	-132,9	- 42,1	- 15,9	- 22,2	- 78,1
Gravd.	- 50,6	- 21,1	- 25,4	- 34,2	- 20,0	- 39,5	- 41,0
Bröl.		- 41,8	- 24,7	- 6,6	- 11,7	- 12,0	+ 15,2
Sällsk.	+ 41,0		+ 37,5	- 9,7	- 4,1	- 31,6	+ 5,3
V. did.	+ 61,1	+ 28,4		- 19,7	+ 83,1	+ 14,2	+ 22,9
Satir			+ 89,3	+ 36,2	+ 43,3	- 19,1	+ 27,2
Kärl.	- 53,9	+100,0	+ 24,8	+ 37,9		+ 50,5	- 0,1
B. epik			- 73,9	+ 19,3	- 2,5	+ 11,2	+ 31,0
Psalm	+ 34,4	- 33,2	+ 61,1	+ 18,2	+ 4,2	+ 31,2	+ 36,8
A. did.	- 67,0			- 55,4	- 2,3	- 16,5	

d. Adverb

Genre	I	II	III	IV	V	VI	VII
V.epik			- 39,1	- 11,5			- 9,8
Paneg.	- 33,1	- 86,4	- 35,9	- 10,8	- 9,7	- 59,5	- 4,7
Gravd.	+ 6,2	+ 20,3	+ 10,2	+ 8,2	+ 6,4	- 13,1	- 1,3
Bröl.		+ 20,2	+ 6,0	+ 4,2	+ 3,7	+ 20,7	+ 5,8
Sällsk.	- 34,1		- 0,5	- 3,1	+ 11,5	+ 3,8	+ 8,1
V. did.	+ 41,6	+ 98,4		+ 24,1	- 34,7	+ 3,8	+ 10,2
Satir			+ 45,0	+ 28,1	+ 14,0	+ 0,7	+ 20,0
Kärl.	- 45,1	+ 28,7	+ 4,0	+ 26,4		+ 13,3	+ 0,3
B. epik			- 24,1	- 10,3	+ 14,0	- 2,2	+ 42,9
Psalm	- 2,1	- 49,0	- 34,8	- 40.3	- 16,2	+ 2,3	- 13,4
A. did.	+ 22,6			+ 11,6	- 21,0	+ 2,7	

Tab. A 1.18 Medelvärden för fyra ordklasser under de olika perioderna efter borttagandet av vissa författares texter

a. Substantiv

	I	II	III	IV	V	VI	VII
Utan red.	413,6	407,6	420,7	394,1	416,1	423,7	469,2
Spegel	413,6	407,6	420,7	402,1	422,1	423,7	469,2
Holmstr.	413,6	407,6	420,7	404,4	416,2	423,7	469,2
S. + H.	413,6	407,6	420,7	420,0	422,1	423,7	469,2
Dalin	413,6	407,6	420,7	394,1	416,1	423,5	465,0
Nord.	413,6	407,6	420,7	394,1	416,1	423,7	455,0
D. + N.	413,6	407,6	420,7	391,1	416,1	423,5	435,0

b. Adjektiv

	I	II	III	IV	V	VI	VII
Utan red.	135,8	162,5	155,7	145,1	131,6	125,7	150,6
Spegel	135,8	162,5	155,7	149,8	132,1	125,7	150,6
Holmstr.	135,8	162,5	155,7	147,4	131,6	125,7	150,6
S. + H.	135,8	162,5	155,7	155,0	132,1	125,7	150,6
Dalin	135,8	162,5	155,7	145,1	131,6	126,8	155,0
Nord.	135,8	162,5	155,7	145,1	131,6	125,7	139,9
D. + N.	135,8	162,5	155,7	145,1	131,6	126,8	141,8

c. Verb

	I	II	III	IV	V	VI	VII
Utan red.	409,4	391,2	373,0	396,3	399,2	401,4	377,1
Spegel	409,4	391,2	373,0	388,5	394,8	401,4	377,1
Holmstr.	409,4	391,2	373,0	386,3	399,2	401,4	377,1
S. + H.	409,4	391,2	373,0	371,2	394,8	401,4	377,1
Dalin	409,4	391,2	373,0	396,3	399,2	401,5	382,2
Nord.	409,4	391,2	373,0	396,3	399,2	401,4	386,3
D. + N.	409,4	391,2	373,0	396,3	399,2	401,5	404,9

d. Adverb

	I	II	III	IV	V	VI	VII
Utan red.	167,3	162,5	180,5	180,5	179,9	164,3	143,2
Spegel	167,3	162,5	180,5	182,8	177,2	164,3	143,2
Holmstr.	167,3	162,5	180,5	173,2	179,9	164,3	143,2
S. + H.	167,3	162,5	180,5	173,8	177,2	164,3	143,2
Dalin	167,3	162,5	180,5	180,5	179,9	164,4	143,2
Nord.	167,3	162,5	180,5	180,5	179,9	164,3	146,8
D. + N.	167,3	162,5	180,5	180,5	179,9	164,4	149,4

Tab. 1.19. De olika formordsklassernas storlek och procentuella andel av formorden i totalmaterialet

	1	%	1n	%	2	%	2g	%	3	%	3d	%	4	%
10002	292	34,60	80	9,48	109	12,91	37	4,38	46	5,45	136	16,11	144	17,06
10003	372	46,15	93	11,53	87	10,79	35	4,34	38	4,71	103	12,78	78	9,67
10006	294	39,62	60	8.09	122	16,44	36	4,85	57	7,68	105	14,15	68	9,16
11101	320	39,02	98	12,66	103	13,31	32	4,13	54	6,98	75	9,69	92	11,89
11103	327	41,55	86	10,93	118	14,99	32	4,07	45	5,72	109	13,98	69	8,77
11104	430	47,94	66	7,36	139	15,50	25	2,79	41	4,57	101	11,26	95	10,59
11308	241	29,75	94	11,60	142	17,53	67	8,27	62	7,65	115	14,20	89	10,99
12106	349	41,16	95	11,20	126	14,86	27	3,18	58	6,84	102	12,02	91	10,73
12703	433	51,00	80	9,42	102	12,01	17	2,00	34	4,00	111	13,07	72	8,84
12705	283	35,07	122	15,12	154	19,08	28	3,47	38	4,71	86	10,66	96	11,90
13106	256	32,28	66	8,32	166	20,93	25	3,15	45	5,67	134	16,90	101	12,74
13207	274	39,48	108	15,56	44	6,34	26	3,75	58	8,36	126	18,16	58	8,36
M (12)	323	39,80	87	10,94	118	14,56	32	4,03	48	6,03	109	13,58	88	10,86
S	60	6,09	17	2,50	31	3,73	12	1,48	9	1,37	17	2,44	21	2,32
v	187	153	200	228	265	256	366	368	188	228	148	180	243	214

	1	%	1n	%	2	%	2g	%	3	%	3d	%	4	%
20013	199	27,68	71	9,87	185	25,73	23	3,20	80	11,13	101	14,05	60	8,34
20014	354	38,29	127	13,77	102	11,03	54	5,86	32	3,47	109	11,82	144	15,62
21112	411	49,94	39	4,74	135	16,40	24	2,92	57	6,93	98	11,91	59	7,17
221141	393	42,12	106	11,36	149	15,97	38	4,07	32	3,43	90	9,65	125	13,40
221142	491	50,05	118	12,03	114	11,62	47	4,79	29	2,96	73	7,44	109	11,11
22711	378	44,68	83	9,81	110	13,00	47	5,56	31	3,66	97	11,47	100	11,82
22800	150	22,46	55	8,23	147	22,01	73	10,93	77	11,53	122	18,26	44	6,59
22815	273	37,09	72	9,78	96	13,04	32	4,35	42	5,71	137	18,21	84	11,41
23115	258	32,78	97	12,33	112	14,23	25	3,18	51	6,48	147	18,68	97	12,33
23213	270	33,50	101	12,53	189	23,45	16	1,89	47	5,83	109	13,52	74	9,18
24113	353	41,92	95	11,28	146	17,34	19	2,26	61	7,24	78	9,26	90	10,69
M (11)	321	38,23	88	10,52	135	16,71	36	4,46	49	6,22	106	13,15	90	10,70
S	96	8,32	25	2,37	30	4,74	17	2,38	17	2,81	22	3,74	28	2,58
V	.298	.218	.290	.225	.224	.284	.463	.534	.354	.452	.206	.284	.318	.241

	1	%	1n	%	2	%	2g	%	3	%	3d	%	4	%
31124 a	311	40,60	69	9,01	132	18,02	39	5,09	39	5,09	69	9,01	101	13,19
31223 b	242	30,17	127	15,84	165	20,57	35	4,36	44	5,49	95	11,85	94	11,72
32122 a	379	43,51	66	7,58	135	15,50	29	3,33	41	4,71	105	12,06	116	13,32
32124 a	395	45,30	57	6,54	122	13,99	40	4,59	52	5,96	76	8,72	130	14,91
32227 b	300	35,17	112	13,13	133	15,59	40	4,69	42	4,92	103	12,08	123	14,42
32525 b	252	30,47	94	11,37	118	14,27	48	5,80	44	5,32	100	12,09	171	20,68
32628 b	318	42,01	87	11,49	86	11,36	41	5,42	36	4,76	70	9,25	119	15,72
32823 a	339	43,30	94	12,01	102	13,03	27	3,45	49	6,26	85	10,86	87	11,11
328241b	268	32,72	89	10,87	128	15,63	44	5,37	44	5,37	107	13,06	139	16,97
328242b	299	35,51	96	11,40	163	19,36	23	2,73	42	4,99	97	11,52	122	14,49
33123 a	323	41,57	82	10,55	120	15,44	33	4,25	47	6,05	94	12,09	78	10,04
331241b	248	30,53	72	8,87	136	16,75	32	3,94	53	6,53	112	13,79	159	19,58
331242b	279	34,11	87	10,64	133	16,26	23	2,81	42	5,13	111	13,57	143	17,48
33221 b	273	35,18	73	9,40	121	15,59	13	1,68	62	7,99	165	21,26	69	8,89
33323 b	202	25,77	162	20,66	140	17,86	40	5,10	5 53	6,76	118	15,05	69	8,80
M (15)	295	36,39	91	11,29	129	15,95	34	4,17	46	5,69	100	12,42	115	14,08
S	50	5,75	26	3,31	19	2,29	9	1,13	7	0,88	23	2,92	40	3,51
v	.170	.158	.282	.293	.150	.144	.269	.272	.141	.154	.224	.235	.265	.249

	1	%	1n	%	2	%	2g	%	3	%	3d	%	4	%
411311a	413	46,99	55	6,26	175	19,91	30	3,41	51	5,80	61	6,94	94	10,69
411312a	416	46,64	69	7,74	152	17,04	35	3,92	36	4,04	99	11,10	85	9.53
41133 a	405	50,50	50	6,23	106	13,22	31	3,87	42	5,24	96	11,97	72	8,98
41134 a	402	47,69	51	6,05	111	13,17	44	5,22	41	4,86	108	12,81	86	10,20
41141 b	388	47,20	62	7,54	112	14,23	29	3,53	40	4,87	88	10,71	98	11,92
41142 b	394	44,47	94	10,61	159	17,95	26	2,93	33	3,72	95	10,72	85	9,59
412311a	266	32,64	99	12,15	158	19,39	49	6,01	42	5,15	68	8,34	133	16,32
412312a	275	31,54	122	13,99	145	16,74	46	5,28	50	5,73	103	11,81	130	14,91
412313a	278	33,29	127	15,21	151	18,08	39	4,67	33	3,95	82	9,82	125	14,97
412314a	430	45,74	82	8,72	151	16,06	31	3,30	30	3,19	77	8,19	139	14,79
412315b	309	36,31	92	10,81	145	17,04	54	6,35	31	3,64	101	11,87	119	13,98

41237 a	270	36,44	104	14,04	136	18,35	33	4,45	40	5,40	101	13,63	57	7,69
41244 b	303	37,45	141	17,43	88	10,88	24	2,97	45	5,56	94	11,62	114	14,09
41246 b	281	36,21	121	15,59	110	14,18	31	3,99	32	4,12	89	11,47	112	14,43
41331 a	342	39,27	129	14,81	150	17,22	38	4,36	41	4,70	83	9,53	88	10,10
41340 a	338	44,36	118	15,49	113	14,83	18	2,36	31	4,07	63	8,27	81	10,63
41435 a	300	34,76	95	11,01	164	19,00	42	4,87	60	6,95	94	10,89	108	12,51
421361b	382	45,97	67	8,06	120	14,44	47	5,66	48	5,78	79	9,51	88	10,59
421362b	329	38,89	105	12,41	117	13,83	47	5,56	42	4,96	86	10,17	120	14,18
421363b	344	41,00	100	11,92	132	15,73	42	5,01	28	3,34	95	11,32	98	11,68
421364b	348	41,09	110	12,99	107	12,63	27	3,19	33	3,90	105	12,40	117	13,81
42138 a	446	50,62	75	8,51	102	11,58	46	5,22	42	4,77	75	8,51	95	10,78
42139 a	407	49,51	60	7,30	110	13,38	43	5,23	33	4,01	69	8,39	100	12,17
42248 b	326	39,14	85	10,20	137	16,45	40	4,80	44	5,28	87	10,44	114	13,69
42236 b	321	38,63	107	12,88	110	13,24	33	3,97	44	5,29	94	11,31	122	14,68
42440 a	291	36,38	127	15,88	167	20,88	30	3,75	46	5,75	77	9,63	62	7,75
42531 a	303	35,82	113	13,36	163	19,27	35	4,14	53	6,26	88	10,40	91	10,76
42636 a	321	37,46	138	16,10	111	12,95	40	4,67	41	4,78	76	8,87	130	15,17
42746 b	281	34,69	130	16,05	144	17,78	31	3,83	28	3,46	87	10,74	109	13,46
42836 b	337	37,53	111	12,36	134	14,92	59	6,57	45	4,79	111	12,36	103	11,47
42840 a	258	32,18	147	18,31	124	15,44	41	5,11	50	6,23	95	11,58	90	11,20
42845 b	302	33,71	165	18,42	132	14,73	26	2,90	45	5,02	106	11,83	120	13,39
42847 b	301	37,58	93	11,61	116	14,48	38	4,74	44	5,49	115	14,36	94	11,74
42936 b	332	40,84	129	15,87	90	11,07	56	6,89	23	2,83	76	9,35	107	13,16
43132 a	336	37,13	108	11,93	151	16,69	29	3,20	55	6,08	113	12,49	113	12,49
43136 b	287	36,42	133	16,88	103	13,07	28	3,55	54	6,85	84	10,66	99	12,56
43144 b	227	29,44	132	17,12	86	11,15	26	3,37	67	8,69	128	16,60	105	13,62
43145 b	313	36,61	116	13,57	134	15,67	46	5,38	46	5,38	106	12,40	94	10,99
43147 a	279	34,40	101	12,45	133	16,40	48	5,92	44	5,43	97	11,96	109	13,44
432361b	346	44,49	118	14,50	93	11,43	34	4,18	55	6,76	81	9,95	87	10,69
432362b	316	38,30	82	9,94	118	14,30	40	4,85	41	4,97	113	13,70	115	13,94
43243 b	248	30,77	114	14,14	125	15,51	34	4,22	64	7,84	111	13,77	110	13,65
433431b	278	33,41	97	11,66	140	16,83	42	5,05	53	6,37	138	16,59	84	10,10
433432b	262	33,29	104	13,21	124	15,76	27	3,43	62	7,88	112	14,23	96	12,20
M (44)	327	39,02	104	12,53	129	15,38	37	4,45	43	5,21	93	11,21	102	12,24
S	54	5,61	27	3,35	23	2,49	9	1,06	10	1,27	16	2,08	18	2,03
v	.165	.144	.256	.267	.176	.162	.245	.238	.231	.245	.176	.186	.176	.166

	1	%	1n	%	2	%	2g	%	3	%	3d	%	4	%
51100 b	341	44,11	48	6,21	124	16,04	26	3,36	66	8,54	83	10,74	85	11,00
51155 b	393	45,59	86	9,98	109	12,65	46	5,34	56	6,50	101	11,72	71	8,24
51231 a	224	28,54	135	17,20	149	18,98	39	4,97	53	6,75	65	8,28	121	15,41
51258 a	245	36,24	75	11,09	102	15,09	49	7,25	42	6,21	75	11,09	88	13,02
51260 b	315	36,63	102	11,86	136	15,81	38	4,42	49	5,70	118	13,72	102	11,86
51351 a	288	35,73	103	12,78	145	17,99	38	4,71	42	5,21	112	13,90	78	9,68
51361 b	218	30,53	98	13,73	119	16,67	37	5,18	53	7,42	101	14,14	88	12,32
51459 b	290	35,41	69	8,42	120	14,65	34	4,15	54	6,59	148	18,07	104	12,70
52251 a	309	39,02	75	9,47	121	15,28	31	3,91	39	4,92	92	11,62	125	15,78
52252 a	287	35,83	90	11,24	146	18,23	31	3,87	34	4,24	113	14,11	100	12,48
52456 a	357	41,18	117	13,49	113	13,03	49	5,65	35	4,04	91	10,50	105	12,11
52531 a	351	39,57	100	11,27	156	17,59	40	4,51	23	2,59	96	10,82	121	13,64
52554 b	255	31,13	124	15,14	130	15,87	51	6,23	36	4,40	123	15,02	100	12,21
52850 a	283	32,16	147	16,70	123	13,98	30	3,41	63	7,16	126	14,32	108	12,27
528511b	256	31,64	132	16,32	143	17,68	55	6,80	35	4,33	82	10,14	106	13,10
528512a	229	29,70	121	15,70	136	17,63	40	5,19	46	5,97	84	10,89	115	14,92
52853 a	276	32,13	115	13,38	142	16,53	36	4,19	60	6,98	132	14,20	108	12,57
52855 b	281	34,65	102	12,58	120	14,80	52	6,41	57	7,03	94	11,59	105	12,95
52857 a	321	40,74	74	9,39	123	15,61	29	3,68	57	7,36	94	11,93	90	11,42
53150 a	317	37,38	146	17,22	110	12,97	20	2,36	44	5,19	135	15,92	76	8,96
531511a	278	33,25	108	12,92	138	16,51	54	6,46	46	5,50	96	11,48	116	13,87
531512b	237	29,01	137	16,77	140	17,14	30	3,67	54	6,61	105	12,85	114	13,95
53153 a	253	31,20	113	13,93	118	14,55	31	3,82	53	6,64	143	17,63	100	12,33

53155 b	320	37,21	114	13,26	116	13,49	49	5,70	64	7,44	86	10,00	111	12,91
53247 a	342	41,06	108	12,97	116	13,93	41	4,92	46	5,22	111	13,33	69	8.28
M (25)	291	35,59	106	12,92	128	15,71	39	4,81	48	5,94	104	12,72	100	12,32
S	45	4,62	25	2,83	14	1,75	9	1,19	11	1,34	21	2,35	16	1,91
v	.154	.130	.233	.219	.110	.112	.239	.249	.219	.226	.202	.184	.155	.155

	1	%	1n	%	2	%	2g	%	3	%	3d	%	4	%
61173	415	49,00	58	6,85	117	13,81	33	3,90	41	4,84	75	8,85	108	12,75
61178	300	37,31	61	7,59	158	19,65	43	5,35	57	7,09	112	13,93	73	9,08
612451	314	35,36	124	13,96	126	14,19	28	3,15	43	4,84	127	14,30	126	14,19
612452	342	39,09	82	9,37	116	13,26	27	3,09	37	4,23	147	16,80	124	14,17
612551	323	41,25	72	9,20	136	17,37	18	2,30	50	6,39	97	12,39	87	11,11
612552	294	35,90	102	12,45	153	18,68	26	3,17	57	6,96	97	11,84	90	10,09
61355	280	36,36	80	10,39	123	15,97	45	5,84	40	5,19	88	11,43	114	14,81
61386	279	33,41	98	11,74	106	12,69	52	6,23	48	5,74	131	15,69	121	14,49
62475	238	29,97	111	13,98	103	12,97	58	7,30	54	6,90	103	12,97	127	15,99
62779	331	39,74	99	11,88	114	13,69	31	3,72	39	4,68	118	14,17	101	12,12
62871	277	34,41	94	11,68	115	14,29	35	4,35	62	7,70	116	14,41	106	13,17
62880	258	30,71	123	14,64	122	14,52	42	5,00	45	5,36	137	16,31	115	13,45
63171	336	38,93	69	8,00	123	14,25	43	4,98	72	8,34	125	14,48	98	11,36
63180	262	31,91	124	15,10	115	14,01	27	3,29	60	7,31	128	15,59	105	12,79
M (14)	304	36,67	93	11,20	123	14,95	36	4,41	50	6,11	114	13,80	107	12,89
S	43	4,74	22	2,61	15	2,07	11	1,38	10	1,24	19	2,07	15	1,77
v	.143	.129	.239	.233	.124	.138	.298	.313	.198	.204	.170	.150	.144	.137

	1	%	1n	%	2	%	2g	%	3	%	3d	%	4	%
61100	379	44,43	53	6,21	154	18,05	40	4,69	52	6,10	87	10,20	88	10,32
61172	368	44,93	72	8,79	117	14,29	43	5,25	51	6,23	88	10,74	81	9,89
61272	327	38,47	70	8,24	159	18,70	30	3,53	39	4,59	117	13,76	108	12,71
61274	316	37,31	84	9,92	144	17,00	36	4,25	52	6,14	120	14,17	95	11,22
61281	382	43,96	89	10,24	121	13,92	32	3,68	42	4,83	114	13,12	89	10,24
61485	264	32,92	90	11,22	140	17,46	26	3,24	52	6,48	104	12,97	126	15,71
62177	370	44,69	93	11,23	107	12,92	52	6,28	28	3,38	77	9,30	101	12,20
62277	270	34,09	92	11,62	113	14,27	37	4,67	60	7,58	103	13,01	117	14,77
62477	332	37,77	124	14,11	112	12,74	52	5,92	58	6,60	102	11,60	99	11,26
62577	305	37,94	95	11,82	128	15,92	36	4,48	60	7,46	91	11,32	89	11,07
62884	322	37,31	127	14,72	138	15,99	30	3,48	33	3,82	90	10,47	123	14,30
63184	223	29,04	97	12,63	139	18,10	46	5,99	75	9,77	86	11,20	102	13,28
63282	285	35,49	89	11,08	144	17,93	41	5,11	55	6,85	110	13,70	79	9,84
M (13)	319	38,33	90	10,91	132	15,95	39	4,66	49	6,14	99	11,97	100	12,06
S	47	4,78	19	2,23	16	2,02	8	1,00	13	1,64	13	1,51	15	1,88
v	.148	.125	.211	.204	.122	.127	.204	.209	.267	.267	.132	.126	.146	.156
M (27)	311		92		128		37		50		107		103	
S	46		21		16		10		12		18		15	
v	.147		.227		.128		.256		.233		.171		.149	

	1	%	1n	%	2	%	2g	%	3	%	3d	%	4	%
71100 a	372	44,87	58	7,00	128	15,44	26	3,14	60	7,24	91	10,98	94	11,34
71177 a	378	44,79	70	8,29	121	14,34	41	4,86	49	5,81	91	10,28	94	11,14
71182 a	404	49,75	30	3,69	127	15,64	31	3,82	40	4,93	99	12,10	81	9,98
71191 a	337	38,47	113	12,90	152	17,35	21	2,40	64	7,30	98	11,19	91	10,39
71272 a	309	38,05	80	9,85	123	15,15	33	4,06	39	4,80	134	16,50	94	11,58
71294 b	339	38,70	77	8,79	152	17,35	44	5,02	29	3,31	109	12,44	126	14,38
721911a	337	41,50	94	11,58	126	15,52	26	3,20	40	4,93	93	11,45	96	11,82
721912b	320	38,93	109	13,26	118	14,36	35	4,26	42	5,11	92	11,19	106	12,90
72277 b	313	36,52	96	11,20	141	16,45	72	8,40	36	4,20	106	12,37	94	10,97
72391 a	314	39,35	89	11,15	106	13,28	29	3,63	78	9,77	96	12,03	86	10,78

72393 b	303	37,69	109	13,56	119	14,80	41	5,10	50	6,22	122	15,17	60	7,46
72491 b	263	33,55	129	16,45	142	18,11	31	3,95	58	7,40	75	9,57	86	10,97
72591 b	275	33,13	118	14,22	158	19,04	27	3,25	51	6,14	87	10,48	114	13,73
72593 b	316	39,50	97	12,13	131	16,38	43	5,38	42	5,25	107	13,38	64	8,00
72877 a	307	39,51	103	13,26	126	16,22	26	3,35	39	5,02	94	12,10	83	10,68
72891 b	256	32,41	107	13,54	150	18,99	44	5,57	48	6,08	79	10,00	106	13,42
73177 a	232	29,48	117	14,87	101	12,83	34	4,32	54	6,86	129	16,39	120	15,25
73191 b	257	31,19	92	11,17	147	17,84	39	4,73	58	7,04	110	13,35	120	14,56
73277 a	300	36,01	115	13,81	114	13,69	49	5,88	56	6,72	98	11,76	101	12,12
73291 b	232	30,37	83	10,86	159	20,81	18	2,36	52	6,81	87	11,39	133	17,41
73377 a	266	32,72	96	11,81	122	15,01	49	6,03	57	7,01	129	15,87	94	11,56
73391 b	248	34,64	82	11,45	130	18,16	17	2,37	45	6,28	138	19,27	56	7,82
733921b	277	35,83	106	13,71	97	12,55	28	3,62	64	8,28	128	16,56	73	9,44
733922b	324	38,90	104	12,48	116	13,93	29	3,48	30	3,60	90	10,80	140	16,81
	303	37,33	95	11,71	129	15,97	35	4,26	49	6,09	103	12,80	96	11,85
M (24)														
S	44	4,76	21	2,68	17	2,10	12	1,36	11	1,46	18	2,46	21	2,53
v	.146	.127	.224	.229	.132	.132	.340	.319	.232	.239	.170	.192	.222	.214

Tab. 1.20. De olika formordsklassernas storlek och procentuella andel av formorden i poesiens ol

Psalm I

	1		1n		2		2g		3		3d		4	
11101	320	39,02	98	12,66	103	13,31	32	4,13	54	6,98	75	9,69	92	11,89
11103	327	41,55	86	10,93	118	14,99	32	4,07	45	5,72	109	13,98	69	8,77
31124 a	311	40,60	69	9,01	138	18,02	39	5,09	39	5,09	69	9,01	101	13,19
411311a	413	46,99	55	6,26	175	19,91	30	3,41	51	5,80	61	6,94	94	10,69
41133 a	405	50,50	50	6,23	106	13,22	31	3,87	42	5,24	96	11,97	72	8,98
51100 b	341	44,11	48	6,21	124	16,04	26	3,36	66	8,34	83	10,74	85	11,00
51155 b	393	45,59	86	9,98	109	12,65	46	5,34	56	6,50	101	11,72	71	8,24
61172	368	44,93	72	8,79	117	14,29	43	5,25	51	6,23	88	10,74	81	9,89
61100	379	44,43	53	6,21	154	18,05	40	4,69	52	6,10	87	10,20	88	10,32
71191 a	337	38,47	113	12,90	152	17,35	21	2,40	64	7,30	98	11,19	91	10,39
Summa	3587	43,92	735	9,00	1270	15,55	326	3,99	528	6,47	871	10,66	850	10,41

Psalm II

	1		1n		2		2g		3		3d		4	
11104	430	47,94	66	7,36	139	15,50	25	2,79	41	4,57	101	11,26	95	10,59
21112	411	49,94	39	4,74	135	16,40	24	2,92	57	6,93	98	11,91	59	7,17
41134 a	402	47,69	51	6,05	111	13,17	44	5,22	41	4,86	108	12,81	86	10,20
41141 b	388	47,20	62	7,54	117	14,23	29	3,53	40	4,87	88	10,71	98	11,92
41142 b	394	44,47	94	10,61	159	17,95	26	2,93	33	3,72	95	10,72	85	9,59
61173	415	49,00	58	6,85	117	13,81	33	3,90	41	4,84	75	8,85	108	12,75
61178	300	37,31	61	7,59	158	19,65	45	5,35	57	7,09	112	13,93	73	9,08
61100	379	44,43	53	6,21	154	18,05	40	4,69	52	6,10	87	10,20	88	10,32
71192 a	404	49,75	30	3,69	127	15,64	31	3,82	40	4,93	99	12,10	81	9,98
71177 a	378	44,79	70	8,29	121	14,34	41	4,86	49	5,81	91	10,78	94	11,14
Summa	3901	46,28	584	6,93	1338	15,87	336	3,99	451	5,35	952	11,29	867	10,29

Biblisk epik I

	1		1n		2		2g		3		3d		4	
31223 b	242	30,17	127	15,84	165	20,57	35	4,36	44	5,49	95	11,85	94	11,72
412312b	275	31,54	122	13,99	145	16,74	46	5,28	50	5,73	103	11,81	130	14,91
412315b	309	36,31	92	10,81	145	17,04	54	6,35	31	3,64	101	11,87	119	13,98
41237 a	270	36,44	104	14,04	136	18,35	33	4,45	40	5,40	101	13,63	57	7,69
41244 b	303	37,45	141	17,43	88	10,88	24	2,97	45	5,56	94	11,62	114	14,09
51231 a	224	28,54	135	17,20	149	18,98	39	4,97	53	6,75	65	8,28	121	15,41

612451	314	35,36	124	13,96	126	14,19	28	3,15	43	4,84	127	14,30	126	14,19
612551	323	41,25	72	9,20	136	17,37	18	2,30	50	6,39	97	12,39	87	11,11
61272	327	38,47	70	8,24	159	18,70	30	3,53	39	4,59	117	13,76	108	12,71
61274	316	37,31	84	9,92	144	17,00	36	4,25	52	6,14	120	14,17	95	11,22
Summa	2903	35,29	1071	13,02	1393	16,93	343	4,17	447	5,43	1019	12,39	1051	12,78

Biblisk epik II

	1		1n		2		2g		3		3d		4	
412311a	266	32,64	99	12,15	158	19,39	49	6,01	42	5,15	68	8,34	133	16,32
412313a	278	33,29	127	15,21	151	18,08	39	4,67	33	3,95	82	9,82	125	14,97
41246 b	281	36,21	121	15,59	110	14,18	31	3,99	32	4,12	89	11,47	112	14,43
51258 a	245	36,24	75	11,09	102	15,09	49	7,25	42	6,21	75	11,09	88	13,02
51260 b	315	36,63	102	11,86	136	15,81	38	4,42	49	5,70	118	13,72	102	11,86
612452	342	39,09	82	9,37	116	13,26	27	3,09	37	4,23	147	16,80	124	14,17
612552	294	35,90	102	12,45	153	18,68	26	3,17	57	6,96	97	11,84	90	10,09
61281	382	43,96	89	10,24	121	13,92	32	3,68	42	4,83	114	13,12	89	10,24
71272 a	309	38,05	80	9,85	123	15,15	33	4,06	39	4,80	134	16,50	94	11,58
71294 b	339	38,70	77	8,79	152	17,35	44	5,02	29	3,31	109	12,44	126	14,38
Summa	3051	37,15	954	11,62	1322	16,09	368	4,48	402	4,89	1033	12,58	1083	13,19

Andlig didaktik

	1		1n		2		2g		3		3d		4	
11308	241	29,75	94	11,60	142	17,53	67	8,27	62	7,65	115	14,20	89	10,99
41331 a	342	39,27	129	14,81	150	17,22	38	4,36	41	4,70	83	9,53	88	10,10
41340 a	338	44,36	118	15,49	113	14,83	18	2,36	31	4,07	63	8,27	81	10,63
41435 a	300	34,76	95	11,01	164	19,00	42	4,87	60	6,95	94	10,89	108	12,51
51351 a	288	35,73	103	12,78	145	17,99	38	4,71	42	5,21	112	13,90	78	9,68
51361 b	218	30,53	98	13,73	119	16,67	37	5,18	53	7,42	101	14,14	88	12,32
51459 b	290	35,41	69	8,42	120	14,65	34	4,15	54	6,59	148	18,07	104	12,70
61355	280	36,36	80	10,39	123	15,97	45	5,84	40	5,19	88	11,43	114	14,81
61386	279	33,41	98	11,74	106	12,69	52	6,23	48	5,74	131	15,69	121	14,49
61485	264	32,92	90	11,22	140	17,46	26	3,24	52	6,48	104	12,97	126	15,71
Summa	2840	35,27	974	12,10	1322	16,42	397	4,93	483	6,00	1039	12,90	997	12,38

Bröllopsdikt I

	1		1n		2		2g		3		3d		4	
22800	150	22,46	55	8,23	147	22,01	73	10,93	77	11,53	122	18,26	44	6,59
32823 a	339	43,30	94	12,01	102	13,03	27	3,45	49	6,26	85	10,86	87	11,11
328241b	268	32,72	89	10,87	128	15,63	44	5,37	44	5,37	107	13,06	139	16,97
42836 b	337	37,53	111	12,36	134	14,92	59	6,57	45	4,79	111	12,36	103	11,47
42847 b	301	37,58	93	11,61	116	14,48	38	4,74	44	5,49	115	14,36	94	11,74
528511b	256	31,64	132	16,32	143	17,68	55	6,80	35	4,33	82	10,14	106	13,10
62871	277	34,41	94	11,68	115	14,29	35	4,35	62	7,70	116	14,41	106	13,17
62880	258	30,71	123	14,64	122	14,52	42	5,00	45	5,36	137	16,31	115	13,45
72877 a	307	39,51	103	13,25	126	16,22	26	3,35	39	5,02	94	12,10	83	10,68
72891 b	256	32,41	107	13,54	150	18,99	44	5,57	48	6,08	79	10,00	106	13,42
Summa	2749	34,40	1001	12,53	1283	16,06	443	5,54	486	6,08	1048	13,11	981	12,28

Bröllopsdikt II

	1		1n		2		2g		3		3d		4	
22815	273	37,09	72	9,78	96	13,04	32	4,35	42	5,71	137	18,61	84	11,41
328242b	299	35,51	96	11,40	163	19,36	23	2,73	42	4,99	97	11,52	122	14,49
42840 a	258	32,18	147	18,31	124	15,44	41	5,11	50	6,23	95	11,58	90	11,20
42845 b	302	33,71	165	18,42	132	14,73	26	2,90	45	5,02	106	11,83	120	13,39
52850 a	283	32,16	147	16,70	123	13,98	30	3,41	63	7,16	126	14,32	108	12,27
528512a	229	29,70	121	15,70	136	17,63	40	5,19	46	5,97	84	10,89	115	14,92

52853 a	276	32,13	115	13,38	142	16,53	36	4,19	60	6,98	132	14,20	108	12,57
52855 b	281	34,65	102	12,58	120	14,80	52	6,41	57	7,03	94	11,59	105	12,95
52857 a	321	40,74	74	9,39	123	15,61	29	3,68	57	7,36	94	11,93	90	11,42
62884	322	37,31	127	14,72	138	15,99	30	3,48	33	3,82	90	10,47	123	14,30
Summa	2844	34,49	1166	14,13	1297	15,73	339	4,11	494	5,99	1043	12,64	1065	12,91

Sällskapspoesi

	1		1n		2		2g		3		3d		4	
10006	294	39,62	60	8,09	122	16,44	36	4,85	57	7,68	105	14,15	68	9,16
32227 b	300	35,17	112	13,13	133	15,59	40	4,69	42	4,92	103	12,08	123	14,42
42236 b	321	38,63	107	12,88	110	13,24	33	3,97	44	5,29	94	11,31	122	14,68
42248 b	326	39,14	85	10,20	137	16,45	40	4,80	44	5,28	87	10,44	114	13,69
52251 a	309	39,02	75	9,47	121	15,28	31	3,91	39	4,92	92	11,62	125	15,78
52252 a	287	35,83	90	11,24	146	18,23	31	3,87	34	4,24	113	14,11	100	12,48
62277	270	34,09	92	11,62	113	14,27	37	4,67	60	7,58	103	13,01	117	14,77
72277 b	313	36,52	96	11,20	141	16,45	72	8,40	36	4,20	106	12,37	94	10,97
72391 a	314	39,35	89	11,15	106	13,28	29	3,63	78	9,77	96	12,03	86	10,78
72393 b	303	37,69	109	13,56	119	14,80	41	5,10	50	6,22	122	15,17	60	7,46
Summa	3037	37,92	915	11,29	1248	15,40	390	4,81	484	5,97	1021	12,60	1009	12,45

Satir

	1		1n		2		2g		3		3d		4	
32525 b	252	30,47	94	11,37	118	14,27	48	5,80	44	5,32	100	12,09	171	20,68
32628 b	318	42,01	87	11,49	86	11,36	41	5,42	36	4,76	70	9,25	119	15,72
42531 a	303	35,82	113	13,36	163	19,27	35	4,14	53	6,26	88	10,40	91	10,76
42636 a	321	37,46	138	16,10	111	12,95	40	4,67	41	4,78	76	8,87	130	15,17
42936 b	332	40,84	129	15,87	90	11,07	56	6,89	23	2,83	76	9,35	107	13,16
52531 a	351	39,57	100	11,27	156	17,59	40	4,51	23	2,59	96	10,82	121	13,64
52554 b	255	31,13	124	15,14	130	15,87	51	6,23	36	4,40	123	15,02	100	12,21
62577	305	37,94	95	11,82	128	15,92	36	4,48	60	7,46	91	11,32	89	11,07
72591 b	275	33,13	118	14,22	158	19,04	27	3,25	51	6,14	87	10,48	114	13,73
72593 b	316	39,50	97	12,13	131	16,38	43	5,38	42	5,25	107	13,38	64	8,00
Summa	3028	36,74	1095	13,29	1271	15,42	417	5,06	409	4,96	914	11,09	1106	13,42

Kärlekspoesi

	1		1n		2		2g		3		3d		4	
12106	349	41,16	95	11,20	126	14,86	27	3,18	58	6,84	102	12,02	91	10,73
221141	393	42,12	106	11,36	149	15,97	38	4,07	32	3,43	90	9,65	125	13,40
221142	491	50,05	118	12,03	114	11,62	47	4,79	29	2,96	73	7,44	109	11,11
32122 a	379	43,51	66	7,58	135	15,50	29	3,33	41	4,71	105	12,06	116	13,32
32124 a	395	45,30	57	6,54	122	13,99	40	4,59	52	5,96	76	8,72	130	14,91
421362b	329	38,89	105	12,41	117	13,83	47	5,56	42	4,96	86	10,17	120	14,18
42138 a	446	50,62	75	8,51	102	11,58	46	5,22	42	4,77	75	8,51	95	10,78
62177	370	44,69	93	11,23	107	12,92	52	6,28	28	3,38	77	9,30	101	12,20
721911 a	337	41,50	94	11,58	126	15,52	26	3,20	40	4,93	93	11,45	96	11,82
721912b	320	38,93	109	13,26	118	14,36	35	4,26	42	5,11	92	11,99	106	12,90
Summa	3834	44,10	917	10,55	1216	13,99	387	4,45	406	4,67	868	9,98	1066	12,26

Världslig didaktik

	1		1n		2		2g		3		3d		4	
12703	433	51,00	80	9,42	102	12,01	17	2,00	34	4,00	111	13,07	72	8,48
12705	283	35,07	122	15,12	154	19,08	28	3,47	38	4,71	86	10,66	96	11,90
22711	378	44,68	83	9,81	110	13,00	47	5,56	31	3,66	97	11,47	100	11,82
42746 b	281	34,69	130	16,05	144	17,78	31	3,83	28	3,46	87	10,74	109	13,46
42440 a	291	36,38	127	15,88	167	20,88	30	3,75	46	5,75	77	9,63	62	7,75

52456 a	357	41,18	117	13,49	113	13,03	49	5,65	35	4,04	91	10,50	105	12,11
62475	238	29,97	111	13,98	103	12,97	58	7,30	54	6,90	103	12,97	127	15,99
62477	332	37,77	124	14,11	112	12,74	52	5,92	58	6,60	102	11,60	99	11,26
62779	331	39,74	99	11,88	114	13,69	31	3,72	39	4,68	118	14,17	101	12,12
72491 b	263	33,55	129	16,45	142	18,11	31	3,95	58	7,40	75	9,57	86	10,97
Summa	3187	38,54	1122	13,57	1261	15,25	374	4,52	421	5,09	947	11,45	957	11,57

Gravdikt I

	1		1n		2		2g		3		3d		4	
13106	256	32,28	66	8,32	166	20,93	25	3,15	45	5,67	134	16,90	101	12,74
23115	258	32,78	97	12,33	112	14,23	25	3,18	51	6,48	147	18,68	97	12,33
331241b	248	30,53	72	8,87	136	16,75	32	3,94	53	6,53	112	13,79	159	10,58
43132 a	336	37,13	108	11,93	151	16,69	29	3,20	55	6,08	113	12,49	113	12,49
43136 b	287	36,42	133	16,88	103	13,07	28	3,55	54	6,85	84	10,66	99	12,56
43147 a	279	34,40	101	12,45	133	16,40	48	5,92	44	5,43	97	11,96	109	13,44
531511a	278	33,25	108	12,92	138	16,51	54	6,46	46	5,50	96	11,48	116	13,87
63171	336	38,93	69	8,00	123	14,25	43	4,98	72	8,34	125	14,48	98	11,36
73177 a	232	29,48	117	14,87	101	12,83	34	4,32	54	6,86	129	16,39	120	15,25
73191 b	257	31,19	92	11,17	147	17,84	39	4,73	58	7,04	110	13,35	120	14,56
Summa	2767	33,72	963	11,73	1310	15,96	357	4,35	531	6,47	1147	13,98	1132	13,79

Gravdikt II

	1		1n		2		2g		3		3d		4	
33123 a	323	41,57	82	10,55	120	15,44	33	4,25	47	6,05	94	12,09	78	10,04
331242b	279	34,11	87	10,64	133	16,26	23	2,81	42	5,13	111	13,57	143	17,48
43144 b	227	29,44	132	17,12	86	11,15	26	3,37	67	8,69	128	16,60	105	13,62
43145 b	313	36,61	116	13,57	134	15,67	46	5,38	46	5,38	106	12,40	94	10,99
53150 a	317	37,38	146	17,22	110	12,97	20	2,36	44	5,19	135	15,92	76	8,96
531512b	237	29,01	137	16,77	140	17,14	30	3,67	54	6,61	105	12,85	114	13,95
53153 a	253	31,20	113	13,93	118	14,55	31	3,82	53	6,64	143	17,63	100	12,33
53155 b	320	37,21	114	13,26	116	13,49	49	5,70	64	7,44	86	10,00	111	12,91
63180	262	31,91	124	15,10	115	14,01	27	3,29	60	7,31	128	15,59	105	12,79
63184	223	29,04	97	12,63	139	18,10	46	5,99	75	9,77	86	11,20	102	13,28
Summa	2754	33,81	1148	14,09	1211	14,87	331	4,06	552	6,78	1122	13,77	1028	12,62

Panegyrik

	1		1n		2		2g		3		3d		4	
13207	274	39,48	108	15,56	44	6,34	26	3,75	58	8,36	126	18,16	58	8,36
23213	270	33,50	101	12,53	189	23,45	16	1,89	47	5,83	109	13,52	74	9,18
33221 b	273	35,18	73	9,40	121	15,59	13	1,68	62	7,99	165	21,56	69	8,89
432361b	346	44,49	118	14,50	93	11,43	34	4,18	55	6,76	81	9,95	87	10,69
432362b	316	38,30	82	9,94	118	14,30	40	4,85	41	4,97	113	13,70	115	13,94
43243 b	248	30,77	114	14,14	125	15,51	34	4,22	64	7,94	111	13,77	110	13,65
53247 a	342	41,06	108	12,97	116	13,93	41	4,92	46	5,22	111	13,33	69	8,28
63282	285	35,49	89	11,08	144	17,93	41	5,11	55	6,85	110	13,70	79	9,84
73277 a	300	36,01	115	13,81	114	13,69	49	5,88	56	6,72	98	11,76	101	12,12
73291 b	232	30,37	83	10,86	159	20,81	18	2,36	52	6,81	87	11,39	133	17,41
Summa	2886	36,28	991	12,46	1223	15,38	312	3,92	536	6,74	1111	13,97	895	11,25

Världslig epik

	1		1n		2		2g		3		3d		4	
33323 b	202	25,77	162	20,66	140	17,86	40	5,10	53	6,76	118	15,05	69	8,80
433431b	278	33,41	97	11,66	140	16,83	42	5,05	53	6,37	138	16,59	84	10,10
433432b	262	33,29	104	13,21	124	15,76	27	3,43	62	7,88	112	14,23	96	12,20

73377 a	266	32,72	96	11,81	122	15,01	49	6,03	57	7,01	129	15,87	94	11,56
73391 b	248	34,64	82	11,45	130	18,16	17	2,37	45	6,28	138	19,27	56	7,82
733921b	277	35,83	106	13,71	97	12,55	28	3,62	64	8,28	128	16,56	73	9,44
733922b	324	38,90	104	12,48	116	13,93	29	3,48	30	3,60	90	10,80	140	16,81
833931	218	27,35	119	14,93	118	14,81	22	2,76	59	7,40	159	19,94	102	12,79
833932	214	27,47	102	13,09	112	14,37	23	2,95	58	7,44	187	24,01	83	10,65
833933	259	32,54	94	11,81	123	15,45	15	1,88	46	5,78	165	20,73	94	11,81
Summa	2548	32,21	1066	13,48	1222	15,45	292	3,69	527	6,66	1364	17,24	891	11,26

Tab. 1.21. De olika formordsklassernas storlek och procentuella andel av formorden hos valda författare

a. Stiernhielm

	1	%	1n	%	2	%	2g	%	3	%	3d	%	4	%
Hercules	198	26,61	76	10,22	190	25,74	18	2,42	92	12,36	92	12,36	78	10,48
Harmskr.	415	49,17	86	10,19	157	18,60	17	2,01	28	3,32	54	6,40	87	10,31
Panegyr.	248	31,67	96	12,26	191	24,39	13	1,66	49	6,26	95	12,13	91	11,62
Cupido	345	41,77	81	9,81	158	19,13	18	2,18	52	6,30	76	9,20	96	11,62
Fr.-Afl	282	34,35	97	11,81	195	23,75	21	2,56	42	5,12	90	10,96	94	11,45
Parn.	270	34,84	90	11,62	158	20,39	14	1,81	59	7,61	80	10,32	104	13,42
Lycks.	154	20,90	64	8,68	185	25,10	6	0,81	42	5,70	76	10,31	110	14,93
Övr.	320	37,47	107	12,53	138	16,16	12	1,41	34	3,98	121	14,17	122	14,29
Småd.	288	36,27	81	10,20	177	22,29	29	3,65	50	6,30	81	10,20	88	11,08
Bröll.	150	22,46	56	8,23	148	22,01	75	10,93	77	11,53	121	18,26	44	6,49
M	267	34,10	83	10,60	170	21,71	22	2,81	63	7,92	88	11,24	91	11,62

b. Spegel

	1	%	1n	%	2	%	2g	%	3	%	3d	%	4	%
411311	413	46,99	55	6,26	175	19,91	30	3,41	51	5,80	61	6,94	94	10,69
411312	416	46,64	69	7,74	152	17,04	35	3,92	36	4,04	99	11,10	85	9.53
412312	275	31,54	122	13,99	145	16,74	46	5,28	50	5,73	103	11,81	130	14,91
412313	278	33,29	127	15,21	151	18,08	39	4,67	33	3,95	82	9,82	125	14,97
412314	430	45,74	82	8,72	151	16,06	31	3,30	30	3,19	77	8,19	139	14,79
412315	309	36,31	92	10,81	145	17,04	54	6,35	31	3,64	101	11,87	119	13,98
41331	342	39,27	129	14,81	150	17,22	38	4,36	41	4,70	83	9,53	88	10,10
42531	303	35,82	113	13,36	163	19,27	35	4,14	53	6,26	88	10,40	91	10,76
51231	224	28,54	135	17,20	149	18,98	39	4,97	53	6,75	65	8,28	121	15,41
52531	351	39,57	100	11,27	156	17,59	40	4,51	23	2,59	96	10,82	121	13,64
M (10)	334,1	38,54	102,4	11,81	153,7	17,73	38,7	4,46	40,1	4,63	85,5	9,86	111,3	12,84

c. Holmström

	1	%	1n	%	2	%	2g	%	3	%	3d	%	4	%
421361	382	45,97	67	8,06	120	14,44	47	5,66	48	5,78	79	9,51	88	10,59
421362	329	38,89	105	12,41	117	13,83	47	5,56	42	4,96	86	10,17	120	14,18
421364	348	41,09	110	12,99	107	12,63	27	3,19	33	3,90	105	12,40	117	13,81
42236	321	38,63	107	12,88	110	13,24	33	3,97	44	5,29	94	11,31	122	14,68
42636	321	37,46	138	16,10	111	12,95	40	4,67	41	4,78	76	8,87	130	15,17
42836	337	37,53	111	12,36	134	14,92	59	6,57	45	4,79	111	12,36	103	11,47
42936	332	40,84	129	15,87	90	11,07	56	6,89	23	2,83	76	9,35	107	13,16
43136	287	36,42	133	16,88	103	13,07	28	3,55	54	6,85	84	10,66	99	12,56
432361	346	44,49	118	14,50	93	11,43	34	4,18	55	6,76	81	9,95	87	10,69
432362	316	38,30	82	9,94	118	14,30	40	4,85	41	4,97	113	13,70	115	13,94
M (10)	331,9	39,87	110,0	13,17	110,3	13,17	41,1	4,92	42,6	5,10	90,5	10,84	108,8	13,03

d. Dalin

	1	%	1n	%	2	%	2g	%	3	%	3d	%	4	%
71177	378	44,79	70	8,29	121	14,34	41	4,86	49	5,81	91	10,28	94	11,14
62177	370	44,69	93	11,23	107	12,92	52	6,28	28	3,38	77	9,30	101	12,20
62277	270	34,09	92	11,62	113	14,27	37	4,67	60	7,58	103	13,01	117	14,77
62477	332	37,77	124	14,11	112	12,74	52	5,92	58	6,60	102	11,60	99	11,26
62577	305	37,94	95	11,82	128	15,92	36	4,48	60	7,46	91	11,32	89	11,07
72277	313	36,52	96	11,20	141	16,45	72	8,40	36	4,20	106	12,37	94	10,97
72877	307	39,51	103	13,26	126	16,22	26	3,35	39	5,02	94	12,10	83	10,68
73177	232	29,48	117	14,87	101	12,83	34	4,32	54	6,86	129	16,39	120	15,25
73277	300	36,01	115	13,81	114	13,69	49	5,88	56	6,72	98	11,76	101	12,12
73377	266	32,72	96	11,81	122	15,01	49	6,03	57	7,01	129	15,87	94	11,56
M (10)	307,3	37,38	100,1	12,18	119,5	14,42	44,8	5,45	49,7	6,05	102,0	12,41	99,2	12,07

e. Nordenflycht

	1	%	1n	%	2	%	2g	%	3	%	3d	%	4	%
71191	337	38,47	113	12,90	152	17,35	21	2,40	64	7,30	98	11,19	91	10,39
721911	337	41,50	94	11,58	126	15,52	26	3,20	40	4,93	93	11,45	96	11,82
721912	320	38,93	109	13,26	118	14,36	35	4,26	42	5,11	92	11,19	106	12,90
72391	314	39,35	89	11,15	106	13,28	29	3,63	78	9,77	96	12,03	86	10,78
72491	263	33,55	129	16,45	142	18,11	31	3,95	58	7,40	75	9,57	86	10,97
72591	275	33,13	118	14,22	158	19,04	27	3,25	51	6,14	87	10,48	114	13,73
72891	256	32,41	107	13,54	150	18,99	44	5,57	48	6,08	79	10,00	106	13,42
73191	257	31,19	92	11,17	147	17,84	39	4,73	58	7,04	110	13,35	120	14,56
73291	232	30,37	83	10,86	159	20,81	18	2,36	52	6,81	87	11,39	133	17,41
73391	248	34,64	82	11,45	130	18,16	17	2,37	45	6,28	138	19,27	56	7,82
M (10)	283,9	35,42	102,5	12,68	138,6	17,32	28,7	3,58	53,6	6,69	95,5	11,92	99,4	12,40

f. Columbus

	1	%	1n	%	2	%	2g	%	3	%	3d	%	4	%
31223	242	30,17	127	15,84	165	20,57	35	4,36	44	5,49	95	11,85	94	11,72
32823	339	43,30	94	12,01	102	13,03	27	3,45	49	6,26	85	10,86	87	11,11
33123	323	41,57	82	10,55	120	15,44	33	4,25	47	6,05	94	12,09	78	10,04
33323	202	25,77	162	20,66	140	17,86	40	5,10	5 53	6,76	118	15,05	69	8,80
M (4)	276,5	35,20	116,3	14,74	131,8	16,77	33,8	4,32	48,3	6,10	98,0	12,45	82,0	10,42

g. Lucidor

	1	%	1n	%	2	%	2g	%	3	%	3d	%	4	%
31124	311	40,60	69	9,01	132	18,02	39	5,09	39	5,09	69	9,01	101	13,19
32124	395	45,30	57	6,54	122	13,99	40	4,59	52	5,96	76	8,72	130	14,91
328241	268	32,72	89	10,87	128	15,63	44	5,37	44	5,37	107	13,06	139	16,97
328242	299	35,51	96	11,40	163	19,36	23	2,73	42	4,99	97	11,52	122	14,49
331241	248	30,53	72	8,87	136	16,75	32	3,94	53	6,53	112	13,79	159	19,58
331242	279	34,11	87	10,64	133	16,26	23	2,81	42	5,13	111	13,57	143	17,48
M (6)	300,0	36,51	78,3	9,53	135,7	16,63	33,5	4,14	45,3	5,47	95,3	11,60	132,3	16,10

h. Wexionius

	1	%	1n	%	2	%	2g	%	3	%	3d	%	4	%
41340	338	44,36	118	15,49	113	14,83	18	2,36	31	4,07	63	8,27	81	10,63
42440	291	36,38	127	15,88	167	20,88	30	3,75	46	5,75	77	9,63	62	7,75
42840	258	32,18	147	18,31	124	15,44	41	5,11	50	6,23	95	11,58	90	11,20

M (3)	295,7	37,46	130,7	16,58	134,7	17,09	29,7q	3,80	42,3	5,32	78,3	9,87	77,7	9,87

i. Brenner

	1	%	1n	%	2	%	2g	%	3	%	3d	%	4	%
42845	302	33,71	165	18,42	132	14,73	26	2,90	45	5,02	106	11,83	120	13,39
43145	313	36,61	116	13,57	134	15,67	46	5,38	46	5,38	106	12,40	94	10,99
612451	314	35,36	124	13,96	126	14,19	28	3,15	43	4,84	127	14,30	126	14,19
612452	342	39,09	82	9,37	116	13,26	27	3,09	37	4,23	147	16,80	124	14,17
M (4)	317,8	36,55	121,8	14,02	127,0	14,60	31,8	3,68	42,8	4,94	121,5	14,02	116,0	13,33

j. Rudeen

	1	%	1n	%	2	%	2g	%	3	%	3d	%	4	%
42847	301	37,58	93	11,61	116	14,48	38	4,74	44	5,49	115	14,36	94	11,74
43147	279	34,40	101	12,45	133	16,40	48	5,92	44	5,43	97	11,96	109	13,44
53247	342	41,06	108	12,97	116	13,93	41	4,92	46	5,22	111	13,33	69	8,28
M (3)	307,3	37,68	100,7	12,34	121,7	14,94	42,3	5,19	44,7	5,38	107,7	13,22	90,7	11,15

k. Runius

	1	%	1n	%	2	%	2g	%	3	%	3d	%	4	%
51351	288	35,73	103	12,78	145	17,99	38	4,71	42	5,21	112	13,90	78	9,68
52251	309	39,02	75	9,47	121	15,28	31	3,91	39	4,92	92	11,62	125	15,78
528511	256	31,64	132	16,32	143	17,68	55	6,80	35	4,33	82	10,14	106	13,10
528512	229	29,70	121	15,70	136	17,63	40	5,19	46	5,97	84	10,89	115	14,92
531511	278	33,25	108	12,92	138	16,51	54	6,46	46	5,50	96	11,48	116	13,87
531512	237	29,01	137	16,77	140	17,14	30	3,67	54	6,61	105	12,85	114	13,95
M (6)	266,2	33,04	112,7	14,04	137,2	17,02	40,7	5,09	43,7	5,47	95,2	11,80	109,0	13,54

l. Frese

	1	%	1n	%	2	%	2g	%	3	%	3d	%	4	%
51155	393	45,59	86	9,98	109	12,65	46	5,34	56	6,50	101	11,72	71	8,24
52855	281	34,65	102	12,58	120	14,80	52	6,41	57	7,03	94	11,59	105	12,95
53155	320	37,21	114	13,26	116	13,49	49	5,70	64	7,44	86	10,00	111	12,91
612551	323	41,25	72	9,20	136	17,37	18	2,30	50	6,39	97	12,39	87	11,11
612552	294	35,90	102	12,45	153	18,68	26	3,17	57	6,96	97	11,84	90	10,09
61355	280	36,36	80	10,39	123	15,97	45	5,84	40	5,19	88	11,43	114	14,81
M (6)	315,2	38,56	92,7	11,38	126,2	15,42	39,3	4,77	54,0	6,60	93,8	11,51	96,3	11,75

m. Gyllenborg

	1	%	1n	%	2	%	2g	%	3	%	3d	%	4	%
72393	303	37,69	109	13,56	119	14,80	41	5,10	50	6,22	122	15,17	60	7,46
72593	316	39,50	97	12,13	131	16,38	43	5,38	42	5,25	107	13,38	64	8,00
833931	218	27,35	119	14,93	118	14,81	22	2,76	59	7,40	159	19,94	102	12,79
833932	214	27,47	102	13,09	112	14,37	23	2,95	58	7,44	187	24,01	83	10,65
833932	259	32,54	94	11,81	123	15,45	15	1,88	46	5,78	165	20,73	94	11,81
M (5)	262,0	32,91	104,2	13,07	120,6	15,20	28,8	3,64	51,0	6,41	148,0	18,59	80,6	10,18

Tab. 1.22 De olika pronomenklasserna under de olika perioderna
a. 1601-1640

Text	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
10002	132	56	141	9	38	25	59	17	61	33	45
10003	228	49	126	43	114	24	84	39	21	23	46

10006	137	45	111	48	27	29	46	10	38	22	57
11101	144	51	69	38	88	23	95	33	50	26	35
11103	155	64	79	107	34	23	71	40	18	25	65
11104	252	88	172	122	47	8	72	31	23	10	53
11308	80	16	5	15	76	36	95	29	36	30	47
12106	181	69	174	66	33	23	62	15	36	40	33
12703	254	88	293	21	32	6	77	38	20	20	43
12705	119	10	31	28	74	44	94	54	29	51	52
13106	132	54	90	79	19	5	33	7	35	42	41
13207	98	72	58	85	33	42	91	12	25	38	30
M (12)	159,3	55,2	112,4	55,1	51,3	24,0	73,3	27,1	32,7	30,0	45,6

b. 1641-60

Text	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
20013	71	39	14	71	25	15	63	11	22	30	36
20014	131	30	131	7	24	24	134	50	51	28	88
21112	211	122	198	112	24	10	44	16	12	12	35
221141	195	40	142	57	40	27	95	53	51	28	69
221142	276	57	240	42	51	15	106	50	39	28	81
22711	175	40	6	59	150	63	54	26	31	37	53
22800	27	6	9	11	13	35	45	15	17	15	55
22815	80	16	20	56	45	39	60	12	30	30	70
23115	103	36	70	20	50	40	87	31	21	33	38
23213	75	75	68	59	26	33	74	14	38	47	49
24113	149	87	95	91	51	30	82	14	38	36	36
M (11)	135,7	49,8	90,3	53,2	45,4	30,1	76,7	26,5	32,7	29,5	55,5

c. 1661-80

Text	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
31124 a	162	66	143	62	23	10	42	15	42	36	32
31223 b	88	28	18	45	53	30	96	25	42	56	37
32122 a	207	71	179	90	15	13	64	19	43	21	38
32124 a	174	121	184	92	19	19	43	15	46	24	42
32227 b	132	49	117	40	32	29	96	42	51	34	37
32525 b	165	32	57	110	27	12	93	27	34	20	52
32628 b	147	33	39	99	42	32	65	16	29	35	63
32823 a	164	36	67	21	114	52	51	18	34	60	41
328241b	86	19	35	14	57	35	66	14	78	40	58
328242b	93	19	68	30	23	31	84	16	62	40	68
33123 a	121	55	80	83	17	30	65	16	40	39	65
331241b	73	33	30	14	63	22	65	22	75	23	52
331242b	77	34	32	26	56	28	77	21	60	29	58
33221 b	79	61	66	68	31	22	64	14	31	30	47
33323 b	36	34	18	35	17	43	139	27	36	55	37
M (15)	120,3	46,1	75,5	59,3	39,3	27,2	74,0	20,5	46,9	36,1	48,5

d. 1681-1700

Text	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
411311a	198	101	184	90	28	23	61	19	42	12	48
411312a	236	102	197	120	21	18	61	30	48	19	25
41133 a	212	111	190	110	24	10	54	16	26	12	27
41134 a	209	94	193	77	33	12	40	12	36	15	44
41141 b	189	115	192	70	44	20	55	15	43	17	45
41142 b	200	83	139	133	14	8	96	42	18	14	52
412311a	96	20	31	33	53	41	107	28	57	15	58
412312a	109	25	83	17	34	33	108	35	58	30	59
412313a	82	24	27	4	75	49	118	42	56	28	69

412314a	220	83	149	133	21	13	78	53	50	20	70
412315b	135	34	92	8	69	26	93	54	46	15	64
41237 a	104	47	29	98	36	20	79	25	43	37	42
41244 b	128	44	39	102	45	33	125	25	66	40	30
41246 b	65	36	19	14	71	65	106	28	36	46	63
41331 a	141	43	62	44	78	47	98	49	35	46	67
41340 a	164	82	101	139	11	18	75	15	31	58	38
41435 a	132	41	98	36	39	18	75	15	42	35	46
421361b	180	98	195	65	19	23	58	25	34	21	40
421362b	141	80	160	36	28	21	69	28	47	55	37
421363b	152	60	160	47	19	13	66	26	52	43	66
421364b	142	52	99	54	51	26	128	35	53	20	58
42138 a	232	110	203	127	17	13	69	21	19	19	43
42139 a	156	124	194	73	16	26	38	10	53	28	62
42236 b	139	47	97	56	48	23	68	23	58	58	57
42248 b	111	63	92	79	10	21	64	18	49	29	70
42440 a	90	48	76	39	23	30	92	20	38	58	67
42531 a	118	16	43	2	89	54	79	36	37	44	77
42636 b	184	30	77	92	46	18	99	38	49	51	50
42746 b	95	38	35	74	22	40	106	32	48	36	78
42836 b	176	32	67	25	116	42	87	46	38	38	49
42840 a	75	35	44	20	51	44	119	37	44	64	36
42845 b	92	29	46	59	43	39	104	35	50	80	49
42847 b	97	31	64	63	29	43	80	31	39	33	51
42936 b	176	40	129	15	73	20	75	38	48	66	64
43132 a	132	26	66	3	89	67	91	31	62	40	47
43136 b	98	44	34	73	35	31	95	33	37	59	67
43144 b	71	31	33	24	47	41	104	24	49	50	36
43145 b	96	26	53	22	55	45	89	35	44	49	59
43147 a	76	41	39	43	41	56	81	31	41	41	49
432361b	105	79	134	10	29	30	113	30	37	43	42
432362b	122	65	144	16	23	22	67	21	69	34	50
43243 b	70	36	27	35	37	41	113	23	58	25	52
433431b	92	45	49	14	74	43	94	21	43	23	56
433432b	88	65	59	50	42	27	103	22	36	21	48
M (44)	134,7	56,3	96,5	55,5	42,5	31,1	85,9	28,9	44,7	36,1	52,4

e. 1701-20

Text	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
51100 b	188	70	107	121	38	25	47	17	30	9	29
51155 b	175	115	196	93	13	30	67	16	38	26	40
51231 a	43	5	25	0	23	26	125	49	62	31	98
51258 a	112	51	89	45	29	12	43	17	32	41	32
51260 b	169	41	153	22	41	21	64	19	44	51	29
51351 a	132	40	39	55	79	32	83	39	39	35	39
51361 b	79	39	49	46	24	37	48	9	35	58	40
51459 b	91	50	84	18	43	66	54	17	44	29	43
52251 a	149	71	95	83	49	17	54	17	40	33	42
52252 a	150	36	133	32	33	16	71	28	31	38	35
52456 a	78	43	79	25	17	33	105	34	59	32	122
52531 a	182	28	182	6	22	15	91	41	57	24	75
52554 b	89	35	59	30	35	30	79	28	44	57	54
52850 a	71	39	25	111	28	36	92	36	54	71	34
528511b	121	29	52	61	41	18	80	37	34	68	44

528512a	80	15	43	5	48	34	80	49	40	51	50
52853 a	67	16	34	35	34	32	86	23	57	56	69
52855 b	65	33	42	72	19	43	98	47	53	23	39
52857 a	141	86	100	99	37	23	41	17	43	40	33
53150 a	118	76	67	97	30	27	102	38	45	65	38
531511a	123	22	46	12	87	25	87	41	40	41	60
531512b	103	19	63	0	59	26	99	42	47	58	49
53153 a	84	17	24	18	67	45	97	21	63	46	44
53155 b	125	54	92	81	20	34	79	18	65	50	39
53247 a	121	38	43	58	58	54	102	36	28	25	60
M (25)	114,2	42,7	76,8	49,0	39,0	30,3	79,0	29,8	45,0	42,3	49,5

f. 1721-40

Text	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
61000 b	206	72	160	96	24	17	54	20	45	12	49
61172 b	204	89	179	60	54	22	54	17	24	25	27
61173 a	213	91	156	131	17	14	52	21	45	19	49
61178 a	138	38	67	81	31	40	57	11	24	19	48
612451a	123	41	43	51	77	43	110	37	54	35	38
612452a	160	59	89	74	65	35	80	26	52	23	26
612551a	123	67	84	72	37	41	66	17	48	25	53
612552a	111	45	21	88	64	46	69	26	43	47	25
61272 b	171	32	118	11	74	17	65	19	36	32	49
61274 b	149	37	68	87	40	22	99	21	36	24	42
61281 b	181	89	122	89	62	41	66	15	33	41	33
61355 a	119	63	64	102	29	20	69	20	45	26	31
61386 a	101	38	17	80	42	41	75	22	54	32	61
61485 b	109	38	70	28	49	34	82	19	45	26	71
61277 b	166	86	175	70	23	13	76	23	35	36	40
62277 b	126	53	123	35	22	21	57	17	45	50	35
62475 a	82	19	31	5	65	36	80	28	50	43	63
62477 b	150	39	89	60	40	40	80	30	40	57	47
62577 b	99	59	78	54	35	27	58	21	29	49	80
62779 a	131	46	12	134	33	30	96	40	43	20	65

62871 a	73	41	43	49	41	52	45	9	57	63	32
62880 a	78	37	48	45	33	44	81	22	48	63	41
62884 b	173	25	134	30	36	18	95	48	52	50	51
63171 a	125	60	42	13	134	64	52	10	51	36	39
63180 a	67	40	46	8	56	41	87	28	63	57	46
63184 b	64	31	40	30	25	42	62	10	54	50	50
63282 b	116	67	59	93	23	26	69	16	34	35	49
M (27)	131,8	51,9	80,7	62,4	45,6	32,9	71,7	22,0	43,9	36,9	45,9

g. 1741-60

Text	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
71100 a	193	104	156	120	21	17	46	14	43	22	29
71177 a	172	107	140	120	19	20	57	22	50	27	40
71182 a	244	109	182	156	12	5	27	10	42	7	31
71191 a	148	76	80	69	75	33	85	27	54	43	39
71272 b	143	55	116	22	41	25	78	36	34	26	29
71294 b	169	65	104	109	22	24	65	19	52	23	47
721911a	125	118	166	65	14	24	54	19	43	42	34
721912b	138	74	114	91	21	20	69	30	55	54	37
72277 b	132	60	156	34	9	16	67	27	34	44	54
72391 a	110	87	159	26	12	37	78	20	44	30	41
72393 b	112	56	61	50	57	53	87	16	35	50	37
72491 b	97	35	46	46	40	33	92	19	42	53	49
72591 b	97	37	46	42	57	41	83	32	55	51	47
72593 b	145	30	55	47	75	31	66	16	25	55	48
72877 a	102	48	60	44	54	38	85	22	47	44	55
72891 b	72	24	20	63	36	29	92	19	50	42	53
73177 a	89	69	32	96	30	31	61	26	63	68	27
73191 b	69	52	27	66	42	36	85	26	55	33	41
73277 a	109	87	81	86	31	32	72	16	57	59	35
73291 b	75	67	31	66	35	23	75	15	45	27	22
73377 a	99	43	38	18	86	57	66	15	50	49	32
733921b	95	37	48	23	61	47	96	13	47	61	28
733922b	153	54	77	28	101	42	85	25	32	56	38

M (24)	124,0	64,8	83,8	62,9	43,9	31,7	72,5	20,8	45,3	41,7	38,0

Tab. A 1:23. De olika genrernas väntevärden (T), faktiska värden (O) och skillnaden däremellan (O-T) under olika perioder. Tomma rutor anger att genren saknas under perioden. Värdena för Stiernhielms *Hercules* står inom parentes, eftersom det är osäkert om dikten bör kallas epos.

a. Substantiv

Genre		I	II	III	IV	V	VI	VII
V.epik	T	477,8	473,5	481,3	455,6	470,8	485,4	521,1
	O		(511,0)	526,0	450,6			504,4
	O- T		(+37,5)	+44,7	- 5,0			- 17,3
Panegyrik	T	496,6	492,3	500,1	474,4	489,6	504,2	539,9
	O	516,0	542,0	530,0	446,7	422,0	531,0	552,5
	O- T	+19,4	+49,7	+30,0	-27,7	-67,6	+26,9	+12,4
Gravdikt	T	438,4	434,1	441,9	416,2	431,4	445,9	481,7
	O	447,0	403,0	415,3	422,4	414,4	475,0	516,0
	O- T	+ 8,6	- 31,1	-26,6	+ 6,2	-17,0	+29,1	+34,3
Sällskapsp.	T	415,3	411,0	418,9	393,1	408,3	422,9	458,7
	O	474,0		349,0	377,5	382,5	469,0	468,0
	O- T	+57,8		- 69,9	- 15,6	- 25,8	+46,1	+ 9,4
Bröllopsd.	T	416,8	412,5	420,3	394,6	409,8	424,4	460,0
	O		490,0	408,3	374,8	410,7	408,0	462,5
	0- T		+77,5	- 12,0	- 19,8	+ 0,9	- 16,4	+ 2,5
V. didaktik	T	397,8	393,5	401,3	375,6	390,8	403,4	441,0
	O	343,5	343,0		433,0	390,0	406,3	484,0
	O- T	- 54,3	- 50,5		+57,4	- 0,8	+ 2,9	+43,0
Satir	T	368,9	364,6	372,4	346,4	361,6	376,2	411,9
	O			352,5	346,7	358,0	442,0	402,0
	O- T			- 20,0	+ 0,3	- 3,6	+65,8	- 9,9
Kärleksp.	T	368,9	364,6	372,4	347,2	361,9	376,5	412,2
	O	436,0	259,5	370,0	353,3		371,0	469,0
	O- T	+67,1	-105,1	- 2,4	+ 6,1		- 5,5	+56,8
Psalm	T	419,5	415,2	423,0	397,3	412,5	427,1	462,8
	O	401,0	465,0	468,0	404,4	435,0	410,0	448,3
	O- T	-18,5	+49,8	+45,0	+ 7,0	+22,5	-17,1	-14,5
B. epik	T	404,0	399,7	407,5	381,8	397,0	411,6	447,3
	O			499,0	388,6	431,7	416,3	380,0
	O- T			+91,5	+ 6,8	+34,7	+ 4,8	-67,3
A. didaktik	T	440,6	436,3	444,1	418,4	433,6	448,1	483,9
	O	451,0			392,0	470,0	451,0	
	O- T	+10,4			-26,4	+36,4	+ 2,9	

b. Adjektiv

Genre		I	II	III	IV	V	VI	VII
V.epik	T	169,1	187,8	177,0	455,6	155,9	153,2	172,8
	O		(214,0)	190,0	194,5			151,3
	O- T		(+26,2)	+13,0	+23,5			-21,5
Panegyrik	T	176,7	195,4	184,7	178,7	163,5	160,9	180,4
	O	217,0	204,0	233,0	167,0	135,0	131,0	178,5
	O- T	+40,3	+ 8,6	+48,3	-11,7	-28,5	-29,9	- 1,9
Gravdikt	T	155,8	174,6	163,8	157,8	142,6	140,0	159,5
	O	196,0	173,0	172,0	160,0	132,6	131,3	160,5
	O- T	+40,2	- 1,6	+ 8,2	+ 2,2	-10,0	- 8,7	+ 1,0
Sällskapsp.	T	144,7	163,5	152,7	146,7	131,5	128,9	148,4

	O	156,0		146,0	168,5	123,5	116,0	142,0
	O- T	+11,3		- 6,7	+21,8	- 8,0	- 12,9	- 6,4
Bröllopsd.	T	152,7	171,4	160,7	154,7	139,5	136,9	156,4
	O		213,5	137,3	147,8	137,5	137,3	168,5
	O- T		+42,1	-23,4	- 6,9	- 2,0	+ 0,4	+12,1
V. didaktik	T	129,2	148,0	137,2	131,2	116,0	113,4	132,9
	O	100,0	126,0		137,5	98,0	140,3	138,0
	O- T	- 29,2	- 22,0		+ 6,3	-18,0	+26,9	+ 5,1
Satir	T	140,3	159,0	148,3	142,3	127,1	124,5	144,0
	O			131,5	143,3	116,5	130,0	167,0
	O- T			-16,8	+ 1,0	-10,6	+ 5,5	+23,0
Kärleksp.	T	126,2	145,0	134,2	128,2	113,0	110,4	129,9
	O	164,0	97,5	131,5	130,7		105,0	156,5
	O- T	+37,8	- 47,5	- 2,7	+ 2,5		- 5,4	+26,6
Psalm	T	123,7	142,4	131,6	125,7	110,5	107,8	127,4
	O	112,0	142,0	123,0	118,5	120,5	121,3	130,8
	O- T	-11,7	- 0,4	- 8,6	- 7,2	+10,0	+13,5	+ 3,4
B. epik	T	147,6	166,3	155,5	149,5	134,4	131,7	151,3
	O			190,0	146,9	152,7	116,6	130,0
	O- T			+34,4	- 2,6	+18,3	-15,1	-21,3
A. didaktik	T	139,9	158,7	147,9	141,9	126,7	124,1	143,6
	O	104,0			130,0	146,7	128,0	
	O- T	- 35,9			- 11,9	+20,0	+ 3,9	

c. Verb

Genre		I	II	III	IV	V	VI	VII
V.epik	T	358,1	345,8	329,3	348,1	356,1	351,9	334,8
	0		(361,0)	276,0	319,0			358,7
	O- T		+15,2	- 53,3	- 29,4			+23,9
Panegyrik	T	348,7	336,1	319,9	339,0	346,7	342,5	324,4
	O	347,0	318,0	249,0	357,7	384,0	380,0	305,5
	O- T	- 1,7	-18,1	- 70,9	+18,7	+37,3	+37,5	-18,9
Gravdikt	T	377,0	364,4	348,2	367,3	375,9	370,8	353,7
	O	363,0	372,0	352,0	366,0	383,3	366,3	338,5
	O- T	- 14,0	+ 7,6	+ 3,8	- 1,3	+ 8,3	- 4,5	-15,2
Sällskapsp.	T	407,9	395,3	379,1	398,2	405,9	401,7	384,7
	O	447,0		408,0	388,0	404,0	371,0	382,0
	O- T	+39,1		+28,9	-10,2	- 1,9	- 30,7	- 2,7
Bröllopsd.	T	398,6	386,0	369,7	388,8	396,5	392,3	375,3
	O		357,0	392,7	388,5	390,3	390,7	391,0
	O- T		-29,0	+23,0	- 0,3	- 6,2	- 1,6	+15,7
V. didaktik	T	428,8	416,2	400,0	419,1	426,8	422,6	405,5
	O	460,0	417,0		377,5	479,0	414,0	399,0
	O- T	+31,2	+ 0,8		-41,6	+52,2	- 8,6	- 6,5
Satir	T	440,1	427,5	411,2	430,4	438,0	433,8	416,8
	O			450,5	430,3	439,0	383,0	402,0
	O- T			+39,3	- 0,1	+ 1,0	-50,8	-14,8
Kärleksp.	T	433,4	420,8	404,6	423,7	431,4	427,2	410,1
	O	360,0	473,0	394,5	429,2		428,0	377,0
	O- T	-73,4	+52,2	-10,1	+ 5,5		+ 0,8	-33,1
Psalm	T	425,8	413,2	396,9	416,0	423,7	419,5	402,5
	O	435,3	361,0	430,0	412,0	403,5	428,0	407,8
	O- T	+ 9,5	-52,2	+33,1	- 4,0	-20,2	+ 8,5	+ 5,3
B. epik	T	413,1	400,5	384,3	403,4	411,1	406,9	389,8
	O			304,0	412,8	397,0	409,7	405,5
	O- T			- 80,3	+ 9,0	-14,1	+ 2,8	+15,7
A. didaktik	T	390,0	376,4	360,2	379,3	387,0	382,8	365,7
	O	348,0			391,3	392,0	386,7	
	O- T				+12,0	+ 5,0	+ 3,9	

d. Adverb

Genre		I	II	III	IV	V	VI	VII
V.epik	T	151,2	149,6	160,7	162,7	161,0	145,0	129,6
	O		(131,0)	144,0	169,5			135,0
	O- T		(-18,6)	-16,7	+ 6,8			+ 5,4
Panegyrik	T	136,3	134,6	145,7	147,8	146,0	130,0	114,6
	O	137,0	84,0	147,0	170,3	170,0	107,0	104,5
	O- T	+ 0,7	- 54,6	+ 1,3	+22,5	+24,0	-23,0	-10,1
Gravdikt	T	172,3	170,6	181,7	183,8	182,0	166,0	150,6
	O	173,0	181,0	188,7	185,8	185,0	152,7	142,0
	O- T	+ 0,7	+10,4	+ 7,0	+ 2,0	+ 3,0	-13,3	- 8,6
Sällskapsp.	T	169,0	167,3	178,4	180,5	178,7	162,7	147,3
	O	136,0		180,0	177,5	190,5	168,0	133,0
	O- T	-33,0		+ 1,6	- 3,0	+11,8	+ 5,3	-14,3
Bröllopsd.	T	176,2	174,6	185,7	187,7	186,0	170,0	154,6
	O		179,0	186,7	184,3	183,7	182,7	148,5
	O- T		+ 4,4	+ 1,0	- 4,4	- 2,3	+12,7	- 6,1
V. didaktik	T	187,5	185,9	197,0	199,0	197,3	181,3	165,9
	O	202,0	252,0		203,5	147,0	167,7	153,0
	O- T	+14,5	+66,1		+ 4,5	-50,3	-13,6	-12,9
Satir	T	191,1	189,4	200,5	202,6	200,8	184,8	169,4
	O			219,5	206,7	193,5	165,0	161,5
	O- T			+19,0	+ 4,1	- 7,3	-19,8	- 7,9
Kärleksp.	T	180,0	178,3	189,4	191,5	189,7	173,7	158,3
	O	126,0	186,0	184,0	203,3		182,0	161,5
	O- T	-54,0	+ 7,7	- 5,4	+11,8		+ 8,3	+ 3,2
Psalm	T	151,2	149,5	160,6	162,7	160,9	144,9	129,6
	O	165,7	118,0	148,0	145,7	165,0	166,3	132,0
	O- T	+14,5	-31,5	-12,6	-17,0	+ 4,1	+ 21,4	+ 2,4
B. epik	T	170,2	168,5	179,6	181,7	179,9	163,9	148,5
	O			158,0	172,1	192,7	162,7	182,5
	O- T			- 21,6	- 9,6	+12,8	- 1,2	+34,0
A. didaktik	T	174,6	172,9	184,0	186,1	184,3	168,3	153,0
	O	188,0			191,3	161,3	166,7	
	O- T	+13,4			+ 5,2	-23,0	- 1,6	

Tab. A 1.24 De med minst två texter representerade författarnas avvikelser från väntevärdena för fyra ordklasser

Författare	Genre/text	Subst.	Adj.	Verb	Adv.
Wivallius	Gravdikt	+ 8,6	+40,2	-14,0	+ 0,7
	Naturvisa	+58,7	+11,3	+39,1	-33,0
	Kärlekspoesi	+67,1	+37,8	-73,4	-54,0
Forsius	V. didaktik	-30,7	-42,2	+27,2	+ 9,5
	Psalm	+29,1	-25,7	+27,2	+23,8
Stiernhielm	Panegyrik	+49,7	+ 8,6	-18,1	-54,6
	(Hercules	+37,5	+26,2	+15,2	-18,6)
	(Bröllops beswär	+111,5	+80,6	- 69.0	- 4,6)
Skogekär B.	Wenerid	-65,6	- 40,0	+36,2	- 0,3
	40 wisor	-142,6	- 55,0	+68,2	+15,7
Westhius	Gravdikt	-31,1	- 1,6	+ 7,6	+10,4
	Bröllopsdik	+43,5	+ 3,6	+ 6,0	+13,4
Lucidor	Gravdikt 1	-51,9	- 4,8	+10,8	+ 5,3
	Gravdikt 2	-32,9	- 18,8	+15,8	+17,3
	Bröllopsd. 1	+18,7	- 32,7	+20,3	- 23,7
	Bröllopsd. 2	- 57,3	- 40,7	+60,3	- 7,7
	Kärleksp.	+18,6	- 16,2	+20,4	- 43,4
	Psalm	+45,0	- 8,6	+33,1	- 12,6
Columbus	V. epik	+44,7	+13,0	- 53,3	- 16,7
	Gravdikt	+ 9,1	+48,2	- 34,7	- 1,7
	Bröllopsd.	+ 2,7	+ 3,3	- 11,7	+30,3

	B. epik	+91,5	+34,5	- 80,3	- 21,6
Spegel	Tityrus (satir)	+29,0	- 2,3	- 37,4	+17,4
	Satir 2	- 81,1	- 28,1	+ 56,0	+16,2
	B. epik 1	- 12,8	- 6,3	+ 53,6	- 18,7
	B. epik 2	+17,2	-27,5	- 4,4	- 27,7
	B. epik 3	+ 3,2	-28,5	+ 12,6	- 6,7
	B. epik 4	- 87,8	-25,5	+ 25,6	+ 2,3
	B. epik 5	- 67,8	-10,5	+ 59,6	+21,3
	B. epik 6	+17,0	+18,6	- 5,1	+25,1
	Psalm 1	- 3,3	- 24,7	+ 8,0	- 21,7
	Psalm 2	+ 1,3	- 5,7	+ 10,0	- 52,7
	A. didaktik	- 86,4	- 8,9	+ 54,7	+ 7,9
Holmström	Panegyrik 1	- 27,6	- 17,7	+ 35,0	+ 28,2
	Panegyrik 2	- 44,6	- 24,7	+ 42,0	+ 26,2
	Gravdikt	- 29,2	+ 0,2	+ 22,7	+ 51,2
	Sällskapspoesi	- 22,1	+ 27,3	+ 8,8	- 4,5
	Bröllopsd.	- 86,6	- 57,7	+ 61,2	+ 24,3
	Burlesk (satir)	+26,4	+ 23,7	- 21,4	- 6,6
	Epigram (satir)	- 54,4	- 18,3	+ 58,6	+ 1,4
	Kärlekspoesi 1	+12,8	- 1,2	+19,3	+ 24,5
	Kärlekspoesi 2	+ 39,8	- 16,2	- 16,7	+ 23,5
	Kärlekspoesi 3	- 16,2	- 2,2	+ 11,3	+ 34,5
	Kärlekspoesi 4	- 34,2	- 6,2	+ 79,3	4,5
Wexionius	Brällopsd.	- 17,6	+ 50,3	- 55,8	- 10,7
	Reflexionsp.	+ 71,4	+ 15,8	- 72,1	+ 1,0
	A. didaktik	+ 16,4	+ 24,1	- 19,3	- 1,1
Widman	Gravdikt	+ 82,8	+ 24,2	- 22,3	- 31,8
	B. epik	+ 46,2	+ 10,5	- 14,4	+ 25,1
Achrelius	V. didaktik	+ 43,4	- 2,2	- 11,1	+ 8.0
	B. epik	+ 48,2	- 13,5	- 14,4	+ 10,3
Dahlstierna	V. epik 1	+ 5,4	+ 25,0	- 36,1	- 7,7
	V. epik 2	- 15,6	+ 22,0	- 22,1	+21,3
	Panegyrik	- 11,4	+ 7,3	- 21,0	+ 13,2
Rudeen	Panegyrik	- 67,6	- 28,5	+ 37,3	+ 24,0
	Gravdikt	+ 48,8	+ 23,2	- 6,3	- 29,8
	Bröllopsd.	+ 36,4	- 0,7	+ 7,2	- 15,7
Brenner	Gravdikt	- 37,2	- 8,8	+ 8,7	+ 13,2
	Bröllopsd.	- 14,6	- 19,7	- 13,8	- 11,1
	B. epik 1	- 60,6	- 18,7	- 19,9	+ 26,1
	B. epik 2	- 14,6	+ 4,3	- 29,9	+ 15,1
Runius	Gravdikt 1	- 75,4	- 2,6	+ 20,0	+ 42,0
	Gravdikt 2	- 27,4	- 9,6	+ 4,0	+ 22,0
	Bröllopsd. 1	- 40,8	+ 17,5	+ 20,5	+ 5,0
	Bröllopsd. 2	- 42,8	+ 1,5	+ 22,5	+ 49,0
	Sällskapsp.	+ 27,7	+ 5,5	- 14,9	- 19,7
	A. didaktik	- 48,6	+ 19,3	+ 24,0	+ 18,7
Warnmarck	Gravdikt	+ 5,6	- 19,6	+ 17,0	- 19,0
	Bröllopsd.	+ 51,2	- 10,5	- 34,0	- 41,0
Brobergen	Gravdikt	+ 13,6	- 5,6	- 8,0	- 6,0
	Bröllopsdikt	- 25,8	- 14,5	- 1,5	- 20,0
Frese	Gravdikt	- 2,4	- 12,6	+ 8,0	- 24,0
	Bröllopsd.	+ 64,2	+ 0,5	+ 6,5	- 45,0
	B. epik 1	+ 69,4	- 25,7	- 2,9	- 2,9
	B. epik 2	+ 24,4	+ 2,3	+ 21,1	- 38,9
	Psalm	+ 35,6	- 3,5	- 38,7	+ 6,1
	A. didaktik	+ 51,4	+ 4,9	+ 17,2	- 25,3
Eldh	Gravdikt	+ 10,1	+ 20,0	- 20,8	- 31,0
	Bröllopsd.	+ 28,8	- 6,9	- 9,3	- 12,0
Lohman	Gravdikt	+ 60,1	- 24,0	- 34,8	- 30,0
	Bröllopsd.	+ 79,6	- 2,1	- 30,3	- 19,0
Kolmodin	(Hess. b. epik	- 18,0	- 31,4	- 8,1	+ 29,1)

	B. epik 1	- 50,6	- 15,7	- 2,9	+ 30,1
	B. epik 2	- 50,4	- 5,3	+ 4,2	+ 55,5
	Psalm	+ 1,9	+ 18,2	+ 17,1	1,1
Salvius	Gravdikt	+ 19,1	- 22,0	+ 42,2	+ 21,0
	Bröllopsd.	- 156,4	+ 6,1	+ 34,7	+ 69,0
Dalin	V. epik	- 7,1	- 18,8	- 24,8	- 8,6
	Panegyrik	+ 3,0	- 36,4	- 5,4	+ 0,4
	Gravdikt	+ 34,3	- 1,5	- 3,7	+ 2,4
	Sällskapsp. 1	+ 46,1	- 12,9	- 30,7	+ 5,3
	Sällskapsp. 2	- 73,6	- 45,4	+ 1,3	+ 37,7
	Bröllopsd.	- 3,0	- 20,4	+ 36,7	+ 1,4
	Reflexionspoesi	+ 14,6	+ 13,6	- 23,6	- 40,0
	Satir	+ 65,8	+ 5,5	- 50,8	- 19,8
	Kärleksp	- 5,5	- 5,4	+ 22,8	+ 23,7
	Psalm	+ 12,2	+ 1,6	- 11,5	+ 0,4
Nordenflycht	V. epik	+ 37,9	- 11,8	+ 26,2	- 1,6
	Panegyrik	+ 22,0	+ 32,6	- 34,4	- 20,6
	Gravdikt	+ 34,3	+ 3,5	- 24,7	- 19,6
	Naturbeskr. dikt	+ 63,4	+ 10,6	- 19,7	- 9,3
	Bröllopsd.	+ 8,0	+ 44,6	- 5,3	- 13,6
	Reflexionsp.	+ 41,9	+ 5,1	- 6,5	- 12,9
	Satir	+ 1,1	+ 20,0	- 40,8	+ 2,6
	Kärleksp. 1	+ 49,8	+ 53,1	- 28,1	- 19,3
	Kärleksp. 2	+ 63,8	+ 0,1	- 38,1	- 10,3
	Psalm	- 32,8	- 16,6	- 5,5	+ 8,4
Creutz	V. epik 1	+ 21,9	+ 2,2	+ 11,2	+ 1,4
	V. epik 2	- 121,1	- 57,8	+ 83,2	+ 30,4
Gyllenborg	Naturbeskr. dikt	+ 38,4	+ 15,6	+ 9,3	- 19,3
	Satir	- 20,8	+ 26,0	+ 11,2	- 18,4

Tab. 1.25 Medelvärden för fyra ordklasser under olika perioder efter borttagandet av genrerna, en efter en

a. Substantiv

	I	II	III	IV	V	VI	VII
Utan reducering	413,6	407,6	420,7	394,1	416,1	423,7	469,2
V. epik	413,6	407,6	413,2	391,4	416,1	423,7	462,2
Panegyrik	404,3	394,2	412,9	390,3	415,9	419,6	461,6
Gravdikt	410,6	408,1	413,1	390,5	416,5	417,3	464,9
Sällskapspoesi	408,1	407,9	424,3	394,9	419,1	423,5	465,5
Bröllopsdikt	413,6	389,3	423,8	396,0	417,8	425,7	469,8
V. didaktik	427,6	414,1	420,7	392,2	417,2	425,9	468,6
Satir	413,6	407,6	431,2	397,6	421,2	423,0	475,3
Kärlekspoesi	411,6	440,5	428,5	400,5	416,1	425,7	469,2
B. epik	413,6	407,6	415,1	395,3	414,0	433,7	477,3
Psalm	417,8	401,3	417,3	392,5	414,5	426,1	473,4
A. didaktik	410,2	407,6	420,7	394,3	408,9	420,3	469,2
Andliga genrer	413,7	401,6	411,0	393,7	401,6	437,0	483,8

b. Adjektiv

	I	II	III	IV	V	VI	VII
Utan reducering	135,8	162,5	155,7	145,1	131,6	125,7	150,6
V. epik	135,8	162,5	153,3	142,7	131,6	125,7	150,5
Panegyrik	128,4	158,4	150,2	143,5	131,5	125,5	148,1
Gravdikt	130,3	161,5	151,6	143,2	131,4	125,0	149,7

Sällskapspoesi	134,0	162,5	156,4	144,0	132,3	126,1	151,8
Bröllopsdikt	135,8	151,2	160,3	144,8	129,8	124,2	149,0
V. didaktik	143,0	166,2	155,7	145,6	133,0	123,9	151,1
Satir	135,8	162,5	159,4	145,2	132,9	125,5	149,1
Kärlekspoesi	133,2	176,9	159,4	147,4	131,6	126,5	150,1
B. epik	135,8	162,5	153,3	144,7	128,7	128,9	152,5
Psalm	143,7	164,6	158,0	149,3	132,6	126,5	154,6
A. didaktik	138,7	162,5	155,7	146,2	131,8	125,4	150,6
Andliga genrer	148,7	164,6	155,6	152,2	128,7	131,5	157,3

c. Verb

	I	II	III	IV	V	VI	VII
Utan reducering	409,4	391,2	373,0	396,3	399,2	401,4	377,1
V. epik	409,4	391,2	379,9	400,0	399,2	401,4	380,8
Panegyrik	415,1	398,5	381,9	399,1	399,8	402,2	383,6
Gravdikt	413,6	393,1	378,1	400,2	402,2	405,8	380,5
Sällskapspoesi	406,0	391,2	370,5	396,7	398,9	402,6	376,4
Bröllopsdikt	409,4	398,8	368,0	397,1	402,0	402,7	375,8
V. didaktik	398,5	388,6	373,0	397,2	395,9	399,8	376,1
Satir	409,4	391,2	361,2	393,8	395,7	402,1	374,8
Kärlekspoesi	413,9	373,0	369,7	391,1	399,2	399,5	377,1
B. epik	409,4	391,2	377,2	392,7	399,5	398,5	374,5
Psalm	400,9	394,2	368,9	393,8	398,8	396,8	371,0
A. didaktik	415,0	391,2	373,0	396,7	400,2	403,2	377,1
Andliga genrer	407,8	394,2	373,9	388,6	400,4	392,1	367,1

d. Adverb

	I	II	III	IV	V	VI	VII
Utan reducering	167,3	162,5	180,5	180,5	179,9	164,3	143,2
V. epik	167,3	162,5	183,1	181,0	179,9	164,3	144,8
Panegyrik	170,1	170,4	182,9	181,2	180,3	166,5	146,7
Gravdikt	166,8	160,7	178,5	177,6	178,6	165,8	143,3
Sällskapspoesi	170,1	162,5	180,5	180,6	179,0	164,2	142,2
Bröllopsdikt	167,3	158,8	179,3	180,1	179,0	162,0	142,7
V. didaktik	160,4	153,6	180,5	179,4	181,3	163,9	142,8
Satir	167,3	162,5	174,5	178,6	178,7	164,3	141,5
Kärlekspoesi	171,1	157,3	180,0	176,9	179,9	168,7	143,2
B. epik	167,3	162,5	182,1	182,4	178,2	164,9	139,6
Psalm	167,8	167,0	182,8	186,0	181,2	164,0	145,4
A. didaktik	165,4	162,5	180,5	179,7	182,3	164,0	143,2
Andliga genrer	165,3	162,5	184,7	189,5	182,7	162,1	141,3

Tab. A 1. 26 Skillnaderna mellan de olika genrernas värden för fyra ordklasser under olika perioder och värdena i respektive perioder med reducering av genrerna ifråga

a. Substantiv

	I	II	III	IV	V	VI	VII
V. epik			+ 112,8	+ 59,1			+ 41,8
Panegyrik	+ 111,7	+ 147,8	+ 117,1	+ 51,0	+ 6,1	+ 111,4	+ 90,9

Gravdikt	+ 36,4	- 5,1	+ 2,2	+ 31,9	- 2,1	+ 57,7	+ 51,1
Sällskapspoesi	+ 65,9		- 53,3	- 17,4	- 37,6	+ 45,5	+ 2,5
Bröllopsdikt		+ 100,7	- 15,8	- 21,2	- 7,1	- 17,7	- 7,3
V. didaktik	- 84,1	- 71,1		+ 40,8	- 27,2	- 19,6	+ 14,4
Satir			- 78,7	- 50,9	- 63,2	+ 19,0	- 73,3
Kärlekspoesi	+ 24,4	- 181,0	- 58,5	- 47,2		- 54,7	- 0,2
B. epik			+ 83,9	- 6,7	+ 17,7	- 38,6	- 63,8
Psalm	- 16,8	+ 63,1	+ 50,7	+ 11,8	+ 20,5	- 16,1	- 25,1
A. didaktik	+ 40,8			- 2,3	+ 61,1	+ 30,7	

b. Adjektiv

	I	II	III	IV	V	VI	VII
V. epik			+ 36,7	+ 51,8			+ 0,8
Panegyrik	+ 88,6	+ 45,6	+ 82,8	+ 23,5	+ 3,5	+ 5,5	+ 30,4
Gravdikt	+ 65,7	+ 11,5	+ 20,4	+ 16,8	+ 1,2	+ 6,5	+ 10,8
Sällskapspoesi	+ 22,0		- 10,4	+ 24,5	- 8,8	- 10,1	+ 9,7
Bröllopsdikt		+ 62,3	- 23,0	+ 3,0	+ 7,7	+ 13,1	+ 19,5
V. didaktik	- 43,0	- 40,2		- 8,1	- 35,0	+ 16,4	- 13,1
Satir			- 27,9	- 1,9	- 16,4	+ 4,5	+ 17,9
Kärlekspoesi	+ 30,8	- 79,9	- 27,9	- 16,7		- 21,5	+ 6,4
B. epik			+ 36,7	+ 2,2	+ 24,0	- 12,3	- 22,5
Psalm	- 31,7	- 22,6	- 35,0	- 30,8	- 12,1	- 5,2	- 23,8
A. didaktik	- 34,7			- 16,2	- 1,8		

c. Verb

	I	II	III	IV	V	VI	VII
V. epik			- 102,9	- 81,0			- 21,2
Panegyrik	- 68,1	- 80,5	- 132,9	- 42,1	- 15,9	- 22,2	- 78,1
Gravdikt	- 50,6	- 21,1	- 25,4	- 34,2	- 20,0	- 39,5	- 41,0
Sällskapspoesi	+ 41,6		+ 37,5	- 9,7	- 4,1	- 31,6	+ 5,3
Bröllopsdikt		- 41,8	- 24,7	- 6,6	- 11,7	- 12,0	+ 15,2
V. didaktik	+ 61,1	+ 28,4		- 19,7	+ 83,1	+ 14,2	+ 22,9
Satir			+ 89,3	+ 36,2	+ 43,3	- 19,1	+ 27,2
Kärlekspoesi	- 53,9	+ 100,0	+ 24,8	+ 37,9		+ 50,5	- 0,1
B. epik			- 73,9	+ 19,3	- 2,5	+ 11,2	+ 31,0
Psalm	+ 34,4	- 33,2	+ 61,1	+ 18,2	+ 4,2	+ 31,2	+ 36,8
A. didaktik	- 67,0			- 55,4	- 2,3	- 16,5	

d. Adverb

	I	II	III	IV	V	VI	VII
V. epik			- 39,1	- 11,5			- 9,8
Panegyrik	- 33,1	- 84,6	- 35,9	- 10,9	- 9,7	- 59,5	- 4,7
Gravdikt	+ 6,2	+ 20,3	+ 10,2	+ 8,2	+ 6,4	- 13,1	- 1,3
Sällskapspoesi	- 34,1		- 0,5	- 3,1	+ 11,5	+ 3,8	+ 8,1
Bröllopsdikt		+ 20,2	+ 6,0	+ 4,2	+ 3,7	+ 20,7	+ 5,8
V. didaktik	+ 41,6	+ 98,4		+ 24,1	- 34,7	+ 3,8	+ 10,2
Satir			+ 45,0	+ 28,1	+ 14,0	+ 0,7	+ 20,0
Kärlekspoesi	- 45,1	+ 28,7	+ 4,0	+ 26,4		+ 13,3	+ 0,3
B. epik			- 24,1	- 10,3	+ 14,0	- 2,2	+ 42,9
Psalm	- 2,1	- 49,0	- 34,8	- 40,3	- 16,2	+ 2,3	- 13,4
A. didaktik	+ 22,6			+ 11,6	- 21,0	+ 2,7	

Tab.A 1.27 Medelvärden för fyra ordklasser under olika perioder efter borttagandet av vissa författares texter
a. Substantiv

	I	II	III	IV	V	VI	VII
Utan reducering	413,6	407,6	420,7	394,1	416,1	423,7	469,2
Spegel	413,6	407,6	420,7	402,1	422,1	423,7	469,2
Holmström	413,6	407,6	420,7	404,4	416,1	423,7	469,2

Spegel + Holmstr.	413,6	407,6	420,7	420,0	422,1	423,7	469,2
Dalin	413,6	407,6	420,7	394,1	416,1	423,5	465,0
Nordenflycht	413,6	407,6	420,7	394,1	416,1	423,7	455,0
Dalin + Nord.	413,6	407,6	420,7	394,1	416,1	423,5	435,0

b. Adjektiv

	I	II	III	IV	V	VI	VII
Utan reducering	135,8	162,5	155,7	145,1	131,6	125,7	150,6
Spegel	135,8	162,5	155,7	149,8	132,1	125,7	150,6
Holmström	135,8	162,5	155,7	147,4	131,6	125,7	150,6
Spegel + Holmstr	135,8	162,5	155,7	155,0	132,1	125,7	150,6
Dalin	135,8	162,5	155,7	145,1	131,6	126,8	155,0
Nordenflycht	135,8	162,5	155,7	145,1	131,6	125,7	139,9
Dalin + Nord	135,8	162,5	155,7	145,1	131,6	126,8	141,8

c. Verb

	I	II	III	IV	V	VI	VII
Utan reducering	409,4	391,2	373,0	396,3	399,2	401,4	377,1
Spegel	409,4	391,2	373,0	388,5	394,8	401,4	377,1
Holmström	409,4	391,2	373,0	386,3	399,2	401,4	377,1
Spegel + Holmstr.	409,4	391,2	373,0	371,2	394,8	401,4	377,1
Dalin	409,4	391,2	373,0	396,3	399,2	401,5	382,2
Nordenflycht	409,4	391,2	373,0	396,3	399,2	401,4	386,3
Dalin + Nord.	409,4	391,2	373,0	396,3	399,2	401,5	404,9

d. Adverb

	I	II	III	IV	V	VI	VII
Utan reducering	167,3	162,5	180,5	180,5	179,9	164,3	143,2
Spegel	167,3	162,5	180,5	182,8	177,2	164,3	143,2
Holmström	167,3	162,5	180,5	173,2	179,9	164,3	143,2
Spegel + Holmstr	167,3	162,5	180,5	173,8	177,2	164,3	143,2
Dalin	167,3	162,5	180,5	180,5	179,9	164,4	143,2
Nordenflycht	167,3	162,5	180,5	180,5	179,9	164,3	146,8
Dalin + Nord	167,3	162,5	180,5	180,5	179,9	164,4	149,4

Tab. A 1.28 Diktarna under period III jämförda med Stiernhielm vad angår storleken av fyra ordklasser

	Subst.	Adj.	Verb	Adv.
Stiernhielm				
V. epik	523,2	196,4	327,4	98,9
Panegyrik	*542,0*	*204,0*	*318,0*	*84,0*
Gravdikt	483,8	183,1	346,3	120,0
Sällskapspoesi	460,7	172,0	377,2	116,7
Bröllopsdikt	462,2	180,0	367,9	123,9
Satir	414,0	167,6	409,4	138,8
Kärlekspoesi	414,3	153,5	402,7	127,7
Psalm	464,9	151,0	395,1	98,9
B. epik	449,4	174,9	382,4	117,9
Columbus				
V. epik	526,0	190,0	276,0	144,0
	+ 2,8	- 6,4	- 51,4	+ 45,1
Gravdikt	451,0	212,0	335,0	180,0
	- 32,8	+ 28,9	- 11,3	+ 60,0
Bröllopsdikt	423,0	164,0	358,0	216,0
	- 39,2	- 16,0	- 9,9	+ 92,1
B. epik	499,0	190,0	304,0	158,0
	- 49,6	+ 15,1	- 78,4	+ 40,1

Lucidor				
Gravdikt	397,5	152,0	361,5	193,0
	- 86,3	- 31,1	+ 15,2	+ 73,0
Bröllopsdikt	401,0	124,0	410,5	170,5
	- 61,2	- 56,0	+ 42,6	+ 46,6
Kärlekspoesi	391,0	118,0	425,0	146,0
	- 23,3	- 35,5	+ 22,3	+ 18,3
Psalm	468,0	123,0	430,0	146,0
	+ 3,1	- 28,0	+ 34,9	+ 49,1
Wollimhaus	530,0	233,0	249,0	147,0
	- 12,0	+ 29,0	- 69,0	+ 63,0
Hiärne	349,0	145,0	364,0	222,0
	- 65,3	- 8,5	- 38,7	+ 94,3
Wennæsius	344,0	134,0	436,0	210,0
	- 70,0	- 33,6	+ 26,6	+ 71,2
Arosell	361,0	129,0	465,0	229,0
	- 53,0	- 38,6	+ 55,6	+ 90,2
Liundschöld	371,0	146,0	408,0	180,0
	- 89,7	- 26,0	+ 30,8	+ 63,3

Anm. Stiernhielms värden för panegyriken är faktiska värden. För övriga genrer har värdena beräknats med hjälp av kännedomen om normala relationer till denna genres värden. Värdena för de olika diktarna har jämförts med Stiernhielms sålunda framräknade värden i respektive genre.

Tab. A 1.29 Olika pronomenklassers storlek i samtliga texter under de sju perioderna

a. > 1640

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
10002	132	56	141	9	38	25	59	17	61	33	45
10003	228	49	126	43	114	24	84	39	21	23	46
10006	137	45	111	48	27	29	46	10	38	22	57
11101	144	51	69	38	88	23	95	33	50	26	35
11103	155	64	79	107	34	23	91	40	18	25	65
11104	252	88	172	122	47	8	72	31	23	10	53
11308	80	16	5	15	76	36	95	29	36	30	47
12106	181	69	174	66	33	23	62	15	36	40	33
12703	254	88	293	21	32	6	77	38	20	20	43
12705	119	10	31	28	74	44	94	54	29	51	52
13106	132	54	90	79	19	5	33	7	35	42	41
13207	98	72	58	85	33	42	01	12	25	38	30
M (12)	159,3	55,2	112,4	55,1	51,3	24,0	73,3	27,1	32,7	30,0	45,6
s	55,2	23,2	73,9	35,2	28,2	12,4	19,4	14,1	12,4	10,8	9,8
v	.347	.420	.658	.639	.551	.516	.265	.520	.379	.362	.214

b. 1641-1660

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
20013	71	39	14	71	25	15	63	11	22	30	36
20014	131	30	131	7	24	24	134	50	61	28	88
21112	211	122	198	112	24	10	44	16	12	12	35
221141	195	40	142	57	40	27	95	53	51	28	69
221142	276	57	240	42	51	15	106	50	39	28	81
22711	175	40	6	59	150	63	54	26	31	37	53
22800	27	6	9	11	13	35	45	15	17	15	55
22815	80	16	20	56	45	39	60	12	30	30	70
23115	103	36	70	20	50	40	87	31	21	33	38
23213	75	75	68	59	26	33	74	14	38	47	49
24113	149	87	95	91	51	30	82	14	38	36	36
M (11)	135,7	49,8	90,3	53,2	45,4	30,1	76,7	26,5	32,7	29,5	55,5

s	70,4	32,0	76,1	30,8	35,4	14,1	26,4	16,0	14,0	9,2	18,2
v	.518	.642	.843	.579	.781	.470	.344	.605	.429	.314	.327

c. 1661-1680

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
31124 a	162	66	143	62	23	10	42	15	42	36	32
31223 b	88	28	18	45	53	30	96	25	42	56	37
32122 a	207	71	179	90	15	13	64	19	43	21	38
32124 a	174	121	184	92	19	19	43	15	46	24	42
32227 b	132	49	117	40	32	29	96	42	51	34	37
32525 b	165	32	57	110	27	12	93	27	34	20	52
32628 b	147	33	39	99	42	32	65	16	29	35	63
32823 a	164	36	67	21	114	52	51	18	34	60	41
328241b	86	19	35	14	57	35	66	14	78	40	58
328242b	93	19	68	30	23	31	84	16	62	40	68
33123 a	121	55	80	83	17	30	65	16	40	39	65
331241b	73	33	30	14	63	22	65	22	75	23	52
331242b	77	34	32	26	56	28	77	21	60	29	58
33221 b	79	61	66	68	31	22	64	14	31	30	47
33323 b	36	34	18	35	17	43	139	27	36	55	37
M (15)	120,3	46,1	75,5	59,3	39,3	27,2	74,0	20,5	46,9	36,1	48,5
s	46,8	25,4	53,5	31,9	25,5	11,1	24,1	7,2	14,9	12,3	11,4
v	.389	.551	.708	.577	.649	.406	.325	.353	.317	.340	.235

d. 1681-1700

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
411311a	198	101	184	90	28	23	61	19	42	12	48
411312a	236	102	197	120	21	18	61	30	48	19	25
41133 a	212	111	190	110	24	10	54	16	26	12	27
41134 a	209	94	193	77	33	12	40	12	36	15	44
41141 b	189	115	192	70	44	20	55	15	43	17	45
41142 b	200	83	139	133	14	8	96	42	18	14	52
412311a	96	20	31	33	53	41	107	28	57	15	58
412312a	109	25	83	17	34	33	108	35	58	30	59
412313a	82	24	27	4	75	49	118	42	56	28	69
412314a	220	83	149	133	21	13	78	53	50	20	70
412315b	135	34	92	8	69	26	93	54	46	15	64
41237 a	104	47	29	98	36	20	79	25	43	37	42
41244 b	128	44	39	102	45	33	125	25	66	40	30
41246 b	65	36	19	14	71	65	106	28	36	46	63
41331 a	141	43	62	44	78	47	98	49	35	46	67
41340 a	164	82	101	139	11	118	75	15	31	58	38
41435 a	132	41	98	36	39	18	75	15	42	35	46
421361b	180	98	195	65	19	23	58	25	34	21	40
421362b	141	80	160	36	28	21	69	28	47	55	37
421363b	152	60	160	47	19	13	66	26	52	43	66
421364b	142	52	99	54	51	26	128	35	53	20	58
42138 a	232	110	203	127	17	13	69	21	19	19	43
42139 a	156	124	194	73	16	26	38	10	53	28	62
42236 b	139	47	97	56	48	23	68	23	58	58	57
42248 b	111	63	92	79	10	21	64	18	49	29	70
42440 a	90	48	76	39	23	30	92	20	38	58	67
42531 a	118	16	43	2	89	54	79	36	37	44	77
42636 b	184	30	77	92	46	18	99	38	49	51	50
42746 b	95	38	35	74	22	40	106	32	48	36	78

42836 b	176	32	67	25	116	42	87	46	38	38	49
42840 a	75	35	44	20	51	44	119	37	44	64	36
42845 b	92	29	46	59	43	39	104	35	50	80	49
42847 b	97	31	64	63	29	43	80	31	39	33	51
42936 b	176	40	129	15	73	20	75	38	48	66	64
43132 a	132	26	66	3	89	67	91	31	62	40	47
43136 b	98	44	34	73	35	31	95	33	37	59	67
43144 b	71	31	33	24	47	41	104	24	49	50	36
43145 b	96	26	53	22	55	45	89	35	44	49	59
43147 a	76	41	39	43	41	56	81	31	41	41	49
432361b	105	79	134	10	29	30	113	30	37	43	42
432362b	122	65	144	16	23	22	67	21	69	34	50
43243 b	70	36	27	35	37	41	113	23	58	25	52
433431b	92	45	49	14	74	43	94	21	43	23	56
433432b	88	65	59	50	42	27	103	22	36	21	48
M (44)	134,7	56,3	96,5	55,5	42,5	31,1	85,9	28,9	44,7	36,1	52,4
s	47,9	29,5	59,3	39,1	23,8	14,5	22,0	10,4	10,9	16,8	12,8
v	.356	.525	.614	.705	.559	.468	.257	.361	.242	.465	.244

e. 1701-1720

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
51100 b	188	70	109	121	38	25	47	17	30	9	29
51155 b	175	115	196	93	13	30	67	16	38	26	40
51231 a	43	5	25	9	23	26	125	49	62	31	98
51258 a	112	51	89	45	29	12	43	17	32	41	32
51260 b	169	41	153	22	41	21	64	19	44	51	29
51351 a	132	40	39	55	79	32	83	39	39	35	39
51361 b	79	39	49	46	24	37	48	9	35	58	40
51459 b	91	50	84	18	43	66	54	17	44	29	43
52251 a	149	71	95	83	49	17	54	17	40	33	42
52252 a	150	36	133	32	33	16	71	28	31	38	35
52456 a	78	43	79	25	17	33	105	34	59	32	122
52531 a	182	28	182	6	22	15	91	41	57	24	75
52554 b	89	35	59	30	35	30	79	28	44	57	54
52850 a	71	39	25	111	28	36	92	36	54	71	34
528511b	121	29	52	61	41	18	80	37	34	68	44
528512a	80	15	43	5	48	34	80	49	40	51	50
52853 a	67	16	34	35	34	32	86	23	57	56	69
52855 b	65	33	42	72	19	43	98	47	53	23	39
52857 a	141	86	100	99	37	23	41	17	43	40	33
53150 a	118	76	67	97	30	27	102	48	45	65	38
531511a	123	22	46	12	87	25	87	41	40	41	60
531512b	103	19	63	0	59	26	99	42	47	58	49
53153 a	84	17	24	18	67	45	97	21	63	46	44
53155 b	125	54	92	81	20	34	79	18	65	50	39
53247 a	121	38	43	58	58	54	102	36	28	25	60
M (25)	114,2	42,7	76,8	49,0	39,0	30,3	79,0	29,8	45,0	42,3	49,5
s	39,0	24,7	46,6	36,2	18,7	12,1	21,7	12,3	10,7	15,6	21,5
v	.342	.578.	.607	.739	.480	.401	.275	.414	.240	.368	.434

f. 1721-1740

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
61100 b	206	72	160	96	24	17	54	20	45	12	49
61172 b	204	89	179	60	54	22	54	17	24	25	27
61173 a	213	91	156	131	17	14	52	21	45	19	49
61178 a	138	38	67	81	31	40	57	11	24	19	48
612451a	123	41	43	51	77	43	110	37	54	35	38
612452a	160	59	89	74	65	35	80	26	52	23	26
612551a	123	67	84	72	37	41	66	17	48	25	53
612552a	111	45	21	88	64	46	69	26	43	47	25

61272 b	171	32	118	11	74	17	65	19	36	32	49
61274 b	149	37	68	87	40	22	99	21	36	24	42
61281 b	181	89	122	89	62	41	66	15	33	41	33
61355 a	119	63	64	102	29	20	69	20	45	26	31
61386 a	101	38	17	80	42	41	75	22	54	32	61
61485 b	109	38	70	28	49	34	82	19	45	26	71
62177 b	166	86	175	70	23	13	76	23	35	36	40
62277 b	126	53	123	35	22	21	57	17	45	50	35
62475 a	82	19	31	5	65	36	80	28	50	43	63
62477 b	150	39	89	60	40	40	80	30	40	57	47
62577 b	99	59	78	54	35	27	58	21	29	49	80
62779 a	131	46	12	134	33	30	96	40	43	20	65
62871 a	73	41	43	59	41	52	45	9	57	63	32
62880 a	78	37	48	45	33	44	81	22	48	63	41
62884 b	173	25	134	30	36	18	95	48	52	50	51
63171 a	125	60	42	13	134	64	52	10	51	36	39
63180 a	67	40	46	8	56	41	87	28	63	57	46
63184 b	64	31	40	30	25	42	62	10	54	50	50
63282 b	116	67	59	93	23	26	69	16	34	35	49
M (27)	131,8	51,9	80,7	62,4	45,6	32,9	71,7	22,0	43,9	36,9	45,9
s	41,7	20,1	48,2	34,6	24,1	12,6	16,1	8,9	9,7	14,2	13,5
v	.316	.387	.597	.554	,528	.484	.224	.407	.231	.387	.293

g. 1741-1760

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
71100 a	193	104	156	120	21	17	46	14	43	22	29
71177 a	172	107	140	120	19	20	57	22	50	27	40
71182 a	244	109	182	156	12	5	27	10	42	7	31
71191 a	148	76	80	69	75	33	85	27	54	43	39
71272 b	143	55	116	22	41	25	78	36	34	26	29
71294 b	169	65	104	109	22	24	65	19	52	23	47
721911a	125	118	166	65	14	24	54	19	43	42	34
721912b	138	84	114	91	21	20	69	30	55	54	37
72277 b	132	60	156	34	9	16	67	27	34	44	54
72391 a	110	87	159	26	12	37	78	20	44	30	41
72393 b	112	56	61	50	57	53	87	16	35	50	37
72491 b	97	35	46	46	40	33	92	19	42	53	49
72591 b	97	37	46	42	57	41	83	32	55	51	47
72593 b	145	30	55	47	73	31	66	16	25	55	48
72877 a	102	48	60	44	54	38	85	22	47	44	55
72891 b	72	24	20	63	36	29	92	19	50	42	53
73177 a	89	69	32	96	30	31	61	26	63	68	27
73191 b	69	52	27	66	42	36	85	26	55	33	41
73277 a	109	87	81	86	31	32	72	16	57	59	35
73291 b	75	67	31	66	35	23	75	15	45	27	22
73377 a	99	43	38	18	86	57	66	15	50	49	32
73391 b	89	51	17	23	104	46	70	16	34	34	19
733921b	95	37	48	23	61	47	96	13	47	61	28
733922b	153	54	77	28	101	42	85	25	32	56	38
M (24)	124,0	64,8	83,8	62,9	43,9	31,7	72,5	20,8	45,3	41,7	38,0
s	41,1	26,1	51,4	36,3	27,4	12,1	15,8	6,4	9,2	14,6	9,8
v	.331	.403	.613	.577	.625	.382	.218	.308	.203	.351	.257

Tab. A 1.30 Olika pronomenklassers storlek i de olika genregrupperna

a. Världslig epik

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
33323 b	36	34	18	35	17	43	139	27	36	55	37
433431b	92	45	49	14	74	43	94	21	43	23	56

433432b	88	65	59	50	42	27	103	22	36	21	48
73377 a	99	43	38	18	86	57	66	15	50	49	32
73391 b	89	51	17	23	104	46	70	16	34	34	19
733921b	95	37	48	23	61	47	96	13	47	61	28
733922b	153	54	77	28	101	42	85	25	32	56	38
833931	61	38	1	23	82	50	78	19	61	70	11
833932	59	24	1	8	72	46	63	18	62	61	24
833933	103	43	19	44	83	51	70	16	52	49	21
M (10)	87,5	43,4	32,7	26,6	72,2	45,2	86,4	19,2	45,3	47,9	31,4
s	29,8	10,8	24,2	12,4	25,2	7,4	21,8	4,3	10,4	15,8	13,0
v	.331	.250	.739	.467	.349	.164	.253	.223	.229	.329	.415

b. Panegyrik

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
13207	98	72	58	85	33	42	01	12	25	38	30
23213	75	75	68	59	26	33	74	14	38	47	49
33221 b	79	61	66	68	31	22	64	14	31	30	47
432361b	105	79	134	10	29	30	113	30	37	43	42
432362b	122	65	144	16	23	22	67	21	69	34	50
43243 b	70	36	27	35	37	41	113	23	58	25	52
53247 a	121	38	43	58	58	54	102	36	28	25	60
63282 b	116	67	59	93	23	26	69	16	34	35	49
73277 a	109	87	81	86	31	32	72	16	57	59	35
73291 b	75	67	31	66	35	23	75	15	45	27	22
M (10)	97,0	64,7	71,1	57,6	32,6	32,5	84,0	19,7	42,2	36,3	43,6
s	19,5	15,6	37,5	27,4	9,6	9,9	18,1	7,5	13,9	10,3	10,9
v	.201	.241	.527	.475	.294	.305	.216	.379	.329	.284	.249

c. Gravdikt I

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
13207	98	72	58	85	33	42	01	12	25	38	30
23115	103	36	70	20	50	40	87	31	21	33	38
331241b	73	33	30	14	63	22	65	22	75	23	52
43132 a	132	26	66	3	89	67	91	31	62	40	47
43136 b	98	44	34	73	35	31	95	33	37	59	67
43147 a	76	41	39	43	41	56	81	31	41	41	49
531511a	123	22	46	12	87	25	87	41	40	41	60
63171 a	125	60	42	13	134	64	52	10	51	36	39
73177 a	89	69	32	96	30	31	61	26	63	68	27
73191 b	69	52	27	66	42	36	85	26	55	33	41
M (10)	102,0	43,7	47,6	41,9	59,0	37,7	73,7	25,8	48,0	41,6	46,1
s	23,6	14,3	19,8	32,2	33,2	18,6	19,1	9,9	15,3	12,4	11,0
v	.231	.327	.415	.768	.563	.493	.259	.384	.318	.297	.238

d. Gravdikt II

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
33123 a	121	55	80	83	17	30	65	16	40	39	65
331242b	77	34	32	26	56	28	77	21	60	29	58
43144 b	71	31	33	24	47	41	104	24	49	50	36
43145 b	96	26	53	22	55	45	89	35	44	49	59
53150 a	118	76	67	97	30	27	102	48	45	65	38
531512b	103	19	63	0	59	26	99	42	47	58	49
53153 a	84	17	24	18	67	45	97	21	63	46	44
53155 b	125	54	92	81	20	34	79	18	65	50	39
63180 a	67	40	46	8	56	41	87	28	63	57	46
63184 b	64	31	40	30	25	42	62	10	54	50	50
M (10)	92,6	38,3	53,0	38,9	43,2	35,9	86,1	26,3	53,0	49,3	48,4

s	22,1	17,5	21,1	32,8	17,4	7,3	14,2	11,4	8,7	9,6	9,3
v	.239	.456	.398	.843	.403	.203	.165	.433	.164	.194	.191

e. Bröllopsdikt I

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
22800	27	6	9	11	13	35	45	15	17	15	55
328241b	86	19	35	14	57	35	66	14	78	40	58
32823 a	164	36	67	21	114	52	51	18	34	60	41
42836 b	176	32	67	25	116	42	87	46	38	38	49
42847 b	97	31	64	63	29	43	80	31	39	33	51
528511b	121	29	52	61	41	18	80	37	34	68	44
62871 a	73	41	43	59	41	52	45	9	57	63	32
62880 a	78	37	48	45	33	44	81	22	48	63	41
72877 a	102	48	60	44	54	38	85	22	47	44	55
72891 b	72	24	20	63	36	29	92	19	50	42	53
M (10)	99,6	30,3	46,5	40,6	53,4	38,8	71,2	23,3	44,2	46,6	47,8
s	42,2	11,3	19,0	20,0	33,0	9,8	17,1	10,8	15,4	15,8	7,7
v	.424	.372	.409	.493	.617	.253	.240	.465	.349	.340	.161

f. Bröllopsdikt II

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
22815	80	16	20	56	45	39	60	12	30	30	70
328242b	93	19	68	30	23	31	84	16	62	40	68
42840 a	75	35	44	20	51	44	119	37	44	64	36
42845 b	92	29	46	59	43	39	104	35	50	80	49
52850 a	71	39	25	111	28	36	92	36	54	71	34
528512a	80	15	43	5	48	34	80	49	40	51	50
52853 a	67	16	34	35	34	32	86	23	57	56	69
52855 b	65	33	42	72	19	43	98	47	53	23	39
52857 a	141	86	100	99	37	23	41	17	43	40	33
62884 b	173	25	134	30	36	18	95	48	52	50	51
M (10)	93,7	31,3	55,6	51,7	36,4	33,9	85,9	32,0	48,5	50,5	49,9
s	33,6	20,0	33,9	32,6	10,1	7,9	21,0	13,3	8,9	17,0	14,0
v	.359	.639	.610	.631	.278	.233	.245	.417	.183	.337	.280

g. Världslig didaktik/reflexionspoesi

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
12703	254	88	293	21	32	6	77	38	20	20	43
12705	119	10	31	28	74	44	94	54	29	51	52
22711	175	40	6	59	150	63	54	26	31	37	53
42440 a	90	48	76	39	23	30	92	20	38	58	67
42746 b	95	38	35	74	22	40	106	32	48	36	78
52456 a	78	43	79	25	17	33	105	34	59	32	122
62475 a	82	19	31	5	65	36	80	28	50	43	63
62477 b	150	39	89	60	40	40	80	30	40	57	47
62779 a	131	46	12	134	33	30	96	40	43	20	65
72491 b	97	35	46	46	40	33	92	19	42	53	49
M (10)	127,1	40,6	69,8	49,1	49,6	35,5	87,6	32,1	40,0	40,7	63,9
s	51,7	19,4	79,1	34,5	37,7	13,5	14,7	9,8	10,7	13,4	21,9
v	.407	.479	1.133	.703	.760	.379	.168	.304	.267	.329	.342

h. Satir

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
32525 b	165	32	57	110	27	12	93	27	34	20	52
32628 b	147	33	39	99	42	32	65	16	29	35	63
42531 a	118	16	43	2	89	54	79	36	37	44	77
42636 b	184	30	77	92	46	18	99	38	49	51	50
42936 b	176	40	129	15	73	20	75	38	48	66	64
52531 a	182	28	182	6	22	15	91	41	57	24	75
52554 b	89	35	59	30	35	30	79	28	44	57	54
62577 b	99	59	78	54	35	27	58	21	29	49	80
72591 b	97	37	46	42	57	41	83	32	55	51	47

72593 b	145	30	55	47	73	31	66	16	25	55	48
M (10)	140,5	34,0	76,5	49,7	49,9	28,0	78,8	29,3	40,7	45,2	61,0
s	35,1	10,3	43,0	37,0	21,1	12,1	12,6	8,8	10,9	13,9	12,0
v	.250	.304	.562	.745	.424	.432	.159	.300	.267	.308	.197

i. Sällskapspoesi/naturbeskrivande dikt

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
10006	137	45	111	48	27	29	46	10	38	22	57
32227 b	132	49	117	40	32	29	96	42	51	34	37
42236 b	139	47	97	56	48	23	68	23	58	58	57
42248 b	111	63	92	79	10	21	64	18	49	29	70
52251 a	149	71	95	83	49	17	54	17	40	33	42
52252 a	150	36	133	32	33	16	71	28	31	38	35
62277 b	126	53	123	35	22	21	57	17	45	50	35
72277 b	132	60	156	34	9	16	67	27	34	44	54
72391 a	110	87	159	26	12	37	78	20	44	30	41
72393 b	112	56	61	50	57	53	87	16	35	50	37
M (10)	129,8	56,7	114,4	48,3	29,9	26,2	68,8	21,8	42,5	38,8	46,5
s	14,1	13,8	28,6	18,5	16,3	11,0	14,4	8,4	8,1	10,8	11,5
v	.109	.243	.250	.383	.546	.419	.209	.387	.190	.278	.247

j. Kärlekspoesi

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
12106	181	69	174	66	33	23	62	15	36	40	33
221141	195	40	142	57	40	27	95	53	51	28	69
221142	276	57	240	42	51	15	106	50	39	28	81
32122 a	207	71	179	90	15	13	64	19	43	21	38
32124 a	174	121	184	92	19	19	43	15	46	24	42
421362b	141	80	160	36	28	21	69	28	47	55	37
42138 a	232	110	203	127	17	13	69	21	19	19	43
62177 b	166	86	175	70	23	13	76	23	35	36	40
721911a	125	118	166	65	14	24	54	19	43	42	34
721912b	138	84	114	91	21	20	69	30	55	54	37
M (10)	183,5	83,6	173,7	73,6	26,1	18,8	70,7	27,3	41,4	34,7	45,4
s	43,9	25,1	31,9	25,7	11,4	4,8	17,4	13,0	9,6	12,3	15,3
v	.239	.300	.184	.349	.437	.257	.247	.475	.231	.354	.338

+

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
421361b	180	98	195	65	19	23	58	25	34	21	40
421363b	152	60	160	47	19	13	66	26	52	43	66
421364b	142	52	99	54	51	26	128	35	53	20	58
42139 a	156	124	194	73	16	26	38	10	53	28	62
M (14)	176,1	83,6	170,4	69,6	26,1	19,7	71,7	26,4	43,3	32,7	4,1
s	39,6	26,3	34,5	23,2	12,2	5,2	23,3	12,1	9,6	11,9	10,1
v	.225	.315	.203	.333	.471	.263	.327	.457	.223	.362	.229

k. Andlig didaktik

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
11308	80	16	5	15	76	36	95	29	36	30	47
41331 a	141	43	62	44	78	47	98	49	35	46	67
41340 a	164	82	101	139	11	118	75	15	31	58	38
41435 a	132	41	98	36	39	18	75	15	42	35	46
51351 a	132	40	39	55	79	32	83	39	39	35	39
51361 b	79	39	49	46	24	37	48	9	35	58	40
51459 b	91	50	84	18	43	66	54	17	44	29	43

61355 a	119	63	64	102	29	20	69	20	45	26	31
61386 a	101	38	17	80	42	41	75	22	54	32	61
61485 b	109	38	70	28	49	34	82	19	45	26	71
M (10)	114,8	45,0	58,9	56,3	47,0	34,9	75,4	23,4	40,6	37,5	48,3
s	26,5	16,5	30,4	37,6	22,5	14,0	15,0	11,6	6,4	11,6	12,7
v	.230	.368	.516	.668	.480	.401	.199	.497	.158	.310	.254

l. Biblisk epik I

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
31223 b	88	28	18	45	53	30	96	25	42	56	37
412312a	109	25	83	17	34	33	108	35	58	30	59
412315b	135	34	92	8	69	26	93	54	46	15	64
41237 a	104	47	29	98	36	20	79	25	43	37	42
41244 b	128	44	39	102	45	33	125	25	66	40	30
51231 a	43	5	25	9	23	26	125	49	62	31	98
612451a	123	41	43	51	77	43	110	37	54	35	38
612551a	123	67	84	72	37	41	66	17	48	25	53
61272 b	171	32	118	11	74	17	65	19	36	32	49
61274 b	149	37	68	87	40	22	99	21	36	24	42
M (10)	117,3	36,0	59,9	49,1	48,8	29,1	96,9	30,7	49,1	32,5	51,2
s	33,2	15,3	32,0	37,1	17,7	8,2	20,5	12,1	10,0	10,4	18,5
v	.283	.425	.534	.755	.363	.280	.212	.393	.203	.320	.361

Biblisk epik II

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
412311a	96	20	31	33	53	41	107	28	57	15	58
412313a	82	24	27	4	75	49	118	42	56	28	69
41246 b	65	36	19	14	71	65	106	28	36	46	63
51258 a	112	51	89	45	29	12	43	17	32	41	32
51260 b	169	41	153	22	41	21	64	19	44	51	29
612452a	160	59	89	74	65	35	80	26	52	23	26
612552a	111	45	21	88	64	46	69	26	43	47	25
61281 b	181	89	122	89	62	41	66	15	33	41	33
71272 b	143	55	116	22	41	25	78	36	34	26	29
71294 b	169	65	104	109	22	24	65	19	52	23	47
M (10)	128,8	48,5	77,1	50,0	52,3	35,9	79,6	25,6	43,9	34,1	41,1
s	38,8	19,3	46,3	35,1	17,2	14,9	22,4	8,1	9,3	11,8	15,8
v	.301	.397	.601	.702	.330	.416	.281	.318	.213	.345	.385

n. Psalm I

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
11101	144	51	69	38	88	23	95	33	50	26	35
11103	155	64	79	107	34	23	91	40	18	25	65
31124 a	162	66	143	62	23	10	42	15	42	36	32
411311a	198	101	184	90	28	23	61	19	42	12	48
41133 a	212	111	190	110	24	10	54	16	26	12	27
51100 b	188	70	109	121	38	25	47	17	30	9	29
51155 b	175	115	196	93	13	30	67	16	38	26	40
61172 b	204	89	179	60	54	22	54	17	24	25	27
71100 a	193	104	156	120	21	17	46	14	43	22	29
71191 a	148	76	80	69	75	33	85	27	54	43	39
M (10)	177,9	84,7	138,3	87,0	39,8	21,5	62,2	21,4	36,7	23,6	37,1
s	23,3	21,1	47,7	27,0	23,5	7,1	16,5	8,4	11,2	10,2	11,3
v	.131	.250	.345	.311	.592	.330	.266	.394	.304	.430	.304

o. Psalm II

	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
11104	252	88	172	122	47	8	72	31	23	10	53
21112	211	122	198	112	24	10	44	16	12	12	35
41134 a	209	94	193	77	33	12	40	12	36	15	44
41141 b	189	115	192	70	44	20	55	15	43	17	45
41142 b	200	83	139	133	14	8	96	42	18	14	52

61100 b	206	72	160	96	24	17	54	20	45	12	49
61173 a	213	91	156	131	17	14	52	21	45	19	49
61178 a	138	38	67	81	31	40	57	11	24	19	48
71177 a	172	107	140	120	19	20	57	22	50	27	40
71182 a	244	109	182	156	12	5	27	10	42	7	31
M (10)	203,4	91,9	160,0	109,8	26,5	15,4	55,4	20,0	33,8	15,2	44,6
s	31,1	23,2	37,1	26,6	11,5	9,5	17,7	9,5	12,7	5,4	6,9
v	.153	.252	.232	.242	.433	.620	.319	.473	.375	.353	.154

Tab. 1.31 Olika pronomenklasser hos valda författare

a. Stiernhielm

Text	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
Herc.	71	31	22	41	40	24	54	10	20	35	45
Harm.	168	122	111	149	27	10	36	21	22	54	50
Paneg.	74	76	61	59	30	24	71	11	35	43	43
Cup.	155	79	104	76	59	17	82	16	36	30	32
Fr.-Afl	117	38	118	23	34	14	81	20	34	31	62
Parn.	112	37	89	24	36	18	65	14	37	42	57
Lycks.	44	5	3	6	0	0	64	0	69	38	64
Småd.	82	80	99	49	44	8	47	12	21	62	53
Övrigt	179	64	164	8	63	30	67	17	33	59	4
Bröll.	27	6	9	11	13	35	45	15	17	15	54
M (10)	102,9	53,8	78,0	44,6	34,6	18,4	61,2	13,6	32,4	40,9	46,4

b. Spegel

Text	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
411311	198	101	184	90	28	23	61	19	42	12	48
411312	236	102	197	120	21	18	61	30	48	19	25
412312	109	25	83	17	34	33	108	35	58	30	59
412313	82	24	27	4	75	49	118	42	56	28	69
412314	220	83	149	133	21	13	78	53	50	20	70
412315	135	34	92	8	69	26	93	54	46	15	64
41331	141	43	62	44	78	47	98	49	35	46	67
42531	118	16	43	2	89	54	79	36	37	44	77
51231	43	5	25	9	23	26	125	49	62	31	98
52531	182	28	182	6	22	15	91	41	57	24	75
M (10)	146,4	46,1	104,4	42,4	46,0	29,9	91,2	40,8	49,1	22,5	65,2

c. Holmström

Text	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
421361	180	98	195	65	19	23	58	25	34	21	40
421362	141	80	160	36	28	21	69	28	47	55	37
421364	142	52	99	54	51	26	128	35	53	20	58
42236	139	47	97	56	48	23	68	23	58	58	57
42636	184	30	77	92	46	18	99	38	49	51	50
42836	176	32	67	25	116	42	87	46	38	38	49

42936	176	40	129	15	73	20	75	38	48	66	64
43136	98	44	34	73	35	31	95	33	37	59	67
432136	105	79	134	10	29	30	113	30	37	43	42
432362	122	65	144	16	23	22	67	21	69	34	50
M (10)	146,3	56,7	113,6	44,2	46,8	25,6	85,9	31,7	47,0	44,5	48,5

d. Dalin

Text	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
62177	166	86	175	70	23	13	76	23	35	36	40
62277	126	53	123	35	22	21	57	17	45	50	35
62477	150	39	89	60	40	40	80	30	40	57	47
62577	99	59	78	54	35	27	58	21	29	49	80
71177	172	107	140	120	19	20	57	22	50	27	40
72277	132	60	156	34	9	16	67	27	34	44	54
72877	102	48	60	44	54	38	85	22	47	44	55
73177	89	69	32	96	30	31	61	26	63	68	27
73277	109	87	81	86	31	32	72	16	57	59	35
73377	99	43	38	18	86	57	66	15	50	49	32
M (10)	124,4	65,1	97,2	61,7	34,9	29,5	67,9	21,9	45,0	48,3	44,5

e. Nordenflycht

Text	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
71191	148	76	80	69	75	33	85	27	54	43	39
721191	125	118	166	65	14	24	54	19	43	42	34
721291	138	84	114	91	21	20	69	30	55	54	37
72391	110	87	159	26	12	37	78	20	44	30	41
72491	97	35	46	46	40	33	92	19	42	53	49
72591	97	37	46	42	57	41	83	32	55	51	47
72891	72	24	29	63	36	29	92	19	50	42	53
73191	69	52	27	66	42	36	85	26	55	33	41
73291	75	67	31	66	35	23	75	15	45	27	22
73391	89	51	17	23	104	46	70	16	34	34	19
M (10)	102,0	63,1	70,6	55,7	43,6	32,2	78,3	22,3	47,7	40,9	38,2

f. Columbus

Text	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
31223	88	28	18	45	53	30	96	25	42	56	37
32823	164	36	67	21	114	52	51	18	34	60	41
33123	121	55	80	83	17	30	65	16	40	39	65
33323	36	34	18	35	17	43	139	27	36	55	37
M (4)	102,3	38,3	45,8	46,0	50,3	38,8	87,8	21,5	38,0	52,5	45,0

g. Lucidor

Text	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
31124	162	66	143	62	23	10	42	15	42	36	32
32124	174	121	184	92	19	19	43	15	46	24	42
328241	86	19	35	14	57	35	66	14	78	40	58
328242	93	19	68	30	23	31	84	16	62	40	68
331241	73	33	30	14	63	22	65	22	75	23	52
331242	77	34	32	26	56	28	77	21	60	29	58
M (6)	110,8	48,7	82,0	39,7	40,2	24,2	62,8	17,2	60,5	32,0	51,7

h. Wexionius

Text	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
41340	164	82	101	139	11	18	75	15	31	58	38
42440	90	48	76	39	23	30	92	20	38	58	67

42840	75	35	44	20	51	44	119	37	44	64	36
M (3)	109,7	55,0	73,7	66,0	28,3	30,7	95,3	24,0	37,7	60,0	47,0

i. Brenner

Text	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
42845	92	29	46	59	43	39	104	35	50	80	49
43145	96	26	53	22	55	45	89	35	44	49	59
612451	123	41	43	51	77	43	110	37	54	35	38
612452	160	59	89	74	65	35	80	26	52	23	26
M (4)	117,8	38,8	57,0	51,5	60,0	40,5	95,8	33,3	50,0	46,8	43,0

j. Rudeen

Text	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
42847	97	31	64	63	29	43	80	31	39	33	51
43147	86	41	39	43	41	56	81	31	41	41	49
53247	121	38	43	58	58	54	102	36	28	25	60
M (3)	98,0	36,7	48,7	54,7	42,7	51,0	87,7	32,7	36,0	33,0	53,3

k. Runius

Text	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
51351	132	40	39	55	79	32	83	39	39	35	39
52251	149	71	95	83	49	17	54	17	40	33	42
528511	121	29	52	61	41	18	80	37	34	68	44
528512	80	15	43	5	48	34	80	49	40	51	50
531511	123	22	46	12	87	25	87	41	40	41	60
531512	103	19	63	9	59	26	99	42	47	58	49
M (6)	118,0	32,7	56,3	36,0	60,5	25,3	80,5	37,5	40,0	47,7	47,38

l. Frese

Text	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
51155	175	115	196	93	13	30	67	16	38	26	40
52855	65	33	42	72	19	43	98	47	53	23	39
53155	125	54	92	81	20	34	79	18	65	50	39
612551	123	67	84	72	37	41	66	17	48	25	53
612552	111	45	21	88	64	46	69	26	43	47	25
51355	119	63	64	102	29	20	69	20	45	26	31
M (6)	119,7	62,8	83,2	84,7	30,3	35,7	74,7	22,3	48,7	32,8	37,8

m. Gyllenborg

Text	1a	1b	1c	1d	1e	1g	1h	1i	1j	1k	1l+man
72393	113	56	61	50	57	53	87	16	35	50	37
72593	145	30	55	47	73	31	66	16	25	55	48
833931	61	38	1	23	82	50	78	19	61	70	11
833932	59	24	1	8	72	46	63	18	62	61	24
833933	103	43	19	44	83	51	70	16	52	49	21
M (5)	96,0	38,2	27,4	34,4	73,4	46,2	72,8	17,0	47,0	57,0	28,2

Tab. 1.32 Medelvärden för olika pronomenklasser i de olika periodgrupperna och valda författargrupper med reducering av vissa textkategorier. Obs! Delvis bara urval

a. Klass 1a

	I	II	III	IV	V	VI	VII
Utan red.	159,3	135,7	120,3	134,7	114,2	131,8	124,0
V.epik	159,3	142,2	127,6	136,8	114,2	131,8	127,0
Panegyrik	164,9	141,8	124,2	137,3	113,9	132,4	126,9
Gravdikt	161,7	139,0	138,5	139,8	115,1	137,6	128,1
Sällskapsp.	161,3	135,7	120,5	135,2	111,1	132,0	124,9
Bröllopsd.	159,3	154,0	136,2	137,2	121,6	134,8	127,4
V. didaktik	153,9	131,8	120,3	136,7	115,7	133,2	125,2
Satir	159,3	135,7	131,4	132,9	112,3	133,1	124,3
Kärlekspoesi	157,3	113,5	110,9	129,6	114,2	130,5	123,3
B. epik	159,3	135,7	127,6	138,6	115,0	127,0	121,1
Psalm	151,2	128,2	117,3	123,2	108,3	121,6	111,0
A. didaktik	166,5	135,7	120,3	133,9	116,0	134,6	124,0
Andl. genrer	160,1	128,2	126,4	122,5	109,8	111,6	105,9
Spegel	159,3	135,7	120,3	131,2	114,3	131,8	124,0
Holmström	159,3	135,7	120,3	130,7	114,2	131,8	124,0
Spegel och Holmström	159,3	135,7	120,3	124,0	114,3	131,8	124,0
Dalin	159,3	135,7	120,3	134,7	114,2	131,2	126,3
Nordenflycht	159,3	135,7	120,3	134,7	114,2	131,8	139,7
Dalin och Nordenflycht	159,3	135,7	120,3	134,7	114,2	131,2	156,6

b. Klass 1b

	III	IV	V	VI	VII
Utan red.	46,1	56,3	42,7	51,9	64,8
V.epik	47,0	56,4	42,7	51,9	68,4
Panegyrik	45,0	56,0	42,9	51,3	63,7
Gravdikt	47,5	59,2	44,0	52,9	65,2
Sällskapsp.	45,9	56,4	41,8	51,9	64,4
Bröllopsd.	51,5	58,8	44,7	54,1	67,4
V. didaktik	46,1	56,9	42,7	53,6	66,1
Satir	48,2	58,3	43,7	51,6	67,6
Kärlekspoesi	38,4	51,4	42,7	50,6	61,5
B. epik	47,4	60,1	44,1	51,6	65,2
Psalm	44,7	49,2	38,4	48,3	58,0
A. didaktik	46,1	56,4	42,7	52,6	64,8
Andl. genrer	46,0	51,6	38,6	51,2	57,7
Spegel	46,1	58,0	45,0	51,9	64,8
Holmström	46,1	56,1	42,7	51,9	64,8
Spegel och Holmström	46,1	58,4	45,0	51,9	64,8
Dalin	46,1	56,3	42,7	50,6	63,4
Nordenflycht	46,1	56,3	42,7	51,9	66,0
Dalin och Nordenflycht	46,1	56,3	42,7	50,6	63,8

c. Klass 1c

	I	II	III	IV	V
Utan red.	112,4	90,3	75,5	96,5	76,8
V.epik	112,4	97,9	79,6	98,5	76,8
Panegyrik	117,3	92,5	76,2	96,1	78,2
Gravdikt	114,4	92,3	82,5	103,1	81,4
Sällskapsp.	112,5	90,3	72,5	96,6	73,6
Bröllopsd.	112,4	107,1	80,2	100,6	85,5
V. didaktik	102,5	98,7	75,5	98,5	76,7

Satir	112,4	90,3	79,7	97,5	73,0
Kärlekspoesi	106,8	67,9	59,2	85,1	76,8
B. epik	112,4	90,3	79,6	104,9	75,1
Psalm	114,3	79,5	70,7	82,9	70,3
A. didaktik	122,1	90,3	75,5	97,2	79,5
Andl. genrer	128,0	79,5	74,7	89,7	69,3
Spegel	112,4	90,3	75,5	96,5	74,5
Holmström	112,4	90,3	75,5	89,4	76,8
Spegel och Holmström	112,4	90,3	75,5	86,8	74,5

d. Klass 1h

	III	IV	V	VI
Utan red.	74,0	85,9	79,0	71,7
V.epik	69,3	85,3	79,0	71,7
Panegyrik	74,7	85,0	78,0	71,8
Gravdikt	75,3	85,1	75,6	72,3
Sällskapsp.	72,4	86,8	80,4	72,3
Bröllopsd.	75,8	84,7	78,8	71,5
V. didaktik	74,0	85,3	77,9	70,0
Satir	73,2	86,0	78,5	72,2
Kärlekspoesi	77,2	88,2	79,0	71,5
B. epik	72,4	82,3	79,2	69,0
Psalm	76,3	89,8	80,9	74,7
A. didaktik	74,0	86,1	81,4	71,2
Andl. genrer	74,8	87,1	84,9	72,1
Spegel	74,0	85,0	76,7	71,7
Holmström	74,0	86,5	79,0	71,7
Spegel och Holmström	74,0	85,5	76,5	71,7
Dalin	74,0	85,9	79,0	72,4

e. Klass 1i

	II	III	IV	V	VI
Utan red.	26,5	20,5	29,7	30,8	22,3
V.epik	28,1	20,0	30,1	30,8	22,3
Panegyrik	27,8	21,0	30,1	30,6	22,5
Gravdikt	26,1	20,7	29,6	30,0	23,1
Sällskapsp.	26,5	19,0	30,1	31,5	22,5
Bröllopsd.	29,4	21,6	28,9	29,5	21,8
V. didaktik	26,6	20,5	29,1	29,6	20,6
Satir	26,5	20,3	29,1	30,5	22,4
Kärlekspoesi	20,9	21,0	30,6	30,8	22,3
B. epik	26,5	20,2	28,2	28,7	22,1
Psalm	27,8	20,9	30,9	32,0	23,2
A. didaktik	26,5	20,5	29,9	32,0	22,5
Andl. genrer	27,8	20,6	29,8	34,5	23,9
Spegel	26,5	20,5	27,5	29,6	22,3
Holmström	26,5	20,5	29,2	30,8	22,3
Spegel och Holmström	26,5	20,5	25,7	29,6	22,3
Dalin	26,5	20,5	29,7	30,8	21,8

f. Klass 1k

	I	II	III	IV	V	VI	VII

Utan red.		29,5	36,1	36,1	42,3	36,9	41,7
V.epik		29,5	34,8	36,8	42,3	36,9	40,0
Panegyrik		27,8	36,5	36,3	43,0	37,0	41,6
Gravdikt		29,2	37,5	34,6	39,9	35,6	40,9
Sällskapsp.		29,5	36,3	35,7	42,9	36,4	41,8
Bröllopsd.		31,1	33,5	34,3	39,4	34,2	41,6
V. didaktik		28,8	36,1	35,6	42,7	36,5	41,2
Satir		29,5	37,4	34,8	42,5	36,4	40,7
Kärlekspoesi		29,8	38,2	36,9	42,3	36,9	41,1
B. epik		29,5	34,7	37,7	42,5	38,5	43,3
Psalm		31,3	36,1	39,5	44,5	40,1	45,1
A. didaktik		29,5	36,1	35,4	42,5	38,0	41,7
Andl. genrer		31,3	34,6	42,3	45,7	46,9	47,4
Spegel		29,5	36,1	39,2	43,6	36,9	41,7
Holmström		29,5	36,1	33,7	42,3	36,9	41,7
Spegel och Holmström		29,5	36,1	36,8	43,6	36,9	41,7
Dalin		29,5	36,1	36,1	42,3	35,0	39,4
Nordenflycht		29,5	36,1	36,1	42,3	36,9	42,3
Dalin och Nordenflycht		29,5	36,1	36,1	42,3	35,0	37,6

h. Klass 1l + man

	I	II	III	IV	V	VI	VII
Utan red.	45,6	55,5	48,5	51,7	49,5	45,9	38,0
V.epik	45,6	57,4	49,3	51,7	49,5	45,9	39,8
Panegyrik	47,0	56,1	48,6	52,0	49,1	45,8	38,9
Gravdikt	46,0	57,2	46,0	51,7	50,4	46,0	38,4
Sällskapsp.	44,6	55,5	49,3	51,1	50,5	46,3	37,1
Bröllopsd.	45,6	53,9	46,7	52,2	50,0	46,5	36,5
V. didaktik	45,2	55,7	48,5	50,7	46,5	44,3	37,5
Satir	45,6	55,5	47,1	51,5	48,2	44,6	37,1
Kärlekspoesi	46,7	51,7	49,8	51,8	49,5	46,1	38,2
B. epik	45,6	55,5	49,3	50,6	49,0	48,9	38,0
Psalm	43,8	57,5	49,7	53,5	50,8	46,4	38,7
A. didaktik	45,5	55,5	48,5	51,8	50,7	44,8	38,0
Andl. genrer	43,4	57,5	50,7	52,9	52,2	49,0	38,7
Spegel	45,6	55,5	48,5	49,7	46,3	45,9	38,0
Holmström	45,6	55,5	48,5	52,2	49,5	45,9	38,0
Spegel och Holmström	45,6	55,5	48,5	49,5	46,3	45,9	38,0
Dalin	45,6	55,5	48,5	51,7	49,5	45,1	37,2
Nordenflycht	45,6	55,5	48,5	51,7	49,5	45,9	37,9
Dalin och Nordenflycht	45,6	55,5	48,5	51,7	49,5	45,1	35,9

Tab. 1. 33 Förändringar i periodernas medelvärden för olika pronomenklasser, signifikans på 5%-nivån (s) och allmängiltighet (g)

Klass	I-II	II-III	III-IV	IV-V	V-VI	VI-VII
1a	-23,6; g	-15,4;	+14,4;	-20,5;g	+17,6;	- 7,8;
1b	- 5,4;	- 3,7;	+10,2;g	-13,6;g	+ 9,2;	+12,9;g

1c	-22,1;	-14,8;	+21,0;g	-19,7;g	+ 3,9;	+ 3,1;
1d	- 1,9;	+ 2,1;	+ 0,2;	- 6,5;	+13,4;	+ 0,5;
1e	- 5,9;	- 6,1;	+ 3,2;	- 3,5;	+ 6,6;	- 1,7;
1h	+ 3,4;	- 2,7;	+ 11,9;g	- 6,9;	- 7,3;	+ 0,8;
1i	- 0,6;	- 6,0;	+ 8,4;sg	+ 1,1;	- 7,8;sg	- 1,2;
1j	+-0,0;	+14,2;sg	- 2,2;	+ 0,3;	- 1,1;	+ 1,4;
1k	- 0,5;	+ 6,6;	+-0,0;	+ 6,2;	- 5,4;	+ 4,8;
1l +man	+ 9,9;g	- 7,0;	+ 3,9;	- 2,9;	- 3,6;	- 7,9;sg

Tab. 1.34a-i. Skillnaderna mellan intilliggande 10-årsperioders värden för de olika pronomenklasserna, räknat på totalmaterialets värden, 95-procentigt konfidensintervall kring skillnaderna samt uppgift om signifikans

a. 1641-70 och 1671-80 (fg 24)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1a	145,10	97,60	-47,50	1,11	93,89	ja
1b	56,06	34,20	-21,86	- 0,92	44,64	nej
1c	83,81	48,00	-35,81	-11,20	82,82	nej
1d	58,31	48,10	-10,21	-16,64	37,06	nej
1e	42,94	40,10	- 2,84	-23,27	28,95	nej
1g	28,44	28,40	- 0,04	-10,79	10,87	nej
1h	69,31	84,50	+15,19	- 5,56	35,94	nej
1i	23,44	22,40	- 1,04	- 9,47	11,55	nej
1j	35,31	49,80	+14,49	1,97	27,01	ja
1k	31,50	36,20	+ 4,70	- 5,11	14,51	nej
1l+ man	51,75	50,90	- 0,85	-12,16	13,86	nej

b. 1671-80 och 1681-90 (fg 27)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1a	97,60	146,42	+48,82	8,04	89,60	ja
1b	34,20	61,74	+27,54	2,99	52,09	ja
1c	48,00	105,74	+57,74	11,16	104,32	ja
1d	48,10	63,58	+15,48	-19,13	50,09	nej
1e	40,10	41,00	+ 0,90	-17,06	18,86	nej
1g	28,40	31,16	+ 2,75	- 9,28	14,80	nej
1h	84,50	80,16	- 4,34	-14,47	23,15	nej
1i	22,40	27,63	+ 5,23	- 3,75	14,21	nej
1j	49,80	43,05	- 6,75	- 4,46	17,96	nej
1k	36,20	32,68	- 3,52	- 8,51	15,55	nej
1l+ man	50,90	51,26	+ 0,36	- 9,40	10,12	nej

c. 1681-90 och 1691-1700 (fg 42)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1a	146,42	125,76	-20,66	- 8,79	50,11	nej
1b	61,74	52,12	- 9,62	- 8,71	27,95	nej
1c	105,74	89,40	-16,34	-20,60	53,28	nej
1d	63,58	49,44	-14,14	-10,10	38,38	nej
1e	41,00	43,56	+ 2,56	-12,36	17,48	nej

1g	31,16	30,44	- 0,72	- 8,44	9,88	nej
1h	80,16	90,28	+10,12	- 3,38	23,62	nej
1i	27,63	29,92	+ 2,29	- 4,24	8,82	nej
1j	43,05	45,88	+ 2,83	- 3,94	9,60	nej
1k	32,68	38,64	+ 5,96	- 4,42	16,34	nej
1l+ man	51,26	53,32	+ 2,06	- 6,00	10,12	nej

d. 1691-1700 och 1701-10 (fg 38)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1a	125,76	110,07	-15,69	-10,64	42,02	nej
1b	52,12	38,87	-13,25	- 2,39	28,89	nej
1c	89,40	68,27	-21,13	-12,26	54,53	nej
1d	49,44	45,40	- 4,04	-18,51	26,59	nej
1e	43,56	42,73	- 0,83	-14,29	15,95	nej
1g	30,44	28,47	- 1,97	- 6,10	10,04	nej
1h	90,28	83,93	- 6,35	- 7,98	20,68	nej
1i	29,92	120,50	+10,43	-23,67	44,53	nej
1j	45,88	46,00	+ 0,12	- 7,22	7,46	nej
1k	38,64	41,93	+ 3,29	- 7,33	13,91	nej
1l+ man	53,32	55,40	+ 2,08	-10,08	14,24	nej

e. 1701-10 och 1711-20 (fg. 23)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1a	110,07	120,50	+10,43	-23,67	44,53	nej
1b	38,87	48,50	+ 9,63	-11,72	30,98	nej
1c	68,27	89,70	+21,43	-18,58	61,44	nej
1d	45,40	54,40	+ 9,00	-22,67	40,67	nej
1e	42,73	33,30	- 9,43	- 6,52	25,38	nej
1g	28,47	33,00	+ 4,60	- 5,91	15,11	nej
1h	83,93	71,50	-12,43	- 5,93	30,79	nej
1i	33,07	25,00	- 8,07	- 2,25	18,39	nej
1j	46,00	43,40	- 2,60	- 6,84	12,04	nej
1k	41,93	42,90	+ 0,97	-12,76	14,70	nej
1l+ man	55,40	40,60	-14,80	- 3,03	32,63	nej

f. 1711-20 och 1721-30 (fg 22)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1a	120,50	117,40	- 3,10	-31,64	37,84	nej
1b	48,50	48,90	+ 0,40	-18,57	19,37	nej
1c	89,70	54,50	-35,20	- 1,66	72,06	nej
1d	54,40	67,40	+13,00	-21,05	47,05	nej
1e	33,30	51,70	+18,40	- 2,43	39,23	nej
1g	33,00	39,10	+ 6,10	- 5,00	17,20	nej
1h	71,50	72,80	+ 1,30	-14,44	17,04	nej
1i	25,00	22,60	- 2,40	- 6,89	11,69	nej
1j	43,40	48,40	+ 5,00	- 3,17	13,17	nej
1k	42,90	36,30	- 6,60	- 8,41	21,61	nej
1l+ man	40,60	44,10	+ 3,50	- 6,23	13,23	nej

g. 1721-30 och 1731-40 (fg 25)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1a	117,40	147,20	+29,80	- 2,10	61,70	nej
1b	48,90	55,20	+ 6,30	-10,06	22,66	nej
1c	54,50	108,90	+54,40	21,59	87,21	ja
1d	67,40	57,20	-10,20	-17,99	38,39	nej
1e	51,70	39,00	-12,70	- 6,44	31,84	nej
1g	39,10	26,20	-12,90	3,95	21,85	ja
1h	72,80	70,50	- 2,30	-10,28	14,88	nej
1i	22,60	22,00	- 0,60	- 7,19	8,39	nej
1j	48,40	39,80	- 8,60	1,16	16,14	ja
1k	36,30	37,50	+ 1,20	-10,55	12,95	nej
1l+ man	44,10	47,90	+ 3,80	- 7,20	14,80	nej

h. 1731-40 och 1741-50 (fg 22)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1a	147,20	139,45	- 7,75	-30,20	45,70	nej
1b	55,20	82,09	+26,89	5,98	47,80	ja
1c	108,90	110,00	+ 1,10	-40,91	43,11	nej
1d	57,20	74,73	+17,53	-14,08	49,14	nej
1e	39,00	35,91	- 3,09	-14,91	21,09	nej
1g	26,20	29,00	+ 2,80	- 7,10	12,70	nej
1h	70,50	64,45	- 6,05	- 7,78	19,88	nej
1i	22,00	20,64	- 1,36	- 5,76	8,48	nej
1j	39,80	47,91	+ 8,11	0,50	15,72	ja
1k	37,50	37,91	+ 0,41	-12,69	13,51	nej
1l+ man	47,90	35,64	-12,26	2,12	22,40	ja

i. 1741-50 och 1751-60 (fg 22)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1a	139,45	111,0	-28,45	- 5,71	62,61	nej
1b	82,09	50,15	-31,94	13,63	50,25	ja
1c	110,00	61,69	-48,31	8,07	88,55	ja
1d	74,73	52,92	-21,81	- 8,84	52,46	nej
1e	35,91	50,62	+14,71	- 8,68	38,10	nej
1g	29,00	33,92	+ 4,92	- 5,57	15,41	nej
1h	64,45	79,38	+14,93	2,57	27,29	ja
1i	20,64	21,00	+ 0,36	- 5,32	6,04	nej
1j	47,91	43,15	- 4,76	- 3,13	12,65	nej
1k	37,91	44,85	+ 6,94	- 5,65	19,53	nej
1l+ man	35,64	40,00	+ 4,36	- 4,07	12,79	nej

Tab. A 1. 35 Olika konjunktionsklassers storlek i poesien under olika perioder
>1640

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
10002	109	111	100	89	35	18	114	37
10003	87	71	62	50	22	13	56	35
10006	122	104	91	86	14	12	64	27
11101	103	88	76	69	25	10	85	32

11103	118	115	102	100	12	12	42	32
11104	139	103	88	80	47	11	91	25
11308	142	111	99	87	32	26	94	67
12106	126	103	91	86	23	12	71	27
12703	102	77	69	61	19	11	50	17
12705	154	117	106	90	32	16	77	28
13106	166	154	151	134	18	19	72	25
13207	44	44	38	36	4	10	39	26
M (12)	117,7	99,8	89,4	80,7	23,6	14,2	70,4	31,5
s	31,2	26,4	26,5	24,0	11,1	4,6	21,0	12,8
v	.265	.264	.296	.298	.472	.323	.298	.366

1641-1660

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
20013	185	186	177	165	5	8	35	23
20014	102	65	62	57	30	27	118	54
21112	135	118	111	102	18	19	49	24
221141	149	97	90	73	40	21	112	38
221142	114	62	57	40	41	29	109	47
22711	110	80	77	73	25	26	82	47
22800	147	161	126	122	8	22	47	73
22815	96	75	66	60	22	21	73	32
23115	112	96	92	81	20	8	49	25
23213	189	180	179	173	11	8	57	16
24113	146	121	118	107	21	9	68	19
M (11)	135,0	112,8	105,0	95,7	21,9	18,0	72,6	36,2
s	30,3	42,8	40,6	41,3	11,2	7,9	27,8	16,7
v	.224	.380	.387	.431	.512	.437	.382	.462

1661-1680

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
31124 a	138	113	105	88	20	29	91	39
31223 b	165	132	123	104	36	17	95	35
32122 a	135	105	100	91	24	23	90	29
32124 a	122	96	82	71	37	34	117	40
32227 b	133	102	94	79	28	17	96	40
32525 b	118	102	100	88	16	27	77	48
32628 b	86	61	48	26	32	24	85	41
32823 a	102	77	74	64	21	14	69	27
328241b	128	92	90	76	32	28	138	44
328242b	163	122	117	94	39	15	116	23
33123 a	120	109	100	92	13	21	73	33
331241b	136	98	89	78	37	16	128	32
331242b	133	106	99	86	26	22	108	23
33221 b	121	108	104	99	14	9	54	13
33323 b	140	114	104	89	18	21	75	40
M (15)	129,3	102,5	95,3	81,7	26,2	21,3	94,1	33,8
s	19,4	16,6	17,3	18,0	8,7	6,4	22,7	9,1
v	.150	.162	.182	.221	.331	.304	.241	.269

1681-1700

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
411311a	175	146	132	114	38	15	95	30
411312a	152	109	100	93	42	18	108	35
41133 a	106	79	76	67	24	16	66	31
41134 a	111	102	87	82	21	18	75	44
41141 b	117	109	101	91	15	18	76	29

41142 b	159	110	103	89	53	12	83	26
412311a	158	125	111	90	41	28	126	49
412312a	145	126	104	83	34	10	102	46
412313a	151	120	98	79	45	18	119	39
412314a	166	116	103	83	42	14	106	31
412315b	145	107	98	77	39	21	106	54
41237 a	136	92	91	81	16	12	71	35
41244 b	88	49	44	40	35	10	111	24
41246 b	110	90	85	72	42	14	92	31
41331 a	150	121	118	85	17	28	80	38
41340 a	113	93	81	75	25	8	64	18
41435 a	164	134	124	115	33	21	96	42
421361b	126	81	73	59	36	26	96	47
421362b	117	93	88	60	25	15	87	47
421363b	132	105	96	65	30	20	102	42
421364b	107	66	60	46	42	19	114	27
42138 a	102	72	67	58	26	19	64	46
42139 a	110	78	72	57	30	23	106	43
42236 b	137	82	75	60	23	13	94	33
42248 b	110	103	95	87	40	10	99	40
42440 a	167	141	140	125	19	16	73	30
42531 a	163	119	112	98	35	24	96	36
42636 b	111	80	73	44	22	20	91	39
42746 b	144	104	92	82	41	14	103	31
42836 b	134	94	83	69	39	32	109	58
42840 a	124	94	84	78	31	10	85	41
42845 b	132	87	83	61	42	27	119	26
42847 b	116	92	90	64	20	20	79	38
42936 b	90	63	55	42	16	39	93	56
43132 a	151	102	97	79	43	14	119	29
43136 b	103	74	63	55	18	31	86	28
43144 b	86	58	52	41	25	16	90	26
43145 b	134	85	83	70	40	27	115	46
43147 a	133	101	92	67	30	19	90	48
432361b	93	73	67	60	22	13	72	34
432362b	118	86	81	64	27	16	112	42
44243 b	125	103	96	81	21	17	96	34
433431b	140	108	101	87	19	28	90	42
433432b	124	109	100	92	21	11	78	27
M (44)	129,0	97,3	89,2	74,3	30,6	18,6	94,0	37,2
s	23,1	21,3	20,0	19,1	9,8	6,8	16,0	9,1
v	.179	.219	.224	.258	.321	.365	1.171	.244

1701-1720

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
51100 b	124	92	87	77	31	16	77	26
51155 b	109	76	75	62	30	24	92	46
51231 a	149	131	113	89	33	13	107	39
51258 a	102	67	66	62	33	18	83	49
51260 b	136	102	99	87	35	12	91	38

51351 a	145	122	107	87	27	23	89	38
51361 b	119	103	93	78	20	13	68	37
51459 b	120	83	73	67	42	14	100	34
52251 a	121	95	84	70	26	22	86	31
52252 a	146	91	85	67	41	21	93	31
52456 a	113	77	74	62	26	25	110	49
52531 a	156	123	92	71	27	14	98	40
52554 b	130	90	82	65	29	24	97	51
52850 a	123	85	80	72	37	16	107	30
528511b	143	121	111	86	22	13	89	55
528512a	136	87	78	60	43	25	108	40
52853 a	142	96	89	80	37	23	117	36
52855 b	120	90	86	81	28	27	108	52
52857 a	123	87	84	63	36	10	89	29
53150 a	110	77	73	62	28	12	85	20
531511a	138	92	86	63	41	23	104	54
531512b	140	119	102	80	30	16	93	30
53153 a	118	96	85	64	27	20	110	31
53155 b	116	96	87	78	19	24	108	49
53247 a	116	89	87	73	22	19	69	41
M (44)	127,8	95,5	87,1	72,2	30,8	18,7	95,1	39,0
s	14,0	16,1	11,7	9,2	6,7	5,0	12,7	9,3
v	.110	.168	.134	.127	.219	.270	.134	.239

1721-1740

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
61100 b	154	107	94	86	45	21	111	40
61172 b	117	102	86	78	19	21	64	43
61173 a	117	103	93	83	16	19	80	33
61178 a	158	124	111	90	45	20	89	43
612451a	126	91	80	58	33	14	101	28
612452a	116	73	70	51	35	19	106	27
612551a	136	102	97	86	33	11	92	18
612552a	153	108	98	82	42	16	101	26
61272 b	159	129	112	93	39	10	85	30
61274 b	144	104	101	86	34	16	86	36
61281 b	121	89	85	70	34	14	81	32
61355 a	123	107	97	86	2	25	92	45
61386 a	106	88	83	62	19	25	98	52
61485 b	140	109	92	67	43	15	103	26
62177 b	107	70	68	38	34	22	91	52
62277 b	113	85	80	69	24	14	83	37
62475 a	103	77	62	46	26	26	102	58
62477 b	112	90	88	70	19	22	81	52
62577 b	128	99	92	87	22	14	65	36
62779 a	114	58	51	44	44	28	115	31
62871 a	115	79	76	68	31	24	112	35
62880 a	122	84	77	66	37	30	115	42
62884 b	138	82	74	59	60	16	128	30
63171 a	123	73	66	55	38	40	129	43
63180 a	115	92	84	68	27	20	110	27
63184 b	139	116	109	88	24	27	105	46
63282 b	144	90	88	78	37	30	101	41
M (44)	127,5	93,8	85,7	70,9	32,7	20,7	97,3	37,4
s	16,3	16,6	14,7	15,2	10,2	6,7	16,1	9,6
v	.128	.177	.171	.213	.311	.324	.166	.256

1741-1760

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g

71100 a	128	107	97	74	27	5	75	26
71177 a	121	90	85	64	28	14	92	41
71182 a	122	81	74	68	46	14	102	31
71191 a	152	118	117	100	29	9	92	21
71272 a	123	86	78	70	36	17	87	33
71294 b	152	108	102	85	40	33	125	44
721911a	126	96	91	76	28	11	82	26
721912b	118	95	95	82	19	16	90	35
72277 b	141	103	98	78	31	34	99	72
72391 a	106	82	80	69	22	15	81	29
72393 b	119	94	91	70	16	13	64	41
72491 b	142	117	110	86	27	17	86	31
72591 b	158	108	101	80	46	10	111	27
72593 b	131	94	90	70	30	18	73	43
72877 a	126	90	86	61	37	14	98	26
72891 b	150	110	100	87	47	20	117	44
73177 a	101	70	69	52	30	13	106	34
73191 b	147	117	109	96	22	27	104	39
73277 a	114	82	79	58	27	20	104	49
73291 b	159	136	128	117	24	9	78	18
73377 a	122	101	95	74	17	24	91	49
73391 b	130	105	101	95	23	10	67	17
733921b	97	90	87	74	8	10	65	29
733922b	116	89	87	55	26	4	86	29
M (44)	129,4	98,7	93,8	76,7	28,6	15,7	90,6	34,8
s	17,1	14,6	13,5	14,9	9,5	7,5	15,8	11,8
v	.132	.148	.144	.194	.333	.479	.175	.339

Tab. A 1. 36 Olika konjunktionsklassers storlek i de olika genregrupperna

a. Världslig epik

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
33323 b	140	114	104	89	18	21	75	40
433431b	140	108	101	87	19	28	90	42
433432b	124	109	100	92	21	11	78	27
73377 a	122	101	95	74	17	24	91	49
73391 b	130	105	101	95	23	10	67	17
733921b	97	90	87	74	8	10	65	29
733922b	116	89	87	55	26	4	86	29
833931	118	84	84	66	32	7	100	22
833932	112	68	67	50	40	12	113	23
833933	123	85	85	69	38	7	96	15
M (10)	122,2	95,3	91,1	75,1	24,2	13,4	86,1	29,2
s	12,2	13,7	10,8	14,7	9,5	7,6	14,3	10,6
v	.100	.144	.118	.196	.391	.570	.166	.362

b. Panegyrik

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
13207	44	44	38	36	4	10	39	26
23213	189	180	179	173	11	8	57	16
33221 b	121	108	104	99	14	9	54	13

432361b	93	73	67	60	22	13	72	34
432362b	118	86	81	64	27	16	112	42
44243 b	125	103	96	81	21	17	96	34
53247 a	116	89	87	73	22	19	69	41
63282 b	144	90	88	78	37	30	101	41
73277 a	114	82	79	58	27	20	104	49
73291 b	159	136	128	117	24	9	78	18
M (10)	122,3	99,1	94,7	83,9	20,9	15,1	78,2	31,4
s	36,6	35,2	35,8	36,5	8,8	6,5	23,1	11,9
v	.299	.355	.378	.436	.422	.430	.295	.377

c. Gravdikt I

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
13106	166	154	151	134	18	19	72	25
23115	112	96	92	81	20	8	49	25
331241b	136	98	89	78	37	16	128	32
43132 a	151	102	97	79	43	14	119	29
43136 b	103	74	63	55	18	31	86	28
43147 a	133	101	92	67	30	19	90	48
531511a	138	92	86	63	41	23	104	54
63171 a	123	73	66	55	38	40	129	43
73177 a	101	70	69	52	30	13	106	34
73191 b	147	117	109	96	22	27	104	39
M (10)	130,2	98,3	92,4	76,0	29,0	19,4	97,0	34,9
s	20,6	23,0	23,4	23,5	8,8	6,6	22,2	9,2
v	.158	.234	.253	.309	.305	.341	.229	.263

d. Gravdikt II

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
33123 a	120	109	100	92	13	21	73	33
331242b	133	106	99	86	26	22	108	23
43144 b	86	58	52	41	25	16	90	26
43145 b	134	85	83	70	40	27	115	46
53150 a	110	77	73	62	28	12	85	20
531512b	140	119	102	80	30	16	93	30
53153 a	118	96	85	64	27	20	110	31
53155 b	116	96	87	78	19	24	108	49
63180 a	115	92	84	68	27	20	110	27
63184 b	139	116	109	88	24	27	105	46
M (10)	121,1	95,4	87,4	72,9	25,9	20,5	99,7	33,1
s	15,5	17,7	14,7	14,5	6,6	4,6	13,0	9,8
v	.128	.186	.180	.198	.256	.225	.130	.296

e. Bröllopsdikt I

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
22800	147	161	126	122	8	22	47	73
32823 a	102	77	74	64	21	14	69	27
328241b	128	92	90	76	32	28	138	44
42836 b	134	94	83	69	39	32	109	58
42847 b	116	92	90	64	20	20	79	38
528511b	143	121	111	86	22	13	89	55
62871 a	115	79	76	68	31	24	112	35
62880 a	122	84	77	66	37	30	115	42
72877 a	126	90	86	61	37	14	98	26
72891 b	150	110	100	87	47	20	117	44
M (10)	128,3	100,0	91,3	76,3	29,4	21,7	97,3	44,2
s	14,6	24,0	15,8	17,5	10,9	6,5	25,4	13,8
v	.114	.240	.173	.229	.372	.299	.261	.311

f. Bröllopsdikt II

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g

22815	96	75	66	60	22	21	73	32
328242b	163	122	117	94	39	15	116	23
42840 a	124	94	84	78	31	10	85	41
42845 b	132	87	83	61	42	27	119	26
52850 a	123	85	80	72	37	16	107	30
528512a	136	87	78	60	43	25	108	40
52853 a	142	96	89	80	37	23	117	36
52855 b	120	90	86	81	28	27	108	52
52857 a	123	87	84	63	36	10	89	29
62884 b	138	82	74	59	60	16	128	30
M (10)	129,7	90,5	84,1	70,8	37,5	19,0	105,0	33,9
s	16,5	11,9	12,6	11,4	9,7	6,2	16,4	8,1
v	.127	.131	.150	.162	.258	.324	.156	.239

g. Världslig didaktik

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
12703	102	77	69	61	19	11	50	17
12705	154	117	106	90	32	16	77	28
22711	110	80	77	73	25	26	82	47
42440 a	167	141	140	125	19	16	73	30
42746 b	144	104	92	82	41	14	103	31
52456 a	113	77	74	62	26	25	110	49
62475 a	103	77	62	46	26	26	102	58
62477 b	112	90	88	70	19	22	81	52
62779 a	114	58	51	44	44	28	115	31
72491 b	142	117	110	86	27	17	86	31
M (10)	126,2	93,8	86,9	73,9	27,8	20,1	87,9	37,4
s	22,1	24,0	25,0	22,5	8,4	5,7	18,7	12,4
v	.175	.255	.287	.305	.301	.283	.213	.332

h. Satir

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
32525 b	118	102	100	88	16	27	77	48
32628 b	86	61	48	26	32	24	85	41
42531 a	163	119	112	98	35	24	96	36
42636 b	111	80	73	44	22	20	91	39
42936 b	90	63	55	42	16	39	93	56
52531 a	156	123	92	71	27	14	98	40
52554 b	130	90	82	65	29	24	97	51
62577 b	128	99	92	87	22	14	65	36
72591 b	158	108	101	80	46	10	111	27
72593 b	131	94	90	70	30	18	73	43
M (10)	127,1	93,9	84,5	67,1	27,5	21,4	88,6	41,7
s	25,5	20,0	19,4	22,0	8,7	7,8	13,0	7,9
v	.201	.213	.229	.328	.315	.366	.147	.189

i. Sällskapspoesi

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
10006	122	104	91	86	14	12	64	27
32227 b	133	102	94	79	28	17	96	40
42236 b	137	82	75	60	23	13	94	33
42248 b	110	103	95	87	40	10	99	40
52251 a	121	95	84	70	26	22	86	31
52252 a	146	91	85	67	41	21	93	31
62277 b	113	85	80	69	24	14	83	37
72277 b	141	103	98	78	31	34	99	72
72391 a	106	82	80	69	22	15	81	29
72393 b	119	94	91	70	16	13	64	41
M (10)	124,8	94,1	87,3	73,5	26,5	17,1	85,9	38,1
s	13,0	8,4	7,2	8,2	8,5	6,7	12,5	12,2
v	.104	.089	.083	.112	.320	.392	.145	.321

j. Kärlekspoesi

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
12106	126	103	91	86	23	12	71	27
221141	149	97	90	73	40	21	112	38
221142	114	62	57	40	41	29	109	47
32122 a	135	105	100	91	24	23	90	29
32124 a	122	96	82	71	37	34	117	40
421362b	117	93	88	60	25	15	87	47
42138 a	102	72	67	58	26	19	64	46
62177 b	107	70	68	38	34	22	91	52
721911a	126	96	91	76	28	11	82	26
721912b	118	95	95	82	19	16	90	35
M (10)	121,6	88,9	82,9	67,5	29,7	20,2	91,3	38,7
s	12,9	14,3	13,4	17,3	7,3	6,9	16,3	8,8
v	.106	.161	.162	.256	.247	.342	.179	.228

+

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
421361b	126	81	73	59	36	26	96	47
421363b	132	105	96	65	30	20	102	42
421364b	107	66	60	46	42	19	114	27
42139 a	110	78	72	57	30	23	106	43
M (10)	120,7	87,1	80,7	64,4	31,1	20,7	95,1	39,0
s	12,3	14,5	13,7	15,8	7,1	6,1	15,4	8,5
v	.102	.167	.170	.246	.228	.293	.162	.218

k. Andlig didaktik

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
11308	142	111	99	87	32	26	94	67
41331 a	150	121	118	85	17	28	80	38
41340 a	113	93	81	75	25	8	64	18
41435 a	164	134	124	115	33	21	96	42
51351 a	145	122	107	87	27	23	89	38
51361 b	119	103	93	78	20	13	68	37
51459 b	120	83	73	67	42	14	100	34
61355 a	123	107	97	86	22	25	92	45
61386 a	106	88	83	62	19	25	98	52
61485 b	140	109	92	67	43	15	103	26
M (10)	132,2	107,1	96,7	80,9	28,0	19,8	88,4	39,7
s	17,6	15,2	15,3	14,4	8,8	6,4	12,7	12,8
v	.133	.142	.158	.178	.314	.325	.144	.322

l. Biblisk epik I

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
31223 b	165	132	123	104	36	17	95	35
412312a	145	126	104	83	34	10	102	46
412315b	145	107	98	77	39	21	106	54
41237 a	136	92	91	81	16	12	71	35
41244 b	88	49	44	40	35	10	111	24
51231 a	149	131	113	89	33	13	107	39
612451a	126	91	80	58	33	14	101	28
612551a	136	102	97	86	33	11	92	18
61272 b	159	129	112	93	39	10	85	30
61274 b	144	104	101	86	34	16	86	36
M (10)	139,3	106,5	96,3	79,7	33,2	13,4	95,6	34,3
s	20,1	24,3	20,9	17,3	6,1	3,5	11,7	9,9
v	.145	.228	.217	.217	.185	.259	.122	.289

m. Biblisk epik II

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
412311a	158	125	111	90	41	28	126	49
412313a	151	120	98	79	45	18	119	39
41246 b	110	90	85	72	42	14	92	31
51258 a	102	67	66	62	33	18	83	49
51260 b	136	102	99	87	35	12	91	38
612452a	116	73	70	51	35	19	106	27
612552a	153	108	98	82	42	16	101	26
61281 b	121	89	85	70	34	14	81	32
71272 a	123	86	78	70	36	17	87	33
71294 b	152	108	102	85	40	33	125	44
M (10)	132,2	96,8	89,2	74,8	38,3	18,9	101,1	36,8
s	19,3	18,1	14,0	11,6	4,0	6,3	20,0	8,0
v	.146	.187	.157	.155	.103	.331	.194	.217

n. Psalm I

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
11101	103	88	76	69	25	10	85	32
11103	118	115	102	100	12	12	42	32
31124 a	138	113	105	88	20	29	91	39
411311a	175	146	132	114	38	15	95	30
41133 a	106	79	76	67	24	16	66	31
51100 b	124	92	87	77	31	16	77	26
51155 b	109	76	75	62	30	24	92	46
61172 b	117	102	86	78	19	21	64	43
71100 a	128	107	97	74	27	5	75	26
71191 a	152	118	117	100	29	9	92	21
M (10)	127,0	103,6	95,3	82,9	25,5	15,7	77,9	32,6
s	21,4	20,0	18,1	16,1	6,9	6,9	16,0	7,5
v	.169	.193	.190	.194	.271	.441	.205	.230

o. Psalm II

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
11104	139	103	88	80	47	11	91	25
21112	135	118	111	102	18	19	49	24
41134 a	111	102	87	82	21	18	75	44
41141 b	117	109	101	91	15	18	76	29
41142 b	159	110	103	89	53	12	83	26
61100 b	154	107	94	86	45	21	111	40
61173 a	117	103	93	83	16	19	80	33
61178 a	158	124	111	90	45	20	89	43
71177 a	121	90	85	64	28	14	92	41
71182 a	122	81	74	68	46	14	102	31
M (10)	133,8	104,7	94,7	83,5	33,4	16,6	83,8	33,6
s	17,2	11,8	11,3	10,5	14,3	3,4	15,9	7,4
v	.128	.113	.119	.126	.430	.202	.190	.220

Tab. A 1..37 Olika konjunktionsklassers storlek hos valda författare

a. Stiernhielm

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
Herc.	190	182	173	169	8	10	37	18
Harm.	157	140	131	104	17	10	49	17
Panegyrik	191	174	173	170	16	6	47	13
Cupido	158	127	126	114	27	6	69	18
Fr.-Afl	195	161	152	132	26	14	75	21
Parn.	158	141	135	126	15	4	56	14
Lyck.	185	179	173	160	6	6	81	6
Småd.	177	176	173	142	2	7	32	29
Övrigt	138	116	108	97	25	8	47	73
Bröll.	148	161	126	122	8	22	47	73
M (10)	169,7	155,7	147,0	133,6	15,0	9,3	56,1	22,1
s	19,2	22,1	23,5	24,8	8,5	5,0	15,6	17,9
v	.113	.142	.160	.185	.565	.540	.279	.811

b. Spegel

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
411311a	175	146	132	114	38	15	95	30
411312a	152	109	100	93	42	18	108	35
412312a	145	126	104	83	34	10	102	46
412313a	151	120	98	79	45	18	119	39
412314a	166	116	103	83	42	14	106	31
412315b	145	107	98	77	39	21	106	54
41331 a	150	121	118	85	17	28	80	38
42531 a	163	119	112	98	35	24	96	36
51231 a	149	131	113	89	33	13	107	39
52531 a	156	123	92	71	27	14	98	40
M (10)	155,2	121,8	107,0	87,2	35,2	17,5	101,7	38,8
s	9,3	10,6	11,3	11,6	7,8	5,2	9,8	6,7
v	.060	.087	.105	.133	.223	.298	.097	.172

c. Holmström

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
421361b	126	81	73	59	36	26	96	47
421362b	117	93	88	60	25	15	87	47
421364b	107	66	60	46	42	19	114	27
42236 b	137	82	75	60	23	13	94	33
42636 b	111	80	73	44	22	20	91	39
42836 b	134	94	83	69	39	32	109	58
42936 b	90	63	55	42	16	39	93	56
43136 b	103	74	63	55	18	31	86	28
432361b	93	73	67	60	22	13	72	34
432362b	118	86	81	64	27	16	112	42
M (10)	113,6	79,2	71,8	55,9	27,0	22,4	95,4	41,1
s	15,1	9,8	10,0	8,5	8,5	8,6	12,4	10,3
v	. 133	.124	.140	.153	.315	.385	.130	.252

d. Dalin

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
432361b	93	73	67	60	22	13	72	34
432362b	118	86	81	64	27	16	112	42
62477 b	112	90	88	70	19	22	81	52
62577 b	128	99	92	87	22	14	65	36
71177 a	121	90	85	64	28	14	92	41
72277 b	141	103	98	78	31	34	99	72
72877 a	126	90	86	61	37	14	98	26
73177 a	101	70	69	52	30	13	106	34
73277 a	114	82	79	58	27	20	104	49
73377 a	122	101	95	74	17	24	91	49
M (10)	18,5	88,0	84,0	65,1	26,9	19,1	91,0	44,8
s	11,0	11,0	9,6	13,2	6,1	6,4	11,6	12,4
v	.093	.126	.114	.203	.227	.333	.128	.274

e. Nordenflycht

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
71191 a	152	118	117	100	29	9	92	21
721911a	126	96	91	76	28	11	82	26
721912b	118	95	95	82	19	16	90	35
72391 a	106	82	80	69	22	15	81	29
72491 b	142	117	110	86	27	17	86	31
72591 b	158	108	101	80	46	10	111	27
72891 b	150	110	100	87	47	20	117	44
73191 b	147	117	109	96	22	27	104	39
73291 b	159	136	128	117	24	9	78	18
73391 b	130	105	101	95	23	10	67	17
M (10)	138,8	108,4	103,2	88,8	28,7	14,4	90,8	28,7
s	17,0	14,3	12,9	13,0	9,4	5,6	14,6	8,4
v	.123	.132	.125	.147	.326	.386	.163	.293

f. Columbus

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
31223 b	165	132	123	104	36	17	95	35
32823 a	102	77	74	64	21	14	69	27
33123 a	120	109	100	92	13	21	73	33
33323 b	140	114	104	89	18	21	75	40
M (4)	131,8	108,0	100,3	87,3	22,0	18,3	78,0	33,8
s	23,4	19,8	17,5	14,5	8,8	2,9	10,0	4,7
v	.178	.184	.174	.167	.390	.162	.129	.138

g. Lucidor

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
31124 a	138	113	105	88	20	29	91	39
32124 a	122	96	82	71	37	34	117	40
328241b	128	92	90	76	32	28	138	44
328242b	163	122	117	94	39	15	116	23
331241b	136	98	89	78	37	16	128	32
331242b	133	106	99	86	26	22	108	23
M (6)	136,7	104,5	97,0	82,2	31,8	24,0	116,3	33,5
s	12,9	10,4	11,6	7,8	6,8	7,0	14,8	8,2
v	.094	.100	.119	.095	.214	.290	.127	.245

h. Wexionius

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
41340 a	113	93	81	75	25	8	64	18
42440 a	167	141	140	125	19	16	73	30
42840 a	124	94	84	78	31	10	85	41
M (3)	134,7	109,3	101,7	92,7	25,0	11,3	74,0	29,7
s	23,3	22,4	27,1	22,9	4,9	3,4	8,6	9,4
v	.173	.205	.267	.247	.196	.300	.116	.317

i Brenner

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
42845 b	132	87	83	61	42	27	119	26
43145 b	134	85	83	70	40	27	115	46
612451a	126	91	80	58	33	14	101	28
612452a	116	73	70	51	35	19	106	27
M (4)	127,0	84,0	79,0	60,0	37,5	21,8	110,3	31,8
s	7,0	6,7	5,3	6,8	3,6	5,5	7,1	8,3
v	.055	.080	.068	.114	.097	.255	.065	.260

j. Rudeen

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
42847 b	116	92	90	64	20	20	79	38
43147 a	133	101	92	67	30	19	90	48
53247 a	116	89	87	73	22	19	69	41
M (3)	121,7	94,0	89,7	68,0	24,0	19,3	79,3	42,3
s	8,0	5,1	2,1	3,7	4,3	0,5	8,6	4,2
v	.066	.054	.023	.055	.180	.024	.108	.099

k. Runius

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
51351 a	145	122	107	87	27	23	89	38
52251 a	121	95	84	70	26	22	86	31
528511b	143	121	111	86	22	13	89	55
528512a	136	87	78	60	43	25	108	40
531511a	138	92	86	63	41	23	104	54
531512b	140	119	102	80	30	16	93	30
M (6)	137,2	106,0	94,7	74,3	31,5	20,3	91,7	41,3
s	7,8	14,9	12,5	10,7	7,8	4,3	5,9	10,0
v	.057	.140	.132	.143	.248	.212	.064	.241

l. Frese

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
51155 b	109	76	75	62	30	24	92	46
52855 b	120	90	86	81	28	27	108	52
53155 b	116	96	87	78	19	24	108	49
612551a	136	102	97	86	33	11	92	18
612552a	153	108	98	82	42	16	101	26
61355 a	123	107	97	86	22	25	92	45
M (6)	126,2	96,5	90,0	79,2	29,0	21,2	98,8	39,3
s	14,5	11,2	8,3	8,2	7,5	5,7	7,2	12,7
v	.115	.115	.092	.103	.258	.269	.073	.322

m. Gyllenborg

	2	2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g
72393 b	119	94	91	70	16	13	64	41
72593 b	131	94	90	70	30	18	73	43

833931	118	84	84	66	32	7	100	22
833932	112	68	67	50	40	12	113	23
833933	123	85	85	69	38	7	96	15
M (5)	120,6	85,0	83,4	65,0	31,2	11,4	89,2	28,8
s	6,3	9,5	8,6	7,6	8,4	4,1	18,0	11,1
v	.052	.112	.104	.118	.270	.362	.202	.387

Tab. 1.38 Skillnaderna mellan intilliggande tioårsperioders medelvärden för de olika konjunktionsklasserna, 95-procentigt konfidensintervall kring skillnaderna samt uppgift om signifikans

a. 1641-70 och 1671-80 (fg 24)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
2	131,4	132,4	+ 1,0	-20,34	22,34	nej
2a	108,8	103,7	- 5,1	-16,84	27,04	nej
2b	101,0	96,8	- 4,2	-21,59	29,99	nej
2c	91,2	81,9	- 9,3	-17,15	35,75	nej
2d	22,3	27,8	- 5,5	- 2,87	13,87	nej
2e	19,9	19,6	- 0,3	- 5,96	6,56	nej
2f	77,4	97,2	+19,8	- 2,13	41,73	nej
2g	35,4	33,9	- 1,5	- 9,84	12,84	nej

b. 1671-80 och 1681-90 (fg 27)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
2	132,4	140,1	+ 7,3	-10,87	25,47	nej
2a	103,7	108,9	+ 5,2	-11,26	21,66	nej
2b	96,8	99,4	+ 2,6	-13,50	18,70	nej
2c	81,9	84,7	+ 2,8	-12,79	18,39	nej
2d	27,8	31,2	+ 3,4	- 3,96	10,76	nej
2e	19,6	17,4	- 2,2	- 2,40	6,80	nej
2f	97,2	91,6	- 5,6	-11,93	23,13	nej
2g	33,9	37,3	+ 3,4	- 3,96	10,76	nej

c. 1681-90 och 1691-1700 (fg 42)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
2	140,1	119,7	-20,4	7,44	33,36	ja
2a	108,9	88,4	-20,5	8,71	32,29	ja
2b	99,4	81,5	-17,9	6,65	29,15	ja
2c	84,7	66,3	-18,4	7,81	28,99	ja
2d	31,2	30,1	- 1,1	- 5,07	7,27	nej
2e	17,4	19,6	+ 2,2	- 2,03	6,43	nej
2f	91,6	95,7	+ 4,1	- 5,87	14,07	nej
2g	37,3	37,1	- 0,2	- 5,62	6,02	nej

d. 1691-1700 och 1701-10 (fg 38)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
2	119,7	129,2	+ 9,5	- 2,45	21,45	nej
2a	88,4	94,5	+ 5,9	- 5,74	17,54	nej
2b	81,5	85,5	+ 4,0	- 6,10	14,10	nej
2c	66,3	69,7	+ 3,4	- 5,96	12,76	nej
2d	30,1	32,3	+ 2,2	- 3,95	8,35	nej
2e	19,6	18,9	- 0,7	- 3,77	5,17	nej
2f	95,7	97,0	+ 1,3	- 6,25	8,85	nej
2g	37,1	37,2	+ 0,1	- 6,32	6,52	nej

e. 1701-10 och 1711-20 (fg. 23)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
2	129,2	125,7	- 3,5	- 8,78	15,78	nej
2a	94,5	97,2	+ 2,9	- 8,99	14,79	nej
2b	85,5	89,5	+ 4,0	- 6,15	14,15	nej
2c	69,7	76,1	+ 6,4	- 1,21	14,01	nej
2d	32,3	28,6	- 3,7	- 2,02	9,42	nej
2e	18,9	18,3	- 0,6	- 3,84	5,04	nej
2f	97,0	92,3	- 4,7	- 6,32	15,72	nej
2g	37,2	41,8	+ 4,6	- 3,37	12,57	nej

f. 1711-20 och 1721-30 (fg 22)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
2	125,7	123,4	- 2,3	- 9,82	14,42	nej
2a	97,2	89,9	- 7,3	- 6,74	21,34	nej
2b	89,5	81,8	- 7,7	- 4,94	20,34	nej
2c	76,1	67,5	- 8,6	- 2,78	19,78	nej
2d	28,6	32,0	+ 3,4	- 3,71	10,51	nej
2e	18,3	22,6	+ 4,3	- 1,48	10,08	nej
2f	92,3	103,0	+10,7	- 0,11	21,51	nej
2g	41,8	36,3	- 5,5	- 3,74	14,74	nej

g. 1721-30 och 1731-40 (fg 25)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
2	123,4	132,0	+ 8,6	- 4,37	21,57	nej
2a	89,9	98,0	+ 8,1	- 5,18	21,38	nej
2b	81,8	89,9	+ 8,1	- 3,59	19,79	nej

2c	67,5	74,5	+ 7,0	- 5,23	19,23	nej
2d	32,0	33,4	+ 1,4	- 7,00	9,80	nej
2e	22,6	18,6	- 4,0	- 1,29	9,29	nej
2f	103,0	91,1	-11,9	- 0,50	24,30	nej
2g	36,3	38,5	2,2	- 5,65	10,05	nej

h. 1731-40 och 1741-50 (fg 22)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
2	132,0	122,4	- 9,6	- 3,38	22,58	nej
2a	98,0	91,2	- 6,8	- 5,76	19,36	nej
2b	89,9	86,5	- 3,4	- 7,52	14,32	nej
2c	74,5	69,6	- 4,9	- 6,85	16,65	nej
2d	33,4	29,7	- 3,7	- 4,97	12,37	nej
2e	18,6	14,2	- 4,4	- 0,25	9,05	nej
2f	91,1	91,8	+ 0,7	-12,02	13,42	nej
2g	38,5	33,2	- 5,3	- 2,24	12,74	nej

i. 1741-50 och 1751-60 (fg 22)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
2	122,4	135,4	+13,0	- 1,00	27,00	nej
2a	91,2	105,1	+13,9	2,53	25,27	ja
2b	86,5	99,9	+13,4	3,03	23,77	ja
2c	69,6	82,7	+13,1	1,25	24,95	ja
2d	29,7	27,6	- 2,1	- 6,28	10,48	nej
2e	14,2	17,0	+ 2,8	- 3,75	9,35	nej
2f	91,8	89,6	- 2,2	-11,78	16,18	nej
2g	33,2	36,0	+ 2,8	- 7,58	13,18	nej

Tab. A 1. 39 Olika prepositionsklassers storlek i poesiens texter under olika perioder

a. > 1640

	3	3a	3b	3c	3d
10002	46	182	197	186	136
10003	38	141	153	142	103
10006	57	162	158	142	105
11101	54	129	137	120	75
11103	46	155	163	152	109
11104	41	142	157	151	101
11308	62	177	183	167	115
12106	58	160	170	158	102
12703	34	145	159	152	111
12705	38	124	138	129	86
13106	45	179	183	177	134

13207	58	184	185	159	126
M (12)	48,1	156,7	165,3	152,9	108,6
s	9,0	19,9	18,0	17,9	17,2
v	.187	.127	.109	.117	.158

b. 1641-1660

	3	3a	3b	3c	3d
20013	80	181	173	146	101
20014	32	141	151	131	109
21112	57	155	156	137	98
221141	32	122	133	126	90
221142	29	102	112	104	73
22711	31	128	142	128	97
22800	77	199	198	166	122
22815	42	179	185	177	137
23115	51	198	197	186	147
23213	47	156	154	146	109
24113	61	139	138	119	78
M (11)	49,0	154,5	158,1	142,4	105,5
s	17,4	30,3	26,2	24,0	21,8
v	.354	.196	.166	.169	.206

c. 1661-1680

	3	3a	3b	3c	3d
31124 a	39	108	121	113	69
31223 b	44	139	153	147	95
32122 b	41	146	155	134	105
32124 a	52	128	133	106	76
32227 b	42	145	160	145	103
32525 b	44	144	155	151	100
32628 b	36	106	111	106	70
32823 a	49	134	131	116	85
328241b	44	151	169	143	107
328242b	42	139	138	125	97
33123 a	47	141	151	140	94
331241b	53	165	171	150	112
331242b	42	153	170	153	111
33221 b	62	227	234	199	165
33323 b	53	171	182	169	118
M (15)	46,0	146,5	155,6	139,8	100,5
s	6,5	27,4	28,4	24,0	22,5
v	.141	.187	.183	.172	.224

d. 1681-1700

	3	3a	3b	3c	3d
411311a	51	112	124	117	61
411312a	36	134	143	136	98
41133 a	48	143	152	151	95
41134 a	41	149	156	142	108
41141 b	40	128	136	130	88
41142 b	33	128	149	144	95
412311a	42	110	121	101	68
412312a	50	153	165	147	103
412313a	33	115	129	122	82
412314a	30	108	116	106	78
412315b	31	132	144	127	101
41237 a	40	141	144	139	101
41244 b	45	139	158	147	94
41246 b	32	121	132	116	89

41331 a	41	124	127	113	83
41340 a	31	94	110	96	63
41435 a	60	154	176	159	94
421361b	43	123	129	107	80
421362b	42	128	130	108	86
421363b	27	123	128	117	96
421364b	34	139	143	132	105
42138 a	42	117	135	127	75
42139 a	34	102	102	101	68
42236 b	44	138	146	132	94
42248 b	44	131	148	138	87
42440 a	46	123	123	106	77
42531 a	54	141	144	123	87
42636 b	41	116	137	129	75
42746 b	28	115	118	106	87
42836 b	43	151	161	153	108
42840 a	50	143	157	128	93
42845 b	45	151	163	158	106
42847 b	44	159	169	164	115
42936 b	23	99	112	109	76
43132 a	55	166	170	159	113
43136 b	53	137	145	124	84
43144 b	67	195	206	184	128
43145 b	46	152	161	150	106
43147 a	43	140	139	137	97
432361b	55	136	154	139	81
432362b	41	155	164	166	114
42343 b	64	172	171	174	108
433431b	53	191	194	179	138
433432b	61	173	181	170	112
M (44)	43,3	136,4	145,7	134,3	93,1
s	10,0	22,2	22,1	22,7	16,4
v	.230	,163	.152	.169	,176

e. 1701-1720

	3	3a	3b	3c	3d
51100 b	66	149	165	143	83
51155 b	56	157	154	140	101
51231 a	53	118	130	112	65
51258 a	42	117	139	128	75
51260 b	49	167	177	161	118
51351 a	42	154	148	138	112
51361 b	53	154	162	151	101
51459 b	54	202	224	218	148
52251 a	39	131	154	149	92
52252 a	34	147	154	141	113
52456 a	35	124	133	128	89
52531 a	23	119	130	126	96

52554 b	36	159	174	161	123
52850 a	63	189	202	183	126
528511b	35	117	124	112	82
528512a	46	130	143	130	84
52853 a	60	182	177	159	122
52855 b	57	151	158	148	94
52857 a	56	150	159	148	94
53150 a	44	179	180	169	135
531511a	46	142	156	151	96
531512b	54	159	169	165	105
53153 a	53	196	196	186	143
53155 b	64	150	159	152	86
53247 a	46	157	166	159	111
M (25)	48,2	152,0	161,3	150,3	103,8
s	10,6	24,0	23,0	23,0	20,7
v	.219	.158	.143	,153	,199

f. 1721-1740

	3	3a	3b	3c	3d
61100 b	52	139	144	130	87
61172 b	51	139	151	139	88
61173 a	41	116	130	117	75
61178 a	57	169	180	158	112
612451a	43	170	185	178	127
612452a	37	184	195	188	147
612551a	50	147	156	146	97
612552a	57	154	177	159	97
61272 b	39	156	176	167	117
61274 b	52	172	181	162	120

61281 b	42	156	173	158	114
61355 a	40	128	143	137	88
61386 a	48	179	181	168	131
61485 b	52	156	153	138	104
62177 b	28	105	110	106	77
62277 b	60	163	180	174	103
62475 a	54	157	169	167	103
62477 b	58	160	164	159	102
62577 b	60	151	154	150	91
62779 a	39	157	174	163	118
62871 a	63	179	192	175	116
62880 a	44	181	185	168	137
62884 b	33	123	127	115	90
63171 a	72	198	202	188	126
63180 a	60	188	191	167	128
63184 b	75	161	171	158	86
63282 b	55	165	167	152	110
M (27)	50,4	157,5	167,1	155,0	107,1
s	11,1	21,7	21,9	20,7	18,4
v	.219	.138	.131	.133	.172

g. 1741-1760

	3	3a	3b	3c	3d
71100 a	60	151	161	149	91
71177 a	49	140	152	145	91
71182 a	40	139	144	133	99
71191 a	65	162	162	149	99
71272 a	39	173	182	175	134
71294 b	29	138	155	144	109
721911a	40	133	143	134	93

721912b	42	134	152	147	92
72277 b	36	142	159	154	106
72391 a	78	174	188	173	96
72393 b	50	172	179	177	122
72491 b	58	133	145	137	75
72591 b	51	138	160	152	87
72593 b	42	149	163	157	107
72877 a	39	133	140	135	94
72891 b	48	127	135	122	79
73177 a	54	184	203	202	130
73191 b	58	168	179	173	110
73277 a	56	154	165	160	98
73291 b	83	191	193	165	108
73377 a	57	187	201	196	130
73391 b	46	183	195	189	137
733921b	63	191	197	162	128
733922b	49	139	167	154	90
M (24)	51,3	155,6	167,5	157,6	104,4
s	11,4	21,1	20,3	20,0	17,2
v	.243	.135	.121	.127	.165

Tab. A 1. 40 Olika prepositionsklassers storlek i olika genrer

a. Världslig epik

	3	3a	3b	3c	3d
33323 b	53	171	182	169	118
433431b	53	191	194	179	138
433432b	61	173	181	170	112
73377 a	57	187	201	196	130
73391 b	46	183	195	189	137
733921b	63	191	197	162	128
733922b	49	139	167	154	90
833931	59	219	247	246	160
833932	58	245	249	253	187
833933	56	212	236	228	166
M (10)	55,5	191,1	204,9	194,6	136,6
s	5,0	27,7	27,4	33,8	26,8
v	.091	.145	.134	.174	.196

b. Panegyrik

	3	3a	3b	3c	3d
13207	58	184	185	159	126
23213	47	156	154	146	109
33221 b	62	227	234	199	165
432361b	55	136	154	139	81
432362b	41	155	164	166	114
42343 b	64	172	171	174	108
53247 a	46	157	166	159	111
63282 b	55	165	167	152	110
73277 a	56	154	165	160	98
73291 b	83	191	193	165	108
M (10)	56,7	169,7	174,3	161,9	113,0
s	11,1	24,3	22,7	15,6	20,5
v	.196	.143	.130	.097	.181

c. Gravdikt I

	3	3a	3b	3c	3d
13106	45	179	183	177	134
23115	51	198	197	186	147
331241b	53	165	171	150	112
43132 a	55	166	170	159	113
43136 b	53	137	145	124	84

43147 a	43	140	139	137	97
531511a	46	142	156	151	96
63171 a	72	198	202	188	126
73177 a	54	184	203	202	130
73191 b	58	168	179	173	110
M (10)	53,0	167,7	174,5	164,7	114,9
s	5,8	19,5	20,5	22,2	18,1
v	.112	.117	.118	.136	.159

d. Gravdikt II

	3	3a	3b	3c	3d
33123 a	47	141	151	140	94
331242b	42	153	170	153	111
43144 b	67	195	206	184	128
43145 b	46	152	161	150	106
53150 a	44	179	180	169	135
531512b	54	159	169	165	105
53153 a	53	196	196	186	143
53155 b	64	150	159	152	86
63180 a	60	188	191	167	128
63184 b	75	161	171	158	86
M (10)	55,2	167,4	175,4	162,4	112,2
s	10,4	19,2	16,7	14,0	19,4
v	.189	.115	.095	.086	.173

e. Bröllopsdikt I

	3	3a	3b	3c	3d
22800	77	199	198	166	122
32823 a	49	134	131	116	85
328241b	44	151	169	143	107
42836 b	43	151	161	153	108
42847 b	44	159	169	164	115
528511b	35	117	124	112	82
62871 a	63	179	192	175	116
62880 a	44	181	185	168	137
72877 a	39	133	140	135	94
72891 b	48	127	135	122	79
M (10)	48,6	153,1	160,4	145,4	104,5
s	11,8	25,2	25,3	22,0	18,1
v	.242	.165	.158	.152	.173

f. Bröllopsdikt II

	3	3a	3b	3c	3d
22815	42	179	185	177	137
328242b	42	139	138	125	97
42840 a	50	143	157	128	93
42845 b	45	151	163	158	106
528512a	46	130	143	130	84
52853 a	60	182	177	159	122
52855 b	57	151	158	148	94
52857 a	56	150	159	148	94
52850 a	63	189	202	183	126
62884 b	33	123	127	115	90
M (10)	49,4	153,7	160,9	147,0	104,3
s	9,0	21,3	21,3	21,6	16,9
v	.182	.139	.133	.147	.162

g. Världslig didaktik

	3	3a	3b	3c	3d
12703	34	145	159	152	111
12705	38	124	138	129	86
22711	31	128	142	128	97

42440 a	46	123	123	106	77
42746 b	28	115	118	106	87
52456 a	35	124	133	128	89
62475 a	54	157	169	167	103
62477 b	58	160	164	159	102
62779 a	39	157	174	163	118
72491 b	58	133	145	137	75
M (10)	42,1	136,6	146,5	137,5	94,5
s	10,6	15,8	18,3	21,0	13,4
v	.252	.116	.125	.153	.142

h. Satir

	3	3a	3b	3c	3d
32525 b	44	144	155	151	100
32628 b	36	106	111	106	70
42531 a	54	141	144	123	87
42636 b	41	116	137	129	75
42936 b	23	99	112	109	76
52531 a	23	119	130	126	96
52554 b	36	159	174	161	123
62577 b	60	151	154	150	91
72591 b	51	138	160	152	87
72593 b	42	149	163	157	107
M (10)	41,0	130,2	144,0	136,4	91,2
s	11,6	17,7	20,2	19,2	15,3
v	.282	.136	.141	.141	.168

i. Sällskapspoesi

	3	3a	3b	3c	3d
10006	57	162	158	142	105
32227 b	42	145	160	145	103
42236 b	44	138	146	132	94
42248 b	44	131	148	138	87
52251 a	39	131	154	149	92
52252 a	34	147	154	141	113
62277 b	60	163	180	174	103
72277 b	36	142	159	154	106
73191 a	78	174	188	173	96
72393 b	50	172	179	177	122
M (10)	48,4	150,5	162,6	152,5	102,1
s	12,7	15,3	13,8	15,8	9,9
v	.263	.102	.085	.102	.097

j. Kärleksdikt

	3	3a	3b	3c	3d
12106	58	160	170	158	102
221141	32	122	133	126	90
221142	29	102	112	104	73
32122 b	41	146	155	134	105
32124 a	52	128	133	106	76
421362b	42	128	130	108	86
42138 a	42	117	135	127	75
62177 b	28	105	110	106	77
721911a	40	133	143	134	93
721912b	42	134	152	147	92
M (10)	40,6	127,5	137,3	125,0	86,9
s	9,0	16,6	17,6	17,9	10,9
v	.221	.131	.128	.143	.125

+

	3	3a	3b	3c	3d
421361b	43	123	129	107	80
421363b	27	123	128	117	96

421364b	34	139	143	132	105
42139 a	34	102	102	101	68
M (14)	38,9	125,9	133,9	121,9	87,0
s	8,6	15,9	17,7	17,1	11,9
v	.222	.127	.132	.149	.137

k. Andlig didaktik

	3	3a	3b	3c	3d
11308	62	177	183	167	115
41331 a	41	124	127	113	83
41340 a	31	94	110	96	63
41435 a	60	154	176	159	94
51351 a	42	154	148	138	112
51361 b	53	154	162	151	101
51459 b	54	202	224	218	148
61355 a	40	128	143	137	88
61386 a	48	179	181	168	131
61485 b	52	156	153	138	104
M (10)	48,3	152,2	160,7	148,5	103,9
s	9,2	29,3	30,6	31,7	23,1
v	.191	.193	.191	.213	.222

l. Psalm I

	3	3a	3b	3c	3d
11101	54	129	137	120	75
11103	46	155	163	152	109
31124 a	39	108	121	113	69
411311a	51	112	124	117	61
41133 a	48	143	152	151	95
51100 b	66	149	165	143	83
51155 b	56	157	154	140	101
61172 b	51	139	151	139	88
71100 a	60	151	161	149	91
71191 a	63	162	162	149	99
M (10)	53,4	140,5	149,0	137,3	87,1
s	7,8	17,7	15,3	14,2	14,4
v	.146	.126	.103	.104	.165

m. Psalm II

	3	3a	3b	3c	3d
11104	41	142	157	151	101
21112	57	155	156	137	98
41134 a	41	149	156	142	108
41141 b	40	128	136	130	88
41142 b	33	128	149	144	95
61100 b	52	139	144	130	87
61173 a	41	116	130	117	75
61178 a	57	169	180	158	112
71177 a	49	140	152	145	91
71182 a	40	139	144	133	99
M (10)	45,1	140,5	150,4	138,7	95,4
s	7,7	14,2	13,0	11,2	10,2
v	.171	.101	.086	.081	.107

n. Biblisk epik I

	3	3a	3b	3c	3d
31223 b	44	139	153	147	95
412312a	50	153	165	147	103
41237 a	40	141	144	139	101
41244 b	45	139	158	147	94
412315b	31	132	144	127	101
51231 a	53	118	130	112	65
612451a	43	170	185	178	127
612551a	50	147	156	146	97
61272 b	39	156	176	167	117
61274 b	52	172	181	162	120
M (10)	44,7	146,7	159,2	147,2	102,0
s	6,5	15,8	16,8	18,1	16,4
v	.146	.108	.106	.123	.161

o. Biblisk epik II

	3	3a	3b	3c	3d
412311a	42	110	121	101	68
412313a	33	115	129	122	82
41246 b	32	121	132	116	89
51258 a	42	117	139	128	75
51260 b	49	167	177	161	118
612452a	37	184	195	188	147
612552a	57	154	177	159	97
61281 b	42	156	173	158	114
71272 a	39	173	182	175	134
71294 b	29	138	155	144	109
M (10)	40,2	143,5	158,0	145,0	103,3
s	7,9	25,5	24,8	26,6	24,4
v	.197	.178	.157	.184	.236

Tab. A 1. 40 Olika prepositionsklassers storlek i olika genrer

a. Världslig epik

	3	3a	3b	3c	3d
33323 b	53	171	182	169	118
433431b	53	191	194	179	138
433432b	61	173	181	170	112
73377 a	57	187	201	196	130
73391 b	46	183	195	189	137
733921b	63	191	197	162	128
733922b	49	139	167	154	90
833931	59	219	247	246	160
833932	58	245	249	253	187
833933	56	212	236	228	166
M (10)	55,5	191,1	204,9	194,6	136,6
s	5,0	27,7	27,4	33,8	26,8
v	.091	.145	.134	.174	.196

b. Panegyrik

	3	3a	3b	3c	3d
13207	58	184	185	159	126
23213	47	156	154	146	109
33221 b	62	227	234	199	165
432361b	55	136	154	139	81
432362b	41	155	164	166	114
42343 b	64	172	171	174	108
53247 a	46	157	166	159	111
63282 b	55	165	167	152	110
73277 a	56	154	165	160	98
73291 b	83	191	193	165	108
M (10)	56,7	169,7	174,3	161,9	113,0
s	11,1	24,3	22,7	15,6	20,5
v	.196	.143	.130	.097	.181

c. Gravdikt I

	3	3a	3b	3c	3d
13106	45	179	183	177	134
23115	51	198	197	186	147
331241b	53	165	171	150	112
43132 a	55	166	170	159	113
43136 b	53	137	145	124	84
43147 a	43	140	139	137	97
531511a	46	142	156	151	96
63171 a	72	198	202	188	126
73177 a	54	184	203	202	130
73191 b	58	168	179	173	110
M (10)	53,0	167,7	174,5	164,7	114,9
s	5,8	19,5	20,5	22,2	18,1
v	.112	.117	.118	.136	.159

d. Gravdikt II

	3	3a	3b	3c	3d
33123 a	47	141	151	140	94
331242b	42	153	170	153	111
43144 b	67	195	206	184	128
43145 b	46	152	161	150	106
53150 a	44	179	180	169	135
531512b	54	159	169	165	105
53153 a	53	196	196	186	143
53155 b	64	150	159	152	86
63180 a	60	188	191	167	128
63184 b	75	161	171	158	86
M (10)	55,2	167,4	175,4	162,4	112,2
s	10,4	19,2	16,7	14,0	19,4
v	.189	.115	.095	.086	.173

e. Bröllopsdikt I

	3	3a	3b	3c	3d
22800	77	199	198	166	122
32823 a	49	134	131	116	85
328241b	44	151	169	143	107
42836 b	43	151	161	153	108
42847 b	44	159	169	164	115
528511b	35	117	124	112	82
62871 a	63	179	192	175	116
62880 a	44	181	185	168	137
72877 a	39	133	140	135	94
72891 b	48	127	135	122	79
M (10)	48,6	153,1	160,4	145,4	104,5
s	11,8	25,2	25,3	22,0	18,1
v	.242	.165	.158	.152	.173

f. Bröllopsdikt II

	3	3a	3b	3c	3d
22815	42	179	185	177	137
328242b	42	139	138	125	97
42840 a	50	143	157	128	93
42845 b	45	151	163	158	106
528512a	46	130	143	130	84
52853 a	60	182	177	159	122
52855 b	57	151	158	148	94
52857 a	56	150	159	148	94
52850 a	63	189	202	183	126
62884 b	33	123	127	115	90
M (10)	49,4	153,7	160,9	147,0	104,3
s	9,0	21,3	21,3	21,6	16,9
v	.182	.139	.133	.147	.162

g. Världslig didaktik

	3	3a	3b	3c	3d
12703	34	145	159	152	111
12705	38	124	138	129	86
22711	31	128	142	128	97
42440 a	46	123	123	106	77
42746 b	28	115	118	106	87
52456 a	35	124	133	128	89
62475 a	54	157	169	167	103
62477 b	58	160	164	159	102
62779 a	39	157	174	163	118
72491 b	58	133	145	137	75
M (10)	42,1	136,6	146,5	137,5	94,5
s	10,6	15,8	18,3	21,0	13,4
v	.252	.116	.125	.153	.142

h. Satir

	3	3a	3b	3c	3d
32525 b	44	144	155	151	100
32628 b	36	106	111	106	70
42531 a	54	141	144	123	87
42636 b	41	116	137	129	75
42936 b	23	99	112	109	76
52531 a	23	119	130	126	96
52554 b	36	159	174	161	123
62577 b	60	151	154	150	91
72591 b	51	138	160	152	87
72593 b	42	149	163	157	107
M (10)	41,0	130,2	144,0	136,4	91,2
s	11,6	17,7	20,2	19,2	15,3
v	.282	.136	.141	.141	.168

i. Sällskapspoesi

	3	3a	3b	3c	3d
10006	57	162	158	142	105
32227 b	42	145	160	145	103
42236 b	44	138	146	132	94
42248 b	44	131	148	138	87
52251 a	39	131	154	149	92
52252 a	34	147	154	141	113
62277 b	60	163	180	174	103
72277 b	36	142	159	154	106
73191 a	78	174	188	173	96
72393 b	50	172	179	177	122
M (10)	48,4	150,5	162,6	152,5	102,1
s	12,7	15,3	13,8	15,8	9,9
v	.263	.102	.085	.102	.097

j. Kärleksdikt

	3	3a	3b	3c	3d
12106	58	160	170	158	102
221141	32	122	133	126	90
221142	29	102	112	104	73
32122 b	41	146	155	134	105
32124 a	52	128	133	106	76
421362b	42	128	130	108	86
42138 a	42	117	135	127	75
62177 b	28	105	110	106	77
721911a	40	133	143	134	93
721912b	42	134	152	147	92
M (10)	40,6	127,5	137,3	125,0	86,9
s	9,0	16,6	17,6	17,9	10,9
v	.221	.131	.128	.143	.125

+

	3	3a	3b	3c	3d
421361b	43	123	129	107	80
421363b	27	123	128	117	96
421364b	34	139	143	132	105
42139 a	34	102	102	101	68
M (14)	38,9	125,9	133,9	121,9	87,0
s	8,6	15,9	17,7	17,1	11,9
v	.222	.127	.132	.149	.137

k. Andlig didaktik

	3	3a	3b	3c	3d
11308	62	177	183	167	115
41331 a	41	124	127	113	83
41340 a	31	94	110	96	63
41435 a	60	154	176	159	94
51351 a	42	154	148	138	112
51361 b	53	154	162	151	101
51459 b	54	202	224	218	148
61355 a	40	128	143	137	88
61386 a	48	179	181	168	131
61485 b	52	156	153	138	104
M (10)	48,3	152,2	160,7	148,5	103,9
s	9,2	29,3	30,6	31,7	23,1
v	.191	.193	.191	.213	.222

l. Psalm I

	3	3a	3b	3c	3d
11101	54	129	137	120	75
11103	46	155	163	152	109
31124 a	39	108	121	113	69
411311a	51	112	124	117	61
41133 a	48	143	152	151	95
51100 b	66	149	165	143	83
51155 b	56	157	154	140	101
61172 b	51	139	151	139	88
71100 a	60	151	161	149	91
71191 a	63	162	162	149	99
M (10)	53,4	140,5	149,0	137,3	87,1
s	7,8	17,7	15,3	14,2	14,4
v	.146	.126	.103	.104	.165

m. Psalm II

	3	3a	3b	3c	3d
11104	41	142	157	151	101
21112	57	155	156	137	98
41134 a	41	149	156	142	108
41141 b	40	128	136	130	88
41142 b	33	128	149	144	95
61100 b	52	139	144	130	87
61173 a	41	116	130	117	75
61178 a	57	169	180	158	112
71177 a	49	140	152	145	91
71182 a	40	139	144	133	99
M (10)	45,1	140,5	150,4	138,7	95,4
s	7,7	14,2	13,0	11,2	10,2
v	.171	.101	.086	.081	.107

n. Biblisk epik I

	3	3a	3b	3c	3d
31223 b	44	139	153	147	95
412312a	50	153	165	147	103
41237 a	40	141	144	139	101
41244 b	45	139	158	147	94
412315b	31	132	144	127	101
51231 a	53	118	130	112	65
612451a	43	170	185	178	127
612551a	50	147	156	146	97
61272 b	39	156	176	167	117
61274 b	52	172	181	162	120
M (10)	44,7	146,7	159,2	147,2	102,0
s	6,5	15,8	16,8	18,1	16,4
v	.146	.108	.106	.123	.161

o. Biblisk epik II

	3	3a	3b	3c	3d
412311a	42	110	121	101	68
412313a	33	115	129	122	82
41246 b	32	121	132	116	89
51258 a	42	117	139	128	75
51260 b	49	167	177	161	118
612452a	37	184	195	188	147
612552a	57	154	177	159	97
61281 b	42	156	173	158	114
71272 a	39	173	182	175	134
71294 b	29	138	155	144	109
M (10)	40,2	143,5	158,0	145,0	103,3
s	7,9	25,5	24,8	26,6	24,4
v	.197	.178	.157	.184	.236

Tab. A 1. 41 Olika prepositionsklassers storlek hos valda författare

a. Stiernhielm

	3	3a	3b	3c	3d
Hercules	91	184	179	150	92
Harm.	28	81	96	82	54
Panegyrik	50	145	147	144	96
Cupido	52	127	129	116	76
Freds-Afl	41	131	138	125	89
Parn.	59	138	150	125	80
Lycks.	141	218	217	180	76
Småd.	50	132	141	132	81
Övr.	34	154	175	157	121
Bröll.	77	199	198	166	122
M (10)	62,3	150,9	157,0	137,7	88,7
s	31,8	37,9	33,7	26,6	19,7
v	.510	.251	.215	.193	.222

b. Spegel

	3	3a	3b	3c	3d
411311a	51	112	124	117	61
411312a	36	134	143	136	98
412312a	50	153	165	147	103
412313a	33	115	129	122	82
412314a	30	108	116	106	78
412315b	31	132	144	127	101
41331 a	41	124	127	113	83
42531 a	54	141	144	123	87
51231 a	53	118	130	112	65
52531 a	23	119	130	126	96
M (10)	40,2	125,6	135,2	122,9	85,4
s	10,6	13,5	13,3	11,5	13,8
v	.263	107	098	.093	.162

c. Holmström

	3	3a	3b	3c	3d
421361b	43	123	129	107	80
421362b	42	128	130	108	86
421364b	34	139	143	132	105
42236 b	44	138	146	132	94
42636 b	41	116	137	129	75
42836 b	43	151	161	153	108
42936 b	23	99	112	109	76
43136 b	53	137	145	124	84
432361b	55	136	154	139	81
432362b	41	155	164	166	114
M (10)	41,9	132,2	142,1	129,9	90,3
s	8,5	15,7	15,0	18,9	13,4
v	.203	.119	.106	.142	.148

d. Dalin

	3	3a	3b	3c	3d
62177 b	28	105	110	106	77
62277 b	60	163	180	174	103
62477 b	58	160	164	159	102
62577 b	60	151	154	150	91
71177 a	49	140	152	145	91
72277 b	36	142	159	154	106
72877 a	39	133	140	135	94
73177 a	54	184	203	202	130
73277 a	56	154	165	160	98
73377 a	57	187	201	196	130
M (10)	49,7	151,9	162,8	158,0	102,0
s	10,8	22,9	26,3	26,5	15,6
v	.217	.151	.161	.168	.153

e. Nordenflycht

	3	3a	3b	3c	3d
71191 a	65	162	162	149	99
721911a	40	133	143	134	93
721912b	42	134	152	147	92
72391 a	78	174	188	173	96
72491 b	58	133	145	137	75
72591 b	51	138	160	152	87
72891 b	48	127	135	122	79
73191 b	58	168	179	173	110
73291 b	83	191	193	165	108
73391 b	46	183	195	189	137
M (10)	56,7	154,3	165,2	154,1	97,6
s	13,8	22,7	21,0	19,6	16,9
v	.243	.147	.127	.127	.173

f. Columbus

	3	3a	3b	3c	3d
31223 b	44	139	153	147	95
32823 a	49	134	131	116	85
33123 a	47	141	151	140	94
33323 b	53	171	182	169	118
M (4)	48,3	146,3	154,3	143,0	98,0
s	3,3	14,5	18,2	18,9	12,2
v	.068	.099	.118	.132	.124

g. Lucidor

	3	3a	3b	3c	3d
31124 a	39	108	121	113	69
32124 a	52	128	133	106	76
328241b	44	151	169	143	107
328242b	42	139	138	125	97
331241b	53	165	171	150	112
331242b	42	153	170	153	111
M (6)	45,3	140,7	150,3	131,7	95,3
s	5,3	18,6	20,3	18,1	17,0
v	.116	.132	.135	.138	.178

h. Wexionius

	3	3a	3b	3c	3d
41340 a	31	94	110	96	63
42440 a	46	123	123	106	77
42840 a	50	143	157	128	93
M (3)	42,3	120,0	130,0	110,0	77,7
s	8,2	20,1	19,8	13,4	12,3
v	.193	.168	.152	.122	.158

i. Brenner

	3	3a	3b	3c	3d
42845 b	45	151	163	158	106
43145 b	46	152	161	150	106
612451a	43	170	185	178	127
612452a	37	184	195	188	147
M (4)	42,8	164,3	176,0	168,5	121,5
s	3,4	13,7	14,5	15,2	17,0
v	.082	.083	.082	.090	.140

j. Rudeen

	3	3a	3b	3c	3d
42847 b	44	159	169	164	115
43147 a	43	140	139	137	97
53247 a	46	157	166	159	111
M (3)	44,3	152,0	158,0	153,3	107,7
s	1,2	8,5	13,5	11,7	7,7
v	.028	.056	.085	.076	.072

k. Runius

	3	3a	3b	3c	3d
51351 a	42	154	148	138	112
52251 a	39	131	154	149	92
528511b	35	117	124	112	82
528512a	46	130	143	130	84
531511a	46	142	156	151	96
531512b	54	159	169	165	105
M (6)	43,7	138,8	149,0	140,8	95,2
s	6,0	14,3	13,8	16,9	10,7
v	.138	.104	.092	.120	.113

l. Frese

	3	3a	3b	3c	3d
51155 b	56	157	154	140	101
52855 b	57	151	158	148	94
53155 b	64	150	159	152	86
612551a	50	147	156	146	97
612552a	57	154	177	159	97
61355 a	40	128	143	137	88
M (6)	54,0	147,8	157,8	147,0	93,8
s	7,5	9,8	10,1	7,3	5,3
v	.138	.064	.064	.050	.056

m. Gyllenborg

	3	3a	3b	3c	3d
72393 b	50	172	179	177	122
72593 b	42	149	163	157	107
833931	59	219	247	246	160
833932	58	245	249	253	187
833933	56	212	236	228	166
M (5)	53,0	199,4	214,8	212,2	148,4
s	6,3	34,4	36,4	38,3	29,5
v	.119	.172	.169	.181	.199

Tab. 1.42. Skillnaderna mellan intilliggande tioårsperioders medelvärden för de olika prepositionsklasserna, 95-procentigt konfidensintervall kring skillnaderna samt uppgift om signifikans

a. 1641-70 och 1671-80 (fg 24)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
3	47,9	46,2	- 1,7	- 9,00	12,40	nej
3a	147,4	153,3	+ 5,9	-18,61	30,41	nej
3d	99,4	107,8	+ 8,4	-10,60	27,40	nej

b. 1671-80 och 1681-90 (fg 27)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
3	46,2	43,2	- 3,0	-3,54	9,54	nej
3a	153,3	129,9	-23,4	3,09	43,71	ja
3d	107,8	86,8	-21,0	5,96	36,04	ja

c. 1681-90 och 1691-1700 (fg 42)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
3	43,2	43,5	+ 0,3	- 6,09	6,69	nej
3a	129,9	141,3	+11,4	- 2,12	24,92	nej
3d	86,8	98,3	+11,5	1,64	21,36	ja

d. 1691-1700 och 1701-10 (fg 38)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
3	43,5	45,5	+ 2,0	- 5,34	9,34	nej
3a	141,3	149,0	+ 7,7	- 8,61	24,01	nej
3d	98,3	104,3	+ 6,0	- 6,39	18,39	nej

e. 1701-10 och 1711-20 (fg. 23)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
3	45,5	52,4	+ 6,9	- 1,95	15,75	nej
3a	149,0	156,5	+ 7,5	-13,36	28,36	nej
3d	104,3	104,1	- 0,2	-18,37	18,77	nej

f. 1711-20 och 1721-30 (fg 22)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
3	52,4	50,4	- 2,0	- 6,82	10,82	nej
3a	156,5	164,8	+ 8,3	-10,78	27,38	nej
3d	104,1	114,4	+10,3	- 7,20	27,80	nej

g. 1721-30 och 1731-40 (fg 25)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
3	50,4	50,5	+ 0,1	- 8,93	9,13	nej
3a	164,8	149,7	-15,1	- 1,71	31,91	nej
3d	114,4	99,2	-15,2	1,49	28,91	ja

h. 1731-40 och 1741-50 (fg 22)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
3	50,5	52,4	+ 1,9	- 8,71	12,51	nej
3a	149,7	157,3	+ 7,6	- 8,78	23,98	nej
3d	99,2	104,7	+ 5,5	- 7,40	18,40	nej

i. 1741-50 och 1751-60 (fg 22)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
3	52,4	46,5	- 5,9	- 3,89	15,69	nej
3a	157,3	154,2	- 3,1	-15,50	21,70	nej
3d	104,7	102,3	- 2,4	-13,09	17,89	nej

Tab. A 1. 43 Olika adverbklassers storlek i samtliga texter under de olika perioderna

a. > 1640

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
10002	155	24	21	15	13	3	70	17	6	10	2	11	6	9
10003	192	25	50	22	25	4	59	23	12	7	0	13	1	7
10006	136	35	24	17	15	0	39	20	4	1	0	4	0	6
11101	160	19	49	13	14	0	53	13	10	2	1	6	5	12
11103	175	23	37	17	14	1	78	34	19	3	0	2	5	6
11104	162	42	17	20	10	0	69	18	13	10	6	13	1	4
11308	188	13	41	12	17	4	80	14	12	6	7	28	1	21
12106	126	18	18	17	13	0	48	13	13	3	1	11	0	12
12703	197	57	22	9	26	3	75	43	14	3	1	3	2	5
12705	207	21	30	28	19	10	85	25	18	12	2	18	5	14
13106	173	28	58	11	16	0	50	15	11	5	1	12	1	10

13207	137	35	24	17	15	0	39	20	4	1	0	13	0	9
M (12)	167,3	28,3	32,6	16,5	16,4	2,1	62,1	21,3	11,3	5,3	1,8	11,2	2,3	9,6
s	24,9	11,7	13,4	5,0	4,6	2,9	15,5	8,7	4,6	3,6	2,2	6,9	2,2	4,5
v	.149	.412	.412	.302	.280	1.380	.249	.410	.406	.687	1.280	.617	.979	.473

b. 1641-1660

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
20013	131	12	49	17	10	3	28	12	0	0	1	8	0	13
20014	197	42	36	20	27	3	61	16	10	1	2	5	8	8
21112	118	23	18	19	10	0	44	17	5	3	0	9	2	4
221141	178	39	20	11	22	3	78	38	6	1	4	11	4	5
221142	194	48	14	15	22	8	81	36	17	1	6	8	2	6
22711	252	25	15	21	48	7	125	54	17	6	0	24	2	11
22800	170	32	31	18	17	2	55	13	7	3	0	18	1	15
22815	188	29	28	28	18	3	52	15	12	6	3	16	5	19
23115	182	24	35	19	28	6	54	25	5	5	1	6	1	16
23213	84	10	29	9	4	3	24	4	2	0	2	4	0	5
24113	94	18	20	8	9	4	26	12	1	0	0	3	0	9
M (11)	162,5	27,5	26,8	16,8	19,5	3,8	57,1	22,0	7,5	2,4	1,7	10,2	2,3	10,1
s	48,0	11,5	10,2	5,6	11,6	2,2	28,2	14,1	5,6	2,3	1,9	6,3	2,4	4,9
v	.295	.420	.380	.330	.596	.578	.494	.643	.757	.959	1.081	.615	1.052	.481

c. 1661-1680

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
31124 a	148	32	22	9	20	7	54	28	5	8	2	4	2	4
31223 b	158	30	24	13	19	2	60	24	2	4	2	13	6	10
32122 a	222	56	18	31	29	7	69	23	14	0	7	6	2	10
32124 a	146	25	19	14	18	4	57	27	5	6	7	7	2	9
32227 b	180	25	26	25	30	2	56	24	13	7	1	5	2	16
32525 b	210	41	45	15	22	3	75	37	7	3	10	6	2	7
32528 b	229	28	31	17	32	12	97	59	13	6	6	5	3	12
32823 a	216	40	25	29	25	9	74	32	10	4	2	8	2	14
328241b	162	22	18	20	34	8	54	18	8	5	4	4	5	6
328242b	178	26	23	27	25	6	65	21	12	7	7	8	4	6
33123 a	181	57	31	32	14	4	36	10	11	1	2	8	2	7
331241b	187	26	23	24	36	10	66	32	7	5	7	5	2	2
331242b	197	23	27	26	33	15	68	38	4	6	6	10	4	5
33221 b	147	33	34	17	18	3	31	11	3	1	4	6	1	11
33323 b	144	26	24	19	18	2	47	15	5	1	1	7	7	6
M (15)	180,3	32,7	26,0	21,2	24,9	6,3	60,6	26,6	7,9	4,3	4,5	6,8	3,1	8,3
s	28,4	10,8	6,8	6,8	6,8	3,8	15,6	11,9	3,8	2,5	2,7	2,3	1,8	3,7
v	.157	.330	.262	.322	.273	.612	.258	.448	.484	.577	.596	.340	.569	.446

d. 1681-1700

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
411311a	141	24	15	16	16	2	68	31	10	4	0	15	1	0
411312a	110	19	12	19	14	2	51	10	9	9	2	7	0	13
41133 a	145	35	41	9	10	7	35	22	9	2	2	1	3	8
41134 a	154	44	33	17	16	5	29	15	3	2	2	5	2	10
41141 b	178	19	47	26	16	4	61	26	11	3	1	6	0	5
41142 b	144	28	14	15	12	8	61	28	5	6	5	10	1	6
412311a	163	17	23	20	18	4	71	33	9	7	4	13	2	10
412312a	154	26	28	24	17	0	54	22	12	2	2	5	2	3
412313a	175	29	23	24	23	5	58	36	8	1	3	6	1	13
412314a	184	36	22	17	27	6	70	44	14	6	4	2	0	6
412315b	203	37	30	19	24	2	78	38	14	4	4	11	3	13
41237 a	146	33	36	8	13	4	45	29	0	3	1	2	5	7
41244 b	161	23	39	20	10	13	51	33	4	2	1	6	3	5

41246 b	191	29	41	22	27	6	50	16	10	5	3	3	6	16
41331 a	195	39	34	24	14	13	55	30	12	1	3	5	1	11
41340 a	182	33	43	20	21	7	51	23	4	3	8	3	2	7
41435 a	195	30	45	21	17	8	69	13	9	1	7	20	1	5
421361b	214	72	38	23	18	8	44	23	9	0	4	4	5	11
421362b	215	44	40	33	20	4	57	37	8	2	2	5	2	17
421363b	226	63	19	29	38	3	66	32	14	6	2	9	0	8
421364b	196	36	47	19	20	9	56	30	3	7	5	5	4	9
42138 a	189	41	21	14	30	10	72	33	10	3	3	13	6	1
42139 a	178	35	20	19	19	15	53	35	7	2	1	4	1	17
42236 b	176	23	31	28	27	7	57	28	9	3	0	14	1	3
42248 b	179	26	29	24	33	10	50	22	3	6	1	7	3	7
42440 a	200	23	73	28	21	9	31	15	3	1	1	3	0	15
42531 a	220	18	42	16	29	23	78	41	11	2	4	10	6	14
42636 b	204	29	29	23	16	5	94	46	25	5	3	8	3	8
42746 b	207	32	20	42	31	4	73	26	16	3	4	17	3	5
42836 b	212	29	28	21	34	7	72	37	8	4	2	10	6	21
42840 a	177	31	31	26	20	8	50	20	7	1	6	10	4	11
42845 b	176	18	33	38	22	5	55	27	15	4	2	6	0	5
42847 b	172	25	29	12	22	7	68	39	9	3	4	7	0	9
42936 b	194	38	17	22	40	2	67	26	14	3	0	13	3	10
43132 a	191	44	35	19	17	9	60	19	11	2	3	13	4	7
43136 b	235	55	55	22	27	5	58	35	11	1	1	9	0	13
43144 b	151	17	39	16	21	6	43	23	4	2	0	6	3	9
43145 b	197	44	30	23	18	22	47	17	15	2	4	2	4	13
43147 a	154	23	26	16	23	3	58	45	4	1	2	3	2	5
432361b	176	37	43	21	19	6	40	17	8	1	4	3	0	10
432362b	174	50	22	20	24	0	46	21	12	1	4	3	1	12
43243 b	161	32	43	14	12	7	43	18	4	7	0	8	2	10
433431b	155	29	33	13	26	10	40	13	1	4	1	11	3	4
433432b	184	43	37	13	24	14	41	14	1	6	1	10	3	12
M (44)	180,3	33,1	32,6	20,9	21,5	7,1	56,3	27,0	8,8	3,3	2,6	7,6	2,3	9,2
s	25,6	11,8	11,7	6,7	7,0	4,8	13.,4	9,3	4,8	2,1	1,9	4,4	1,8	4,4
v	.142	.355	.357	.323	.326	.670	.238	.346	.552	.647	.705	.580	.790	.484

e. 1701-1720

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
51100 b	163	31	29	38	10	9	41	16	6	4	1	5	2	6
51155 b	167	29	33	13	16	8	61	23	11	1	2	5	0	7
51231 a	205	29	76	11	26	1	57	30	8	3	0	6	1	5
51258 a	163	34	39	10	20	5	50	31	4	2	2	6	1	5
51260 b	210	26	62	29	25	8	53	21	17	2	1	7	0	7
51351 a	203	35	36	17	21	6	75	29	8	0	4	14	5	13
51361 b	141	25	21	12	12	3	58	39	7	0	0	2	2	10
51459 b	140	18	27	22	21	2	48	20	9	1	2	4	1	2
52251 a	159	21	22	23	19	6	65	32	14	2	0	9	5	3
52252 a	220	29	33	37	21	10	86	46	16	3	5	6	0	6
52456 a	147	12	14	19	27	7	63	33	6	5	2	9	3	5
52531 a	218	31	19	29	36	4	96	41	23	6	4	12	3	6
52554 b	170	25	14	26	22	11	68	35	11	0	0	7	4	4

52850 a	145	27	27	13	17	2	46	25	7	2	4	5	0	8
528511b	191	29	29	15	20	7	77	30	20	5	2	8	0	14
528512a	235	42	42	26	20	8	83	35	24	3	3	13	2	14
52853 a	166	33	15	19	13	10	66	29	8	7	4	13	3	10
52855 b	141	21	22	13	36	6	38	21	8	1	3	4	1	6
52857 a	218	48	30	30	27	1	76	30	11	4	6	13	0	6
53150 a	163	27	55	17	21	4	35	21	7	0	1	4	2	4
531511a	224	43	31	17	26	14	84	34	18	2	2	10	0	11
531512b	204	38	25	25	27	4	75	29	14	5	3	20	7	10
53153 a	177	36	30	26	18	7	48	14	10	5	5	11	1	12
53155 b	159	28	32	23	22	5	47	25	10	2	1	3	2	2
53247 a	170	19	39	13	12	6	69	33	6	6	3	12	0	12
M (25)	180,0	29,8	32,1	20,9	21,4	6,4	62,2	28,9	11,3	2,8	2,4	8,3	1,8	7,5
s	29,3	8,5	14,3	7,8	6,4	3,0	15,9	7,5	5,4	2,1	1,7	4,2	1,9	3,6
v	.163	.296	.447	.371	.299	.479	.255	.260	.478	.723	.697	.510	1.033	.477

f. 1721-1740

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
61100 b	203	31	60	23	20	6	59	24	4	4	0	11	1	4
61172 b	165	22	38	15	13	6	63	30	10	5	1	5	2	8
61173 a	149	26	23	19	13	7	59	28	14	3	0	5	2	2
61178 a	147	16	29	18	21	7	53	31	8	1	0	8	0	3
612451a	190	37	29	35	16	16	47	11	16	1	4	4	5	10
612452a	179	19	32	27	27	16	52	17	7	2	9	4	2	6
612551a	161	32	31	14	19	13	42	24	1	1	0	7	0	10
612552a	125	13	26	16	8	8	45	27	4	2	1	8	0	9
61272 b	194	24	42	23	33	7	55	24	11	0	4	12	3	10
61274 b	169	26	33	10	16	7	72	26	6	3	2	12	5	5
61281 b	121	21	24	12	8	2	49	18	6	2	0	14	2	5
61355 a	143	11	47	9	10	19	42	20	10	1	2	4	2	5
61386 a	199	21	37	31	20	13	69	24	8	6	3	23	3	8

61485 b	158	32	20	23	16	3	61	20	7	8	1	14	7	3
62177 b	182	42	31	25	18	13	44	30	3	1	0	0	1	4
62277 b	168	42	36	10	19	6	49	23	11	1	2	5	6	6
62475 a	161	16	25	22	29	5	61	35	5	4	3	1	2	3
62477 b	141	13	29	15	19	13	41	30	6	0	1	3	1	6
62577 b	165	28	36	23	16	8	51	29	7	1	1	3	1	4
62779 a	201	49	18	33	23	6	68	33	4	3	4	6	1	4
62871 a	151	39	31	7	7	10	54	29	4	1	5	4	1	5
62880 a	157	13	29	20	22	10	50	25	1	4	4	6	6	14
62884 b	239	37	33	20	36	8	96	37	24	2	1	10	0	9
63171 a	138	29	21	12	11	3	61	32	3	6	4	10	2	2
63180 a	136	29	31	15	11	5	43	13	4	8	0	11	3	2
63184 b	187	28	41	10	15	6	73	34	7	2	3	12	3	14
63282 b	107	12	15	9	8	4	54	31	3	3	1	8	3	5
M (27)	164,3	26,2	31,4	18,4	17,6	8,4	56,2	26,1	7,2	2,7	2,1	7,9	2,3	6,3
s	28,7	10,2	9,2	7,5	7,4	4,3	11,9	6,4	4,9	2,2	2,0	4,7	1,9	3,5
v	.175	.390	.294	.410	.420	.510	.212	.245	.679	.810	.968	.588	.833	.560

g. 1741-1760

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
71100 a	134	28	36	8	9	2	45	20	6	3	2	6	0	5
71177 a	130	15	15	15	18	7	54	36	8	3	2	0	1	5
71182 a	126	23	25	21	7	5	39	16	5	7	0	7	2	11
71191 a	138	8	49	17	10	8	44	25	6	3	0	3	1	4
71272 a	204	25	48	19	23	7	75	21	10	2	6	16	4	7
71294 b	162	34	26	20	12	6	57	32	8	4	1	4	2	7
721911a	141	30	19	14	17	6	41	32	3	1	0	0	1	4
721912b	148	31	28	20	14	3	52	33	3	2	0	3	2	1
72277 b	186	21	43	23	31	4	62	33	9	1	2	3	4	2
72391 a	138	11	42	18	9	6	41	28	2	1	0	6	0	11
72393 b	128	28	35	15	16	7	33	26	1	0	0	2	1	4
72491 b	153	16	12	13	26	10	74	29	14	4	3	6	1	2
72591 b	172	29	24	15	24	7	63	28	11	2	1	7	3	10
72593 b	151	14	21	14	12	12	75	56	10	0	2	1	0	4
72877 a	156	33	21	19	20	8	46	25	11	2	0	4	2	9
72891 b	141	23	18	21	24	5	37	24	6	2	0	4	1	13
73177 a	153	25	28	10	22	7	51	36	3	6	0	4	0	10
73191 b	131	21	34	7	18	5	36	19	4	1	2	3	0	11
73277 a	115	25	26	10	12	6	28	15	2	1	0	4	2	7
73291 b	94	24	23	11	7	1	22	13	3	1	0	5	0	6
73377 a	121	26	35	17	15	1	19	12	5	0	0	3	2	8
73391 b	128	39	48	12	4	0	13	7	2	0	1	0	3	12
733921b	131	40	53	13	9	1	14	8	0	0	0	0	2	2
733922b	160	38	47	14	8	3	38	25	5	0	2	2	1	12
M (24)	143,4	25,3	31,5	15,3	14,4	5,3	43,4	25,0	5,7	1,9	1,0	3,9	1,4	7,7
s	22,8	8,3	11,8	4,2	7,8	2,9	17,3	10,5	3,6	1,8	1,4	3,3	1,2	4,1
v	.159	.328	.373	.278	.540	.552	.398	.420	.633	.963	1.410	.850	.863	.530

Tab. A 1. 44 Adverbklassernas storlek i de olika genregrupperna

a. Världslig epik

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
33323 b	144	26	24	19	18	2	47	15	5	1	1	7	7	6
433431b	155	29	33	13	26	10	40	13	1	4	1	11	3	4
433432b	184	43	37	13	24	14	41	14	1	6	1	10	3	12
73377 a	121	26	35	17	15	1	19	12	5	0	0	3	2	8
73391 b	128	39	48	12	4	0	13	7	2	0	1	0	3	12
733921b	131	40	53	13	9	1	14	8	0	0	0	0	2	2
733922b	160	38	47	14	8	3	38	25	5	0	2	2	1	12
833931	111	17	48	8	7	4	26	18	0	0	2	2	1	1

833932	104	22	35	8	5	1	26	22	0	0	1	3	0	6
833933	89	17	18	14	10	4	25	19	3	0	1	1	0	2
M (10)	132,7	29,7	37,8	13,1	12,6	3,7	28,9	15,3	2,2	1,1	1,0	3,9	2,2	6,4
s	27,1	9,2	10,7	3,2	7,4	4,4	11,3	5,5	2,0	2,0	0,6	3,8	1,9	4,1
v	.205	.310	.283	.247	.588	1.185	.392	.358	.927	1.839	.632	.976	.881	.641

b. Panegyrik

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
13207	137	35	24	17	15	0	39	20	4	1	0	13	0	9
23213	84	10	29	9	4	3	24	4	2	0	2	4	0	5
33221 b	147	33	34	17	18	3	31	11	3	1	4	6	1	11
432361b	176	37	43	21	19	6	40	17	8	1	4	3	0	10
432362b	174	50	22	20	24	0	46	21	12	1	4	3	1	12
43243 b	161	32	43	14	12	7	43	18	4	7	0	8	2	10
53247 a	170	19	39	13	12	6	69	33	6	6	3	12	0	12
63282 b	107	12	15	9	8	4	54	31	3	3	1	8	3	5
73277 a	115	25	26	10	12	6	28	15	2	1	0	4	2	7
73291 b	94	24	23	11	7	1	22	13	3	1	0	5	0	6
M (10)	136,5	27,8	29,8	14,1	13,1	3,6	39,6	18,3	4,7	2,2	1,7	6,6	0,9	8,8
s	32,7	11,6	9,1	4,2	5,8	2,5	13,7	8,3	3,0	2,3	1,6	3,4	1,0	2,6
v	.240	.416	.305	.300	.439	.694	.347	.453	.639	1.032	.950	.517	1.160	.291

c. Gravdikt I

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
13106	173	28	58	11	16	0	50	15	11	5	1	12	1	10
23115	182	24	35	19	28	6	54	25	5	5	1	6	1	16
331241b	187	26	23	24	36	10	66	32	7	5	7	5	2	2
43132 a	191	44	35	19	17	9	60	19	11	2	3	13	4	7
43136 b	235	55	55	22	27	5	58	35	11	1	1	9	0	13
43147 a	154	23	26	16	23	3	58	45	4	1	2	3	2	5
531511a	224	43	31	17	26	14	84	34	18	2	2	10	0	11
63171 a	138	29	21	12	11	3	61	32	3	6	4	10	2	2
73177 a	153	25	28	10	22	7	51	36	3	6	0	4	0	10
73191 b	131	21	34	7	18	5	36	19	4	1	2	3	0	11
M (10)	166,8	31,8	34,6	15,7	22,4	6,2	58,6	29,2	7,7	3,4	2,3	7,5	1,2	8,3
s	32,6	10,8	11,8	5,3	6,9	3,8	11,1	8,9	4,7	2,1	1,9	3,6	1,2	4,7
v	.185	.340	.344	.335	.306	.615	.189	.305	.607	.606	.826	.474	1.020	.570

d. Gravdikt II

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
33123 a	181	57	31	32	14	4	36	10	11	1	2	8	2	7
331242b	197	23	27	26	33	15	68	38	4	6	6	10	4	5
43145 b	197	44	30	23	18	22	47	17	15	2	4	2	4	13
43147 a	154	23	26	16	23	3	58	45	4	1	2	3	2	5
53150 a	163	27	55	17	21	4	35	21	7	0	1	4	2	4
531512b	204	38	25	25	27	4	75	29	14	5	3	20	7	10
53153 a	177	36	30	26	18	7	48	14	10	5	5	11	1	12
53155 b	159	28	32	23	22	5	47	25	10	2	1	3	2	2
63180 a	136	29	31	15	11	5	43	13	4	8	0	11	3	2
63184 b	187	28	41	10	15	6	73	34	7	2	3	12	3	14
M (10)	175,2	32,7	34,1	21,3	20,0	7,8	51,5	22,4	8,6	3,3	2,5	8,4	3,1	7,8
s	21,2	10,9	8,4	6,3	6,1	5,7	14,1	8,8	3,9	2,4	2,0	4,5	1,6	4,2
v	.121	.333	.245	.294	.306	.725	.274	.392	.448	.730	.785	.530	.509	.543

e. Bröllopsdikt I

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
22800	170	32	31	18	17	2	55	13	7	3	0	18	1	15
32823 a	216	40	25	29	25	9	74	32	10	4	2	8	2	14
328241b	162	22	18	20	34	8	54	18	8	5	4	4	5	6
42836 b	212	29	28	21	34	7	72	37	8	4	2	10	6	21
42847 b	172	25	29	12	22	7	68	39	9	3	4	7	0	9
528511b	191	29	29	15	20	7	77	30	20	5	2	8	0	14
62871 a	151	39	31	7	7	10	54	29	4	1	5	4	1	5
62880 a	157	13	29	20	22	10	50	25	1	4	4	6	6	14
72877 a	156	33	21	19	20	8	46	25	11	2	0	4	2	9
72891 b	141	23	18	21	24	5	37	24	6	2	0	4	1	13
M (10)	172,8	28,5	25,9	18,2	22,3	7,3	59,7	27,2	8,4	3,3	2,3	7,3	2,4	10,8
s	24,2	7,7	4,8	5,6	7,5	2,3	11,3	7,6	4,8	1,3	1,8	4,1	2,2	5,4
v	.140	.272	.187	.308	.332	.313	.188	.279	.566	.385	.779	.562	.935	.495

f. Bröllopsdikt II

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
22815	188	29	28	28	18	3	52	15	12	6	3	16	5	19
328242b	178	26	23	27	25	6	65	21	12	7	7	8	4	6
42840 a	177	31	31	26	20	8	50	20	7	1	6	10	4	11
42845 b	176	18	33	38	22	5	55	27	15	4	2	6	0	5
52850 a	145	27	27	13	17	2	46	25	7	2	4	5	0	8
528512a	235	42	42	26	20	8	83	35	24	3	3	13	2	14
52853 a	166	33	15	19	13	10	66	29	8	7	4	13	3	10
52855 b	141	21	22	13	36	6	38	21	8	1	3	4	1	6
52857 a	218	48	30	30	27	1	76	30	11	4	6	13	0	6
62884 b	239	37	33	20	36	8	96	37	24	2	1	10	0	9
M (10)	186,3	31,2	28,4	24,0	23,4	6,2	62,7	26,0	12,8	3,7	3,9	9,8	1,9	9,4
s	32,5	8,7	7,0	7,4	7,3	2,5	17,1	6,6	6,1	2,2	1,8	3,8	1,9	4,2
v	.175	.280	.246	.308	.313	.407	.273	.254	.478	.593	.465	.387	.983	.442

g. Sällskapspoesi

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
10006	136	35	24	17	15	0	39	20	4	1	0	4	0	6
32227 b	180	25	26	25	30	2	56	24	13	7	1	5	2	16
42236 b	176	23	31	28	27	7	57	28	9	3	0	14	1	3
42248 b	179	26	29	24	33	10	50	22	3	6	1	7	3	7
52251 a	159	21	22	23	19	6	65	32	14	2	0	9	5	3
52252 a	220	29	33	37	21	10	86	46	16	3	5	6	0	6
62277 b	168	42	36	10	19	6	49	23	11	1	2	5	6	6
72277 b	186	21	43	23	31	4	62	33	9	1	2	3	4	2
72391 a	138	11	42	18	9	6	41	28	2	1	0	6	0	11
72393 b	128	28	35	15	16	7	33	26	1	0	0	2	1	4
M (10)	167,0	26,1	32,1	22,0	21,0	5,8	53,9	28,2	8,2	2,5	1,1	6,1	2,2	6,4
s	26,4	8,0	6,8	7,1	8,8	3,0	14,5	7,1	5,1	2,2	1,5	3,2	2,1	4,0
v	.158	.305	.211	.325	.419	.516	.270	.253	.623	.881	1.381	.531	.949	.630

h. Världslig didaktik

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
12703	197	57	22	9	26	3	75	43	14	3	1	3	2	5
12705	207	21	30	28	19	10	85	25	18	12	2	18	5	14
22711	252	25	15	21	48	7	125	54	17	6	0	24	2	11
42440 a	200	23	73	28	21	9	31	15	3	1	1	3	0	15
42746 b	207	32	20	42	31	4	73	26	16	3	4	17	3	5
52456 a	147	12	14	19	27	7	63	33	6	5	2	9	3	5
62475 a	161	16	25	22	29	5	61	35	5	4	3	1	2	3
62477 b	141	13	29	15	19	13	41	30	6	0	1	3	1	6
62779 a	201	49	18	33	23	6	68	33	4	3	4	6	1	4
72491 b	153	16	12	13	26	10	74	29	14	4	3	6	1	2
M (10)	186,6	26,4	25,8	23,0	26,9	7,4	70,1	32,3	10,3	4,1	2,1	9,0	2,0	7,0
s	33,2	14,6	16,8	9,4	8,0	2,9	23,5	10,0	5,7	3,1	1,3	7,5	1,3	4,4
v	.178	.552	.650	.411	.298	.397	.335	.310	.551	.759	.619	.831	.671	.626

i. Satir

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
32525 b	210	41	45	15	22	3	75	37	7	3	10	6	2	7
32528 b	229	28	31	17	32	12	97	59	13	6	6	5	3	12
42531 a	220	18	42	16	29	23	78	41	11	2	4	10	6	14
42636 b	204	29	29	23	16	5	94	46	25	5	3	8	3	8
42936 b	194	38	17	22	40	2	67	26	14	3	0	13	3	10
52531 a	218	31	19	29	36	4	96	41	23	6	4	12	3	6
52554 b	170	25	14	26	22	11	68	35	11	0	0	7	4	4
62577 b	165	28	36	23	16	8	51	29	7	1	1	3	1	4
72591 b	172	29	24	15	24	7	63	28	11	2	1	7	3	10
72593 b	151	14	21	14	12	12	75	56	10	0	2	1	0	4
M (10)	193,3	28,1	27,8	20,0	24,9	8,7	76,5	39,8	13,2	2,8	3,1	7,2	2,8	7,9
s	25,6	7,6	10,1	5,0	8,7	5,9	14,3	10,7	5,8	2,1	2,9	3,6	1,5	3,4
v	.133	.272	.364	.250	.350	.678	.188	.269	.440	.764	.951	.496	.549	.425

j. Kärlekspoesi

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
12106	126	18	18	17	13	0	48	13	13	3	1	11	0	12
221141	178	39	20	11	22	3	78	38	6	1	4	11	4	5
221142	194	48	14	15	22	8	81	36	17	1	6	8	2	6
32122 a	222	56	18	31	29	7	69	23	14	0	7	6	2	10
32124 a	146	25	19	14	18	4	57	27	5	6	7	7	2	9
421362b	215	44	40	33	20	4	57	37	8	2	2	5	2	17
42138 a	189	41	21	14	30	10	72	33	10	3	3	13	6	1
62177 b	182	42	31	25	18	13	44	30	3	1	0	0	1	4
721911a	141	30	19	14	17	6	41	32	3	1	0	0	1	4
721912b	148	31	28	20	14	3	52	33	3	2	0	3	2	1
M (10)	174,1	37,4	22,8	19,4	20,3	5,8	59,9	30,2	8,2	1,9	3,1	6,8	2,1	7,4
s	30,9	10,8	7,4	7,3	5,4	3,6	13,3	7,2	4,8	1,7	2,6	3,8	1,7	4,8
v	.177	.289	.326	.377	.265	.625	.226	.238	.589	.895	.847	.565	.810	.642

+

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
421361b	214	72	38	23	18	8	44	23	9	0	4	4	5	11
421363b	226	63	19	29	38	3	66	32	14	6	2	9	0	8
421364b	196	36	47	19	20	9	56	30	3	7	5	5	4	9
42139 a	178	35	20	19	19	15	53	35	7	2	1	4	1	17
M (14)	182,5	41,4	25,1	20,3	21,3	6,6	58,4	30,1	8,2	2,4	3,1	6,4	2,2	8,5
s														
v														

k. Andlig didaktik

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
11308	188	13	41	12	17	4	80	14	12	6	7	28	1	21
41331 a	195	39	34	24	14	13	55	30	12	1	3	5	1	11
41340 a	182	33	43	20	21	7	51	23	4	3	8	3	2	7
41435 a	195	30	45	21	17	8	69	13	9	1	7	20	1	5
51351 a	203	35	36	17	21	6	75	29	8	0	4	14	5	13
51361 b	141	25	21	12	12	3	58	39	7	0	0	2	2	10
51459 b	140	18	27	22	21	2	48	20	9	1	2	4	1	2
61355 a	143	11	47	9	10	19	42	20	10	1	2	4	2	5
61386 a	199	21	37	31	20	13	69	24	8	6	3	23	3	8
61485 b	158	32	20	23	16	3	61	20	7	8	1	14	7	3
M (10)	174,4	25,7	35,1	19,6	16,9	6,9	60,8	23,2	8,6	2,7	3,7	11,7	2,5	8,5
s	24,6	9,1	9,1	6,9	3,8	3,9	11,7	7,4	2,3	2,8	2,6	9,0	1,9	5,3
v	.141	.355	.260	.351	.222	.559	.192	.320	.266	1.022	.705	.767	.764	.628

l. Psalm I

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
11101	160	19	49	13	14	0	53	13	10	2	1	6	5	12
11103	175	23	37	17	14	1	78	34	19	3	0	2	5	6
31124 a	148	32	22	9	20	7	54	28	5	8	2	4	2	4
411311a	141	24	15	16	16	2	68	31	10	4	0	15	1	0
41133 a	145	35	41	9	10	7	35	22	9	2	2	1	3	8
51100 b	163	31	29	38	10	9	41	16	6	4	1	5	2	6
51155 b	167	29	33	13	16	8	61	23	11	1	2	5	0	7
61172 b	165	22	38	15	13	6	63	30	10	5	1	5	2	8
71100 a	134	28	36	8	9	2	45	20	6	3	2	6	0	5
71191 a	138	8	49	17	10	8	44	25	6	3	0	3	1	4
M (10)	153,6	25,1	34,9	15,5	13,2	5,0	54,2	24,2	9,2	3,5	1,1	5,2	2,1	6,0
s	13,4	7,4	10,3	8,2	3,3	3,2	12,7	6,4	3,9	1,9	0,8	3,6	1,7	3,0
v	.087	.295	.294	.526	.253	.639	.234	.264	.420	.531	.755	.698	.810	.500

m. Psalm II

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
11104	162	42	17	20	10	0	69	18	13	10	6	13	1	4
21112	118	23	18	19	10	0	44	17	5	3	0	9	2	4
41134 a	154	44	33	17	16	5	29	15	3	2	2	5	2	10
41141 b	178	19	47	26	16	4	61	26	11	3	1	6	0	5
41142 b	144	28	14	15	12	8	61	28	5	6	5	10	1	6
61100 b	203	31	60	23	20	6	59	24	4	4	0	11	1	4
61173 a	149	26	23	19	13	7	59	28	14	3	0	5	2	2
61178 a	147	16	29	18	21	7	53	31	8	1	0	8	0	3
71177 a	130	15	15	15	18	7	54	36	8	3	2	0	1	5
71182 a	126	23	25	21	7	5	39	16	5	7	0	7	2	11
M (10)	151,1	26,7	28,1	19,3	14,3	4,9	52,8	23,9	7,6	4,2	1,6	7,4	1,2	5,4
s	24,1	9,4	14,3	3,3	4,4	2,7	11,4	6,8	3,7	2,6	2,1	3,5	0,7	2,8
v	.159	.353	.507	.169	.308	.551	.217	.283	.486	.610	1.321	.473	.624	.512

n. Biblisk epik I

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
31223 b	158	30	24	13	19	2	60	24	2	4	2	13	6	10
412312a	154	26	28	24	17	0	54	22	12	2	2	5	2	3
412315b	203	37	30	19	24	2	78	38	14	4	4	11	3	13
41237 a	146	33	36	8	13	4	45	29	0	3	1	2	5	7
41244 b	161	23	39	20	10	13	51	33	4	2	1	6	3	5
51231 a	205	29	76	11	26	1	57	30	8	3	0	6	1	5
612451a	190	37	29	35	16	16	47	11	16	1	4	4	5	10
612551a	161	32	31	14	19	13	42	24	1	1	0	7	0	10
61272 b	194	24	42	23	33	7	55	24	11	0	4	12	3	10
61274 b	169	26	33	10	16	7	72	26	6	3	2	12	5	5
M (10)	174,1	29,7	36,7	17,7	19,3	6,5	56,1	26,1	7,4	2,2	2,0	7,8	3,3	7,8
s	20,6	4,8	14,1	7,8	6,4	5,4	10,9	6,9	5,4	1,6	1,5	3,7	1,8	3,1
v	.119	.161	.383	.441	.331	..855	.194	.263	.728	.727	.742	.472	.560	.392

o. Biblisk epik II

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
412311a	163	17	23	20	18	4	71	33	9	7	4	13	2	10
412313a	175	29	23	24	23	5	58	36	8	1	3	6	1	13
41246 b	191	29	41	22	27	6	50	16	10	5	3	3	6	16
51258 a	163	34	39	10	20	5	50	31	4	2	2	6	1	5
51260 b	210	26	62	29	25	8	53	21	17	2	1	7	0	7
612452a	179	19	32	27	27	16	52	17	7	2	9	4	2	6
612552a	125	13	26	16	8	8	45	27	4	2	1	8	0	9
61281 b	121	21	24	12	8	2	49	18	6	2	0	14	2	5
71272 a	204	25	48	19	23	7	75	21	10	2	6	16	4	7
71294 b	162	34	26	20	12	6	57	32	8	4	1	4	2	7
M (10)	169,3	24,7	34,4	19,9	19,1	6,7	56,0	25,2	8,3	2,9	3,0	8,1	2,0	8,5
s	28,1	6,7	12,4	5,8	7,0	3,6	9,3	7,1	3,6	1,8	2,6	4,4	1,7	3,4
v	.166	.273	.359	.289	.366	.530	.165	.280	.428	.606	.869	.539	.866	.402

Tab. 1.45 Adverbklassernas storlek hos valda författare

a. Stiernhielm

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
Hercules	121	10	47	14	11	4	28	15	1	2	1	9	2	7
Harmskr.	118	57	21	0	4	7	7	0	0	0	0	0	6	11
Panegyrik	98	13	35	10	4	2	12	3	0	0	2	5	0	24
Cupido	111	20	19	16	9	5	24	14	2	1	1	5	1	18
Fr.-Afl	125	18	34	11	10	2	26	10	6	4	1	3	0	24
Parn.	118	26	30	13	5	4	27	11	1	2	2	11	1	13
Lycks.	38	0	6	6	0	0	6	0	0	6	0	0	0	13
Småd.	105	7	35	17	2	0	22	12	2	2	0	2	2	22
Övriga	180	45	49	22	4	0	45	22	4	4	0	13	0	22
Bröll.	170	31	32	18	17	2	55	13	7	3	0	18	1	15
M (10)	118,4	22,7	30,8	12,7	6,6	2,6	25,2	10,0	2,3	2,4	0,7	6,6	1,3	16,9
s	36,9	16,7	12,2	6,0	4,8	2,2	14,8	6,7	2,4	1,8	0,8	5,7	1,7	5,7
v	.312	.737	.397	.474	.730	.863	.586	.669	1.050	.751	1.123	.860	1,341	.335

b. Spegel

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
411311a	141	24	15	16	16	2	68	31	10	4	0	15	1	0
411312a	110	19	12	19	14	2	51	10	9	9	2	7	0	13
412312a	154	26	28	24	17	0	54	22	12	2	2	5	2	3
412313a	175	29	23	24	23	5	58	36	8	1	3	6	1	13
412314a	184	36	22	17	27	6	70	44	14	6	4	2	0	6
412315b	203	37	30	19	24	2	78	38	14	4	4	11	3	13
41331 a	195	39	34	24	14	13	55	30	12	1	3	5	1	11
42531 a	220	18	42	16	29	23	78	41	11	2	4	10	6	14
51231 a	205	29	76	11	26	1	57	30	8	3	0	6	1	5
52531 a	218	31	19	29	36	4	96	41	23	6	4	12	3	6
M (10)	180,4	28,8	30,0	20,0	22,6	5,8	66,5	32,3	12,1	3,8	2,5	7,9	1,8	8,4
s	33,9	6,9	17,5	5,1	6,9	6,7	13,6	9,7	4,2	2,4	1,4	3,8	1,7	4,7
v	.188	.238	.583	.256	.305	1.159	.204	.302	.346	.642	.573	.475	.956	.564

c. Holmström

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
421361b	214	72	38	23	18	8	44	23	9	0	4	4	5	11
421362b	215	44	40	33	20	4	57	37	8	2	2	5	2	17
421364b	196	36	47	19	20	9	56	30	3	7	5	5	4	9
42236 b	176	23	31	28	27	7	57	28	9	3	0	14	1	3
42636 b	204	29	29	23	16	5	94	46	25	5	3	8	3	8
42836 b	212	29	28	21	34	7	72	37	8	4	2	10	6	21
42936 b	194	38	17	22	40	2	67	26	14	3	0	13	3	10
43136 b	235	55	55	22	27	5	58	35	11	1	1	9	0	13
432361b	176	37	43	21	19	6	40	17	8	1	4	3	0	10
432362b	174	50	22	20	24	0	46	21	12	1	4	3	1	12
M (10)	199,6	41,3	35,0	23,2	24,5	5,3	59,1	30,0	10,7	2,7	2,5	7,4	2,5	11,4
s	19,2	13,8	11,1	4,0	7,3	2,6	14,9	8,4	5,5	2,1	1,7	3,8	2,0	4,7
v	.096	.334	.318	.172	.297	.492	.253	.278	.515	.760	.675	.517	.785	.410

d. Dalin

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
62177 b	182	42	31	25	18	13	44	30	3	0	1	4	0	9
62277 b	168	42	36	10	19	6	52	23	11	1	2	5	6	3
62477 b	141	13	29	15	19	13	46	30	6	0	1	3	1	6
62577 b	165	28	36	23	16	8	52	29	7	1	1	3	1	4
71177 a	130	15	15	15	18	7	54	36	8	3	2	0	1	5
72277 b	186	21	23	23	31	4	63	33	9	1	2	3	4	2
72877 a	156	33	21	19	20	8	49	25	11	2	0	4	2	9
73177 a	153	25	28	10	22	7	57	36	3	6	0	4	0	4
73277 a	115	25	26	10	12	6	28	15	2	1	0	4	2	8
73377 a	121	26	35	17	15	1	19	12	5	0	0	3	2	7
M (10)	151,7	27,1	30,0	16,7	19,0	7,3	46,4	26,9	6,5	1,5	0,9	3,3	1,9	5,4
s	23,3	9,3	7,7	5,4	4,8	3,5	12,7	7,8	3,1	1,7	0,8	1,3	1,8	2,1
v	.154	.344	.257	.325	.252	.475	.273	.290	.478	1.161	.923	.385	.925	.390

e. Nordenflycht

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
71191 a	138	8	49	17	10	8	44	25	6	3	0	3	1	4
721911a	141	30	19	14	17	6	41	32	3	1	0	0	1	4
721912b	148	31	28	20	14	3	52	33	3	2	0	3	2	1
72391 a	138	11	42	18	9	6	41	28	2	1	0	6	0	11
72491 b	153	16	12	13	26	10	74	29	14	4	3	6	1	2
72591 b	172	29	24	15	24	7	63	28	11	2	1	7	3	10
72891 b	141	23	18	21	24	5	37	24	6	2	0	4	1	13
73191 b	131	21	34	7	18	5	36	19	4	1	2	3	0	11
73291 b	94	24	23	11	7	1	22	13	3	1	0	5	0	6
73391 b	128	39	48	12	4	0	13	7	2	0	1	0	3	12
M (10)	138,4	23,2	29,7	14,8	15,3	5,1	43,2	23,8	5,5	1,6	0,7	3,7	1,2	6,9
s	18,9	9,1	12,3	4,1	7,4	2,9	16,8	8,0	3,9	1,0	1,0	2,3	1,1	4,1
v	.137	.392	.415	.277	.481	.571	.389	.336	.705	.637	1.444	.617	.898	.592

f. Columbus

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
31223 b	158	30	24	13	19	2	60	24	2	4	2	13	6	10
32823 a	216	40	25	29	25	9	74	32	10	4	2	8	2	14
33123 a	181	57	31	32	14	4	36	10	11	1	2	8	2	7
33323 b	144	26	24	19	18	2	47	15	5	1	1	7	7	6
M (4)	174,8	38,3	26,0	23,3	19,0	4,3	54,3	20,3	7,0	2,5	1,8	9,0	1,3	9,3
s	27,2	12,0	2,9	7,6	3,9	2,9	14,2	8,4	3,7	1,5	4,3	2,3	2,3	3,1
v	.156	.313	.112	.328	.207	.673	.262	.417	.525	.600	.246	.261	.540	.336

g. Lucidor

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
31124 a	148	32	22	9	20	7	54	28	5	8	2	4	2	4
32124 a	146	25	19	14	18	4	57	27	5	6	7	7	2	9
328241b	162	22	18	20	34	8	54	18	8	5	4	4	5	6
328242b	178	26	23	27	25	6	65	21	12	7	7	8	4	6
331241b	187	26	23	24	36	10	66	32	7	5	7	5	2	2
331242b	197	23	27	26	33	15	68	38	4	6	6	10	4	5
M (6)	169,7	25,7	22,0	20,0	27,7	8,3	60,7	27,3	6,8	6,2	5,5	6,3	3,2	5,3
s	19,2	3,2	2,9	6,6	7,0	3,5	5,8	6,6	2,7	1,1	1,9	2,2	1,2	2,1
v	.113	.125	.134	.328	.254	.420	.096	.242	.391	.173	.344	.349	.383	.400

h. Wexionius

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
41340 a	182	33	43	20	21	7	51	23	4	3	8	3	2	7
42440 a	200	23	73	28	21	9	31	15	3	1	1	3	0	15
42840 a	177	31	31	26	20	8	50	20	7	1	6	10	4	11
M (3)	186,3	29,0	49,0	24,7	20,7	8,0	44,0	19,3	4,7	1,7	5,0	5,3	2,0	11,0
s	9,9	4,3	17,7	3,4	0,5	0,8	9,2	3,3	1,7	0,9	2,9	3,3	1,6	3,3
v	.053	.149	.360	.138	.023	.102	.209	.171	.364	.565	.589	.619	.816	.297

i. Brenner

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
42845 b	176	18	33	38	22	5	55	27	15	4	2	6	0	5
43145 b	197	44	30	23	18	22	47	17	15	2	4	2	4	13
612451a	190	37	29	35	16	16	47	11	16	1	4	4	5	10
612452a	179	19	32	27	27	16	52	17	7	2	9	4	2	6

M (4)	185,5	29,5	31,0	30,8	20,8	14,8	50,3	18,0	13,3	2,3	4,8	4,0	2,8	8,5
s	8,4	11,3	1,6	6,0	4,2	6,1	3,4	5,7	3,6	1,1	2,6	1,4	1,9	3,2
v	.046	.382	.051	.196	.203	.416	.068	.319	.274	.484	.544	.354	.698	.377

j. Rudeen

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
42847 b	172	25	29	12	22	7	68	39	9	3	4	7	0	9
43147 a	154	23	26	16	23	3	58	45	4	1	2	3	2	5
53247 a	170	19	39	13	12	6	69	33	6	6	3	12	0	12
M (3)	165,3	22,3	31,3	13,7	19,0	5,3	65,0	39,0	6,3	3,3	3,0	7,3	0,7	8,7
s	8,1	2,5	5,6	1,7	5,0	1,7	5,0	2,1	2,1	30,8	0,9	3,7	0,9	2,9
v	.049	.112	.177	.124	.261	.319	.076	.126	.324	.616	.272	.502	1.410	.331

k. Runius

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
51351 a	203	35	36	17	21	6	75	29	8	0	4	14	5	13
52251 a	159	21	22	23	19	6	65	32	14	2	0	9	5	3
528511b	191	29	29	15	20	7	77	30	20	5	2	8	0	14
528512a	235	42	42	26	20	8	83	35	24	3	3	13	2	14
531511a	224	43	31	17	26	14	84	34	18	2	2	10	0	11
531512b	204	38	25	25	27	4	75	29	14	5	3	20	7	10
M (6)	202,7	34,7	30,8	20,5	22,2	7,5	76,3	31,5	16,3	2,8	2,3	13,3	3,2	10,8
s	24,3	7,7	6,7	4,3	3,1	3,1	6,3	2,4	5,1	1,8	1,2	4,0	2,7	3,8
v	.120	.221	.216	.210	.141	.420	.082	.075	.312	.625	.535	.327	.844	.351

l. Frese

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
51155 b	167	29	33	13	16	8	61	23	11	1	2	5	0	7
52855 b	141	21	22	13	36	6	38	21	8	1	3	4	1	6
53155 b	159	28	32	23	22	5	47	25	10	2	1	3	2	2
612551a	161	32	31	14	19	13	42	24	1	1	0	7	0	10
612552a	125	13	26	16	8	8	45	27	4	2	1	8	0	9
61355 a	143	11	47	9	10	19	42	20	10	1	2	4	2	5
M 6)	149,3	22,3	31,8	14,7	18,5	9,8	45,8	23,3	7,3	1,3	1,5	5,2	0,8	6,5
s	14,4	8,0	7,8	4,3	9,2	4,8	7,3	2,4	3,6	0,5	1,0	1,8	0,9	2,6
v	.096	.360	.244	.291	.497	.489	.160	.101	.496	.353	.638	.343	1.081	.404

m. Gyllenborg

	Summa	1	2	3	4	5	6	6a	6b	6c	6d	6e	6f	7
72393 b	128	28	35	15	16	7	33	26	1	0	0	2	1	4
72593 b	151	14	21	14	12	12	75	56	10	0	2	1	0	4
833931	111	17	48	8	7	4	26	18	0	0	2	2	1	1
833932	104	22	35	8	5	1	26	22	0	0	1	3	0	6
833933	89	17	18	14	10	4	25	19	3	0	1	1	0	2
M (5)	116,6	19,6	31,4	11,8	8,0	5,6	37,0	28,2	2,8	0	1,2	1,8	0,4	3,4
s	21,3	4,9	10,9	3,1	2,6	3,7	19,2	14,2	3,8	0	0,7	0,7	0,5	1,7
v	.183	.251	.346	.265	.326	.664	.519	.503	1.339		.624	.416	1.222	.513

Tab. 1.46 a-i. Skillnaderna mellan intilliggande 10-årsperioders värden för de olika adverbklasserna, räknat på totalmaterialets värden, 95-procentigt konfidensintervall kring skillnaderna samt uppgift om signifikans

a. 1641-70 och 1671-80 (fg 24)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1	32,0	28,0	- 4,0	- 5,71	13,71	nej
2	25,6	27,5	+ 1,9	- 5,32	9,12	nej
3	18,8	20,3	+ 1,5	- 4,24	7,24	nej
4	20,1	26,7	+ 6,6	- 1,16	14,36	nej
5	4,6	6,3	+ 1,7	- 1,21	4,61	nej
6	57,4	61,9	+ 4,5	-14,34	23,34	nej
6a	22,6	27,9	+ 5,3	- 5,81	16,41	nej
6b	7,9	7,4	- 0,5	- 3,55	4,55	nej
6c	2,8	4,5	+ 1,7	- 0,39	3,79	nej
6d	2,4	4,8	+ 2,4	0,23	4,57	ja
6e	9,1	6,9	- 2,2	- 1,78	6,18	nej
6f	2,2	3,6	+ 1,4	- 0,27	3,07	nej
7	9,6	8,1	- 1,5	- 2,15	5,15	nej

b. 1671-80 och 1681-90 (fg 27)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1	28,0	30,5	+ 2,5	- 3,58	8,58	nej
2	27,5	31,7	+ 4,2	- 5,51	13,91	nej
3	20,3	18,8	- 1,5	- 2,60	5,60	nej
4	26,7	19,2	- 7,5	2,68	12,32	ja
5	6,3	7,4	+ 1,1	- 3,03	5,23	nej
6	61,9	55,6	- 6,3	- 5,89	18,49	nej
6a	27,9	27,2	- 0,7	- 8,80	10,20	nej
6b	7,4	8,0	+ 0,6	- 2,47	3,67	nej
6c	4,5	2,8	- 1,7	- 0,09	3,49	nej
6d	4,8	3,1	- 1,7	- 0,23	3,63	nej
6e	6,9	7,4	+ 0,5	- 3,22	4,22	nej
6f	3,6	2,3	- 1,3	- 0,24	2,84	nej
7	8,1	8,6	+ 0,5	- 3,11	4,11	nej

c. 1681-90 och 1691-1700 (fg 42)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1	30,5	35,1	+ 4,6	- 2,65	11,85	nej
2	31,7	33,3	+ 1,6	- 5,71	8,91	nej
3	18,8	22,3	+ 3,5	- 0,54	7,54	nej
4	19,2	23,2	+ 4,0	- 0,22	8,22	nej
5	7,4	7,0	- 0,4	- 2,61	3,41	nej

6	55,6	56,7	+ 1,1	- 7,33	9,53	nej
6a	27,2	26,9	- 0,3	- 5,57	6,17	nej
6b	8,0	9,3	+ 1,3	- 1,71	4,31	nej
6c	2,8	3,6	+ 0,8	- 0,68	2,28	nej
6d	3,1	2,3	- 0,8	- 0,35	1,95	nej
6e	7,4	7,7	- 0,3	- 2,46	3,06	nej
6f	2,3	2,4	+ 0,1	- 1,05	1,25	nej
7	8,6	9,6	+ 1,0	- 1,78	3,78	nej

d. 1691-1700 och 1701-10 (fg 38)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1	35,1	31,1	- 4,0	- 4,17	12,17	nej
2	33,3	33,9	+ 0,6	- 7,72	8,92	nej
3	22,3	20,5	- 1,8	- 3,19	6,79	nej
4	23,2	21,6	- 1,6	- 3,15	6,35	nej
5	7,0	6,4	- 0,6	- 2,13	3,33	nej
6	56,7	66,6	+ 9,9	0,03	19,77	ja
6a	26,9	30,9	+ 4,0	- 1,47	9,47	nej
6b	9,3	11,3	+ 2,0	- 1,87	5,87	nej
6c	3,6	3,3	- 0,3	- 1,05	1,65	nej
6d	2,3	3,0	+ 0,7	- 0,44	1,84	nej
6e	7,7	9,5	+ 1,8	- 0,58	4,18	nej
6f	2,4	1,7	- 0,7	- 0,50	1,90	nej
7	9,6	8,0	- 1,6	- 1,12	4,32	nej

e. 1701-10 och 1711-20 (fg. 23)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1	31,1	27,0	- 4,1	- 2,20	10,40	nej
2	33,9	29,4	- 4,5	- 8,32	17,32	nej
3	20,5	21,6	+ 1,1	- 5,71	7,91	nej
4	21,6	21,1	- 0,5	- 5,14	6,14	nej
5	6,4	6,3	- 0,1			nej
6	66,6	56,6	-10,0	- 3,42	23,42	nej
6a	30,9	25,9	- 5,0	- 1,26	11,26	nej
6b	11,3	11,3	+-0,0			nej
6c	3,3	2,1	- 1,2	- 0,53	2,93	nej
6d	3,0	1,5	- 1,5	0,18	2,82	ja
6e	9,5	6,5	- 3,0	- 0,50	6,50	nej
6f	1,7	1,9	+ 0,2	- 1,43	1,83	nej
7	8,0	6,8	- 1,2	- 1,92	4,32	nej

f. 1711-20 och 1721-30 (fg 22)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1	27,0	25,0	- 2,0	- 6,10	10,10	nej
2	29,4	29,2	- 0,2			nej

3	21,6	19,9	- 1,7	- 5,73	9,13	nej
4	21,1	16,9	- 4,2	- 2,01	10,41	nej
5	6,3	9,9	+ 3,6	0,03	7,17	ja
6	56,6	53,3	- 3,3	- 6,34	12,94	nej
6a	25,9	24,9	- 1,0	- 5,27	7,27	nej
6b	11,3	6,4	- 4,9	1,07	8,73	ja
6c	2,1	3,1	+ 1,0	- 0,83	2,83	nej
6d	1,5	2,8	+ 1,3	- 0,51	3,11	nej
6e	6,5	7,2	+ 0,7	- 3,77	4,17	nej
6f	1,9	2,1	+ 0,2			nej
7	6,8	5,8	- 1,0	- 2,26	4,26	nej

g. 1721-30 och 1731-40 (fg 25)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1	25,0	27,5	+ 2,5	- 5,85	10,85	nej
2	29,2	33,7	+ 4,5	- 2,88	11,88	nej
3	19,9	16,8	- 3,1	- 3,00	9,20	nej
4	16,9	18,2	+ 1,3	- 4,72	7,32	nej
5	9,9	6,8	- 3,1	- 0,21	6,41	nej
6	53,3	59,3	+ 6,0	- 3,55	15,55	nej
6a	24,9	27,4	+ 2,5	- 2,69	7,69	nej
6b	6,4	8,1	+ 1,7	- 2,26	5,66	nej
6c	3,1	2,4	- 0,7	- 1,11	2,51	nej
6d	2,8	1,4	- 1,4	- 0,21	3,01	nej
6e	7,2	8,7	+ 1,5	- 2,30	5,30	nej
6f	2,1	2,6	+ 0,5	- 1,07	2,07	nej
7	5,8	6,8	+ 1,0	- 1,86	3,86	nej

h. 1731-40 och 1741-50 (fg 22)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1	27,5	22,7	- 4,8	- 2,67	12,27	nej
2	33,7	31,3	- 2,4	- 7,27	12,07	nej
3	16,8	15,3	- 1,5	- 3,09	6,09	nej
4	18,2	14,7	- 3,5	- 2,50	9,50	nej
5	6,8	5,7	- 1,1	- 1,31	3,51	nej
6	59,3	43,6	-15,7	3,47	27,93	ja
6a	27,4	24,2	- 3,2	- 2,65	9,05	nej
6b	8,1	5,5	- 2,6	- 1,28	6,48	nej
6c	2,4	2,6	+ 0,2	- 1,69	2,09	nej
6d	1,4	0,9	- 0,5	- 0,79	1,79	nej

6e	8,7	4,8	- 3,9	0,30	7,50	ja
6f	2,6	1,3	- 1,3	- 0,25	2,85	nej
7	6,8	7,7	+ 0,9	- 1,84	3,64	nej

i. 1741-50 och 1751-60 (fg 22)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1	22,7	27,5	+ 4,8	- 2,25	11,85	nej
2	31,3	31,7	+ 0,4	-10,00	10,80	nej
3	15,3	15,2	- 0,1			nej
4	14,7	15,0	+ 0,3	- 6,06	6,66	nej
5	5,7	4,9	- 0,8	- 1,76	3,36	nej
6	43,6	43,2	- 0,4	-14,91	15,71	nej
6a	24,2	25,6	+ 1,4	- 7,88	10,68	nej
6b	5,5	5,8	+ 0,3	- 2,86	3,46	nej
6c	2,6	1,3	- 1,3	- 0,23	2,83	nej
6d	0,9	1,1	+ 0,2	- 1,05	1,45	nej
6e	4,8	3,1	- 1,7	- 1,12	4,52	nej
6f	1,3	1,5	+ 0,2	- 0,87	1,27	nej
7	7,7	7,5	- 0,2	- 3,48	3,88	nej

Tab. A 1. 47 Verbens fördelning på delklasser i poesiens samtliga texter

a. > 1640

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
10002	238	132	25	45	17	14	31	370	0,55	0,56
10003	282	170	23	50	16	12	69	452	0,60	0,46
10006	294	153	25	38	5	3	82	447	0,52	0,66
11101	300	156	30	54	13	8	51	456	0,52	0,56
11103	277	176	19	40	31	34	52	453	0,64	0,48
11104	256	142	22	59	7	15	45	398	0,55	0,37
11308	263	85	10	31	21	2	21	348	0,32	0,32
12106	233	127	14	39	17	10	47	360	0,55	0,36
12703	290	166	26	49	10	10	71	456	0,57	0.53
12705	295	169	20	60	19	19	51	464	0,57	0,33
13106	253	110	10	50	14	15	21	363	0,43	0,20
13207	246	101	5	34	4	15	43	347	0,41	0,15
M (12)	268,9	140,6	19,1	45,8	14,5	13,1	48,7	409,5	0,52	0,42
s	22,7	28,6	7,4	9,1	7,2	7,9	18,1	46,9		
v	.084	.203	.386	.198	.500	.606	.372	.115		

b. 1641-1660

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
20013	243	118	2	55	6	29	26	361	0,49	0,04
20014	293	168	24	65	12	23	44	461	0,57	0,37

21112	241	120	23	44	5	4	44	361	0,50	0,52
221141	286	171	37	66	7	6	55	457	0,60	0,56
221142	297	192	38	64	6	22	62	489	0,65	0,60
22711	261	156	21	33	16	17	69	417	0,60	0,64
22800	221	101	13	31	3	16	38	322	0,46	0,42
22815	269	123	25	30	11	13	44	392	0,46	0,83
23115	259	114	20	43	14	6	31	373	0,44	0,47
23213	231	87	22	26	8	2	29	318	0,38	0,85
24113	247	105	19	30	8	15	33	352	0,43	0,50
M (11)	258,9	132,3	22,2	44,3	8,7	13,9	43,2	391,2	0,51	0,50
s	24,1	32,3	9,5	14,9	3,8	8,3	13,3	55,0		
v	.093	.244	.428	.337	.440	.596	.307	.141		

c. 1661-1680

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
31124 a	293	137	24	46	10	17	40	430	0,47	0,52
31223 b	194	110	18	38	19	14	21	304	0,57	0,47
32122 a	248	116	19	38	8	12	39	364	0,47	0,50
32124 a	275	149	15	49	3	26	56	424	0,54	0,31
32227 b	269	139	19	48	13	13	46	408	0,52	0,40
32525 b	280	156	30	41	21	20	44	436	0,56	0,73
32628 b	290	175	38	58	12	10	57	455	0,60	0,66
32823 a	251	107	19	44	5	7	32	358	0,43	0,43
328241b	273	117	22	38	10	1	46	390	0,43	0,58
328242b	304	126	20	27	6	10	63	430	0,41	0,74
33123 a	208	125	33	36	13	23	21	334	0,61	0,92
331241b	234	126	32	35	10	2	47	360	0,54	0,91
331242b	244	119	22	31	6	0	60	363	0,49	0,71
33221 b	174	75	29	15	9	6	16	249	0,43	1,93
33323 b	210	67	13	22	6	8	18	277	0,32	0,59
M (15)	249,8	123,0	23,5	37,7	10,1	11,3	40,4	372,8	0,49	0,62
s	37,7	27,0	7,0	10,6	4,8	7,5	15,2	60,3		
v	.151	.219	.298	,282	.480	.669	.376	.162		

d. 1681-1700

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
411311a	277	147	35	41	9	9	53	424	0,53	0,85
411312a	273	153	25	42	5	6	75	426	0,56	0,60
41133 a	257	132	19	40	8	17	48	389	0,51	0,48
41134 a	257	132	16	47	5	13	51	389	0,51	0,34
41141 b	275	149	18	50	15	14	52	424	0,54	0,36
41142 b	278	142	30	48	7	12	45	420	0,51	0,63
412311a	291	166	26	45	11	28	56	457	0,57	0,58
412312a	278	121	21	24	7	16	53	399	0,44	0,88
412313a	302	114	19	33	7	10	45	416	0,38	0,58
412314a	273	156	19	45	10	26	56	429	0,57	0,42
412315b	286	177	19	60	7	11	80	463	0,62	0,32
41237 a	237	121	13	55	11	9	33	358	0,51	0,24
41244 b	270	119	36	36	15	8	24	389	0,44	1,00
41246 b	268	120	29	32	6	6	47	388	0,45	0,91
41331 a	283	151	23	32	17	11	68	434	0,53	0,72
41340 a	229	131	21	44	18	8	40	360	0,57	0,48
41435 a	243	138	13	44	5	19	57	381	0,57	0,30
421361b	285	159	40	41	11	18	49	444	0,56	0,98
421362b	275	132	10	46	11	6	59	407	0,47	0,57
421363b	295	140	25	44	10	3	58	435	0,47	0,57
421364b	322	181	25	43	18	20	75	503	0,56	0,58
42138 a	268	124	26	40	12	9	37	392	0,46	0,65
42139 a	273	122	25	35	9	4	49	395	0,45	0,71

42236 b	262	145	29	41	16	14	45	407	0,55	0,71
42248 b	247	120	12	51	12	9	36	367	0,49	0,24
42440 a	260	87	13	30	11	6	27	347	0,33	0,43
42531 a	260	133	31	57	2	9	34	393	0,51	0,54
42636 b	306	183	31	67	25	10	50	489	0,60	0,46
42746 b	296	112	25	40	3	8	36	408	0,38	0,63
42836 b	277	173	23	43	18	18	71	450	0,62	0,53
42840 a	220	113	17	37	20	10	29	333	0,51	0,46
42845 b	264	111	24	25	14	6	42	375	0,42	0,96
42847 b	284	112	22	35	8	18	51	396	0,39	0,63
42936 b	265	144	26	39	14	12	53	409	0,54	0,67
43132 a	242	116	39	43	13	2	19	358	0,48	0,91
43136 b	235	155	34	40	19	16	46	390	0,66	0,85
43144 b	253	90	24	21	9	2	34	343	0,36	1,14
43145 b	271	105	26	30	13	2	34	376	0,39	0,87
43147 a	254	107	24	41	4	10	28	361	0,42	0,59
432361b	244	130	41	51	6	1	31	374	0,53	0,80
432362b	249	132	40	29	12	11	40	381	0,53	1,38
43243 b	232	86	13	34	11	6	22	318	0,37	0,38
433431b	210	102	22	43	2	10	25	312	0,49	0,51
433432b	224	103	11	23	10	38	21	327	0,46	0,48
M (44)	264,8	131,5	24,1	40,6	10,8	11,4	45,1	395,6	0,50	0,59
s	23,7	24,1	8,1	9,5	5,1	7,2	15,0	41,0		
v	.090	.183	.335	.235	.470	.634	.332	.104		

e. 1701-1720

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
51100 b	305	117	19	23	13	6	56	422	0,38	0,83
51155 b	275	110	19	32	14	11	34	385	0,40	0,59
51231 a	257	149	23	54	20	19	43	406	0,58	0,43
51258 a	218	162	25	52	9	18	58	380	0,74	0,48
51260 b	286	116	24	30	10	5	47	402	0,41	0,80
51351 a	275	137	8	58	21	9	41	412	0,50	0,14
51361 a	250	133	8	42	18	9	56	383	0,53	0,19
51459 b	295	87	8	23	4	13	39	382	0,29	0,35
52251 a	270	123	17	40	12	7	47	393	0,46	0,43
52252 a	305	110	20	36	11	5	38	415	0,36	0,56
52456 a	295	184	28	46	19	23	68	479	0,62	0,61
52531 a	323	171	26	53	10	17	65	494	0,53	0,49
52554 b	283	101	13	15	21	13	39	384	0,36	0,87
52850 a	212	129	21	39	11	17	41	341	0,61	0,54
528511b	243	174	36	65	20	12	41	417	0,72	0,55
528512a	257	162	24	63	11	13	51	419	0,63	0,38
52853 a	243	152	30	29	17	12	64	395	0,63	1,03
52855 b	286	105	11	25	12	12	45	391	0,37	0,44
52857 a	255	125	26	46	5	6	42	380	0,49	0,57
53150 a	265	127	24	38	15	19	31	392	0,48	0,63
531511a	246	148	41	46	16	11	34	394	0,60	0,89
531512b	233	146	30	53	17	7	39	379	0,63	0,57
53153 a	232	135	37	36	14	16	32	367	0,58	1,03
53155 b	274	108	25	30	6	11	36	382	0,39	0,83
53247 a	278	106	15	31	8	10	42	384	0,38	0,48
M (25)	266,4	132,7	22,3	40,2	13,4	12,0	45,1	399,1	0,50	0,55
s	27,5	24,9	8,7	13,0	4,9	4,8	10,3	31,2		
v	.103	.188	.390	.322	.366	.396	.228	.078		

f. 1721-1740

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
61100 b	298	139	9	33	20	12	65	437	0,47	0,27
61172 b	282	142	19	36	16	13	53	424	0,50	0,53
61173 a	335	116	10	36	16	8	46	451	0,35	0,28
61178 a	282	118	11	34	25	7	41	400	0,42	0,32
612451a	273	114	14	41	7	10	42	387	0,42	0,34
612452a	267	108	18	25	7	15	43	375	0,40	0,72
612551a	297	107	25	31	5	18	28	404	0,36	0,81
612552a	324	104	11	27	16	5	45	428	0,32	0,41
61272 b	286	118	17	36	12	6	47	404	0,41	0.47
61274 b	307	142	24	33	16	20	49	449	0,46	0,73
61281 b	294	132	16	20	15	22	59	426	0,45	0,80
61355 a	285	116	14	38	11	23	30	401	0,41	0,37
61386 a	264	104	16	25	15	9	39	368	0,39	0,64
61485 b	253	138	12	42	13	13	58	391	0,55	0,29
62177 b	305	144	25	42	12	12	53	449	0,47	0,60
62277 b	247	124	30	35	11	9	47	371	0,50	0,86
62475 a	269	142	8	51	9	5	69	411	0,53	0,16
62477 b	256	143	27	43	15	11	47	399	0,56	0,63
62577 b	269	115	18	44	10	17	26	384	0,43	0,41
62779 a	279	154	32	64	15	6	37	433	0,55	0,50
62871 a	264	98	17	34	7	16	24	362	0,37	0,50
62880 a	282	101	14	25	9	4	49	383	0,36	0,56
62884 b	252	175	34	63	11	12	55	427	0,60	0,54
63171 a	250	85	32	31	6	1	15	335	0,34	1,03
63180 a	234	113	27	35	13	4	34	347	0,48	0,77
63184 b	303	109	15	39	5	6	44	412	0,36	0,38
63282 b	292	89	19	28	11	6	25	381	0,44	0,52
M (27)	279,6	121,9	19,0	36,7	12,1	10,7	43,3	401,4	0,44	0,52
s	23,6	20,7	7,5	10,2	4,6	5,7	12,8	30,0		
v	.084	.170	.392	.277	.378	.533	.295	.0,75		

g. 1741-1760

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
71100 a	269	113	19	29	14	3	48	382	0,42	0,66
71177 a	286	105	10	32	3	1	60	391	0,37	0,31
71182 a	344	117	15	30	12	13	47	461	0,34	0,50
71191 a	293	103	17	32	8	15	31	396	0,35	0,53
71272 a	272	122	12	50	14	9	37	394	0,45	0,24
71294 b	287	130	9	41	9	14	57	417	0,45	0,22
721911a	256	126	19	51	12	9	35	382	0,49	0,37
721912b	280	92	13	31	7	11	30	372	0,33	0,42
72277 b	287	99	15	39	10	3	32	386	0,34	0,38
72391 a	277	88	13	25	15	9	26	365	0,32	0,52
72393 b	326	68	7	22	12	4	23	394	0,21	0,32
72491 b	274	125	16	44	19	14	32	399	0,46	0,36
72591 b	267	109	25	34	15	11	24	376	0,41	0,74
72593 b	312	116	17	40	13	6	40	428	0,37	0,43
72877 a	291	121	18	41	10	5	47	412	0,42	0,44
72891 b	260	111	18	32	12	10	39	370	0,43	0,56
73177 a	256	94	14	43	2	0	35	350	0,37	0,33
73191 b	231	98	21	39	11	8	19	329	0,42	0,54
73277 a	255	55	10	21	8	2	14	310	0,22	0,48
73291 b	213	78	16	32	7	13	10	291	0,37	0,50
73377 a	249	71	12	33	6	0	20	320	0,29	0,36
73391 b	303	58	10	23	7	5	13	361	0,19	0,43
733921b	303	40	5	18	6	1	10	343	0,13	0,28
733922b	317	101	18	45	4	2	32	418	0,32	0,40
M (24)	279,5	97,5	14,5	34,5	9,8	7,0	31,7	377,0	0,35	0,42
s	29,2	24,1	4,6	8,8	4,1	4,8	13,6	38,6		
v	.105	.247	.314	.256	.418	.689	.428	,102		

Tab. A 1. 48 Olika verbklassers storlek i de olika genregrupperna

a. Världslig epik

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
33323 b	210	67	13	22	6	8	18	277	0,32	0,59
433431b	210	102	22	43	2	10	25	312	0,49	0,51
433432b	224	103	11	23	10	38	21	327	0,46	0,48
73377 a	249	71	12	33	6	0	20	320	0,29	0,36
73391 b	303	58	10	23	7	5	13	361	0,19	0,43
733921b	303	40	5	18	6	1	10	343	0,13	0,28
733922b	317	101	18	45	4	2	32	418	0,32	0,40
833931	271	59	18	25	5	7	4	330	0,22	0,72
833932	271	78	34	18	2	9	15	349	0,29	1,89
833933	278	90	22	24	3	18	23	368	0,32	0,92
M (10)	264,2	75,3	16,3	26,2	5,3	10,0	17,5	339,5	0,29	0,62
s	37,0	21,6	7,9	9,2	2,5	10,5	7,7	36,5		
v	.140	.287	.487	.350	.470	1.05	.438	.107		

b.Panegyrik

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
13207	246	101	5	34	4	15	43	347	0,41	0,15
23213	231	87	22	26	8	2	29	318	0,38	0,85
33221 b	174	75	29	15	9	6	16	249	0,43	1,93
432361b	244	130	41	51	6	1	31	374	0,53	0,80
432362b	249	132	40	29	12	11	40	381	0,53	1,38
43243 b	232	86	13	34	11	6	22	318	0,37	0,38
53247 a	278	106	15	31	8	10	42	384	0,38	0,48
63282 b	292	89	19	28	11	6	25	381	0,44	0,52
73277 a	255	55	10	21	8	2	14	310	0,22	0,48
73291 b	213	78	16	32	7	13	10	291	0,37	0,50
M (10)	240,8	95,5	21,2	31,3	8,2	7,0	27,8	336,3	0,40	0,68
s	31,0	20,5	11,4	8,5	2,4	4,9	10,7	42,9		
v	.129	.214	.536	.270	.298	.697	.386	.128		

c. Gravdikt I

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
13106	253	110	10	50	14	15	21	363	0,43	0,20
23115	259	114	20	43	14	6	31	373	0,44	0,47
331241b	234	126	32	35	10	2	47	360	0,54	0,91
43132 a	242	116	39	43	13	2	19	358	0,48	0,91
43136 b	235	155	34	40	19	16	46	390	0,66	0,85
43147 a	254	107	24	41	4	10	28	361	0,42	0,59
531511a	246	148	41	46	16	11	34	394	0,60	0,89
63171 a	250	85	32	31	6	1	15	335	0,34	1,03
73177 a	256	94	14	43	2	0	35	350	0,37	0,33
73191 b	231	98	21	39	11	8	19	329	0,42	0,54
M (10)	246,0	115,3	26,7	41,1	10,9	7,1	29,5	361,3	0,47	0,65

s	9,5	21,3	10,0	5,1	5,2	5,5	10,7	19,8
v	.039	.185	.373	.124	.474	.780	.361	.055

d. Gravdikt II

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
33123 a	208	125	33	36	13	23	21	334	0,61	0,92
331242b	244	119	22	31	6	0	60	363	0,49	0,71
43144 b	253	90	24	21	9	2	34	343	0,36	1,14
43145 b	271	105	26	30	13	2	34	376	0,39	0,87
53150 a	265	127	24	38	15	19	31	392	0,48	0,63
531512b	233	146	30	53	17	7	39	379	0,63	0,57
53153 a	232	135	37	36	14	16	32	367	0,58	1,03
53155 b	274	108	25	30	6	11	36	382	0,39	0,83
63180 a	234	113	27	35	13	4	34	347	0,48	0,77
63184 b	303	109	15	39	5	6	44	412	0,36	0,38
M (10)	251,7	117,7	26,3	34,9	11,1	9,0	36,5	360,5	0,47	0,75
s	25,9	15,4	5,8	7,8	4,0	7,5	9,6	22,6		
v	.103	.131	.219	.224	.364	.836	.263	.061		

e. Bröllopsdikt I

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
22800	221	101	13	31	3	16	38	322	0,46	0,42
32823 a	251	107	19	44	5	7	32	358	0,43	0,43
328241b	273	117	22	38	10	1	46	390	0,43	0,58
42836 b	277	173	23	43	18	18	71	450	0,62	0,53
42847 b	284	112	22	35	8	18	51	396	0,39	0,63
528511b	243	174	36	65	20	12	41	417	0,72	0,55
62871 a	264	98	17	34	7	16	24	362	0,37	0,50
62880 a	282	101	14	25	9	4	49	383	0,36	0,56
72877 a	291	121	18	41	10	5	47	412	0,42	0,44
72891 b	260	111	18	32	12	10	39	370	0,43	0,56
M (10)	264,6	121,5	20,2	38,8	10,2	10,7	43,8	386,0	0,46	0,52
s	20,4	26,9	6,1	10,4	5,1	5,9	12,0	34,0		
v	.077	.221	.303	.267	.496	.553	.273	.088		

f. Bröllopsdikt II

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
22815	269	123	25	30	11	13	44	392	0,46	0,83
328242b	304	126	20	27	6	10	63	430	0,41	0,74
42840 a	220	113	17	37	20	10	29	333	0,51	0,46
42845 b	264	111	24	25	14	6	42	375	0,42	0,96
52850 a	212	129	21	39	11	17	41	341	0,61	0,54
528512a	257	162	24	63	11	13	51	419	0,63	0,38
52853 a	243	152	30	29	17	12	64	395	0,63	1,03
52855 b	286	105	11	25	12	12	45	391	0,37	0,44
52857 a	255	125	26	46	5	6	42	380	0,49	0,57
62884 b	252	175	34	63	11	12	55	427	0,60	0,54
M (10)	256,2	132,1	23,2	38,4	11,8	11,1	47,6	388,3	0,52	0,60
s	26,2	22,0	6,1	13,9	4,3	3,1	10,2	31,3		
v	.102	.167	.265	.361	.361	.283	.215	.081		

g. Världslig didaktik

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
12703	290	166	26	49	10	10	71	456	0,57	0.53
12705	295	169	20	60	19	19	51	464	0,57	0,33
22711	261	156	21	33	16	17	69	417	0,60	0,64
42440 a	260	87	13	30	11	6	27	347	0,33	0,43
42746 b	296	112	25	40	3	8	36	408	0,38	0,63
52456 a	295	184	28	46	19	23	68	479	0,62	0,61
62475 a	269	142	8	51	9	5	69	411	0,53	0,16
62477 b	256	143	27	43	15	11	47	399	0,56	0,63
62779 a	279	154	32	64	15	6	37	433	0,55	0,50
72491 b	274	125	16	44	19	14	32	399	0,46	0,36
M (10)	277,5	143,8	21,6	46,0	13,6	11,9	50,7	421,3	0,52	0,47
s	15,0	27,6	7,1	10,1	5,0	5,8	16,5	36,5		
v	.054	.192	.328	.220	.368	.491	.325	.087		

h. Satir

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
32525 b	280	156	30	41	21	20	44	436	0,56	0,73
32628 b	290	175	38	58	12	10	57	455	0,60	0,66
42531 a	260	133	31	57	2	9	34	393	0,51	0,54
42636 b	306	183	31	67	25	10	50	489	0,60	0,46
42936 b	265	144	26	39	14	12	53	409	0,54	0,67
52531 a	323	171	26	53	10	17	65	494	0,53	0,49
52554 b	283	101	13	15	21	13	39	384	0,36	0,87
62577 b	269	115	18	44	10	17	26	384	0,43	0,41
72591 b	267	109	25	34	15	11	24	376	0,41	0,74
72593 b	312	116	17	40	13	6	40	428	0,37	0,43
M (10)	285,5	140,3	25,5	44,8	14,3	12,5	43,2	425,8	0,49	0,57
s	20,7	28,4	7,2	14,0	6,3	4,1	12,6	42,0		
v	.072	.202	.283	.312	.442	.326	.291	.099		

i. Sällskapspoesi

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
10006	294	153	25	38	5	3	82	447	0,52	0,66
32227 b	269	139	19	48	13	13	46	408	0,52	0,40
42236 b	262	145	29	41	16	14	45	407	0,55	0,71
42248 b	247	120	12	51	12	9	36	367	0,49	0,24
52251 a	270	123	17	40	12	7	47	393	0,46	0,43
52252 a	305	110	20	36	11	5	38	415	0,36	0,56
62277 b	247	124	30	35	11	9	47	371	0,50	0,86
72277 b	287	99	15	39	10	3	32	386	0,34	0,38
72391 a	277	88	13	25	15	9	26	365	0,32	0,52
72393 b	326	68	7	22	12	4	23	394	0,21	0,32
M (10)	278,4	116,9	18,7	37,5	11,7	7,6	42,2	395,3	0,42	0,50
s	23,9	25,0	7,1	8,5	2,8	3,7	15,6	24,0		
v	.086	.214	.380	.226	.241	.490	.370	.061		

j. Kärlekspoesi

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
12106	233	127	14	39	17	10	47	360	0,55	0,36
221141	286	171	37	66	7	6	55	457	0,60	0,56
221142	297	192	38	64	6	22	62	489	0,65	0,60
32122 a	248	116	19	38	8	12	39	364	0,47	0,50
32124 a	275	149	15	49	3	26	56	424	0,54	0,31
421362b	275	132	10	46	11	6	59	407	0,47	0,57
42138 a	268	124	26	40	12	9	37	392	0,46	0,65
62177 b	305	144	25	42	12	12	53	449	0,47	0,60
721911a	256	126	19	51	12	9	35	382	0,49	0,37
721912b	280	92	13	31	7	11	30	372	0,33	0,42
M (10)	271,9	137,3	21,6	46,6	9,5	12,3	47,3	409,2	0,50	0,46
s	21,7	26,9	9,3	10,7	3,8	6,2	10,7	42,1		
v	.080	.196	.429	.229	.403	.508	.226	.103		

+

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
421361b	285	159	40	41	11	18	49	444	0,56	0,98
421363b	295	140	25	44	10	3	58	435	0,47	0,57
421364b	322	181	25	43	18	20	75	503	0,56	0,58
42139 a	273	122	25	35	9	4	49	395	0,45	0,71
M (14)	278,1	141,1	23,6	44,9	10,2	12,0	50,3	419,2	0,51	0,53
s	22,9	26,3	9,2	9,6	3,9	6,7	11,7	44,1		
v	.082	.186	.388	.214	.383	.562	.232	.105		

k. Andlig didaktik

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
11308	263	85	10	31	21	2	21	348	0,32	0,32
41331 a	283	151	23	32	17	11	68	434	0,53	0,72
41340 a	229	131	21	44	18	8	40	360	0,57	0,48
41435 a	243	138	13	44	5	19	57	381	0,57	0,30
51351 a	275	137	8	58	21	9	41	412	0,50	0,14
51361 a	250	133	8	42	18	9	56	383	0,53	0,19
51459 b	295	87	8	23	4	13	39	382	0,29	0,35
61355 a	285	116	14	38	11	23	30	401	0,41	0,37
61386 a	264	104	16	25	15	9	39	368	0,39	0,64
61485 b	253	138	12	42	13	13	58	391	0,55	0,29
M (10)	264,0	122,0	13,3	37,9	14,3	11,6	44,9	386,0	0,46	0,35
s	19,7	21,8	5,1	9,9	5,7	5,6	13,7	23,9		
v	.074	.178	.382	.262	.402	.483	.305	.062		

l. Biblisk epik I

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
31223 b	194	110	18	38	19	14	21	304	0,57	0,47
412312a	278	121	21	24	7	16	53	399	0,44	0,88
412315b	286	177	19	60	7	11	80	463	0,62	0,32
41237 a	237	121	13	55	11	9	33	358	0,51	0,24

41244 b	270	119	36	36	15	8	24	389	0,44	1,00
51231 a	257	149	23	54	20	19	43	406	0,58	0,43
612451a	273	114	14	41	7	10	42	387	0,42	0,34
612551a	297	107	25	31	5	18	28	404	0,36	0,81
61272 b	286	118	17	36	12	6	47	404	0,41	0.47
61274 b	307	142	24	33	16	20	49	449	0,46	0,73
M (10)	268,5	127,8	21,0	40,8	11,9	13,1	42,0	396,3	0,48	0,51
s	31,1	20,7	6,3	11,1	5,1	4,7	16,4	41,9		
v	.116	.162	.300	.273	.431	.360	.390	.106		

m. Biblisk epik II

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
412311a	291	166	26	45	11	28	56	457	0,57	0,58
412313a	302	114	19	33	7	10	45	416	0,38	0,58
41246 b	268	120	29	32	6	6	47	388	0,45	0,91
51258 a	218	162	25	52	9	18	58	380	0,74	0,48
51260 b	286	116	24	30	10	5	47	402	0,41	0,80
612452a	267	108	18	25	7	15	43	375	0,40	0,72
612552a	324	104	11	27	16	5	45	428	0,32	0,41
61281 b	294	132	16	20	15	22	59	426	0,45	0,80
71272 a	272	122	12	50	14	9	37	394	0,45	0,24
71294 b	287	130	9	41	9	14	57	417	0,45	0,22
M (10)	280,9	127,4	18,9	35,5	10,4	13,2	49,4	408,3	0,45	0,53
s	26,5	20,1	6,6	10,4	3,4	7,3	7,2	24,0		
v	.094	.158	.348	.292	322	.555	.145	.059		

n. Psalm I

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
11101	300	156	30	54	13	8	51	456	0,52	0,56
11103	277	176	19	40	31	34	52	453	0,64	0,48
31124 a	293	137	24	46	10	17	40	430	0,47	0,52
411311a	277	147	35	41	9	9	53	424	0,53	0,85
41133 a	257	132	19	40	8	17	48	389	0,51	0,48
51100 b	305	117	19	23	13	6	56	422	0,38	0,83
51155 b	275	110	19	32	14	11	34	385	0,40	0,59
61172 b	282	142	19	36	16	13	53	424	0,50	0,53
71100 a	269	113	19	29	14	3	48	382	0,42	0,66
71191 a	293	103	17	32	8	15	31	396	0,35	0,53
M (10)	282,9	133,3	22,0	37,3	13,6	13,3	46,5	416,2	0,47	0,59
s	14,2	21,8	5,6	8,5	6,4	8,2	8,3	25,7		
v	.050	.164	.256	.227	.469	.615	.178	.062		

o. Psalm II

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
11104	256	142	22	59	7	15	45	398	0,55	0,37
21112	241	120	23	44	5	4	44	361	0,50	0,52
41134 a	257	132	16	47	5	13	51	389	0,51	0,34
41141 b	275	149	18	50	15	14	52	424	0,54	0,36
41142 b	278	142	30	48	7	12	45	420	0,51	0,63
61100 b	298	139	9	33	20	12	65	437	0,47	0,27
61173 a	335	116	10	36	16	8	46	451	0,35	0,28
61178 a	282	118	11	34	25	7	41	400	0,42	0,32
71177 a	286	105	10	32	3	1	60	391	0,37	0,31
71182 a	344	117	15	30	12	13	47	461	0,34	0,50
M (10)	285,2	128,0	16,4	41,3	11,5	9,9	49,6	413,2	0,45	0,40
s	31,4	13,9	6,6	9,2	7,0	4,4	7,2	29,4		
v	.110	.108	.400	.222	.605	.448	.145	.071		

Tab. A 1. 49 Olika verbklassers storlek hos valda författare

a. Stiernhielm

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
Herc.	223	110	7	67	7	15	15	323	0,49	0,10
Harm.	130	157	39	72	14	7	25	287	1,21	0,54
Paneg.	237	85	21	26	7	2	29	322	0,36	0,81
Cup.	250	124	27	40	9	14	35	374	0,50	0,68
Fr.-Afl	243	144	28	67	8	10	31	387	0,59	0,42
Parn.	252	144	26	64	7	1	46	396	0,57	0,41
Lyck.	211	58	0	61	6	0	0	269	0,27	0,00
Småd.	216	107	5	77	0	0	47	323	0,39	0,65
Övr.	233	90	17	26	0	0	47	323	0,39	0,65
Bröll.	221	101	13	31	3	16	38	322	0,46	0,42
M (10)	221,6	112,0	18,3	52,1	6,8	6,5	28,3	332,6	0,51	0,35
s	33,3	29,1	11,6	18,9	3,5	6,4	13,9	39,1		
v	.150	.260	.631	.362	.509	.983	.490	.11,8		

b. Spegel

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
411311a	277	147	35	41	9	9	53	424	0,53	0,85
411312a	273	153	25	42	5	6	75	426	0,56	0,60
412312a	278	121	21	24	7	16	53	399	0,44	0,88
412313a	302	114	19	33	7	10	45	416	0,38	0,58
412314a	273	156	19	45	10	26	56	429	0,57	0,42
412315b	286	177	19	60	7	11	80	463	0,62	0,32
41331 a	283	151	23	32	17	11	68	434	0,53	0,72
42531 a	260	133	31	57	2	9	34	393	0,51	0,54
51231 a	257	149	23	54	20	19	43	406	0,58	0,43
52531 a	323	171	26	53	10	17	65	494	0,53	0,49
M (10)	281,2	147,2	24,1	44,1	9,4	13,4	57,2	428,4	0,52	0,55
s	18,4	18,9	5,1	11,3	5,1	5,7	13,9	28,9		
v	.066	.128	.212	.257	.545	.426	.243	.067		

c. Holmström

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
421361b	285	159	40	41	11	18	49	444	0,56	0,98
421362b	275	132	10	46	11	6	59	407	0,47	0,57
421364b	322	181	25	43	18	20	75	503	0,56	0,58
42236 b	262	145	29	41	16	14	45	407	0,55	0,71
42636 b	306	183	31	67	25	10	50	489	0,60	0,46
42836 b	277	173	23	43	18	18	71	450	0,62	0,53
42936 b	265	144	26	39	14	12	53	409	0,54	0,67
43136 b	235	155	34	40	19	16	46	390	0,66	0,85
432361b	244	130	41	51	6	1	31	374	0,53	0,80
432362b	249	132	40	29	12	11	40	381	0,53	1,38
M (10)	272,0	155,4	29,9	44,0	15,0	12,6	51,9	425,4	0,57	0,68
s	25,9	17,8	9,1	9,3	5,1	5,6	12,7	42,2		
v	.095	.115	.304	.212	.339	.445	.245	.099		

d. Dalin

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
62177 b	305	144	25	42	12	12	53	449	0,47	0,60
62277 b	247	124	30	35	11	9	47	371	0,50	0,86
62477 b	256	143	27	43	15	11	47	399	0,56	0,63
62577 b	269	115	18	44	10	17	26	384	0,43	0,41
71177 a	286	105	10	32	3	1	60	391	0,37	0,31
72277 b	287	99	15	39	10	3	32	386	0,34	0,38
72877 a	291	121	18	41	10	5	47	412	0,42	0,44
73177 a	256	94	14	43	2	0	35	350	0,37	0,33
73277 a	255	55	10	21	8	2	14	310	0,22	0,48
73377 a	249	71	12	33	6	0	20	320	0,29	0,36
M (10)	270,1	107,1	17,9	37,3	8,7	6,0	38,1	377,2	0,40	0,48
s	19,5	27,3	6,8	6,8	3,8	5,6	14,3	39,7		
v	.072	.255	.380	.183	.439	.934	.375	.105		

e. Nordenflycht

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
71191 a	293	103	17	32	8	15	31	396	0,35	0,53
721911a	256	126	19	51	12	9	35	382	0,49	0,37
721912b	280	92	13	31	7	11	30	372	0,33	0,42
72391 a	277	88	13	25	15	9	26	365	0,32	0,52
72491 b	274	125	16	44	19	14	32	399	0,46	0,36
72591 b	267	109	25	34	15	11	24	376	0,41	0,74
72891 b	260	111	18	32	12	10	39	370	0,43	0,56
73191 b	231	98	21	39	11	8	19	329	0,42	0,54
73291 b	213	78	16	32	7	13	10	291	0,37	0,50
73391 b	303	58	10	23	7	5	13	361	0,19	0,43
M (10)	265,4	98,8	16,8	34,3	11,3	10,5	25,9	364,1	0,37	0,49
s	25,8	19,9	4,1	8,0	3,9	2,8	9,0	30,6		
v	.097	.201	.244	.233	.347	.270	.346	.084		

f. Columbus

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
31223 b	194	110	18	38	19	14	21	304	0,57	0,47
32823 a	251	107	19	44	5	7	32	358	0,43	0,43
33123 a	208	125	33	36	13	23	21	334	0,61	0,92
33323 b	210	67	13	22	6	8	18	277	0,32	0,59
M (4)	215,8	102,5	20,8	35,0	10,8	13,0	23,0	318,3	0,47	0,59
s	21,3	21,7	7,4	8,1	5,7	6,4	5,3	30,5		
v	.099	.212	.358	.230	.528	.490	.232	.096		

g. Lucidor

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
31124 a	293	137	24	46	10	17	40	430	0,47	0,52
32124 a	275	149	15	49	3	26	56	424	0,54	0,31
328241b	273	117	22	38	10	1	46	390	0,43	0,58
328242b	304	126	20	27	6	10	63	430	0,41	0,74

331241b	234	126	32	35	10	2	47	360	0,54	0,91
331242b	244	119	22	31	6	0	60	363	0,49	0,71
M (6)	270,5	129,0	22,5	37,7	7,5	9,3	52,0	399,5	0,48	0,60
s	24,8	11,0	5,1	7,8	2,7	9,6	8,2	30,1		
v	.092	.085	.226	.207	.359	1.02	.158	.0,75		

h. Wexionius

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
41340 a	229	131	21	44	18	8	40	360	0,57	0,48
42440 a	260	87	13	30	11	6	27	347	0,33	0,43
42840 a	220	113	17	37	20	10	29	333	0,51	0,46
M (3)	236,3	110,3	17,0	37,0	16,3	8,0	32,0	346,7	0,47	0,46
s	17,1	18,1	3,3	5,7	3,9	1,6	5,7	11,0		
v	.072	.164	.192	.154	.236	.204	.179	.032		

i. Brenner

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
42845 b	264	111	24	25	14	6	42	375	0,42	0,96
43145 b	271	105	26	30	13	2	34	376	0,39	0,87
612451a	273	114	14	41	7	10	42	387	0,42	0,34
612452a	267	108	18	25	7	15	43	375	0,40	0,72
M (4)	268,8	109,5	20,5	32,0	10,3	8,3	40,3	378,3	0,41	0,64
s	3,5	3,4	4,8	6,7	3,3	4,8	3,6	5,1		
v	.013	.031	.233	.209	.319	.584	.090	.013		

j. Rudeen

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
42847 b	284	112	22	35	8	18	51	396	0,39	0,63
43147 a	254	107	24	41	4	10	28	361	0,42	0,59
53247 a	278	106	15	31	8	10	42	384	0,38	0,48
M (3)	272,0	108,3	20,3	35,7	6,7	12,7	40,3	380,3	0,40	0,57
s	13,0	2,6	3,9	4,1	1,9	3,8	9,5	14,5		
v	.048	.024	.190	.115	.283	.298	.235	.038		

k. Runius

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
51351 a	275	137	8	58	21	9	41	412	0,50	0,14
52251 a	270	123	17	40	12	7	47	393	0,46	0,43
528511b	243	174	36	65	20	12	41	417	0,72	0,55
528512a	257	162	24	63	11	13	51	419	0,63	0,38
531511a	246	148	41	46	16	11	34	394	0,60	0,89
531512b	233	146	30	53	17	7	39	379	0,63	0,57
M (6)	254,0	148,3	26,0	54,2	16,2	9,8	42,2	402,3	0,58	0,48
s	14,9	16,4	11,2	8,9	3,7	2,3	5,5	14,6		
v	.059	.111	.430	.165	.230	.238	.130	.036		

l. Frese

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
51155 b	275	110	19	32	14	11	34	385	0,40	0,59
52855 b	286	105	11	25	12	12	45	391	0,37	0,44
53155 b	274	108	25	30	6	11	36	382	0,39	0,83
612551a	297	107	25	31	5	18	28	404	0,36	0,81
612552a	324	104	11	27	16	5	45	428	0,32	0,41
61355 a	285	116	14	38	11	23	30	401	0,41	0,37
M (6)	290,2	108,0	17,5	30,5	10,7	13,3	36,3	398,5	0,37	0,57
s	17,0	3,9	5,9	4,1	4,0	5,7	6,6	15,4		
v	.058	.036	.339	.135	.374	.430	.183	.039		

m. Gyllenborg

	1	2	2a	2b	2c	2d	2e	summa	2/1	2a/2b
72393 b	326	68	7	22	12	4	23	394	0,21	0,32
72593 b	312	116	17	40	13	6	40	428	0,37	0,43
833931	271	59	18	25	5	7	4	330	0,22	0,72
833932	271	78	34	18	2	9	15	349	0,29	1,89
833933	278	90	22	24	3	18	23	368	0,32	0,92
M (5)	291,6	82,2	19,6	25,8	7,0	8,8	21,0	373,8	0,28	0,76
s	22,9	19,8	8,7	7,5	4,6	4,9	11,8	34,4		
v	.079	.241	.444	.290	.658	.554	.561	.092		

Tab. 1.50 a-i. Skillnaderna mellan intilliggande 10-årsperioders värden för de olika verbklasserna, räknat på totalmaterialets värden, 95-procentigt konfidensintervall kring skillnaderna samt uppgift om signifikans

a. 1641-70 och 1671-80 (fg 24)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1	257,7	247,2	-10,5	-17,65	38,65	nej
2	130,6	121,0	- 9,6	-15,74	34,94	nej
2a	22,1	24,3	+ 2,2	- 4,80	9,20	nej
2b	43,8	35,3	- 8,5	- 2,19	19,19	nej
2c	8,4	11,2	+ 2,8	- 0,90	6,50	nej
2d	14,9	8,4	- 6,5	0,18	12,82	ja
2e	41,4	41,8	+ 0,4	-12,11	12,91	nej

b. 1671-80 och 1681-90 (fg 27)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1	247,2	261,9	+14,7	- 9,75	31,15	nej
2	121,0	129,7	+ 8,7	-11,12	28,52	nej
2a	24,3	22,4	- 1,9	- 4,00	7,80	nej
2b	35,3	40,8	+ 5,5	- 2,32	13,32	nej
2c	11,2	9,7	- 1,5	- 2,53	5,53	nej
2d	8,4	11,7	+ 3,3	- 2,08	8,68	nej
2e	41,8	45,2	+ 3,4	- 9,23	16,03	nej

c. 1681-90 och 1691-1700 (fg 42)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1	261,9	266,9	+ 5,0	- 9,84	19,84	nej
2	129,7	132,9	+ 3,2	-11,94	18,34	nej
2a	22,4	25,4	+ 3,0	- 1,99	7,99	nej

2b	40,8	40,5	- 0,3	- 0,70	6,30	nej
2c	9,7	11,7	+ 2,0	- 1,14	5,14	nej
2d	11,7	11,2	- 0,5	- 4,04	5,04	nej
2e	45,2	45,0	- 0,2	- 9,21	9,61	nej

d. 1691-1700 och 1701-10 (fg 38)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1	266,9	262,1	- 4,8	-13,60	23,20	nej
2	132,9	141,3	+ 8,4	- 8,79	25,59	nej
2a	25,4	24,3	- 1,1	- 4,53	6,73	nej
2b	40,5	44,5	+ 4,0	- 2,98	10,98	nej
2c	11,7	13,3	+ 1,6	- 1,74	4,94	nej
2d	11,2	13,5	+ 2,3	- 2,32	6,92	nej
2e	45,0	46,5	+ 1,5	- 8,07	11,07	nej

e. 1701-10 och 1711-20 (fg. 23)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1	262,1	273,0	+10,9	-12,86	34,66	nej
2	141,3	119,7	-21,6	1,72	41,48	ja
2a	24,3	19,3	- 5,0	- 2,35	12,35	nej
2b	44,5	33,8	-10,5	0,05	20,95	ja
2c	13,3	13,5	+ 0,2	- 4,11	4,51	nej
2d	13,5	9,9	- 3,6	- 0,31	7,51	nej
2e	46,5	43,2	- 3,3	- 5,68	12,28	nej

f. 1711-20 och 1721-30 (fg 22)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1	273,0	278,9	+ 5,9	-15,80	27,60	nej
2	119,7	112,9	- 6,8	-11,15	24,75	nej
2a	19,3	18,5	- 0,8	- 6,24	7,84	nej
2b	33,8	35,5	+ 1,7	- 8,69	12,09	nej
2c	13,5	11,5	- 2,0	- 2,60	6,60	nej
2d	9,9	9,4	- 0,5	- 5,01	6,01	nej
2e	43,2	38,7	- 4,5	- 5,86	14,86	nej

g. 1721-30 och 1731-40 (fg 25)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1	278,9	280,3	+ 1,4	-18,04	20,84	nej

2	112,9	131,5	+18,6	3,33	35,87	ja
2a	18,5	20,4	+ 1,9	- 3,92	7,72	nej
2b	35,5	38,0	+ 2,5	- 5,81	10,81	nej
2c	11,5	12,8	+ 1,3	- 2,43	5,03	nej
2d	9,4	12,2	+ 2,8	- 1,78	7,38	nej
2e	38,7	48,3	+ 9,6	- 0,16	19,36	nej

h. 1731-40 och 1741-50 (fg 22)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1	280,3	277,1	- 3,2	-17,54	23,94	nej
2	131,5	101,4	-30,1	16,64	43,56	ja
2a	20,4	14,5	- 5,9	1,00	10,80	ja
2b	38,0	35,2	- 2,8	- 5,60	11,20	nej
2c	12,8	9,5	- 3,3	- 0,12	6,72	nej
2d	12,2	6,0	- 6,2	1,80	10,60	ja
2e	48,3	36,4	-11,9	1,27	22,53	ja

i. 1741-50 och 1751-60 (fg 22)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
1	277,1	281,5	+ 4,4	-21,42	30,22	nej
2	101,4	94,2	- 7,2	-13,89	28,29	nej
2a	14,5	14,6	+ 0,1			nej
2b	35,2	33,8	- 1,4	- 6,38	9,18	nej
2c	9,5	10,2	+ 0,7	- 2,93	4,33	nej
2d	6,0	7,8	+ 1,8	- 2,39	5,99	nej
2e	36,4	27,8	- 8,6	- 2,81	20,01	nej

Tab. A 1. 51 Olika nominalklassers storlek i samtliga texter under de olika perioderna

a. > 1640

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
10002	419	392	91,2	17	4,1	10	2,4	47	13	479	13	2,7
10003	330	323	97,9	3	0,9	4	1,2	86	5	421	12	2,9
10006	474	461	97,3	8	1,7	5	1,1	12	12	498	25	5,0
11101	405	384	94,8	14	3,5	7	1,7	44	18	467	39	8,4
11103	449	426	94,9	5	1,1	18	4,0	9	13	471	36	7,6
11104	351	327	93,2	12	3,4	12	3,4	40	9	400	33	8,3
11308	451	442	98,0	4	0,9	5	1,1	60	8	519	17	3,3
12106	436	425	97,5	6	1,4	5	1,1	34	8	478	19	4,0
12703	366	363	99,2	2	0,5	1	0,3	4	17	387	20	5,2
12705	321	313	97,5	4	1,2	4	1,2	37	18	376	26	6,9
13106	447	444	99,3	2	0,4	1	0,2	5	9	461	12	2,6
13207	516	506	98,1	7	1,4	3	0,6	61	6	583	16	2,7
M (12)	413,8	399,7	96,6	7,0	1,7	6,3	1,5	36,6	11,3	461,7	24,6	5,3
s	57,9	58,3		4,7		4,7		24,5	4,4	56,6	9,8	

v	.140	.146		.670		.754		.669	.385	.123	.398	

b. 1641-1660

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
20013	511	502	98,2	3	0,6	6	1,2	36	6	554	15	2,7
20014	260	250	96,2	7	2,7	3	1,2	13	12	285	22	7,7
21112	466	441	94,6	20	4,3	5	1,1	56	16	538	43	8,0
221141	298	273	91,6	15	5,0	10	3,4	13	12	323	37	11,5
221142	221	211	95,5	4	1,8	6	2,7	17	5	243	15	6,2
22711	343	319	93,0	19	5,5	5	1,5	4	9	356	33	9,3
22800	524	516	98,5	0	0	8	1,5	43	11	578	19	3,3
22815	456	430	94,3	15	3,3	11	2,4	25	11	492	37	7,5
23115	403	392	97,3	5	1,2	6	1,5	54	7	464	18	3,9
23213	542	522	96,3	9	1,7	11	2,0	23	4	569	24	4,2
24113	461	440	95,4	17	3,7	4	0,9	42	4	507	25	4,9
M (11)	407,7	390,5	95,8	10,4	2,6	6,8	1,7	29,6	8,8	446,3	26,2	5,8
s	106,1	105,7		6,7		2,7		16,8	3,7	116,5	9,3	
v	.260	.271		.650		.390		.566	.424	.261	.356	

c. 1661-1680

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
31124 a	468	434	92,7	23	4,9	11	2,4	22	10	500	44	8,8
31223 b	499	483	96,8	7	1,4	9	1,8	17	15	531	31	5,8
32122 a	349	306	87,7	23	6,6	20	5,7	14	6	369	49	13,3
32124 a	391	368	94,1	15	3,8	8	2,0	20	3	414	26	6,3
32227 b	371	358	96,5	12	3,2	1	0,3	18	8	397	21	5,3
32525 b	344	334	91,1	7	2,0	3	0,9	18	17	379	27	7,1
32628 b	361	352	97,5	4	1,1	5	1,4	21	19	401	28	7,0
32823 a	423	405	95,7	11	2,6	7	1,7	28	9	450	27	6,0
328241b	439	423	96,4	8	1,8	8	1,8	17	17	473	33	7,0
328242b	363	353	97,2	7	1,9	3	0,8	38	19	420	29	6,9
33123 a	451	433	96,0	12	2,7	6	1,3	14	7	472	25	5,3
331241b	390	376	96,4	12	3,1	2	0,5	71	8	469	22	4,7
331242b	409	393	96,1	13	3,2	3	0,7	28	22	459	38	8,3
33221 b	530	519	97,9	7	1,3	4	0,8	36	8	574	19	3,3
33323 b	526	515	97,9	3	0,6	8	1,5	67	6	599	17	2,8
M (15)	420,9	403,5	95,9	10,9	2,6	6,5	1,5	28,6	11,5	460,5	29,1	6,3
s	60,6	62,2		5,8		4,6		17,3	5,7	66,1	8,6	
v	.144	.154		.526		.698		.606	.495	.143	.297	

d. 1681-1700

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
411311a	394	370	93,9	19	4,8	5	1,3	25	12	431	36	8,4
411312a	399	387	97,0	9	2,3	3	0,8	26	6	431	18	4,2
41133 a	429	416	97,0	11	2,6	2	0,5	49	9	487	22	4,5
41134 a	441	421	95,5	10	2,3	10	2,3	18	7	466	27	5,8
41141 b	394	379	96,2	11	2,8	4	1,0	32	15	441	30	6,8
41142 b	379	373	98,4	1	0,3	5	1,3	9	23	411	29	7,1
412311a	370	352	95,1	13	3,5	5	1,4	28	3	401	21	5,2
412312a	399	387	97,0	7	1,8	5	1,3	34	2	435	14	3,2
412313a	385	365	94,8	11	2,9	9	2,3	36	14	435	34	7,8
412314a	294	278	94,6	14	4,8	2	0,7	6	5	305	21	6,9
412315b	318	303	95,3	10	3,1	5	1,6	9	7	334	22	5,6
41237 a	485	466	96,1	11	2,3	8	1,6	9	6	500	25	5,0
41244 b	429	417	97,2	8	1,9	4	0,9	21	11	461	23	5,0
41246 b	428	409	95,6	14	3,3	5	1,2	43	8	479	27	5,6
41331 a	334	322	96,4	8	2,4	4	1,2	8	9	351	21	6,0

41340 a	436	410	94,0	19	4,4	7	1,6	48	10	494	36	7,3
41435 a	411	377	91,7	25	6,1	9	2,2	32	10	453	44	9,7
421361b	359	319	88,9	20	5,6	20	5,6	4	5	368	45	12,2
421362b	386	358	92,7	11	2,8	17	4,4	9	9	404	37	9,2
421363b	331	293	88,5	27	8,2	11	3,3	25	3	359	41	11,4
421364b	313	282	90,1	23	7,3	8	2,6	9	3	325	34	10,5
42138 a	353	335	94,9	11	3,1	7	2,0	22	2	377	20	5,3
42139 a	378	326	86,2	23	6,1	29	7,7	25	9	412	61	14,8
42236 b	375	370	98,7	4	1,1	1	0,3	12	7	394	12	3,0
42248 b	385	355	92,2	24	6,2	6	1,6	39	15	439	45	10,3
42440 a	445	423	95,1	11	2,5	11	2,5	13	17	475	39	8,2
42531 a	376	363	96,5	10	2,7	3	0,8	7	4	387	17	4,4
42636 b	291	290	99,7	1	0,3	0	0	10	6	307	7	2,3
42746 b	418	401	95,9	15	3,6	2	0,5	4	17	439	34	7,7
42836 b	308	304	98,7	4	1,3	0	0	9	11	328	15	4,6
42840 a	378	359	95,0	12	3,2	7	1,9	60	13	451	32	7,1
42845 b	385	366	95,1	17	4,4	2	0,5	7	11	403	30	7,4
42847 b	431	411	95,4	12	2,8	8	1,9	14	7	452	27	6,0
42936 b	372	369	99,2	2	0,5	1	0,3	15	8	395	11	2,8
43132 a	382	366	95,8	11	2,9	5	1,3	20	8	410	24	5,9
43136 b	387	371	95,9	11	2,8	5	1,3	15	19	421	35	8,3
43144 b	498	468	94,0	20	4,0	10	2,0	22	19	539	49	9,1
43145 b	379	355	93,7	16	4,2	8	2,1	8	17	404	41	10,1
43147 a	465	437	94,0	22	4,7	6	1,3	16	5	486	33	6,8
432361b	447	417	93,3	8	1,8	22	4,9	5	10	462	40	8,7
432362b	430	393	91,4	14	3,3	23	5,3	22	5	457	42	9,2
43243 b	463	449	97,0	10	2,2	4	0,9	38	10	511	24	4,7
433431b	461	450	97,6	4	0,9	7	1,5	20	5	486	16	3,3
433432b	441	431	97,7	1	0,2	9	2,0	34	6	481	16	3,3
M (44)	394,6	374,8	94,9	12,4	3,1	7,4	1,9	20,8	9,3	424,7	29,0	6,8
s	49,1	48,7		6,6		6,2		13,6	5,0	55,7	11,4	
v	.124	.130		.533		.836		652	.536	.131	.394	

e. 1701-1720

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
51100 b	422	400	94,8	12	2,8	10	2,4	47	8	477	30	6,3
51155 b	448	425	94,9	8	1,8	15	3,3	4	9	461	32	6,9
51231 a	414	375	90,6	32	7,7	7	1,7	17	13	434	52	12,0
51258 a	503	491	97,6	11	2,2	1	0,2	45	7	555	19	3,4
51260 b	379	366	96,6	9	2,4	4	1,1	17	9	405	22	5,4
51351 a	386	379	98,2	4	1,0	3	0,8	17	15	418	22	5,3
51361 b	542	535	98,7	1	0,2	6	1,1	39	20	601	27	4,5
51459 b	486	458	94,2	13	2,7	15	3,1	31	14	531	42	7,9
52251 a	435	421	96,8	8	1,8	6	1,4	35	15	485	29	6,0
52252 a	329	314	95,4	5	1,5	10	3,0	54	19	402	34	8,5
52456 a	390	371	95,1	11	2,8	8	2,1	0	12	402	31	7,7
52531 a	280	271	96,8	4	1,4	5	1,8	8	7	295	16	5,4
52554 b	436	419	96,1	8	1,8	9	2,1	37	11	484	28	5,8
52850 a	461	445	96,5	8	1,7	8	1,7	25	6	492	22	4,5
528511b	369	359	97,3	5	1,4	5	1,4	10	10	389	20	5,1
528512a	367	350	95,4	9	2,5	8	2,2	23	7	397	24	6,0

52853 a	384	359	93,5	16	4,2	9	2,3	40	13	437	38	8,7
52855 b	477	453	95,0	13	2,7	11	2,3	16	13	506	37	7,3
52857 a	409	394	96,3	7	1,7	8	2,0	46	12	427	27	5,8
53150 a	437	419	95,9	13	3,0	5	1,1	6	6	449	24	5,3
531511a	356	341	95,8	12	3,4	3	0,8	15	17	388	32	8,2
531512b	404	389	96,3	6	1,5	9	2,2	30	16	450	31	6,9
53153 a	445	405	91,0	35	7,9	5	1,1	29	15	489	55	11,2
53155 b	429	410	95,6	11	2,6	8	1,9	14	11	454	30	6,6
53247 a	422	400	94,8	12	2,8	10	2,4	29	12	463	34	7,3
M (25)	426,4	398,0	95,6	10,9	2,6	7,5	1,8	25,5	11,9	453,2	30,2	6,7
s	55,1	54,1		7,5		3,3		14,5	3,9	60,9	9,2	
v	.132	.136		.688		.442		.568	.326	.134	.303	

f. 1721-1740

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
61100 b	302	281	93,0	7	2,3	14	4,6	36	13	351	34	9,7
61172 b	429	411	95,8	7	1,6	11	2,6	26	6	461	24	5,2
61173 a	407	369	90,7	26	6,4	12	2,9	10	18	435	56	12,9
61178 a	445	425	95,5	18	4,0	2	0,4	31	14	490	34	6,9
612451a	351	321	91,5	16	4,6	14	4,0	40	10	401	40	10,0
612452a	397	362	91,2	9	2,3	26	6,5	22	6	425	41	9,6
612551a	481	455	94,6	13	2,7	13	2,7	29	14	524	40	7,6
612552a	436	400	91,7	19	4,4	17	3,9	32	15	483	51	10,6
61272 b	361	350	97,0	5	1,4	6	1,7	56	11	428	22	5,1
61274 b	394	379	96,2	9	2,3	6	1,5	6	20	420	45	8,3
61281 b	326	303	92,9	20	6,1	3	0,9	112	6	444	29	6,5
61355 a	500	465	93,0	21	4,2	14	2,8	16	26	542	61	11,3
61386 a	397	383	96,5	5	1,3	9	2,3	18	24	439	38	8,7
61485 b	451	401	88,9	29	6,4	21	4,7	34	20	505	70	13,9
62177 b	371	346	95,3	22	5,9	3	0,8	29	7	407	32	7,9
62277 b	469	462	98,5	2	0,4	5	1,1	37	14	520	21	4,0
62475 a	455	435	95,6	15	3,3	5	1,1	7	23	485	43	8,9

62477	b	418	398	95,2	17	4,1	3	0,7	1	22	441	42	9,5
62577	b	443	422	95,3	16	3,6	5	1,1	19	16	478	37	7,7
62779	a	346	316	91,3	19	5,5	11	3,2	1	25	372	55	14,8
62871	a	504	471	93,5	17	3,4	16	3,2	14	9	527	42	8,0
62880	a	453	425	93,8	24	5,3	4	0,9	7	15	475	43	9,1
62884	b	267	254	95,1	10	3,7	3	1,1	5	22	294	35	11,9
63171	a	516	485	94,0	20	3,9	11	2,1	20	18	554	49	8,8
63180	a	455	413	90,8	24	5,3	18	4,0	27	31	513	73	14,2
63184	b	466	438	94,0	15	3,2	13	2,8	6	18	490	46	9,4
63282	b	531	476	89,6	41	7,7	14	2,6	30	13	574	68	11,8
M (27)		421,1	394,3	93,6	16,5	3,9	10,3	2,5	24,9	16,1	462,1	43,0	9,3
s		64,8	60,8		8,3		6,1		21,7	6,5	63,2	13,6	
v		.154	.154		.505		.594		.873	.405	.137	.316	

g. 1741-1760

		S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
			Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
71100	a	458	434	94,8	18	3,9	6	1,3	23	14	495	38	7,7
71177	a	475	444	93,5	21	4,4	10	2,1	6	16	497	47	9,5
71182	a	429	383	89,3	31	7,2	15	3,5	29	11	469	57	12,2
71191	a	430	358	83,5	46	10,7	26	6,0	0	9	439	81	18,5
71272	a	400	389	97,3	3	0,8	8	2,0	35	9	444	20	4,5
71294	b	364	345	94,8	6	1,6	13	3,6	36	9	409	28	6,8
721911	a	462	439	95,0	9	1,9	14	3,0	0	8	470	31	6,6
721912	b	476	439	92,2	19	4,0	18	3,8	26	9	511	46	9,0
72277	b	385	366	95,1	15	3,9	4	1,0	46	13	444	32	7,2
72391	a	522	478	91,6	33	6,3	11	2,1	8	5	535	49	9,2
72393	b	497	475	95,6	15	3,0	7	1,4	5	4	506	26	5,1
72491	b	483	439	90,9	33	6,8	11	2,3	11	16	510	60	11,8
72591	b	413	398	94,4	14	3,4	9	2,2	26	7	446	30	6,7
72593	b	391	357	91,3	17	4,3	17	4,3	35	15	441	49	11,1
72877	a	457	433	94,7	16	3,5	8	1,8	28	19	504	43	8,5
72891	b	468	441	94,2	15	3,2	12	2,6	11	4	483	31	6,4
73177	a	516	476	92,2	38	7,4	2	0,4	10	18	544	58	10,7
73191	b	516	474	91,9	26	5,0	16	3,1	10	17	543	59	10,9

73277 a	543	509	93,7	24	4,4	10	1,8	16	18	577	52	9,0
73291 b	562	526	93,6	29	5,2	7	1,2	50	13	625	49	7,8
73377 a	514	475	92,4	28	5,4	11	2,1	61	16	591	55	9,3
73391 b	559	540	96,6	13	2,3	6	1,1	71	1	631	20	3,2
733921b	543	522	96,1	14	2,6	7	1,3	23	1	567	22	3,9
733922b	400	374	93,5	10	2,5	16	4,0	57	5	462	31	6,7
M (24)	469,3	438,0	93,3	20,6	4,4	11,0	2,3	26,0	10,7	506,0	42,3	8,3
s	57,1	56,0		10,3		5,2		19,4	5,5	59,2	15,6	
v	.122	.128		.501		.470		.748	.510	.117	.373	

Tab. A 1. 52 Nominalklassernas storlek i de olika genregrupperna

a. Världslig epik

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
33323 b	526	515	97,9	3	0,6	8	1,5	67	6	599	17	2,8
433431b	461	450	97,6	4	0,9	7	1,5	20	5	486	16	3,3
433432b	441	431	97,7	1	0,2	9	2,0	34	6	481	16	3,3
73377 a	514	475	92,4	28	5,4	11	2,1	61	16	591	55	9,3
73391 b	559	540	96,6	13	2,3	6	1,1	71	1	631	20	3,2
733921b	543	522	96,1	14	2,6	7	1,3	23	1	567	22	3,9
733922b	400	374	93,5	10	2,5	16	4,0	57	5	462	31	6,7
833931	544	526	96,7	6	1,1	12	2,2	66	8	618	26	4,2
833932	499	483	96,8	2	0,4	14	2,8	109	1	609	17	2,8
833933	506	484	95,7	7	1,4	15	3,0	71	8	585	30	5,1
M (10)	499,3	480,0	96,1	8,8	1,8	10,5	2,1	57,9	5,7	562,9	25,0	4,4
s	48,1	48,3		7,7		3,4		25,2	4,3	59,3	11,3	
v	.096	.101		.873		.328		.435	.753	.105	.454	

b. Panegyrik

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
13207	516	506	98,1	7	1,4	3	0,6	61	6	583	16	2,7
23213	542	522	96,3	9	1,7	11	2,0	23	4	569	24	4,2
33221 b	530	519	97,9	7	1,3	4	0,8	36	8	574	19	3,3
432361b	447	417	93,3	8	1,8	22	4,9	5	10	462	40	8,7
432362b	430	393	91,4	14	3,3	23	5,3	22	5	457	42	9,2

43243 b	463	449	97,0	10	2,2	4	0,9	38	10	511	24	4,7
53247 a	422	400	94,8	12	2,8	10	2,4	29	12	463	34	7,3
63282 b	531	476	89,6	41	7,7	14	2,6	30	13	574	68	11,8
73277 a	543	509	93,7	24	4,4	10	1,8	16	18	577	52	9,0
73291 b	562	526	93,6	29	5,2	7	1,2	50	13	625	49	7,8
M (10)	498,6	471,7	94,6	16,1	3,2	10,8	2,2	31,0	9,9	549,5	36,8	6,7
s	49,7	50,1		10,9		6,7		15,4	4,1	51,8	15,7	
v	.100	.106		.677		.624		.498	.413	.094	.428	

c. Gravdikt I

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
13106	447	444	99,3	2	0,4	1	0,2	5	9	461	12	2,6
23115	403	392	97,3	5	1,2	6	1,5	54	7	464	18	3,9
331241b	390	376	96,4	12	3,1	2	0,5	71	8	469	22	4,7
43132 a	382	366	95,8	11	2,9	5	1,3	20	8	410	24	5,9
43136 b	387	371	95,9	11	2,8	5	1,3	15	19	421	35	8,3
43147 a	465	437	94,0	22	4,7	6	1,3	16	5	486	33	6,8
531511a	356	341	95,8	12	3,4	3	0,8	15	17	388	32	8,2
63171 a	516	485	94,0	20	3,9	11	2,1	20	18	554	49	8,8
73177 a	516	476	92,2	38	7,4	2	0,4	10	18	544	58	10,7
73191 b	516	474	91,9	26	5,0	16	3,1	10	17	543	59	10,9
M (10)	437,8	416,2	95,1	15,9	3,6	5,7	1,1	23,6	12,6	474,0	34,2	7,2
s	59,2	50,3		10,2		4,4		20,3	5,3	55,5	15,5	
v	.135	.121		.640		.769		.860	.422	.117	.454	

d. Gravdikt II

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
33123 a	451	433	96,0	12	2,7	6	1,3	14	7	472	25	5,3
331242b	409	393	96,1	13	3,2	3	0,7	28	22	459	38	8,3
43144 b	498	468	94,0	20	4,0	10	2,0	22	19	539	49	9,1
43145 b	379	355	93,7	16	4,2	8	2,1	8	17	404	41	10,1
53150 a	437	419	95,9	13	3,0	5	1,1	6	6	449	24	5,3
531512b	404	389	96,3	6	1,5	9	2,2	30	16	450	31	6,9
53153 a	445	405	91,0	35	7,9	5	1,1	29	15	489	55	11,2
53155 b	429	410	95,6	11	2,6	8	1,9	14	11	454	30	6,6
63180 a	455	413	90,8	24	5,3	18	4,0	27	31	513	73	14,2
63184 b	466	438	94,0	15	3,2	13	2,8	6	18	490	46	9,4
M (10)	437,3	412,3	94,3	16,5	3,8	8,5	1,9	18,4	16,2	471,9	42,6	9,0
s	32,3	29,1		7,7		4,2		9,4	6,9	35,9	14,1	
v	.074	.071		.469		.491		.510	.428	.076	.330	

e. Bröllopsdikt I

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
22800	524	516	98,5	0	0	8	1,5	43	11	578	19	3,3
32823 a	423	405	95,7	11	2,6	7	1,7	28	9	450	27	6,0
328241b	439	423	96,4	8	1,8	8	1,8	17	17	473	33	7,0
42836 b	308	304	98,7	4	1,3	0	0,0	9	11	328	15	4,6
42847 b	431	411	95,4	12	2,8	8	1,9	14	7	452	27	6,0
528511b	369	359	97,3	5	1,4	5	1,4	10	10	389	20	5,1
62871 a	504	471	93,5	17	3,4	16	3,2	14	9	527	42	8,0
62880 a	453	425	93,8	24	5,3	4	0,9	7	15	475	43	9,1

72877 a	457	433	94,7	16	3,5	8	1,8	28	19	504	43	8,5
72891 b	468	441	94,2	15	3,2	12	2,6	11	4	483	31	6,4
M (10)	437,6	418,8	95,7	11,2	2,6	7,6	1,7	18,1	11,2	465,9	30,0	6,4
s	59,3	54,7		6,8		4,1		10,8	4,4	66,0	9,8	
v	.136	.131		.607		.540		.598	.389	.142	.326	

f. Bröllopsdikt II

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
22815	456	430	94,3	15	3,3	11	2,4	25	11	492	37	7,5
328242b	363	353	97,2	7	1,9	3	0,8	38	19	420	29	6,9
42840 a	378	359	95,0	12	3,2	7	1,9	60	13	451	32	7,1
42845 b	385	366	95,1	17	4,4	2	0,5	7	11	403	30	7,4
52850 a	461	445	96,5	8	1,7	8	1,7	25	6	492	22	4,5
528512a	367	350	95,4	9	2,5	8	2,2	23	7	397	24	6,0
52853 a	384	359	93,5	16	4,2	9	2,3	40	13	437	38	8,7
52855 b	477	453	95,0	13	2,7	11	2,3	16	13	506	37	7,3
52857 a	409	394	96,3	7	1,7	8	2,0	46	12	427	27	5,8
62884 b	267	254	95,1	10	3,7	3	1,1	5	22	294	35	11,9
M (10)	394,7	376,3	95,3	11,4	2,9	7,0	1,8	28,5	12,7	435,9	31,1	7,1
s	58,1	55,4		3,6		3,1		16,6	4,6	59,5	5,4	
v	.147	.147		.312		.443		.581	.361	.136	.173	

g. Världslig didaktik

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
12703	366	363	99,2	2	0,5	1	0,3	4	17	387	20	5,2
12705	321	313	97,5	4	1,2	4	1,2	37	18	376	26	6,9
22711	343	319	93,0	19	5,5	5	1,5	4	9	356	33	9,3
42440 a	445	423	95,1	11	2,5	11	2,5	13	17	475	39	8,2
42746 b	418	401	95,9	15	3,6	2	0,5	4	17	439	34	7,7
52456 a	390	371	95,1	11	2,8	8	2,1	0	12	402	31	7,7
62475 a	455	435	95,6	15	3,3	5	1,1	7	23	485	43	8,9
62477 b	418	398	95,2	17	4,1	3	0,7	1	22	441	42	9,5
62779 a	346	316	91,3	19	5,5	11	3,2	1	25	372	55	14,8
72491 b	483	439	90,9	33	6,8	11	2,3	11	16	510	60	11,8
M (10)	398,5	377,8	94,8	14,6	3,7	6,1	1,5	8,2	17,6	424,3	38,3	9,0
s	51,2	46,6		8,2		3,7		10,4	4,4	50,7	11,7	
v	.129	.123		.565		.602		1.271	.262	.120	.306	

h. Satir

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
32525 b	344	334	91,1	7	2,0	3	0,9	18	17	379	27	7,1
32628 b	361	352	97,5	4	1,1	5	1,4	21	19	401	28	7,0
42531 a	376	363	96,5	10	2,7	3	0,8	7	4	387	17	4,4
42636 b	291	290	99,7	1	0,3	0	0,0	10	6	307	7	2,3
42936 b	372	369	99,2	2	0,5	1	0,3	15	8	395	11	2,8
52531 a	280	271	96,8	4	1,4	5	1,8	8	7	295	16	5,4
52554 b	436	419	96,1	8	1,8	9	2,1	37	11	484	28	5,8
62577 b	443	422	95,3	16	3,6	5	1,1	19	16	478	37	7,7
72591 b	413	398	94,4	14	3,4	9	2,2	26	7	446	30	6,7

72593 b	391	357	91,3	17	4,3	17	4,3	35	15	441	49	11,1
M (10)	370,7	357,5	96,4	8,3	2,2	5,7	1,5	19,6	11,0	401,3	25,0	6,2
s	52,1	47,3		5,5		4,7		10,0	5,1	61,0	12,0	
v	.140	.132		.662		.823		.509	.460	.152	.479	

i. Sällskapspoesi

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
10006	474	461	97,3	8	1,7	5	1,1	12	12	498	25	5,0
32227 b	371	358	96,5	12	3,2	1	0,3	18	8	397	21	5,3
42236 b	375	370	98,7	4	1,1	1	0,3	12	7	394	12	3,0
42248 b	385	355	92,2	24	6,2	6	1,6	39	15	439	45	10,3
52251 a	435	421	96,8	8	1,8	6	1,4	35	15	485	29	6,0
52252 a	329	314	95,4	5	1,5	10	3,0	54	19	402	34	8,5
62277 b	469	462	98,5	2	0,4	5	1,1	37	14	520	21	4,0
72277 b	385	366	95,1	15	3,9	4	1,0	46	13	444	32	7,2
72391 a	522	478	91,6	33	6,3	11	2,1	8	5	535	49	9,2
72393 b	497	475	95,6	15	3,0	7	1,4	5	4	506	26	5,1
M (10)	424,2	406,0	95,7	12,6	3,0	5,6	1,3	26,6	11,2	462,0	29,4	6,4
s	60,7	57,1		9,2		3,1		16,7	4,7	50,8	10,6	
v	.143	.141		.729		.554		.626	.418	.110	.362	

j. Kärlekspoesi

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
12106	436	425	97,5	6	1,4	5	1,1	34	8	478	19	4,0
221141	298	273	91,6	15	5,0	10	3,4	13	12	323	37	11,5
221142	221	211	95,5	4	1,8	6	2,7	17	5	243	15	6,2
32122 a	349	306	87,7	23	6,6	20	5,7	14	6	369	49	13,3
32124 a	391	368	94,1	15	3,8	8	2,0	20	3	414	26	6,3
421362b	386	358	92,7	11	2,8	17	4,4	9	9	404	37	9,2
42138 a	353	335	94,9	11	3,1	7	2,0	22	2	377	20	5,3
62177 b	371	346	95,3	22	5,9	3	0,8	29	7	407	32	7,9
721911a	462	439	95,0	9	1,9	14	3,0	0	8	470	31	6,6
721912b	476	439	92,2	19	4,0	18	3,8	26	9	511	46	9,0
M (10)	374,3	350,0	93,5	13,5	3,6	10,8	2,9	18,4	6,9	399,6	31,2	7,8
s	72,6	70,3		6,1		5,7		9,5	2,8	74,6	10,9	
v	.194	.201		.454		.528		.517	.412	.187	.346	

+

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
421361b	359	319	88,9	20	5,6	20	5,6	4	5	368	45	12,2
421363b	331	293	88,5	27	8,2	11	3,3	25	3	359	41	11,4
421364b	313	282	90,1	23	7,3	8	2,6	9	3	325	34	10,5
42139 a	378	326	86,2	23	6,1	29	7,7	25	9	412	61	14,8
M (14)	366,0	337,1	92,1	16,3	4,4	12,1	3,4	17,6	6,4	390,0	35,2	9,0
s	64,1	63,5		6,9		7,1		9,6	2,9	66,9	12,3	
v	.175	.188		.426		.565		.542	.451	.172	.350	

k. Andlig didaktik

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
11308	451	442	98,0	4	0,9	5	1,1	60	8	519	17	3,3

41331 a	334	322	96,4	8	2,4	4	1,2	8	9	351	21	6,0
41340 a	436	410	94,0	19	4,4	7	1,6	48	10	494	36	7,3
41435 a	411	377	91,7	25	6,1	9	2,2	32	10	453	44	9,7
51351 a	386	379	98,2	4	1,0	3	0,8	17	15	418	22	5,3
51361 b	542	535	98,7	1	0,2	6	1,1	39	20	601	27	4,5
51459 b	486	458	94,2	13	2,7	15	3,1	31	14	531	42	7,9
61355 a	500	465	93,0	21	4,2	14	2,8	16	26	542	61	11,3
61386 a	397	383	96,5	5	1,3	9	2,3	18	24	439	38	8,7
61485 b	451	401	88,9	29	6,4	21	4,7	34	20	505	70	13,9
M (10)	439,4	417,2	94,9	12,9	2,9	9,3	2,1	30,3	15,6	485,3	37,8	7,8
s	57,6	56,6		9,5		5,4		15,2	6,2	67,9	16,5	
v	.131	.136		.733		.583		.502	.397	.140	.436	

l. Biblisk epik I

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%					
31223 b	499	483	96,8	7	1,4	9	1,8	17	15	531	31	5,8
412312a	399	387	97,0	7	1,8	5	1,3	34	2	435	14	3,2
412315b	318	303	95,3	10	3,1	5	1,6	9	7	334	22	5,6
41237 a	485	466	96,1	11	2,3	8	1,6	9	6	500	25	5,0
41244 b	429	417	97,2	8	1,9	4	0,9	21	11	461	23	5,0
51231 a	414	375	90,6	32	7,7	7	1,7	17	13	434	52	12,0
612451a	351	321	91,5	16	4,6	14	4,0	40	10	401	40	10,0
612551a	481	455	94,6	13	2,7	13	2,7	29	14	524	40	7,6
61272 b	361	350	97,0	5	1,4	6	1,7	56	11	428	22	5,1
61274 b	394	379	96,2	9	2,3	6	1,5	6	20	420	45	8,3
M (10)	413,1	393,6	95,3	11,8	2,9	7,7	1,9	25,8	10,9	416,8	30,4	6,8
s	58,0	57,9		7,4		3,2		15,1	4,8	56,8	10,8	
v	.140	.147		.626		.419		.635	.443	.127	.355	

m. Biblisk epik II

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
412311a	370	352	95,1	13	3,5	5	1,4	28	3	401	21	5,2
412313a	385	365	94,8	11	2,9	9	2,3	36	14	435	34	7,8
41246 b	428	409	95,6	14	3,3	5	1,2	43	8	479	27	5,6
51258 a	503	491	97,6	11	2,2	1	0,2	45	7	555	19	3,4
51260 b	379	366	96,6	9	2,4	4	1,1	17	9	405	22	5,4
612452a	397	362	91,2	9	2,3	26	6,5	22	6	425	41	9,6
612552a	436	400	91,7	19	4,4	17	3,9	32	15	483	51	10,6
61281 b	326	303	92,9	20	6,1	3	0,9	112	6	444	29	6,5
71272 a	400	389	97,3	3	0,8	8	2,0	35	9	444	20	4,5
71294 b	364	345	94,8	6	1,6	13	3,6	36	9	409	28	6,8
M (10)	398,8	378,2	94,8	11,5	2,9	9,1	2,3	40,6	8,6	448,0	29,2	6,5
s	45,8	47,2		5,0		7,3		25,2	3,4	44,7	9,8	
v	.115	.125		.437		.798		.620	.400	.100	.334	

n. Psalm I

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
11101	405	384	94,8	14	3,5	7	1,7	44	18	467	39	8,4
11103	449	426	94,9	5	1,1	18	4,0	9	13	471	36	7,6
31124 a	468	434	92,7	23	4,9	11	2,4	22	10	500	44	8,8
411311a	394	370	93,9	19	4,8	5	1,3	25	12	431	36	8,4
41133 a	429	416	97,0	11	2,6	2	0,5	49	9	487	22	4,5
51100 b	422	400	94,8	12	2,8	10	2,4	47	8	477	30	6,3
51155 b	448	425	94,9	8	1,8	15	3,3	4	9	461	32	6,9
61172 b	429	411	95,8	7	1,6	11	2,6	26	6	461	24	5,2
71100 a	458	434	94,8	18	3,9	6	1,3	23	14	495	38	7,7
71191 a	430	358	83,5	46	10,7	26	6,0	0	9	439	81	18,5
M (10)	433,2	405,8	93,7	16,3	3,8	11,1	2,6	24,9	10,8	468,9	38,2	8,1

s	21,9	25,6		11,3		6,7		16,6	3,3	21,2	15,2	
v	.051	.063		.692		.604		.667	.307	.045	.409	

o. Psalm II

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
11104	351	327	93,2	12	3,4	12	3,4	40	9	400	33	8,3
21112	466	441	94,6	20	4,3	5	1,1	56	16	538	43	8,0
41134 a	441	421	95,5	10	2,3	10	2,3	18	7	466	27	5,8
41141 b	394	379	96,2	11	2,8	4	1,0	32	15	441	30	6,8
41142 b	379	373	98,4	1	0,3	5	1,3	9	23	411	29	7,1
61100 b	302	281	93,0	7	2,3	14	4,6	36	13	351	34	9,7
61173 a	407	369	90,7	26	6,4	12	2,9	10	18	435	56	12,9
61178 a	445	425	95,5	18	4,0	2	0,4	31	14	490	34	6,9
71177 a	475	444	93,5	21	4,4	10	2,1	6	16	497	47	9,5
71182 a	429	383	89,3	31	7,2	15	3,5	29	11	469	57	12,2
M (10)	408,9	384,3	94,0	15,7	3,8	8,9	2,2	26,7	14,2	449,8	38,8	8,6
s	51,3	49,1		8,7		4,3		15,1	4,4	51,3	10,4	
v	.125	.128		.552		.486		.564	.307	.114	.269	

Tab. A 1. 53 Nominalklassernas storlek hos valda författare

a. Stiernhielm

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
Herc.	559	549,2	98,2	5,7	1,0	4,1	0,7	20	6	585	15,8	2,7
Harm.	409	409,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14	0	423	0,0	0,0
Pan.	558	542,3	97,2	11,6	2,1	4,1	0,7	26	1	585	16,7	2,9
Cup.	466	444,9	95,5	18,8	4,0	2,3	0,5	38	0	504	21,1	4,2
Fr.-Afl	428	405,2	94,7	19,1	4,5	3,7	0,9	37	0	465	22,8	4,9
Parn.	459	443,1	96,5	11,5	2,5	4,4	1,0	38	1	498	16,9	3,4
Lyck.	731	699,0	95,6	19,2	2,6	12,8	1,8	13	0	744	32,0	4,3
Småd.	553	533,2	96,4	12,4	2,2	7,4	1,3	2	0	555	19,8	3,6
Övr.	408	399,4	97,9	8,6	2,1	0,0	0,0	0	0	417	8,6	2,1
Bröll.	524	516,0	98,5	0,0	0,0	8,0	1,5	43	11	578	8,0	1,4
M (10)	509,5	494,1	97,0	10,7	2,1	4,7	0,9	24,0	1,9	535,4	16,2	3,0
s	93,5	88,6		6,9		3,7		13,7	3,5	92,0	8,5	
v	.184	.179		.642		.787		.570	1.850	.172	.524	

b. Spegel

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
411311a	394	370	93,9	19	4,8	5	1,3	25	12	431	36	8,4
411312a	399	387	97,0	9	2,3	3	0,8	26	6	431	18	4,2
412312a	399	387	97,0	7	1,8	5	1,3	34	2	435	14	3,2
412313a	385	365	94,8	11	2,9	9	2,3	36	14	435	34	7,8
412314a	294	278	94,6	14	4,8	2	0,7	6	5	305	21	6,9
412315b	318	303	95,3	10	3,1	5	1,6	9	7	334	22	5,6
41331 a	334	322	96,4	8	2,4	4	1,2	8	9	351	21	6,0
42531 a	376	363	96,5	10	2,7	3	0,8	7	4	387	17	4,4
51231 a	414	375	90,6	32	7,7	7	1,7	17	13	434	52	12,0
52531 a	280	271	96,8	4	1,4	5	1,8	8	7	295	16	5,4
M (10)	359,3	342,1	95,2	12,4	3,5	4,8	1,3	17,6	7,9	383,8	25,1	6,5

s	46,0	42,4		7,6		1,9		11,1	3,8	54,7	11,3	
v	.128	.124		.611		.404		.632	.482	.142	.452	

c. Holmström

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
421361b	359	319	88,9	20	5,6	20	5,6	4	5	368	45	12,2
421362b	386	358	92,7	11	2,8	17	4,4	9	9	404	37	9,2
421364b	313	282	90,1	23	7,3	8	2,6	9	3	325	34	10,5
42236 b	375	370	98,7	4	1,1	1	0,3	12	7	394	12	3,0
42636 b	291	290	99,7	1	0,3	0	0	10	6	307	7	2,3
42836 b	308	304	98,7	4	1,3	0	0	9	11	328	15	4,6
42936 b	372	369	99,2	2	0,5	1	0,3	15	8	395	11	2,8
43136 b	387	371	95,9	11	2,8	5	1,3	15	19	421	35	8,3
432361b	447	417	93,3	8	1,8	22	4,9	5	10	462	40	8,7
432362b	430	393	91,4	14	3,3	23	5,3	22	5	457	42	9,2
M (10)	366,8	347,3	94,7	9,8	2,7	9,6	2,6	11,0	8,3	386,1	27,8	7,2
s	48,4	43,4		7,1		9,3		5,0	4,3	51,1	14,0	
v	.132	.125		.727		.972		.456	.514	.132	.502	

d. Dalin

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
62177 b	371	346	95,3	22	5,9	3	0,8	29	7	407	32	7,9
62277 b	469	462	98,5	2	0,4	5	1,1	37	14	520	21	4,0
62477 b	418	398	95,2	17	4,1	3	0,7	1	22	441	42	9,5
62577 b	443	422	95,3	16	3,6	5	1,1	19	16	478	37	7,7
71177 a	475	444	93,5	21	4,4	10	2,1	6	16	497	47	9,5
72277 b	385	366	95,1	15	3,9	4	1,0	46	13	444	32	7,2
72877 a	457	433	94,7	16	3,5	8	1,8	28	19	504	43	8,5
73177 a	516	476	92,2	38	7,4	2	0,4	10	18	544	58	10,7
73277 a	543	509	93,7	24	4,4	10	1,8	16	18	577	52	9,0
73377 a	514	475	92,4	28	5,4	11	2,1	61	16	591	55	9,3
M (10)	459,1	433,1	94,3	19,9	4,3	6,1	1,3	25,3	15,9	500,3	41,9	8,4
s	53,7	48,7		8,9		3,2		17,8	3,8	56,9	11,0	
v	.117	.113		.449		.521		.705	.241	.113	.263	

e. Nordenflycht

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
71191 a	430	358	83,5	46	10,7	26	6,0	0	9	439	81	18,5
721911a	462	439	95,0	9	1,9	14	3,0	0	8	470	31	6,6
721912b	476	439	92,2	19	4,0	18	3,8	26	9	511	46	9,0
72391 a	522	478	91,6	33	6,3	11	2,1	8	5	535	49	9,2
72491 b	483	439	90,9	33	6,8	11	2,3	11	16	510	60	11,8
72591 b	413	398	94,4	14	3,4	9	2,2	26	7	446	30	6,7
72891 b	468	441	94,2	15	3,2	12	2,6	11	4	483	31	6,4
73191 b	516	474	91,9	26	5,0	16	3,1	10	17	543	59	10,9
73291 b	562	526	93,6	29	5,2	7	1,2	50	13	625	49	7,8
73391 b	559	540	96,6	13	2,3	6	1,1	71	1	631	20	3,2
M (10)	489,1	453,2	92,7	23,7	4,8	13,0	2,7	21,3	8,9	519,3	45,6	8,8
s	47,6	51,7		11,1		5,6		21,8	4,9	63,4	17,3	
v	.097	.114		.467		.431		1.025	.549	.122	.379	

f. Columbus

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
31223 b	499	483	96,8	7	1,4	9	1,8	17	15	531	31	5,8
32823 a	423	405	95,7	11	2,6	7	1,7	28	9	450	27	6,0
33123 a	451	433	96,0	12	2,7	6	1,3	14	7	472	25	5,3
33323 b	526	515	97,9	3	0,6	8	1,5	67	6	599	17	2,8
M (4)	474,8	459,0	96,7	8,3	1,7	7,5	1,6	31,5	9,3	513,0	25,0	4,9
s	40,2	42,7		3,6		1,1		21,1	3,5	57,8	5,1	
v	.085	.093		.432		.149		.671	.377	.113	.204	

g. Lucidor

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
31124 a	468	434	92,7	23	4,9	11	2,4	22	10	500	44	8,8
32124 a	391	368	94,1	15	3,8	8	2,0	20	3	414	26	6,3
328241b	439	423	96,4	8	1,8	8	1,8	17	17	473	33	7,0
328242b	363	353	97,2	7	1,9	3	0,8	38	19	420	29	6,9
331241b	390	376	96,4	12	3,1	2	0,5	71	8	469	22	4,7
331242b	409	393	96,1	13	3,2	3	0,7	28	22	459	38	8,3
M (6)	410,0	391,2	95,4	13,0	3,2	5,8	1,4	32,7	13,2	455,8	32,0	7,0
s	34,6	29,1		5,3		3,3		18,4	6,7	30,2	7,4	
v	.084	.074		.405		.572		.564	.506	.066	.230	

h. Wexionius

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
41340 a	436	410	94,0	19	4,4	7	1,6	48	10	494	36	7,3
42440 a	445	423	95,1	11	2,5	11	2,5	13	17	475	39	8,2
42840 a	378	359	95,0	12	3,2	7	1,9	60	13	451	32	7,1
M (3)	419,7	397,3	94,7	14,0	3,3	8,3	2,0	40,3	13,3	473,3	35,7	7,5
s	29,7	27,6		3,6		1,9		19,9	2,9	17,6	2,9	
v	.071	.070		.254		.226		.494	.215	.037	.080	

i. Brenner

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
42845 b	385	366	95,1	17	4,4	2	0,5	7	11	403	30	7,4
43145 b	379	355	93,7	16	4,2	8	2,1	8	17	404	41	10,1
612451a	351	321	91,5	16	4,6	14	4,0	40	10	401	40	10,0
612452a	397	362	91,2	9	2,3	26	6,5	22	6	425	41	9,6
M (4)	378,0	351,0	92,9	14,5	3,8	12,5	3,3	19,3	11,0	408,3	38,0	9,3
s	16,9	17,8		3,2		8,9		13,4	3,9	9,7	4,6	
v	.045	.051		.221		.071		.694	.358	.024	.122	

j. Rudeen

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
42847 b	431	411	95,4	12	2,8	8	1,9	14	7	452	27	6,0
43147 a	465	437	94,0	22	4,7	6	1,3	16	5	486	33	6,8
53247 a	422	400	94,8	12	2,8	10	2,4	29	12	463	34	7,3
M (3)	439,3	416,0	94,7	15,3	3,5	8,0	1,8	19,7	8,0	467,0	31,3	6,7
s	18,5	15,5		4,7		1,6		6,6	2,9	14,2	3,1	
v	.042	.037		.307		.204		.338	.368	.030	.099	

k. Runius

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
51351 a	386	379	98,2	4	1,0	3	0,8	17	15	418	22	5,3

52251 a	435	421	96,8	8	1,8	6	1,4	35	15	485	29	6,0
528511b	369	359	97,3	5	1,4	5	1,4	10	10	389	20	5,1
528512a	367	350	95,4	9	2,5	8	2,2	23	7	397	24	6,0
531511a	356	341	95,8	12	3,4	3	0,8	15	17	388	32	8,2
531512b	404	389	96,3	6	1,5	9	2,2	30	16	450	31	6,9
M (6)	386,2	373,2	96,6	7,3	1,9	5,7	1,5	21,7	13,3	421,2	26,3	6,3
s	26,7	26,9		2,7		2,3		8,7	3,6	35,7	4,6	
v	.069	.072		.366		.403		.400	.269	.085	.174	

l. Frese

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
51155 b	448	425	94,9	8	1,8	15	3,3	4	9	461	32	6,9
52855 b	477	453	95,0	13	2,7	11	2,3	16	13	506	37	7,3
53155 b	429	410	95,6	11	2,6	8	1,9	14	11	454	30	6,6
612551a	481	455	94,6	13	2,7	13	2,7	29	14	524	40	7,6
612552a	436	400	91,7	19	4,4	17	3,9	32	15	483	51	10,6
61355 a	500	465	93,0	21	4,2	14	2,8	16	26	542	61	11,3
M (6)	461,8	434,7	94,1	14,2	3,1	13,0	2,8	18,5	14,7	495,9	41,8	8,4
s	25,8	24,4		4,5		2,9		9,4	5,4	32,0	10,9	
v	.056	.056		.317		.222		.511	.371	.065	.261	

m. Gyllenborg

	S	S 1		S 2		S 3		Eg	SA	Nom	S2+S3+SA	
		Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%				Abs.	%
72393 b	497	475	95,6	15	3,0	7	1,4	5	4	506	26	5,1
72593 b	391	357	91,3	17	4,3	17	4,3	35	15	441	49	11,1
833931	544	526	96,7	6	1,1	12	2,2	66	8	618	26	4,2
833932	499	483	96,8	2	0,4	14	2,8	109	1	609	17	2,8
833933	506	484	95,7	7	1,4	15	3,0	71	8	585	30	5,1
M (5)	487,4	465,0	95,4	9,4	1,9	13,0	2,7	57,2	7,2	551,8	29,6	5,4
s	51,1	56,9		5,7		3,4		35,1	4,7	68,0	10,6	
v	.105	.122		.604		.262		.614	.654	.123	.358	

Tab. 1.54 a-i. Skillnaderna mellan intilliggande 10-årsperioders värden för de olika nominalklasserna, räknat på totalmaterialets värden, 95-procentigt konfidensintervall kring skillnaderna samt uppgift om signifikans

a. 1641-70 och 1671-80 (fg 24)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
S1	390,1	410,6	+20,5	-52,00	93,00	nej
S2	12,4	8,0	- 4,4	- 0,68	9,48	nej
S3	7,9	4,6	- 3,3	0,23	6,37	ja
Eg.	26,5	33,1	+ 6,6	- 8,07	21,27	nej
SA	8,3	13,9	+ 5,6	1,77	9,43	ja
S2+S3+SA	28,7	26,5	- 2,2	- 5,63	10,03	nej
Nom.	444,6	470,2	+25,6	-53,19	104,39	nej

b. 1671-80 och 1681-90 (fg 27)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
S1	410,6	376,8	-33,8	-10,33	77,93	nej
S2	8,0	13,5	+ 5,5	1,68	9,32	ja
S3	4,6	7,2	+ 2,6	- 1,52	6,72	nej
Eg.	33,1	25,4	- 7,7	- 5,99	21,39	nej
SA	13,9	7,9	- 6,0	2,18	9,82	ja
S2+S3+SA	26,5	28,7	+ 2,2	- 5,89	10,29	nej
Nom.	470,2	430,9	-39,3	- 9,44	88,04	nej

c. 1681-90 och 1691-1700 (fg 42)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
S1	376,8	373,3	- 3,5	-27,10	34,10	nej
S2	13,5	11,5	- 2,0	- 2,11	6,11	nej
S3	7,2	7,5	+ 0,3	- 3,57	4,17	nej
Eg.	25,4	17,4	- 8,0	- 0,19	16,19	nej
SA	7,9	10,3	+ 2,4	- 0,64	5,44	nej
S2+S3+SA	28,7	29,3	+ 0,6	- 6,59	7,79	nej
Nom.	430,9	420,0	-10,9	-23,96	45,76	nej

d. 1691-1700 och 1701-10 (fg 38)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
S1	373,3	382,3	+ 9,0	-26,03	44,03	nej
S2	11,5	12,5	+ 1,0	- 4,41	6,41	nej
S3	7,5	6,4	- 1,1	- 2,52	4,72	nej
Eg.	17,4	25,9	+ 8,5	- 8,36	9,36	nej
SA	10,3	11,7	+ 1,4	- 1,93	4,73	nej
S2+S3+SA	29,3	30,6	+ 1,3	- 6,36	8,96	nej
Nom.	420,0	438,2	+18,2	-21,54	57,94	nej

e. 1701-10 och 1711-20 (fg. 23)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
S1	382,3	421,4	+39,1	- 5,25	83,45	nej
S2	12,5	8,6	- 3,9	- 2,51	10,31	nej
S3	6,4	9,2	+ 2,8	0,13	5,47	ja
Eg.	25,9	24,5	- 1,4	-11,49	14,29	nej
SA	11,7	12,1	+ 0,4	- 3,00	3,80	nej
S2+S3+SA	30,6	29,9	- 0,7	- 7,38	8,78	nej
Nom.	438,2	475,8	+37,6	-13,54	88,74	nej

f. 1711-20 och 1721-30 (fg 22)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
S1	421,4	408,9	-12,5	-32,57	57,57	nej
S2	8,6	17,6	+ 9,0	4,62	13,38	ja
S3	9,2	12,3	+ 3,1	- 1,49	7,69	nej
Eg.	24,5	19,6	- 4,9	- 5,88	15,68	nej
SA	12,1	17,5	+ 5,4	0,32	10,48	ja
S2+S3+SA	29,9	46,9	+17,0	7,79	26,21	ja
Nom.	475,8	476,1	+ 0,3			nej

g. 1721-30 och 1731-40 (fg 25)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
S1	408,9	378,5	-30,4	-17,87	78,67	nej
S2	17,6	15,4	- 2,2	- 4,65	9,05	nej
S3	12,3	8,2	- 4,1	- 0,65	8,85	nej
Eg.	19,6	30,5	+10,9	- 6,43	28,23	nej
SA	17,5	14,5	- 3,0	- 2,15	8,15	nej
S2+S3+SA	46,9	38,1	- 8,8	- 1,95	19,55	nej
Nom.	476,1	447,2	-28,9	-21,86	79,66	nej

h. 1731-40 och 1741-50 (fg 22)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
S1	378,5	438,0	+59,5	9,07	109,93	ja
S2	15,4	24,3	+ 8,9	- 1,01	18,81	nej
S3	8,2	11,0	+ 2,8	- 2,21	7,81	nej
Eg.	30,5	19,6	-10,9	-10,17	31,97	nej
SA	14,5	13,0	- 1,5	- 3,07	6,07	nej
S2+S3+SA	38,1	48,3	+10,2	- 3,13	23,53	nej
Nom.	447,2	505,9	+58,7	4,79	112,61	ja

i. 1741-50 och 1751-60 (fg 22)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
S1	438,0	438,2	+ 0,2			nej
S2	24,3	17,4	- 6,9	- 1,86	15,66	nej
S3	11,0	11,0	+-0,0			nej
Eg.	19,6	31,3	+11,7	- 4,89	28,29	nej
SA	13,0	8,8	- 4,2	- 0,31	8,71	nej
S2+S3+SA	48,3	37,2	-11,1	- 1,53	23,73	nej
Nom.	505,9	506,0	+ 0,1			nej

Tab. A 1. 55 De olika adjektiv- och räkneordsklassernas storlek i samtliga texter under de olika perioderna

a. > 1640

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
10002	99	7	4	3	0	23	7	3	146
10003	105	1	2	0	0	12	2	0	122
10006	132	1	2	1	0	20	7	0	163
11101	82	2	8	6	0	21	20	4	143
11103	79	1	1	2	0	15	3	0	101
11104	89	2	0	0	3	25	2	0	121
11308	81	9	0	1	4	9	25	1	130
12106	125	1	1	0	0	37	7	0	171
12703	76	0	3	0	0	8	3	1	91
12705	80	1	2	0	2	28	10	1	124
13106	175	1	5	1	0	14	7	0	203
13207	180	1	2	1	8	24	8	1	226
M (12)	108,5	2,3	2,5	1,3	1,4	19,7	8,4	0,9	145,1
s	35,4	2,6	2,2	1,7	2,4	8,1	6,8	1,3	38,2
v	.326	1.178	.872	1.352	1.692	.413	.812	1.370	.264

b. 1641-1660

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
20013	167	2	5	1	15	24	5	1	220
20014	82	4	3	0	9	34	6	0	129
21112	110	4	7	5	0	16	0	0	142
221141	93	1	3	2	1	5	2	0	107
221142	75	0	0	1	0	14	0	0	90
22711	107	1	3	1	0	14	0	0	124
22800	166	4	7	2	27	46	7	0	259
22815	146	3	4	2	5	15	10	1	186
23115	140	4	3	2	2	23	2	1	177
23213	160	2	0	1	8	33	5	0	209
24113	150	4	0	1	8	20	1	0	184
M (11)	126,9	2,6	3,2	1,6	6,0	22,2	3,5	0,3	166,3
s	32,8	1,4	2,4	1,2	8,1	11,1	3,2	0,4	49,6
v	.259	.543	.756	.749	1.345	.500	.927	1.633	.298

c. 1661-1680

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
31124 a	93	1	3	0	3	23	2	0	125
31223 b	136	4	4	8	6	32	3	0	193
32122 a	107	0	8	3	4	23	2	0	147
32124 a	92	2	9	1	2	12	2	0	120
32227 b	123	2	6	0	0	15	6	0	152
32525 b	105	5	6	3	3	12	6	0	140
32628 b	117	0	6	0	0	12	2	1	138
32823 a	130	5	3	1	10	15	2	0	166
328241b	97	3	6	0	7	15	20	0	148
328242b	102	0	10	1	1	6	3	0	123
33123 a	168	4	2	2	13	23	3	0	215
331241b	127	4	6	1	3	18	7	0	166
331242b	114	6	3	2	5	15	5	0	150
33221 b	160	4	1	0	37	31	12	0	245
33323 b	141	8	5	2	15	19	4	1	195
M (15)	120,8	3,2	5,2	1,6	7,3	18,1	5,3	0,1	161,5
s	22,4	2,3	2,5	2,0	9,1	7,0	4,7	0,3	34,8
v	.186	.714	.477	1.246	1.246	.386	.900	2.550	.215

d. 1681-1700

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
411311a	77	4	4	1	0	15	5	1	107
411312a	96	2	1	0	1	20	1	0	121
41133 a	100	2	3	0	1	30	1	0	137
41134 a	113	0	1	0	1	13	1	1	130
41141 b	89	1	4	6	0	19	0	0	119
41142 b	86	0	0	0	1	19	0	0	106
412311a	101	3	7	1	4	27	1	0	144
412312a	88	4	2	7	2	19	7	1	130
412313a	85	3	10	0	3	20	3	0	124
412314a	90	4	6	1	0	23	0	0	124
412315b	100	4	4	3	3	25	3	0	142
41237 a	161	3	5	5	8	38	1	0	221
41244 b	107	4	5	3	1	40	3	0	163
41246 b	117	6	3	1	3	16	3	0	149
41331 a	106	5	8	0	0	14	0	0	133
41340 a	125	2	2	0	2	36	2	0	169

41435 a	74	1	2	2	2	9	2	0	92
421361b	95	3	2	4	1	22	1	0	128
421362b	82	3	1	3	6	17	1	0	113
421363b	101	3	1	0	2	19	4	0	130
421364b	108	0	2	0	1	11	2	0	124
42138 a	116	2	2	2	6	15	1	0	144
42139 a	125	1	1	2	0	25	3	0	157
42236 b	140	1	2	3	0	28	7	2	183
42248 b	129	3	5	2	3	21	5	0	168
42440 a	120	1	3	2	4	18	3	1	152
42531 a	119	3	5	2	1	10	0	1	141
42636 b	99	1	6	3	0	15	12	3	139
42746 b	115	3	2	0	1	8	0	0	129
42836 b	77	3	0	1	0	16	6	3	106
42840 a	145	8	5	2	4	41	11	0	216
42845 b	107	3	10	0	0	15	8	0	143
42847 b	110	5	7	0	1	31	17	1	172
42936 b	147	2	1	1	0	14	5	1	171
43132 a	69	5	11	7	0	38	1	0	131
43136 b	124	8	1	3	0	22	3	0	161
43144 b	151	4	6	1	2	19	1	0	184
43145 b	114	2	7	4	0	22	11	0	160
43147 a	136	3	5	5	1	31	1	2	184
432361b	117	6	3	3	0	32	4	1	166
432362b	110	6	3	3	0	32	2	0	156
43243 b	153	4	4	1	0	24	5	0	191
433431b	133	10	5	1	2	45	3	2	201
433432b	147	6	3	3	0	35	16	4	214
M (44)	111,5	3,3	3,9	2,0	1,5	22,9	3,8	1,3	149,4
s	22,8	2,2	2,7	1,9	1,9	9,4	4,1	5,1	50,6
v	.205	.647	.693	.947	1.225	.403	1.082	3.851	.205

e. 1701-1720

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
51100 b	104	2	1	1	2	24	2	0	136
51155 b	87	2	1	1	1	15	1	1	109
51231 a	112	6	6	5	1	23	0	0	153
51258 a	145	2	2	0	10	42	3	0	204
51260 b	80	3	3	2	3	12	3	0	106
51351 a	97	5	6	3	4	30	5	1	151
51361 b	96	4	1	0	0	27	23	4	155
51459 b	92	2	7	0	2	11	8	0	122
52251 a	114	0	4	6	3	11	8	1	147
52252 a	96	1	6	1	0	6	9	2	121
52456 a	123	1	1	0	7	16	4	0	152
52531 a	73	5	4	2	2	13	3	0	102
52554 b	99	3	3	1	5	23	4	0	134
52850 a	101	1	4	3	1	19	3	0	132
528511b	120	8	1	3	0	15	12	0	169
528512a	106	4	5	3	3	20	27	2	170
52853 a	94	3	2	4	2	20	15	1	141
52855 b	113	2	6	3	3	13	12	0	152
52857 a	110	2	2	1	2	16	5	1	139
53150 a	95	3	1	3	0	21	2	0	125
531511a	99	7	4	0	3	27	8	0	148
531512b	85	6	9	7	3	23	9	0	142
53153 a	99	3	6	2	2	35	6	0	143
53155 b	102	3	1	1	5	18	2	0	132
53247 a	95	1	11	3	4	21	4	2	141
M (25)	101,5	3,2	4,3	2,2	2,7	20,0	7,1	0,6	141,2

s	14,5	2,0	3,0	1,9	2,3	7,9	6,5	1,0	21,4
v	.143	.631	.692	.843	.829	.394	.906	1.633	.151

f. 1721-1740

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
61100 b	79	4	5	0	0	34	0	0	122
61272 b	87	3	4	0	0	32	0	0	126
61173 a	88	0	4	0	0	10	2	0	105
61178 a	91	1	9	1	0	32	0	0	134
612451a	70	3	4	1	11	24	4	1	118
612452a	69	3	8	0	14	43	1	0	138
612551a	66	1	11	1	6	21	6	0	112
612552a	88	2	5	0	6	33	0	0	134
61272 b	92	3	1	0	0	20	4	0	120
61274 b	62	2	5	2	2	27	1	0	101
61281 b	84	2	5	2	0	18	6	0	117
61355 a	91	4	6	2	2	24	1	0	130
61386 a	96	1	13	1	1	11	1	2	126
61485 b	104	3	2	1	1	21	0	0	132
62177 b	87	3	0	1	1	13	5	0	110
62277 b	108	2	2	1	0	3	10	0	126
62475 a	115	1	7	0	0	13	8	1	145
62477 b	103	2	2	0	4	17	6	3	137
62577 b	109	3	3	0	1	13	4	1	134
62779 a	126	0	8	1	3	19	2	0	159
62871 a	97	3	7	4	0	28	12	1	152
62880 a	98	2	4	2	0	24	6	0	136
62884 b	121	4	8	0	0	10	4	0	147
63171 a	92	5	4	1	0	14	0	0	116
63180 a	115	3	15	3	0	23	8	0	167
63184 b	93	5	1	1	5	13	4	1	123
63282 b	106	0	6	1	3	15	1	0	132
M (27)	94,0	2,4	5,5	1,0	2,2	20,6	3,6	0,4	130,0
s	16,0	1,4	3,5	1,0	3,5	9,0	3,3	0,7	15,4
v	.171	.568	.642	.961	1.565	.438	.926	1.965	.119

g. 1741-1760

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
71100 a	104	0	2	0	6	18	1	0	134
71177 a	101	2	5	2	0	19	2	0	131
71182 a	88	1	2	0	4	25	0	0	120
71191 a	115	1	1	0	6	21	2	0	146
71272 a	100	4	5	1	1	35	4	1	151
71294 b	81	3	7	1	0	22	5	1	120
721911a	156	3	5	0	1	18	0	0	183
721912b	110	1	1	1	1	16	2	0	132
72277 b	81	1	4	2	1	14	11	2	116
72391 a	125	2	4	1	6	21	3	0	162
72393 b	137	1	1	2	0	23	3	0	167
72491 b	103	5	5	4	0	21	6	0	144
72591 b	131	4	7	0	4	18	4	0	168
72593 b	126	4	6	1	0	33	3	0	173
72877 a	109	3	3	2	0	19	8	0	144
72891 b	168	3	7	1	2	20	7	0	208
73177 a	133	3	9	0	0	13	1	0	159
73191 b	120	7	3	2	0	31	2	0	165
73277 a	119	1	3	2	4	15	8	0	152
73291 b	169	3	2	2	8	29	7	0	220
73377 a	113	1	6	3	0	31	5	0	159
73391 b	123	0	4	4	1	29	4	0	165

733921b	123	1	2	4	0	45	3	0	178
733922b	84	0	1	2	0	28	7	0	122
M (24)	117,5	2,3	4,0	1,5	1,9	23,5	4,2	0,2	155,0
s	23,7	1,7	2,2	1,3	2,5	7,6	2,7	0,5	26,0
v	.202	.762	.562	.816	1.309	.322	.640	2.828	.168

Tab. A 1. 56 De olika adjektiv- och räkneordsklassernas storlek i de olika genregrupperna

a. Världslig epik

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
33323 b	141	8	5	2	15	19	4	1	195
433431b	133	10	5	1	2	45	3	2	201
433432b	147	6	3	3	0	35	16	4	214
73377 a	113	1	6	3	0	31	5	0	159
73391 b	123	0	4	4	1	29	4	0	165
733921b	123	1	2	4	0	45	3	0	178
733922b	84	0	1	2	0	28	7	0	122
833931	72	4	7	1	0	53	4	0	141
833932	85	3	4	3	0	63	0	0	158
833933	84	3	8	7	0	58	1	0	161
M (10)	110,5	3,6	4,5	3,0	1,8	40,6	4,7	0,7	169,4
s	25,7	3,3	2,1	1,7	4,4	13,7	4,2	1,3	26,6
v	.233	.906	.458	.558	2.470	.338	.893	1.813	.157

b. Panegyrik

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
13207	180	1	2	1	8	24	8	1	226
23213	160	2	0	1	8	33	5	0	209
33221 b	160	4	1	0	37	31	12	0	245
432361b	117	6	3	3	0	32	4	1	166
432362b	110	6	3	3	0	32	2	0	156
43243 b	153	4	4	1	0	24	5	0	191
53247 a	95	1	11	3	4	21	4	2	141
63282 b	106	0	6	1	3	15	1	0	132
73277 a	119	1	3	2	4	15	8	0	152
73291 b	169	3	2	2	8	29	7	0	220
M (10)	136,9	2,8	3,5	1,7	7,2	25,6	5,6	0,4	183,8
s	28,9	2,0	2,9	1,0	10,4	6,5	3,1	0,7	37,6
v	.211	.728	.840	.591	1.446	.256	.549	1.658	.205

c. Gravdikt I

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
13106	175	1	5	1	0	14	7	0	203
23115	140	4	3	2	2	23	2	1	177
331241b	127	4	6	1	3	18	7	0	166
43132 a	69	5	11	7	0	38	1	0	131
43136 b	124	8	1	3	0	22	3	0	161
43147 a	136	3	5	5	1	31	1	2	184
531511a	99	7	4	0	3	27	8	0	148
63171 a	92	5	4	1	0	14	0	0	116
73177 a	133	3	9	0	0	13	1	0	159
73191 b	120	7	3	2	0	31	2	0	165
M (10)	121,5	4,7	5,1	2,2	0,9	23,1	3,2	0,3	161,0
s	27,8	2,1	2,8	2,1	1,2	8,1	2,8	0,6	23,8
v	.229	.437	.551	.971	1.356	.351	.882	2.134	.148

d. Gravdikt II

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
33123 a	168	4	2	2	13	23	3	0	215
331252b	114	6	3	2	5	15	5	0	150

43144 b	151	4	6	1	2	19	1	0	184
43145 b	114	2	7	4	0	22	11	0	160
53150 a	95	3	1	3	0	21	2	0	125
531512b	85	6	9	7	3	23	9	0	142
53153 a	99	3	6	2	2	35	6	0	143
53155 b	102	3	1	1	5	18	2	0	132
63180 a	115	3	15	3	0	23	8	0	167
63184 b	93	5	1	1	5	13	4	1	123
M (10)	113,6	3,9	5,1	2,6	3,5	21,2	5,1	0,1	154,1
s	25,1	1,3	4,3	1,7	3,7	5,7	3,2	0,0	27,2
v	.221	.333	.838	.671	1.063	.267	.623	.000	.176

e. Bröllopsdikt I

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
22800	166	4	7	2	27	46	7	0	259
32823 a	130	5	3	1	10	15	2	0	166
328241b	97	3	6	0	7	15	20	0	148
42836 b	77	3	0	1	0	16	6	3	106
42847 b	110	5	7	0	1	31	17	1	172
528511b	120	8	1	3	0	15	12	0	169
62871 a	97	3	7	4	0	28	12	1	152
62880 a	98	2	4	2	0	24	6	0	136
72877 a	109	3	3	2	0	19	8	0	144
72891 b	168	3	7	1	2	20	7	0	208
M (10)	117,2	3,9	5,5	1,6	4,7	22,9	9,7	0,5	166,1
s	28,4	1,6	2,9	1,2	8,1	9,4	5,2	0,9	40,0
v	.242	.421	.529	.750	1.731	.411	.540	1.844	.241

f. Bröllopsdikt II

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
22815	146	3	4	2	5	15	10	1	186
328242b	102	0	10	1	1	6	3	0	123
42840 a	145	8	5	2	4	41	11	0	216
42845 b	107	3	10	0	0	15	8	0	143
52850 a	101	1	4	3	1	19	3	0	132
528512a	106	4	5	3	3	20	27	2	170
52853 a	94	3	2	4	2	20	15	1	141
52855 b	113	2	6	3	3	13	12	0	152
52857 a	110	2	2	1	2	16	5	1	139
62884 b	121	4	8	0	0	10	4	0	147
M (10)	114,5	3,0	5,6	1,9	2,1	17,5	9,8	0,5	154,9
s	17,0	2,0	2,8	1,3	1,6	8,9	6,9	0,7	26,7
v	.148	.683	.494	.685	.751	.508	.708	1.342	.172

g. Världslig didaktik

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
12703	76	0	3	0	0	8	3	1	91
12705	80	1	2	0	2	28	10	1	124
22711	107	1	3	1	0	14	0	0	124
42440 a	120	1	3	2	4	18	3	1	152
42746 b	115	3	2	0	1	8	0	0	129
52456 a	123	1	1	0	7	16	4	0	152
62475 a	115	1	7	0	0	13	8	1	145
62477 b	103	2	2	0	4	17	6	3	137
62779 a	126	0	8	1	3	19	2	0	159
72491 b	103	5	5	4	0	21	6	0	144
M (10)	106,8	1,5	3,6	0,8	2,1	16,2	4,2	0,7	135,9
s	16,2	1,4	2,2	1,2	2,3	5,7	3,1	0,9	18,7
v	.152	.954	.611	1.561	1.074	.351	.744	1.286	.138

h. Satir

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
32525 b	105	5	6	3	3	12	6	0	140
32628 b	117	0	6	0	0	12	2	1	138
42531 a	119	3	5	2	1	10	0	1	141
42636 b	99	1	6	3	0	15	12	3	139
42936 b	147	2	1	1	0	14	5	1	171
52531 a	73	5	4	2	2	13	3	0	102
52554 b	99	3	3	1	5	23	4	0	134
62577 b	109	3	3	0	1	13	4	1	134
72591 b	131	4	7	0	4	18	4	0	168
72593 b	126	4	6	1	0	33	3	0	173
M (10)	112,5	3,0	4,7	1,3	1,6	16,3	4,3	0,7	144,4
s	19,4	1,5	1,8	1,1	1,7	6,6	3,0	0,9	20,3
v	.173	.516	.381	,846	1.090	.403	.698	1.286	.141

i. Kärlekspoesi

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
12106	125	1	1	0	0	37	7	0	171
221141	93	1	3	2	1	5	2	0	107
221142	75	0	0	1	0	14	0	0	90
32122 a	107	0	8	3	4	23	2	0	147
32124 a	92	2	9	1	2	12	2	0	120
421362b	82	3	1	3	6	17	1	0	113
42138 a	116	2	2	2	6	15	1	0	144
62177 b	87	3	0	1	1	13	5	0	110
721911a	156	3	5	0	1	18	0	0	183
721912b	110	1	1	1	1	16	2	0	132
M (10)	104,3	1,6	3,0	1,4	2,2	17,0	2,2	0	131,7
s	22,8	1,1	3,1	1,0	2,2	8,0	2,1	0,0	28,1
v	.219	.696	1.033	.728	.992	.469	.949		.213

+

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
421361b	95	3	2	4	1	22	1	0	128
421363b	101	3	1	0	2	19	4	0	130
421364b	108	0	2	0	1	11	2	0	124
42139 a	125	1	1	2	0	25	3	0	157
M (14)	105,1	1,6	2,6	1,4	1,9	17,6	2,3	0	132,6
s	20,3	1,2	2,7	1,2	2,0	7,4	1,9	0,0	24,7
v	.193	.713	1.057	.866	1.055	.417	.817		.187

j. Sällskapspoesi

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
10006	132	1	2	1	0	20	7	0	163
32227 b	123	2	6	0	0	15	6	0	152
42236 b	140	1	2	3	0	28	7	2	183
42248 b	129	3	5	2	3	21	5	0	168
52251 a	114	0	4	6	3	11	8	1	147
52252 a	96	1	6	1	0	6	9	2	121
62277 b	108	2	2	1	0	3	10	0	126
72277 b	81	1	4	2	1	14	11	2	116
72391 a	125	2	4	1	6	21	3	0	162
72393 b	137	1	1	2	0	23	3	0	167
M (10)	118,5	1,4	3,6	1,9	1,3	16,2	6,9	0,7	150,5
s	17,9	0,8	1,7	1,6	2,0	7,5	2,6	0,9	21,4
v	.151	.571	.468	.831	1.501	.461	.375	1.286	.142

k. Andlig didaktik

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R

11308	81	9	0	1	4	9	25	1	130
41331 a	106	5	8	0	0	14	0	0	133
41340 a	125	2	2	0	2	36	2	0	169
41435 a	74	1	2	2	2	9	2	0	92
51351 a	97	5	6	3	4	30	5	1	151
51361 b	96	4	1	0	0	27	23	4	155
51459 b	92	2	7	0	2	11	8	0	122
61355 a	91	4	6	2	2	24	1	0	130
61386 a	96	1	13	1	1	11	1	2	126
61485 b	104	3	2	1	1	21	0	0	132
M (10)	96,2	3,6	4,7	1,0	1,8	19,2	6,7	0,8	133,9
s	13,2	2,3	3,8	1,0	1,3	9,2	9,0	1,2	20,0
v	.138	.636	.813	1.000	737	.482	1.338	1.561	.149

l. Biblisk epik I

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
31223 b	136	4	4	8	6	32	3	0	193
412312a	88	4	2	7	2	19	7	1	130
412315b	100	4	4	3	3	25	3	0	142
41237 a	161	3	5	5	8	38	1	0	221
41244 b	107	4	5	3	1	40	3	0	163
51231 a	112	6	6	5	1	23	0	0	153
612451a	70	3	4	1	11	24	4	1	118
612551a	66	1	11	1	6	21	6	0	112
61272 b	92	3	1	0	0	20	4	0	120
61274 b	62	2	5	2	2	27	1	0	101
M (10)	99,4	3,4	4,7	3,6	4,0	26,9	3,2	0,2	145,3
s	29,9	1,3	2,5	2,6	3,4	7,0	2,1	0,4	36,2
v	.300	.377	.538	.726	.851	.261	.653	2.000	.249

m. Biblisk epik II

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
412311a	101	3	7	1	4	27	1	0	144
412313a	85	3	10	0	3	20	3	0	124
41246 b	117	6	3	1	3	16	3	0	149
51258 a	145	2	2	0	10	42	3	0	204
51260 b	80	3	3	2	3	12	3	0	106
612452a	69	3	8	0	14	43	1	0	138
612552a	88	2	5	0	6	33	0	0	134
61281 b	84	2	5	2	0	18	6	0	117
71272 a	100	4	5	1	1	35	4	1	151
71294 b	81	3	7	1	0	22	5	1	120
M (10)	95,0	3,1	5,5	0,8	4,4	26,8	2,9	0,2	138,7
s	21,0	1,1	2,4	0,7	4,3	10,4	1,8	0,4	25,8
v	.221	.366	.432	.935	.970	.388	.606	2.000	.186

n. Psalm I

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
11101	82	2	8	6	0	21	20	4	143
11103	79	1	1	2	0	15	3	0	101
31124 a	93	1	3	0	3	23	2	0	125
411311a	77	4	4	1	0	15	5	1	107
41133 a	100	2	3	0	1	30	1	0	137
51100 b	104	2	1	1	2	24	2	0	136
51155 b	87	2	1	1	1	15	1	1	109
61272 b	87	3	4	0	0	32	0	0	126
71100 a	104	0	2	0	6	18	1	0	134
71191 a	115	1	1	0	6	21	2	0	146
M (10)	92,8	1,8	3,1	1,1	1,9	21,4	4,0	0,6	126,4
s	11,9	1,1	2,0	1,8	2,3	5,7	5,5	1,2	15,0

v	.128	.598	.652	1.598	1.187	.269	1.378	2.000	.119

o. Psalm II

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
11104	89	2	0	0	3	25	2	0	121
21112	110	4	7	5	0	16	0	0	142
41134 a	113	0	1	0	1	13	1	1	130
41141 b	89	1	4	6	0	19	0	0	119
41142 b	86	0	0	0	1	19	0	0	106
61100 b	79	4	5	0	0	34	0	0	122
61173 a	88	0	4	0	0	10	2	0	105
61178 a	91	1	9	1	0	32	0	0	134
71177 a	101	2	5	2	0	19	2	0	131
71182 a	88	1	2	0	4	25	0	0	120
M (10)	93,4	1,5	3,7	1,4	0,9	21,8	0,7	0,1	123,0
s	10,4	1,4	2,8	2,2	1,4	7,4	0,9		11,1
v	.111	.955	.765	1.539	1.528	.348	1.286		.090

a.Tab. A 1. 57 De olika adjektiv- och räkneordsklassernas storlek hos valda författare

a. Stiernhielm

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
Herc.	148,3	1,6	4,9	1,4	18,3	36,5	4,1	0,4	215,5
Harm.	240,9	0,0	7,2	3,6	0,0	50,3	0,0	0,0	302,0
Paneg.	146,7	0,8	5,0	0,8	6,6	33,1	5,0	0,0	198,0
Cup.	145,3	3,4	0,6	1,1	5,1	29,5	1,1	0,0	186,1
Fr.-Afl	130,7	3,7	4,4	2,9	6,6	36,7	4,4	0,0	189,4
Parn.	128,5	0,0	3,5	1,8	7,9	50,3	2,6	0,0	194,6
Lycks.	173,0	0,0	0,0	0,0	6,4	25,6	0,0	0,0	205,0
Småd.	185,8	5,0	2,5	0,0	7,4	22,3	0,0	0,0	223,0
Övr.	120,4	0,0	0,0	0,0	17,2	64,4	0,0	0,0	202,0
Bröll.	166,0	4,0	7,0	2,0	27,0	46,0	7,0	0,0	259,0
M (10)	158,6	1,9	3,5	1,4	10,3	39,5	2,4	0,0	217,5
s	33,7	1,9	2,5	1,2	7,6	12,4	2,4	0,0	34,6
v	.212	1.015	.726	.868	.743	.315	1.009	.000	.159

b. Spegel

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
411311a	77	4	4	1	0	15	5	1	107
411312a	96	2	1	0	1	20	1	0	121
412312a	88	4	2	7	2	19	7	1	130
412313a	85	3	10	0	3	20	3	0	124
412314a	90	4	6	1	0	23	0	0	124
412315b	100	4	4	3	3	25	3	0	142
41331 a	106	5	8	0	0	14	0	0	133
42531 a	119	3	5	2	1	10	0	1	141
51231 a	112	6	6	5	1	23	0	0	153
52531 a	73	5	4	2	2	13	3	0	102
M (10)	94,6	4,0	5,0	2,1	1,3	18,2	2,2	0,3	127,7
s	14,1	1,1	2,5	2,2	1,1	4,7	2,3	0,5	14,9
v	.149	.274	.506	1.053	.846	.259	1.052	1.528	.117

c. Holmström

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
421361b	95	3	2	4	1	22	1	0	128
421362b	82	3	1	3	6	17	1	0	113

421364b	108	0	2	0	1	11	2	0	124
42236 b	140	1	2	3	0	28	7	2	183
42636 b	99	1	6	3	0	15	12	3	139
42836 b	77	3	0	1	0	16	6	3	106
42936 b	147	2	1	1	0	14	5	1	171
43136 b	124	8	1	3	0	22	3	0	161
432361b	117	6	3	3	0	32	4	1	166
432362b	110	6	3	3	0	32	2	0	156
M (10)	109,9	3,3	2,1	2,4	0,8	20,9	4,3	1,0	144,7
s	21,8	2,5	1,6	1,2	1,8	7,2	3,2	1,2	25,0
v	.198	.743	.751	.500	2.222	.345	.750	1.183	.173

d. Dalin

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
62177 b	87	3	0	1	1	13	5	0	110
62277 b	108	2	2	1	0	3	10	0	126
62477 b	103	2	2	0	4	17	6	3	137
62577 b	109	3	3	0	1	13	4	1	134
71177 a	101	2	5	2	0	19	2	0	131
72277 b	81	1	4	2	1	14	11	2	116
72877 a	109	3	3	2	0	19	8	0	144
73177 a	133	3	9	0	0	13	1	0	159
73277 a	119	1	3	2	4	15	8	0	152
73377 a	113	1	6	3	0	31	5	0	159
M (10)	106,3	2,1	3,7	1,3	1,1	15,7	6,0	0,6	136,8
s	14,1	0,8	2,4	1,0	1,5	6,7	3,1	1,0	16,1
v	.133	.396	.640	.773	1.375	.424	.516	1.700	.117

e. Nordenflycht

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
71191 a	115	1	1	0	6	21	2	0	146
721911a	156	3	5	0	1	18	0	0	183
721912b	110	1	1	1	1	16	2	0	132
72391 a	125	2	4	1	6	21	3	0	162
72491 b	103	5	5	4	0	21	6	0	144
72591 b	131	4	7	0	4	18	4	0	168
72891 b	168	3	7	1	2	20	7	0	208
73191 b	120	7	3	2	0	31	2	0	165
73291 b	169	3	2	2	8	29	7	0	220
73391 b	123	0	4	4	1	29	4	0	165
M (10)	132,0	2,9	3,9	1,5	2,9	22,4	3,7	0,0	169,3
s	22,6	2,0	2,1	1,4	2,7	5,0	2,2	0,0	26,3
v	.172	.680	.531	.955	.944	.224	.605	.000	.155

f. Columbus

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
31223 b	136	4	4	8	6	32	3	0	193
32823 a	130	5	3	1	10	15	2	0	166
33123 a	168	4	2	2	13	23	3	0	215
33323 b	141	8	5	2	15	19	4	1	195
M (4)	143,8	5,3	3,5	3,3	11,0	22,3	3,0	0,3	192,5
s	14,5	1,6	1,1	2,8	3,4	6,3	0,7	0,4	17,4
v	.101	.312	.319	.853	.308	.283	.236	1.732	.091

g. Lucidor

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
31124 a	93	1	3	0	3	23	2	0	125
32124 a	92	2	9	1	2	12	2	0	120
328241b	97	3	6	0	7	15	20	0	148
328242b	102	0	10	1	1	6	3	0	123

331241b	127	4	6	1	3	18	7	0	166
331242b	114	6	3	2	5	15	5	0	150
M (6)	104,2	2,7	6,2	0,8	3,5	14,8	6,5	0,0	138,7
s	12,6	2,0	2,7	0,7	2,0	5,2	6,3	0,0	17,0
v	.121	.740	.433	.825	.565	.351	.968	.000	.123

h. Wexionius

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
41340 a	125	2	2	0	2	36	2	0	169
42440 a	120	1	3	2	4	18	3	1	152
42840 a	145	8	5	2	4	41	11	0	216
M (3)	130,0	3,7	3,3	1,3	3,3	31,7	5,3	0,3	179,0
s	10,8	3,1	1,2	0,9	0,9	9,9	4,0	0,5	27,1
v	.083	.843	.374	.707	.283	.312	.755	1.414	.151

i. Brenner

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
42845 b	107	3	10	0	0	15	8	0	143
43145 b	114	2	7	4	0	22	11	0	160
612451a	70	3	4	1	11	24	4	1	118
612452a	69	3	8	0	14	43	1	0	138
M (4)	90,0	2,8	7,3	1,3	6,3	26,0	6,0	0,3	139,8
s	20,7	0,4	2,2	1,6	6,3	10,4	3,8	0,4	15,0
v	.229	.157	.299	1.311	1.014	.399	.635	1.732	.107

j. Rudeen

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
42847 b	110	5	7	0	1	31	17	1	172
43147 a	136	3	5	5	1	31	1	2	184
53247 a	95	1	11	3	4	21	4	2	141
M (3)	113,7	3,0	7,7	2,7	2,0	27,7	7,3	1,7	165,7
s	16,9	1,6	6,2	2,1	1,4	4,7	6,9	0,5	18,1
v	.149	.544	.812	.771	.707	.170	.947	.283	.109

k. Runius

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
51351 a	97	5	6	3	4	30	5	1	151
52251 a	114	0	4	6	3	11	8	1	147
528511b	120	8	1	3	0	15	12	0	169
528512a	106	4	5	3	3	20	27	2	170
531511a	99	7	4	0	3	27	8	0	148
531512b	85	6	9	7	3	23	9	0	142
M (6)	103,5	5,0	6,5	3,7	2,7	21,0	11,5	0,7	154,7
s	11,5	2,6	2,6	2,3	1,2	6,6	7,2	0,7	11,2
v	.111	.516	.405	.623	.468	.312	.629	1.118	.072

l. Frese

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
51155 b	87	2	1	1	1	15	1	1	109
52855 b	113	2	6	3	3	13	12	0	152
53155 b	102	3	1	1	5	18	2	0	132
612551a	66	1	11	1	6	21	6	0	112
612552a	88	2	5	0	6	33	0	0	134
61355 a	91	4	6	2	2	24	1	0	130

M (6)	91,2	2,3	5,0	1,3	3,8	20,7	3,7	0,2	128,2
s	14,5	0,9	3,4	0,9	2,0	6,6	4,2	0,4	14,4
v	.159	.404	.683	.707	.509	.319	1.143	.2.236	.113

m. Gyllenborg

	Av 1	Av 2	Av 3	Av 4	Av 5	Av 6	R 1	R 2	Av+R
72393 b	137	1	1	2	0	23	3	0	167
72593 b	126	4	6	1	0	33	3	0	173
833931	72	4	7	1	0	53	4	0	141
833932	85	3	4	3	0	63	0	0	158
833933	84	3	8	7	0	58	1	0	161
M (5)	100,8	3,0	5,2	2,8	0,0	46,0	2,2	0,0	160,0
s	25,7	1,1	2,5	2,2	0,0	15,4	1,5	0,0	10,8
v	.255	.365	.477	.795	.000	.334	.668	.000	.068

Tab. 1.58 a-i. Skillnaderna mellan intilliggande 10-årsperioders värden för de olika adjektivklasserna, räknat på totalmaterialets värden, 95-procentigt konfidensintervall kring skillnaderna samt uppgift om signifikans

a. 1641-70 och 1671-80 (fg 24)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
Av 1	124,1	122,2	- 1,9	-21,84	25,64	nej
Av 2	2,6	3,6	+ 1,0	- 0,66	2,66	nej
Av 3	3,8	5,3	+ 1,5	- 0,69	3,60	nej
Av 4	1,6	1,7	+ 0,1			nej
Av 5	6,1	7,7	+ 1,6	- 5,86	9,86	nej
Av 6	21,3	17,5	- 3,8	- 3,97	11,57	nej
R 1	3,1	6,8	+ 3,7	0,37	7,03	ja
R 2	0,3	0,1	- 0,2	- 0,13	0,53	nej
Av + R	162,6	165,0	+ 2,4	-33,68	38,48	nej

b. 1671-80 och 1681-90 (fg 27)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
Av 1	122,2	107,7	- 14,5	- 4,04	33,04	nej
Av 2	3,6	2,9	- 0,7	- 0,97	2,37	nej
Av 3	5,3	4,4	- 0,9	- 1,34	3,14	nej
Av 4	1,7	2,1	+ 0,4	- 1,48	2,28	nej
Av 5	7,7	2,1	- 5,6	0,22	10,98	ja
Av 6	17,5	23,3	+ 5,8	- 1,77	13,37	nej
R 1	6,8	2,3	- 4,5	1,41	7,59	ja
R 2	0,1	0,4	+ 0,3	- 0,12	0,72	nej
Av + R	165,0	145,1	- 19,9	- 7,49	47,29	nej

c. 1681-90 och 1691-1700 (fg 42)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
Av 1	107,7	114,3	+ 6,6	- 7,60	20,80	nej
Av 2	2,9	3,6	+ 0,7	- 0,64	2,04	nej
Av 3	4,4	3,5	- 0,9	- 0,76	2,56	nej
Av 4	2,1	2,0	- 0,1			nej
Av 5	2,1	1,1	- 1,0	- 0,13	2,13	nej
Av 6	23,3	22,7	- 0,6	- 5,22	6,42	nej
R 1	2,3	4,9	+ 2,6	0,16	5,04	ja
R 2	0,4	0,7	+ 0,3	- 0,30	0,90	nej
Av + R	145,1	152,7	+ 7,6	-11,50	26,70	nej

d. 1691-1700 och 1701-10 (fg 38)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
Av 1	114,3	103,9	-10,4	- 2,71	23,51	nej
Av 2	3,6	2,9	- 0,7	- 0,81	2,21	nej
Av 3	3,5	4,3	+ 0,8	- 0,86	2,46	nej
Av 4	2,0	2,4	+ 0,4	- 0,95	1,75	nej
Av 5	1,1	2,9	+ 1,8	0,49	3,11	ja
Av 6	22,7	21,3	- 1,4	- 4,61	7,41	nej
R 1	4,9	6,8	+ 1,9	- 1,72	5,52	nej
R 2	0,7	0,7	+-0,0			nej
Av + R	152,7	144,5	- 8,1	- 9,85	26,05	nej

e. 1701-10 och 1711-20 (fg. 23)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
Av 1	103,9	97,8	- 6,1	- 6,43	18,63	nej
Av 2	2,9	3,5	+ 0,6	- 1,14	2,34	nej
Av 3	4,3	4,3	+-0,0			nej
Av 4	2,4	1,9	- 0,5	- 1,12	2,12	nej
Av 5	2,9	2,4	- 0,5	- 1,47	2,47	nej
Av 6	21,3	18,1	- 3,2	- 3,62	10,02	nej
R 1	6,8	7,6	+ 0,8	- 4,87	6,47	nej
R 2	0,7	0,5	- 0,2	- 0,82	1,22	nej
Av + R	144,5	136,2	- 8,3	-10,17	26,77	nej

f. 1711-20 och 1721-30 (fg 22)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
Av 1	97,8	93,0	- 4,8	- 8,65	18,25	nej
Av 2	3,5	2,1	- 1,4	- 0,06	2,86	nej
Av 3	4,3	7,5	+ 3,2	0,11	6,29	ja
Av 4	1,9	1,2	- 0,7	- 0,66	2,06	nej
Av 5	2,4	3,1	+ 0,7	- 2,59	3,99	nej
Av 6	18,1	22,8	+ 4,7	- 2,21	11,61	nej
R 1	7,6	3,6	- 4,0	- 0,48	8,48	nej
R 2	0,5	0,4	- 0,1			nej
Av + R	136,2	133,7	- 2,5	-13,63	18,63	nej

g. 1721-30 och 1731-40 (fg 25)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
Av 1	93,0	95,0	+ 2,0	-11,20	15,20	nej
Av 2	2,1	2,8	+ 0,7	- 0,38	1,78	nej
Av 3	7,5	3,4	- 4,1	1,71	6,49	ja
Av 4	1,2	0,7	- 0,5	- 0,27	1,27	nej
Av 5	3,1	1,3	- 1,8	- 0,98	4,58	nej
Av 6	22,8	18,2	- 4,6	- 2,62	11,82	nej
R 1	3,6	3,5	- 0,1			nej
R 2	0,4	0,4	+-0,0			nej
Av + R	133,7	125,2	- 8,5	- 3,71	20,71	nej

h. 1731-40 och 1741-50 (fg 22)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
Av 1	95,0	114,8	+19,8	5,34	34,30	ja
Av 2	2,8	1,9	- 0,9	- 0,15	1,95	nej
Av 3	3,4	4,1	+ 0,7	- 1,06	2,46	nej
Av 4	0,7	1,0	+ 0,3	- 0,47	1,07	nej
Av 5	1,3	2,5	+ 1,2	- 0,64	3,04	nej
Av 6	18,2	21,4	+ 3,2	- 3,45	9,85	nej
R 1	3,5	3,4	- 0,1			nej
R 2	0,4	0,1	- 0,3	- 0,25	0,85	nej
Av + R	125,2	149,2	+24,0	11,63	36,37	ja

i. 1741-50 och 1751-60 (fg 22)

Klass	Medelvärden		Diff.	I		Sign.
Av 1	114,8	119,7	+ 4,9	-15,97	25,77	nej
Av 2	1,9	2,5	+ 0,6	- 0,89	2,09	nej
Av 3	4,1	3,8	- 0,3	- 1,67	2,27	nej
Av 4	1,0	2,0	+ 1,0	- 0,02	2,02	nej
Av 5	2,5	1,3	- 1,2	- 0,91	3,31	nej
Av 6	21,4	25,3	+ 3,9	- 2,57	10,37	nej
R 1	3,4	4,9	+ 1,5	- 0,78	3,78	nej
R 2	0,1	0,2	+ 0,1			nej
Av + R	149,2	159,8	+10,6	-11,94	33,14	nej

Tab. A 1. 59 a-c. Korrelationen mellan valda ordklasser i de olika textgrupperna

a. Periodgrupperna

	Nom.	Av	Vb	Ab	F1	F1a	F1b	F1n	F2a	F2f	F3a
Nom.		+.02	-.44	-.79	-.44	-.17	+.50	-.29	-.13	-.04	+.63
Av			-.69	-.16	+.10	-.10	+.12	-.30	+.84	-.34	-.25
Vb				+.21	+.45	+.59	-.12	+.05	-.28	-.31	+.19
Ab					-.77	-.13	-.74	+.40	+.14	+.25	-.64
F1						+.81	+.43	-.28	+.27	-.55	-.18
F1a							+.35	-.56	+.18	-.75	+.19
F1b								-.15	-.11	-.13	+.07

F1n									-.77	+.64	-.56
F2a										-.67	+.08
F2f											-.37
F3a											

b. Genregrupperna

	Nom.	Av	Vb	Ab	F1	F1a	F1b	F1n	F2a	F2f	F3a
Nom.		+.66	-.86	-.81	-.50	-.50	-.01	-.00	+.29	-.35	+.89
Av			-.85	-.37	-.68	-.73	-.37	+.42	-.17	+.08	+.76
Vb				+.56	+.64	+.70	+.20	-.09	+.14	+.01	-.93
Ab					-.05	-.04	-.50	+.45	-.29	+.60	-.62
F1						+.98	+.86	-.75	+.02	-.39	-.72
F1a							+.82	-.79	+.12	-.42	-.73
F1b								-.71	+.12	-.45	-.30
F1n									-.41	+.53	-.28
F2a										-.30	+.05
F2f											+.03
F3a											

c. Författargrupperna

	Nom.	Av	Vb	Ab	F1	F1a	F1b	F1n	F2a	F2f	F3a
Nom.		+.71	-.99	-.95	-.95	+.93	+.57	-.70	+.43	-.70	+.96
Av			-.79	-.78	-.89	-.80	+.03	-.80	+.74	-.93	+.57
Vb				+.97	+.98	+.97	-.49	-.78	-.51	+.78	-.93
Ab					+.17	+.94	-.30	+.87	-.67	+.78	-.84
F1						+.98	-.35	+.82	-.81	+.84	-.85
F1a							-.47	+.23	-.51	+.69	-.90
F1b								-.14	-.49	-.02	+.77
F1n									-.85	+.88	-.47
F2a										-.74	+.17
F2f											-.55
F3a											

Tab.I. 60 a-c. Nominalstil – verbalstil i de olika perioderna

A = Nominaler
B = Nominaler + adjektiv
C = Nominaler + adjektiv + prepositioner
D = Nominaler + adjektiv + prepositioner + artiklar
E = Nominaler + adjektiv + prepositioner + artiklar + pronomen (- F1j)
F = Verb
G = Verb + adverb (- Ab5)

a. Perioder

	A	F	A/F	B	G	B/G	C	C/G
1601-40	461,7	409,5	1,13	606,8	574,6	1,06	763,4	1,33
1641-60	446,3	391,2	1,14	612,5	549,9	1,11	767,1	1,39
1661-80	460,5	372,8	1,24	621,8	546,2	1,14	768,3	1,41
1681-1700	424,7	395,6	1,07	574,1	569,4	1,01	710,5	1,25
1701-20	453,2	399,6	1,14	594,5	572,5	1,04	745,7	1,30
1721-40	462,1	401,4	1,15	591,7	557,7	1,06	749,2	1,34
1741-60	506,0	377,0	1,34	660,9	515,0	1,28	816,5	1,59

	D	D/G	E	E/G
1601-40	850,8	1,48	1140,7	1,98
1641-60	854,7	1,55	1142,9	2,08
1661-80	866,1	1,59	1107,7	2,03
1681-1700	814,6	1,43	1095,6	1,92
1701-20	851,2	1,49	1096,5	1,91
1721-40	840,8	1,51	1107,7	1,99
1741-60	911,3	1,77	1169,3	2,27

b. Genrer

	A	F	A/F	B	G	B/G	C	C/G
VE	563,2	340,5	1,65	732,3	469,2	1,56	923,4	1,97
Panegyrik	539,5	335,3	1,61	723,3	468,2	1,54	893,0	1,91
Gravdikt I	474,0	361,3	1,31	635,0	531,5	1,19	802,7	1,51
Gravdikt II	471,9	369,9	1,28	626,0	537,3	1,17	793,4	1,48
Bröll. I	465,9	386,0	1,21	632,0	551,5	1,15	785,1	1,42
Bröll. II	435,9	388,3	1,12	590,8	568,4	1,04	744,5	1,31
Sällskapsp.	462,0	395,3	1,17	612,5	556,5	1,10	763,0	1,37
VD	424,3	421,3	1,01	560,2	600,5	0,93	696,8	1,16
Satir	401,3	424,8	0,95	545,7	609,4	0,90	675,9	1,11
Kärleksp.	399,6	409,6	0,98	531,3	577,9	0,92	658,8	1,14
BE I	446,8	396,3	1,13	591,8	563,9	1,05	738,5	1,31
BE II	448,0	408,3	1,10	586,7	570,8	1,03	730,2	1,28
Psalm I	468,9	416,1	1,13	595,3	564,7	1,05	735,8	1,30
Psalm II	449,8	413,2	1,09	572,8	559,4	1,02	713,3	1,28
AD	485,3	386,0	1,26	619,2	552,6	1,12	771,4	1,40

	D	D/G	E	E/G

VE	1030,0	2,20	1239,5	2,64
Panegyrik	992,1	2,12	1238,5	2,65
Gravdikt I	899,0	1,69	1127,7	2,12
Gravdikt II	908,2	1,69	1130,6	2,10
Bröll. I	885,2	1,61	1115,9	2,02
Bröll. II	861,1	1,51	1097,0	1,93
Sällskapsp.	854,5	1,54	1115,7	2,00
VD	809,0	1,35	1087,7	1,81
Satir	785,4	1,29	1046,5	1,72
Kärleksp.	750,6	1,30	1090,1	1,89
BE I	845,6	1,50	1086,8	1,93
BE II	825,6	1,45	1086,8	1,90
Psalm I	809,3	1,43	1131,3	2,00
Psalm II	771,7	1,38	1128,0	2,02
AD	868,8	1,57	1112,2	2,01

c. Författare

	A	F	A/F	B	G	B/G	C	C/G
Stiernh.	536,9	346,9	1,55	745,7	464,7	1,60	896,6	1,93
Spegel	383,8	428,4	0,90	511,5	603,0	0,85	637,1	1,06
Holmström	386,1	425,4	0,91	530,8	619,7	0,86	663,0	1,07
Dalin	500,6	377,2	1,33	637,1	521,6	1,22	789,0	1,51
Nordenfl.	519,3	364,1	1,43	688,6	497,4	1,38	842,9	1,69
Forsius	426,3	453,7	0,94	531,0	639,0	0,83	678,0	1,06
Wivallius	479,0	390,0	1,23	658,0	535,0	1,23	825,0	1,54
Skogekär B.	283,7	469,0	0,60	392,3	654,0	0,60	514,0	0,79
Columbus	513,0	318,3	1,61	704,5	488,8	1,44	850,8	1,74
Lucidor	455,8	399,5	1,14	594,5	560,8	1,06	735,2	1,31
Wexionius	473,3	346,7	1,37	652,3	525,0	1,24	772,3	1,47
Brenner	420,3	378,3	1,11	548,0	549,0	1,00	712,3	1,30
Rudeen	467,0	380,3	1,23	632,7	540,3	1,17	784,7	1,45
Dahlstierna	492,7	319,0	1,54	694,7	475,3	1,46	873,3	1,84
Runius	421,2	402,3	1,05	575,8	597,5	0,96	714,7	1,20
Frese	495,0	398,5	1,24	623,2	538,0	1,16	771,0	1,43
Kolmodin	444,3	407,3	1,09	576,7	588,3	0,98	732,7	1,25
Gyllenborg	551,8	373,8	1,48	670,8	484,8	1,38	911,2	1,88

	D	D/G	E	E/G
Stiernh.	1131,2	2,43	1214,2	2,61
Spegel	739,5	1,23	1024,5	1,70
Holmström	773,0	1,25	1057,9	1,71
Dalin	889,1	1,70	1151,4	2,21
Nordenfl.	944,5	1,90	1180,7	2,37
Forsius	764,3	1,20	1122,0	1,76
Wivallius	898,7	1,68	1162,0	2,17
Skogekär B.	631,0	0,96	993,3	1,52
Columbus	967,0	1,98	1205,5	2,47

Lucidor	813,5	1,45	1053,0	1,88
Wexionius	903,0	1,72	1161,0	2,21
Brenner	834,0	1,52	1101,7	2,01
Rudeen	885,3	1,64	1156,7	2,14
Dahlstierna	978,3	2,06	1195,3	2,51
Runius	827,3	1,38	1053,5	1,76
Frese	863,7	1,61	1130,2	2,10
Kolmodin	806,7	1,37	1110,0	1,89
Gyllenborg	1015,4	2,09	1230,4	2,54

a. Period I

	A	F	A/F	B	G	B/G	C	C/G	D	D/G	E	E/G
10002	479	370	1,29	625	522	1,20	807	1,55	887	1,70	1118	2,14
10003	421	452	0,93	543	640	0,85	684	1,07	777	1,21	1128	1,76
10006	498	447	1,11	661	583	1,13	823	1,41	883	1,51	1139	1,95
11101	467	456	1,02	610	616	0,99	739	1,20	837	1,36	1107	1,80
11103	471	453	1,04	572	627	0,91	727	1,16	813	1,30	1122	1,79
11104	400	398	1,01	521	560	0,93	663	1,18	729	1,40	1136	2,03
11308	519	348	1,49	649	532	1,22	826	1,55	920	1,73	1125	2,11
12106	478	360	1,33	649	486	1,34	809	1,66	904	1,86	1217	2,50
12703	387	456	0,85	478	650	0,74	623	0,96	703	1,08	1116	1,72
12705	376	464	0,81	500	661	0,91	624	0,94	746	1,13	1000	1,51
13106	461	363	1,27	664	536	1,24	843	1,57	909	1,70	1130	2,11
13207	583	347	1,68	809	484	1,67	993	2,05	1101	2,27	1350	2,79

Medelvärden:
A 446,3
F 391,2
A/F 1,14
B 612,5
G 549,9
B/G 1,11
C 767,1
C/G 1,39
D 854,7
D/G 1,55
E 1142,9
E/G 2,08

b. Period II

	A	F	A/F	B	G	B/G	C	C/G	D	D/G	E	E/G
20013	554	361	1,53	774	489	1,58	955	1,95	1026	2,10	1203	2,46
20014	285	461	0,62	414	655	0,63	555	0,85	682	1,04	975	1,49
21112	538	361	1,49	680	479	1,42	835	1,74	874	1,82	1273	2,66
221141	323	457	0,71	430	632	0,68	552	0,87	658	1,04	1000	1,58
221142	243	489	0,50	333	675	0,49	435	0,64	553	0,82	1005	1,49
22711	356	417	0,85	482	662	0,73	610	0,92	693	1,05	1040	1,57
22800	578	322	1,80	837	490	1,71	1036	2,11	1091	2,23	1224	2,50
22815	492	392	1,26	678	577	1,18	857	1,49	929	1,61	1172	2,03
23115	464	373	1,24	641	549	1,17	839	1,53	936	1,70	1173	2,14

23213	569	318	1,79	778	399	1,95	934	2,34	1035	2,59	1267	3,18
24113	507	352	1,44	691	442	1,56	830	1,88	925	2,09	1240	2,81

Medelvärden:
A 461,7
F 409,5
A/F 1,13
B 606,8
G 574,8
B/G 1,06
C 763,4
C/G 1,33
D 850,8
D/G 1,48
E 1140,7
E/G 1,98

c. Period III

	A	F	A/F	B	G	B/G	C	C/G	D	D/G	E	E/G
31124	500	430	1,16	625	571	1,09	733	1,28	802	1,40	1071	1,88
31223	531	304	1,75	721	460	1,57	860	1,87	987	2,15	1187	2,58
32122	369	364	1,01	516	579	0,89	662	1,14	728	1,26	1064	1,84
32124	414	424	0,98	534	566	0,94	662	1,17	719	1,27	1068	1,89
32227	397	408	0,97	549	586	0,94	694	1,18	806	1,38	1055	1,80
32525	379	436	0,87	519	643	0,81	663	1,03	757	1,18	975	1,52
32628	401	455	0,88	539	672	0,80	645	0,96	732	1,09	1021	1,52
32823	450	358	1,26	616	565	1,09	750	1,33	844	1,49	1149	2,03
328241	473	390	1,21	621	544	1,14	772	1,42	861	1,58	1051	1,93
328242	420	430	0,98	543	602	0,90	682	1,13	778	1,29	1015	1,69
33123	472	334	1,41	687	511	1,34	828	1,62	910	1,78	1193	2,33
331241	469	360	1,30	635	537	1,18	800	1,49	872	1,62	1045	1,95
331242	459	363	1,26	609	545	1,12	762	1,40	849	1,56	1068	1,96
33221	574	249	2,30	819	393	2,08	1046	2,66	1119	2,85	1361	3,46
33323	599	277	2,16	794	419	1,89	965	2,30	1127	2,69	1293	3,09

Medelvärden:
A 460,5
F 372,8
A/F 1,24
B 621,8
G 546,2
B/G 1,14
C 768,3
C/G 1,41
D 866,1
D/G 1,59

E 1107,7
E/G 2,03

d. Period IV

	A	F	A/F	B	G	B/G	C	C/G	D	D/G	E	E/G
411311	431	424	1,02	438	563	0,78	550	0,98	605	1,07	976	1,74
411312	431	426	1,01	452	534	0,85	586	1,10	655	1,23	1023	1,92
41133	487	389	1,25	524	527	0,99	667	1,27	717	1,36	1096	2,08
41134	466	389	1,20	596	538	1,11	745	1,38	796	1,48	1111	2,07
41141	441	424	1,04	560	598	0,94	688	1,15	750	1,25	1095	1,83
41142	411	420	0,98	517	556	0,93	645	1,16	739	1,33	1115	2,01
412311	401	457	0,88	545	616	0,88	655	1,06	754	1,22	963	1,59
412312	435	399	1,09	565	553	1,02	718	1,30	840	1,52	1057	1,91
412313	435	416	1,05	559	586	0,95	674	1,15	801	1,37	1023	1,75
412314	305	429	0,71	429	607	0,71	537	0,89	619	1,02	999	1,65
412315	334	463	0,72	476	664	0,72	608	0,92	700	1,05	963	1,45
41237	500	358	1,40	721	500	1,44	862	1,72	966	1,93	1193	2,39
41244	461	389	1,19	624	537	1,16	763	1,42	904	1,68	1141	2,14
41246	479	388	1,23	624	573	1,09	745	1,30	866	1,51	1111	1,94
41331	351	434	0,81	484	616	0,79	608	0,99	737	1,20	1044	1,69
41340	494	360	1,37	673	535	1,26	767	1,43	885	1,65	1192	2,23
41435	453	381	1,19	545	568	0,96	699	1,23	794	1,40	1052	1,85
421361	368	444	0,83	496	650	0,76	619	0,95	686	1,06	934	1,44
421362	404	407	0,99	517	618	0,84	645	1,04	750	1,21	1032	1,66
421363	359	435	0,86	489	658	0,74	781	1,19	881	1,34	1173	1,78
421364	325	503	0,65	449	690	0,65	588	0,85	698	1,01	987	1,43
42138	377	392	0,96	521	571	0,91	638	1,12	713	1,25	1140	2,00
42139	412	395	1,04	569	558	1,02	671	1,20	731	1,31	1085	1,94
42236	394	407	0,97	577	576	1,00	715	1,24	822	1,43	1085	1,88
42248	439	367	1,20	607	536	1,13	738	1,38	823	1,54	1100	2,05
42440	475	347	1,37	627	538	1,17	750	1,39	877	1,63	1130	2,10
42531	387	393	0,99	528	590	0,90	731	1,24	844	1,43	1110	1,88
42636	307	489	0,63	446	688	0,65	562	0,82	700	1,02	972	1,41
42746	439	408	1,08	568	611	0,93	683	1,12	813	1,33	1046	1,71
42836	328	450	0,73	436	655	0,67	587	0,90	698	1,07	997	1,52
42840	451	333	1,35	667	502	1,33	810	1,62	957	1,91	1171	2,33
42845	403	375	1,07	546	546	1,00	697	1,28	859	1,57	1111	2,03
42847	452	396	1,14	624	561	1,11	783	1,40	876	1,56	1138	2,03
42936	395	409	0,97	566	601	0,94	665	1,11	794	1,32	1078	1,79
43132	410	358	1,15	541	540	1,00	707	1,31	815	1,51	1089	2,02
43136	421	390	1,08	582	620	0,94	719	1,16	851	1,37	1101	1,78
43144	539	343	1,57	723	492	1,47	918	1,87	1050	2,13	1228	2,50
43145	404	376	1,07	564	551	1,02	716	1,30	832	1,51	1101	2,00
43147	486	361	1,35	670	512	1,31	810	1,58	911	1,78	1149	2,24
432361	462	374	1,24	628	544	1,15	764	1,40	882	1,62	1191	2,19
432362	457	381	1,20	613	551	1,11	768	1,39	850	1,54	1097	1,99
43243	511	318	1,61	702	472	1,49	874	1,86	988	2,10	1178	2,50
433431	486	312	1,56	687	457	1,50	878	1,92	975	2,13	1210	2,65
433432	481	327	1,47	695	497	1,40	868	7,75	972	1,96	1198	2,41

e. Period V

	A	F	A/F	B	G	B/G	C	C/G	D	D/G	E	E/G
51100	477	422	1,13	613	576	1,06	762	1,32	810	1,41	1121	1,95
51155	481	385	1,25	590	544	1,08	747	1,37	833	1,53	1188	2,18
51231	434	406	1,07	587	610	0,96	705	1,16	840	1,38	1002	1,64
51238	555	380	1,46	759	538	1,41	876	1,63	951	1,77	1164	2,16
51260	405	402	1,01	511	604	0,85	678	1,12	780	1,29	1051	1,74
51351	412	412	1,00	563	609	0,92	717	1,18	820	1,35	1069	1,76
51361	601	383	1,57	756	521	1,45	910	1,75	1006	1,93	1189	2,28
51469	531	382	1,39	653	520	1,26	855	1,64	924	1,78	1170	2,25
52251	425	393	1,08	572	546	1,05	703	1,29	778	1,42	1047	1,92
52252	402	415	0.97	523	625	0,84	670	1,07	760	1,22	1016	1,63
52456	402	479	0,84	554	619	0,89	678	1,10	795	1,28	1093	1,77
52531	295	494	0,60	397	708	0,56	516	0,73	616	0,87	910	1,29
52554	484	384	1,26	618	543	1,14	777	1,43	901	1,66	1112	2,05
52850	492	341	1,44	626	484	1,29	815	1,68	962	1,99	1191	2,46
528511	389	417	0,93	558	601	0,93	675	1,12	807	1,34	1029	1,71
528512	397	419	0,94	567	646	0,88	697	1,08	818	1,27	1007	1,56
52853	437	395	1,11	578	551	1,05	760	1,38	875	1,59	1094	1,99
52855	506	391	1,29	658	526	1,25	809	1,54	911	1,73	1139	2,17
52857	427	380	1,12	566	597	0,95	716	1,20	790	1,32	1068	1,79
53150	449	392	1,15	574	551	1,04	753	1,37	899	1,63	1171	2,13
531511	388	394	0,98	536	604	0,89	678	1,12	786	1,30	1024	1,70
531512	450	379	1,19	592	579	1,02	751	1,30	888	1,53	1078	1,86
53153	429	367	1,17	572	537	1,07	768	1,43	881	1,64	1071	1,99
53255	454	382	1,19	586	536	1,09	736	1,37	850	1,59	1105	2,06
53247	463	384	1,21	604	548	1,10	761	1,39	869	1,59	1103	2,01

f. Period VI

	A	F	A/F	B	G	B/G	C	C/G	D	D/G	E	E/G
61100	351	437	0.80	473	634	0,75	612	0,97	665	1,05	989	1,76
61172	461	424	1,09	587	583	1,01	726	1,25	798	1,37	1074	1,84
61173	435	451	0,96	540	593	0,91	656	1,11	714	1,20	1084	1,83
61172	490	400	1,23	624	540	1,16	793	1,47	854	1,58	1212	2,24
612451	401	387	1,04	519	561	0,93	689	1,23	813	1,45	1073	1,92
612452	425	375	1,13	563	538	1,05	747	1,39	829	1,54	1119	2,08
612551	524	404	1,30	636	552	1,15	783	1,42	855	1,45	1130	2,05
612552	483	428	1,13	617	545	1,13	771	1,41	873	1,60	1124	2,06
61272	428	404	1,06	548	591	0,93	704	1,19	774	1,31	1065	1,80
61274	420	449	0,94	521	611	0,85	693	1,13	777	1,27	1057	1,73
61281	444	426	1,04	561	545	1,03	717	1,32	806	1,48	1155	2,12
61355	542	401	1,35	672	525	1,28	800	1,52	880	1,68	1115	2,12
61386	439	368	1,19	565	554	1,02	744	1,34	842	1,52	1067	1,93

61485	505	391	1,29	637	546	1,17	793	1,45	883	1,62	1092	2,00
62177	407	449	0,91	517	618	0,84	622	1,01	715	1,16	1050	1,70
62277	520	371	1,41	646	533	1,21	809	1,52	901	1,69	1126	2,11
62475	485	411	1,18	630	567	1,11	787	1,39	898	1,58	1080	1,90
62477	441	399	1,11	578	527	1,10	738	1,40	862	1,64	1154	2,19
62577	478	384	1,24	612	541	1,13	763	1,41	858	1,59	1134	2,10
62779	372	433	0,86	531	628	0,85	688	1,10	787	1,25	1175	1,87
62871	527	362	1,46	679	503	1,35	858	1,71	952	1,89	1172	2,33
62880	475	383	1,24	614	530	1,16	795	1,50	918	1,73	1122	2,12
62884	294	427	0,69	441	658	0,67	564	0,86	691	1,05	961	1,69
63171	554	335	1,65	670	470	1,42	868	1,85	937	1,99	1222	2,60
63180	513	347	1,48	680	478	1,42	868	1,82	992	2,07	1191	2,49
63184	490	412	1,19	613	593	1,03	774	1,31	871	1,47	1040	1,75
63282	574	381	1,51	706	484	1,46	868	1,79	957	1,98	1208	2,50

g. Period VII

	A	F	A/F	B	G	B/G	C	C/G	D	D/G	E	E/G
71100 a	495	382	1,30	629	514	1,22	780	1,52	838	1,63	1167	2,27
71177 a	497	391	1,27	628	514	1,22	768	1,49	838	1,63	1166	2,27
71182 a	469	461	1,02	589	582	1,01	728	1,25	758	1,30	1120	1,92
71191 a	439	396	1,11	585	526	1,11	747	1,42	860	1,64	1143	2,17
71272 a	444	394	1,13	595	591	1,01	768	1,30	848	1,43	1123	1,90
71294 b	409	417	0,99	529	573	0,92	667	1,16	744	1,30	1031	1,80
721911a	470	382	1,23	653	517	1,26	786	1,52	880	1,70	1176	2,27
721912b	511	372	1,37	643	517	1,24	777	1,50	886	1,71	1161	2,25
72277 b	444	386	1,15	560	568	0,99	702	1,24	798	1,40	1077	1,90
72391 a	535	365	1,47	697	497	1,40	871	1,75	960	1,93	1240	2,49
72393 b	506	394	1,28	673	515	1,31	845	1,64	954	1,85	1222	2,37
72491 b	510	399	1,28	654	542	1,21	787	1,45	916	1,69	1137	2,10
72591 b	446	376	1,11	614	541	1,13	752	1,39	870	1,61	1090	2,01
72593 b	441	428	1,03	614	567	1,08	763	1,35	860	1,52	1151	2,03
72877 a	504	412	1,22	648	560	1,16	781	1,39	884	1,58	1144	2,04
72891 b	483	370	1,31	691	506	1,37	818	1,62	925	1,83	1131	2,24
73177 a	544	350	1,55	703	496	1,42	887	1,79	1004	2,02	1173	2,36
73191 b	543	329	1,65	708	455	1,56	899	1,98	991	2,18	1193	2,62
73277 a	577	310	1,86	729	419	1,74	889	2,12	1004	2,40	1247	2,98
73291 b	625	291	2,15	845	384	2,20	1036	2,70	1119	2,91	1306	3,40
73377 a	591	320	1,85	750	440	1,70	937	2,13	1033	2,35	1249	2,84
73391 b	631	361	1,75	796	489	1,63	979	2,00	1061	2,17	1275	2,61
733921b	567	343	1,65	745	473	1,58	936	1,98	1042	2,20	1272	2,69
733922b	462	418	1,11	584	575	1,02	723	1,26	827	1,44	1125	1,96

Tab. A 1. 61 Nominalfrasens utbyggnad

A = nominaler, B = Av+R, C = B/A, D = Fln, E = D/A, F = F3a, G = F/A, H = B+D+F, I = H/A

a. Perioderna

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
I	461,7	145,1	0,31	87,3	0,19	156,7	0,34	389,1	0,84
II	446,3	166,3	0,37	87,6	0,20	154,5	0,35	408,4	0,92
III	460,5	161,5	0,35	91,1	0,20	146,5	0,32	399,1	0,87
IV	424,7	149,4	0,35	104,0	0,24	136,4	0,32	389,8	0,92
V	453,2	141,2	0,31	105,6	0,23	152,0	0,34	398,8	0,88
VI	462,1	130,0	0,28	91,6	0,20	157,5	0,34	379,1	0,82
VII	506,0	155,0	0,31	94,8	0,19	155,6	0,31	405,4	0,80

b. Genregrupperna

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
V. epik	563,2	169,4	0,30	106,6	0,19	191,1	0,34	467,1	0,83
Panegyrik	539,5	183,8	0,34	99,1	0,18	169,7	0,31	452,6	0,84
Gravdikt I	474,0	161,0	0,34	96,3	0,20	165,8	0,35	423,1	0,89
Gravdikt II	471,9	154,1	0,33	114,8	0,24	167,4	0,35	436,3	0,92
Bröllopsp. I	465,9	166,1	0,36	100,1	0,21	153,1	0,33	419,3	0,90
Bröllopsp. II	435,9	154,9	0,36	116,6	0,27	153,7	0,35	425,2	0,98
Sällskapsp.	462,0	150,5	0,33	91,5	0,20	150,5	0,33	392,5	0,85
V. didaktik	424,3	135,9	0,32	112,2	0,26	136,6	0,32	384,7	0,91
Satir	401,3	144,4	0,36	109,5	0,27	130,2	0,32	384,1	0,96
Kärleksp.	399,6	131,7	0,33	91,7	0,23	127,5	0,32	350,9	0,88
B. epik I	446,8	143,3	0,33	107,1	0,24	146,7	0,33	399,1	0,89
B. epik II	448,0	138,7	0,31	95,4	0,21	143,5	0,32	377,6	0,84
Psalm I	468,9	126,4	0,27	73,5	0,16	140,5	0,30	340,4	0,73
Psalm II	449,8	123,0	0,27	58,4	0,13	140,5	0,31	321,9	0,72
A. didaktik	485,3	133,9	0,28	97,4	0,20	152,2	0,31	383,5	0,79

c. Valda författare

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Stiernhielm	536,9	217,5	0,41	83,5	0,16	150,9	0,28	451,9	0,84
Spegel	383,8	127,7	0,33	102,3	0,27	125,6	0,33	355,6	0,93
Holmström	386,1	144,7	0,37	109,9	0,28	132,2	0,34	386,8	1,00
Dalin	500,6	136,8	0,27	100,0	0,20	151,9	0,30	388,7	0,78
Nordenfl.	519,3	169,3	0,33	102,0	0,20	154,9	0,30	425,6	0,82
Forsius	426,3	104,7	0,25	86,3	0,20	147,0	0,34	338,0	0,79
Wivallius	479,0	179,0	0,37	73,7	0,15	167,0	0,35	419,7	0,88
Skogekär B.	283,7	108,7	0,38	117,0	0,41	121,7	0,43	347,4	1,22
Columbus	513,0	192,3	0,37	116,3	0,23	146,3	0,29	454,9	0,89
Lucidor	455,8	138,7	0,30	78,3	0,17	140,7	0,31	357,7	0,78
Wexionius	473,3	179,0	0,38	130,7	0,28	120,0	0,25	429,7	0,91
Brenner	420,3	139,8	0,33	121,8	0,29	164,3	0,39	425,9	1,01
Rudeen	467,0	165,7	0,35	100,7	0,22	152,0	0,33	418,4	0,90
Dahlstierna	492,7	202,0	0,41	105,0	0,21	178,7	0,36	485,7	0,99
Runius	421,2	154,7	0,37	112,7	0,27	138,8	0,33	406,2	0,96
Frese	495,0	128,2	0,26	92,7	0,19	147,8	0,30	368,7	0,74
Kolmodin	444,3	132,3	0,30	74,0	0,17	156,0	0,35	362,3	0,82
Gyllenborg	551,8	160,0	0,29	104,2	0,19	199,4	0,36	463,6	0,84

Tab. A 1. 62a-c Verbalfrasens utbyggnad

A = Vb 1, B = Vb 2e, C = B/A, D = Ab (-Ab 4 och Ab 5), E = D/A,

F = B+D, G = F/A

a. Perioderna

	A	B	C	D	E	F	G
I	268,9	48,7	0,18	148,8	0,55	197,5	0,73
II	258,9	43,2	0,17	139,2	0,54	182,4	0,70
III	249,8	40,4	0,16	149,1	0,60	189,5	0,76
IV	264,8	45,1	0,17	151,7	0,57	196,8	0,74
V	266,4	45,1	0,17	152,2	0,57	197,3	0,74
VI	279,6	43,3	0,15	138,3	0,49	181,6	0,65
VII	279,5	31,7	0,11	123,7	0,44	155,4	0,56

b. Genregrupperna

	A	B	C	D	E	F	G
V. epik	264,2	17,5	0,07	116,4	0,44	133,9	0,51
Panegyrik	240,8	27,8	0,12	119,8	0,50	147,6	0,61
Gravdikt I	246,0	29,5	0,12	148,2	0,60	177,7	0,72
Gravdikt II	251,7	36,5	0,15	147,4	0,59	183,9	0,73
Bröllopsd. I	264,6	43,8	0,17	143,0	0,54	186,8	0,71
Bröllopsd. II	256,2	47,6	0,19	156,7	0,61	204,3	0,80
Sällskapsp.	278,4	42,2	0,15	140,2	0,50	182,4	0,66
V. didaktik	277,5	50,7	0,18	152,3	0,55	203,0	0,73
Satir	285,5	43,2	0,15	159,7	0,56	202,9	0,71
Kärleksp.	271,9	47,3	0,17	148,0	0,54	195,3	0,72
B. epik I	268,5	42,0	0,16	148,3	0,55	190,3	0,71
B. epik II	280,9	49,4	0,18	143,5	0,51	192,9	0,69
Psalm I	282,9	46,5	0,16	135,4	0,48	181,9	0,64
Psalm II	285,2	49,6	0,17	131,9	0,46	181,5	0,64
A. didaktik	264,0	44,9	0,17	150,6	0,57	195,5	0,74

c. Valda författare

	A	B	C	D	E	F	G
Stiernhielm	231,4	28,0	0,12	109,0	0,47	137,0	0,59
Spegel	281,2	57,2	0,20	152,0	0,54	209,2	0,74
Holmström	272,0	51,9	0,19	169,8	0,62	221,7	0,82
Dalin	270,1	38,1	0,14	125,4	0,46	163,5	0,61
Nordenfl.	265,4	25,9	0,10	118,0	0,44	143,9	0,54
Forsius	283,0	64,0	0,23	163,7	0,58	227,7	0,80
Wivallius	260,0	50,0	0,19	130,3	0,50	180,3	0,69
Skogekär B.	292,0	53,7	0,18	161,3	0,55	215,0	0,74
Columbus	215,8	23,0	0,11	151,5	0,70	174,5	0,81
Lucidor	270,5	52,0	0,19	133,7	0,49	185,7	0,69
Wexionius	236,3	32,0	0,14	157,6	0,67	189,6	0,80
Brenner	268,8	40,3	0,15	149,9	0,56	190,2	0,71
Rudeen	272,0	40,3	0,15	141,0	0,52	181,3	0,67
Dahlstierna	222,0	22,7	0,10	135,7	0,61	158,4	0,71
Runius	254,0	42,2	0,17	173,0	0,68	215,2	0,85
Frese	290,2	36,3	0,13	121,0	0,42	157,3	0,54
Kolmodin	280,0	45,7	0,16	158,0	0,56	203,7	0,73

Gyllenborg	291,6	21,0	0,07	101,0	0,35	122,0	0,42

Tab. A 1. 63 Täthet i de olika grupperna inom de olika textkategorierna

Perioder		Genrer		Författare	
I	882,0	V. epik	1003,6	Stiernhielm	970,9
II	879,0	Panegyrik	972,8	Spegel	810,0
III	884,3	Gravdikt I	887,1	Holmström	820,7
IV	855,5	Gravdikt II	888,8	Dalin	917,3
V	874,2	Bröllopsd. I	904,5	Nordenfl.	965,1
VI	885,8	Bröllopsd. II	861,7	Forsius	827,0
VII	951,3	Sällskapsp.	905,3	Wivallius	926,0
		V. didaktik	855,8	Skogekär B.	697,0
		Satir	846,2	Columbus	941,1
		Kärleksp.	820,8	Lucidor	878,5
		B. epik I	877,6	Wexionius	907,7
		B. epik II	884,4	Brenner	841,1
		Psalm I	889,0	Rudeen	909,0
		Psalm II	875,5	Dahlstierna	920,0
		A. didaktik	892,9	Runius	838,0
				Frese	921,1
				Gyllenborg	1013,0

Tab. A 1. 64 Olika kombinationsmått för betydelseordens klasser i de olika textkategorierna

A = VAR = Vb1/ Av-1-4, B = Av/ S, C = Ab 3/Vb 1, D = Ab/ Vb 1, E = Av + Ab, F = S + Vb 1, G = E/F, H = E + Interj./ F

a. Perioderna

	A	B	C	D	E	F	G	H
I	2,34	0,33	0,061	0,62	303,1	682,7	0,44	0,46
II	1,93	0,40	0,065	0,63	325,1	666,6	0,49	0,50
III	1,91	0,37	0,085	0,72	336,5	670,7	0,50	0,52
IV	2,19	0,37	0,079	0,68	325,4	659,4	0,49	0,51
V	2,40	0,33	0,078	0,68	313,4	664,6	0,46	0,47
VI	2,72	0,30	0,066	0,59	290,0	700,7	0,41	0,43
VII	2,23	0,32	0,055	0,51	295,1	748,8	0,39	0,41

b. Genregrupperna

	A	B	C	D	E	F	G	H
V. epik	2,17	0,33	0,050	0,50	296,7	762,9	0,39	0,39
Panegyrik	1,66	0,36	0,059	0,57	314,3	740,0	0,42	0,44
Gravdikt I	1,84	0,36	0,064	0,72	334,3	683,8	0,49	0,50
Gravdikt II	2,01	0,34	0,085	0,70	324,1	689,0	0,47	0,49
Bröllopsd. I	2,09	0,36	0,069	0,65	328,6	702,2	0,47	0,48
Bröllopsd. II	2,05	0,37	0,094	0,73	330,9	655,2	0,51	0,52
Sällskapsp.	2,22	0,34	0,079	0,61	312,6	702,6	0,44	0,46
V. didaktik	2,46	0,33	0,083	0,67	317,6	676,0	0,47	0,48

Satir	2,35	0,38	0,070	0,68	332,7	656,2	0,51	0,52
Kärlekspoesi	2,47	0,35	0,071	0,64	303,6	646,6	0,47	0,51
B. epik I	2,42	0,34	0,066	0,65	316,0	681,6	0,46	0,48
B. epik II	2,69	0,34	0,071	0,60	304,8	679,7	0,45	0,47
Psalm I	2,86	0,28	0,055	0,54	275,4	716,0	0,38	0,41
Psalm II	2,85	0,30	0,068	0,53	273,3	694,1	0,39	0,42
A. didaktik	2,50	0,29	0,074	0,66	300,9	703,4	0,43	0,45

c. Valda författare

	A	B	C	D	E	F	G	H
Stiernhielm	1,49	0,41	0,059	0,51	324,3	736,0	0,44	0,45
Spegel	2,66	0,35	0,071	0,64	305,3	640,3	0,48	0,50
Holmström	2,31	0,38	0,085	0,73	338,4	638,0	0,53	0,54
Dalin	2,38	0,28	0,062	0,56	281,9	729,3	0,39	0,40
Nordenflycht	1,89	0,34	0,056	0,52	304,1	754,3	0,40	0,41
Forsius	3,14	0,27	0,057	0,67	289,7	664,7	0,44	0,45
Wivallius	1,74	0,38	0,058	0,63	317,0	712,3	0,45	0,45
Skogekär B.	3,32	0,41	0,053	0,65	295,7	551,7	0,54	0,54
Columbus	1,38	0,40	0,108	0,81	363,1	691,3	0,53	0,54
Lucidor	2,37	0,32	0,074	0,63	302,2	680,0	0,44	0,47
Wexionius	1,71	0,41	0,105	0,79	360,0	656,3	0,55	0,59
Brenner	2,65	0,35	0,115	0,69	321,3	646,3	0,50	0,51
Rudeen	2,14	0,36	0,050	0,61	322,0	711,3	0,45	0,46
Dahlstierna	1,42	0,42	0,060	0,75	358,3	676,7	0,53	0,55
Runius	2,14	0,37	0,081	0,80	345,2	636,8	0,54	0,56
Frese	2,91	0,27	0,051	0,51	273,5	751,2	0,36	0,38
Gyllenborg	2,91	0,32	0,040	0,40	274,4	779,0	0,35	0,36

Tab. A 1.65 Singular- och pluralformerna av 1. och 2. personens pronomen i de olika textkategorierna i absoluta tal och i % av respektive klassers ord

	1. pers. pron.				2. pers. pron.			
	sing.		plur.		sing.	plur.		
	Abs	%	Abs.	%	Abs	%	Abs.	%
a. Perioderna								
I	39,2	84,8	7,0	15,2	16,3	74,5	5,6	25,5
II	33,3	86,1	5,4	13,9	14,8	84,4	2,7	15,6
III	28,3	85,9	4,7	14,1	20,8	80,8	4,9	19,2
IV	32,6	84,1	6,1	15,9	19,0	85,5	3,2	14,5
V	27,4	81,4	6,2	18,6	11,7	70,7	4,8	29,3
VI	27,2	82,3	5,9	17,7	22,7	81,0	5,3	19,0
VII	24,2	82,7	5,0	17,3	21,2	88,7	2,7	11,3
b. Genregrupperna								
V. epik	12,9	94,2	0,8	5,8	7,8	91,8	0,7	8,2
Panegyrik	10,4	46,4	12,0	53,6	15,7	80,1	3,9	19,9
Gravdikt I	13,8	70,8	5,7	29,2	13,0	92,2	1,1	7,8
Gravdikt II	13,9	58,4	9,9	41,6	11,4	80,3	2,8	19,7
Bröllopsdikt I	18,2	83,5	3,6	16,5	10,6	55,5	8,5	44,5
Bröllopsd. II	23,5	83,3	4,7	16,7	5,4	30,7	12,2	69,3
Sällskapsp.	42,1	85,4	7,2	14,6	15,8	76,7	5,8	23,3
V. didaktik	24,4	79,2	6,4	20,8	23,6	94,4	1,4	5,6
Satir	41,2	94,1	2,6	5,9	24,4	93,1	1,8	6,9
Kärlekspoesi	70,0	97,0	2,2	3,0	27,2	85,3	4,7	14,7

B. epik I	22,0	77,2	6,5	22,8	18,6	78,8	5,0	21,2
B. epik II	28,6	89,7	3,3	10,3	17,0	83,7	3,7	16,3
Psalm I	40,3	87,4	5,8	12,6	28,0	89,7	3,2	10,3
Psalm II	44,1	82,1	9,6	17,9	34,2	93,2	2,5	6,8
A. didaktik	11,3	61,4	7,1	38,6	22,2	86,4	3,5	13,6

c. Valda författare

	A	B	C	D	E	F	G	H
Stiernhielm	15,1	62,4	9,1	37,6	13,0	83,3	2,6	16,7
Spegel	37,8	79,9	9,5	20,1	13,1	94,9	0,7	5,1
Holmström	44,3	78,9	11,9	21,1	16,7	90,3	1,8	9,7
Dalin	31,0	79,9	7,8	20,1	23,7	88,1	3,2	11,9
Nordenflycht	18,9	83,6	3,7	16,4	16,5	76,0	5,2	24,0
Forsius	69,7	90,9	7,0	9,1	12,3	50,6	12,0	49,4
Wivallius	42,0	94,0	2,7	6,0	19,7	76,7	6,0	23,3
Skogekär B.	81,7	93,2	6,0	6,8	18,7	94,9	1,0	5,1
Columbus	21,8	80,8	5,3	19,2	18,0	82,8	3,8	17,2
Lucidor	27,2	85,8	4,5	14,2	11,0	71,0	4,5	29,0
Wexionius	14,0	63,6	8,0	36,4	28,0	84,0	5,3	16,0
Brenner	21,8	92,6	1,8	7,4	17,8	77,2	5,3	22,7
Rudeen	14,3	74,3	5,0	25,9	13,3	56,3	10,3	43,7
Runius	16,0	73,2	5,8	26,8	14,7	80,0	3,7	20,0
Frese	23,5	86,0	3,8	14,0	18,3	66,7	9,2	33,3
Gyllenborg	13,6	98,6	0,2	1,4	13,0	95,6	0,6	4,4

Tab. A 1. 66 Berättande stil (klasserna F1e, Vb1, Vb2a och Ab1) och beskrivande stil (klasserna F1h, Av1, Vb2b och AB2) i de olika textkategorierna. Medelvärden och relationsmått

a. Perioderna

	F1e	F1h	F1e/F1h	Vb1	Av1	Vb1/Av1	Vb2a	Vb2b	Vb2a/Vb2b	Ab1	Ab2	Av1/Ab2
I	51,3	73,3	0,70	268,9	108,5	2,48	19,1	45,8	0,42	28,3	32,6	0,87
II	45,4	76,6	0,59	258,9	126,9	2,04	22,2	44,5	0,50	27,5	26,8	1,03
III	39,2	74,0	0,53	249,8	120,8	2,07	23,5	37,7	0,62	32,7	26,0	1,26
IV	42,5	85,9	0,49	264,8	111,5	2,37	24,1	40,6	0,59	33,1	32,6	1,02
V	39,0	79,0	0,49	266,4	101,5	2,62	22,3	40,2	0,55	29,8	32,1	0,93
VI	45,6	71,7	0,64	279,6	94,0	2,97	19,0	36,7	0,52	26,2	31,4	0,83
VII	43,9	72,5	0,61	279,5	117,5	2,38	14,5	34,5	0,42	25,3	31,5	0,80

b. Genregrupperna

	F1e	F1h	F1e/F1h	Vb1	Av1	Vb1/Av1	Vb2a	Vb2b	Vb2a/Vb2b	Ab1	Ab2	Av1/Ab2
V. epik	72,2	86,4	0,84	264,2	110,5	2,39	16,3	26,2	0,62	29,7	37,8	0,79
Panegyrik	32,6	84,0	0,39	240,8	136,9	1,76	21,2	31,2	0,68	27,8	29,8	0,93
Gravdikt I	59,0	73,7	0,80	246,0	121,5	2,02	26,7	41,1	0,65	31,8	34,6	0,92
Gravdikt II	43,2	86,1	0,50	251,7	113,6	2,22	26,3	34,9	0,75	32,7	34,1	0,96
Bröllopsdi. I	53,4	71,2	0,75	264,6	117,2	2,26	20,2	38,8	0,52	28,5	25,9	1,10
Bröllopsd. II	36,4	85,9	0,42	256,2	114,5	2,24	23,2	38,4	0,60	31,2	28,4	1,10
Sällskapsp.	29,9	68,8	0,43	268,4	118,5	2,35	18,7	37,5	0,50	26,1	32,1	0,81
V. didaktik	49,6	87,6	0,57	277,5	106,8	2,60	21,6	46,0	0,47	26,4	25,8	1,02
Satir	49,9	78,8	0,63	285,5	112,3	2,54	25,5	44,8	0,57	28,1	27,8	1,01
Kärlekspoesi	26,1	70,7	0,37	271,9	104,3	2,61	21,6	46,6	0,46	37,4	22,8	1,64
B. epik I	48,8	96,9	0,50	268,5	99,4	2,70	21,0	40,8	0,51	29,7	36,7	0,81
B. epik II	52,3	79,6	0,66	280,9	95,0	2,96	18,9	35,5	0,53	24,7	34,4	0,72
Psalm I	39,8	62,2	0,64	282,9	92,8	3,05	22,0	37,3	0,59	25,1	34,9	0,72
Psalm II	26,5	55,4	0,48	285,2	93,4	3,05	16,4	41,3	0,40	26,7	28,1	0,95

A. didaktik	47,0	75,4	0,62	264,0	96,2	2,74	13,3	47,9	0,35	25,7	35,1	0,73

c. Valda författare

	F1e	F1h	F1e/F1h	Vb1	Av1	Vb1/Av1	Vb2a	Vb2b	Vb2a/Vb2b	Ab1	Ab2	Av1/Ab2
Stiernhielm	34,6	61,2	0,57	231,4	148,2	1,56	18,6	52,0	0,36	19,1	33,7	0,57
Spegel	46,0	91,2	0,50	281,2	94,6	2,97	24,1	44,1	0,55	28,8	30,0	0,96
Holmström	46,8	85,9	0,54	272,0	109,9	2,47	29,9	44,0	0,68	41,3	35,0	1,18
Dalin	34,9	67,9	0,51	270,1	106,3	2,54	17,9	37,3	0,48	27,1	30,0	0,90
Nordenfl.	43,6	78,3	0,56	265,4	132,0	2,01	16,8	34,3	0,49	23,2	29,7	0,78
Columbus	50,3	87,8	0,57	215,8	143,8	1,50	20,8	35,9	0,59	38,3	26,0	1,47
Lucidor	40,2	62,8	0,64	270,5	104,2	2,60	22,5	37,7	0,60	25,7	22,0	1,17
Wexionius	28,3	95,3	0,30	236,3	130,0	1,82	17,0	37,0	0,46	29,0	49,0	0,59
Brenner	60,0	95,8	0,63	268,8	90,0	2,99	20,5	32,0	0,64	29,5	31,0	0,95
Rudeen	42,7	87,7	0,49	272,0	113,7	2,39	20,3	35,7	0,57	22,3	31,3	0,71
Runius	60,5	80,5	0,75	254,0	103,5	2,45	26,0	54,2	0,48	34,7	30,8	1,13
Frese	30,3	74,7	0,41	290,2	91,2	3,18	17,5	30,5	0,57	22,3	31,8	0,70
Gyllenborg	73,4	72,8	1,00	291,6	100,8	2,89	19,6	25,8	0,76	19,6	31,4	0,62

Tab. A 1. 67 Personlig stil - opersonlig stil. Klasserna F1a och F1i, F1c och ordet *man*, kvoterna F1i/F1a och *man*/F1c samt summan F1i+*man* och kvoten F1i+*man*/f1a

a. Perioderna

	F1i	F1a	F1i/F1a	*man*	F1c	*man*/F1c	F1i+*man*	F1i+*man*/F1a
I	27,1	159,3	0,17	3,8	112,4	0,03	30,9	0,19
II	26,5	135,7	0,20	6,5	90,3	0,07	33,0	0,24
III	20,5	120,3	0,17	5,7	75,5	0,08	26,2	0,22
IV	28,9	134,7	0,21	7,1	96,5	0,07	36,0	0,27
V	29,8	114,2	0,26	11,0	76,8	0,14	40,8	0,36
VI	22,0	131,8	0,17	7,6	80,7	0,09	29,6	0,22
VII	20,8	124,0	0,17	7,1	83,8	0,09	27,9	0,23

b. Genregrupperna

	F1i	F1a	F1i/F1a	*man*	F1c	*man*/F1c	F1i+*man*	F1i+*man*/F1a
V. epik	19,2	87,5	0,22	6,7	32,7	0,20	25,9	0,30
Panegyrik	19,7	97,0	0,20	4,7	71,1	0,07	24,4	0,25
Gravdikt I	25,8	102,0	0,25	6,2	47,6	0,13	32,0	0,31
Gravdikt II	26,3	92,6	0,28	8,4	53,0	0,16	34,7	0,37
Bröllopsd. I	23,3	99,6	0,23	8,6	46,5	0,18	31,9	0,32
Bröllopsd. II	32,0	93,7	0,34	12,2	55,6	0,22	44,2	0,47
Sällskapsp.	21,8	129,8	0,17	9,3	114,4	0,08	31,1	0,24
V. didaktik	32,1	127,1	0,25	9,3	69,8	0,13	41,4	0,33
Satir	29,3	140,2	0,21	17,0	76,5	0,22	46,3	0,33
Kärleksp.	27,3	183,5	0,15	4,4	163,7	0,03	31,7	0,17
B. epik I	30,7	117,3	0,26	7,9	59,9	0,13	38,6	0,33
B. epik II	25,6	128,8	0,20	6,5	77,1	0,08	32,1	0,25
Psalm I	21,4	177,9	0,12	3,3	138,3	0,02	24,7	0,14

Psalm II	20,0	203,4	0,10	2,5	160,0	0,02	22,5	0,11
A. didaktik	23,4	114,8	0,20	6,4	58,9	0,11	29,8	0,26

c. Valda författare

	F1i	F1a	F1i/ F1a	*man*	F1c	*man*/ F1c	F1i+ *man*	F1i+*man*/ F1a
Stiernhielm	13,6	102,9	0,13	3,4	78,0	0,04	17,0	0,17
Spegel	40,8	146,4	0,28	13,0	104,4	0,12	53,8	0,37
Holmström	31,7	146,3	0,22	6,3	113,6	0,06	38,0	0,26
Dalin	21,9	124,4	0,18	12,5	97,2	0,13	34,4	0,28
Nordenfl.	22,3	102,0	0,22	4,1	70,6	0,06	26,4	0,26
Columbus	21,5	102,3	0,21	4,3	45,8	0,09	25,8	0,25
Lucidor	17,2	110,8	0,16	6,2	82,0	0,08	23,4	0,21
Wexionius	24,0	109,7	0,22	5,7	73,7	0,08	29,7	0,27
Brenner	33,3	117,8	0,28	6,0	57,0	0,11	39,3	0,33
Rudeen	32,7	98,0	0,33	7,3	48,7	0,15	40,0	0,41
Runius	37,5	118,0	0,32	11,5	56,3	0,20	49,0	0,42
Frese	22,3	119,7	0,19	5,7	83,2	0,07	28,0	0,23
Gyllenborg	17,0	96,0	0,18	12,0	27,4	0,44	29,0	0,30

Tab. A 1. 68 Delklasser av indefinita pronomen i de olika textkategorierna

F11a = *all* med böjningsformer
F11b = *annan*
F11c = *mången*
F11d = *man*
F11e = *någon*
F11f = *ingen*
F11g = F11b + F11c + F11d + F11e

a. Perioderna

	F11a	F11b	F11c	F11d	F11e	F11f	F11g
I	22,5	3,2	6,7	3,8	2,6	5,9	16,3
II	19,4	7,4	6,7	6,5	3,5	8,4	24,1
III	19,9	5,5	5,5	5,7	4,5	5,4	21,2
IV	20,6	4,5	4,6	7,1	5,1	7,7	21,3
V	15,0	5,6	4,2	11,0	4,6	6,2	25,5
VI	17,0	5,5	3,5	7,6	3,7	5,7	20,3
VII	16,4	3,8	1,8	7,1	2,5	4,3	15,2

b. Genregrupperna

	F11a	F11b	F11c	F11d	F11e	F11f	F11g
V. epik	9,5	2,2	2,8	6,7	2,3	4,8	14,0
Panegyrik	22,1	3,8	4,4	4,7	2,7	4,1	15,6
Gravdikt I	19,3	3,9	4,3	6,2	2,7	6,9	17,1
Gravdikt II	15,1	5,6	4,6	8,4	4,6	7,2	22,8
Bröllopsd. I	16,5	7,0	4,1	8,6	4,0	4,3	23,7
Bröllopsd. II	14,1	5,7	6,1	12,2	5,3	3,7	29,3
Sällskapsp.	16,7	6,2	5,2	9,3	2,9	5,0	23,6

V. didaktik	25,3	6,0	3,7	9,3	5,9	9,8	24,9
Satir	13,7	6,9	7,3	17,0	6,0	6,3	32,2
Kärleksp.	14,7	6,1	6,4	4,4	3,6	10,3	20,5
B. epik I	19,3	6,3	2,8	7,9	6,3	7,0	23,3
B. epik II	15,5	3,6	3,0	6,5	3,5	4,5	16,6
Psalm I	18,2	2,8	1,9	3,3	3,2	6,5	11,2
Psalm II	26,1	2,2	3,6	2,5	1,6	5,3	9,9
A. didaktik	18,8	5,8	3,9	6,4	3,5	6,4	19,6

c. Valda författare

	F11a	F11b	F11c	F11d	F11e	F11f	F11g
Stiernhielm	22,0	5,4	2,8	3,4	1,0	11,0	12,6
Spegel	22,2	6,4	5,8	13,0	6,5	7,7	31,7
Holmström	15,2	5,5	3,6	6,3	7,9	10,4	23,3
Dalin	18,4	4,3	2,7	12,5	0,5	2,8	20,0
Nordenfl.	17,6	3,9	1,8	4,1	3,4	5,5	13,2
Columbus	21,8	4,5	4,0	4,3	2,3	6,3	15,1
Lucidor	21,7	5,3	4,5	6,2	6,0	5,8	22,0
Wexionius	25,0	3,7	2,0	5,7	2,3	6,0	13,7
Brenner	13,3	5,0	3,8	6,0	5,0	7,5	19,9
Rudeen	20,0	3,7	6,3	7,3	6,7	8,3	24,0
Runius	13,0	5,2	3,8	11,5	3,5	6,8	24,0
Frese	15,2	5,0	2,5	5,7	4,3	4,2	17,5
Gyllenborg	6,8	3,2	1,0	12,0	2,8	2,8	19,0

Tab. A 1. 69a-c Definita och indefinita ord samt dialogens ord i de olika textkategorierna

a. Perioderna

	F1e	F1h	F1e+ F1h	F1k	F11g	F1k+ F11g	Def.+ Indef.	Indef./ Def.	Dial. F1c+ F1d	Dial:/ Def+ Indef.
I	51,3	73,3	124,6	30,0	16,3	176,5	170,9	0,37	167,5	0,98
II	45,4	76,7	122,1	29,5	24,1	53,6	175,1	0,44	143,5	0,82
III	39,3	74,0	113,3	36,1	21,2	57,3	170,6	0,51	130,8	0,77
IV	42,5	85,9	128,4	36,1	21,3	57,4	185,8	0,45	152,0	0,82
V	39,0	79,0	118,0	42,3	25,5	67,8	185,8	0,57	125,8	0,68
VI	45,6	71,7	117,3	36,9	20,3	57,2	174,5	0,49	143,1	0,82
VII	43,9	72,5	116,4	41,7	15,2	56,9	173,3	0,49	146,7	0,85

b. Genregrupperna

	F1e	F1h	F1e+ F1h	F1k	F11g	F1k+ F11g	Def.+ Indef.	Indef./ Def.	Dial. F1c+ F1d	Dial:/ Def+ Indef.
V. epik	72,2	86,4	158,6	47,9	14,0	61,9	220,5	0,39	59,3	0,27
Panegyrik	32,6	84,0	116,6	36,3	15,6	51,9	168,5	0,45	128,7	0,76
Gravdikt I	59,0	73,7	132,7	41,6	17,1	58,7	191,4	0,44	89,5	0,47
Gravdikt II	43,2	86,1	129,3	49,3	22,8	72,1	201,4	0,56	91,9	0,46

Bröll-d. I	53,4	71,2	124,6	46,6	23,7	70,3	194,9	0,56	87,1	0,45
Bröll-d. II	36,4	85,9	122,3	50,5	29,3	79,8	202,1	0,65	107,3	0,53
Sällskapsp	29,9	68,8	98,7	38,8	23,6	62,4	161,1	0,63	162,7	1,01
V. didaktik	49,6	77,6	137,2	40,7	24,0	65,6	202,8	0,48	118,9	0,59
Satir	49,9	78,8	128,7	45,2	32,2	77,4	206,1	0,60	126,2	0,61
Kärleksp.	26,1	70,7	96,8	34,7	20,5	55,2	152,0	0,57	247,3	1,63
B. epik I	48,8	96,9	145,7	32,5	23,3	55,8	201,5	0,38	109,0	0,54
B. epik II	52,3	79,6	131,9	34,1	16,6	50,7	182,6	0,38	127,1	0,70
Psalm I	39,8	62,2	102,0	23,6	11,2	34,8	136,8	0,34	225,3	1,65
Psalm II	26,5	55,4	81,9	15,2	9,9	25,1	107,0	0,31	269,8	2,52
A. didaktik	47,0	75,4	122,4	37,5	19,6	57,1	179,5	0,47	115,2	0,64

c. Valda författare

	F1e	F1h	F1e+ F1h	F1k	F11g	F1k+ F11g	Def.+ Indef.	Indef./ Def.	Dial. F1c+ F1d	Dial:/ Def+ Indef.
Stiernhielm	34,6	61,2	95,8	40,9	12,6	53,5	149,3	0,56	122,6	0,82
Spegel	46,0	91,2	137,2	22,5	31,7	54,2	191,4	0,40	146,8	0,77
Holmström	46,8	85,9	132,7	44,5	23,3	67,8	200,5	0,51	157,8	0,79
Dalin	34,9	67,9	102,8	48,3	20,0	68,3	171,1	0,66	158,9	0,93
Nordenfl.	43,6	78,3	121,9	40,9	13,2	54,1	176,0	0,44	126,3	0,72
Columbus	50,3	87,8	138,1	52,5	15,1	67,6	205,7	0,49	91,8	0,45
Lucidor	40,2	62,8	103,0	32,0	22,0	54,0	157,0	0,52	121,7	0,78
Wexionius	28,3	95,3	123,6	60,0	13,7	74,7	197,3	0,60	139,7	0,71
Brenner	60,0	95,8	155,8	46,8	19,8	66,6	222,4	0,43	108,5	0,49
Rudeen	42,7	87,7	130,4	33,0	24,0	57,0	187,4	0,44	103,4	0,55
Runius	60,5	80,5	141,0	47,7	24,0	71,7	212,7	0,51	92,3	0,43
Frese	30,3	74,7	105,0	32,8	17,5	50,3	155,3	0,48	167,9	1,08
Gyllenborg	73,4	72,8	146,2	57,0	19,0	76,0	222,2	0,52	61,8	0,28

Tab. A 1. 70 Antalet *den* och *en* i de olika textkategorierna och per substantiv

a. Perioderna

	den	en	summa	en/den	S	Av/S	den/S	en/S	den+en /S
I	22,5	25,2	47,7	1,12	413,6	0,33	0,054	0,061	0,115
II	21,1	24,9	46,0	1,18	407,6	0,40	0,052	0,061	0,113
III	25,1	26,9	52,0	1,08	420,7	0,39	0,060	0,064	0,124
IV	28,5	26,7	55,2	0,93	394,1	0,37	0,072	0,068	0,140
V	23,8	31,6	55,4	1,33	416,1	0,32	0,057	0,076	0,133
VI	21,7	26,1	47,8	1,20	423,7	0,30	0,051	0,062	0,113
VII	23,8	30,0	53,8	1,27	469,2	0,32	0,051	0,064	0,115

b. Genregrupperna

	den	en	summa	en/den	S	Av/S	den/S	en/S	den+en /S
V. epik	25,9	35,3	61,2	1.37	499,5	0,33	0,052	0,071	0,123
Panegyrik	31,5	26,4	58,3	0,83	498,5	0,36	0,063	0,053	0,117

Gravdikt I	25,1	33,8	58,9	1,35	436,8	0,36	0,057	0,077	0,135
Gravdikt II	26,7	33,5	60,2	1,25	437,5	0,34	0,061	0,077	0,138
Bröll-dikt I	21,8	28,3	50,1	1,30	437,7	0,36	0,050	0,065	0,114
Bröll-dikt II	26,6	37,6	64,2	1,41	394,1	0,37	0,067	0,095	0,163
Sällskapsp.	20,2	27,5	47,7	1,37	424,1	0,34	0,048	0,064	0,112
V. didaktik	28,7	29,9	58,6	1,04	398,8	0,32	0,072	0,075	0,147
Satir	24,3	36,7	61,0	1,52	370,5	0,37	0,066	0,099	0,165
Kärleksp.	23,9	24,4	47,7	1,02	374,5	0,35	0,064	0,065	0,127
B. epik I	30,7	24,7	55,4	0,81	413,0	0,34	0,074	0,050	0,134
B. epik II	19,9	23,7	43,6	1,19	398,7	0,34	0,050	0,059	0,109
Psalm I	21,0	17,4	38,4	0,83	432,9	0,28	0,049	0,040	0,089
Psalm II	17,2	10,6	27,8	0,62	409,0	0,30	0,042	0,026	0,068
A. didaktik	24,4	29,2	53,6	1,19	439,8	0,29	0,055	0,066	0,122

c. Valda författare

	den	en	summa	en/den	S	Av/S	den/S	en/S	den+en /S
Stiernhielm	22,8	30,0	52,8	1,44	504,6	0,41	0,045	0,059	0,105
Spegel	23,2	19,4	42,6	0,83	359,1	0,35	0,065	0,054	0,119
Holmström	28,5	36,4	64,9	1,27	366,8	0,38	0,078	0,099	0,177
Dalin	25,2	34,0	59,2	1,35	459,2	0,28	0,055	0,074	0,129
Nordenfl.	26,8	28,9	55,7	1,08	488,9	0,34	0,055	0,059	0,114
Columbus	30,5	32,0	62,5	1,05	475,5	0,40	0,064	0,067	0,131
Lucidor	22,0	26,2	48,2	1,19	409,5	0,32	0,054	0,064	0,118
Wexionius	39,3	42,3	91,6	1,08	420,0	0,41	0,094	0,101	0,194
Brenner	30,8	36,8	67,6	1,19	377,5	0,35	0,082	0,097	0,179
Rudeen	26,0	25,7	51,7	0,99	439,3	0,36	0,059	0,059	0,118
Runius	20,1	34,0	54,1	1,64	382,8	0,37	0,053	0,089	0,141
Frese	22,5	24,0	46,5	1,06	461,2	0,27	0,049	0,052	0,101
Gyllenborg	23,2	40,8	64,0	1,76	487,4	0,32	0,048	0,084	0,131

Tab. A 1. 71 Första och andra personens personliga (P) och possessiva (p) pronomen i de olika textkategorierna. Medelvärden av P och p, medelvärden av deras summor samt P/p

a. Perioderna

	P	p	P+p	P/p
I	116,2	47,1	163,1	2,47
II	98,9	41,3	140,2	2,39
III	88,9	38,0	126,9	2,34
IV	99,8	48,0	147,8	2,08
V	80,7	36,7	117,4	2,20
VI	93,3	44,7	137,7	2,09
VII	88,9	54,5	143,4	1,63

b. Genregrupperna

	P	p	P+p	P/p

V. epik	35,7	23,0	58,7	1,55
Panegyrik	69,5	53,9	123,4	1,29
Gravdikt I	54,4	32,3	86,7	1,68
Gravdikt II	56,9	30,6	87,5	1,86
Bröllopsd. I	54,2	22,3	76,5	2,43
Bröllopsd. II	62,4	25,5	87,9	2,45
Sällskapsp.	104,2	52,3	156,5	1,92
V. didaktik	84,7	32,7	117,4	2,59
Satir	96,2	27,8	124,0	3,46
Kärleksp.	163,0	78,0	241,0	2,09
B. epik I	76,2	26,6	102,8	2,86
B. epik II	84,2	38,1	122,3	2,21
Psalm I	145,5	78,0	223,5	1,86
Psalm II	183,3	85,4	268,7	2,15
A. didaktik	74,9	37,9	112,8	1,98

c. Valda författare

	P	p	P+p	P/p
Stiernhielm	65,6	46,2	111,8	1,42
Spegel	105,8	38,7	144,5	2,73
Holmström	107,8	47,5	155,3	2,27
Dalin	95,7	58,3	154,0	1,64
Nordenfl.	68,2	51,5	119,7	1,32
Columbus	57,8	32,8	90,6	1,76
Lucidor	81,5	37,7	119,2	2,16
Wexionius	86,3	48,0	134,3	1,80
Brenner	66,5	30,0	96,5	2,22
Rudeen	59,3	31,3	90,7	1,89
Runius	64,5	25,7	90,2	2,51
Frese	96,7	55,5	152,2	1,74
Gyllenborg	40,8	20,0	60,8	2,04

Tab. A 1. 72 Totalitetsord i de olika textkategorierna.
A *all* B *båda, bägge* C *enda* D *hwarje* E A+B+C+D
F *hel, ganska* G *helt, alldeles* H *alltid* I *öfweralt* J F+G+H+I
K E+J

a. Perioderna

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
I	23,0	0,4	0,3	0,1	23,8	1,0	0,3	1,5	0,1	2,9	26,8
II	19,9	0,4	0,8	0,3	21,3	1,1	0,3	3,0	0,2	4,5	25,8
III	20,7	0,7	0,4	0,4	22,2	1,2	1,3	2,5	0,4	5,4	27,6
IV	21,5	0,5	0,8	0,3	23,1	1,7	1,2	1,8	0,1	4,7	27,8
V	15,5	0,6	0,4	0,4	16,9	1,6	1,4	1,1	0,2	4,4	21,3
VI	17,7	0,4	0,4	0,7	19,2	1,3	1,0	1,0	0,0	3,3	22,6
VII	17,1	0,8	1,3	0,7	20,0	1,4	0,4	0,9	0,0	2,7	22,7

b. Genregrupperna

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
V. epik	13,1	0,2	1,2	0,2	14,7	2,9	0,8	0,3	0,2	4,2	18,9

Panegyrik	22,7	0,6	1,4	0,3	25,0	1,8	0,1	1,6	0,2	3,7	28,7
Gravdikt I	19,4	0,1	0,6	0,3	20,4	2,5	0,5	2,4	0,0	5,4	25,8
Gravdikt II	16,1	0,2	0,4	0,3	17,0	1,4	1,2	1,1	0,3	4,0	21,0
Bröllopsd. I	17,6	1,6	1,0	0,8	21,0	2,0	1,2	1,0	0,1	4,3	25,3
Bröllopsd II	14,7	1,9	0,2	0,4	17,2	1,5	1,6	1,7	0,3	5,1	22,3
Sällskapsp.	17,5	1,0	0,5	0,7	19,7	1,2	0,8	0,7	0,4	3,1	22,8
V. didaktik	26,5	0,4	0,6	0,5	28,0	0,6	1,5	2,3	0,0	4,4	32,4
Satir	14,7	0,5	0,3	0,9	16,4	1,2	1,3	2,2	0,2	4,9	21,3
Kärleksp.	15,6	0,5	1,4	0,5	18,0	0,6	0,7	1,7	0,1	3,1	21,1
B. epik I	19,5	0,1	0,3	0,1	20,0	1,4	1,6	0,8	0,3	4,1	24,1
B. epik II	16,2	0,2	0,4	0,7	17,5	1,5	0,9	0,7	0,5	3,6	21,1
Psalm I	18,9	0,2	1,1	0,3	20,5	1,0	0,8	1,6	0,0	3,4	23,9
Psalm II	27,4	0,2	0,9	0,5	29,0	0,6	1,5	2,2	0,1	4,4	33,4
A. didaktik	19,7	0,3	0,4	0,4	20,8	2,3	1,0	0,4	0,0	3,7	24,5

c. Valda författare

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Stiernhielm	22,7	0,2	0,7	0,1	23,7	1,3	0,2	0,5	0,0	2,0	25,7
Spegel	24,2	0,2	0,0	0,1	24,5	1,8	1,9	2,1	0,2	6,0	30,5
Holmström	16,4	0,9	1,1	0,5	18,9	1,7	1,5	3,6	0,1	6,9	25,8
Dalin	19,9	0,9	0,8	0,7	22,3	1,5	0,4	1,1	0,0	3,0	25,3
Nordenfl.	18,5	1,0	1,5	0,4	21,4	1,3	0,1	0,6	0,1	2,1	23,5
Columbus	22,8	0,8	0,3	0,5	24,4	2,0	0,3	1,5	0,5	4,3	28,7
Lucidor	22,8	0,8	0,5	0,3	24,5	0,8	1,8	2,5	0,0	5,1	29,7
Wexionius	26,3	0,3	0,3	0,0	27,0	2,3	1,0	0,7	0,0	4,0	31,0
Brenner	14,3	0,3	0,8	0,8	16,3	0,0	0,5	1,3	0,5	2,3	18,8
Rudeen	20,0	0,0	0,3	0,7	21,0	1,0	0,0	0,0	0,0	1,0	22,0
Runius	13,7	0,7	1,2	0,0	15,5	3,0	1,2	1,7	0,2	6,2	21,7
Frese	15,2	0,3	0,2	0,6	16,2	1,5	0,3	0,0	0,2	2,0	18,2
Gyllenborg	6,8	0,4	1,8	0,8	9,8	2,4	0,9	0,2	0,0	2,6	12,4

Tab. A 1. 73 Medelvärden för negerande ord i de olika textkategorierna

a. Perioderna

	Ab6a	aldrig	F11b	S:o-	Av:o-	Summa
I	21,3	2,8	6,1	1,7	2,8	34,6
II	22,0	1,8	8,9	2,5	2,6	37,9
III	26,6	2,6	5,7	2,6	5,8	43,3
IV	27,0	3,1	8,1	2,7	4,4	45,3
V	28,9	2,3	6,3	1,6	4,4	43,5
VI	26,1	3,1	6,2	3,5	3,2	42,1
VII	25,0	2,7	4,5	4,2	3,5	39,8

b. Genregrupperna

	Ab6a	aldrig	F11b	S:o-	Av:o-	Summa
V. epik	15,3	1,9	4,8	3,4	3,1	28,5
Panegyrik	18,3	2,3	4,4	3,0	4,2	32,2

Gravdikt I	29,2	3,3	7,8	3,5	3,2	47,0
Gravdikt II	22,4	1,8	7,4	2,7	5,8	41,1
Bröllopsd. I	27,2	2,0	4,5	1,3	4,7	39,7
Bröllopsd. II	26,0	1,8	3,9	1,7	4,9	38,3
Sällskapsp.	28,2	2,0	5,1	3,3	2,3	40,9
V. didaktik	32,3	5,1	10,3	6,2	4,1	58,0
Satir	39,4	2,5	7,0	2,4	3,7	55,4
Kärleksp.	30,2	5,8	11,0	3,2	4,1	54,3
B. epik I	26,1	3,8	7,1	2,6	5,0	44,6
B. epik II	25,2	1,7	4,9	4,0	4,3	40,1
Psalm I	24,2	1,2	6,0	1,6	3,4	36,4
Psalm II	23,9	1,7	5,5	2,2	2,9	36,2
A. didaktik	23,2	1,1	6,8	2,8	3,1	37,0

c. Valda författare

	Ab6a	aldrig	F11b	S:o-	Av:o-	Summa
Stiernhielm	11,6	1,4	11,6	2,7	5,0	32,3
Spegel	32,3	3,4	8,0	1,9	2,8	48,4
Holmström	30,0	5,0	11,1	2,9	4,8	53,8
Dalin	26,9	2,3	3,9	2,8	3,2	39,1
Nordenfl.	23,8	3,9	5,7	5,9	4,3	43,6
Columbus	20,3	3,3	5,8	1,3	7,8	38,3
Lucidor	27,3	2,0	6,5	4,8	6,2	46,8
Wexionius	19,3	0,7	6,0	2,3	4,7	33,0
Brenner	18,0	1,0	8,3	2,8	6,8	36,8
Rudeen	39,0	2,0	8,0	1,3	5,7	58,7
Runius	31,5	2,7	7,2	0,7	6,0	48,0
Frese	23,3	0,7	4,3	2,7	2,8	34,0
Gyllenborg	28,2	2,4	3,0	2,8	2,8	39,2

Tab. A 1. 74 Ord för motsats, obundet sammanhang och bundet sammanhang i de olika textkategorierna

A Motsats

Aa *doch* Ab *men* Ac Ab6d Ad Summa adversativa ord. Ae Konc. Af Aa - Ae

B Obundet sammanhang

Ba *och* Bb *samt* Bc *eller* Bd Ab6e Be Ba - Bd

C Bundet sammanhang

Ca *ty* Cb F2fa Cc Ab6c Cd Ca - Cc

a. Perioderna

	Aa	Ab	Ac	Ad	Ae	Af	Ba	Bb	Bc	Bd	Be	Ca	Cb	Cc	Cd
I	4,2	5,8	1,8	11,7	1,4	13,1	80,7	2,0	3,3	11,2	97,8	5,3	0,5	5,3	10,9
II	5,6	7,0	1,7	14,4	3,4	17,7	95,7	3,1	2,3	10,2	111,3	2,6	0,3	2,4	5,3
III	4,3	10,5	4,5	19,3	4,0	23.3	81,7	9,9	3,1	6,8	92,5	4,7	1,3	4,3	10,3
IV	6,3	12,5	2,6	21,4	3,6	25,0	74,3	1,0	2,5	7,6	85,4	5,2	0,7	3,3	9,1
V	7,5	12,3	2,4	22,0	3,9	26,0	72,2	1,0	2,6	8,3	84,2	5,9	0,6	2,8	9,4
VI	6,3	12,4	2,1	20,9	4,5	25,3	70,9	0,8	2,4	7,9	82,0	5,3	0,5	2,7	8,6
VII	5,3	14,7	1,0	20,9	2,6	23,5	76,7	0,7	2,0	3,9	83,3	2,7	0,1	1,9	4,7

b. Genregrupperna

	Aa	Ab	Ac	Ad	Ae	Af	Ba	Bb	Bc	Bd	Be	Ca	Cb	Cc	Cd
V. epik	3,3	15,5	1,0	19,8	2,1	21,9	75,1	0,5	0,6	3,9	80,1	2,2	0,3	1,1	3,6
Panegyrik	4,2	9,6	1,7	15,6	2,8	18,4	83,9	1,0	1,2	6,6	92,7	1,5	0,4	2,2	4,1
Gravdikt I	6,8	12,2	2,3	21,3	5,3	26,6	76,0	0,6	3,3	7,5	87,4	4,0	0,4	3,4	7,8
Gravdikt II	4,7	11,9	2,5	18,3	4,3	23,4	72,9	1,6	2,6	8,7	85,8	4,7	0,9	3,3	8,9
Bröllopsd. I	5,0	12,7	2,3	20,0	2,6	22,6	76,3	2,8	2,3	7,3	88,7	3,6	0,9	3,3	7,8
Bröllopsd.II	7,2	10,2	3,9	21,3	4,6	25,9	70,8	0,9	3,1	9,8	84,9	3,5	0,5	3,7	7,8
Sällskapsp.	6,0	12,2	1,3	19,3	2,8	22,1	73,5	0,1	1,7	6,0	82,3	3,9	0,5	2,5	6,9
V. didaktik	5,9	8,5	2,1	16,5	4,4	20,9	73,9	0,2	4,4	9,0	87,5	4,8	0,3	4,1	9,2
Satir	6,4	15,1	3,1	24,7	4,4	29,1	67,1	0,6	2,2	7,2	77,3	7,4	1,1	2,8	11,3
Kärleksp.	8,3	12,3	3,1	23,7	3,7	27,4	67,5	0,5	3,3	6,8	78,0	4,3	0,2	1,9	6,4
B. epik I	5,7	14,4	2,0	22,1	2,9	25,0	79,7	1,7	2,2	7,8	91,4	6,0	0,8	2,2	9,1
B. epik II	6,2	11,7	3,0	20,7	3,5	24,2	74,8	0,6	2,7	8,1	86,2	5,7	0,8	2,9	9,4
Psalm I	5,9	9,5	1,1	16,5	2,7	19,2	82,9	1,6	1,9	5,2	91,6	5,9	0,3	3,5	9,7
Psalm II	4,7	9,0	1,6	15,3	2,5	17,8	83,5	1,9	2,2	7,4	95,0	6,4	0,6	4,2	11,2
A. didaktik	5,4	13,5	3,7	22,6	3,5	26,1	80,9	1,0	2,3	11,7	95,9	6,2	0,8	2,7	9,7

c. Valda författare

	Aa	Ab	Ac	Ad	Ae	Af	Ba	Bb	Bc	Bd	Be	Ca	Cb	Cc	Cd
Stiernhielm	3,9	9,6	1,0	14,5	1,3	17,8	135,2	3,9	2,4	7,4	148,9	1,9	0,1	2,0	4,0
Spegel	5,3	17,8	2,6	25,7	4,5	30,2	87,2	2,8	1,8	7,9	99,9	10,3	0,9	3,8	15,0
Holmström	7,4	14,0	2,5	23,9	3,1	27,0	55,9	0,5	2,1	7,4	66,1	5,4	0,6	2,7	8,7
Dalin	7,8	16,9	0,9	25,7	3,3	29,0	65,1	0,2	1,9	3,3	70,5	1,8	0,0	1,5	3,3
Nordenfl.	3,9	12,2	0,7	16,7	2,0	18,8	88,8	0,2	2,2	3,7	94,9	2,7	0,1	1,6	4,5
Columbus	5,5	11,3	1,8	18,5	1,5	20,0	87,3	2,8	1,8	9,0	100,8	2,0	0,8	2,5	5,3
Lucidor	4,0	10,8	5,5	20,3	6,2	26,5	82,2	0,1	4,0	6,3	92,7	6,3	1,5	6,2	14,0
Wexionius	5,7	5,0	5,0	15,7	3,0	18,7	92,7	0,7	4,0	5,3	102,7	1,3	0,0	1,7	3,0
Brenner	6,8	11,8	4,8	23,3	8,0	31,3	60,0	0,5	7,3	4,0	71,8	3,0	1,5	2,3	6,8
Rudeen	6,7	18,7	3,0	28,3	2,7	31,0	68,7	0,3	3,0	7,3	78,7	2,7	0,0	3,3	6,0
Runius	8,3	16,5	2,3	27,2	5,7	32,8	74,3	0,3	3,8	12,3	91,3	7,5	0,2	2,8	10,5
Frese	8,3	8,8	1,5	18,7	1,7	20,3	79,2	0,8	2,0	5,2	87,2	4,2	0,2	1,3	5,7
Gyllenborg	1,8	18,2	1,2	21,2	2,2	23,4	65,0	0,2	0,4	1,8	67,4	0,4	0,0	0,0	0,4

Tab. A 1. 75 Textbindning i de olika textkategorierna
A = obundet sammanhang
B = bundet sammanhang
C = Adversativa och koncessiva ord

a. Perioderna

	A	B	C	Summa	A %	B %	C %	B/A	C/A	C/B
I	97,8	10,9	13,1	121,8	80,3	8,9	10,8	.111	.133	1,202
II	111,3	5,3	17,7	134,3	82,9	3,9	13,2	.048	.159	3,340
III	92,5	10,3	23.3	126,1	73,4	8,2	18,5	.111	.252	2,262
IV	85,4	9,1	25,0	119,5	71,5	7,6	20,9	.107	.293	2,747
V	84,2	9,4	26,0	119,6	70,4	7,9	21,7	.112	.309	2,766
VI	82,0	8,6	25,3	115,9	70,8	7,4	21,8	.105	.309	2,942
VII	83,3	4,7	23,5	111,5	74,7	4,2	21,1	.056	.282	5,000

b. Genregrupperna

	A	B	C	Summa	A %	B %	C %	B/A	C/A	C/B
V. epik	80,1	3,6	21,9	105,6	75,9	3,4	20,7	.045	.273	6,528
Panegyrik	92,7	4,1	18,4	115,2	80,5	3,6	16,0	.044	.198	4,488
Gravdikt I	87,4	7,8	26,6	121,8	71,8	6,4	21,8	.089	.304	3,410
Gravdikt II	85,8	8,9	23,4	118,1	72,6	7,5	19,8	.104	.273	2,629
Bröllopsdi. I	88,7	7,8	22,6	119,1	74,5	6,5	19,0	.088	.255	2,897
Bröllopsd. II	84,9	7,8	25,9	118,6	71,6	6,6	21,8	.092	.305	3,321

Sällskapsp.	82,3	6,9	22,1	111,3	73,9	6,2	19,9	.084	.269	3,203
V. didaktik	87,5	9,2	20,9	117,6	74,4	7,8	17,8	.105	.239	2,272
Satir	77,3	11,3	29,1	117,7	65,7	9,6	24,7	.146	.376	2,575
Kärlekspoesi	78,0	6,4	27,4	111,8	69,8	5,7	24,5	.082	.351	4,281
B. epik I	91,4	9,1	25,0	125,5	72,8	7,3	19,9	.100	.274	2.747
B. epik II	86,2	9,4	24,2	119,8	72,0	7,8	20,2	.109	.281	2,574
Psalm I	91,6	9,7	19,2	120,5	76,0	8,0	15,9	.106	.210	1,979
Psalm II	95,0	11,2	17,8	124,0	76,6	9,0	14,4	.118	.187	1.589
A. didaktik	95,9	9,7	26,1	131,7	72,8	7,4	19,8	.101	.272	2,690

c. Valda författare

	A	B	C	Summa	A %	B %	C %	B/A	C/A	C/B
Stiernhielm	148,9	4,0	17,8	170,7	87,2	2,3	10,4	.027	.120	4,450
Spegel	99,9	15,0	30,2	145,1	68,8	10,3	20,8	.150	.302	2,013
Holmström	66,1	8,7	27,0	101,8	64,9	8,5	26,5	.132	.408	3,103
Dalin	70,5	3,3	29,0	102,8	68,6	3,2	28,2	.047	.411	8,788
Nordenfl.	94,9	4,5	18,8	118,2	80,3	3,8	19,8	.047	.198	4,178
Columbus	100,8	5,3	20,0	126,1	79,9	4,2	15,9	.053	.198	3,774
Lucidor	92,7	14,0	26,5	133,2	69,6	10,5	19,9	.151	.151	1,893
Wexionius	102,7	3,0	18,7	124,4	82,6	2,4	15,0	.029	.182	6,233
Brenner	71,8	6,8	31,3	109,9	65,3	6,2	28,5	.095	.436	4,603
Rudeen	78,7	6,0	31,0	115,7	68,0	5,2	26,8	.076	.393	5,167
Runius	91,3	10,5	32,8	134,6	67,8	7,8	24,4	.115	.359	3,124
Frese	87,2	5,7	20,3	113,2	77,0	5,0	17,9	.065	.233	3,561
Gyllenborg	67,4	0,4	23,4	91,2	73,9	0,4	25,7	.001	.347	58,000

Tab. A 1. 76 Ord för säkerhet och osäkerhet i de olika textkategorierna
A = Abcba B = F11a C = ja D = A +B + C
E = Ab6bb F = Vb2ea G = F11g H = E + F + G
I = D + H
J = D/H

a. Perioderna

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
I	3,0	23,0	2,1	28,1	0,5	0,5	16,7	17,7	45,8	1,59
II	1,3	19,9	1,1	22,3	2,0	0,1	24,6	26,7	49,0	0,83
III	1,7	20,7	1,5	23,9	0,9	1,9	21,3	24,0	47,9	0,99
IV	1,6	21,5	3,8	26,9	1,7	2,0	21,4	25,2	52,1	1,07
V	1,6	15,5	2,2	19,2	2,1	2,3	25,4	29,7	48,9	0,65
VI	1,0	17,7	2,3	21,1	1,5	2,5	20,3	24,3	45,4	0,87
VII	0,7	17,1	1,5	19,4	1,7	0,6	15,3	17,6	37,0	1,10

b. Genregrupperna

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
V. epik	0,4	13,1	0,7	14,2	0,9	0,0	14,0	14,9	29,1	0,95
Panegyrik	0,6	22,7	3,0	26,3	0,8	1,0	15,6	17,4	43,7	1,51
Gravdikt I	1,2	19,4	2,7	23,3	1,2	2,1	17,1	20,4	43,7	1,14
Gravdikt II	1,3	16,1	1,6	19,0	1,5	2,0	22,8	26,3	45,3	0,72
Bröllopsd. I	0,9	17,7	2,3	20,9	2,4	2,6	23,7	28,7	49,6	0,73
Bröllopsd. II	1,4	14,7	1,7	17,8	2,4	3,2	29,3	34,9	52,7	0,51
Sällskapsp.	1,3	17,5	2,6	21,5	1,6	1,3	23,6	26,5	48,0	0,81
V. didaktik	1,4	26,5	2,4	30,3	1,9	1,2	24,9	28,0	58,3	1,08
Satir	2,4	14,7	3,0	20,1	3,6	2,8	32,2	38,6	58,7	0,52
Kärlekspoesi	1,9	15,6	1,5	19,0	1,8	1,2	20,5	25,3	44,3	0,75
B. epik I	1,3	19,5	3,1	23,9	1,4	1,8	23,3	26,5	50,4	0,90
B. epik II	1,4	16,2	3,0	20,6	1,8	2,2	16,6	20,6	41,2	1,00
Psalm I	1,8	18,9	1,4	22,1	0,7	0,6	11,2	12,3	34,4	1,80
Psalm II	2,7	27,4	2,3	32,4	0,1	1,5	9,9	11,5	43,0	2,82

A. didaktik	2,0	19,7	3,6	25,3	1,5	1,2	19,6	22,3	47,6	1,13

c. Valda författare

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Stiernhielm	0,1	22,7	1,7	24,5	0,4	0,1	12,6	13,1	37,6	1,87
Spegel	2,1	24,2	5,9	32,2	2,3	0,8	31,7	34,8	67,0	0,93
Holmström	2,0	16,4	2,9	21,3	1,9	3,5	23,3	28,7	50,0	0,74
Dalin	0,7	19,9	1,2	21,8	2,2	0,7	20,0	22,9	44,7	0,95
Nordenfl.	0,5	18,5	2,0	21,0	1,2	0,5	13,2	14,9	35,9	1,41
Columbus	1,3	22,8	1,5	25,6	0,5	1,0	15,1	16,6	42,2	1,54
Lucidor	2,0	22,8	0,8	25,6	0,8	2,3	22,0	25,1	50,7	1,02
Wexionius	1,3	26,3	4,7	32,3	1,0	2,0	13,7	16,7	49,0	1,93
Brenner	1,5	14,3	2,8	18,6	2,5	4,0	19,8	25,3	43,9	0,73
Rudeen	0,0	20,0	0,0	20,0	2,3	4,0	24,0	30,3	50,3	0,66
Runius	3,3	13,7	4,3	21,4	3,2	3,3	24,0	30,5	51,9	0,70
Frese	0,3	15,2	0,7	16,2	1,7	3,5	17,5	22,7	38,9	0,71
Gyllenborg	0,0	6,8	0,0	6,8	1,4	0,8	19,0	21,2	28,0	0,32

Tab. A 1. 77 Värden för vissa klasser som kan tjäna till att skilja ut "barockstil" i de olika textkategorierna

a. Perioderna

	Vb	F1a	F1n	F2f	Ab1	Ab3	Ab4	Ab6a	Neg,	Adv.	Expl.	Osäl
I	409,5	159,3	87,3	70,4	28,3	16,5	16,4	21,3	34,6	13,1	10,9	17,
II	391,2	135,7	87,6	72,6	27,5	16,8	19,5	22,0	37,9	17,7	5,3	26,
III	372,8	120,3	91,1	94,1	32,7	21,2	24,9	26,6	43,3	23.3	10,3	24,
IV	395,6	134,7	104,0	94,0	33,1	20,9	21,5	27,0	45,3	25,0	9,1	25,
V	399,1	114,2	105,6	95,1	29,8	20,9	21,4	28,9	43,5	26,0	9,4	29,
VI	401,4	131,8	91,6	97,3	26,2	18,4	17,6	26,1	42,1	25,3	8,6	24,
VII	377,0	124,0	94,8	90,6	25,3	15,3	14,4	25,0	39,8	23,5	4,7	17,

b. Genregrupperna

	Vb	F1a	F1n	F2f	Ab1	Ab3	Ab4	Ab6a	Neg,	Adv.	Expl.	Osäl
V. epik	339,5	87,5	106,6	86,1	29,7	13,1	12,6	15,3	28,5	21,9	3,6	14,
Panegyrik	336,3	97,0	99,1	78,2	27,8	14,1	13,1	18,3	32,2	18,4	4,1	17,
Gravdikt I	361,3	102,0	96,3	97,0	31,8	15,7	22,4	29,2	47,0	26,6	7,8	20,
Gravdikt II	369,5	92,6	114,8	99,7	32,7	21,3	20,0	22,4	41,1	23,4	8,9	26,
Bröllopsd. I	386,0	99,6	100,1	97,3	28,5	18,2	22,5	27,2	39,7	22,6	7,8	28,
Bröllopsd. II	388,3	93,7	116,6	105,0	31,2	24,0	23,4	26,0	38,3	25,9	7,8	34,
Sällskapsp.	395,3	129,8	91,5	85,9	26,1	22,0	21,0	28,2	40,9	22,1	6,9	26,
V. didaktik	421,3	127,1	112,2	87,9	26,4	23,0	26,9	32,3	58,0	20,9	9,2	28,
Satir	425,8	140,2	109,5	88,6	28,1	20,0	24,9	39,8	55,4	29,1	11,3	38,
Kärlekspoesi	409,2	183,5	91,7	91,3	37,4	19,4	20,3	30,2	54,3	27,4	6,4	25,
B. epik I	396,3	117,3	107,1	95,6	29,7	17,7	19,3	26,1	44,6	25,0	9,1	26,
B. epik II	408,3	128,8	95,4	101,0	24,7	19,9	19,1	25,2	40,1	24,2	9,4	20,
Psalm I	416,2	177,9	73,5	77,9	25,1	15,5	13,2	24,2	36,4	19,2	9,7	12,
Psalm II	413,2	203,4	58,4	83,8	26,7	19,3	14,3	23,9	36,2	17,8	11,2	11,
A. didaktik	386,0	114,8	97,4	88,4	25,7	19,6	16,9	23,2	37,0	26,1	9,7	22,

c. Valda författare

	Vb	F1a	F1n	F2f	Ab1	Ab3	Ab4	Ab6a	Neg,	Adv.	Expl.	Osäl
Stiernhielm	346,9	102,9	83,0	56,1	19,1	13,7	8,8	11,6	32,3	17,8	4,0	13,
Spegel	428,4	146,4	102,0	101,7	28,8	20,0	22,6	32,3	48,4	30,2	15,0	34,
Holmström	425,4	146,3	110,0	95,4	41,3	23,2	24,5	30,0	53,8	27,0	8,7	28,
Dalin	377,2	124,4	100,0	91,0	27,1	16,7	19,0	26,9	39,1	29,0	3,3	22,
Nordenfl.	364,1	102,0	102,0	90,8	23,2	14,8	15,3	23,8	43,6	18,8	4,5	14,
Wivallius	390,0	150,0	73,7	69,0	27,0	15,0	14,7	16,0	27,7	15,3	5,3	19,
Skogekär B.	469,0	200,7	117,0	113,0	43,0	15,3	23,7	30,0	57,3	23,0	4,0	43,
Columbus	318,3	102,3	116,3	78,0	38,3	23,3	19,0	20,3	38,3	20,0	5,3	16,

Lucidor	399,5	110,8	78,3	116,3	25,7	20,0	27,7	27,3	46,8	26,5	14,0	25,
Wexionius	346,7	109,7	130,7	74,0	29,0	24,7	20,7	19,3	33,0	18,7	3,0	16,
Brenner	378,3	117,8	121,8	110,3	29,5	30,8	20,8	18,0	36,8	31,3	6,8	25,
Rudeen	380,3	98,0	100,7	79,3	22,3	13,7	19,0	39,0	58,7	31,0	6,0	30,
Dahlstierna	319,0	83,3	105,0	88,0	34,7	13,3	20,7	15,0	32,0	19,0	12,3	24,
Runius	402,3	118,0	112,7	91,7	34,7	20,5	22,2	31,5	48,0	32,8	10,5	30,
Frese	398,5	119,7	92,7	98,8	22,3	14,7	18,5	23,3	34,0	20,3	5,7	22,
Gyllenborg	373,8	96,0	104,2	89,2	19,6	11,8	8,0	28,2	39,2	23,4	0,4	21,

Tab. A 1. 78 "Tidsord" i de olika textkategorierna
A = ospecifiserade Aa = Ab1 Ab = F2h Ac = Ssml Ad = Vb2a Ae = Vb2d Af = Aa - Ae
B = Ord för förfluten tid Ba = Ab1a Bb = Vb2a Bc = Ba + Bb
C = Ord för framtid Ca = Ab1b Cb = Vb2d Cc = Ca + Cb
D = B/C

a. Perioderna

	Aa	Ab	Ac	Ad	Ae	Af	Ba	Bb	Bc	Ca	Cb	Cc	D
I	28,3	24,3	18,8	19,1	13,1	103,5	2,3	19,1	21,3	3,4	13,1	16,5	1,29
II	27,5	23,7	14,1	22,2	13,9	101,4	1,1	22,2	23,3	4,1	13,9	18,0	1,29
III	32,7	24,9	14,9	23,5	11,3	106,6	1,8	23,5	25,5	3,3	10,9	14,3	1,79
IV	33,1	25,6	13,8	24,1	11,4	108,1	2,2	24,1	26,3	3,3	11,4	14,7	1,79
V	29,8	26,1	14,9	22,3	12,0	104,9	1,4	22,3	23,7	3,9	12,0	15,9	1,49
VI	26,2	26,0	13,3	19,0	10,7	95,2	1,2	19,0	20,2	2,4	10,7	13,1	1,55
VII	25,3	19,0	12,8	14,5	7,0	79,0	0,6	14,5	15,2	3,7	7,0	10,7	1,42

b. Genregrupperna

	Aa	Ab	Ac	Ad	Ae	Af	Ba	Bb	Bc	Ca	Cb	Cc	D
V. epik	29,7	17,3	12,6	16,5	9,8	85,9	1,9	16,5	18,4	5,2	9,8	15,0	1,23
Panegyrik	27,8	19,7	14,2	21,0	6,7	90,1	2,2	21,0	23,2	1,4	6,7	8,1	2,86
Gravdikt I	31,8	24,1	17,7	26,7	7,1	107,4	2,3	26,7	29,1	3,4	7,1	10,5	2,77
Gravdikt II	32,7	23,8	18,9	26,3	9,0	109,5	1,0	26,3	27,3	3,7	9,0	12,7	2,92
Bröllopsd. I	28,5	31,9	14,2	20,2	10,7	105,5	1,1	20,2	21,3	3,3	10,7	13,8	1,54
Bröllopsd. II	31,2	22,7	14,6	23,2	11,1	102,8	1,3	23,2	24,5	3,2	11,1	14,3	1,71
Sällskapsp.	26,1	24,7	17,3	18,7	7,6	94,5	0,7	18,7	19,4	2,2	7,6	9,8	1,98
V. didaktik	26,4	25,7	10,8	21,6	11,9	95,4	0,9	21,6	22,5	3,8	11,9	15,8	1,42
Satir	28,1	29,4	11,7	25,5	12,5	107,2	1,6	25,5	27,1	3,7	12,5	16,2	1,67
Kärlekspoesi	37,4	24,2	18,4	21,6	12,3	114,9	2,0	21,6	23,6	4,4	12,3	16,7	1,41
B. epik I	29,7	19,7	12,1	21,0	13,1	95,4	2,2	21,0	23,2	2,1	13,1	15,2	1,53
B. epik II	24,7	23,4	11,6	18,9	13,2	91,2	0,6	18,9	19,5	3,2	13,2	16,4	1,19
Psalm I	25,1	23,0	16,6	22,0	13,3	100,0	1,0	22,0	23,0	2,5	13,3	15,8	1,46
Psalm II	26,7	24,8	14,5	16,4	9,9	92,3	0,8	16,4	17,2	3,0	9,9	12,9	1,33
A. didaktik	25,7	29,5	12,7	13,3	11,6	92,8	2,2	13,3	15,5	5,0	11,6	16,6	0,93

c. Valda författare

	Aa	Ab	Ac	Ad	Ae	Af	Ba	Bb	Bc	Ca	Cb	Cc	D
Stiernhielm	19,1	13,2	7,9	18,6	8,5	67,3	0,6	18,6	19,2	2,6	8,5	11,1	1,73
Spegel	28,8	25,4	10,4	24,1	13,4	102,1	1,7	24,1	25,8	3,7	13,4	17,1	1,51
Holmström	41,3	29,1	10,7	29,9	12,6	123,6	3,7	29,9	33,6	5,1	12,6	17,7	1,90
Dalin	27,1	25,8	13,0	17,9	6,0	89,8	1,1	17,9	19,0	2,9	6,0	8,9	2,13
Nordenfl.	23,2	18,4	14,6	16,8	10,5	83,5	0,7	16,8	17,6	2,8	10,5	13,3	1,32
Wivallius	27,0	18,0	27,3	16,3	9,3	98,0	1,0	16,3	17,3	4,0	9,3	13,3	1,30
Skogekär B.	43,0	30,7	22,0	33,0	17,0	145,7	3,3	33,0	36,3	5,0	17,0	22,0	1,65
Columbus	38,3	23,3	17,3	20,8	13,0	112,5	2,0	20,8	22,8	4,3	13,0	17,3	1,32
Lucidor	25,7	26,3	15,2	22,5	9,3	99,0	2,7	22,5	25,2	2,8	9,3	12,1	2,08

Wexionius	29,0	19,3	12,3	17,0	8,0	85,7	1,7	17,0	18,7	2,3	8,0	10,3	1,71
Brenner	29,5	21,8	14,5	20,5	8,3	94,6	1,8	20,5	22,3	3,8	8,3	12,1	1,85
Rudeen	22,3	28,7	22,3	20,3	12,7	106,3	2,0	20,3	22,3	2,7	12,7	15,3	1,46
Dahlstierna	34,7	28,0	16,3	15,3	18,0	112,3	4,3	15,3	19,7	1,3	18,0	19,3	1,02
Runius	34,7	26,2	11,3	26,0	9,8	108,0	1,8	26,0	27,8	4,3	9,8	14,1	1,97
Frese	22,3	26,3	20,5	17,5	13,3	100,0	1,7	17,5	19,2	1,8	13,3	15,1	1,27
Gyllenborg	19,6	15,6	13,8	19,6	8,8	77,4	0,0	19,6	19,6	2,6	8,8	11,4	1,72

Tab. A 1. 79 Delklasser av tidsadverben i medelvärden och i procent av antalet tidsadverb i de olika textkategorierna
Ab1a = Ord för förfluten tid
Ab1b = Ord för framtid
Ab1c = Ord för närvarande tid
Ab1d = Durativa ord
Ab1e = Iterativa ord
Ab1f = ordet *aldrig*

a. Perioderna

	Ab1a	%	Ab1b	%	Ab1c	%	Ab1d	%	Ab1e	%	Ab1f	%	Övr.	%	Sum
I	2,3	8,1	3,4	12,0	13,6	48,1	2,6	9,2	1,1	3,9	2,8	9,9	2,5	8,8	28,
II	1,1	4,0	4,1	14,9	10,3	37,5	5,7	20,7	2,2	8,0	1,8	6,5	2,3	8,4	27,
III	1,8	5,5	3,3	10,1	10,1	30,9	4,1	12,5	3,4	10,4	2,7	8,3	7,3	22,3	32,
IV	2,2	6,6	3,3	10,0	11,1	33,5	5,9	17,8	2,2	6,6	3,2	9,7	5,2	15,7	33,
V	1,4	4,8	3,9	13,3	10,2	34,7	3,7	12,9	2,9	9,9	2,3	7,8	5,0	17,1	29,
VI	1,2	4,6	2,4	9,2	9,5	36,3	3,2	12,2	1,5	5,7	3,1	11,8	5,3	20,2	26,
VII	0,6	2,4	3,7	14,6	9,8	38,7	2,8	11,1	2,0	7,9	2,8	11,1	3,6	14,2	25,

b. Genregrupperna

	Ab1a	%	Ab1b	%	Ab1c	%	Ab1d	%	Ab1e	%	Ab1f	%	Övr.	%	Sum
V. epik	1,9	6,4	5,2	17,5	12,7	42,7	2,3	7,7	1,2	4,0	1,9	6,4	4,5	15,2	29,
Panegyrik	2,2	7,9	1,4	5,0	12,4	44,6	3,1	11,2	1,3	4,7	2,3	8,3	5,1	18,3	27,
Gravdikt I	2,3	7,2	3,4	10,7	9,8	30,8	5,0	15,7	2,4	7,5	3,3	10,4	5,6	17,6	31,
Gravdikt II	1,0	3,1	3,7	11,3	10,4	31,8	4,6	14,1	2,4	7,3	1,8	5,5	8,8	26,9	32,
Bröll. I	1,1	3,9	3,3	11,6	11,6	40,7	2,0	7,0	3,4	11,9	2,0	7,0	5,1	17,9	28,
Bröll. II	1,3	4,2	3,2	10,3	12,1	38,9	4,2	13,5	4,0	12,8	1,8	5,8	4,6	14,7	31,
Sällsk.	0,7	2,7	2,2	8,4	12,1	46,4	2,2	8,4	1,6	6,1	2,0	7,7	5,3	20,3	26,
VD	0,9	3,4	3,8	14,4	7,2	27,3	4,9	18,6	2,7	10,2	5,1	19,3	1,8	6,8	26,
Satir	1,6	5,7	3,7	13,2	7,1	25,3	5,0	17,8	3,2	11,4	2,6	9,3	4,9	17,4	28,
Kärleksp.	2,0	5,3	4,4	11,8	10,4	27,8	6,4	17,1	2,3	6,1	5,8	15,5	6,1	16,3	37,
B. epik I	2,2	7,4	2,1	7,1	12,4	41,8	2,7	9,1	1,8	6,1	3,8	12,8	4,7	15,8	29,
B. epik II	0,6	2,4	3,2	13,0	9,5	38,5	2,0	8,1	2,9	11,7	1,7	6,9	4,8	19,4	24,
Psalm I	1,0	4,0	2,5	10,0	11,5	45,8	4,4	17,5	1,2	4,8	1,2	4,8	3,3	13,1	25,
Psalm II	0,8	3,0	3,0	11,2	9,0	33,7	7,7	28,8	1,5	5,6	1,7	6,4	3,0	11,2	26,
AD	2,2	8,6	5,0	19,5	8,1	31,5	3,4	13,2	1,8	7,0	1,1	4,3	4,1	16,0	25,

c. Valda författare

	Ab1a	%	Ab1b	%	Ab1c	%	Ab1d	%	Ab1e	%	Ab1f	%	Övr.	%	Su
Stiernh.	0,6	3,1	2,6	13,6	9,3	48,7	2,4	12,6	2,1	11,0	1,4	7,3	0,7	3,7	19
Spegel	1,7	5,9	3,7	12,8	8,8	30,6	4,4	15,3	3,8	13,2	3,4	11,8	3,0	10,4	28
Holmstr.	3,7	9,0	5,1	12,3	12,1	29,3	7,8	18,9	1,3	4,1	5,0	12,1	6,3	15,3	41
Dalin	1,1	4,1	2,9	10,7	10,8	39,9	3,1	11,4	2,3	8,5	2,3	8,5	4,6	17,0	27
Nordenfl.	0,7	3,0	2,8	12,1	8,3	35,8	2,3	9,9	1,8	7,8	3,9	16,8	3,4	14,7	23
Wivallius	1,0	3,7	4,0	14,8	13,0	48,1	3,7	13,7	1,3	4,8	3,7	13,7	0,3	1,1	27
Skogekär	3,3	7,7	5,0	11,6	15,7	36,5	6,3	14,7	3,3	7,7	3,3	7,7	6,1	14,1	43
Columbus	2,0	5,2	4,3	11,2	13,8	36,0	2,8	7,3	3,0	7,8	3,3	8,6	9,1	23,8	38
Lucidor	2,7	10.5	2,8	10,9	5,8	22,6	4,0	15,6	3,3	12,8	2,0	7,8	5,1	19,8	25
Wexionius	1,7	5,8	2,3	7,9	14,0	48,3	4,3	14,8	2,7	9,3	0,7	2,4	3,3	11,4	29
Brenner	1,8	6,1	3,8	12,8	5,8	19,7	3,5	11,9	4,0	13,6	1,0	3,4	9,6	32,5	29
Rudeen	2,0	9,0	2,7	12,1	8,3	37,2	1,7	7,6	1,7	7,6	2,0	9,0	3,9	17,5	22

Dahlst.	4,3	12.4	1,3	3,7	16,7	48,1	2,7	7,8	1,3	3,7	2,0	5,8	6,4	18,4	34
Runius	1,8	5,2	4,3	12,4	10,7	30,8	3,8	11,0	3,2	9,2	2,7	7,8	8,2	23,6	34
Frese	1,7	7,6	1,8	8,1	10,0	44,8	1,7	7,6	0,7	3,1	0,8	3,6	5,6	25,1	22
Gyllenb.	0,0	0,0	2,6	13,3	9,2	46,9	1,2	6,1	0,2	1,0	2,4	12,2	4,0	20,4	19

Tab. A 1. 80 Rumsord i de olika textkategorierna

a. Perioderna

	Ab2	F3e	Ssm2	Eg2	Ssm2 +Eg2	Summa
I	32,6	91,8	10,0	5,5	15,5	139,1
II	26,8	86,0	7,3	1,9	9,2	122,0
III	26,0	76,9	9,3	7,9	17,1	119,7
IV	32,6	76,6	10,7	3,5	14,2	123,3
V	32,1	85,0	9,6	5,1	14,6	131,3
VI	31,4	87,9	10,8	3,0	13,8	133,3
VII	31,5	91,5	12,0	6,0	17,8	140,7

b. Genregrupperna

	Ab2	F3e	Ssm2	Eg2	Ssm2 +Eg2	Summa
V. epik	37,8	101,5	11,1	20,2	31,3	170,6
Panegyrik	29,8	96,1	11,3	10,3	21,5	147,4
Gravdikt I	34,6	93,6	14,3	5,9	20,2	147,8
Gravdikt II	34,1	94,1	16,3	5,0	21,3	149,5
Bröllopsd. I	25,9	85,9	8,9	1,8	10,7	122,6
Bröllopsd. II	28,4	81,1	7,4	6,1	13,5	123,0
Sällskapsp.	32,1	87,5	8,5	7,0	15,5	135,1
V. didaktik	25,8	77,3	11,1	0,8	11,8	114,8
Satir	27,8	70,5	6,3	3,2	9,1	107,8
Kärlekspoesi	22,8	67,7	7,7	0,8	8,5	99,0
B. epik I	36,7	76,8	11,7	3,2	14,9	128,3
B. epik II	34,4	81,9	9,6	3,1	12,7	128,0
Psalm I	34,9	88,3	10,0	1,8	11,8	135,0
Psalm II	28,1	88,1	12,0	2,0	14,0	131,0
A. didaktik	35,1	86,3	11,8	4,7	16,2	136,7

c. Valda författare

	Ab2	F3e	Ssm2	Eg2	Ssm2 +Eg2	Summa
Stiernhielm	33,7	95,2	7,7	1,9	9,6	138,5
Spegel	30,1	71,4	9,1	2,5	11,6	113,1
Holmström	35,0	74,0	7,4	2,7	10,1	119,1
Dalin	30,0	82,7	11,6	8,3	19,9	133,4
Nordenfl.	29,7	96,6	10,4	5,8	16,2	142,6
Wivallius	33,3	96,0	11,7	1,7	13,3	142,7
Skogekär B.	23,3	62,0	5,7	2,0	7,7	93,0
Columbus	26,0	80,5	16,8	12,3	29,0	135,5
Lucidor	22,0	71,8	6,8	7,8	14,6	108,4
Wexionius	49,0	67,3	15,7	7,7	23,4	139,7
Brenner	31,0	85,3	5,5	1,5	7,0	123,3
Rudeen	31,3	74,3	10,3	5,0	15,3	120,9
Dahlstierna	37,7	110,0	6,3	11,0	17,3	165,0
Runius	30,8	79,2	8,7	3,5	12,2	122,2
Frese	31,8	87,5	11,0	4,3	15,3	134,6
Gyllenborg	31,4	96,8	9,8	19,2	29,0	157,2

Tab. A 1. 81a-c. Valda rumsadverb i de olika textkategorierna

A = Ab2aa B = Ab2ab C = Ab2ba D = Ab2bb E = A+C / B+D
F = Ab2c G = Ab2bd H = F / G
I = Ab2a J = Ab2b K = I / J

a. Perioderna

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
I	8,2	8,6	1,8	5,3	0,72	2,3	3,8	0,61	17,5	13,7	1,28
II	7,6	5,5	1,6	5,0	0,88	2,7	0,9	2,97	13,1	12,0	1,09
III	4,5	6,1	1,2	4,7	0,53	2,8	1,3	2,10	10,7	12,3	0,88
IV	7,3	8,6	1,7	5,5	0,64	3,2	2,6	1,25	15,9	14,1	1,12
V	6,1	9,2	2,0	5,5	0,55	3,6	2,0	1,84	15,2	14,6	1,04
VI	6,1	6,8	2,8	6,5	0,67	3,1	2,0	1,06	13,1	15,8	0,83
VII	5,9	6,8	2,0	4,6	0,69	5,1	2,1	2,41	12,8	16,2	0,79

b. Genregrupperna

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
V. epik	3,4	11,0	0,9	5,4	0,26	5,8	2,5	2,32	14,4	17,6	0,82
Panegyrik	4,2	7,4	1,8	3,2	0,57	4,6	3,6	1,28	11,6	15,1	0,77
Gravdikt I	9,2	8,8	1,8	6,4	0,72	2,5	2,7	0,93	18,0	14,4	1,25
Gravdikt II	7,4	8,5	2,4	6,8	0,64	3,7	2,1	1,76	15,9	15,8	1,01
Bröllopsd. I	4,7	5,5	2,5	4,8	0,70	2,1	1,1	1,91	10,3	13,1	0,79
Bröllopsd. II	5,7	6,8	1,6	5,1	0,61	3,3	1,3	2,54	12,5	12,9	0,97
Sällskapsp.	5,7	6,8	1,5	6,1	0,56	3,5	2,8	1,25	12,6	16,0	0,79
V. didaktik	7,0	5,7	1,3	3,8	0,87	4,1	1,9	2,16	12,7	12,4	1,02
Satir	3,8	8,3	2,3	4,1	0,49	2,9	1,6	1,81	12,2	13,2	0,92
Kärlekspoesi	4,5	5,2	1,7	5,0	0,61	2,0	2,1	0,95	9,7	11,1	0,87
B. epik I	7,7	10,6	1,8	5,8	0,58	3,1	2,1	1,48	18,4	14,9	1,23
B. epik II	6,1	8,5	2,2	5,7	0,58	4,2	2,4	1,75	14,7	16,5	0,89
Psalm I	7,4	7,4	2,9	5,9	0,77	5,2	2,8	1,86	14,9	17,8	0,84
Psalm II	6,5	5,4	2,6	4,0	0,97	3,4	2,0	1,70	11,9	13,0	0,92
A. didaktik	10,9	7,8	1,2	6,7	0,83	2,7	2,0	1,35	18,7	13,6	1,38

c. Valda författare

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
Stiernhielm	7,5	6,1	1,7	4,1	0,90	2,0	1,5	1,33	13,6	11,1	1,24
Spegel	5,0	10,7	1,8	4,5	0,45	1,9	1,8	1,06	15,7	11,3	1,39
Holmström	5,8	11,4	2,2	6,0	0,46	2,9	4,1	0,71	17,2	15,9	1,08
Dalin	6,9	7,3	1,6	4,8	0,78	2,7	2,3	1,17	14,2	12,8	1,11
Nordenfl.	6,2	5,9	1,4	5,2	0,68	5,7	0,8	7,13	12,1	14,7	0,82
Wivallius	9,0	4,3	2,3	7,0	1,00	3,0	5,0	0,60	13,3	18,3	0,73
Skogekär B.	7,0	6,3	1,3	3,7	0,83	1,3	0,7	2,00	13,3	8,0	1,66
Columbus	3,8	8,5	1,8	2,5	0,50	2,3	0,5	4,50	13,8	8,5	1,62
Lucidor	4,5	5,5	0,7	5,0	0,61	2,8	1,5	1,89	8,2	12,0	0,68
Wexionius	18,3	9,3	2,0	5,3	1,39	7,0	3,3	2,10	28,0	19,3	1,45
Brenner	4,8	12,3	1,3	6,5	0,32	2,3	1,5	1,50	17,0	11,8	1,45
Rudeen	5,7	5,7	1,7	4,7	0,71	3,3	1,3	2,50	11,3	13,3	0,85
Dahlstierna	3,0	14,0	1,3	5,0	0,23	3,0	3,7	0,82	17,0	16,3	1,04
Runius	7,5	9,7	2,2	5,3	0,65	2,3	1,0	2,33	17,2	12,2	1,41
Frese	8,0	7,0	1,3	7,3	0,65	3,5	1,5	2,33	15,0	14,5	1,03
Gyllenborg	2,2	10,0	1,0	4,2	0,23	4,4	1,0	4,40	12,2	13,4	0,91

Tab. A 1.82 Ord för befintlighet och rörelse i de olika textgrupperna
Ab2a *där, här, borta, hemma, framme, inne, ute, uppe* och *nere*
F3ea samtliga ord i F3e utom (*i-*)*från* och *till*
Vb2b *wara*

Vb2f *befinnas, bo, dwällias, finnas, ligga, sitta, stanna, stå, wistas*
Ab2b *dit, hit, bort, hem, dädan, hädan, fram, in, ut, upp, ned*
F3eb (*i-*)*från, till*

Vb2c *blifwa, warda*
Vb2g *fara, fly, förgå*(*s*), *förswinna, gå, ila, jaga, löpa, resa, rusa, skynda, springa, stiga, träda, wandra*
Vb2h *komma, lända, nalkas, nå*
Vb2i *göra, handla, skicka, sända, werka*

a. Perioder

Per.	Befintlighet					Rörelse						
	Ab2a	F3ea	Vb2b	Vb2f	Summa	Ab2b	F3eb	Vb2c	Vb2g	Vb2h	Vb2i	Summa
I	17,5	63,3	45,8	11,9	138,5	13,7	28,5	14,5	15,0	7,4	11,61	91,6
II	13,1	58,6	44,3	11,5	127,4	12,0	27,4	8,7	9,3	7,4	8,8	73,7
III	10,7	53,6	37,7	9,4	111,3	12,3	23,3	10,1	13,2	5,3	7,6	72,9
IV	15,9	53,2	40,6	10,6	120,3	14,1	23,5	10,8	11,5	4,0	7,5	71,4
V	15,2	59,3	40,2	10,8	125,6	14,6	25,7	13,4	12,5	3,9	9,0	78,7
VI	13,1	61,3	36,7	8,0	119,1	15,3	27,0	12,1	13,6	4,8	8,9	81,6
VIII	12,8	63,5	34,5	7,0	117,7	16,2	27,2	9,8	13,9	4,0	7,3	78,4

b. Genrer

Genre	Befintlighet					Rörelse						
	Ab2a	F3ea	Vb2b	Vb2f	Summa	Ab2b	F3eb	Vb2c	Vb2g	Vb2h	Vb2i	Summa
VE	14,4	72,2	27,4	6,6	120,5	17,6	29,1	5,1	17,0	2,4	4,5	75,7
Pan.	11,6	68,5	30,1	10,8	122,0	15,1	26,6	8,4	8,7	3,9	6,8	69,9
Gr. I	18,0	66,3	41,1	13,2	138,6	14,4	27,3	10,9	12,4	4,6	6,5	76,1
Gr. II	15,9	66,5	34,9	9,6	126,3	15,8	27,5	11,1	13,0	3,7	7,2	78,4
Br. I	10,3	61,3	38,8	8,8	119,3	13,1	22,6	10,2	11,6	5,2	6,9	68,6
Br. II	12,5	58,3	38,4	10,4	118,7	12,9	22,8	11,8	11,1	3,3	8,8	70,6
Sällsk.	12,6	61,9	37,5	8,5	120,5	16,0	25,6	11,7	13,8	4,6	8,9	80,6
VD	12,7	52,9	46,0	9,3	120,8	12,4	24,4	13,6	11,1	4,0	10,0	75,5
Satir	12,2	50,7	44,8	9,9	117,5	13,2	18,8	14,3	13,8	4,2	10,6	75,1
Kärl.	9,7	46,9	46,6	6,7	109,7	11,1	20,8	9,5	12,2	5,2	7,9	66,7
BE I	18,4	51,4	40,8	11,5	122,1	14,9	25,4	11,9	13,4	3,7	6,7	74,7
BE II	14,7	54,0	35,5	9,0	113,2	16,5	27,9	10,4	12,2	3,8	7,6	79,4
Ps. I	15,0	63,3	37,3	11,8	127,4	17,8	25,0	13,6	13,6	6,3	9,6	85,9
Ps. II	12,0	56,7	41,3	8,1	118,1	13,0	32,4	11,5	14,3	8,1	9,1	88,4
AD	18,7	58,0	37,9	8,1	122,7	13,6	28,3	14,3	13,9	5,5	12,0	87,4

c. Valda författare

Förf.	Befintlighet					Rörelse						
	Ab2a	F3ea	Vb2b	Vb2f	Summa	Ab2b	F3eb	Vb2c	Vb2g	Vb2h	Vb2i	Summa
Stiern.	13,6	73,6	52,0	10,7	149,9	11,1	21,6	8,4	8,5	7,5	9,4	66,5
Spegel	15,6	50,5	44,1	11,2	121,4	11,4	20,9	9,4	10,8	3,4	10,1	64,8
Holm.	17,2	51,3	44,0	12,8	125,3	15,9	22,7	15,0	11,0	4,5	7,4	75,1
Dalin	14,2	56,0	37,3	8,5	116,0	12,8	26,7	8,7	11,9	4,8	7,4	72,4
Nord.	12,0	68,8	34,3	5,8	120,9	14,7	25,8	11,3	13,3	3,4	7,0	75,5
Wiv.	13,3	65,3	42,3	12,7	133,6	18,3	30,7	12,0	19,0	4,3	8,3	92,6
Skog.	13,3	37,0	65,0	7,3	122,7	8,0	25,0	7,7	7,3	4,7	12,0	64,7
Col.	13,8	52,8	35,0	9,5	111,1	8,5	27,8	10,8	12,5	4,5	5,0	68,9
Luc.	8,2	53,2	37,7	12,5	111,5	12,0	18,7	7,5	10,7	4,8	9,0	62,7
Wex.	28,0	48,7	37,0	12,3	126,0	19,3	18,7	16,3	12,7	4,0	5,0	72,1
Bren.	17,0	50,5	30,3	7,5	105,3	11,8	34,8	10,3	9,8	4,8	6,5	78,0
Rud.	11,3	50,0	35,7	10,7	107,7	13,3	24,3	6,7	10,3	5,3	5,3	65,3
Dahl.	17,0	83,7	33,3	11,7	145,7	16,3	26,3	7,7	8,0	4,0	2,7	65,0
Runius	17,2	54,7	54,2	7,0	133,1	12,2	24,5	16,2	13,5	6,0	10,8	83,2
Frese	150	63,2	30,5	10,0	118,7	14,5	24,3	10,7	15,5	3,7	8,0	76,7

Gyll.	12,2	71,6	25,8	3,0	112,6	13,4	24,8	7,0	17,4	2,6	6,2	71,4

Tab. A 1. 83 Ord för yttre lokalisering i de olika textkategorierna
BO3a = landskap (land)
BO3b = landskap (vatten)
BO4 = växter
BO 5 = djur
BO6 = himlakroppar
BO7 = meteorologiska ting

a. Perioderna

	BO3a	BO3b	BO3	BO4	BO5	BO6	BO/	BO3-7
I	8,5	3,6	12,1	6,7	11,5	2,6	4,4	37,4
II	6,1	3,4	9,4	10,2	11,6	1,8	4,0	37,3
III	7,9	4,3	12,3	8,1	6,5	3,1	5,5	35,0
IV	5,6	4,7	10,3	6,8	6,5	3,2	4,9	31,7
V	7,1	4,3	11,4	8,0	9,0	2,8	4,5	35,7
VI	4,8	2,6	7,4	4,6	5,3	2,0	4,2	23,6
VII	9,1	4,8	13,9	6,6	5,4	2,7	6,9	35,5

b. Genregrupperna

	BO3a	BO3b	BO3	BO4	BO5	BO6	BO/	BO3-7
V. epik	15,0	12,0	27,0	8,0	5,2	3,0	10,6	53,4
Panegyrik	8,6	4,7	13,3	7,2	6,0	3,8	6,4	36,7
Gravdikt I	7,5	3,3	10,8	8,8	6,1	1,8	3,6	31,3
Gravdikt II	8,8	4,6	13,4	10,3	3,0	4,5	6,5	37,7
Bröllopsdikt I	3,8	2,5	6,3	10,6	10,5	2,7	4,7	34,8
Bröllopsdikt II	7,9	4,6	12,5	9,8	5,1	3,0	4,8	35,4
Sällskapspoesi	12,3	4,4	16,7	10,1	9,8	3,2	8,2	48,0
V. didaktik	4,8	2,7	7,5	3,7	5,1	2,3	3,9	22,5
Satir	4,3	2,1	6,4	5,9	9,8	1,8	2,1	26,0
Kärlekspoesi	9,5	4,8	14,3	6,0	6,1	3,8	6,3	36,5
B. epik I	6,4	3,7	10,1	6,4	8,5	3,7	6,3	34,9
B. epik II	4,6	3,8	8,4	4,0	6,7	2,3	5,0	26,5
Psalm I	4,0	4,1	8,1	5,9	9,6	2,4	3,2	29,2
Psalm II	1,1	1,7	2,8	2,1	4,7	1,2	1,3	12,1
A. didaktik	5,4	5,3	10,7	5,5	11,0	1,2	6,1	35,0

c. Valda författare

	BO3a	BO3b	BO3	BO4	BO5	BO6	BO/	BO3-7
Stiernhielm	5,4	3,7	9,1	11,3	12,7	1,9	6,5	41,5
Spegel	5,8	6,0	11,8	9,1	7,7	3,0	4,2	35,8
Holmström	3,1	3,4	6,5	3,3	6,5	1,4	3,8	21,5
Dalin	8,7	2,9	11,6	5,5	6,1	1,7	3,4	28,3
Nordenflycht	6,8	4,4	11,2	6,9	4,6	3,1	7,2	33,0
Wivallius	19,3	4,0	23,3	12,7	21,0	5,7	10,7	73,3
Skogekär B.	3,7	1,7	5,3	2,7	1,7	2,0	3,7	15,3
Columbus	11,0	5,5	16,5	13,0	11,3	4,8	9,0	52,8
Lucidor	5,8	4,2	10,0	8,2	5,3	2,5	5,0	31,0
Wexionius	7,7	5,0	12,7	6,0	6,3	4,3	7,7	37,0
Brenner	2,0	0,5	2,5	5,0	1,8	1,0	1,8	12,3
Rudeen	7,0	5,7	12,7	11,0	8,7	4,0	9,3	45,7
Dahlstierna	15,0	10,7	25,7	16,0	9,0	4,0	6,0	60,7
Runius	3,5	2,5	6,0	8,2	10,5	1,0	1,5	27,2
Frese	9,5	8,8	18,3	7,5	9,7	4,5	11,3	51,8

Gyllenborg	11,2	11,0	22,2	3,6	1,8	1,8	14,6	44,0

Tab. A 1. 84 Ord för ljus, mörker, färger, värme, köld och eld i de olika textkategorierna
BO8a = ljus BO8b = mörker BO8c = färger
BO9a = värme BO9b = köld BO9aa = eld

a. Perioderna

	BO8a	BO8b	BO8a/ BO8b	BO8c	BO9a	BO9b	BO9a/ BO9b	BO9aa
I	1,9	0,9	2,09	4,3	1,1	1,8	0,59	1,8
II	5,9	1,5	3,82	4,6	0,2	1,0	0,18	2,7
III	5,5	1,1	5,18	4,0	0,6	1,0	0,60	2,6
IV	5,2	1,7	3,03	4,2	1,1	0,9	1,24	2,4
V	4,6	2,3	1,98	2,6	0,8	0,8	1,11	2,1
VI	3,8	2,1	1,77	2,8	0,6	0,6	1,13	2,6
VII	9,9	3,6	2,76	4,4	1,4	2,2	0,64	4,0

b. Genregrupperna

	BO8a	BO8b	BO8a/ BO8b	BO8c	BO9a	BO9b	BO9a/ BO9b	BO9aa
V. epik	9,3	2,2	4,23	5,3	1,4	2,7	0,52	5,1
Panegyrik	9,2	3,2	2,88	5,4	0,9	0,7	1,29	2,4
Gravdikt I	6,1	1,0	6,10	5,7	0,6	1,3	0,46	0,7
Gravdikt II	5,9	2,1	2,81	3,3	0,3	0,7	0,43	1,2
Bröllopsdikt I	4,2	0,6	7,00	5,4	0,7	1,1	0,64	3,1
Bröllopsdikt II	4,9	1,0	4,90	3,2	1,3	0,8	1,63	2,6
Sällskapspoesi	5,7	1,2	4,75	5,9	1,3	3,1	0,42	2,3
V. didaktik	4,5	1,7	2,65	2,1	0,5	0,6	0,83	2,1
Satir	4,0	1,2	3,33	4,9	0,9	0,2	4,50	1,0
Kärlekspoesi	5,0	3,3	1,52	3,1	0,9	3,5	0,26	5,8
B. epik I	6,3	4,2	1,50	2,5	1,2	0,9	1,33	2,9
B. epik II	4,5	1,9	2,37	3,7	0,8	0,3	2,67	3,8
Psalm I	6,4	4,0	1,60	2,6	0,6	0,2	3,00	2,3
Psalm II	4,6	2,1	2,19	0,6	0,2	0,4	0,50	1,8
A. didaktik	4,3	1,9	2,26	1,5	0,7	0,5	1,40	3,6

c. Valda författare

	BO8a	BO8b	BO8a/ BO8b	BO8c	BO9a	BO9b	BO9a/ BO9b	BO9aa
Stiernhielm	8,0	2,8	2,86	3,6	0,6	1,7	0,35	2,8
Spegel	6,7	2,2	3,05	2,5	0,6	0,6	1,00	2,6
Holmström	1,9	1,5	1,27	6,0	0,7	0,9	0,78	2,0
Dalin	7,2	1,7	4,24	2,6	0,3	0,5	0,60	3,3
Nordenflycht	11,9	4,5	2,64	3,7	1,0	3,6	0,28	3,9

Wivallius	2,3	1,3	1,75	9,0	2,3	6,0	0,39	1,7
Skogekär B.	4,3	2,0	2,17	1,3	0,3	1,3	0,25	3,7
Columbus	6,8	1,0	6,80	3,8	1,0	2,0	0,50	2,0
Lucidor	4,0	1,0	4,00	4,2	0,5	0,2	2,50	3,3
Wexionius	5,7	2,7	2,13	1,3	1,0	1,3	0,75	2,7
Brenner	2,8	0,8	3,67	1,3	0,8	0,5	1,50	0,3
Rudeen	4,7	0,3	14,00	3,7	1,0	2,0	0,50	2,7
Dahlstierna	3,3	0,7	5,00	9,0	3,7	1,0	3,67	0,0
Runius	2,3	0,8	2,80	2,0	0,7	0,8	0,80	1,5
Frese	3,8	3,0	1,28	3,7	1,0	1,0	1,00	3,7
Gyllenborg	11,2	2,6	4,31	3,0	0,6	3,4	0,18	7,0

Tab. A 1. 85 Ord för liv - död och livsvillkor i de olika textkategorierna
B12aa = ord för liv B12ab = ord för död B12ba = ord för hälsa B12bb = ord för ohälsa B12ca = ord för lycka
B12cb = ord för olycka B12da = ord för frihet B12db = ord för ofrihet B12ea = ord för rikedom
B12eb = ord för armod B12fa = ord för ära B12fb = ord för vanära

a. Perioderna

	B12aa	B12ab	B12ba	B12bb	B12ca	B12cb	B12da	B12db	B12ea	B12eb	B12fa	B12fb
I	3,3	6,6	0,4	1,1	1,8	7,4	0,4	1,6	0,1	0,3	2,8	2,2
II	2,2	2,5	0,5	0,3	1,7	5,1	0,5	1,1	0,5	0,0	3,3	2,2
III	3,5	5,3	0,3	0,6	2,2	4,9	0,5	3,0	0,3	0,1	2,9	1,2
IV	3,9	6,6	0,6	0,8	3,0	5,0	0,8	2,0	0,3	0,2	2,4	0,9
V	4,2	6,1	0,8	1,0	2,8	3,2	0,6	1,2	0,4	0,3	4,0	1,4
VI	4,7	8,1	0,4	0,5	5,4	3,1	0,4	1,6	0,4	0,1	4,3	1,8
VII	4,8	3,8	0,5	0,5	5,8	3,3	1,4	2,0	0,5	0,1	6,3	1,3

b. Genregrupperna

	B12aa	B12ab	B12ba	B12bb	B12ca	B12cb	B12da	B12db	B12ea	B12eb	B12fa	B12fb
V. epik	3,2	5,4	0,3	0,2	2,1	1,8	1,1	1,2	0,2	0,0	6,5	0,7
Panegyrik	2,8	6,4	0,1	0,9	3,3	5,1	0,6	0,9	0,3	0,0	3,8	0,6
Gravdikt I	5,0	13,4	0,6	0,9	4,2	3,8	0,2	0,3	0,4	0,1	7,7	1,1
Gravdikt II	7,8	16,2	0,3	0,3	3,7	4,0	0,3	1,0	0,7	0,2	4,4	0,3
Bröllopsdikt I	2,4	2,0	0,5	0,1	6,0	2,4	0,3	3,1	0,4	0,1	3,5	0,9
Bröllopsdikt II	3,1	1,8	1,2	0,8	4,7	3,5	0,8	0,8	0,3	0,0	4,3	0,5
Sällskapspoesi	2,8	2,1	0,5	0,5	3,7	3,1	2,2	1,4	0,0	0,2	3,7	0,5
V. didaktik	3,4	4,9	0,5	0,7	9,4	6,9	0,1	1,5	0,6	0,1	5,6	2,3
Satir	2,4	1,6	0,4	1,0	2,5	0,9	0,8	1,1	0,8	0,3	2,8	2,5
Kärlekspoesi	4,9	5,5	0,4	0,5	3,4	6,8	0,4	2,8	0,4	0,0	1,6	0,4
B. epik I	4,9	5,2	0,7	0,4	1,8	2,9	0,7	2,7	0,2	0,2	2,2	1,7
B. epik II	2,1	4,1	0,2	0,6	1,6	4,3	0,3	2,1	0,2	0,0	2,2	2,9
Psalm I	5,0	7,5	0,3	1,8	2,3	7,0	0,4	1,2	0,5	0,6	3,0	2,1
Psalm II	6,0	6,3	0,3	0,5	3,0	6,9	1,1	2,4	0,4	0,0	4,2	2,2
A. didaktik	3,9	8,5	1,3	1,3	3,0	5,0	0,3	2,3	0,3	0,7	1,5	1,9

c. Valda författare

	B12aa	B12ab	B12ba	B12bb	B12ca	B12cb	B12da	B12db	B12ea	B12eb	B12fa	B12fb
Stiernhielm	3,0	2,5	1,9	0,6	1,6	2,5	0,4	1,7	0,6	0,5	5,3	2,4
Spegel	5,1	2,5	0,5	1,1	1,5	3,1	0,8	1,7	0,6	0,0	1,9	1,5
Holmström	1,8	7,8	0,4	0,5	2,4	6,5	1,4	2,6	0,1	0,1	1,2	0,0
Dalin	4,9	3,1	0,2	0,2	7,3	3,3	1,5	2,1	0,2	0,0	10,4	1,6
Nordenflycht	6,5	4,5	0,6	0,3	7,3	3,6	0,7	1,4	0,7	0,0	5,8	0,9
Wivallius	3,0	8,7	1,0	1,7	2,7	5,3	1,7	1,3	0,0	0,0	1,0	1,7
Skogekär B.	0,7	0,7	0,0	0,0	1,3	3,7	1,3	1,7	0,0	0,0	4,0	3,0
Columbus	5,8	3,8	0,5	0,3	1,3	3,8	0,0	1,8	0,0	0,0	6,0	0,8
Lucidor	3,5	7,8	0,3	0,7	2,0	7,3	0,8	5,2	0,5	0,0	2,2	1,5
Wexionius	3,3	7,0	0,3	1,0	3,7	4,3	0,7	2,7	0,0	0,0	2,0	0,7
Brenner	3,0	6,0	0,3	1,3	3,5	2,5	0,8	3,5	0,3	0,3	2,8	2,3
Rudeen	3,0	4,7	0,7	1,0	5,3	3,7	0,3	0,3	0,3	0,3	2,0	1,0

Dahlstierna	2,3	10,7	0,3	1,0	0,3	4,0	0,0	0,7	0,0	0,0	2,2	0,3
Runius	3,0	5,8	1,0	1,2	1,2	1,8	0,2	0,5	0,7	0,5	5,7	0,7
Frese	4,0	8,0	1,3	0,8	3,3	3,2	1,0	2,0	0,2	0,2	3,3	1,0
Gyllenborg	2,4	2,6	0,4	0,0	3,2	1,4	1,4	1,0	0,4	0,0	6,2	1,0

Tab. A 1. 86 Ord för psyke och intellekt i de olika textkategorierna
B13a = orden *ande, sinne, siäl* B13b = orden *håg och mod* B13c = ordet *willia* (subst.) B13d = orden *förnuft* och *förstånd* B13e = orden *hågkomst* och *minne* B13f = orden *mening, tanke, åsicht* B13g = orden *tro* och *tycke* B13h = orden *kunskap, lärdom, wett* B13i = orden *klookhet, wishet, wisdom*
B13j = ordet *list* B13k = orden *orsak, skäl* B13l = B13d+B13e+B13f+B13h+B13i+B13j+B13k B13 summan av alla delklasserna

a. Perioderna

	B13a	B13b	B13c	B13d	B13e	B13f	B13g	B13h	B13i	B13j	B13k	B13l	B13
I	6,8	1,9	1,4	0,2	0,6	0,3	1,1	0,2	0,0	1,1	0,9	3,3	14,5
II	6,2	3,5	1,0	1,1	0,6	0,7	1,3	0,4	0,5	1,2	0,7	5,2	17,0
III	7,3	2,4	1,2	0,7	0,8	0,5	0,6	1,6	0,4	0,3	1,3	5,6	17,1
IV	7,8	1,8	1,1	0,7	0,4	1,0	1,2	1,0	0,7	0,6	1,0	5,4	17,1
V	8,2	2,0	0,4	1,0	0,7	1,5	2,0	0,8	0,4	0,3	0,7	5,4	18,2
VI	9,8	2,4	1,1	1,1	0,6	1,3	3,1	1,3	0,7	0,3	0,4	5,7	21,9
VII	9,6	2,1	1,0	0,5	0,9	2,5	1,3	2,7	1,2	0,5	0,3	8,6	22,6

b. Genregrupperna

	B13a	B13b	B13c	B13d	B13e	B13f	B13g	B13h	B13i	B13j	B13k	B13l	B13
V. epik	4,5	3,7	0,1	0,2	0,5	0,5	0,1	0,9	0,5	0,1	0,2	2,9	11,3
Panegyrik	4,5	2,7	0,5	0,1	0,4	0,5	1,1	1,3	1,2	0,4	1,3	5,2	13,8
Gravdikt I	8,6	2,0	1,2	1,1	1,4	0,9	1,8	4,2	1,1	0,2	0,6	9,5	23,1
Gravdikt II	10,4	2,8	0,8	1,0	1,3	2,1	2,7	1,2	0,6	0,0	1,2	7,4	24,0
Bröllopsdikt I	4,7	1,3	0,9	1,3	0,1	1,3	0,9	1,6	0,1	0,2	0,8	5,1	13,5
Bröllopsdikt II	5,5	2,7	0,5	0,5	0,4	1,7	1,0	0,6	0,6	0,0	1,2	5,0	14,7
Sällskapspoesi	4,9	2,5	0,7	0,1	0,7	2,1	0,8	0,9	0,4	0,3	0,4	4,9	13,8
V. didaktik	7,3	3,4	1,3	2,4	0,0	2,0	1,9	2,1	1,1	0,9	0,8	9,3	22,8
Satir	2,6	1,5	0,2	1,2	0,6	1,2	0,7	2,3	0,5	0,9	0,4	7,1	12,1
Kärlekspoesi	8,1	1,3	1,4	0,7	1,4	1,4	0,7	0,3	0,2	0,3	0,7	5,0	15,7
B. epik I	5,4	1,5	0,7	0,7	0,4	1,2	1,4	0,5	0,6	0,7	1,5	5,6	14,4
B. epik II	9,4	1,1	1,5	0,5	0,6	1,5	1,5	0,6	0,9	1,0	0,4	5,5	19,1
Psalm I	17,3	2,1	1,2	0,4	1,0	1,0	3,2	0,8	0,8	0,6	0,3	4,9	28,9
Psalm II	18,6	2,4	2,1	0,4	0,2	0,4	3,4	0,2	0,6	1,2	0,1	3,1	30,3
A. didaktik	10,6	1,5	0,9	0,9	0,4	0,7	2,4	0,5	0,2	0,4	0,4	3,5	19,0

c. Valda författare

	B13a	B13b	B13c	B13d	B13e	B13f	B13g	B13h	B13i	B13j	B13k	B13l	B13
Stiernhielm	5,2	3,5	0,4	0,9	0,0	0,7	0,0	2,8	3,3	1,2	0,4	9,3	18,4
Spegel	8,5	1,6	0,8	0,6	0,3	0,9	1,6	0,9	1,4	0,7	0,9	5,7	18,1
Holmström	2,7	1,3	0,8	0,2	0,4	0,5	0,4	0,4	0,2	0,2	1,6	3,5	8,9
Dalin	6,4	3,7	1,1	1,0	1,0	1,3	1,7	2,1	0,9	0,0	0,3	6,6	19,4
Nordenflycht	10,1	2,7	0,8	0,6	1,5	3,9	0,9	4,4	1,9	0,6	0,3	13,2	27,7
Wivallius	6,3	2,0	1,0	0,0	0,7	0,7	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	1,7	11,0
Skogekär B.	3,3	0,7	0,7	1,3	1,0	1,0	0,7	0,0	0,3	0,3	1,7	5,6	11,0
Columbus	7,5	4,0	1,3	0,5	0,8	0,5	0,3	0,8	0,0	0,3	0,3	3,0	16,0
Lucidor	8,7	2,7	1,5	0,8	1,3	0,8	0,8	2,8	0,8	0,2	2,3	9,1	22,7
Wexionius	8,0	1,0	0,3	0,3	0,0	1,0	1,7	0,7	1,0	0,7	0,7	4,3	15,3
Brenner	8,5	3,0	1,0	1,3	0,3	3,3	2,3	0,5	0,3	0,3	1,3	7,0	21,8
Rudeen	8,7	0,0	0,7	0,3	0,3	1,3	3,0	2,0	0,0	0,0	0,0	3,8	16,1
Dahlstierna	3,0	3,0	0,3	0,7	0,0	0,0	0,3	0,7	0,3	0,0	0,0	1,7	8,3
Runius	4,5	2,3	0,2	1,3	0,5	1,3	2,5	0,7	0,7	0,2	1,5	6,2	17,8
Frese	9,3	1,5	1,0	1,0	1,8	2,3	3,0	0,3	0,7	0,2	0,5	6,8	21,0

Gyllenborg	2,8	2,2	0,0	0,0	0,0	1,6	0,2	0,4	0,0	0,4	0,2	2,6	7,8

Tab. A 1. 87 Ord för visuellt och auditivt i de olika textkategorierna
B14aa = orden *blick, syn* B14ba = orden *liud, röst* B14ab = ordet *öga* B14bb = ordet *öra* B14ac = orden *se, skåda skönia* B14bc = ordet *höra* B14bd = orden *säja, tala*

a. Perioderna

	B14aa	B14ab	B14ac	B14a	B14ba	B14bb	B14bc	B14bd	B14b	B14a+b	B14a/b
I	0,1	1,6	7,2	8,8	0,8	0,2	3,5	6,8	11,3	20,1	0,78
II	0,0	2,5	9,6	12,0	0,6	0,3	3,2	5,3	9,8	21,8	1,22
III	0,8	1,7	7,8	10,3	1,1	0,9	3,8	5,5	11,6	21,9	0,89
IV	0,4	2,7	10,6	13,7	0,9	0,2	2,9	4,3	7,8	21,5	1,65
V	0,2	1,8	9,2	11,1	1,4	0,5	3,1	4,2	9,2	20,3	1,21
VI	0,9	1,8	10,9	13,4	0,7	0,4	2,7	4,7	8,4	21,8	1,60
VII	0,6	2,6	11,0	14,2	1,4	0,3	2,8	4,1	8,5	22,7	1,67

b. Genregrupperna

	B14aa	B14ab	B14ac	B14a	B14ba	B14bb	B14bc	B14bd	B14b	B14a+b	B14a/b
V. epik	2,2	3,9	14,2	20,1	1,6	0,3	3,7	3,3	8,9	29,0	2,26
Panegyrik	0,5	3,9	8,3	12,7	0,7	0,0	2,7	3,0	6,5	19,2	1,95
Gravdikt I	0,6	1,8	9,6	12,0	0,6	0,6	1,9	3,8	6,9	18,9	1,74
Gravdikt II	0,6	2,7	7,5	10,8	0,8	0,4	2,7	3,1	7,7	18,5	1,40
Bröllopsdikt I	0,5	2,0	9,1	11,6	0,6	0,2	2,3	5,6	8,9	20,5	1,30
Bröllopsdikt II	1,0	1,6	8,9	11,5	0,5	0,0	2,9	6,0	9,8	21,3	1,17
Sällskapspoesi	0,4	3,5	8,0	12,1	0,8	0,4	3,5	4,9	9,6	21,7	1,26
V. didaktik	0,4	1,4	12,2	13,9	0,9	0,4	2,9	6,4	10,6	24,5	1,31
Satir	0,4	1,3	10,9	12,5	1,3	0,4	3,7	7,3	12,8	25,3	0,98
Kärlekspoesi	0,2	3,2	10,2	13,5	1,0	0,4	3,9	4,4	10,0	23,5	1,35
B. epik I	0,6	1,4	11,5	13,5	1,0	0,8	3,4	4,3	9,3	22,8	1,45
B. epik II	0,7	1,6	12,0	14,8	2,3	0,5	2,7	6,6	12,1	26,9	1,22
Psalm I	0,2	1,8	10,3	12,1	2,8	0,5	2,8	2,5	8,6	20,7	1,41
Psalm II	0,2	1,0	6,7	7,9	1,1	0,1	3,1	3,3	7,8	15,7	1,01
A. didaktik	0,1	1,7	7,0	9,3	0,8	0,5	3,2	3,4	7,9	17,2	1,18

c. Valda författare

	B14aa	B14ab	B14ac	B14a	B14ba	B14bb	B14bc	B14bd	B14b	B14a+b	B14a/b
Stiernhielm	0,2	3,5	10,2	13,9	0,5	0,4	3,1	1,4	5,4	19,3	2,57
Spegel	0,1	2,0	13,4	15,8	1,0	0,0	3,4	2,8	7,3	23,1	2,16
Holmström	0,0	3,8	10,4	14,1	0,5	0,0	2,6	6,5	9,6	23,7	1,47
Dalin	0,4	1,9	12,9	15,2	0,5	0,0	2,8	3,5	6,7	21,9	2,27
Nordenflycht	0,4	2,1	9,4	12,2	1,2	0,4	1,6	2,7	5,9	18,1	2,07
Wivallius	0,0	2,0	7,7	9,7	1,3	0,0	5,7	2,7	9,7	19,3	1,00
Skogekär B.	0,0	1,3	12,7	14,0	1,0	0,3	3,3	10,3	15,0	29,0	0,93
Columbus	0,8	1,8	7,0	9,5	1,8	0,8	2,3	3,3	8,0	17,5	1,19
Lucidor	1,0	1,7	8,2	10,8	1,3	1,0	4,8	5,5	13,2	24,0	0,82
Wexionius	0,0	1,3	10,0	11,3	0,7	0,0	2,0	4,3	7,0	18,3	1,62
Brenner	0,5	1,5	9,8	11,8	0,5	0,8	2,3	5,3	8,8	20,5	1,34
Rudeen	1,0	4,7	8,0	13,7	0,7	0,0	2,3	5,3	8,3	22,0	1,64
Dahlstierna	1,0	3,7	12,3	17,0	0,3	0,0	4,3	1,3	6,0	23,0	2,83
Runius	0,0	1,7	6,5	8,2	0,0	0,3	1,8	6,3	8,5	16,7	0,96
Frese	0,5	2,2	8,8	11,5	3,3	0,5	3,3	3,3	10,5	22,0	1,10
Gyllenborg	3,0	3,0	10,6	16,6	3,0	0,2	4,8	2,6	10,6	27,2	1,57

Tab. A 1. 88 Ord för känslor och känslouttryck i de olika textkategorierna
B15aa = *kärlek, wänskap, ömhet; älska* B15ab = *arghet, hat, ilska, kif, wrede; hata, wredgas*
B15ba = *frögd, fägnad, gamman, glädje lust* ; *frögda, glädia, förlusta* (*sig*)

B15bb = *gråt, jämmer, klagan, sorg, suck, tår*; *bedröfwa, gråta, jämra* (*sig*), *klaga, sucka, sörja*
B15ca = *båtnad, hugnad, hugswalelse, lindring, lisa* ; *hugna, hugswala, lena, lindra, lisa*
B15cb = *lidande, pina, plåga, qwal, smärta, sweda*; *lida, pina, plåga, qwällia, smärta, swida*
B15da = *frid, hwila, lugn, ro, säkerhet, trygghet*; *hwila, lugna, stilla*
B15db = *bäfwan, fasa, fruchtan, oro, skräck, wånda, ångest, ängslan* ; *bäfwa, fasa, fruchta, förskräckia, rysa, skrämma, skälfwa, ängslas*
B15ea = *förnögdhet, nöje ; förnögd, nögd, tillfreds* ; *förnöja, nöja, tillfredsställa*
B15eb = *hopp, leda, ledsnad, längtan, saknad, trachtan, trängtan, wäntan, åstundan, åtrå, önskan ; hoppas, ledas* (*wid*), *ledsna, längta, sakna, trachta, trängta, wänta. åstunda, åtrå, önska*

a. Perioderna

	B15aa	B15ab	B15ba	B15bb	B15ca	B15cb	B15da	B15db	B15ea	B15eb	Interj.	Ab6ba	Summa
I	3,4	1,9	8,6	11,3	0,9	7,1	2,7	2,7	0,2	3,8	11,3	3,0	56,8
II	10,2	1,5	8,7	8,8	1,0	4,0	3,5	2,8	0,5	3,5	8,9	1,3	53,9
III	5,2	1,0	9,7	11,3	1,0	5,4	2,9	3,1	1,9	3,9	13,1	1,7	60,2
IV	4,3	2,2	8,6	12,1	1,1	5,9	3,5	5,0	2,5	4,3	14,0	1,6	65,0
V	3,0	2,0	10,4	6,6	0,8	4,4	3,8	3,1	2,7	6,2	10,8	1,6	55,7
VI	4,0	2,5	6,6	6,8	0,7	3,9	4,5	4,4	4,6	4,8	12,6	1,0	56,6
VII	6,3	2,4	8,5	5,7	1,1	6,3	8,5	4,8	5,8	7,0	7,3	0,7	64,4

b. Genregrupperna

	B15aa	B15ab	B15ba	B15bb	B15ca	B15cb	B15da	B15db	B15ea	B15eb	Interj.	Ab6ba	Summa
V. epik	3,2	1,8	4,2	7,5	0,5	3,0	5,8	7,4	2,2	6,2	4,5	0,3	46,6
Panegyrik	2,0	2,2	13,0	22,3	1,1	3,4	6,8	6,4	1,7	4,3	8,2	0,7	72,1
Gravdikt I	2,4	0,5	8,2	10,7	0,9	3,3	3,3	1,1	1,7	5,3	7,2	1,2	45,8
Gravdikt II	1,5	1,6	7,3	12,1	0,7	2,7	5,4	3,1	2,3	7,9	13,8	1,8	60,2
Bröllopsdikt I	7,0	1,2	9,2	2,8	0,5	2,4	2,6	1,5	6,8	3,3	8,1	0,9	46,3
Bröllopsdikt II	4,9	1,3	11,7	4,1	1,1	3,3	3,7	2,6	2,7	5,3	9,7	1,7	52,1
Sällskapspoesi	3,9	1,7	11,8	5,0	0,8	4,3	6,4	3,5	6,2	4,5	9,6	1,3	59,0
V. didaktik	4,3	3,4	4,4	3,7	0,9	4,4	3,6	5,2	5,1	4,4	8,8	1,4	49,6
Satir	3,1	2,6	3,6	3,1	0,2	2,3	2,8	1,2	2,2	2,8	8,5	2,4	34,8
Kärlekspoesi	19,5	1,7	10,5	23,0	2,4	12,9	6,3	5,0	4,4	7,6	15,2	1,8	110,2
B. epik I	1,6	2,5	6,2	6,0	0,6	5,2	4,6	4,9	1,5	4,1	10,9	1,3	49,3
B. epik II	3,9	3,4	7,4	5,4	0,4	7,0	2,0	4,8	1,7	1,7	12,9	1,4	52,0
Psalm I	4,6	2,4	13,9	9,7	1,1	8,6	6,4	5,5	2,9	6,9	18,2	1,9	82,1
Psalm II	2,9	1,6	9,5	8,3	1,7	8,1	6,7	5,5	3,2	7,6	18,2	2,5	75,8
A. didaktik	2,1	2,4	7,2	7,8	0,9	4,4	2,2	4,3	1,2	3,5	14,7	2,0	52,7

c. Valda författare

	B15aa	B15ab	B15ba	B15bb	B15ca	B15cb	B15da	B15db	B15ea	B15eb	Interj.	Ab6ba	Summa
Stiernhielm	2,8	0,5	8,5	5,0	0,5	1,4	2,5	2,2	1,4	2,4	9,7	0,1	37,0
Spegel	2,3	2,4	7,1	3,7	1,2	3,9	4,9	3,9	2,7	4,7	12,7	2,1	51,5
Holmström	4,4	1,6	10,7	24,6	0,6	6,8	3,3	8,7	2,8	4,1	7,6	2,0	77,4
Dalin	6,2	2,4	9,8	5,6	0,6	3,8	4,7	3,7	5,0	4,7	9,5	0,5	56,5
Nordenflycht	6,7	2,5	7,6	6,6	1,7	7,4	13,6	5,2	8,1	8,8	7,2	0,6	76,0
Wivallius	8,7	1,3	14,3	16,0	1,3	6,7	3,0	1,0	0,0	4,3	12,0	1,7	70,3
Skogekär B.	25,7	1,0	4,0	9,3	1,3	4,3	2,3	2,0	0,7	5,0	3,0	2,7	61,0
Columbus	2,3	0,5	7,8	4,0	0,8	2,8	2,8	1,0	1,5	5,5	11,5	1,5	42,3
Lucidor	6,2	1,3	11,8	17,7	1,0	7,7	3,2	5,5	1,8	3,3	14,0	1,8	75,3
Wexionius	1,3	1,3	5,7	7,3	1,0	2,7	3,3	3,7	0,7	1,3	24,7	1,3	54,3
Brenner	3,0	2,0	4,3	4,5	0,5	4,3	2,3	4,8	1,5	4,8	10,8	1,5	44,0
Rudeen	6,0	0,7	7,7	4,3	0,3	2,7	4,7	1,3	3,0	8,7	6,7	0,0	46,0
Dahlstierna	1,3	1,3	6,3	19,0	2,0	3,0	3,7	3,3	1,3	3,0	12,3	0,3	57,0
Runius	3,2	1,0	3,8	1,8	0,3	2,3	1,0	1,5	1,3	3,8	11,3	3,0	34,2
Frese	1,5	3,5	13,5	15,2	0,8	4,5	5,8	5,3	0,8	7,7	12,5	1,2	70,7
Gyllenborg	1,6	2,4	3,4	3,2	0,0	2,0	6,6	6,2	3,0	7,6	2,4	0,2	38,6

Tab. A 1. 89 Ord för gott och ont i de olika textkategorierna
B16a = dygd B16ba = last, odygd, orätt B16bb = synd, missgärning
B17aa = Gud B17ab = diäfwul, Satan B17ac = skepna, skepsel, öde
B17ba = himmel B17bb = helfwete

B17ca = godhet B17cb = ondska
B17da = god (Av+S.A.) B17db = ond (Av+S.A.)

a. Perioderna

	B16a	B16ba	B16bb	B17aa	B17ab	B17ac	B17ba	B17bb	B17ca	B17cb	B17da	B17db
I	1,3	0,7	2,8	19,3	1,4	0,1	2,8	0,4	0,1	0,2	6,4	1,6
II	3,3	0,6	1,4	7,3	0,6	0,2	1,6	0,5	0,3	0,1	4,2	1,0
III	2,5	0,5	1,3	8,1	0,8	0,3	5,1	0,3	0,1	0,1	5,6	2,2
IV	2,1	0,6	1,8	10,4	1,1	0,4	4,1	0,5	0,4	0,3	3,7	1,6
V	2,9	0,6	1,4	11,9	0,8	0,2	4,5	0,4	0,3	0,4	4,0	1,0
VI	1,9	0,8	2,5	14,4	1,2	0,5	3,5	0,5	0,3	0,5	2,6	1,5
VII	5,2	0,8	1,5	3,7	0,2	1,3	4,2	0,1	0,1	0,3	2,2	0,8

b. Genregrupperna

	B16a	B16ba	B16bb	B17aa	B17ab	B17ac	B17ba	B17bb	B17ca	B17cb	B17da	B17db
V. epik	2,4	0,1	0,0	3,4	0,0	0,9	4,9	0,0	0,0	0,1	0,7	0,4
Panegyrik	3,7	0,5	0,6	10,9	0,0	0,4	5,9	0,0	0,2	0,5	2,6	0,5
Gravdikt I	7,3	0,7	0,9	8,3	0,2	0,6	5,3	0,1	0,1	0,6	3,4	1,6
Gravdikt II	3,9	0,3	1,0	13,0	0,4	0,8	4,4	0,1	0,2	0,4	4,3	1,3
Bröllopsdikt I	4,2	0,2	0,2	4,1	0,0	0,3	3,7	0,2	0,1	0,2	4,2	1,1
Bröllopsdikt II	5,6	0,4	0,1	7,0	0,0	0,2	4,5	0,0	0,1	0,3	6,2	0,9
Sällskapspoesi	1,5	0,2	0,3	2,2	0,2	1,8	1,7	0,0	0,1	0,4	6,0	1,2
V. didaktik	5,3	1,8	1,1	13,7	0,6	1,0	2,6	0,3	0,1	0,3	4,5	1,8
Satir	3,5	2,0	0,3	1,8	0,4	0,2	0,5	0,0	0,1	0,0	4,4	1,7
Kärlekspoesi	3,5	0,7	0,0	1,6	0,0	2,1	4,8	0,0	0,1	0,1	1,8	0,3
B. epik I	0,2	0,7	2,4	14,8	1,2	0,3	6,4	1,9	0,1	0,5	2,0	1,7
B. epik II	1,6	1,5	3,8	13,3	2,3	0,1	4,1	0,5	0,4	1,0	2,4	1,5
Psalm I	0,9	0,8	5,6	20,9	2,6	0,0	4,1	1,1	0,9	0,3	2,9	1,2
Psalm II	0,6	0,4	6,2	21,6	2,8	0,1	2,8	0,5	0,9	0,3	5,6	3,1
A. didaktik	0,4	0,1	3,8	28,1	2,5	0,0	4,9	0,8	0,3	0,6	3,0	1,8

c. Valda författare

	B16a	B16ba	B16bb	B17aa	B17ab	B17ac	B17ba	B17bb	B17ca	B17cb	B17da	B17db
Stiernhielm	6,7	0,9	0,2	7,9	0,0	0,0	1,6	0,3	0,4	0,0	3,9	0,7
Spegel	0,9	0,2	4,4	16,6	1,2	0,1	3,8	1,0	1,1	0,2	4,1	1,4
Holmström	0,6	0,4	0,1	2,4	0,4	0,9	2,8	0,0	0,3	0,3	3,4	2,1
Dalin	6,4	1,0	0,4	5,9	0,1	1,8	5,8	0,0	0,3	0,6	3,7	0,8
Nordenflycht	7,9	0,5	0,0	1,8	0,0	1,9	3,2	0,0	0,1	0,3	1,9	0,4
Wivallius												
Skogekär B.												
Columbus												
Lucidor												
Wexionius												
Brenner												
Rudeen												
Dahlstierna												
Runius												
Frese												
Gyllenborg												

Tab. A 1. 90 Ord för dimensioner i de olika textkategorierna
B21aa = lång B21ab = kort, stackot
B21ba = hög B21bb = låg
B21ca = stor B21cb = liten, mindre, minst, små, klen
B21da = bred, tjock B21db = smal, tunn
B21ea = tung B21db = lätt

a. Perioderna

	B21aa	B21ab	B21ba	B21bb	B21ca	B21cb	B21da	B21db	B21ea	B21eb
I	1,1	0,8	2,3	0,0	8,8	2,6	0,1	0,3	0,2	0,2
II	0,9	0,5	4,2	0,2	7,5	3,2	0,4	0,0	0,0	0,6
III	0,9	0,3	2,5	0,1	5,3	1,7	0,2	0,0	0,3	0,5
IV	1,0	0,6	2,7	0,1	6,4	2,4	0,3	0,3	0,4	0,2
V	0,8	0,7	1,6	0,1	5,1	1,8	0,1	0,2	0,5	0,2
VI	0,3	0,4	1,5	0,1	4,0	2,3	0,0	0,1	0,4	0,3
VII	0,4	0,6	3,4	0,5	4,5	2,5	0,1	0,1	0,8	0,5

b. Genregrupperna

	B21aa	B21ab	B21ba	B21bb	B21ca	B21cb	B21da	B21db	B21ea	B21eb
V. epik	1,1	0,4	3,0	0,2	5,3	1,5	0,3	0,4	0,7	0,4
Panegyrik	0,8	0,3	4,9	0,0	12,8	2,1	0,0	0,0	0,7	0,3
Gravdikt I	1,0	1,4	4,8	0,3	4,1	2,4	0,3	0,1	0,5	0,2
Gravdikt II	0,9	1,0	3,0	0,1	4,7	1,5	0,0	0,0	0,3	0,0
Bröllopsdikt I	1,3	0,2	2,1	0,6	3,4	3,5	0,3	0,2	0,6	0,7
Bröllopsdikt II	1,0	0,3	2,7	0,0	5,1	3,2	0,1	0,0	0,8	0,8
Sällskapspoesi	1,1	1,0	1,5	0,3	5,6	3,5	0,1	0,3	0,5	0,8
V. didaktik	0,3	0,5	3,2	0,4	8,6	3,5	0,1	0,4	0,2	0,2
Satir	0,8	0,4	1,3	0,2	5,4	2,6	0,0	0,1	0,3	0,4
Kärlekspoesi	1,0	0,6	2,0	0,0	5,4	3,4	0,2	0,0	0,3	0,1
B. epik I	0,1	0,6	2,2	0,1	5,4	1,6	0,2	0,1	0,2	0,2
B. epik II	0,4	0,1	1,0	0,0	5,3	1,5	0,1	0,1	0,4	0,3
Psalm I	0,5	0,7	1,5	0,0	3,7	0,9	0,1	0,0	0,4	0,4
Psalm II	0,0	0,3	2,4	0,1	5,6	1,1	0,0	0,1	0,3	0,0
A. didaktik	0,6	0,3	1,3	0,0	5,4	1,3	0,4	0,4	0,5	0,0

c. Valda författare

	B21aa	B21ab	B21ba	B21bb	B21ca	B21cb	B21da	B21db	B21ea	B21eb
Stiernhielm	0,7	0,2	4,2	0,3	6,1	3,0	0,3	0,1	0,2	0,4
Spegel	0,4	0,3	1,1	0,0	6,5	1,8	0,1	0,5	0,5	0,3
Holmström	1,3	0,6	1,0	0,1	5,1	2,7	0,4	0,2	0,5	0,3
Dalin	0,1	0,8	2,6	0,1	7,3	7,0	0,0	0,0	0,2	0,4
Nordenflycht	0,7	0,6	4,9	0,9	4,4	1,1	0,1	0,0	0,5	0,4
Wivallius	1,3	2,7	3,0	0,0	9,0	5,0	0,3	0,7	0,0	0,0
Skogekär B.	2,0	0,0	2,0	0,0	4,3	2,0	0,3	0,0	0,0	0,7
Columbus	1,0	0,0	2,8	0,3	5,0	1,8	0,5	0,0	0,5	1,0
Lucidor	0,7	0,3	3,2	0,0	3,8	1,5	0,2	0,0	0,3	0,0
Wexionius	0,7	0,3	6,3	0,0	8,3	4,3	0,7	0,0	0,3	0,0
Brenner	0,8	0,8	1,8	0,0	5,5	1,0	0,0	0,0	1,0	0,0
Rudeen	2,3	0,3	2,7	0,0	7,7	3,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Dahlstierna	3,0	0,7	5,0	0,0	10,7	2,7	0,7	1,0	0,3	0,0
Runius	1,0	0,5	2,5	0,3	5,5	1,5	0,0	0,2	0,2	0,0
Frese	0,3	1,0	0,2	0,0	2,2	1,3	0,0	0,0	1,3	0,8
Gyllenborg	0,0	0,2	2,6	0,4	3,4	1,2	0,0	0,0	0,6	0,8

Tab. A 1. 91a-c. Ord för ostentation och distinktion i de olika textkategorierna
B22a = S: *pompa, pracht, prunk, prål, prång, ståt*
= Vb: *braska, hofwera, prunka, pråla, stoltsera, studsa, yfwas*
B22b = S*: prydnad, pynt, smycke, zir*
= Vb: *pryda, smycka, zira*
B23a = S*: beröm, lof, pris, ros*
= Vb: *berömma, lofwa, prisa, rosa, ära*
B23ab= S: *ära*
B23b = S*: demödighet, devotion, wördnad, ödmiukhet*
B23c = Vb: *behaga, täckas, wärdes*
B24 = Av: *hög, hög(t)-*
BO3c = S*: guld, silfwer*, namn på ädla stenar

a. Perioder

	B 22a		B 22b		B23 a		B23ab	B23b	B23c	B24	BO3c	Summa
	S	Vb	S	Vb	S	Vb	S	S	Vb	Av	S	
I	0,7	0,4	0,0	0,3	1,3	1,3	2,5	0,5	1,0	2,3	2,4	12,5
II	1,3	0,2	0,3	0,4	3,5	2,5	2,5	0,3	2,5	4,7	3,4	22,0
III	1,5	0,1	0,9	0,7	1,3	1,6	1,4	0,3	1,1	3,2	1,9	14,1
IV	1,4	0,4	0,4	0,5	1,3	2,2	1,2	0,6	1,5	2,9	2,7	15,0
V	1,0	0,3	0,5	2,8	1,9	1,9	1,9	0,6	1,1	1,7	1,7	13,9
VI	0,8	0,4	0,2	0,2	2,3	1,7	2,0	0,6	0,9	1,7	0,9	11,5
VII	2,1	0,5	0,4	0,8	1,8	1,5	3,5	0,7	0,5	3,4	1,4	16,6

b. Genrer

	B 22a		B 22b		B23 a		B23ab	B23b	B23c	B24	BO3c	Summa
	S	Vb	S	Vb	S	Vb	S	S	Vb	Av	S	
VE	2,0	0,4	0,1	0,6	1,0	1,3	4,7	0,4	0,1	3,2	2,8	16,6
Pan.	3,4	0,1	1,0	1,7	3,1	1,3	2,4	1,0	0,6	5,9	2,6	23,1
Gr. I	2,2	0,7	0,6	0,8	2,6	2,5	3,2	1,1	1,0	5,0	3,1	22,9
Gr. II	2,0	0,3	0,8	0,6	2,3	2,0	1,7	0,5	1,1	3,6	3,3	18,2
Br. I	0,6	0,7	0,8	0,6	1,9	1,1	1,1	0,5	0,7	2,4	3,8	14,2
Br. II	0,9	0,3	0,4	0,7	0,8	0,9	1,5	0,5	1,8	3,1	1,4	12,3
Sällsk.	1,4	0,9	0,6	0,3	1,7	1,3	1,7	0,7	0,5	1,4	1,3	11,8
VD	1,3	0,2	0,3	0,4	2,5	1,7	3,5	0,9	0,8	3,2	1,3	16,1
Satir	0,8	0,8	0,2	0,0	1,3	1,9	1,3	0,3	0,5	1,4	2,9	11,5
Kärl.	1,6	0,1	0,3	0,4	0,9	1,0	1,3	0,4	0,9	2,0	1,9	10,8
BE I	0,5	0,1	0,2	0,7	1,1	1,2	1,0	0,5	2,1	2,2	2,4	12,0
BE II	0,6	0,3	0,1	0,4	1,6	1,7	1,4	0,2	1,1	1,0	1,5	9,9
Ps. I	0,5	0,1	0,1	0,2	2,7	1,4	2,2	0,4	2,0	1,8	0,3	11,7
Ps. II	0,9	0,3	0,0	0,1	4,2	5,4	3,2	0,1	2,4	2,5	0,4	19,5
AD	0,9	0,1	0,3	0,1	1,4	1,8	1,0	0,3	1,0	1,3	1,1	9,3

c. Valda författare

	B 22a		B 22b		B23 a		B23ab	B23b	B23c	B24	BO3c	Summa
	S	Vb	S	Vb	S	Vb	S	S	Vb	Av	S	
Stiern.	1,6	0,2	0,6	0,3	5,0	1,5	4,2	0,7	0,4	5,4	2,8	22,7
Spegel	0,2	0,4	0,1	0,6	1,0	2,6	1,0	0,7	3,4	1,5	2,4	13,9
Holm.	0,7	0,3	0,3	0,2	1,4	0,8	0,5	0,7	0,7	1,0	1,8	8,5
Dalin	2,6	0,4	0,6	1,0	1,4	1,2	5,3	1,0	0,6	2,7	1,4	18,3
Nord.	2,4	0,5	0,4	0,8	1,9	1,4	3,4	0,6	0,2	4,9	1,3	17,8
Wiv.	1,3	1,3	0,0	0,0	0,0	0,3	1,0	0,7	1,3	2,3	5,3	14,0
Skog.	0,7	0,0	0,0	0,3	4,3	4,7	2,7	0,3	2,7	2,0	0,7	18,3
Col.	2,3	0,0	1,3	1,5	2,5	1,5	2,5	0,5	1,0	3,0	0,8	16,8
Luc.	1,0	0,2	0,3	0,2	0,7	1,5	0,8	0,2	1,8	3,5	1,8	12,0
Wex.	1,7	0,3	0,0	1,0	1,3	1,0	1,0	1,0	2,3	7,0	2,7	19,3
Bren.	1,3	0,0	0,5	0,0	1,3	0,3	0,8	0,3	1,3	2,5	1,0	9,0
Rud.	1,3	0,7	1,0	1,0	2,7	0,3	0,7	0,7	0,3	3,7	2,3	14,7
Dahlst.	1,7	0,0	0,0	0,3	1,0	0,7	2,3	0,0	0,0	5,3	8,7	20,0
Runius	0,0	0,2	0,7	0,2	3,8	1,5	2,5	1,3	1,2	2,3	1,3	15,2
Frese	0,2	0,2	0,3	0,3	4,0	1,8	2,3	0,5	0,5	0,5	0,7	11,3
Gyll.	0,0	0,4	0,2	0,2	0,2	2,2	4,0	0,4	0,0	2,6	0,8	11,2

Tab. A 1.92 Totalvokabulär (V), medelvokabulär (V_m), medelvokabulärens standardavvikelse (S) samt gemenskapsindex (Gem^{ind}) i de olika periodgrupperna

	Periodgrupper			Totalmaterial		
	V	V_m	S	V	S	Gem_{ind}
I	3021	667,5	44,79	657,6	47,45	2,21
II	3574	716,1	132,46	723,9	128,69	2,00
III	3939	778,7	76,73	771,5	74,34	1,98
IV:1	3678	744,2	84,55	719,5	74,18	2,02
IV:2	3506	723,3	72,05	719,5	74,18	2,06
V	3417	710,4	58,87	732,2	55,47	2,08
VI	3437	736,7	55,43	734,9	62,50	2,14
VII	3294	748,7	28,99	730,2	47,54	2,27

Tab. A 1.93 Totalvokabulär (V), medelvokabulär (V_m), medelvokabulärens standardavvikelse (S) samt gemenskapsindex (Gem^{ind}) i de olika genregrupperna

	V	V_m	S	Gem_{ind}
VE	3476	758,4	82,40	2,18
Panegyrik	3400	746,4	68,12	2,20
Gravdikt I	3354	736,5	40,29	2,20
Gravdikt II	3550	759,0	54,57	2,14
Bröll. I	3849	801,1	67,72	2,08
Bröll. II	3559	753,5	56,45	2,12
Sällskapsp.	3641	766,4	51,42	2,10
VD	3201	688,9	65,06	2,15
Satir	3608	747,5	51,76	2,07
Kärleksp.	2787	650,9	61,16	2,34
BE I	3666	757,6	53,98	2,07
BE II	3448	746,1	70,98	2,10
Psalm I	2979	675,7	36,27	2,27
Psalm II	2643	652,3	40,69	2,47
AD	3394	730,9	56,69	2,15

Tab. A 1.94. Totalvokabulär (V), medelvokabulär (V_m), medelvokabulärens standardavvikelse (S) samt gemenskapsindex (Gem^{ind}) hos fem författare

	V	Vm	S	Gem^{ind}
Stiernhielm	4130	(855,5)	(70,46)	(2,07)
Spegel	3048	686,5	54,83	2,25
Holmström	3080	684,3	32,95	2,22
Dalin	3107	719,8	45,51	2,34
Nordenflycht	3107	735,5	40,70	2,37

Komm. Stiernhielm endast fyra texter

Tab. A 1.95. Vokabulärens storlek, rikedom, spridning och koncentration i de olika grupperna inom de olika textkategorierna

a. Perioder

	V	V_1	V_1/V	R	V^{log}/N^{log}	C	K	V^2 -	v_x
I	3021	1555	.515	15,1	.80914	.211	.005965	.005685	4,14
II	3574	2006	.561	17,9	.82612	.209	.006397	.006162	4,69
III	3939	2006	.592	19,7	.8594	.201	.005357	.005155	4,50
IV:1	3678	2331	.580	18,4	.82901	.206	.005300	.005084	4,32
IV:2	3506	1978	.564	17,5	.82418	.211	.005663	.004956	4,17
V	3417	1861	.545	17.1	.82158	.212	.005239	.004998	4,13
VI	3437	1887	.549	17,2	.82217	.203	.004852	.004597	3,98
VII	3294	1689	.513	16,5	.81788	.202	.004865	.004597	3,90

b. Genrer

	V	V_1	V_1/V	R	V^{log}/N^{log}	C	K	V^2 -	v_x
VE	3478	1811	.514	17,4	.82337	.196	.005584	.005314	4,30
Paneg.	3402	1789	.526	17,0	.82114	.195	.005500	.005256	4,18
Gravd.I	3354	1798	.536	16,8	.81970	.206	.005892	.005944	4,46
Gravd.II	3545	2037	.575	17,7	.82529	.203	.005641	.005417	4,38
Bröll.I	3849	2235	.581	19,2	.83360	.212	.005386	.005184	4,46
Bröll.II	3556	2000	.562	17,8	.82361	.206	.005701	.005329	4,35
Sällsk.	3647	2046	.561	18,2	.82816	.202	.005512	.005242	4,37
VD	3202	1704	.532	16,0	.81502	.215	.005865	.005155	4,07
Satir	3608	2045	.567	18,0	.82707	.221	.006041	.005710	4,54
Kärleksp.	2787	1428	.513	13,9	.80100	.229	.006667	.006358	4,21
BE I	3666	2137	.582	18,3	.82868	.210	.005557	.005333	4,42
BE II	3496	1925	.550	17,5	.82389	.212	.005690	.004927	4,15
Psalm I	2979	1550	.520	14,9	.80773	.218	.006469	.006183	4,29
Psalm II	2647	1311	.495	13,2	.79580	.227	.006908	.006139	4,03
AD	3395	1821	.536	17,0	.82093	.207	.005821	.004976	4,11

c. Författare

	V	V_1	V_1/V	R	V^{log}/N^{log}	C	K	V^2 -	v_x
Stiernh. 4	4130	2540	.593	20,7	.84072	.194	.008238	.008044	5,76

Spegel	3049	1630	.534	15,2	.81008	.228	.007396	.007117	4,66
Holmstr.	3080	1641	.533	15,4	.81110	.214	.005607	.005332	4,05
Dalin	3071	1583	.515	15,4	.81080	.206	.005464	.005187	3,99
Nordenf.	3106	1522	.490	15,5	.81195	.201	.005996	.005974	4,31

Tab. A 1.96a-c. De lågfrekventa ordens antal i absoluta värden och i procent av vokabulären i de olika grupperna inom de olika textkategorierna

a. Perioder

	V_1		V_2		V_3		V_4		V_5		Summa		Rest
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	
I	1555	51,5	460	15,2	230	7,6	167	5,5	102	3,4	2514	83,2	507
II	2006	56,1	553	15,5	269	7,5	131	3,7	101	2,8	3060	85,6	514
III	2331	59,2	577	14,7	269	6,8	136	3,5	108	2,7	3421	86,9	517
IV:1	2135	58,0	543	14,8	264	7,2	143	3,9	107	2,9	3192	86,8	486
IV:2	1978	56,4	518	14,8	253	7,2	160	4,6	98	2,8	3007	85,8	499
V	1861	54,5	423	15,3	291	8,5	156	4,6	85	2,5q	2916	85,3	501
VI	1887	54,9	522	15,2	248	7,2	149	4,3	106	3,1	2912	84,7	526
VII	1689	51,3	491	14,9	271	8,2	144	4,4	114	3,5	2709	82,2	585

b. Genrer

	V_1		V_2		V_3		V_4		V_5		Summa		Rest
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	
VE	1810	52,1	570	16,4	264	7,6	158	4,5	116	3,3	2918	83,9	558
Paneg.	1789	52,9	517	15,2	275	8,1	178	5,2	104	3,1	2863	84,2	539
Gravd.I	1798	53,6	510	15,2	268	8,0	154	4,6	117	3,5	2847	84,8	507
Gravd.II	2037	57,5	504	14,2	249	7,0	142	4,0	113	3,2	3045	85,9	500
Bröll.I	2235	58,1	584	15,2	251	6,5	169	4,4	100	2,6	3339	86,7	510
Bröll.II	2000	56,2	537	15,1	243	6,8	172	4,8	104	2,9	3056	85,9	500
Sällsk.	2046	56,1	534	14,6	265	7,3	157	4,3	113	3,1	3115	85,4	532
VD	1704	53,2	528	16,5	247	7,7	139	4,3	101	3,2	2719	84,9	483
Satir	2045	56,7	555	15,4	247	6,8	174	4,8	102	2,8	3123	86,6	485
Kärl.	1428	51,2	394	14,1	223	8,0	149	5,3	101	3,6	2295	82,3	492
BE I	2133	58,2	538	14,7	263	7,2	144	3,9	100	2,7	3178	86,7	488

BE II	1925	55,1	574	16,4	241	6,9	150	4,3	113	3,2	3003	85,9	493
Psalm I	1550	52,0	452	15,2	225	7,6	167	5,67	103	3,5	2497	83,8	482
Psalm II	1311	49,5	400	15,1	226	8,5	136	5,1	102	3,9	2175	82,2	472
AD	1821	53,6	555	16,3	248	7,3	166	4,9	109	3,2	2899	85,4	496

c. Författare

	V_1		V_2		V_3		V_4		V_5		Summa		Rest
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	
Stiernh.	2450	59,3	610	14,8	264	6,4	168	4,1	113	2,7	3605	87,3	525
Spegel	1630	53,4	463	15,2	240	7,9	138	4,5	89	2,9	2560	84,0	489
Holmstr.	1641	53,3	453	14,7	245	8,0	132	4,3	107	3,5	2578	83,7	502
Dalin	1583	51,5	471	15,3	245	8,0	149	4,9	94	3,1	2542	82,8	529
Nordenf.	1522	49,0	481	15,5	245	7,9	166	5,3	124	4,0	2538	81,7	569

Tab. A 1.97a-c. Vokabulärens fördelning på frekvensklasser i de olika grupperna inom de olika textkategorierna

a. Perioder

	1		2-5		6-20		21-50		51-100		101-500		500>
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.
I	1555	51,5	959	31,7	356	11,8	83	2,7	38	1,3	30	1,0	1
II	2006	56,1	1054	29,5	379	10,6	76	2,2	28	0,8	30	0,8	1
III	2331	59,2	1090	27,7	384	9,7	74	1,9	31	0,8	28	0,7	1
IV:1	2135	58,0	1057	28,7	356	9,7	64	1,7	38	1,0	27	0,7	1
IV:2	1978	56,4	1029	29,3	364	10,4	72	2,1	28	0,8	33	0,9	1
V	1861	54,5	1055	30,9	364	10,7	74	2,2	30	0,9	33	1,0	1
VI	1887	54,9	1025	29,8	384	11,2	76	2,2	33	1,0	33	1,0	1
VII	1689	51,3	1020	31,0	447	13,6	78	2,4	26	0,8	33	1,0	1

b. Genrer

	1		2-5		6-20		21-50		51-100		101-500		500>
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.
VE	1810	52,1	1108	31,9	414	11,9	84	2,4	32	0,9	27	0,8	1
Paneg.	1789	52,6	1074	31,6	392	11,5	83	2,4	33	1,0	30	0,9	1
Gravd.I	1798	53,6	1049	31,3	358	10,7	84	2,5	38	1,1	26	0,8	1
Gravd.II	2037	57,5	1008	28,4	348	9,8	90	2,5	33	0,9	28	0,8	1
Bröll.I	2235	58,1	1104	28,7	367	9,5	86	2,2	27	0,7	29	0,8	1
Bröll.II	2000	56,2	1056	29,7	363	10,2	79	2,2	28	0,8	31	0,9	1
Sällsk.	2046	56,1	1069	29,3	401	11,0	73	2,2	27	0,7	30	0,8	1

VD	1704	53,2	1015	31,7	334	10,4	83	2,6	30	0,9	35	1,1	1
Satir	2045	56,7	1078	29,9	359	10,0	68	1,9	23	0,6	35	1,0	1
Kärl.	1428	51,2	867	31,1	345	12,4	88	3,2	26	0,9	31	1,1	2
BE I	2133	58,2	1045	28,5	346	9,6	78	2,1	36	1,0	28	0,8	1
BE II	1925	55,1	1078	30,8	357	10,2	72	2,1	28	0,8	35	1,0	1
Psalm I	1550	52,0	947	31,8	333	11,2	76	2,6	42	1,4	30	1,0	1
Psalm II	1311	49,5	864	32,6	313	11,8	89	3,4	33	1,2	37	1,4	1
AD	1821	53,6	10783	31,8	353	10,4	72	2,1	36	1,1	33	1,0	1

c. Författare

	1		2-5		6-20		21-50		51-100		101-500		500>
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.
Stiernh.	2450	59,3	1155	28,0	394	9,5	69	1,7	37	0,9	20	0,5	2
Spegel	1630	53,4	930	30,5	358	11,7	67	2,2	27	0,9	37	1,2	1
Holmstr.	1641	53,3	937	30,4	356	11,6	81	2,6	28	0,9	37	1,2	1
Dalin	1583	51,5	959	31,2	390	12,7	66	2,1	40	1,3	33	1,1	1
Nordenf.	1522	49,0	1016	32,7	429	13,8	76	2,4	33	1,1	31	1,0	1

Tab. A 1.98a-c. Löpordens fördelning på rangklasser i de olika grupperna inom de olika textkategorierna

a. Perioder

	R_{1-10}	R_{11-50}	R_{51-150}	$R_{151-300}$	$R_{300>}$
I	3667	4781	3590	2087	5876
II	3669	4675	3211	1973	6472
III	3592	4467	3125	1883	6929
IV:1	3597	4626	3445	1895	6437
IV:2	3509	4928	3156	2015	6394
V	3564	4916	3354	1928	6238
VI	3401	4714	3467	2013	6405
VII	3449	4612	3167	1986	6756

b. Genrer

	R_{1-10}	R_{11-50}	R_{51-150}	$R_{151-300}$	$R_{300>}$
VE	3563	4283	3213	2044	6897
Panegyrik	3463	4337	3518	2036	6649
Gravd. I	3720	4531	3446	2001	6301
Gravd. II	3626	4484	3418	2085	6388
Bröll. I	3426	4529	3246	1994	6805
Bröll. II	3694	4560	3256	2016	6474
Sällsk.	3254	4539	3211	1931	6793
VD	3537	5043	3626	1908	5886
Satir	3759	5076	2984	1785	6399
Kärleksp.	4138	5009	3389	1949	5521
BE I	3693	4720	3264	1929	6397
BE II	3400	5001	3387	1829	6313

Psalm I	3786	4941	3711	1960	5603
Psalm II	4003	5090	3696	2108	5102
AD	3589	4680	3520	1955	6256

c. Författare

	R_{1-10}	R_{11-50}	R_{51-150}	$R_{151-300}$	$R_{300>}$
Stiernh.	3978	3786	2989	1950	7297
Spegel	3972	5143	3304	1940	5641
Holmström	3587	4969	3577	2076	5789
Dalin	3445	4799	3683	2039	6034
Nordenfl.	3583	4461	3312	2124	6498

Tab. A 1. 99 a-c.Betydelseordens vokabulär, storlek, rikedom, spridning på frekvensklasser och koncentration i de olika grupperna inom de olika textkategorierna

a. Perioder

	N	V	V/N	V_1	V_1/V	R	V^{log}/N^{log}	C	K	V^2 -m	V_x
I	12056	2820	.234	1507	.534	18,2	.84540	.158	.004062	.003713	3,236
II	11673	3353	.287	1953	.582	21,9	.86680	.142	.003576	.003382	3,367
III	11907	3692	.310	2273	.616	23,9	.87523	.132	.002904	.002718	3,168
IV:1	11662	3446	.295	2079	.603	22,6	.86981	.145	.003480	.003267	3,360
IV:2	11704	3289	.281	1935	.588	21,5	.86450	.150	.003744	.003518	3,401
V	11727	3196	.273	1808.5	.566	20,9	.86125	.153	.003848	.003684	3,431
VI	11775	3225	.274	1837	.570	21,0	.86184	.144	.003380	.003105	3,164
VII	118944	3116	.262	1653	.530	20,2	.85726	.126	.002652	.002415	2,743

b. Genrer

	N	V	V/N	V_1	V_1/V	R	V^{log}/N^{log}	C	K	V^2 -m	V_x
VE	12090	3278	.271	1764	.538	21,1	.86116	.119	.002137	.001915	2,505
Pan.	12046	3204	.266	1750	.534	20,6	.85906	.134	.002615	.002402	2,774
Gr. I	11793	3136	.266	1753	.559	20,4	.85872	.147	.003724	.003513	3,319
Gr. II	11854	3305	.279	1979	.565	21,5	.86385	.145	.003221	.003041	3,170
Br. I	12010	3816	.318	2174	.570	24,6	.87794	.135	.003015	.002877	3,3136
Br. II	11754	3317	.282	1944	.586	21,6	.86501	.141	.003384	.003200	3,258
Säll.	11891	3434	.289	1993	.580	22,3	.86763	.137	.003289	.002917	3,165
VD	11729	2989	.255	1654	.553	19,5	.85409	.162	.004373	.004149	3,522
Satir	11760	3395	.289	2007	.591	22,1	.86744	.154	.004314	.004091	3,727
Kärl.	11305	2593	.229	1387	.535	17,2	.84223	.163	.004558	.004260	3,324
BE I	11772	3439	.292	2082	.605	22,4	.86872	.147	.003552	.003346	3,392
BE II	11778	3280	.278	1883	.574	21,4	.86362	.149	.003286	.003078	3,177
Ps. I	11835	2774	.234	1505	.543	18,0	.84531	.165	.003898	.003703	3,205
Ps. II	11565	2440	.211	1266	.519	.16,0	.83369	.174	.004379	.004135	3,176
AD	11947	3173	.266	1780	.561	20,5	.85875	.154	.003670	.003439	3,309

c. Författare

	N	V	V/N	V_1	V_1/V	R	V^{log}/N^{log}	C	K	V^2	V_x

										-m	
Stier.	12234	3904	.319	2397	.614	25,0	.87864	.124	.003286	.003110	3,484
Speg.	11344	2832	.250	1586	.560	18,8	.85137	.165	.004695	.004717	3,537
Holm.	11642	2887	.248	1598	.554	18,9	.85106	.162	.004425	.004164	3,467
Dalin	11781	2900	.246	1554	.536	18,9	.85047	.146	.003303	.003068	2,983
Nord.	11985	2946	.246	1500	.509	19,0	.85059	.131	.02757	.002490	2,708

Tab. A 1.100a-c. De olika ordklassernas andel i procent av vokabulären i de olika grupperna inom de oli
textkategorierna

a. Perioder

	V	Formord	Subst.	Adj.	Verb	Adverb	Egenn.	Övrigt
I	3021	6,62	36,84	1625	23,40	8,64	4,67	3,54
II	3574	6,18	39,06	18,97	21,32	8,06	3,58	2,83
III	3939	6,27	37,70	19,57	20,80	8,89	4,29	2,48
IV:1	3678	6,23	40,07	17,91	21,88	8,49	3,13	2,29
IV:2	3506	6,25	39,33	17,68	22,25	9,36	2,85	2,34
V	3417	6,50	39,24	15,45	22,33	9,34	3,31	3,72
VI	3437	6,17	42,29	15,30	22,60	8,32	1,98	3,34
VII	3294	5,40	42,41	16,39	23,38	6,41	3,19	2,82

b. Genrer

	V	Formord	Subst.	Adj.	Verb	Adverb	Egenn.	Övrigt
VE	3476	5,05	40,22	19,50	21,03	6,61	4,06	1,62
Paneg.	3400	5,82	39,59	18,81	22,13	8,26	2,85	2,53
Gravd.I	3354	6,50	40,22	17,08	20,63	8,80	3,94	2,83
Gravd.II	3550	6,76	38,08	18,03	21,07	9,80	3,10	3,15
Bröll.I	3849	6,05	41,39	18,00	20,68	8,39	2,70	2,78
Bröll.II	3559	6,72	39,22	15,82	20,85	9,95	4,16	3,29
Sällsk.	3641	5,85	40,51	14,91	22,55	8,05	4,50	3,63
VD	3201	6,65	37,64	15,81	24,34	9,93	1,97	3,66
Satir	3608	5,93	41,16	16,21	21,34	8,65	3,49	3,16
Kärl.	2787	6,96	36,42	16,33	25,01	10,08	3,05	2,15
BE I	3666	6,19	38,43	18,06	22,72	9,41	2,73	2,45
BE II	3448	6,29	39,33	17,26	23,98	7,92	2,84	2,38
Psalm I	2979	6,92	37,03	15,81	25,98	9,26	1,85	3,16
Psalm II	2643	7,83	34,47	16,16	28,19	10,06	0,95	2,35
AD	3394	6,54	38,51	16,00	22,80	9,52	3,06	3,57

c. Författare

Stiernh.	4130	5,47	41,45	23,39	19,03	6,37	2,69	1,53
Spegel	3048	7,05	36,50	16,14	25,61	9,90	2,69	2,10
Holmstr.	3080	6,27	39,48	17,37	23,28	9,16	1,79	2,66
Dalin	3071	5,57	42,62	14,62	22,63	7,23	3,58	3,74
Nordenf.	3107	5,18	42,29	16,67	22,56	7,69	3,48	2,12

Tab. A 1.101a-c. V/N i de olika ordklasserna i grupperna inom de olika textkategorierna

a. Perioder

	Formord	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	Övrigt
I	.025	.268	.349	.170	.157	.416	.329
II	.027	.347	.420	.195	.180	.424	.457
III	.031	.342	.478	.229	.197	.549	.326
IV:1	.028	.353	.427	.213	.182	.587	.315
IV:2	.026	.350	.425	.196	.181	.493	.263
V	.027	.347	.417	.183	.170	.516	.413
VI	.026	.326	.424	.194	.179	.370	.389
VII	.022	.294	.372	.204	.147	.471	.350

b. Genrer

	Formord	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	Övrigt
VE	.025	.284	.420	.218	.176	.248	.363
Paneg.	.025	.270	.360	.224	.206	.306	.350
Gravd. I	.027	.309	.365	.192	.167	.559	.403
Gravd. II	.029	.307	.431	.202	.199	.598	.313
Bröll. I	.029	.364	.444	.206	.187	.575	.351
Bröll. II	.029	.354	.389	.191	.189	.519	.347
Sällsk.	.029	.348	.381	.208	.176	.617	.392
VD	.026	.302	.402	.185	.170	.768	.355
Satir	.026	.401	.421	.181	.161	.643	.423
Kärleksp.	.022	.271	.351	.170	.161	.462	.242
BE I	.028	.341	.467	.210	.198	.386	.345
BE II	.026	.377	.439	.203	.196	.241	.332
Psalm I	.025	.255	.387	.186	.180	.221	.282
Psalm II	.025	.223	.350	.180	.175	.097	.174
AD	.028	.297	.429	.200	.185	.343	.314

c. Författare

	Formord	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	Övrigt
Stiernh.	.029	.344	.468	.225	.215	.378	.346
Spegel	.025	.310	.394	.182	.168	.466	.268
Holmstr.	.023	.332	.384	.169	.142	.495	.366
Dalin	.021	.285	.344	.184	.147	.435	.329
Nordenfl.	.020	.269	.313	.192	.172	.505	.332

Tab. A 1.102a-c. De olika ordklassernas andel i procent av de lågfrekventa orden i de olika textkategorierna

a. Periodgrupperna

		Summa	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	Övr.

I	V_1	1555	3,69	37,50	18,46	22,64	7,97	6,17	4,37
	V_2	460	3,26	38,70	17,39	25,65	8,26	4,56	2,17
	V_{3-5}	499	8,82	39,08	14,63	24,85	8,62	2,61	2,40
II	V_1	2006	2,64	39,93	22,38	20,54	6,93	4,39	2,69
	V_2	553	3,80	44,67	16,27	20,98	8,32	2,71	3,25
	V_{3-5}	501	5,99	36,93	17,17	24,95	9,78	2,40	2,79
III	V_1	2331	2,49	38,35	22,74	20,68	8,02	5,06	2,68
	V_2	577	6,59	36,22	18,37	23,57	8,67	3,99	2,60
	V_{3-5}	513	7,60	41,52	16,57	20,47	9,16	3,70	0,97
IV:1	V_1	2135	2,62	41,92	20,37	20,42	8,10	4,07	2,48
	V_2	543	4,79	41,06	14,55	26,52	7,73	2,76	2,59
	V_{3-5}	514	7,20	40,08	16,34	24,12	8,56	1,75	1,95
IV:2	V_1	1978	2,17	42,42	19,67	20,12	9,30	3,64	2,68
	V_2	518	5,02	39,58	17,57	26,25	7,53	2,32	1,74
	V_{3-5}	511	7,24	36,79	17,81	27,20	7,63	1,76	1,57
V	V_1	1861	2,85	42,40	16,55	20,85	8,11	4,14	5,10
	V_2	523	3,82	38,43	17,40	24,28	8,99	4,59	2,49
	V_{3-5}	532	6,77	36,84	16,35	25,75	10,90	1,13	2,26
VI	V_1	1887	2,65	46,10	16,80	19,93	7,90	2,38	4,24
	V_2	522	2,11	41,95	17,43	26,82	8,81	1,72	1,15
	V_{3-5}	503	6,76	39,17	13,12	29,03	7,36	1,19	3,38
VII	V_1	1869	2,13	44,76	18,65	21,73	5,51	4,26	2,96
	V_2	491	2,04	42,36	15,48	27,29	6,72	2,24	3,87
	V_{3-5}	529	4,91	38,37	16,64	27,98	6,81	2,46	2,84

b. genregrupperna

		Summa	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	Övr.
VE	V_1	1810	2,54	41,88	22,65	20,17	6,13	4,75	1,88
	V_2	570	4,21	39,82	21,58	21,40	8,07	3,16	1,75
	V_{3-5}	538	3,90	42,01	17,84	25,84	5,76	3,53	1,12
Paneg.	V_1	1789	2,18	39,52	22,14	21,13	8,50	3,58	2,96
	V_2	517	2,90	39,65	17,02	26,50	8,51	2,90	2,51
	V_{3-5}	557	5,57	44,17	14,54	26,03	6,82	1,08	0,72
Gravd. I	V_1	1798	2,50	42,72	18,63	19,58	7,95	5,39	3,83
	V_2	510	5,49	39,41	17,65	22,55	9,02	2,16	3,73
	V_{3-5}	539	6,49	41,19	16,51	22,45	8,53	2,97	1,86
Gravd.II	V_1	2037	2,85	40,21	21,06	19,78	8,59	4,03	3,49
	V_2	504	5,36	35,71	17,46	23,81	11,11	3,57	2,98
	V_{3-5}	504	8,33	37,90	13,49	24,80	11,51	1,98	2,38
Bröll. I	V_1	2235	2,73	43,98	20,63	18,48	7,87	3,36	2,95
	V_2	584	3,25	42,81	17,12	25,34	6,85	2,40	2,40
	V_{3-5}	520	6,15	37,50	15,77	26,35	9,04	1,92	3,27
Bröll.II	V_1	2000	2,80	43,20	17,45	19,25	8,75	4,95	3,60
	V_2	537	3,91	36,69	16,20	24,95	10,61	4,28	2,98
	V_{3-5}	519	7,13	38,92	13,68	23,31	10,40	3,66	2,50
Sällsk.	V_1	2046	2,59	42,33	16,37	20,63	7,67	5,91	4,50
	V_2	534	3,75	39,89	14,42	27,72	6,74	4,49	3,00

	V_{3-5}	535	6,54	41,12	14,21	25,23	7,48	2,62	2,80
VD	V_1	1704	2,93	38,56	18,19	23,00	10,04	3,05	4,23
	V_2	528	2,97	39,58	16,10	27,46	9,47	1,14	2,27
	V_{3-5}	487	5,95	39,43	14,58	27,72	8,01	1,03	3,29
Satir	V_1	2045	1,86	43,86	18,04	19,66	8,31	4,40	3,86
	V_2	556	4,32	40,11	15,11	27,16	6,47	4,14	2,52
	V_{3-5}	527	6,64	42,88	16,13	21,25	7,40	2,09	2,85
Kärl.	V_1	1428	2,87	37,96	19,05	24,58	9,17	4,13	2,38
	V_2	394	4,06	42,13	13,45	24,11	12,46	1,52	2,28
	V_{3-5}	473	4,65	36,58	15,64	29,81	8,88	2,75	1,90
BE I	V_1	2133	2,39	39,62	21,00	21,71	9,24	3,23	2,81
	V_2	538	5,20	39,41	16,17	24,16	9,67	2,60	2,79
	V_{3-5}	507	6,31	40,43	15,38	26,43	9,27	0,99	1,18
BE II	V_1	1925	2,18	41,25	19,95	20,94	9,19	3,74	2,75
	V_2	574	4,01	38,33	16,03	28,75	9,06	1,40	2,44
	V_{3-5}	504	8,13	35,52	13,69	30,73	8,93	1,39	1,39
Psalm I	V_1	1550	2,90	40,32	18,19	23,81	8,84	2,06	3,87
	V_2	452	4,65	32,30	16,81	30,75	10,40	2,88	2,21
	V_{3-5}	495	7,88	35,96	12,73	30,91	8,08	1,21	3,23
Psalm II	V_1	1311	3,43	36,69	19,53	26,16	10,53	1,14	2,52
	V_2	400	6,00	35,00	16,25	33,25	6,75	0,25	2,50
	V_{3-5}	464	7,33	31,25	12,93	32,76	11,42	0,86	3,45
AD	V_1	1821	2,25	41,35	18,89	21,64	8,51	3,46	3,90
	V_2	555	5,05	35,32	14,95	26,67	10,45	3,42	4,14
	V_{3-5}	523	7,65	38,81	13,00	25,81	9,56	2,49	2,68

c. författargrupperna

		Summa	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	Övr.
Stiernh.	V_1	2450	2,16	41,47	26,65	18,69	6,41	3,22	1,39
	V_2	610	3,11	44,26	23,93	20,16	4,59	1,48	2,46
	V_{3-5}	545	6,24	43,12	19,27	24,77	9,17	1,10	1,28
Spegel	V_1	1630	2,70	38,34	19,26	24,17	9,14	3,62	2,76
	V_2	463	4,11	38,23	14,90	27,65	11,45	2,81	0,86
	V_{3-5}	467	8,57	35,55	13,28	31,26	9,21	0,86	1,28
Holmstr	V_1	1641	2,62	43,27	19,87	21,15	7,86	2,13	3,11
	V_2	453	3,09	39,74	15,23	27,37	9,27	1,99	3,31
	V_{3-5}	484	4,55	36,98	17,36	28,31	9,30	1,86	1,65
Dalin	V_1	1583	1,83	45,17	16,11	21,54	6,32	4,61	4,42
	V_2	471	4,03	44,57	16,14	23,99	6,37	2,97	2,12
	V_{3-5}	488	4,10	38,93	13,73	27,66	8,61	3,07	3,89
Nord.	V_1	1522	1,45	44,42	17,67	21,29	7,49	5,12	2,56
	V_2	481	2,08	44,91	17,05	24,12	7,07	2,91	1,87
	V_{3-5}	535	4,30	41,50	16,64	25,79	8,22	1,50	2,06

Tab. A 1.103a-c. Vokabulärens storlek, rikedom, spridning på frekvensklasser och koncentration i fyra ordklasser i de olika grupperna inom de olika textkategorierna

a. Perioder

	N	V	V/N	V_1	V_1/V	R	V^{log}/N^{log}	C	K	V^2 -m	V_x
I S	4163	1114	.268	580	.521	12,21	.84182	.158	.004838	.004838	2,17
Av	1406	491	.349	287	.585	9,26	.85486	.235	.008832	.007509	1,92
Vb	4168	708	.170	352	.497	7,75	.78732	.317	.023025	.022012	3,95
Ab	1658	261	.157	124	.475	4,53	.76937	.380	.030262	.027038	2,66
II S	4028	1396	.347	801	.574	15,55	.87234	.141	.002483	.002015	1,68
Av	1615	678	.420	449	.662	11,93	.88251	.201	.006157	.005301	1,59
Vb	3911	762	.195	412	.541	8,62	.80226	.303	.023869	.022791	4,17
Ab	1600	288	.180	139	.483	5,09	.76757	.364	.024278	.021394	2,48
III S	4339	1485	.342	894	.602	15,94	.87198	.143	.002592	.002253	1,83
Av	1612	771	.478	530	.687	13,58	.90013	.172	.004165	.003582	1,66
Vb	3576	819	.229	482	.589	9,68	.81986	.295	.020808	.019884	4,04
Ab	1775	350	.197	187	.534	5,87	.78298	.344	.025421	.021714	2,76
IV:1S	4172	1473	.353	895	.608	16,13	.87511	.154	.003049	.002611	1,96
Av	1540	658	.427	435	.661	11,86	.88414	.189	.004998	.004129	1,65
Vb	3769	804	.213	436	.542	9,26	.81238	.292	.021788	.020804	4,09
Ab	1718	312	.182	173	.544	5,32	.77099	.371	.031901	.029284	3,02
IV:2 S	3933	1377	.350	839	.609	15,52	.87321	.157	.002975	.002505	1,86
Av	1438	620	.425	389	.627	11,48	.88262	.192	.004611	.003660	1,51
Vb	3989	780	.196	398	.510	8,73	.80317	.298	.021515	.020484	4,00
Ab	1808	328	.181	184	.561	5,45	.77240	.361	.032980	.030470	3,16
V S	3865	1341	.347	789	.588	15,25	.87184	.150	.002881	.002524	1,84
Av	1267	528	.417	308	.583	10,49	.87748	.200	.005600	.004482	1,54
Vb	4180	763	.183	388	.509	8,34	.79602	.305	.020405	.019382	3,85
Ab	1877	319	.170	151	.473	5,21	.76487	.359	.033205	.030603	3,12
VI S	4456	1454	.326	870	.598	15,40	.86671	.163	.003492	.003025	2,10
Av	1239	526	.425	317	.603	10,57	.87970	.196	.004078	,002983	1,25
Vb	4005	777	.194	376	.484	8,68	.80231	.288	.018219	.017321	3,67
Ab	1598	286	.179	149	.521	5,06	.76676	.373	.035842	.034863	3,16
VII S	4753	1397	.294	756	.541	14,33	.85538	.138	.002524	.002019	1,68
Av	1452	540	.372	315	.583	10,02	.86414	.198	.004463	.003290	1,33
Vb	3766	770	.204	367	.477	8,87	.89721	.268	.015750	.014308	3,32
Ab	1434	211	.147	93	.441	3,94	.73634	.400	.039765	.035754	2,75

b. Genrer

	N	V	V/N	V_1	V_1/V	R	V^{log}/N^{log}	C	K	V^2 -m	V_x
VE S	4995	1417	.284	758	.537	14,18	.85206	.148	.002632	.002217	1,77
Av	1637	687	.420	410	.597	12,01	.88267	.178	.004143	.003298	1,51
Vb	3397	741	.218	365	.493	8,99	.81273	.255	.014045	.012992	3,10
Ab	1327	233	.176	111	.476	4,52	.75807	.393	.032073	.028537	2,58
Pan. S	4985	1347	.270	707	.525	13,49	.84631	.175	.003627	.003086	2,04
Av	1777	640	.360	396	.619	10,74	.86352	.209	.009133	.007824	2,24
Vb	3362	753	.224	378	.502	9,18	.81574	.277	.017783	.016743	3,55
Ab	1366	281	.206	152	.541	5,38	.78097	.300	.030561	.027737	2,79
Gr.I S	4370	1349	.309	768	.569	14,43	.85978	.167	.003765	.003336	2,12

Av	1572	375	.365	335	.585	10,22	.86288	.216	.005405	.004297	1,57
Vb	3613	692	.192	352	.509	8,14	.79826	.301	.024798	.023632	4,04
Ab	1767	295	.167	143	.485	4,96	.76059	.369	.034434	.031609	3,05
Gr.II S	4375	1344	.307	819	.609	14,37	.85922	.178	.004396	.003919	2,30
Av	1489	642	.431	429	.668	11,76	.88485	.202	.005145	.004261	1,65
Vb	3695	748	.202	403	.539	8,70	.80555	.298	.020562	.019538	3,82
Ab	1752	348	.199	175	.503	5,88	.78358	.336	.022900	.022060	2,68
Br.I S	4376	1593	.364	983	.617	17,03	.87947	.148	.002356	.002078	1,82
Av	1559	693	.445	461	.665	12,41	.88972	.191	.004031	.003229	1,50
Vb	3861	796	.206	413	.519	9,06	.80880	.297	.019647	.018655	3,85
Ab	1729	323	.187	176	.545	5,49	.77497	.358	.027904	.025375	2,86
Br.II S	3941	1396	.354	864	.619	15,72	.87465	.157	.002984	.002496	1,87
Av	1446	563	.389	349	.620	10,47	.87037	.220	.005650	.004552	1,60
Vb	3882	743	.191	385	.518	8,43	.79993	.306	.021395	.020707	3,92
Ab	1863	353	.189	175	.496	5,78	.77909	.339	.024612	.022332	2,81
Sä. S	4241	1475	.348	866	.587	16,02	.87355	.133	.002192	.001750	1,61
Av	1429	544	.381	335	.605	10,25	.86706	.221	.006263	.005131	1,67
Vb	3952	821	.207	422	.514	9,23	.81026	.280	.018031	.017055	3,74
Ab	1666	293	.176	157	.536	5,08	.76571	.366	.033980	.031132	3,02
VD S	3988	1205	.302	657	.545	13,49	.85565	.174	.004213	.003654	2,10
Av	1260	507	.402	310	.611	10,10	.87248	.221	.008725	.007548	1,96
Vb	4210	779	.185	392	.503	8,49	.79782	.308	.022893	.021912	4,13
Ab	1866	318	.170	171	.538	5,21	.76505	.376	.031052	.028433	3,01
Sat. S	3704	1485	.401	897	.604	17,25	.88877	.113	.001725	.001364	1,42
Av	1389	585	.421	369	.631	11,10	.88050	.199	.005201	.004279	1,58
Vb	4251	770	.181	402	.522	8,34	.79551	.318	.023602	.022536	4,17
Ab	1866	318	.170	171	.538	5,21	.76505	.376	.031052	.028433	3,01
Kär. S	3745	1015	.271	542	.534	11,73	.84133	.199	.005287	.004718	2,19
Av	1296	455	.351	272	.598	8,94	.85395	.235	.007260	.005835	1,63
Vb	4092	697	.170	351	.504	7,70	.78718	.309	.023334	.022142	3,93
Ab	1743	281	.161	131	.466	4,76	.75547	.371	.032313	.029452	2,88
BE I S	4130	1409	.341	845	.600	15,50	.87084	.160	.003778	.003301	2,16
Av	1418	662	.467	448	.677	12,43	.89503	.180	.004242	.003436	1,51
Vb	3964	833	.210	463	.556	9,36	.81171	.290	.020266	.019341	4,01
Ab	1740	345	.198	197	.571	5,85	.78314	.362	.031360	.029042	3,17
BE II S	3991	1346	.337	794	.590	15,07	.86892	.158	.003603	.003111	2,05
Av	1358	596	.439	384	.644	11,44	.88584	.194	.004969	.003666	1,48
Vb	4083	827	.203	403	.487	9,15	.80795	.290	.017150	.016200	3,66
Ab	1692	331	.196	177	.535	5,69	.78052	.353	.026353	.024005	2,82
Ps. I S	4329	1104	.255	625	.566	11,86	.83681	.213	.006340	.005764	2,52
Av	1218	471	.387	282	.599	9,54	.86628	.221	.005678	.004376	1,44
Vb	4162	774	.186	369	.477	8,48	.79815	.295	.017943	.016953	3,62
Ab	1536	276	.180	137	.496	4,98	.76604	.372	.032870	.029900	2,87
Ps. II S	4090	911	.223	481	.528	10,07	.81942	.239	.008647	.008416	2,77
Av	1221	427	.350	256	.600	8,64	.85218	.261	.009363	.007842	1,83
Vb	4130	745	.180	344	.462	8,20	.79430	.291	.018611	.017445	3,61
Ab	1511	265	.175	138	.521	4,82	.76220	.372	.032376	.029312	2,79
AD S	4402	1308	.297	753	.576	13,94	.85535	.188	.007005	.006601	2,94

Av	1265	543	.429	344	.634	10,80	.88160	.201	.005177	.004124	1,50
Vb	3861	774	.200	394	.509	8,81	.80540	.299	.019107	.018103	3,74
Ab	1744	323	.185	155	.480	5,47	.77408	.352	.027818	.025299	2,86

c. Författare

	N	V	V/N	V_1	V_1/V	R	V^{log}/N^{log}	C	K	V^2 -m	V_x
St. S	4980	1712	.344	1016	.593	17,15	.87457	.129	.002223	.001839	1,77
Av	2062	966	.468	653	.676	15,04	.90064	.160	.003597	.003046	1,72
Vb	3487	786	.225	458	.583	9,41	.81735	.299	.031388	.030502	4,90
Ab	1222	263	.215	157	.597	5,32	.78690	.373	.024024	.021441	2,37
Sp. S	3591	1113	.310	625	.562	13,13	.85691	.173	.004874	.004255	2,18
Av	1250	493	.394	314	.537	9,86	.86953	.232	.007159	.005929	1,71
Vb	4285	781	.182	394	.504	8,44	.79645	.302	.022187	.021082	4,06
Ab	1803	302	.167	149	.493	5,03	.76167	.371	.035625	.032950	3,15
Ho. S	3668	1216	.332	710	.584	14,20	.86548	.171	.003440	.002891	1,87
Av	1393	535	.384	326	.609	10,14	.87681	.288	.005129	.004000	1,46
Vb	4255	717	.169	347	.491	7,77	.78688	.316	.023849	.022692	4,03
Ab	1991	282	.142	129	.457	4,47	.78356	.379	.027637	.024595	2,63
Da. S	4592	1309	.285	715	.456	13,66	.85116	.165	.003337	.002575	1,84
Av	1304	449	.344	255	.570	8,79	.85648	.249	.008384	.006925	1,76
Vb	3772	695	.184	341	.491	8,00	.79461	.297	.019576	.018804	3,62
Ab	1515	222	.147	100	.450	4,03	.73775	.397	.040777	.036936	2,86
No. S	4889	1314	.269	676	.514	13,29	.84533	.154	.002403	.002403	1,78
Av	1657	518	.313	269	.519	9,00	.84314	.217	.005619	.004246	1,48
Vb	3642	701	.192	324	.462	8,21	.79906	.276	.018040	.017071	3,46
Ab	1388	239	.172	114	.477	4,54	.75688	.380	.034829	.031361	2,74

Tab. A 1.104a-c.Vokabulär (V), medelvokabulär (V_m) och ordgemenskapsindex ($10V_m/V$) i fyra ordklasse
de olika grupperna inom textkategorierna

a. Perioder

	Subst V	V_m	$10V_m/V$	Adj. V	V_m	$10V_m/V$	Verb V	V_m	$10V_m/V$	Adv. V	V_m	$10V_m/V$
I	1113	222,2	1,996	491	89,8	1,829	707	156,4	2,212	261	66,7	2,554
II	1396	246,0	1,762	678	109,0	1,608	762	161,6	2,121	288	66,1	2,295
III	1485	270,6	1,822	771	119,7	1,552	820	160,9	1,962	350	80,9	2,311
IV:1	1473	260,1	1,766	658	110,3	1,676	804	169,1	2,103	312	70,9	2,272
IV:2	1379	243,1	1,763	620	106,2	1,713	780	169,5	2,173	328	74,9	2,284
V	1341	240,5	1,793	528	90,3	1,710	763	169,5	2,221	319	79,6	2,495
VI	1454	265,8	1,828	526	90,2	1,715	777	179,3	2,308	286	67,5	2,360
VII	1397	284,7	2,038	540	102,2	1,892	770	178,6	2,319	211	56,0	2,654

b. Genrer

	Subst V	V_m	$10V_m/V$	Adj. V	V_m	$10V_m/V$	Verb V	V_m	$10V_m/V$	Adv. V	V_m	$10V_m/V$
VE	1417	291,3	2,056	687	118,5	1,725	741	169,3	2,285	233	55,0	2,361

Pan.	1347	281,6	2,091	640	114,7	1,792	753	160,3	2,129	281	61,9	2,203
Gr.1	1349	262,6	1,947	573	106,5	1,859	692	158,1	2,285	295	71,6	2,427
Gr.2	1352	257,4	1,904	640	108,9	1,702	748	163,7	2,189	348	81,5	2,342
Br.1	1593	280,1	1,758	693	114,2	1,648	796	168,5	2,117	323	77,2	2,390
Br.2	1396	253,8	1,818	563	101,3	1,799	742	164,0	2,210	354	83,4	2,356
Säl.	1475	273,3	1,853	543	97,0	1,786	821	179,2	2,183	293	69,7	2,379
VD	1205	230,9	1,915	506	85,8	1,696	779	169,5	2,176	318	71,4	2,245
Sat.	1485	260,2	1,752	585	100,8	1,723	770	168,5	2,188	312	81,0	2,596
Kär.	1015	206,8	2,037	455	84,5	1,857	697	166,9	2,395	281	70,2	2,498
BE 1	1409	261,6	1,857	662	108,0	1,631	833	178,9	2,148	345	73,4	2,128
BE 2	1356	249,0	1,836	595	100,6	1,691	827	184,6	2,232	273	76,4	2,813
Ps.1	1103	224,8	2,038	471	86,5	1,837	774	175,3	2,265	276	65,4	2,370
Ps.2	911	203,8	2,237	427	80,2	1,878	745	179,2	2,405	266	66,0	2,481
AD	1306	250,6	1,918	543	93,8	1,727	774	166,3	2,148	322	75,4	2,342

c. Författare

	Subst V	V_m	$10V_m/V$	Adj. V	V_m	$10V_m/V$	Verb V	V_m	$10V_m/V$	Adv. V	V_m	$10V_m/V$
St.	1712	344,3	2,011	966	157,0	1,625	786	161,8	2,057	263	56,3	2,139
Sp.	1109	214,6	1,935	493	89,7	1,819	782	179,0	2,289	302	75,7	2,507
Ho.	1216	217,9	1,792	535	94,3	1,763	717	167,5	2,336	282	78,8	2,794
Da.	1308	274,5	2,099	449	88,1	1,962	695	168,2	2,420	222	60,7	2,734
No.	1314	280,0	2,131	518	105,6	2,039	701	168,4	2,402	239	60,8	2,543

Anm. Hos Stiernhielm grundar sig måttet V_m på fyra texter

Tab. A 1.105. Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa substantiven i de olika periodgrupperna. Nedre gräns: F^{mod} = 20,0
a. Period I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	171	10	133,0
2.	man	56	10	47,3
3.	wärld	55	9	42,7
4.	tid	54	10	41,4
5.	hand	54	9	38,6
6.	herre	47	10	35,8
7.	hiärta	50	10	35,5
8.	sorg	46	9	32,7
9.	död	52	8	32,4
10.	dag	40	9	30,3
11.	ord	39	10	29,3
12.	jord	34	9	24,3
13.	år	30	9	23,2
14.	land	32	8	21,9

15.	nöd	34	8	21,7

b. Period II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	66	9	47,1
2.	hiärta	51	10	40,7
3.	tid	43	10	33,0
4.	sorg	35	10	27,7
5.	kärlek	48	7	25,5
6.	dag	38	7	24,4
7.	dygd	29	9	23,1
8.	sinne	29	9	20,7
9.	herre	42	6	20,6
10.	ära	25	10	20,4
11.	hand	30	8	20,0
12.	wärld	30	8	20,0

c. Period III

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	85	9	52,6
2.	tid	64	10	49,3
3.	hiärta	55	10	42,1
4.	wärld	49	10	37,0
5.	himmel	46	9	31,9
6.	man	44	9	28,9
7.	lust	37	9	28,6
8.	hand	36	10	26,8
9.	dag	34	9	26,5
10.	siäl	35	9	25,4
11.	herre	31	9	23,3
12.	sinne	29	9	21,5

d. Period IV:1

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	95	9	61,1
2.	jord	57	9	41,9
3.	wärld	56	10	40,4
4.	himmel	54	9	39,6
5.	död	46	8	34,8
6.	dag	47	10	34,1

7.	hiärta	51	9	34,0
8.	tid	42	10	33,7
9.	hand	35	10	29,2
10.	siäl	38	9	29,1
11.	öga	33	10	26,7
12.	lif	30	9	22,9
13.	lius	36	8	20,3

e. Period IV:2

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	80	10	44,1
2.	hiärta	53	10	40,5
3.	wärld	48	9	32,7
4.	tid	44	9	32,3
5.	himmel	39	9	30,6
6.	dag	40	9	30,5
7.	hand	37	9	29,7
8.	död	40	5	25,9
9.	lif	34	9	25,0
10.	herre	35	9	24,9
11.	siäl	35	8	23,3
12.	man	36	8	22,8
13.	jord	27	10	22,8
14.	lust	30	9	21,0

f. Period V

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	102	7	68,9
2.	wärld	52	9	39,6
3.	tid	52	9	30,6
4.	siäl	42	7	29,1
5.	dag	38	10	27,2
6.	hiärta	32	10	24,7

g. Period VI

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	122	9	95,0
2.	hiärta	94	10	67,6
3.	wärld	57	9	43,6
4.	himmel	46	9	35,0
5.	siäl	46	8	34,1
6.	dag	43	9	33,6
7.	ord	41	10	32,9
8.	tid	35	10	30,7

9.	död	49	8	29,3
10.	kärlek	43	10	27,0
11.	herre	36	7	27,0
12.	jord	35	10	25,5
13.	lif	31	10	25,5
14.	nåd	31	8	21,8
15.	wän	25	9	20,5

h. Period VII

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	hiärta	90	10	70,6
2.	dygd	59	8	39,4
3.	wärld	52	10	38,9
4.	himmel	42	9	29,8
5.	hand	37	8	28,4
6.	dag	34	9	27,0
7.	tid	38	9	26,6
8.	gud	37	9	26,2
9.	jord	36	7	26,0
10.	lif	33	9	24,7
11.	kärlek	35	9	23,4
12.	natur	35	9	23,3
13.	nöje	30	8	22,1
14.	sol	28	8	22,1
15.	nåd	31	7	20,4
16.	lycka	26	9	20,0

Tab. A 1.106. Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa adjektiven i de olika periodgrupperna. Nedre gräns: F^{mod} = 10,0

a. Period I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	84	10	68,0
2.	god	47	9	35,1
3.	skön	30	8	19,7
4.	kär	31	7	19,4
5.	hög	27	10	18,2
6.	stark	18	8	12,1
7.	klar	16	6	10,8
8.	röd	17	6	10,0
9.	ren	14	8	10,0

b. Period II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	73	10	51,8
2.	hög	43	9	35,4

3.	god	34	10	27,1
4.	kär	42	6	26,7
5.	ädel	27	7	19,1
6.	skön	18	9	14,4
7.	liuflig	19	8	13,7
8.	liten	18	8	13,3
9.	ringa	15	7	10,2

c. Period III

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	58	10	48,8
2.	god	40	9	20,7
3.	hög	29	9	20,1
4.	skön	16	8	12,3
5.	kär	18	6	11,2
6.	slik	18	5	10,9

d. Period IV:1

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	69	10	58,0
2.	hög	32	9	24,0
3.	hel	20	9	16,1
4.	god	19	8	13,0
5.	ewig	17	6	11,4
6.	egen	15	7	10,0

e. Period IV:2

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	54	10	42,2
2.	hög	22	9	17,1
3.	hård	24	7	15,5
4.	hel	19	10	15,2
5.	liten	19	9	13,5
6.	god	20	7	13,3
7.	ädel	18	6	12,1
8.	rätt	17	6	11,2
9.	kär	15	8	10,5

f. Period V

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	57	9	42,9
2.	god	27	8	21,2

3.	ewig	29	6	17,9
4.	hel	16	9	12,3
5.	dyr	18	6	10,3
6.	kär	13	8	10,3
7.	hög	14	8	10,0

g. Period VI

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	33	9	24,0
2.	hög	19	7	13,1
3.	hel	16	8	12,0
4.	egen	21	8	11,4
5.	kär	14	9	10,0

h. Period VII

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	40	9	27,6
2.	hög	29	8	21,0
3.	säll	23	8	17,2
4.	kär	24	9	15,1
5.	ny	15	7	11,6
6.	liuf	15	7	11,0
7.	fri	14	8	10,6
8.	mörk	16	6	10,4
9.	god	14	7	10,3

Tab. A 1.107. Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa verben i de olika periodgrupperna. Nedre gräns: F^{mod} = 20,0

a. Period I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	468	10	439,3
2.	hafwa	197	10	172,1
3.	willia	140	10	122,2
4.	skola	140	10	113,8
5.	kunna	112	10	92,9
6.	göra	105	10	91,0
7.	blifwa	101	10	86,4
8.	få	86	10	71,0
9.	gå	81	10	65,5
10.	låta	106	10	59,0
11.	månde	71	10	53,2
12.	stå	67	10	52,2
13.	gifwa	66	10	51,9
14.	se	58	10	47,9
15.	komma	54	10	45,3

16.	säja	59	8	32,1
17.	må	42	10	31,9
18.	weta	34	9	25,2
19.	höra	36	9	24,8
20.	taga	27	9	20,2

b. Period II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	457	10	407,2
2.	hafwa	219	10	186,0
3.	skola	140	10	111,0
4.	willia	110	10	98,1
5.	kunna	128	10	95,7
6.	se	98	10	84,7
7.	göra	77	10	62,9
8.	blifwa	73	10	58,5
9.	gifwa	63	10	53,7
10.	komma	61	10	49,1
11.	må	46	10	39,5
12.	låta	46	10	39,1
13.	gå	47	9	38,8
14.	få	49	9	35,6
15.	måste	44	10	35,4
16.	stå	44	10	31,9
17.	säja	42	9	31,1
18.	finna	33	10	26,7
19.	månde	39	7	25,1
20.	höra	31	9	22,4
21.	föra	28	9	20,7
22.	taga	26	9	20,2

c. Period III

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	365	10	332,0
2.	hafwa	225	10	205,6
3.	kunna	107	10	90,0
4.	blifwa	103	10	88,9
5.	willia	100	10	82,6
6.	skola	100	10	80,2
7.	se	64	10	54,5
8.	gå	65	10	54,0
9.	göra	65	10	51,0
10.	få	56	10	47,3
11.	gifwa	52	10	42,4
12.	komma	40	10	30,8
13.	hålla	42	10	30,3
14.	weta	39	8	28,5

15.	stå	35	10	28,5
16.	måste	38	10	27,8
17.	bära	36	9	27,2
18.	höra	31	9	24,8
19.	taga	31	10	24,4
20.	säja	35	8	22,0
21.	låta	28	8	20,9

d. Period IV:1

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	401	10	372,2
2.	hafwa	258	10	226,9
3.	Se	107	10	94,5
4.	kunna	97	10	83,8
5.	willia	95	10	78,9
6.	blifwa	82	10	70,5
7.	skola	82	10	68,0
8.	gå	67	10	56,6
9.	få	63	10	50,5
10.	göra	49	10	43,3
11.	stå	48	10	42,5
12.	taga	50	10	40,7
13.	måste	50	9	38,2
14.	gifwa	48	8	37,6
15.	weta	43	10	34,3
16.	låta	44	9	32,4
17.	komma	34	9	27,8
18.	höra	30	10	24,8
19.	säja	28	9	22,3
20.	bära	30	10	21,7

e. Period IV:2

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	404	10	362,8
2.	hafwa	260	10	232,2
3.	kunna	120	10	104,4
4.	skola	135	10	104,3
5.	se	105	10	90,1
6.	blifwa	105	10	83,4
7.	willia	90	10	76,3
8.	få	91	10	68,2
9.	gå	75	10	66,8
10.	göra	70	10	60,8
11.	taga	59	10	44,5
12.	gifwa	53	10	43,7
13.	måste	56	8	38,6
14.	stå	42	10	34,1

15.	må	40	9	32,4
16.	låta	37	9	27,6
17.	weta	34	9	26,1
18.	bära	34	9	25,8
19.	komma	28	8	20,8
20.	föra	26	10	20,2

f. Period V

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	402	10	353,1
2.	hafwa	239	10	210,8
3.	kunna	144	10	116,3
4.	blifwa	132	10	114,3
5.	skola	127	10	109,3
6.	få	120	10	99,7
7.	willia	108	10	92,2
8.	göra	94	10	78,5
9.	se	87	10	73,9
10.	gå	75	10	58,7
11.	gifwa	67	10	58,2
12.	må	50	10	42,9
13.	komma	49	9	38,8
14.	stå	47	9	38,6
15.	taga	43	10	36,5
16.	höra	39	10	33,3
17.	weta	40	10	31,6
18.	låta	50	8	31,5
19.	måste	39	10	29,4
20.	finna	33	10	22,6
21.	bära	29	8	22,6

g. Period VI

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	368	10	332,6
2.	hafwa	225	10	205,5
3.	se	107	10	93,4
4.	skola	113	10	92,1
5.	kunna	111	10	88,6
6.	blifwa	102	10	88,3
7.	få	93	10	82,9
8.	gå	80	10	67,9
9.	göra	77	10	66,3
10.	willia	65	10	53,1
11.	gifwa	63	10	51,9
12.	weta	55	10	46,8

13.	stå	46	10	36,7
14.	låta	63	9	34,7
15.	bära	46	8	32,6
16.	taga	39	10	30,0
17.	komma	36	10	27,2
18.	böra	33	9	26,0
19.	säja	31	9	24,5
20.	må	29	9	22,8
21.	höra	31	10	22,1

h. Period VII

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	336	10	308,7
2.	hafwa	143	10	126,7
3.	kunna	116	10	99,5
4.	blifwa	107	10	95,6
5.	se	103	10	90,1
6.	få	106	10	88,8
7.	göra	77	10	67,6
8.	gifwa	69	10	58,0
9.	gå	61	9	48,8
10.	willia	54	10	46,2
11.	skola	55	9	41,1
12.	bära	38	10	32,5
13.	finna	39	10	32,3
14.	taga	42	10	29,5
15.	höra	37	9	29,1
16.	låta	35	9	25,1
17.	weta	30	9	23,9
18.	böra	33	10	23,2
19.	röra	29	10	23,1
20.	draga	27	10	22,3
21.	stå	32	9	21,8

Tab. A 1.I.108 Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa adverben i de olika periodgrupperna. Nedre gräns: F^{mod} = 10,0

a. Period I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	183	10	155,2
2.	nu	130	10	101,4
3.	här	83	8	58,5
4.	där	77	10	57,1
5.	och	67	10	53,8
6.	wäl	62	10	50,6

7.	mera	35	10	30,0
8.	rätt	35	9	27,2
9.	aldrig	30	8	23,5
10.	upp	27	9	21,0
11.	fast	25	8	19,4
12.	icke	22	8	16,3
13.	ty	24	8	15,7
14.	wisst	21	9	15,3
15.	ned	21	8	15,3
16.	bort	20	8	15,3
17.	allena	18	10	14,8
18.	snart	21	9	14,6
19.	neder	18	7	12,1
20.	igen	17	7	11,4
21.	förr	16	8	11,0
22.	ut	14	7	10,9
23.	in	18	6	10,7

b. Period II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	147	19	106,3
2.	nu	102	10	79,1
3.	och	76	10	57,0
4.	här	72	10	51,1
5.	mera	65	10	50,8
6.	där	46	10	37,4
7.	intet	44	8	29,5
8.	icke	37	7	27,0
9.	wäl	30	9	20,1
10.	upp	26	9	18,5
11.	snart	25	6	17,4
12.	huru	21	7	15,5
13.	alltid	23	7	14,3
14.	fast	35	5	14,2
15.	allena	20	8	14,2
16.	bort	20	7	13,7
17.	straxt	17	8	12,5
18.	fram	17	7	12,5
19.	ut	16	8	11,7
20.	aldrig	19	6	11,3
21.	igen	17	6	10,7
22.	heller	15	7	10,7
23.	an	19	5	10,6
24.	därtill	16	7	10,6
25.	rätt	16	7	10,6

c. Period III

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	201	10	175,9
2.	nu	104	10	86,0
3.	mera	81	9	65,6
4.	där	70	10	54,3
5.	och	45	10	37,7
6.	wäl	48	9	37,3
7.	rätt	39	10	28,4
8.	huru	36	10	27,9
9.	här	32	10	26,7
10.	aldrig	31	9	22,5
11.	upp	28	10	21,7
12.	först	22	9	17,3
13.	ty	22	8	16,1
14.	ut	21	8	15,7
15.	an	22	7	14,7
16.	fram	21	8	14,6
17.	igen	16	9	13,3
18.	fast	20	6	13,0
19.	intet	18	8	12,1
20.	alltid	16	8	11,5
21.	icke	14	9	10,6
22.	likwäl	14	7	10,0

d. Period IV:1

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	216	10	188,9
2.	nu	108	10	91,8
3.	mera	91	10	77,7
4.	och	73	10	58,2
5.	där	71	9	51,0
6.	här	71	10	46,0
7.	wäl	44	9	34,1
8.	upp	37	10	27,9
9.	huru	36	9	27,4
10.	förr	34	9	22,3
11.	aldrig	25	9	18,6
12.	städse	23	10	16,2
13.	fram	20	7	14,4
14.	ut	16	8	12,3
15.	neder	18	7	11,4
16.	bort	14	8	11,3
17.	alltid	18	6	11,2
18.	mycket	17	7	11,2
19.	icke	18	7	10,9

20.	högt	14	8	10,9
21.	ty	15	7	10,5
22.	ned	16	8	10,4
23.	fast	17	6	10,0

e. Period IV:2

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	249	10	220,1
2.	nu	111	10	88,2
3.	mera	73	10	61,6
4.	huru	73	9	55,0
5.	där	67	9	49,7
6.	här	61	10	48,8
7.	och	47	10	40,3
8.	wäl	50	9	37,4
9.	intet	46	8	30,2
10.	snart	29	9	21,6
11.	aldrig	24	9	18,0
12.	rätt	26	7	17,8
13.	först	20	10	16,1
14.	upp	23	8	15,4
15.	bort	16	9	12,3
16.	ut	18	6	11,7
17.	ty	15	7	10,0
18.	alltför	16	6	10,0

f. Period V

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	265	10	241,7
2.	wäl	77	10	65,0
3.	mera	74	9	61,9
4.	nu	74	10	60,4
5.	och	65	10	58,0
6.	där	97	9	51,8
7.	huru	57	10	50,3
8.	här	61	9	42,5
9.	upp	35	9	27,1
10.	aldrig	29	9	20,4
11.	ju	21	9	16,9
12.	snart	21	9	15,5
13.	icke	20	9	15,5
14.	ut	20	9	15,5
15.	intet	24	6	15,0
16.	rätt	22	9	14,9
17.	fram	17	9	14,0
18.	nog	18	6	12,1

19.	mycket	17	7	12,0
20.	alltid	15	7	10,5
21.	förr	13	9	10,4
22.	an	18	6	10,3
23.	först	14	7	10,3
24.	länge	15	7	10,0

g. Period VI

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	237	10	222,9
2.	nu	92	9	72,3
3.	där	75	10	57,9
4.	huru	65	9	53,1
5.	mera	57	10	48,3
6.	och	44	10	34,8
7.	bort	33	10	26,7
8.	här	32	10	26,1
9.	ju	29	9	21,6
10.	ut	26	10	21,0
11.	aldrig	53	8	20,5
12.	wäl	24	8	18,6
13.	upp	23	9	16,7
14.	icke	22	8	15,5
15.	ty	19	7	13,5
16.	intet	17	7	10,7
17.	fram	15	6	10,5
18.	förr	15	6	10,0

h. Period VII

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	218	10	188,9
2.	nu	93	10	78,4
3.	här	64	10	55,7
4.	mera	68	10	55,5
5.	där	72	10	54,8
6.	upp	42	10	34,6
7.	huru	35	10	27,4
8.	wäl	31	8	22,8
9.	aldrig	28	9	21,0
10.	fram	28	8	19,5
11.	och	25	8	19,0
12.	icke	27	6	16,1
13.	snart	17	8	12,8
14.	ju	25	7	12,7
15.	ut	15	9	11,9
16.	bort	19	5	10,5
17.	rätt	16	6	10,2

Tab. A 1.109. Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa substantiven i de olika genregrupperna. Nedre gräns: F^{mod} = 20,0

a. Världslig epik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	hand	52	10	46,2
2.	folk	51	10	39,3
3.	land	51	8	39,2
4.	kung	60	7	36,9
5.	himmel	49	10	41,9
6.	hiärta	49	10	36,0
7.	wärld	50	9	35,3
8.	ära	47	8	33,1
9.	hiälte	50	7	31,1
10.	öga	37	9	31,0
11.	gud	34	10	27,1
12.	dag	33	9	26,3
13.	lif	28	10	24,4
14.	macht	35	7	23,4
15.	thron	31	9	23,2
16.	gång	29	10	23,2
17.	haf	36	9	22,6
18.	mod	28	9	22,5
19.	fält	32	8	21,2

b. Panegyrik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	109	10	84,7
2.	hand	69	10	54,2
3.	land	63	10	53,3
4.	hiärta	70	10	50,2
5.	himmel	59	10	49,2
6.	sorg	71	9	45,4
7.	dag	58	10	45,0
8.	konung	56	8	42,1
9.	kung	55	8	35,3
10.	herre	45	9	33,4
11.	rike	41	10	32,8
12.	jord	44	10	32,6
13.	öga	39	9	32,6
14.	frögd	42	10	30,5
15.	tid	35	10	30,5
16.	krona	42	9	29,2
17.	hiälte	48	7	28,9

18.	wärld	35	9	28,5
19.	nåd	39	10	28,0
20.	dygd	37	9	25,2
21	folk	33	9	24,5
22.	frid	34	9	22,3
23.	drottning	26	10	22,3
24.	död	34	7	22,2

c. Gravdikt I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	tid	86	10	73,5
2.	wärld	91	10	72,1
3.	gud	83	10	68,2
4.	död	78	10	64,8
5.	dygd	73	9	48,6
6.	himmel	53	9	42,8
7.	siäl	49	10	42,4
8.	hiärta	51	10	40,0
9.	jord	42	10	31,2
10.	kropp	38	9	31,2
11.	lif	34	9	26,5
12.	wett	35	8	25,4
13.	sorg	32	8	24,1
14.	sinne	30	8	23,2
15.	hand	30	9	22,4

d. Gravdikt II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	130	10	104,1
2.	död	97	10	78,5
3.	wärld	74	10	66,1
4.	tid	78	10	62,0
5.	siäl	73	10	61,6
6.	jord	69	10	55,1
7.	lif	49	9	38,7
8.	himmel	44	8	34,1
9.	dygd	39	9	33,1
10.	dag	40	9	33,0
11.	herre	41	9	28,0
12.	sorg	35	9	25,5
13.	man	33	8	25,0
14.	år	29	9	24,7
15.	hiärta	26	9	22,0

e. Bröllopsdikt I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	man	64	9	46,7
2.	kärlek	51	9	40,0
3.	hiärta	47	10	36,1
4.	gud	41	9	31,3
5.	tid	40	10	31,3
6.	wärld	35	8	25,5
7.	himmel	37	9	25,4
8.	dag	32	8	23,3
9.	lycka	45	7	21,9
10.	dygd	42	7	21,9
11.	jord	30	9	20,8
12.	sinne	29	7	20,3
13.	hand	25	9	20,2

f. Bröllopsdikt II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	70	9	55,2
2.	hiärta	58	10	43,5
3.	dygd	56	10	42,3
4.	dag	49	10	36,8
5.	himmel	45	10	35,0
6.	tid	41	10	32,3
7.	sinne	38	9	29,7
8.	lycka	42	9	29,6
9.	man	40	8	28,3
10.	wärld	34	10	28,2
11.	hand	33	9	25,5
12.	wän	33	8	24,7
13.	brud	31	9	23,5
14.	år	30	9	23,0

g. Sällskapspoesi

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	hiärta	59	10	47,0
2.	dag	49	10	39,0
3.	wärld	47	10	35,6
4.	öga	35	10	29,1
5.	nöje	35	10	28,1
6.	lycka	35	10	28,0
7.	tid	36	9	25,5
8.	hand	34	8	25,0

9.	sinne	32	8	21,6

h. Världslig didaktik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	137	9	101,5
2.	wärld	69	10	56,1
3.	hiärta	48	9	37,9
4.	dygd	53	9	35,6
5.	tid	47	8	33,4
6.	lycka	77	8	32,2
7.	siäl	36	9	27,3
8.	ära	36	9	27,0
9.	folk	36	8	25,9
10.	man	34	9	23,5
11.	jord	30	9	23,3
12.	ord	32	7	22,2
13.	dag	29	8	22,1

i. Satir

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wärld	41	9	28,0
2.	tid	35	10	28,0
3.	dag	35	9	23,9
4.	hiärta	28	9	21,5
5.	ord	31	6	21,1
6.	dygd	35	7	20,3

j. Kärlekspoesi

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	hiärta	133	10	106,1
2.	kärlek	108	9	82,0
3.	sorg	54	10	44,8
4.	dag	52	10	39,0
5.	sinne	45	9	35,5
6.	himmel	48	9	34,1
7.	wän	41	10	33,9
8.	tid	42	10	30,7
9.	lif	35	9	28,5
10.	öga	32	10	28,4
11.	dygd	35	8	28,0
12.	död	35	8	27,7
13.	wärld	37	10	26,6
14.	gång	30	10	25,8
15.	natt	32	8	24,1

16.	frögd	30	10	23,3
17.	jord	28	9	22,9
18.	qwal	29	8	21,3
19.	tår	27	8	20,5
20.	siäl	32	6	20,4

k. Biblisk epik I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	148	10	130,8
2.	himmel	64	9	50,8
3.	jord	59	9	44,0
4.	död	51	8	36,2
5.	hand	38	10	30,9
6.	tid	36	10	29,8
7.	lif	43	9	29,5
8.	ord	35	10	28,5
9.	siäl	35	8	28,3
10.	herre	37	9	27,9
11.	wärld	37	9	25,9
12.	dag	31	10	25,5
13.	blod	32	9	24,4
14.	folk	26	9	20,8

l. Biblisk epik II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	133	10	97,9
2.	hand	37	10	32,0
3.	dag	38	10	31,4
4.	wärld	45	9	31,2
5.	hiärta	45	9	29,2
6.	siäl	60	8	28,8
7.	folk	40	9	27,1
8.	blod	40	8	26,4
9.	Synd	38	10	25,7
10.	herre	38	7	24,4
11.	människa	31	9	23,6
12.	kropp	30	9	23,5
13.	himmel	41	8	23,2
14.	man	30	10	21,4
15.	jord	30	8	20,5
16.	nåd	28	8	20,1
17.	tid	25	10	20,0

m. Psalm I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	209	10	169,4
2.	siäl	100	10	85,1
3.	hiärta	69	10	56,6
4.	wärld	70	10	54,9
5.	herre	53	10	47,8
6.	Synd	56	9	42,6
7.	död	57	10	40,0
8.	nåd	53	9	39,3
9.	tid	60	10	37,3
10.	ande	51	10	37,2
11.	lif	45	10	36,4
12.	frögd	48	9	34,6
13.	himmel	41	10	33,8
14.	tröst	39	9	29,9
15.	hand	36	9	29,5
16.	lust	35	10	29,0
17.	nöd	35	10	23,9
18.	tro	32	8	21,3
19.	fader	29	8	20,9
20.	dag	28	9	20,9
21.	kropp	27	9	20,8
22.	sorg	29	10	20,1
23.	sinne	24	9	20,0

n. Psalm II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	216	10	196,5
2.	herre	117	10	94,9
3.	nåd	107	10	90,7
4.	siäl	111	10	88,9
5.	hiärta	85	10	79,8
6.	wärld	81	10	62,5
7.	lif	55	10	47,8
8.	synd	60	10	46,5
9.	död	52	10	43,6
10.	ande	49	9	36,1
11.	dag	44	9	35,9
12.	tid	39	10	33,3
13.	hand	36	9	30,0
14.	fader	37	9	29,5
15.	nöd	36	10	27,8
16.	wäg	35	8	26,7
17.	jord	32	9	25,0

18.	tro	34	10	24,9
19.	ära	30	8	23,7
20.	blod	30	10	23,0
21.	ord	32	9	22,0
22.	tröst	30	9	22,0
23.	sinne	25	10	21,2
24.	barn	26	10	20,6

o. Andlig didaktik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	281	10	240,5
2.	wärld	70	10	57,6
3.	siäl	65	10	55,4
4.	herre	71	9	52,7
5.	död	58	10	47,6
6.	hiärta	53	9	40,7
7.	himmel	49	10	37,9
8.	dag	45	10	36,4
9.	ord	43	10	35,5
10.	man	43	9	32,2
11.	synd	38	10	30,0
12.	nåd	41	9	26,2
13.	folk	35	9	25,9
14.	lif	33	10	25,4
15.	jord	33	10	25,1
16.	tid	30	9	22,0
17.	människa	27	9	20,5
18.	hand	28	9	20,4

Tab. A 1.110. Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa adjektiven i de olika genregrupperna. Nedre gräns: F^{mod} = 10,0

a. Världslig epik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	53	10	41,8
2.	lik	30	9	24,6
3.	hel	26	10	22,9
4.	hög	30	9	21,6
5.	stolt	20	9	15,8
6.	swensk	23	6	14,0
7.	ung	19	8	13,5
8.	ewig	15	8	10,5
9.	ädel	14	7	10,3
10.	fri	12	9	10,0

b. panegyrik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	128	10	118,4
2.	hög	49	10	41,3
3.	mild	22	9	17,3
4.	kär	25	9	15,5
5.	ädel	26	8	14,5
6.	swensk	26	6	14,4
7.	kunglig	22	6	14,1
8.	hel	18	9	13,6
9.	dyr	18	8	11,7
10.	blid	15	6	10,2

c. Gravdikt I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	hög	48	10	39,0
2.	stor	41	10	35,0
3.	hel	25	9	20,5
4.	ewig	23	9	17,4
5.	säll	22	10	16,3
6.	ädel	21	8	15,7
7.	egen	23	7	15,4
8.	kär	21	8	14,6
9.	god	21	7	14,6
10.	trogen	19	8	13,1
11.	gammal	17	8	13,0
12.	skön	18	6	11,7
13.	wärd	14	7	10,8
14.	Död	14	7	10,3

Gravdikt II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	47	10	36,7
2.	säll	45	9	35,2
3.	hög	30	8	20,6
4.	god	23	8	17,0
5.	ewig	25	7	16,9
6.	ädel	20	8	15,3
7.	helig	20	8	14,6
8.	salig	18	8	13,8
9.	hel	14	8	10,6

Bröllopsdikt I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	33	10	25,1
2.	god	28	8	22,5
3.	hög	21	9	16,7
4.	hel	19	9	15,5

5.	ädel	27	7	14,8
6.	liten	24	9	14,8
7.	ächta	22	6	13,0
8.	lik	17	7	12,5
9.	rätt	17	7	12,3
10.	liuf	19	6	12,1
11.	kär	18	6	11,0
12.	egen	15	8	10,5

Bröllopsdikt II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	51	10	42,9
2.	god	39	10	29,5
3.	hög	27	9	20,7
4.	liten	25	7	15,8
5.	slik	19	8	14,7
6.	kär	20	6	13,5
7.	skön	18	8	13,1
8.	säll	19	8	12,6
9.	ung	17	7	11,8
10.	ächta	15	8	11,0
11.	bäst	13	9	10,0
12.	gammal	13	8	10,0

Sällskapspoesi

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	56	10	44,6
2.	god	43	7	23,4
3.	skön	31	8	22,8
4.	kär	25	9	18,8
5.	full	27	8	16,6
6.	liten	23	8	16,0
7.	glad	16	8	12,0
8.	hög	16	7	11,5
9.	wacker	18	6	11,0

Världslig didaktik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	86	10	68,9
2.	hög	32	9	24,4
3.	god	29	8	20,6
4.	liten	24	7	14,8
5.	ewig	19	8	14,2
6.	ren	18	8	12,1
7.	egen	16	7	11,0
8.	rätt	14	8	10,0

Satir

Rang	Ord	F	T	F^{mod}

1.	stor	54	10	47,1
2.	god	34	10	28,6
3.	gammal	31	7	20,8
4.	lik	20	8	14,2
5.	klok	18	8	14,1
6.	rik	16	9	12,9

Kärlekspoesi

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	54	10	42,6
2.	kär	47	10	34,8
3.	liuf	27	8	19,4
4.	ädel	24	6	15,5
5.	liten	18	9	15,1
6.	hård	18	8	13,8
7.	skön	20	8	13,3
8.	mörk	19	5	11,2

Biblisk epik I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	54	10	43,5
2.	hög	22	8	16,5
3.	ewig	25	7	15,3
4.	först	20	7	13,0
5.	hel	14	9	11,3
6.	egen	15	7	11,0
7.	lik	15	7	11,0

Biblisk epik II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	53	10	39,8
2.	kär	30	8	19,0
3.	egen	20	8	14,4
4.	ewig	26	8	14,2
5.	dyr	19	9	11,8
6.	god	19	6	10,6
7.	hel	15	8	10,5

Psalm I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ewig	37	9	26,7
2.	stor	37	10	22,1
3.	helig	22	8	16,5
4.	kär	23	8	14,3
5.	god	18	8	14,1
6.	ren	17	6	12,0
7.	rätt	15	8	11,0
8.	sann	15	7	10,2

Psalm II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	54	9	45,5
2.	kär	46	10	37,2
3.	ewig	42	8	31,7
4.	god	32	9	22,2
5.	hög	25	9	20,0
6.	helig	24	8	17,5
7.	fri	21	9	16,9
8.	mild	26	9	14,9
9.	blid	19	9	14,7
10.	ren	17	8	12,8

Andlig didaktik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	54	10	41,2
2.	kär	22	8	16,1
3.	god	20	8	15,3
4.	lik	17	9	12,8
5.	ewig	16	7	11,5

Tab. A 1.111. Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa verben i de olika genregrupperna. Nedre gräns: F^{mod} = 20,0

a. Världslig epik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	262	10	231,4
2.	hafwa	163	10	136,5
3.	se	129	10	106,6
4.	gå	81	10	66,8
5.	skola	100	10	65,1
6.	kunna	61	10	50,4
7.	blifwa	51	10	42,9
8.	willia	51	10	41,0
9.	gifwa	49	9	40,3
10.	draga	40	10	32,7
11.	göra	38	10	31,5
12.	höra	37	9	30,7
13.	taga	37	9	29,1
14.	få	38	9	27,2
15.	bära	33	9	26,7
16.	stå	35	9	26,5
17.	finna	29	9	22,3

b. Panegyrik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	313	10	284,8
2.	hafwa	212	10	174,7

3.	blifwa	79	10	71,2
4.	kunna	77	10	64,2
5.	se	73	10	59,7
6.	skola	70	9	53,7
7.	få	61	10	50,7
8.	göra	38	10	31,5
9.	gifwa	58	9	46,7
10.	gå	49	10	43,5
11.	willia	50	10	38,8
12.	stå	41	10	33,2
13.	måste	47	7	27,0
14.	låta	36	9	26,2
15.	bära	34	9	25,7
16.	taga	29	10	22,3
17.	höra	27	8	20,0

c. Gravdikt I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	420	10	396,6
2.	hafwa	267	10	233,8
3.	blifwa	102	10	85,1
4.	se	87	10	78,0
5.	kunna	92	10	75,3
6.	få	82	10	69,0
7.	gå	71	10	59,8
8.	stå	65	10	55,4
9.	skola	71	9	52,5
10.	willia	59	10	51,2
11.	göra	57	10	49,8
12.	gifwa	43	10	35,0
13.	weta	43	10	33,4
14.	taga	34	10	29,2
15.	måste	37	9	27,0
16.	bära	39	9	25,9
17.	säja	29	9	22,3
18.	tänkia	28	9	22,1
19.	komma	32	9	21,5
20.	böra	30	9	21,2
21.	lefwa	25	9	20,5

d. Gravdikt II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	349	10	322,9
2.	hafwa	263	10	243,8
3.	kunna	130	10	111,6
4.	blifwa	110	10	96,7
5.	få	81	10	66,2

6.	skola	90	9	64,9
7.	willia	73	10	61,8
8.	se	65	10	53,7
9.	göra	61	10	52,3
10.	weta	65	10	52,0
11.	gå	64	9	51,9
12.	lefwa	52	10	40,2
13.	gifwa	44	9	36,7
14.	stå	43	9	33,1
15.	taga	32	10	26,9
16.	böra	31	9	24,8
17.	bära	30	9	24,8
18.	måste	28	10	24,1
19.	låta	30	9	22,4
20.	komma	28	9	22,1
21.	höra	27	10	22,0

e. Bröllopsdikt I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	388	10	353,5
2.	hafwa	202	10	181,6
3.	kunna	119	10	102,0
4.	willia	97	10	86,0
5.	blifwa	100	10	82,8
6.	skola	97	10	78,9
7.	få	89	10	75,6
8.	se	78	10	67,6
9.	gå	74	10	64,2
10.	göra	71	10	62,0
11.	gifwa	65	9	54,8
12.	må	49	10	43,7
13.	komma	47	10	40,5
14.	taga	50	10	37,6
15.	böra	51	9	37,2
16.	måste	50	10	34,6
17.	säja	45	10	33,3
18.	stå	39	9	31,9
19.	weta	38	10	30,9
20.	låta	38	10	29,5
21.	finna	29	9	22,6
22.	bära	31	9	21,2

f. Bröllopsdikt II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	384	10	337,8
2.	hafwa	232	10	211,5
3.	kunna	146	10	129,2
4.	willia	119	10	103,2

5.	blifwa	113	10	100,9
6.	skola	101	10	91,5
7.	få	91	10	79,2
8.	se	81	10	71,3
9.	gifwa	87	10	67,7
10.	göra	82	10	67,6
11.	må	73	10	57,6
12.	weta	66	9	48,5
13.	taga	52	10	45,2
14.	gå	55	10	40,2
15.	säja	50	8	38,4
16.	stå	44	10	38,0
17.	låta	38	10	32,5
18.	höra	29	9	21,0
19.	måste	28	9	20,6
20.	böra	26	9	20,2

g. Sällskapspoesi

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	374	10	345,2
2.	hafwa	187	10	163,3
3.	kunna	125	10	112,2
4.	blifwa	115	10	105,4
5.	få	121	10	103,3
6.	willia	98	10	87,0
7.	göra	85	10	71,3
8.	skola	76	10	63,6
9.	se	69	10	71,3
10.	gifwa	73	10	59,2
11.	gå	60	10	50,3
12.	låta	84	10	35,2
13.	höra	35	9	29,4
14.	komma	34	10	27,8
15.	taga	35	10	27,4
16.	weta	33	10	23,7
17.	dricka	39	7	23,3
18.	må	31	8	22,3
19.	säja	29	7	21,8
20.	stå	26	9	20,0

h. Världslig didaktik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	460	10	426,2
2.	hafwa	216	10	192,4
3.	kunna	190	10	162,7
4.	blifwa	120	10	100,3
5.	willia	121	10	41,0
6.	skola	119	10	99,8

7.	se	111	10	97,3
8.	få	99	10	83,4
9.	göra	94	10	78,6
10.	gifwa	67	10	54,7
11.	gå	64	10	54,3
12.	weta	50	10	41,6
13.	låta	47	10	38,6
14.	säja	45	10	32,8
15.	stå	46	9	31,5
16.	måste	40	10	30,1
17.	må	38	9	28,4
18.	lära	40	9	27,2
19.	taga	33	10	26,3
20.	finna	33	10	25,5
21.	höra	29	10	24,0
22.	komma	31	8	21,4
23.	bära	27	10	20,8
22.	hålla	31	7	20,4

i. Satir

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	448	10	401,0
2.	hafwa	255	10	230,9
3.	kunna	160	10	144,2
4.	få	138	10	118,9
5.	blifwa	140	10	118,7
6.	skola	125	10	111,4
7.	willia	125	10	109,2
8.	se	103	10	90,7
9.	göra	103	10	88,1
10.	gå	96	10	81,7
11.	taga	80	10	66,3
12.	weta	59	10	52,4
13.	gifwa	61	10	49,5
14.	säja	51	10	39,1
15.	höra	37	10	30,8
16.	komma	36	8	29,1
17.	måste	39	9	27,8
18.	hålla	37	10	27,4
19.	finnas	30	10	25,3
20.	tro	35	10	24,8
21.	pläga	29	8	22,1
22.	stå	29	8	21,9
23.	lära	29	8	21,6

j. Kärlekspoesi

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	466	10	430,3

2.	hafwa	216	10	185,1
3.	kunna	172	10	151,5
4.	skola	123	10	102,2
5.	willia	118	10	99,5
6.	se	94	10	83,5
7.	blifwa	89	10	76,7
8.	få	76	10	65,2
9.	göra	76	10	64,1
10.	måste	57	10	43,7
11.	weta	57	10	43,7
12.	gå	55	8	43,0
13.	älska	58	8	41,6
14.	komma	44	10	38,8
15.	låta	40	9	33,2
16.	gifwa	43	10	32,9
17.	höra	42	10	32,0
18.	bära	35	10	28,0
19.	må	34	10	26,5
20.	finna	35	9	25,9
21.	taga	33	10	25,7
22.	tänkia	35	9	25,2
23.	säja	34	8	23,7
24.	stå	27	10	23,3
25.	tro	29	8	22,3
26.	dö	30	8	21,8
27.	lida	28	9	21,4
28.	hålla	25	9	20,2

k. Biblisk epik I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	407	10	369,6
2.	hafwa	210	10	189,0
3.	skola	131	10	115,3
4.	kunna	139	10	110,8
5.	se	101	10	89,5
6.	blifwa	93	10	79,3
7.	willia	89	10	73,6
8.	få	89	10	66,9
9.	gå	71	10	55,7
10.	göra	59	10	47,6
11.	gifwa	56	10	45,5
12.	stå	46	10	39,5
13.	låta	53	10	38,9
14.	weta	41	10	33,8
15.	säja	38	10	31,5
16.	måste	36	9	28,8
17.	höra	34	9	25,8
18.	må	35	8	25,4

19.	taga	29	9	24,2
20.	komma	29	10	22,6
21.	böra	28	10	21,7
22.	lära	28	7	21,0
23.	lida	24	9	20,3

l. Biblisk epik II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	355	10	320,4
2.	hafwa	189	10	167,1
3.	kunna	129	10	118,6
4.	skola	132	10	107,6
5.	willia	124	10	105,3
6.	se	117	10	101,2
7.	blifwa	101	10	88,8
8.	få	74	10	63,9
9.	må	68	10	54,7
10.	göra	64	10	51,8
11.	gå	66	10	50,6
12.	gifwa	57	9	46,1
13.	taga	51	10	43,6
14.	låta	54	10	38,3
15.	måste	46	10	37,7
16.	stå	47	10	37,1
17.	weta	46	9	35,3
18.	bära	40	10	30,6
19.	tänkia	38	10	29,7
20.	säja	35	9	26,9
21.	hålla	32	10	26,9
22.	föra	28	10	21,9
23.	komma	29	9	21,3
24.	finna	25	9	20,5

m. Psalm I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	372	10	344,5
2.	hafwa	220	10	201,3
3.	skola	133	10	105,7
4.	willia	118	10	105,1
5.	låta	117	10	91,5
6.	blifwa	99	10	89,6
7.	kunna	99	10	82,6
8.	göra	87	10	78,0
9.	se	86	10	73,5
10.	få	78	10	69,0
11.	gifwa	68	10	59,7
12.	gå	66	10	55,5

13.	stå	59	10	49,0
14.	komma	49	10	41,6
15.	weta	47	9	37,2
16.	må	46	9	34,9
17.	taga	43	10	33,6
18.	bära	35	9	28,0
19.	lära	33	10	25,7
20.	finna	31	9	21,4
21.	måste	26	10	21,0

n. Psalm II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	413	10	382,5
2.	hafwa	164	10	142,1
3.	willia	132	10	115,9
4.	låta	106	10	94,1
5.	kunna	109	10	89,0
6.	gifwa	101	10	88,8
7.	skola	99	10	84,2
8.	blifwa	101	10	79,1
9.	få	80	9	66,3
10.	göra	74	10	63,8
11.	må	60	9	50,0
12.	gå	58	10	47,3
13.	komma	67	8	45,0
14.	se	54	10	42,7
15.	stå	38	10	31,4
16.	taga	35	10	28,3
17.	weta	32	10	25,7
18.	hiälpa	37	9	25,5
19.	prisa	32	9	24,0
20.	höra	31	9	23,0
21.	lefwa	32	9	22,7
22.	bedia	28	10	22,3
23.	bära	31	9	22,3
24.	hålla	24	9	20,3

o. Andlig didaktik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	379	10	346,0
2.	hafwa	155	10	139,4
3.	blifwa	134	10	114,3
4.	willia	135	10	105,4
5.	skola	116	10	97,3
6.	göra	105	10	93,9
7.	kunna	93	10	83,9
8.	se	73	10	64,7
9.	gå	70	10	62,5

10.	få	73	10	62,1
11.	må	70	9	56,5
12.	gifwa	52	10	45,9
13.	låta	56	9	43,8
14.	stå	45	9	31,2
15.	komma	44	9	29,8
16.	måste	34	9	28,2
17.	weta	36	9	27,8
18.	höra	32	8	24,0
19.	taga	29	10	22,3
20.	finna	25	9	20,0

Tab. A 1.112 Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa adverben i de olika genregrupperna. Nedre gräns: F^{mod} = 10,0

a. Världslig epik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	138	10	120,5
2.	där	110	10	88,8
3.	nu	92	10	70,2
4.	mer(a)	63	10	53,3
5.	upp	58	10	46,0
6.	här	33	9	25,4
7.	ut	31	10	25,3
8.	snart	23	10	19,3
9.	redan	35	7	18,6
10.	och	28	6	16,5
11.	strax(t)	29	5	15,1
12.	aldrig	19	8	14,9

b. Panegyrik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	152	10	126,5
2.	nu	116	10	95,3
3.	där	72	10	52,3
4.	och	56	10	44,2
5.	upp	46	10	37,3
6.	mer(a)	46	9	35,9
7.	här	42	10	33,9
8.	huru	29	8	21,8
9.	wäl	28	8	20,9
10.	aldrig	23	9	15,5
11.	fram	19	9	14,2
12.	ut	17	8	12,5
13.	ned	17	5	11,0
14.	förr	22	6	10,6

15.	neder	19	5	10,5

c. Gravdikt I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	246	10	222,0
2.	nu	95	10	78,5
3.	mer(a)	82	10	74,7
4.	här	88	10	69,2
5.	där	86	9	56,3
6.	och	64	10	51,4
7.	wäl	48	9	37,1
8.	aldrig	33	10	28,3
9.	huru	30	8	22,5
10.	upp	25	10	21,6
11.	inte(t)	24	7	15,9
12.	ty	22	8	15,5
13.	rätt	27	6	15,2
14.	snart	21	7	15,0
15.	alltid	21	7	14,8
16.	bort	19	8	13,7
17.	dit	18	8	13,1
18.	ut	15	8	11,6
19.	städse	16	8	11,2
20.	högdt	14	8	10,9
21.	mycket	14	8	10,9
22.	an	15	7	10,0
23.	strax(t)	13	7	10,0

d. Gravdikt II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	171	10	148,4
2.	nu	93	10	77,6
3.	där	82	10	66,2
4.	mer(a)	59	10	51,6
5.	här	71	10	47,1
6.	wäl	52	10	46,1
7.	och	58	10	44,0
8.	huru	47	10	32,2
9.	upp	37	9	29,4
10.	ut	25	8	18,6
11.	snart	27	8	18,3
12.	bort	24	9	16,7
13.	rätt	24	8	16,1
14.	icke	20	8	15,3
15.	sidst	17	10	14,4
16.	aldrig	18	7	12,5

17.	qwar	16	9	12,3
18.	bäst	18	8	11,5
19.	Ewigt	17	7	11,0
20.	högdt	14	6	10,0
21.	dit	13	8	10,0

e. Bröllopsdikt I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	208	10	179,9
2.	nu	112	10	88,3
3.	mer(a)	68	10	59,1
4.	huru	58	10	50,7
5.	där	54	10	44,9
6.	här	45	10	37,2
7.	wäl	44	9	35,3
8.	och	49	10	34,8
9.	rätt	33	7	24,7
10.	ut	28	10	24,1
11.	fram	26	10	22,3
12.	upp	21	10	17,9
13.	ty	20	9	16,1
14.	ju	28	8	15,9
15.	aldrig	20	8	13,7
16.	an	20	7	13,7
17.	strax(t)	19	8	13,3
18.	mycket	18	8	12,7
19.	inte(t)	28	7	12,6
20.	igen	16	9	11,5
21.	nog	16	6	10,2
22.	först	15	6	10,0

f. Bröllopsdikt II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	203	10	184,2
2.	nu	118	10	100,1
3.	wäl	73	10	59,8
4.	där	65	10	47,9
5.	och	58	10	46,5
6.	mer(a)	50	10	42,5
7.	här	53	10	41,4
8.	huru	40	9	34,6
9.	upp	33	9	27,4
10.	ut	32	9	24,9
11.	inte(t)	28	10	19,6
12.	rätt	24	9	16,8
13.	an	23	9	16,2

14.	nog	20	9	14,8
15.	mycket	22	9	14,6
16.	icke	22	8	14,3
17.	aldrig	18	8	13,1
18.	snart	16	8	12,0
19.	strax(t)	16	7	11,7
20.	ofta	19	7	11,3
21.	ju	16	6	11,2
22.	wisst	15	8	10,5
23.	fram	16	7	10,2
24.	alltid	15	7	10,0

g. Sällskapspoesi

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	234	10	216,7
2.	nu	108	10	83,7
3.	mer(a)	81	10	65,9
4.	där	67	10	54,6
5.	här	55	9	41,9
6.	och	42	9	36,1
7.	wäl	47	8	35,2
8.	upp	35	10	28,6
9.	huru	33	8	24,0
10.	bort	31	8	22,0
11.	ut	23	9	18,0
12.	inte(t)	25	7	17,4
13.	aldrig	20	9	16,7
14.	fram	21	9	15,7
15.	rätt	20	8	13,5
16.	neder	18	8	12,9
17.	icke	17	8	12,8
18.	mycket	20	5	11,7
19.	snart	16	6	11,0

h. Världslig didaktik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	248	10	220,0
2.	mer(a)	88	10	75,6
3.	och	69	10	47,5
4.	wäl	57	10	45,0
5.	huru	51	10	42,5
6.	här	66	10	42,1
7.	där	56	9	40,0
8.	nu	71	9	37,9
9.	upp	41	9	31,5
10.	rätt	37	10	30,3
11.	icke	42	9	29,5
12.	ju	35	6	21,2

13.	aldrig	51	8	18,5
14.	mycket	22	9	17,3
15.	alltid	25	8	16,9
16.	snart	21	8	15,1
17.	inte(t)	23	8	14,6
18.	nog	17	7	12,3
19.	först	16	9	12,3
20.	ut	18	7	12,1
21.	ofta	16	8	12,0
22.	städse	18	6	10,1

i. Satir

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	325	10	294,2
2.	mer(a)	74	10	63,1
3.	där	81	10	58,9
4.	nu	67	10	56,9
5.	wäl	72	10	56,5
6.	huru	63	10	46,5
7.	och	53	10	42,7
8.	rätt	34	8	24,7
9.	upp	29	9	24,0
10.	här	34	9	22,7
11.	mycket	29	9	22,3
12.	aldrig	25	9	19,4
13.	ut	22	10	17,6
14.	snart	24	9	17,3
15.	nog	23	8	16,8
16.	fram	23	8	16,8
17.	icke	26	8	16,3
18.	ju	21	8	16,2
19.	wisst	18	9	14,7
20.	alltid	20	8	14,0
21.	inte(t)	23	8	13,8
22.	mest	17	8	13,7
23.	knapt	18	7	12,1
24.	först	16	7	11,5
25.	ofta	14	8	10,6

j. Kärlekspoesi

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	237	10	215,6
2.	mer(a)	103	10	93,7
3.	nu	98	10	88,0
4.	aldrig	58	10	52,7
5.	och	52	9	40,9
6.	där	44	9	32,3
7.	här	42	9	29,7

8.	wäl	35	10	25,8
9.	snart	32	8	25,4
10.	huru	33	8	23,3
11.	inte(t)	37	7	23,2
12.	bort	26	9	20,6
13.	icke	22	7	15,2
14.	upp	20	10	14,8
15.	allena	19	8	14,0
16.	länge	23	5	13,9
17.	förr	17	8	13,3
18.	rätt	17	8	12,8
19.	städse	23	4	12,5
20.	likwäl	18	6	12,3
21.	wisst	16	7	12,0
22.	ut	15	8	11,0
23.	alltid	14	8	10,3

k. Biblisk epik I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	213	10	193,0
2.	nu	117	10	102,9
3.	där	106	9	61,3
4.	här	74	10	54,0
5.	mer(a)	56	10	48,2
6.	och	54	10	46,8
7.	huru	50	9	36,6
8.	wäl	41	9	31,1
9.	aldrig	38	9	30,3
10.	upp	30	8	21,2
11.	ut	28	8	20,4
12.	icke	26	9	20,2
13.	fram	21	8	16,7
14.	rätt	24	9	16,1
15.	förr	20	9	15,8
16.	bort	21	7	14,1
17.	först	18	9	13,6
18.	mycket	18	7	13,1
19.	igen	17	7	12,5
20.	fast	18	6	12,1

l. Biblisk epik II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	194	10	172,3
2.	nu	85	10	70,4
3.	där	82	10	65,3
4.	mer(a)	64	9	51,9
5.	här	57	10	44,8
6.	och	56	10	44,1

7.	huru	50	10	40,9
8.	upp	42	9	33,3
9.	wäl	42	9	32,4
10.	icke	32	8	24,6
11.	ut	28	9	20,7
12.	rätt	24	9	18,6
13.	strax(t)	23	9	17,6
14.	bort	19	9	15,2
15.	fram	20	8	14,0
16.	intet	18	8	13,3
17.	ofta	16	7	11,5
18.	aldrig	17	7	11,2
19.	in	16	7	11,0
20.	ned	13	9	10,9

m. Psalm I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	198	10	178,3
2.	nu	112	10	96,3
3.	där	69	10	54,3
4.	här	69	10	50,1
5.	wäl	57	10	49,2
6.	upp	52	10	44,9
7.	och	43	10	33,2
8.	mer(a)	33	9	26,0
9.	huru	35	8	25,9
10.	rätt	28	8	18,7
11.	bort	22	10	18,4
12.	icke	25	10	18,1
13.	ty	22	8	17,3
14.	in	17	6	11,4
15.	snart	17	8	10,7
16.	ut	18	7	10,4

n. Psalm II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	209	10	186,9
2.	nu	89	10	63,9
3.	här	61	10	48,8
4.	där	51	10	42,3
5.	och	48	9	39,6
6.	mer(a)	48	10	37,1
7.	wäl	42	10	33,1
8.	huru	36	8	27,2
9.	upp	34	7	22,0
10.	ty	25	9	20,2
11.	allena	22	10	17,8
12.	ewigt	23	8	17,2

13.	snart	22	9	16,9
14.	icke	22	8	16,5
15.	alltid	21	8	15,5
16.	rätt	22	8	15,4
17.	städse	19	9	15,2
18.	Wisst	18	8	13,3
19.	aldrig	17	8	12,8
20.	ned	15	9	12,1
21.	ju	16	7	11,7
22.	fast	14	8	10,9
23.	åter	14	8	10,9
24.	ut	13	8	10,0

o. Andlig didaktik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	199	10	179,0
2.	här	104	10	77,3
3.	nu	79	10	63,3
4.	och	87	10	60,7
5.	där	75	10	57,7
6.	wäl	46	10	37,9
7.	huru	47	9	34,6
8.	mer(a)	41	10	33,5
9.	bort	43	9	31,4
10.	upp	27	9	21,2
11.	strax(t)	28	8	19,6
12.	snart	22	7	15,2
13.	wisst	17	8	12,5
14.	förr	16	7	11,0
15.	inte(t)	17	5	10,3
16.	qwar	15	6	10,2
17.	rätt	16	6	10,2
18.	städse	15	6	10,0

Tab. A 1.113 Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa substantiven hos fyra författare. Nedre gräns: F^{mod} = 20,0

a. Spegel

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	164	10	126,7
2.	wärld	46	9	35,1
3.	siäl	45	8	28,1
4.	himmel	38	9	28,5
5.	hiärta	41	9	28,2
6.	lif	44	7	26,9
7.	dag	35	10	26,9
8.	hand	33	8	25,4
9.	ord	32	9	25,0

10.	jord	35	9	24,4
11.	nåd	38	7	23,5
12.	synd	44	6	22,9
13.	tid	28	9	22,7
14.	herre	29	8	21,3
15.	lust	29	8	21,0

b. Holmström

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	hiärta	99	9	78,4
2.	sorg	67	9	44,2
3.	öga	38	9	31,7
4.	död	44	6	28,6
5.	hand	35	9	28,0
6.	tid	40	10	27,7
7.	ängslan	39	6	22,4
8.	dag	29	9	21,3

c. Dalin

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wärld	74	10	58,9
2.	hiärta	79	9	52,2
3.	himmel	58	9	44,4
4.	lycka	54	10	44,4
5.	dygd	64	7	41,5
6.	dag	53	10	39,6
7.	ära	53	9	37,0
8.	gud	59	9	35,0
9.	frögd	35	10	27,7
10.	macht	34	9	27,1
11.	nåd	35	8	26,1
12.	lif	31	9	25,7
13.	sinne	32	10	25,2
14.	folk	34	9	24,7
15.	blod	31	8	23,5
16.	kung	44	8	23,2
17.	heder	30	10	23,2
18.	land	32	8	22,2
19.	ro	27	9	21,6
20.	tid	29	8	21,3
21.	hand	30	8	21,1
22.	nöje	27	9	20,8
23.	wän	25	10	20,0

d. Nordenflycht

Rang	Ord	F	T	F^{mod}

1.	dygd	79	9	57,3
2.	tid	64	8	50,8
3.	hiärta	67	10	47,7
4.	wärld	51	9	37,5
5.	siäl	45	8	28,1
6.	lif	45	10	36,1
7.	nöje	51	9	35,3
8.	jord	40	9	32,0
9.	natur	41	9	28,5
10.	sinne	41	7	28,3
11.	ro	38	10	28,0
12.	lius	36	9	26,4
13.	frid	40	9	25,9
14.	himmel	32	10	24,1
15.	tanke	37	8	23,9
16.	ära	34	8	23,2
17.	hand	30	9	23,2
18.	lycka	45	9	22,7
19.	död	31	8	21,3
20.	macht	28	8	20,3

Tab. A 1.114. Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa adjektiven hos fyra författare. Nedre gräns: F^{mod} = 10,0

a. Spegel

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	65	10	58,3
2.	god	29	9	24,4
3.	hel	18	10	15,5
4.	kär	19	9	13,3
5.	helig	23	5	12,8
6.	skön	19	7	12,6
7.	rätt	17	7	11,4
8.	egen	15	7	11,3
9.	ewig	21	6	11,0
10.	hög	14	8	10,6
11.	swår	15	8	10,5
12.	mycken	13	8	10,0

b. Holmström

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	51	10	39,7
2.	wacker	27	6	18,6
3.	liten	19	10	14,9
4.	hel	17	8	11,8
5.	kär	17	7	11,6
6.	god	19	6	11,5
7.	liuf	17	6	11,2

8.	trogen	21	7	10,9

c. Dalin

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	73	10	62,8
2.	liten	38	8	26,3
3.	hög	27	9	20,2
4.	god	20	9	17,0
5.	minst	21	8	16,4
6.	ewig	21	6	11,0
7.	gammal	20	8	13,7
8.	säll	20	6	12,7
9.	kär	17	9	12,5
10.	hel	15	10	12,3
11.	ny	15	8	11,9
12.	lycklig	18	6	11,7
13.	ädel	15	7	11,3
14.	bäst	14	8	10,6

d. Nordenflycht

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	hög	49	9	41,9
2.	stor	44	10	32,2
3.	säll	34	9	21,1
4.	ädel	15	7	11,3
5.	ren	21	8	15,3
6.	liuf	23	7	14,6
7.	swensk	26	4	12,7
8.	öm	20	6	12,0
9.	ewig	16	8	12,0
10.	egen	15	8	11,9
11.	kär	17	9	11,8
12.	lik	16	7	11,7
13.	rätt	17	6	11,6

Tab. A 1.115 Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa verben hos fyra författare. Nedre gräns: F^{mod} = 20,0

a. Spegel

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	441	10	403,2
2.	hafwa	241	10	224,0
3.	kunna	186	10	165,0
4.	willia	166	10	138,1
5.	skola	134	10	115,0
6.	se	119	10	100,8
7.	göra	96	10	81,2

8.	få	104	10	80,7
9.	låta	68	10	54,2
10.	blifwa	65	10	53,1
11.	må	63	10	50,1
12.	gifwa	51	10	44,4
13.	gå	55	10	40,3
14.	weta	45	8	36,7
15.	böra	39	9	30,4
16.	höra	34	9	27,3
17.	taga	33	9	25,7
18.	lära	34	7	24,1
19.	stå	30	10	23,5
20.	komma	27	10	21,4
21.	finnas	31	7	20,3

b. Holmström

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	439	10	407,8
2.	hafwa	299	10	268,7
3.	blifwa	148	10	131,0
4.	kunna	137	10	124,3
5.	få	131	10	113,1
6.	skola	126	10	107,3
7.	willia	120	10	105,7
8.	måste	109	10	96,6
9.	se	96	10	79,5
10.	taga	83	10	71,4
11.	göra	68	10	57,4
12.	gå	63	10	56,0
13.	säja	49	10	39,0
14.	weta	43	10	34,3
15.	stå	38	9	31,9
16.	låta	68	10	54,2
17.	finnas	35	9	27,4
18.	komma	34	8	26,8
19.	tänkia	37	10	26,3
20.	gifwa	38	9	26,2
21.	må	32	10	25,9
22.	lär	34	10	25,3
23.	höra	26	9	22,0

c. Dalin

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	373	10	350,2
2.	hafwa	178	10	155,0
3.	kunna	141	10	121,8
4.	få	121	10	106,7

5.	se	120	10	105,5
6.	blifwa	87	10	74,3
7.	göra	79	10	68,4
8.	gå	67	10	61,6
9.	willia	77	10	60,4
10.	weta	55	9	46,3
11.	skola	60	8	41,3
12.	taga	53	10	40,3
13.	låta	50	10	38,5
14.	Bära	39	10	34,2
15.	gifwa	43	10	34,0
16.	komma	40	10	31,3
17.	finna	36	9	29,8
18.	stå	34	10	28,6
19.	tänkia	36	9	26,7
20.	böra	33	9	23,4
21.	må	26	10	20,2
22.	winna	25	9	20,0

d. Nordenflycht

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	345	10	317,3
2.	hafwa	168	10	154,4
3.	kunna	125	10	106,6
4.	få	109	10	95,8
5.	skola	105	10	95,5
6.	blifwa	108	10	95,0
7.	gifwa	81	10	69,5
8.	se	78	10	65,7
9.	gå	73	9	61,5
10.	göra	54	10	47,1
11.	willia	54	10	43,3
12.	finna	36	10	28,2
13.	bära	32	10	25,5
14.	taga	33	10	23,9
15.	draga	24	10	20,9

Tab.I.116. Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa adverben hos fyra författare. Nedre gräns: F^{mod} = 10,0

a. Spegel

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	266	10	236,3
2.	nu	82	10	68,1
3.	wäl	76	10	63,5
4.	där	107	10	61,9
5.	mera	57	10	49,1
6.	och	52	9	41,8

7.	rätt	42	10	33,9
8.	här	49	10	30,4
9.	huru	49	10	30,2
10.	aldrig	34	8	23,5
11.	mycket	23	9	19,0
12.	icke	25	7	16,4
13.	alltid	21	8	16,1
14.	ty	21	9	15,5
15.	wisst	19	9	15,2
16.	snart	22	7	14,7
17.	bort	20	8	13,5
18.	upp	19	8	13,5
19.	ju	17	8	13,3
20.	Nog	19	7	13,1
21.	likwäl	15	7	11,6
22.	tidt	15	7	10,7
23.	fast	14	8	10,6
24.	intet	15	6	10,3

b. Holmström

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	218	10	198,6
2.	nu	111	10	88,5
3.	där	109	10	79,6
4.	mera	82	10	71,5
5.	wäl	62	10	50,9
6.	intet	60	10	46,1
7.	och	55	10	45,1
8.	här	49	10	30,4
9.	aldrig	50	10	37,9
10.	huru	42	9	33,1
11.	rätt	37	10	31,4
12.	neder	35	9	27,5
13.	alltid	36	10	25,5
14.	förr	36	9	24,1
15.	snart	30	9	23,7
16.	städse	30	8	22,5
17.	upp	29	9	22,4
18.	ut	22	9	17,3
19.	strax(t)	21	9	15,0
20.	mycket	20	8	14,2
21.	dit	19	8	13,5
22.	därför	20	8	12,7
23.	alltför	20	7	12,7
24.	qwar	16	8	12,0
25.	icke	16	7	11,5
26.	bort	14	9	11,3

27.	wisst	14	8	10,6
28.	gärna	14	7	10,6
29.	nånsin	17	7	10,0
30.	in	14	7	10,0

c. Dalin

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	234	10	207,8
2.	nu	104	10	81,7
3.	mera	72	10	70,2
4.	här	67	10	57,8
5.	där	73	10	55,4
6.	huru	58	10	47,9
7.	wäl	36	9	26,5
8.	bort	27	8	19,1
9.	upp	27	9	18,7
10.	aldrig	23	8	16,8
11.	och	21	9	16,4
12.	städse	19	8	14,9
13.	nog	20	8	14,2
14.	ned	19	7	14,2
15.	mycket	21	7	13,2
16.	rätt	16	9	12,9
17.	snart	17	7	12,0
18.	fram	14	8	10,9
19.	ut	15	7	10,7

d. Nordenflycht

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	196	10	173,7
2.	nu	74	10	58,3
3.	mera	63	10	49,8
4.	Upp	57	10	46,1
5.	där	58	10	44,0
6.	här	59	9	43,9
7.	aldrig	39	10	33,0
8.	ut	29	9	21,9
9.	huru	27	9	21,6
10.	och	25	8	19,8
11.	wäl	26	8	19,3
12.	icke	26	8	19,0
13.	rätt	24	6	15,2
14.	snart	16	8	12,0
15.	bort	16	8	11,7
16.	an	17	7	11,6
17.	ju	24	7	11,5
18.	fram	17	6	11,0

19.	hwi	17	6	10,7

Tab.A.1. 117 a-e.Temaord och nyckelord hos fem författare

a. Stiernhielm

aa. Stiernhielm + Bröllopsbeswär

Rang	Ord	F	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	526	385	+141	+7,18	3
2.	hafwa	190	216	- 26	-1,77	
3.	skola	97	106	- 9	-0,87	
4.	se	96	88	+ 8	+0,85	
5.	nu	96	97	- 1	-0,10	
6.	göra	90	74	+ 16	+1,86	
7.	gud	82	110	- 28	-2,67	
8.	willia	74	67	+ 7	+0,86	
9.	här (ab)	74	60	+ 14	+1,81	
10.	där	68	73	- 5	-0,59	
11.	dygd	67	30	+ 37	+6,76	4
12.	kunna	67	123	- 56	-5,05	
13.	komma	66	36	+ 30	+5,00	7
14.	blifwa	65	103	- 38	-3,74	
15.	stor	62	57	+ 5	+0,67	
16.	och (ab)	60	54	+ 6	+0,82	
17.	hand	57	37	+ 20	+3,29	17
18.	måste	56	33	+ 23	+4,00	11
19.	gå	55	67	- 12	-1.47	
20.	stå	51	42	+ 9	+1,39	
21.	man	47	28	+ 19	+3,59	14
22.	gifwa	46	71	- 25	-2,97	
23.	hiärta	43	57	- 14	-1,85	
24.	ära (s)	43	21	+ 22	+4,80	8
25.	hög (av)	42	25	+ 17	+3,40	16
26.	god	40	23	+ 17	+3,54	15
27.	Intet	40	18	+ 22	+5,19	6
28.	upp	40	35	+ 5	+0,85	
29.	Icke	39	21	+ 18	+3,93	12
30.	lust	37	20	+ 17	+3,80	13
31.	an	38	12	+ 26	+7,51	2
32.	ej	36	212	- 176	-12,09	
33.	wärld	36	54	- 18	-2,45	
34.	öga	35	22	+ 13	+2,77	19
35.	finna	34	26	+ 8	+1,57	
36.	ädel	32	13	+ 19	+5,27	5
37.	mera	32	67	- 35	-4,28	
38.	folk	31	22	+ 9	+1,92	
39.	prijs	31	7	+ 24	+9,07	1

40.	må	29	41	- 12	-1,87	
41.	fred	29	13	+ 16	+4,44	10
42.	land	29	20	+ 9	+2,01	20
43.	macht	28	16	+ 12	+3,00	18
44.	höra	28	30	- 2	-0,37	
45.	huru	28	41	- 13	-2,03	
46.	lif	27	31	- 4	-0,72	
47.	låta	27	51	- 24	-3,36	
48.	dag	26	39	- 13	-2,08	
49.	siäl	26	45	- 19	-2,83	
50.	Skön	26	11	+ 15	+4,52	9

Ab. Enbart Stiernhielm (per 20000)

Rang	Ord	F	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	550	385	+165	+8,41	2
2.	hafwa	197	216	- 19	-1,29	
3.	skola	90	106	- 16	-1,55	
4.	se	98	88	+ 10	+1,07	
5.	nu	81	97	- 16	-1,62	
6.	göra	99	74	- 25	+2,91	
7.	gud	82	110	- 28	-2,67	
8.	willia	67	67	+- 0		
9.	här (ab)	72	60	+ 12	+1,55	
10.	där	74	73	+ 1	+0,12	
11.	dygd	73	30	+ 43	+7,85	4
12.	kunna	68	123	- 55	-4,96	
13.	komma	68	36	+ 32	+5,33	8
14.	blifwa	70	103	- 33	-3,25	
15.	stor	64	57	+ 7	+0,93	
16.	och (ab)	49	54	- 5	-0,68	
17.	hand	62	37	+ 25	+4,11	12
18.	måste	52	33	+ 19	+3,31	19
19.	gå	53	67	- 14	-1,71	
20.	stå	49	42	+ 7	+1,08	
21.	man	51	28	+ 23	+4,35	11
22.	gifwa	46	71	- 25	-2,97	
23.	hiärta	44	57	- 13	-1,72	
24.	ära (s)	47	21	+ 26	+ 5,67	6
25.	hög (av)	43	25	+ 18	+ 3,60	15
26.	god	40	23	+ 17	+ 3,54	18
27.	intet	44	18	+ 26	+ 6,13	5
28.	upp	41	35	+ 6	+ 1,01	
29.	Icke	37	21	+ 16	+ 3,49	17
30.	lust	36	20	+ 16	+ 3,58	16
31.	an	41	12	+ 29	+ 8,37	3
32.	ej	32	212	-180	-12,36	
33.	wärld	39	54	- 15	- 2,04	

34.	öga	39	22	+ 17	+ 3,62	14
35.	finna	37	26	+ 11	+ 2,16	
36.	ädel	33	13	+ 20	+ 5,57	7
37.	mera	31	67	- 36	- 4,40	
38.	folk	33	22	+ 11	+ 2,35	
39.	prijs	34	7	+ 27	+ 10,21	1
40.	må	29	41	- 12	- 1,87	
41.	fred	32	13	+ 19	+ 5,27	9
42.	land	31	20	+ 11	+ 2,46	
43.	macht	31	16	+ 15	+ 3,75	13
44.	höra	30	30	+- 0		
45.	huru	29	41	- 12	- 1,87	
46.	lif	29	31	- 2	- 0,36	
47.	låta	27	51	- 24	- 3,36	
48.	dag	28	39	- 11	- 1,76	
49.	siäl	29	45	- 16	- 2,39	
50.	skön	26	11	+ 15	+ 4,52	10

b. Spegel

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	441	403,2	376,6	+ 26,6	+ 1,37	14
2.	ej	266	236,3	205,0	+ 31,3	+ 2,19	7
3.	hafwa	241	224,0	203,4	+ 20,6	+ 1,44	13
4.	kunna	186	165,0	117,5	+ 47,5	+ 4,38	2
5.	willia	166	138,1	96,0	+ 42,1	+ 4,30	3
6.	gud	164	126,7	101,2	+ 25,5	+ 2,53	6
7.	skola	134	115,0	100,4	+ 14,6	+ 1,46	12
8.	se	119	100,8	84,6	+ 16,2	+ 1,76	10
9.	göra	96	81,2	71,3	+ 9,9	+ 1,17	17
10.	få	104	80,7	81,0	- 0,3	- 0,03	
11.	nu	82	68,1	91,2	- 23,7	- 2,48	
12.	wäl	76	63,5	43,5	+ 20,0	+ 3,03	4
13.	där	107	61,9	68,1	- 6,2	- 0,75	
14.	stor	65	58,3	54,1	+ 4,2	+ 0,57	
15.	låta	68	54,2	46,1	+ 8,1	+ 1,19	16
16.	blifwa	65	53,1	99,1	- 46,0	- 4,62	
17.	må	63	50,1	38,1	+ 12,0	+ 1,94	9
18.	ja	59	49,3	21,2	+ 28,1	+ 6,10	1
19.	mera	57	49,1	62,6	- 13,5	- 1,71	
20.	gifwa	51	44,4	58,4	- 14,0	- 1,83	
21.	och (ab)	52	41,8	50,9	- 9,1	- 1,28	
22.	gå	55	40,3	64,0	- 23,7	- 2,96	
23.	weta	45	36,7	40,4	- 3,7	- 0,58	
24.	wärld	46	35,1	50,9	- 15,8	- 2,21	
25.	rätt (ab)	42	33,9	21,2	+ 12,7	+ 2,76	5
26.	här (ab)	49	30,4	55,5	- 25,1	- 3,36	
27.	böra	39	30,4	22,5	+ 7,9	+ 1,67	11

28.	huru	49	30,2	38,7	- 8,5	- 1,37	
29.	siäl	45	28,5	40,7	- 12,2	- 1,91	
30.	himmel	38	28,5	37,5	- 9,0	- 1,47	
31.	hiärta	41	28,2	52,7	- 24,5	- 3,37	
32.	höra	34	27,3	28,4	- 1,1	- 0,21	
33.	lif	44	26,9	28,5	- 1,6	- 0,30	
34.	dag	35	26,9	36,6	- 9,7	- 1,60	
35.	taga	33	25,7	37,9	- 12,2	- 1,98	
36.	hand	33	25,4	31,5	- 6,1	- 1,09	
37.	ord	32	25,0	21,7	+ 3,3	+ 0,71	19
38.	jord	35	24,4	31,0	- 6,6	- 1,19	
39.	god	29	24,4	21,2	+ 3,2	+ 0,69	20
40.	lära (vb)	34	24,1	19,8	+ 4,3	+ 0,97	18
41.	o (interj.)	36	24,0	25,6	- 1,6	- 0,32	
42.	nåd	38	23,5	22,4	+ 1,1	+ 0,23	
43.	aldrig	34	23,5	22,7	+ 0,8	+ 0,17	
44.	stå	30	23,5	39,6	- 16,1	- 2,56	
45.	synd	44	22,9	15,0	+ 7,9	+ 2,04	8
46.	tid	28	22,7	41,1	- 18,4	- 2,87	
47.	komma	27	21,4	33,3	- 11,9	- 2,06	
48.	herre	29	21,3	30,2	- 8,9	- 1,62	
49.	lust	29	21,0	18,6	+ 2,4	+ 0,56	
50.	finnas	31	20,3	15,4	+ 4,9	+ 1,25	15

c. Holmström

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	439	407,8	376,6	+ 31,2	+ 1,61	19
2.	hafwa	299	268,7	203,4	+ 65,3	+ 4,58	10
3.	ej	218	198,6	205,0	- 6,4	- 0,45	
4.	blifwa	148	131,0	99,1	+ 31,9	+ 3,20	14
5.	kunna	137	124,3	117,5	+ 6,8	+ 0,63	
6.	få	131	115,1	81,0	+ 32,1	+ 3,57	12
7.	skola	126	107,3	100,4	+ 6,9	+ 0,69	
8.	willia	120	105,7	96,0	+ 9,7	+ 0,99	
9.	måste	109	96,6	31,0	+ 65,6	+11,78	1
10.	nu	111	88,5	91,2	- 2,7	- 0,28	
11.	där	109	79,6	68,1	+ 11,5	+ 1,39	
12.	se	96	79,5	84,6	- 5,1	- 0,55	
13.	hiärta	99	78,4	52,7	+ 25,7	+ 3,54	13
14.	mera	82	71,5	62,6	+ 8,9	+ 1,12	
15.	taga	83	71,4	37,9	+ 33,5	+ 5,44	6
16.	göra	68	57,4	71,3	- 13,9	- 1,65	
17.	gå	63	56,0	64,0	- 8,0	- 1,00	
18.	wäl	62	50,9	43,5	+ 7,4	+ 1,12	
19.	intet	60	46,1	16,4	+ 29,7	+ 7,33	3
20.	och (ab)	55	45,1	50,9	- 5,8	- 0,81	
21.	sorg	67	44,2	22,4	+ 21,8	+ 4,61	9

22.	stor	51	39,7	54,1	- 14,4	- 1,96	
23.	säja	49	39,0	30,2	+ 8,8	+ 1,60	20
24.	här (ab)	51	38,6	55,5	- 16,9	- 2,27	
25.	aldrig	50	37,9	22,7	+ 15,2	+ 3,19	15
26.	weta	43	34,3	40,7	- 6,1	- 0,96	
27.	huru	42	33,1	38,7	- 5,6	- 0,90	
28.	stå	38	31,9	39,6	- 7,7	- 1,22	
29.	öga	38	31,7	20,2	+ 11,5	+ 2,56	17
30.	rätt (ab)	37	31,4	21,2	+ 10,2	+ 2,22	18
31.	låta	39	30,8	46,1	- 15,3	- 2,25	
32.	död	44	28,6	36,4	- 7,8	- 1,29	
33.	hand	35	28,0	31,5	- 3,5	- 0,62	
34.	tid	40	27,7	41,1	- 13,4	- 2,09	
35.	neder	35	27,5	10,1	+ 17,4	+ 5,48	5
36.	finnas	35	27,4	15,4	+ 12,0	+ 3,06	16
37.	komma	34	26,8	33,3	- 6,5	- 1,13	
38.	tänkia	37	26,3	22,2	+ 4,1	+ 0,87	
39.	gifwa	38	26,2	58,4	- 32,2	- 4,21	
40.	må	32	25,9	38,1	- 12,2	- 1,98	
41.	alltid	36	25,5	11,7	+ 13,8	+ 4,03	11
42.	lär	34	25,3	9,4	+ 15,9	+ 5,19	7
43.	förr	36	24,1	8,9	+ 15,2	+ 5,10	8
44.	snart	30	23,7	17,5	+ 6,2	+ 1,48	
45.	städse	30	22,5	7,1	+ 15,4	+ 5,78	4
46.	upp	29	22,4	33,2	- 10,8	- 1,87	
47.	ängslan	39	22,4	4,7	+ 17,7	+ 8,16	2
48.	ja	29	22,3	21,2	+ 1,1	+ 0,24	
49.	höra	26	22,0	28,4	- 6,4	- 1,20	
50.	dag	29	21,3	36,6	- 15,3	- 2,53	

d. Dalin

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff^{red}.	Rang
1.	wara	373	350,2	376,6	- 26,4	- 1,36	
2.	ej	234	207,8	205,0	+ 2,8	+ 0,20	
3.	hafwa	178	155,0	203,4	- 48,4	- 3,39	
4.	kunna	141	121,8	117,5	+ 4,3	+ 0,39	
5.	få	121	106,7	81,0	+ 25,7	+ 2,86	8
6.	se	120	105,5	84,6	+ 20,9	+ 2,27	9
7.	nu	104	81,7	91,2	- 9,5	- 0,99	
8.	blifwa	87	74,3	99,1	- 24,8	- 2,49	
9.	mera	72	70,2	62,6	+ 7,6	+ 0,96	
10.	göra	79	68,4	71,3	- 2,3	- 0,34	
11.	stor	73	62,8	54,1	+ 8,7	+ 1,18	14
12.	gå	67	61,6	64,0	- 2,4	- 0,30	
13.	willia	77	60,4	96,0	- 35,6	- 3,63	
14.	wärld	74	58,9	50,9	+ 8,0	+ 1,12	18
15.	här (ab)	67	57,8	55,5	+ 2,3	+ 0,31	
16.	där	73	55,4	68,1	- 12,7	- 1,54	

17.	hiärta	79	52,2	52,7	- 0,5	- 0,07	
18.	huru	58	47,9	38,7	+ 9,2	+ 1,48	12
19.	weta	55	46,3	40,4	+ 5,9	+ 0,93	
20.	himmel	58	44,4	37,5	+ 6,9	+ 1,13	16
21.	lycka	54	44,4	20,2	+ 24,2	+ 5,38	2
22.	dygd	64	41,5	26,4	+ 15,1	+ 2,94	7
23.	skola (vb)	60	41,3	100,4	- 59,1	- 5,90	
24.	taga	53	40,3	37,9	+ 2,4	+ 0,39	
25.	dag	53	39,6	36,6	+ 3,0	+ 0,50	
26.	låta	50	38,5	46,1	- 7,6	- 1,12	
27.	ära (s)	53	37,0	18,8	+ 18,2	+ 4,20	
28.	gud	59	35,0	101,2	- 66,2	- 6,58	
29.	bära	39	34,2	28,2	+ 6,0	+ 1,13	17
30.	gifwa	43	34,0	58,4	- 24,4	- 3,19	
31.	komma	40	31,3	33,3	- 2,0	- 0,35	
32.	finna	36	29,8	24,1	+ 5,7	+ 1,16	15
33.	ach	43	29,1	26,1	+ 3,0	+ 0,59	
34.	stå	34	28,6	39,6	- 11,0	- 1,75	
35.	frögd	35	27,7	18,4	+ 9,3	+ 2,17	10
36.	macht	34	27,1	14,5	+ 12,6	+ 3,31	6
37.	tänkia	36	26,7	22,2	+ 4,5	+ 0,96	20
38.	wäl	36	26,5	43,5	- 17,0	- 2,58	
39.	liten	38	26,3	13,0	+ 13,3	+ 3,69	5
40.	nåd	35	26,1	22,4	+ 3,7	+ 0,78	
41.	lif	31	25,7	28,5	- 2,8	- 0,52	
42.	sinne	32	25,2	21,7	+ 3,5	+ 0,75	
43.	folk	34	24,7	20,4	+ 4,3	+ 0,95	
44.	blod	31	23,5	18,1	+ 5,4	+ 1,27	13
45.	böra	33	23,4	22,5	+ 0,9	+ 0,19	
46.	kung	44	23,2	10,9	+ 12,3	+ 3,73	4
47.	heder	30	23,2	7,5	+ 15,7	+ 5,73	1
48.	land	32	22,2	17,7	+ 4,5	+ 1,08	19
49.	ro	27	21,6	13,7	+ 7,9	+ 2,14	11
50.	tid	29	21,3	41,1	- 19,8	- 3,09	

e. Nordenflycht

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff^{red}.	Rang
1.	wara	345	317,3	376,6	- 59,3	- 3,06	
2.	ej	196	173,7	205,0	- 31,3	- 2,19	
3.	hafwa	168	154,4	203,4	- 49,0	- 3,44	
4.	kunna	125	106,6	117,5	- 10,9	- 1,01	
5.	få	109	95,8	81,0	+ 14,8	+ 1,64	13
6.	skola (vb)	105	95,5	100,4	- 4,9	- 0,49	
7.	blifwa	108	95,0	99,1	- 4,1	- 0,41	
8.	gifwa	81	69,5	58,4	+ 11,1	+ 1,45	16
9.	se	78	65,7	84,6	- 18,9	- 2,05	
10.	gå	73	61,5	64,0	- 2,5	- 0,31	
11.	nu	74	58,3	91,2	- 32,9	- 3,45	

12.	dygd	79	57,3	26,4	+ 30,9	+ 6,01	2
13.	tid	64	50,8	41,1	+ 9,7	+ 1,51	15
14.	mera	63	49,8	62,6	- 12,8	- 1,62	
15.	hiärta	67	47,7	52,7	- 5,0	- 0,69	
16.	göra	54	47,1	71,3	- 24,2	- 2,87	
17.	upp	57	46,1	33,2	+ 12,9	+ 2,24	11
18.	där	58	44,0	68,1	- 24,1	- 2,92	
19.	här (s)	59	43,9	55,5	- 11,6	- 1,56	
20.	willia (vb)	54	43,3	96,0	- 52,7	- 5,38	
21.	hög (av)	49	41,9	22,7	+ 19,2	+ 4,02	7
22.	wärld	51	37,5	50,9	- 13,4	- 1,88	
23.	siäl	54	36,3	40,7	- 4,4	- 0,69	
24.	lif	45	36,1	28,5	+ 7,6	+ 1,42	17
25.	nöje	51	35,3	12,6	+ 22,7	+ 6,38	1
26.	aldrig	39	33,0	22,7	+ 10,3	+ 2,16	12
27.	stor	44	32,2	54,1	- 21,9	- 2,98	
28	jord	40	32,0	31,0	+ 1,0	+ 0,18	
29.	natur	41	28,5	11,3	+ 17,2	+ 5,12	3
30.	sinne	41	28,3	21,7	+ 6,6	+ 1,42	18
31.	finna	36	28,2	24,1	+ 4,1	+ 0,84	
32.	ro	38	28,0	13,7	+ 14,3	+ 3,86	8
33.	lius (s)	36	26,4	15,5	+ 10,9	+ 2,76	9
34.	frid	40	25,9	11,2	+ 14,7	+ 4,41	4
35.	bära	32	25,5	28,2	- 2,7	- 0,51	
36.	himmel	32	24,1	37,3	- 13,2	- 2,16	
37.	tanke	37	23,9	10,4	+ 13,5	+ 4,18	5
38.	taga	33	23,9	37,9	- 14,0	- 2,27	
39.	ära (s)	34	23,2	18,8	+ 4,4	+ 1,01	20
40.	hand	30	23,2	31,5	- 8,3	- 1,48	
41.	lycka	45	22,7	20,2	+ 2,5	+ 0,56	
42.	ach	33	22,2	26,1	- 3,9	- 0,76	
43.	ut	29	21,9	20,2	+ 1,7	+ 0,38	
44.	huru	27	21,6	38,7	- 17,1	- 2,75	
45.	död (s)	31	21,3	36,4	- 15,1	- 2,50	
46.	säll	34	21,1	11,9	+ 9,2	+ 2,65	10
47.	draga	24	20,9	15,4	+ 5,5	+ 1,41	19
48.	macht	28	20,3	14,5	+ 5,8	+ 1,52	14
49.	och (ab)	25	19,9	50,9	- 31,0	- 4,35	
50.	wett	28	19,3	7,9	+ 11,4	+ 4,04	6

Tab. A 1.118a-o Temaord och nyckelord i de olika genregrupperna

a. Världslig epik

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff^{red}.	Rang
1.	wara	262	231,4	376,6	- 145,2	- 7,48	
2.	hafwa	163	136,5	203,4	- 66,9	- 4,69	
3.	ej	138	120,5	205,0	- 84,5	- 5,90	
4.	se	129	106,6	84,6	+ 22,0	+ 2,39	17
5.	där	110	88,8	68,1	+ 20,7	+ 2,51	15
6.	nu	92	70,2	91,2	- 21,0	- 2,20	
7.	gå	81	66,8	64,0	+ 2,8	+ 0,35	
8.	skola (vb)	100	65,1	100,4	- 35.3	- 3,52	
9.	mera	63	53,3	62,6	- 9,3	- 1,18	
10.	kunna	61	50,4	117,5	- 67,1	- 6,19	
11.	hand	52	45,2	31,5	+ 13,7	+ 2,44	16
12.	upp	58	46,0	33,2	+ 12,8	+ 2,22	20
13.	blifwa	51	42,9	99,1	- 56,2	- 5,65	
14.	himmel	49	41,9	37,5	+ 4,4	+ 0,72	
15.	stor	53	41,8	54,1	- 12,1	- 1,67	
16.	willia	51	41,0	96,0	- 55,0	- 5,61	
17.	Carl	96	67,5	4,9	+ 62,6	+28,30	1
18.	gifwa	49	40,3	58,4	- 19,6	- 2,57	
19.	folk	51	39,3	24,7	+ 14,6	+ 2,94	13
20.	land	51	39,2	17,7	+ 21,5	+ 5,11	7
21.	kung	60	36,9	10,9	+ 26,0	+ 7,88	5
22.	hiärta	49	36,0	52,7	- 16,7	- 2,30	
23.	Swerige	51	35,9	6,6	+ 29,3	+11,39	2
24.	wärld	50	35,3	50,9	- 15,6	- 2,19	
25.	ära (s)	47	33,1	18,8	+ 14,3	+ 3,30	11
26.	draga	40	32,7	15,4	+ 17,3	+ 4,41	9
27.	göra	38	31,5	71,3	- 39,8	- 4,71	
28	hiälte	40	31,1	7,7	+ 23,4	+ 8,44	3
29.	öga	37	31,0	20,2	+ 10,8	+ 2,40	18
30.	höra	37	30,7	28,4	+ 2,3	+ 0,43	
31.	taga	37	29,1	37,9	- 8,8	- 1,43	
32.	få	38	27,2	81,0	- 53,8	- 5,98	
33.	gud	34	27,1	101,2	- 74,1	- 7,37	
34.	bära	33	26,7	28,2	- 1,5	- 0,28	
35.	stå	35	26,5	39,6	- 13,1	- 2,08	
36.	dag	33	26,3	36,6	- 10,3	-. 1,70	
37.	här (ab)	33	25,4	55,5	- 30,1	- 4,04	
38.	ut	31	25,3	20,2	+ 5,1	+ 1,13	
39.	lik (av)	30	24,6	11,4	+ 13,2	+ 3,90	10
40.	lif	28	24,4	28,5	- 4,1	- 0,77	
41.	macht	35	23,4	14,5	+ 8,9	+ 2,34	19
42.	thron	31	23,2	5,6	+ 17,6	+ 7,45	6
43.	gång	29	23,2	16,6	+ 6,6	+ 1,62	
44.	hel	26	22,9	13,5	+ 9,4	+ 2,57	14
45.	haf	36	22,6	8,6	+ 14,0	+ 4,79	8

46.	mod	28	22,5	11,9	+ 10,6	+ 3,06	12
47.	finna	29	22,3	24,1	- 1,8	- 0,37	
48.	hög (av)	30	21,6	22,7	- 1,1	- 0,23	
49.	fält	32	21,2	4,2	+ 17,0	+ 8,28	4
50.	jord	27	19,8	31,0	- 11,2	- 2,01	

b. Panegyrik

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	313	284,8	376,6	- 91,8	- 4,73	
2.	hafwa	212	174,1	203,4	- 29,3	- 2,05	
3.	ej	152	126,5	205,0	- 78,5	- 5,48	
4.	stor	128	118,4	54,1	+ 64,5	+ 8,74	6
5.	nu	116	95,3	91,2	+ 4,1	+ 0,43	
6.	gud	109	84,7	101,2	- 16,5	- 1,64	
7.	blifwa	79	71,2	99,1	- 27,9	- 2,80	
8.	kunna	77	64,2	117,5	- 53,3	- 4,82	
9.	se	73	59,7	84,6	- 24,9	- 2,71	
10.	hand	69	54,2	31,5	+ 22,7	+ 4,04	12
11.	skola (vb)	70	53,7	100,4	- 46,7	- 4,66	
12.	land	63	53,3	17,7	+ 35,6	+ 8,46	8
13.	där	72	52,3	68,1	- 15,8	- 1,91	
14.	få	61	50,7	81,0	- 30,3	- 3,37	
15.	hiärta	70	50,2	52,7	- 2,5	- 0,34	
16.	himmel	59	49,2	37,5	+ 11,7	+ 1,91	17
17.	göra	61	48,8	71,3	- 22,5	- 2,66	
18.	gifwa	58	46,7	58,4	- 11,7	- 1,53	
19.	sorg	71	45,4	22,4	+ 23,0	+ 4,86	11
20.	dag	58	45,0	36,6	+ 8,4	+ 1,39	18
21.	och (ab)	56	44,2	50,9	- 6,7	- 0,94	
22.	gå	49	43,5	64,0	- 20,5	- 2,56	
23.	konung	56	42,1	7,5	+ 34,6	+12,63	2
24.	hög (av)	49	41,3	22,7	+ 18,6	+ 3,90	13
25.	willia	50	38,8	96,0	- 57,2	- 5,84	
26.	upp	46	37,3	33,2	+ 4,1	+ 0,72	
27.	mera	46	35,9	62,6	- 26,7	- 3,37	
28.	kung	55	35,3	10,9	+ 24,4	+ 7,39	10
29.	här (ab)	42	33,9	55,5	- 21,6	- 2,90	
30.	Swerige	51	33,6	6,6	+ 27,0	+10,51	4
31.	herre	45	33,4	30,2	+ 3,2	+ 0,58	
32.	stå	41	33,2	39,6	- 6,4	- 1,02	
33.	rike	41	32,8	8,3	+ 24,5	+ 8,49	7
34.	jord	44	32,6	31,0	+ 1,6	+ 0,29	
35.	öga	39	32,6	20,2	+ 12,4	+ 2,76	16
36.	frögd	42	30,5	18,4	+ 12,1	+ 2,82	15
37.	tid	35	30,5	41,1	- 10,6	- 1,65	
38.	krona	42	29,2	6,0	+ 23,2	+ 9,49	5
39.	hiälte	48	28,9	7,7	+ 21,2	+ 7,64	9

40.	wärld	35	28,5	50,9	- 22,4	- 3,14	
41.	nåd	39	28,0	22,4	+ 5,6	+ 1,18	19
42.	måste	47	27,0	31,0	- 4,0	- 0,72	
43.	Swea	38	26,4	3,5	+ 22,9	+12,25	3
44.	låta	36	26,2	46,1	- 19,9	- 2,93	
45.	bära	34	25,7	28,2	- 2,5	- 0,47	
46.	dygd	37	25,2	26,4	- 1,2	- 0,23	
47.	folk	33	24,5	20,4	+ 4,1	+ 0,91	20
48.	ja	30	22,5	21,2	+ 1,3	+ 0,28	
49.	frid	34	22,3	11,2	+ 11,1	+ 3,32	14
50.	taga	29	22,3	37,9	- 15,6	- 2,53	
51.	drottning	26	22,3	2,4	+ 19,9	+12,82	1

c. Gravdikt I

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	420	396,6	376,6	+ 20,0	+ 1,03	15
2.	hafwa	267	233,8	203,4	+ 30,4	+ 2,13	9
3.	ej	246	222,0	205,0	+ 17,0	+ 1,19	13
4.	blifwa	102	85,1	99,1	- 14,0	- 1,41	
5.	nu	95	78,5	91,2	- 12,7	- 1,33	
6.	se	87	78,0	84,6	- 6,6	- 0,72	
7.	kunna	92	75,3	117,5	- 42,3	- 3,89	
8.	mera	82	74,7	62,6	+ 12,1	+ 1,53	12
9.	tid	86	73,5	41,1	+ 32,4	+ 5,05	2
10.	wärld	91	72,1	50,9	+ 21,2	+ 2,97	6
11.	här (ab)	88	69,2	55,5	+ 13,7	+ 1,84	11
12.	få	82	69,0	81,0	- 12,0	- 1,33	
13.	gud	83	68,2	101,2	- 33,0	- 3,28	
14.	död (s)	78	64,8	36,4	+ 28,4	+ 4,71	3
15.	gå	71	59,8	64,0	- 4,2	- 0,53	
16.	där	86	56,3	68,1	- 11,8	- 1,43	
17.	stå	65	55,4	39,6	+ 15,8	+ 2,51	8
18.	skola (vb)	71	52,5	100,4	- 47,9	- 4,78	
19.	och (ab)	64	51,4	50,9	+ 0,5	+ 0,07	
20.	willia	59	51,2	96,0	- 44,8	- 4,57	
21.	göra	57	49,8	71,3	- 21,5	- 2,55	
22.	dygd	73	48,6	26,4	+ 22,2	+ 4,32	4
23.	himmel	53	42,8	37,5	+ 5,3	+ 0,87	16
24.	siäl	49	42,4	40,7	+ 1,7	+ 0,27	20
25.	hiärta	51	40,0	52,7	- 12,7	- 1,75	
26.	hög (av)	48	39,0	22,7	+ 16,3	+ 3,42	5
27.	wäl	48	37,1	43,5	- 6,4	- 0,97	
28.	gifwa	43	35,0	58,4	- 23,4	- 3,06	
29.	stor	41	35,0	54,1	- 19,1	- 2,60	
30.	weta	43	33,4	40,4	- 7,0	- 1,10	
31.	jord	42	31,2	31,0	+ 0,2	+ 0,04	
32.	kropp	38	31,2	18,8	+ 12,4	+ 2,86	7

33.	taga	34	29,2	37,9	- 8,7	- 1,41	
34.	aldrig	33	28,3	22,7	+ 5,6	+ 1,18	14
35.	måste	37	27,0	31,0	- 4,0	- 0,72	
36.	lif	34	26,5	28,5	- 2,0	- 0,37	
37.	bära	39	25,9	28,2	- 2,3	- 0,43	
38.	wett	35	25,4	7,9	+ 17,5	+ 6,23	1
39.	sorg	32	24,1	22,4	+ 1,7	+ 0,36	18
40.	sinne	30	23,2	21,7	+ 1,5	+ 0,32	19
41.	huru	30	22,5	38,7	- 16,2	- 2,60	
42.	hand	30	22,4	31,5	- 9,1	- 1,62	
43.	säja	29	22,3	30,2	- 7,9	- 1,44	
44.	tänkia	28	22,1	22,2	- 0,1	- 0,02	
45.	upp	25	21,6	33,2	- 11,6	- 2,01	
46.	komma	32	21,5	33,3	- 11,8	- 2,04	
47.	böra	30	21,2	22,5	- 1,3	- 0,27	
48.	ja	27	20,7	21,2	- 0,5	- 0,11	
49.	hel	25	20,5	13,5	+ 7,0	+ 1,91	10
50.	Lefwa	25	20,5	17,2	+ 3,3	+ 0,79	17

d. Gravdikt II

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff^{red}.	Rang
1.	wara	349	322,9	376,6	- 53,7	- 2,77	
2.	hafwa	263	245,8	203,4	+ 40,4	+ 2,83	7
3.	ej	171	148,4	205,0	- 56,6	- 3,95	
4.	kunna	130	111,6	117,5	- 5,9	- 0,54	
5.	gud	130	104,1	101,2	+ 2,9	+ 0,29	
6.	blifwa	110	96,7	99,1	- 2,4	- 0,24	
7.	död (s)	97	78,5	36,4	+ 42,1	+ 6,98	1
8.	nu	93	77,6	91,2	- 13,6	- 1,42	
9.	få	81	66,2	81,0	- 14,8	- 1,64	
10.	wärld	74	66,1	50,9	+ 15,2	+ 2,13	9
11.	där	82	66,1	68,1	- 2,0	- 0,24	
12.	skola (vb)	90	64,9	100,4	- 35,5	- 3,54	
13.	tid	78	62,0	41,1	+ 20,9	+ 3,26	6
14.	willia	73	61,8	96,0	- 34,2	- 3,49	
15.	siäl	73	61,6	40,7	+ 20,9	+ 3,28	5
16.	jord	69	55,1	31,0	+ 24,1	+ 4,33	4
17.	se	65	53,7	84,6	- 30,9	- 3,36	
18.	göra	61	52,3	71,3	- 19,0	- 2,25	
19.	weta	65	52,0	40,4	+ 11,6	+ 1,83	11
20.	gå	64	51,9	64,0	- 12,1	- 1,51	
21.	mera	59	51,6	62,6	- 11,0	- 1,39	
22.	här (ab)	71	47,1	55,5	- 8,4	- 1,13	
23.	wäl	52	46,1	43,5	+ 2,6	+ 0,39	
24.	och (ab)	58	44,0	50,9	- 6,9	- 0,97	
25.	lefwa	52	40,2	17,2	+ 23,0	+ 5,55	3
26.	lif	49	38,7	28,5	+ 10,2	+ 1,91	10

27.	stor	47	36,7	54,1	- 17,4	- 2,37	
28.	gifwa	44	36,7	58,4	- 21,7	- 2,84	
29.	säll	45	35,2	11,9	+ 23,3	+ 6,75	2
30.	himmel	44	34,1	37,5	- 3,4	- 0,56	
31.	stå	43	33,1	39,6	- 6,5	- 1,03	
32.	dygd	39	33,1	26,4	+ 6,7	+ 1,30	12
33.	dag	40	33,0	36,6	- 3,6	- 0,60	
34.	huru	47	32,2	38,7	- 6,5	- 1,04	
35.	upp	37	29,4	33,2	- 3,8	- 0,66	
36.	o	42	29,0	25,6	+ 3,4	+ 0,67	
37.	ach	35	28,8	26,1	+ 2,7	+ 0,53	
38.	herre	41	28,0	30,2	- 2,2	- 0,40	
39.	taga	32	26,9	37,9	- 11,0	- 1,79	
40.	sorg	35	25,5	22,4	+ 3,1	+ 0,65	
41.	man	33	25,0	24,1	+ 0,9	+ 0,18	
42.	böra	31	24,8	22,5	+ 2,3	+ 0,48	
43.	bära	30	24,8	28,2	- 3,4	- 0,64	
44.	år	29	24,7	14,7	+ 10,0	+ 2,61	8
45.	måste	28	24,1	31,0	- 6,9	- 1,24	
46.	låta	30	22,4	46,1	- 23,7	- 3,49	
47.	komma	28	22,1	33,4	- 11,3	- 1,96	
48.	hiärta	26	22,0	52,7	- 30,7	- 4,23	
49.	höra	27	22,0	28,4	- 6,4	- 1,20	
50.	hög (av)	30	20,6	22,7	- 2,1	- 0,44	

e. Bröllopsdikt I

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	388	353,5	376,6	- 23,1	- 1,19	
2.	hafwa	202	181,6	203,4	- 21,8	- 1,53	
3.	ej	208	179,9	205,0	- 25,1	- 1,75	
4.	kunna	119	102,0	117,5	- 15,5	- 1,43	
5.	nu	112	88,3	91,2	- 2,9	- 0,30	
6.	willia	97	86,0	96,0	- 10,0	- 1,02	
7.	blifwa	100	82,8	99,1	- 16,3	- 1,64	
8.	skola (vb)	97	78,9	100,4	- 21,5	- 2,15	
9.	få	89	75,6	81,0	- 5,4	- 0,60	
10.	se	78	67,6	84,6	- 17,0	- 1,85	
11.	gå	74	64,2	64,0	+ 0,2	+ 0,03	
12.	göra	71	62,0	71,3	- 9,3	- 1,10	
13.	mera	68	59,1	62,6	- 3,5	- 0,44	
14.	gifwa	65	54,8	58,4	- 3,6	- 0,47	
15.	huru	58	50,7	38,7	+ 12,0	+ 1,93	6
16.	man	64	46,7	24,1	+ 22,6	+ 4,60	2
17.	där	54	44,9	68,1	- 23,2	- 2,81	
18.	må	49	43,7	38,1	+ 5,6	+ 0,91	8
19.	komma	47	40,5	33,3	+ 7,2	+ 1,25	7
20.	kärlek	51	40,0	21,0	+ 19,0	+ 4,15	3
21.	taga	50	37,6	37,9	- 0,3	- 0,05	

22.	böra	51	37,2	22,5	+ 14,7	+ 3,10	4
23.	här (ab)	45	37,2	55,5	- 18,3	- 2,46	
24.	hiärta	47	36,1	52,7	- 16,6	- 2,29	
25.	wäl	44	35,3	43,5	- 8,5	- 1,29	
26.	och (ab)	49	34,8	50,9	- 16,1	- 2,26	
27.	måste	50	34,6	31,0	+ 3,6	+ 0,65	11
28.	säja	45	33,3	30,2	+ 3,1	+ 0,56	12
29.	stå	39	31,9	39,6	- 7,7	- 1,22	
30.	gud	41	31,3	101,2	- 69,9	- 6,95	
31.	tid	40	31,3	41,1	- 9,8	- 1,53	
32.	weta	38	30,9	40,4	- 9,5	- 1,49	
33.	låta	38	29,5	46,1	- 16,6	- 2,44	
34.	wärld	35	25,5	50,9	- 25,4	- 3,56	
35.	himmel	37	25,4	37,5	- 12,1	- 1,98	
36.	stor	33	25,1	54,1	- 29,0	- 3,94	
37.	rätt (ab)	33	24,7	21,2	+ 3,5	+ 0,76	10
38.	twå	38	24,2	8,3	+ 15,9	+ 5,51	1
39.	ut	28	24,1	20,2	+ 3,9	+ 0,87	9
40.	dag	32	23,3	36,6	- 13,3	- 2,20	
41.	finna	29	22,6	24,1	- 1,5	- 0,31	
42.	god	28	22,5	21,2	- 1,3	- 0,28	
43.	fram	26	22,3	14,7	+ 7,6	+ 1,98	5
44.	lycka	45	21,9	20,2	+ 1,7	+ 0,38	
45.	dygd	42	21,9	26,4	- 4,5	- 0,88	
46.	bära	31	21,2	28,2	- 7,0	- 1,32	
47.	jord	30	20,8	31,0	- 10,2	- 1,83	
48.	sinne	29	20,3	21,7	- 1,4	- 0,30	
49.	hand	25	20,2	31,3	- 11,3	- 2,01	
50.	lust	27	19,4	18,6	+ 0,8	+ 0,19	
51.	ord	27	19,4	21,7	- 2,3	- 0,49	

f. Bröllopsdikt II

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.^{red}.	Rang
1.	wara	384	337,8	376,6	- 38,8	- 2,00	
2.	hafwa	232	211,5	203,4	+ 8,1	+ 0,57	
3.	ej	203	184,2	205,0	- 20,8	- 1,45	
4.	kunna	146	129,2	117,5	+ 11,7	+ 1,08	15
5.	Willia	119	103,2	96,0	+ 7,2	+ 0,73	20
6.	blifwa	113	100,9	99,1	+ 1,8	+ 0,18	
7.	nu	118	100,1	91,2	+ 8,9	+ 0,93	17
8.	skola (vb)	101	91,5	100,4	- 8,9	- 0,89	
9.	få	91	79,2	81,0	- 1,8	- 0,20	
10.	se	81	71,3	84,6	- 13,3	- 1,45	
11.	gifwa	87	67,7	58,4	+ 9,3	+ 1,22	13
12.	göra	82	67,6	71,3	- 3,7	- 0,44	
13.	wäl	73	59,8	43,5	+ 16,3	+ 2,47	5
14.	må	73	57,6	38,1	+ 19,5	+ 3,16	3

15.	gud	70	55,2	101,2	- 56,0	- 4,57	
16.	weta	66	48,5	40,4	+ 8,1	+ 1,27	12
17.	där	65	47,9	68,1	- 20,2	- 2,45	
18.	och (ab)	58	46,5	50,9	- 4,4	- 0,62	
19.	taga	52	45,2	37,9	+ 7,3	+ 1,19	14
20.	hiärta	58	43,5	52,7	- 9,2	- 1,27	
21.	stor	51	42,9	54,1	- 11,2	- 1,52	
22.	mera	50	42,5	62,6	- 20,1	- 2,54	
23.	dygd	56	42,3	26,4	+ 15,9	+ 3,09	4
24.	här (ab)	53	41,4	55,5	- 14,1	- 1,89	
25.	gå	55	40,2	64,0	- 23,8	- 2,98	
26.	säja	50	38,4	30,2	+ 8,2	+ 1,49	11
27.	stå	44	38,0	39,6	- 1,6	- 0,25	
28.	dag	49	36,8	36,6	+ 0,2	+ 0,03	
29.	himmel	45	35,0	37,5	- 2,5	- 0,41	
30.	huru	40	34,6	38,7	- 4,1	- 0,66	
31.	låta	38	32,5	46,1	- 13,6	- 2,00	
32.	tid	41	32,3	41,1	- 8,8	- 1,37	
33.	sinne	38	29,7	21,7	+ 8,0	+ 1,72	9
34.	lycka	42	29,6	20,2	+ 9,4	+ 2,09	7
35.	god	39	29,5	21,2	+ 8,3	+ 1,80	8
36.	man	40	28,3	24,1	+ 4,2	+ 0,86	18
37.	wärld	34	28,2	50,9	- 22,7	- 3,18	
38.	upp	33	27,4	33,2	- 5,8	- 1,01	
39.	twå	37	27,1	8,3	+ 18,8	+ 6,53	2
40.	hand	33	25,5	31,5	- 6,0	- 1,07	
41.	ut	32	24,9	20,2	+ 4,7	+ 1,05	16
42.	wän	33	24,7	17,6	+ 7,1	+ 1,69	10
43.	brud	31	23,5	6,2	+ 17,3	+ 6,96	1
44.	år	30	23,0	14,7	+ 8,3	+ 2,16	6
45.	höra	29	21,0	28,4	- 7,4	- 1,40	
46.	hög (av)	27	20,7	22,7	- 2,0	- 0,42	
47.	måste	28	20,6	31,0	- 10,4	- 1,87	
48.	Böra	26	20,2	22,5	- 2,3	- 0,48	
49.	Intet	28	19,6	16,4	+ 3,2	+ 0,79	19
50.	Folk	23	18,8	20,4	- 1,6	- 0,35	

g. Sällskapspoesi

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff^{red}.	Rang
1.	wara	374	345,2	376,6	- 31,4	- 1,62	
2.	ej	234	216,7	205,0	+ 11,7	+ 0,92	9
3.	hafwa	187	163,3	203,4	- 40,1	- 2,81	
4.	kunna	125	112,2	117,5	- 5,3	- 0,49	
5.	blifwa	115	105,4	99,1	+ 6,3	+ 0,63	10
6.	få	121	103,3	81,0	+ 22,3	+ 2,47	5
7.	willia	98	87,0	96,0	- 9,0	- 0,92	
8.	nu	108	83,7	91,2	- 7,5	- 0,83	

9.	göra	85	71,3	71,3	+- 0		
10.	mera	81	65,9	62,6	+ 3,3	+ 0,42	12
11.	skola (vb)	76	73,6	100,4	- 36,8	- 3,67	
12.	se	69	60,1	84,6	- 24,5	- 2,66	
13.	gifwa	73	59,2	58,4	+ 0,8	+ 0,10	
14.	där	67	54,6	68,1	- 13,5	- 1,64	
15.	gå	60	50,3	64,0	- 13,7	- 1,71	
16.	hiärta	59	47,0	52,7	- 5,7	- 0,79	
17.	stor	56	44,6	54,1	- 9,5	- 1,29	
18.	här (ab)	55	41,9	55,5	- 13,6	- 1,83	
19.	dag	49	39,0	36,6	+ 2,4	+ 0,40	13
20.	och (ab)	42	36,1	50,9	- 14,8	- 2,07	
21.	wärld	47	35,6	50,9	- 15,3	- 2,14	
22.	låta	84	35,2	46,1	- 10,9	- 1,61	
23.	wäl	47	35,2	43,5	- 8,3	- 1,26	
24.	höra	35	29,4	28,4	+ 1,0	+ 0,19	
25.	öga	35	29,1	20,2	+ 8,9	+ 1,98	6
26.	upp	35	28,6	33,2	- 4,6	- 0,80	
27.	nöje	41	28,1	12,6	+ 15,5	+ 4,37	3
28.	lycka	35	28,0	20,2	+ 7,8	+ 1,74	7
29.	komma	34	27,8	33,3	- 5,5	- 0,95	
30.	taga	35	27,4	37,9	- 10,5	- 1,71	
31.	tid	36	25,5	41,1	- 15,6	- 2,43	
32.	hand	34	25,0	31,5	- 6,5	- 0,21	
33.	huru	33	24,0	38,7	- 14,7	- 2,36	
34.	weta	33	23,7	40,7	- 16,7	- 2,63	
35.	God	43	23,4	21,2	+ 2,2	+ 0,48	11
36.	dricka	39	23,3	4,3	+ 19,0	+ 9,18	1
37.	skön	31	22,8	9,6	+ 13,2	+ 4,26	4
38.	må	31	22,2	38,1	- 15,8	- 2,56	
39.	bort	31	22,0	16,9	+ 5,1	+ 1,23	8
40.	säja	29	21,8	30,2	- 8,4	- 1,53	
41.	sinne	32	21,6	21,7	- 0,1	- 0,02	
42.	stå	26	20,0	39,6	- 19,6	- 3,11	
43.	win	37	19,4	4,3	+ 15,1	+ 7,27	2
44.	ja	26	19,3	21,2	- 1,9	- 0,41	
45.	kär	25	18,8	19,1	- 0,3	- 0,07	
46.	bära	23	18,8	28,2	- 9,4	- 1,77	
47.	tro (vb)	25	18,1	16,6	+ 1,5	+ 0,37	14
48.	ut	23	18,0	20,2	- 2,2	- 0,49	
49.	jord	24	17,6	31,0	- 13,4	- 2,41	
50.	intet	25	17,4	16,4	+ 1,0	+ 0,25	

h. Världslig didaktik

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff^{red}.	Rang
1.	wara	460	426,2	376,6	+ 49,6	+ 2,56	4
2.	ej	248	220,0	205,0	+ 15,0	+ 1,05	13
3.	hafwa	216	192,4	203,4	- 11,0	- 0,77	

4.	kunna	190	162,7	117,5	+ 45,2	+ 4,17	1
5.	gud	137	101,5	101,2	+ 0,3	+ 0,03	
6.	blifwa	120	100,3	99,1	+ 1,2	+ 0,12	
7.	willia	121	99,8	96,0	+ 3,8	+ 0,39	
8.	skola (vb)	119	99,5	100,4	- 0,9	- 0,09	
9.	se	111	97,3	84,6	+ 12,7	+ 1,38	11
10.	få	99	83,4	81,0	+ 2,4	+ 0,27	
11.	göra	94	78,6	71,3	+ 7,3	+ 0,86	
12.	mera	88	75,6	62,6	+ 13,0	+ 1,64	10
13.	stor	86	69,8	54,1	+ 14,8	+ 2,01	6
14.	wärld	69	56,1	50,9	+ 5,2	+ 0,73	
15.	gifwa	67	54,7	58,4	- 3,7	- 0,48	
16.	gå	64	54,3	64,0	- 9,7	- 1,21	
17.	och (ab)	69	47,5	50,9	- 3,4	- 0,48	
18.	wäl	57	45,0	43,5	+ 1,5	+ 0,23	
19.	huru	51	42,5	38,7	+ 3,8	+ 0,61	
20.	här (ab)	66	42,1	55,5	- 13,5	- 1,80	
21.	weta	50	41,6	40,4	+ 1,2	+ 0,19	
22.	där	56	40,0	68,1	- 28,1	- 3,41	
23.	låta	47	38,6	46,1	- 7,5	- 1,10	
24.	nu	71	37,9	91,2	- 53,3	- 5,58	
25.	hiärta	48	37,9	52,7	- 14,8	- 2,04	
26.	dygd	53	35,6	26,4	+ 9,2	+ 1,79	8
27.	tid	47	33,4	41,1	- 7,7	- 1,20	
28.	säja	45	32,8	30,2	+ 2,6	+ 0,47	
29.	lycka	77	32,2	20,2	+ 12,0	+ 2,67	2
30.	stå	46	31,5	39,6	- 8,1	- 1,29	
31.	upp	41	31,5	33,2	- 1,7	- 0,30	
32.	rätt (ab)	37	30,3	21,2	+ 9,1	+ 1,98	7
33.	måste	40	30,1	31,0	- 0,9	- 0,16	
34.	icke	42	29,5	19,1	+ 10,4	+ 2,39	5
35.	må	38	28,4	38,1	- 9,7	- 1,57	
36.	siäl	36	27,3	40,7	- 13,4	- 2,10	
37.	lära	40	27,2	19,8	+ 7,4	+ 1,66	9
38.	ära (s)	36	27,0	18,8	+ 8,2	+ 1,89	6
39.	taga	33	26,3	37,9	- 11,6	- 1,88	
40.	folk	36	25,9	20,4	+ 5,5	+ 1,22	12
41.	finna	33	25,5	24,1	+ 1,4	+ 0,29	
42.	hög (av)	32	24,4	22,7	+ 1,7	+ 0,36	
43.	höra	29	24,0	28,4	- 4,4	- 0,83	
44.	man	34	23,5	24,1	- 0,6	- 0,12	
45.	jord	30	23,3	31,0	- 7,7	- 1,38	
46.	ord	32	22,2	21,7	+ 0,5	+ 0,11	
47.	dag	29	22,1	36,6	- 14,5	- 2,40	
48.	komma	31	21,4	33,3	- 11,9	- 2,06	
49.	ju	35	21,2	12,1	+ 9,1	+ 2,61	3
50.	bära	27	20,8	28,2	- 7,4	- 1,39	

i. Satir

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff^{red}.	Rang
1.	wara	448	401,0	376,6	+ 24,4	+ 1,26	
2.	ej	325	294,2	205,0	+ 89,2	+ 6,23	1
3.	hafwa	255	230,9	203,4	+ 27,5	+ 1,93	15
4.	kunna	160	144,2	117,5	+ 26,7	+ 2,46	9
5.	få	138	118,9	81,0	+ 37,9	+ 4,21	5
6.	blifwa	140	118,7	99,1	+ 19,6	+ 1,97	13
7.	skola (vb)	125	111,4	100,4	+ 11,0	+ 1,10	
8.	willia	125	109,2	96,0	+ 13,2	+ 1,35	20
9.	se	103	90,7	84,6	+ 6,1	+ 0,66	
10.	göra	103	88,1	71,3	+ 16,8	+ 1,99	12
11.	gå	96	81,7	64,0	+ 17,7	+ 2,21	10
12.	taga	80	66,3	37,9	+ 28,4	+ 4,61	3
13.	mera	74	63,1	62,6	+ 0,5	+ 0,06	
14.	där	81	58,9	68,1	- 9,2	- 1,11	
15.	nu	67	56,9	91,2	- 34,3	- 3,59	
16.	wäl	72	56,5	43,5	+ 13,0	+ 1,97	14
17.	weta	59	52,4	40,4	+ 12,0	+ 1,89	16
18.	gifwa	61	49,5	58,4	- 8,9	- 1,16	
19.	stor	54	47,1	54,1	- 7,0	- 0,95	
20.	huru	63	46,5	38,7	+ 7,8	+ 1,25	
21.	och (ab)	53	42,7	50,9	- 8,2	- 1,15	
22.	säja	51	39,1	30,2	+ 8,9	+ 1,62	17
23.	höra	37	30,8	28,4	+ 2,4	+ 0,45	
24.	komma	36	29,1	33,3	- 4,2	- 0,73	
25.	god	34	28,6	21,2	+ 7,4	+ 1,61	18
26.	wärld	41	28,0	50,9	- 22,9	- 3,21	
27.	tid	35	28,0	41,1	- 13,1	- 2,04	
28.	måste	38	27,8	31,0	- 3,2	- 0,57	
29.	hålla	37	27,4	20,8	+ 6,6	+ 1,44	19
30.	finnas	30	25,3	15,4	+ 9,9	+ 2,52	8
31.	tro (vb)	35	24,8	16,6	+ 8,2	+ 2,01	11
32.	rätt (ab)	34	24,7	21,2	+ 3,5	+ 0,76	
33.	upp	29	24,0	33,2	- 9,2	- 1,60	
34.	dag	35	23,9	36,6	- 12,7	- 2,10	
35.	ja	30	23,2	21,2	+ 2,0	+ 0,43	
36.	här (ab)	34	22,7	55,5	- 32,8	- 4,40	
37.	mycket	29	22,3	12,0	+ 10,3	+ 2,96	7
38.	pläga	29	22,1	11,7	+ 10,4	+ 3,04	6
39.	stå	29	21,9	39,6	- 17,7	- 2,81	
40.	lära	29	21,6	19,8	+ 1,8	+ 0,40	
41.	hiärta	28	21,5	52,7	- 31,2	- 4,30	
42.	ord	31	21,1	21,7	- 0,6	- 0,13	
43.	gammal	31	20,8	8,1	+ 12,7	+ 4,47	4
44.	dygd	35	20,3	26,4	- 6,1	- 1,19	
45.	skrifwa	30	19,7	7,0	+ 12,7	+ 4,82	2

46.	må	24	19,5	38,1	- 18,6	- 3,01	
47.	aldrig	25	19,4	22,7	- 3,3	- 0,69	
48.	lefwa	25	19,0	17,2	+ 1,8	+ 0,43	
49.	man	31	18,8	24,1	- 5,3	- 1,08	
50.	tänkia	27	18,4	22,2	- 3,8	- 0,81	

j. Kärlekspoesi

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	466	430,3	376,6	+ 53,7	+ 2,77	13
2.	ej	237	215,6	205,0	+ 10,6	+ 0,74	
3.	hafwa	216	185,1	203,4	- 18,3	- 1,28	
4.	kunna	172	151,5	117,5	+ 34,0	+ 3,14	11
5.	hiärta	133	106,1	52,7	+ 53,4	+ 7,36	3
6.	skola (vb)	123	102,2	100,4	+ 1,8	+ 0,18	
7.	willia	118	99,5	96,0	+ 3,3	+ 0,36	
8.	mera	103	93,7	62,6	+ 31,1	+ 3,93	8
9.	nu	98	88,0	91,2	- 3,2	- 0,34	
10.	se	94	83,5	84,6	- 1,1	- 0,12	
11.	kärlek	108	82,0	21,0	+ 61,0	+13,31	1
12.	blifwa	89	76,7	99,1	- 22,4	- 2,25	
13.	få	76	65,2	81,0	- 15,8	- 1,76	
14.	göra	76	64,1	71,3	- 7,2	- 0,85	
15.	och (ab)	68	54,0	26,1	+ 27,9	+ 5,46	5
16.	aldrig	58	52,7	22,7	+ 30,0	+ 6,30	4
17.	sorg	54	44,8	22,2	+ 22,4	+ 4,73	6
18.	måste	57	43,7	31,0	+ 12,7	+ 2,28	14
19.	weta	57	43,7	40,4	+ 3,3	+ 0,52	
20.	gå	55	43,0	64,0	- 21,0	- 2,63	
21.	stor	54	42,6	54,1	- 11,5	- 1,56	
22.	älska	58	41,6	9,5	+ 32,1	+10,42	2
23.	och (ab)	52	40,9	50,9	- 10,0	- 1,40	
24.	dag	52	39,0	36,6	+ 2,4	+ 0,40	
25.	komma	44	38,8	33,3	+ 5,5	+ 0,95	
26.	sinne	45	35,5	21,7	+ 13,8	+ 2,96	12
27.	kär	47	34,8	19,0	+ 15,8	+ 3,61	10
28.	himmel	48	34,1	37,5	- 3,4	- 0,56	
29.	wän	41	33,9	17,6	+ 16,3	+ 3,89	9
30.	låta	40	33,2	46,1	- 12,9	- 1,90	
31.	gifwa	43	32,9	58,4	- 25,5	- 3,34	
32.	där	44	32,3	68,1	- 35,8	- 4,34	
33.	höra	42	32,0	28,4	+ 3,6	+ 0,68	
34.	tid	42	30,7	41,1	- 10,4	- 1,62	
35.	här (ab)	42	29,7	55,5	- 25,8	- 3,46	
36.	lif	35	28,5	28,5	+- 0		
37.	öga	32	28,4	20,2	+ 8,2	+ 1,82	17
38.	dygd	35	28,0	26,4	+ 1,6	+ 0,31	
39.	bära	35	28,0	28,2	- 0,2	- 0,04	

40.	död	39	27,7	36,4	- 8,7	- 1,44	
41.	wärld	37	26,6	50,9	- 24,3	- 3,41	
42.	må	34	26,5	38,1	- 11,6	- 1,88	
43.	finna	35	25,9	24,1	+ 1,8	+ 0,37	
44.	wäl	35	25,8	43,5	- 17,7	- 2,68	
45.	gång	30	25,8	16,t	+ 9,2	+ 2,26	15
46.	taga	33	25,7	37,9	- 12,2	- 1,98	
47.	Snart	32	25,4	17,5	+ 7,9	+ 1,89	16
48.	tänkia	35	25,2	22,2	+ 3,0	+ 0,64	
49.	natt	32	24,1	10,5	+ 13,6	+ 4,21	7
50.	Säja	34	23,7	30,2	- 6,5	- 1,18	

k. Biblisk epik I

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	407	369,6	376,6	- 7,0	- 0,36	
2.	ej	213	193,0	205,0	- 12,0	- 0,84	
3.	hafwa	210	189,0	203,4	- 14,4	- 1,01	
4.	gud	148	130,8	101,2	+ 29,6	+ 2,94	1
5.	skola (vb)	131	115,3	100,4	+ 14,9	+ 1,49	5
6.	kunna	139	110,8	117,5	- 6,7	- 0,62	
7.	nu	117	102,9	91,2	- 11,7	+ 1,23	8
8.	se	101	89,5	84,6	+ 4,9	+ 0,53	9
9.	blifwa	93	79,3	99,1	- 19,8	- 1,99	
10.	willia	89	73,6	96,0	- 22,4	- 2,29	
11.	få	89	66,9	81,0	- 14,1	- 1,57	
12.	där	106	61,3	68,1	- 6,8	- 0,82	
13.	gå	71	55,7	64,0	- 8,3	- 1,04	
14.	här (ab)	74	54,0	55,5	- 1,5	- 0,20	
15.	himmel	64	50,8	37,5	+ 13,3	+ 2,17	3
16.	mera	56	48,2	62,6	- 14,4	- 1,82	
17.	göra	59	47,6	71,3	- 23,7	- 2,81	
18.	och (ab)	54	46,8	50,9	- 4,1	- 0,57	
19.	gifwa	56	45,5	58,4	- 12,9	- 1,69	
20.	jord	59	44,0	31,0	+ 13,0	+ 2,33	2
21.	stor	54	43,5	54,1	- 10,6	- 1,44	
22.	stå	46	39,5	39,6	- 0,1	- 0,02	
23.	låta	53	38,9	46,1	- 7,2	- 1,06	
24.	huru	50	36,6	38,7	- 2,1	- 0,34	
25.	död (s)	51	36,2	36,4	- 0,2	- 0,03	
26.	weta	41	33,8	40,4	- 6,6	- 1,04	
27.	säja	38	31,5	30,2	+ 1,3	+ 0,24	12
28.	wäl	41	31,1	43,5	- 12,4	- 1,88	
29.	hand	38	30,9	31,5	- 0,6	- 0,11	
30.	aldrig	38	30,3	22,7	+ 7,6	+ 1,60	4
31.	tid	36	29,8	41,1	- 11,3	- 1,76	
32.	lif	43	29,5	28,5	+ 1,0	+ 0,19	
33.	måste	36	28,8	31,0	- 2,2	- 0,40	

34.	ord	35	28,5	21,7	+ 6,8	+ 1,46	7
35.	siäl	35	28,3	40,7	- 12,9	- 1,94	
36.	herre	37	27,9	30,2	- 2,3	- 0,42	
37.	wärld	31	25,9	50,9	- 25,0	- 3,50	
38.	höra	34	25,8	28,4	- 2,6	- 0,49	
39.	dag	31	25,5	36,6	- 11,1	- 1,83	
40.	må	35	25,4	38,1	- 12,7	- 2,06	
41.	blod	32	24,4	18,1	+ 6,3	+ 1,49	6
42.	taga	29	24,2	37,9	- 13,7	- 2,23	
43.	ja	31	22,8	21,2	+ 1,6	+ 0,35	10
44.	komma	29	22,6	33,3	- 10,7	- 1,85	
45.	böra	28	21,7	22,5	- 0,8	- 0,17	
46.	upp	30	21,2	33,2	- 12,0	- 2,08	
47.	lära	28	21,0	19,8	+ 1,2	+ 0,27	11
48.	folk	26	20,8	20,4	+ 0,4	+ 0,09	
49.	o	31	20,4	25,6	- 5,2	- 1,03	
50.	ut	28	20,4	20,2	+ 0,2	+ 0,04	

I. Biblisk epik II

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff^{red}.	Rang
1.	wara	355	320,4	376,6	- 56,2	- 2,90	
2.	ej	194	172,3	205,0	- 32,7	- 2,28	
3.	hafwa	189	167,1	203,4	- 36,3	- 2,55	
4.	kunna	129	118,6	117,5	+ 1,1	+ 0,10	
5.	skola (ab)	132	107,6	100,4	+ 7,2	+ 0,72	16
6.	willia	124	105,3	96,0	+ 9,3	+ 0,95	13
7.	se	117	101,2	84,6	+ 16,6	+ 1,80	6
8.	gud	133	97,9	101,2	- 3,3	- 0,33	
9.	blifwa	101	88,8	99,1	- 10,3	- 1,03	
10.	nu	85	70,4	91,2	- 20,8	- 2,18	
11.	där	82	65,3	68,1	- 2,8	- 0,34	
12.	få	74	63,9	81,0	- 17,1	- 1,90	
13.	Jesus	142	60,5	25,9	+ 34,6	+ 6,80	1
14.	må	68	54,7	38,1	+ 16,6	+ 2,69	4
15.	mera	64	51,9	62,6	- 10,7	- 1,35	
16.	göra	64	51,8	71,3	- 19,5	- 2,31	
17.	gå	66	50,6	64,0	- 13,4	- 1,68	
18.	gifwa	57	46,1	58,4	- 12,3	- 1,61	
19.	här (ab)	57	44,8	55,5	- 10,7	- 1,44	
20.	och (ab)	56	44,1	50,9	- 6,8	- 0,95	
21.	taga	51	43,6	37,9	+ 5,7	+ 0,93	14
22.	huru	50	40,9	38,7	+ 2,2	+ 0,35	
23.	stor	53	39,8	54,1	- 14,3	- 1,94	
24.	låta	54	38,3	46,1	- 7,8	- 1,15	
25.	måste	46	37,7	31,0	+ 6,7	+ 1,20	11
26.	stå	47	37,1	39,6	- 2,5	- 0,40	
27.	weta	46	35,3	40,4	- 5,1	- 0,80	

28.	upp	42	33,3	33,2	+ 0,1	+ 0,02	
29.	wäl	42	32,4	43,5	- 11,1	- 1,68	
30.	hand	37	32,0	31,5	+ 0,5	+ 0,09	
31.	dag	38	31,4	36,6	- 5,2	- 0,86	
32.	wärld	45	31,2	50,9	- 19,7	- 2,76	
33.	bära	40	30,6	28,2	+ 2,4	+ 0,45	
34.	tänkia	38	29,7	22,2	+ 7,5	+ 1,59	7
35.	hiärta	45	29,2	52,7	- 23,5	- 3,24	
36.	siäl	60	28,8	40,7	- 11,9	- 1,87	
37.	folk	40	27,1	20,4	+ 6,7	+ 1,48	8
38.	säja	35	26,9	30,2	- 3,3	- 0,60	
39.	hålla	32	26,9	20,8	+ 6,1	+ 1,33	9
40.	blod	40	26,4	18,1	+ 8,3	+ 1,95	5
41.	synd	38	25,7	15,0	+ 10,7	+ 2,76	3
42.	icke	32	24,6	19,1	+ 5,5	+ 1,26	10
43.	herre	38	24,4	30,2	- 5,8	- 1,06	
44.	människa	31	23,6	12,5	+ 11,1	+ 3,13	2
45.	kropp	30	23,5	18,8	+ 4,7	+ 1,08	12
46.	himmel	41	23,2	37,5	- 14,3	- 2,34	
47.	föra	28	21,9	18,5	+ 3,4	+ 0,80	15
48.	man	30	21,4	24,1	- 2,7	- 0,55	
49.	komma	29	21,3	33,3	- 12,0	- 2,10	
50	ut	25	20,7	20,2	+ 0,5	+ 0,11	

m. Psalm I

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff^{red}.	Rang
1.	wara	372	344,5	376,6	- 32,1	- 1,65	
2.	hafwa	220	201,3	203,4	- 2,1	- 0,15	
3.	ej	198	178,3	205,0	- 26,7	- 1,86	
4.	gud	209	169,4	101,2	+ 68,2	+ 6,78	5
5.	skola (vb)	133	105,7	100,4	+ 5,3	+ 0,53	
6.	willia	118	105,1	96,0	+ 9,1	+ 0,93	
7.	nu	112	96,3	91,2	+ 5,1	+ 0,53	
8.	låta	117	91,5	46,1	+ 45,4	+ 6,69	6
9.	blifwa	99	89,6	99,1	- 9,5	- 0,95	
10.	siäl	100	85,1	40,7	+ 44,4	+ 6,96	4
11.	kunna	99	82,6	117,5	- 34,9	- 3,22	
12.	göra	87	78,0	71,3	+ 6,3	+ 0,79	
13.	se	86	73,5	84,6	- 11,1	- 1,21	
14.	Jesus	107	69,7	25,9	+ 43,8	+ 8,60	1
15.	få	78	69,0	81,0	- 12,0	- 1,33	
16.	gifwa	68	59,7	58,4	+ 1,3	+ 0,17	
17.	hiärta	69	56,6	52,7	+ 3,9	+ 0,54	
18.	gå	66	55,5	64,0	- 8,5	- 1,06	
19.	wärld	70	54,9	50,9	+ 4,0	+ 0,56	
20.	där	69	54,3	68,1	- 13,8	- 1,67	
21.	här (ab)	69	50,1	55,5	- 5,4	- 0,72	
22.	wäl	57	49,2	43,5	+ 5,7	+ 0,86	

23.	stå	59	49,0	39,6	+ 9,4	+ 1,49	16
24.	herre	53	47,8	30,2	+ 17,6	+ 3,20	11
25.	upp	52	44,9	33,2	+ 11,7	+ 2,03	15
26.	ach	62	43,6	26,1	+ 17,5	+ 3,43	10
27.	synd	56	42,6	15,0	+ 27,6	+ 7,13	3
28.	komma	49	41,6	33,3	+ 8,3	+ 1,44	19
29.	död (s)	57	40,0	36,4	+ 3,6	+ 0,60	
30.	nåd	53	39,3	22,4	+ 16,9	+ 3,57	9
31.	tid	60	37,3	41,1	- 3,8	- 0,59	
32.	ande	51	37,2	11,4	+ 25,8	+ 7,64	2
33.	weta	47	37,2	40,4	- 3,8	- 0,60	
34.	lif	45	36,4	28,5	+ 7,9	+ 1,48	18
35.	må	46	34,9	38,1	- 3,2	- 0,52	
36.	frögd	48	34,6	18,4	+ 16,2	+ 3,78	8
37.	himmel	41	33,8	37,5	- 3,7	- 0,60	
38.	taga	43	33,6	37,9	- 4,3	- 0,70	
39.	och (ab)	43	33,2	50,9	- 17,7	- 2,48	
40.	tröst	39	29,9	10,6	+ 19,3	+ 5,92	7
41.	hand	36	29,5	31,5	- 2,0	- 0,36	
42.	lust	35	29,0	18,6	+ 10,4	+ 2,41	14
43.	bära	35	28,0	28,2	- 0,2	- 0,04	
44.	ewig	37	26,7	15,4	+ 11,3	+ 2,88	12
45.	mera	33	26,0	62,6	- 36,6	- 4,63	
46.	huru	35	25,9	38,7	- 12,8	- 2,06	
47.	lära	33	25,7	19,8	+ 5,9	+ 1,33	20
48.	nöd	35	23,9	14,0	+ 9,9	+ 2,64	13
49.	lius (s)	33	22,1	15,5	+ 6,6	+ 1,68	16
50.	stor	37	22,1	54,1	- 32,0	- 4,35	

n. Psalm II

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	413	382,5	376,6	+ 5,9	+ 0,30	
2.	Gud	216	196,5	101,2	+ 95,3	+ 9,47	5
3.	ej	209	186,9	205,0	- 18,1	- 1,26	
4.	hafwa	164	142,1	203,4	- 61,3	- 4,30	
5.	willia	132	115,9	96,0	+ 19,9	+ 2,03	
6.	Jesus	138	106,5	25,9	+ 80,6	+15,84	1
7.	herre	117	94,9	30,2	+ 64,7	+ 11,77	3
8.	låta	106	94,1	46,1	+ 48,0	+ 7,07	10
9.	nåd	107	90,7	22,4	+ 68,3	+14,43	2
10.	kunna	109	89,0	117,5	- 28,5	- 2,63	
11.	siäl	111	88,9	40,7	+ 48,2	+ 7,56	7
12.	gifwa	101	88,8	58,4	+ 30,4	+ 3,98	15
13.	skola (vb)	99	84,2	100,4	- 16,2	- 1,62	
14.	hiärta	85	79,8	52,7	+ 27,1	+ 3,73	
15.	blifwa	101	79,1	99,1	- 20,0	- 2,01	
16.	o	104	78,6	25,6	+ 53,0	+10,48	4

17.	få	80	66,3	81,0	- 14,7	- 1,63	
18.	nu	89	63,9	91,2	- 27,3	- 2,86	
19.	göra	74	63,8	71,3	- 7,5	- 0,89	
20.	wärld	81	62,5	50,9	+ 11,6	+ 1,63	
21.	må	60	50,0	38,1	+ 11,9	+ 1,93	
22.	här (ab)	61	48,8	55,5	- 6,7	- 0,90	
23.	lif	55	47,8	28,5	+ 19,3	+ 3,62	19
24.	gå	58	47,3	64,0	- 16,7	- 2,09	
25.	synd	60	46,5	15,0	+ 31,5	+ 8,13	6
26.	stor	54	45,5	54,1	- 8,6	- 1,17	
27.	komma	67	45,0	33,3	+ 11,7	+ 2,03	
28.	död (s)	52	43,6	36,4	+ 7,2	+ 1,19	
29.	se	54	42,7	84,6	- 41,9	- 4,56	
30.	där	51	42,3	68,1	- 25,8	- 3,13	
31.	och (ab)	48	39,6	50,9	- 11,3	- 1,58	
32.	kär	46	37,2	19,0	+ 18,2	+ 4,18	13
33.	mera	48	37,1	62,6	- 25,5	- 3,22	
34.	ach	51	36,1	26,1	+ 10,0	+ 1,96	
35.	ande	49	36,1	11,4	+ 24,7	+ 7,32	9
36.	dag	44	35,9	36,6	- 0,7	- 0,12	
37.	tid	39	33,3	41,1	- 7,8	- 1,22	
38.	wäl	42	33,1	43,5	- 10,4	- 1,58	
39.	ewig	42	31,7	15,4	+ 16,3	+ 4,15	14
40.	stå	38	31,4	39,6	- 8,2	- 1,30	
41.	hand	36	30,0	31,5	- 1,5	- 0,27	
42.	fader	37	29,5	15,8	+ 13,7	+ 3,44	20
43.	Christus	52	29,1	8,0	+ 21,1	+ 7,44	8
44.	taga	35	28,3	37,9	- 9,6	- 1,56	
45.	nöd	36	27,8	14,0	+ 13,8	+ 3,69	18
46.	huru	36	27,2	38,7	- 11,5	- 1,85	
47.	wäg	35	26,7	11,3	+ 15,4	+ 4,57	12
48.	weta	32	25,7	40,4	- 14,7	- 2,31	
49.	hiälpa	37	25,5	9,3	+ 16,2	+ 5,31	11
50.	tro (s)	34	24,9	11,6	+ 13,3	+ 3,91	16

o. Andlig didaktik

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	379	346,0	376,6	- 30,6	- 1,58	
2.	Gud	281	240,5	101,2	+139,3	+13,85	1
3.	ej	199	179,0	205,0	- 26,0	- 1,82	
4.	hafwa	155	139,4	203,4	- 64,0	- 4,49	
5.	blifwa	134	114,3	99,1	+ 15,2	+ 1,53	14
6.	willia	135	105,4	96,0	+ 9,4	+ 0,96	17
7.	skola (vb)	116	97,3	100,4	- 3,1	- 0,31	
8.	göra	105	93,9	71,3	+ 22,6	+ 2,68	9
9.	kunna	93	83,9	117,5	- 33,6	- 3,10	
10.	här (ab)	104	77,3	55,5	+ 21,8	+ 2,93	8

11.	se	73	64,7	84,6	- 19,9	- 2,16	
12.	nu	79	63,3	91,2	- 27,9	- 2,92	
13.	gå	70	62,5	64,0	- 1,5	- 0,19	
14.	få	73	62,1	81,0	- 18,9	- 2,10	
15.	och (ab)	87	60,7	50,9	+ 9,8	+ 1,37	15
16.	där	75	57,7	68,1	- 10,4	- 1,26	
17.	wärld	70	57,6	50,9	+ 6,7	+ 0,94	
18.	må	70	56,5	38,1	+ 18,4	+ 2,98	6
19.	siäl	65	55,4	40,7	+ 14,7	+ 2,30	10
20.	herre	71	52,7	30,2	+ 22,5	+ 4,09	2
21.	död (s)	58	47,6	36,4	+ 11,2	+ 1,86	12
22.	gifwa	52	45,9	58,4	- 12,5	- 1,64	
23.	låta	56	43,8	46,1	- 2,3	- 0,34	
24.	Jesus	59	41,8	25,9	+ 15,9	+ 3,12	5
25.	stor	54	41,2	54,1	- 12,9	- 1,75	
26.	hiärta	53	40,7	52,7	- 12,0	- 1,65	
27.	himmel	49	37,9	37,5	+ 0,4	+ 0,07	
28.	wäl	46	37,9	43,5	- 5,6	- 0,85	
29.	dag	45	36,4	36,6	- 0,2	- 0,03	
30.	ord	43	35,5	21,7	+ 13,8	+ 2,96	7
31.	huru	47	34,6	38,7	- 4,1	- 0,66	
32.	mera	41	33,5	62,6	- 29,1	- 3,68	
33.	man	43	32,2	24,1	+ 8,1	+ 1,65	13
34.	bort	43	31,4	16,9	+ 14,5	+ 3,53	4
35.	stå	45	31,2	39,6	- 8,4	- 1,33	
36.	synd	38	30,0	15,0	+ 15,0	+ 3,87	3
37.	komma	44	29,8	33,3	- 3,5	- 0,61	
38.	måste	34	28,2	31,0	- 2,8	- 0,50	
39.	weta	36	27,8	40,4	- 12,6	- 1,98	
40.	nåd	41	26,2	22,4	+ 3,8	+ 0,80	
41.	folk	35	25,9	20,4	+ 5,5	+ 1,22	16
42.	ja	36	25,4	21,2	+ 4,2	+ 0,91	18
43.	jord	33	25,1	31,0	- 5,9	- 1,06	
44.	o	34	24,7	25,6	- 0,9	- 0,18	
45.	höra	32	24,0	28,4	- 4,4	- 0,83	
46.	ach	37	23,5	26,1	- 2,6	- 0,51	
47.	taga	29	22,3	37,9	- 15,6	- 2,53	
48.	tid	30	22,0	41,1	- 19,1	- 2,98	
49.	upp	27	21,2	33,2	- 12,0	- 2,08	
50.	människa	27	20,5	12,5	+ 8,0	+ 2,26	11

Tab. A 1.119a-h. Temaord och nyckelord i de olika periodgrupperna

a. Period I

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.^{red}.	Rang
1.	wara	468	439,3	376,6	+ 62,7	+ 3,23	4
2.	hafwa	197	172,1	203,4	- 31,1	- 2,19	
3.	ej	183	155,2	205,0	- 49,8	- 3,48	
4.	Gud	171	133,0	101,2	+ 31,8	+ 3,16	5

5.	willia	140	122,2	96,0	+ 26,2	+ 2,67	7
6.	skola (vb)	140	113,8	100,4	+ 13,4	+ 1,34	17
7.	nu	130	101,4	91,l2	+ 10,2	+ 1,07	
8.	kunna	112	92,9	117,5	- 24,6	- 2,27	
9.	göra	105	91,0	71,3	+ 19,7	+ 2,33	8
10.	blifwa	101	86,4	99,1	- 12,7	- 1,28	
11.	få	86	71,0	81,0	- 10,0	- 1,11	
12.	stor	84	68,0	54,1	+ 13,9	+ 1,89	15
13.	gå	81	65,5	64,0	+ 1,5	+ 0,19	
14.	låta	106	59,0	46,1	+ 12,9	+ 1,90	14
15.	här (ab)	83	58,5	55,5	+ 3,0	+ 0,40	
16.	där	77	57,1	68,1	- 11,0	- 1,33	
17.	och (ab)	67	53,8	50,9	+ 2,9	+ 0,41	
18.	månde	71	53,2	16,1	+ 37,1	+ 9,25	1
19.	stå	67	52,2	39,6	+ 12,6	+ 2,00	13
20.	gifwa	66	51,9	58,4	- 6,5	- 0,85	
21.	wäl	62	50,6	43,5	+ 7,1	+ 1,08	
22.	se	58	47,9	84,6	- 36,7	- 3,99	
23.	man	56	47,3	24,1	+ 23,2	+ 4,78	2
24.	komma	54	45,3	33,3	+ 12,0	+ 2,08	11
25.	wärld	55	42,7	50,9	- 8,2	- 1,15	
26.	tid	54	41,4	41,1	+ 0,3	+ 0,05	
27.	hand	54	38,6	31,5	+ 7,1	+ 1,27	19
28.	herre	47	35,8	30,2	+ 5,6	+ 1,02	
29.	hiärta	50	35,5	52,7	- 17,2	- 2,37	
30.	god	47	35,1	21,2	+ 13,9	+ 3,02	6
31.	sorg	46	32,7	22,4	+ 10,3	+ 2,18	10
32.	död (s)	52	32,4	36,4	- 4,0	- 0,66	
33.	säja	59	32,1	30,2	+ 1,9	+ 0,35	
34.	må	42	31,9	38,1	- 6,2	- 1,00	
35.	dag	40	30,3	36,6	- 6,3	- 1,04	
36.	mera	35	30,0	62,6	- 32,6	- 4,12	
37.	ord	39	29,3	21,7	+ 7,6	+ 1,63	16
38.	rätt (ab)	35	27,2	21,2	+ 6,0	+ 1,30	18
39.	weta	34	25,2	40,4	- 15,2	- 2,39	
40.	o	33	25,2	25,6	- 0,4	- 0,08	
41.	höra	36	24,8	28,4	- 3,6	- 0,68	
42.	jord	34	24,3	31,0	- 6,7	- 1,20	
43.	aldrig	30	23,5	22,7	+ 0,8	+ 0,17	
44.	år	30	23,2	14,7	+ 8,5	+ 2,22	9
45.	land	32	21,9	17,7	+ 4,2	+ 1,00	
46.	nöd	34	21,7	14,0	+ 7,7	+ 2,06	12
47.	upp	27	21,0	33,2	- 12,2	- 2,12	
48.	taga	27	20,2	37,9	- 17,7	- 2,88	
49.	skön	30	19,7	9,6	+ 10,1	+ 3,26	3
50.	måste	27	19,7	31,0	- 11,3	- 2,03	

b. Period II

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff^{red}.	Rang
1.	wara	457	407,2	376,6	+ 30,6	+ 1,58	8
2.	hafwa	219	186,0	203,4	- 17,4	- 1,22	
3.	skola (vb)	140	111,0	100,4	+ 10,6	+ 1,06	11
4.	ej	147	106,3	205,0	- 98,7	- 6,89	
5.	willia	110	98,1	96,0	+ 2,1	+ 0,21	
6.	kunna	128	95,7	117,5	- 21,8	- 2,01	
7.	se	98	84,7	84,6	+ 0,1	+ 0,01	
8.	nu	102	79,1	91,2	- 12,1	- 1,27	
9.	göra	77	62,9	71,3	- 8,4	- 0,99	
10.	blifwa	73	58,5	99,1	- 40,6	- 4,08	
11.	och (ab)	76	57,0	50,9	+ 6,1	+ 0,86	
12.	gifwa	63	53,7	58,4	- 4,7	- 0,62	
13.	stor	73	51,8	54,1	- 2,3	- 0,31	
14.	här (ab)	72	51,1	55,5	- 4,4	- 0,59	
15.	mera	65	50,8	62,6	- 11,8	- 1,49	
16.	komma	61	49,1	33,3	+ 15,8	+ 2,74	2
17.	gud	66	47,1	101,2	- 54,1	- 5,38	
18.	hiärta	51	40,7	52,7	- 12,0	- 1,65	
19.	må	46	39,5	38,1	+ 1,4	+ 0,23	
20.	låta	46	39,1	46,1	- 7,0	- 1,03	
21.	gå	47	38,8	64,0	- 25,2	- 3,15	
22.	där	46	37,4	68,1	- 30,7	- 3,72	
23.	weta	51	35,8	40,4	- 4,6	- 0,72	
24.	få	49	35,6	81,0	- 45,4	- 5,04	
25.	måste	44	35,4	31,0	+ 4,4	+ 0,79	
26.	hög (av)	43	35,4	22,7	+ 12,7	+ 2,67	3
27.	tid	43	33,0	41,1	- 8,1	- 1,26	
28.	stå	44	31,9	39,6	- 7,7	- 1,22	
29.	säja	42	31,1	30,2	+ 0,9	+ 0,16	
30.	intet	44	29,5	16,4	+ 13,1	+ 3,23	1
31.	sorg	35	27,7	22,4	+ 5,3	+ 1,12	10
32.	god	34	27,1	21,2	+ 5,9	+ 1,28	9
33.	icke	37	27,0	19,1	+ 7,9	+ 1,81	6
34.	finna	33	26,7	24,1	+ 2,6	+ 0,53	
35.	kär	42	26,7	19,0	+ 7,7	+ 1,77	7
36.	kärlek	48	25,5	21,0	+ 4,5	+ 0,98	12
37.	månde	39	25,1	16,1	+ 9,0	+ 2,24	5
38.	dag	38	24,4	36,6	- 12,2	- 2,02	
39.	dygd	29	23,1	26,4	- 3,3	- 0,64	
40.	höra	31	22,4	28,4	- 6,0	- 1,13	
41.	sinne	29	20,7	21,7	- 1,0	- 0,21	
42.	föra	28	20,7	18,5	+ 2,2	+ 0,51	
43.	herre	42	20,6	30,2	- 9,6	- 1,75	
44.	ära	25	20,5	18,8	+ 1,7	+ 0,39	
45.	taga	26	20,2	37,9	- 17,7	- 2,88	
46.	wäl	30	20,1	43,5	- 23,4	- 3,55	
47.	hand	30	20,0	31,5	- 11,5	- 2,05	

48.	wärld	30	20,0	50,9	- 30,9	- 4,33	
49.	ädel	27	19,1	11,4	+ 7,7	+ 2,27	4
50.	öga	26	19,1	20,2	- 1,1	- 0,24	

c. Period III

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff^{red}.	Rang
1.	wara	365	332,0	376,6	- 44,6	- 2,30	
2.	hafwa	225	205,6	203,4	+ 2,2	+ 0,15	
3.	ej	201	175,9	205,0	- 29,1	- 2,03	
4.	kunna	107	90,0	117,5	- 27,5	- 2,54	
5.	blifwa	103	88,9	99,1	- 10,2	- 1,02	
6.	nu	104	86,0	91,2	- 5,2	- 0,54	
7.	willia	100	82,6	96,0	- 13,4	- 1,37	
8.	skola (vb)	100	80,2	100,4	- 20,2	- 2,02	
9.	mera	81	65,6	62,6	+ 3,0	+ 0,38	
10.	se	64	54,5	84,6	- 30,1	- 3,27	
11.	där	70	54,3	68,1	- 13,8	- 1,67	
12.	gå	65	54,0	64,0	- 10,0	- 1,25	
13.	gud	85	52,6	101,2	- 48,6	- 4,83	
14.	göra	65	51,0	71,3	- 20,3	- 2,40	
15.	tid	64	49,3	41,1	+ 8,2	+ 1,28	4
16.	stor	58	48,8	54,1	- 5,3	- 0,72	
17.	få	56	47,3	81,0	- 33,7	- 3,74	
18.	gifwa	52	42,4	58,4	- 16,0	- 2,09	
19.	hiärta	55	42,1	52,7	- 10,6	- 1,46	
20.	och (ab)	45	37,7	50,9	- 13,2	- 1,85	
21.	wäl	48	37,3	43,5	- 6,2	- 0,94	
22.	wärld	49	37,0	50,9	- 13,9	- 1,95	
23.	himmel	46	31,9	37,5	- 5,6	- 0,91	
24.	komma	40	30,8	33,3	- 2,5	- 0,43	
25.	hålla	42	30,3	20,8	+ 9,5	+ 2,08	2
26.	man	44	28,9	24,1	+ 4,8	+ 0,98	5
27.	lust	37	28,6	18,6	+ 10,0	+ 2,32	1
28.	weta	39	28,5	40,4	- 11,9	- 1,87	
29.	stå	35	28,5	39,6	- 11,1	- 1,76	
30.	rätt (ab)	39	28,4	21,2	+ 7,2	+ 1,56	3
31.	måste	38	27,8	31,0	- 3,2	- 0,57	
32.	huru	36	27,4	38,7	- 11,3	- 1,82	
33.	bära	36	27,2	28,2	- 1,0	- 0,19	
34.	dag	34	27,2	36,6	- 9,4	- 1,55	
35.	hand	36	26,8	31,5	- 4,7	- 0,84	
36.	här (ab)	32	26,7	55,5	- 28,8	- 3,87	
37.	o	41	26,2	25,6	+ 0,6	+ 0,12	
38.	siäl	35	25,4	40,7	- 15,3	- 2,40	
39.	höra	31	24,8	28,4	- 3,6	- 0,68	
40.	taga	31	24,4	37,9	- 13,5	- 2,19	
41.	herre	31	23,3	30,2	- 6,9	- 1,26	

42.	aldrig	31	22,5	22,7	- 0,2	- 0,04	
43.	säja	35	22,0	30,2	- 8,2	- 1,49	
44.	upp	28	21,7	33,2	- 11,5	- 2,00	
45.	sinne	29	21,5	21,7	- 0,2	- 0,04	
46.	låta	28	20,9	46,1	- 25,2	- 3,71	
47.	god	40	20,7	21,2	- 0,5	- 0,11	
48.	hög (av)	29	20,1	22,7	- 2,6	- 0,55	
49.	död (s)	33	18,9	36,4	- 17,5	- 2,90	
50.	böra	28	18,2	22,5	- 4,3	- 0,91	

d. Period IV:1

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	401	372,2	376,6	- 4,4	- 0,23	
2.	hafwa	258	226,9	203,4	+ 23,5	+ 1,65	4
3.	ej	216	188,9	205,0	- 16,1	- 1,12	
4.	se	107	94,5	84,6	+ 9,9	+ 1,08	10
5.	nu	108	91,8	91,2	+ 0,6	+ 0,06	
6.	kunna	97	83,8	117,5	- 27,5	- 2,54	
7.	willia	95	78,9	96,0	- 17,1	- 1,75	
8.	mera	91	77,7	62,6	+ 15,1	+ 1,91	3
9.	blifwa	82	70,5	99,1	- 28,6	- 2,87	
10.	skola (vb)	82	68,0	100,4	- 32,4	- 3,23	
11.	gud	95	61,1	101,2	- 40,1	- 3,99	
12.	och (ab)	73	58,2	50,9	+ 7,3	+ 1,02	11
13.	stor	69	58,0	54,1	+ 3,9	+ 0,53	
14.	gå	67	56,6	64,0	- 7,4	- 0,93	
15.	där	71	51,0	68,1	- 17,1	- 2,07	
16.	få	63	50,5	81,0	- 30,5	- 3,39	
17.	här (ab)	71	46,0	55,5	- 9,5	- 1,28	
18.	göra	49	43,3	71,3	- 28,0	- 3,32	
19.	stå	48	42,5	39,6	+ 2,9	+ 0,46	
20.	jord	57	41,9	31,0	+ 10,9	+ 1,96	2
21.	taga	50	40,7	37,9	+ 2,8	+ 0,45	
22.	wärld	56	40,4	50,9	- 10,5	- 1,47	
23.	himmel	54	39,6	37,5	+ 2,1	+ 0,34	
24.	måste	50	38,2	31,0	+ 7,2	+ 1,29	7
25.	gifwa	48	37,6	58,4	- 20,8	- 2,72	
26.	död (s)	46	34,8	36,4	- 1,6	- 0,27	
27.	weta	43	34,3	40,4	- 6,1	- 0,96	
28.	wäl	44	34,1	43,5	- 9,4	- 1,43	
29.	dag	47	34,1	36,6	- 2,5	- 0,41	
30.	hiärta	51	34,0	52,7	- 18,7	- 2,58	
31.	tid	42	33,7	41,1	- 7,4	- 1,15	
32.	låta	44	32,4	46,1	- 13,7	- 2,02	
33.	hand	35	29,2	31,5	- 2,3	- 0,41	
34.	siäl	38	29,1	40,7	- 11,6	- 1,82	
35.	upp	37	27,9	33,2	- 5,3	- 0,92	

36.	komma	34	27,8	33,3	- 5,5	- 0,95	
37.	ja	36	27,7	21,2	+ 6,5	+ 1,41	6
38.	öga	33	26,7	20,2	+ 6,5	+ 1,45	5
39.	huru	36	26,4	38,7	- 12,3	- 1,98	
40.	höra	30	24,8	28,4	- 3,6	- 0,68	
41.	o	37	24,7	25,6	- 0,9	- 0,18	
42.	hög (av)	32	24,0	22,7	+ 1,3	+ 0,27	
43.	lif	30	22,9	28,5	- 5,6	- 1,05	
44.	förr	34	22,3	8,9	+ 13,4	+ 4,49	1
45.	säja	28	22,3	30,2	- 7,9	- 1,44	
46.	bära	30	21,7	28,2	- 6,5	- 1,22	
47.	ach	26	21,4	26,1	- 4,7	- 0,92	
48.	lius (s)	36	20,3	15,5	+ 4,8	+ 1,21	8
49.	sol	25	20,1	15,6	+ 4,5	+ 1,14	9
50.	böra	27	19,4	22,5	- 3,1	- 0,65	

e. Period IV:2

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff^{red}.	Rang
1.	wara	404	362,8	376,6	- 13,8	- 0,71	
2.	hafwa	260	232,2	203,4	+ 28,8	+ 2,02	3
3.	ej	249	220,1	205,0	+ 15,1	+ 1,05	6
4.	kunna	120	104,4	117,5	- 13,1	- 1,21	
5.	skola (vb)	135	104,3	100,4	+ 3,9	+ 0,39	
6.	se	105	90,1	84,6	+ 5,5	+ 0,60	
7.	nu	111	88,2	91,2	- 3,0	- 0,31	
8.	blifwa	105	83,4	99,1	- 15,7	- 1,58	
9.	willia	90	76,3	96,0	- 19,7	- 2,01	
10.	få	91	68,2	81,0	- 12,8	- 1,42	
11.	gå	75	66,8	64,0	+ 2,8	+ 0,35	
12.	mera	73	61,6	62,6	- 1,0	- 0,13	
13.	göra	70	60,8	71,3	- 10,5	- 1,24	
14.	huru	73	55,0	38,7	+ 16,3	+ 2,62	2
15.	där	67	49,7	68,1	- 18,4	- 2,23	
16.	här (ab)	61	48,8	55,5	- 6,7	- 0,90	
17.	taga	59	44,5	37,9	+ 6,6	+ 1,07	5
18.	gud	80	44,1	101,2	- 57,1	- 5,68	
19.	gifwa	53	43,7	58,4	- 14,7	- 1,92	
20.	stor	54	42,2	54,1	- 11,9	- 1,62	
21.	hiärta	53	40,5	52,7	- 12,2	- 1,68	
22.	och (ab)	47	40,3	50,9	- 10,6	- 1,49	
23.	måste	56	38,6	31,0	+ 7,6	+ 1,37	4
24.	wäl	50	37,4	43,5	- 6,1	- 0,92	
25.	stå	42	34,1	39,6	- 5,5	- 0,87	
26.	wärld	48	32,7	50,9	- 18,2	- 2,55	
27.	tid	44	32,3	41,1	- 8,8	- 1,37	
28.	må	40	32,4	38,1	- 5,7	- 0,92	
29.	himmel	39	30,6	37,5	- 6,9	- 1,13	

30.	dag	40	30,3	36,6	- 6,3	- 1,04	
31.	intet	46	30,2	16,4	+ 13,8	+ 3,41	1
32.	hand	37	29,7	31,5	- 1,8	- 0,32	
33.	låta	37	27,6	46,1	- 18,5	- 2,72	
34.	weta	34	26,1	40,4	- 14,3	- 2,25	
35.	död (s)	40	25,9	36,4	- 10,5	- 1,74	
36.	bära	34	25,8	28,2	- 2,4	- 0,45	
37.	lif	34	25,0	28,5	- 3,5	- 0,66	
38.	herre	35	24,9	30,2	- 5,3	- 0,96	
39.	siäl	35	23,3	40,7	- 17,4	- 2,73	
40.	ach	48	22,8	26,1	- 3,3	- 0,65	
41.	man	36	22,8	24,1	- 1,3	- 0,26	
42.	jord	27	22,8	31,0	- 8,2	- 1,47	
43.	snart	29	21,6	17,5	+ 4,1	+ 0,98	7
44.	lust	30	21,0	18,6	+ 2,4	+ 0,56	8
45.	o	36	20,9	25,6	- 4,7	- 0,93	
46.	komma	28	20,8	33,3	- 12,5	- 2,17	
47.	ja	30	20,6	21,2	- 0,6	- 0,13	
48.	föra	26	20,2	18,5	+ 1,7	+ 0,40	
49.	höra	26	19,1	28,4	- 9,3	- 1,75	
50.	aldrig	24	18,0	22,7	- 4,7	- 0,99	

f. Period V

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff^{red}.	Rang
1.	wara	420	353,1	376,6	- 23,5	- 1,21	
2.	ej	265	241,7	205,0	+ 36,7	+ 2,56	2
3.	hafwa	239	210,8	203,4	+ 7,4	+ 0,52	
4.	kunna	144	116,3	117,5	- 1,2	- 0,11	
5.	blifwa	132	114,3	99,1	+ 15,2	+ 1,53	5
6.	skola (vb)	127	109,3	100,4	+ 8,9	+ 0,89	10
7.	få	120	99,7	81,0	+ 18,7	+ 2,08	3
8.	willia	108	92,2	96,0	- 3,8	- 0,39	
9.	göra	94	78,5	71,3	+ 7,2	+ 0,85	12
10.	se	87	73,9	84,6	- 10,7	- 1,16	
11.	gud	102	68,9	101,2	- 32,3	- 3,21	
12.	mera	74	61,9	62,6	- 0,7	- 0,09	
13.	nu	74	60,4	91,2	- 30,8	- 3,23	
14.	gå	75	58,7	64,0	- 5,3	- 0,66	
15.	gifwa	67	58,2	58,4	- 0,2	- 0,03	
16.	och (ab)	65	58,0	50,9	+ 7,1	+ 1,00	7
17.	där	97	51,8	68,1	- 16,3	- 1,97	
18.	huru	57	50,3	38,7	+ 11,6	+ 1,86	4
19.	stor	57	42,9	54,1	- 11,2	- 1,52	
20.	må	50	42,9	38,1	+ 4,8	+ 0,73	
21.	här (ab)	61	42,5	55,5	- 13,0	- 1,75	
22.	wärld	52	39,6	50,9	- 11,3	- 1,58	
23.	komma	49	38,8	33,3	+ 5,5	+ 0,95	8

24.	stå	47	38,6	39,6	- 1,0	- 0,16	
25.	taga	43	36,5	37,9	- 1,4	- 0,23	
26.	höra	39	33,3	28,4	+ 4,9	+ 0,92	9
27.	weta	40	31,6	40,4	- 8,8	- 1,38	
28.	låta	50	31,5	46,1	- 14,6	- 2,15	
29.	tid	52	30,6	41,1	- 10,5	- 1,64	
30.	måste	39	29,4	31,0	- 1,6	- 0,28	
31.	siäl	42	29,1	40,7	- 11,6	- 1,82	
32.	säja	36	27,9	30,2	- 2,3	- 0,42	
33.	dag	38	27,2	36,6	- 9,4	- 1,55	
34.	upp	36	27,1	33,2	- 6,1	- 1,06	
35.	ja	35	26,0	21,2	+ 4,8	+ 1,04	6
36.	hiärta	32	24,7	52,7	- 28,0	- 3,86	
37.	finna	33	22,6	24,1	- 1,5	- 0,31	
38.	bära	29	22,6	28,2	- 5,6	- 1,05	
39.	god	27	21,2	21,2	+- 0		
40.	aldrig	29	20,4	22,7	- 2,3	- 0,48	
41.	skrifwa	31	19,7	7,0	+ 12,7	+ 4,80	1
42.	tro (vb)	26	19,1	16,6	+ 2,5	+ 0,61	
43.	hålla	27	18,8	20,8	- 3,0	- 0,44	
44.	böra	24	18,2	22,5	- 4,3	- 0,91	
45.	död (s)	27	18,0	36,4	- 18,4	- 3,05	
46.	år	25	18,0	14,7	+ 3,3	+ 0,86	11
47.	ewig	29	17,9	15,4	+ 2,5	+ 0,64	
48.	himmel	30	17,9	37,5	- 19,6	- 3,20	
49.	namn	23	17,0	14,1	+ 2,9	+ 0,77	
50.	gång	22	16,9	16,6	+ 0,3	+ 0,07	

g. Period VI

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	368	332,6	376,6	- 44,0	- 2,27	
2.	ej	237	222,9	205,0	+ 17,9	+ 1,25	7
3.	hafwa	225	205,5	203,4	+ 2,1	+ 0,15	
4.	gud	122	95,0	101,2	- 6,1	- 0,62	
5.	se	107	93,4	84,6	+ 8,8	+ 0,96	9
6.	skola (vb)	113	92,1	100,4	- 8,3	- 0,83	
7.	kunna	111	88,6	117,5	- 28,9	- 2,67	
8.	blifwa	102	88,3	99,1	- 10,8	- 1,08	
9.	få	93	82,9	81,0	+ 1,9	+ 0,21	
10.	nu	92	72,3	91,2	- 18,9	- 1,98	
11.	gå	80	67,9	64,0	+ 3,9	+ 0,49	
12.	hiärta	94	67,6	52,7	+ 14,9	+ 2,05	5
13.	göra	77	66,3	71,3	- 5,0	- 0,59	
14.	där	75	57,9	68,1	- 10,2	- 1,24	
15.	huru	65	53,1	38,7	+ 14,4	+ 2,31	4
16.	willia	65	53,1	96,0	- 42,9	- 4,38	
17.	gifwa	63	51,9	58,4	- 6,5	- 0,85	

18.	mera	57	48,3	62,6	- 14,3	- 1,81	
19.	weta	55	46,8	40,4	+ 6,4	+ 1,01	8
20.	wärld	57	43,6	50,9	- 7,3	- 1,02	
21.	stå	46	36,7	39,6	- 2,9	- 0,46	
22.	himmel	46	35,0	37,5	- 2,5	- 0,41	
23.	och (ab)	44	34,8	50,9	- 16,1	- 2,26	
24.	låta	63	34,7	46,1	- 11,4	- 1,68	
25.	siäl	46	34,1	40,7	- 6,6	- 1,03	
26.	dag	43	33,6	36,6	- 3,0	- 0,50	
27.	ord	41	32,9	21,7	+ 11,2	+ 2,40	2
28.	bära	46	32,6	28,2	+ 4,4	+ 0,83	10
29.	tid	35	30,7	41,1	- 10,4	- 1,62	
30.	taga	39	30,0	37,9	- 7,9	- 1,28	
31.	död (s)	49	29,3	36,4	- 7,1	- 1,18	
32.	komma	36	27,2	33,3	- 6,1	- 1,06	
33.	kärlek	43	27,0	21,0	+ 6,0	+ 1,31	6
34.	herre	36	27,0	30,2	- 3,2	- 0,58	
35.	bort	33	26,7	16,9	+ 9,8	+ 2,38	3
36.	här (ab)	32	27,1	55,5	- 28,4	- 3,81	
37.	böra	33	26,0	22,5	+ 3,5	+ 0,74	
38.	jord	35	25,5	31,0	- 5,5	- 0,99	
39.	lif	31	25,5	28,5	- 3,0	- 0,56	
40.	säja	31	24,5	30,2	- 5,7	- 1,04	
41.	stor	33	24,0	54,1	- 30,1	- 4,09	
42.	må	29	22,8	38,1	- 15,3	- 2,48	
43.	höra	31	22,1	28,4	- 6,3	- 1,18	
44.	nåd	31	21,8	22,4	- 0,6	- 0,13	
45.	ju	29	21,6	12,1	+ 9,5	+ 2,73	1
46.	ut	29	21,6	20,2	+ 0,8	+ 0,18	
47.	aldrig	53	20,5	22,7	- 2,2	- 0,46	
48.	wän	25	20,5	17,6	+ 2,9	+ 0,69	
49.	måste	25	19,2	31,0	- 11,8	- 2,12	
50.	hålla	23	18,8	20,8	- 2,0	- 0,44	

h. Period VII

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff^{red}.	Rang
1.	wara	336	308,7	376,6	- 67,9	- 3,50	
2.	ej	218	188,9	205,0	- 16,1	- 1,12	
3.	hafwa	143	126,7	203,5	- 76,8	- 5,38	
4.	kunna	116	99,5	117,5	- 18,0	- 1,66	
5.	blifwa	107	95,6	99,1	- 3,5	- 0,35	
6.	se	103	90,1	84,6	+ 5,5	+ 0,60	
7.	få	106	88,8	81,0	+ 7,8	+ 0,87	11
8.	nu	93	75,4	91,2	- 15,8	- 1,65	
9.	hiärta	90	70,6	52,7	+ 17,9	+ 2,47	5
10.	göra	77	67,6	71,3	- 3,7	- 0,44	
11.	gifwa	69	58,0	58,4	- 0,4	- 0,05	

12.	mera	68	55,5	62,6	- 7,1	- 0,90	
13.	här (ab)	64	55,4	55,5	- 0,1	- 0,01	
14.	där	72	54,8	68,1	- 13,3	- 1,61	
15.	gå	61	48,8	64,0	- 15,2	- 1,90	
16.	willia	54	46,2	98,0	- 49,8	- 5,08	
17.	skola (vb)	55	41,1	100,4	- 59,3	- 5,92	
18.	dygd	59	39,4	26,4	+ 13,0	+ 2,53	4
19.	wärld	52	38,9	50,9	- 12,0	- 1,68	
20.	upp	42	34,6	33,2	+ 1,4	+ 0,24	
21.	bära	38	32,5	28,2	+ 4,3	+ 0,81	12
22.	finna	39	32,3	24,1	+ 8,2	+ 1,67	7
23.	ach	41	31,1	26,1	+ 5,0	+ 0,98	10
24.	himmel	42	29,8	37,5	- 7,7	- 1,26	
25.	taga	42	29,5	37,9	- 8,4	- 1,36	
26.	höra	37	29,1	22,5	+ 6,6	+ 1,39	9
27.	hand	37	28,4	31,5	- 3,1	- 0,55	
28.	stor	40	27,6	54,1	- 26,1	- 3,60	
29.	huru	35	27,4	38,7	- 11,3	- 1,82	
30.	dag	34	27,0	36,6	- 9,6	- 1,59	
31.	tid	38	26,6	41,1	- 14,5	- 2,26	
32.	gud	37	26,2	101,2	- 75,0	- 7,46	
33.	jord	36	26,0	31,0	- 5,0	- 0,90	
34.	låta	35	25,1	46,1	- 21,0	- 3,09	
35.	lif	33	24,7	28,5	- 3,8	- 0,71	
36.	weta	30	23,9	40,4	- 16,5	- 2,60	
37.	kärlek	35	23,4	21,0	+ 2,4	+ 0,52	
38.	natur	35	23,3	11,3	+ 12,0	+ 3,57	2
39.	böra	33	23,2	22,5	+ 0,7	+ 0,15	
40.	röra	29	23,1	10,7	+ 12,4	+ 3,80	1
41.	wäl	31	22,8	43,5	- 20,7	- 3,14	
42.	draga	27	22,3	15,4	+ 6,9	+ 1,76	6
43.	nöje	30	22,1	12,6	+ 9,5	+ 2,68	3
44.	sol	28	22,1	15,6	+ 6,5	+ 1,65	8
45.	stå	32	21,8	39,6	- 17,8	- 2,83	
46.	hög (av)	29	21,0	22,7	- 1,7	- 0,36	
47.	aldrig	28	21,0	22,7	- 1,7	- 0,35	
48.	nåd	31	20,4	22,4	- 2,0	- 0,42	
49.	lycka	26	20,0	20,2	- 0,2	- 0,04	
50.	öga	29	19,5	20,2	- 0,7	- 0,16	

Tab. A 1.92 Totalvokabulär (V), medelvokabulär (V_m), medelvokabulärens standardavvikelse (S) samt gemenskapsindex (Gem^{ind}) i de olika periodgrupperna

	Periodgrupper			Totalmaterial		
	V	V_m	S	V	S	Gem_{ind}
I	3021	667,5	44,79	657,6	47,45	2,21
II	3574	716,1	132,46	723,9	128,69	2,00
III	3939	778,7	76,73	771,5	74,34	1,98
IV:1	3678	744,2	84,55	719,5	74,18	2,02
IV:2	3506	723,3	72,05	719,5	74,18	2,06
V	3417	710,4	58,87	732,2	55,47	2,08
VI	3437	736,7	55,43	734,9	62,50	2,14
VII	3294	748,7	28,99	730,2	47,54	2,27

Tab. A 1.93 Totalvokabulär (V), medelvokabulär (V_m), medelvokabulärens standardavvikelse (S) samt gemenskapsindex (Gem^{ind}) i de olika genregrupperna

	V	V_m	S	Gem_{ind}
VE	3476	758,4	82,40	2,18
Panegyrik	3400	746,4	68,12	2,20
Gravdikt I	3354	736,5	40,29	2,20
Gravdikt II	3550	759,0	54,57	2,14
Bröll. I	3849	801,1	67,72	2,08
Bröll. II	3559	753,5	56,45	2,12
Sällskapsp.	3641	766,4	51,42	2,10
VD	3201	688,9	65,06	2,15
Satir	3608	747,5	51,76	2,07
Kärleksp.	2787	650,9	61,16	2,34
BE I	3666	757,6	53,98	2,07
BE II	3448	746,1	70,98	2,10
Psalm I	2979	675,7	36,27	2,27
Psalm II	2643	652,3	40,69	2,47
AD	3394	730,9	56,69	2,15

Tab. A 1.94. Totalvokabulär (V), medelvokabulär (V_m), medelvokabulärens standardavvikelse (S) samt gemenskapsindex (Gem^{ind}) hos fem författare

	V	Vm	S	Gem^{ind}
Stiernhielm	4130	(855,5)	(70,46)	(2,07)
Spegel	3048	686,5	54,83	2,25
Holmström	3080	684,3	32,95	2,22
Dalin	3107	719,8	45,51	2,34
Nordenflycht	3107	735,5	40,70	2,37

Komm. Stiernhielm endast fyra texter

Tab. A 1.95. Vokabulärens storlek, rikedom, spridning och koncentration i de olika grupperna inom de olika textkategorierna

a. Perioder

	V	V_1	V_1/V	R	V^{log}/N^{log}	C	K	V^2 -	v_x
I	3021	1555	.515	15,1	.80914	.211	.005965	.005685	4,14
II	3574	2006	.561	17,9	.82612	.209	.006397	.006162	4,69
III	3939	2006	.592	19,7	.8594	.201	.005357	.005155	4,50
IV:1	3678	2331	.580	18,4	.82901	.206	.005300	.005084	4,32
IV:2	3506	1978	.564	17,5	.82418	.211	.005663	.004956	4,17
V	3417	1861	.545	17.1	.82158	.212	.005239	.004998	4,13
VI	3437	1887	.549	17,2	.82217	.203	.004852	.004597	3,98
VII	3294	1689	.513	16,5	.81788	.202	.004865	.004597	3,90

b. Genrer

	V	V_1	V_1/V	R	V^{log}/N^{log}	C	K	V^2 -	v_x
VE	3478	1811	.514	17,4	.82337	.196	.005584	.005314	4,30
Paneg.	3402	1789	.526	17,0	.82114	.195	.005500	.005256	4,18
Gravd.I	3354	1798	.536	16,8	.81970	.206	.005892	.005944	4,46
Gravd.II	3545	2037	.575	17,7	.82529	.203	.005641	.005417	4,38
Bröll.I	3849	2235	.581	19,2	.83360	.212	.005386	.005184	4,46
Bröll.II	3556	2000	.562	17,8	.82361	.206	.005701	.005329	4,35
Sällsk.	3647	2046	.561	18,2	.82816	.202	.005512	.005242	4,37
VD	3202	1704	.532	16,0	.81502	.215	.005865	.005155	4,07
Satir	3608	2045	.567	18,0	.82707	.221	.006041	.005710	4,54
Kärleksp.	2787	1428	.513	13,9	.80100	.229	.006667	.006358	4,21
BE I	3666	2137	.582	18,3	.82868	.210	.005557	.005333	4,42
BE II	3496	1925	.550	17,5	.82389	.212	.005690	.004927	4,15
Psalm I	2979	1550	.520	14,9	.80773	.218	.006469	.006183	4,29
Psalm II	2647	1311	.495	13,2	.79580	.227	.006908	.006139	4,03
AD	3395	1821	.536	17,0	.82093	.207	.005821	.004976	4,11

c. Författare

	V	V_1	V_1/V	R	V^{log}/N^{log}	C	K	V^2 -	v_x
Stiernh. 4	4130	2540	.593	20,7	.84072	.194	.008238	.008044	5,76
Spegel	3049	1630	.534	15,2	.81008	.228	.007396	.007117	4,66
Holmstr.	3080	1641	.533	15,4	.81110	.214	.005607	.005332	4,05
Dalin	3071	1583	.515	15,4	.81080	.206	.005464	.005187	3,99
Nordenf.	3106	1522	.490	15,5	.81195	.201	.005996	.005974	4,31

Tab. A 1.96a-c. De lågfrekventa ordens antal i absoluta värden och i procent av vokabulären i de olika grupperna inom de olika textkategorierna

a. Perioder

	V_1		V_2		V_3		V_4		V_5		Summa		Rest
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	
I	1555	51,5	460	15,2	230	7,6	167	5,5	102	3,4	2514	83,2	507
II	2006	56,1	553	15,5	269	7,5	131	3,7	101	2,8	3060	85,6	514
III	2331	59,2	577	14,7	269	6,8	136	3,5	108	2,7	3421	86,9	517
IV:1	2135	58,0	543	14,8	264	7,2	143	3,9	107	2,9	3192	86,8	486
IV:2	1978	56,4	518	14,8	253	7,2	160	4,6	98	2,8	3007	85,8	499
V	1861	54,5	423	15,3	291	8,5	156	4,6	85	2,5	2916	85,3	501
VI	1887	54,9	522	15,2	248	7,2	149	4,3	106	3,1	2912	84,7	526
VII	1689	51,3	491	14,9	271	8,2	144	4,4	114	3,5	2709	82,2	585

b. Genrer

	V_1		V_2		V_3		V_4		V_5		Summa		Rest
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	
VE	1810	52,1	570	16,4	264	7,6	158	4,5	116	3,3	2918	83,9	558
Paneg.	1789	52,9	517	15,2	275	8,1	178	5,2	104	3,1	2863	84,2	539
Gravd.I	1798	53,6	510	15,2	268	8,0	154	4,6	117	3,5	2847	84,8	507
Gravd.II	2037	57,5	504	14,2	249	7,0	142	4,0	113	3,2	3045	85,9	500
Bröll.I	2235	58,1	584	15,2	251	6,5	169	4,4	100	2,6	3339	86,7	510
Bröll.II	2000	56,2	537	15,1	243	6,8	172	4,8	104	2,9	3056	85,9	500
Sällsk.	2046	56,1	534	14,6	265	7,3	157	4,3	113	3,1	3115	85,4	532
VD	1704	53,2	528	16,5	247	7,7	139	4,3	101	3,2	2719	84,9	483
Satir	2045	56,7	555	15,4	247	6,8	174	4,8	102	2,8	3123	86,6	485
Kärl.	1428	51,2	394	14,1	223	8,0	149	5,3	101	3,6	2295	82,3	492
BE I	2133	58,2	538	14,7	263	7,2	144	3,9	100	2,7	3178	86,7	488
BE II	1925	55,1	574	16,4	241	6,9	150	4,3	113	3,2	3003	85,9	493
Psalm I	1550	52,0	452	15,2	225	7,6	167	5,6	103	3,5	2497	83,8	482
Psalm II	1311	49,5	400	15,1	226	8,5	136	5,1	102	3,9	2175	82,2	472
AD	1821	53,6	555	16,3	248	7,3	166	4,9	109	3,2	2899	85,4	496

c. Författare

	V_1		V_2		V_3		V_4		V_5		Summa		Rest
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	
Stiernh.	2450	59,3	610	14,8	264	6,4	168	4,1	113	2,7	3605	87,3	525
Spegel	1630	53,4	463	15,2	240	7,9	138	4,5	89	2,9	2560	84,0	489
Holmstr.	1641	53,3	453	14,7	245	8,0	132	4,3	107	3,5	2578	83,7	502
Dalin	1583	51,5	471	15,3	245	8,0	149	4,9	94	3,1	2542	82,8	529
Nordenf.	1522	49,0	481	15,5	245	7,9	166	5,3	124	4,0	2538	81,7	569

Tab. A 1.97a-c. Vokabulärens fördelning på frekvensklasser i de olika grupperna inom de olika textkategorierna

a. Perioder

	1		2-5		6-20		21-50		51-100		101-500		500>
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.
I	1555	51,5	959	31,7	356	11,8	83	2,7	38	1,3	30	1,0	1
II	2006	56,1	1054	29,5	379	10,6	76	2,2	28	0,8	30	0,8	1
III	2331	59,2	1090	27,7	384	9,7	74	1,9	31	0,8	28	0,7	1
IV:1	2135	58,0	1057	28,7	356	9,7	64	1,7	38	1,0	27	0,7	1
IV:2	1978	56,4	1029	29,3	364	10,4	72	2,1	28	0,8	33	0,9	1
V	1861	54,5	1055	30,9	364	10,7	74	2,2	30	0,9	33	1,0	1
VI	1887	54,9	1025	29,8	384	11,2	76	2,2	33	1,0	33	1,0	1
VII	1689	51,3	1020	31,0	447	13,6	78	2,4	26	0,8	33	1,0	1

b. Genrer

	1		2-5		6-20		21-50		51-100		101-500		500>
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.
VE	1810	52,1	1108	31,9	414	11,9	84	2,4	32	0,9	27	0,8	1
Paneg.	1789	52,6	1074	31,6	392	11,5	83	2,4	33	1,0	30	0,9	1
Gravd.I	1798	53,6	1049	31,3	358	10,7	84	2,5	38	1,1	26	0,8	1
Gravd.II	2037	57,5	1008	28,4	348	9,8	90	2,5	33	0,9	28	0,8	1
Bröll.I	2235	58,1	1104	28,7	367	9,5	86	2,2	27	0,7	29	0,8	1
Bröll.II	2000	56,2	1056	29,7	363	10,2	79	2,2	28	0,8	31	0,9	1
Sällsk.	2046	56,1	1069	29,3	401	11,0	73	2,2	27	0,7	30	0,8	1
VD	1704	53,2	1015	31,7	334	10,4	83	2,6	30	0,9	35	1,1	1
Satir	2045	56,7	1078	29,9	359	10,0	68	1,9	23	0,6	35	1,0	1
Kärl.	1428	51,2	867	31,1	345	12,4	88	3,2	26	0,9	31	1,1	2
BE I	2133	58,2	1045	28,5	346	9,6	78	2,1	36	1,0	28	0,8	1
BE II	1925	55,1	1078	30,8	357	10,2	72	2,1	28	0,8	35	1,0	1
Psalm I	1550	52,0	947	31,8	333	11,2	76	2,6	42	1,4	30	1,0	1
Psalm II	1311	49,5	864	32,6	313	11,8	89	3,4	33	1,2	37	1,4	1
AD	1821	53,6	10783	31,8	353	10,4	72	2,1	36	1,1	33	1,0	1

c. Författare

	1		2-5		6-20		21-50		51-100		101-500		500>
	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.	%	Abs.
Stiernh.	2450	59,3	1155	28,0	394	9,5	69	1,7	37	0,9	20	0,5	2
Spegel	1630	53,4	930	30,5	358	11,7	67	2,2	27	0,9	37	1,2	1
Holmstr.	1641	53,3	937	30,4	356	11,6	81	2,6	28	0,9	37	1,2	1
Dalin	1583	51,5	959	31,2	390	12,7	66	2,1	40	1,3	33	1,1	1
Nordenf.	1522	49,0	1016	32,7	429	13,8	76	2,4	33	1,1	31	1,0	1

Tab. A 1.98a-c. Löpordens fördelning på rangklasser i de olika grupperna inom de olika textkategorierna

a. Perioder

	R_{1-10}	R_{11-50}	R_{51-150}	$R_{151-300}$	$R_{300>}$
I	3667	4781	3590	2087	5876
II	3669	4675	3211	1973	6472
III	3592	4467	3125	1883	6929
IV:1	3597	4626	3445	1895	6437
IV:2	3509	4928	3156	2015	6394
V	3564	4916	3354	1928	6238
VI	3401	4714	3467	2013	6405
VII	3449	4612	3167	1986	6756

b. Genrer

	R_{1-10}	R_{11-50}	R_{51-150}	$R_{151-300}$	$R_{300>}$
VE	3563	4283	3213	2044	6897
Panegyrik	3463	4337	3518	2036	6649
Gravd. I	3720	4531	3446	2001	6301
Gravd. II	3626	4484	3418	2085	6388
Bröll. I	3426	4529	3246	1994	6805
Bröll. II	3694	4560	3256	2016	6474
Sällsk.	3254	4539	3211	1931	6793
VD	3537	5043	3626	1908	5886
Satir	3759	5076	2984	1785	6399
Kärleksp.	4138	5009	3389	1949	5521
BE I	3693	4720	3264	1929	6397
BE II	3400	5001	3387	1829	6313
Psalm I	3786	4941	3711	1960	5603
Psalm II	4003	5090	3696	2108	5102
AD	3589	4680	3520	1955	6256

c. Författare

	R_{1-10}	R_{11-50}	R_{51-150}	$R_{151-300}$	$R_{300>}$
Stiernh.	3978	3786	2989	1950	7297

Spegel	3972	5143	3304	1940	5641
Holmström	3587	4969	3577	2076	5789
Dalin	3445	4799	3683	2039	6034
Nordenfl.	3583	4461	3312	2124	6498

Tab. A 1. 99 a-c.Betydelseordens vokabulär, storlek, rikedom, spridning på frekvensklasser och koncentration i de olika grupperna inom de olika textkategorierna

a. Perioder

	N	V	V/N	V_1	V_1/V	R	V^{log}/N^{log}	C	K	V^2 -m	V_x
I	12056	2820	.234	1507	.534	18,2	.84540	.158	.004062	.003713	3,236
II	11673	3353	.287	1953	.582	21,9	.86680	.142	.003576	.003382	3,367
III	11907	3692	.310	2273	.616	23,9	.87523	.132	.002904	.002718	3,168
IV:1	11662	3446	.295	2079	.603	22,6	.86981	.145	.003480	.003267	3,360
IV:2	11704	3289	.281	1935	.588	21,5	.86450	.150	.003744	.003518	3,401
V	11727	3196	.273	1808.5	.566	20,9	.86125	.153	.003848	.003684	3,431
VI	11775	3225	.274	1837	.570	21,0	.86184	.144	.003380	.003105	3,164
VII	118944	3116	.262	1653	.530	20,2	.85726	.126	.002652	.002415	2,743

b. Genrer

	N	V	V/N	V_1	V_1/V	R	V^{log}/N^{log}	C	K	V^2 -m	V_x
VE	12090	3278	.271	1764	.538	21,1	.86116	.119	.002137	.001915	2,505
Pan.	12046	3204	.266	1750	.534	20,6	.85906	.134	.002615	.002402	2,774
Gr. I	11793	3136	.266	1753	.559	20,4	.85872	.147	.003724	.003513	3,319
Gr. II	11854	3305	.279	1979	.565	21,5	.86385	.145	.003221	.003041	3,170
Br. I	12010	3816	.318	2174	.570	24,6	.87794	.135	.003015	.002877	3,3136
Br. II	11754	3317	.282	1944	.586	21,6	.86501	.141	.003384	.003200	3,258
Säll.	11891	3434	.289	1993	.580	22,3	.86763	.137	.003289	.002917	3,165
VD	11729	2989	.255	1654	.553	19,5	.85409	.162	.004373	.004149	3,522
Satir	11760	3395	.289	2007	.591	22,1	.86744	.154	.004314	.004091	3,727
Kärl.	11305	2593	.229	1387	.535	17,2	.84223	.163	.004558	.004260	3,324
BE I	11772	3439	.292	2082	.605	22,4	.86872	.147	.003552	.003346	3,392
BE II	11778	3280	.278	1883	.574	21,4	.86362	.149	.003286	.003078	3,177
Ps. I	11835	2774	.234	1505	.543	18,0	.84531	.165	.003898	.003703	3,205
Ps. II	11565	2440	.211	1266	.519	.16,0	.83369	.174	.004379	.004135	3,176
AD	11947	3173	.266	1780	.561	20,5	.85875	.154	.003670	.003439	3,309

c. Författare

	N	V	V/N	V_1	V_1/V	R	V^{log}/N^{log}	C	K	V^2 -m	V_x
Stier.	12234	3904	.319	2397	.614	25,0	.87864	.124	.003286	.003110	3,484
Speg.	11344	2832	.250	1586	.560	18,8	.85137	.165	.004695	.004717	3,537
Holm.	11642	2887	.248	1598	.554	18,9	.85106	.162	.004425	.004164	3,467
Dalin	11781	2900	.246	1554	.536	18,9	.85047	.146	.003303	.003068	2,983
Nord.	11985	2946	.246	1500	.509	19,0	.85059	.131	.02757	.002490	2,708

Tab. A 1.100a-c. De olika ordklassernas andel i procent av vokabulären i de olika grupperna inom de olika textkategorierna

a. Perioder

	V	Formord	Subst.	Adj.	Verb	Adverb	Egenn.	Övrigt
I	3021	6,62	36,84	1625	23,40	8,64	4,67	3,54
II	3574	6,18	39,06	18,97	21,32	8,06	3,58	2,83
III	3939	6,27	37,70	19,57	20,80	8,89	4,29	2,48
IV:1	3678	6,23	40,07	17,91	21,88	8,49	3,13	2,29
IV:2	3506	6,25	39,33	17,68	22,25	9,36	2,85	2,34
V	3417	6,50	39,24	15,45	22,33	9,34	3,31	3,72
VI	3437	6,17	42,29	15,30	22,60	8,32	1,98	3,34
VII	3294	5,40	42,41	16,39	23,38	6,41	3,19	2,82

b. Genrer

	V	Formord	Subst.	Adj.	Verb	Adverb	Egenn.	Övrigt
VE	3476	5,05	40,22	19,50	21,03	6,61	4,06	1,62
Paneg.	3400	5,82	39,59	18,81	22,13	8,26	2,85	2,53
Gravd.I	3354	6,50	40,22	17,08	20,63	8,80	3,94	2,83
Gravd.II	3550	6,76	38,08	18,03	21,07	9,80	3,10	3,15
Bröll.I	3849	6,05	41,39	18,00	20,68	8,39	2,70	2,78
Bröll.II	3559	6,72	39,22	15,82	20,85	9,95	4,16	3,29
Sällsk.	3641	5,85	40,51	14,91	22,55	8,05	4,50	3,63
VD	3201	6,65	37,64	15,81	24,34	9,93	1,97	3,66
Satir	3608	5,93	41,16	16,21	21,34	8,65	3,49	3,16
Kärl.	2787	6,96	36,42	16,33	25,01	10,08	3,05	2,15
BE I	3666	6,19	38,43	18,06	22,72	9,41	2,73	2,45
BE II	3448	6,29	39,33	17,26	23,98	7,92	2,84	2,38
Psalm I	2979	6,92	37,03	15,81	25,98	9,26	1,85	3,16
Psalm II	2643	7,83	34,47	16,16	28,19	10,06	0,95	2,35
AD	3394	6,54	38,51	16,00	22,80	9,52	3,06	3,57

c. Författare

Stiernh.	4130	5,47	41,45	23,39	19,03	6,37	2,69	1,53
Spegel	3048	7,05	36,50	16,14	25,61	9,90	2,69	2,10
Holmstr.	3080	6,27	39,48	17,37	23,28	9,16	1,79	2,66
Dalin	3071	5,57	42,62	14,62	22,63	7,23	3,58	3,74
Nordenf.	3107	5,18	42,29	16,67	22,56	7,69	3,48	2,12

Tab. A 1.101a-c. V/N i de olika ordklasserna i grupperna inom de olika textkategorierna

a. Perioder

	Formord	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	Övrigt
I	.025	.268	.349	.170	.157	.416	.329
II	.027	.347	.420	.195	.180	.424	.457
III	.031	.342	.478	.229	.197	.549	.326
IV:1	.028	.353	.427	.213	.182	.587	.315

IV:2	.026	.350	.425	.196	.181	.493	.263
V	.027	.347	.417	.183	.170	.516	.413
VI	.026	.326	.424	.194	.179	.370	.389
VII	.022	.294	.372	.204	.147	.471	.350

b. Genrer

	Formord	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	Övrigt
VE	.025	.284	.420	.218	.176	.248	.363
Paneg.	.025	.270	.360	.224	.206	.306	.350
Gravd. I	.027	.309	.365	.192	.167	.559	.403
Gravd. II	.029	.307	.431	.202	.199	.598	.313
Bröll. I	.029	.364	.444	.206	.187	.575	.351
Bröll. II	.029	.354	.389	.191	.189	.519	.347
Sällsk.	.029	.348	.381	.208	.176	.617	.392
VD	.026	.302	.402	.185	.170	.768	.355
Satir	.026	.401	.421	.181	.161	.643	.423
Kärleksp.	.022	.271	.351	.170	.161	.462	.242
BE I	.028	.341	.467	.210	.198	.386	.345
BE II	.026	.377	.439	.203	.196	.241	.332
Psalm I	.025	.255	.387	.186	.180	.221	.282
Psalm II	.025	.223	.350	.180	.175	.097	.174
AD	.028	.297	.429	.200	.185	.343	.314

c. Författare

	Formord	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	Övrigt
Stiernh.	.029	.344	.468	.225	.215	.378	.346
Spegel	.025	.310	.394	.182	.168	.466	.268
Holmstr.	.023	.332	.384	.169	.142	.495	.366
Dalin	.021	.285	.344	.184	.147	.435	.329
Nordenfl.	.020	.269	.313	.192	.172	.505	.332

Tab. A 1.102a-c. De olika ordklassernas andel i procent av de lågfrekventa orden i de olika textkategorierna

a. Periodgrupperna

		Summa	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	Övr.
I	V_1	1555	3,69	37,50	18,46	22,64	7,97	6,17	4,37
	V_2	460	3,26	38,70	17,39	25,65	8,26	4,56	2,17
	V_{3-5}	499	8,82	39,08	14,63	24,85	8,62	2,61	2,40
II	V_1	2006	2,64	39,93	22,38	20,54	6,93	4,39	2,69
	V_2	553	3,80	44,67	16,27	20,98	8,32	2,71	3,25
	V_{3-5}	501	5,99	36,93	17,17	24,95	9,78	2,40	2,79
III	V_1	2331	2,49	38,35	22,74	20,68	8,02	5,06	2,68
	V_2	577	6,59	36,22	18,37	23,57	8,67	3,99	2,60
	V_{3-5}	513	7,60	41,52	16,57	20,47	9,16	3,70	0,97

IV:1	V_1	2135	2,62	41,92	20,37	20,42	8,10	4,07	2,48
	V_2	543	4,79	41,06	14,55	26,52	7,73	2,76	2,59
	V_{3-5}	514	7,20	40,08	16,34	24,12	8,56	1,75	1,95
IV:2	V_1	1978	2,17	42,42	19,67	20,12	9,30	3,64	2,68
	V_2	518	5,02	39,58	17,57	26,25	7,53	2,32	1,74
	V_{3-5}	511	7,24	36,79	17,81	27,20	7,63	1,76	1,57
V	V_1	1861	2,85	42,40	16,55	20,85	8,11	4,14	5,10
	V_2	523	3,82	38,43	17,40	24,28	8,99	4,59	2,49
	V_{3-5}	532	6,77	36,84	16,35	25,75	10,90	1,13	2,26
VI	V_1	1887	2,65	46,10	16,80	19,93	7,90	2,38	4,24
	V_2	522	2,11	41,95	17,43	26,82	8,81	1,72	1,15
	V_{3-5}	503	6,76	39,17	13,12	29,03	7,36	1,19	3,38
VII	V_1	1869	2,13	44,76	18,65	21,73	5,51	4,26	2,96
	V_2	491	2,04	42,36	15,48	27,29	6,72	2,24	3,87
	V_{3-5}	529	4,91	38,37	16,64	27,98	6,81	2,46	2,84

b. genregrupperna

		Summa	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	Övr.
VE	V_1	1810	2,54	41,88	22,65	20,17	6,13	4,75	1,88
	V_2	570	4,21	39,82	21,58	21,40	8,07	3,16	1,75
	V_{3-5}	538	3,90	42,01	17,84	25,84	5,76	3,53	1,12
Paneg.	V_1	1789	2,18	39,52	22,14	21,13	8,50	3,58	2,96
	V_2	517	2,90	39,65	17,02	26,50	8,51	2,90	2,51
	V_{3-5}	557	5,57	44,17	14,54	26,03	6,82	1,08	0,72
Gravd. I	V_1	1798	2,50	42,72	18,63	19,58	7,95	5,39	3,83
	V_2	510	5,49	39,41	17,65	22,55	9,02	2,16	3,73
	V_{3-5}	539	6,49	41,19	16,51	22,45	8,53	2,97	1,86
Gravd.II	V_1	2037	2,85	40,21	21,06	19,78	8,59	4,03	3,49
	V_2	504	5,36	35,71	17,46	23,81	11,11	3,57	2,98
	V_{3-5}	504	8,33	37,90	13,49	24,80	11,51	1,98	2,38
Bröll. I	V_1	2235	2,73	43,98	20,63	18,48	7,87	3,36	2,95
	V_2	584	3,25	42,81	17,12	25,34	6,85	2,40	2,40
	V_{3-5}	520	6,15	37,50	15,77	26,35	9,04	1,92	3,27
Bröll.II	V_1	2000	2,80	43,20	17,45	19,25	8,75	4,95	3,60
	V_2	537	3,91	36,69	16,20	24,95	10,61	4,28	2,98
	V_{3-5}	519	7,13	38,92	13,68	23,31	10,40	3,66	2,50
Sällsk.	V_1	2046	2,59	42,33	16,37	20,63	7,67	5,91	4,50
	V_2	534	3,75	39,89	14,42	27,72	6,74	4,49	3,00

	V_{3-5}	535	6,54	41,12	14,21	25,23	7,48	2,62	2,80
VD	V_1	1704	2,93	38,56	18,19	23,00	10,04	3,05	4,23
	V_2	528	2,97	39,58	16,10	27,46	9,47	1,14	2,27
	V_{3-5}	487	5,95	39,43	14,58	27,72	8,01	1,03	3,29
Satir	V_1	2045	1,86	43,86	18,04	19,66	8,31	4,40	3,86
	V_2	556	4,32	40,11	15,11	27,16	6,47	4,14	2,52
	V_{3-5}	527	6,64	42,88	16,13	21,25	7,40	2,09	2,85
Kärl.	V_1	1428	2,87	37,96	19,05	24,58	9,17	4,13	2,38
	V_2	394	4,06	42,13	13,45	24,11	12,46	1,52	2,28
	V_{3-5}	473	4,65	36,58	15,64	29,81	8,88	2,75	1,90
BE I	V_1	2133	2,39	39,62	21,00	21,71	9,24	3,23	2,81
	V_2	538	5,20	39,41	16,17	24,16	9,67	2,60	2,79
	V_{3-5}	507	6,31	40,43	15,38	26,43	9,27	0,99	1,18
BE II	V_1	1925	2,18	41,25	19,95	20,94	9,19	3,74	2,75
	V_2	574	4,01	38,33	16,03	28,75	9,06	1,40	2,44
	V_{3-5}	504	8,13	35,52	13,69	30,73	8,93	1,39	1,39
Psalm I	V_1	1550	2,90	40,32	18,19	23,81	8,84	2,06	3,87
	V_2	452	4,65	32,30	16,81	30,75	10,40	2,88	2,21
	V_{3-5}	495	7,88	35,96	12,73	30,91	8,08	1,21	3,23
Psalm II	V_1	1311	3,43	36,69	19,53	26,16	10,53	1,14	2,52
	V_2	400	6,00	35,00	16,25	33,25	6,75	0,25	2,50
	V_{3-5}	464	7,33	31,25	12,93	32,76	11,42	0,86	3,45
AD	V_1	1821	2,25	41,35	18,89	21,64	8,51	3,46	3,90
	V_2	555	5,05	35,32	14,95	26,67	10,45	3,42	4,14
	V_{3-5}	523	7,65	38,81	13,00	25,81	9,56	2,49	2,68

c. författargrupperna

		Summa	Form.	Subst.	Adj.	Verb	Adv.	Egenn.	Övr.
Stiernh.	V_1	2450	2,16	41,47	26,65	18,69	6,41	3,22	1,39
	V_2	610	3,11	44,26	23,93	20,16	4,59	1,48	2,46
	V_{3-5}	545	6,24	43,12	19,27	24,77	9,17	1,10	1,28
Spegel	V_1	1630	2,70	38,34	19,26	24,17	9,14	3,62	2,76
	V_2	463	4,11	38,23	14,90	27,65	11,45	2,81	0,86
	V_{3-5}	467	8,57	35,55	13,28	31,26	9,21	0,86	1,28
Holmstr	V_1	1641	2,62	43,27	19,87	21,15	7,86	2,13	3,11
	V_2	453	3,09	39,74	15,23	27,37	9,27	1,99	3,31
	V_{3-5}	484	4,55	36,98	17,36	28,31	9,30	1,86	1,65
Dalin	V_1	1583	1,83	45,17	16,11	21,54	6,32	4,61	4,42
	V_2	471	4,03	44,57	16,14	23,99	6,37	2,97	2,12
	V_{3-5}	488	4,10	38,93	13,73	27,66	8,61	3,07	3,89
Nord.	V_1	1522	1,45	44,42	17,67	21,29	7,49	5,12	2,56
	V_2	481	2,08	44,91	17,05	24,12	7,07	2,91	1,87
	V_{3-5}	535	4,30	41,50	16,64	25,79	8,22	1,50	2,06

Tab. A 1.103a-c. Vokabulärens storlek, rikedom, spridning på frekvensklasser och koncentration i fyra ordklasser i de olika grupperna inom de olika textkategorierna

a. Perioder

	N	V	V/N	V_1	V_1/V	R	V^{log}/N^{log}	C	K	V^2 -m	V_x
I S	4163	1114	.268	580	.521	12,21	.84182	.158	.004838	.004838	2,17
Av	1406	491	.349	287	.585	9,26	.85486	.235	.008832	.007509	1,92
Vb	4168	708	.170	352	.497	7,75	.78732	.317	.023025	.022012	3,95
Ab	1658	261	.157	124	.475	4,53	.76937	.380	.030262	.027038	2,66
II S	4028	1396	.347	801	.574	15,55	.87234	.141	.002483	.002015	1,68
Av	1615	678	.420	449	.662	11,93	.88251	.201	.006157	.005301	1,59
Vb	3911	762	.195	412	.541	8,62	.80226	.303	.023869	.022791	4,17
Ab	1600	288	.180	139	.483	5,09	.76757	.364	.024278	.021394	2,48
III S	4339	1485	.342	894	.602	15,94	.87198	.143	.002592	.002253	1,83
Av	1612	771	.478	530	.687	13,58	.90013	.172	.004165	.003582	1,66
Vb	3576	819	.229	482	.589	9,68	.81986	.295	.020808	.019884	4,04
Ab	1775	350	.197	187	.534	5,87	.78298	.344	.025421	.021714	2,76
IV:1S	4172	1473	.353	895	.608	16,13	.87511	.154	.003049	.002611	1,96
Av	1540	658	.427	435	.661	11,86	.88414	.189	.004998	.004129	1,65
Vb	3769	804	.213	436	.542	9,26	.81238	.292	.021788	.020804	4,09
Ab	1718	312	.182	173	.544	5,32	.77099	.371	.031901	.029284	3,02
IV:2 S	3933	1377	.350	839	.609	15,52	.87321	.157	.002975	.002505	1,86
Av	1438	620	.425	389	.627	11,48	.88262	.192	.004611	.003660	1,51
Vb	3989	780	.196	398	.510	8,73	.80317	.298	.021515	.020484	4,00
Ab	1808	328	.181	184	.561	5,45	.77240	.361	.032980	.030470	3,16
V S	3865	1341	.347	789	.588	15,25	.87184	.150	.002881	.002524	1,84
Av	1267	528	.417	308	.583	10,49	.87748	.200	.005600	.004482	1,54
Vb	4180	763	.183	388	.509	8,34	.79602	.305	.020405	.019382	3,85
Ab	1877	319	.170	151	.473	5,21	.76487	.359	.033205	.030603	3,12
VI S	4456	1454	.326	870	.598	15,40	.86671	.163	.003492	.003025	2,10
Av	1239	526	.425	317	.603	10,57	.87970	.196	.004078	,002983	1,25
Vb	4005	777	.194	376	.484	8,68	.80231	.288	.018219	.017321	3,67
Ab	1598	286	.179	149	.521	5,06	.76676	.373	.035842	.034863	3,16
VII S	4753	1397	.294	756	.541	14,33	.85538	.138	.002524	.002019	1,68
Av	1452	540	.372	315	.583	10,02	.86414	.198	.004463	.003290	1,33
Vb	3766	770	.204	367	.477	8,87	.89721	.268	.015750	.014308	3,32
Ab	1434	211	.147	93	.441	3,94	.73634	.400	.039765	.035754	2,75

b. Genrer

	N	V	V/N	V_1	V_1/V	R	V^{log}/N^{log}	C	K	V^2 -m	V_x
VE S	4995	1417	.284	758	.537	14,18	.85206	.148	.002632	.002217	1,77
Av	1637	687	.420	410	.597	12,01	.88267	.178	.004143	.003298	1,51
Vb	3397	741	.218	365	.493	8,99	.81273	.255	.014045	.012992	3,10
Ab	1327	233	.176	111	.476	4,52	.75807	.393	.032073	.028537	2,58
Pan. S	4985	1347	.270	707	.525	13,49	.84631	.175	.003627	.003086	2,04
Av	1777	640	.360	396	.619	10,74	.86352	.209	.009133	.007824	2,24
Vb	3362	753	.224	378	.502	9,18	.81574	.277	.017783	.016743	3,55

Ab	1366	281	.206	152	.541	5,38	.78097	.300	.030561	.027737	2,79
Gr.I S	4370	1349	.309	768	.569	14,43	.85978	.167	.003765	.003336	2,12
Av	1572	375	.365	335	.585	10,22	.86288	.216	.005405	.004297	1,57
Vb	3613	692	.192	352	.509	8,14	.79826	.301	.024798	.023632	4,04
Ab	1767	295	.167	143	.485	4,96	.76059	.369	.034434	.031609	3,05
Gr.II S	4375	1344	.307	819	.609	14,37	.85922	.178	.004396	.003919	2,30
Av	1489	642	.431	429	.668	11,76	.88485	.202	.005145	.004261	1,65
Vb	3695	748	.202	403	.539	8,70	.80555	.298	.020562	.019538	3,82
Ab	1752	348	.199	175	.503	5,88	.78358	.336	.022900	.022060	2,68
Br.I S	4376	1593	.364	983	.617	17,03	.87947	.148	.002356	.002078	1,82
Av	1559	693	.445	461	.665	12,41	.88972	.191	.004031	.003229	1,50
Vb	3861	796	.206	413	.519	9,06	.80880	.297	.019647	.018655	3,85
Ab	1729	323	.187	176	.545	5,49	.77497	.358	.027904	.025375	2,86
Br.II S	3941	1396	.354	864	.619	15,72	.87465	.157	.002984	.002496	1,87
Av	1446	563	.389	349	.620	10,47	.87037	.220	.005650	.004552	1,60
Vb	3882	743	.191	385	.518	8,43	.79993	.306	.021395	.020707	3,92
Ab	1863	353	.189	175	.496	5,78	.77909	.339	.024612	.022332	2,81
Sä. S	4241	1475	.348	866	.587	16,02	.87355	.133	.002192	.001750	1,61
Av	1429	544	.381	335	.605	10,25	.86706	.221	.006263	.005131	1,67
Vb	3952	821	.207	422	.514	9,23	.81026	.280	.018031	.017055	3,74
Ab	1666	293	.176	157	.536	5,08	.76571	.366	.033980	.031132	3,02
VD S	3988	1205	.302	657	.545	13,49	.85565	.174	.004213	.003654	2,10
Av	1260	507	.402	310	.611	10,10	.87248	.221	.008725	.007548	1,96
Vb	4210	779	.185	392	.503	8,49	.79782	.308	.022893	.021912	4,13
Ab	1866	318	.170	171	.538	5,21	.76505	.376	.031052	.028433	3,01
Sat. S	3704	1485	.401	897	.604	17,25	.88877	.113	.001725	.001364	1,42
Av	1389	585	.421	369	.631	11,10	.88050	.199	.005201	.004279	1,58
Vb	4251	770	.181	402	.522	8,34	.79551	.318	.023602	.022536	4,17
Ab	1866	318	.170	171	.538	5,21	.76505	.376	.031052	.028433	3,01
Kär. S	3745	1015	.271	542	.534	11,73	.84133	.199	.005287	.004718	2,19
Av	1296	455	.351	272	.598	8,94	.85395	.235	.007260	.005835	1,63
Vb	4092	697	.170	351	.504	7,70	.78718	.309	.023334	.022142	3,93
Ab	1743	281	.161	131	.466	4,76	.75547	.371	.032313	.029452	2,88
BE I S	4130	1409	.341	845	.600	15,50	.87084	.160	.003778	.003301	2,16
Av	1418	662	.467	448	.677	12,43	.89503	.180	.004242	.003436	1,51
Vb	3964	833	.210	463	.556	9,36	.81171	.290	.020266	.019341	4,01
Ab	1740	345	.198	197	.571	5,85	.78314	.362	.031360	.029042	3,17
BE II S	3991	1346	.337	794	.590	15,07	.86892	.158	.003603	.003111	2,05
Av	1358	596	.439	384	.644	11,44	.88584	.194	.004969	.003666	1,48
Vb	4083	827	.203	403	.487	9,15	.80795	.290	.017150	.016200	3,66
Ab	1692	331	.196	177	.535	5,69	.78052	.353	.026353	.024005	2,82
Ps. I S	4329	1104	.255	625	.566	11,86	.83681	.213	.006340	.005764	2,52
Av	1218	471	.387	282	.599	9,54	.86628	.221	.005678	.004376	1,44
Vb	4162	774	.186	369	.477	8,48	.79815	.295	.017943	.016953	3,62
Ab	1536	276	.180	137	.496	4,98	.76604	.372	.032870	.029900	2,87
Ps. II S	4090	911	.223	481	.528	10,07	.81942	.239	.008647	.008416	2,77
Av	1221	427	.350	256	.600	8,64	.85218	.261	.009363	.007842	1,83
Vb	4130	745	.180	344	.462	8,20	.79430	.291	.018611	.017445	3,61

Ab	1511	265	.175	138	.521	4,82	.76220	.372	.032376	.029312	2,79
AD S	4402	1308	.297	753	.576	13,94	.85535	.188	.007005	.006601	2,94
Av	1265	543	.429	344	.634	10,80	.88160	.201	.005177	.004124	1,50
Vb	3861	774	.200	394	.509	8,81	.80540	.299	.019107	.018103	3,74
Ab	1744	323	.185	155	.480	5,47	.77408	.352	.027818	.025299	2,86

c. Författare

	N	V	V/N	V_1	V_1/V	R	V^{log}/N^{log}	C	K	V^2 -m	V_x
St. S	4980	1712	.344	1016	.593	17,15	.87457	.129	.002223	.001839	1,77
Av	2062	966	.468	653	.676	15,04	.90064	.160	.003597	.003046	1,72
Vb	3487	786	.225	458	.583	9,41	.81735	.299	.031388	.030502	4,90
Ab	1222	263	.215	157	.597	5,32	.78690	.373	.024024	.021441	2,37
Sp. S	3591	1113	.310	625	.562	13,13	.85691	.173	.004874	.004255	2,18
Av	1250	493	.394	314	.537	9,86	.86953	.232	.007159	.005929	1,71
Vb	4285	781	.182	394	.504	8,44	.79645	.302	.022187	.021082	4,06
Ab	1803	302	.167	149	.493	5,03	.76167	.371	.035625	.032950	3,15
Ho. S	3668	1216	.332	710	.584	14,20	.86548	.171	.003440	.002891	1,87
Av	1393	535	.384	326	.609	10,14	.87681	.288	.005129	.004000	1,46
Vb	4255	717	.169	347	.491	7,77	.78688	.316	.023849	.022692	4,03
Ab	1991	282	.142	129	.457	4,47	.78356	.379	.027637	.024595	2,63
Da. S	4592	1309	.285	715	.456	13,66	.85116	.165	.003337	.002575	1,84
Av	1304	449	.344	255	.570	8,79	.85648	.249	.008384	.006925	1,76
Vb	3772	695	.184	341	.491	8,00	.79461	.297	.019576	.018804	3,62
Ab	1515	222	.147	100	.450	4,03	.73775	.397	.040777	.036936	2,86
No. S	4889	1314	.269	676	.514	13,29	.84533	.154	.002403	.002403	1,78
Av	1657	518	.313	269	.519	9,00	.84314	.217	.005619	.004246	1,48
Vb	3642	701	.192	324	.462	8,21	.79906	.276	.018040	.017071	3,46
Ab	1388	239	.172	114	.477	4,54	.75688	.380	.034829	.031361	2,74

Tab. A 1.104a-c.Vokabulär (V), medelvokabulär (V_m) och ordgemenskapsindex ($10V_m/V$) i fyra ordklasser i de olika grupperna inom textkategorierna

a. Perioder

	Subst V	V_m	$10V_m/V$	Adj. V	V_m	$10V_m/V$	Verb V	V_m	$10V_m/V$	Adv. V	V_m	10V
I	1113	222,2	1,996	491	89,8	1,829	707	156,4	2,212	261	66,7	2,55
II	1396	246,0	1,762	678	109,0	1,608	762	161,6	2,121	288	66,1	2,29

III	1485	270,6	1,822	771	119,7	1,552	820	160,9	1,962	350	80,9	2,31
IV:1	1473	260,1	1,766	658	110,3	1,676	804	169,1	2,103	312	70,9	2,27
IV:2	1379	243,1	1,763	620	106,2	1,713	780	169,5	2,173	328	74,9	2,28
V	1341	240,5	1,793	528	90,3	1,710	763	169,5	2,221	319	79,6	2,49
VI	1454	265,8	1,828	526	90,2	1,715	777	179,3	2,308	286	67,5	2,36
VII	1397	284,7	2,038	540	102,2	1,892	770	178,6	2,319	211	56,0	2,65

b. Genrer

	Subst V	V_m	$10V_m/V$	Adj. V	V_m	$10V_m/V$	Verb V	V_m	$10V_m/V$	Adv. V	V_m	10V
VE	1417	291,3	2,056	687	118,5	1,725	741	169,3	2,285	233	55,0	2,36
Pan.	1347	281,6	2,091	640	114,7	1,792	753	160,3	2,129	281	61,9	2,20
Gr.1	1349	262,6	1,947	573	106,5	1,859	692	158,1	2,285	295	71,6	2,42
Gr.2	1352	257,4	1,904	640	108,9	1,702	748	163,7	2,189	348	81,5	2,34
Br.1	1593	280,1	1,758	693	114,2	1,648	796	168,5	2,117	323	77,2	2,39
Br.2	1396	253,8	1,818	563	101,3	1,799	742	164,0	2,210	354	83,4	2,35
Säl.	1475	273,3	1,853	543	97,0	1,786	821	179,2	2,183	293	69,7	2,37
VD	1205	230,9	1,915	506	85,8	1,696	779	169,5	2,176	318	71,4	2,24
Sat.	1485	260,2	1,752	585	100,8	1,723	770	168,5	2,188	312	81,0	2,59
Kär.	1015	206,8	2,037	455	84,5	1,857	697	166,9	2,395	281	70,2	2,49
BE 1	1409	261,6	1,857	662	108,0	1,631	833	178,9	2,148	345	73,4	2,12
BE 2	1356	249,0	1,836	595	100,6	1,691	827	184,6	2,232	273	76,4	2,81
Ps.1	1103	224,8	2,038	471	86,5	1,837	774	175,3	2,265	276	65,4	2,37
Ps.2	911	203,8	2,237	427	80,2	1,878	745	179,2	2,405	266	66,0	2,48
AD	1306	250,6	1,918	543	93,8	1,727	774	166,3	2,148	322	75,4	2,34

c. Författare

	Subst V	V_m	$10V_m/V$	Adj. V	V_m	$10V_m/V$	Verb V	V_m	$10V_m/V$	Adv. V	V_m	10V
St.	1712	344,3	2,011	966	157,0	1,625	786	161,8	2,057	263	56,3	2,13
Sp.	1109	214,6	1,935	493	89,7	1,819	782	179,0	2,289	302	75,7	2,50
Ho.	1216	217,9	1,792	535	94,3	1,763	717	167,5	2,336	282	78,8	2,79
Da.	1308	274,5	2,099	449	88,1	1,962	695	168,2	2,420	222	60,7	2,73
No.	1314	280,0	2,131	518	105,6	2,039	701	168,4	2,402	239	60,8	2,54

Anm. Hos Stiernhielm grundar sig måttet V_m på fyra texter

Tab. A 1.105. Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa substantiven i de olika periodgrupperna. Nedre gräns: F^{mod} = 20,0
a. Period I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	171	10	133,0
2.	man	56	10	47,3
3.	wärld	55	9	42,7
4.	tid	54	10	41,4

5.	hand	54	9	38,6
6.	herre	47	10	35,8
7.	hiärta	50	10	35,5
8.	sorg	46	9	32,7
9.	död	52	8	32,4
10.	dag	40	9	30,3
11.	ord	39	10	29,3
12.	jord	34	9	24,3
13.	år	30	9	23,2
14.	land	32	8	21,9
15.	nöd	34	8	21,7

b. Period II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	66	9	47,1
2.	hiärta	51	10	40,7
3.	tid	43	10	33,0
4.	sorg	35	10	27,7
5.	kärlek	48	7	25,5
6.	dag	38	7	24,4
7.	dygd	29	9	23,1
8.	sinne	29	9	20,7
9.	herre	42	6	20,6
10.	ära	25	10	20,4
11.	hand	30	8	20,0
12.	wärld	30	8	20,0

c. Period III

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	85	9	52,6
2.	tid	64	10	49,3
3.	hiärta	55	10	42,1
4.	wärld	49	10	37,0
5.	himmel	46	9	31,9
6.	man	44	9	28,9
7.	lust	37	9	28,6
8.	hand	36	10	26,8
9.	dag	34	9	26,5
10.	siäl	35	9	25,4
11.	herre	31	9	23,3
12.	sinne	29	9	21,5

d. Period IV:1

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	95	9	61,1
2.	jord	57	9	41,9
3.	wärld	56	10	40,4
4.	himmel	54	9	39,6
5.	död	46	8	34,8
6.	dag	47	10	34,1
7.	hiärta	51	9	34,0
8.	tid	42	10	33,7
9.	hand	35	10	29,2
10.	siäl	38	9	29,1
11.	öga	33	10	26,7
12.	lif	30	9	22,9
13.	lius	36	8	20,3

e. Period IV:2

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	80	10	44,1
2.	hiärta	53	10	40,5
3.	wärld	48	9	32,7
4.	tid	44	9	32,3
5.	himmel	39	9	30,6
6.	dag	40	9	30,5
7.	hand	37	9	29,7
8.	död	40	5	25,9
9.	lif	34	9	25,0
10.	herre	35	9	24,9
11.	siäl	35	8	23,3
12.	man	36	8	22,8
13.	jord	27	10	22,8
14.	lust	30	9	21,0

f. Period V

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	102	7	68,9
2.	wärld	52	9	39,6
3.	tid	52	9	30,6
4.	siäl	42	7	29,1
5.	dag	38	10	27,2
6.	hiärta	32	10	24,7

g. Period VI

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	122	9	95,0
2.	hiärta	94	10	67,6
3.	wärld	57	9	43,6
4.	himmel	46	9	35,0
5.	siäl	46	8	34,1
6.	dag	43	9	33,6
7.	ord	41	10	32,9
8.	tid	35	10	30,7
9.	död	49	8	29,3
10.	kärlek	43	10	27,0
11.	herre	36	7	27,0
12.	jord	35	10	25,5
13.	lif	31	10	25,5
14.	nåd	31	8	21,8
15.	wän	25	9	20,5

h. Period VII

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	hiärta	90	10	70,6
2.	dygd	59	8	39,4
3.	wärld	52	10	38,9
4.	himmel	42	9	29,8
5.	hand	37	8	28,4
6.	dag	34	9	27,0
7.	tid	38	9	26,6
8.	gud	37	9	26,2
9.	jord	36	7	26,0
10.	lif	33	9	24,7
11.	kärlek	35	9	23,4
12.	natur	35	9	23,3
13.	nöje	30	8	22,1
14.	sol	28	8	22,1
15.	nåd	31	7	20,4
16.	lycka	26	9	20,0

Tab. A 1.106. Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa adjektiven i de olika periodgrupperna. Nedre gräns: F^{mod} = 10,0

a. Period I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	84	10	68,0

2.	god	47	9	35,1
3.	skön	30	8	19,7
4.	kär	31	7	19,4
5.	hög	27	10	18,2
6.	stark	18	8	12,1
7.	klar	16	6	10,8
8.	röd	17	6	10,0
9.	ren	14	8	10,0

b. Period II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	73	10	51,8
2.	hög	43	9	35,4
3.	god	34	10	27,1
4.	kär	42	6	26,7
5.	ädel	27	7	19,1
6.	skön	18	9	14,4
7.	liuflig	19	8	13,7
8.	liten	18	8	13,3
9.	ringa	15	7	10,2

c. Period III

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	58	10	48,8
2.	god	40	9	20,7
3.	hög	29	9	20,1
4.	skön	16	8	12,3
5.	kär	18	6	11,2
6.	slik	18	5	10,9

d. Period IV:1

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	69	10	58,0
2.	hög	32	9	24,0
3.	hel	20	9	16,1
4.	god	19	8	13,0
5.	ewig	17	6	11,4
6.	egen	15	7	10,0

e. Period IV:2

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	54	10	42,2
2.	hög	22	9	17,1
3.	hård	24	7	15,5
4.	hel	19	10	15,2
5.	liten	19	9	13,5

6.	god	20	7	13,3
7.	ädel	18	6	12,1
8.	rätt	17	6	11,2
9.	kär	15	8	10,5

f. Period V

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	57	9	42,9
2.	god	27	8	21,2
3.	ewig	29	6	17,9
4.	hel	16	9	12,3
5.	dyr	18	6	10,3
6.	kär	13	8	10,3
7.	hög	14	8	10,0

g. Period VI

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	33	9	24,0
2.	hög	19	7	13,1
3.	hel	16	8	12,0
4.	egen	21	8	11,4
5.	kär	14	9	10,0

h. Period VII

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	40	9	27,6
2.	hög	29	8	21,0
3.	säll	23	8	17,2
4.	kär	24	9	15,1
5.	ny	15	7	11,6
6.	liuf	15	7	11,0
7.	fri	14	8	10,6
8.	mörk	16	6	10,4
9.	god	14	7	10,3

Tab. A 1.107. Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa verben i de olika periodgrupperna. Nedre gräns: F^{mod} = 20,0

a. Period I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}

1.	wara	468	10	439,3
2.	hafwa	197	10	172,1
3.	willia	140	10	122,2
4.	skola	140	10	113,8
5.	kunna	112	10	92,9
6.	göra	105	10	91,0
7.	blifwa	101	10	86,4
8.	få	86	10	71,0
9.	gå	81	10	65,5
10.	låta	106	10	59,0
11.	månde	71	10	53,2
12.	stå	67	10	52,2
13.	gifwa	66	10	51,9
14.	se	58	10	47,9
15.	komma	54	10	45,3
16.	säja	59	8	32,1
17.	må	42	10	31,9
18.	weta	34	9	25,2
19.	höra	36	9	24,8
20.	taga	27	9	20,2

b. Period II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	457	10	407,2
2.	hafwa	219	10	186,0
3.	skola	140	10	111,0
4.	willia	110	10	98,1
5.	kunna	128	10	95,7
6.	se	98	10	84,7
7.	göra	77	10	62,9
8.	blifwa	73	10	58,5
9.	gifwa	63	10	53,7
10.	komma	61	10	49,1
11.	må	46	10	39,5
12.	låta	46	10	39,1
13.	gå	47	9	38,8
14.	få	49	9	35,6
15.	måste	44	10	35,4
16.	stå	44	10	31,9
17.	säja	42	9	31,1
18.	finna	33	10	26,7
19.	månde	39	7	25,1
20.	höra	31	9	22,4
21.	föra	28	9	20,7
22.	taga	26	9	20,2

c. Period III

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	365	10	332,0
2.	hafwa	225	10	205,6
3.	kunna	107	10	90,0
4.	blifwa	103	10	88,9
5.	willia	100	10	82,6
6.	skola	100	10	80,2
7.	se	64	10	54,5
8.	gå	65	10	54,0
9.	göra	65	10	51,0
10.	få	56	10	47,3
11.	gifwa	52	10	42,4
12.	komma	40	10	30,8
13.	hålla	42	10	30,3
14.	weta	39	8	28,5
15.	stå	35	10	28,5
16.	måste	38	10	27,8
17.	bära	36	9	27,2
18.	höra	31	9	24,8
19.	taga	31	10	24,4
20.	säja	35	8	22,0
21.	låta	28	8	20,9

d. Period IV:1

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	401	10	372,2
2.	hafwa	258	10	226,9
3.	Se	107	10	94,5
4.	kunna	97	10	83,8
5.	willia	95	10	78,9
6.	blifwa	82	10	70,5
7.	skola	82	10	68,0
8.	gå	67	10	56,6
9.	få	63	10	50,5
10.	göra	49	10	43,3
11.	stå	48	10	42,5
12.	taga	50	10	40,7
13.	måste	50	9	38,2
14.	gifwa	48	8	37,6
15.	weta	43	10	34,3
16.	låta	44	9	32,4
17.	komma	34	9	27,8
18.	höra	30	10	24,8
19.	säja	28	9	22,3
20.	bära	30	10	21,7

e. Period IV:2

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	404	10	362,8
2.	hafwa	260	10	232,2
3.	kunna	120	10	104,4
4.	skola	135	10	104,3
5.	se	105	10	90,1
6.	blifwa	105	10	83,4
7.	willia	90	10	76,3
8.	få	91	10	68,2
9.	gå	75	10	66,8
10.	göra	70	10	60,8
11.	taga	59	10	44,5
12.	gifwa	53	10	43,7
13.	måste	56	8	38,6
14.	stå	42	10	34,1
15.	må	40	9	32,4
16.	låta	37	9	27,6
17.	weta	34	9	26,1
18.	bära	34	9	25,8
19.	komma	28	8	20,8
20.	föra	26	10	20,2

f. Period V

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	402	10	353,1
2.	hafwa	239	10	210,8
3.	kunna	144	10	116,3
4.	blifwa	132	10	114,3
5.	skola	127	10	109,3
6.	få	120	10	99,7
7.	willia	108	10	92,2
8.	göra	94	10	78,5
9.	se	87	10	73,9
10.	gå	75	10	58,7
11.	gifwa	67	10	58,2
12.	må	50	10	42,9
13.	komma	49	9	38,8
14.	stå	47	9	38,6
15.	taga	43	10	36,5
16.	höra	39	10	33,3
17.	weta	40	10	31,6
18.	låta	50	8	31,5
19.	måste	39	10	29,4
20.	finna	33	10	22,6
21.	bära	29	8	22,6

g. Period VI

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	368	10	332,6
2.	hafwa	225	10	205,5
3.	se	107	10	93,4
4.	skola	113	10	92,1
5.	kunna	111	10	88,6
6.	blifwa	102	10	88,3
7.	få	93	10	82,9
8.	gå	80	10	67,9
9.	göra	77	10	66,3
10.	willia	65	10	53,1
11.	gifwa	63	10	51,9
12.	weta	55	10	46,8
13.	stå	46	10	36,7
14.	låta	63	9	34,7
15.	bära	46	8	32,6
16.	taga	39	10	30,0
17.	komma	36	10	27,2
18.	böra	33	9	26,0
19.	säja	31	9	24,5
20.	må	29	9	22,8
21.	höra	31	10	22,1

h. Period VII

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	336	10	308,7
2.	hafwa	143	10	126,7
3.	kunna	116	10	99,5
4.	blifwa	107	10	95,6
5.	se	103	10	90,1
6.	få	106	10	88,8
7.	göra	77	10	67,6
8.	gifwa	69	10	58,0
9.	gå	61	9	48,8
10.	willia	54	10	46,2
11.	skola	55	9	41,1
12.	bära	38	10	32,5
13.	finna	39	10	32,3
14.	taga	42	10	29,5
15.	höra	37	9	29,1
16.	låta	35	9	25,1
17.	weta	30	9	23,9
18.	böra	33	10	23,2
19.	röra	29	10	23,1
20.	draga	27	10	22,3
21.	stå	32	9	21,8

Tab. A 1.I.108 Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa adverben i de olika periodgrupperna. Nedre gräns: F^{mod} = 10,0

a. Period I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	183	10	155,2
2.	nu	130	10	101,4
3.	här	83	8	58,5
4.	där	77	10	57,1
5.	och	67	10	53,8
6.	wäl	62	10	50,6
7.	mera	35	10	30,0
8.	rätt	35	9	27,2
9.	aldrig	30	8	23,5
10.	upp	27	9	21,0
11.	fast	25	8	19,4
12.	icke	22	8	16,3
13.	ty	24	8	15,7
14.	wisst	21	9	15,3
15.	ned	21	8	15,3
16.	bort	20	8	15,3
17.	allena	18	10	14,8
18.	snart	21	9	14,6
19.	neder	18	7	12,1
20.	igen	17	7	11,4
21.	förr	16	8	11,0
22.	ut	14	7	10,9
23.	in	18	6	10,7

b. Period II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	147	19	106,3
2.	nu	102	10	79,1
3.	och	76	10	57,0
4.	här	72	10	51,1
5.	mera	65	10	50,8
6.	där	46	10	37,4
7.	intet	44	8	29,5

8.	icke	37	7	27,0
9.	wäl	30	9	20,1
10.	upp	26	9	18,5
11.	snart	25	6	17,4
12.	huru	21	7	15,5
13.	alltid	23	7	14,3
14.	fast	35	5	14,2
15.	allena	20	8	14,2
16.	bort	20	7	13,7
17.	straxt	17	8	12,5
18.	fram	17	7	12,5
19.	ut	16	8	11,7
20.	aldrig	19	6	11,3
21.	igen	17	6	10,7
22.	heller	15	7	10,7
23.	an	19	5	10,6
24.	därtill	16	7	10,6
25.	rätt	16	7	10,6

c. Period III

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	201	10	175,9
2.	nu	104	10	86,0
3.	mera	81	9	65,6
4.	där	70	10	54,3
5.	och	45	10	37,7
6.	wäl	48	9	37,3
7.	rätt	39	10	28,4
8.	huru	36	10	27,9
9.	här	32	10	26,7
10.	aldrig	31	9	22,5
11.	upp	28	10	21,7
12.	först	22	9	17,3
13.	ty	22	8	16,1
14.	ut	21	8	15,7
15.	an	22	7	14,7
16.	fram	21	8	14,6
17.	igen	16	9	13,3
18.	fast	20	6	13,0
19.	intet	18	8	12,1
20.	alltid	16	8	11,5
21.	icke	14	9	10,6
22.	likwäl	14	7	10,0

d. Period IV:1

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	216	10	188,9
2.	nu	108	10	91,8
3.	mera	91	10	77,7
4.	och	73	10	58,2
5.	där	71	9	51,0
6.	här	71	10	46,0
7.	wäl	44	9	34,1
8.	upp	37	10	27,9
9.	huru	36	9	27,4
10.	förr	34	9	22,3
11.	aldrig	25	9	18,6
12.	städse	23	10	16,2
13.	fram	20	7	14,4
14.	ut	16	8	12,3
15.	neder	18	7	11,4
16.	bort	14	8	11,3
17.	alltid	18	6	11,2
18.	mycket	17	7	11,2
19.	icke	18	7	10,9
20.	högt	14	8	10,9
21.	ty	15	7	10,5
22.	ned	16	8	10,4
23.	fast	17	6	10,0

e. Period IV:2

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	249	10	220,1
2.	nu	111	10	88,2
3.	mera	73	10	61,6
4.	huru	73	9	55,0
5.	där	67	9	49,7
6.	här	61	10	48,8
7.	och	47	10	40,3
8.	wäl	50	9	37,4
9.	intet	46	8	30,2
10.	snart	29	9	21,6
11.	aldrig	24	9	18,0
12.	rätt	26	7	17,8
13.	först	20	10	16,1
14.	upp	23	8	15,4
15.	bort	16	9	12,3
16.	ut	18	6	11,7
17.	ty	15	7	10,0
18.	alltför	16	6	10,0

f. Period V

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	265	10	241,7
2.	wäl	77	10	65,0
3.	mera	74	9	61,9
4.	nu	74	10	60,4
5.	och	65	10	58,0
6.	där	97	9	51,8
7.	huru	57	10	50,3
8.	här	61	9	42,5
9.	upp	35	9	27,1
10.	aldrig	29	9	20,4
11.	ju	21	9	16,9
12.	snart	21	9	15,5
13.	icke	20	9	15,5
14.	ut	20	9	15,5
15.	intet	24	6	15,0
16.	rätt	22	9	14,9
17.	fram	17	9	14,0
18.	nog	18	6	12,1
19.	mycket	17	7	12,0
20.	alltid	15	7	10,5
21.	förr	13	9	10,4
22.	an	18	6	10,3
23.	först	14	7	10,3
24.	länge	15	7	10,0

g. Period VI

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	237	10	222,9
2.	nu	92	9	72,3
3.	där	75	10	57,9
4.	huru	65	9	53,1
5.	mera	57	10	48,3
6.	och	44	10	34,8
7.	bort	33	10	26,7
8.	här	32	10	26,1
9.	ju	29	9	21,6
10.	ut	26	10	21,0
11.	aldrig	53	8	20,5
12.	wäl	24	8	18,6
13.	upp	23	9	16,7
14.	icke	22	8	15,5
15.	ty	19	7	13,5
16.	intet	17	7	10,7
17.	fram	15	6	10,5
18.	förr	15	6	10,0

h. Period VII

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	218	10	188,9
2.	nu	93	10	78,4
3.	här	64	10	55,7
4.	mera	68	10	55,5
5.	där	72	10	54,8
6.	upp	42	10	34,6
7.	huru	35	10	27,4
8.	wäl	31	8	22,8
9.	aldrig	28	9	21,0
10.	fram	28	8	19,5
11.	och	25	8	19,0
12.	icke	27	6	16,1
13.	snart	17	8	12,8
14.	ju	25	7	12,7
15.	ut	15	9	11,9
16.	bort	19	5	10,5
17.	rätt	16	6	10,2

Tab. A 1.109. Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa substantiven i de olika genregrupperna. Nedre gräns: F^{mod} = 20,0

a. Världslig epik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	hand	52	10	46,2
2.	folk	51	10	39,3
3.	land	51	8	39,2
4.	kung	60	7	36,9
5.	himmel	49	10	41,9
6.	hiärta	49	10	36,0
7.	wärld	50	9	35,3
8.	ära	47	8	33,1
9.	hiälte	50	7	31,1
10.	öga	37	9	31,0
11.	gud	34	10	27,1
12.	dag	33	9	26,3
13.	lif	28	10	24,4
14.	macht	35	7	23,4
15.	thron	31	9	23,2
16.	gång	29	10	23,2
17.	haf	36	9	22,6
18.	mod	28	9	22,5

19.	fält	32	8	21,2

b. Panegyrik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	109	10	84,7
2.	hand	69	10	54,2
3.	land	63	10	53,3
4.	hiärta	70	10	50,2
5.	himmel	59	10	49,2
6.	sorg	71	9	45,4
7.	dag	58	10	45,0
8.	konung	56	8	42,1
9.	kung	55	8	35,3
10.	herre	45	9	33,4
11.	rike	41	10	32,8
12.	jord	44	10	32,6
13.	öga	39	9	32,6
14.	frögd	42	10	30,5
15.	tid	35	10	30,5
16.	krona	42	9	29,2
17.	hiälte	48	7	28,9
18.	wärld	35	9	28,5
19.	nåd	39	10	28,0
20.	dygd	37	9	25,2
21	folk	33	9	24,5
22.	frid	34	9	22,3
23.	drottning	26	10	22,3
24.	död	34	7	22,2

c. Gravdikt I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	tid	86	10	73,5
2.	wärld	91	10	72,1
3.	gud	83	10	68,2
4.	död	78	10	64,8
5.	dygd	73	9	48,6
6.	himmel	53	9	42,8
7.	siäl	49	10	42,4
8.	hiärta	51	10	40,0
9.	jord	42	10	31,2
10.	kropp	38	9	31,2
11.	lif	34	9	26,5
12.	wett	35	8	25,4
13.	sorg	32	8	24,1
14.	sinne	30	8	23,2

15.	hand	30	9	22,4

d. Gravdikt II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	130	10	104,1
2.	död	97	10	78,5
3.	wärld	74	10	66,1
4.	tid	78	10	62,0
5.	siäl	73	10	61,6
6.	jord	69	10	55,1
7.	lif	49	9	38,7
8.	himmel	44	8	34,1
9.	dygd	39	9	33,1
10.	dag	40	9	33,0
11.	herre	41	9	28,0
12.	sorg	35	9	25,5
13.	man	33	8	25,0
14.	år	29	9	24,7
15.	hiärta	26	9	22,0

e. Bröllopsdikt I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	man	64	9	46,7
2.	kärlek	51	9	40,0
3.	hiärta	47	10	36,1
4.	gud	41	9	31,3
5.	tid	40	10	31,3
6.	wärld	35	8	25,5
7.	himmel	37	9	25,4
8.	dag	32	8	23,3
9.	lycka	45	7	21,9
10.	dygd	42	7	21,9
11.	jord	30	9	20,8
12.	sinne	29	7	20,3
13.	hand	25	9	20,2

f. Bröllopsdikt II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	70	9	55,2
2.	hiärta	58	10	43,5
3.	dygd	56	10	42,3
4.	dag	49	10	36,8

5.	himmel	45	10	35,0
6.	tid	41	10	32,3
7.	sinne	38	9	29,7
8.	lycka	42	9	29,6
9.	man	40	8	28,3
10.	wärld	34	10	28,2
11.	hand	33	9	25,5
12.	wän	33	8	24,7
13.	brud	31	9	23,5
14.	år	30	9	23,0

g. Sällskapspoesi

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	hiärta	59	10	47,0
2.	dag	49	10	39,0
3.	wärld	47	10	35,6
4.	öga	35	10	29,1
5.	nöje	35	10	28,1
6.	lycka	35	10	28,0
7.	tid	36	9	25,5
8.	hand	34	8	25,0
9.	sinne	32	8	21,6

h. Världslig didaktik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	137	9	101,5
2.	wärld	69	10	56,1
3.	hiärta	48	9	37,9
4.	dygd	53	9	35,6
5.	tid	47	8	33,4
6.	lycka	77	8	32,2
7.	siäl	36	9	27,3
8.	ära	36	9	27,0
9.	folk	36	8	25,9
10.	man	34	9	23,5
11.	jord	30	9	23,3
12.	ord	32	7	22,2
13.	dag	29	8	22,1

i. Satir

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wärld	41	9	28,0
2.	tid	35	10	28,0
3.	dag	35	9	23,9

4.	hiärta	28	9	21,5
5.	ord	31	6	21,1
6.	dygd	35	7	20,3

j. Kärlekspoesi

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	hiärta	133	10	106,1
2.	kärlek	108	9	82,0
3.	sorg	54	10	44,8
4.	dag	52	10	39,0
5.	sinne	45	9	35,5
6.	himmel	48	9	34,1
7.	wän	41	10	33,9
8.	tid	42	10	30,7
9.	lif	35	9	28,5
10.	öga	32	10	28,4
11.	dygd	35	8	28,0
12.	död	35	8	27,7
13.	wärld	37	10	26,6
14.	gång	30	10	25,8
15.	natt	32	8	24,1
16.	frögd	30	10	23,3
17.	jord	28	9	22,9
18.	qwal	29	8	21,3
19.	tår	27	8	20,5
20.	siäl	32	6	20,4

k. Biblisk epik I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	148	10	130,8
2.	himmel	64	9	50,8
3.	jord	59	9	44,0
4.	död	51	8	36,2
5.	hand	38	10	30,9
6.	tid	36	10	29,8
7.	lif	43	9	29,5
8.	ord	35	10	28,5
9.	siäl	35	8	28,3
10.	herre	37	9	27,9
11.	wärld	37	9	25,9
12.	dag	31	10	25,5
13.	blod	32	9	24,4
14.	folk	26	9	20,8

l. Biblisk epik II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	133	10	97,9
2.	hand	37	10	32,0
3.	dag	38	10	31,4
4.	wärld	45	9	31,2
5.	hiärta	45	9	29,2
6.	siäl	60	8	28,8
7.	folk	40	9	27,1
8.	blod	40	8	26,4
9.	Synd	38	10	25,7
10.	herre	38	7	24,4
11.	människa	31	9	23,6
12.	kropp	30	9	23,5
13.	himmel	41	8	23,2
14.	man	30	10	21,4
15.	jord	30	8	20,5
16.	nåd	28	8	20,1
17.	tid	25	10	20,0

m. Psalm I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	209	10	169,4
2.	siäl	100	10	85,1
3.	hiärta	69	10	56,6
4.	wärld	70	10	54,9
5.	herre	53	10	47,8
6.	Synd	56	9	42,6
7.	död	57	10	40,0
8.	nåd	53	9	39,3
9.	tid	60	10	37,3
10.	ande	51	10	37,2
11.	lif	45	10	36,4
12.	frögd	48	9	34,6
13.	himmel	41	10	33,8
14.	tröst	39	9	29,9
15.	hand	36	9	29,5
16.	lust	35	10	29,0
17.	nöd	35	10	23,9
18.	tro	32	8	21,3
19.	fader	29	8	20,9
20.	dag	28	9	20,9
21.	kropp	27	9	20,8
22.	sorg	29	10	20,1
23.	sinne	24	9	20,0

n. Psalm II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	216	10	196,5
2.	herre	117	10	94,9
3.	nåd	107	10	90,7
4.	siäl	111	10	88,9
5.	hiärta	85	10	79,8
6.	wärld	81	10	62,5
7.	lif	55	10	47,8
8.	synd	60	10	46,5
9.	död	52	10	43,6
10.	ande	49	9	36,1
11.	dag	44	9	35,9
12.	tid	39	10	33,3
13.	hand	36	9	30,0
14.	fader	37	9	29,5
15.	nöd	36	10	27,8
16.	wäg	35	8	26,7
17.	jord	32	9	25,0
18.	tro	34	10	24,9
19.	ära	30	8	23,7
20.	blod	30	10	23,0
21.	ord	32	9	22,0
22.	tröst	30	9	22,0
23.	sinne	25	10	21,2
24.	barn	26	10	20,6

o. Andlig didaktik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	281	10	240,5
2.	wärld	70	10	57,6
3.	siäl	65	10	55,4
4.	herre	71	9	52,7
5.	död	58	10	47,6
6.	hiärta	53	9	40,7
7.	himmel	49	10	37,9
8.	dag	45	10	36,4
9.	ord	43	10	35,5
10.	man	43	9	32,2
11.	synd	38	10	30,0
12.	nåd	41	9	26,2
13.	folk	35	9	25,9
14.	lif	33	10	25,4
15.	jord	33	10	25,1

16.	tid	30	9	22,0
17.	människa	27	9	20,5
18.	hand	28	9	20,4

Tab. A 1.110. Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa adjektiven i de olika genregrupperna. Nedre gräns: F^{mod} = 10,0

a. Världslig epik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	53	10	41,8
2.	lik	30	9	24,6
3.	hel	26	10	22,9
4.	hög	30	9	21,6
5.	stolt	20	9	15,8
6.	swensk	23	6	14,0
7.	ung	19	8	13,5
8.	ewig	15	8	10,5
9.	ädel	14	7	10,3
10.	fri	12	9	10,0

b. panegyrik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	128	10	118,4
2.	hög	49	10	41,3
3.	mild	22	9	17,3
4.	kär	25	9	15,5
5.	ädel	26	8	14,5
6.	swensk	26	6	14,4
7.	kunglig	22	6	14,1
8.	hel	18	9	13,6
9.	dyr	18	8	11,7
10.	blid	15	6	10,2

c. Gravdikt I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	hög	48	10	39,0
2.	stor	41	10	35,0
3.	hel	25	9	20,5
4.	ewig	23	9	17,4
5.	säll	22	10	16,3
6.	ädel	21	8	15,7
7.	egen	23	7	15,4
8.	kär	21	8	14,6
9.	god	21	7	14,6
10.	trogen	19	8	13,1
11.	gammal	17	8	13,0
12.	skön	18	6	11,7

13.	wärd	14	7	10,8
14.	Död	14	7	10,3

Gravdikt II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	47	10	36,7
2.	säll	45	9	35,2
3.	hög	30	8	20,6
4.	god	23	8	17,0
5.	ewig	25	7	16,9
6.	ädel	20	8	15,3
7.	helig	20	8	14,6
8.	salig	18	8	13,8
9.	hel	14	8	10,6

Bröllopsdikt I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	33	10	25,1
2.	god	28	8	22,5
3.	hög	21	9	16,7
4.	hel	19	9	15,5
5.	ädel	27	7	14,8
6.	liten	24	9	14,8
7.	ächta	22	6	13,0
8.	lik	17	7	12,5
9.	rätt	17	7	12,3
10.	liuf	19	6	12,1
11.	kär	18	6	11,0
12.	egen	15	8	10,5

Bröllopsdikt II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	51	10	42,9
2.	god	39	10	29,5
3.	hög	27	9	20,7
4.	liten	25	7	15,8
5.	slik	19	8	14,7
6.	kär	20	6	13,5
7.	skön	18	8	13,1
8.	säll	19	8	12,6
9.	ung	17	7	11,8
10.	ächta	15	8	11,0
11.	bäst	13	9	10,0
12.	gammal	13	8	10,0

Sällskapspoesi

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	56	10	44,6

2.	god	43	7	23,4
3.	skön	31	8	22,8
4.	kär	25	9	18,8
5.	full	27	8	16,6
6.	liten	23	8	16,0
7.	glad	16	8	12,0
8.	hög	16	7	11,5
9.	wacker	18	6	11,0

Världslig didaktik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	86	10	68,9
2.	hög	32	9	24,4
3.	god	29	8	20,6
4.	liten	24	7	14,8
5.	ewig	19	8	14,2
6.	ren	18	8	12,1
7.	egen	16	7	11,0
8.	rätt	14	8	10,0

Satir

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	54	10	47,1
2.	god	34	10	28,6
3.	gammal	31	7	20,8
4.	lik	20	8	14,2
5.	klok	18	8	14,1
6.	rik	16	9	12,9

Kärlekspoesi

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	54	10	42,6
2.	kär	47	10	34,8
3.	liuf	27	8	19,4
4.	ädel	24	6	15,5
5.	liten	18	9	15,1
6.	hård	18	8	13,8
7.	skön	20	8	13,3
8.	mörk	19	5	11,2

Biblisk epik I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	54	10	43,5
2.	hög	22	8	16,5
3.	ewig	25	7	15,3
4.	först	20	7	13,0
5.	hel	14	9	11,3
6.	egen	15	7	11,0
7.	lik	15	7	11,0

Biblisk epik II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	53	10	39,8
2.	kär	30	8	19,0
3.	egen	20	8	14,4
4.	ewig	26	8	14,2
5.	dyr	19	9	11,8
6.	god	19	6	10,6
7.	hel	15	8	10,5

Psalm I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ewig	37	9	26,7
2.	stor	37	10	22,1
3.	helig	22	8	16,5
4.	kär	23	8	14,3
5.	god	18	8	14,1
6.	ren	17	6	12,0
7.	rätt	15	8	11,0
8.	sann	15	7	10,2

Psalm II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	54	9	45,5
2.	kär	46	10	37,2
3.	ewig	42	8	31,7
4.	god	32	9	22,2
5.	hög	25	9	20,0
6.	helig	24	8	17,5
7.	fri	21	9	16,9
8.	mild	26	9	14,9
9.	blid	19	9	14,7
10.	ren	17	8	12,8

Andlig didaktik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	54	10	41,2
2.	kär	22	8	16,1
3.	god	20	8	15,3
4.	lik	17	9	12,8
5.	ewig	16	7	11,5

Tab. A 1.111. Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa verben i de olika genregrupperna. Nedre gräns: F^{mod} = 20,0

a. Världslig epik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	262	10	231,4

2.	hafwa	163	10	136,5
3.	se	129	10	106,6
4.	gå	81	10	66,8
5.	skola	100	10	65,1
6.	kunna	61	10	50,4
7.	blifwa	51	10	42,9
8.	willia	51	10	41,0
9.	gifwa	49	9	40,3
10.	draga	40	10	32,7
11.	göra	38	10	31,5
12.	höra	37	9	30,7
13.	taga	37	9	29,1
14.	få	38	9	27,2
15.	bära	33	9	26,7
16.	stå	35	9	26,5
17.	finna	29	9	22,3

b. Panegyrik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	313	10	284,8
2.	hafwa	212	10	174,7
3.	blifwa	79	10	71,2
4.	kunna	77	10	64,2
5.	se	73	10	59,7
6.	skola	70	9	53,7
7.	få	61	10	50,7
8.	göra	38	10	31,5
9.	gifwa	58	9	46,7
10.	gå	49	10	43,5
11.	willia	50	10	38,8
12.	stå	41	10	33,2
13.	måste	47	7	27,0
14.	låta	36	9	26,2
15.	bära	34	9	25,7
16.	taga	29	10	22,3
17.	höra	27	8	20,0

c. Gravdikt I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	420	10	396,6
2.	hafwa	267	10	233,8
3.	blifwa	102	10	85,1
4.	se	87	10	78,0
5.	kunna	92	10	75,3
6.	få	82	10	69,0
7.	gå	71	10	59,8
8.	stå	65	10	55,4

9.	skola	71	9	52,5
10.	willia	59	10	51,2
11.	göra	57	10	49,8
12.	gifwa	43	10	35,0
13.	weta	43	10	33,4
14.	taga	34	10	29,2
15.	måste	37	9	27,0
16.	bära	39	9	25,9
17.	säja	29	9	22,3
18.	tänkia	28	9	22,1
19.	komma	32	9	21,5
20.	böra	30	9	21,2
21.	lefwa	25	9	20,5

d. Gravdikt II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	349	10	322,9
2.	hafwa	263	10	243,8
3.	kunna	130	10	111,6
4.	blifwa	110	10	96,7
5.	få	81	10	66,2
6.	skola	90	9	64,9
7.	willia	73	10	61,8
8.	se	65	10	53,7
9.	göra	61	10	52,3
10.	weta	65	10	52,0
11.	gå	64	9	51,9
12.	lefwa	52	10	40,2
13.	gifwa	44	9	36,7
14.	stå	43	9	33,1
15.	taga	32	10	26,9
16.	böra	31	9	24,8
17.	bära	30	9	24,8
18.	måste	28	10	24,1
19.	låta	30	9	22,4
20.	komma	28	9	22,1
21.	höra	27	10	22,0

e. Bröllopsdikt I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	388	10	353,5
2.	hafwa	202	10	181,6
3.	kunna	119	10	102,0
4.	willia	97	10	86,0
5.	blifwa	100	10	82,8
6.	skola	97	10	78,9
7.	få	89	10	75,6
8.	se	78	10	67,6

9.	gå	74	10	64,2
10.	göra	71	10	62,0
11.	gifwa	65	9	54,8
12.	må	49	10	43,7
13.	komma	47	10	40,5
14.	taga	50	10	37,6
15.	böra	51	9	37,2
16.	måste	50	10	34,6
17.	säja	45	10	33,3
18.	stå	39	9	31,9
19.	weta	38	10	30,9
20.	låta	38	10	29,5
21.	finna	29	9	22,6
22.	bära	31	9	21,2

f. Bröllopsdikt II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	384	10	337,8
2.	hafwa	232	10	211,5
3.	kunna	146	10	129,2
4.	willia	119	10	103,2
5.	blifwa	113	10	100,9
6.	skola	101	10	91,5
7.	få	91	10	79,2
8.	se	81	10	71,3
9.	gifwa	87	10	67,7
10.	göra	82	10	67,6
11.	må	73	10	57,6
12.	weta	66	9	48,5
13.	taga	52	10	45,2
14.	gå	55	10	40,2
15.	säja	50	8	38,4
16.	stå	44	10	38,0
17.	låta	38	10	32,5
18.	höra	29	9	21,0
19.	måste	28	9	20,6
20.	böra	26	9	20,2

g. Sällskapspoesi

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	374	10	345,2
2.	hafwa	187	10	163,3
3.	kunna	125	10	112,2
4.	blifwa	115	10	105,4
5.	få	121	10	103,3
6.	willia	98	10	87,0
7.	göra	85	10	71,3
8.	skola	76	10	63,6

9.	se	69	10	71,3
10.	gifwa	73	10	59,2
11.	gå	60	10	50,3
12.	låta	84	10	35,2
13.	höra	35	9	29,4
14.	komma	34	10	27,8
15.	taga	35	10	27,4
16.	weta	33	10	23,7
17.	dricka	39	7	23,3
18.	må	31	8	22,3
19.	säja	29	7	21,8
20.	stå	26	9	20,0

h. Världslig didaktik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	460	10	426,2
2.	hafwa	216	10	192,4
3.	kunna	190	10	162,7
4.	blifwa	120	10	100,3
5.	willia	121	10	41,0
6.	skola	119	10	99,8
7.	se	111	10	97,3
8.	få	99	10	83,4
9.	göra	94	10	78,6
10.	gifwa	67	10	54,7
11.	gå	64	10	54,3
12.	weta	50	10	41,6
13.	låta	47	10	38,6
14.	säja	45	10	32,8
15.	stå	46	9	31,5
16.	måste	40	10	30,1
17.	må	38	9	28,4
18.	lära	40	9	27,2
19.	taga	33	10	26,3
20.	finna	33	10	25,5
21.	höra	29	10	24,0
22.	komma	31	8	21,4
23.	bära	27	10	20,8
22.	hålla	31	7	20,4

i. Satir

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	448	10	401,0
2.	hafwa	255	10	230,9
3.	kunna	160	10	144,2
4.	få	138	10	118,9

5.	blifwa	140	10	118,7
6.	skola	125	10	111,4
7.	willia	125	10	109,2
8.	se	103	10	90,7
9.	göra	103	10	88,1
10.	gå	96	10	81,7
11.	taga	80	10	66,3
12.	weta	59	10	52,4
13.	gifwa	61	10	49,5
14.	säja	51	10	39,1
15.	höra	37	10	30,8
16.	komma	36	8	29,1
17.	måste	39	9	27,8
18.	hålla	37	10	27,4
19.	finnas	30	10	25,3
20.	tro	35	10	24,8
21.	pläga	29	8	22,1
22.	stå	29	8	21,9
23.	lära	29	8	21,6

j. Kärlekspoesi

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	466	10	430,3
2.	hafwa	216	10	185,1
3.	kunna	172	10	151,5
4.	skola	123	10	102,2
5.	willia	118	10	99,5
6.	se	94	10	83,5
7.	blifwa	89	10	76,7
8.	få	76	10	65,2
9.	göra	76	10	64,1
10.	måste	57	10	43,7
11.	weta	57	10	43,7
12.	gå	55	8	43,0
13.	älska	58	8	41,6
14.	komma	44	10	38,8
15.	låta	40	9	33,2
16.	gifwa	43	10	32,9
17.	höra	42	10	32,0
18.	bära	35	10	28,0
19.	må	34	10	26,5
20.	finna	35	9	25,9
21.	taga	33	10	25,7
22.	tänkia	35	9	25,2
23.	säja	34	8	23,7
24.	stå	27	10	23,3
25.	tro	29	8	22,3
26.	dö	30	8	21,8

27.	lida	28	9	21,4
28.	hålla	25	9	20,2

k. Biblisk epik I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	407	10	369,6
2.	hafwa	210	10	189,0
3.	skola	131	10	115,3
4.	kunna	139	10	110,8
5.	se	101	10	89,5
6.	blifwa	93	10	79,3
7.	willia	89	10	73,6
8.	få	89	10	66,9
9.	gå	71	10	55,7
10.	göra	59	10	47,6
11.	gifwa	56	10	45,5
12.	stå	46	10	39,5
13.	låta	53	10	38,9
14.	weta	41	10	33,8
15.	säja	38	10	31,5
16.	måste	36	9	28,8
17.	höra	34	9	25,8
18.	må	35	8	25,4
19.	taga	29	9	24,2
20.	komma	29	10	22,6
21.	böra	28	10	21,7
22.	lära	28	7	21,0
23.	lida	24	9	20,3

l. Biblisk epik II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	355	10	320,4
2.	hafwa	189	10	167,1
3.	kunna	129	10	118,6
4.	skola	132	10	107,6
5.	willia	124	10	105,3
6.	se	117	10	101,2
7.	blifwa	101	10	88,8
8.	få	74	10	63,9
9.	må	68	10	54,7
10.	göra	64	10	51,8
11.	gå	66	10	50,6
12.	gifwa	57	9	46,1
13.	taga	51	10	43,6
14.	låta	54	10	38,3
15.	måste	46	10	37,7
16.	stå	47	10	37,1

17.	weta	46	9	35,3
18.	bära	40	10	30,6
19.	tänkia	38	10	29,7
20.	säja	35	9	26,9
21.	hålla	32	10	26,9
22.	föra	28	10	21,9
23.	komma	29	9	21,3
24.	finna	25	9	20,5

m. Psalm I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	372	10	344,5
2.	hafwa	220	10	201,3
3.	skola	133	10	105,7
4.	willia	118	10	105,1
5.	låta	117	10	91,5
6.	blifwa	99	10	89,6
7.	kunna	99	10	82,6
8.	göra	87	10	78,0
9.	se	86	10	73,5
10.	få	78	10	69,0
11.	gifwa	68	10	59,7
12.	gå	66	10	55,5
13.	stå	59	10	49,0
14.	komma	49	10	41,6
15.	weta	47	9	37,2
16.	må	46	9	34,9
17.	taga	43	10	33,6
18.	bära	35	9	28,0
19.	lära	33	10	25,7
20.	finna	31	9	21,4
21.	måste	26	10	21,0

n. Psalm II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	413	10	382,5
2.	hafwa	164	10	142,1
3.	willia	132	10	115,9
4.	låta	106	10	94,1
5.	kunna	109	10	89,0
6.	gifwa	101	10	88,8
7.	skola	99	10	84,2
8.	blifwa	101	10	79,1
9.	få	80	9	66,3
10.	göra	74	10	63,8
11.	må	60	9	50,0
12.	gå	58	10	47,3
13.	komma	67	8	45,0
14.	se	54	10	42,7

15.	stå	38	10	31,4
16.	taga	35	10	28,3
17.	weta	32	10	25,7
18.	hiälpa	37	9	25,5
19.	prisa	32	9	24,0
20.	höra	31	9	23,0
21.	lefwa	32	9	22,7
22.	bedia	28	10	22,3
23.	bära	31	9	22,3
24.	hålla	24	9	20,3

o. Andlig didaktik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	379	10	346,0
2.	hafwa	155	10	139,4
3.	blifwa	134	10	114,3
4.	willia	135	10	105,4
5.	skola	116	10	97,3
6.	göra	105	10	93,9
7.	kunna	93	10	83,9
8.	se	73	10	64,7
9.	gå	70	10	62,5
10.	få	73	10	62,1
11.	må	70	9	56,5
12.	gifwa	52	10	45,9
13.	låta	56	9	43,8
14.	stå	45	9	31,2
15.	komma	44	9	29,8
16.	måste	34	9	28,2
17.	weta	36	9	27,8
18.	höra	32	8	24,0
19.	taga	29	10	22,3
20.	finna	25	9	20,0

Tab. A 1.112 Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa adverben i de olika genregrupperna. Nedre gräns: F^{mod} = 10,0

a. Världslig epik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	138	10	120,5
2.	där	110	10	88,8
3.	nu	92	10	70,2
4.	mer(a)	63	10	53,3
5.	upp	58	10	46,0
6.	här	33	9	25,4
7.	ut	31	10	25,3
8.	snart	23	10	19,3

9.	redan	35	7	18,6
10.	och	28	6	16,5
11.	strax(t)	29	5	15,1
12.	aldrig	19	8	14,9

b. Panegyrik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	152	10	126,5
2.	nu	116	10	95,3
3.	där	72	10	52,3
4.	och	56	10	44,2
5.	upp	46	10	37,3
6.	mer(a)	46	9	35,9
7.	här	42	10	33,9
8.	huru	29	8	21,8
9.	wäl	28	8	20,9
10.	aldrig	23	9	15,5
11.	fram	19	9	14,2
12.	ut	17	8	12,5
13.	ned	17	5	11,0
14.	förr	22	6	10,6
15.	neder	19	5	10,5

c. Gravdikt I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	246	10	222,0
2.	nu	95	10	78,5
3.	mer(a)	82	10	74,7
4.	här	88	10	69,2
5.	där	86	9	56,3
6.	och	64	10	51,4
7.	wäl	48	9	37,1
8.	aldrig	33	10	28,3
9.	huru	30	8	22,5
10.	upp	25	10	21,6
11.	inte(t)	24	7	15,9
12.	ty	22	8	15,5
13.	rätt	27	6	15,2
14.	snart	21	7	15,0
15.	alltid	21	7	14,8
16.	bort	19	8	13,7
17.	dit	18	8	13,1
18.	ut	15	8	11,6
19.	städse	16	8	11,2
20.	högdt	14	8	10,9

21.	mycket	14	8	10,9
22.	an	15	7	10,0
23.	strax(t)	13	7	10,0

d. Gravdikt II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	171	10	148,4
2.	nu	93	10	77,6
3.	där	82	10	66,2
4.	mer(a)	59	10	51,6
5.	här	71	10	47,1
6.	wäl	52	10	46,1
7.	och	58	10	44,0
8.	huru	47	10	32,2
9.	upp	37	9	29,4
10.	ut	25	8	18,6
11.	snart	27	8	18,3
12.	bort	24	9	16,7
13.	rätt	24	8	16,1
14.	icke	20	8	15,3
15.	sidst	17	10	14,4
16.	aldrig	18	7	12,5
17.	qwar	16	9	12,3
18.	bäst	18	8	11,5
19.	Ewigt	17	7	11,0
20.	högdt	14	6	10,0
21.	dit	13	8	10,0

e. Bröllopsdikt I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	208	10	179,9
2.	nu	112	10	88,3
3.	mer(a)	68	10	59,1
4.	huru	58	10	50,7
5.	där	54	10	44,9
6.	här	45	10	37,2
7.	wäl	44	9	35,3
8.	och	49	10	34,8
9.	rätt	33	7	24,7
10.	ut	28	10	24,1
11.	fram	26	10	22,3
12.	upp	21	10	17,9
13.	ty	20	9	16,1
14.	ju	28	8	15,9
15.	aldrig	20	8	13,7

16.	an	20	7	13,7
17.	strax(t)	19	8	13,3
18.	mycket	18	8	12,7
19.	inte(t)	28	7	12,6
20.	igen	16	9	11,5
21.	nog	16	6	10,2
22.	först	15	6	10,0

f. Bröllopsdikt II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	203	10	184,2
2.	nu	118	10	100,1
3.	wäl	73	10	59,8
4.	där	65	10	47,9
5.	och	58	10	46,5
6.	mer(a)	50	10	42,5
7.	här	53	10	41,4
8.	huru	40	9	34,6
9.	upp	33	9	27,4
10.	ut	32	9	24,9
11.	inte(t)	28	10	19,6
12.	rätt	24	9	16,8
13.	an	23	9	16,2
14.	nog	20	9	14,8
15.	mycket	22	9	14,6
16.	icke	22	8	14,3
17.	aldrig	18	8	13,1
18.	snart	16	8	12,0
19.	strax(t)	16	7	11,7
20.	ofta	19	7	11,3
21.	ju	16	6	11,2
22.	wisst	15	8	10,5
23.	fram	16	7	10,2
24.	alltid	15	7	10,0

g. Sällskapspoesi

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	234	10	216,7
2.	nu	108	10	83,7
3.	mer(a)	81	10	65,9
4.	där	67	10	54,6
5.	här	55	9	41,9
6.	och	42	9	36,1
7.	wäl	47	8	35,2
8.	upp	35	10	28,6
9.	huru	33	8	24,0
10.	bort	31	8	22,0
11.	ut	23	9	18,0
12.	inte(t)	25	7	17,4

13.	aldrig	20	9	16,7
14.	fram	21	9	15,7
15.	rätt	20	8	13,5
16.	neder	18	8	12,9
17.	icke	17	8	12,8
18.	mycket	20	5	11,7
19.	snart	16	6	11,0

h. Världslig didaktik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	248	10	220,0
2.	mer(a)	88	10	75,6
3.	och	69	10	47,5
4.	wäl	57	10	45,0
5.	huru	51	10	42,5
6.	här	66	10	42,1
7.	där	56	9	40,0
8.	nu	71	9	37,9
9.	upp	41	9	31,5
10.	rätt	37	10	30,3
11.	icke	42	9	29,5
12.	ju	35	6	21,2
13.	aldrig	51	8	18,5
14.	mycket	22	9	17,3
15.	alltid	25	8	16,9
16.	snart	21	8	15,1
17.	inte(t)	23	8	14,6
18.	nog	17	7	12,3
19.	först	16	9	12,3
20.	ut	18	7	12,1
21.	ofta	16	8	12,0
22.	städse	18	6	10,1

i. Satir

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	325	10	294,2
2.	mer(a)	74	10	63,1
3.	där	81	10	58,9
4.	nu	67	10	56,9
5.	wäl	72	10	56,5
6.	huru	63	10	46,5
7.	och	53	10	42,7
8.	rätt	34	8	24,7
9.	upp	29	9	24,0
10.	här	34	9	22,7
11.	mycket	29	9	22,3
12.	aldrig	25	9	19,4
13.	ut	22	10	17,6
14.	snart	24	9	17,3

15.	nog	23	8	16,8
16.	fram	23	8	16,8
17.	icke	26	8	16,3
18.	ju	21	8	16,2
19.	wisst	18	9	14,7
20.	alltid	20	8	14,0
21.	inte(t)	23	8	13,8
22.	mest	17	8	13,7
23.	knapt	18	7	12,1
24.	först	16	7	11,5
25.	ofta	14	8	10,6

j. Kärlekspoesi

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	237	10	215,6
2.	mer(a)	103	10	93,7
3.	nu	98	10	88,0
4.	aldrig	58	10	52,7
5.	och	52	9	40,9
6.	där	44	9	32,3
7.	här	42	9	29,7
8.	wäl	35	10	25,8
9.	snart	32	8	25,4
10.	huru	33	8	23,3
11.	inte(t)	37	7	23,2
12.	bort	26	9	20,6
13.	icke	22	7	15,2
14.	upp	20	10	14,8
15.	allena	19	8	14,0
16.	länge	23	5	13,9
17.	förr	17	8	13,3
18.	rätt	17	8	12,8
19.	städse	23	4	12,5
20.	likwäl	18	6	12,3
21.	wisst	16	7	12,0
22.	ut	15	8	11,0
23.	alltid	14	8	10,3

k. Biblisk epik I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	213	10	193,0
2.	nu	117	10	102,9
3.	där	106	9	61,3
4.	här	74	10	54,0
5.	mer(a)	56	10	48,2
6.	och	54	10	46,8
7.	huru	50	9	36,6
8.	wäl	41	9	31,1

9.	aldrig	38	9	30,3
10.	upp	30	8	21,2
11.	ut	28	8	20,4
12.	icke	26	9	20,2
13.	fram	21	8	16,7
14.	rätt	24	9	16,1
15.	förr	20	9	15,8
16.	bort	21	7	14,1
17.	först	18	9	13,6
18.	mycket	18	7	13,1
19.	igen	17	7	12,5
20.	fast	18	6	12,1

l. Biblisk epik II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	194	10	172,3
2.	nu	85	10	70,4
3.	där	82	10	65,3
4.	mer(a)	64	9	51,9
5.	här	57	10	44,8
6.	och	56	10	44,1
7.	huru	50	10	40,9
8.	upp	42	9	33,3
9.	wäl	42	9	32,4
10.	icke	32	8	24,6
11.	ut	28	9	20,7
12.	rätt	24	9	18,6
13.	strax(t)	23	9	17,6
14.	bort	19	9	15,2
15.	fram	20	8	14,0
16.	intet	18	8	13,3
17.	ofta	16	7	11,5
18.	aldrig	17	7	11,2
19.	in	16	7	11,0
20.	ned	13	9	10,9

m. Psalm I

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	198	10	178,3
2.	nu	112	10	96,3
3.	där	69	10	54,3
4.	här	69	10	50,1
5.	wäl	57	10	49,2
6.	upp	52	10	44,9
7.	och	43	10	33,2
8.	mer(a)	33	9	26,0
9.	huru	35	8	25,9
10.	rätt	28	8	18,7

11.	bort	22	10	18,4
12.	icke	25	10	18,1
13.	ty	22	8	17,3
14.	in	17	6	11,4
15.	snart	17	8	10,7
16.	ut	18	7	10,4

n. Psalm II

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	209	10	186,9
2.	nu	89	10	63,9
3.	här	61	10	48,8
4.	där	51	10	42,3
5.	och	48	9	39,6
6.	mer(a)	48	10	37,1
7.	wäl	42	10	33,1
8.	huru	36	8	27,2
9.	upp	34	7	22,0
10.	ty	25	9	20,2
11.	allena	22	10	17,8
12.	ewigt	23	8	17,2
13.	snart	22	9	16,9
14.	icke	22	8	16,5
15.	alltid	21	8	15,5
16.	rätt	22	8	15,4
17.	städse	19	9	15,2
18.	Wisst	18	8	13,3
19.	aldrig	17	8	12,8
20.	ned	15	9	12,1
21.	ju	16	7	11,7
22.	fast	14	8	10,9
23.	åter	14	8	10,9
24.	ut	13	8	10,0

o. Andlig didaktik

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	199	10	179,0
2.	här	104	10	77,3
3.	nu	79	10	63,3
4.	och	87	10	60,7
5.	där	75	10	57,7
6.	wäl	46	10	37,9
7.	huru	47	9	34,6
8.	mer(a)	41	10	33,5
9.	bort	43	9	31,4
10.	upp	27	9	21,2
11.	strax(t)	28	8	19,6
12.	snart	22	7	15,2
13.	wisst	17	8	12,5

14.	förr	16	7	11,0
15.	inte(t)	17	5	10,3
16.	qwar	15	6	10,2
17.	rätt	16	6	10,2
18.	städse	15	6	10,0

Tab. A 1.113 Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa substantiven hos fyra författare. Nedre gräns: F^{mod} = 20,0

a. Spegel

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	gud	164	10	126,7
2.	wärld	46	9	35,1
3.	siäl	45	8	28,1
4.	himmel	38	9	28,5
5.	hiärta	41	9	28,2
6.	lif	44	7	26,9
7.	dag	35	10	26,9
8.	hand	33	8	25,4
9.	ord	32	9	25,0
10.	jord	35	9	24,4
11.	nåd	38	7	23,5
12.	synd	44	6	22,9
13.	tid	28	9	22,7
14.	herre	29	8	21,3
15.	lust	29	8	21,0

b. Holmström

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	hiärta	99	9	78,4
2.	sorg	67	9	44,2
3.	öga	38	9	31,7
4.	död	44	6	28,6
5.	hand	35	9	28,0
6.	tid	40	10	27,7
7.	ängslan	39	6	22,4
8.	dag	29	9	21,3

c. Dalin

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wärld	74	10	58,9
2.	hiärta	79	9	52,2
3.	himmel	58	9	44,4
4.	lycka	54	10	44,4
5.	dygd	64	7	41,5
6.	dag	53	10	39,6
7.	ära	53	9	37,0

8.	gud	59	9	35,0
9.	frögd	35	10	27,7
10.	macht	34	9	27,1
11.	nåd	35	8	26,1
12.	lif	31	9	25,7
13.	sinne	32	10	25,2
14.	folk	34	9	24,7
15.	blod	31	8	23,5
16.	kung	44	8	23,2
17.	heder	30	10	23,2
18.	land	32	8	22,2
19.	ro	27	9	21,6
20.	tid	29	8	21,3
21.	hand	30	8	21,1
22.	nöje	27	9	20,8
23.	wän	25	10	20,0

d. Nordenflycht

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	dygd	79	9	57,3
2.	tid	64	8	50,8
3.	hiärta	67	10	47,7
4.	wärld	51	9	37,5
5.	siäl	45	8	28,1
6.	lif	45	10	36,1
7.	nöje	51	9	35,3
8.	jord	40	9	32,0
9.	natur	41	9	28,5
10.	sinne	41	7	28,3
11.	ro	38	10	28,0
12.	lius	36	9	26,4
13.	frid	40	9	25,9
14.	himmel	32	10	24,1
15.	tanke	37	8	23,9
16.	ära	34	8	23,2
17.	hand	30	9	23,2
18.	lycka	45	9	22,7
19.	död	31	8	21,3
20.	macht	28	8	20,3

Tab. A 1.114. Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa adjektiven hos fyra författare. Nedre gräns: F^{mod} = 10,0

a. Spegel

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	65	10	58,3
2.	god	29	9	24,4
3.	hel	18	10	15,5

4.	kär	19	9	13,3
5.	helig	23	5	12,8
6.	skön	19	7	12,6
7.	rätt	17	7	11,4
8.	egen	15	7	11,3
9.	ewig	21	6	11,0
10.	hög	14	8	10,6
11.	swår	15	8	10,5
12.	mycken	13	8	10,0

b. Holmström

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	51	10	39,7
2.	wacker	27	6	18,6
3.	liten	19	10	14,9
4.	hel	17	8	11,8
5.	kär	17	7	11,6
6.	god	19	6	11,5
7.	liuf	17	6	11,2
8.	trogen	21	7	10,9

c. Dalin

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	stor	73	10	62,8
2.	liten	38	8	26,3
3.	hög	27	9	20,2
4.	god	20	9	17,0
5.	minst	21	8	16,4
6.	ewig	21	6	11,0
7.	gammal	20	8	13,7
8.	säll	20	6	12,7
9.	kär	17	9	12,5
10.	hel	15	10	12,3
11.	ny	15	8	11,9
12.	lycklig	18	6	11,7
13.	ädel	15	7	11,3
14.	bäst	14	8	10,6

d. Nordenflycht

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	hög	49	9	41,9
2.	stor	44	10	32,2
3.	säll	34	9	21,1
4.	ädel	15	7	11,3
5.	ren	21	8	15,3
6.	liuf	23	7	14,6

7.	swensk	26	4	12,7
8.	öm	20	6	12,0
9.	ewig	16	8	12,0
10.	egen	15	8	11,9
11.	kär	17	9	11,8
12.	lik	16	7	11,7
13.	rätt	17	6	11,6

Tab. A 1.115 Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa verben hos fyra författare. Nedre gräns: F^{mod} = 20,0

a. Spegel

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	441	10	403,2
2.	hafwa	241	10	224,0
3.	kunna	186	10	165,0
4.	willia	166	10	138,1
5.	skola	134	10	115,0
6.	se	119	10	100,8
7.	göra	96	10	81,2
8.	få	104	10	80,7
9.	låta	68	10	54,2
10.	blifwa	65	10	53,1
11.	må	63	10	50,1
12.	gifwa	51	10	44,4
13.	gå	55	10	40,3
14.	weta	45	8	36,7
15.	böra	39	9	30,4
16.	höra	34	9	27,3
17.	taga	33	9	25,7
18.	lära	34	7	24,1
19.	stå	30	10	23,5
20.	komma	27	10	21,4
21.	finnas	31	7	20,3

b. Holmström

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	439	10	407,8
2.	hafwa	299	10	268,7
3.	blifwa	148	10	131,0
4.	kunna	137	10	124,3
5.	få	131	10	113,1
6.	skola	126	10	107,3
7.	willia	120	10	105,7
8.	måste	109	10	96,6
9.	se	96	10	79,5
10.	taga	83	10	71,4
11.	göra	68	10	57,4

12.	gå	63	10	56,0
13.	säja	49	10	39,0
14.	weta	43	10	34,3
15.	stå	38	9	31,9
16.	låta	68	10	54,2
17.	finnas	35	9	27,4
18.	komma	34	8	26,8
19.	tänkia	37	10	26,3
20.	gifwa	38	9	26,2
21.	må	32	10	25,9
22.	lär	34	10	25,3
23.	höra	26	9	22,0

c. Dalin

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	373	10	350,2
2.	hafwa	178	10	155,0
3.	kunna	141	10	121,8
4.	få	121	10	106,7
5.	se	120	10	105,5
6.	blifwa	87	10	74,3
7.	göra	79	10	68,4
8.	gå	67	10	61,6
9.	willia	77	10	60,4
10.	weta	55	9	46,3
11.	skola	60	8	41,3
12.	taga	53	10	40,3
13.	låta	50	10	38,5
14.	Bära	39	10	34,2
15.	gifwa	43	10	34,0
16.	komma	40	10	31,3
17.	finna	36	9	29,8
18.	stå	34	10	28,6
19.	tänkia	36	9	26,7
20.	böra	33	9	23,4
21.	må	26	10	20,2
22.	winna	25	9	20,0

d. Nordenflycht

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	wara	345	10	317,3
2.	hafwa	168	10	154,4
3.	kunna	125	10	106,6
4.	få	109	10	95,8
5.	skola	105	10	95,5
6.	blifwa	108	10	95,0
7.	gifwa	81	10	69,5
8.	se	78	10	65,7

9.	gå	73	9	61,5
10.	göra	54	10	47,1
11.	willia	54	10	43,3
12.	finna	36	10	28,2
13.	bära	32	10	25,5
14.	taga	33	10	23,9
15.	draga	24	10	20,9

Tab.I.116. Absolut och modifierad frekvens för de högst frekventa adverben hos fyra författare. Nedre gräns: F^{mod} = 10,0

a. Spegel

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	266	10	236,3
2.	nu	82	10	68,1
3.	wäl	76	10	63,5
4.	där	107	10	61,9
5.	mera	57	10	49,1
6.	och	52	9	41,8
7.	rätt	42	10	33,9
8.	här	49	10	30,4
9.	huru	49	10	30,2
10.	aldrig	34	8	23,5
11.	mycket	23	9	19,0
12.	icke	25	7	16,4
13.	alltid	21	8	16,1
14.	ty	21	9	15,5
15.	wisst	19	9	15,2
16.	snart	22	7	14,7
17.	bort	20	8	13,5
18.	upp	19	8	13,5
19.	ju	17	8	13,3
20.	Nog	19	7	13,1
21.	likwäl	15	7	11,6
22.	tidt	15	7	10,7
23.	fast	14	8	10,6
24.	intet	15	6	10,3

b. Holmström

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	218	10	198,6
2.	nu	111	10	88,5
3.	där	109	10	79,6
4.	mera	82	10	71,5
5.	wäl	62	10	50,9
6.	intet	60	10	46,1
7.	och	55	10	45,1
8.	här	49	10	30,4

9.	aldrig	50	10	37,9
10.	huru	42	9	33,1
11.	rätt	37	10	31,4
12.	neder	35	9	27,5
13.	alltid	36	10	25,5
14.	förr	36	9	24,1
15.	snart	30	9	23,7
16.	städse	30	8	22,5
17.	upp	29	9	22,4
18.	ut	22	9	17,3
19.	strax(t)	21	9	15,0
20.	mycket	20	8	14,2
21.	dit	19	8	13,5
22.	därför	20	8	12,7
23.	alltför	20	7	12,7
24.	qwar	16	8	12,0
25.	icke	16	7	11,5
26.	bort	14	9	11,3
27.	wisst	14	8	10,6
28.	gärna	14	7	10,6
29.	nånsin	17	7	10,0
30.	in	14	7	10,0

c. Dalin

Rang	Ord	F	T	F^{mod}
1.	ej	234	10	207,8
2.	nu	104	10	81,7
3.	mera	72	10	70,2
4.	här	67	10	57,8
5.	där	73	10	55,4
6.	huru	58	10	47,9
7.	wäl	36	9	26,5
8.	bort	27	8	19,1
9.	upp	27	9	18,7
10.	aldrig	23	8	16,8
11.	och	21	9	16,4
12.	städse	19	8	14,9
13.	nog	20	8	14,2
14.	ned	19	7	14,2
15.	mycket	21	7	13,2
16.	rätt	16	9	12,9
17.	snart	17	7	12,0
18.	fram	14	8	10,9
19.	ut	15	7	10,7

d. Nordenflycht

Rang	Ord	F	T	F^{mod}

1.	ej	196	10	173,7
2.	nu	74	10	58,3
3.	mera	63	10	49,8
4.	Upp	57	10	46,1
5.	där	58	10	44,0
6.	här	59	9	43,9
7.	aldrig	39	10	33,0
8.	ut	29	9	21,9
9.	huru	27	9	21,6
10.	och	25	8	19,8
11.	wäl	26	8	19,3
12.	icke	26	8	19,0
13.	rätt	24	6	15,2
14.	snart	16	8	12,0
15.	bort	16	8	11,7
16.	an	17	7	11,6
17.	ju	24	7	11,5
18.	fram	17	6	11,0
19.	hwi	17	6	10,7

Tab.A.1. 117 a-e.Temaord och nyckelord hos fem författare

a. Stiernhielm

aa. Stiernhielm + Bröllopsbeswär

Rang	Ord	F	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	526	385	+141	+7,18	3
2.	hafwa	190	216	- 26	-1,77	
3.	skola	97	106	- 9	-0,87	
4.	se	96	88	+ 8	+0,85	
5.	nu	96	97	- 1	-0,10	
6.	göra	90	74	+ 16	+1,86	
7.	gud	82	110	- 28	-2,67	
8.	willia	74	67	+ 7	+0,86	
9.	här (ab)	74	60	+ 14	+1,81	
10.	där	68	73	- 5	-0,59	
11.	dygd	67	30	+ 37	+6,76	4
12.	kunna	67	123	- 56	-5,05	
13.	komma	66	36	+ 30	+5,00	7
14.	blifwa	65	103	- 38	-3,74	
15.	stor	62	57	+ 5	+0,67	
16.	och (ab)	60	54	+ 6	+0,82	
17.	hand	57	37	+ 20	+3,29	17
18.	måste	56	33	+ 23	+4,00	11
19.	gå	55	67	- 12	-1.47	
20.	stå	51	42	+ 9	+1,39	
21.	man	47	28	+ 19	+3,59	14

22.	gifwa	46	71	- 25	-2,97	
23.	hiärta	43	57	- 14	-1,85	
24.	ära (s)	43	21	+ 22	+4,80	8
25.	hög (av)	42	25	+ 17	+3,40	16
26.	god	40	23	+ 17	+3,54	15
27.	Intet	40	18	+ 22	+5,19	6
28.	upp	40	35	+ 5	+0,85	
29.	Icke	39	21	+ 18	+3,93	12
30.	lust	37	20	+ 17	+3,80	13
31.	an	38	12	+ 26	+7,51	2
32.	ej	36	212	- 176	-12,09	
33.	wärld	36	54	- 18	-2,45	
34.	öga	35	22	+ 13	+2,77	19
35.	finna	34	26	+ 8	+1,57	
36.	ädel	32	13	+ 19	+5,27	5
37.	mera	32	67	- 35	-4,28	
38.	folk	31	22	+ 9	+1,92	
39.	prijs	31	7	+ 24	+9,07	1
40.	må	29	41	- 12	-1,87	
41.	fred	29	13	+ 16	+4,44	10
42.	land	29	20	+ 9	+2,01	20
43.	macht	28	16	+ 12	+3,00	18
44.	höra	28	30	- 2	-0,37	
45.	huru	28	41	- 13	-2,03	
46.	lif	27	31	- 4	-0,72	
47.	låta	27	51	- 24	-3,36	
48.	dag	26	39	- 13	-2,08	
49.	siäl	26	45	- 19	-2,83	
50.	Skön	26	11	+ 15	+4,52	9

Ab. Enbart Stiernhielm (per 20000)

Rang	Ord	F	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	550	385	+165	+8,41	2
2.	hafwa	197	216	- 19	-1,29	
3.	skola	90	106	- 16	-1,55	
4.	se	98	88	+ 10	+1,07	
5.	nu	81	97	- 16	-1,62	
6.	göra	99	74	- 25	+2,91	
7.	gud	82	110	- 28	-2,67	
8.	willia	67	67	+- 0		
9.	här (ab)	72	60	+ 12	+1,55	
10.	där	74	73	+ 1	+0,12	
11.	dygd	73	30	+ 43	+7,85	4
12.	kunna	68	123	- 55	-4,96	
13.	komma	68	36	+ 32	+5,33	8
14.	blifwa	70	103	- 33	-3,25	
15.	stor	64	57	+ 7	+0,93	
16.	och (ab)	49	54	- 5	-0,68	

17.	hand	62	37	+ 25	+4,11	12
18.	måste	52	33	+ 19	+3,31	19
19.	gå	53	67	- 14	-1,71	
20.	stå	49	42	+ 7	+1,08	
21.	man	51	28	+ 23	+4,35	11
22.	gifwa	46	71	- 25	-2,97	
23.	hiärta	44	57	- 13	-1,72	
24.	ära (s)	47	21	+ 26	+ 5,67	6
25.	hög (av)	43	25	+ 18	+ 3,60	15
26.	god	40	23	+ 17	+ 3,54	18
27.	intet	44	18	+ 26	+ 6,13	5
28.	upp	41	35	+ 6	+ 1,01	
29.	Icke	37	21	+ 16	+ 3,49	17
30.	lust	36	20	+ 16	+ 3,58	16
31.	an	41	12	+ 29	+ 8,37	3
32.	ej	32	212	-180	-12,36	
33.	wärld	39	54	- 15	- 2,04	
34.	öga	39	22	+ 17	+ 3,62	14
35.	finna	37	26	+ 11	+ 2,16	
36.	ädel	33	13	+ 20	+ 5,57	7
37.	mera	31	67	- 36	- 4,40	
38.	folk	33	22	+ 11	+ 2,35	
39.	prijs	34	7	+ 27	+ 10,21	1
40.	må	29	41	- 12	- 1,87	
41.	fred	32	13	+ 19	+ 5,27	9
42.	land	31	20	+ 11	+ 2,46	
43.	macht	31	16	+ 15	+ 3,75	13
44.	höra	30	30	+- 0		
45.	huru	29	41	- 12	- 1,87	
46.	lif	29	31	- 2	- 0,36	
47.	låta	27	51	- 24	- 3,36	
48.	dag	28	39	- 11	- 1,76	
49.	siäl	29	45	- 16	- 2,39	
50.	skön	26	11	+ 15	+ 4,52	10

b. Spegel

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff^{red}.	Rang
1.	wara	441	403,2	376,6	+ 26,6	+ 1,37	14
2.	ej	266	236,3	205,0	+ 31,3	+ 2,19	7
3.	hafwa	241	224,0	203,4	+ 20,6	+ 1,44	13
4.	kunna	186	165,0	117,5	+ 47,5	+ 4,38	2
5.	willia	166	138,1	96,0	+ 42,1	+ 4,30	3
6.	gud	164	126,7	101,2	+ 25,5	+ 2,53	6
7.	skola	134	115,0	100,4	+ 14,6	+ 1,46	12
8.	se	119	100,8	84,6	+ 16,2	+ 1,76	10
9.	göra	96	81,2	71,3	+ 9,9	+ 1,17	17
10.	få	104	80,7	81,0	- 0,3	- 0,03	
11.	nu	82	68,1	91,2	- 23,7	- 2,48	

12.	wäl	76	63,5	43,5	+ 20,0	+ 3,03	4
13.	där	107	61,9	68,1	- 6,2	- 0,75	
14.	stor	65	58,3	54,1	+ 4,2	+ 0,57	
15.	låta	68	54,2	46,1	+ 8,1	+ 1,19	16
16.	blifwa	65	53,1	99,1	- 46,0	- 4,62	
17.	må	63	50,1	38,1	+ 12,0	+ 1,94	9
18.	ja	59	49,3	21,2	+ 28,1	+ 6,10	1
19.	mera	57	49,1	62,6	- 13,5	- 1,71	
20.	gifwa	51	44,4	58,4	- 14,0	- 1,83	
21.	och (ab)	52	41,8	50,9	- 9,1	- 1,28	
22.	gå	55	40,3	64,0	- 23,7	- 2,96	
23.	weta	45	36,7	40,4	- 3,7	- 0,58	
24.	wärld	46	35,1	50,9	- 15,8	- 2,21	
25.	rätt (ab)	42	33,9	21,2	+ 12,7	+ 2,76	5
26.	här (ab)	49	30,4	55,5	- 25,1	- 3,36	
27.	böra	39	30,4	22,5	+ 7,9	+ 1,67	11
28.	huru	49	30,2	38,7	- 8,5	- 1,37	
29.	siäl	45	28,5	40,7	- 12,2	- 1,91	
30.	himmel	38	28,5	37,5	- 9,0	- 1,47	
31.	hiärta	41	28,2	52,7	- 24,5	- 3,37	
32.	höra	34	27,3	28,4	- 1,1	- 0,21	
33.	lif	44	26,9	28,5	- 1,6	- 0,30	
34.	dag	35	26,9	36,6	- 9,7	- 1,60	
35.	taga	33	25,7	37,9	- 12,2	- 1,98	
36.	hand	33	25,4	31,5	- 6,1	- 1,09	
37.	ord	32	25,0	21,7	+ 3,3	+ 0,71	19
38.	jord	35	24,4	31,0	- 6,6	- 1,19	
39.	god	29	24,4	21,2	+ 3,2	+ 0,69	20
40.	lära (vb)	34	24,1	19,8	+ 4,3	+ 0,97	18
41.	o (interj.)	36	24,0	25,6	- 1,6	- 0,32	
42.	nåd	38	23,5	22,4	+ 1,1	+ 0,23	
43.	aldrig	34	23,5	22,7	+ 0,8	+ 0,17	
44.	stå	30	23,5	39,6	- 16,1	- 2,56	
45.	synd	44	22,9	15,0	+ 7,9	+ 2,04	8
46.	tid	28	22,7	41,1	- 18,4	- 2,87	
47.	komma	27	21,4	33,3	- 11,9	- 2,06	
48.	herre	29	21,3	30,2	- 8,9	- 1,62	
49.	lust	29	21,0	18,6	+ 2,4	+ 0,56	
50.	finnas	31	20,3	15,4	+ 4,9	+ 1,25	15

c. Holmström

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff^{red}.	Rang
1.	wara	439	407,8	376,6	+ 31,2	+ 1,61	19
2.	hafwa	299	268,7	203,4	+ 65,3	+ 4,58	10
3.	ej	218	198,6	205,0	- 6,4	- 0,45	
4.	blifwa	148	131,0	99,1	+ 31,9	+ 3,20	14
5.	kunna	137	124,3	117,5	+ 6,8	+ 0,63	

6.	få	131	115,1	81,0	+ 32,1	+ 3,57	12
7.	skola	126	107,3	100,4	+ 6,9	+ 0,69	
8.	willia	120	105,7	96,0	+ 9,7	+ 0,99	
9.	måste	109	96,6	31,0	+ 65,6	+11,78	1
10.	nu	111	88,5	91,2	- 2,7	- 0,28	
11.	där	109	79,6	68,1	+ 11,5	+ 1,39	
12.	se	96	79,5	84,6	- 5,1	- 0,55	
13.	hiärta	99	78,4	52,7	+ 25,7	+ 3,54	13
14.	mera	82	71,5	62,6	+ 8,9	+ 1,12	
15.	taga	83	71,4	37,9	+ 33,5	+ 5,44	6
16.	göra	68	57,4	71,3	- 13,9	- 1,65	
17.	gå	63	56,0	64,0	- 8,0	- 1,00	
18.	wäl	62	50,9	43,5	+ 7,4	+ 1,12	
19.	intet	60	46,1	16,4	+ 29,7	+ 7,33	3
20.	och (ab)	55	45,1	50,9	- 5,8	- 0,81	
21.	sorg	67	44,2	22,4	+ 21,8	+ 4,61	9
22.	stor	51	39,7	54,1	- 14,4	- 1,96	
23.	säja	49	39,0	30,2	+ 8,8	+ 1,60	20
24.	här (ab)	51	38,6	55,5	- 16,9	- 2,27	
25.	aldrig	50	37,9	22,7	+ 15,2	+ 3,19	15
26.	weta	43	34,3	40,7	- 6,1	- 0,96	
27.	huru	42	33,1	38,7	- 5,6	- 0,90	
28.	stå	38	31,9	39,6	- 7,7	- 1,22	
29.	öga	38	31,7	20,2	+ 11,5	+ 2,56	17
30.	rätt (ab)	37	31,4	21,2	+ 10,2	+ 2,22	18
31.	låta	39	30,8	46,1	- 15,3	- 2,25	
32.	död	44	28,6	36,4	- 7,8	- 1,29	
33.	hand	35	28,0	31,5	- 3,5	- 0,62	
34.	tid	40	27,7	41,1	- 13,4	- 2,09	
35.	neder	35	27,5	10,1	+ 17,4	+ 5,48	5
36.	finnas	35	27,4	15,4	+ 12,0	+ 3,06	16
37.	komma	34	26,8	33,3	- 6,5	- 1,13	
38.	tänkia	37	26,3	22,2	+ 4,1	+ 0,87	
39.	gifwa	38	26,2	58,4	- 32,2	- 4,21	
40.	må	32	25,9	38,1	- 12,2	- 1,98	
41.	alltid	36	25,5	11,7	+ 13,8	+ 4,03	11
42.	lär	34	25,3	9,4	+ 15,9	+ 5,19	7
43.	förr	36	24,1	8,9	+ 15,2	+ 5,10	8
44.	snart	30	23,7	17,5	+ 6,2	+ 1,48	
45.	städse	30	22,5	7,1	+ 15,4	+ 5,78	4
46.	upp	29	22,4	33,2	- 10,8	- 1,87	
47.	ängslan	39	22,4	4,7	+ 17,7	+ 8,16	2
48.	ja	29	22,3	21,2	+ 1,1	+ 0,24	
49.	höra	26	22,0	28,4	- 6,4	- 1,20	
50.	dag	29	21,3	36,6	- 15,3	- 2,53	

d. Dalin

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang

1.	wara	373	350,2	376,6	- 26,4	- 1,36	
2.	ej	234	207,8	205,0	+ 2,8	+ 0,20	
3.	hafwa	178	155,0	203,4	- 48,4	- 3,39	
4.	kunna	141	121,8	117,5	+ 4,3	+ 0,39	
5.	få	121	106,7	81,0	+ 25,7	+ 2,86	8
6.	se	120	105,5	84,6	+ 20,9	+ 2,27	9
7.	nu	104	81,7	91,2	- 9,5	- 0,99	
8.	blifwa	87	74,3	99,1	- 24,8	- 2,49	
9.	mera	72	70,2	62,6	+ 7,6	+ 0,96	
10.	göra	79	68,4	71,3	- 2,3	- 0,34	
11.	stor	73	62,8	54,1	+ 8,7	+ 1,18	14
12.	gå	67	61,6	64,0	- 2,4	- 0,30	
13.	willia	77	60,4	96,0	- 35,6	- 3,63	
14.	wärld	74	58,9	50,9	+ 8,0	+ 1,12	18
15.	här (ab)	67	57,8	55,5	+ 2,3	+ 0,31	
16.	där	73	55,4	68,1	- 12,7	- 1,54	
17.	hiärta	79	52,2	52,7	- 0,5	- 0,07	
18.	huru	58	47,9	38,7	+ 9,2	+ 1,48	12
19.	weta	55	46,3	40,4	+ 5,9	+ 0,93	
20.	himmel	58	44,4	37,5	+ 6,9	+ 1,13	16
21.	lycka	54	44,4	20,2	+ 24,2	+ 5,38	2
22.	dygd	64	41,5	26,4	+ 15,1	+ 2,94	7
23.	skola (vb)	60	41,3	100,4	- 59,1	- 5,90	
24.	taga	53	40,3	37,9	+ 2,4	+ 0,39	
25.	dag	53	39,6	36,6	+ 3,0	+ 0,50	
26.	låta	50	38,5	46,1	- 7,6	- 1,12	
27.	ära (s)	53	37,0	18,8	+ 18,2	+ 4,20	
28.	gud	59	35,0	101,2	- 66,2	- 6,58	
29.	bära	39	34,2	28,2	+ 6,0	+ 1,13	17
30.	gifwa	43	34,0	58,4	- 24,4	- 3,19	
31.	komma	40	31,3	33,3	- 2,0	- 0,35	
32.	finna	36	29,8	24,1	+ 5,7	+ 1,16	15
33.	ach	43	29,1	26,1	+ 3,0	+ 0,59	
34.	stå	34	28,6	39,6	- 11,0	- 1,75	
35.	frögd	35	27,7	18,4	+ 9,3	+ 2,17	10
36.	macht	34	27,1	14,5	+ 12,6	+ 3,31	6
37.	tänkia	36	26,7	22,2	+ 4,5	+ 0,96	20
38.	wäl	36	26,5	43,5	- 17,0	- 2,58	
39.	liten	38	26,3	13,0	+ 13,3	+ 3,69	5
40.	nåd	35	26,1	22,4	+ 3,7	+ 0,78	
41.	lif	31	25,7	28,5	- 2,8	- 0,52	
42.	sinne	32	25,2	21,7	+ 3,5	+ 0,75	
43.	folk	34	24,7	20,4	+ 4,3	+ 0,95	
44.	blod	31	23,5	18,1	+ 5,4	+ 1,27	13
45.	böra	33	23,4	22,5	+ 0,9	+ 0,19	
46.	kung	44	23,2	10,9	+ 12,3	+ 3,73	4
47.	heder	30	23,2	7,5	+ 15,7	+ 5,73	1
48.	land	32	22,2	17,7	+ 4,5	+ 1,08	19

49.	ro	27	21,6	13,7	+ 7,9	+ 2,14	11
50.	tid	29	21,3	41,1	- 19,8	- 3,09	

e. Nordenflycht

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff^{red}.	Rang
1.	wara	345	317,3	376,6	- 59,3	- 3,06	
2.	ej	196	173,7	205,0	- 31,3	- 2,19	
3.	hafwa	168	154,4	203,4	- 49,0	- 3,44	
4.	kunna	125	106,6	117,5	- 10,9	- 1,01	
5.	få	109	95,8	81,0	+ 14,8	+ 1,64	13
6.	skola (vb)	105	95,5	100,4	- 4,9	- 0,49	
7.	blifwa	108	95,0	99,1	- 4,1	- 0,41	
8.	gifwa	81	69,5	58,4	+ 11,1	+ 1,45	16
9.	se	78	65,7	84,6	- 18,9	- 2,05	
10.	gå	73	61,5	64,0	- 2,5	- 0,31	
11.	nu	74	58,3	91,2	- 32,9	- 3,45	
12.	dygd	79	57,3	26,4	+ 30,9	+ 6,01	2
13.	tid	64	50,8	41,1	+ 9,7	+ 1,51	15
14.	mera	63	49,8	62,6	- 12,8	- 1,62	
15.	hiärta	67	47,7	52,7	- 5,0	- 0,69	
16.	göra	54	47,1	71,3	- 24,2	- 2,87	
17.	upp	57	46,1	33,2	+ 12,9	+ 2,24	11
18.	där	58	44,0	68,1	- 24,1	- 2,92	
19.	här (s)	59	43,9	55,5	- 11,6	- 1,56	
20.	willia (vb)	54	43,3	96,0	- 52,7	- 5,38	
21.	hög (av)	49	41,9	22,7	+ 19,2	+ 4,02	7
22.	wärld	51	37,5	50,9	- 13,4	- 1,88	
23.	siäl	54	36,3	40,7	- 4,4	- 0,69	
24.	lif	45	36,1	28,5	+ 7,6	+ 1,42	17
25.	nöje	51	35,3	12,6	+ 22,7	+ 6,38	1
26.	aldrig	39	33,0	22,7	+ 10,3	+ 2,16	12
27.	stor	44	32,2	54,1	- 21,9	- 2,98	
28	jord	40	32,0	31,0	+ 1,0	+ 0,18	
29.	natur	41	28,5	11,3	+ 17,2	+ 5,12	3
30.	sinne	41	28,3	21,7	+ 6,6	+ 1,42	18
31.	finna	36	28,2	24,1	+ 4,1	+ 0,84	
32.	ro	38	28,0	13,7	+ 14,3	+ 3,86	8
33.	lius (s)	36	26,4	15,5	+ 10,9	+ 2,76	9
34.	frid	40	25,9	11,2	+ 14,7	+ 4,41	4
35.	bära	32	25,5	28,2	- 2,7	- 0,51	
36.	himmel	32	24,1	37,3	- 13,2	- 2,16	
37.	tanke	37	23,9	10,4	+ 13,5	+ 4,18	5
38.	taga	33	23,9	37,9	- 14,0	- 2,27	
39.	ära (s)	34	23,2	18,8	+ 4,4	+ 1,01	20
40.	hand	30	23,2	31,5	- 8,3	- 1,48	
41.	lycka	45	22,7	20,2	+ 2,5	+ 0,56	
42.	ach	33	22,2	26,1	- 3,9	- 0,76	
43.	ut	29	21,9	20,2	+ 1,7	+ 0,38	

44.	huru	27	21,6	38,7	- 17,1	- 2,75	
45.	död (s)	31	21,3	36,4	- 15,1	- 2,50	
46.	säll	34	21,1	11,9	+ 9,2	+ 2,65	10
47.	draga	24	20,9	15,4	+ 5,5	+ 1,41	19
48.	macht	28	20,3	14,5	+ 5,8	+ 1,52	14
49.	och (ab)	25	19,9	50,9	- 31,0	- 4,35	
50.	wett	28	19,3	7,9	+ 11,4	+ 4,04	6

Tab. A 1.118a-o Temaord och nyckelord i de olika genregrupperna

a. Världslig epik

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	262	231,4	376,6	- 145,2	- 7,48	
2.	hafwa	163	136,5	203,4	- 66,9	- 4,69	
3.	ej	138	120,5	205,0	- 84,5	- 5,90	
4.	se	129	106,6	84,6	+ 22,0	+ 2,39	17
5.	där	110	88,8	68,1	+ 20,7	+ 2,51	15
6.	nu	92	70,2	91,2	- 21,0	- 2,20	
7.	gå	81	66,8	64,0	+ 2,8	+ 0,35	
8.	skola (vb)	100	65,1	100,4	- 35.3	- 3,52	
9.	mera	63	53,3	62,6	- 9,3	- 1,18	
10.	kunna	61	50,4	117,5	- 67,1	- 6,19	
11.	hand	52	45,2	31,5	+ 13,7	+ 2,44	16
12.	upp	58	46,0	33,2	+ 12,8	+ 2,22	20
13.	blifwa	51	42,9	99,1	- 56,2	- 5,65	
14.	himmel	49	41,9	37,5	+ 4,4	+ 0,72	
15.	stor	53	41,8	54,1	- 12,1	- 1,67	
16.	willia	51	41,0	96,0	- 55,0	- 5,61	
17.	Carl	96	67,5	4,9	+ 62,6	+28,30	1
18.	gifwa	49	40,3	58,4	- 19,6	- 2,57	
19.	folk	51	39,3	24,7	+ 14,6	+ 2,94	13
20.	land	51	39,2	17,7	+ 21,5	+ 5,11	7
21.	kung	60	36,9	10,9	+ 26,0	+ 7,88	5
22.	hiärta	49	36,0	52,7	- 16,7	- 2,30	
23.	Swerige	51	35,9	6,6	+ 29,3	+11,39	2
24.	wärld	50	35,3	50,9	- 15,6	- 2,19	
25.	ära (s)	47	33,1	18,8	+ 14,3	+ 3,30	11
26.	draga	40	32,7	15,4	+ 17,3	+ 4,41	9
27.	göra	38	31,5	71,3	- 39,8	- 4,71	
28	hiälte	40	31,1	7,7	+ 23,4	+ 8,44	3

29.	öga	37	31,0	20,2	+ 10,8	+ 2,40	18
30.	höra	37	30,7	28,4	+ 2,3	+ 0,43	
31.	taga	37	29,1	37,9	- 8,8	- 1,43	
32.	få	38	27,2	81,0	- 53,8	- 5,98	
33.	gud	34	27,1	101,2	- 74,1	- 7,37	
34.	bära	33	26,7	28,2	- 1,5	- 0,28	
35.	stå	35	26,5	39,6	- 13,1	- 2,08	
36.	dag	33	26,3	36,6	- 10,3	-. 1,70	
37.	här (ab)	33	25,4	55,5	- 30,1	- 4,04	
38.	ut	31	25,3	20,2	+ 5,1	+ 1,13	
39.	lik (av)	30	24,6	11,4	+ 13,2	+ 3,90	10
40.	lif	28	24,4	28,5	- 4,1	- 0,77	
41.	macht	35	23,4	14,5	+ 8,9	+ 2,34	19
42.	thron	31	23,2	5,6	+ 17,6	+ 7,45	6
43.	gång	29	23,2	16,6	+ 6,6	+ 1,62	
44.	hel	26	22,9	13,5	+ 9,4	+ 2,57	14
45.	haf	36	22,6	8,6	+ 14,0	+ 4,79	8
46.	mod	28	22,5	11,9	+ 10,6	+ 3,06	12
47.	finna	29	22,3	24,1	- 1,8	- 0,37	
48.	hög (av)	30	21,6	22,7	- 1,1	- 0,23	
49.	fält	32	21,2	4,2	+ 17,0	+ 8,28	4
50.	jord	27	19,8	31,0	- 11,2	- 2,01	

b. Panegyrik

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	313	284,8	376,6	- 91,8	- 4,73	
2.	hafwa	212	174,1	203,4	- 29,3	- 2,05	
3.	ej	152	126,5	205,0	- 78,5	- 5,48	
4.	stor	128	118,4	54,1	+ 64,5	+ 8,74	6
5.	nu	116	95,3	91,2	+ 4,1	+ 0,43	
6.	gud	109	84,7	101,2	- 16,5	- 1,64	
7.	blifwa	79	71,2	99,1	- 27,9	- 2,80	
8.	kunna	77	64,2	117,5	- 53,3	- 4,82	
9.	se	73	59,7	84,6	- 24,9	- 2,71	
10.	hand	69	54,2	31,5	+ 22,7	+ 4,04	12
11.	skola (vb)	70	53,7	100,4	- 46,7	- 4,66	
12.	land	63	53,3	17,7	+ 35,6	+ 8,46	8
13.	där	72	52,3	68,1	- 15,8	- 1,91	
14.	få	61	50,7	81,0	- 30,3	- 3,37	
15.	hiärta	70	50,2	52,7	- 2,5	- 0,34	
16.	himmel	59	49,2	37,5	+ 11,7	+ 1,91	17
17.	göra	61	48,8	71,3	- 22,5	- 2,66	
18.	gifwa	58	46,7	58,4	- 11,7	- 1,53	
19.	sorg	71	45,4	22,4	+ 23,0	+ 4,86	11
20.	dag	58	45,0	36,6	+ 8,4	+ 1,39	18
21.	och (ab)	56	44,2	50,9	- 6,7	- 0,94	
22.	gå	49	43,5	64,0	- 20,5	- 2,56	
23.	konung	56	42,1	7,5	+ 34,6	+12,63	2

24.	hög (av)	49	41,3	22,7	+ 18,6	+ 3,90	13
25.	willia	50	38,8	96,0	- 57,2	- 5,84	
26.	upp	46	37,3	33,2	+ 4,1	+ 0,72	
27.	mera	46	35,9	62,6	- 26,7	- 3,37	
28.	kung	55	35,3	10,9	+ 24,4	+ 7,39	10
29.	här (ab)	42	33,9	55,5	- 21,6	- 2,90	
30.	Swerige	51	33,6	6,6	+ 27,0	+10,51	4
31.	herre	45	33,4	30,2	+ 3,2	+ 0,58	
32.	stå	41	33,2	39,6	- 6,4	- 1,02	
33.	rike	41	32,8	8,3	+ 24,5	+ 8,49	7
34.	jord	44	32,6	31,0	+ 1,6	+ 0,29	
35.	öga	39	32,6	20,2	+ 12,4	+ 2,76	16
36.	frögd	42	30,5	18,4	+ 12,1	+ 2,82	15
37.	tid	35	30,5	41,1	- 10,6	- 1,65	
38.	krona	42	29,2	6,0	+ 23,2	+ 9,49	5
39.	hiälte	48	28,9	7,7	+ 21,2	+ 7,64	9
40.	wärld	35	28,5	50,9	- 22,4	- 3,14	
41.	nåd	39	28,0	22,4	+ 5,6	+ 1,18	19
42.	måste	47	27,0	31,0	- 4,0	- 0,72	
43.	Swea	38	26,4	3,5	+ 22,9	+12,25	3
44.	låta	36	26,2	46,1	- 19,9	- 2,93	
45.	bära	34	25,7	28,2	- 2,5	- 0,47	
46.	dygd	37	25,2	26,4	- 1,2	- 0,23	
47.	folk	33	24,5	20,4	+ 4,1	+ 0,91	20
48.	ja	30	22,5	21,2	+ 1,3	+ 0,28	
49.	frid	34	22,3	11,2	+ 11,1	+ 3,32	14
50.	taga	29	22,3	37,9	- 15,6	- 2,53	
51.	drottning	26	22,3	2,4	+ 19,9	+12,82	1

c. Gravdikt I

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	420	396,6	376,6	+ 20,0	+ 1,03	15
2.	hafwa	267	233,8	203,4	+ 30,4	+ 2,13	9
3.	ej	246	222,0	205,0	+ 17,0	+ 1,19	13
4.	blifwa	102	85,1	99,1	- 14,0	- 1,41	
5.	nu	95	78,5	91,2	- 12,7	- 1,33	
6.	se	87	78,0	84,6	- 6,6	- 0,72	
7.	kunna	92	75,3	117,5	- 42,3	- 3,89	
8.	mera	82	74,7	62,6	+ 12,1	+ 1,53	12
9.	tid	86	73,5	41,1	+ 32,4	+ 5,05	2
10.	wärld	91	72,1	50,9	+ 21,2	+ 2,97	6
11.	här (ab)	88	69,2	55,5	+ 13,7	+ 1,84	11
12.	få	82	69,0	81,0	- 12,0	- 1,33	
13.	gud	83	68,2	101,2	- 33,0	- 3,28	
14.	död (s)	78	64,8	36,4	+ 28,4	+ 4,71	3
15.	gå	71	59,8	64,0	- 4,2	- 0,53	
16.	där	86	56,3	68,1	- 11,8	- 1,43	
17.	stå	65	55,4	39,6	+ 15,8	+ 2,51	8

18.	skola (vb)	71	52,5	100,4	- 47,9	- 4,78	
19.	och (ab)	64	51,4	50,9	+ 0,5	+ 0,07	
20.	willia	59	51,2	96,0	- 44,8	- 4,57	
21.	göra	57	49,8	71,3	- 21,5	- 2,55	
22.	dygd	73	48,6	26,4	+ 22,2	+ 4,32	4
23.	himmel	53	42,8	37,5	+ 5,3	+ 0,87	16
24.	siäl	49	42,4	40,7	+ 1,7	+ 0,27	20
25.	hiärta	51	40,0	52,7	- 12,7	- 1,75	
26.	hög (av)	48	39,0	22,7	+ 16,3	+ 3,42	5
27.	wäl	48	37,1	43,5	- 6,4	- 0,97	
28.	gifwa	43	35,0	58,4	- 23,4	- 3,06	
29.	stor	41	35,0	54,1	- 19,1	- 2,60	
30.	weta	43	33,4	40,4	- 7,0	- 1,10	
31.	jord	42	31,2	31,0	+ 0,2	+ 0,04	
32.	kropp	38	31,2	18,8	+ 12,4	+ 2,86	7
33.	taga	34	29,2	37,9	- 8,7	- 1,41	
34.	aldrig	33	28,3	22,7	+ 5,6	+ 1,18	14
35.	måste	37	27,0	31,0	- 4,0	- 0,72	
36.	lif	34	26,5	28,5	- 2,0	- 0,37	
37.	bära	39	25,9	28,2	- 2,3	- 0,43	
38.	wett	35	25,4	7,9	+ 17,5	+ 6,23	1
39.	sorg	32	24,1	22,4	+ 1,7	+ 0,36	18
40.	sinne	30	23,2	21,7	+ 1,5	+ 0,32	19
41.	huru	30	22,5	38,7	- 16,2	- 2,60	
42.	hand	30	22,4	31,5	- 9,1	- 1,62	
43.	säja	29	22,3	30,2	- 7,9	- 1,44	
44.	tänkia	28	22,1	22,2	- 0,1	- 0,02	
45.	upp	25	21,6	33,2	- 11,6	- 2,01	
46.	komma	32	21,5	33,3	- 11,8	- 2,04	
47.	böra	30	21,2	22,5	- 1,3	- 0,27	
48.	ja	27	20,7	21,2	- 0,5	- 0,11	
49.	hel	25	20,5	13,5	+ 7,0	+ 1,91	10
50.	Lefwa	25	20,5	17,2	+ 3,3	+ 0,79	17

d. Gravdikt II

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	349	322,9	376,6	- 53,7	- 2,77	
2.	hafwa	263	245,8	203,4	+ 40,4	+ 2,83	7
3.	ej	171	148,4	205,0	- 56,6	- 3,95	
4.	kunna	130	111,6	117,5	- 5,9	- 0,54	
5.	gud	130	104,1	101,2	+ 2,9	+ 0,29	
6.	blifwa	110	96,7	99,1	- 2,4	- 0,24	
7.	död (s)	97	78,5	36,4	+ 42,1	+ 6,98	1
8.	nu	93	77,6	91,2	- 13,6	- 1,42	
9.	få	81	66,2	81,0	- 14,8	- 1,64	
10.	wärld	74	66,1	50,9	+ 15,2	+ 2,13	9
11.	där	82	66,1	68,1	- 2,0	- 0,24	
12.	skola (vb)	90	64,9	100,4	- 35,5	- 3,54	

13.	tid	78	62,0	41,1	+ 20,9	+ 3,26	6
14.	willia	73	61,8	96,0	- 34,2	- 3,49	
15.	siäl	73	61,6	40,7	+ 20,9	+ 3,28	5
16.	jord	69	55,1	31,0	+ 24,1	+ 4,33	4
17.	se	65	53,7	84,6	- 30,9	- 3,36	
18.	göra	61	52,3	71,3	- 19,0	- 2,25	
19.	weta	65	52,0	40,4	+ 11,6	+ 1,83	11
20.	gå	64	51,9	64,0	- 12,1	- 1,51	
21.	mera	59	51,6	62,6	- 11,0	- 1,39	
22.	här (ab)	71	47,1	55,5	- 8,4	- 1,13	
23.	wäl	52	46,1	43,5	+ 2,6	+ 0,39	
24.	och (ab)	58	44,0	50,9	- 6,9	- 0,97	
25.	lefwa	52	40,2	17,2	+ 23,0	+ 5,55	3
26.	lif	49	38,7	28,5	+ 10,2	+ 1,91	10
27.	stor	47	36,7	54,1	- 17,4	- 2,37	
28.	gifwa	44	36,7	58,4	- 21,7	- 2,84	
29.	säll	45	35,2	11,9	+ 23,3	+ 6,75	2
30.	himmel	44	34,1	37,5	- 3,4	- 0,56	
31.	stå	43	33,1	39,6	- 6,5	- 1,03	
32.	dygd	39	33,1	26,4	+ 6,7	+ 1,30	12
33.	dag	40	33,0	36,6	- 3,6	- 0,60	
34.	huru	47	32,2	38,7	- 6,5	- 1,04	
35.	upp	37	29,4	33,2	- 3,8	- 0,66	
36.	o	42	29,0	25,6	+ 3,4	+ 0,67	
37.	ach	35	28,8	26,1	+ 2,7	+ 0,53	
38.	herre	41	28,0	30,2	- 2,2	- 0,40	
39.	taga	32	26,9	37,9	- 11,0	- 1,79	
40.	sorg	35	25,5	22,4	+ 3,1	+ 0,65	
41.	man	33	25,0	24,1	+ 0,9	+ 0,18	
42.	böra	31	24,8	22,5	+ 2,3	+ 0,48	
43.	bära	30	24,8	28,2	- 3,4	- 0,64	
44.	år	29	24,7	14,7	+ 10,0	+ 2,61	8
45.	måste	28	24,1	31,0	- 6,9	- 1,24	
46.	låta	30	22,4	46,1	- 23,7	- 3,49	
47.	komma	28	22,1	33,4	- 11,3	- 1,96	
48.	hiärta	26	22,0	52,7	- 30,7	- 4,23	
49.	höra	27	22,0	28,4	- 6,4	- 1,20	
50.	hög (av)	30	20,6	22,7	- 2,1	- 0,44	

e. Bröllopsdikt I

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	388	353,5	376,6	- 23,1	- 1,19	
2.	hafwa	202	181,6	203,4	- 21,8	- 1,53	
3.	ej	208	179,9	205,0	- 25,1	- 1,75	
4.	kunna	119	102,0	117,5	- 15,5	- 1,43	
5.	nu	112	88,3	91,2	- 2,9	- 0,30	
6.	willia	97	86,0	96,0	- 10,0	- 1,02	
7.	blifwa	100	82,8	99,1	- 16,3	- 1,64	

8.	skola (vb)	97	78,9	100,4	- 21,5	- 2,15	
9.	få	89	75,6	81,0	- 5,4	- 0,60	
10.	se	78	67,6	84,6	- 17,0	- 1,85	
11.	gå	74	64,2	64,0	+ 0,2	+ 0,03	
12.	göra	71	62,0	71,3	- 9,3	- 1,10	
13.	mera	68	59,1	62,6	- 3,5	- 0,44	
14.	gifwa	65	54,8	58,4	- 3,6	- 0,47	
15.	huru	58	50,7	38,7	+ 12,0	+ 1,93	6
16.	man	64	46,7	24,1	+ 22,6	+ 4,60	2
17.	där	54	44,9	68,1	- 23,2	- 2,81	
18.	må	49	43,7	38,1	+ 5,6	+ 0,91	8
19.	komma	47	40,5	33,3	+ 7,2	+ 1,25	7
20.	kärlek	51	40,0	21,0	+ 19,0	+ 4,15	3
21.	taga	50	37,6	37,9	- 0,3	- 0,05	
22.	böra	51	37,2	22,5	+ 14,7	+ 3,10	4
23.	här (ab)	45	37,2	55,5	- 18,3	- 2,46	
24.	hiärta	47	36,1	52,7	- 16,6	- 2,29	
25.	wäl	44	35,3	43,5	- 8,5	- 1,29	
26.	och (ab)	49	34,8	50,9	- 16,1	- 2,26	
27.	måste	50	34,6	31,0	+ 3,6	+ 0,65	11
28.	säja	45	33,3	30,2	+ 3,1	+ 0,56	12
29.	stå	39	31,9	39,6	- 7,7	- 1,22	
30.	gud	41	31,3	101,2	- 69,9	- 6,95	
31.	tid	40	31,3	41,1	- 9,8	- 1,53	
32.	weta	38	30,9	40,4	- 9,5	- 1,49	
33.	låta	38	29,5	46,1	- 16,6	- 2,44	
34.	wärld	35	25,5	50,9	- 25,4	- 3,56	
35.	himmel	37	25,4	37,5	- 12,1	- 1,98	
36.	stor	33	25,1	54,1	- 29,0	- 3,94	
37.	rätt (ab)	33	24,7	21,2	+ 3,5	+ 0,76	10
38.	twå	38	24,2	8,3	+ 15,9	+ 5,51	1
39.	ut	28	24,1	20,2	+ 3,9	+ 0,87	9
40.	dag	32	23,3	36,6	- 13,3	- 2,20	
41.	finna	29	22,6	24,1	- 1,5	- 0,31	
42.	god	28	22,5	21,2	- 1,3	- 0,28	
43.	fram	26	22,3	14,7	+ 7,6	+ 1,98	5
44.	lycka	45	21,9	20,2	+ 1,7	+ 0,38	
45.	dygd	42	21,9	26,4	- 4,5	- 0,88	
46.	bära	31	21,2	28,2	- 7,0	- 1,32	
47.	jord	30	20,8	31,0	- 10,2	- 1,83	
48.	sinne	29	20,3	21,7	- 1,4	- 0,30	
49.	hand	25	20,2	31,3	- 11,3	- 2,01	
50.	lust	27	19,4	18,6	+ 0,8	+ 0,19	
51.	ord	27	19,4	21,7	- 2,3	- 0,49	

f. Bröllopsdikt II

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff^{red}.	Rang
1.	wara	384	337,8	376,6	- 38,8	- 2,00	

2.	hafwa	232	211,5	203,4	+ 8,1	+ 0,57	
3.	ej	203	184,2	205,0	- 20,8	- 1,45	
4.	kunna	146	129,2	117,5	+ 11,7	+ 1,08	15
5.	Willia	119	103,2	96,0	+ 7,2	+ 0,73	20
6.	blifwa	113	100,9	99,1	+ 1,8	+ 0,18	
7.	nu	118	100,1	91,2	+ 8,9	+ 0,93	17
8.	skola (vb)	101	91,5	100,4	- 8,9	- 0,89	
9.	få	91	79,2	81,0	- 1,8	- 0,20	
10.	se	81	71,3	84,6	- 13,3	- 1,45	
11.	gifwa	87	67,7	58,4	+ 9,3	+ 1,22	13
12.	göra	82	67,6	71,3	- 3,7	- 0,44	
13.	wäl	73	59,8	43,5	+ 16,3	+ 2,47	5
14.	må	73	57,6	38,1	+ 19,5	+ 3,16	3
15.	gud	70	55,2	101,2	- 56,0	- 4,57	
16.	weta	66	48,5	40,4	+ 8,1	+ 1,27	12
17.	där	65	47,9	68,1	- 20,2	- 2,45	
18.	och (ab)	58	46,5	50,9	- 4,4	- 0,62	
19.	taga	52	45,2	37,9	+ 7,3	+ 1,19	14
20.	hiärta	58	43,5	52,7	- 9,2	- 1,27	
21.	stor	51	42,9	54,1	- 11,2	- 1,52	
22.	mera	50	42,5	62,6	- 20,1	- 2,54	
23.	dygd	56	42,3	26,4	+ 15,9	+ 3,09	4
24.	här (ab)	53	41,4	55,5	- 14,1	- 1,89	
25.	gå	55	40,2	64,0	- 23,8	- 2,98	
26.	säja	50	38,4	30,2	+ 8,2	+ 1,49	11
27.	stå	44	38,0	39,6	- 1,6	- 0,25	
28.	dag	49	36,8	36,6	+ 0,2	+ 0,03	
29.	himmel	45	35,0	37,5	- 2,5	- 0,41	
30.	huru	40	34,6	38,7	- 4,1	- 0,66	
31.	låta	38	32,5	46,1	- 13,6	- 2,00	
32.	tid	41	32,3	41,1	- 8,8	- 1,37	
33.	sinne	38	29,7	21,7	+ 8,0	+ 1,72	9
34.	lycka	42	29,6	20,2	+ 9,4	+ 2,09	7
35.	god	39	29,5	21,2	+ 8,3	+ 1,80	8
36.	man	40	28,3	24,1	+ 4,2	+ 0,86	18
37.	wärld	34	28,2	50,9	- 22,7	- 3,18	
38.	upp	33	27,4	33,2	- 5,8	- 1,01	
39.	twå	37	27,1	8,3	+ 18,8	+ 6,53	2
40.	hand	33	25,5	31,5	- 6,0	- 1,07	
41.	ut	32	24,9	20,2	+ 4,7	+ 1,05	16
42.	wän	33	24,7	17,6	+ 7,1	+ 1,69	10
43.	brud	31	23,5	6,2	+ 17,3	+ 6,96	1
44.	år	30	23,0	14,7	+ 8,3	+ 2,16	6
45.	höra	29	21,0	28,4	- 7,4	- 1,40	
46.	hög (av)	27	20,7	22,7	- 2,0	- 0,42	
47.	måste	28	20,6	31,0	- 10,4	- 1,87	
48.	Böra	26	20,2	22,5	- 2,3	- 0,48	
49.	Intet	28	19,6	16,4	+ 3,2	+ 0,79	19

50.	Folk	23	18,8	20,4	- 1,6	- 0,35	

g. Sällskapspoesi

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	374	345,2	376,6	- 31,4	- 1,62	
2.	ej	234	216,7	205,0	+ 11,7	+ 0,92	9
3.	hafwa	187	163,3	203,4	- 40,1	- 2,81	
4.	kunna	125	112,2	117,5	- 5,3	- 0,49	
5.	blifwa	115	105,4	99,1	+ 6,3	+ 0,63	10
6.	få	121	103,3	81,0	+ 22,3	+ 2,47	5
7.	willia	98	87,0	96,0	- 9,0	- 0,92	
8.	nu	108	83,7	91,2	- 7,5	- 0,83	
9.	göra	85	71,3	71,3	+- 0		
10.	mera	81	65,9	62,6	+ 3,3	+ 0,42	12
11.	skola (vb)	76	73,6	100,4	- 36,8	- 3,67	
12.	se	69	60,1	84,6	- 24,5	- 2,66	
13.	gifwa	73	59,2	58,4	+ 0,8	+ 0,10	
14.	där	67	54,6	68,1	- 13,5	- 1,64	
15.	gå	60	50,3	64,0	- 13,7	- 1,71	
16.	hiärta	59	47,0	52,7	- 5,7	- 0,79	
17.	stor	56	44,6	54,1	- 9,5	- 1,29	
18.	här (ab)	55	41,9	55,5	- 13,6	- 1,83	
19.	dag	49	39,0	36,6	+ 2,4	+ 0,40	13
20.	och (ab)	42	36,1	50,9	- 14,8	- 2,07	
21.	wärld	47	35,6	50,9	- 15,3	- 2,14	
22.	låta	84	35,2	46,1	- 10,9	- 1,61	
23.	wäl	47	35,2	43,5	- 8,3	- 1,26	
24.	höra	35	29,4	28,4	+ 1,0	+ 0,19	
25.	öga	35	29,1	20,2	+ 8,9	+ 1,98	6
26.	upp	35	28,6	33,2	- 4,6	- 0,80	
27.	nöje	41	28,1	12,6	+ 15,5	+ 4,37	3
28.	lycka	35	28,0	20,2	+ 7,8	+ 1,74	7
29.	komma	34	27,8	33,3	- 5,5	- 0,95	
30.	taga	35	27,4	37,9	- 10,5	- 1,71	
31.	tid	36	25,5	41,1	- 15,6	- 2,43	
32.	hand	34	25,0	31,5	- 6,5	- 0,21	
33.	huru	33	24,0	38,7	- 14,7	- 2,36	
34.	weta	33	23,7	40,7	- 16,7	- 2,63	
35.	God	43	23,4	21,2	+ 2,2	+ 0,48	11
36.	dricka	39	23,3	4,3	+ 19,0	+ 9,18	1
37.	skön	31	22,8	9,6	+ 13,2	+ 4,26	4
38.	må	31	22,2	38,1	- 15,8	- 2,56	
39.	bort	31	22,0	16,9	+ 5,1	+ 1,23	8
40.	säja	29	21,8	30,2	- 8,4	- 1,53	
41.	sinne	32	21,6	21,7	- 0,1	- 0,02	
42.	stå	26	20,0	39,6	- 19,6	- 3,11	
43.	win	37	19,4	4,3	+ 15,1	+ 7,27	2
44.	ja	26	19,3	21,2	- 1,9	- 0,41	

45.	kär	25	18,8	19,1	- 0,3	- 0,07	
46.	bära	23	18,8	28,2	- 9,4	- 1,77	
47.	tro (vb)	25	18,1	16,6	+ 1,5	+ 0,37	14
48.	ut	23	18,0	20,2	- 2,2	- 0,49	
49.	jord	24	17,6	31,0	- 13,4	- 2,41	
50.	intet	25	17,4	16,4	+ 1,0	+ 0,25	

h. Världslig didaktik

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	460	426,2	376,6	+ 49,6	+ 2,56	4
2.	ej	248	220,0	205,0	+ 15,0	+ 1,05	13
3.	hafwa	216	192,4	203,4	- 11,0	- 0,77	
4.	kunna	190	162,7	117,5	+ 45,2	+ 4,17	1
5.	gud	137	101,5	101,2	+ 0,3	+ 0,03	
6.	blifwa	120	100,3	99,1	+ 1,2	+ 0,12	
7.	willia	121	99,8	96,0	+ 3,8	+ 0,39	
8.	skola (vb)	119	99,5	100,4	- 0,9	- 0,09	
9.	se	111	97,3	84,6	+ 12,7	+ 1,38	11
10.	få	99	83,4	81,0	+ 2,4	+ 0,27	
11.	göra	94	78,6	71,3	+ 7,3	+ 0,86	
12.	mera	88	75,6	62,6	+ 13,0	+ 1,64	10
13.	stor	86	69,8	54,1	+ 14,8	+ 2,01	6
14.	wärld	69	56,1	50,9	+ 5,2	+ 0,73	
15.	gifwa	67	54,7	58,4	- 3,7	- 0,48	
16.	gå	64	54,3	64,0	- 9,7	- 1,21	
17.	och (ab)	69	47,5	50,9	- 3,4	- 0,48	
18.	wäl	57	45,0	43,5	+ 1,5	+ 0,23	
19.	huru	51	42,5	38,7	+ 3,8	+ 0,61	
20.	här (ab)	66	42,1	55,5	- 13,5	- 1,80	
21.	weta	50	41,6	40,4	+ 1,2	+ 0,19	
22.	där	56	40,0	68,1	- 28,1	- 3,41	
23.	låta	47	38,6	46,1	- 7,5	- 1,10	
24.	nu	71	37,9	91,2	- 53,3	- 5,58	
25.	hiärta	48	37,9	52,7	- 14,8	- 2,04	
26.	dygd	53	35,6	26,4	+ 9,2	+ 1,79	8
27.	tid	47	33,4	41,1	- 7,7	- 1,20	
28.	säja	45	32,8	30,2	+ 2,6	+ 0,47	
29.	lycka	77	32,2	20,2	+ 12,0	+ 2,67	2
30.	stå	46	31,5	39,6	- 8,1	- 1,29	
31.	upp	41	31,5	33,2	- 1,7	- 0,30	
32.	rätt (ab)	37	30,3	21,2	+ 9,1	+ 1,98	7
33.	måste	40	30,1	31,0	- 0,9	- 0,16	
34.	icke	42	29,5	19,1	+ 10,4	+ 2,39	5
35.	må	38	28,4	38,1	- 9,7	- 1,57	
36.	siäl	36	27,3	40,7	- 13,4	- 2,10	
37.	lära	40	27,2	19,8	+ 7,4	+ 1,66	9
38.	ära (s)	36	27,0	18,8	+ 8,2	+ 1,89	6
39.	taga	33	26,3	37,9	- 11,6	- 1,88	

40.	folk	36	25,9	20,4	+ 5,5	+ 1,22	12
41.	finna	33	25,5	24,1	+ 1,4	+ 0,29	
42.	hög (av)	32	24,4	22,7	+ 1,7	+ 0,36	
43.	höra	29	24,0	28,4	- 4,4	- 0,83	
44.	man	34	23,5	24,1	- 0,6	- 0,12	
45.	jord	30	23,3	31,0	- 7,7	- 1,38	
46.	ord	32	22,2	21,7	+ 0,5	+ 0,11	
47.	dag	29	22,1	36,6	- 14,5	- 2,40	
48.	komma	31	21,4	33,3	- 11,9	- 2,06	
49.	ju	35	21,2	12,1	+ 9,1	+ 2,61	3
50.	bära	27	20,8	28,2	- 7,4	- 1,39	

i. Satir

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	448	401,0	376,6	+ 24,4	+ 1,26	
2.	ej	325	294,2	205,0	+ 89,2	+ 6,23	1
3.	hafwa	255	230,9	203,4	+ 27,5	+ 1,93	15
4.	kunna	160	144,2	117,5	+ 26,7	+ 2,46	9
5.	få	138	118,9	81,0	+ 37,9	+ 4,21	5
6.	blifwa	140	118,7	99,1	+ 19,6	+ 1,97	13
7.	skola (vb)	125	111,4	100,4	+ 11,0	+ 1,10	
8.	willia	125	109,2	96,0	+ 13,2	+ 1,35	20
9.	se	103	90,7	84,6	+ 6,1	+ 0,66	
10.	göra	103	88,1	71,3	+ 16,8	+ 1,99	12
11.	gå	96	81,7	64,0	+ 17,7	+ 2,21	10
12.	taga	80	66,3	37,9	+ 28,4	+ 4,61	3
13.	mera	74	63,1	62,6	+ 0,5	+ 0,06	
14.	där	81	58,9	68,1	- 9,2	- 1,11	
15.	nu	67	56,9	91,2	- 34,3	- 3,59	
16.	wäl	72	56,5	43,5	+ 13,0	+ 1,97	14
17.	weta	59	52,4	40,4	+ 12,0	+ 1,89	16
18.	gifwa	61	49,5	58,4	- 8,9	- 1,16	
19.	stor	54	47,1	54,1	- 7,0	- 0,95	
20.	huru	63	46,5	38,7	+ 7,8	+ 1,25	
21.	och (ab)	53	42,7	50,9	- 8,2	- 1,15	
22.	säja	51	39,1	30,2	+ 8,9	+ 1,62	17
23.	höra	37	30,8	28,4	+ 2,4	+ 0,45	
24.	komma	36	29,1	33,3	- 4,2	- 0,73	
25.	god	34	28,6	21,2	+ 7,4	+ 1,61	18
26.	wärld	41	28,0	50,9	- 22,9	- 3,21	
27.	tid	35	28,0	41,1	- 13,1	- 2,04	
28.	måste	38	27,8	31,0	- 3,2	- 0,57	
29.	hålla	37	27,4	20,8	+ 6,6	+ 1,44	19
30.	finnas	30	25,3	15,4	+ 9,9	+ 2,52	8
31.	tro (vb)	35	24,8	16,6	+ 8,2	+ 2,01	11
32.	rätt (ab)	34	24,7	21,2	+ 3,5	+ 0,76	
33.	upp	29	24,0	33,2	- 9,2	- 1,60	
34.	dag	35	23,9	36,6	- 12,7	- 2,10	

35.	ja	30	23,2	21,2	+ 2,0	+ 0,43	
36.	här (ab)	34	22,7	55,5	- 32,8	- 4,40	
37.	mycket	29	22,3	12,0	+ 10,3	+ 2,96	7
38.	pläga	29	22,1	11,7	+ 10,4	+ 3,04	6
39.	stå	29	21,9	39,6	- 17,7	- 2,81	
40.	lära	29	21,6	19,8	+ 1,8	+ 0,40	
41.	hiärta	28	21,5	52,7	- 31,2	- 4,30	
42.	ord	31	21,1	21,7	- 0,6	- 0,13	
43.	gammal	31	20,8	8,1	+ 12,7	+ 4,47	4
44.	dygd	35	20,3	26,4	- 6,1	- 1,19	
45.	skrifwa	30	19,7	7,0	+ 12,7	+ 4,82	2
46.	må	24	19,5	38,1	- 18,6	- 3,01	
47.	aldrig	25	19,4	22,7	- 3,3	- 0,69	
48.	lefwa	25	19,0	17,2	+ 1,8	+ 0,43	
49.	man	31	18,8	24,1	- 5,3	- 1,08	
50.	tänkia	27	18,4	22,2	- 3,8	- 0,81	

j. Kärlekspoesi

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	466	430,3	376,6	+ 53,7	+ 2,77	13
2.	ej	237	215,6	205,0	+ 10,6	+ 0,74	
3.	hafwa	216	185,1	203,4	- 18,3	- 1,28	
4.	kunna	172	151,5	117,5	+ 34,0	+ 3,14	11
5.	hiärta	133	106,1	52,7	+ 53,4	+ 7,36	3
6.	skola (vb)	123	102,2	100,4	+ 1,8	+ 0,18	
7.	willia	118	99,5	96,0	+ 3,3	+ 0,36	
8.	mera	103	93,7	62,6	+ 31,1	+ 3,93	8
9.	nu	98	88,0	91,2	- 3,2	- 0,34	
10.	se	94	83,5	84,6	- 1,1	- 0,12	
11.	kärlek	108	82,0	21,0	+ 61,0	+13,31	1
12.	blifwa	89	76,7	99,1	- 22,4	- 2,25	
13.	få	76	65,2	81,0	- 15,8	- 1,76	
14.	göra	76	64,1	71,3	- 7,2	- 0,85	
15.	och (ab)	68	54,0	26,1	+ 27,9	+ 5,46	5
16.	aldrig	58	52,7	22,7	+ 30,0	+ 6,30	4
17.	sorg	54	44,8	22,2	+ 22,4	+ 4,73	6
18.	måste	57	43,7	31,0	+ 12,7	+ 2,28	14
19.	weta	57	43,7	40,4	+ 3,3	+ 0,52	
20.	gå	55	43,0	64,0	- 21,0	- 2,63	
21.	stor	54	42,6	54,1	- 11,5	- 1,56	
22.	älska	58	41,6	9,5	+ 32,1	+10,42	2
23.	och (ab)	52	40,9	50,9	- 10,0	- 1,40	
24.	dag	52	39,0	36,6	+ 2,4	+ 0,40	
25.	komma	44	38,8	33,3	+ 5,5	+ 0,95	
26.	sinne	45	35,5	21,7	+ 13,8	+ 2,96	12
27.	kär	47	34,8	19,0	+ 15,8	+ 3,61	10
28.	himmel	48	34,1	37,5	- 3,4	- 0,56	
29.	wän	41	33,9	17,6	+ 16,3	+ 3,89	9

30.	låta	40	33,2	46,1	- 12,9	- 1,90	
31.	gifwa	43	32,9	58,4	- 25,5	- 3,34	
32.	där	44	32,3	68,1	- 35,8	- 4,34	
33.	höra	42	32,0	28,4	+ 3,6	+ 0,68	
34.	tid	42	30,7	41,1	- 10,4	- 1,62	
35.	här (ab)	42	29,7	55,5	- 25,8	- 3,46	
36.	lif	35	28,5	28,5	+- 0		
37.	öga	32	28,4	20,2	+ 8,2	+ 1,82	17
38.	dygd	35	28,0	26,4	+ 1,6	+ 0,31	
39.	bära	35	28,0	28,2	- 0,2	- 0,04	
40.	död	39	27,7	36,4	- 8,7	- 1,44	
41.	wärld	37	26,6	50,9	- 24,3	- 3,41	
42.	må	34	26,5	38,1	- 11,6	- 1,88	
43.	finna	35	25,9	24,1	+ 1,8	+ 0,37	
44.	wäl	35	25,8	43,5	- 17,7	- 2,68	
45.	gång	30	25,8	16,t	+ 9,2	+ 2,26	15
46.	taga	33	25,7	37,9	- 12,2	- 1,98	
47.	Snart	32	25,4	17,5	+ 7,9	+ 1,89	16
48.	tänkia	35	25,2	22,2	+ 3,0	+ 0,64	
49.	natt	32	24,1	10,5	+ 13,6	+ 4,21	7
50.	Säja	34	23,7	30,2	- 6,5	- 1,18	

k. Biblisk epik I

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	407	369,6	376,6	- 7,0	- 0,36	
2.	ej	213	193,0	205,0	- 12,0	- 0,84	
3.	hafwa	210	189,0	203,4	- 14,4	- 1,01	
4.	gud	148	130,8	101,2	+ 29,6	+ 2,94	1
5.	skola (vb)	131	115,3	100,4	+ 14,9	+ 1,49	5
6.	kunna	139	110,8	117,5	- 6,7	- 0,62	
7.	nu	117	102,9	91,2	- 11,7	+ 1,23	8
8.	se	101	89,5	84,6	+ 4,9	+ 0,53	9
9.	blifwa	93	79,3	99,1	- 19,8	- 1,99	
10.	willia	89	73,6	96,0	- 22,4	- 2,29	
11.	få	89	66,9	81,0	- 14,1	- 1,57	
12.	där	106	61,3	68,1	- 6,8	- 0,82	
13.	gå	71	55,7	64,0	- 8,3	- 1,04	
14.	här (ab)	74	54,0	55,5	- 1,5	- 0,20	
15.	himmel	64	50,8	37,5	+ 13,3	+ 2,17	3
16.	mera	56	48,2	62,6	- 14,4	- 1,82	
17.	göra	59	47,6	71,3	- 23,7	- 2,81	
18.	och (ab)	54	46,8	50,9	- 4,1	- 0,57	
19.	gifwa	56	45,5	58,4	- 12,9	- 1,69	
20.	jord	59	44,0	31,0	+ 13,0	+ 2,33	2
21.	stor	54	43,5	54,1	- 10,6	- 1,44	
22.	stå	46	39,5	39,6	- 0,1	- 0,02	
23.	låta	53	38,9	46,1	- 7,2	- 1,06	
24.	huru	50	36,6	38,7	- 2,1	- 0,34	

25.	död (s)	51	36,2	36,4	- 0,2	- 0,03	
26.	weta	41	33,8	40,4	- 6,6	- 1,04	
27.	säja	38	31,5	30,2	+ 1,3	+ 0,24	12
28.	wäl	41	31,1	43,5	- 12,4	- 1,88	
29.	hand	38	30,9	31,5	- 0,6	- 0,11	
30.	aldrig	38	30,3	22,7	+ 7,6	+ 1,60	4
31.	tid	36	29,8	41,1	- 11,3	- 1,76	
32.	lif	43	29,5	28,5	+ 1,0	+ 0,19	
33.	måste	36	28,8	31,0	- 2,2	- 0,40	
34.	ord	35	28,5	21,7	+ 6,8	+ 1,46	7
35.	siäl	35	28,3	40,7	- 12,9	- 1,94	
36.	herre	37	27,9	30,2	- 2,3	- 0,42	
37.	wärld	31	25,9	50,9	- 25,0	- 3,50	
38.	höra	34	25,8	28,4	- 2,6	- 0,49	
39.	dag	31	25,5	36,6	- 11,1	- 1,83	
40.	må	35	25,4	38,1	- 12,7	- 2,06	
41.	blod	32	24,4	18,1	+ 6,3	+ 1,49	6
42.	taga	29	24,2	37,9	- 13,7	- 2,23	
43.	ja	31	22,8	21,2	+ 1,6	+ 0,35	10
44.	komma	29	22,6	33,3	- 10,7	- 1,85	
45.	böra	28	21,7	22,5	- 0,8	- 0,17	
46.	upp	30	21,2	33,2	- 12,0	- 2,08	
47.	lära	28	21,0	19,8	+ 1,2	+ 0,27	11
48.	folk	26	20,8	20,4	+ 0,4	+ 0,09	
49.	o	31	20,4	25,6	- 5,2	- 1,03	
50.	ut	28	20,4	20,2	+ 0,2	+ 0,04	

I. Biblisk epik II

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	355	320,4	376,6	- 56,2	- 2,90	
2.	ej	194	172,3	205,0	- 32,7	- 2,28	
3.	hafwa	189	167,1	203,4	- 36,3	- 2,55	
4.	kunna	129	118,6	117,5	+ 1,1	+ 0,10	
5.	skola (ab)	132	107,6	100,4	+ 7,2	+ 0,72	16
6.	willia	124	105,3	96,0	+ 9,3	+ 0,95	13
7.	se	117	101,2	84,6	+ 16,6	+ 1,80	6
8.	gud	133	97,9	101,2	- 3,3	- 0,33	
9.	blifwa	101	88,8	99,1	- 10,3	- 1,03	
10.	nu	85	70,4	91,2	- 20,8	- 2,18	
11.	där	82	65,3	68,1	- 2,8	- 0,34	
12.	få	74	63,9	81,0	- 17,1	- 1,90	
13.	Jesus	142	60,5	25,9	+ 34,6	+ 6,80	1
14.	må	68	54,7	38,1	+ 16,6	+ 2,69	4
15.	mera	64	51,9	62,6	- 10,7	- 1,35	
16.	göra	64	51,8	71,3	- 19,5	- 2,31	
17.	gå	66	50,6	64,0	- 13,4	- 1,68	
18.	gifwa	57	46,1	58,4	- 12,3	- 1,61	
19.	här (ab)	57	44,8	55,5	- 10,7	- 1,44	

20.	och (ab)	56	44,1	50,9	- 6,8	- 0,95	
21.	taga	51	43,6	37,9	+ 5,7	+ 0,93	14
22.	huru	50	40,9	38,7	+ 2,2	+ 0,35	
23.	stor	53	39,8	54,1	- 14,3	- 1,94	
24.	låta	54	38,3	46,1	- 7,8	- 1,15	
25.	måste	46	37,7	31,0	+ 6,7	+ 1,20	11
26.	stå	47	37,1	39,6	- 2,5	- 0,40	
27.	weta	46	35,3	40,4	- 5,1	- 0,80	
28.	upp	42	33,3	33,2	+ 0,1	+ 0,02	
29.	wäl	42	32,4	43,5	- 11,1	- 1,68	
30.	hand	37	32,0	31,5	+ 0,5	+ 0,09	
31.	dag	38	31,4	36,6	- 5,2	- 0,86	
32.	wärld	45	31,2	50,9	- 19,7	- 2,76	
33.	bära	40	30,6	28,2	+ 2,4	+ 0,45	
34.	tänkia	38	29,7	22,2	+ 7,5	+ 1,59	7
35.	hiärta	45	29,2	52,7	- 23,5	- 3,24	
36.	siäl	60	28,8	40,7	- 11,9	- 1,87	
37.	folk	40	27,1	20,4	+ 6,7	+ 1,48	8
38.	säja	35	26,9	30,2	- 3,3	- 0,60	
39.	hålla	32	26,9	20,8	+ 6,1	+ 1,33	9
40.	blod	40	26,4	18,1	+ 8,3	+ 1,95	5
41.	synd	38	25,7	15,0	+ 10,7	+ 2,76	3
42.	icke	32	24,6	19,1	+ 5,5	+ 1,26	10
43.	herre	38	24,4	30,2	- 5,8	- 1,06	
44.	människa	31	23,6	12,5	+ 11,1	+ 3,13	2
45.	kropp	30	23,5	18,8	+ 4,7	+ 1,08	12
46.	himmel	41	23,2	37,5	- 14,3	- 2,34	
47.	föra	28	21,9	18,5	+ 3,4	+ 0,80	15
48.	man	30	21,4	24,1	- 2,7	- 0,55	
49.	komma	29	21,3	33,3	- 12,0	- 2,10	
50	ut	25	20,7	20,2	+ 0,5	+ 0,11	

m. Psalm I

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	372	344,5	376,6	- 32,1	- 1,65	
2.	hafwa	220	201,3	203,4	- 2,1	- 0,15	
3.	ej	198	178,3	205,0	- 26,7	- 1,86	
4.	gud	209	169,4	101,2	+ 68,2	+ 6,78	5
5.	skola (vb)	133	105,7	100,4	+ 5,3	+ 0,53	
6.	willia	118	105,1	96,0	+ 9,1	+ 0,93	
7.	nu	112	96,3	91,2	+ 5,1	+ 0,53	
8.	låta	117	91,5	46,1	+ 45,4	+ 6,69	6
9.	blifwa	99	89,6	99,1	- 9,5	- 0,95	
10.	siäl	100	85,1	40,7	+ 44,4	+ 6,96	4
11.	kunna	99	82,6	117,5	- 34,9	- 3,22	
12.	göra	87	78,0	71,3	+ 6,3	+ 0,79	
13.	se	86	73,5	84,6	- 11,1	- 1,21	
14.	Jesus	107	69,7	25,9	+ 43,8	+ 8,60	1

15.	få	78	69,0	81,0	- 12,0	- 1,33	
16.	gifwa	68	59,7	58,4	+ 1,3	+ 0,17	
17.	hiärta	69	56,6	52,7	+ 3,9	+ 0,54	
18.	gå	66	55,5	64,0	- 8,5	- 1,06	
19.	wärld	70	54,9	50,9	+ 4,0	+ 0,56	
20.	där	69	54,3	68,1	- 13,8	- 1,67	
21.	här (ab)	69	50,1	55,5	- 5,4	- 0,72	
22.	wäl	57	49,2	43,5	+ 5,7	+ 0,86	
23.	stå	59	49,0	39,6	+ 9,4	+ 1,49	16
24.	herre	53	47,8	30,2	+ 17,6	+ 3,20	11
25.	upp	52	44,9	33,2	+ 11,7	+ 2,03	15
26.	ach	62	43,6	26,1	+ 17,5	+ 3,43	10
27.	synd	56	42,6	15,0	+ 27,6	+ 7,13	3
28.	komma	49	41,6	33,3	+ 8,3	+ 1,44	19
29.	död (s)	57	40,0	36,4	+ 3,6	+ 0,60	
30.	nåd	53	39,3	22,4	+ 16,9	+ 3,57	9
31.	tid	60	37,3	41,1	- 3,8	- 0,59	
32.	ande	51	37,2	11,4	+ 25,8	+ 7,64	2
33.	weta	47	37,2	40,4	- 3,8	- 0,60	
34.	lif	45	36,4	28,5	+ 7,9	+ 1,48	18
35.	må	46	34,9	38,1	- 3,2	- 0,52	
36.	frögd	48	34,6	18,4	+ 16,2	+ 3,78	8
37.	himmel	41	33,8	37,5	- 3,7	- 0,60	
38.	taga	43	33,6	37,9	- 4,3	- 0,70	
39.	och (ab)	43	33,2	50,9	- 17,7	- 2,48	
40.	tröst	39	29,9	10,6	+ 19,3	+ 5,92	7
41.	hand	36	29,5	31,5	- 2,0	- 0,36	
42.	lust	35	29,0	18,6	+ 10,4	+ 2,41	14
43.	bära	35	28,0	28,2	- 0,2	- 0,04	
44.	ewig	37	26,7	15,4	+ 11,3	+ 2,88	12
45.	mera	33	26,0	62,6	- 36,6	- 4,63	
46.	huru	35	25,9	38,7	- 12,8	- 2,06	
47.	lära	33	25,7	19,8	+ 5,9	+ 1,33	20
48.	nöd	35	23,9	14,0	+ 9,9	+ 2,64	13
49.	lius (s)	33	22,1	15,5	+ 6,6	+ 1,68	16
50.	stor	37	22,1	54,1	- 32,0	- 4,35	

n. Psalm II

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	413	382,5	376,6	+ 5,9	+ 0,30	
2.	Gud	216	196,5	101,2	+ 95,3	+ 9,47	5
3.	ej	209	186,9	205,0	- 18,1	- 1,26	
4.	hafwa	164	142,1	203,4	- 61,3	- 4,30	
5.	willia	132	115,9	96,0	+ 19,9	+ 2,03	
6.	Jesus	138	106,5	25,9	+ 80,6	+15,84	1
7.	herre	117	94,9	30,2	+ 64,7	+ 11,77	3
8.	låta	106	94,1	46,1	+ 48,0	+ 7,07	10
9.	nåd	107	90,7	22,4	+ 68,3	+14,43	2

10.	kunna	109	89,0	117,5	- 28,5	- 2,63	
11.	siäl	111	88,9	40,7	+ 48,2	+ 7,56	7
12.	gifwa	101	88,8	58,4	+ 30,4	+ 3,98	15
13.	skola (vb)	99	84,2	100,4	- 16,2	- 1,62	
14.	hiärta	85	79,8	52,7	+ 27,1	+ 3,73	
15.	blifwa	101	79,1	99,1	- 20,0	- 2,01	
16.	o	104	78,6	25,6	+ 53,0	+10,48	4
17.	få	80	66,3	81,0	- 14,7	- 1,63	
18.	nu	89	63,9	91,2	- 27,3	- 2,86	
19.	göra	74	63,8	71,3	- 7,5	- 0,89	
20.	wärld	81	62,5	50,9	+ 11,6	+ 1,63	
21.	må	60	50,0	38,1	+ 11,9	+ 1,93	
22.	här (ab)	61	48,8	55,5	- 6,7	- 0,90	
23.	lif	55	47,8	28,5	+ 19,3	+ 3,62	19
24.	gå	58	47,3	64,0	- 16,7	- 2,09	
25.	synd	60	46,5	15,0	+ 31,5	+ 8,13	6
26.	stor	54	45,5	54,1	- 8,6	- 1,17	
27.	komma	67	45,0	33,3	+ 11,7	+ 2,03	
28.	död (s)	52	43,6	36,4	+ 7,2	+ 1,19	
29.	se	54	42,7	84,6	- 41,9	- 4,56	
30.	där	51	42,3	68,1	- 25,8	- 3,13	
31.	och (ab)	48	39,6	50,9	- 11,3	- 1,58	
32.	kär	46	37,2	19,0	+ 18,2	+ 4,18	13
33.	mera	48	37,1	62,6	- 25,5	- 3,22	
34.	ach	51	36,1	26,1	+ 10,0	+ 1,96	
35.	ande	49	36,1	11,4	+ 24,7	+ 7,32	9
36.	dag	44	35,9	36,6	- 0,7	- 0,12	
37.	tid	39	33,3	41,1	- 7,8	- 1,22	
38.	wäl	42	33,1	43,5	- 10,4	- 1,58	
39.	ewig	42	31,7	15,4	+ 16,3	+ 4,15	14
40.	stå	38	31,4	39,6	- 8,2	- 1,30	
41.	hand	36	30,0	31,5	- 1,5	- 0,27	
42.	fader	37	29,5	15,8	+ 13,7	+ 3,44	20
43.	Christus	52	29,1	8,0	+ 21,1	+ 7,44	8
44.	taga	35	28,3	37,9	- 9,6	- 1,56	
45.	nöd	36	27,8	14,0	+ 13,8	+ 3,69	18
46.	huru	36	27,2	38,7	- 11,5	- 1,85	
47.	wäg	35	26,7	11,3	+ 15,4	+ 4,57	12
48.	weta	32	25,7	40,4	- 14,7	- 2,31	
49.	hiälpa	37	25,5	9,3	+ 16,2	+ 5,31	11
50.	tro (s)	34	24,9	11,6	+ 13,3	+ 3,91	16

o. Andlig didaktik

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	379	346,0	376,6	- 30,6	- 1,58	
2.	Gud	281	240,5	101,2	+139,3	+13,85	1
3.	ej	199	179,0	205,0	- 26,0	- 1,82	
4.	hafwa	155	139,4	203,4	- 64,0	- 4,49	

5.	blifwa	134	114,3	99,1	+ 15,2	+ 1,53	14
6.	willia	135	105,4	96,0	+ 9,4	+ 0,96	17
7.	skola (vb)	116	97,3	100,4	- 3,1	- 0,31	
8.	göra	105	93,9	71,3	+ 22,6	+ 2,68	9
9.	kunna	93	83,9	117,5	- 33,6	- 3,10	
10.	här (ab)	104	77,3	55,5	+ 21,8	+ 2,93	8
11.	se	73	64,7	84,6	- 19,9	- 2,16	
12.	nu	79	63,3	91,2	- 27,9	- 2,92	
13.	gå	70	62,5	64,0	- 1,5	- 0,19	
14.	få	73	62,1	81,0	- 18,9	- 2,10	
15.	och (ab)	87	60,7	50,9	+ 9,8	+ 1,37	15
16.	där	75	57,7	68,1	- 10,4	- 1,26	
17.	wärld	70	57,6	50,9	+ 6,7	+ 0,94	
18.	må	70	56,5	38,1	+ 18,4	+ 2,98	6
19.	siäl	65	55,4	40,7	+ 14,7	+ 2,30	10
20.	herre	71	52,7	30,2	+ 22,5	+ 4,09	2
21.	död (s)	58	47,6	36,4	+ 11,2	+ 1,86	12
22.	gifwa	52	45,9	58,4	- 12,5	- 1,64	
23.	låta	56	43,8	46,1	- 2,3	- 0,34	
24.	Jesus	59	41,8	25,9	+ 15,9	+ 3,12	5
25.	stor	54	41,2	54,1	- 12,9	- 1,75	
26.	hiärta	53	40,7	52,7	- 12,0	- 1,65	
27.	himmel	49	37,9	37,5	+ 0,4	+ 0,07	
28.	wäl	46	37,9	43,5	- 5,6	- 0,85	
29.	dag	45	36,4	36,6	- 0,2	- 0,03	
30.	ord	43	35,5	21,7	+ 13,8	+ 2,96	7
31.	huru	47	34,6	38,7	- 4,1	- 0,66	
32.	mera	41	33,5	62,6	- 29,1	- 3,68	
33.	man	43	32,2	24,1	+ 8,1	+ 1,65	13
34.	bort	43	31,4	16,9	+ 14,5	+ 3,53	4
35.	stå	45	31,2	39,6	- 8,4	- 1,33	
36.	synd	38	30,0	15,0	+ 15,0	+ 3,87	3
37.	komma	44	29,8	33,3	- 3,5	- 0,61	
38.	måste	34	28,2	31,0	- 2,8	- 0,50	
39.	weta	36	27,8	40,4	- 12,6	- 1,98	
40.	nåd	41	26,2	22,4	+ 3,8	+ 0,80	
41.	folk	35	25,9	20,4	+ 5,5	+ 1,22	16
42.	ja	36	25,4	21,2	+ 4,2	+ 0,91	18
43.	jord	33	25,1	31,0	- 5,9	- 1,06	
44.	o	34	24,7	25,6	- 0,9	- 0,18	
45.	höra	32	24,0	28,4	- 4,4	- 0,83	
46.	ach	37	23,5	26,1	- 2,6	- 0,51	
47.	taga	29	22,3	37,9	- 15,6	- 2,53	
48.	tid	30	22,0	41,1	- 19,1	- 2,98	
49.	upp	27	21,2	33,2	- 12,0	- 2,08	
50.	människa	27	20,5	12,5	+ 8,0	+ 2,26	11

Tab. A 1.119a-h. Temaord och nyckelord i de olika periodgrupperna

a. Period I

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	468	439,3	376,6	+ 62,7	+ 3,23	4
2.	hafwa	197	172,1	203,4	- 31,1	- 2,19	
3.	ej	183	155,2	205,0	- 49,8	- 3,48	
4.	Gud	171	133,0	101,2	+ 31,8	+ 3,16	5
5.	willia	140	122,2	96,0	+ 26,2	+ 2,67	7
6.	skola (vb)	140	113,8	100,4	+ 13,4	+ 1,34	17
7.	nu	130	101,4	91,l2	+ 10,2	+ 1,07	
8.	kunna	112	92,9	117,5	- 24,6	- 2,27	
9.	göra	105	91,0	71,3	+ 19,7	+ 2,33	8
10.	blifwa	101	86,4	99,1	- 12,7	- 1,28	
11.	få	86	71,0	81,0	- 10,0	- 1,11	
12.	stor	84	68,0	54,1	+ 13,9	+ 1,89	15
13.	gå	81	65,5	64,0	+ 1,5	+ 0,19	
14.	låta	106	59,0	46,1	+ 12,9	+ 1,90	14
15.	här (ab)	83	58,5	55,5	+ 3,0	+ 0,40	
16.	där	77	57,1	68,1	- 11,0	- 1,33	
17.	och (ab)	67	53,8	50,9	+ 2,9	+ 0,41	
18.	månde	71	53,2	16,1	+ 37,1	+ 9,25	1
19.	stå	67	52,2	39,6	+ 12,6	+ 2,00	13
20.	gifwa	66	51,9	58,4	- 6,5	- 0,85	
21.	wäl	62	50,6	43,5	+ 7,1	+ 1,08	
22.	se	58	47,9	84,6	- 36,7	- 3,99	
23.	man	56	47,3	24,1	+ 23,2	+ 4,78	2
24.	komma	54	45,3	33,3	+ 12,0	+ 2,08	11
25.	wärld	55	42,7	50,9	- 8,2	- 1,15	
26.	tid	54	41,4	41,1	+ 0,3	+ 0,05	
27.	hand	54	38,6	31,5	+ 7,1	+ 1,27	19
28.	herre	47	35,8	30,2	+ 5,6	+ 1,02	
29.	hiärta	50	35,5	52,7	- 17,2	- 2,37	
30.	god	47	35,1	21,2	+ 13,9	+ 3,02	6
31.	sorg	46	32,7	22,4	+ 10,3	+ 2,18	10
32.	död (s)	52	32,4	36,4	- 4,0	- 0,66	
33.	säja	59	32,1	30,2	+ 1,9	+ 0,35	
34.	må	42	31,9	38,1	- 6,2	- 1,00	
35.	dag	40	30,3	36,6	- 6,3	- 1,04	
36.	mera	35	30,0	62,6	- 32,6	- 4,12	
37.	ord	39	29,3	21,7	+ 7,6	+ 1,63	16
38.	rätt (ab)	35	27,2	21,2	+ 6,0	+ 1,30	18
39.	weta	34	25,2	40,4	- 15,2	- 2,39	
40.	o	33	25,2	25,6	- 0,4	- 0,08	
41.	höra	36	24,8	28,4	- 3,6	- 0,68	
42.	jord	34	24,3	31,0	- 6,7	- 1,20	
43.	aldrig	30	23,5	22,7	+ 0,8	+ 0,17	
44.	år	30	23,2	14,7	+ 8,5	+ 2,22	9
45.	land	32	21,9	17,7	+ 4,2	+ 1,00	
46.	nöd	34	21,7	14,0	+ 7,7	+ 2,06	12

47.	upp	27	21,0	33,2	- 12,2	- 2,12	
48.	taga	27	20,2	37,9	- 17,7	- 2,88	
49.	skön	30	19,7	9,6	+ 10,1	+ 3,26	3
50.	måste	27	19,7	31,0	- 11,3	- 2,03	

b. Period II

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	457	407,2	376,6	+ 30,6	+ 1,58	8
2.	hafwa	219	186,0	203,4	- 17,4	- 1,22	
3.	skola (vb)	140	111,0	100,4	+ 10,6	+ 1,06	11
4.	ej	147	106,3	205,0	- 98,7	- 6,89	
5.	willia	110	98,1	96,0	+ 2,1	+ 0,21	
6.	kunna	128	95,7	117,5	- 21,8	- 2,01	
7.	se	98	84,7	84,6	+ 0,1	+ 0,01	
8.	nu	102	79,1	91,2	- 12,1	- 1,27	
9.	göra	77	62,9	71,3	- 8,4	- 0,99	
10.	blifwa	73	58,5	99,1	- 40,6	- 4,08	
11.	och (ab)	76	57,0	50,9	+ 6,1	+ 0,86	
12.	gifwa	63	53,7	58,4	- 4,7	- 0,62	
13.	stor	73	51,8	54,1	- 2,3	- 0,31	
14.	här (ab)	72	51,1	55,5	- 4,4	- 0,59	
15.	mera	65	50,8	62,6	- 11,8	- 1,49	
16.	komma	61	49,1	33,3	+ 15,8	+ 2,74	2
17.	gud	66	47,1	101,2	- 54,1	- 5,38	
18.	hiärta	51	40,7	52,7	- 12,0	- 1,65	
19.	må	46	39,5	38,1	+ 1,4	+ 0,23	
20.	låta	46	39,1	46,1	- 7,0	- 1,03	
21.	gå	47	38,8	64,0	- 25,2	- 3,15	
22.	där	46	37,4	68,1	- 30,7	- 3,72	
23.	weta	51	35,8	40,4	- 4,6	- 0,72	
24.	få	49	35,6	81,0	- 45,4	- 5,04	
25.	måste	44	35,4	31,0	+ 4,4	+ 0,79	
26.	hög (av)	43	35,4	22,7	+ 12,7	+ 2,67	3
27.	tid	43	33,0	41,1	- 8,1	- 1,26	
28.	stå	44	31,9	39,6	- 7,7	- 1,22	
29.	säja	42	31,1	30,2	+ 0,9	+ 0,16	
30.	intet	44	29,5	16,4	+ 13,1	+ 3,23	1
31.	sorg	35	27,7	22,4	+ 5,3	+ 1,12	10
32.	god	34	27,1	21,2	+ 5,9	+ 1,28	9
33.	icke	37	27,0	19,1	+ 7,9	+ 1,81	6
34.	finna	33	26,7	24,1	+ 2,6	+ 0,53	
35.	kär	42	26,7	19,0	+ 7,7	+ 1,77	7
36.	kärlek	48	25,5	21,0	+ 4,5	+ 0,98	12
37.	månde	39	25,1	16,1	+ 9,0	+ 2,24	5
38.	dag	38	24,4	36,6	- 12,2	- 2,02	
39.	dygd	29	23,1	26,4	- 3,3	- 0,64	
40.	höra	31	22,4	28,4	- 6,0	- 1,13	
41.	sinne	29	20,7	21,7	- 1,0	- 0,21	

42.	föra	28	20,7	18,5	+ 2,2	+ 0,51	
43.	herre	42	20,6	30,2	- 9,6	- 1,75	
44.	ära	25	20,5	18,8	+ 1,7	+ 0,39	
45.	taga	26	20,2	37,9	- 17,7	- 2,88	
46.	wäl	30	20,1	43,5	- 23,4	- 3,55	
47.	hand	30	20,0	31,5	- 11,5	- 2,05	
48.	wärld	30	20,0	50,9	- 30,9	- 4,33	
49.	ädel	27	19,1	11,4	+ 7,7	+ 2,27	4
50.	öga	26	19,1	20,2	- 1,1	- 0,24	

c. Period III

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	365	332,0	376,6	- 44,6	- 2,30	
2.	hafwa	225	205,6	203,4	+ 2,2	+ 0,15	
3.	ej	201	175,9	205,0	- 29,1	- 2,03	
4.	kunna	107	90,0	117,5	- 27,5	- 2,54	
5.	blifwa	103	88,9	99,1	- 10,2	- 1,02	
6.	nu	104	86,0	91,2	- 5,2	- 0,54	
7.	willia	100	82,6	96,0	- 13,4	- 1,37	
8.	skola (vb)	100	80,2	100,4	- 20,2	- 2,02	
9.	mera	81	65,6	62,6	+ 3,0	+ 0,38	
10.	se	64	54,5	84,6	- 30,1	- 3,27	
11.	där	70	54,3	68,1	- 13,8	- 1,67	
12.	gå	65	54,0	64,0	- 10,0	- 1,25	
13.	gud	85	52,6	101,2	- 48,6	- 4,83	
14.	göra	65	51,0	71,3	- 20,3	- 2,40	
15.	tid	64	49,3	41,1	+ 8,2	+ 1,28	4
16.	stor	58	48,8	54,1	- 5,3	- 0,72	
17.	få	56	47,3	81,0	- 33,7	- 3,74	
18.	gifwa	52	42,4	58,4	- 16,0	- 2,09	
19.	hiärta	55	42,1	52,7	- 10,6	- 1,46	
20.	och (ab)	45	37,7	50,9	- 13,2	- 1,85	
21.	wäl	48	37,3	43,5	- 6,2	- 0,94	
22.	wärld	49	37,0	50,9	- 13,9	- 1,95	
23.	himmel	46	31,9	37,5	- 5,6	- 0,91	
24.	komma	40	30,8	33,3	- 2,5	- 0,43	
25.	hålla	42	30,3	20,8	+ 9,5	+ 2,08	2
26.	man	44	28,9	24,1	+ 4,8	+ 0,98	5
27.	lust	37	28,6	18,6	+ 10,0	+ 2,32	1
28.	weta	39	28,5	40,4	- 11,9	- 1,87	
29.	stå	35	28,5	39,6	- 11,1	- 1,76	
30.	rätt (ab)	39	28,4	21,2	+ 7,2	+ 1,56	3
31.	måste	38	27,8	31,0	- 3,2	- 0,57	
32.	huru	36	27,4	38,7	- 11,3	- 1,82	
33.	bära	36	27,2	28,2	- 1,0	- 0,19	
34.	dag	34	27,2	36,6	- 9,4	- 1,55	
35.	hand	36	26,8	31,5	- 4,7	- 0,84	
36.	här (ab)	32	26,7	55,5	- 28,8	- 3,87	

37.	o	41	26,2	25,6	+ 0,6	+ 0,12	
38.	siäl	35	25,4	40,7	- 15,3	- 2,40	
39.	höra	31	24,8	28,4	- 3,6	- 0,68	
40.	taga	31	24,4	37,9	- 13,5	- 2,19	
41.	herre	31	23,3	30,2	- 6,9	- 1,26	
42.	aldrig	31	22,5	22,7	- 0,2	- 0,04	
43.	säja	35	22,0	30,2	- 8,2	- 1,49	
44.	upp	28	21,7	33,2	- 11,5	- 2,00	
45.	sinne	29	21,5	21,7	- 0,2	- 0,04	
46.	låta	28	20,9	46,1	- 25,2	- 3,71	
47.	god	40	20,7	21,2	- 0,5	- 0,11	
48.	hög (av)	29	20,1	22,7	- 2,6	- 0,55	
49.	död (s)	33	18,9	36,4	- 17,5	- 2,90	
50.	böra	28	18,2	22,5	- 4,3	- 0,91	

d. Period IV:1

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	401	372,2	376,6	- 4,4	- 0,23	
2.	hafwa	258	226,9	203,4	+ 23,5	+ 1,65	4
3.	ej	216	188,9	205,0	- 16,1	- 1,12	
4.	se	107	94,5	84,6	+ 9,9	+ 1,08	10
5.	nu	108	91,8	91,2	+ 0,6	+ 0,06	
6.	kunna	97	83,8	117,5	- 27,5	- 2,54	
7.	willia	95	78,9	96,0	- 17,1	- 1,75	
8.	mera	91	77,7	62,6	+ 15,1	+ 1,91	3
9.	blifwa	82	70,5	99,1	- 28,6	- 2,87	
10.	skola (vb)	82	68,0	100,4	- 32,4	- 3,23	
11.	gud	95	61,1	101,2	- 40,1	- 3,99	
12.	och (ab)	73	58,2	50,9	+ 7,3	+ 1,02	11
13.	stor	69	58,0	54,1	+ 3,9	+ 0,53	
14.	gå	67	56,6	64,0	- 7,4	- 0,93	
15.	där	71	51,0	68,1	- 17,1	- 2,07	
16.	få	63	50,5	81,0	- 30,5	- 3,39	
17.	här (ab)	71	46,0	55,5	- 9,5	- 1,28	
18.	göra	49	43,3	71,3	- 28,0	- 3,32	
19.	stå	48	42,5	39,6	+ 2,9	+ 0,46	
20.	jord	57	41,9	31,0	+ 10,9	+ 1,96	2
21.	taga	50	40,7	37,9	+ 2,8	+ 0,45	
22.	wärld	56	40,4	50,9	- 10,5	- 1,47	
23.	himmel	54	39,6	37,5	+ 2,1	+ 0,34	
24.	måste	50	38,2	31,0	+ 7,2	+ 1,29	7
25.	gifwa	48	37,6	58,4	- 20,8	- 2,72	
26.	död (s)	46	34,8	36,4	- 1,6	- 0,27	
27.	weta	43	34,3	40,4	- 6,1	- 0,96	
28.	wäl	44	34,1	43,5	- 9,4	- 1,43	
29.	dag	47	34,1	36,6	- 2,5	- 0,41	
30.	hiärta	51	34,0	52,7	- 18,7	- 2,58	
31.	tid	42	33,7	41,1	- 7,4	- 1,15	

32.	låta	44	32,4	46,1	- 13,7	- 2,02	
33.	hand	35	29,2	31,5	- 2,3	- 0,41	
34.	siäl	38	29,1	40,7	- 11,6	- 1,82	
35.	upp	37	27,9	33,2	- 5,3	- 0,92	
36.	komma	34	27,8	33,3	- 5,5	- 0,95	
37.	ja	36	27,7	21,2	+ 6,5	+ 1,41	6
38.	öga	33	26,7	20,2	+ 6,5	+ 1,45	5
39.	huru	36	26,4	38,7	- 12,3	- 1,98	
40.	höra	30	24,8	28,4	- 3,6	- 0,68	
41.	o	37	24,7	25,6	- 0,9	- 0,18	
42.	hög (av)	32	24,0	22,7	+ 1,3	+ 0,27	
43.	lif	30	22,9	28,5	- 5,6	- 1,05	
44.	förr	34	22,3	8,9	+ 13,4	+ 4,49	1
45.	säja	28	22,3	30,2	- 7,9	- 1,44	
46.	bära	30	21,7	28,2	- 6,5	- 1,22	
47.	ach	26	21,4	26,1	- 4,7	- 0,92	
48.	lius (s)	36	20,3	15,5	+ 4,8	+ 1,21	8
49.	sol	25	20,1	15,6	+ 4,5	+ 1,14	9
50.	böra	27	19,4	22,5	- 3,1	- 0,65	

e. Period IV:2

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	404	362,8	376,6	- 13,8	- 0,71	
2.	hafwa	260	232,2	203,4	+ 28,8	+ 2,02	3
3.	ej	249	220,1	205,0	+ 15,1	+ 1,05	6
4.	kunna	120	104,4	117,5	- 13,1	- 1,21	
5.	skola (vb)	135	104,3	100,4	+ 3,9	+ 0,39	
6.	se	105	90,1	84,6	+ 5,5	+ 0,60	
7.	nu	111	88,2	91,2	- 3,0	- 0,31	
8.	blifwa	105	83,4	99,1	- 15,7	- 1,58	
9.	willia	90	76,3	96,0	- 19,7	- 2,01	
10.	få	91	68,2	81,0	- 12,8	- 1,42	
11.	gå	75	66,8	64,0	+ 2,8	+ 0,35	
12.	mera	73	61,6	62,6	- 1,0	- 0,13	
13.	göra	70	60,8	71,3	- 10,5	- 1,24	
14.	huru	73	55,0	38,7	+ 16,3	+ 2,62	2
15.	där	67	49,7	68,1	- 18,4	- 2,23	
16.	här (ab)	61	48,8	55,5	- 6,7	- 0,90	
17.	taga	59	44,5	37,9	+ 6,6	+ 1,07	5
18.	gud	80	44,1	101,2	- 57,1	- 5,68	
19.	gifwa	53	43,7	58,4	- 14,7	- 1,92	
20.	stor	54	42,2	54,1	- 11,9	- 1,62	
21.	hiärta	53	40,5	52,7	- 12,2	- 1,68	
22.	och (ab)	47	40,3	50,9	- 10,6	- 1,49	
23.	måste	56	38,6	31,0	+ 7,6	+ 1,37	4
24.	wäl	50	37,4	43,5	- 6,1	- 0,92	
25.	stå	42	34,1	39,6	- 5,5	- 0,87	
26.	wärld	48	32,7	50,9	- 18,2	- 2,55	

27.	tid	44	32,3	41,1	- 8,8	- 1,37	
28.	må	40	32,4	38,1	- 5,7	- 0,92	
29.	himmel	39	30,6	37,5	- 6,9	- 1,13	
30.	dag	40	30,3	36,6	- 6,3	- 1,04	
31.	intet	46	30,2	16,4	+ 13,8	+ 3,41	1
32.	hand	37	29,7	31,5	- 1,8	- 0,32	
33.	låta	37	27,6	46,1	- 18,5	- 2,72	
34.	weta	34	26,1	40,4	- 14,3	- 2,25	
35.	död (s)	40	25,9	36,4	- 10,5	- 1,74	
36.	bära	34	25,8	28,2	- 2,4	- 0,45	
37.	lif	34	25,0	28,5	- 3,5	- 0,66	
38.	herre	35	24,9	30,2	- 5,3	- 0,96	
39.	siäl	35	23,3	40,7	- 17,4	- 2,73	
40.	ach	48	22,8	26,1	- 3,3	- 0,65	
41.	man	36	22,8	24,1	- 1,3	- 0,26	
42.	jord	27	22,8	31,0	- 8,2	- 1,47	
43.	snart	29	21,6	17,5	+ 4,1	+ 0,98	7
44.	lust	30	21,0	18,6	+ 2,4	+ 0,56	8
45.	o	36	20,9	25,6	- 4,7	- 0,93	
46.	komma	28	20,8	33,3	- 12,5	- 2,17	
47.	ja	30	20,6	21,2	- 0,6	- 0,13	
48.	föra	26	20,2	18,5	+ 1,7	+ 0,40	
49.	höra	26	19,1	28,4	- 9,3	- 1,75	
50.	aldrig	24	18,0	22,7	- 4,7	- 0,99	

f. Period V

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	420	353,1	376,6	- 23,5	- 1,21	
2.	ej	265	241,7	205,0	+ 36,7	+ 2,56	2
3.	hafwa	239	210,8	203,4	+ 7,4	+ 0,52	
4.	kunna	144	116,3	117,5	- 1,2	- 0,11	
5.	blifwa	132	114,3	99,1	+ 15,2	+ 1,53	5
6.	skola (vb)	127	109,3	100,4	+ 8,9	+ 0,89	10
7.	få	120	99,7	81,0	+ 18,7	+ 2,08	3
8.	willia	108	92,2	96,0	- 3,8	- 0,39	
9.	göra	94	78,5	71,3	+ 7,2	+ 0,85	12
10.	se	87	73,9	84,6	- 10,7	- 1,16	
11.	gud	102	68,9	101,2	- 32,3	- 3,21	
12.	mera	74	61,9	62,6	- 0,7	- 0,09	
13.	nu	74	60,4	91,2	- 30,8	- 3,23	
14.	gå	75	58,7	64,0	- 5,3	- 0,66	
15.	gifwa	67	58,2	58,4	- 0,2	- 0,03	
16.	och (ab)	65	58,0	50,9	+ 7,1	+ 1,00	7
17.	där	97	51,8	68,1	- 16,3	- 1,97	
18.	huru	57	50,3	38,7	+ 11,6	+ 1,86	4
19.	stor	57	42,9	54,1	- 11,2	- 1,52	
20.	må	50	42,9	38,1	+ 4,8	+ 0,73	
21.	här (ab)	61	42,5	55,5	- 13,0	- 1,75	

22.	wärld	52	39,6	50,9	- 11,3	- 1,58	
23.	komma	49	38,8	33,3	+ 5,5	+ 0,95	8
24.	stå	47	38,6	39,6	- 1,0	- 0,16	
25.	taga	43	36,5	37,9	- 1,4	- 0,23	
26.	höra	39	33,3	28,4	+ 4,9	+ 0,92	9
27.	weta	40	31,6	40,4	- 8,8	- 1,38	
28.	låta	50	31,5	46,1	- 14,6	- 2,15	
29.	tid	52	30,6	41,1	- 10,5	- 1,64	
30.	måste	39	29,4	31,0	- 1,6	- 0,28	
31.	siäl	42	29,1	40,7	- 11,6	- 1,82	
32.	säja	36	27,9	30,2	- 2,3	- 0,42	
33.	dag	38	27,2	36,6	- 9,4	- 1,55	
34.	upp	36	27,1	33,2	- 6,1	- 1,06	
35.	ja	35	26,0	21,2	+ 4,8	+ 1,04	6
36.	hiärta	32	24,7	52,7	- 28,0	- 3,86	
37.	finna	33	22,6	24,1	- 1,5	- 0,31	
38.	bära	29	22,6	28,2	- 5,6	- 1,05	
39.	god	27	21,2	21,2	+- 0		
40.	aldrig	29	20,4	22,7	- 2,3	- 0,48	
41.	skrifwa	31	19,7	7,0	+ 12,7	+ 4,80	1
42.	tro (vb)	26	19,1	16,6	+ 2,5	+ 0,61	
43.	hålla	27	18,8	20,8	- 3,0	- 0,44	
44.	böra	24	18,2	22,5	- 4,3	- 0,91	
45.	död (s)	27	18,0	36,4	- 18,4	- 3,05	
46.	år	25	18,0	14,7	+ 3,3	+ 0,86	11
47.	ewig	29	17,9	15,4	+ 2,5	+ 0,64	
48.	himmel	30	17,9	37,5	- 19,6	- 3,20	
49.	namn	23	17,0	14,1	+ 2,9	+ 0,77	
50.	gång	22	16,9	16,6	+ 0,3	+ 0,07	

g. Period VI

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff.red.	Rang
1.	wara	368	332,6	376,6	- 44,0	- 2,27	
2.	ej	237	222,9	205,0	+ 17,9	+ 1,25	7
3.	hafwa	225	205,5	203,4	+ 2,1	+ 0,15	
4.	gud	122	95,0	101,2	- 6,1	- 0,62	
5.	se	107	93,4	84,6	+ 8,8	+ 0,96	9
6.	skola (vb)	113	92,1	100,4	- 8,3	- 0,83	
7.	kunna	111	88,6	117,5	- 28,9	- 2,67	
8.	blifwa	102	88,3	99,1	- 10,8	- 1,08	
9.	få	93	82,9	81,0	+ 1,9	+ 0,21	
10.	nu	92	72,3	91,2	- 18,9	- 1,98	
11.	gå	80	67,9	64,0	+ 3,9	+ 0,49	
12.	hiärta	94	67,6	52,7	+ 14,9	+ 2,05	5
13.	göra	77	66,3	71,3	- 5,0	- 0,59	
14.	där	75	57,9	68,1	- 10,2	- 1,24	
15.	huru	65	53,1	38,7	+ 14,4	+ 2,31	4
16.	willia	65	53,1	96,0	- 42,9	- 4,38	

17.	gifwa	63	51,9	58,4	- 6,5	- 0,85	
18.	mera	57	48,3	62,6	- 14,3	- 1,81	
19.	weta	55	46,8	40,4	+ 6,4	+ 1,01	8
20.	wärld	57	43,6	50,9	- 7,3	- 1,02	
21.	stå	46	36,7	39,6	- 2,9	- 0,46	
22.	himmel	46	35,0	37,5	- 2,5	- 0,41	
23.	och (ab)	44	34,8	50,9	- 16,1	- 2,26	
24.	låta	63	34,7	46,1	- 11,4	- 1,68	
25.	siäl	46	34,1	40,7	- 6,6	- 1,03	
26.	dag	43	33,6	36,6	- 3,0	- 0,50	
27.	ord	41	32,9	21,7	+ 11,2	+ 2,40	2
28.	bära	46	32,6	28,2	+ 4,4	+ 0,83	10
29.	tid	35	30,7	41,1	- 10,4	- 1,62	
30.	taga	39	30,0	37,9	- 7,9	- 1,28	
31.	död (s)	49	29,3	36,4	- 7,1	- 1,18	
32.	komma	36	27,2	33,3	- 6,1	- 1,06	
33.	kärlek	43	27,0	21,0	+ 6,0	+ 1,31	6
34.	herre	36	27,0	30,2	- 3,2	- 0,58	
35.	bort	33	26,7	16,9	+ 9,8	+ 2,38	3
36.	här (ab)	32	27,1	55,5	- 28,4	- 3,81	
37.	böra	33	26,0	22,5	+ 3,5	+ 0,74	
38.	jord	35	25,5	31,0	- 5,5	- 0,99	
39.	lif	31	25,5	28,5	- 3,0	- 0,56	
40.	säja	31	24,5	30,2	- 5,7	- 1,04	
41.	stor	33	24,0	54,1	- 30,1	- 4,09	
42.	må	29	22,8	38,1	- 15,3	- 2,48	
43.	höra	31	22,1	28,4	- 6,3	- 1,18	
44.	nåd	31	21,8	22,4	- 0,6	- 0,13	
45.	ju	29	21,6	12,1	+ 9,5	+ 2,73	1
46.	ut	29	21,6	20,2	+ 0,8	+ 0,18	
47.	aldrig	53	20,5	22,7	- 2,2	- 0,46	
48.	wän	25	20,5	17,6	+ 2,9	+ 0,69	
49.	måste	25	19,2	31,0	- 11,8	- 2,12	
50.	hålla	23	18,8	20,8	- 2,0	- 0,44	

h. Period VII

Rang	Ord	F	Fmod	F(nm)	Diff.	Diff^{red}.	Rang
1.	wara	336	308,7	376,6	- 67,9	- 3,50	
2.	ej	218	188,9	205,0	- 16,1	- 1,12	
3.	hafwa	143	126,7	203,5	- 76,8	- 5,38	
4.	kunna	116	99,5	117,5	- 18,0	- 1,66	
5.	blifwa	107	95,6	99,1	- 3,5	- 0,35	
6.	se	103	90,1	84,6	+ 5,5	+ 0,60	
7.	få	106	88,8	81,0	+ 7,8	+ 0,87	11
8.	nu	93	75,4	91,2	- 15,8	- 1,65	
9.	hiärta	90	70,6	52,7	+ 17,9	+ 2,47	5
10.	göra	77	67,6	71,3	- 3,7	- 0,44	
11.	gifwa	69	58,0	58,4	- 0,4	- 0,05	

12.	mera	68	55,5	62,6	- 7,1	- 0,90	
13.	här (ab)	64	55,4	55,5	- 0,1	- 0,01	
14.	där	72	54,8	68,1	- 13,3	- 1,61	
15.	gå	61	48,8	64,0	- 15,2	- 1,90	
16.	willia	54	46,2	98,0	- 49,8	- 5,08	
17.	skola (vb)	55	41,1	100,4	- 59,3	- 5,92	
18.	dygd	59	39,4	26,4	+ 13,0	+ 2,53	4
19.	wärld	52	38,9	50,9	- 12,0	- 1,68	
20.	upp	42	34,6	33,2	+ 1,4	+ 0,24	
21.	bära	38	32,5	28,2	+ 4,3	+ 0,81	12
22.	finna	39	32,3	24,1	+ 8,2	+ 1,67	7
23.	ach	41	31,1	26,1	+ 5,0	+ 0,98	10
24.	himmel	42	29,8	37,5	- 7,7	- 1,26	
25.	taga	42	29,5	37,9	- 8,4	- 1,36	
26.	höra	37	29,1	22,5	+ 6,6	+ 1,39	9
27.	hand	37	28,4	31,5	- 3,1	- 0,55	
28.	stor	40	27,6	54,1	- 26,1	- 3,60	
29.	huru	35	27,4	38,7	- 11,3	- 1,82	
30.	dag	34	27,0	36,6	- 9,6	- 1,59	
31.	tid	38	26,6	41,1	- 14,5	- 2,26	
32.	gud	37	26,2	101,2	- 75,0	- 7,46	
33.	jord	36	26,0	31,0	- 5,0	- 0,90	
34.	låta	35	25,1	46,1	- 21,0	- 3,09	
35.	lif	33	24,7	28,5	- 3,8	- 0,71	
36.	weta	30	23,9	40,4	- 16,5	- 2,60	
37.	kärlek	35	23,4	21,0	+ 2,4	+ 0,52	
38.	natur	35	23,3	11,3	+ 12,0	+ 3,57	2
39.	böra	33	23,2	22,5	+ 0,7	+ 0,15	
40.	röra	29	23,1	10,7	+ 12,4	+ 3,80	1
41.	wäl	31	22,8	43,5	- 20,7	- 3,14	
42.	draga	27	22,3	15,4	+ 6,9	+ 1,76	6
43.	nöje	30	22,1	12,6	+ 9,5	+ 2,68	3
44.	sol	28	22,1	15,6	+ 6,5	+ 1,65	8
45.	stå	32	21,8	39,6	- 17,8	- 2,83	
46.	hög (av)	29	21,0	22,7	- 1,7	- 0,36	
47.	aldrig	28	21,0	22,7	- 1,7	- 0,35	
48.	nåd	31	20,4	22,4	- 2,0	- 0,42	
49.	lycka	26	20,0	20,2	- 0,2	- 0,04	
50.	öga	29	19,5	20,2	- 0,7	- 0,16	